LIBRARY OU_220798
AWABIINN
TYPERSAL

HANDSCHRIFTEN-VERZEICHNISSE

DER

KÖNIGLICHEN BIBLIOTHEK

ZU BERLIN.

NEUNTER BAND.

VERZEICHNISS

DER

ARABISCHEN HANDSCHRIFTEN

VON

W. AHLWARDT.

DRITTER BAND.

BERLIN.

A. ASHER & Co. 1891.

VERZEICHNISS

DER

ARABISCHEN HANDSCHRIFTEN

DER

KÖNIGLICHEN BIBLIOTHEK ZU BERLIN

VON

W. AHLWARDT.

DRITTER BAND

V. UND VI. BUCH.

BERLIN.

A. ASHER & C°.
1891.

Mit dem vorliegenden dritten Bande des Kataloges, welcher die Fächer der Çüfik und des Gebetes behandelt, ist die islämische Theologie beendet. Einige Nachträge dazu werden in dem letzten Bande gegeben werden; sie betreffen hauptsächlich Schriften der Glaser'schen Sammlung, welche zur Zeit, als die ersten Bände dieses Werkes im Druck erschienen, noch nicht katalogisirt waren.

Von çūfischen Werken, an denen die arabische Litteratur ungemein reich ist, enthalten die Berliner Sammlungen eine bedeutende Menge. Der hervorragendste und angesehenste Schriftsteller auf diesem Gebiete, Muhjī eddīn ibn el'arabī, gestorben im J. 638/1240, über dessen Leben und Leistungen ich S. 22 u. 23 einige Bemerkungen gemacht habe, ist darin mit vielen seiner grösseren und kleineren Schriften vertreten. Die extreme Richtung, welcher er so zu sagen fröhnt, erschien schon seinen Landsleuten bedenklich; für unseren Gedankengang ist dieselbe schwer verständlich und befreunden werden sich mit seinen phantastischen Grübeleien wol nur Wenige. Anziehender dagegen sind die Werke, deren Zweck erbauliche Betrachtungen über das göttliche Wesen oder Anleitung zur Frömmigkeit und Gottseligkeit ist. Die glaubensfrohe Ueberzeugung, mit welcher die Verfasser reden und die Naivetät ihrer Anschauungen und ihrer Sprache gewinnen den Leser; er versenkt sich

unwillkürlich mit seinem Führer in die Tiefen der Gottheit und es wird ihm zu Muth, als ob er sich am Paradiesgärtlein oder ähnlichen pietistischen Werken erbaue.

Das sechste Buch beschreibt Werke von meistens geringerem Umfange, welche sich auf den in That umgesetzten Glauben, also auf die gottesdienstlichen Handlungen und namentlich auf das Gebet, beziehen. Ich habe dasselbe mit dem Titel Gebet versehen, obgleich ich in mancher Beziehung es lieber praktische Theologie betitelt hätte. Gegenstand einiger Schriften ist zum Beispiel der als Pflicht vorgeschriebene Glaubenskampf zur Vernichtung der Feinde; er ist auch in den Augen der Moslimen eine gottgefällige That, ein Beweis des Glaubens, ein Stück der praktischen Theologie, ist an sich aber keineswegs Gebet. So geht es auch mit den Predigten, Almosen und Wallfahrten: es sind gottesdienstliche Handlungen, aber keine blossen Gebete. Indessen sind diese doch für alle jene Acte die Voraussetzung, sogar die Hauptsache — und danach richtet sich die Benennung. Dazu kommt noch Folgendes.

Der thätige Glaube, welcher mit Inbrunst und völligem Vertrauen, ohne zu prüfen und zu schwanken, die göttlichen Vorschriften selbstlos zu üben und zu erfüllen trachtet, hat den Aberglauben zum Stiefbruder. Sein Grundzug ist Egoismus; nicht auf die fromme Gesinnung kommt es ihm an, sondern bei allem Beten und Thun verfolgt er selbstische irdische Zwecke; sein Gebet hat keine Weihe, sein Thun und Treiben ist kein heiliger Dienst. Zaubern und Wahrsagen, Enträthseln der Zukunft und Deuten der Träume, kurz, alle Gestalten, welche der Aberglaube annehmen mag, sind keine gottesdienstlichen Handlungen, gehören nicht zur praktischen Theologie; aber auch sie sind auf dem Gebiete eines, allerdings auf Irrwege gerathenen, Glaubens entsprungen und so verkehrt ihre Ziele sein mögen, hat der Unglaube doch kein Theil an ihnen. Die Stütze des Aberglaubens ist aber das Gebet; durch dasselbe setzt er sich zu Gott in Beziehung und macht die unsichtbare Welt, welche er sich dadurch erschliesst, seinen Zwecken dienstbar. Da also Glauben und Aber-

glauben sich des Gebetes, wenn auch in verschiedener Weise, bedienen und durch dasselbe ihren Weg zu Gott finden, glaubte ich beide dem Gebet zuweisen zu dürfen. Eine kurze Begründung dafür habe ich S. 496 gegeben; dieselbe steht in Beziehung zu den Ausführungen über das Gebet S. 324 und 325. An dieser Stelle ist eine Eintheilung des Gebetes in verschiedene Arten gegeben und die Unterschiede derselben erklärt worden. Ob man mit einzelnen Namen, wie Herzensgebete (für ad'kār), Stossgebete (ahzāb), einverstanden sein wird, steht dahin; ich wenigstens konnte keine passenderen Namen ausfindig machen. Die Bezeichnung »Gebets-Perikopen« (für aurād) habe ich von Anderen entlehnt; sie sagte mir selbst zwar nicht besonders zu, aber »Gebetstücke« gefiel mir noch weniger und ein anderer Ausdruck stand mir nicht zu Gebote.

Die zu Ende des 6. Buches im Anhang behandelten Drusenschriften sind nicht als Anhang zu diesem Buche, sondern zu den vorhergehenden Büchern über die gesammte Theologie anzusehen. Sie hätten auch in der Dogmatik, und zwar in dem 3. Abschnitte des ersten Haupttheils, welcher über Rechtgläubigkeit und Ketzerei handelt, ihre Stelle finden können, aber als eine eigenartige Lehre, welche von den orthodoxen und ketzerischen Glaubens-Auffassungen und Untersuchungen völlig abweicht, so dass sie in den Rahmen jener Theologie durchaus nicht passt, schien es mir zweckmässiger, sie ausserhalb derselben und für sich zu behandeln.

Bei aller Kürze, deren ich mich bei Beschreibung der einzelnen Werke, oft genug wider Willen, befleissigt habe, nimmt die Theologie in diesem Werke einen bedeutenden Raum ein, welcher vielleicht das derselben entgegengebrachte Interesse — von Qorān-Exegese und einigen Traditionswerken abgesehen — übersteigt. Allein die Litteratur hat grade auf dem theologischen Gebiet einen grösseren Umfang als auf irgend einem anderen gewonnen und ihre Wichtigkeit ist von keinem Gläubigen in Frage gestellt; bei der Reichhaltigkeit der Berliner Sammlungen auf diesem Gebiet wird der Leser begreiflich finden, dass ich dieselbe zur Geltung zu bringen bemüht gewesen bin,

und wird einräumen, dass ich alle Fächer, auch solche, denen keine besonderen Sympathien abzugewinnen sind, mit gleichmässiger Treue zu bearbeiten nicht müde geworden bin. Er wird mir aber auch glauben, dass ich nach jahrelanger Behandlung theologischer Werke froh bin, fortan menschlich näher liegende Gebiete zu betreten. Vielleicht ist es ihm selbst erwünscht.

GREIFSWALD, den 20. Januar 1891.

W. Ahlwardt.

V. Buch.

Die Çūfik.

- 1. Inhalt und Aufgaben der Çūfik.
- 2. Ideenkreis, Eigenschaften und Benehmen der Çūfīs.
- 3. Lehrer und Schüler.
- 4. Unterweisung in der Çūfik
 - a) der Gottesbegriff.
 - b) der Weg zu Gott.
 - c) Stufen und Standörter der Annäherung.
 - d) Erleuchtung, Verzückung und Gnadengaben.
- 5. Aufnahme unter die Çūfīs.
- 6. Gottesfreunde und Geheimbündler.
- 7. Derwische, Sekten und Ketzer.
- 8. Çūfische Predigten und Gedichte.
- 9. Buchstaben- und Qorandeutung.
- 10. Çūfische Ausdrücke.
- 11. Fragen, Excurse und Bruchstücke.

1. Inhalt und Aufgaben der Çūfik.

2812. Spr. 872.
2) f. 31-108.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 31^a:

ك"حرّ مقاصد الرعاية للحارث بن اسد الحاسبي، الملاء الشيئ ابي محمد عبد العزيز بن عبد السلام

املاء الشيخ ابي محمد عبد العزيز بن عبد السلام ابن ابي القاسم السُلَمِي الشافعي'

قال الشيخ ... ابو محمد عبد العزيز : Anfang f.31 ... الشافعي رحم مُمْلِيًا ... التحمد لله الذي لا تتمّ الصالحات الله به وصلى الله على سيدنا محمد وآله والحابه

Dann folgt sofort das Werk selbst, in welchem der Verf. Elhārif ben esed elmokāsibā abū 'abdallāh elbaçrī † 243/859 die von dem Çūft zu beobachtenden Punkte (الرعاية) erörtert: seine Verpflichtungen gegen Gott, die Selbstprüfung, das Bekämpfen der Scheinheiligkeit, der Selbstgefälligkeit und des Hochmuths u. s. w. Das vorliegende ist aber nicht das Grundwerk selbst, sondern die Erläuterung seiner Hauptsätze, von 'Abd el'azīz ben 'abd essalām essulamī † 660/1262 (No. 294); sie ist in ungezählte Abschnitte (فعل) eingetheilt.

فصل في حسن الاستماع الي كل ما امر العباد 31⁶ بالاستماع اليه

فصل فيما جب رعايته من حقوق الله تعالي 32° فصل فيما يتقرّب به الي الله تعالي 33° فصل في تعرف الجاهل المغرور غرته فصل في ابتداء المسير الي الله 34° فصل في ابتداء المسير الي الله 35° فصل في ابتداء المسير الي الله 35° فصل في المدال المد

فصل في بيان تحاسبة النفس على الاعمال السالفة 35°

فصل في رتب مشقة التقوي والمحاسبة الناس سلام 36° u. s. w.

48b

ا فصل في بيان المنازل في رعاية التقوي

فتمل فيما يجب على العبد اذا وقف على افضل 50⁶ الاعمال واولاها

فصل في بيان الاخلاص والرباء الدين الاخلاص والرباء الدين الدين الكبر الدين الكبر الدين الكبر الكبر الكبر الكبر الكبر الكبر الكبر الدين الكبر الدين الله والغصب لله

94^b فصل في الحسد والتنافس والتنافس فصل في النهي عن النعرة

[الغرّة اعتماد القلب على ما لا ينبغي ان يعتمد عليه] فصل في الغرة بانواع دينه :(نوع 12 أنه 98* فصل في سيرة المريد في نومه ويقظته "105*

Abschrift im J. 859 Ďū'lq. (1455). — Collationirt. HKh. III 6480 und V 10140 (das Grundwerk).

Lbg. 676, 4, f. 2. 11-21.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel fehlt, geht aber aus der Ueberschrift hervor. Enthält nur ungefähr die erste Hälfte. F. 21^b entspricht Spr. 872, f. 66^a, 16. — Auf f. 2^b folgt 2^a; dann fehlen 4 Bl. (= Spr. f. 33^b, 3 bis 41^a, 9).

(Auf f. 22 u. 23 Gedichtstücke, auch von زقيس المجنون; f. 23" ein längeres Gedicht, anfangend (Basīt): ما ابصرت مقلتي من بعدكم حسنا

Das Ende des Verse fehlt hier überall wegen Beschädigung des Randes.)

We. 1728, 6, f. 1176—119 enthält aus dem selben Werk ein Stück über Scheinheiligkeit (الربياء), in mehreren Abschnitten.

2813. Spr. 1172. 3) f. 33-62.

8vo, 19 Z. (20²/₃ × 15: 14¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: stockfleckig, auch wurmstichig. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Titel und Verfasser f. 33^a:

هذا تختصر مقاصد الرعاية للشيخ جمال الدين ابي المحاسن يوسف البرغمي تم الصفدي رحمد الله

الحد لله الذي احرق قلوب اوليايه: Anfang f.33b بنيران محبته . . . وبعد فهذه نبذة ملخصة من مختصر مقاصد الرعاية في اختصار مقاصد الرعاية في اختصار مقاصد الرعاية

Auszug aus dem selben Werk, von Jūsuf elbargamī eççajadī ģemāl eddīn abū 'lme-hāsin. Die Abschnitte haben meistens dieselben Ueberschriften. — Schluss f. 62a: يا عبادي الذين اسرفوا على انفسهم ... انه هو انغفور الرحيم (Sura 39, 54).

Schrift: ziemlich gross, an sich deutlich, vocallos, aber durch Feuchtigkeit und Zusammenkleben der Blätter oft beschädigt, abgescheuert, verwischt und verblasst. Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1099 Saw. (1688). Nach f. 40 fehlt 1, nach f. 44 2 Bl.

/ 2814. We. 1728.

8vo, 15 Z. (18 × 13¹_{.4}; 14¹_{.2} × 11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله و فكر الامام المحاسبي رحّم Anfang: ه في غير كتاب الرعاية عشر خصال وقال جربها اهل المحاسبة المخ

In einer anderen Schrift zählt derselbe Elmohāsibī 10 Eigenschaften auf, die zum Heile führen. — Schluss: ومن اعتادهن سعد فسال الله ان يمن علينا بالعمل بهن

Schrift: gross, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos, auch fehlen oft diakritische Punkte, schwierig. — Abschrift im J. 813 1410 (s. f. 112a).

2815. Pm. 199. 7) f. 208-210.

 8ro , c. 19-22 Z. (Text: $14 \times 11^{\text{cm}}$). — Zustand: etwas unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn und glatt. — Titel und Verfasser: s. Anfang.

هذا كتاب شرح المعرفة وبذل Anfang: النصيحة للامام العارف بالله ابي عبد الله الحارث بن استعان احد السد المحاسبي رحمة قال ابو عبد الله ما استعان احد على نفسه واحراز دينه بمثل المراقبة وبها نالوا الحياء من الله وهي باب المعرفة وهي اربع خصال النخ

Derselbe Verfasser führt in diesem Werkchen aus, dass das Achtgeben auf sich die Thür der Erkenntniss sei: es komme auf viererlei an: Erkenntniss Gottes und des Teufels und des eigenen Selbst und des Wandels vor Gott. Die Abhandlung bricht hier bei dem 3. Punkte, der Selbsterkenntniss, ab mit den Worten: فانها اعدائك من ابليس وانها يقوي عليك ابليس الربها

Schrift: gross, dick, flüchtig, vocallos. — Abschrift c. $^{1200}_{-1785}$.

2816. We. 1676.

127 Bl. 4to, 15 Z. (25 × 17; 18 × 11¹ 2^{cm}). — Zustand: wasserfleckig und wurmstienig; die ersten Blätter, bes. Bl. 1, beschädigt. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd; der vordere Deckel fehlt. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ:

الجزؤ الاول من كتاب قوت القلوب في معاملة المحبوب ووصف طريق المريد الي مقام التوحيد لابيطالب محمد بن على بن عطية المكي الحارثي

الحمد لله الاول الازلي قبل : Anfang f. 1b: الحمد الدول الازلي قبل الكون والمكان عن غير اول ولا بداية . . . هذا دتاب قوت القلوب . . . تصنيف الشيخ ابي طالب . . . المكي رق يشتمل على سبعة واربعين فصلا الخ

Dies Werk des Mohammed ben 'alt ben 'atijja elmekkt elhärift abū tālib † 386/996 enthält eine ausführliche Unterweisung, was der Gläubige zu thun hat, namentlich in Bezug auf Gebet, Fasten u. s. w., was er vermeiden muss und wie er die religiösen Satzungen aufzufassen hat, um durch die rechte Herzensbildung Gott näher zu treten. Es zerfällt in 48 Abschnitte (zum Theil mit Unterabtheilungen), deren Uebersicht f. 2—4 gegeben ist.

في ذكر الآي القرانية التي فيها ذكر المعاملة 1. f.5ª في ذكر الآي التي فيها ذكر أوراد الليل والنهار 5 م في ذكر عمل المريد في اليوم والليلة المر 6 في ذكر ما يستحب من الذكر وقراءة الآي المر 76 4. في ذائد الادعية الختارة بعد صلوة الصبح 5. فيه دناب معرفة الزوال وزيادة الظل الح "10. 30 20. في ذكر الليالي المرجق فيها الفصل الحز في ذكر محاسبة النفس ومراعاة الوقت 23. في ذير ماهية الورد للمريد الح 24. فيه كتاب تعريف النفس وتصريف مواجيد العارفين .25 فيه نتاب ذد مشاعدة اهل المراقبة 26. فيه نتاب اساس انمريدين 27. فيه دتاب ذكر تفصيل خوائب القلب المن 88* 30. فيه دتاب العلم وتفصيله واوصاف العلماء المر 115^b فيه شرح مقامات البقين واحوال الموقنين واصل 32. مقامات اليقيبي المخ فيه دتاب شرح مباني دعايم الاسلام المز 33. فيه كتاب تفصيل الاسلام والايمان المخ 34. فيه كتاب السنة وشرح فصايلها المخ 35. فية ذدر جمل الشريعة وعرى الايمان الحؤ 36. فيه كتاب تبرتيب الاقوات بالنقصان منها أو بزيادة الاوقات .39 فيه كتاب الاطعمة وما جمع الادل من السنن المن المن 40. فيه كتاب فرايض الفقر وفصايله الحز 41. فيه دنتاب الامام ووصف الامامة والمأموم 43. 44. فيه كتاب الاخوة في الله المن فيه كتاب ذكر التزويص في فعلم وتركم ايهما افصل 45. ومختص احكام النساء في ذلك

فيه كتاب ذكر دخول الحمام فيه كتاب الصنايع والمعايش والبيع النخ فيه كتاب الصنايع والمعايش والبيع النخ

فيه كتاب تفصيل الحلال والحرام وما بينهما من الشبهات .48 وفصل لخلال وذم الشبهة وتمثيل ذلك بصور الالوان

Die Zählung der Abschnitte ist im Text f. 2^{b} ff. nicht ganz richtig.

Dieser erste Theil des Werkes hört hier auf in dem 31. Abschnitte, mit den Worten f. 127°: الي اوسط المقامات ومن ادنى طبقات العالى اواسط الاعليين٬

Die Handschrift ist ganz defect und falsch gebunden. Die Blätter folgen so: 1-8; 1 Bl. fehlt; 9-17; 92; 1 Bl. fehlt; 28-35; 1 Bl. fehlt; 46-55; 36-44; 3 Bl. fehlen;

66-71: 45: grosse Lücke von c. 60 Bl.; 56-65: 18-27; 72-91; 93-127.

Schrift: ziemlich gross, vergilbt, gleichmässig und gefällig, wenig vocalisirt, öfters fehlen diakritische Punkte: Ueberschriften hervorstechend gross. Die oberen Zeilen der Seiten, die durch Wasserflecke beschädigt, sind meistens später nachgeschrieben. – Abschrift c. 700 1300.

HKh. IV, 9636.

✓ 2817.

Stücke desselben Werkes:

- 2) Spr. 851, 16, f. 105^b –113^a. Der 27. Abschnitt, mit der Ueberschrift دا الماس المويدين داريدين
- 3) Spr. 851, 17, f. 113^b—120^b. Der 32. Abschnitt, mit der Ueberschrift والمستوية F. 120^b—123 allerlei Bruchstücke über Reue, Selbstverleugnung u. s. w.
- 4) Spr. 851, 18, f. 123.—125*. Der 39. Abschnitt, mit der Ueberschrift د" ترتيب الاقوات Ein ähnliches Werk wird das ihm beigelegte علم القلوب sein.

2818. Spr. 887.

161 Bl. 8vo, 17 Z. (15×10¹, 2; 11¹, 2×8^{cm}). — Zustand: vielfach fleckig u. unsauber. — Papier: gelb, ziemlich glatt u. dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.1^a:

عذه الكراريس ملخصة من تتاب الأشارات الألهبة لابي حيان في علم السلوك ورقة التصوف وحسى التربية ورقيق المناجات واتباع رضي الحق،

Der Verfasser heisst ausführlicher:

على بن محمد بن احمد بن العباس التوحيدي الصوفي أبو حيّان

اللهم طهرنا من ذنوبنا ونقنا : Anfang f.1b

Auszug aus einem çüfischen Werke des 'Alı ben mohammed ben 'alı ettauhıdı abū hajjān † 400/1010, welches von Gebet und

Ermahnung zur Frömmigkeit handelt. Es ist nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt, sondern in einzelne Stücke mit gewissen Ueberschriften. العبق بارج الرضا 8° ; كسوف الصوء وخلوف النوء "f.5 جواب كتاب مستخبر من الاشارات الالهية 12 أَيْنَ ولَيْتَ \$23 ; ربيع المهزولين العار خالية من قطانها 19* 286 صياقل الانفس الصديّة في تهذيب الاخلاق 384 ختمت النبوة 44 ; من القي السمع وهو شهيد 41 فتمت خطيرة الرضوان وسجف الغفران 49b العدوة القصوى 53% ; مناط الربوبية وقاع العبودية 50% فصايل شهر رمضان 60⁶ ; الشوق والاخبار والاستخبار 57⁶ الكاس الدهاي 68°; الشكية بلية 64b الخيش المرشوش والطيب المقشوش 726

Schluss f. 76b: عليد مضحوكا عليد المتخورا منه مضحوكا والحد والشكر والثناء الحسن لمن المرد اليد ... ولا منجا مند الله به لا اله غيره ولا معبود سواه وصلى الله على سيدنا المز

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth.

Abschrift (cf. f. 159") etwa vom Jahre 934/1527, von عبد القادر بن ابراهیم بن محمد بن بدر Er ist wol der Verfasser dieses. المقدسي الشافعي Auszuges, wie er es, nach eigener Angabe, von dem Werke Spr. 882, 2 auch ist.

2819. Spr. 832.

290 Bl. 4to, 17 Z. $(26^{1}_{.2} \times 18; 20^{1}_{.2} \times 13^{cm})$. — Zustand: durch u. durch fleckig, unsauber; Bl. 2 schadhaft. Bl. 1 u. 289 halb durchgerissen. - Papier: dick, gelblich, glatt. - Einband: schöner Halbfzbd. - Titel f. 1ª (von neuerer Hand) und in der Unterschrift:

كتاب تهذيب الاسمار

HKh. hat noch den wenig passenden Zusatz: في طبقات الأخيار

Verfasser f. 1a (von neuerer Hand):

عبد الملك بن ابي عثمان الواعظ الخركوشي

so in der Vorrede f. 3b, 6. Ausführlicher heisst er:

عبد الملك بن ابي عثمان محمد بن ابراهيم الخركوشي النيسابوري الواعظ ابو سعد

Seine Kunje ist ابوسعيد (und nicht أبوسعد wie bei HKh.): die meisten Kapitel beginnen mit: اخببنا ابوسعد الواعظ

Nach dem Bismilläh folgt f. 2ª das Verzeichniss der Kapitel.

Anfang f. 3ª unten (1. Kapitel): الحبد لله الذي لا يحسى الاشياء الله ان يكون هو اولها . . . أما بعد فاق شيخا من ارباب هذه القصّة التمس متى أن اخرج له صدرا من مذاهب أهل التصوف واختلافهم في حقيقة هذا الاسم وآدابهم وسيرهم في اقوالهم وافعالهم واختلافهم في حقيقة سياحتهم ومصاحبتهم ومعاشرتهم واحوالهم وملبسهم ومأكلهم ومشربهم ومشتق كل فعل من ذلك من آية محكمة او سنَّة ماثورة او حكاية عن السلف مرويّة المؤ

Darstellung des Cüfismus in 70 Kapiteln, von 'Abd elmelik ben moh. ben ibrahīm elĥarkūśī ennīsābūrī abū sa'd † 406/1015 (407) verfasst und von einem Zuhörer herausgegeben. Das Vorwort ist als 1. Kapitel gerechnet.

- في اختلاف اهل الصفوة في معنى التصوف 4ª 2. Kap. f. 4 واقاويل مشايخ الصوفية فيد
- في ذكر الملامنية وصفاتهم وشعارهم والفرق 12° 3. بيبى الصوفية وبينهم في الاقوال والاحوال والافعال وما قيل فيهم
- 4. 13b في ذكر المعرفة وما قيل فيها
- في ذكر الشوى 420 .6 ; في ذكر المحبّة وشرايطها 400 .5
- غ ذكر الأنْس وما قيل فيم 31^b ; في القرب 28^b .7
- في ذكر اليقيم. 40. 37° ; في ذكر المشاهدة 9. 35°
- في ذكر المقامات 12.45°; في ذكر التوبة 11.41°

- 17. 60ª في ذكر الرضاء بمة القضاء
- في ذكر الخوف 47. 67 ; في ذكر التوكيل 48. 62 أ
- في ذكر حقايق الاحوال 21.73°; في ذكر البجاء 20.71° في ذكر الجوع 43. 80°; في ذكر الفقر والغني 45°. 22.
- في ذكر الشَّهوات ومخالفة الهوى 24. 84ª
- في ذكر مطالبة الصدق 46.90°; في ذكر الاخلاص 87° . 25. في ذكر العبودية وحقيقتها 27. 95*
- في ذكر مستنبطاتهم من القران والسني 976 . 28.
- في ذكر حسور الخُلْف °30. 106 ; في ذكر الادب °104. 29.
- في ذكر الصدّيق والفاروق وذي النورين 31. 110 وامير المومنين علي بن ابي طالب رة واقتداء هذه الطايقة بهم رمَ

فصول من الكلام تشتمل على ذكرهم معا 112 .32 في ذكر العبادات 33. 113* في ذكر آدابهم في الاكبل واحوالهم فيه 34. 125* في ذكر آدابهم في اللبس واحوالهم فيه 35. 126b في ذكر بعض آدابهم في محبتهم سفرا وحضرا 490 .36. واحوالهم في اسفارهم في ذكر السخاء والمواساة وبذل المعروف 37. 133 في ذكر الصيافة *39. 149 ; في ذكر الايثار \$38. 144 في ذكر الكسب والاختلاف فيه بين اهل 153 ،40. العراق واهل خراسان 41. 156b في ذكر الوحدة والانفاد في ذكر الذكر وفضله واحوالهم فيه 42. 160^b في ذكر الفراسة 44. 166°; في ذكر الاشارة 164° 45. 171b في ذكر السماء في ذكر سماع القران والانزعاج فيه 46. 175* فى ذكر السماع من حيث السامع لا من حيث القائل 178 . 47. في ذكر الوجد 48. 179b في ذكر بعض ما انتهى التي من الهواتف 182 .49 في ذكر الفيق *51. 195 ; في ذكر الكرامات *50. 185 بين كرامات الاولياء ومعجزات الانبياء عم في ذكر الدلايل على جواز كون الكرامات للاولياء 196 . 52. في ذكر من لم يظهر الكرامات 53. 198^b في ذكر المسائل التي اختصت بها هذه الطايفة 199 . 54. كالجمع والتفرقة والقبص والبسط المخ في ذكر ادعيتهم \$212 .56 ; في ذكر وصاياهم \$55. 207 57. 215^b في ذكر من اجيبت دعوته منهم 58. 220 في ذكر آدابهم في النزويج في ذكر الالفاظ المتداولة فيما بين الصوفية 429 .59. ممّا لم اصل في الكتاب والسنّة في ذكر الحياء 60. 232^b في ذكر حسن الظنّ بالله عز وجلّ 61. 237 في ذكر التفكّر 63. 241 ; في ذكر الصمت 62. 238 في ذكر تواضعهم وفنايهم عبى انفسهم 64. 244 في ذكر التهجد وثوابه وصفته 65. 247b في ذكر الدنيا وبعض صفاتها وامثالها وما 456. 66. قيل فيها وفي نمها في ذكر انواع الحكم والمواعظ والحكايات 67. 266 فی ذکر مکاتباتهم 68. 275 في ذكر احوالهم عند مفارقة الدنيا 69. 280^b

في ذكر بعض ما بلغني من رؤيا اهل الصفوة 283 ،70.

ان هذا أوردنى الموارد فما فعل : *Schluss f. 289 الموارد فما فعل الله الله الله المودنى الجنّة عنه المخ

Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften grösser. Die Kapitelzählung im Index vorn und im Text selbst ist ungleich, hört in letzterem auch von f. 139° an ganz auf. — Abschrift im Anfang d. J. 848/1444 von الحاج عيسي بن ادريس بن خليل بن اقبغا الشيباني HKb. II 3772.

T. 1° enthält eine Notiz aus dem المصارم و تبيين المحارم des المصافحة um 990/1582 über المصافحة d. i. Handschlag bei Aufnahme unter die Çüfis und auch sonst. — F. 289° Qacide des حمد الشافعي † 204/819 in 17 Versen (Anfang: خبت نار نفسي).

2820. Spr. 882.

Format etc. und Schrift (vocalisirt) wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 83°:

علقته من تهذيب الاسرار تصنيف . . . ابي سعد عبد الملك الخ

قال ابو سعد الواعظ رحم فمن الفروف :Anfang بين الصوفية والملامتية النخ

Auszüge aus dem selben Werke; f. 83—94 betreffen die ersten 8 und den Anfang des 9. Kap., f. 95° und 98° mit Ueberschriften das 58. und 59. Kap. Es sind hier hauptsächlich Anekdoten erbaulichen Inhalts zusammengestellt, wie es scheint, zum Privatgebrauch. — Schluss f. 100°: دقیقد العنی تلوح فی الفهم لا یسعها العبارة٬ وصلی الله النی Nach f. 90 fehlt wol etwas.

Auf f. 101* steht ein kurzes Gebet.

2821. Spr. 851. 5) f. 22-28⁶.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser oben zur Seite:

ك" مناهج العارفين للشيخ ابي عبد الرجن السلمي ك" Der Verfasser heisst vollständiger:

محمد بن الحسين بن موسى السُلَميّ النيسابوري الصوفي ابو عبد الرحمن

التصوّف له بداية ونهاية ومقامات فاوله : Anfang التوفيق والتنبّه من سنة الغفلة وترك مألوفات النفس الخ Kurze Darstellung der Çüfik, von Moham-med ben elhosein ben müsä essulamī †413/1022.

Schluss f. 28b: من ألله بد على أهل صفوته على الله الخ من كريم فضله وعزيز برّه أنه سميع مجيب وصلى الله المخ (HKh. VI 13063 ist ein anderes Werk.)

2822. Spr. 744.

306 Bl. 8°°, (23-24) 19 Z. (19¹/3×14²/3; 15¹/2-16 × 11°m). — Zustand: wurmstichig, besonders Anfang und Ende. An den Rändern vielfach ausgebessert. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: brauner Europäischer Lederband. Titel u. Verfasser fehlt jetzt, weil verklebt. Es stand f. 1° von neuerer Hand so:

رسالة قشيري في النصوف

Voran gehen vier eigens gezählte Blätter: f. 4^b u. 1^a Verzeichniss der Kapitel; f. 2 u. 4^a Verzeichniss besprochener Personen (nach dem Kap. f. 8^a ff.); f. 1^b Verzeichniss çūfischer Ausdrücke (nach dem Kap. f. 36^b ff.); f. 3^b kurze Notiz über den Verf.; derselbe heisst ausführlich: عبد الكريم بن هوازن بن عبد الملك بن طلحة ابن محمد القشيري النيسابوري الصوفي الشافعي جمال الاسلام ابو القاسم

ابو اسحق: العلم المواثني أبو اسحق إبو اسحق: المسفرائني † 418/1027; sein Lehrer in der Çūfik: العلمان بن علي بن محمد بن اسحق بن العباس المحمد الرحيم بن احمد الدقاق المحمد المحم

Sendschreiben des 'Abd elkerim ben hawāzin ben 'abd elmelik elqośeirī abū 'lqāsim, geb. ⁸⁷⁶/₉₈₆, gest. ⁴⁶⁵/₁₀₇₂, aus dem Anfang des J. ⁴⁸⁷/₁₀₄₆, an sämmtliche in den Ländern des Islām lebenden Çūfīs, um der in seiner Zeit fast völlig in Verfall gerathenen Çūfīk

in 52 ungezählte Kapitel, denen eine lange Vorrede, worin auch noch 2 Kapp., voraufgeht. فصل في بيان اعتقاد هذه الطايفة في مسايل الاصول £f.3 فصل فصول تشتمل على بيان عقايدهم في مسايل 7 التوحيد ذكرناها على وجه الترتيب 8. باب في ذكر مشايخ هذه الطريقة المز باب تفسير الفاظ تدور بين هذه الطايفة المخ 366 رالحال 38° , المقام 37° , الوقت 37°, الهيبة والانس 40 , القبض والبسط 39 , الجع والتفرقة 42° والتواجد والوجد والوجود 40° ,الغيبة والحضور °45 , الفناء والبقاء °43 , الصحو والسكم 46° ,الذوق والشرب °46 والستر والنجلَّى 470 والحو والدَّبات عُ47 والحاضرة والمكاشفة والمشاهدة 48 والبوادة والهجوم 49 واللوايح والطوالع واللوامع 48 والقرب والبعد 50b , التلوين والتمكين 49b والخواط م 52 والنَّفَس م 52 والشريعة والحقيقة 15 أ وعلم اليقين وعين اليقين وحقّ اليقين 53 ، , النفس 53^b , الوارد *53 [.السة 546 الخلوة والعزلة 61° , المجاهدة 59° , التوبة 55° الصمت 400 , الزهد 63 , الورع 65 , التقوي 63 التقوي رالحين ، 80° الرجاء °76° , الخيوف °73° والخشوع والتواضع 83^b , الجوع وترك الشهوة 81^b مخالفة النفس وذكر عيوبها 876 والحسد 890 والشكر 99° والتوكّل 93° والقناعة 91° والغيبة 90° والغيبة 90° الرضا «109 والم اقبة 107° والصبر «104° واليقيد، 101° واليقيد، 101° الاستقامة 116 , الأرادة 113 , العبودية 111 , العبودية الحيياء 121^b, الصدق 119^b, ,الاخلاس 117^b ,الىفتىق⁸ 127⁶ ,الذكر 124⁶ والحترينة الجود والسخاء 130°, الخلق 136°, الفراسة 130°, الجود , الولاية 145 , الغيرة الدعاء 147 142 ,النصوف 156 ,الفقر 151 ,الادب 1586 التوحيد 166 الصحبة 164 احكامهم في السفر 161 التوحيد احوالهم عند الخروج من الدنيا 1696 الشوق 183°, المحبّة 177°, المعرفة 174°, ,حفظ قلوب المشايخ وترك الخلاف عليهم 186 واثبات كرامات الاولياء ط196 والسماع 187b الوصية للمريدين 227 , رؤيا القوم 220

neuen Aufschwung zu verschaffen. Es zerfällt

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, vocalisirt. Die Ueberschriften grösser. F. 1—16. 18—24. 27 von etwas späterer Hand, dick, flüchtig, vocallos. F. 235 in neuerer Zeit richtig ergänzt, unschön. Die Foliirung Arabisch. — Abschrift c. 700/1300.

HKh. III 6271.

2823.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 746.

193 Bl. 4°, 21 Z. $(25^1/_3 \times 17^1/_2; 19 \times 13^{\rm cm})$. — Zustand: fleckig; der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Halbfranzband.

Titel f. 1*: رسالة القشيرى. Der Schluss ebenso, hört aber auf mit den Worten: الملاء هذه الله وعونه]

Schrift: a) f.1-87: gross, krāftig, gewandt und gefāllig, vocallos, mit grossen Ueberschriften. Collationirt. Die Blätter folgen so: 1-11. 15-20. 13. 14. 21. 78. 84. 80-83. 79. 85. 12. 22-40. 54-76. 41. 42. 86. 87. 43-45. 77. 46-53. Abschrift c. 1000 1591. — b) f. 88-183: flüchtig, nicht gerade undeutlich, vocallos, ziemlich gross und dick, ungleich. Abschrift c. 1750. — c) f. 184-193: etwas rundlich, deutlich und gleichmässig, vocallos. Abschrift c. 1820.

2) Spr. 745.

349 Bl. 4to, 15 Z. (23 × 14; 16 × 8^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig; der Rand oft ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: brauner Europäischer Lederband.

Titel u. Verfasser, Anfang u. Schluss (bis zu den Worten بالعفو موصوف) ebenso. — Dem Anfang geht eine kurze Riwäje vorher.

Schrift: ziemlich gross, gut, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in blauen, rothen und Goldlinien eingerahmt; zu Anfang ein Frontispice. — Abschrift vom J. 1115 Ragab (1703). — Collationirt im J. 1132 Ramadān (1720). — Arabische Foliirung, dabei f. 101 übersprungen.

3) Pet. 531.

188 Bl. 8^{ve}, 21 Z. (21¹/₂ × 16¹/₂; 16¹/₂ × 11¹/₂^{cm}). — Zustand: lose im Deckel; der Seitenrand bis etwa f. 80, dann auch am Ende, fleckig, der obere gegen Ende wasserfleckig. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken.

Titel u. Verf., Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich klein, geläufig, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 2 etwas später (um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅) ergänzt in grösserer Schrift. — Abschrift im J. 1185 Ďū'lliigge (1772) von احمد بن محمد الایرانی.

und الغزالي F. 1 enthält u. A. ein Gebet von الغزالي, und eine Notiz über die القصيدة العينية.

F. 188 enthält die Angabe, dass الحاج درويش dies Exemplar der تكية des الحاج عبد الله بن des تكية des الحاج عبد الله بن ألماني العيدروسي im J. 1206/1791 vermacht habe (وقف); dann eine Notiz aus der الترمذي des Imām ألترمذي betr. eine Vision des أبو بكر المكى الحنفي (die 4 Imāme vor Gottes Thron am Jüngsten Tage); ferner eine Stelle aus صدر الدين محمد القونوي des Lobpreisens Gottes.

4) We. 1649.

219 Bl. 4°, 15 Z. (25 × 17; 19 × 12¹/4°m). — Zustand: lose Blätter und Lagen; ziemlich unsauber, auch fleckig; am Rande zu Anfang und zu Ende ausgebessert, besonders f. 219; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, grob, dick, glatt. — Einband: guter brauner Lederdeckel mit Klappe, in einem Futteral von Pappe mit Lederseiten.

Titel fehlt. Erste Hälfte des Werkes. Geht bis zu Ende des باب المراقبة (= Spr. 744, 1, f. 109*).

Schrift: gross, dick, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. **200/1397. — Collationirt.

5) Spr. 747.

110 Bl. 4to, 23 Z. (22 × 15; 16¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: fleckig, unsauber, der Text zum Theil abgescheuert. Der Rand öfters ausgebessert. Wurmstichig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Halbfranzband.

Titel fehlt. Ein Stück desselben Werkes (= Spr. 744, f. 140^b, 8-218^a, 13). F. 101 bis 110 gehört unmittelbar vor f. 1-100.

Schrift: krüftige Gelehrtenhand, ziemlich gross, etwas flüchtig, aber nicht undeutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1000/1591.

6) We. 1810, 7, f. 65—68°. Einige Auszüge aus demselben Werk. Das Vorhandene beginnt f. 65°, Z. 3 mit einigen Versen, zuerst: ليس في القلب والفواد جميعا موضع فارغ لغير الحبيب und schliesst f. 68°: لقد توفيتك يوم توفيتك وجه الارض احب التي منك

7) Pm. 224, 4, f. 26^b—29^b.

Format etc. und Schrift (12 Z., vocalisirt, [Text: $11 \times 7^{1/2^{cm}}$) wie bei 2).

Ein Stück aus demselben Werk. Titel fehlt; er ist etwa: فوايد حاتم الاصم الحمالية. An fang: وتامل في حكاية سيدنا ان حاتم الاصم كان من المحاب Aufzählung der 8 Vortheile des Umgangs mit dem frommen Śaqīq elbalhī. Schluss: فوجدت الكتب الاربعة تدور على هذه الكتب الاربعة الكتب الاربعة الكتب الاربعة الكتب الاربعة الكتب المانية فمن عمل بها كان عاملا بهذه الكتب

2824. We. 1650.

313 Bl. 4°, 15 Z. $(22\times15^{1/2}; 14-15\times10^{\rm cm})$. — Zustand: lose Lagen und Blätter; vielfach wasserfleckig; Bl. 58. 65. 108. 129. 130. 240 beschädigt; nicht ganz ohne Wurmstich. — Papier: gelb, meistens stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1°:

٥٠ احكام الدلالة على تحرير الرسالة
 للامام ابي القسم القشيري

so auch in der Vorrede f. 2a. - Verfasser:

زین اندین ابو جیی زکریاء بن محمد بن احمد بن زکریاء الانصاری الشانعی

قال الشيخ . . . زين الملة : Anfang f. 1 والدين . . . الانصاري الشافعي والدين . . . الانصاري الشافعي

الحمد لله الذي يسر سبيل السالكين على العارفين . . . وبعد فان الرسالة في علم التصوف للامام . . . القشيري . . . نما اعتنى بها دوو الجدّ والاجتهاد الخ

Ausführlicher gemischter Commentar zu Elqośeiri's Abhandlung, enthaltend Wortund Sinn-Erklärung, von Zakarijjā ben mohammed elançārī † 926/1520 (No. 1369) im J. 893/1488 vollendet. Er giebt den Text nach Verschiedenen, darunter ابى الوالفتح محمد بن الزين † 859/1465, welcher

ihn von ابو الخير احمد بن ابي سعيد العلاء und dieser von ابي الفضل الصالحي عن ابي طاهر السلفي جعفر بن على الهمداني عن ابي طاهر السلفي عن ابي المحاسن عبد الواحد بن اسماعيل الروياني تلحاسن عبد الواحد عن المحاسن عبد مؤلفها

بسم الله : Der Commentar beginnt f. 2° so المرحمن الرحمن الرحمن الرحمن الرحمن الوسم مشتق من السمو وهو العلو وقيل من الوسم . . . التحمد لله بدا بالبسملة وبالجدلة اقتداء بالكتاب العزيز . . . الذي تفرد من بين الموجودات ججلال ملكوته اي ملكه العظيم الم

: "Das hier zuletzt behandelte Kapitel ist f.306 بأب الصدي ، هو للكم المطابق المواقع ويقال غير ذلك دما سياتي

Es liegt hier also die erste Hälfte des Commentars vor. Es fehlen

nach f.58 10 Bl. (= TextWe.1649, 27th, 1 bis 33th, 9),

68 14 , (Ibid. 38^a, 6 bis 43^a, 14),

, 70 44 bis 54 Bl. (Ibid. 44b, 4 bis 72a, 2),

" 80 30 Bl. (Ibid. 77^a, 5 bis 95^b, 12),

 $n = 88 \ 2 \ n \ (n \ 100^{\circ}, \ 5 \ n \ 102^{\circ}, \ 1),$

n 129 8 n (n 124 b , 11 n 128 a , 11),

 $, 230 \ 1 \ , (, 185^a, 4 \ , 185^b, 6),$

, 238 1 , (, 190^b, 2 , 191^a, 5),

, 239 8 , (, 191b, 5 , 196a, 6),

, 240 10 , (, 196b, 3 , 202b, 7),

" 298 15 " (=TextSpr.744,1,f.116^a-121^b). Es fehlen also im Ganzen 143 bis 153 Bl. an diesem Bande.

Schrift: gross, krāftig, deutlich, vocallos. Der Grundtext roth (an wenigen Stellen grün). — Abschrift von نحسن بن زاهر الفاروري الانصاري الشافعي im J. 1166/1758. Collationirt. — HKh. III 6271. I 145.

Andere Commentare sind von:

- 1) على بن سلطان محمد القاري الهروي (1 + 1014/1606.
- 2) عمر بن عبد الوهاب بن ابراهيم العرضي (¹⁰²⁴/1615.
- 3) على بن ابراهيم بن احمد بن على الحلبي (3)
 الحاسن السنية من الرسالة القشيرية (u.d.T.)
- .عبد المعطي بن محمود بن عبد العلي اللخمي (4

89 Bl. 8°°, 11 (13) Z. (18×12³/4; 12 12¹¹2×8¹/2-9°m). Zustand: sehr fleckig und auch oft wasserfleckig am Rande. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1°a:

الحمد لله على ما انعم والصلاة : Anfang f. 1b الحمد والسلام على حبيبه . . . أما بعد فان اجل ما استصحب المكلف في الدنيا ونفعه في العقبي بعد كلام الله ورسوله ما سلك به سبيل التقوي الم

Blatt 1 ist, da der Anfang der Handschrift fehlt, ergänzt worden und zwar von der Hand des bekannten Fälschers; es ist das Alles unrichtig, sowol Titel, als Verf., als Anfang.

Der Verf. des vorliegenden Werkes, in welchem übrigens الغزالي einige Male citirt wird (z.B. f.6^b; 50^b, 8; 78^a, 3), lebt nach d.J. ⁷⁰⁹/₁₈₀₉: denn er erwähnt f. 45^b, 7 den in diesem Jahre gestorbenen البن عطاء الله الاسكندري.

Die von dem Werke zuerst vorhandenen Worte sind hier f. 2°, 1: يوثرون على انفسهم ولو كان ياج وهو الولاية بهم خصاصة فاول ما يحتاج الملك الي تاج وهو الولاية والى المعراج وهو الغاية والي دليل وهو الهداية المخ

Es ist von dem Verhältniss des Königs zu den Unterthanen die Rede; f. 3 ff. handelt von (Lachen und Weinen und) Musik und Lebensfreuden und dass der Çūft sie aufgeben müsse und berührt verschiedene Eigenschaften, die demselben nothwendig sind. Von f. 10° an findet dann eine Eintheilung in Kapitel mit besonderen Ueberschriften statt. Dieselben beginnen in der Regel mit Qoranversen und mit Aussprüchen Mohammeds, bringen dann aber weiterhin auch Aussprüche und Ansichten Anderer, kleine Geschichten, die Bezug haben, etc.

Die Ueberschriften der — übrigens ungezählten — Kapitel sind diese: f.10^a باب فى ذكر الخوف 15^a باب المراقبة 16^b; باب الصبر

فصل في الارادة 19° ; فصل في العبودية 19° فصل في الاستقامة 20° فصل في الاستقامة 20° فصل في الاستقامة 22° فصل في الذكر 24° ; فصل في المائي 24° فصل في الذكر 24° ; فصل في الفتوة] (die Ueberschrift ausgelassen) فصل مخالفة النفس 30° ; فصل الجوع وترك الشهوة 30° فصل التوكل 34° ; فصل القناعة 33° ; فصل الحسد 33° فصل الخسوع والتواضع 43° ; فصل في للجهاد في سبيل الله 35° فصل ما ينجي من ضغطة القبر وعذابه وفتنته 31° فصل علة القران 36° فصل حملة القران 36°

ومن عرف الشيطان فعصاه : Schluss f. 88ª وعرف الحق فاتبعم وعرف الباطل واتقاه وعرف الدنيا فرفضها وعرف الآخرة فطلبها تم الكتاب

Nach dem obigen Verzeichniss der Kapitel scheint hier ein Auszug aus der Verzeichniss der Kapitel vorzuliegen; die Reihenfolge der Kapitel von f. 10° an ist dieselbe wie dort f. 73° ff.; sie wird dann aber f. 27° unterbrochen und frühere Kapitel des Grundtextes nachgeholt. Der Verfasser hat manche Kapitel kurz zusammengezogen, namentlich zu Anfang, and dort auch Manches aus späteren Theilen des Grundtextes untergebracht; so steht f. 2°, 1 (s. oben) in Spr. 744, f. 123°.

Allein das vorliegende Werk ist doch nicht bloss ein Auszug aus dem bezeichneten Werke, sondern enthält in seiner 2. Hälfte (etwa von f. 50° an, wo zuerst ein längeres Gebet مناء الغرالي mitgetheilt wird) allerlei Notizen und Geschichten, meistens ohne bestimmte Ueberschriften, mit ethischem Inhalt.

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, (ziemlich incorrect), von f. 14 an stark vocalisirt. Ueberschriften meistens hervorstechend gross. — Abschrift um 900/1494 von احمد بن عبد القادر بن حمزة.

Ausser dem Anfang fehlt etwas nach f. 2 (die erste Zeile auf f.3ª ist, um das Fehlende zu verdecken, hinzugefälscht), 7, 9 und 13.

/ 2826. Spr. 875.

58 Bl. 8°°, 11 Z. $(18^{1}/_{2} \times 13; 12 \times 7^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: wurmstichig, fleckig, der Rand oft ausgebessert. —

Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn — Einband: brauner Lederband mit schwarzem Rücken. — Titel f. 2^a oben am Rande verstümmelt. Er ist:

كتاب منازل السايرين

Verfasser f. 2 oben am Rande: عبد الله الانصاري. Titel und Verfasser ebenso in der Unterschrift. Der Verfasser heisst ausführlicher:

عبد الله بن محمد بن على الهروى الانصارى الحنبلي انصوق ابو اسمعيل

الحمد لله الواحد الاحد القيوم: Anfang f. 2b: العارفين الصمد الطبيف القريب الذي امطر على سراير العارفين كرايم الكلم . . . وبعد فان جماعة من الراغبين في الوقوف على منازل السايرين الي الحق عز اسمه من الفقراء من اهل هراة والغرباء طال على مسألتهم اياي زمانا ان ابين لهم في معرفتها بيانا الن

Vollständige Uebersicht über die Çūfik und deren Entwicklungsstadien, von 'Abdallāh ben mohammed ben 'alı elherewī elançārı abū ismā'ıl † 481/1088. Das Werk zerfällt in 10 قسم mit je 10 مقام, und diese sind einbegriffen in 3 أخذُ القاصد في السير, deren 1. رتبة ألقاصد في السير, die 2. حصوله على المشاهدة الجاذبة 3. وخوله في الغربة الكيانية عين التوحيد في طريق الغناء'

Die 10 قسم sind: 1. البدايات, 2. والابواب, 2. والابواب, 3. المعاملات, 4. والاحديث في الاحدال والمعاملات, 5. والاحدال في النهايات . 10 والحقايق . 9. والاحوال . 10 والمعايات . 10 والحقايق . 9. والمعايات . 10 والحدال . 10 والمعايات والمعايات . 10 و

راليقظة 1. 7° f. 7° in 10 Kapiteln. 1. 7° قسم 1. والنابة 10° 4. 10°, التوبة 8° 8. التوبة 8°

رالاعتصام 1.12 , التذكر 6. 11 , التفكر 5. 10 , التفكر 1. 6. 10 , التذكر 1. 10 , التفكر 1. 10 , التفكر

.السماع °13، 10، 13 الرياضة °9، 12 , الفوار °8، 12

رالحزن 1. 13° قسم الابواب f. 13° قسم 2.

رالحشوع 4. 14°, الاشفاق 13°، الخوف 13°°، الخوف 2. 13°°، الخسوع 13°°،

رالورع °7. 15 , الزهد °6. 14 , الاخبان 5. 14 , الاخبان

.الرغبنة °10. 17 ,الرجاء °9. 16 , التبتّل °8. 15 ,

,الرعاية 1.17 قسم المعاملات f. 17 قسم 3

رالاخلاص°4. 19° الحرمة عالم المراقبة °2. 18° المراقبة "2. 18° الخيامة المراقبة "2. 18° الخيامة المراقبة "

رالتوكل °7. 20 , الاستقامة 19^b , التهذيب °7. 20

.التسليم 20° .10. الشقة 21° 9. 21° , التفويض 8. 21° .

,الصبر 1. 22°، قسم الاخلاق f. 22° قسم. 4

والحياء 4. 24 ، الشكر 3. 24 ، الرضاء 2. 23

والخلف 46. 25 ، الايثار 6. 25 ، الصدف 5. 25 ،

. الانبساط °9. 27 , الفتوة °9. 27 , التواضع °9. 27 .

القصد 1. 29° قسم الأصول ع. 1. 29° قسم .

2. 29^a العزم , 3. 29^b الأرادة , 4. 30^a العزم , الأدب

رالذكر ما 7. 31° , الأُنْس 14. 6. اليقين 30° ألذكر الم

المراد عام 32 ، 10. 32 ، الغناء عام 9. 32 ، الفقر عام 8. 32 .

والاحسان 1. 33^b قسم الأودية f. 33^b قسم الأودية

والبصيرة 4. 34° ما الحكمة 3. 34° العلم 4. 34° البصيرة

رالالهام م 7. 36° , التعظيم 6. 35° , الفراسة م 5. 35°

8. 36° الطمانية 9. 37° , الطمانية 10. 73° . الهمة

رافحبة f. 38° أقسم الأحوال f. 38° قسم 7.

رالقلف 4. 40° الشوق 4. 3° الغيرة 4. 40° الغيرة

الدهش *7. 41 ، 7. الوجد *6. 41 ، 6. العطش *5. 40 ،

. الذوق 42^b البَرَق 42^a البَرَق 10. 42^b الهيمان 8. 41^b

اللحظ 1. 43° قسم الولايات 1. 43° قسم اللحظ

والسيور 4. 44° , الصفاء 4. 44° , الوقت 4. 44°

رالغربة م 7. 46 ألنفس 6. 45 ألسة 7. 46 ألسة

.التمكير 40 ،10. 47° ,الغيبة 40° 9. 47° ,الغرق 8. 46°

الكاشفة 1.48° قسم الحقايق f.48° قسم ال

2. 48 المامنة عام 3. 49 المعاينة 4. 49 المشاهدة أكبر المعاينة عام 1. 48 المعاينة عام 1. 48 المعاينة ا

رالسكر 7.50° , البسط 6.50° , القبص 7.50° , البسط 1.50°

. الانفصال 2. 51° , الاتصال 9. 51° , الصحو 8. 51°

المعرفة 1.52° قسم النهايات f. 52° قسم 10.

2. 53b النحقيق 4. 54b, البقاء 4. 54b, الغناء

5. 54^b التجريد ، 7. 56^a الوجود ، الرجود ، 1. 54^b

.التوحيد °74 .10 ,الجمع °56 .9 , التفريد °56 .10 .

وقد اجبت في سالف الازمان : *Schluss f. 58 سايلا سالني عن توحيد الصوفية بهذه القوافي الثلث (Sarī)

ما وحدد الواحد من واحد الذكل من وحده جاحدُ توحيد من ينطق عن نعته عارية ابطلها الواحد توحيده الله توحيده ونعت من ينعتد لاحد

Schrift: gross, krāftig, gefāllig, ziemlich stark vocalisirt, gleichmässig. Rothe Ueberschriften. — Abschrift von حمد شاكر بن الشيخ سلطان محمد الدهلوي im Jahre 833 Ragab (1430).

Arabische Foliirung. F. 13 doppelt gezählt. — Zwischen den Zeilen und auch am Rande viele Glossen, die zum Theil dem Commentar des عبد الزاف الكاشي entlehnt sind.

F. 1^b ein Excurs über die 10 Sinne, innerlich u. äusserlich je 5. Die Schrift läuft theils queer, theils längs über die Seite.

HKh. VI, 12920.

/ 2827.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

51 Bl. 8°°, 11 Z. (15×10¹.2; 11×8°m). — Zustand: wasserfleckig u. unsauber. — Papier: gelb, dick u. glatt; zum Theil grob und weniger gelb u. glatt. — Einband: schwarzer Lederbd mit Klappe. — Titel ausführlich:

Anfang und Schluss und drei andere Blätter sind von nenerer Hand ergänzt: nämlich 1-7. 14. 21. 38. 44-51.

Schrift: klein, fein, weit, gut, vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. Die Ergänzungsschrift ist gross, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1591 (resp. 1100/1688). — Am Rande bisweilen Glossen, zum Theil auch (f. 11b-12a) zwischen den Zeilen.

2) Pm. 443.

35 Bl. 8°°, 21 Z. (21¹/4×14: 15¹/2×8¹,4°m). — Zustand: nicht ganz sauber, besonders an den Ecken fleckig; zu Anfang und am Ende ist der Rand ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel fehlt: steht aber auf dem ungezählten Vorblatt von ganz neuer Hand. Etwas anders in der Unterschrift f. 35°n: مقامات الهروى المساهرة منازل السايرين

Schrift: klein, weit, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1—14 von etwas späterer Hand ergänzt in größerer, kräftigerer, gewandterer Schrift: darin einige Lücken, hauptsächlich für Ueberschriften und Stichwörter. — Abschrift im Jahre 1110 Sawwäl (1699) von

منصور بن شمس الدين السندوسي

3) Spr. 882, 10, f. 79—82. Format etc. wie bei 9.

Titel etc. fehlt. Ein Stück aus dem Anfang des Werkes. Das Vorhandene beginnt mit den Worten der Vorrede: الكتاني ان بين الحق الف من نور F. 806 unten beginnt die Uebersicht des Inhalts. Dann fehlen 4 Bl.; f. 81. 82 enthalten: 2. قسم Kap. 8 bis 3. قسم 7 (nicht ganz).

58 Bl. 8°°, 17 Z. (188/4 × 141/2; 12 × 8°m). — Zustand: ziemlich gut; doch im Anfang nicht ganz sauber; überhaupt nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f.1°:

Der Titel des Grundwerkes steht noch einmal mit grosser Schrift f la oben. Auf dem Vorblatt steht von neuer Hand als Verfasser (des Commentars):

Commentar zu einzelnen Stellen oder auch Wörtern desselben Werkes; er ist mit , der ganz aufgenommene Text mit , eingeführt. Die Vorrede des Werkes f. 1—4° ist ganz wie in dem Grundtext.

Die Erklärung beginnt zu dem 1. Kapitel des 1. مسة f. 4° (nach den Textworten قال الله عن وجل قل انما اعظكم بواحدة . . . قلب العبد ش استشهد بالاية ولما كان واعظ الله في القلب واحد ققال بواحدة واما امرنا الا واحدة وهي تأثير الاسم المن Manche Kapp. sind ohne Erklärung aufgenommen.

دن الاسفاط والاثبات ساقطان : Schluss f. 58 النظاف التوحيد وصلى الله على خير خلقه النظ

Ob der Commentar von dem oben angegebenen سليمان بن على التلمسانى عفيف الدين † 690/₁₂₉₁ verfasst sei, ist sehr fraglich; die Angaben bei HKh. VI 12920 p.131 sprechen dagegen.

Schrift: ziemlich klein, geläufig, deutlich, fast vocallos, bisweilen auch ohne diakritische Punkte. Ueberschriften zum Theil roth. — Abschrift c. 1000/1591. — Collationirt.

Völlig verbunden: die Blätter folgen so: 1-4. 6. 7. 11-17. 53. 52. 18-22. 44-48. 23-25. 41. 28. 29. 26. 27. 30-32. 49. 55. 43. 42. 56. 50. 35-40. 57. 33. 54. 8-10. 5. 51. 34. 58.

2829. Lbg. 615.

102 Bl. 8^{v_0} , 19 Z. $(21 \times 15^{1/2}; 15 \times 9 - 9^{1/2}c^{v_0})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a:

د" شرح منازل السائرين للشيخ عبد الله الهروى Verfasser fehlt.

الحمد لله ولى النعم والاحسان : Anfang f.1b وجيز ومُولى التوفيق والايمان . . . وبعد فهذا املاء وجيز صغير الحجم غزير العلم على كتاب منازل السائرين الج

بسم الله قال بعض العارفين لما : Gemischter Commentar zu demselben بسم الله قال بعض العارفين لما : الرحمن الرحيم ظهر العالم من العدم . . . التحمل هو اظهار صفات المحمود . . . لله اي الذات المناقة . . . الواحد وجعله وصفا له تصريحا . . . الاحد الذي وحدانيته لا باعتبار مضايف له الخ

ولا رسم لشيء في الحصرة : Schluss f. 102b الاحديثة ولا اثر والا لم تكن احدية والحمد لله وحده

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Grundtext anfangs roth, dann bloss roth überstrichen. — Abschrift c. 1100/1688.

, 2830. Pet. 238. 3) f. $22^a - 23$.

Format etc. u. Schrift wie bei 2) (203 3×15; 15×10cm).

Titelüberschrift fehlt; aber aus der Unterschrift ersichtlich, dass dies Stück entnommen ist dem Commentar des حمد بن ابراهیم

† 971/1563 zu demselben Werk.

واعلم أن العامة من علماء هذه : Anfang الطريقة والمشيرين الي هذه الطريقة . . . اتفقوا على أن النهايات لا تصحيح البدايات الخ

فيكون المراد ان واحدا مع : Schluss f. 23b تبايين الارادتين التي آخر ما قال من مطنبة المقال

2831. Spr. 822.
2) f. 11^b-13^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; nach Spr. 845, 3, f. 47^b (Unterschrift):

بديع الانتفاث في شرح القوافي النلاث

هذه القوافي الثلاث للشيخ الكامل :Anfang أبي عبد الله المروزي الانصاري قدس الله روحه ونور ضريحه المذكورة في آخر رسالته المسماة بمنازل السايرين المشتملة على تعريف الف مقام وواحد في آخر باب التوحيد

Der Name des Verf. des Grundwerkes ist nicht richtig. Es handelt sich um Erklärung dreier Verse, die sich am Ende des Werkes منازل السايرين finden und das Einheitsbekenntniss betreffen. Der erste derselben lautet:

Spr. 845, 3, f. 45^b—48 dasselbe Werk. Pm. 82, 3, S. 123—125 dasselbe. (S. 125 Mitte noch ein Excurs über التوحيد.)

Commentare zu diesem Werke sind noch zu erwähnen von:

- عبد الوزاق الكاشاني (1)
- كا تحمود بن محمد الذَرْكِزِينَى † 743/1342,
 u. d. T. تنبل السافرين.
- 3) محمد بن ابي بكر ابن قيم الجوزية † 751/1350, u. d. T. مدارج السالكين.
- 4) محمد التباركاني الطوسى (+ 891/1486, u. d. T. خمد المقتربين في شرح منازل السائرين.
- 5) عبد الرءوف بن تاج العارفين المناوي † 1031/1622. Ein Auszug aus dem Werk von عائشة عائشة + 922/1516.

2832. We. 1812. 3) f. 37⁵-48⁵.

Format etc. u. Schrift (21 Z.) wie bei 2). — Titel-überschrift u. Verfasser:

د" منهج الألباب في التصوف للغزالي so auch in der Unterschrift.

الحمد للم اللطبيف بعبادة الرؤف : Anfang بعبدة لردة التي معادة . . . وبعد يقول العبد . . . الحمد بن محمد الطوسيّ تاب الله عليه ان اشرف احوال الانسان واعلاها وافضل صفته واسناها معرفة الآفات ثم معرفة الانفس ثم معرفة الله تعالى النخ

Anweisung zur Çüfik, in 6 Abschnitten, von Ahmed ben mohammed ben mohammed ben mohammed elgazzālī eṭṭūsī † 520/1126.

فصل .1	38*	في البداية واحوال المبتدي
فصل .2	39^{b}	في التجريد ومراتبه
فصل .3	40*	في الذكر ونتايجه
فصل .4	43 ^b	في آفات الاعضاء وفوايدها
فصل .5	46 ^b	في الفقر واقسامه
فصل .6	47 ^b	في الصوفي واقسامه وانتهائه

Schluss f. 48°: ولا ينتهي هو الي شيء سوى Schluss f. 48°: الله وهو المراد من خلقه الاكوان وبه كمال الوجود تم Abschrift vom Jahre 1076 Śawwāl (1666). HKh. VI 13266 (nur der Titel).

2833. Lbg. 964. 2) f. 61^a - 78.

Format (c. 30 Z., Text $16^{1}_{/2} \times 11^{cm}$) etc. u. Schrift (etwas kleiner, gedrängter) wie bei 1). — Titel f. 61^{n} :

لطايف الفكر وجوامع الدرر

so auch im Vorwort f. 62b. - Verfasser f. 61a:

احمد بن محمد بن محمد الطوسي

Ein çüfisches Werk desselben Ahmed elgazzālī über die Religions-Principien und die Grundsätze der Çüfik, in 3 Kapiteln.

في اصول الدين علم ان صحة الاعتقاد المن 62 باب. 2 في قواعد علم الداريقة علم ان اول الطريق 67 باب. 2 في قواعد علم للقيقة علم وفقك توفيق العارفين 71 باب. 3 وليكتف بهذا المقدار من علم : Schluss f. 78^b الحقيقة اذ هو روح الروح وبه تجعل المناهج والفتوح تم

2834. Spr. 872.

5) f. 148b — 173a.

Abschrift im Jahre 1109 Du'lqa'da (1698).

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt.
Nach der Vorrede: كاسى الجالس. Verf.: s. Anfang.

قال الاستاذ العلامة أبو العباس :Anfang أحمد بن محمد الصوفي الصنهاجي رحمه قد استخرت الله تعالى في جمع فصول من محاسن الكلام الصادرة عن أهل الألهام تسهّل على المريد صعوبة طريقه Eigenschaften, von Ahmed b. mohammed b. mūsā eccanhāģī elandalusī abū 'l'abbās ibn el'arīf † 586/1141, in 12 ungezählten Abschnitten. عصل المعرفة محجتي والعلم حجتي فالعالم يستدل ط148 التي والعارف يستدل بي فصل الارادة حلية العوام 149b فصل واما الزهد فأند للعوام ايضا 150b فصل واما التوكل فانه للعوام ايصا 151b فصل وامّا الصب فهو من منازل العوام ايضا 152b فصل وامّا النخوف ط154 ; فصل واما النحنون 154^a فصل واما الشكر 1570 ; فصل واما البجاء "156 فصل واما المحبد فهي اول اوديد الفناء 159b فصل واما الشوق فهو من منازل العوام 1624 فصل فالرادة والتوبة والزهد والتوبل . . . منازل 1646

Uebersicht der für die Cufis erforderlichen

Darauf führt der Verf. die zum Lohn für das richtige Verhalten des Frommen zu erwartenden Gnadengaben (دراها عليه) auf, 40 an Zahl, davon 20 irdische, 20 überirdische (قاء رب العاليين), zugleich darauf verweisend, dass, wie die Erkenntniss des Wesens Gottes nothwendig, so auch das demgemässe Handeln unerlässlich sei.

اهل الشرع السايرين الى عين الحقيقة

وان يضعه في ميزان الصالحات : Schluss f. 172b: النا ردّت اعمالنا الينا الله جواد كريم فهذا آخر ما اردنا ان نذكره في شرح كيفية سلوك طريق الآخرة وقد وفينا بالمقصود وصلى الله . . . التي يوم الدين تم Abschrift im J.859,5. Dū'lhigge (1455). — Collationirt. HKb. V 11499.

2835.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 1961, 6, f. 56b-73a.

8°°, 21 Z. (17×11; 12¹/2×6cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Titel u. Verfasser fehlt. — Abschrift v.J.1134 Rabi' II (1722).

2) Mq. 123, 4, f. 50-64*.

8°0, 13 Z. (Text: 11¹/2×8¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark.

Titel und Verfasser fehlt, steht aber in der Vorrede. Anfang wie bei Spr. 872, 5. Das Werk hört hier auf in dem Abschnitt فصل فالارادة والتوبة المخ mit einem längeren Gedicht des Verfassers, dessen Anfang (Motaqārib): الاقد لمن يدعي حبنا ويزعم أن الهوي قد علق

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, fast vocallos. — Abschrift c. 800/1397.

3) Pm. 15, 10, S. 92-106.

Format etc. und Schrift wie bei 6).

Titel und Verfasser am Seitenrande. Anfang und Schluss wie bei Mq. 123, 4.

2836. Lbg. 122.

205 Bl. 4to, 18-25 Z. (26½/2×18; 20½-2-21×12-15cm). Zustand: nicht ganz sauber, auch wasserfleckig oben im Rücken und wurmstichig, besonders am unteren Rande. Bl. 1 und 2 beschädigt und ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt, steht aber von neuer Hand auf dem 1. Vorblatt, nämlich:

ك" الغنية للشيخ عبد القادر الكيلاني Nach der Vorrede:

الغنية لطالبي طريق الحق

Der Verfasser heisst ausführlicher:

عبد القادر بن ابي صالح موسى بن عبد الله بن حمد الله بن جمي الحسنى الجيلانى والجيلى والكيلانى محيى الدين ابو محمد وابو صالح

(noch ausführlicher Pm. 363, 1).

الحجد لله الذي [حمده] يفتتح كل :Anfang f.1b لله الذي الحمده] يفتتح كل كتاب وبذكره يصدر كل خطاب ... أما بعد فقد التج على بعض الاسحاب وشدد في الخطاب في جمع هذا الكتاب الخ

'Abd elqādir ben abū çālih mūsā ben 'abdallāh elkīlānī (und elģīlānī und elģīlī) muhjī eddīn, geb. 471/1078 (470), gest. 561/1166, giebt hier eine ausführliche Erörterung und Begründung der religiösen und gesetzlichen Vorschriften, zum Zweck der Erkenntniss Gottes; mit daran geknüpften erbaulichen Betrachtungen (امواعظ). — Das Werk ist in ungezählte Kapitel und Abschnitte getheilt und beginnt f. 24: باب فنبدأ فنقول الذي جب على من يبيد الدخول باب فنبدأ فنقول الذي جب على من يبيد النخول الذي الني الني الني الني الني الطهارة فلها فرائص وسنني المع المعاقلة ال

زكتاب الادب 11° u. s. w. 11° لتناب الزكوة 50° 40° 20° الاحلاء والاستنجاء 20° 41° كتاب في معرفة الصانع 71° 50° 50° ألمالة الفرق الصالة عن طريق الهدي كتاب في الاتعاظ بمواعظ القران والالفاظ 71° النبوية في مجالس

71^b Sura 16, 100 مجلس; 76^b Sura 27, 30 مجلس 83^b Sura 24, 31 فصل 96^b Sura 49, 13 مجلس 110^a Sura 71, 11

باب في ذكر فصل الشهور والايام المباركة $^{\circ}$ $^{\circ}$ $^{\circ}$ $^{\circ}$ u. s. w.

باب في الصلوات الخمس وبيان اوقاتها النخ 186^a (der Anfang fehlt, s. unten) باب فيما جب على المبتدي في هذه الطريقة النخ 187^b باب فيما جب على المبتدي في هذه الطريقة النخ 190^b باب في حجبة الاخوان والصحبة مع الاجانب النخ 196^b باب يشتمل على بيان المجاهدة والتوكل وحسن 196^b الخلق والشكر والصبر والرضى والصدي

وقيل اذا طلبت الله بالصدى : Schluss f. 205° اعطاك مرآة تبصر فيها كل شيء من عجائب الدنيا والآخرة تم

Schrift: ziemlich klein, in der ersten Hälfte etwas grösser, gut, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 850 Dū'lhigge (1447) von المعيل بن كليج زكرياء بن حمد بن حسان الصميري للنبلي

Collationirt. — Nach f. 185 fehlen 4 Bl.

HKh. IV, 8646 (unvollständig).

2837. Spr. 830.

215 (216) Bl. 8°°, 19 Z. (21¹/₄ × 15; 14 × 9°m). — Zustand: wurmstichig, sehr wasserfleckig, oft ausgebessert. — Papier: bräunlich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Halbfzbd. — Titel u. Verfasser auf Vorblatt b:

هذا كتاب فتوح الغيب لسيدنا . . . عبد القادر الكيلاني

Dem Werke ist eine Persische Uebersetzung oder auch Umschreibung beigegeben, die wahrscheinlich von dem Sohn des Verfassers, عيسى بن عبد القادر ابوكمد وابوعبد الرجن شرف الدين herrührt. Daher ist der Titel auf Vorbl. * auch richtig: شرح الغيب.

Anfang des Grundwerkes (Vorblatt b):
عدد الله ربّ العالمين اولا وآخرا ظاهرا وباطنا على خلقه وعداد كلماته . . . أما بعد فاق نعم الله على خلقه وعداد كلماته . . . أما بعد فاق نعم الله على العباد كثيرة متواترة في اناء الليل واطراف النهار الخ "Abd elqādir elkīlānī giebt in diesem Werke Verhaltungsregeln für die Gläubigen und Çūfīs. Dasselbe zerfällt hier, soweit es vorhanden, in 78 (im Ganzen kleine) مقانة . Gegen das Ende hin ist für die Zahl derselben im Text Platz gelassen, sie steht aber am Rande. Anfang einiger مقانة (die alle den Zusatz haben:

لا بد لكل مومى في سائر احواله ثلثة اشياء أ f.4 مقالة . 1

اذا رايت الدنيا في ايدي اربابها 12^b مقالة. 5 بينتها واباطيلها

ينبغى للمومن أن يشتغل أولا بالفرايض 143 مقالة .48 فاذا فرغ اشتغل بالسنى

اذا غنى العبد عن الخلف والهوي 163 مقالة. 56 والنفس والارادة والاماني

كلّ مومن متكلف بالتوقف والتفتيش 179 مقالة .65 عند حصور الاقسام

الذين يدخلون الاسواف من اهل الدين 199 مقالة .72 والنسك في مخرجهم الى اداء اوامر الله

لاهل المجاهدة والمحاسبة واولي العزم 210 مقالة. 78 مشد مخصال

Nach f. 215 fehlt der Schluss.

Schrift: ziemlich klein, Persische Hand, an sich ziemlich deutlich, aber durch Wurmstiche, Flecke, Ueberkleben, Abscheuern der Seiten sehr oft schwer leserlich. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt. — Arabische Folirung; das vorderste Blatt ist ungezählt und Bl. 9 übersprungen. Die Blattfolge ist: 2—7. 1. 8. 10—73. 84. 75—78. 85. 80—83. 74. 79. — HKh. IV 8927.

109 Bl. Kl.-8°°, 15 Z. (16¹/2×11; 10¹/2×6°m). — Zustand: nicht fest im Einband; f. 9—11. 60. 61 ganz

lose. Nicht ganz sauber; der Rand etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk (Grundtext). Titel, Verfasser u. Anfang ebenso. Es bricht ab mit den Worten: يختار لك الاعلى والاسنى والانفع والاصلح وانت تابى فان قلت كيف يصمّ ابتلاء المراد مع هذا التقسيم

Schrift: Persischer Zug, klein, fein, weit, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Text in rothen Linien. Die Angabe und Ueberschrift der einzelnen Linien überall. — Abschrift um 1130/1708.

/ 2839. Pm. 363.

63 Bl. 8°, 21 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 15^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut, doch ist der Rand der ersten Blätter unten fleckig; Bl. 3 u. 8 sind lose. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband.

Dasselbe Werk (Grundtext). Titelüberschrift f. 1b: ك" فتوح الغيب من كلام الشيخ . . . محيى الدين ابي محمد عبد القادر الجيلي ابن صائر بن عبد الله بن جيبي الزاهد بن محمد بن داود بن موسى بن عبد الله محص بن حسن المثنى ابن امير المومنين حسن بن امير المومنين على رَهَ Anfang ebenso. Die Zahl der einzelnen Maqalen ist bis f. 54° am Rande in rother Schrift angegeben; von da an nicht mehr und es fehlen von der nächsten an auch die zu Anfang jeder derselben stehenden Worte: قال رضي الله عنه وارضاء, es ist aber Platz dafür gelassen. Die bei Spr. angegebene 72. Maqale steht hier f. 57°; die 77. كن مع الله عز وجل: wurde danach so anfangen f.59b كان لا خلف مع الخلف كان لا نفس فاذا كنت مع الله البخ Ob das dann noch Folgende mit verschiedenen Lücken noch eine besondere Magale oder mehrere oder überhaupt nicht sei, ist nicht ersichtlich. Das Ganze schliesst hier f. 60^b so: ثم خفى صوته ولسانه متلصف بسقف حلقه ثم خرجت روحه الكريمة رضوان الله عليه واعاد علينا من بركاته وختم لنا بخير ولجميع المسلمين والحقنا بالصالحين غير خزايا ولا مفتونين والحد لله رب العالمين،

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

We. 270, 2, f. 197—224 enthält bei demselben Titel und Anfang Auszüge aus dem Werke; es schliesst: اللحمر الكبريت الأحمن الله عليه وعلى كل مومن مؤيد الله عز وجل وصل الى هذا المقام

Lbg. 935, 2, f. 3b—6° enthält einige Abschnitte (في الزهد والمعرفة ونحو ذلك) aus Werken desselben Verfassers. Format etc. u. Schrift wie bei 1).

2840. Lbg. 492.

66 Bl. 4to, 19 Z. (24×17; 16×10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1^b:

قطب العارفين ومقامات الابرار والاصفياء والصديقين

Verfasser fehlt; nach der Vorrede:

ابو القاسم عبد الرحمن بن يوسف ابن عبد الرحمن البجائي

الحمد لله الذي رفع السموات : Anfang f. 1b: بغير عمد يري ودحي الارض بقدرته . . . قال ابو القاسم . . . الباجائي رحم أما بعد يا اخي فقد انصرفت همتى لوضع هذا الكتباب لمن جهل معناه النخ

Ein in 3 قطب und viele ungezählte Abschnitte eingetheiltes cufisches Werk, von 'Abderrahman ben jusuf ben 'abderrahman elbejää abu 'lqasim gemal eddin um 580/1184, worin er über Erkenntniss des Wesens Gottes, über die Mittel, durch Vertiefung in Gott demselben näher zu kommen und durch Selbstveredlung das Paradies zu gewinnen, handelt. Er hat dasselbe im J. 577 Moh. (1181) vollendet.

فصل فى معرفة الله تعالي فصل فى معرفة الله تعالي وفصل فى معرفة الموجودات والفرق بين الصفات المحدثة

غن الله تعالى ^{3b} والبعدية عن الله تعالى ^{4b} u. s. w.

فصل في العلق ط11 ; فصل في النزول ط11 فصل

واعلم رجماله الله ان حقّ عرف مولاه تهيّئ للقاء الخ 12 قطب. 2 فصل واعلم أن الدنيا تحبة واختيار للخلايق 13 فصل فان كان العبد مستغرقا في حبّ الدنيا 13 فصل فان كان العبد مستغرقا في حبّ الدنيا 30 سيرية والمستقرقات المستقرقات المستقرقات

فصل فى الفكر ⁴32 ; فصل فى اصل العبادة ³²⁶ فصل فى فوايد القران

فاعلم يا اخى ان الجنة سراج العارفين 33 قطب. 3 قصل واعلم ان السفر الي جنة المعارف 34 قصل واعلم...ان جنة المعارف تحاكي جنة النعيم 36 قصل ولا يوصف نعيم العارفين بمولاهم 36 قصل ولا يوصف نعيم العارفين بمولاهم

قصل في مشاهدة الحال والغيبة عنه في حال الوهلة ⁶45 قصل في صرف الهمم التي الله قصل في السفه وبيان اهله قصل في العلم النافع والفرق بيبن علم ⁶75 اللسان وعلم القلب

فصل في مقام العارف مع الله في الارادة u. s. w.

فصل في استغراف العارف في بحر الجود والالطاف 61^a فصل في رؤية العارف نفسه 62^a فصل في مقام العارف في الفقر والغني 62^a فصل في المرور على الصراط المصروب على 62^b ظهر عاهات النفوس

فصل في بيان علة الجسر الاول والثاني المخ 630

فقد وضعت لك ايها الاخ الكريم ما: *Schluss f.66 عند الكرايم الكريم ما : *Schluss f.66 عند جهدى الكريم عند الله عند الله عند الكريم الكر

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1240/1824 (sehr incorrect).

/ 2841. Lbg. 1045.

 \S^{ro} , 24—25 Z. (20×15; 14×9 $^{1/2}$ cm). — Zustand: etwas fleckig, nicht ohne Wurmstich. — Papier: gelb, dünn, etwas glatt.

EinigeAbschnitte aus demselb. Werk. Titel-هذا الفصل منقول من ك" قطب العارفين : تلفصل منقول من ك" قطب العارفين البجائي لجمال الدين ابي القاسم عبد الرحمن البجائي

فصل فى شرح الكلام، ... القران : Anfang f. 23ª هو كلام الله تعالي على الحقيقة الرخ باب فى التقوي، فالتقوي يا اخى مفتاح كل خير الرخ 24º

f. 1b. قطب آ.

ما فيم مزدج حكة بالغة فما :"Schluss f. 27 تغنى النذر' انتهى

Also über Gotteswort d. h. den Qoran und über Frömmigkeit und Ergebung.

Die aufgenommenen Stücke entsprechen: $f.23^{\circ} = Lbg.492, 8^{\circ}; 23^{\circ} = 33^{\circ}; 24 = 38^{\circ};$ $25 = 29^{\circ}$; $26 = 30^{\circ}$. 31° . 32° .

Schrift: magrebitisch, klein, gedrängt, etwas blass, vocallos. - Abschrift um 1150/1737.

F. 27^b leer. F. 28^b-30 enthält eine länvon حتّل الرموز ومفتاح الكنوز gere Stelle aus عبد العزيز بي عبد السلام

2842. Lbg. 306.

46 Bl. 8°, 22 Z. $(21^{1}/_{2} \times 12; 15^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{2} - 8^{cm})$. — Zustand: in der oberen Hälfte wasserfleckig, stellenweise auch am unteren Rande; hie und da ausgebessert. -Papier: gelb, dick, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel f. 1ª (verblasst u. später nachgemalt):

بهجة الطائفة

wozu nach der Vorrede noch hinzukommt: بالله العارفة Verfasser f. 1ª oben:

محيير الديون بون العربي الحاتهي الطائي الاندلسي

Dies ist gefälscht; aus dem Lehrbrief, der uber dies Werk ausgestellt ist an ابو ابراهيم von اسحق بن محمود بن ابي لكويه البُرُوجِرْدي im ابو النجيب محمود بن محمد الوجيهي اللَّتِي J. 604 Çafar (1207) geht hervor, dass Letzterer ضياء الدين dasselbe gelesen hat bei dem Verfasser ابو عمر عمّار بن محمد بن عمّار البدليسي الصوفي (wozu nach Lbg.127 noch ابو ياسر zu setzen ist) im J. $^{590}/_{1194}$.

الحمد لله الفرد القديم الواحد : Anfang f. 1 الصمد الرحيم . . . أما بعد فهذه بهجة الطائفة بالله العارفة وبذلك وسمتها وبها ستيتها المخ

Ein in ungezählte فصل eingetheiltes çüfisches Werk des 'Ammar ben mohammed ben 'ammar elbadlisi dija eddin abu 'omar (und abū jāsir), um 590/1194 am Leben.

فصل فإن قيل ما الواقعة قيل في حادثة الغيب الخِ °f.1 فصل قال كل يوم لم تعص الله فيه فهو عيد فصل في حقيقة المسكنة فصل لما كوشف جحد نور النبوة شرف ما للفقر 76 فصل الفقر في الحقيقة سرّ الغني فصل القول فيما يتعلف بالحقيقة من اسرار الجُمْعة 116 فصل في المجالسة °16 ; فصل في الذكر °13

فصل في العلماء بالله وصفتهم 280 ; فصل في السلوك 274 فسل في الصحبة والصاحب والمصحوب 30_p فصل والماد من حجبة الخلف حصول معبقة الادب 31* 31^b فصل في اهل المشاهدة فصل في حجة الانسانية والعبودية 32b u. s. w.

43b فصل في حال خاتم الاولياء فصل في صفة احوال القلب مع الرب 44ª فصل قيل فهل للقلوب منتهى 45 $^{\circ}$; فصل فى ترقى القلب $^{44^{\circ}}$

من هو في مقام القهر واللطف : Schluss f. 46* والكمل في تصرف خاتم الاولياء وهو ولى الله ومن بعده في مقام ولى حق الله وفي مقام الحق تم

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gut, fast vocallos, etwas verblasst. Die Ueberschriften treten nicht besonders hervor. — Abschrift c. 603/1206. — Nicht bei HKh.

2843. Spr. 892.

40 Bl. 8vo, 15 Z. $(19^{1}/2 \times 14^{1}/2; 15 \times 9^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.8a:

كتاب مواقف الغايات في اسرار الرياضات ebenso in der Unterschrift. - Verfasser:

محيى الدين أبو العباس أحمد بور الصالح المقري أبي الحسن على بن يوسف القرشي البوني

Anfang f. 1b: قال الشيخ الامام العالم . . . محيى الدين . . . البوني رحم التعمد لله الذي رفع جب استار الاسرار عن حقايف بصاير المقربين . . . وبعد فاق جماعة من الحبين الصادقين الخلصين الخالصين رغبوا الي ان ابين لهم كيفية الرياضات وترتيب اسرارها في اطوار الموجودات وما سرّ البدايات منها والنهايات الخ

Der Verf. Ahmed ben 'alī ben jūsuf elbūnī muhjī eddīn abū 'l'abbās † 622/1225 giebt hier eine Charakteristik der Çūfts in 3 Stufen und eine Darstellung der von ihnen durchzumachenden Entwicklung. Die Frommen, sagt er, zerfallen in 3 Klassen: الله تعالى ثلثة زُمَرِ السالكون والمريدون والعارفون بالجسام والقلوب والمريدون بالنفوس والارواح والعارفون بالعقول والاسرار'

قسم 3 Demgemäss ist das Werk getheilt in 3 واصلت السالكين (1 مناقل وغير منافل وغير منافل وغير منافل (in 3 Stufen: 10a. 18a. 25a) واصلت المريديين (2 واصلت المريديين (2 واصلت المريديين (2 واصلت المريديين (3 واصلت (3))))))))

(in 3 Stufen: 32°. 35°. 37°) عارفين (Schluss f. 40°: الله الله عنى سلوك اسماء الله

الحسني فتدبره أن شاء الله تعالي نفعنا الله وأياكم بما علمنا وتم علينا وعليكم أنوار ما الهمنا وجميع المسلمين أجمعين فذا آخر كتاب مواقف الغايات

. . . والحمد لله رب العالمين

Schrift: gross, auffällig vornüberliegend, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. — Abschrift c. 1150/1737. HKh. VI 13354.

2844.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 80, 4, S. 38-85.

8vo, c. 18 — 23 Z. (Text: 14¹/₂ — 15¹/₂ × 11¹/₂^{cm}). — Zustand: unsauber und fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Der Titel S. 38 oben am Rande, aber die erste Hälfte desselben ist jetzt zur Unleserlichkeit verwischt. — Anfang und Schluss wie bei Spr. 892.

Schrift: gross, rundlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 900/1494.

Nach S. 41 fehlt 1 Blatt.

2) We. 1733, 2, f. 5-36.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter schwarz überstrichen. — Abschrift im J. 1120 Gom. [(1708) von كعمد الخليلي.

Blatt 37 leer.

2845. Spr. 768.

217 Bl. 8vo, 21(-25) Z. (21¹/₃×15; 15¹/₄×11^{cm}). — Zustand: im Anfang etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a:

كتاب عوارف المعارف

لشهاب الدين عمر بن محمد السهروردي

الحمد لله العظيم شانه القوي : Anfang f. 1^a: سلطانه الظاهر احسانه الباهر حجّته وبرهانه . . . في التاري لهدي هولاء القوم ومحبّتي لهم علما بشرف حالهم وصحّة طريقتهم المبنية على الكتاب والسنّة المِنْ

Systematische Uebersicht der Çūfik, von 'Omar ben mohammed essuhrawardī † 692/1234 (No. 2078), in 63 Kapp., deren Uebersicht die Vorrede giebt.

- في منشأ علوم التموفية 1. Kap. f.3
- في تخصيص الصوفية جسي الاسماء م عدم 2. م
- غ بيان فصيلة علم الصوفية والاشارة 11° 3.
 الى نمونج منها
- في شرح حال الصوفية واختلاف طريقهم 18ª م.
- في ذكر ماهية التصوف في 5. ي
- في ذكر تسميتهم بهذا الاسم 23 ه
- في ذكر شرح رتبة المشيخة 31° ، 31
- فى خصايص اهل الربط فيما يتعاهدونه 42° " 15. بينهم
- في حال الصوفي المتسبّب في حال الصوفي المتسبّب
- في القول في السماع تاذبا واعتناء ٢٤٠ م 25.
- في ذكر تفاصيل الاخلاق 88 % 30.
- في آداب اعمل المحصوص والصوفية فيه 110 % 35.
- فى احوال الصوفية في الصوم والافطار 125° , 40.
- في ذكر العبل جميع النهار وتوزيع الاوقات 149 " 50.
- 51. " 154^b في الب المريد مع الشيخ
 55. " 170^a في الله الصحبة والاخوة في الله
- في معرفة الانسان نفسه ومكاشفات 173 ، 56.
 - الصوفية من ذلك
- فى ذكر اشارات المشايخ فى المقامات 195° ، 60. على الترتيب

فى ذكر الاحوال وشرحها 61.Kap. 202°

فى شرح كلمات من اصطلاح الصوفية 209° , 62. مشيرة الى الاحوال

في ذكر شيء من البدايات والنهايات وصحتها 212 من البدايات

قد احبّ فلانا فاحبّوه :"Schluss f. 217 فيحبّه اهل السماء ويوضع له القبول في الارض تم

Schrift: ziemlich klein, im Ganzen fein, deutlich, ungleich, zum Theil sehr flüchtig, vocallos. — Abschrift im J. 1001 Ramadān (1593). — Collationirt. — Nach f. 133 fehlen 2 Bl. — HKh. IV 8401.

Glossen (تعليقات) zu dem Werke sind von:

- 1) على بن محمد الاجرجاني السيد الشريف (1 * 816/1418 على بن محمد الاجرجاني السيد الشريف
- 2) الشآى الماري بكر بن احمد بن ابي بكر باعلوي الشآى (1050 + 1050

Auszüge von:

- 1) حمد بن عبد الله بن محمد الطبري محبّ الدين المهن + 694/1295
- 2) على بن ابراهيم بن احمد بن علي الحلبى (1044 انور الدين

z 2846**.**

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 19.

280 Bl. 4to, 19 Z. (231/2×16: 18×111/2cm). — Zustand: am Rande und auch sonst oft fleckig (auch wasserfleckig) und unsauber; der Rand öfters ausgebessert, bes. zu Anfang: das letzte Blatt sehr schadhaft u. ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd.—Titel auf dem ungezählt. Vorblatt von ganz neuer Hand:

Verfasser fehlt. F. 280° am Rande biogr. Notizen über ihn.

Der Anfang fehlt, 2 Bl. Das Vorhandene beginnt in der Inhaltsangabe mit Kap. 6.

Ausserdem fehlen nach f. 4 3 Bl., nach f. 128 4 und nach f. 134 2 Bl. — Zu Anfang folgen die Blätter so: 1—29. 34. 30—33. 35 ff. Einige fehlende Blätter sind ergänzt: f. 93—100. 135—142. 173.

Schluss wie bei Spr. 768.

Schrift: blass, gross (allmälig etwas kleiner), etwas rundlich und ein wenig flüchtig; die Ueberschriften hervorstechend gross, zum Theil roth nachgemalt. Wenig vo-

calisirt und zwar nachträglich. F. 93 ff. kleiner und gedrängter und gleichmässiger, vocallos (erst später etwas vocalisirt), um 800/1397 abgeschrieben. F. 135 ff. und 173 klein, gewandt, gleichmässig, vocallos (doch 173 später ziemlich stark vocalisirt): um 1100/1688 abgeschrieben. — Am Rande oft Verbesserungen und Bemerkungen.

Abschrift im Jahre 633 Rabī' II (1285) von محمد بن محمد بن محمد بن ابي على الغزالي البُرُوجِرُّدِي

2) Pm. 352.

163 Bl. 4°, 27 Z. (23°,3×16°,2; 19°,3×12°m). — Zustand: im Anfang wasserfleckig am Rande; auch sonst nicht ohne Flecken; ziemlich stark wurmstichig und daher öfters ausgebessert, besonders gegen Ende in der oberen Hälfte der Blätter. — Papier: gelb, dick, ziemlich grob, etwas glatt. — Einband: brauner Lederband. — Titel f. 1° von späterer Hand. Verfasser (unrichtig):

ابو النجيب السهروردي

Schrift: gross, kräftig, gedrängt, etwas flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter hervorstechend gross. Im Anfange grössere und weitere Schrift derselben Hand. Bl. 1 von recht später Hand (dick, rundlich, gross) ergänzt; Bl. 163 kleiner, gewandter. Abschrift c. 900/1494.

3) Spr. 767.

299 Bl. 4°, 17 Z. $(26^2/3 \times 17: 18 \times 8^1/2 - 9^1/2^{cm})$. — Zustand: wurmstichig, zum Theil fleckig und am Rande ausgebessert. — Papier: bräunlich (auch gelblich), ziemlich dünn, glatt. — Einband: Pappe mit Lederrücken. — Verfasser f. 1° ausführlich:

ابو نصر شهاب الدين عمر بن محمد بن عبد الله بن سعد بن الحسين بن القاسم بن عبد الله بن عبد الرحمن بن القاسم بن محمد بن ابن بكر الصديق

Die zu Grunde liegende ältere Handschrift ist sehr lückenhaft und enthält im Ganzen nur 165 Blätter, also ein wenig mehr als die Hälfte. Das Uebrige ist in neuerer Zeit ergänzt. Der ältere Theil umfasst f. 20-23. 51-58. 60-65. 67-81. 90-105. 107-112. 115-132. 135-137. 147-152. 155-192. 194. 209. 212-215. 217. 227-232. 234-242. 245-247. 250-256. 258-264. 267-269. 274-276.

Schrift: klein, fein, hübsch, gleichmässig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth. Die Ergänzung ist gross, kräftig, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos, etwas rundlich. Besonders zu dem älteren Theile sind Glossen am Rande und zwischen den Linien zugeschrieben, in kleinerer Schrift, gewöhnlich Persisch. — Abschrift der Ergänzung im Jahre 1259 Moharram (1843) von die des älteren Theiles um 1100/1688.

2847.

Stücke desselben Werkes sind enthalten in:

1) Spr. 851, 4, f. 18^a—21^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Ueberschrift f. 18^a:

الباب السابع والعشرون في ذكر فتوح الاربعينية

und f. 21^a:

في كيفية الدخول في الاربعينية

Kapitel 27 u. 28. Vgl. Spr. 768, f. 79-85. Schluss f. 21b: الامر كالسلسلة الامر الامر كالتلام بفعل الرضاء يتداعى حلقة خليكن دايم النازم بفعل الرضاء

2) We. 1634, 5, f. 61b-100.

Format etc. und Schrift wie bei 1. Der Rand ziemlich oft beschrieben. — Titelüberschrift:

الباب الثامي والعشرون من كتاب عوارف المعارف

Es ist das 28. Kapitel (vgl. Spr. 768, في كيفية الدخول في الابعينية und handelt في كيفية الدخول في الابعينية Es ist darunter die 40 tägige Zurückgezogenheit und Enthaltsamkeit (Fasten) des angehenden Cuft verstanden. - Wo dies Kapitel aufhört, ist hier nicht erkennbar. Es ist aufgenommen hier ob vollständig, ist fraglich - in eine cafische Abhandlung über die Einsamkeit des angehenden Çuft, über die Zustände, Zwecke und Folgen derselben: der Titel würde also sein: 3 12 4, Es kommen darin auch f.75° die 10 Bedingungen derselben (شروط الخلوة) vor, die Ibn el'arabī aufstellt; ferner werden einzelne Begriffe wie wie auch das Hingelangen , الرضا , الصب , المراقبة zu Gott (الوصول) und verschiedene Stationen auf dem Wege dahin erörtert.

Daran schliesst sich f. 85° ein Abschnitt: فصل في آداب الشيخ مع المحابد وتلامذته اهم الآداب ان لا يتعرض الصادق للتقدم على قوم الخ فصل في ذكر وصف العقل العلم ان العقل هو ألام السان الروح وترجمان البصيرة

فقال الخصر أنى حصرت : Schluss f. 100° الله اليه محمدا صقم حيث علم هذا الدعاء وارحي الله اليه وكنت عنده فتعلمته ممن علمه اياه أ

Einen eigentlichen Abschluss hat diese Abhandlung nicht.

2848.

Ibn el'arabi.

Der berühmteste, vielseitigste und bedeutendste çüfische Schriftsteller ist Mohammed ben 'alı muhjı eddin ibn el'arabi † 688/1240 (No. 808). In Spanien gebürtig, hatte er sich durch Studienreisen im Orient eine sehr umfassende Gelehrsamkeit angeeignet und suchte an verschiedenen Stätten wissenschaftlicher Regsamkeit durch Vorträge und Schriften unermüdlich zu wirken. Die Zahl seiner Werke, die zum Theil von beträchtlichem Umfange sind, beläuft sich auf etwa 250; sie betreffen fast alle diese oder jene Seite der Cüfik und selbst wenn er andere Fächer behandelt, thut er dies von çüfischem Standpunkt aus. Es ist schwer, dem Fluge seiner Phantasie zu folgen; seine Begriffsbestimmungen sind oft unfassbar, seine Vorstellungen von einer Ueberschwenglichkeit, die fast an Verrücktheit streift. Er ist oft von einer Tiefe und Innigkeit der Empfindung, die zur Bewunderung hinreisst und entzückt; aber gewöhnlich verliert er sich in Abstractionen, deren eine die andere überbietet, und die Schönheit der Darstellung und die Formvollendung seiner Sprache kann nicht für das Dunkel der Gedanken entschädigen, worin sich der Leser verliert. Sein zu unbegreiflicher Höhe geschraubter çüfischer Standpunkt brachte ihn vielfach mit der Orthodoxie in Conflict und trug ihm einen Hass ein, der ihm selbst im Grabe keine Ruhe gönnte. Nach einem arbeitsamen Leben, das ihm der Anfechtungen viel, der Anerkennung wenig gebracht hatte, war er hochbetagt, im 75. Jahre, aus dem Leben geschieden und in Qasijun bei Damaskus begraben. Aber seine Lehren schienen den an dem Herkömmlichen festhaltenden Gläubigen allmälig nicht bloss Neuerungen zu enthalten, sondern ein Angriff und ein Frevel gegen die Religion selbst zu sein, und die fanatisirte Menge riss seine Gebeine aus der Erde, verbrannte sie und zerstreute die Asche im Winde. Aber er fand auch wieder begeisterte Anhänger in früherer und späterer Zeit, die seine Ansichten zu begreifen und zu erläutern sich eifrigst bemühten. Die Verfolgungen, welche er erlitten, haben seiner Bedeutung und seinem Ansehen als Vertreter der cufischen Richtung keinen Abbruch gethan.

Obgleich seine Werke nicht alle das Gesammtgebiet der Çūfik behandeln, sondern auch einzelne Seiten derselben, schien es mir doch zweckmässig, die in grosser Anzahl auf der Kgl. Bibliothek vorhandenen Schriften hier übersichtlich zusammenzustellen, nicht aber in den einzelnen Abtheilungen dieses Buches zu besprechen. Einige nicht ausschliesslich çūfische Werke sind bereits in anderen Abtheilungen dieses Werkes besprochen; dies wird mit anderen der Art auch weiterhin geschehen. Voraufgeschickt ist eine Anzahl von (meistens) kleineren Schriften, welche die Ansichten des jedenfalls ausserordentlichen Mannes theils bekämpfen, theils in Schutz nehmen.

Endlich sei noch erwähnt — s. auch No. 808 —, dass er in der Regel Ibn el'arabī heisst, dass aber, nach der Randbemerkung in We. 347, f. 105b, Ibn 'arabī richtiger ist, während sein älterer Landsmann حمد بن عبد الله بن محمد بن عبد الله بن محمد الله بن محمد الله بن المالكي القاضى ابو بكر القاضى ابو بكر القاضى ابو بكر القاضى ابو بكر الله وا'arabī genannt ist.

2849. Spr. 790.

250 Bl. 4°, 19 Z. (27¹/₄×17; 18¹/₂×10°m). — Zustand: wurmstichig, der Rand öfters fleckig und ausgebessert; fast lose im Deckel. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: rothbrauner Lederband. — Titel f. 1ª (so auch f. 3ª Vorrede):

كتاب القول المنبيّ عن ترجمة ابن عربي Verfasser f. 1^a (und 287^a):

شمس الدين محمد بن زين الدين عبد الرحمن ابن محمد بن ابي بكر الساخاوي الشافعي ابو الخير

الحمد لله ناصر دينه القويم وناشر : Anfang f. 1^b: وبعد فهذا اعلامه بالكشف عن سبيله المستقيم . . . وبعد فهذا كتاب مرشد أن شاء الله للصواب جمعت فيه الالفاظ والنصوص المنتقد بها علىصاحب الفتوحات والفصوص المخ

Dies Werk des Mohammed ben 'abd errahman ben moh. ben abū bekr ben 'ofman essahāwi eśśāfi'i śems eddin abū 'lhair, geb. 881/1428, gest. 902/1496, bekämpft die cufischen Ansichten u. Lehren des Ibn el'arabi und ist speciell gegen dessen grosse Werke الفتوحات gerichtet. Der Verf. schickt eine lange Vorrede in 8 Abschnitten (فصل) vorauf.

- في التاويل £ f.3 فصل 1.
- في صنيع الائتة في اعلام هذين الكتابين 8b فصل .2 وما اشبههما من هذا القبيل
- في كونها لِم ترك مما يجوزه ويحل 15^a فصل.3 الاماكن مستور⁶
- فيما اجتمع لي من مذاهب الناس فيه 18ª فصل .4 وبيان المعتمد منها :حسن الايراد والتوجيه'
- في سرد شيء من كلماته المزيفة ومعانيه 23 فصل 5. المبتدعة المحرفة الخ
- في تجريد اسماء من نسب الي هذه النحلة 27° فصل .6 او كان معتقدا في بعضهم لكونه مثله الم
- ف الاعتدار عن معتمده ليتميّزوا عن منتقده 35° فصل . 8 ف الاعدل في الحكم عليه وعلى امثاله 36° فصل . 8
 - ق الأعمال في احمم عليه وعلى المناله الله القصد السلامة من التكفير واحتماله

Das eigentliche Werk beginnt f. 37° Mitte, mit chronologischer Aufzählung derer, die die Ketzereien des ابن العربي bekämpft haben; zuerst: معين الدين ابو بكر محمد بن عبد الغنى المن أنقطة ابن ابي بكر البغدادي الحنبلي ابن نقطة ابن ابي بكر البغدادي الحنبلي ابن نقطة Todesjahre an. Es kommen mehrere längere Gedichte des Inhalts vor. So f. 69°. 70°. 71° von سيف الدين عبد الله السعودي عبد الله السعودي † 786/1885 und f. 177° u. 184° zwei Gedichte von المتعيل بن ابي بكر بن عبد الله اليمني ابن المقرى † 887/1438, deren erstes betitelt ist:

(241 Verse) الحجة الدامغة لرجال الفصوص الرايغة

فان ارادوا بالحلول والاتحاد : Schluss f. 237 فان ارادوا غيره فلا بدّ ما ذكرناه فقد ظهر بطلانه وان ارادوا غيره فلا بدّ من البيان ليتمكّن الاثبات او النفي والنبيان ليتمكّن الاثبات او النفي والنبيان ليتمكّن الاثبات ال

F. 237^b — 245^b einige Nachträge zu dem Werke, wahrscheinlich vom Verf. selbst: woran sich f. 245^b — 250 noch einige auf den Gegenstand und den Verfasser bezügliche Fragen schliessen, nebst den Antworten Verschiedener, und Erörterung anderer dahin gehöriger Fragen.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gewandt, deutlich, vocallos, aber incorrect. — Abschrift c. 1200/1785.

Der Abschreiber (المبيض) der hier in später Abschrift vorliegenden Handschrift ist (nach der Unterschrift <u>f. 237°)</u>: عبد العزيز بن عمر أبي عمر العالمي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي الله بين فهد الهاشمي المكي الشافعي HKh. IV 9675.

2850. Spr. 490. 2) f. $4^{a}-9^{a}$.

(Auch bezeichnet als Spr. 792.)

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel-überschrift f.4*:

هذه رسالة تستي تنبيد الغَبِيّ في تنزيد ابن العربي تاليف الامام . . . جلال الدين الاسيوطي

اللهم صلّ وسلّم وبارك على سيدنا محمد Anfang: مستُلة في ابن عربي وما حاله وفي رجل امر باحرات كتبع وقال انه اكفر من اليهود والنصاري ومن الّعي ان لله ولدا فما يلزمه في ذلك التجواب اختلف الناس قديما وحديثا في ابن عربي ففرقة تعتقد ولايته الن

Vertheidigung des Ibn el'arabī gegen den Vorwurf der Ketzerei, von Geläl eddin $essojūt\bar{t}$ † $9^{11}/_{1505}$.

Schluss f. 9ª (Haftf):

خلاف الشناع عنه ولكن ليس يخلو من حاسد انسان تمت الرسالة حمد الله وحسن توفيقه الخ Nach f. 5 fehlt etwas. — HKh. II 3629.

We. 1868, 5, f. $46-52^{\circ}$ dasselbe Werk. Anfang und Schluss ebenso. Abschrift vom J. $^{1076}/_{1665}$.

2851. We. 1545.

Format etc. und Schrift (etwas enger) wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser f. 55^a:

عذه الرسالة في الردّ على منكرى الشيخ الأكبر ابن العربي لعلى بن ميمون

Die Abhandlung ist daher auch f. 59b, Z. 2 v. u. betitelt:

الرسالة الميمونية

الحمد لله الذي وفق الصالحين من Anfang: على بن عباده لمعرفته بفصله . . . وبعد يقول . . . على بن ميمون المغربي لما شاء الله تعالي جلولي ببلاد الشام سنة اربع وتسعماية سمعت عن بعض من لا خَلاق له من اهل الاهواء والغتي الزاعمين بمعوي العلم البخ

Vertheidigung des Ibn el'arabī. Der Verfasser 'Alı ben meimūn elmagribī † 917/1511 erzählt, wie in Syrien und speciell in Damask eine fanatisch feindliche Stimmung gegen denselben unterhalten werde; wie er bei seinem Aufenthalt daselbst im J. 904/1498 erst nach Auskunft des عبد القادر بن عبر الصفدي seine Grabstätte aufgefunden — s. S. 22 — und sich dort im Glauben gestärkt habe, etc. Er giebt zugleich einige Notizen über dessen Leben und Schriften, berührt auch sein Verhältniss zu 'Omar ibn elfärid. Er hat die Abhandlung im J. 909/1508 verfasst.

ان يجعلنا من الحبين لاوليائه: Schluss f. 59b.
... المحشورين تحت لواء محمد نبيهم مع النبيين والصديقين ... وصلى الله الخ

Abschrift v. J. 933 Sa'ban (1527). - HKh. II 3629.

/ 2852. We. 1545.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله ولى التوفيف والصلاة والسلام: Anfang: . . . وَبعد فيقول الفقير . . . على بن عطبة الملقب بعَلوان الشافعي خادم مولف هذه الرسالة الميمونية تغمد الله مؤلفها بالرحمة والرضوان وقفت على مؤلفها مستقل

مشتمل على فتاري متعددة تظاهر بعصهم مع بعض على اطلاق القول بكفره مغرين سلطان ذلك الزمان على اهلاكم الخو

In Bezug auf eine Schrift, welche eine Zusammenstellung von vielen Gutachten giebt, in welchen die Abhandlung des Ibn meimun zu Gunsten des Ibn el'arabi der Ketzerei bezichtigt und der Verfasser der Regierung als der strengsten Bestrafung werth bezeichnet wird, vertheidigt 'Ali ben 'aṭijje 'alawān † 986/1550 (No. 1935) den Verfasser und nimmt diejenigen in Schutz, die sich für Ibn el'arabi aussprechen. Wer den inneren Sinn seiner Ansichten erfasse, nicht aber bloss bei der äusseren Einkleidung derselben stehen bleibe, könne ihn nicht für einen Ketzer ausgeben, wofür denn auch verschiedene Autoritäten, besonders auch Essojüṭi, angeführt werden.

لقد نصرح الفريقين وهدي : Schluss f. 60^b: الفريقين وهدي الله في بركاته واعاد علينا الله في بركاته واعاد علينا من آثار نفحاته في الدارين امين المارين المارين

2853. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). In der oberen Hälfte sehr fleckig; Bl. 607 im Text etwas beschädigt. — Titelüberschrift f. 595^b:

نين الرسالة الوجودية في نين مسئلة الشهودية Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي عرفنا بوجوده: Anfang f. 595^b: وشرفنا بشهوده ... أما بعد فيقول ... على بن سلطان المحمد القارى الى لما كتبت الرسالة المسماة بمرتبة الوجود ومنزلة الشهود وتبينت فيها ضلالة طرق اهل الالحاد النخ

'Alī ben sulțān moĥammed elqārī giebt hier einen Anhang und eine weitere Begründung seiner in der Abhandlung 68) gegen die Irrthümer des Ibn el'arabī und seiner Anhänger vorgebrachten Ansichten, zum Theil durch Randbemerkungen eines Gegners, der jene in Schutz

nahm, veranlasst, zum Theil durch ein Fetwä eines Türken, das sich zu ihren Gunsten aussprach, zum Theil auch durch Angriffe, welche البقاعي الشافعي in einer Abhandlung gegen 'Omar ibn elfärid gerichtet hatte. Indem er also diesen vertheidigt, erörtert er verschiedene çufische Begriffe, um dann den ketzerischen Standpunkt des Ibn el'arabi zu erweisen, wobei er doch in gewisser Hinsicht seine Bedeutung anerkennt.

/ 2854. WE. 124. 4) f. 164^a-169^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt.

الحمد لله قابل توبة عبده اذا تاب : $Anfang\ f.164^a$. . . أما بعد فقد سالني من اجابته على فرض عين الم

Behandelt Sura 10, 90, setzt aus einander, was unter "Glauben" zu verstehen sei, und vertheidigt den Ibn el'arabt wegen der gegen ihn gerichteten Vorwürfe des Unglaubens.

Schluss f. 169^a: الهمنا فهم منطق الحكمة الحكمة وعبادة اثار صنع القدارة يا ارحم الراحمين المهدارة اثار عبادة اثار صنع القدارة عبادة اثار صنع القدارة عبادة المعارضة المعارضة

Es ist dies Stück abgeschrieben aus dem Buche des المن كتاب]. Dieselbe Stelle behandelt ein Anhang f. 169^a—170^b, entlehnt dem von الجامي verfassten Commentar zu den الفصوص.

' 2855.

Ueber die Lehrsätze des Ibn el'arab I handelt auch الشيخ عبد العزيز, in Spr. 772, f. 1796—181° aber in Persischer Sprache. — Ein Fetwā (des عبد الله بن عمر البيضاري † 685/1286) über die Frage, ob man ihn studiren dürfe, We. 1686, f. 446 unten.

Gegen ihn gerichtet sind ferner die Schriften:

1) علاء الدين البخاري والشمس البساطي بن محمد البخاري علاء الدين von denen على بن محمد البخاري علاء الدين العمد بن احمد بن عثمان im J. 842/1438 starb.

Von Ersterem wird auch die Schrift فاخت الماحدين (gegen Ibn el'arabi) erwähnt.

- تسفية الغبى في تكفير ابن العربي von تسفية العبى في تكفير ابراهيم الحلبي † 956/1549
 (gegen Essojūṭī, No. 2850).
- 3) تنزية الكون عن اعتقاد اسلام فرعون بن محمد العري زين العابدين سبط المَرْصَفي سس و بين العابدين سبط المَرْصَفي سس و 970/1562.
- 4) برسائل في الرق على محيى الدين ابن العربي (4 رسائل في الرق على محيى الدين الشرنبابلي المرابالي الشرنبابلي الشرنبابلي

2856. Spr. 777.

254 Bl. 4to, 22-23 Z. (26×16; 20×10^{cm}). — Zustand: wurmstichig, zum Theil ausgebessert. — Papier: bräunlich, gelb, grün, blau, ziemlich dünn, glatt. — Einband: rother Lederband. — Titel f. 1^a:

الجزء الاؤل من فتوحات المكية

Ausführlicher in der Vorrede:

ر" الفتوحات المكّبة في معرفة الاسرار المالكية والملكية

Verfasser nicht angegeben.

الحمد لله الذي اوجد الاشياء: Anfang f. 1b: الخمد الذي اوجد الاشياء عن عدم وعدمه، واوقف وجودها على توجّه كلمه، ليتحقّف بذلك سرّ حدوثها وقدمها عن قدمه، . . . (6b) وبعد حمد الله بحمد الله لا بسواه والصلاة التامّة على من اسري به الي مستواه فاعلم اليها العاقل الاديب الولتي الحبيب ان الحكيم اذا نأت به الدار النخ

Ibn el'arabī hat dies grosse Werk Mekkische Offenbarungen betitelt, weil ihm das Meiste davon in Mekka, bei dem Umgang um die Ka'ba, offenbart worden sei. Er hat es daselbst im J. 629/1281 vollendet. Es zerfällt nach der Dibäge, woran sich die Inhalts-

tibersicht f. 8—20^b schliesst, in ein Vorwort f. 20^b—37^b, und in 6 Abschnitte (فصل), welche 560 Kapitel enthalten, nebst einem Schlusswort. Die Eintheilung des ganzen Werkes ist folgende:

ق المعارف : (in 73 Kapiteln) فصل .1

- فى معوفة الروح الذي اخذت من تفصيل 1.38° باب. 1 نشأته ما سطرته فى هذا الكتاب وما كان بيني وبينه من الاسرار٬
- فى معرفة مراتب الحروف والحركات من العالم 41 باب.2 وما لها من الاسماء الحسنى ومعرفة الكلمات التى توهم التشبية ومعرفة العلم والعالم والمعلوم (فصل 3)
- فى تنزيه الحقّ عمّا فى طتى الكلمات 16⁶ باب.3 التى اطلقت عليه فى كتابه وعلى لسان رسوله عمّ من التشبيه والتجسيم
- في سبب بدء العالم ونشئه ومراتب 81^b باب.4 الاسماء الحسنى في العالم
- فى معرفة اسرار بسم الله الرحمن الرحيم 84^b باب. 5 من جهة ما لا من جميع وجوهه
- في معرفة دور الفلك واول منفصل فيها النخ 113 باب. 10
- فى معرفة العلم العيسوي ومن اين جاء 144 باب. 20 والي اين ينتهي الخ
- فى معرفة الطبقة الأولي والثانية من 173 باب.30 الاقطاب الركبانية
- في معرفة شخص تحقف في منزل الانفاس ط189 باب. 34. فعاين فيها اسرارا اذكرها
- فى معرفة علم منزل مجاور لعلم جزؤي 40. باب. 40 من علوم الكون وترتيبه وغرايبه واقطابه
- فى معرفة قولة صعّم انى لاجد نفس الرجن ط244 باب. 49. من قبل اليمن ومعرفة سرّ هذا المنزل ورجاله
- في معرفة رجال الحيرة والعجز 248 باب. 50
- في معرفة السبب الذي يهرب منه المكاشف 252 باب. 52. من حضرة الغيب الى عالم الشهادة
- في معرفة ما يلقى المريد علي نفسه من :باب.53 وظايف الاعمال قبل وجود الشيخ
- فى معرفة العناصر وسلطان العالم العلوي :باب.60 على العالم السفلي الم
- في معرفة بقاء الناس في البرزخ بين الدنيا والبعث : باب. 63 في معرفة اسرار الطهارة

ق معوقة السرار العكوة باب. 109. في معوقة السرار العكرة ومعوقة مناسكه وآيات : باب. 179. في معوقة السرار العرق ومعوقة مناسكه وآيات : باب. 179. طواق بالبيت من السرار الطواف عند المقابلة والاتحراف وعلى كم يتحرف من المقابلة والاتحراف وعلى كم يتحرف في المعاملات : (189 (189 من المعاللات المعاملات : (189 معرفة السرار الفرايض والسنن : باب . 189 في معرفة مقام الحوف واسراره : باب . 100. في معرفة مقام الحوف واسراره : باب . 100. في معرفة مقام الحرية واسرارها المعرفية مقام الحرية واسرارها : باب . 100. في معرفة مقام الحرية واسرارها : باب . 140. في معرفة مقام الحرية واسرارها : باب . 140. في معرفة مقام الخيرة واسرارها : باب . 140. في معرفة مقام الغيرة واسرارها : باب . 140. في معرفة مقام الغيرة واسرارها : باب . 150. في معرفة مقام العرفة واسرارها : باب . 150. في معرفة مقام الموخية واسرارها المحرفة مقام الموخية واسرارها المحرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي : باب . 170. في معرفة مقام الموخية فيها والحدققيين في معرفة مقام الموخية فيها والحدققيين في معرفة مقام الحرفة فيها والحدققيين في معرفة السروق والاشتبات واسراره : باب . 180. في معرفة السروق والاشتبات واسراره : باب . 180. في معرفة السروق والاشتبات واسرارها : باب . 180. في معرفة المسافر واحواله في معرفة المسافر واحواله في معرفة المسافر واحواله واسرارها : باب . 190 في معرفة الغربة واسرارها : باب . 190 في معرفة الغرب واسرارها : باب . 190 في معرفة الغرب واسرارها : باب . 190 في معرفة الغرب واسرارها : باب . 190 في معرفة الموس واسرارها : باب . 190 في معرفة الموس واسرارها : باب . 190 في معرفة الغرب واسرارها : باب . 190 في معرفة الموس واسرارها : باب .	60 1	St. 18. A. A	
ق معرفة اسرار الخيج ومعرفة مناسكه وآيات :باب. 172 بيتد المكرم وما اشهد في الحق عند طوافي بالبيت من اسرار الطواف عند المقابلة والاتحراف وعلى كم يتحرف من المقابلة والاتحراف وعلى كم يتحرف ق المعاملات : (Kapitel 74—189) فصل 2. في ترك التوبة :باب. 75 ; في التعبذ : باب. 80 في معرفة اسرار الغرايص والسنن : باب المؤلفة معرفة مقام الخوف واسراره : باب المؤلفة معرفة مقام الخوف واسراره : باب المؤلفة معرفة مقام الخرية واسرارها : باب المؤلفة معرفة مقام الخروا واسرارها : باب المؤلفة معرفة مقام الخرية واسرارها : باب المؤلفة معرفة مقام الخرية واسرارها : باب المؤلفة معرفة مقام المؤلفة على الاختلاف الذي : باب المؤلفة معرفة مقام المؤلفة على الاختلاف الذي : باب المؤلفة في معرفة مقام المؤلفة على الاختلاف الذي : باب المؤلفة في معرفة الشوق والاشتنبات واسراره : باب المؤلفة في معرفة الشوق والاشتنبات واسراره : باب المؤلفة في معرفة المسافر واحواله في معرفة الماسافر واحواله في معرفة الماسافر واحواله في معرفة الماسافر واحواله في معرفة الفياء واسراره : باب المؤلفة واسرارها : باب المؤلفة واسرارها : باب واسرارها في معرفة الغياء واسرارها : باب المؤلفة واسرارها : باب في معرفة الغياء واسرارها : باب واسرارها : باب في معرفة الغياء واسرارها : باب في معرفة النس واسرارها المورفة النس واسراره المعرفة النس واسراره المعرفة النس واسراره المورفة النس واسراره المورفة	: باب: 69	في معرفة اسرار الصلاة	
المعترا والمحرو والم الشهد في الحق عند طوافي بالبيبت من السرار الطواف عند المقابلة والانحراف وعلى كم ينحرف عند المقابلة والانحراف وعلى كم ينحرف في المعاملات (Kapitel 74—189) فصل 2. في ترك التوبة :باب .75 ; في التوبة :باب .75 في التوبة :باب .75 في التوبة :باب .75 في التوبة :باب .90 في معرفة السرار الفوايص والسنن :باب .90 في معرفة السرار الفوايص والسنن :باب .90 في معرفة مقام الخوف واسراره :باب .90 في معرفة مقام الخوف واسراره الله في معرفة مقام الخريمة واسرارها المعروبية واسرارها المعروبية واسرارها المعرفة مقام الخيرة واسرارها المعرفة مقام الفكر واسرارها المعرفة مقام العيرة واسرارها المعرفة مقام المسائلة الملكية :باب .150 في معرفة مقام الوسائة الملكية :باب .170 في معرفة مقام الوسائة الملكية :باب .170 في معرفة مقام العونة على الاختلاف الذي :باب .170 في معرفة الشوق والاشتياف واسراره :باب .180 في معرفة الشوق والاشتياف واسراره :باب .180 في معرفة المسافر واحواله واسراره :باب .190 في معرفة الفياء واسراره المعرفة الفياء واسراره المعرفة الفياء واسرارها :باب .190 في معرفة الغياء المعرفة الغياء الم	· · · ·		
طوافي بالبيت من اسرار الطواف عدم معرفة عدد ما يحصل من الاسرار للمشاهد :باب.73. والمقابلة والاتحراف وعلى كم يتحرف من المقابلة والاتحراف وعلى كم يتحرف في المعاملات :(189 (Kapitel 74—189) في تركه التوبة :باب.75 ; في التعينة :باب. 75 وفي التعينة :باب. 75 وفي التعينة :باب. 90 وفي معرفة اسرار الفواييس والسني :باب. 90 والمعرفة في معرفة مقام الحوف واسراره المحروبة واسراره المعروبة واسراره المعروبة واسرارها المعرفة مقام المعروبة واسرارها المعرفة مقام المعربة واسرارها المعرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي :باب. 170 ومعرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي :باب. 180 ومعرفة معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي :باب. 180 ومعرفة معرفة المسائد والحققيين واسراره المعرفة المسائد واحواله واسراره المعرفة المسافر واحواله واسراره المعرفة المسافر واحواله المعرفة المعرفة المسافر واحواله المعرفة المعرفة الماكشفة واسرارها المعرفة المعرفة المعرفة المعرفة المعربة واسرارها المعرفة			
ق معرفة عدد ما جصل من الاسرار المشاهد : باب . 73. و عند المقابلة والاتحراف وعلى كم يتحرف من المقابلة والاتحراف وعلى كم يتحرف ق المعرفة المناوية : باب . 75 ; ق التوبة : باب . 80 . باب . 80 . باب . 90 . باب . 9	عند		
عند البقابلة والاتحراف وعلى كم يتحرف عند البقابلة والاتحراف وعلى كم يتحرف عن المعاملات : (189 (المعابلة على المعابلة الله الله الله الله الله الله الله ال			
عن البقابلة 2 المعاملات : (Kapitel 74—189) فصل .2 8 المعاملات : باب .75 ; في التوبة : باب .74 .90 .90 .90 .90 .90 .90 .90 .90 .90 .90			
2. المعاملات (Kapitel 74—189): قالنوبة غ المعاملات : باب . 75. غ العولية : باب . 75. غ المعولية : باب . 100. غ معوفة السرار الفوايض والسنن : باب . 100. غ معوفة مقام الخيو والمواره : باب . 140. غ العبودية واسرارها : باب . 140. غ معوفة مقام الخيرة واسرارها : باب . 140. غ معوفة مقام الغيرة واسرارها : باب . 150. غ معوفة مقام العرفة واسراره : باب . 170. غ معوفة مقام العرفة على الاختلاف الذي : باب . 170. ومعوفة مقام العوفة على الاختلاف الذي : باب . 170. غ معوفة مقام العوفية فيها والحققين واسراره : باب . 180. غ معوفة مقام العوفية فيها والحققين واسراره : باب . 180. غ معوفة الشوق والاستياق واسراره : باب . 180. واسراره : باب . 180. غ معوفة المسافر واحواله : باب . 190. واسراره : باب . 190. غ معوفة النفس واسراره : باب . 190. و معوفة الفيئة واسراره : باب . 190. غ معوفة الغربة واسراره : باب . 190. و معوفة الغربة واسراره الماره : باب . 190. غ معوفة الغربة واسراره الماره واسراره : باب . 190. و معوفة الغربة واسراره الماره واسراره الموراه واسرار	تحرف	عند المقابلة والانحراف وعلى كم يا	
ق العراد الفرايض والسنن العربة الباب .75 و التوبة الباب .80 و العربة الباب .90 و المعارد الحراد الفرايض والسنن المعرفة السرار الفرايض والسنن المعرفة مقام الحوف واسراره والمواره المعرفة مقام المحرو والمواره المعرفة مقام المحروبة واسرارها المعرفة مقام المحروبة واسرارها المعرفة مقام المحروبة واسرارها المعرفة مقام المحروبة واسرارها المعرفة مقام الفيرة واسرارها المعرفة مقام الفيرة واسراره المعرفة مقام المحروبة واسراره المعرفة مقام المحروبة واسراره المعرفة مقام المحروبة واسراره المعرفة مقام المحروبة واسراره المعرفة المعرفة مقام المحروبة واسراره المعرفة المعرفة ألمونية فيها والحققين المحروبة السوق والاشتياق واسراره المعرفة المحروبة السالك المحروبة السالك المحروبة المسالك المحروبة المسالك المحروبة المسالك المحروبة المسالك المحروبة المسالك المحروبة المسافر واحواله واسراره المحروبة ال		من المقابلة	
80. العنولة الله الله الله الله الله الله الله ال	Ka) فصل 2.	بي المعاملات : (189_74_189)	
80. العنولية الله الله الله الله الله الله الله الل	وبة : باب.74	في تنوك التوبة : باب.75 ; في النا	
100. باب: ق معرفة مقام الخوف واسراره في معرفة مقام الخسوع والخصوع عاب . 100. في معرفة مقام الشكر واسرارها عاب . 140. في العبودية واسرارها عاب . 140. في معرفة مقام الخيرة واسرارها عاب . 140. في معرفة مقام الغيرة واسرارها عاب . 150. في معرفة مقام الرسالة الملكية عاب . 170. في معرفة مقام المسالة الملكية عاب . 170. في معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي : باب . 170. في معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي : باب . 180. في معرفة الشوق والاشتياق واسراره في معرفة المسافر واحواله عالى المسافر واحواله عالى المسافر واحواله عمرفة المسافر واحواله في معرفة المسافر واحواله في معرفة المسافر واحواله في معرفة المكاشفة واسرارها في معرفة الفناء واسرارها في معرفة الفناء واسرارها في معرفة الفناء واسرارها في معرفة النوب واسرارها في معرفة اللوب واسرارها في معرفة القرب واسراره			
ق معرفة مقام الخوف واسرارة ق معرفة المار الخشوع والخصوع والحصوع الله عمونة المار الخشوع والخصوع الله عمونة مقام الشكر واسرارها الله المارها الله المعروبية واسرارها الله المعرفة مقام الخيرة واسرارها المعرفة مقام الغيرة واسرارها المعرفة مقام الغيرة واسرارها المعرفة مقام الغيرة واسراره الله المعرفة مقام الرسالة الملكية المعرفة مقام الرسالة الملكية المعرفة مقام الرسالة الملكية المعرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي الله المعرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي الباب 176. ولمعرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي الباب 176. ولمعرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي الباب المعرفة مقام المعرفة الله والحققين الله المعرفة الشوى والاشتياق واسراره المعرفة معرفة المسافر واحواله المعرفة النفس واسراره المعرفة النفس واسراره المعرفة الفناء واسرارها المعرفة الفناء واسرارها المعرفة الفناء واسرارها المعرفة النوبية لمعرفة النوب واسراره المعرفة الف	: باب .90	في معرفة اسرار الفرايض والسنن	
ق معرفة اسرار الخشوع والخصوع : باب . 120. ف معرفة مقام الشكر واسرارها : باب . 130. ف العبودية واسرارها : باب . 140. ف معرفة مقام الحرية واسرارها : باب . 140. ف معرفة مقام الغيرة واسرارها : باب . 140. ف معرفة مقام الغيرة واسراره : باب . 150. ف معرفة مقام العبرة واسراره : باب . 160. ف معرفة مقام الرسالة الملكية : باب . 170. ف معرفة مقام المصحبة واسراره : باب . 170. ف معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي : باب . 177. ف معرفة الشوق والاشتياق واسراره : باب . 180. ف معرفة الشوق والاشتياق واسراره : باب . 180. ف معرفة المسافر واحواله : باب . 180. ف معرفة المسافر واحواله : باب . 180. ف معرفة المسافر واحواله : باب . 190. ف معرفة المسافر واحواله : باب . 190. ف معرفة المسافر واحواله : باب . 190. ف معرفة المكاشفة واسراره : باب . 190. ف معرفة المكاشفة واسراره : باب . 190. ف معرفة الفناء واسراره ا : باب . 190. ف معرفة الفناء واسراره ا : باب . 190. ف معرفة الفناء واسراره ا : باب . 200. ف معرفة الفناء واسراره ا : باب . 200. ف معرفة الفناء واسراره ا : باب . 200. ف معرفة الفناء واسراره ا : باب . 200. ف معرفة الفناء واسراره ا : باب . 200. ف معرفة الفرية واسرارها : باب . 200. ف معرفة الفرية المرارها : باب . 200. ف معرفة الخربة واسرارها : باب . 200. ف معرفة الفربة واسرارها : باب . 200. ف معرفة القرب واسراره ا : باب . 200. ف معرفة القرب واسراره ا : باب . 200. ف معرفة القرب واسراره : باب . 200. ف معرفة القرب واسراره ا : باب . 200.	: باب .100		
ق معرفة مقام الشكر واسرارها : باب . 130. الله عرفة مقام الحرية واسرارها : باب . 140. الله عرفة مقام الحرية واسرارها : باب . 140. الله عرفة مقام الفكر واسراره : باب . 150. الله عرفة مقام الفكر واسراره : باب . 150. الله عرفة مقام العيرة واسراره : باب . 160. الله عرفة مقام الرسالة الملكية : باب . 170. الله عرفة مقام الرسالة الملكية : باب . 170. الله عرفة مقام الصحبة واسراره : باب . 176. الله عرفة مقام المعوفية على الاختلاف الذي : باب . 177. الله عرفة الشوق والاشتياق واسراره : باب . 180. الله عرفة الشوق والاشتياق واسراره : باب . 180. الله عرفة مقام خرق العادات : باب . 180. الله عرفة المسافر واحواله الله عرفة النفس واسراره : باب . 190. الله عرفة النوصل واسراره الله عرفة المكاشفة واسراره الله عرفة الفياء واسراره الله عرفة الغربة واسرارها الله عرفة الغربة واسرارها الله عرفة الغربة واسرارها الله عرفة النوب واسراره الله عرفة النوب الموسل واسراره الله عرفة النوب السراره الله عرفة النوب المسافر واسرارها الله عرفة النوب السرارها الله عرفة النوبة واسرارها الله عرفة النوب واسرارها الله عرفة النوب واسرارها الله عرفة النوب واسراره الله الله عرفة النوب اله عرفة النوب الله	: باب .110		
ق معرفة مقام الحرية واسرارها على المعرفة مقام الفكر واسراره على المعرفة مقام الفكر واسراره على معرفة مقام الغيرة واسراره على معرفة مقام المعرفة واسراره على المعرفة مقام المعرفة واسراره على المعرفة مقام المعرفة واسراره على المحتلاف الذي عباب .170 في معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي عباب .177 بيين الصوفية فيها والمحتقيين في معرفة الشوق والاشتياق واسراره عباب .180 في معرفة مقام خرق العادات عباب .189 في معرفة المسافر واحواله على الاختلاف الذي عباب .189 في معرفة المسافر واحواله على الاحتال على المعرفة المسافر واحواله على المعرفة المحاشفة واسراره على معرفة المحاشفة واسراره على معرفة المحاشفة واسراره على معرفة الفناء واسراره على معرفة الفناء واسراره على معرفة الفناء واسراره على معرفة الفناء واسراره على معرفة الفرية واسرارها على معرفة المحاشفة واسرارها على معرفة المحرفة	: باب .120		
ق معرفة مقام الفكر واسرارة عموفة الغيرة واسرارة الملكية واسرارة الماكية المواقة مقام المسالة الملكية المعرفة مقام الرسالة الملكية واسرارة الباب. 170. ق معرفة مقام الصحبة واسرارة الذي الباب. 176. ق معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي اباب. 177. بين الصوفية فيها والمحققيين المعرفة الشوق والاشتياق واسرارة اباب. 180. ق معرفة مقام خرق العادات اباب. 180. ق معرفة مقام خرق العادات اباب. 180. ق معرفة المسافر واحواله المعرفة المسافر واحواله المعرفة المسافر واحواله العربة واسرارة اباب. 190. ق معرفة المحاشفة واسرارة اباب. 190. ق معرفة المحاشفة واسرارة اباب. 190. ق معرفة المحاشفة واسرارها اباب. 190. ق معرفة المحاشفة واسرارها المحاشفة واسرارها المحاشفة واسرارها المحاشفة واسرارها المحرفة الغربة واسرارها المحرفة الغربة واسرارها المحرفة الغربة واسرارها المحرفة الغربة واسرارها المحرفة ال	: باب .130	في العبودية واسرارها	
ق معرفة مقام الفكر واسرارة عموفة الغيرة واسرارة الملكية واسرارة الماكية الماكية المعرفة مقام الرسالة الملكية واسرارة الماكية المعرفة مقام الصحبة واسرارة الماكية واسرارة المعرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي الباب 176. في معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي الباب 176. بيين الصوفية فيها والمحققيين المعرفة الشوق والاشتياق واسرارة الباب 180. في معرفة مقام خرق العادات الباب 180. في معرفة مقام خرق العادات الباب 180. في معرفة المسافر واحوالة المعرفة المسافر واحوالة المعرفة المسافر واحوالة المعرفة المحاشفة واسرارة الباب 190. في معرفة المحاشفة واسرارة المحاشفة واسرارة المحاشفة واسرارها المحاشفة واسرارها المحرفة الغربة واسرارها المحرفة القرب واسراره المحرفة ا	: باب .140	في معرفة مقام الحرية واسرارها	
ق معرفة مقام الرسالة الملكية : باب . 170. في معرفة مقام الصحبة واسراره : باب . 170. في معرفة مقام الصحبة واسراره في معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي : باب . 177. بيين الصوفية فيها والمحققيين في معرفة الشوق والاشتياق واسراره : باب . 180. في معرفة مقام خرق العادات : باب . 180. في معرفة صورة السالك : باب . 180. في معرفة المسافر واحواله في معرفة المسافر واحواله المعرفة المسافر واحواله المعرفة الوصل واسراره في معرفة المسافر واحواله المعرفة المسافر واحواله المعرفة المسافر واحواله المعرفة المسافر واحواله المعرفة المناع واسراره المعرفة المناع واسراره المعرفة الفرية واسرارها المعرفة الغربة واسرارها المعرفة الغربة واسرارها المعرفة الغربة واسرارها المعرفة الخربة واسرارها المعرفة المعرفة المرتب المن شرب واسراره المعرفة المرتب المن شرب واسراره المعرفة القرب واسراره المعرفة المعرفة القرب واسراره المعرفة	: باب .144		
غ معرفة مقام الصحبة واسراره غ معرفة احوال القوم عندالموت على قدرمقاماتهم: باب . 176. في معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي : باب . 177. بيين الصوفية فيها والمحققيين في معرفة الشوق والاشتياق واسراره : باب . 180. في معرفة مقام خرق العادات : باب . 180. في معرفة صورة السالك : باب . (Kapitel 190—269) فصل . في الأحوال : (و190—269) فصل . في معرفة المسافر واحواله في معرفة النفس واسراره في معرفة الوصل واسراره في معرفة المكاشفة واسرارها : باب . 200. في معرفة الفناء واسرارها : باب . 200 في معرفة الغربة واسرارها : باب . 200 في معرفة الغربة واسرارها : باب . 240. في معرفة الغربة واسرارها : باب . 250 في معرفة الزي لمن شرب واسراره : باب . 250 في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب . 250 في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب . 250 في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب . 250 في معرفة القرب واسراره : باب . 260 في معرفة القرب واسراره المعرفة المعرفة المعرفة القرب واسراره المعرفة الم	: باب 150	في معرفة مقام الغيرة واسراره	
ق معرفة احوال القوم عند الموت على قدر مقاماتهم: باب. 176. في معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذبي : باب. 177. بين الصوفية فيها والمحققيين في معرفة الشوق والاشتياق واسراره : باب. 180. في معرفة مقام خرق العادات : باب. 189. في معرفة صورة السالك : باب. (Kapitel 190—269) فصل ق معرفة المسافر واحواله : باب. 190. في معرفة المسافر واحواله : باب. 190. في معرفة الوصل واسراره : باب. 200. في معرفة الوصل واسراره : باب. 200. في معرفة المكاشفة واسرارها : باب. 210. في معرفة الفناء واسرارها : باب. 220. في معرفة الغربة واسرارها : باب. 240. في معرفة الغربة واسرارها : باب. 250. في معرفة الزي لمن شرب واسراره : باب. 240. في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب. 250. في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب. 250. في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب. 260. في معرفة القرب واسراره : باب. 260.	: باب .160	في معرفة مقام الرسالة الملكية	
في معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي : باب . 177 بين الصوفية فيها والمحققيين واسراره : باب . 180 في معرفة الشوق والاشتياق واسراره : باب . 180 في معرفة مقام خرق العادات : باب . 189 في معرفة المسافر واحواله (Kapitel 190—269) فصل . باب . 190 في معرفة المسافر واحواله : باب . 190 في معرفة النقس واسراره : باب . 200 في معرفة الوصل واسراره : باب . 200 في معرفة المكاشفة واسرارها : باب . 210 في معرفة الغربة واسرارها : باب . 220 في معرفة الغربة واسرارها : باب . 240 في معرفة الغربة واسرارها : باب . 240 في معرفة الغربة واسرارها : باب . 240 في معرفة الزي لمن شرب واسراره : باب . 250 في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب . 250 في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب . 250 في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب . 260 في معرفة القرب واسراره ال	: باب .170	في معرفة مقام الصحبة واسراره	
بين الصوفية فيها والمحققيين، في معرفة الشوق والاشتياق واسراره : باب . 180 في معرفة الشوق والاشتياق واسراره : باب . 189 في معرفة مقام خرق العادات : باب . 189 في معرفة المسافر واحواله : باب . 190 في معرفة المسافر واحواله : باب . 198 في معرفة الوصل واسراره في معرفة المكاشفة واسراره في معرفة الفناء واسراره في معرفة الغربة واسرارها : باب . 200 في معرفة الغربة واسرارها : باب . 200 في معرفة الغربة واسرارها : باب . 240 في معرفة الزي لمن شرب واسراره : باب . 240 في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب . 250 في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب . 250 في معرفة القرب واسراره : باب . 260 في معرفة القرب واسراره القرب واسرا	اماتهم: باب .176	في معرفة احوال القوم عند الموت على قدرمة	
في معرفة الشوق والاشتياق واسرارة : باب .180 في معرفة مقام خرق العادات : باب .189 في معرفة صورة السالك : باب .189 في معرفة المسافر واحواله : باب .190 في معرفة المسافر واحواله : باب .190 في معرفة النَفَس واسراره : باب .200 في معرفة الوصل واسراره : باب .200 في معرفة المكاشفة واسرارها : باب .210 في معرفة الفناء واسرارها : باب .220 في معرفة الغربة واسرارها : باب .230 في معرفة الغربة واسرارها : باب .240 في معرفة الزس واسرارها : باب .240 في معرفة الريّ لمن شرب واسراره : باب .250 في معرفة الريّ لمن شرب واسراره : باب .250 في معرفة القرب واسراره : باب .250 في معرفة القرب واسراره : باب .250 في معرفة القرب واسراره : باب .260 في معرفة القرب واسراره : باب .250 في معرفة القرب واسراره القرب واسراره : باب .250 في معرفة القرب واسراره الق	نجي : باب .177		
ق معرفة مقام خرق العادات : باب . 186. وق معرفة صورة السالك : باب . 189. وق معرفة صورة السالك : (Kapitel 190—269) فصل . المحوال ق معرفة المسافر واحواله : باب . 198. وق معرفة الوصل واسراره في معرفة المكاشفة واسرارها : باب . 200. وق معرفة الفناء واسرارها : باب . 200. وق معرفة الغربة واسرارها : باب . 200. وق معرفة الغربة واسرارها : باب . 240. وق معرفة الزي لمن شرب واسراره في معرفة الري لمن شرب واسراره : باب . 250. وق معرفة الري لمن شرب واسراره : باب . 250. وق معرفة القرب واسراره : باب . 260. وق معرفة القرب واسراره المنارة : باب . 260. وق معرفة القرب واسراره المنارة : باب . 260. وق معرفة القرب واسراره المنارة : باب . 260.			
ق معرفة صورة السالك : باب . 189. المعرفة عورة السالك : باب . 190 معرفة عورة السالك : باب . 190 عمرفة المسافر واحواله : باب . 198 في معرفة النقس واسراره : باب . 200 في معرفة المكاشفة واسرارها : باب . 210 في معرفة الفناء واسرارها : باب . 220 في معرفة الغربة واسرارها : باب . 230 في معرفة الغربة واسرارها : باب . 240 في معرفة النس واسرارها : باب . 240 في معرفة الريّ لمن شرب واسراره : باب . 250 في معرفة الريّ لمن شرب واسراره : باب . 250 في معرفة الريّ لمن شرب واسراره : باب . 260 في معرفة القرب واسراره القر		في معرفة الشوق والاشتياف واسراره	
غى الاحوال : (Kapitel 190—269): فصل		في معرفة مقام خرق العادات	
ق معرفة المسافر واحواله : باب . 190. في معرفة النَفَس واسراره : باب . 198. في معرفة النَفَس واسراره : باب . 200. في معرفة المكاشفة واسرارها : باب . 210. في معرفة الفناء واسرارها : باب . 230. في معرفة الغربة واسرارها : باب . 230. في معرفة النس واسرارها في معرفة النس واسرارها : باب . 240. في معرفة الريّ لمن شرب واسراره في معرفة الريّ لمن شرب واسراره : باب . 260. في معرفة القرب واسراره : باب . 260.	: باب .189	في معرفة صورة السالك	
ق معرفة المسافر واحواله : باب . 190. في معرفة النَفَس واسراره : باب . 198. في معرفة النَفَس واسراره : باب . 200. في معرفة المكاشفة واسرارها : باب . 210. في معرفة الفناء واسرارها : باب . 230. في معرفة الغربة واسرارها : باب . 230. في معرفة النس واسرارها في معرفة النس واسرارها : باب . 240. في معرفة الريّ لمن شرب واسراره في معرفة الريّ لمن شرب واسراره : باب . 260. في معرفة القرب واسراره : باب . 260.	3. الأحدال (Kapitel 190—269): غصل غ		
ق معرفة النَفَسُ واسرارة : باب . 198. في معرفة النَفَسُ واسرارة : باب . 200. في معرفة الوصل واسراره : باب . 210. في معرفة المكاشفة واسرارها : باب . 220. في معرفة الغربة واسرارها : باب . 230. في معرفة الانس واسرارها : باب . 240. في معرفة الرق لمن شرب واسراره في معرفة الرق لمن شرب واسراره : باب . 260. في معرفة القرب واسراره : باب . 260. في معرفة القرب واسراره : باب . 260.			
ق معرفة الوصل واسراره : باب .200 ق معرفة الوصل واسراره ا : باب .210 ق معرفة المكاشفة واسرارها : باب .220 ق معرفة الفناء واسرارها : باب .230 ق معرفة الغربة واسرارها : باب .240 ق معرفة الرق لمن شرب واسراره : باب .250 ق معرفة الرق لمن شرب واسراره : باب .260 ق معرفة القرب واسراره : باب .260 ق	· ·		
ق معرفة المكاشفة وأسرارها : باب .210 ق معرفة المكاشفة وأسرارها : باب .220 ق معرفة الفناء واسرارها : باب .230 ق معرفة الغربة واسرارها : باب .240 ق معرفة الزي لمن شرب واسراره : باب .250 ق معرفة الري لمن شرب واسراره : باب .260 ق معرفة القرب واسراره : باب .260			
فى معرفة الفناء واسراره : باب .220 فى معرفة الغربة واسرارها : باب .230 فى معرفة الانس واسراره : باب .240 فى معرفة الري لمن شرب واسراره : باب .250 فى معرفة القرب واسراره : باب .260		,, -	
فى معرفة الغربة واسرارها : باب .200 فى معرفة الغربة واسراره : باب .240 فى معرفة الري لمن شرب واسراره : باب .250 فى معرفة القرب واسراره : باب .260	: باب .220		
فى معرفة الانس واسرارة : باب. 240. فى معرفة الرقي لمن شرب واسراره : باب. 250. فى معرفة القرب واسراره : باب. 260.	- ·		
فى معرفة الرق لمن شرب واسراره : باب. 250 فى معرفة القرب واسراره : باب. 260	: باب .240		
في معرفة القرب واسراره : باب .260	: باب .250	ľ	
, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	: باب .260		
	ليقين: باب .269	فىمعرفة علم اليقين وعين اليقين وحق ا	

27 غ المنازل : (Kapitel 270 – 383): فصل . في المنازل في معرفة منزل القطب والامامين من : باب . 270 المناحاة المحمدة في معرفة منزل مالي واسراره من المقام الموسوى: باب .280 في معرفة منزل مناجاة الجماد ومن حصل فيه: باب . 285 حصل نصف الحصرة المحمدية والموسوية في معيفة منزل تقيير النعم من الحضرة الموسوية : باب .290 في معرفة منزل سبب انقسام العالم العلوى: باب. 300 في الحصدة المحمدية في معرفة منزل الصلصلة الروحانية من الحضرة: باب. 310 في معرفة منزل تسبيح القبصتين وتمييزها: باب. 320 في معرفة منزل ذهاب المركبات الي البسايط: باب .328 عند السبك وهو من الحضرة المحمدية في معيفة منزل القمر من البدر الهلال وهو: باب. 330 من الحصرة المحمدية في معرفة المنزل الذي منه خبا رسول الله صعم : باب .340 لابي صياد ما خبأ وهو من الحضرة الموسوية في معرفة منزل سرّبين من اسرار قلب الجمع : باب. 348 والوجود وهو من الحضرة المحمدية في معرفة منزل التجلي الاستفهامتي ورفع الغطا: باب. 350 عبى المعاني وهو من الحصرة المحمدية من اسم البت في معرفة منزل الظلمات المحمودة والانوار: باب. 360 المشهودة وألحاق من ليس من اهل البيت باهل البيت وهو من الحصرة المحمدية في معرفة منزل المزيد وسرّ وسرّين من اسرار: باب. 370 الجود والتبدل وهو من الحصرة المحمدية في معيفة منزل العلماء ورثة الانبياء وهو: باب. 380 من الحضرة المحمدية في معرفة منزل العظمة الجامعة للعظمات : باب. 383 وهو من الحصرة الاختصاصية ق المنازلات : (Kapitel 384—461) فصل 5. في معرفة المنازلات الخطائية وهو من سرّ قوله : باب .384 وما كان لبشر أن يكلّمه الله الله وحيا أو من وراء حجاب وهو من الحضرة الحمدية في معرفة منازلة زمان الشيء وجوده الا :باب.390 انا فلا زمان لى والا انت فلا زمان لك

فانت زمانى وانا زمانك

فى معرفة منازلة اليه يصعد الكلم الطيّب: باب.397 والعمل الصالح يرفعه

فى معرفة منازلة من ظهر لي بطنت له : باب. 400 ومن وقف عند حدى اطلعت عليه

فى معوفة منازلة وان الي ربك المنتهي : باب. 410 فاعتزوا بهذا الرب تسعدوا

في معرفة منازلة التخلص من المقامات : باب. 420

في معرفة منازلة أن حيرتك أوصلتك التي : باب .430

فى معرفة منازلة اشتد ركن من قوي قلبه : باب. 440. بمشاهدتي

فى معرفة منازلة من ثبت لظهوري كان لي: باب. 450 سجانى كان به لابى وهذا اللقيقة والاول مجاز

فى معرفة منازلة الاسلام والايمان والاحسان : باب. 460 واحسان الاحسان

فی معرفة منازلة من استدلت علیه حجاب :باب .461 کتفی هو من صنایتی لا یعرفه احد ولا یعرف احدا

ق المقامات : (Kapitel 462-560) فصل فصل فصل فصل المقامات المقامات

في معرفة الاقطاب المحمديين ومنازلهم : باب. 462

فى معرفة الاثنى عشر قطبا وهم الذين : باب. 463

فى معرفة حال قطب كان منزله وما خلقت : باب. 470 الحِق والانس الله ليعبدون

فى معرفة حال قطب كان منزله وآتيناه الحكة صبيًّا: باب. 480

فى معرفة حال قطب كان منزله ومن يعمل :باب.487 من الصالحات من ذكر او انثى وهو مومن فلنحيينه حيوة طيبة

فى معرفة حال قطب كان منزله كبر مقتا : باب. 490 عند الله ان تقولوا ما لا تفعلون

في معرفة حال قطب كان منزله ومن يقل : باب. 500 منهم انى الله من دونه فذلك نجزيه جهنم

في معرفة حال قطب كان منزله ساصرف عن : باب. 510 آياتي المذين يتكبرون في الارض بغير الحق

فى معرفة حال قطب كان منزله حتى اذا فرغ :باب. 518 عن قلوبهم قالوا ما ذا قال ربكم قالوا الحق وهو العلى الكبير

في معرفة حال قطب كان منزله انما يستجيب : باب. 520 الذين يسمعون

في معرفة هال قطب كان منزله يستخفون: باب. 530 من الناس ولا يستخفون من الله وهو معهم أذ يثبتون ما لا يرضي من القول

فى معرفة حال قطب كان منزلة ولو انهم :باب. 540 صبروا حتى تخرج البهم لكان خبرا لهم

فى معرفة حال قطب كان منزله فلما تجلّي: باب.550 ربّه للجبل جعله دكما وخرّ موسى صعقا

في معرفة اسرار وحقايف من منازل شختلفة ' :باب. 559. وهذا الباب هو كالمختصر لابواب هذا الكتاب لكل باب فيه قولنا ومن ذلك وفيه زيادة ثلثة أو أربعة

في وصيّة حكيية شرعيّة الهية ينتفع بها المريد : باب. 560 والواصل والواصل وهو آخر ابواب هذا الكتاب

Das Schlusswort: خاتمة الكتاب تعويذات مذكورة وادعية مشهورة

In diesem Bande liegt der erste Theil des Werkes vor.

مقدمة الكتاب ولنا ربما :Die Vorrede beginnt في الكتاب اولا فصلا في وقد الكتاب اولا فصلا في العقائد المؤيدة بالادلة القاطعة والبراهين الساطعة الم

Er enthält ausserdem Kapitel 1-52 und die Ueberschrift des 53. Kapitels.

Schrift: Persische Hand, ziemlich gross, gewandt, deutlich, etwas rundlich, gegen Ende etwas kleiner, vocallos. Ueberschriften roth. Collationirt, am Rande bisweilen Zusätze und Verbesserungen. Die Ueberschriften der einzelnen Abschnitte standen längs am Rande, sind aber durch Beschneiden meistens fortgefallen. — Abschrift c. 1200/1785. HKh. IV 8914.

$^{\prime}$ 2857. Spr. 781.

341 Bl. 8vo, c. 19-22 Z. (21¹/₃ × 15; 15-16 × 10^{cm}). — Zustand: an mehreren Stellen, besonders auch im Anfang, fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dick, glatt. — Einband: schöner Halbfzbd.

Dasselbe Werk, 2. Band, umfassend Kap. 31—68. (Kap. 54 f. 149*; 60 f. 178b; 68 f. 247b.) Titel u. Verfasser f.1* ganz kurz.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, öfters ohne diakritische Punkte, vocallos, gleichmässig. Ueberschriften roth. — Abschrift im Jahre 1007 Ramadan (1599) von نبي علي بن محمود بن محمود بن محمد بن علي بن يوسف البصروي الحنفي

2858. We. 1624.

178 Bl. Folio, 45 Z. (31 × 20¹/₂; 24 × 14¹/₃cm). — Zustand: im Ganzen gut. Bl. 1 unten am Text beschädigt. Im Anfang, auch weiterhin besonders f. 40. 58. 105. 170, fleckig. Bl. 50 — 60 oben am Rande wasserfleckig. Bl. 11—20 am Seitenrand ausgebessert. — Papier: gelb, zieml. stark u. glatt. — Ein band: brauner Lederbd mit Klappe.

Dasselbe Werk, 1. Band. Er geht bis in das 69. Kapitel, welches f. 140° beginnt und in viele فصل, dann auch رصل, eingetheilt ist; es hört in dem Abschnitt auf, welcher überschrieben ist: f. 178° وصل في فصل الماموم يفوت بعض الصلاة Titel fehlt. Verfasser fehlt, steht aber unmittelbar vor dem eigentlichen Anfang. — Bl. 10° ist aus Bl. 9°, 4 bis ult. wiederholt.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gut, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2859. Pet. 650. 2) f. 95-224.

4¹⁰, 37 Z. (29³/₄ × 19¹/₂; 24 × 13^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, bis auf einige Flecken; die 2 letzten Blätter etwas beschädigt. — Papier: weisslich, zieml. stark u. glatt.

Dasselbe Werk, 1. Band. Er geht bis in das 49. Kapitel; die letzten Worte sind: فاضاف. Titel und دفعل الانلال البهم فزادوا بذلك كبرياء. Titel und Verfasser von späterer Hand ganz kurz. Nach der Unterschrift ist dies der 1. von 11 Theilen.

Es fehlt nach f. 214 und 222 je ein Blatt.

Schrift: klein, sehr gleichmässig, gut, gewandt, vocallos; die Ueberschriften roth. — Abschrift um 1100/1888.

2860. We. 1625.

161 Bl. 4¹⁰, 25-27 Z. (24 × 15¹/₂; 15¹/₂ × 8^{cm}). — Zustand: lose Lagen. Die untere Hälfte (mehr oder weniger) wasserfleckig; Bl. 22. 23. 38-42. 81. 86. 87 besonders fleckig. Bl. 70 oben ausgebessert; Bl. 128. 129 unten am Rande beschädigt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken.

Dasselbe Werk, 1. Bd. Enthält Kap. 1-34. Titel und Verfasser fehlt. Der Anfang fehlt, 41 Blätter. Das Vorhandene beginnt f. 3*, 1 etwa in der Mitte des 1. Kap. mit den Worten: تحول لي في صورة العلم الاعم

Das Vorhergehende ist von der Hand des in diesen Handschriften oft begegnenden Fälschers auf Bl. 1^b u. 2 ergänzt; derselbe hat aber f. 1^b bis 2^a, 13 von der langen Einleitung nur (mit geringen Auslassungen) den Anfang des Werkes, entsprechend We. 1624, f. 1^b-2^a, 27. Dann giebt er auf f. 2^b, 14—25 den Anfang des 1. Kapitels, hat darin aber viel fortgelassen. Zeile 15—18 ist in der That der Anfang (= We. 1624, f. 16^a, 3 v. unten bis f. 16^b, 2); Zeile 19—25 entspricht We. 1624, f. 17^a, 14—29 (mit manchen Auslassungen). — Bl. 161 ist von derselben Hand wie Bl. 1. 2 ergänzt und zwar richtig.

Schrift: klein, gedrängt, in der ersten Hälfte etwas vornüberliegend, gleichmässig, gefällig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1088.

2861. We. 1626.

184 Bl. 8°°, 19 Z. (203 4×15; 131/2×81/3°m). — Zustand: gut, aber nicht ganz ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Ein Band desselben Werkes, enthaltend Kap. 51 bis in das 68. Kap., wovon es etwa 2 Drittel umfasst. Es hört auf mit dem Abschnitt . Titel u. Verfasser fehlt.

Schrift: gross, weit, schwungvoll und gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1—8 und das Schlussblatt f. 184 von späterer Hand in etwas kleinerer, gefälliger Schrift ergänzt. — Abschrift c. 1200/1785.

2862. We. 1630.

26 Bl. 4¹⁰, 27 Z. (27¹/₃ × 18; 19—20 × 13^{cm}). — Zustand: im Anfang etwas unsauber, auch am Rande fleckig; der Rand im Anfang und am Ende ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Halbfranzband mit vergoldetem Rücken.

Ein Stück desselben Werkes, und zwar Ende des 53. Kapitels (von den Worten an: الدار مغلق فاذا بشخص قد دخل على وسلم النخ) bis zur Mitte des 63. Kap. (bis zu den Worten: وفيه يقول النبي صقم اعبد الله كانك تراه اي تخيله . Titel f. 1ª ganz kurz oben am Rande von späterer Hand. Verfasser fehlt.

Schrift: gross, stattlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 100/1494.

2863. We. 1627.

167 Bl. 8°c, 21 Z. $(20^2/3 \times 15^1/2; 15 \times 10^{cm})$. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut; im Anfang etwas lose im Binbande; nicht ganz frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Ein Stück desselben Werkes. Es beginnt hier im 72. Kapitel mit dem Abschnitt f. 1°: نابوية und enthält auch Kap. 73 f. 27° ff. In diesem langen Kapitel werden eine Menge Fragen erörtert; die Wendung dazu ist: فان قلت في الفصل . . . فلنقل Dieser Erörterungen sind hier 155; die letzte f. 166°: ما معنى المغفرة التي غفر الله لنبينا صغم وقد بشر بالمغفرة

Titel u. Verfasser, schwarz auf dunkelrothem Grunde, f.1: جزؤ من الفتوحات المكية للشيخ محيى الدين ابن العربي

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, geläufig, deutlich und gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Von f. 136b an bis zu Ende ist die Schrift von anderer Hand, kleiner, regelmässiger und gefälliger. — Abschrift des Stückes von f. 136b an von مصطفى بن محمد نسبت المستقى بن محمد المستقى بن محمد المستقى بن محمد المستقى المس

An der Handschrift fehlt der Ansang und zwar 66 Bl.; um dies zu verdecken, sind die ersten Zeilen der jetzt ersten Seite mit dicker rother Farbe bestrichen und als Titel verwendet.

/~2864. Spr. 778.

220 Bl. 4to, 29 Z. (27 × 161/2; 20 × 91/2cm). — Zustand: sehr wurmstichig, der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Einband: schöner Hlbfzbd.

Ein Band desselben Werkes, und zwar Kap. 73 bis 177 Ueberschrift. (Er enthält den 3. Theil f. 1—101, Kap. 73, den 4. f. 102—189, Kap. 74—157, den Anfang des 5. f. 190—220, Kap. 158—176.) — Der Titel f. 1^a oben in der Ecke ganz kurz von neuerer Hand; Verfasser fehlt.

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1 u. 2 von persischer, sehr kleiner Hand ergänzt. In der Mitte folgen die Blätter so: 67. 69. 68. 70 ff. — Abschrift c. 1150/1737.

2865. Spr. 779.

380 Bl. Format etc. und Schrift wie bei Spr. 778. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Ein Band desselben Werkes, unmittelbare Fortsetzung von Spr. 778, und zwar:

- 1) f. 1—205, enthaltend Kap. 177—269. Theil 5 geht bis f.133, Kap.177—198, 43. فصل; Theil 6 f. 134—205, Kap. 198, 44. فصل bis Kap. 269.) Dann ist eine Lücke, umfassend Kap. 270—284.
- 2) f. 206 380, d. h. Kap. 285 340 (nicht ganz zu Ende). Nach f. 374 fehlen mehrere Blätter (Kap. 337 Schluss, 338 und 339), nach f. 379 1 oder 2 Bl. Der dritte Band dieser Handschrift hat mit f.206 begonnen.

/ 2866. Spr. 782.

144 Bl. 8°, 17 Z. (14³/4×10; 11¹/2×6¹/3cm). — Zustand: an mehreren Stellen, besonders Anfang und Ende, fleckig und unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich dick, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Ein Band desselben Werkes, enthaltend Kap. 186 bis Kap. 198, 32. Abschnitt (dies Kapitel enthält 50 Abschnitte). Titel fehlt; doch steht f. 1^a oben in der Ecke;

Schrift: klein, gleichmässig, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737. Lücken nach f. l. 4. 5. 6. 7, 11.

/ 2867. We. 1628.

169 Bl. 4to, 25-26 Z. (26¹/₂ × 19; 21 × 13¹/₂c^m). — Zustand: lose im Einband; nicht recht sauber und öfters fleckig, auch nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Ein Band desselben Werkes, umfassend Kap. 328—360. Von Kap. 328 fehlt der Anfang; f. 1 beginnt: فلا فرق بين من يتصدى Titel عبرها النخ لله غيرها النخ auf dem Vorblatt von neuer (Türkischer) Hand:

Es beginnt Kap. 329 f.3^a, 330 f.6^a, 340 f.46^b, 350 f. 100^a, 360 f. 155^a.

Schrift: gross, krāftig, gefāllig, gleichmāssig, fast vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift von عيدر بن حسين بن حيدر الفارسي الجبل حيلوني im J. 717 Śa'bān (1317). — Collationirt.

Es ist von dieser Handschrift der 5. Band, von dem jedoch zu Anfang 110 Bl. fehlen.

/ 2868. We. 1629.

281 Bl. Folio, 23 Z. $(32^1/2 \times 24; 24 \times 18^{cm})$. — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig (besonders in der 2. Hälfte; und desgleichen am unteren in der 2. Hälfte) und besonders gegen Ende; nicht wenig wurmstichig, oft ausgebessert am Rande. Bl. 1 oben schadhaft und ebenso Bl. 2 ff. unten im Rücken ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzer Lederband.

Ein Band desselben Werkes, enthaltend Kap. 348 Schluss bis 397. Titel f. 1^a oben in der Ecke ganz kurz. Es beginnt Kap. 350 f. 4^a, 360 f. 59^a, 370 f. 174^a, 380 f. 227^a, 390 f. 267^b, 397 f. 280^a.

Schrift: gross, weit, stattlich, deutlich, vocallos, öfters auch ohne diakritische Punkte. Ueberschriften in grösserer Schrift. — Abschrift c. 800/1397. — Es ist der 4. Band dieser Handschrift, aber nur die 2. Hälfte.

/ 2869. Spr. 780.

356 Bl. Folio, 33 Z. (30²/₃ × 21¹/₃; 24¹/₂ × 14¹/₈cm). — Zustand: etwas wurmstichig, fleckig, stellenweise ausgebessert. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: rother Lederband mit dunklem Rücken.

Der letzte Band desselben Werkes, von Kapitel 384 an bis Ende. Titel fehlt. F. 75^b beginnt das 6. فصل. Nach f. 108^b Mitte ist eine grosse Lücke im Text; er springt von Kapitel 487 sofort zu Kapitel 518 über: es fehlen Kapitel 488—517. — Schluss f. 356^b: غير ضائين ولا مصلين قال الشيخ وق انتهي الباب غير ضائين ولا مصلين قال الشيخ والاختصار وهذا هو الاصل خطّى فاني لا اعمل التصنيف والاختصار وهذا هو الاصل خطّى فاني لا اعمل التصنيف مسودة اصلا والحمد لله رب العالمين من تصانيفي مسودة اصلا والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, etwas weitgezogen, rundlich, deutlich, vocallos, uncorrect. Ueberschriften roth. F. 1—27 und 344—356 sind von neuerer Hand ergänzt, rundlich, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737 (die Ergänzung um 1256/1840).

2870. Lbg. 907.

44 Bl. 4°, 25 Z. $(26^{1/2} \times 17^{1/2}; 19^{1/4} \times 13^{cm})$. — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig, am Rande bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, auch bräunlich, glatt, dick. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Ein Stück aus demselben Werke und zwar: 1) f. 44 beginnt im 88. Kapitel (نفسه بالعزيز الكريم وقد قال النخ und geht bis zu den Worten: ونافلة الزكوة اعطت في الانسان البركة im 89. Kapitel.

- 2) f. 18 43 beginnt im 406. Kapitel (لو ظهرنا للشيء كان سوانا الخ und geht bis in den Anfang des 450. Kapitels. Es sind aber Lücken nach f. 18. 21. 30. 39.
- 3) f. 1—17 enthält eine grosse Anzahl von وصية und gehört in das letzte (560.) Kapitel des Werkes. Die hier vorhandene erste ganz وصية beginnt f. 1*, Z. 23: احذر يا ولي ان تريد علوا الخ Die letzte f. 15*: عليك باكرام الصيف فانه قد ثبت الخ

Schrift: klein, schön, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift c. 1050/1640.

/ 2871.

Stücke aus dem selben Werke und zwar:
1) WE. 119, 23, f. 188—194, aus dem
2. Kap., nämlich f. 188، المنوع ألسانس من علوم:
المعرفة وهو علم الكشف الخيالي وعالمة المتصل بد النخ

فان لم يصبها وابل فطل :bis zu den Worten

- 2) WE. 119, 21, f. 149—175. Enthält Kap. 7. 9 (f. 155^b), 10 (160^a), 11 (165^b), 12 (172^a) ganz oder theilweise. Die Titelüberschrift الباب الثاني من الفتوحات ist unrichtig.
- 3) Pm. 224, 12, f. 171—186^a. Enthält Kap. 8 (ق معرفة الارض التي خلقت من بقية الخ). F. 186^b—190 çūfische Kleinigkeiten, darunter ein Gebet دعاء حفظ الايمان) دعاء حفظ الايمان).
- 4) Pm. 441, 2, f. 30^b—32. (8vo, 25 Z.; 20 × 13¹/₂; 16 × 11^{cm}.) Enthält Kap. 196, 40. Abschn. (في المجلّق والخفق من الانفاس) und f. 31. 32 Kapitel 176.

- 5) Pet. 519, f. 258b. Ein Stück aus Kap. 412.
- 6) Pet. 684, f. 34^b. 35^a. Ueber Lesung der Anfangsworte der 1. Sura, nebst Ansicht des القونوى darüber.
- 7) Lbg. 935, 9, f. 70—74°. Enthält das 153. Fragstück eines Kapitels und zwar über البقطة التصوف التجلّي u. s. w. und zuletzt über البهاجس und الارادة. Collationirt.

/ 2872. Spr. 490. 38) f. 196^a-216.

Format etc. wie bei 34).

Verschiedene Auszüge, darunter:

- a) f. 197 ff. das 8. Kap. aus den الفتوحات المكية Ausserdem:
- كمال الدين الدميري nach الهدهد b) f.196 "über كمال الدين الدميري
- c) f.199^a—199^b eine Anckdote und ein Gedichtstück (die Gesundheit betreffend): letzteres dem على بن ابى طالب beigelegt.
- d) f.1996-2016 Abschnitte über Qorānstellen: 1996 فصل من عيون النشابه والحروف المبدلات 2006 فصل في الحروف الزوايد والنواقص على المؤخر 2018 فصل في المقدم والمؤخر
- e) f. 2016—216. Etwas aus كتاب, وص المناظ, die فتوح الغيب لعبد القادر الجيلاني المفترق والمتّفق aus (الناس اربعة رجال Stelle المفترق والمتّفق des ناس بن مالکه; 203^b—205^a Kleinigkeiten; 205 10 Ansichten (حكمة) über die Bedeutung des Spruches بالله الا الله محمد ,سول الله على ein Stück aus den Sitzungen (مجالس) des über : 207 مدقة ابن الصيرفي الشافعي ; 207 مدقة ابن الصيرفي الشافعي الخصر عمّ; 209 von den 11 Zeichen des Glückes, nach den Aussprüchen Mohammeds; 210ª Aus-زابن الجوزى des كتاب المدهش züge aus dem 211b (wol eben daher) geschichtliche Angaben von Hungersnoth u. Seuchen (في الجذب وعموم الموت); 212^b (eben daher) von Erdbeben u. Todesfällen (في الزلازل والاموات); 214b aus einem anderen Werke: über den Vorzug des النوري vor النوري und besonders den des الشافعي vor den übrigen Imamen; 215 Wünsche von Prophetengenossen,

dass sie etwas anderes als Menschen wären; 216° über den Glückwunsch an Verstorbene: Heil dir, dass du ein Vogel des Paradieses geworden bist! und Mohammeds Unwillen darüber.

/ 2873. Spr. 299.

41 Bl. 8vo, c. 35-41 Z. (21¹/₂×14¹/₂; c. 18×9-12^{cm}).— Zustand: wasserfleckig, besonders in der unteren Hälfte, auch unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser fehlt.

Ein Collectaneenheft, allerlei Notizen, zum Theil auch Verse und Gedichte. Die Schrift läuft entweder über die ganze Seite fort, oder über die Hälfte oder etwa zwei Drittel derselben; der sogewonnene breitere Rand ist dann in ein, zwei, auch drei Columnen mit schräglaufenden Reihen beschrieben. — Die hauptsächlichsten Stücke sind:

- 1) Stellen aus dem الفتوحات الكبية, und zwar f. 3^a, 12 aus Kap. 5; 2^b aus Kap. 29; 3^a, 34 aus Kap. 39; 8^a. 9^b. 10^a. 23^b. 24^a andere Stellen.
- 2) f. 2^a etwas aus ك" المنتخب في فضل الحج (Traditionen).
- 3) f.3b—7a über die Trefflichkeit der Śa'bān-Nacht (شعبان). Beginnt mit Sura 44, 1—9. Die verschiedenen Stellen dieser Nacht f. 5b oben.
- die auch , الوظيفة الزروقية f. 8^b Inhalt der الوظيفة الزروقية, die auch genannt wird حزب البركات ووظيفة الفوز والنجاة
- 5) f. 9a eine Tabelle der Buchstaben in 3×11 Fächern, nebst kurzen Sätzen, nach dem Alphabet, als Spiel zur Enträthselung der Zukunft.
- 6) f. 10^b. 11^a Verzeichniss der Schriften des أبراهيم بن حسن الكوراني † 1101/₁₆₉₀.
- مدر الدين des (دعاء التوحيد) des صدر الدين des صدر الدين
- 8) f. 17—22 Vermächtniss (وصية) des مناوي بن احمد الحصري الخلوتي الصديقي Es schliesst sich (wahrscheinlich) f. 32—34 daran, obgleich nicht unmittelbar. Anfang: تحمد كه يا من اشرقت بفيص انواره الممكنات

F. 26^b von demselben ein Excurs über die Stufen, auf denen die Seele zu Gott gelangt. F. 30^b. 31^a von demselben eine kürzere ميت.

9) f. 24^b. 25^a ein Brief an einen Freund vom J. ¹⁰⁸⁷/₁₆₇₆.

10) f. 25^b. 26^a die Kräfte der "schönen" Namen Gottes (خواص اسماء الله الحسنى), von جلال الدين التبريزي.

11) f.27b—29a theologische Qaçıde, betitelt:

مادحة الازل وساتحة النزل

Der hier nicht genannte

Verfasser ist أحمد بن على الشناوي † 1028/1619.

73 Verse lang, mit Glossen am Rande und zwischen den Zeilen.

12) f. 29b. 30a ein Stück der الأوايل: Aufzählung von Dingen und Personen, die zuerst dies oder das waren oder thaten. Fängt an: أول ما خلف الله نور نبيتك يا جابر

13) f. 29 am Rande: ein kleines Stück aus التحاف ما جسس فيما يجري علي الالسن von (falsche Traditionen). Zuerst: تَخْرُ الطَبِّ الكِيّ ليس تحديث

14) f. 34^b — 39^a biographischer Artikel über عيسي بن محمود بن محمد بن الشيخ عيسي ويل بن محمد بن الصالحي الدمشقى, geb. 1042/₁₆₃₂, gest. 1094/₁₆₈₃ (1093).

15) f. 40 ein längeres çüfisches Gedicht (auf y, Wāfir): der Anfang fehlt. Der zuerst vorkommende Vers ist:

وافنى جسمه شغفا وحبا وتم لقلبه ما صح عندي

des ابن ابي الدنيا entnommen, giebt über Entstehung, Wirkung und Mittheilung dieser Namen und dieses Gebetes Auskunft.

Der Sammler dieses Bandes lebt in der ersten Hälfte des 12. Jahrhdts. (um ¹¹²⁰/₁₇₀₈).

Schrift: im Ganzen klein, gedrängt, aber gefällig und deutlich, nur dass ausser den Vocalen auch nicht selten diakritische Punkte fehlen. Das Meiste scheint gegen Ende des 11. Jahrhdts. geschrieben zu sein (um 1097/1886).

2874. Pet. 598.

44 Bl. 8°, 19 Z. (18 × 13; 12 × 8¹/2-9°). — Zustand: nicht ganz sauber, etwas fleckig und zu Ende ein grösserer Wasserflecken im Rücken. — Papier: gelb, glatt, dünn (in der 2. Hälfte stark). — Einband: brauner Lederband. — Titel f. 1°:

شرح مشكلات الفتوحات المكية وفتح الأبواب المغلقات من العلوم اللدنية

so auch im Vorwort f. 2a. - Verfasser:

عبد الكريم بن ابراهيم بن عبد الكريم الكيلاني

'Abd elkerım ben ibrāhım ben 'abd elkerım elkılānı (oder elģili) um 820/1417 erläutert hier schwierige Stellen des كُ الْفَتْرِحَات المُكِية, besonders das inhaltreiche 559. Kapitel, welches gleichsam der Inbegriff der Çūfik ist. Seinem Zwecke gemäss hat er selbst den Text geordnet.

والعقول من حيث ادلتها Schluss f. 36^a:

قاصرة عن ادراك هذا العلم لطموس عين الفهم يعنى وكوند صعّم قبل وجود آدم وذريته مما لا يدركه العقول لطموس طريقة الفهوم الموقوفة على الادلة فافهم فقد شرحت لك جميع ما حواه الباب العاشر من الفتوحات المكية والله الموفق لا ربّ غيره والحمد لله اولا وآخرا . . . وصلى الله على سيدنا الم

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich u. gleichmässig, fast vocallos: der Grundtext roth. Die Ergänzung, sehr ähnlich, aber etwas gedrängter, liegt vor in f. 1—19. 28—30. — Abschrift c. 1100/1688.

/ 2875. We. 1559. 7) f. $10^{6}-11^{8}$.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Vorfasser fehlt; nach der Unterschrift:

قاله . . . علي بن احمد بن محمد البعلي الاصل الشامي المولد والمنشأ الشافعي المذهب الاشعري الاعتقاد عفي عنه المولد والمنشأ الشافعي المذهب الاشعري الاعتقاد عفي عنه المولد والمنشأ المنافعي المناف

تحمدك يا واجب الوجود ونشكرك :Anfang يا مانح الخير والجود . . . وبعد فقد وقع السؤال عن عبارة وقعت في أول خطبة فتوحات سلطان العارفين . . . ابن عربي وهي قوله الحمد لله الذي اوجد الاشياء من عدم وعدمه فكتب عليه الائمة الاعلام الخ

Erörterung der aufgeworfenen Frage, ob der Anfang des Werkes الفتوحات المكية des Ibn el'arabi ketzerisch sei oder nicht.

وان يجنبنا العصية والعناد : Schluss f. 11°: العباد وزين العباد ورين العباد وحسبنا الله . . . والحمد لله النخ

مصباح الهداية Ges الشيخ علوان über das Zusammenverrichten zweier Gebete im Krankheitsfall u.dgl. F.11^bleer.

Einzelne Stellen aus dem Werk (الفتوحات الح) angeführt oder besprochen: Mo. 35, f. 107° (über الخواطر الخمسة); We. 1818, f. 46° (über Kap. 198, Abschn. 27); Spr. 299, f. 2. 3°. 8°. 9°. 10°. 23°. 24°. Spr. 490, f. 197°; 851, f. 90–97.

2876. WE. 116.

73 Bl. 8°°, 21 Z. $(20 \times 15; 16^{1/2} \times 12^{1/2} - 13^{1/2} ^{\text{cm}})$. — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; er ist (nach der Vorrede):

vollständiger aber (nach Pm. 53, f. 1b):

قال الشيخ... محبى الملة والدين: «Anfang f.1 العربي العربي البو عبد الله محمد بن علي بن العربي الحاتمي الاندلسي رق التحمد لله منزل الحكم على قلوب الكلم باحدية الطريق الامم من المقام الاقدم ... أما بعد فاني رايت رسول الله صعم في مبشرة اريتها في العشر الاخر من محرم سنة ١١٧ بمحروسة دمشق وبيدة صعم كتاب فقال لي المخ

Ibn el'arabī hat dies Werk, in welchem er das Wesen und die eigentliche Bedeutung der in verschiedenen Typen in die Erscheinung getretenen 27 Hauptpropheten in ebenso vielen Abschnitten behandelt, im J. 627 Moh. (1229) verfasst, und zwar in Folge einer ihm damals*) in Damaskus zu Theil gewordenen Erscheinung des Propheten. Die Zahl der Abschnitte hatte, derjenigen des Alphabetes entsprechend, eigentlich 28 sein sollen. Die Form der Ueberschriften ist immer so wie beim 1. Abschnitt:

حكمة الاهية في تلمة المية

So der 2.: حكمة نغثية في كلمة شيثية u. s. w. Der 27.: حكمة فردية في كلمة محمدية

لا يقال فيه يسع نفسه ولا : Schluss f. 73b: لا يسعها فافهم والله يقول الحق وهو يهدي السبيل والحمد لله وحده وصلي الله النخ

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, fast vocallos. — Abschrift von الحاج ابراهيم بن اسماعيل الحابي im J. 997/1589. — HKh. IV 9073.

^{*) —} und nicht im Jahre 657, wie in Spr. 772, f. 2^b mit Buchstaben steht —

1 2877.

Dasselbe Werk in:

1) Pm. 291.

219 Seiten 8vo, 15 Z. $(18^{1}/_{3} \times 12^{1}/_{2}; 11^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel fehlt; doch steht auf der Rückseite des Vorderdeckels: والشرح للهروي صاحب التصانيف والتآليف وهذا الكتاب خط الشارح المؤلف

Dieser Titel ist insofern unrichtig, als hier nicht ein Commentar vorliegt, sondern bloss der Text. Der Anfang fehlt, und zwar 19 Bl. Das Vorhandene beginnt S. 1: بواطنهم لهذا (= Pm. 41, 2, S.117, Z.15). Schluss wie bei WE. 116.

Schrift: etwas blass, ziemlich kleine Gelehrtenhand, flüchtig, doch gleichmässig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte, nicht leicht zu lesen. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 900/1494.

Am Rande von S. 218 steht eine kurze biographische Notiz über den Verfasser.

Nach S. 42 fehlt 1 Blatt. Auf S. 191 folgt noch 1914.

2) Lbg. 935, 5, f. 21b-56a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei WE. 116.

3) Mo. 23, 1, f. 1-77.

141 Bl. S^{vo}, 11 Z. (16¹/₃ × 12; 9 × 6^{cm}). — Zustand: schlecht; mehrere Blätter beschädigt; Bl. 3 — 58 wasserfleckig. — Papier: ziemlich stark, gelb, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel fehlt, steht von späterer Hand f. 1^a oben am Rande. — Voll von Lücken und kaum zur Hälfte vorhanden. Die Blätter folgen so: 65; Lücke; 7; Lücke; 1.66.67.2; grosse Lücke; 59-64; grössere Lücke; 3-6; Lücke; 8-48.70-77.49-57; Lücke; 68.69; Lücke; 58; Lücke. Vom 1. Abschnitt ist nur das Ende, der 11.16.—24. sind ganz vorhanden, die meisten nur zum Theil oder gar nicht.

Schrift: klein, ziemlich gut, deutlich, etwas vocalisirt. Am Rande öfters Bemerkungen. — Abschrift c. 1100/1688.

4) Spr. 772.

181 Bl. 4to, 13 Z. (26¹/₂×15¹/₂; 16×8^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig; der Rand oft ausgebessert. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Titel und Verfasser, Anfang und Schluss wie bei WE. 116.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, gleichmässig, vocallos; Ueberschriften roth. Ueberall (besonders im Anfang) am Rande und zwischen den Zeilen Glossen und Bemerkungen, in kleinerer Schrift. — Abschrift c. 1100/1888.

F.1 unten enthält kurze Notiz über den Verf.; ibid. oben ein Zeugniss, dass das Werk nichts gegen das mohammed. Gesetz Widerstreitendes enthalte.

F. 179^b—181^a ein Persisches Schreiben des über die Lehrsätze des Ibn el'arabı.

5) Lbg. 359, 1, f. 1—93.

147 Bl. 8vo, 23 Z. (21 × 15¹/₂; 14 × 9^{cm}). — Zustand: nicht ohne Flecken, besonders zu Anfang. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe, in Futteral.

Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, gefällig und deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 1132 Gom. II (1720). — Bl. 94 leer.

6) We. 1227.

109 Bl. 8vo, 17 Z. $(16^{1}/_{2} \times 11; 11^{1}/_{2} \times 6 - 6^{1}/_{2}$ ^{cm}). — Zustand: lose im Deckel; im Anfang unsauber. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: rothbrauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel u. Verfasser von neuerer Hand.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 1147 Rabi' II (1734) von عبد القاد.

7) Pm. 41, 2, S. 98—269.

41°, 25 Z. (22×151,2; 15×8°m). — Zustand: ziemlich gut, doch oben am Rücken fettfleckig, unten am Rande etwas wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, dünn.

Titel und Verfasser fehlt: doch gilt für dies Werk der Titel links in der Mitte der dem Text-Anfang auf S.1 vorhergehenden ungezählten Seite: فصوص الحكم للشيخ تحيى الدين العربي Anfang und Schluss wie bei WE. 116.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737.

Beim Paginiren sind ausgelassen S. 161 u. 241-249.

8) Spr. 773, 2, f. 31^b—98.

Format etc. u. Schrift (Text: $15^{1}/_{2}$ -17× $9^{1}/_{2}$ ^{cm}) wie bei 1.

Vorhanden vom 2. Abschnitt an bis zu Ende. Am Rande häufig mit Glossen u. Noten versehen.

Pm. 231, 3, S. 34 steht unter der Ueberschrift: من كلام ابن عرب [عربى [l. حبي الدين das Verzeichniss der 27 Abschnitte dieses Werkes.

2878. We. 1226.

54 Bl. 8°, 15—18 Z. $(21^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 13-14^{1}/_{2} \times 8-8^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1°:

كتاب فكوك الفصوص لصدر الدين محمد بن اسحف بن على بن يوسف الملطي القونوى تلميذ امام العارفين محيى الدين ابن عربي muss es بن على heissen.)

الحمد لله الذي اطلع من مشارى: Anfang f. 1b: غيبه الاخفى شموس انواره الباهرة . . . وبعد فان كتاب فصوص الحكم من انفس مختصرات تصانيف شيخنا . . . وهو من خواتم منشاءته واواخر تنزلاته البخ

Mohammed ben ishā q elqōnawī † 673/1274 (672) — No. 1471 —, ein begeisterter Schüler des Ibn el'arabī, hat auf Wunsch Verschiedener, die sich für die çūfische Richtung interessirten, die Erklärung der Schwierigkeiten und des verborgenen Sinnes der Ausdrücke dieses Werkes übernommen, obgleich er sich von dem Verfasser desselben nur die Labi hatte erklären lassen. Aber da er in dessen Ansichten und Lehren eingeweiht war, verstand er sich zu einer Erläuterung des Textes, nicht aber sich wörtlich an denselben haltend oder ihn sprachlich behandelnd, sondern den Inhalt desselben ins Klare setzend.

Er schickt vorauf eine Erörterung über den Begriff von الغتى u. الحكة الكتاب اعلم: أدعى المحكة الكتاب اعلم على الله بنور ارشاده فهمك ... أن الفتى عبارة عن خاتمة علوم كل مرتبة من المراتب المذكورة في هذا الكتاب المن

Zu dem Werke selbst beginnt er f. 4° so: فك ختم الفص الادمي واما اختصاص هذه الكلمة الآدمية حصرة الالوهة فذلك سبب الاشتراك في احدية الجع البخ

وخلف الطير من الطين : Schluss f. 53° علي واحيائه بالنفح وابراء الاكمة والابرص والاطلاع علي ما ياكل الناس في بيوتهم وما يذخرون وانزال المايدة فافهم وان يسر الله ما التمس بيانه من اسرار مستندات حكم الفصوص وفك ختومها . . . فلنختم بقولنا الحمد لله ولى الافصال والانعام والحمد لله ولى الافصال والانعام والحمد لله وسلام على عباده . . . وحسبنا الله ذو الجلال والاكرام

Schrift: im Ganzen klein, ziemlich fein, geläutige Gelehrtenhand, ziemlich deutlich. Stichwörter und Ueberschriften roth. Bl. 1 von späterer Hand in guter Schrift ergänzt. — Abschrift um ⁸²²/₁₄₁₉ von خصر بن يعقوب. HKh. IV 9180 (الفكوك في مسندات حكم الفصوص).

F. 53^b u. 54 ein Stück eines Abschnittes aus einem rhetorischen Werk über التجنيس التام.

/ 2879. Lbg. 935.
6) f. 56° – 65.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück desselben Werkes. Der oben am Rande stehende Titel: كتاب الفكوك للجيلي ist fehlerhaft, richtig aber der am Seitenrand f.56°: كا الفكوك في مسندات حكم الفصوص لصدر الدين القونوي Bricht in dem 10. فص ab mit den Worten: وستر العلم ووجهه ومقتصاه وتضعيف ذلك او عدمه

Bemerkungen zu diesem Commentar hat المعد verfasst. كتابات verfasst. البلخى النقشبندي

2880. Pm. 53.

335 u. 4 Bl. 8°°, 19 (16—18) Z. (21¹/4×14; 16×10°m). Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von schadhaften Stellen, Wurmstichen u. Flecken. Der Rand bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd mit Klappe u. Goldverzierung. — Titel f. 1° in Goldverzierung:

auf Vorblatt b: شرح الفصوص للجندي مؤيد الدين الجَندي

Verfasser f. 1ª in goldverzierter Rosette:

الشيخ محيى الدين ابن العربي رحمة Dies ist der Verfasser des Grundwerkes; der des vorliegenden Werkes (nach f. 6°):

مؤيّد الدين بن محمود بن صاعد بن محمد الصوفي الجندي الحاتمي الجندي

حمد الحمد احق محامد الحق : Anfang f. 1b: حمد الحمد احق مجامع الصدف . . . أما بعد فان كتاب فصوص الحكم في خصوص الكلم من منشات هذا الكامل الخاتم مفخر بنى طتى المخ

Von den verschiedensten Seiten aufgefordert, einen Commentar zu diesem schwer verständlichen Werke zu schreiben, hat Moejjed eddin ben mahmud ben çā'id elhātimi elģenedī, um 690/1291 am Leben, lange geschwankt, ob er diesem Ansuchen Folge leisten solle. Er war sich der Schwierigkeiten mannigfachster Art, die in dem Werke selbst liegen, wohl bewusst und spricht ausführlich darüber. Endlich aber unterzog er sich doch der Aufgabe.

Er schickt dem Commentar eine Einleitung vorauf, die er تمهید nennt, f. 4b. Danach hat صدر الدين محمد القوني [القونوي] sein Lehrer ihm die Vorrede (خطبة) des Werkes erklärt und ihm damit das Verständniss des Ganzen erschlossen, wie der Verfasser des Grundwerkes selbst diese seinem Lehrer. Darauf hat er den Commentar der Vorrede aufgeschrieben u. darin die allgemeinen Sätze, Grundregeln u. Haupt-واودعت فيه مجملات القواءد :geheimnisse behandelt والضوابط الكلية وامهات الحكم والاسرار العلية الالهية Von der Fortsetzung des Commentars hielten ihn allerlei Umstände ab; späterhin hat er auf besonderes Drängen, und zwar nach dem Tode seines Lehrers im J. 673/1274, wiederum einen Theil des Commentars vollendet, verliess aber vor Beendigung des Ganzen Bagdād, bis er dann zuletzt, wieder nach geraumer Zeit, sein Werk zu Ende brachte.

Er schickt seinem Commentar noch eine 142 Verse lange Qaçıde vorauf, welche er قصيدة غيبية nennt, die voller rhetorischer Künste steckt und çüfischen Charakter trägt. Sie beginnt f. 6^a (Ṭawīl):

مؤيدُ لا تقنع مشهود شاهد ففي غيبه اتصى مقاصد قاصدِ und schliesst f. 10°:

فحمدا له بَدُّ ا وعودا وعائد اليه جميع الحد من كل حامد

Der Commentar selbst beginnt f. 10° unten: قال الشيخ رق وارضاه به منه الحمد لله منول الحكم على قلوب الكلم . . . بالقيل الاقوم محمد وآله وسلم قال العبد في خطبة الكتاب ستة عشر كلمة لفظية تحتوي على مثلها مباحث كلية وان استلزمت مباحث اخري ضمنية تفصيلية على ما سيرد عليك ذكرها . . . الاول منها التحمد وفيه عشرة اتحاث يتضمن العاشر منها عشرة الحد التحد وتعريفه اعلم ايدك الله بروح منه ان الحد بعرف التحقيق تعريف الحمود بنعوت الكمال وذكره للمخاص بما هو عليه من الفصايل المخال الكمال وذكره للمخاص بما هو عليه من الفصايل المخالف الكمال وذكره للمخاص بها هو عليه من الفصايل المخاص بها هو عليه من الفصايل المخاص المناس المن

Nach Beendigung der Erklärung der Einleitung (الخطبة) beginnt die des Werkes selbst f. 60%: قال رَه وارضاه به منه له فص حكمة الهية في الفص والحكمة واما كلمة آدمية قد سبق الكلام في الفص والحكمة والكلمة اختصاصها بآدم فهو أن كل واحدة من الحكمة والكلمة حقيقة ظاهرية الاحدية الجمعية الكمالية الكلية قتل الشيخ رَه لما شاء الحق اضاف رَه المشيئة الي الاسم الحق لكون هذه المشيئة متعلقة بالاجباد الخ

قص حكمة : beginnt f. 321 نص حكمة فص حكمة فص العبد قد قدمنا في شرح فردية في دامة تحمدية قال العبد قد قدمنا في شرح فهرس الفص علة استناد هذه الحكمة الكلية الفردية الض

ورضى نفسه ومداد كلمانه: "Schluss f. 335 ورضى نفسه ومداد كلمانه الرسل والانبياء ووارثة الاكمل في خصوص ختمية خاتم الاولياء المحمدييين وعلى خاتم الولاية العامة المطلقة روح الله وكلمته وخاتم الاولياء اجمعين والحمد لله معادا ابد الابدين

Der Text wird satzweise ganz mitgetheilt und eingeführt mit den Worten قال الشيخ, während der Commentar mit قال العبد beginnt.

Schrift: klein, Gelehrtenhand, gleichmässig u. deutlich, fast vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. Nach f. 59 ist eine Lücke; sie ist auf f. 60 – 65. 65^A. 65^B. 65^C. 65^D ergänzt; desgleichen nach f. 67 eine Lücke, ergänzt auf f. 68 – 75. 75^A. 75^B, und nach f. 147, ergänzt auf f. 148 – 153. 153^A. 153^B in grösserer, kräftigerer, gleichmässigerer Schrift. – Abschrift c. 1100, 1688.

Am Rande bisweilen Bemerkungen. — Arabische Foliirung. — HKh. IV 9073 p. 427.

Auf den Vorblättern a u. b u. c Rückseite steht, ohne Ueberschrift, ein Stück über das Verhältniss von Körper und Geist.

2881. Spr. 774.

33 u. 302 Bl. 4to, 20 (25) Z. (25 × 17: 17 × 11^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig, der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelblich (bräunlich), ziemlich dünn, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser f. 1^a (von späterer Hand):

شرح فصوص الحكم لقيصري

Der Verfasser heisst nach der Vorrede:

داود بن محمود بن محمد القيصري

الحمد لله الذي عين الاعيان : Anfang f. 1b: بغيصة القدس الاقدم وقدرها بعلمة في غيب ذاته وتتم ولطف برش نور التجلي عليها وانعم . . . وبعد يقول العبد الصعيف داود بن محمود بن محمد القيصري اتجمع الله مقاصدة في الدارين لما وققنى الله تعالي وكشف انوار اسرارة ورفع عن عين قلبي اكنة استارة وايد في التائيد الرباني باعلام رموزة والتوفيق الصمداني الخ

Ausführlicher Commentar des Dāwūd ben mahmūd ben mohammed elqaiçarī elqarā-mānī errūmī elhanefī, um 740/1389 am Leben, zu demselben Grundwerk. In der Vorrede sagt der Verf., dass der Verkehr mit عبد الرزاق بن جمال الدين ابي الغنايم القاشاني † 780/1830 ihn veranlasst habe, diesen Commentar zu schreiben, mit Voraufschickung einer langen Einleitung über die Hauptpunkte des Werkes, mit dem allgemeinen Titel: مقدمات شرح فصوص الحكم oder specieller, nach f. 2b unten:

مطلع خصوص الكلم في معانى فصوص الحكم

الصاحب غياث Das Werk ist gewidmet dem الدين امير محمد بن الصدر السعيد الشهيد رشيد الدين

Die Einleitung, in 12 فصل, handelt:

- في اسمائيه وصفاته تعالى ٩٥ فصل 2.
- في الاعيان الثابتة والتنبيه على المظاهر 12^b فصل 3. الاسمائية
- في الجوهر والعرض على طريق اهل الله 16ª فصل 4.
- في بيان العوالم الكلية والحضرات الخمس الالهية 19 فصل 5.
- فيما يتعلق بالعالم المثالي 21° فصل 6.
- في مراتب الكشف وانواعها اجمالا 23^b فصل 7.

- في أن العالم هو صورة الحقيقة الانسانية 26° فصل 8.
- في بيان خلافة الحقيقة المحمدية وانها 27^b فصل 9. قطب الاقطاب
- فى بيان الروح الاعظم ومراتبة واسماية 29ª فصل 10. في العالم الانساني
- فى عود الروح ومظاهرة البه تعالي عند 30⁶ فصل 11. القيامة الكبي
- في النبوة والرسالة والولاية الفيدة عالم 31b فصل 12.

Es folgt dann, mit neuer Foliirung, der Commentar selbst, der, nach dem Bism., f. 1^b so beginnt: وقد الشيخ وقد العمد لله منزل الحكم على قلوب الكلم شروع فيما يجب على جميع العباد من الحمد لله والثناء عليه ولذلك صدر الحق تعالى كتابة العزيز بقوله الحمد لله النخ

Der Commentar folgt den einzelnen Stellen des Textes; derselbe ist ganz darin enthalten.

ويهدي سبيله للمتوجّهين : Schluss f. 301b اليه والطالبين وهو الموفق الي الرشاد ومنه المبدأ والمعاد، وهذا آخر ما اردنا بيانه والحمد لله الخ

Schrift: ungleich, zum Theil ziemlich klein, zum Theil gross, deutlich, vocallos, ziemlich gut. Der Grundtext im Anfang roth, nachher überstrichen. — Abschrift c. 1150/1737, von علم

HKh. V 12259. — IV 9073 p. 427 (aber falsch).

F. 302 ما فصل در شرح اصطلاح اهل تصوّف فصل در شرح اصطلاح اهل تصوّف

['] 2882.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 679, 1, f. 1-282*.

287 Bl. Schmal-4¹⁰, 31 Z. (281/2×101/4; 24×7^{cm}). — Zustand: am oberen und unteren Rand etwas wasserfleckig, mehr aber am Rücken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: rother Lederbd mit Klappe.

Schrift: Türkische Hand, klein, deutlich, vocallos. Grundtext roth überstrichen. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1061 Ďū'lhigge (1651) von عبد الرحيم بين الحاج محمد القنوي الشهير بعارت امامي زاده

Arabische Foliirung, dabei Bl. 168 ausgelassen.

Inhaltsverzeichniss auf den Vorblättern f. 2b-3b. — Die Vorblätter 1 und 2a enthalten einige Artikel aus dem الجرجاني des كالتعريفات.

2) Spr. 773, 1, f. 1-30.

98 Bl. 4^{10} , c. 19-23 Z. $(24^{1/2} \times 16; 18 \times 11^{1/2}$ cm und von f. 31^{5} an: $15^{1/2}-17 \times 9^{1/2}$ cm). — Zustand: zum Theil etwas fleckig u. am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt: — Einband: schöner Halbfzbd.

Ein Stück desselben Commentars. Titel und Verfasser f. 1ª unten:

was in Betreff des Verfassers nicht richtig ist. Von der Vorrede des Commentars ist nur die letzte Seite f.1^a vorhanden; dann folgt der Commentar, welcher hier nur den ersten Abschnitt behandelt.

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, vocallos, oft ohne diakrit. Punkte. Ueberschriften roth.— Abschrift c. 900/1494.

3) Lbg. 880, 21, f. 90b-93.

Format (31—38 Z., Text $19 \times 8^{1/2^{cm}}$) etc. u. Schrift wie bei 2. — Papier: blau und röthlich.

Der Anfang der Einleitung desselben Werkes. Bricht in dem 1. Abschnitt mit den Worten ab: والعماء ايصا وإذا اخذت بشرط.

(F. 95^a. 96^a über Sura 16, 124 u. 25, 47. 48 (nach Elbeidāwī); 97^b—99^b Sura 6, 159; 96^b. 97^a der 39. Abschnitt eines juristischen Werkes في العنف وحزية الاصل ; 100^a über die Monatsnamen. 101^b. 102^a Türkisch.)

2883. Spr. 776.

266 Bl. Hoch-8vo, 17 Z. (23 × 13; 16 × 7¹/₂cm). — Zustand: sehr wurmstichig, schadhaft. — Papier: bräunlich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel f. 1ⁿ oben in der Ecke:

كتاب شرح الفصوص الحكمية

Verfasser (f. 1ª u.) f. 266a:

مولانا عبد الرحمن بن احمد جامي

الحمد لله الذي زين خواتم اولي : Anfang f.1^b الهمم بفصوص نصوص الحكم . . . أما بعد فاعلم ان الحكم الفايضة من الحق سجانه على قلوب كمّل عباده وخلّص عبيده على انواع الن

Ausführlicher gemischter Commentar des 'Abd errahman ben ahmed elģāmī † 898/1493 zu demselben Grundwerk, aus verschiedenen Commentaren zusammengestellt, mit eigenen

Zusätzen versehen und im J. 896/1491 vollendet. Anfang f. 2°: التحمد هو اظهار كمال المحمود واذ لا ٤٠٤ كمال الا للحق سجانه . . . لله اي للذات المطلقة المجردة عن جميع النسب المن

والد يقول الحق بلسان العبد: Schluss f.266* وهو يهذي السبيل اليه وينصب الدليل عليه لقد وقق للفراغ عن فكّ ختام هذه انفصوس . . . العبد المتذلل بانشخوس . . . عبد الرحمن بن احمد الجامي الخ

Schrift: ziemlich klein, Persischer Zug, vocallos, gefällige Hand. Der Grundtext überstrichen. Am Rande Verbesserungen, im Anfang auch viele Glossen. Vorangeht f. 1^a ein Index der 27 Abtheilungen. — Abschrift Ende des J. 1064₍₁₆₅₄₎. — Nach f. 120 fehlen 24 Bl.

HKh. IV 9073 p. 426.

2884. Lbg. 732.

316 Bl. 8°°, 15 Z. (17¹/4×12; 11×7°m). — Zustand: ziemlich gut, doch ist der Rücken nicht frei von Wurmstich und öfters ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Lederband mit Klappe (mit Zeug überzogen). — Titel auf dem Vorblatt:

شرح الفصوص لابن العربي

Verfasser f. 1ⁿ: بالم افندى . Er heisst genauer:

بالى خليفة الصوفيوي

الحداله على دين الاسلام وعلى توفيق: Anfang f.1b
الإيمان والصلوة على محمد عم وعلى آله العظام والمحابد الكرام

Das ist die ganze Vorbemerkung zu dem gemischten Commentar des Bālī efendī oder Balī halīfe eççūfijewī † 960/1553 zu demselben Grundwerke. — Derselbe beginnt: التحمد لله منزل الحكم على قلب الشيخ ... باحدية الطريق الامم انزالا ملتبسا بانحاد الطريق المستقيم في اصل الدين المن والشيء لا يقال فيه اي في : في الله على قلب الشيخ ... باحدية الطريق المتقيم في اصل الدين المن والشيء لا يقال فيه اي في : في الله على قلب الشيعها فظهور الحق في قلب عبده غير ظهوره في مرتبة اطلاقه ... وفي مرتبة الاله المحدود وغير تلك المراتب فالامر واحد فافهم والله يهدى السبيل

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, vocallos. Grundtext roth überstrichen. — Abschrift c. 1150/1737.

Arabische Foliirung. — HKh. IV 9073 p. 428.

2885. WE. 117.

209 Bl. 8°°, 17 Z. (21 × 14¹/2; $14¹/2 \times 7³/4$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt; erist nach der Vorrede: کاشف الاسوار. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل الانسان : Anfang f. 1^b: ميزابا بجر علومه . . . آما بعد فيقول خادم الفقراء . . . على بن الشيخ محمد القسطمونى . . . كما جرت ينابيع فيوضى وطلعت شموس روحي من مشارق وجودي الخ

Gemischter Commentar des 'Alī ben mohammed elqasṭamūnī zu demselben Grundwerk; derselbe ist im J. 1081/1670 in اسكنار verfasst. Der Text mit قال الشيخ eingeführt.

التحمد Der Commentar beginnt f. 3° Mitte: لله منزل التحكم الحمد تنزيه الشيء عن الناقس بلسان المقال والحال ويكون بمعنى حامد ومحمود المن لا سبّما عبدك القربي واجعلهم : Schluss f. 197° قربى يوم تنادي تمت الكتاب

Schrift: klein, regelmässig, deutlich, vocallos. Die Einführungsworte قال الشيخ und die Ueberschriften der 27 Abtheilungen roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 125, 1713.

Dem Werke ist eine Nachschrift angefügt, die mit den Worten schliesst: وافطار صوم الصائم من آیند یانجافی جنوبه

2886. Pm. 567.

125 Bl. 8vo, 26 Z. (19¹/₂ × 14; 16¹/₂ × 10¹/₂c^m). — Zustand: ziemlich gut; der untere Rand etwas wasserfleckig, überhaupt nicht ganz frei von Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Ein band: brauner Lederbd. — Titel f.1ⁿ von ganz neuer Hand unvollständig; ausführlich im Vorwort f.1^b:

جواهر النصوص في حمل كلمات الفصوص Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي بذاته ثبتت : Anfang f. 1b: الاعيان . . . اما بعد فيقول . . . عبد الغنى النابلسى نسبا الحنفى مذهبا القادري مشربا . . . هذا شرح مختصر وضعته على كتاب فصوص الحكم الذي صنفه . . . الما رايت شروحه مغلقة العبارات الخ

Gemischter Commentar des 'Abd elganī ben ismā'īl ibn ennābulusī † 1148/1780 zu demselben Grundwerk. Er schickt ein Vorwort voraus — f. 16: العلم القول وعلم القول وعلم الفهم وعلم الشهود الخ ضعام القول وعلم الفهم وعلم الشهود الخ das hauptsächlich von dem Zweck der Çūfik handelt. Der Commentar selbst beginnt f. 26: بسم الله الرحمن الرحيم لما كانت علوم الشهود والالهام تنزلات معانى القران . . . الحمد لله ويقال في الحمدالة كما قيل في البسملة . . . منزل بسكون النون وكسر الزاي اسم فاعل من انزل الخ

Er behandelt bloss die 3 ersten Abschnitte, deren 3. (فص حكمة سبوحية) f. 41° beginnt. Die letzten Textworte sind hier f. 45°: في حق — Der Commentar schliesst f. 45°: فاند كلد بتمامد ماسك : «45° في الاستدارة على طريقة موزونة"

Schrift: magrebitisch, klein, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1150/1737.

/ 2887.

1) Pet. 683, 13, f. 183^{b} — 185^{a} . (Text: $14^{1}_{.2} \times 6^{cm}$.)

Ahmed ben soleimän kemāl bāśā zāde † 940/1538 behandelt hier 2 Stellen aus den الفتوحات. des Ibn el'arabi. Dies Stück beginnt: المحترر في هذه الصحيفة المقرر على وفق الشريعة الشريعة الشريفة

لمّا وجده آل فرعون في البمّ : Die erste Stelle ist فرعون في البمّ : Die zweite Stelle — عند الشجر سمّاه فرعون موسى' فقبصه اي الحق طاهرا ومطهرا ليس فيه شيء من الخبث'

Schrift: Persische Hand, klein, deutlich, vocallos.

2) We. 1818, 5, f. 47-49.

Format etc. und Schrift (30 Z.) wie bei 3.

Aus dem Commentar eines Ungenannten (zwischen 800/₁₃₉₇ — 1000/₁₅₉₁) zu dem ک⁴ Titel und Verfasser fehlt.

اختلف فى الوجود الذي ترتب عليه :Anfang اختلف فى الوجود الذي ترتب عليه المكنة المخاود لا تمايز : Schluss f. 49^b — آثار الماهية المكنة المخارج فهو فى الذهن وان شئت قلت العلم انتهي فى الخارج فهو فى الذهن وان شئت قلت العلم انتهي Es ist eine Abhandlung über die absolute Existenz.

2888. WE. 118.

121 Bl. 4°, 19 Z. (22 × 14³/4; 14¹/2-15¹/2 × 8¹/2cm). — Zustand: nicht ohne Wurmstiche; an einigen Stellen ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, dünn. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1°:

نقد النصوص في شرح نقش الفصوص للمحقق السامي مولانا عبد الرحمن بن احمد الجامي

الحمد لله الذي جعل صفايح قلوب :Anfang نوي الهمم قابلة لنقش فصوص الحكم . . . أما بعد اين كلمةً جند است از نصوص ارباب خصوص النخ

Ibn el'arabī hat sein فصوص الحكم selbst in einen Auszug gebracht u. d. T. نقش الفصوص. Zu diesem liegt hier der Persische Commentar des 'Abd errahman elgamī † 898/1493 vor, mit einer langen Vorrede (f. 3—28b). Der Commentar zu dem 1. فص (f. 28b) beginnt: فت الشي خلاصته وزبدته وفض الخاتم ما يزتن به الخاتم HKh. IV 13968. 13964.

/ 2889. Mo. 22.

92 Seiten 8vo, 15 Z. (15¹/₂ × 10³/₄; 10¹/₂ × 7-7¹/₂^{cm}). — Zustand: etwas lose im Deckel; der Anfang etwas schadhaft und beschmutzt. — Papier: ziemlich stark, glatt, gelblich. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; er ist:

شرح نقش الفصوص

Verfasser fehlt; es ist 'Abd erralimān elģāmī.

الحمد لله الذي جعل التوحيد : Anfang S. 1: في قلوبنا كنقش الفصوص وبين حقايق الحكم عحكمات النصوص . . . وبعد فلما رايت النفوس مايلة عن الفحص عن اسرار الولاية النخ

Commentar zu dem نقش الفصوص, im J. 891 Ram. (1486) in arabischer Sprache vollendet. Er erklärt nicht die Worte des Textes, sondern dessen Inhalt und Zusammenhang.

الله قلوبكم بالعرفان رقين :Er beginnt S. 1 so الله قلوبكم بالعرفان ان نبينا الكامل الخاتم صعمر الله قلوبكم بالعرفان ان القلب :Schluss S. 92 متوجه البك ولا فيص الا من لديك والحمد لله المخ Schrift: klein, gedrängt, vocallos, geläufig, deutlich.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Abschrift c. 1000/1591.

2890. We. 1850. 2) f. 45-78.

 8vo , 17 Z. $(19 \times 13^3/4; 14 \times 7^8/4^{cm})$. — Zustand: im Anfang (u. zu Ende) fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Dasselbe Werk. Titel u. Verfasser fehlt. Der Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt in dem 4. Abschnitt mit den Worten: باعتبار ظهوره باعتبار ظهوره المكاني حسب المظاهر النخ فيد فلد العلو المكاني حسب المظاهر النخ Schluss wie bei Mo. 22.

Schrift: ziemlich gross (jedoch ungleich), deutlich, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen, die Ueberschriften roth. In der Mitte folgen die Blätter so: 65. 69—76. 66—68. 77. 78. — Abschrift im J. 1000 Śa'bān (1592) von البراهيم الادهمي

2891. We. 1753.

38 Bl. 4¹⁰, 17 Z. (22 × 15²/₃; 16¹/₂ × 11^{cm}). — Zustand: zum Theil fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt: s. nachher. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله المتعالي عمّا يقول : Anfang f. 1b الطالمون علوا كبيرا . . وبعد فيقول الفقير الي الله الغنى مسعود بن عمر المدعو بسعد التغتازاني . . . لما رايت اباطيل كتاب الفصوص انطقني الحقّ على هذا النسف

كتاب الفصوص ضلال الامم وزين القلوب نقيض الحكم النخ

Mas'ūd ben 'omar ettaftāzānī sa'd eddin † ⁷⁹¹/₁₃₈₉ widerlegt hier die von Ibn el'arabi in seinem خصوص الحكم vorgebrachten Irrlehren. Als Titel dieser Schrift steht f.1 boben am Rande:

Eine Schrift mit diesem Titel legt HKh. IV 8687 dem علاء الدين محمد البخاري † 841/1487 bei; ob also der Titel richtig sei, ist doch fraglich.

اعلم أن الله : Das Werk selbst beginnt f. 1 الله اله الم الرشاد المخ

Nach allgemeinen Betrachtungen beginnt die Polemik gegen Ibn el'arabi f. 4°: ثم اعلم الفصوص لقد تجاهر بالوقاحة العظمي النخ

Sie bricht hier f. 26° ab mit den Worten: وذلك انكار لما ثبت انه مات على الكفر بالنصوص القاطعة المذكورة في اثنتين وعشرين سورة من القران وباجماع الآمة في كل عصر وزمان والمراد المراد ال

Schrift: Türk. Hand, klein, gedrängt, deutlich, vocallos. Abschrift (nach f. 38b) im J. 1135/1733 von محمد روسنچقی

2892. We. 1753. 2) f. $1^{6}-6^{6}$.

Am Rande steht eine kleine Abhandlung, deren Titel f. 1^b zur Seite und 6^a unten ist: كتاب الحق المبين لخطأ من خطّأ العارفين Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله المتجلي باسمائه وصفاته: Anfang f. 1b: في مصنوعاته . . . وبعد فيقول المعترف بالتجز . . . ابو بكر بن أحمد بن داود النقشبندى . . . لما رايت هذا الكتاب المنسوب لرئيس المحقين في المعقول المدعو بالتفتاراني . . . اردت أن أبين توحيد الخالف المخ

Diese Schrift des Abū bekr ben ahmed ben dāwūd ennaqsbandī ist gegen das soeben besprochene Werkchen des Ettaftāzānī gerichtet und weist die unrichtige Auffassung der Einheit der Existenz [وحدة الوجود] bei diesem nach und dass er in Folge dessen Unrecht gegen Ibn 'arabī habe. Uebrigens verweist er auf sein grösseres Werk صفوة التفاسي.

بذات الله وصفاته وكلمة الحكمة: "Schluss f.6" الحكمة وسبيت هذه ضالة الحكيم اينما وجدها التقطها وسبيت هذه الرسالة كتاب الحق . . . العارفين و المسالة كتاب الحق . . . العارفين

Schrift: zieml.gross, rundlich, vocallos. — Abschrift c. $^{1200}/_{1785}$.

2893. Lbg. 295. 68) f. 554-594.

Format etc. und Schrift wie bei 1). Die Schrift ist durch Wasserflecke und Zusammenkleben der Blätter oft verwischt und so beschädigt, dass sie nicht lesbar ist, besonders Bl. 559 ff. 574. 592. — Titel f. 554^a:

المرتبة الشهودية والمنزلة الوجودية

Der Verfasser nennt die Abhandlung f. 595b:

مرتبة الوجود ومنزلة الشهود

aber f. 610b, letzte Zeile, so wie oben (nur steht & statt).

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي اوجد : Anfang f. 554^b . . . الأشياء شرّها وخيرها . . . وبعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى انه ورد سؤال من صاحب حال مصمونه انه قال بعض جملة المطوّعة الخ

Nachdem 'Ali elgārī † $\frac{1014}{1606}$ (No. 1931) die Bedeutung des Einheitsbekenntnisses (التوحيد) ausführlicher erörtert, sagt er, die Erkenntniss Gottes sei zwar für Alle nothwendig, aber sehr verschieden, und geht nun dazu über, die Auffassung der Cüfts von Gottes Wesen genauer zu besprechen. Dies führt ihn dann zu dem Hauptzweck dieser Schrift: einer Widerlegung der Ansichten, welche Ibn el'arabi in seinem vorgebracht hat. Dies thut er so, dass er Abschnitt für Abschnitt des Werkes mit seinen Bemerkungen begleitet. الآول قوله في فص آدم عم عم Er beginnt f. 569a: من الدول قوله في الدول ا وأنه للحق سبحانه بمنزلة انسان العيب للعين ومحظوره ظاهر ومحذوره باهر الانه سبحانه قبل ابداء آدم عم بل قبل ابداء العلم كان بصيرا المخ

Daran schliesst sich f. 587° ff. eine Würdigung Ibn el'arabi's an, bei welcher Gelegenheit der Verf. f. 592° ff. ein grosses Stück (78 Verse) aus einer darauf bezüglichen langen Qaçıde des منافعة المنافعة المن

واختلاف بعض الارآء صار : Schluss f. 594b الله حسن سببا لهذه الفتنة وسائر انواع البلاء فنسال الله حسن الخاتمة اللحقة الطابقة للسعادة . . . وسجمان ربك رب العزة عمّا يصفون . . . والحمد لله رب العالمين والحمد الله رب العالمين المعادة . . .

Abschrift im J. 1176 Rab. I (1762). HKh. IV 9072, p. 430.

Commentare zu dem Werke (کا الفصوص) sind noch von جاب الله الرومي البوسنوي البوسنوي الموسنوي عبد الله الرومي البوسنوي البعلى الله عبد اللطيف بن بهاء الدين بن عبد اللهائي البهائي البهائي البهائي المحدد بن يوسف منلا حاجي الحصكفي الحصكفي † 895/1490. Eine Türkische Uebersetzung von

1007/1598. تحييى بن على بن نصوح المعروف بنوعي

2894. Mq. 43. 1) f. 1-44.

142 Bl. 8vo, 17 Z. $(18^{1/2} \times 13^{1/2}; 13^{1/2} \times 10^{cm})$. — Zustand: nicht recht sauber; der obere Rand wasserfleckig. - Papier: weisslich, ziemlich stark u. glatt. -Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt; auf der Innenseite des Vorderdeckels unter den Titeln von Schriften, die in diesem Sammelbande enthalten sind, steht richtig:

كتاب عنقاء مُغْرب في معرفة ختم الأولياء وشمس المَغْرب للشيخ الحبي الدين ابن العربي

Anfang so wie bei WE. 120.

Dies im Jahre ⁵⁹⁵/₁₁₉₉ (f. 8a) verfasste Werk in Reimprosa, welche öfters mit Gedichten untermischt ist, sollte eigentlich den Titel oder auch ك" الكشف والكتم في معرفة الخليفة والختم ك" سدرة المنتهى وسر الانبياء في معرفة لخليفة وختم الاولياء bekommen, der alsdann durch den obigen ersetzt worden ist, welcher f. 9ª u. 12ª noch den Zusatz ونكتة سة الشفافي القين اللاحق بقين المصطفى . Es behandelt das Verhältniss des Menschen als Mikrokosmos zum Makrokosmos. Ueber diesen im ersten Abschnitt (تبيين الغرص الخ) auseinandergesetzten Inhalt s. bei WE. 120. -Es zerfällt in eine Menge ungezählter Abschnitte, deren Ueberschriften in dieser Handschrift nicht alle deutlich hervortreten. Einige derselben sind: f. 1b تبييب الغرض من هذا الكتاب 54 وصف حال بعد حال وارتحال 5^b حكمة تعليم من عالم حكيم فصل وهذه الاشارات كلها راجعة الي النسخة الصغري°9

الجر الحيط الذي لا يسمع لموجه غطيط في معرفة 140 الذات والصفات بكرة ضهيا في لجنة عميا، وفي معرفة ذاته جلت عن الادراك الكوني والعلم الاحاطى البخ 19 محاضرة ازلية على نشاة ابدية فلما وقع هذا الكلام الانفس في هذا التجلي الاقدس 225 اما النبيون المرسلون والعارفون واعلم أن الانسان على ما اقتضى الكشف 23₺ 24 المرجان الاوفى في اللولوة الاولى 24

Die Abschnitte f. 24b-29 haben alle die mit sili anfangende Ueberschrift, dann f. 30b bis 34° die mit مرجانة اللؤلؤة, von 1 bis 10; م جانة اللؤلؤة الاولى خط الانسان منها انسلاخه : zuerst اثبات الامامة على الاطلاق من غير اختلاف: Dann f.35b worauf f. 38b ff. mehrere ungezählte فصل folgen, فصل اشار الى الحجر الاسود : deren letzter f. 40° فاعلم أن للمفاضلة ابوابا الرخ und f. 44b:

Aber der Schluss fehlt (s. bei WE. 120). ولما كار، ذو الحجة : Das Vorhandene schliesst f. 44b (Lbg. 1010, 1, f. 47*, 16). وإن الفضل في التعين

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, fast vocallos; Stichwörter roth oder roth überstrichen. -Nach f. 42 fehlt 1 Bl. In der ersten Hälfte, besonders zu Anfang, stehen zwischen den Zeilen öfters Türkische Glossen. — Abschrift c. 1100/1688. — HKh. IV 8374.

2895. WE. 120.

68 Bl. 8vo, 13 Z. $(20 \times 15; 14^{1}/_{2} \times 10^{cm})$. — Zustand: fleckig, nicht recht fest im Deckel. - Papier: gelblich, etwas glatt, dick. - Einband: brauner Lederband mit Klappe, etwas schadhaft.

Dasselbe Werk. Titel u. Verf. f.3ª bloss: كتاب عنقاء مغرب لحيي الدين ابن العربي

Anfang f. 3ª (Tawil):

حمدت الاهي والمقام عظيم فابدي سرورا والفؤاد كظيم ... أما بعد حمد الله الذي : 34 Verse تقدم والصلاة التي ختم بها الحمد وتمم

تدبر ايها الحبر اللبيب امورا قالها الفطن المصيب

Der Inhalt wird f. 4b so auseinandergesetzt: تبيين الغرص من هذا الكتاب كنّا الفنا كتابا روحانيّا وانشاء ربانيا ستيناه بالتدبيرات الالاعية في اصلام المملكة الانسانية تكلمنا فيه على أن الانسان عالم صغير مسلوخ عن العالم الكبير فكل ما ظهر في الكون الاكبر فهو في هذا العيب الاصغر . . . فجعلت هذا الكتاب لمعرفة هذيبي المقامين ومتى تكلمت على مثل هذا فانما اذكر العالمين ليتبيئ الامر للسامع في الكبير الذي يعرفه ويعقله ثم اضاهيم بسرّه المودع في الانسان الذي ينكره وجهلة فليس غرضي في ما اصف من هذا الفيّ معرفة ما ظهر في الكورن واتما الغرض معرفة ما ظهر في هذا العين. الانساني الشخص الادني٬ فحقف نظرك ايّها العاقل الجر الوُّلوَّة نشيء الملا الاعلى منه

F. 60^b—61^b (auch f. 62^b und 63^a) fremde Schriftzeichen, aus dem Arabischen verdreht, deren Tabelle am Ende des Werkes f. 65^a.

وعند انقضائه : Schluss des Werkes f. 64^b: مقضائه وجود ختم اوليايه عند فناء العدد الوتر المذكور فى الشعر والله اعلم بالصواب تم الكتاب Darauf folgen noch 11 Verse (Ṭawīl), deren letzter: وما مثله الله شخيص واتنى عجبت له من كامل وهو مختصر وما مثله الله شخيص واتنى عجبت له من كامل وهو مختصر والله على الله من كامل وهو مختصر والنها والنها

Schrift: ziemlich klein, gewandt, nicht ganz correct, zum Theil flüchtig, vocallos. — Abschrift im Anfang des J. الشيخ حيدر بن محمد.

Es folgt dann f. 66. 67^a eine Betrachtung über den Vers:

انا الموجود فاطلبني تجدني وان تطلب سواي لم تجدني

2896.

Dasselbe Werk in:

1) Pm. 733, 5, S. 40-98.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). Etwa von S. 62 an sehr fleckig.

Unterhalb des Titels steht von derselben Hand bemerkt, dass dies Werk auf die Bitte des ابو بحيى ابن ابي بكر الصنعاوي verfasst sei. Anfang S. 41 nach dem Namen des Verfassers, als Ueberschrift für das Folgende — s. auch We. 1693 —: الوعاء المختوم على السر المكتوم. und der Anfang (حمدت الاهي الح) und der Schluss wie bei WE. 120.

Abschrift vom J. 1136 Rab. I (1723). - Collationirt.

2) Lbg. 1010, 1, f. 1-47b.

61 Bl. 4¹⁰, 21 Z. (22¹/₂×16; 17×9¹/₄cm). — Zustand: ziemlich gut, aber oben und unten am Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel und Verfasser f. 1^b ausführlich. Anfang wie bei WE.120. Nach dem bei Mq. angegebenen Abschnitte (f. 40^b) folgen hier noch einige, zuerst: 41^a فصل ولما كانت المبابعة لهذا الامام u.s.w.; zuletzt: 46^a اللوُلوَّة اللاحقة بالياقوتة السابقة Schluss wie WE.120, ohne die Verse.

Schrift: gross, krāftig, rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im Jahre 1168/1755 von جمعة بن حاجى الشافعي القادري

2897. We. 1693.

19 Bl. Queer-8vo, 23 Z. (18¹/₂ × 9; 16—16¹/₂ × 7^{om}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, auch strohgelb, ziemlich stark, meistens glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1^a (von ganz später Hand):

سغينة كتاب عظيم للشيخ الاكبر

und f. 1b Ueberschrift (von derselben Hand):

تاليف الشيخ الاكبر

قال الشيخ الامام . . . محيى الدين Anfang: . . . ابن العربي الطائ الحاتمي الاندلسي اعاد الله علينا وعلى المسلمين من بركاته امين امين امين

Darauf folgt sofort als Ueberschrift zu dem Folgenden: الوعاء المختوم على السر المكتوم حمدت الهي والمقام عظيم الخ

2^b Ueberschrift: تنزل روح امین باشراق صبح مبین 4^b Ueberschrift: رحيف مختوم مزاجه تسنيم und andere Ueberschriften auf mehreren der übrigen Blätter. Es wird dadurch der Schein erweckt, als lägen hier verschiedene kleine Abhandlungen vor, und zwar wie der Titel angiebt, von Ibn el'arabi. - Dies ist unrichtig. Es liegen hier 11 ganz von derselben älteren Hand beschriebene Blätter und 8 nur theilweise beschriebene Blätter vor (von dem ganz beschriebenen Bl. 9 abgesehen); letztere 8 von der Hand des oft erwähnten Fälschers. Jene 11 aun enthalten Theile des Werkes عنقاء مغرب des Ibn el'arabi und sind, damit die einzelnen Stücke als kleine Abhandlungen erscheinen möchten, im Anfang oder am Ende aus dem Werke selbst richtig mit dem dazu gehörigen Anfang oder Schlussstück versehen. So kommt es, dass diese Ergänzungsblätter alle (ausser Bl.9) nur zum Theil beschrieben sind. Es entspricht:

Bl. 1^b, 8 bis 2^a ult. = Mq. 43, 1, f. 1^a, 1 bis 1^b, 12. 2^b 4^b, 6 » **4**ª 6ª, 4. 4b 6ª 8^a, 7 » 9^b, 2. 6b 9ª, 8 14^b, 8 » 17^b, 10. 19^a, 2 > 22^b, 13. 9*,9 » 114 25b, 12 > 30b, 2. 11^b 14ª 14^b 31^a, 16 > 33^a, 1. 15^b 35b, 2 > 36b, 15. 16ª 17ª 39^a , 6 > 40^a , 12. 18ª 19ª

Im Ganzen ist also etwa ²/₅ des Werkes hier vorhanden.

Schrift: klein, gefällig, zierlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter meistens roth. Die Schrift der ergänzten Blätter ist ähnlich, aber etwas gedrängter. — Abschrift c. 1000/1591 (resp. 1200/1785).

2898. We. 1767.

74 Bl. 8°°, 27 Z. (21×15; 15¹/₂×9¹/₃cm). — Zustand: ziemlich gut, obgleich nicht ganz frei von Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser f. 1a:

كتاب البرق اللامع المغرب في شرح عنقاء مغرب لقاسم بن ابي الفضل السعدي الجوذي الحلبي

الحمد لله الذي جعل المعانى ارواح : Anfang . . . الكلمات الموضوعة فى الرقوم والحروف اجساما . . . وبعد فقد سالنى من اثق به من الاخوة وله الي الشيخ ميل ومحبة ان اشرح كتاب عنقاء مغرب المخ

Gemischter Commentar des Qāsim ben abū 'lfaḍl essa'dī elģūlī elĥalebī † 982/1574 (über 100 Jahre alt, in Mekka) zu demselben Werke des Ibn el'arabī. Der Verfasser hat die Aufforderung, einen Commentar dazu zu verfassen, zuerst abgelehnt, dann aber, in Folge zweier Träume, derselben entsprochen. In dem Vorwort führt er f. 2ª unten ein lobendes Urtheil des عند المادي الفيروزابادي † 817/1414 über den Verfasser an, dann f. 2b giebt er auch selbst ein von ihm verfasstes Lobgedicht auf ihn.

قال حمدت : Der Commentar beginnt f.3° so عرف التحقيق تعريف المحمود بنعوت الكمال . . . الهي المعبود حق واختلف العلماء في اسم الذات . . . والمقام الذي انفردت به الربوبية الن

Das Werk ist hier nicht zu Ende, sondern bricht ab bei den Worten f. 40°: ق تسكين وهو ليري الراكب . . . أن الأوليل أي الخلف الأول من الروح والعقل والنفس لما بمعنى المسبوقية

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Grundtext roth (auch gelb), von f.21^b an in schwarzer Schrift, roth überstrichen. Nach f. 32 ist eine Lücke.

Abschrift c. 1000/1591. — HKh. IV 8374.

2899. We. 1622.

96 Bl. 8°°, 15 Z. (17²/3×12¹/2; 12×8¹/2°m). — Zustand: die ersten 20 Blätter oft am Rande oder am Rücken ausgebessert, dazu fleckig u. unsauber, hernach im Ganzen ziemlich gut, jedoch in der oberen Hälfte wasserfleckig, besonders gegen Ende. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1²:

كتاب تذكرة الخواص وعقيدة اهل الاختصاص

(ebenso im Vorwort f. 3a). - Verfasser:

ابو عبد الله محمد بن على بن عربي الحاتمي الطائي الاندلسي الاشبيلي

Dasselbe am Rande in kürzerer Fassung.

بسم الله الرحمن الرحيم ابتدي : An fang f.1b وبنوره نهتدي ولا حول ولا قوة الا بالله العزيز الحكيم . . . أما بعد فقد سالني من تعتر على مسالته وتجرح لدي طلبته أن أقيد له معتقدي وما أدين الله به من التوحيد والتعويذ وتجريد التفريد وابين له اثر الصانع في الابداع والانشاء فاستخرت الله الخ

Der Verfasser will hier, von Freunden aufgefordert, ein System der Glaubensanschauungen, wie sie die Çūfts haben, geben, weil er dies für ein zur Stärkung des Glaubens verdienstliches Werk hält. Es giebt, sagt er, verschiedene Glaubensbekenntnisse und Erklärungen und verschiedene Standpunkte, von denen aus dieselben richtig sein können; er wolle sich an die Ansichten der Orthodoxen und der ihnen unter den çüfischen Meistern Aehnlichen halten und sich möglichst deutlich ausdrücken. Nachgelesen habe er die Werke der Sachverständigen und im Umgange mit Kundigen hinlängliche Belehrung und Anweisungen erhalten. Er theilt sein Werk nicht in Kapitel oder Abschnitte mit bestimmten Ueberschriften; die Hauptsätze desselben werden فصل ,وصل ,اصل oder (اعلموا auch) اعلم eingeleitet.

Das Werk selbst beginnt f. 3ª unten: اعلم انه لا يعرف معاني تجايب هذا الجر الا ساحه الخ اصل ما نحن بصدده ما روي ابن عمر رآ 4.4 قال قال رسول الله صغم ان بنى اسرائيل افترقوا على احدى وسبعين فرقة الخ

Dann beschliesst er durch ein unmittelbar folgendes Gedicht — eine Apostrophe an den Leser — das Werk; der letzte Vers f. 94^b (Monsarih):

ومن أتاه الحبيب كشفا لم يدر ما لذة الرقاد

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

In dem Werke kommen ziemlich viel (längere) Gedichtstücke vor. — HKh. II 2806.

Von derselben Hand folgt, unmittelbar nach der Unterschrift, ein längeres Gedicht çūfischen Inhalts (37 Verse) f. 95*, das ohne Ueberschrift so beginnt (Wāfir):

اشاهدكم وقد جبب العذول واعرفكم وقد جهل الجهول

2900. We. 1868.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Er ist:

رسالة كند ما لا بدّ مند Verfasser fehlt.

الحدد لله رب العالمين . . . سألت : Anfang f. 39° الها المريد المسترشد عن كنه ما لا بدّ منه فاجبتك في هذه الاورات . . . اعلم ايها المريد . . . ان الرزق من الله لا يعلم الا بتعريفه اياكه بذلك المنز

Ibn el'arabī setzt hier aus einander, was der Çuft durchaus glauben und thun müsse, in mehreren ungezählten Abschnitten. Die Sätze beginnen theils mit عليه عبيب عليه, auch bloss mit وعليك , theils und meistens mit وعليك , theils und meistens mit فصل وعليك بكظم الغيظ فانه دليل على سعة الصدرالخ 42° فصل وعليك بالاحسان 42° ; فصل وعليك بالاحسان 42° . عليك بالزوم الذكر والاستغفار فصل وعليك بالزهد وقلة الرغبة في الدنيا

البي التهلكة وهي رجوعهم البي التهلكة وهي رجوعهم البي التهلكة وهي رجوعهم البي الله يحبّ المحسنين' مواليهم بالنظر فيها واحسنوا ان الله يحبّ المحسنين' Abschrift v. J. 1076 Dū'lq. (1666).— HKh. III 6309.

2901. Pet. 195. 3) f. 25-61.

 4to , 17 Z. $(24^{1/2} \times 16^{1/2}; 16^{1/2} \times 8^{1/2}^{\text{cm}})$. — Zustand: etwas unsauber. — Papier etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; nach dem Vorwort f. 26*, 3:

كتاب الإسرا، الي المقام الأسرا،

قال سيّدنا ... محيى الدين : Anfang f. 25^b البن العربي ... الحمد لله الذي سلخ نهاره من ليله المظلم ... أما بعد فاني قصدت معاشر الصوفيّة ' اهل المعارج العقليّة والمقامات الروحانيّة الرخ

Ibn el'arabī giebt hier eine Anweisung für die Çūfis, zu Gott zu gelangen. Das Werk ist in gereimter Prosa, mit Versen untermischt, und zerfällt in Kapitel.

صفة الروح الكلّيّ 27 ; عين اليقين 27 ; سفر القلب 26 العقيل والاهبة للاسراء 28 ; الحقيقة 27 العقيل والاهبة للاسراء 29 ; النفس المطمئنة 29 سماء الوزارة والاجسام 29 ; النفس المطمئنة 30 سماء الامارة 33 ; سماء الشهادة 34 ; سماء الكتابة 35 الشرطة 33 سماء الغاية 35 ; سماء القصاء 34 ; سماء الشرطة 35 ألوزاف العليّ 45 ; حضرة الكرسيّ 38 ; سدرة المنتهي 30 مناجات الوح الاعلي 45 ; مناجات قاب قوسين 46 مناجات الرياح وصلصلة الجرس وريش الجناح 48 مناجات الاخبار ببعض 50 ; حصرة اوجي من الاستار مناجات الانب 50 ; ما حدّ لي من الاستار مناجات الانب 50 ; ما حدّ لي من الاستار

مناجات التشريف والتنزية والتعريف والتنبية *50 مناجات التقديس *53 مناجات التقديس *54 مناجات التقديس *54 مناجات السوار مبادي السرور *55 مناجات السمسة *56 مناجات السمسة *57 مناجات المرّة البيضاء مناجات المرّة البيضاء *57 مناجات الموسوية *59 مناجات الموسوية *59 مناجات الامية *59 الاشارات العيسوية *59 الاشارات العيسوية *59 الاشارات العيسوية *60 الاشارات العيسوية *60 الاشارات العيسوية *60 الاشارات اليوسفية *61 الاشارات العيسوية *61 الاشارات اليوسفية *61 اللهرات ا

قال السالك ثم قيل لي قف :Schluss f. 61b هنا ولا تبرح وقد اعطيتك المفتاح فمن شاء فليفتح والحمد لله على ما منح والصلوة على محمد الخ

Schliesslich sagt der Verf. noch, dass in diesem Werke alle Prosa und Poesie von ihm sei, ausser 4 (namhaft gemachten) Versen.

HKh. I 639.

2902.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 860, 3, f. 21-48a.

Format etc. u. Schrift (Text: 12¹,₂ × 9¹/₂cm) wie bei 1.

Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

2) We. 1632, 1, f. 1-53b.

82 Bl. 8°, 15 Z. (16²/3×13; 11×8¹/2cm).—Zustand: der obere Rand etwas wasserfleckig; überhaupt etwas fleckig und nicht recht sauber; Bl. 1 (auch 2) beschädigt und ausgebessert. — Papier: gelb, zum Theil auch strohfarbig, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt. Verfasser steht ziemlich ausführlich im Anfang.

Es folgt hier noch f. 53b ein Gebet des Verfassers, das als Anhang an das obige Werk anzusehen ist; es beginnt: القايم بذاتك المحيط بصفاتك والمجتلي باسمائك النخ und schliesst f. 56b: فاتد وعلي آله ومحبه كذلك فانت ولى نلك ولا حول . . . وسلم تسليما كثيرا الى يوم الدين

Schrift: klein, fein, gut, gleichmässig, vocalisirt.
Ueberschriften (stehen nur im Anfang) roth. — Abschrift
im J. 966 Rab. II (1559) von محمد ألبزوري

2903. Spr. 834.

74 Bl. 8°°, 23 Z. (21 × 14°/3; 15¹/2 × 9¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1°a:

كتاب النجاه من حجب الاشتباه في شرح مشكل الفوائد من كتابي آلاِسْراه والمشاهد

الامام اسمعيل بي سودكين .Verfasser

الحمد لله ربّ العالمين بجميع : Anfang f. 1^b: حقائمة الحمد ورقايقه . . . أما بعد فسلام الله ورحمته وبركاته عليكم يا اخواني في الله تعالى المخ

Erklärung der beiden Werke des Ibn el-'arabı, deren eines كتاب الاسراء المز (s. No. 2901), das andere سالة مشاهد الاسرار المن betitelt ist, von Ismā'il ben saudekin ben 'abdallāh ennüri elmiçri elhanefi sems eddin abū 'ttahir, geb. $\frac{578}{1182}$ (577), $\frac{646}{1248}$, seinem Schüler, verfasst nach der demselben von seinem Lehrer vorgetragenen Deutung; was er aus eigenem Ermessen zugethan hat, ist als solches besonders bezeichnet. Er hat dabei das erstere Werk ganz aufgenommen und dem Texte da, wo es nöthig schien, eine Erklärung beigegeben; eingeführt, die Erklärung قوله derselbe ist mit mit [5]. Bei dem 2. Werke jedoch hat er sich beschränkt auf Erwähnung der Hauptpunkte: (على ذكر المشاهد التي هي قطب معارف الكتاب وما عداها فانما هو مقدمة وتمهيد وفوايد في مناقب الشيخ عبد، العزيز المهدوى). Das Uebrige sei deutlich und brauche keinen Commentar. Er hat das 2. Werk von dem 1. geschieden durch eine besondere خطبة.

باب سفر القلب Der Commentar beginnt zu dem باب سفر القلب عدر القلب فقل السلك خرجت من بلاد الاندانس اربيد الدلس بيت القدس قوله رق الاندانس مشتق من الدلس وهو التعبير والقدس التطهير والقدس التطهير القدس التطهير والقدس التطهير القدس التحديد ال

وتحل بالموافقة : Schluss des Commentars f.74 والمساعدة عساك تلتذ بهذه المشاهدة والحمد لله على ما منح بد . . . وكان فضل الله عليك عظيما وصلى الله على سيّدنا الخ

Diese Handschrift enthält nur dies Werk; das im Titel versprochene zweite soll, nach der Unterschrift, in dem anderen Bande folgen: dieser fehlt jedoch.

Schrift: klein, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Incorrect. — Abschrift c. 1215/1800. HKh. V 12061.

2904. We. 1506.

167 Bl. 4to, 19 Z. (24¹/₂ × 17; 19 × 12¹/₂cm). — Zustand: fast lose im Deckel; wurmstichig; fleckig und im Ganzen unsauber. Bl. 1 ausgebessert (und auch sonst). — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel f. 1^a ebenso. Verfasser f. 2^a ausführlich. Der in Spr. 834 enthaltene erste Theil, mit demselben Anfang und Schluss, steht hier f. 1—118. Der zweite in diesem Werke behandelte Theil ist betitelt:

رسالة مشاهد الاسرار القدسية ومطالع الانوار الالهية

(ebenso auch in dem Vorwort f. 120b). Er ist ebenfalls mit Commentar versehen und beginnt f. 119a (nach d. Bism.): الحمد لله على ما جاد به من كنوز المعارف الالهية ... وبعد فانه قد تهم فيما تقدم من شرح مشكل الاسراء الى المقام الاسرا جمل من القواعد الجز Das Grundwerk ist hier nicht dem ganzen Umfange nach mitgetheilt; der Verfasser beschränkt sich auch hier, nach f. 120b, auf Besprechung der المشاهد, daher Anfang und Schluss des Grundwerkes bei Seite gelassen sind. Es zerfällt in 14 مشهد, deren Uebersicht f. 120b ff. اشهدني الحقّ بمشهد نور الوجود : f. 121b مشهد 1. "Der Commentar dazu وطلوع نجم العيان " انما قال نور الوجود للمطابقة لان النور يظهر نفسه المن beginnen alle mit den hier überstrichenen Worten, dann folgt die genauere Bezeichnung.

نور الاخذ وطلوع نجم الاقرار 123° 3. 127° نور الستور وطلوع نجم التاييد 132° 4. 132°

 $5. 134^{b}$ الصمت والكشف $6. 137^{a}$

الصخرة والجر 8. 147° ; السباق والدعاء 146°

9. 151° والعدم 10. 155°; الانهار والرتب 151° 11. 157° الوحدانية والعبودية 12. 158°; الالوهية ولا 13. 161° الحجاج والعدل 14. 162°; العمد والفردانية 161° (Von 5 bis 14 sind hier die Ueberschriften etwas abgekürzt; z.B. bei 11 für: دنور الالوهية وطلوع نجم لا

فأنظر حذرهم من الزلل : Schluss f. 1674 أتارهم محافظ الفوت فإن اردت انوارهم واسرارهم فاسلك آتارهم والحمد لله حق حمده الحرد

ترِي دلايل للرحمن شاهدة أن لا اله ولا معبود الا هو

Schrift: gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, fast vocallos, sorgfältig. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift c. 1000/1591. — Collationirt. — HKh. V 12061.

2905. We. 1833.

329 Bl. 8°, 19 Z. (21¹/2×14¹/2; 14¹/2×9°m). — Zustand: sonst gut, aber f. 66-89 und besonders von f. 127 an in der oberen Hälfte wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Goldverzierung und Klappe. — Titel f. 1°:

شرح المشاهد القدسية لتكميل دايرة الختم الموصوف بالولاية المحمدية لحمد ابن العربي

ست عجم بنت النفيس بن ابي العجم القاسم بن طرز البغدادية

الحمد لله الاول قبل الاكوان : Anfang f. 1b. المالوفية الآخر بعد انقصاء الازمان الفلكية . . . المالوفية فانه لما سبق لي في العلم وهب العليم بارادة شان اختصر الله تعالى فيه من مواد المماثلين الخ

Ausführlicher Commentar (mit قوله und كا عن الاسرار القدسية النخ von einer Frau, Namens 'Ogm, Tochter des Ennefis ben abū 'lqāsim, aus Bagdād; sie sagt von sich, dass sie ganz ungebildet sei, aber durch höhere Erleuchtung in einer einzigen Nacht aus ihrer Unwissenheit in sprachlichen und sonstigen Dingen, deren ein Erklärer bedarf, zu der erforderlichen Einsicht und den nöthigen Kenntnissen gelangt sei. Zur Abfassung dieses Werkes hat sie eine Vision des Verfassers veranlasst.

قال الشيخ رحّه: *Anfang des Werkes selbst f.3 الحمد لله رب العالمين اقول ان مفاحه بالحمد واجب واعلانه به لكال امره . . . قولة حمد إنية لا حمد هوية اقول مراده به خصوص نفسه بالحمد مع اتصافه بمجموع الوجود . . . قولة حمدا منزها عن النماء موجودا قبل الماء معتليا عن الصفات والاسماء أ اقول أن قوله حمدا تكرار وفايدته تاكيد الحمد المخ

Der weitere Anfang des Grundwerkes يكون قدوة لجميع المحامد المتفق :ist f. 5a عليها والمختلف فيها ومادة لالفاظها ومعانيها الخ

Vom Grundtext sind nur die der Erklärung bedürftigen Sätze mitgetheilt.

Schluss des Textes hier f. 260b: وأن عملته هلكت وكن على حذر ولا تفارق الامر، Schluss des Commentars f. 260b: من الم تفعل في بعصها هلكت وان لم تتثل هذا الامر الثاني هلكت

Die dann noch folgende längere Nachschrift schliesst f. 262a:

حتى اذا قابلها استعبر لا يملك دمع العين من حيث جري والحمد لله . . . والسلام على سيد المرسليين . . . والمختص جعيقة اليقين محمد النبي وآله ومحبه اجمعين

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. - Abschrift im J.1153 Çafar (1740) اسماعيل بن خليفة الحموي von

F. 263. 264 leer. — HKh. V 12061.

Einen Commentar zu diesem Grundwerk hat زين العابدين بن عبد الرءوف أبن المناوي القاهري $+ \frac{1022}{1613}$ verfasst.

2906. Pm. 41. 3) S. 270 - 346.

4to, 29 Z. $(22 \times 15^{1})_{2}$; $16^{1}/_{2} \times 10^{cm}$). — Zustand: ziemlich gut, obgleich nicht ohne Flecken. - Papier: gelb, glatt, dünn. - Titelüberschrift (nach d. Bism.) S. 270:

كتاب التدبيرات الالهية في أصلاح البيلكة الانسانية

ebenso im Vorwort S. 271. - Verfasser (S. 270): الشيخ الاكبر ... محيى الدين محمد بن على ابن العربي الحمد لله الذي استخرج: Anfang S. 270: الانسان من وجود علمه الى وجود عينه في اول ابداعه HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

جرهة . . . أما بعد حقف الله سرى حقايف الوصال وجعلك من الساجدين لد في الغدرة والاصال المغ

Ibn el'arabi weist in diesem Werke die göttliche Führung in den einzelnen Ständen der menschlichen Gesellschaft nach als hinauslaufend auf Herbeiführung des Einheitsbekennt-Es ist eingetheilt in تمهيد, Vorwort und 21 Kapitel nebst Schlusswort, deren Uebersicht S. 278.

272 تمهيد الكتاب اعلم وفقك الله لطاعته البخ مقدمة الكتاب التصوف صافاك الله امر عجيب 274 في وجود الخليفة الذي هو مَلِك البدن 279 باب. 1 واغراض الصوفية رم وتعبيرهم عنه وهو الروح الكلى

في الكلام على ماهيته وحقيقته 284 باب. 2 في اقامة مدينة الجسم وتفاصيلها النم 285 باب. 3

في ذكر السبب الذي لاجله وقع الحرب 289 باب. 4. بيبن العقل والهوى

في الاسم الذي يخص الامام وحده في صفاته المز 292 باب. 5 في العدل وهو قاضي المدينة القايم باحكامها 300 باب. 6.

301 باب .7 في ذكر الوزير وصفاته وكيف يكون

303 باب .8 في الفراسة الشرعية والحكمية

310 باب .9 في معرفة الكاتب وصفاته وكتبه

في المشددين والمعاملين والمحاب للبايات المر 315 باب. 10.

في رفع الجبايات الى الحصرة الالهية 316 باب .11

في السفراء والرسل الموجهين الي الثايريين المن 318 باب. 12.

319 باب ،13 في سياسة القواد والاجناد ومراتبهم

في سياسة الجيوش والحروب وترتيبها المخ 321 باب. 14.

في ذكر السرّ الذي يغلب بداعدا عنه المدينة 322 باب. 15

في ترتيب الغذاء الروحاني على فصول السَّنة 324 باب. 16.

في خواص الاسرار المودعة في الانسان 329 باب. 17

في معرفة افاضة العقل نور اليقين النخ 336 باب. 18

في الحجب المانعة من ادراك عين القلب الملكوت 337 باب. 19.

في اللوح المحفوظ الذي هو الامام المبين 337 باب. 20

في اسباب الزفرات والوحبات والانحرك 338 باب. 21 عند السماء

339 الخاتمة في الوصية للمريد وهو على فصول في الكسب والتوكل 342 ; في الاكل والشرب 342

في السعى الى المساجد 344 ; في الصحبة 343 في المخواطبر 345.

وانما ينقطع هذا بالذكر Schluss S. 346: وانما ينقطع ما كان في جانب الحق عنك بالعلم والله اعلم' تم

Schrift: klein, kräftig, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften und einzelne Sätze roth. S. 323 beim Zählen ausgelassen. — Abschrift i.J. 1137 Çafar (1724) von طاهر بن عساف بن خالد الجميلي بلدا الشافعي القادري HKh. II 2762 (nach ihm hat das Werk 17 Kapitel; dann sind Kap. 18—21 4 Unterkapitel des 17.).

S. 346 ein cufisches Gedicht, 45 Verse lang, wol von ابن العبد, anfangend (Kāmil):

هذا المقام وهذه اسراره رفع الحجاب فاشرقت انواره

S. 347 ein kleines Gedicht über Reichsein in Gott. — S. 348 u. 349 einige kleine Gebete, darunter auch eins gegen Augenschmerzen.

/ 2907.

Dasselbe Werk in:

1) We. 17, 3, f. 103-121.

8°, 23 Z. (Text: $14^3/_4 - 15^1/_2 \times 7^1/_2 - 10^{\rm cm}$). — Zustand: ziemlich gut, doch öfters am Rande fleckig, besonders f. 113 ff. Der Rand und die Bemerkungen darauf haben durch Beschneiden etwas gelitten. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt.

Titel und Verfasser fehlt. — Vom Ende des 13. Kap. an bis zu Ende. Das Vorhandene beginnt (von der hinzugefälschten 1. Zeile abgesehen) f. 103°: فاذا جاء العدو عن يمينك وجد

Schrift: ziemlich klein, etwas rundlich, ungleich, vocallos. Ueberschriften zum Theil roth. Am Rande stehen viele Verbesserungen. — Abschrift angeblich von سعد الدين بن عبد الرحين البسطامي im J. 931/1524. Dies ist aber falsch; diese Notiz rührt von der Hand des Fälschers her. Sie ist vielmehr um das J. 1150/1737 zu setzen.

2) Glas. 71.

21 Bl. 4to, 15-16 Z. $(22^{1/4} \times 15^{1/3}; 13-14 \times 9^{1/2}$ cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Kattunband mit Lederrücken.

Titel fehlt. Anfang wie bei Pm. 41, 3. Bricht ab im 3. Kap. mit den Worten f. 21°: الا ارباب دولتك المتحققون :حقائقك والمختصون بك وها هو

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gewandt, vocallos. Stichwörter und Ueberschriften grösser; für beide öfters Platz gelassen, so f. 8^b. — Abschrift c. ¹²⁰⁰/₁₇₈₅.

3) We. 1190, 3, f. 106—107.

8°°, c. 25 Z. (20 \times 14; $16^{1}/_{2} \times 10^{1}/_{2}$ ^{cm}). — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Titelüberschrift f. 106° (auch f. 1°):
من الفراسة الحكمية للشيخ محيى الدين ابن العربي اعلم يا اخي وفقك الله وايانا : Anfang f. 106° ان احسن الهيئات واعدل النشات الخ

Physiognomische Bemerkungen, in denen die einzelnen Körpertheile durchgegangen werden; zuletzt der Fuss behandelt. — Dies Stück ist entlehnt dem soeben besprochenen Werke: s. Pm. 41, 3, S. 304, Z. 5 bis S. 306, Z. 15.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, etwas flüchtig, doch deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1840.

F. 108 über einige einfache Heilmittel. F. 109. 110 leer.

4) Glas. 220, 2, f. 19—24.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Bruchstück ohne Anfang u. Ende, ohne Titel u. Verfasser. Darin steht hier f.19a, Z.14 ff. ein Stück aus ثالث اللها des Ibn el'arabi, nämlich das Schlusswort (=Pm.41, 3, S.339—344), woran aber das Ende fehlt; ausserdem fehlt nach f. 21 ein Blatt.

2908. WE. 166.

84 Bl. 8vo, c. 23 Z. (21¹/₂ × 16; 16¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch besonders im Anfang etwas unsauber. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappe mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1^a von späterer Hand, abgekürzt; ausführlich nach d. Vorrede f. 2^b, 3:

رسالة مواقع النجوم ومطالع اهلّة الاسرار والعلوم ابن العربي :24 Verfasser f.14 u. 24:

الحمد لله الحتى القيوم المقسم : Anfang f. 2a بمواقع النجوم . . . أما بعد فيا ذا العقل السليم والمتصف باوصاف الكمال والتتميم النخ

Ibn el'arabī hat dieses Werk für den عبد الله الحبشى الحرّانى اليمنى im J. 595 Ram. (1199) verfasst, nachdem er von المرسية nach übergesiedelt war. Nach dem Einleitungskapitel f. 3*, welches über den Anlass zur Abfassung desselben berichtet, folgt das Werk

selbst, welches in مرتبة mit je 3 فلك getheilt ist. Von diesen 9 فلك sind das 1. 4. 7. أسلامية. (und zugleich فيمانية , das 2. 5. 8. أيمانية (und zugleich إفسانية , das 3. 6. 9. فلك المسانية (und zugleich فلك Die 3 ersten فلك (d.h. فلك werden bezeichnet als الدايات werden bezeichnet als مطالع القائة النهايات Die Inhaltstübersicht des Werkes ist diese:

f.4b		المرتبة الأولى في توفيق العناية
4 ^b	(فلکه ۱۰)	الموقع الاول التوفيقي
9*	(فلکت (2)	المطلع الاول الوفاقتي
9ь	(نلکه .3)	المطلع الاول الآلتي الالهتي
10 ^b		المرتبة الثانية في علم الهداية
11*	(فلک 4.)	الموقع الثانى العلمي
18*	(فلكه .5)	المطلع الثاني العياني
20 ^b	(فلک (6.	المطلع الثاني الآلي والهلالي
21 ^b		الم تبة الثالثة في عمل الولاية ،
21 ^b	(فلكي .7)	ألموقع الثالث العملتي
74ª	(فلک 8۰)	المطلع الثالث النحلقي
76ª	(فلکه .9)	المطلع الثالث الآلي والالهي
77*	اهلة	خاتمة الكتاب مواقع تجوم ومطالع
		توضيح مقامات وترتب ادلة
	ra . 1 .	

[darin zuletzt f.83°: مواقع النجوم الفرقانية

التى اوصي الله سجانه بها : Schluss f. 84^a: هباده واوضح جل وعلا لهم بها السبيل الموصلة اليه قال . . . انتهى الالقاء الالهي والاملاء الرباني الروحاني قد علم كل قلب مشربه . . . ولا قوّة الله بالله العلى العظيم وحسبنا الله في كلّ موطن تمت

Schrift: ziemlich klein, rundlich, deutlich, vocallos.

Ueberschriften roth. — Abschrift um das J. 100/1688 von
عصن بن صالح بن غانم بن راشد بن محمود.

Collationirt. — HKh. VI 13 352.

2909. Lbg. 769.

123 Bl. 8°°, 21 Z. $(21^{1}/_{4} \times 16; 15^{1}/_{2} \times 9^{8}/_{4} - 10^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: zieml.gut, doch nicht ohne Flecken; bes. am Ende ist der obere Rand wasserfleckig. — Papier: gelb, grob, zieml. stark, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1° (von späterer Hand):

شرح مواقع النجوم للقاشاني، والاصل لحيي الدين ابن العربي

الحمد للد وحدة ولا شيء قبلد : Anfang f. 1 مريفة ولا شيء بعدة . . . أما بعد فهذه عبارات شريفة على الرسالة الموسومة بمواقع النجوم الرخ

Gemischter Commentar des *Elqasans* d. i. 'Abd errazzāq ben abū 'lganāīm † ⁷⁸⁰/₁₈₈₀ (s. No. 872) zu demselben Werk.

Nach Erklärung des Bismilläh und was dazu gehört, beginnt derselbe f. 3° so: المحمد لله مقول قال وهو كما مر راسا براس واذا اضيف الحمد الي اسم الله . . . اللحق بالحياة التامة وهو وجوده لنفسة . . . القيوم أي الثابت الباقي القائم بنفسه المخ

Geht aber nur bis gegen Mitte des Abschnittes الفلك الرابع, bis zu den Worten: والبرق لاهل العلم وهم اهل الاختصاص الالهي المقامات كلها وهم اهل

(= WE. 166, f. 16*, Zeile 6).

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1100/1688.

✓ **X 4.** 2910. WE. 119. 4) f. 19-23.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 194: كتاب مقام القربة

(nach Lbg. 765, 2: کتاب القربة). Verf. ungenannt.

Nach einer Vorbemerkung f. 19*, deren Anfang: اعلم رحمك الله ان مقام القربة هو مقام الولاية: beginnt das Werk selbst f. 19b so: الحمد لله مخصص من شاء من عباده خصايص علوم الالهام . . . أما بعد فان الحقيقة الغايبة اذا تحكم سلطانها المخ

Ibn el'arabi handelt hier über die Geistesverfassung, die nothwendig ist, um Gott zu nahen.

فعند نلك يقف العارف به "Schluss f. 23 أ العارف به يقف الغرض الغرض الغرض الغرض المرات بالمساعد الموافق والحمد لله وحده " تم HKh. VI 12703.

Lbg. 765, 2, f. 8-12.
Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel f.8^a: كتاب القربة (aber am Schluss: مقام القربة). Verfasser fehlt. Anfang (ohne die Vorbemerkung) und Schluss wie bei WE. 119, 4.

2911. WE. 119. 2) f. $6^{6}-14^{2}$.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 6^a (und auch in der Unterschrift):

كتاب العظمة

تحييى الدين ابن العربي Verf. f. 6a: تحيي

الحمد لله مبدع المثانى : Anfang f. 6^b في المثانى ومودع المعانى في المغانى المخ

Ibn el'arabi trägt hier seine Ansichten über die göttliche Majestät in 7 Kapiteln vor. f.66 ميم حضرة تمييز الاوّل باب اوّله با واخره ميم ملا باب من حصرة عينها اوله الف وآخره نون والحرة نون والحب من الحصرة نفسها وهو باب اوّله الف وآخره نون والحسرة نفسها وهو باب اوّله ميم وآخره نون والحسرة الاستراك الباب الاوّل منها اوله الف وآخره نون والله عصرة الاستراك باب آخر منها اوله الف وآخره نون والله عصرة تمييز الثانى باب اوّله الف وصل وآخره نون واله الف وحصرة تمييز الثانى باب اوّله الف وصل وآخره نون واله الف

اتما الصباح والمساء لمن تقيّد : Schluss f. 14^a: التجا الصفة وانا لا صفة لي' تمّ كتاب العظمة التج بالصفة وانا لا صفة لي' تمّ كتاب العظمة التج

2912.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 359, 2, f. 95—107.

Format (21 Z., Text $15\frac{1}{2} \times 9\frac{1}{2}$ cm) etc. u. Schrift (etwas grösser und weiter) wie bei 1.

Titel f.95a (unrichtig): ك" الأشارات. Verf.: كي الدين محمد بن على الطائي الاندلسي nicht ganz richtig; gemeint ist ohne Zweifel der bekannte Ibn el'arabi. Anfang u. Schluss wie bei WE. 119, 2.

2) Lbg. 765, 1, f. 1-7.

12 Bl. 4¹⁰, 21 Z. (25¹/₂×18¹/₄; 19×12^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Klappe.

Titel, Anfang und Schluss wie bei WE. 119, 2. Verfasser fehlt.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. Collationirt, am Rande oft Verbesserungen. — Abschrift c. 1200/1785.

2913. Spr. 853.
5) f. 87^b-97^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Er ist:

کتاب الانوار

s. Lbg. 676, 1. Nach HKh. I 1426 ist dies Werk auch betitelt: الانوار فيما يفتح على صاحب الخلوة من الاسرار
Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين . . . ابن العربي . . . قال الشيخ . . . محيى الدين . . . ابن العربي . . . الحمد لله واهب العقل ومبدعه وناصب الشرع ومشرعه . . . اجبت سؤالك ايها الكريم . . . في كيفية السلوك الي ربّ العرّة تقدّس الخ

In dieser Abhandlung, deren Titel im Vorwort nicht angegeben, beantwortet Ibn el'arabt verschiedene an ihn gerichtete Fragen über den Weg zu Gott, das Verweilen bei ihm und Anschauen desselben, und was Gott dem Pilger sage, und die Rückkehr von ihm.

Die Abhandlung selbst beginnt so: الانج الكريم ان الطرق شتي وطرق الحق مفردة النخ الكريم ان الطرق وفي هذا : Schluss f. 97b: فليتنافس المتنافسون وصلي الله على سيدنا النخ اللال. V 9912. III 6000.

2914.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 676, 1, f. 1. 3—5.

23 Bl. S^{vo}, 27 Z. (20¹/₂ × 13¹/₂; 15 × 10^{cm}). — Zustand: fleckig, ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel u. Verfasser f. 1° von späterer Hand: ك" رسالة الانوار من مؤلفات الشيخ محيى الدين الخ Der Anfang der Abhandlung fehlt, ist aber richtig ergänzt; an f. 1° schliesst sich an f. 5°. 5°. Darauf fehlt 1 Bl. (= Spr. 853, 5, f. 90°, Z. 2 bis f. 91°, Z. 12). Dann folgt f. 4; Lücke von 2 Bl. (= Spr. f. 93°, 4 bis 97°, 8); f. 3°. Schluss wie bei Spr. 853, 5.

Schrift: magrebitisch, ziemlich klein, gut, fast vocallos. Stichwörter roth. F. 1 von Türkischer Hand, klein, gewandt, ohne Vocale, auch öfters ohne diakritische Punkte. — Abschrift c. 1000/1591.

2) Lbg. 964, 4, f. 82*-88.

Format etc. und Schrift (etwas weniger gedrängt) wie bei 2. - Ueberschrift:

كتاب الخلوة للشيخ الاكبر محيى الدين ابن العربي (der Titel unrichtig).

Anfang u. Schluss wie bei Spr. 853, 5. Abschrift im J. 1118 Gom. I (1706).

3) Lbg. 935, 7, f. 66a.b.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Schluss desselben Werkes. Titel und Verf. (kurz) oben am Rande. Enthält den Text in Spr. 853, 5, f. 95a, 10 bis Ende. Collationirt.

2915. WE. 115.

129 Bl. 8vo, 25 Z. $(21 \times 15^{1/2}; 15^{1/2} \times 10^{\text{cm}})$. — Zustand: gut. - Papier: gelblich, etwas glatt, stark. -Einband: guter rother Lederband mit Klappe. - Titel und Verfasser f. 1":

ك" شرح الخلوة المطلقة للعارف بالله عبد الكريم الجيلي اليمني والمتن للشيخ محيى الدين ابن العربي الاندلسي وسماه الاسفار عن رسالة الانوار فيما يتجلى لاهل الذكر من الاسرار،

احمد الله تعالى الذي نور : Anfang f. 1b قلوب العارفين بنبراس معرفته . . . أما بعد فاعلم ان الله سجانه وتعالى لما حجب خاصة حصرته وخلاصة محبته ججاب غيرته المخ

Gemischter Commentar des 'Abd elkerim elgili, um 820/1417 am Leben, zu demselben Werk. (Die Bemerkung auf f. 3^a, dass derselbe noch 887/1482 gelebt habe, ist unrichtig.) Er التحمد اعلم أن الحد الذي هو أظهار : beginnt f.17 التحمد الكمال في مرتبتي الجمع والفرق خالص الله المطلق عن جميع القيود . . . واهب العقل من حيث ذاته ان كان عبارة عن قايم بنفسه واللا فمن حيث صفاته الح

والمواهب في حصول ما تعطش لم : Schluss f.128b والرهب من فواته وعدم الوصول اليه يتعلق به دايما أبدا ولمثل هذا فليعمل العاملون وفي هذا فليتنافس المتنافسون وصلى الله على مولانا الخ

Daran schliesst sich als خاتبة الكتاب die Qaçıde des أبو مدين † 589/1198, deren Anfang: استغفر الله مجرى الفلك في الظلم

Schrift: ziemlich klein, rundlich, geläufig, deutlich, vocallos. Der Grundtext roth. Das Ganze in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift im Jahre 1149/1737 von اباهيم بن احمد المجلوني

> 2916. Spr. 851. 2) f. 8-13.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel überschrift f. 8a:

كتاب الخلوة للامام . . . بن العربي الطائي

الحمد لله الذي الهم الصفوة : Anfang f. 8 من عباده اتخاذ الخلوات . . . أما بعد فانك سالت ايها الولى العارف . . . ان اقبد لك صورة الاستعداد الجامع الكلتي المخ

Ibn el'arabī erörtert hier, was der Cüft unter dem Zustand der "Einsamkeit" zu verstehen habe.

بيان وايصاح سئلت عن الخلوة المطلقة f.8ª باب فيما ينبغي ان يكون عليه صاحب الخلوة 90 باب ذكر الخلوة المطلقة 10*

صفة بيت الخلوة وحاله فيها وشروطها 12ª خلوة القريبي 13°; لخلوة الصمدانية 12°; خلوة الهدهد 12°

واسماء الصفات كالحتى والقيوم: Schluss f. 13b: ويكفيك هذا القدر من التبيين والحمد لله المز HKh. V 10097.

F. 14ª handelt u. a. vom Wollen אל, וכל und dem Satze: اریک ان لا اریک.

2917.

Dasselbe Werk in:

1) We. 1843, 3, f. 17-22a. Format etc. und Schrift wie bei 2).

Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

F. 22^b enthält von späterer Hand einige cüfische Verse, deren erster: ولدت ابى من قبل المي والها وانكحتها اباه قبل التوالد nebst Erklärung.

2) Lbg. 676, 2, f. 3. 6.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück aus dem selben Werk. Titel fehlt. F. 3^a Mitte beginnt mit dem Kapitel باب فيما ينبغى النخ Dieses Blatt entspricht Spr. 851, 2, f. 9^b, Z. 22 bis f. 10^b, Z. 2. Dann fehlt ein Blatt. Bl. 6 enthält den Schluss des Kapitels (= Spr. f. 11^b, Z. 5 bis f. 12^a, Z. 19).

2918. WE. 119.

16) f. 92b - 104b.

Format etc. wie bei 1). - Titel f. 92b:

كتاب أنشاء الجداول والدوائر

Ausführlicher f. 93° in der Vorrede:

انشاء الدواير الاحاطبة على الدقايق على مضاهاة الانسان للخالف والخلايف في الصور المحسوسة والمعقولة والخلايف وتنزيل الحقائف عليه في انابيب القائق

Verfasser ungenannt.

الحمد لله الذي خلف الانسان : Anfang $f.92^b$: على صورته . . . أما بعد فان الله سجانه لما عرفنى حقايق الاشياء على ما هي عليد في ذواتها النخ

In dieser Schrift, welche nach Pet. 327*, 3, f. 19* an 'Abd alläh elhäbesi gerichtet ist, handelt Ibn el'arabi über die erhäbene Stellung des Menschen in der Schöpfung und im Urbeginn, che er noch leiblich gebildet war; ferner über den Begriff des Wissens, über Gottes Eigenschaften und Namen und deren Wirken in der Welt. Darin f. 101b: 'باب بدء العالم ونشئنه'

وما هي عليه بوجود الاكوان ' Schluss f.104b: فتحقق هذا الفصل المختصر . . . والله المرشد للصواب تم HKh. I 1358.

2919.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pet. 327^a, 3, f. 19-23.

S^{vo}, 21 Z. (18 × 12³/₄; 13 × 8¹/₂c^m). — Zustand: lose Blätter; etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband fehlt; lose im Pappdeckel zus. mit 1. 2.

Titel und Verfasser f. 19° zur Seite: رسالة السلها ابن العربي لعبد الله الحبشي Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos; der Text in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift von احمد بن شمس الدين بن محمد الهروي um 1100/1688.

Nach f. 19 u. 21 sind Lücken.

Auf f. 23° stehen, ausser Kleinigkeiten, 4 Verse von الشيخ البكري zum Lobe des Kaffes (Anfang: النا قهوة تذهب هم الفتي).

2) We. 1633, 1, f. 1-18^a.

102 Bl. 8°, 17 Z. $(15^{1}/_{2} \times 10^{1}/_{2}; 11 \times 6^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht recht fest im Einband; ziemlich unsauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Schrift: Türkische Hand, geläufig, etwas hintenüberliegend, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift v. J. ⁹⁷⁶/₁₅₆₈.

Nach f. 1 fehlt 1 Bl.

3) Lbg. 1029.

13 Bl. 8°°, 19 Z. (18 × 13¹/2; 13¹/2 × 10°m). — Zustand: etwas wasserfleckig, auch nicht ohne Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Klappe.

Titel f. 1ª von späterer Hand: انشاء الدوائر Verfasser ziemlich ausführlich. Anfang wie bei WE. 119, 16. Das Vorhandene bricht f. 7b ab mit: باب الجدول الهيولاني (= WE. 119, 16, f. 99b, 7).

Schrift: kleine Gelehrtenhand, gedrängt, kräftig, ziemlich deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1000/1591.

F. 8 enthält ein Stück aus ك" احياء العلوم enthaltend. — F. 9 giebt die Uebersicht eines Werkes über Hochmuth und Demuth (الكبر والتواضع), in 25 Abschnitten und Schlusswort. — Dann f. 9b—10a der 1. Abschnitt غ تفسير الكبر والتكبر والاستكبار F. 10b—11a Aussprüche Mohammeds über Kleidung (في اللباس). — F. 12b. 13a Beispiele für den Buchstaben , in den verschiedenen Fällen seiner Aussprache.

4) Mq. 122, 34, f. 281—286.

 8vo , 15 Z. $(18 \times 13^{1/4}; 13 \times 9^{1/2^{cm}})$. — Zustand: unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick.

Ein Stück desselben Werkes. Titel und Verfasser von späterer Hand f. 281 oben:

كتاب انشاء الدواير للشيخ الكبير رآ

Anfang wie bei No. 2918. Vorhanden das erste Viertel des Werkes, das Weitere fehlt. Die hier letzten Wörter f. 286°: فعدم العالم العالم يكن في وقت لكن الوهم يتخيل ان بيس

Schrift: ziemlich gross, kräftig, flüchtig, vocallos, bisweilen fehlen auch diakrit. Punkte. — Abschrift c. 800/1397.

2920. WE. 119.

Format etc. wie bei 1). - Titel f. 67b:

كتاب الحق

Verf. ibid.: ابن العربي الدين الما

الحمد للذات الواحدة من :Anfang f. 67^b من حيث جميع الوجود . . . أما بعد فان النظير من حيث النعت والوصف قد يوجد في جميع الموجودات المخ

Betrachtungen des Ibn el'arabi über das wahre Wesen Gottes.

فلنقبض العنان ونقوم لاسباغ : Schluss f. 71^a: فلنقبض العنان الرحمن والحمد لله الخ اللخ الله. V 10059.

2921. Spr. 783. 3) f. 43-48.

8°°, 19 Z. (Text: 11¹/2 × 8¹/3°m). — Zustand: fleckig, unsauber. — Papier: bräunlich, ziemlich glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 43°a:

كَ" نُسْخُذِ الْحَقَّ للشيخِ (ابن العربي Am Rande)

الحمد لله الذي جعل الانسان : Anfang f. 43b الكامل معلم الملك . . . أما بعد فان الله تعالى لما أوجد العالم أوجده على ثلاثة انواع من الايجاد المخ

Diese Schrift des Ibn el'arabi handelt von der Schöpfung überhaupt, dann besonders von der des Menschen, von dem Lichte zu seiner Linken und der Finsterniss zu seiner Rechten, von der Benennung der Wesen durch ihn, seiner Stellung zu den Engeln, von den 5 verschiedenen Körper-Arten, von dem Menschen als Stellvertreter Gottes auf Erden, von dessen Macht über die Engel ausser Iblis, von dem Wesen und der Macht des Iblis.

Das Vorhandene bricht so ab f. 47°: فاخذ نصائمه مصائمة الصدّ فلهذا وقعت الاباية منه Der Schluss fehlt (= Pm. 15, 5, S. 56, Z. 6 ff.). F. 48 enthält einige Zeilen von neuerer Hand, scheinbar das Ende dieser Schrift gebend, was falsch ist.

Schrift: sehr klein, gefällig, gleichmässig und gut, vocalisirt. — Abschrift c. 800/1397. — HKh. VI 13763.

2922

Dasselbe Werk in:

1) Pm. 15, 5, S. 50-56.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

ك" نسخة الحق لابن عربي عربي Titelüberschrift: ك. Anfang wie bei Spr. 783, 3. Schluss: لا مخالفة حكم لنهى حكم وانتهي الغرض والله يتولانا واياكم بما يتولى به عباده الصالحين وصلى الله الح

2) Lbg. 676, 3, f. 6^b-10.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel ebenso. Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei Pm. 15, 5.

3) Lbg. 1015, 1, f. 1-7^a.

28 Bl. 8vo, 21 Z. (18 × 13; 14²/₃ × 11^{cm}). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel f. 1^b ebenso. Verfasser etwas ausführlicher. Anfang u. Schluss wie bei Pm. 15, 5.

Schrift: ziemlich gross, aber ungleich, deutlich, ziemlich stark vocalisirt; Hauptsätze roth. — Abschrift um ⁹⁷⁰/₁₅₆₂ (f. 23^a) — f. 19^b im J. ⁹²⁶/₁₅₂₀: dagogen No. 1744 — von بن ابراهیم بن محمد بن حسن البکری ابراهیم الحنبلی .— Collationirt im J. ¹⁰⁸⁷/₁₆₅₇.

F. 7^a unten bis 8^a enthalten çüfische Verse, hauptsächlich von ابن العربي.

2923. WE. 119.

Format etc. wie bei 1). - Titel u. Verfasser f. 104b:

كتاب عقلة المستوفير لابن العربي

الحمد لله الذي افتتح وجود : Anfang f. 104b النبي افتتح وجود السجات السوي بالارواح المهينة المخلوقة بل المبدعة من فيص السجات . . . أمّا بعد فان الله تعالى علم نفسة فعلم العالم الرخ

Ibn el'arabi handelt hier in einer Anzahl (ungezählter) Kapitel von den Schöpfungen der höheren und niederen Welt, wie sie sich in den Geistern, dem Verstand, dem göttlichen Thron, den Gestirnen und der Erde und der Entstehung des Menschen zeigt. Zuerst:

باب في نظم ما جتوي عليه هذا الكتاب 105° من ذكر العالم العلوي والسفلي

باب فى خلف الارواح 106°; باب الكمال الانسانى 106° 107° باب فى خلف العقل 107° u. s. w. — Zuletzt: باب فى خلف الدنيا 115° باب فى الدنيا 118° باب فى الدنيا 120° باب فى النكاح والتوالد 120° باب فى النكاح والتوالد 20° Schluss f. 123°:

عينى ولست بغير لكم فكن بي انتا (HKh. IV 8215 ist ein anderes Werk.)

1 2924.

Dasselbe Werk in:

1) Spr. 854, 1, f. 1-36b.

185 Bl. 8°°, 17 Z. $(15^{1}/_{3} \times 10^{1}/_{2}; 11^{1}/_{2} \times 7^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel f.1^a: كتاب العقلة. Verfasser im Anfang ausführlich. Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig, geradestehend, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 899 Ram. (1494) von يتحمد بن ابي اليسر الشافعي القوصي (Als Jahr der Abschrift steht bloss ۹۹ سنڌ).

2) Lbg. 886.

13 Bl. 8°°, 25 Z. (21×15¹/2; 14¹/2×10cm). — Zustand: hauptsächlich am oberen Rande fleckig; der Seitenrand zum Theil ausgebessert. Bl. 1 im Text etwas schadhaft. — Papier: gelblich, glatt, meistens ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel f. 1a: كتاب عقلة المستوفر. Verfasser ausführlich. Anfang ebenso. Schluss f. 13b: بل جباء بهم من قبورهم التي جهنم اعاننا الله تعالى منها بجاء نبي الرحمة سيدنا صغم امين الحد لله رب العالمين (Einige Zeilen vor dem bei WE. angegebenen Schluss.)

Schrift: klein, geläufig, nicht undeutlich, fast vocallos. Das Stichwort باب roth. — Abschrift um المائة von der Abschrift des الحنفي, von der Abschrift des المباطي

3) Lbg. 633.

20 Bl. 8°°, 25 Z. (20 × 14; 15 × 9°°). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel und Verfasser f. 14: عُقلة العلماء للشيخ محيى الدين ابن عربى

Der Titel in der Unterschrift bloss عقلت Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688

/ 2925. Spr. 1961. 16) f. 224-238.

8vo, c. 20 Z. $(16^{1}/_{2} \times 11^{1}/_{4}; 11^{1}/_{2} \times 7^{cm})$. — Zustand: am unteren Rande fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt; s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

الحمد لله الذي جعل العلم مفتاح :Anfang المجتدد المبعدة السفرة المجتدد فهذا كتاب مستي بتحفظ السفرة الى حضرة البررة مشتمل على عشرة ابواب وفتول نعوذ بالله عن الاشتغال بالفصول الن

In diesem Werke, welches in 10 Kapitel zerfällt, erörtert Ibn el'arabi die Entwicklungsstufen, welche der Çūft durchzumachen hat, um zur höheren Erkenntniss Gottes vorzudringen, von der Reue zum Glauben, zur Selbstentsagung, zur Liebe u. s. w.

بغ الاعتقاد 4.225° بغ التوبة 4.224° باب .1 بيلاعتقاد 5.226° بغ التوبة 4.226° بغ الاخلاص 3.225° بغ الشوق 5.226° بغ المعشق 4.227° بغ العشق 4.227° بغ العشق 4.227° بغ العشق 4.230° بغ بيان المخلوة وآدابها وشروطها 230° بغ معنة المريد 231° بغ بيان المعرفة والمقام والحال وتفسير بعضها 4.237° .10.

على القول الثابت في الحياة : Schluss f. 238b الكنيا وفي الآخرة اللهم استجب اللهم استجب اللهم استجب والحمد لله اولا وآخرا والصلاة والسلام على رسوله باطنا وظاهرا وعلى آله الخ

Schrift wie bei 14). Am Rande oft Verbesserungen und Zusätze und Bemerkungen.

HKh. II 2592.

2926.

Dasselbe Werk enthalten in:

71 Seiten 8vo, 11 Z. (19¹/₂ × 14; 13 × 7¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber. Das 1. Blatt am Rücken ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: schöner Halbfzbd.

Schrift: gross, weit, stattlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

Format etc. und Schrift wie bei 9).

Titel und Verfasser fehlt. Anfang wie bei Spr. 1961, 16. Bricht ab gegen Ende des 4. Kapitels, mit dem Verse:

احبك لا ارجو بذلك جنة ولا اتقى نارا وانت مرادي

3) We. 1636, 1, f. 1b—15a.

66 Bl. 8°°, 15 Z. (16³/4×12; 14×10¹/2°m). — Zustand: die obere Hälfte (und noch mehr) wasserfleckig, ausserdem ziemlich unsauber; die Blätter unten durch einen Nagel durchlöchert; Bl. 1 ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي انطق كل شيء : Anfang f. 1 أنا بعد فهذه رسالة بتسبيحة والصلوة على رسولة . . . أما بعد فهذه رسالة مرتبة على عشرة ابواب وفصول ومسماة بتحفة السفرة البي حضرة البررة لشطار الطريقة كاشف اسرار الحقيقة مهبط انوار القدسية خادم الحضرة قوام الملة والدين ابن العضل محمد بن عبد الحميد بن المسايخ البسطامي قدس الله ارواحهم شيخ المشايخ البسطامي قدس الله ارواحهم Dann folgt das 1. Kapitel.

Dieser Anfang weicht von dem des soeben besprochenen Werkes etwas ab. Der Titel ist derselbe, als Verfasser ist Mohammed ben 'abd elhamtd ibn elbistāmī qiwām eddīn angegeben. HKh. I 2592 citirt das Werk mit denselben Anfangsworten, legt es aber einem Jelāl eddīn ahmed bei. — Indessen scheint es doch nichts weiter als das Werk des Ibn el'arabī zu sein: es hat ganz dieselbe Ein-

theilung und auch denselben Schluss. (Eine Abkürzung desselben ist es nicht.)

Schrift: ziemlich gross, Türkischer Zug, weit, deutlich, vocallos. Ueberschriften zum Theil roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Nach f. 7 fehlt 1 Bl.

4) We. 1634, 1, f. 3b-25.

100 Bl. 8vo, 17 Z. (16⁹/₃ × 10¹/₂; 11¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel f.3^a: ر" تحفة السفرة الخ, Verf. fehlt. Anfang und Schluss wie bei We. 1636, 1.

Schrift: gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1154 Rab. II (1741).

F. 1—3° enthalten Aussprüche und Gebete, darunter eines, das ابراهيم التيمي gelernt hat von الخصر und das المسبعات genannt wird; ausführlicher wird darüber gehandelt in 5) f. 98° ff.

2927. Pm. 80.

85 Seiten S^{vo}, 17 Z. (17³/₄×13; 10¹/₂×8^{cm}). — Zustand: unsauber und fleckig, bes. am Ende. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel (von späterer Hand, auf der Vorseite):

الحد لله الذي حجبنا عنه غيرة ان يعرف : Anfang له كنه بدا نورا ... أما بعد فانه من استوهب من الواهب

Ibn el'arabi handelt hier von der Liebe zu Gott, den verschiedenen Stufen derselben und gleichsam den "Vorhängen", welche dem Strebenden den Zutritt wehren. Das Werk ist in viele ungezählte Abschnitte getheilt, deren jeder mit جاب bezeichnet ist. Zuerst جاب العام المحدود العالم المحدود العالم الحدود العالم الحدود العالم الحدود العالم الحدود العالم الحداد العارف المردود ال

لم يطلب الوصال ان طلب :Schluss S. 22 الوصال لم يرد ما اراد المحبوب فهو مغلوب محبوج تم

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Seite 1 ähnlich ergänzt. — Abschrift c. 1000/1591.

HKh. III 6094.

2928.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 935, 8, f. 66b-70a.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titelüberschrift: کتاب الحجب لمحیی الدین. Collationirt.

2) Mq. 427, 4, f. 25^n-27 .

Format etc. und Schrift (Text: 16×9^{cm}) wie bei 3).

Titelüberschrift: الرسالة الشريفة. Verfasser fehlt. Anfang wie bei Pm. 80, 1. Bricht ab, fast zu Anfang des (5.) Abschnittes الصحو, mit den Worten: لصاحبها على شيء لم يبلغ وقته كما قيل

3) Pm. 84, 3, S. 65-71.

8°°, 17 Z. $(19^1/2 \times 14: 15^1/2 \times 9^{cm})$. — Zustand: fleckig, besonders S. 70. 71. — Papier etc. und Schrift wie bei 2), aber gedrängter, kräftiger.

Titel u. Verf. fehlt. An fang wie bei Mq. 427, 4. Bricht ab in dem (2.) Abschnitt جباب الحب mit den Worten: خلاف قول الآخر وكلما يفعل المحبوب محبوب تحبوب Für die Ueberschriften der Abschnitte ist Platz gelassen.

2929. We. 1618.

59 Bl. 8°°, 19 Z. $(20 \times 14^{1/3}; 14^{1/2} \times 9^{3/4} - 10^{\rm cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken f.13 ff.; der untere Rand wasserfleckig, besonders in der Mitte des Werkes. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1° von späterer Hand:

كتاب وصف تجلي الذات المنسوب الي . . . الشيخ الاكبر محيى الدين ابن عربي

الحمد لله الذي حجبنا عنه غيرة : Anfang f.1b أن يعرف له كنه بدأ نورا فاستنر عن الابصار بنوره وظهر فاحتجب عن البصاير بظهوره فاندرج النور في النور النخ

Dies Werk hat ganz denselben Anfang wie die zuletzt besprochenen (Pm. 80, 1 ff.) und doch ist der Inhalt und der Schluss verschieden. — Der Verfasser ist fraglich, daher in obigem Titel steht "beigelegt dem Ibn el'arabi". HKh. erwähnt dasselbe nicht. Wahrscheinlich

liegt hier eine Fälschung vor. — Der Verfasser erörtert in einer Menge Fragesätze in mystischem Sinne die verschiedenen Weisen, in denen Gott sein Wesen offenbart. Die ersten derselben sind: f.1^b الله معنى قوله سجان الله اعلم ان هذا الذكر يفتح للذا كرين ان الحق وراء كل تنزيه

مسئلة في معنى قول الحمد لله عنال الله تعالى 2° آما وقل الحمد لله

مسئلة في التوحيد للامام الغزالي اعلم أن الحق 26 تعالى هو المنفرد بالافعال

Der letzte:

فايدة للامام العارف الوارث المحمدي قدس سرّه 56° في معرفة التعلق والتحقيق والتخلف والتخلف (woran sich schliesst die Besprechung der ; افتقارك Gottesnamen, mit Hinzufügung von فالاسم الله افتقارك اليه من حيث الجمع zuerst: مما يجوز ان يدون على الحدّ المشروع ... الرحمن افتقارك اليه في تحصيل الاسم بجهلة منك الحز)

مسئلة سئل الامام على بن ابي طالب . . . هل 696 عرفت الله بمحمد ام عرفت محمدا بالله النخ مسئلة للشيخ حيى الدين قدس سره لا يلزم للراضي 696 بالقضاء ان يرضى بالكفر والمعاصى والمخالفات النخ

فان ما هنا هي عين المقضى : Schluss f. 59^b: الا ان تجعل ما زايدة فحينتُذ يجوز لك والله سجانه تعالى اعلم' تم الكتاب

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. Von f.53 an ähnlich ergänzt; die Ueberschriften und Stichwörter (bis auf der ersten Seite oben) hier schwarz und kaum hervortretend, bisweilen aber schwarz überstrichen. — Abschrift c. 1100/1688.

Dasselbe Werk liegt in We. 1646 vor; aber der Text weicht namentlich gegen Ende von einander ab, besonders insofern als die Reihenfolge der Hauptsätze oft verschoben ist; ausserdem fehlt Manches, was in We. 1646 steht. Dieser Mangel rührt nicht daher, dass in der Ergänzung (f. 53 ff.) Manches fortgelassen wäre, sondern findet sich, ebenso wie die Textverschiebung, auch schon früher. So ist im Ganzen f. 50°, 2 bis 51°, 3 = We. 1646, 82°, 13 bis 86°, 7. Die Stelle 86°, 7 bis 88°, 9 ist ausgelassen;

 51^{b} , $3-6 = 88^{b}$, 9 bis 89^{a} , 1; 51^{b} , 7 bis 52^{a} , 2 = 94^{b} , 6 bis 95^{b} , 3; 52^{a} 6 bis 56^{a} , 11 = 98^{b} , 5 bis 108^{b} , 5; 56^{a} , 11 bis 59^{b} , 2 = 89^{a} , 6 bis 94^{a} , 12.

Vgl. HKh. II 2461. III 6028 (النجليات الالهيات); beide Werke sind verschieden.

/ 2930. We. 1646.

116 Bl. 8°, 13 Z. $(15^3/_4 \times 10^1/_2; 10^1/_2 \times 7^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber und nicht frei von Flecken; am oberen Rande wasserfleckig; ausserdem ist von den letzten Blättern (113—116) die obere Hälfte abgerissen; Bl. 61—68 in der oberen Hälfte durchgerissen und zusammengeklebt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang und Schluss fehlt. -- Im Anfang fehlt 1 Blatt; f. 1a, 1 = We. 1618, f. 1a, 10. Der vorhandene Text hört f. 116b so auf: فايدة من علامة الولتي اذا طال عمره كثر تواضعه واذا زاد فقره زاد سخاوه واذا زاد علمه كثر تواضعه فايدة من كتاب التنوير ايصا الاستقامة خير من الف

Der Text ist im Ganzen, wie es scheint, ausführlicher und reichhaltiger als in We. 1618.

Schrift: ziemlich gross, gewandt u. gefällig, deutlich, ziemlich stark vocalisirt. Stichwörter roth. — Abschrift c. ¹¹⁰⁰/₁₆₈₈. — Collationirt. — Nach f. 7 fehlt 1 Blatt.

2931. Pm. 185.

Format etc. und Schrift wie bei 3). — Titel fehlt, steht in der Vorrede f. 12a:

حلية الابدال وما يظهر فيها من المعارف والاحوال . ابن العربي . Vorfasser fehlt. Es ist:

الحمد لله على ما الهم وعلمك ما لم :Anfang تكن تعلم . . . أما بعد فانى استخرت الله تعالي . . . بمنزل آل امية بالطايف في زيارتنا الح

Auf den Wunsch zweier Freunde, des عبد الله بن بدر الدين بن عبد الله الحبشى الحرانى und des بحمد بن خالد الصدفى التلمسانى, von Ibn el'arabı bei einem Besuch in bei seiner Wallfahrt im J. 599 Gom. I (1203) verfasst, als Wegweiser zur Seeligkeit. Er handelt

darin über Kennzeichen und Zustände der Art höherer Çüfts, welche Abdāl heissen. Das Werk ist eingetheilt in eine Anzahl ungezählter Abschnitte. 12° فصل الحكم نتيجة الحكة والعلم نتيجة المعرفة النخ فصل فصل لما شغف الزاهد بترك دنياه النخ فصل كان لنا بمرشانة الزيتون ببلاد الاندلس النخ فصل في العربة العربة العربة سبب لعمت اللسان النخ فصل في العربة العربة هو الركن التالث النخ فصل في الحرع الجوع هو الركن التالث النخ فصل في السهر نتيجة الجوع الرخ

Schluss f.17 (nach einigen Versen auf الله كالله الاركان وينزلنا واياكم منازل (Kāmil): لاستعمال هذه الاركان وينزلنا واياكم منازل

HKh. III 4619.

F. 17^b ein Excurs über Definition der Çüfik und über den Unterschied zwischen dem Namen zu und den übrigen Gottesnamen.

2932.

1) Mq. 43, 5, f. 104-106. Format etc. und Schrift wie bei 4.

Dasselbe Werk, 2. Hälfte. Titel u. Verf. fehlt. Beginnt, nach einer kurzen Vorbemerkung: اعلم أن اعماد هذا الطريق الاسنى وقواعده اربعة اشياء المن mit dem Abschnitt في الصمت u. hört auf mit dem Vers: ما بين صمت واعتزال دايم والجوع والسهر السريع الحال

2) Mq. 427, 3, f. 23-25^a (8vo, 21 Z.).

Ebenfalls die zweite Hälfte, ohne die Vorbemerkung. Schluss wie bei Pm. 185, 4.

2933. Spr. 878.

8vo, c. 22-24 Z. (Text: 15 × 11^{cm}). — Zustand, Papier, Einband wie bei 1). — Titel fehlt; nach der Unterschrift f. 37^b:

شجون المشجون وفتون المفتون Verfasser fehlt; nach HKh.: ابن العربي

Anfang fehlt. F. 3a beginnt im 1. Kapitel des Werkes, mit den Worten: مع الغفلة عن F. 3b der Abschnitt: المخالفة في الافعال الح

Ibn el'arabi handelt hier in 3 Kapiteln von dem Streben nach Selbstveredlung durch Selbstbezwingung.

فكل ذاهب وآلكل ناظر وان : Schluss f. 376: رفع الزمان فلا حدود فكل اول والكل آخر تمر

Schrift: f. 3-11a gross, ungleich, unangenehm, nicht gerade undeutlich, vocallos. F. 11a unten ff. kleiner, blass, ziemlich flüchtig, vocallos. Nach f. 25 scheint eine Lücke zu sein. — Abschrift im J. 1084 Ďū'lqa'da (1674) von الحاج عبد الرحيم بن الحاج عبد الرحيم بن الحاج عبد الرحيم بن الحاج عبد الرحيم بن الحاج الحاج الحاج عبد الرحيم بن الحاج الحاج الحاج عبد الرحيم بن الحاج بن ال

2934. Lbg. 935.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

كتاب الشواهد

Verfasser (am Rande): محببي الدين

الحمد لله رب العالمين . . . هذا Anfang: الحمد لله رب العالمين . . . هذا الحق في القلب كتاب يتصمن ما ياتي به شواهد الحق في القلب من العلوم الالهية والوصايا الربانية بلسان الحكمة الج

Ibn el'arabī behandelt hier in vielen ungezählten Kapiteln, die alle mit אויי eingeführt werden, die im Herzen vorhandenen Beweisgründe für Gottes Wesen, die, auch wenn das Stadium des Erschauens vorüber ist, im Herzen bleiben.

74*

יוי شاهد الاشتراك في التقدير

باب شاهد السجدتين الاك اعنى فاسمعى يا جارة الم 45 الانوار والظلمات التوبيخ

باب شاهد الغيرة الوزراء الامر الخفق والجلى مم 75° الباب شاهد الرباني العلم الحب العناية مم 75° الباب شاهد السؤال القدرة الذكر المنة العبادة مم السبك والتشجيب

باب شاهد السلب، الغيب، الوفا، الباطن، 166 باب شاهد الحيوة، تنزل الربوبية، المغالبة، الوكالة، 176 باب شاهد الحيوة، تنزل الربوبية، المغالبة، الوكالة، 179

وبوحي العسل في حق روحك : "Schluss f. 77 العسل في حق روحك وبوحي اللبن في حق من يبلغه كلامك ولا يراك فانه الرجى وارجى وانجى استوفى الوارد والحمد لله الرخ (Collationirt. — HKh. V 10 236.

Lbg. 359, 4, f. 137—147.

Format etc. und Schrift wie bei 2).

Dasselbe Werk. Titel f. 137* ebenso. Verfasser wie bei Lbg. 359, 3, aber unrichtig.

2935. We. 1632. 3) f. $60^{6}-72$.

Format etc. und Schrift wie bei 1). Besonders am oberen Rande und im Rücken stark wasserfleckig. Bl. 60 in der Mitte durchgerissen und ausgebessert. — Titel fehlt; nach dem Vorwort f. 62ⁿ:

ر" الاتحاد الكونى في حضرة الاشهاد العبنى بمحصرة الشجرة الانسانية والطيور الاربعة الروحانية Verfasser: s. Anfang.

يقول . . . أبن العربي . . . هذا Anfang: كتاب كريم وخطاب جسيم كتبت به قال قدس الله سرّه من انتقاصي الى كمالى من انحوافي الى اعتدالي

Nachdem der Verfasser 2 Gedichte voraufgeschickt, beginnt die Abhandlung selbst, in welcher er, wie er f. 62° sagt, den بالو الفوارس anredet. Sie beginnt f. 62° وصلي الله علي الروف الرحيم الي المثالث والمثاني والمشار اليه في المثاني والمثاني والمشار اليه في المثاني المخاني الم

Ibn el'arabi handelt hier von der Menschheit überhaupt und dem Urverstand, der Urseele und Materie und dem allgemeinen Körper (الجسم الكلي). Die Abhandlung ist in Reimprosa, mit Gedichten untermischt.

خطبة الشجرة الكلية الموصوفة بالمثلية، خطبة العقاب المالك 68 ; خطبة المطوقة الورقاء 666 خطبة الغياب الحالك 71 ; خطبة الغيبة العنقاء 70

فاحدث فيها حدث العاقل : Schluss f. 72b: فاحدث فيها حدث العالل وبركاته الطالب نجاة نفسه والسلام عليك ورحمة الله وبركاته الله. V 9757.

Lbg. 935, 11, f. 77a-80b. Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel steht am Rande und in der Unterschrift. Verfasser (in der Unterschrift): حيى الدين. — Collationirt.

2936.

Spr. 2005, f. 34^a-36^a.

Abhandlung des Ibn el'arabī, betitelt: كيمياء السعادة

تلف die vorzüglichsten Eigenschaften der Formel: لا اله الا الله محمد رسول الله . Anfang: سؤال سال احد السادات الاخوان . . . عن معانى فضايل الله. V 10999.

2937. We. 1633. 5) f. 56-61a.

 8vo , 17 Z. $(15^{1/2} \times 10^{1/2}$; $10^{1/2} \times 6^{\text{cm}}$). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 56^{a} :

الافادة لمن اراد الاستفادة

لمحيى الدين ابن العربي الحاتمي الطائى الاندلسي

حصر امّهات المعارف وعدم حصر ما: Anfang f.56b ينتهي اليه المولدات من العوارف امر الله تعالى نبيه صعّم الرخ

Ibn el'arabi erörtert hier die 3 Grundwissenschaften, deren eine von Gott handelt ohne dessen Beziehungen zu den zwei Welten, die andere von der von dem Verstande aufgefassten Welt, die dritte von der wahrnehmbaren Welt, nebstAngabe, in wie viele einzelne Wissenschaften jede derselben zerfällt. Der Anfang ist auffällig.

وليس الا ما ذكرناه والامر الا : Schluss f. 60° . . . كما فصلناه وشرحناه والله قد افصح لنا في المقال فله الحمد على عموم الافصال كما له على كل حال . . . فانه كثير العطاء والامداد' كملت السالة'

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocallos. Einzelne Sätze roth. — Abschrift c. 1150/1737. — Collationirt.

2938. WE. 119. 6) f. 31^b-44^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 31b:

كتاب الفَهْوَانِيَة منزل المنازل

Verfasser ungenannt.

الحمد لله الذي نقرح العقول : • Anfang f. 31 بعلوم الرياضات وهذبها . . . أما بعد فان الله تعالي لما جعل لهذه المعارج احكاما النخ

Ibn el'arabī bespricht hier die sämmtlichen Stationen, die der Mensch durchzumachen hat, um zur höheren Erkenntniss Gottes zu gelangen. Er bespricht unter anderen darin das زفي الوحدانية أو (1. f. 33b قسم 5 منازل منها منزل الاستواء من العماء (2. f. 33b ومنزل التمثّل البرازخ 3. f. 34b ومنزل التمثّل البرازخ في منازل منها منزل البرازخ البرازخ (5. f. 36b إلى منازل منها منزل النوينية الالهيقة (6. 36b د. f. 36b الشاهد ومنزل السلب المنازل منها منزل الذور ومنزل السلب المنازل منها منزل الذور ومنزل السلب Schluss f. 44a:

ثم انتقال عند الي المشاهد : Schluss f. 44^a: الأن الانهية التي لا تتقيد بالمكان ولا يحكم عليه الآن والله اعلم' تم الكتاب

HKh. III 6426 (" الهو) scheint verschieden zu sein.

2939. Spr. 788.

30 Bl. 8vo, 10 Z. (20¹/₂ × 14¹/₂; 14¹/₂ × 11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u.Verf. f.1ⁿ:

نتاب الموازنة للشبخ الاكبر محبى الدين . . . ابن عربي الخ

قال . . . الحمد لله الكاشف : Anfang f. 1b: نطائف السرار لارباب الهمم والابصار . . . وبعد فالنظر في هذا العلم الذي تحن بصدد فظران نظر بواسطة الامتال المصروبة للنظار ونظر في الحكمة الالهية التي هي ينبوع الانوار وكلاهما نظر للعقل الخ

Der Inhalt dieser Schrift des Ibn el'arabī geht auf die "Vergleichung" zwischen den zwei Welten (بين العالمي) von c
üfischem Standpunkt aus.

حتى يهتدي اليها من غير تعليم : Schluss f.30b يسير وهكذا هذا والله ولى التوفيق ونعم الرفيق تن النخ

Schrift: gross, weitläufig, deutlich, vocallos. — Ab-schrift von درویش عثمان, ungefähr um 1800.

2940. Pm. 23.

8°°, 27 Z. (Text: 16 × 11°m). — Zustand: ziemlich gut; das Papier ist seiner Breite wegen öfters am Rande umgebogen. An den oberen Rand S.77—79 Papier angeklebt.—Papier: gelb, stark, glatt. — Titelüberschrift u. Verf.: ر" في نعن الرواح للشيخ الاكبر محيى الدين الخ

الحمد لله الذي اخرج ارواح العارفين :Anfang من كتم العدم وسيرهم في ميادين القدم . . . أما بعد فان اخواني سالوني ان اذكر شيئا من نعت الارواح الرخ

Darstellung, wie der Geist von Gott geschaffen und durch welche Stationen er gehen muss, um zur Erkenntniss Gottes zu gelangen, und die verschiedenen Ansichten über das Wesen des Geistes, wie auch Erörterung über Verhältniss von Geist, Herz und Verstand. Diese Abhandlung des Ibn el'arabī zerfällt in mehrere ungezählte , ohne besondere Ueberschriften.

Schluss: ومكرها ويهتدي به الي فنون غيبها تم الكتاب ومكرها ويهتدي به الي فنون غيبها تم الكتاب Schrift: klein, gedrängt, gleichmässig, fast vocallos. Abschrift im Jahre 1109 Moharram (1697) von محمد بن محمد بن يوسف بن محمد الحراني

2941. We. 1619.

14 Bl. 8vo, 13 Z. (16 × 11; 11 × 7¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband. — Titel und Verfasser f. 1^a:

رسالة ترتيب السلوك الى مالك الملوك فحيى الدين ابن العربي

الحمد لله رب العالمين وصلى الله ... Anfang f.1b: ... المحمد لله رب العالمين وصلى الله ... أما بعد فهذه نبذة في ترتيب السلوك الي

Weg zu Gott. Diese Abhandlung des Ibn el'arabī zerfällt in Vorwort, 3 فصل, Schlusswort.

في حقيقة الوصول التي الله تعالي ¹ 1 المقدمة في سير المريد من ظاهره التي نفسه المعبر ⁸ فصل 1. عنه في الشريعة وهو اتباع الصراط

في سير المريد من نفسه الي قلبه المعبر 6ª فصل. 2 عنه بالطريقة وهي التخلف بالخلف

في سيره من قلبه التي ربه المعبر عنه بالحقيقة 8ª فصل .3 وهو تحو ما سوى الله

[في أداب الخلوة] من لم يتيسر له شيخ 12 التحاتمة واراد دخول الخلوة

نسال الله تعالى ان يجعلنا :Schluss f. 14^a : وعلمناه من ممن رقاه بفصله الي المقام الاسني . . . وعلمناه من لمنا علما بمنه وكرمة أمين وصلى الله على سيدنا النز

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 1238 Sawwāl (1823) von عبد الغنى الميداني.

2942. We. 1868.
2) f. 37^h-38.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt: s. unten.

الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنّا :Anfang لنهتدي لولا أن هدانا الله لما قال الله تعالي لنبيّه صعّم وانذر عشيرتك الاقربين الخ

Es ist hier bloss der Anfang der Abhdlung des Ibn el'arabi vorhanden, deren Titel f.38*,10:

Einen Commentar zu den schwierigen Stellen des Werkes hat معبد القادر بن عبد القادر القادم ا

2943. We. 1632.
5) f. 81-82a.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel-überschrift f. 81a:

٢٠ الاعلام فيها بنى عليد الاسلام،
 وصية محلاة في فصل الصلاة،

Verfasser nach dem Bism. (ausführlich):

محيى الدين . . . ابن العربي المخ

اعلم ايدك الله تعالي بروح منه ان Anfang: في معنى الصلاة ثلاث معانى الرخ

Auskunft über die Grundlagen des Islam. Zerfällt in 4 ziemlich kurze وصية, deren 1. betrifft das Gebet; die 2. f. 81° unten Almosen (Anfang: مان الزكاة مبنية على اربع اقسام); die 3. f.81° oben Fasten (Anf.: وهو عبارة عن الأمساك); die 4. f.81° unten Wallfahrt (Anf.: وهو ينقسم الى قسمين العنيق).

ففى حج الارواح الإشباح وروايح : "Schluss f. 82 تم نسيم روح الارواح وفي التلويج ما يغني عن التصريح تم

2944. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 78b:

هذا كتاب الاعلام باشارات اهل الالهام: Anfang f.78b سالنا في تقييده بعض من يكرم علينا من الاخوان النخ

Ibn el'arabī behandelt hier die Eigenschaften und das Wesen Gottes in mehreren ungezählten Kapiteln. — F. 78^b إلى التوحيد نقط الكلام 19^a ; في التوحيد 19^b ; في الكلام 19^a ; في التوحيد 19^b ; الحبّ 19^b ; الحبّ 19^b ; الحبّ 19^a ; الحبّ 19^a ; الحبّ 19^a .

ما قيدت منها الله ما سمعته : Schluss f. 83 . . . وجملتها مايتان وبضعة وستون كلمة والحد لله الح

2945. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 75*: كتاب الفنا في المشاهدة واشارات مما يتعلق برحيق الله

Verfasser (ungenannt): آبن العربي

الحمد لله الذي قدر وقضا :"Anfang f. 75 وحكم فامضى ورضى وارضى . . . أما بعد فاق الحقيقة الالهية تتعالى أن تشهد بالعين الخ

Ibn el'arabi behandelt hier die Erkenntniss des göttlichen Wesens.

تشهد لك لعدم الاحاطة : Schluss f. 78° والله المرشد لا ربّ سواء انتهي ما قدر لنا ان نورده من هذا المنزل والله اعلم والحمد لله وحده الح

2946. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 71a:

ابن العربي :(Verfasser (ungenannt

الحمد لله منقص الفهوم وفاتح :Anfang f.71b مغالف العلوم . . . اعلم اليها السالك بالهمة العليا ومزاحم الروحانيات العلا الخ

Von den Stufen der Inspirationswissenschaften. Schluss f.75°: خلك بالرجال انه المولي بذلك «Schluss f.75° والقادر عليه انتهي المقدر من هذا المنزل من الفتوحات المكيّة والحد لله ربّ العالمين والعاقبة للمتقين ولا عدوان الا على الظالمين وصلّي الله على من لا نبتى بعده سيدنا الله ونعم الوكيل محمد . . . الي يوم الدين وحسبنا الله ونعم الوكيل الله. V 11751. 10330.

/ 2947. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 2211:

Verfasser ibid.: ابن العربي

الحمد لله الدايم الذي لم :Anfang ibid. من الدايم الذي المعقول على الازل . . . أما بعد فان الناس قد اجري الله على السنتهم لفظة الازل الخ

Ibn el'arabt behandelt hier den Sinn des Wortes Ewigkeit (15).

Schluss f. 227*: فقد مشى فى الازل ما فيه غنية وحده الخومقنع لذي قلب سليم تتم . . . والحمد لله وحده الخ HKb. V 9812.

/ 2948. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrieben:

قال الغزالي حجة الاسلام ابو حامد رَة :Anfang هو اسم للموجود الحقّ الجامع للصفات الالهية النخ

Ibn el'arabi behandelt hier zunächst den Thronvers (Sura 2, 256).

Daran schliesst sich f. 196^b—202^a eine Anzahl von Fragen (مسئلة), von denen eine die 9 verschiedenen Arten des Geistes (روح)) erörtert.

2949. WE. 119. 20) f. 134^a-148^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f.134^a (so auch in der Vorrede):

كتاب اشارات القرآن في عالم الانسان Vorfasser (ungenannt): ابن العربي

المجد لله مرسل العوارف ومنزل : Anfang f. 134 مرسل العوارف ومنزل : الطايف . . . واوضحتها في معارج واسراءات وعرش رحمانيات واستواءات الخ

Tiefere Betrachtung der Suren des Qorān, theils einzeln, theils mehrere zusammengefasst, von Ibn el'arabi. — Schluss f. 148b: شاسعا عن المواجهة والتلقي جعلت هذه الاشارات كالصلة لكتاب التنزلات في اسرار الطهر والصلاة تتت

Es schliesst sich daran, f. 148^b, eine Erörterung desselben Verf., über den Satz des Qorān (7, 155) درحمتی وسعت کل شیء: in wie fern darin auch الغضب begriffen sei.

$/\!//$ 2950. WE. 119. 18) f. 124 $^{\circ}$ -133 $^{\circ}$.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 124a:

كتاب السبعة وهو كتاب الشان

(Nach der Vorrede: كا ايام الشان). Verfasser f.124a:

Voran steht ein çüfisches Gedicht, 26 Verse, dessen Anfang (Ṭawīl):

اقول وروح القدس ينفث في النفس بان وجود الحق في العدد الخمس

الحمد لله العلي الشان العظيم : Anfang f.124 . . . وهو السلطان . . . أما بعد فهذا كتاب سقيته . . . وهو ما يحدث في اصغر يوم في العالم من الاثار الالهيّنة الج

Ueber Wesen und Bedeutung der Wochenzeit und Wochentage, und wofür in höherem Sinne jeder derselben bestimmt sei.

فان هذه الحجالة لا تحتملها لصيق: "Schluss f.133 الحجالة لا تحتملها للم المنطقة والحمد لله المنطقة والله ينفعنا بالعلم ويؤيدنا بالعين والحمد لله المنطقة المنطقة الله المنطقة المنطقة

2951. Pm. 2.

155 Seiten 8vo, 19 Z. (21 × 15; 13¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, vom Anfang, besonders S. 13, 14, abgesehen. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel (auf der Vorseite des Werkes und im Vorwort S. 8):

تنترل الاملاك للاملاك في حركات الافلاك Verfasser: محيى الدين ابن العربي

الحمد لله الذي وصف الانسان :Anfang S.1 بما وصف به نفسه . . . أما بعد تماستم الجود منه حضرتي يبدى فيظهر ما اريد على الدوامً

Ibn el'arabi handelt hier zunächst von der göttlichen Sendung, nicht durch Engel, sondern durch Menschen, und von der Stellung und den Verpflichtungen der Gesandten. Dann erörtert er ausführlich die in den 5 Gebeten der Gläubigen liegenden Geheimnisse und die damit verbundenen Pflichten. — Das Werk zerfällt in 55 Kapp., deren Uebersicht S.3—7.

في ذكر اسم هذا الكتاب وشرحه مجملا 8.7 باب.1

في بيان تنزل الاملاك على قلوب الاولياء 10 باب. 2

فى معرفة سبب وضع الشريعة فى العالم 15 باب.5 ومعنى قولة تعالي قل لو كان فى الارض ملائكة يمشون مطمئنين المخ

فى بيان السبب الذي دعانى ان اخص 23 باب.10 فى هذا الكتاب من العبادات الصلوات الخمس دون غييها

في معرفة اسرار الاستجمار 40 باب. 20

في معرفة اسرار علهارة التوب والبقعة للصلوة 53 باب 30.

فى معرفة اسرار السجود وما يختى به 70 باب.40 من التسبيم والدعا

فى اختصاص الظهر بيوم الخميس ومن هو 131 باب.50 الامام فيه وما يظهر فيه من الانفعالات

فى معنى قوله والذين م على صلوتهم دائمون 152 باب. 55. Schluss S. 154:

ولأستحل رجال مسلمون دمى يرون اقبيح ما باتونه حسنا

Schrift: ziemlich gross, kräftig, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift von عناية بن نعمة الله بن عناية الله بن عناية الله السامغاني im Jahre 1093 Çafar (1682). — HKh. II 3656.

2952. Pet. 601.

142 Bl. 8°, 11 Z. $(15^{1/2} \times 10^{3/4}; 10^{1/4} \times 7^{1/2}c^{m})$. — Zustand: nicht fest im Einband; im Anfang unsauber und am Rande stark wasserfleckig. Der Rand bisweilen ausgebessert. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: rother Lederband. — Titel f. 1°:

٤ توحيد التوحيد

Verfasser ausführlich.

قال الشيخ الاكبر . . . فصل : Anfang f. 1b فصل في معرفة البيقيين واسراره ان البيقيين محل العلم في الخلد، في كل حال بوعد الواحد الاحد الرخ

Ibn el'arabī entwickelt in diesem Werke seine Ansicht, dass die Wahrheit ein Erkennen des Ewigen sei und dass mit der Hingabe des Herzens an Gott und dem Verzichten auf geistige Regungen und Leidenschaften die Annäherung an Gott vorschreite und das Mittel zur Seligkeit gewonnen werde. — Es zerfällt in viele ungezählte Abschnitte, in welchen vielfach die çūfischen Stationen erst positiv, dann negativ behandelt werden: z. B. f. 36° viele stationen erst positiv, dann negativ behandelt werden: z. B. f. 36° viele stationen erst positiv, dann negativ behandelt werden: z. B. f. 36° viele stationen erst positiv, dann negativ behandelt werden: z. B. f. 36° viele stationen erst positiv, dann negativ behandelt werden: z. B. f. 36° viele stationen erst positiv, dann negativ behandelt werden: z. B. f. 36° viele viele

Einige Abschnitte:

ق معرفة الصبر 6° ; ق معرفة ترك اليقين 8° . 8 في معرفة ترك اليقين 8° . 8 في مقام ترك العبودية 11° ; في العبودية 43° في مقام الفتوة 48° . 92° ; في مقام الأدب 87° في مقام الأدب 92° ; في مقام الأدب 113° في مقام كيبياء السعادة 413° .

فلا تكونى من الجاهلين : Schluss f. 142b المين ولا نفعنا الله تعالى بالعلم وجعلنا من اهله امين ولا جعلنا ممن سعي بخيره في حق غيره والله اعلم بالصواب ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم

Schrift: klein, gewandt, etwas gedrängt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Für die Ueberschriften ist an vielen Stellen Platz gelassen, wie f. 21^b ff.

Abschrift von عبد الكريم بن محمد الصالحي im Jahre 999 Rabi' II (1591).

F. 1° wird die Einkleidung in den Çüftorden kurz besprochen.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL, IX.

2953. Pet. 515.

85 Bl. 8°°, 19 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14; 15 \times 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: im Deckel zum Theil lose. Nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1° (von neuerer Hand):

كتاب التدقيق في جحث التحقيق للشيخ الاكبر محيى الدين ابن العربي

الحجد لله وسلام على العباد الذين : Anfang f.1 المحدد السلام عليكم اخواني . . . قدس الله ارواحهم وطهر اشباحهم . . . اعلموا انى انما اردتكم الخ

Ibn el'arabī bezeichnet f. 4^a dies Werk selbst als eine عداية, Anleitung zum Hingelangen zu Gott dadurch, dass der Mensch sich selbst klar wird über sein Wesen, seine Zwecke, seine Stellung zur Welt und zu Gott. — Es ist in eine Anzahl (ungezählter) فصل getheilt, ohne besondere Ueberschriften.

فصل وبهذا تفهم أن الاختلاف بحسب غلبة الصفات 11 المطوية كلها ومن ذلك

فصل فقد بينت لك أن الله سجانه جعل جميع 13 مفاته ترجع الى صفتين وجميع صفات الخلق

فصل استكشف ما قدّمت لك ممّا معناه ان فصل العالم باسره انسان كبير وروحه الانسان الكامل u. s. w. — Zuletzt:

فصل واذا فهمت هذه الفصول فلتفهم آداب الدعاء *73 مجملا ومفصلا وسأشير لك الى ذلك

فصل فقد استبان لك مكرّرا أن كنت تفهم أن 80° الخلافة هي الظهور بمراتب الوجوب والأمكان

فصل قد اخبرتك أن الكون ينقسم كله الي ظاهر 81^b وباطن وقد سمي الله سجانه الباطن بالامر والظاهر بالخلف

فكان خليل الله محصا من : Schluss f. 85b حيث هو حبيب الله محصا واتي بمفاتيج خزاين الارض والسماء وعدا مفترض فيه عنان الشان بافصح من هذا اللسان في هذا الزمان والله اعلم وحسبنا الله الخ

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Die Bezeichnung der Abschnitte meistens roth. F. 1—16 ist von derselben Hand, aber flüchtiger und meistens grösser und gröber. — Abschrift c. 1100/1688.

2954. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 83b:

كتاب قسم الألهى باسم الربانى Verfasser ungenannt.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f. 83° العالمين للمتقين . . . أما بعد فان الله جلّ اسمه اقسم في كتابد العزيز على امور كثيرة الخ

Ibn el'arabī behandelt hier die verschiedenen Weisen, in denen Gott bei sich selbst schwöre.

1. بالربوبية على صورة تحصيل الايمان 85⁶ باب .

2. في قسم الله بالربوبية على انفاذ سوال التقرير 87⁸ باب .

على المشركين يوم القيمة

فى قسم الله بالربوبية على انفاذ حكم الحشر 89 باب. 3 الروحاني والجسماني

فى قسم الله بالربوبية على ضمان الرزق بالجنة 4.9 باب. 4 والصمير يعود على المذكور

في قسم الله بالربوبية على قدرته : (فصل 5 in 5 باب . 5 ونفوذها تبديل الخلف خلف آخر خير منهم النفوذ الاقتدارى لا يسبق : "Schluss f. 92 ناموجودات بالحق" تم HKb. III 6270.

2955. We. 1796.

 8ro , 21 Z. (21×15; $14^{1/2}-15^{1/2}\times11-11^{1/2}\text{cm}$). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift f. 17°:

هذه المضاددة في علم الظاهر والباطن

Verfasser fehlt, doch steht oben am Rande links, von derselben Hand wie der Titel u. das Uebrige, الشبيخ محبي (das Uebrige ist durch Beschneiden des Blattes fortgefallen),

الحمد لله ذي الحكمة الباهرة Anfang: الذي الخمد الذي الخري نوع شونه في المظاهرة الباطنة وانظاهرة الن

Der Verfasser spricht von den Gegensätzen, die sich in der Natur, im Wesen des Menschen und der Begriffe, im Innern und Aeussern und überall zeigen und von denen Gott selbst nicht frei sei. Er lässt nun, um eine Seite des Gegenstandes zu behandeln, sein Aeusseres u. Inneres sich in ihrer Gegensätzlichkeit gegen einander aussprechen. Er beginnt damit so f. 19ª unten: فابين ظاهري ينكر على باطنى حسدا منه اذ السرّ فيه وباطنى ينكر على ظاهري عجبا وتيها عليه مما فيه فقال ظاهري لباطنى اخرج الى عندي لتري ما فى ظواهري من المظاهر والامر والنهي والتفصيل والايات فتعذريني . . . وقال باطنى لظاهري فى الظهور كشف الستور وفى كشف الستور قصم الظهور ولكن ادخل انت الى عندي لتشهد انت ما فى الباطن من المعاني البواطن الخ

افهم السرفى التصادد من حكمة : *Schluss f. 26 الله فى المظاهر ففى التصادد سر بلبغ وقد تبدي لكل ناظر دقف تحقف معني لطيفا فى طتى رمز مرموز طاهر' تمت

Schrift: gross, kräftig, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1117 Sa'bān (1705). Der Abschreiber fügt schliesslich noch einige Verse zum Lobe des Wissens und Aufforderung zu baldiger Busse und Gebet hinzu.

2956. We. 1632. 4) f. 72 ^{b} -80.

8°°, c. 32 Z. $(17^{1/2} \times 13^{1/2}; 16^{1}_{2} \times 12^{1/2}$ cm). — Zustand: wasserfleckig, bes. am oberen Rande u.im Rücken. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Titel u. Verfasser f.72°:

الغايات فيما ورد من الغيب في تفسير بعض الآيات لمحيى الدين ابن العربي

الحمد لله الذي انهب عنا : Anfang f. 73°: الله تعالي الحن الله تعالي الحن ان ربنا لغفور شكور أعلم ايدك الله تعالي بروح منه أن الرجال ما سميت رجالا الا لهمهم وهمهم لانها ريش اجتحة وجودهم فمن خرب طاهره من الاعمال وخرب باطنه من الادب فهو الي الخروج أقرب المخ

Ibn el'arabī knüpft hier çūfische Erörterungen an einige Qoranstellen. Zuerst Sura 20, 19. Zuletzt f. 80°, 13 v. u. die Worte in Sura 21, 34: كل في فلك يسبحون

يخفى القصايا ويغطى على وجود : Schluss f. 80b لخقايف ولخقوق فافهم ... والفتح من الملك الوهاب في ختم الكتاب تبصرة لاولى الالباب واليد المرجع والمآب وصلى الله المخ

Schrift: ziemlich gross, sehr gedrängt u. eng, vocallos, deutlich; geht fast bis an den äussersten Rand. — Abschrift von عمر بن زين بن على بن محمود العربي um 900/1494 (das Datum ist durch Beschneiden des Blattes fortgefallen).

2957. We. 1631. 3) f. 104-125.

Format $(20^{1/2} \times 15^{1/4}; 15^{1/2} \times 9^{1/2^{cm}})$ etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

هذا كتاب تاج الرسايل المعانى الالهية المودعة ومنهاج الوسايل في ايضاح المعانى الالهية المودعة في المعانى الروحانية مما جري بيني وبين الكعبة المعظمة عند طوافي بها من باب المكاشفة والمطالعة كتب بها الشيخ . . . محيى الدين . . . ابن العربي . . . الى بعض من يكرم علية من المحابة

Ein Sendschreiben des Ibn el'arabī an einen Freund in Mekka, çufischen Inhalts. Dasselbe beginnt: المنابعة الله تعالى توجنى بناج الله تعالى الله تعالى الله تعالى الله تعالى على حرمه الخ النائي في حرمه واطلعني على حرمه الخ Es ist im Jahre 600/1203 verfasst und zerfällt in mehrere سالة mit eigenen Ueberschriften, Betrachtungen enthaltend, zu denen ihn der Anblick der Ka'ba u. der Umgang um dieselbe veranlasste.

الرسالة الالهية توسل بها عبد الله اليها ونزل بها عليها 105 الرسالة القلسية توسل بها عبد الحتى ونزل بها عليها 108 الرسالة القلسية توسل بها عبد العليم اليها النخ 110 الرسالة الربانية توسل بها عبد الشكور اليها النخ 113 الرسالة المشهدية توسل بها عبد البصير اليها النخ 116 الرسالة الفردوسية توسل بها عبد السميع اليها النخ 119 الرسالة العذرية توسل بها عبد الودود اليها النخ 121 الرسالة العذرية توسل بها عبد الودود اليها النخ 121 الرسالة الوجودية توسل بها عبد القادر اليها النخ 124

وتصديف الكلام وقصى ربك : *Schluss f. 125 التهارة انتهت ان لا تعبدوا الا اياه لنفى للحود وهنا بهذه الاشارة انتهت الرسالة والسلام عليك ورحمة الله وبركاته والحمد لله امين * HKh. III 6705 الرسائل الخ

2958. Spr. 1958. 2) f. 61-78.

الدرة الفاخرة في ذكر من انتفعت بهم في الأخرة الدرة الفاخرة في ذكر من انتفعت بهم في الأخرة " ورسانة روح القدس في مناصحة النفس" في مناصحة النفس العربي الدين . . . ابن العربي الدين العربي العربي الدين العربي الدين العربي الدين الدين العربي الدين العربي الدين العربي الدين العربي الدين العربي العربي الدين العربي الدين العربي ال

ارسلها من مكة حرسها الله سنة ست ماية الي الشيخ العارف . . . عبد العزيز بن ابي بكر القرشي المهدوي نزيل تونس في بلاد المغرب

قال سيّدنا ... ابن العربي ... من العبد : Anfang الصعيف الناصح . . . الي وليّه في الله تعالى واخيه الركن الوثيق ابي محمد عبد العزيز . . . أما بعد الخي فان النصح اولى ما تعامل به رفيقان وتسامر به صديقان الحَ

Ibn el'arabī giebt in diesem Sendschreiben, welches er im J. $600/_{1203}$ von Mekka aus an einen Freund in Tunis, Namens 'Abd el'azīz ben abū bekr elqoresī elmahdawī gerichtet, Auskunft über seine Seelenstimmungen und sein Ringen nach Erleuchtung.

Das Werk bricht ab mit den Worten f.78^b: اخاف والله يا ولتى نفسى وعلي من هو مثلي ان الخاف الله ينقل اسمه من ديوان المومنين⁴

HKh. III 6157.

2959. WE. 119.

227 Bl. 8°°, 25 Z. (21¹/2×16; 15×10°m).—Zustand: ziemlich gut; doch der Rand oben stellenweise, besonders im Anfang und Ende, wasserfleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1b:

كتاب الحلالة

Verfasser nicht angegeben.

الحمد لله بالله حمدا لا تعلمه : Anfang f.1b الاسرار . . . أما بعد فاتى ذاكر في هذا الكتاب بعض ما تحوي عليه الجلالة من الاسرار والاشارات الخ

Ibn el'arabi erörtert hier den geheimen Sinn und die Kraft des Wortes الجلالة (Hoheit). Das Werk ist in mehrere فصل (ohne besondere Ueberschriften) getheilt.

فهذا بعض ما في الجلالة من الجلالة : Ende f.6° تمت وقد تجز الغرض الذي اعطاه الوقت والجد لله وحده تمت

Schrift: ziemlich gross, kräftig, rundlich, vocallos; nicht immer gleichmässig. — Abschrift c. 1750.

HKh. V 10023.

Der ganze Band enthält 28 kleinere Abhandlungen cüfischen Inhalts, fast alle von Ibn el'arabi. Ein Verzeichniss derselben f. 227^b.

2960. Pm. 15. 2) S. 11-26.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift (nach dem Bismilläh):

جواب عن مسالة السجحة السوداء وهي الهيولي،

ابن العربي Verfasser fehlt; nach HKh.: ابن

واذا قد ذكرنا العقل الاول وهو اول Anfang: واذا موجود والنفس الكلية وهي اول منفعل عن العقل النخ

Çüfische Abhandlung über die Materie, von Ibn el'arabī.

وسنذكر طرفا من الامور التي :Schluss S.26 للمور التي الخزء الذي وكل بها الارواح التي لهذه الافلاك في الجزء الذي فيه الحجواب عن الارواح ان شاء الله تعالي، تمت المسايل الثلاث والحمد لله الخ

Unter den 3 Fragen, die am Schlusse erwähnt werden, ist ausser der vorliegenden noch die in No.1 dieses Bandes und die dort schon erwähnte نالعقل الاول zu verstehen.

HKh. III 7007.

2961. Lbg. 935.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Sehr wasser-fleckig. — Titel u. Verfasser (auch am Rande):

رسالة النشأتيين نحيى اندين und لابن انعربي

لبارينا العظمة والجلال والتقديس Anfang: لبارينا العظمة والجلال ولرسوله السيد . . . العصمة والتنزيه ولنا التردّد بين الحمد والصلاة وبين الوهب والصلات الخ

Ueber Verhältniss und Verbindung der beiden Schöpfungen, der geistigen und der körperlichen (الروحانية والجسمانية).

Schluss (Kāmil):

تبصر وجودا لا يزال منزلا سرّ الحيوة على يدي شؤبوبه فهذه نبذ من اسرار مقامها العلى وموردها الشهى والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

Collationirt.

(المولد الجسماني والروحاني) Vielleicht HKh. VI 13447

2962. WE. 119. 5) f. 23 ^{b} -31 ^{b}.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 19a:

كتاب مغانيج الغيب

Verfasser ungenannt.

الحمد لله المنفرد بعلم المفاتيج الاول: Anfang f. 23° المنعوت بها ... أما بعد فإن المفاتيج تعلو بعلو مغاليق غيبها

Ibn el'arabī erörtert hier die Geheimnisse des göttlichen Wesens.

ولا من المفاتيج الا ما اوضحته لك : Schluss f. 27ª فانهج وعلى الله قصد السبيل وانتهي بعض ما يعطيه هذا المنزل بحكم الاجاز والكتم والحمد لله وحده الخ

تلفروش Daran schliesst sich ein Fragesatz (المسئلة) über die Zahl der المراتب und المجالي und Beantwortung desselben. — Dann ein Stück عنا المعالية العقايد العقايد المعالية العمال الشريعة المحام الشريعة الحقيقة المطابق للواقع عليه رعاية الحكام الشريعة وهو الحقيقة المطابق للواقع المواقع عيرة والله اعلم المن جميع الوجوة ليستفيد ويفيد غيرة والله اعلم HKh. VI 12515.

2963. WE. 119. 9) f. 56a-60b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 56°: كتاب المحخل الى معرفة ماخذ النظر في الاسماء والكنايات الالهيمة الواقعة في الكتاب العزيز والسنة Verfasser ungenannt.

الحمد لله هو نفس الحمد : Anfang f. 56b على ما تقرر في قلب كلّ من به توحد . . . أما بعد فهذا كتاب تكلمنا فيه على ما وقع في القران العظيم من الاسماء بلسان الحقيقة والشريعة الخ

Ueber die im Qoran vorkommenden Namen Gottes handelt Ibn el'arabt in dieser Schrift, einer Einleitung zu seinem Werke (f. 56b): المقصد الاسنى في الاشارات فيما وقع في القران بلسان المقصد الاسماء والكنايات (vgl. No.2226).

2964. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 61a:

Verfasser ungenannt.

الحمد لله وسلام على عباده الذين :Anfang f.61a الحمد لله وسلام على عباده الله سراير اخواننا الاصفياء فانع لما كانت ارواح مكرمة في اجساد مطهرة المخ

Ibn el'arabī behandelt hier in mehreren ungezählten Kapiteln die 12 نقيب d. h. geistlichen Führer der Cüfis.

باب الاشارة بقوله تعالي وبعثنا منهم اثنى عشر نقيما 61⁶ باب حال قطب النقباء وهو الاول 62^a

وقد لزحنا لك بالغرض المقصود : Schluss f. 67b والله يقول الحق وهو يهدي السبيل والحمد لله وحده

2965. We. 1735. 2) f. 7-29.

 8vo , 16 Z. $(20^{1}/_{3} \times 14^{1}/_{2}; 15 \times 10^{\text{cm}})$. — Zustand: durch und durch wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Titel und Verfasser f. 7^{a} :

ك" وسائل السائل للشيخ الاكبر

تلاقي الشيخ . . . شمس الدين : Anfang f. 7b الدين الدين الدين الدين الدين من سيدنا الشيخ الامام . . . محيى الدين . . . ابن العربي . . . قال رحم سمعتم يقول ما معناه النظرة الالهية لا يقف قدامها شيء بل تخرق وتنفذ جمعية محققة والنظرة الطبيعية مقيدة بالخوف والتفرقة الخ

Enthält Definition çūfischer Begriffe. Es sind Antworten des Ibn el'arabī auf Fragen, die ihm sein Schüler Ibn saudekīn vorlegt, zum Theil auch auf Fragen Anderer. Eine Menge Fragen sind eingeleitet durch وسايل in der Titelüberschrift verändert ist aus مسايل.

ينبغى أن تعرف وبين طرفى : Schluss f. 29b المسالة نكتة خفية قل أن يطلع عليها والله أعلم تن

Schrift: gross, kräftig, gefällig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737. — Collationirt.

2966. Lbg. 359.
3) f. 108-136.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel f. 108*: كتاب التراجم

(f.la steht als Titel (unrichtig) angegeben: تاج التراجم). Verfasser: محمى بن على الدين محمد بن على الطائى الحاتمي الاندلسي

Hier ist محمد einmal zu streichen; ein Sohn des Ibn el'arabī heisst allerdings محمد, aber nicht محمد, sondern الدين

الحمد لله رب العالمين والعاقبة: Anfang f. 108b العمم والترقى للمتقين . . . أعلموا اخواننا المحاب الهمم والترقى في الدرجات العليا واياكم اخاطب ومعكم اتكلم المخ

Ibn el'arabī erörtert in dieser Schrift, zu erbaulicher Belehrung, eine grosse Menge çūfischer Begriffe, die alle mit ترجمة القهر eingeführt werden. Zuerst f.110^b باب ترجمة القهر; dann العدل الثبات التعريف الاجابة الفتح الكبرياء للعدل الثبات النبي الهادي الكبرياء المعفقة الرق المحاب الهادي الهادي المعفقة الرق المحاب الهادي الهادي المعفقة الرق المحاب الهادي الهادي المعابد المعفقة المحاب الهادي الهادي الهادي المعابد المعابد المعابد المحابد المعابد المعابد المحابد المعابد المحابد ا

اشارة التنوعات حقايق الاحكام: Schluss f.136b والله الموفق ... ولا خير الا خيره وهو حسبى ونعم الوكيل،

Die Unterabtheilungen der einzelnen Kapitel sind mit اشارة bezeichnet.

Abschrift im J. 1132 Du'lqa'da (1720).

2967. Spr. 990.

12 Bl. 8ro, 11 Z. (16³/₄ × 12¹/₉; 11¹/₂ × 8^{cm}). — Zustand: unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1^a:

كتاب ترجمان الألفاظ الحمدية ابن العربي :Verfasser f. La am Rande

الحمد لله وسلام على عباده : Anfang f. 1b وسلام على عباده الذين اصطفى . . . أما بعد فاذك اشرت الينا بشرح الالفاظ التى تداولها الصوفية الخ

Kurze Erklärung çüfischer Ausdrücke. Ibn el'arabī sagt, er habe sich auf das Allerwichtigste beschränkt. — Beginnt f. 2° mit: الهاجس يعبّرون به عن الخاطر الأول المن سرّ السرّ ما انفرد به الحق عن العبد' تم und schliesst f.12° mit: سرّ السرّ ما انفرد به الحق عن العبد' تم

Schrift: klein, gefällig, gut, vocalisirt. Die Stichworte roth überstrichen. — Abschrift c. 700 (670). — Collationirt. — HKh. I 816 (اصطلاحات الصوفية).

2968.

Dasselbe Werkchen ist enthalten in:

1) Pm. 199, 12, f. 224—232^a.

8°°, 14-18 Z. (Text: $12^{1/2} \times 7^{1/2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt.

Titel u. Verfasser fehlt. Anfang wie bei Spr. 990. Bricht etwa 3 Seiten vor dem Schluss ab mit dem Artikel اللب.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, vocallos. Die Stichwörter überstrichen. — Abschrift c. $^{1200}/_{1785}$.

F. 226b. 232b. 233a leer.

2) Pm. 80, 2, S. 23-34.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei Spr. 990. — Seite 34 ist von späterer Hand ergänzt.

3) Mq. 119, 25, f. 410 — 412.

8°°, 15 Z. (18 × 12; $11 \times 7^3/_4$ cm). — Zustand: die obere Hälfte (und 412 auch unten am Rande) wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Titel fehlt. Hier liegt (nicht ganz) die erste Hälfte des Werkes vor. Das Vorhandene hört auf mit dem Artikel الاثبات.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2969. We. 1633.

 8vo , 13 Z. $(15^{1/2} \times 10^{1/2}$; $10 \times 7^{\text{cm}}$). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f. 40^{a} :

رسالة المقتنع في ايضاح السهل المهتنع

so auch in der Unterschrift f. 55a. - Verfasser f. 40a:

محيى الدين أبن العربي

قال الشيخ . . . ابن العربي . . . ؛ فال الشيخ . . . ابن العربي . . . ؛ فل ارض وسما ممن نشأ ما قسما وخرج عن لل ارض وسما . . . المي اوليائي في الله الاصفياء . . . أما بعد فاني احمد الله الذي خلقني قبل ان يخلقني . . . فام بعد فانه واجب على كل من صفت مشاربه المخ

In dieser Abhandlung behandelt Ibn el'arabt den geheimen Sinn der Buchstaben. فهذا يا اخوان ما تيسر ذكره على : Schluss f. 554 لله وبركاته تنت لسان المولى والسلام الطيب... عليكم ورجمة الله وبركاته تنت

Schrift: klein, etwas rundlich, deutlich, fast vocallos. Text meistens in rothen Linien, Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Tabelle über die vorgekommenen erklärten Buchstaben und deren Sinn f. 55^b.

2970. WE. 119.

3) f. 14b - 19a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 14*: كتاب الحروف التلاثة التي انعطفت اواخرها على اوايلها

Verfasser nicht genannt.

الحمد لله فاتح الغيوب وشارح: Anfang f.14^b العدور . . . أما بعد فهذا منزل شريف يعطيك من المعارف الالهية الوجودية الخ

Ueber die 3 Buchstaben ن و م von Ibn وا von Ibn وأم تتصل الالف: • Schluss f. 18 الله الله عند العالم بالواويين لما ذكرناه هكذا واو فاتحقق هذه الحكم وانتهى الغرص والحمد لله وحده الخ

HKh. III 6383. 7041.

We. 1633, 3, f. 22-384.

 8ro , 11 Z. $(15^{1/2} \times 10^{1/2}; 10 \times 7^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark.

ك" الميم والواو والنون: Dasselbe Werk. Titel كحمد بن على بن احمد بن العربي النخ: Verfasser: محمد بن على بن احمد بن العربي النخ ناجي ist falsch). Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, etwas vocalisirt. Text in rothen Linien eingefasst. — Abschrift c. 1100/1688.

2971. WE. 119.

25) f. 202ª - 207ª.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 202a:

كتاب الألف وهو كتاب الأحدية

Verfasser f. 2024: ابن العربي

احدية حمد الواحد : Anfang f. 202b في وحدانية وحدانية حمد الاحد في احديته . . . أما بعد فإن الاحدية موطن الاحد الخ

Ibn el'arabi behandelt hier den Buchstaben i als Repräsentanten der Einheit.

و و المعنى المراقب : Schluss f. 207b و المعنى للالف مثل الواحد فلهذا سميناه كتاب الالف و وقد نجز الغرض . . . على قدر ما اقتضاه كتل المخاطب حين سال والحمد لله وحده الن المخاطب حين سال والحمد لله وحده الن المخاطب حين سال والحمد الم وحده الن المحدود و المح

2972. WE. 119.

26) f. 208^a - 214^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 2083:

كتاب الباء وهو مفتاح دار الحقيقة Verfasser ibid.:

قال من تعرق على مسئلته : Anfang f. 208^b : مد . . . أن أقيد له كتابا . . . في الحقايف الالهية والرقايف الروحانية . . . فقلت الحمد لله بالله فانه أثبت لعيني . . . طهور سلطانه . . . أما بعد يا ولى ابقاك الله فانك قلت لي أنه قيل لك الأشياء طهرت بالباء والباء فيها أمر ما الخ

Ueber die geheimen Kräfte des Buchstaben , von Ibn el'arabī.

والله يفتح قفل هذه الابواب: Schluss f. 214b: والفصول . . . والسلام الطبيب المبارك عليكم ورحمة الله وبركاته والحمد لله وحده الخ

F. 214^b Mitte und 215^{a,b} verschiedene Bemerkungen und Verse cüfischen Inhalts.

2973. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f.216a:

كتاب الياء وهو كتاب الهو

ابن العربي Verfasser ibid.:

يا من هو بلا هو الحمد لله حمد : An fang f. 216b: الما الحمد الخصوص بالسراير . . . أما بعد فهذا كتاب الباء وهو كتاب الهو كتاب الهو كتاب اله الاشارات والحقائق الخ

Dies Werk des Ibn el'arabī über die geheime Kraft des Buchstaben بي wird beschlossen durch einige مناجات (Gebetsunterredungen mit Gott). نكن الغرض من هذا الكتاب: «Schluss f. 221b وقد تجز الغرض هذه الزبدة المختصرة التي ظهرت وقد تجز الغرض والحمد لله وحده ونسال الله التوفيق والسلوك من اقوم طريق وحسبنا الله ونعم الوكييل الخ HKh. V 10632.

2974. Spr. 1933.

8°°, 13 Z. (Text: c. 13 \times 8°°). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich dick u. glatt. — Titel f.146°:

هذا الدور الأعلى لقطب انعارفين سيدي محمي الدين ابن عربي

Anfang f. 146b: اللهم يا حتى يا قيوم بك تحصّنت اللهم يا حتى يا قيوم بك تحصّنت الله الخ فاجنى بحماية كفاية وقاية حقيقة برهان حرز امان بسم الله الخ Eine Gebetsperikope, von Ibn el'arabi. Schluss f. 151a: وحسابا يسيرا وملكا في الفردوس الله على سيدنا محمد . . . تسليما كثيرا كبيرا وصلى الله على سيدنا محمد . . . تسليما كثيرا Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos, weitläufig. Abschrift c. 1800.

F. 151*—185 allerlei Kleinigkeiten; darunter: 151* باب جلب وتهييج 153*, باب حلّ المعقود 154* باب عند وانا عنها ولي خالة وانا خالها 154* باب عقد لسان 154* باب عقد لسان 154* باب عقد لسان 156 ff. allerlei Mittel, besonders medicinischer Art.

2975. Lbg. 578.

3 Bl. 8°°, 15 Z. $(15 \times 9^{1/2}; 10 \times 5^{1/2}^{cm})$. — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich glatt u. stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel f. 1°: الدَوْر الاعلا والدُرّ الاغلا

Verfasser etwas ausführlicher. Anfang f. 1^b: اللهم صلّ على الذات المُطَلِّسَمةِ والغيب المطمطم لاهوت الجال ناسوت الوصال . . . اللهم صلّ به منه فيه عليه يا عظيم Alsdann wie bei Spr. 1933, 12. Schluss ebenso.

Nach f. 1 fehlt etwas.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Das Stichwort مالا (اللهم) roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2976. We. 1607.

22 Bl. 8°°, 19 Z. (19³/₄ × 14¹/₃; 15¹/₂ × 10°m). — Zustand: lose Blätter und Lagen; nicht recht sauber, besonders gegen Ende; Bl. 21 und besonders 22 unten am Rande und im Text beschädigt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappdeckel. — Titel f.1^a:

شهر الدور الاعلى والكنز الاغلى

Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله العلى الاعلى [الفتاح] : Anfang f. 1^b: الفتاح اللذي وهب لاحبابه الدور الاعلى . . . أما بعد فيقول المحمد التافلاتي الخلاتي مفتى القدس . . قد اقترح على اخوان صدى وصفا شرح الدور الاعلى الن

Gemischter Commentar zu dem الدور الأعلى des Ibn el'arabī, von Moĥammed ben mo-hammed elmagrebī ettāfelātī elĥallātī (oder auch elĥalūlatī) elmālikī † 1191/1777. Derselbe ist nach der Vorrede f. 2ª betitelt:

الدر الاغلى بشرح الدور الاعلى

Der Verfasser schickt eine Einleitung voran, in der er über die besonderen Eigenschaften und Wirkungen dieses Gebetes (ورد), über Lebensumstände des Verfassers und dessen Textüberlieferung und über die Namen Gottes redet. Dieselbe beginnt f. 2a: المقدمة في ذكر خواصد المجربة عند اهل التحقيق منها الحبة والعزة في القلوب والحفظ من قرين السوء الخ

اللهم وان كان : Der Commentar beginnt f. 3b: اللهم وان كان : اللهم الوريد قربا معنويا . . . يا حتى الموصوف بالحياة التي لا يجوز عليها موت . . . يا قيوم القايم بنفسه لا يفتقر لغيره المخ

ولنمسك عنان البراع في ميادين : Schluss f. 22^a العرفان البيان وفيما قصدناه من العقود كفاية لذوي العرفان . . . ما ترنمت النفوس الرضية بتلاوة الدور العلى الذي اساره غير متناهية

Der Verfasser hat nach der Unterschrift sein Werk beendet im J. 1182 Gom. II (1768).

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Grundtext roth, vocalisirt. — Abschrift vom Jahre 1226 Ramadan (1811) von Ausschlaft.

Nach f.21 fehlen 8 Bl. (=We. 1615, f. 33b, 2 bis f.47a, 4).

2977.

Derselbe Commentar ist enthalten in:

1) We. 1615.

47 Bl. S^{vo}, 15 Z. $(16 \times 10^{1/2}; 11^{1/2} \times 6^{1/2}^{cm})$. — Zustand: im Anfang unsauber, dann an mehreren Stellen fleckig. Bl. 1. 10. 17. 18 ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

mitel f.1^a: شرح الدور الاعلى المسقى الدر الاغلال كالماء الدور الاعلى المسقى الدول zu lesen, wie auch im Titel in der Vorrede f.1^b ult. steht. Ver f.: محمد التفلاق المغربي مفتى القدس; ebenso im Vorwort f.1^b: الخلولتي ebenso in der Unterschrift, aber الخلولتي fehlt daselbst). Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig und gefällig, vocallos. Grundtext roth. F. 1—9. 25. 26 von späterer Hand, etwas grösser und rundlich, ergänzt; ebenso f. 17 und 18 oben. — Abschrift im J. 1191 Ďū'lqa'da (1777) von حسن بن دا كرمان التعالي

2) We. 1616, 1, f. 1—45.

97 Bl. 8vo, 11 Z. (16¹/₄×11¹/₄; 13¹/₂×9¹/₂^{cm}). — Zustand: unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei We. 1607.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1232 Rab. I (1817) von محمد بن عبد الرحيم بن عمر (f.576 mit dem Zusatze: الدمشقى الشافعي البكري القادري الخلوتي)

/ 2978. Lbg. 572.

8 Bl. 4to, 23 Z. (23¹/₃×14¹/₂; 17×8¹/₂c^m). — Zustand: gut. — Papier: strohgelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titelüberschrift f.1^b:

الحمد لله وكفي وسلام على عباده: "Anfang f.1: من أما بعد فيقول ... سيدي محمد الفاسى المغربي ... هذا ولما كنت في سن خمسة عشر من عمري اشتغلت بالادوار والاحزاب المنسوبين الي السادة العارفين الخ

Es ist nicht ein Commentar zu dem Werke des Ibn el'arabi, sondern ein dem Mohammed elfasi in seiner Jugend von einem Çüft dictirtes Werkchen, in welchem die Anweisung gegeben wird, wie die in dem Grundwerk liegenden geheimen Kräfte als Mittel, um dies oder jenes zu erreichen oder zu verhüten, verwendet werden können, wenn gewisse Stellen daraus so oder so oft, mit Qoranstellen verbunden, gebetet werden.

انه غافر الزلات ومقبل العثرات : Schluss f. 8b

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, etwas flüchtig, fast vocallos. Textstellen roth überstrichen. — Abschrift von حاجى داود im J. 1242/1896.

2979. We. 1833.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Zustand: sonst gut, nur in der oberen Hälfte die Spur von Wasserflecken. — Titel und Verfasser f. 265^a (u. f. 1^a):

كتاب العبادلة للشيخ الاكبر (ابن العربي d. h.)

الحمد لله جمد الحمد فانه : Anfang f. 265b كتاب اوفى فله المقام الاخلص الاصفى . . . هذا كتاب فكرنا فيه ما نطقت به السنة العبادلة عند تحققهم بما حققهم به الحق في سرايرهم المن

Der Verfasser stellt in diesem Werke eine grosse Anzahl von Männern Namens 'Abdallah zusammen und führt çüfische Aussprüche und Ansichten von ihnen an.

عبد الله بن عبد الله بن محمد، ناهم واول ما ظهر قال اول ما ظهر من الحضرة الالهية الاسم واول ما ظهر من الحروف الباء واول ما ظهر من الموجودات الجوهرالخ عبد الله بن عبد الرحمن بن الياس نام الله بن عبد ربه بن ابراهيم عبد الله بن عبد البر بن يونس قولا عبد الله بن اسباط بن عبد المنتقم نام 288 عبد الله بن اسباط بن عبد المنتقم نام 328 عبد الله بن يوسع بن عبد العالي المتعالي هوي عبد الله بن يوسع بن عبد العالي المتعالي معبد الله بن عبد الرحمن بن عبد الدهر عبد ال

قالوا عند مجيء زيد فكل : Schluss f. 329b

Das Werk zerfällt in 12 kleine Hefte (جزء). HKh. V 10293.

2980. Spr. 789.

78 Bl. 8°°, 25 Z. (20¹/₂ × 13¹/₂: 14¹/₂ × 9¹/₂c^m). — Zustand: am Rande grosse Wasserflecken. — Papier: gelblich, ziemlich dünn, glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel f. 1ⁿ:

هذا الكتاب تاليف سيدي محيى الدين العربي في الطريق

Bl. 1 ist von neuerer Hand ergänzt. Der Titel und der Anfang sind fraglich, der Verfasser (ابن العربي) richtig, da er sich f. 5^a auf sein Werk i الفتوحات المكتبة beruft. Nach der Unterschrift kann man dies Werk auch unter die Vermahnungen (الوصايا) rechnen.

الحمد لله الهادي الي سواء الطريق: "Anfang f.1 الحمد لله الهادي الي سواء الطريق المقدار المخ

Ibn el'arabi giebt hier einen Commentar zu einem seiner Werke, worin er nachweist, dass und wie der Schüler eines Meisters bedürfe, der in allen Stücken ihm Anweisung und Belehrung gebe, um zur richtigen Erkenntniss Gottes und Befolgung seiner Gebote und Verbote zu gelangen. Dieser Commentar ist der Fassungskraft der Leser angepasst, nicht eigentlich dem Wesen des Gegenstandes selber entsprechend: sonst würde man ihn nicht verstehen, heisst es in der Vorrede. - Vom Text sind nur die der Erklärung bedürftigen Sätze mitgetheilt. Die Erklärung beginnt f. 5^a: واما قوله وان يتصدف في مشيه التي الشيخ أس فذلك ليؤدى واجبا تعين عليه لان الوارث للرسول عمم ينزل منزلة البسول . . . ثم قال ويمشى وعليه الذلة والمسكنة والانكسار لان رسول الله صعم امرنا أن نأتي الجمعة بهذه الصفة المز

Der zuletzt mitgetheilte Satz des Textes ist f.77*: ثم قال واذا رايت بعض الأولياء قد اخفى حاله عن الناس ويظهر لهم خلاف حاله فاياك ان تنبه احدا من الخلف عليه

واما من قال ما : Schluss des Werkes f.78 ان يتقدّمه رايت شيئا الله رايت الله معه فلا بدّ ان يتقدّمه العلم بالله والله سجانه وتعالي اعلم تمت هذه الوصايا . . . والحمد لله الذي لا ربّ غيره وصلي الخ

Schrift: klein, gleichmässig, gefällig, deutlich, vocallos. Der Text roth überstrichen. Collationirt. — Abschr. c. 1750.

2981. We. 1702.

8°°, 17 Z. $(15^2/3 \times 11^1/2; 11 \times 7^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut; die Blätter sind alle zur Seite umgebogen, um zu dem Format des Bandes zu passen. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titel f. 15°a:

قال . . . ابن العربي ابن العربي العبادة الله العبادة الله الذي خلع على عبادة الله العبادة الماءة الحسنى . . . أما بعد فاقول بعد الحمد لله . . . الحمد لله الذي هدانا لهذا الن

Ibn el'arabi spricht über die Einkleidung und Aufnahme durch dieselbe in den Çūft-Stand überhaupt, über die Gründe und die damit verbundene Gesinnung und Folgen, und zählt diejenigen auf, von denen er selbst und seine Meister und Vorgänger eingekleidet seien, bis zurück auf Mohammed und Gabriel.

فتخيلوا ان الانسان لا يجوز : Schluss f. 24^a: له ان يلبس الا من شيخ واحد ولم يقل بذلك احد من الناس والله الموفق لا رب غيره والي ههنا انتهى التخرقة المذكورة والوصية فيه على مولفه

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Am Rande Zusätze und Verbesserungen. — Abschrift von im Jahre المحديث im Jahre المحديثي بن الحاج محمد الكربي

z 2982.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 553, 9, f. 44^a-45^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Nach der Unterschrift hat dies Werk عمر شاه بن محمد المظفري bei dem Verfasser gelesen und es abgeschrieben im Jahre 633 Śawwāl (1236). Nach seiner Abschrift ist es dann weiter abgeschrieben.

Darauf folgen noch f. 46° obere Hälfte verschiedene Bemerkungen çüfischen Inhalts von Ibn el'arabī.

2) Pm. 158, 3, f. 23b-30a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. (Die Schrift ist vocallos).

Titel f.23b: رسالة) في لبس الخرقة وأرسال العذبة Verfasser ausführlich. Anfang ebenso. Schluss: سئلت الشيخ عبد القادر رحّه ما ذا اخذ عنه العلم بالله والادب تمت النسبة Am Rande allerlei Bemerkungen, auch Verse.

3) Lbg. 1010, 2, f. 47b-53a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Titel: رسالة الخرقة وهي لباس التقومي. Verfasser ausführlich. Anfang und Schluss wie bei No. 2981.

4) Lbg. 964, 5, f. 89—94.

8vo, 23 Z. (Text: 15 × 9^{cm}). — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Schrift: dieselbe wie bei 1, aber etwas grösser und bis 93^a weniger flüchtig. — Abschrift im Jahre 1091 Sawwāl (1680) von عمر بن على أبن السكرى.

/ 2983. WE. 119. 19) f. 133^a—134^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 133ⁿ:

نسبة خرقة الشيخ الكامل المحقّق . . . أبن العربي

نسبتناً فى الخرقة قال لبستها بمكّة : Anfang f.133ª تجاه الكعبة المعظمة سنة تسع وتسعين وخمس ماية من يد يونس بن يحيى بن ابي البركات الهاشمي العبّاسي الخ

Ibn el'arabi berichtet hier über seine Aufnahme unter die Çüfis an verschiedenen Orten, zuerst im J. ⁵⁹⁹/₁₂₀₈ in Mekka, dann in Mosul und in Sevilla.

نسبة اخري، لبست الخرقة ايصا بالموصل سنة ٩٠١ المخ 133° نسبة اخري، ولبستها ايصا باشبيلية من يد ابي 133° القاسم عبد الرحمن بن على المخ

2984. We. 1731.

8vo, 25 Z. $(19^3/_4 \times 14^2/_3; 17^1/_9 \times 10^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: gelblich, ziemlich dünn, etwas glatt.

F.150 unten schadhaft und ausgebessert. - Titel fehlt; nach der Vorrede (f. 129b unten):

منهاج العارف والمتقى ومعراج السالك المرتقى

Verfasser fehlt; nach Spr. 785 ist es Ibn el'arabī.

وبعد الاسبابُ التي يتنقب بها : Anfang البي الله تعالى ثلاثة اعتقاد وعلم وعمل الح

Ein cüfisches Gedicht über das Hingelangen zu Gott in 1007 Versen (Tawil), das daher auch الغية ابر العربي betitelt werden kann. Anfang (f. 130°): رقى بي مقامًا من فناء الي البقالها لي قصد في نعيم ولاشقا Es zerfällt in viele ungezählte Abschnitte; zuerst التوية التوحيد والاخلاص التقوى الصدق العبادة u. s. w. Zuletzt f. 148" (الشرق والعشق والعشق والعشق الشرق والاشتياق والعشق وا الغيرة التفصيل بين الحبد والمعرفة المعرفة أفات العارفين الاستقامة السماع ذكر اختلاف المشايخ في السماع الدءاء Schluss f. 151":

ولمي ولخلف الله اجمع ابتغي من الله رضوانا وعونا موقَّقًا

Schrift: ziemlich gross und stark, etwas rundlich, deutlich, vocallos, gleichmässig. Die Ueberschriften roth. -Abschrift c. 1200/1785.

F. 129a enthält ein kurzes Gebet.

2985.

Dasselbe Werk in:

1) Glas. 93.

29 Bl. 8vo, 18-19 Z. $(20^{1/2} \times 14; 14-15 \times 9-9^{1/2}$ cm). Zustand: stellenweise fleckig und unsauber. - Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. - Einband: Kattunband mit المنتقى Lederrücken. - Titel f. 1ª ebenso, aber mit (statt المثقى), auch im Vorwort.

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth, fehlen an einigen Stellen. Nach f. 27 fehlt 1 Blatt. - Abschrift im J. 1075 Ram. محمد بن احمد بن صلاح الرصاص von (1665).

Auf f. 1ª eine längere Erörterung über die Bedeutung des Wortes الوحي.

2) Spr. 785.

23 Bl. 8vo, c. 14-16 Z. $(18^{1}/_{3} \times 13^{1}/_{2}; 14-15 \times 11^{cm})$. Zustand: nicht ganz sauber. - Papier: gelblich, stark, glatt. - Einband: Pappbd mit Kattunrücken. - Titel f.1a:

Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos, unschön, aber deutlich. - Abschrift c. 1200/1785.

2986. Lbg. 1010. 3) f. 53b - 60.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

" المعشمات الميمومة على ترتيب حروف الهجاء لسيدى ابن العربي

Çūfische Gedichte, 29 Strophen zu je zehn Versen, in alphabetischer Folge; jede Strophe beginnt und schliesst mit demselben Buchstaben. Die Versmaasse sind verschieden. انظر الى للق من مدلول اسماء وكونه عين كل عين اجزائي Schluss fehlt; vom Buchstaben & sind nur 8 Verse vorhanden.

Bl. 61ª ist der Schluss einer Abhandlung (wahrscheinlich auch des ابن العربي); zuletzt: باعتبار حكمه الذي يقتصيه العالم لذاته وهو آخر ما جبي القلم الاعلا بجبيان املائنا في هذه الرسالة وهذا اخم ما اردناه مما اوردناه والله سجانه يقول الحف الخ Von derselben Hand. — Darauf noch einige an den Haltfen 'Alı, کَمَیْل بن زید betreffend die Erklärung des Begriffes الحقيقة.

/ 2987. Lbg. 880. 3) f. 11b. 12a.

4to. Schrift ebenso, u. auch queerlaufend, wie bei 2). Titel fehlt. Er ist etwa:

عجالة في شرح بعض ابيات لابن العربي Verfasser nach der Unterschrift:

حلال الدين الدواني

حمد الحمد للمعبود الحق لكل عبد : Anfang ... أما يعد فهذه عجالة كتبتها بالتماس بعض الاخوان المخ

Gelal eddin eddewani + 908/1502 erörtert den Sinn der Verse des Ibn el'arabi:

كنا حروفا عاربات منقلة متعقلات في فرى ذي فرتع انا انت فيه وحجى انت وانت فان والكل في هوفان فسل عن واصله

وهذا المسطور المترجم عنه بعض دقايق :Schluss هذا الذوق لان لطايفه اكثر من أن تحصى بالنطف،

المطالب العالية للفخر الرازي Auf f. 12° aus في بيان ان النفس بعد مفارقة :der 15. Abschnitt البدن تبقى مدركة للجزئيات

2988. Pm. 78.

68 Seiten S^{vo}, 11 Z. (20×13¹/₃; 14¹/₂×7^{cm}). — Zustand: zieml.gut. — Papier: etwas grau, glatt, zieml.stark. — Einband: rother Lederbd. — Titel S.3 (im Vorwort):

الرسالة الحسينية فكشف حقايق الانسانية

Der Titel auf der Seite vor dem Anfang, jetzt fast ganz verwischt, war im Ganzen derselbe. Verfasser fehlt.

تحمدك حمدا يليق بجلال كنهك ... انشيخ كيى الدين اما بعد كما تاملت بقول الحاتي الطائق... انشيخ كيى الدين وفيك كتاب فيه كل مسطّر الا فَأَشَّ عنك الله ان شئت ان تقري فا ثم الا انت فافهم اشارق فظاهرك الدنيا وباطنك الاخري فلا تم الا الدنيا وباطنك الاخري لا الدنيا وباطنك الاخري لل الدنيا وباطنك الاخري الخلاقة الما الكونه جامعا لحقايق العالم النخ الخطاب للانسان الكامل لكونه جامعا لحقايق العالم النخ

وشرفك بالصورة الباطنية لقوله: Schluss S. 67

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Text in rothen Doppellinien. — Abschrift ¹²²⁹/₁₈₁₄. Auch wol erst um diese Zeit verfasst.

2989. We. 1733.

129 Bl. 8°°, 21 Z. $(21 \times 15^9/3; 16^1/2 \times 11^1/2^{cm})$. — Zustand: zieml. gut. — Papier: weisslich, zieml. stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.1°:

رسالة الفتح المبين شرح بيتين لسيدى محيى الدين

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي فتح لاوليائه : Anfang f. 1b: العارف . . . وبعد فيقول فقير ذي اللطف والاحسان الحمد لخالدي النقشبندي الاحمدي ابن سليمان قد سالني بعض الاخوان . . . ان اشرح هذين البيتين الج

Ahmed ben soleimän elhālidi erklärt hier 2 Verse des Ibn el'arabī:

العبد حقّ والربّ حقّ فليت شعري من المكلّف ان قلت عبد فلم يكلّف ان قلت عبد فالعبد ميت او قلت رب فما يكلّف اعلم ان كلام الاولياء الكرام ككلام الانبياء عمّ Beginnt: ايعصى ربنا جبرا فالزمد وقطع : 4 المراع على القرطاس وهذا آخر ما رقمه البراع على القرطاس . . . والصلاة والسلام على سيدنا محمد الخ

Schrift: gross, rundlich, vocallos. — Abschrift vom Verfasser selbst im Jahre 1266/1850.

' 2990. We. 1853. 2) f. 19⁵-28^a.

46, 17 Z. (231/3×161/2; 161/2-171/2×10cm). — Zustand: ziemlich gut, doch im Anfang nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, etwas grob, stark, etwas glatt. — Titelüberschrift f. 19b: هذا شرح البيتين الذين الذين تحيى الدين قالهما الشيخ الاكبر محيى الدين الحين الحين الحين الحين الصوراني كوراني كوراني الحين الصوراني المعادلة ا

الحمد لله الذي بذكرة يندفع الرعب :Anfang عن قلوب الابرار . . . وبعد قال مظهر الحقايق . . . الشيخ الاكبر . . . بذكر الله الذكر في طريق الله لا يختص بالقول فقط بل يعمّ جميع الحركات الخ

Commentar des Mohammed eççürânî zu den 2 Versen des Ibn el'arabi:

بذكر الله تزداد الذنوب وتنكشف الرزايل والعيوب وترك الذكر افضل كل شيء وشمس الذات ليسلها مغيب

Das Werk beschäftigt sich hauptsächlich mit ausführlichen Erörterungen über das الذكر.

مقصود الحق من العالم وما فوق: "Schluss f. 27 عليه الموتبة مرتبة لمخلوق اصلا والله الموقف للصواب

Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, fast vocallos. Der Grundtext roth, andere Stellen roth überstrichen. — Abschrift von schillen ach um 1200/1785.

2991. Pet. 689.

Format etc.u. Schrift wie bei 3). - Titel fehlt: nach f.66a, 2:

زبدة الفايدة في الجواب عن الابيات الواردة ،

الحمد لله رب العالمين . . . : Anfang f. 65^b المحمد لله رب العالمين المخاص المخاص المنطقة ال

Eine kleine Schrift des الشيخ عبد الغنى النابلسى, auf Veranlassung eines Freundes geschrieben, der um Erklärung von 4 Versen des Ibn el'arabt gebeten, deren erster:

صلاة العصر ليس لها نظير لجمع الشمل فيها بالحبيب

'Abd elgani ibn ennābulusī † 1148/1730 giebt hier die Erklärung in 10 Versen desselben Metrums und Reimes, deren erster:

صلاة اى دعاء العبد حالا وقالا للاله المستجيب

Worauf er, auf weiteres Bitten, noch eine ausführlichere Erklärung in Prosa giebt. — Schluss f. 72^b: وفي المشافهة ما ليس في المراسلة والله الولتي المخ

احمد بن عبد القادر بن عمر الدوعني Auch جمد بن عبد القادر بن عمر الدوعني † 1052/₁₆₄₂ und بعبد الرحمن العيدروسي † 1192/₁₇₇₈ haben schwierige Verse des Ibn el'arabt erklärt.

/ 2992, WE. 27.

13 Bl. 8°°, 19 Z. (20×14¹/₄; 14×9¹/₂°°n). — Zustand: fast ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken.

Titel fehlt. Verfasser fehlt; aber aus verschiedenen Stellen (z. B. f.7^b, Z.12 und dem Bücher-Verzeichniss f.10^a) geht hervor, dass es Ibn el'arabī ist, aus dessen Werken hier einige Stücke zusammengestellt sind.

- 1) ein längeres Gebet, dessen Anfang hier fehlt, wovon das Vorhandene f. 1° beginnt: بك وابتهج السرور بسروره منك الخ الخ دادي اعلى النقوي واهل المغفرة وصلى الله الخ الخ الك
- 2) f. 2b—4a cin Gebet, mit dem Anfang: لجنابه und Schluss: المجب لكم العونى استجب لكم الجيد بغير نهاية ولا تحديد والحمد لله رب العالمين

فاصطبر بالله واحذره يخذل العبد اذا لم يقف und eine kurze Nachschrift in Prosa, deren Schluss: ولكل عين معينا . . . ويفهمنا كلام اوليائه وكرمه واخصائه بمنه وكرمه

اقول وانا تحمد بن : Anfang وهذا لفظى استجزت الله تعالى على بن العربي الحاتمي وهذا لفظى استجزت الله تعالى واجزت للسلطان الملك المظفر بهاء المدين غازي بن الملك العادل . . . واولاده ولمن ادرك حياتي الرواية عنى Eine Igāze des Ibn el'arabī an den Sulţān, seine Söhne und alle Uebrigen: die Hauptsache

ist die Aufzählung der Lehrer, bei denen Ibn el'arabt gehört hat. Er zählt deren 58 auf: zuletzt f. 10^b: ومنهم على بن النقران ولولا خوف الملال وضيف الوقت لذكرنا من سمعنا عليه ولقيناه الملال وضيف الوقت لذكرنا من سمعنا عليه ولقيناه Dann giebt er f. 10^b ein Verzeichniss der von ihm bis dahin verfassten Schriften: ومنا انا اذكر من تواليفي ما تيشر فانها كثيرة واصغرها جزؤ كراسة من تواليفي ما تيشر فانها كثيرة واصغرها جزؤ كراسة واحدة واكثرها ما يزيد على مائة مجلد وما بينهما كلا المصاح في الجمع بين الصحاح في الحديث Da dies Werk im Moharram des J. 632/1234 abgefasst ist, enthält es die Mehrzahl der Schriften des im J. 638/1240 gestorbenen Verf.; die Zahl derselben ist 289. — Der Anfang dieses Werkes (f. 7^b — 9^a, 6) ist enthalten in Bd I No. 147.

Schrift: zieml.klein, gefällig, deutlich, vocallos. Abschr. von يعبد الرزاق بن ابراهيم بن نظام الدين الكوكباجي im J. المراق الدين المراقبة المراقب

['] 2993.

1) Pm. 66, S. 271 -- 280.

Zwei çūfische Abhandlungen des Ibn el'arabt, entnommen seinem المنافقة عند الفتوحات المنافقة عند المنافقة المن

2) Lbg. 1015, 3, f. 20b-28. Format etc. und Schrift wie bei 2).

Excurse aus Werken des Ibn el'arabt und Anderer, darunter f. 23b über die Seele; f. 24b bis 25 aus dem الأنوار عن عُنْق الأنوار عن عُنْق الأنوار عن عُنْق الأنوار des صفى الدين ابو منصور f. 26ab aus تذكرة الخواص وعقيدة اهل الاختصاص (vgl. No. 2899).

Nach f. 26 ist eine Lücke.

Abschrift theils im J. $^{970}/_{1562}$ (f. 23a), theils $^{973}/_{1565}$ (f. 25a), theils nach $^{939}/_{1532}$ (f. 26a).

3) Pet. 610, 2, f. 27b-30b.

Verschiedene Stellen aus Ibn el'arabī: über Verhalten zu Gott, dem Propheten, den religiösen Pflichten, z. B. wie der Çūfī beten solle.

2994. Spr. 783.

48 Bl. S^{vo}, 11 Z. (17 × 12¹/₂; 11¹/₂ × 7²/₃c^m). — Zustand: unsauber, fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schöner Hlbfzbd (zus. gebunden mit Spr. 990). — Titel und Verfasser f. 1⁸:

كتاب الجكلال والجمال للشيخ

الحمد لله العظيم جلاله المهوب : Anfang f. 1b: جماله . . . أما بعد فاق الجلال والجمال مما اعتنى بهما الحقققون الخ

Besprechung der Bedeutung von الجلال und المجلال von çūfischem Standpunkt. Der Verfasser ist الشيخ , worunter wahrscheinlich Ibn el'arabī zu verstehen ist, vielleicht aber صدر الدين القونوي. Nach f. 2 fehlen 4, nach f. 3 1 Bl., nach f. 15 der Schluss. Das hier Vorhandene schliesst f. 15 فان الغرص من ذكري تفصيل هذه الآيات تعليم' Schrift wie bei Spr. 990.

Pm. 185, 8, f. 61°—74°.

Format (19 Z.) etc. und Schrift wie bei 6).

Dasselbe Werk. Titel u. Verfasser f. 61°:

كتاب الاشارات للشيخ

Anfang ebenso. Der bei Spr. angegebene Schluss steht hier f. 73^a, 9; es folgt dann noch 1 Seite Text; der Schluss hier ist: وتناسب الاشياء فاعلم ذلك وقد تبين المقصود فلنقبض العنان والله ينفعنا واياكم بالعلم ويجعلنا من اهله' تم النوا

F. 74^b—77^a fast nur Persische Kleinigkeiten; arabisch ist f. 76^b ein kleiner Excurs über den Satz: كنت كنزا مخفيا فاحببت ان اعرف.

/ 2995. Pm. 15.
3) S. 27-36.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:

جَالَة (رسالة oder) في التوجّه الاتم

Verfasser fehlt; wahrscheinlich: أبن العربي

الحمد لله المنعم على الصفوة من : Anfang عباده بمزيد الاجتباء . . . أما بعد فهذه عجالة تتصمن التعريف بكيفية التوجه الاتم الأولي لحق الحق جل وعلا وكيفية تخليص العزيمة وتحرير المطلب المز Abhandlung über die vollkommenste Annäherung an Gott und wie dieselbe zu erreichen. Voraufgeschickt ein Vorwort S. 28: المقدمة الذي عليها تقرير كيفية التوجّم الاعلى وشرايطه ولوازمه فصل في كيفية التنقيل في مراتب: Dann folgt S. 31: الذكر ولوازمه

يطول ذكر انواعها فكيف تعينها :Schluss S. 36 وبيانها والحمد لله وحده ' تمت

/ 2996. Pm. 15.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

الحد لله الظاهر بوجوده في مراتب شهوده :Anfang المتجلى باطلاقه في عين تقييده . . . وبعد فاعلموا ان المعلومات ثلاثة لا رابع لها وهو الوجود المطلق المخ

Qūfische Abhandlung, vielleicht von Ibn el'arabī verfasst. Der Titel könnte sein: الموزخ الاعلى oder auch و" في البوزخ الاعلى denn über diese Zwischenstufe als Inbegriff der möglichen Zustände und Gegenstände und Wesen und Eigenschaften, aus denen sich Alles entwickelt, handelt die Schrift. Darin: S.41: قيام المادة المادة المادة ونقالة اعتدال الدادة وبيان مرتبة النساء من ذلك

فصل فى منزلة مبايعة النبات للقطب 46 فصل يتعلق بعلم مقدار النساء ومنزلتها فى الوجود 48 فقال ان بورك من فى النار وهو حولها :Schluss فافهم والله يقول الحق . . . وحسبنا الله ونعم الوكيل

/ 2997. Spr. 853.
6) f. 97^b-104^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين . . . Anfang f. 97b: . . . واعلم ان للروح والقلب والعقل والنفس اخلاقا النخ

Der Verfasser ist wahrscheinlich Ibn el'arabı. Er bespricht zuerst die Eigenschaften
des Geistes (القلب), des Herzens (القلب), des
Verstandes (النقل) und geht dann f. 98^b auf
die der Seele (النفس) genauer ein, ihre tadels-

werthen Eigenschaften aufzählend (oft mit der Formel anfangend: ومن عبوبها) und die Heilung derselben angeband.

يعتبر بهذا القدر من كيدها : Schluss f. 104b ومكرها ويهدي به الي فنون عيوبها تمت

2998. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 45b:

كتاب الجواب المستقيم عن ما سال عند الترمذي الحكيم

Verfasser ungenannt.

سالت اتبها الاخ الولي الحميم : Anfang f. 45b

Der Verfasser, wahrscheinlich Ibn el'arabi, beantwortet hier auf Wunsch eines Freundes eine Anzahl von religiösen Fragen, welche Mo-hammed ben 'alt ben elhosein ettirmed'i † ³²⁰/₉₃₂ in seinem Werke ختم الاولياء (HKh. III 4683) aufgeworfen hatte.

سال الحكيم الترمذي رحّه ¿Zuerst die Frage f.46 ، منازل الاولياء ' worauf die Antwort ومايتا الف وثمانية واربعون الف لكل منزل خصوص البخ

ما معنى المغفرة : Die letzte Frage, die 155., f.55° المعنى المغفرة النبي المعنورة النبي المعنورة النبي المعنورة المناس المعنورة المعنورة

وبشراه بالمغفرة اعلام بالستر : Schluss f. 55b من غير مشاهدة والله سجاند اعلم والحمد لله الجز

2999. We. 1633. 7) f. 71-78 n .

8°°, 17 Z. $(15^{1}/_{2} \times 10^{1}/_{2}; 10^{1}/_{2} \times 6^{1}/_{4}$ cm). — Zustand etc. und Schrift wie bei 5). — Titel f. 71°:

الرسالة القدسبة التي اشار بها بعض العارفين بالله تعالي في السلوك

Verfasser fehlt.

اعلم ايها الطالب ارشدنا الله :Anfang f. 71^b: واياك سبيل الصواب أن المومنين العارفين بالله قسمان أهل الاستدلال والبرهان وأهل المشاهدة والعيان المز

Erörterung von allerlei çüfischen Begriffen, vielleicht von Ibn el'arabi.

بالاصالة عند اهل الطريقة: *Schluss f. 78 نواند عند اهل الطريقة الله حق الجهاد تمت المجاهدين في الله حق المجاهدين Bl. 79 -80 leer.

3000. Pm. 9. 5) 8. 93-126.

Format (c. 35 Z.) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel fehlt; nach der Vorrede S. 93 unten und S. 129:

نفايس العِرفان من انفاس الرحمن Verfasser fehlt.

الحمد لله نافخ ارواح العلوم الانهية :Anfang في صور انوار الفهوم اللدنية . . وبعد فهذه علوم لا يعلمها علماء الستر والوقوف الخ

In diesem Werk, dessen Verfasser vielleicht Ibn el'arabt ist, wird ausgeführt, dass der göttliche Odem allen Dingen und Begriffen verliehen ist; ihn in denselben erkennen führt dahin, das Wesen Gottes zu begreifen. Zu dem Zwecke geht der Verfasser die einzelnen Odems-Aeusserungen durch; er führt eine Unzahl derselben auf. Jeder seiner Hauptsätze beginnt mit und einem Zusatze.

نفس ايام الله من وجه التحقيق : Zuerst S. 94: نفس ايام الله من وجه التحقيق : S. 94 unten ; نفس العراف : S. 95 dann نفس العملوة , نفس الوحدة u. s. w. Zuletzt: نفس علم الله بالذات und نفس ذهب أوان الصحو والسكر . . . على ما لا يصبح احتجابه فيه كما يستحيل طهوره بوجه من الوجوه نفس

Das Werk ist hier nicht zu Ende.

S. 130 u. 131 sind leer.

3001. Pm. 15.

172 Seiten 8°°, 25 Z. (21 × 15; 15 × 10¹/2^{cm}). — Zustand: nicht ganz fest im Einband; im Ganzen ziemlich gut. — Papier: gelblich, zieml.stark u. glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titelüberschrift (nach dem Bism.):

جواب عن مسئلة الزمردة لخضراء والباقوتة لحمراء وهي النفس الكلية؛

اعلم أن الله تعالى غيرر على :Anfang جلالته وحضرته ولهذه الغيرة حرم الفواحش المز Qufische Abhandlung über die Allseele. Der Verfasser ist, wie ich glaube, Ibn el'arabt. Schluss S. 11: وعلى ترتيب الاسماء ترتيب عندا الترتيب كمل الجواب والا كيف كان يصبح هذا الترتيب كمل الجواب حمد الله . . . والحمد لله على كل حال

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1902, 1788 (nach S.49 u.56), von بن على الرسول بن احمد بن ملباي بن عامر بن عمر الحظائي القادري الحنفي الحنفي Collationirt.

Voraufgegangen ist dieser Abhandlung eine über den Urverstand: في العقل الأول ,. ".

3002.

1) Pm. 9, 1, S. 1. 2.

233 Seiten Svo, 29 Z. (2014×14; 17×11cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: weisslich, stark, etwas glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd mit Klappe.

Titel fehlt. -- Anfang (nach dem Bism.): الحمد لله واضع حيطة الوهم وفاصل وجودات الفهم . . . خطبة ثانية الحمد لله واضع الحيطات الابية مظاهر طواهر الواحدات العدية . . . خطبة ثالثة الحمد لله الذي استوي باحائة محمول

Es liegt hier der Anfang eines çūfischen Werkes vor, und zwar eines vielleicht von Ibn el'arabī verfassten. Dieser Anfang enthält غطبة, welche hier vorhanden sind.

Schrift: klein, blass, nicht ganz deutlich, vocallos. S. 2 ist stark abgescheuert. — Abschrift c. 1200 1785.

2) We. 1631, 8, f. 183. 184.

Format etc. und Schrift wie bei 5.

Enthält einige Stellen aus dem Werke الكمالات الالهجائة, das Verhältniss des Menschen zu Gott, in Betreff seiner Vervollkommung, betreffend; und desgleichen eine Stelle aus فيقد القايقة القاية المحالة المح

 8vo , c. 28-32 und von S. 52 an 20-21 Z. (Text $18^{1/2}-19\times 12^{1/2}$ und von S. 52 an $18-18^{1/2}\times 11^{cm}$). — Zustand: nicht recht sauber, an einigen Stellen fleckig, auch ausgebessert, so S. 3-5 am Rande. Nicht frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, dick, etwas glatt.

Titelüberschrift S. 3: التناصيل والصورة Das Wort والصورة bezieht sich schwerlich auf dies Werk, sondern auf das S. 189—232 enthaltene. S. 129 ist als Titel angegeben: كا التاصيل والتفصيل . — Verfasser fehlt, ist aber wahrscheinlich Ibn el'arabi.

بسم الله واعول بالله واتوكل على الله :Anfang والحمد لله ولا حول ولا قوة الا بالله وسجعان من شرف العالم بالعالم . . . وبعد فقد ورد الحبر وصحح الكشف والنظر ان الله خلف العرش ارباعا قدرةً مند واتساعا الح

Der Verfasser erörtert zuerst, dass der Thron Gottes vierfach sei: Thron der Natur (عبش الطباع), Reich der Phantasie (ملكوت الخيال), Welt des Befehlens (عرش الاجباب والوجوب), Thron des Zwanges (عرش الاجباب والوجوب). Dann spricht er von dem Bereich, für welchen jeder dieser Throne maassgebend ist, und theilt die Zeit in Beziehung auf dieselben auch in 4 Perioden (bis auf Adam, Idris, Noah, Abraham). Von diesen Voraussetzungen aus sucht er dann die Offenbarung Gottes in Raum u. Zeit zu deuten.

Das Werk zerfällt in eine Menge Abschnitte — die jedoch nicht فصل genannt werden — mit Ueberschriften. Zuerst: S. 5 إيضاح وانشراح ; تنزيل وتفصيل 6 ;انعطاف واستبصار 8 ;نظر واستبصار 8 ;نطر واستبصار 9 ;نظر واستبصار 9 ;توصيل وتحصيل 29 ;تلخيص وتخليص 28 أخلف في تعين عين نسخة الحق 9 ;جمع فرق الخلق في تعين عين نسخة الحق و 33 ;كيفية المنزول التي ظاهر هذا الكون المفصول 33 ;كيفية المنزول التي ظاهر هذا الكون المفصول 35 ;حقيقة اللواء المعقود وكيفية و 35 ;حقيقة اللواء المعقود 56 ;حقيقة المنزان 66 ;حقيقة المنزان 57 ; الحاق ولحاق ولحاق 57 ; الحاق ولحاق 58 .

لا بتحكم احكام او تادي راي :Schluss S.75 القوة والحول بابداع والي هذا انتهي القول بحول ذي القوة والحول . . . فهو المهتدي ومن يصلل فلن تجد له وليا مرشدا وحسبنا الله فنعم الوكيل وعلى الله فتوكلوا ان كنتم مومنين ،

Schrift: bis S. 51 klein, sehr gedrängt, deutlich und gefällig; von S.51 unten bis Ende allmälig grösser u. flüchtiger, fast vocallos. Die Ueberschriften meistens hervorstechend gross. — Abschrift v. J. 641,1243 (S. 129). — Nicht bei HKh.

3004. Pm. 9.

Format etc. u. Schrift (34 Z.) wie bei 2) (in der ersten Hälfte, und noch kleiner). — Titel fehlt. Er könnte sein:

ترجمة المقامات الماية Verfasser fehlt.

الحدد لله الذي نور قلوب العارفين بانوار :Anfang المعارف الالهية . . . وبعد فانتم فسح الله مراحكم . . . استخراج لآلي من الحكم الربانية الح

Der Verfasser, wahrscheinlich Ibn el'arabi, behandelt die Seelenzustände der Çūfis, nach den 3 Seiten ihrer Bedeutung, ihres Wesens und ihres Zieles (العقلة وعقاية الموقلة هي انتباء النفس من سنة الغفلة بداعية الموقظة الميقانية النفس من سنة الغفلة بداعية الموقظة ... وحقيقتها نور قدحه زناد الايمان بيد اليقين الخيلة التوبة ; التوبة ; نفس المحاسبة العاملة عن الغيس هو :endlich التوحيد dann التوجيد والمحاوزة ... وغايته العطاء المطلق من قبود المحاسبة والموازنة ... وغايته اغتراف موصوف العقر الحقيقي من حر الازل المسلوب عن الطؤيين والمستحيل بطرق النقص اليه تمت المقامات المائة المعارفيين والمستحيل بطرق النقص البيه تمت المقامات المائة

3005.

- 1. Von Ibn el'arabi's Aufnahme unter die Çūfis ist die Rede Spr. 863, f. 79. Ein wirksames Gebet desselben in Spr. 2005, f. 13^a. Eine Persische Abhandlung von ihm in Mq. 118, f. 13. 14^a. Sein Ausspruch: Sein ist Einbildung und diese ist Wesenheit, in Pm. 224, f. 87^b. Seine Ansicht über die Wirksamkeit der 7 Imāme in Spr. 807, f. 53^b.
- 2. Andere çūfische Schriften des Ibn el'arabī sind: 1) الدرة البيضاء (2) بتلقيج الانهان العلم العلم العلم ;
 (روح القدس (3) بغ ذكر مقام العلم الاعلى ;
 (م) برياح الرسائل ومنهاج الوسائل (5) بروح القياس (4) بشمس الطريقة (7) بسجنجل الارواح ونقوش الالواح (5) إلى المنطوم والسرالمختوم (8) في بيان الشريعة والحقيقة ;
 (الر" الغوثية (10) بكتاب الغوامض والعواصم (9) بالفتوحات المدنية (12) بنتج الغاسى (13) بر" القلب وتحقيق وجوهها (14) بالفتوحات المصرية ;
 ("المسلم المسلم ا

(16) ; المبادي والغايات في اسرار الحروف النخ (15) مشكوة العقول (18) ;مراتب التقوي (17) ;مرآة العارفين ; الميفة في المسائل الاعتقادية (19) ; المقتبسة من نور المنقول

مفتاح المقاصد ومصباح المراصد (20

المقصد (الاسمى) الاسنى في الاشارات (21

3006. Lbg. 286.

75 Bl. 4°, 17 Z. (25¹/2×15; 17³/4×9¹/2cm). — Zustand: ziemlich gut; an der oberen Ecke schadhaft. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1° abgekürzt; ausführlicher im Vorwort f. 3°:

منتخب المصاد في سلوك العباد

Verfasser f. 1a: الغزالي, was nicht richtig ist.

الحمد لله الذي خلق الارضين : Anfang f. 2b والسموات وجعل النور والظلمات . . . وبعد فهذا كتاب وجيز في علم التصوف انتخبته الخ

Auszug aus dem

ك" ميصاد العباد من المبدأ الي المعاد

نجم الدين ابو بكر [بن] عبد الله بن تحمد الله بن المحمد الله بن محمد بن شاهاور الاسدي الرازى المعروف بابن الداية

Das Original ist Persisch. — Das von 'Abd alläh ben mohammed ben 'abdalläh erräzī neģm eddīn abū bekr ibn eddāje (häufiger bloss dāje) † 654/1256 verfasste und hier von einem Unbekannten ins Arabische übersetzte Werk ist eingetheilt in Vorwort und 3 lol (mit im Ganzen 24 Kapiteln). Zu Anfang des Vorwortes und jedes Kapitels steht ein bezüglicher Qoränvers und eine Tradition. Nach dem Vorwort f. 3 folgt die Inhaltsübersicht. Das Ganze ist eine Einleitung zur Çüfik.

- فى المبدأ : (in 4 Kapp.): اصل 1. المبدأ في فطرة الارواج 3^b باب .1
- في المعاش (in 16 Kapp.): في المعاش
 - في تعلق الروح بالقالب 11 باب. 1
- في تصفية القلب بالطريقة 22 باب. 5

11

في تلقين المذكر 41° باب .10 في التجليات 52° باب .55 في الوصول 66° باب .56° في الوصول :(in 4 Kapp.) 58° اصل .3 في المعاد النفس اللوامة انظالمة 58° باب .1 وتصرف العبد بالنيابة والخلافة :Schluss f. 75° بالصواب . . .

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth, Stichwörter roth überstrichen oder in grösserer Schrift. — Abschrift c. 1150/1757. — HKh. V 11805.

3007. Spr. 888.

134 Bl. 4°, 21 Z. (26 × 17¹/2; 21 × 14¹/2°cm. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch mehrfach unsauber und besonders fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Halbfrzbd. — Titel f. 1°:

ebenso in der Vorrede f. 2^a u. im Schlusswort f. 134^b oben. Verfasser f. 1^a:

الحمد لله المتوحد في ذاته المتفرد : Anfang f.1b في صفاته . . . أما بعد فيقول العبد الفقير التي الله تعالي البو بكر بن محمد بن شاهاور عبد الله الاسدي الوازي المشهور بدايد اعانه الله علي ما نوي . . . قد التمسنى بعص خلص المحابي المخ

Derselbe Verf., dessen Name hier etwas abweichend und kürzer ist, hat um 650/1252 auf Wunsch von Freunden dies Werk arabisch verfasst, welches seinem vor 32 Jahren abgefassten Persischen Werke مرصاد العباد ähnlich die çufische Lehre übersichtlich und vollständig darstellen soll. Es hat Vorrede (خاتف) und Schlusswort (خاتف) und behandelt in 10 Kapiteln, jedes in ziemlich vielen Abschnitten — im Ganzen 60 —, die Zustände und Geistesverfassung der Çufis (مقامات العارفيين). (In dieser Handschrift zerfällt das Werk in 10 جرء والمعاددة والمعاددة العارفيين), jeder in mehrere Kapitel.)

f.2^b فانحة الكتاب اعلم ايدك الله بروج منه واحياك بنوره الخ 1.2 أو 1.5 أو 1.5

في مقام الانسان : (.23.—25. Kap.) جزء .5 جزء .5 مقام الانسان

في مقام الخلافة :(.28. Kap) 53° جزء .6 المختصة بالانسان

فى مقام الانسان :(.29.41. Kap) خزء .7 جزء .7 عند رجوعه الي ربّه

فى مقام النفس ومعرفتها :(42. Kap.) جزء .8 جزء .9 جزء .72 معرفة القلب :(43. —56. Kap.) جزء .9 جزء .9 مقاماته فى التصفية

في معرفة الروح ومقاماته: (.57.—60. Kap.) جزء .10 جزء .10 كل معرفة الروح ومقاماته: (.57.—60. Kap.) على مقام الحرية المراقبة 104 الحراقبة 100 الحراقبة 100 المحبة 110 المحبة 111 المحبة 113 المحتبة 126 الحاتمة 126 الحاتمة المالة تعالى سنريهم اياتنا في الآفاق : 126 [Anf. الحاتمة

واذا وجد سهوا نادي عليه : Schluss f. 134b (البسيط) وابداه كما قيل مقاذا سمعوا خيرا ذكرت بسوء عندام اذنوا والحمد لله وحده البخ

Schrift: gross, ungelenk, rundlich, ziemlich deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 900/1494. — Collationirt. — Die Blätter folgen so: 1—90. 93. 94. 91. 92. 95—126. 129. 128. 127. 130—134. — HKh. VI 12905.

/ 3008. Pm. 151.

131 Bl. 8°°, 21 Z. (17¹/2 × 13; 13 × 8³/4°m). — Zustand: im Ganzen nicht recht sauber; zu Anfang und dann besonders von f. 82 an in der oberen Hälfte wasserfleckig. F. 131° oben im Text beschädigt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel, Verfasser und Anfang ebenso. Nach f.10 fehlen 6-8 Blätter; statt dessen ist das leere Blatt 11 eingeschoben. Nach f.131 fehlt der Schluss, wol nur 1 Blatt. Das Vorhandene hört f. 131b auf mit den Worten: فاديت نفوسهم خطاب ارجعي الي ربك ناديت نفوسهم بتجلي جمالك الي حصرة جلالك Das darauf folgende وهديتهم بتجلي جمالك الي حصرة جلالك bas darauf folgende والله اعلم ist gefälscht und steht auf einigen ausradirten Worten.

Das 7. Kap. hat hier 4 Abschnitte (= Spr. 29.—32. Kap.), das 8. 10 (= Spr. 33—42), das 9. 2 (= Spr. 43. 44 und ausserdem noch 45.—56.), das 10. 2 (= Spr. 57. 58., letzteres hier in 13 مقام, worin das 59. u. 60. Kap. enthalten).

Schrift: ziemlich klein, gewandt u. gefällig, im Ganzen gedrängt, vocallos. Ueberschriften roth. F. 1—9 ergänzt, etwas kleiner, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688. Collationirt.

3009. We. 1568.

118 Bl. 8°°, 19 Z. (21 × 15¹/3; 16-16¹/2 × 11°m). — Zustand: ziemlich gut; doch die ersten Lagen lose und der obere Rand im Anfang wasserfleckig. Auch sonst nicht ohne Flecken. F. 46. 49. 67 durchgerissen. — Papier: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel fehlt. Auf der Innenseite des Vorderdeckels steht oben in der Ecke von anderer Hand:

Auf dem Schnitt unten steht jedoch: النتها للشائل Gemeint ist offenbar dasselbe Werk. Es ist verschieden von dem gleichbetitelten We. 1590. Der Verfasser heisst f. 51° ausführlicher:

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 14, 1: وانظر عمل من خالق غير الله يرزقكم من السماء قلبك النخ والارض وأن من الارض نفسك ومن السماء قلبك النخ

Dass dies Werk ein Auszug aus einem cufischen Werke sei, welchen 'Alī ben 'abd allāh ben 'abd elģebbār eśśādilī † 656/1258 gemacht hat, erhellt aus den vielen Stücken, aus denen es besteht, und die fast alle mit قال يعلم die gewisse religiöse Themata behandeln. Ein solches Stück (in welchem von Gottes Allmacht und dem Verhältniss des Menschen zu demselben die Rede ist) beginnt f.1*: قال يعلم ما يلج في الرص وما يخرج منها وما ينزل من السماء وما يعرج فيها الخ

Einige andere Stücke:

وقال رَوْ من اجلَ مواعب الله الرضا بمواقع القصاء 13ª والصبر عند نزول البلاء

وقال رَ ﴿ الاذكار اربعة ذكر تذكر وذكر تذكر به 23 وذكر يُذكّر به وذكر يُذكّر به

وقال رَوْ منازل السايلين ثلثة سايل يسال عن 31° التصديف بتحقيف القرب

وقال رَهَ افضل ما يسال العبد من الله خيرات 39° الدين ففي خيرات الدين خيرات الآخرة لد 8. w.

وقال رَوْ مراتب الاولياء اربعة مرتبة في القربة 82° ومرتبة في الملك

وقال رَةَ رايت في النوم كانى اخاصم ثلثة رجال 63% لو دخل الصالح الذي هو بدل النبي: 8chluss f.118 في اقل بحر من هذه الابحر لغرف فيه غرقا لا نجاة له منه فهذه عبرة من بيان طريقى الخصوص والعوم تم بحمد الله الخ

F. 51^a beginnt mit dem Bismilläh und der Angabe des vollständigen Namens des Verfassers. Es fängt hier also gewissermaassen die 2. Hälfte des Werkes an. Auffällig, dass in derselben öfters wörtliche Wiederholungen aus der 1. Hälfte stattfinden; so entspricht f. 23^a, 1 bis 24^a, 8 f. 57^b, 14 bis 58^b ult.; f. 39^b, 6—15 = 69^a, 15 bis 69^b, 2; f. 44^b, 4 bis 45^a, 9 = 59^b, 4 bis 60^b, 6.

Schrift: gross, rundlich, unschön, aber deutlich, fast vocallos. Das einführende Wort وقال (meistens) roth. — Abschrift um 1900/1785. Dieselbe ist nach einem Exemplar, das datirt ist vom J. 897 Gom. I (1492), angefertigt von محمد بن الحاج ابى بكر الخباز

Nach f. 8 ist eine Lücke. - Nicht bei HKh.

3010. We. 1757. 1) f. 1-36.

107 Bl. 8°°, 21 Z. (20¹/2×15; 14×9²/scm). — Zustand: ziemlich gut, doch wasserfleckig am unteren Rande u. im Rücken oft ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pppbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1°:

ebenso im Vorwort f. 2b. - Verfasser:

الحمد لله الذي فتنح بمفاتيج :Anfang f. 1 الغيوب اقفال القلوب . . . وبعد فلما كانت المعانى جواهر والالفاظ اصدافها البخ

'Abd essalām ben ahmed ben gānim elmoqaddesi 'izz eddīn um 660/1262 erörtert in den vielen ungezählten Abschnitten dieser Schrift die çūfischen Ansichten. Er sagt, dass es eine Menge von Wörtern gebe, deren etwas tiefer liegender Sinn sehr Vielen entgehe. Diesem Uebelstande will er durch dies Werk abhelfen. Es zerfällt in viele ungezählte فصل العناق المناق المناق

فصل وقد لمع من هذه النكتة لمعة باهية 48.5 فصل واعلم ان السالك اذا صدى في توبته الدخ 5 فصل واعلم انك لا تصل الي منازل القربات حتى 50 تقطع ست عقبات

u. s. w. — Zuletzt:

فصل واعلم أن السماع عبارة عن الاصوات الحسنة 26°. والنغمات المطربة

فصل واما الصرب بالدف والرقص فصل اعلم ان القلوب اوعية والآنان اوكية والآنان اوكية 30° فصل واعلم ان الاجساد تنموا بنماء الاقوات 30° فصل واعلم ان طايفة ممن عدموا العقل 31° فصل واعلم ان هذه الاوصاف الشريفة لا تكون 34° الاللمين شرفت اوصافه

Schluss:

وا خيبة الآمال ان اقصيتنى عن بابهم وا خيبة الآمل

Nach dem Ende des Werkes kommt sofort f. 36° ein Gebet المناعبة مستجاب, dessen Anfang: اللهم انى اسالك بالله فانك انت المسؤل النخ und Sehluss: يا ذا الجلال والاكرام انك على كل شيء Dann folgt die Unterschrift. — Am Ende jedes Abschnittes kommen Gedichte des Verf. vor.

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 994 Gom. I (1586).

الموز وكشف الكنوز) HKh. III 4594 (حمل الرموز

3011.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Spr. 833.

80 Bl. 8°°, 15 Z. $(17^2/_3 \times 13^1/_2; 13 \times 9^1/_2$ cm). — Zustand: unsauber und fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel und Verfasser (ganz kurz), Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, wenig vocalisirt. Rothe Ueberschriften. Bl. 40. 41 unschön ergänzt. — Abschrift im J. 851 Śawwāl (1447). — Collationirt.

2) Lbg. 236.

38 Bl. 8°°, 25 Z. $(20^{1}/_{3} \times 14^{1}/_{2}; 14^{1}/_{4} \times 10^{1}/_{2}$ °m). — Zustand: etwas fleckig, nicht fest im Einband. — Papier: gelb, dick, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Schrift: zieml. gross, kräftig, gedrängt, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift im J. 932 Ďū'lq. (1526) von عمر بن عبد العزيز بن محمد العبادي الشافعي المراهيم بن محمد بن عبد العزيز بن محمد العبادي الشافعي Collationirt. — Die Arabische Foliirung ist von 86—122.

3) Spr. 845, 5, f. 56^b—72.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Der Titel: ك" الكنوز وحلَّ الرموز والمفاتيح hier unrichtig. An manchen Stellen abgekürzt. Anfang wie bei We. 1757, 1. Schluss: غابوا وبالسكر فيك طابوا وصرحوا بالهوي وفاهوا

4) We. 1654.

62 Bl. 8°°, 15 (u. von f. 41 an 25) Z. $[19^{1/2} \times 14^{1/2};$ $12 \times 9^{1/2}$ (u. $15 \times 9^{1/2} - 10)^{\rm cm}$]. — Zustand: Bl. 1—40 wasserfleckig. — Papier: gelb, auch bräunlich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Schrift: gross, breit, gefällig, etwas vocalisirt. Stichwörter roth. Von f. 41 an zuerst klein, eng, rundlich, später grösser. — Abschrift c. 1000/1591 (u. 1200/1785).

Format etc. und Schrift wie bei 1. — Titel bloss نالرموز . — Abschrift vom J. 1031 Śa'bān (1622).

6) We. 1109, 1, f. 1—110.

167 Bl. 8°°, 10-12 Z. $(17^2/3 \times 13^1/4; 12^1/2 \times 9^{cm})$. — Zustand: etwas fleckig u. unsauber, auch am oberen Rand wasserfleckig (gegen Ende). Bl. 1 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzer Lederbd mit Klappe.

Hört vor dem Schluss auf in einem Gedicht mit dem Verse:

القانتين المخبتين لربهم الناطقين باصدق الاقوال

Schrift: gross, aber ungleich, deutlich, nicht recht gefällig, vocallos. Bl. 2—4 steif ergänzt. — Abschr. c. 1100/1688.

7) Spr. 794.

37 Bl. 8°°, 23 — c. 29 Z. $(20 \times 13^{1}/2; 15 \times 9^{cm})$. — Zustand: fleckig, unsauber, wurmstichig. — Papier: gelblich, zieml. dick u. glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken.

Der Verf. f. 1° (u. f. 1° nach dem Bism.): عز الدين بن عبد السلام الخ

was unrichtig ist, aber oft vorkommt.

Schrift: klein, vocallos, allmälig flüchtiger u.ungleichmässig. F.1-7 schlecht ergänzt. — Abschrift c. 1100/1688.

8) We. 1815, 2, f. 17-58.

8°°, 16 Z. $(18\frac{1}{2} \times 14; 13\frac{1}{2} \times 11 - 12^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark.

Der Verfasser ist hier mit Unrecht نهاب الدين beigenannt. — Vorhanden nur zwei Drittel des Werkes; f. 58b vorletzte Zeile — We. 1757, 1, f. 24a, Z. 5. Die Bemerkung am Rande انتهى ولله الحمد ist falsch.

Schrift: gross, breit, deutlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift um 1100/1088. — Collationirt.

Bl. 32b leer, aber am Text fehlt nichts.

9) Pm. 82, 2, S. 29—120.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

S. 121 einige Traditionen; S. 122 über die drei Stufen des اليقين und dessen Kennzeichen.

10) Pet. 519.

54 Bl. 8vo, 21 Z. (19 × 13²]₃; 14 × 8¹/₂c^m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, glatt, etwas dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, rundlich, deutlich, vocallos. Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 1181 الحاج محمد الرسام ابن الشيخ على الرسام ابن الشيخ على

F. 1^a Formular eines gerichtlichen Documents über Eigenthumsrechte.

3012. Spr. 881.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel-überschrift f. 31^a (und auch in der Vorrede):

كتاب الفتوحات الغيبيّة في الاسرار القلبيّة Verfasser: s. Anfang.

ال الشيخ الامام ... عز الدين : *Anfang f.31 عبد السلام بن الشيخ الامام احمد بن الشيخ غانم المقدسي الحمد الحمد الحمد على محمد ... وبعد فان لقلوب الخواص في جار الغيوب النخ

Dieser çüfische Tractat desselben Verfassers zerfällt in 24 فصل ohne besondere Ueberschriften.

جلست يوما في خلوة سرّى النخ 31^b فصل .1 خلوت يوما من الايام في خلوة فكري النخ 39^b فصل .6 لما رايت الاقدار ترعكني تحكمها النخ 48^b فصل .12 كنت في البداية اجد في العزوبة عذوبة النخ 57^a فصل .18 الهي انك امرتنا بالوميّة النخ 64^b فصل .24

Schluss f. 65^a: وإن الساعة آتية لا ريب فيها — Nicht wenig erbauliche Verse beigemischt. Nicht bei HKh.

We. 1706, 8, f. 31^b—36^b. Dasselbe Werk. Die Eintheilung ist hier in 20 فصل; das 20. fängt so an wie bei Spr. das 24.

3013. Spr. 872. 1) f. $1-29^{\circ}$.

177 Bl. Kl.-8vo, 14—16 Z. (15 × 11² 3; 11 × 8¹/₂—9^{cm}). Zustand: nicht ohne Wurmstich. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel f. 1ⁿ und auch f. 28ⁿ ult. und f. 28^b:

الفوائد في اختصار المقاصد

Verfasser f. 1n:

عز الدين بن عبد السلام المصري

الحمد لله رب العالمين وصلي :Anfang f. 1^b: الله على سيدنا محمد وآله وهجمه وسلم

Dann sofort das Werk selbst, das in eine Menge فعلى, قايدة, قاعدة zerfällt. 'Izz eddin 'abd el'aziz ben 'abd essalām † 660/1262 (No. 294) giebt hier eine Anweisung des Verhaltens, was zu thun und zu lassen sei, um des dereinstigen Lohnes theilhaftig zu werden. f.1b فصل في بيان المصالح والعفاسد

فصل فيما يعرف به مصالح الدارين ومفاسدهما 26

فصل فيما تبنى عليه المصائر والمفاسد 30

فصل في الوسايل للمصالح والمفاسد اسباب النح ٥٥

فصل في اعمال القلوب كالمعارف والاحوال والنيات والمقصود 24⁴ فصل في بيان الفضايل 25⁴ فصل في بيان الفضايل 25⁴

وليس من كفر قبل موته بلحظة : Schluss f. 28ª كمن اقام على الكفر يوما او شهرا او مائة عام والله اعلم وصلى الله المؤ

Schrift: krüftig, ziemlich grosse Gelehrtenhand, etwas flüchtig, aber deutlich, vocallos. Collationirt. — Abschrift von خمد الخجمي بن محمد بن احمد الفقاعي الرفاعي im J. 859 Ďū'lhigģe (1455).

F. 29 ein Spottgedicht auf مصر in 14 Versen (Tawtl). Anfang:

يقولون لى هل لا نهصتَ الى العلى فا لذَّ عيش الصابر المتقنّع

F. 29^b. 30^a ein Traum des الشيخ ابو المحارث nebst paränetischer Nutzanwendung.

3014. We. 1589. 1) f. 1-25^a.

30 Bl. 8°°, 14-15 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 13^{1/2}-14 \times 8^{1/2}^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber, etwas fleckig. Bl. 30 lose. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: rothbrauner Lederband. — Titel f. 1°:

كُ اوصاف الأَشْراف في السير والسلوك

so auch im Vorwort f. 2b. - Verfasser:

نصير الدين الطوسي

يقول العبد ... محمد بن على الجرجاني 'Anfang: 'بعد حمد الله تعالي على الائه وشكره على جزيل نعمائه . . . فانى قد تصفحت اكثر كتب من سبقنى زمانا في فنون العلم فلم اجد كلاما الم

Uebersetzung des so wie oben betitelten Persischen çüfischen Werkes des Naçır eddin ettüsi † 672/1273, von Mohammed ben 'alı elgorganı, um 730/1830 am Leben. Er hatte schon folgende Werke desselben Verf. übersetzt: 1. الخاصي الاقتباس في المنطق : 2. الاخلاق الناصرية : 1. الفصول في الاصول في الاصول في الاصول في النجبر والقدر . 3. شرح كا تمرة بطليبوس في النجوم .

Die Uebersetzung dieses Werkes beginnt f.16 unten: قال تغمده الله ... بعد حمد الله تعالي والصلوة على رسوله محمد وآله اتّى بعد تحرير الكتاب الموسوم بالاخلاق الناصرية في بيان الاخلاق الكريمة

والسياسات المرضية على طريقة الحكماء الماضين اردت ان ارتب مختصرا في سير الاولياء المخ

Es ist auf Anrathen des تحمد بن بهاء الدين بهاء الدين verfasst und behandelt die Çūfik in ihren verschiedenen Stadien, den Anfang, die begleitenden Umstände und Voraussetzungen, den Fortschritt und das Ziel und Resultat derselben. Es zerfällt in Vorrede und 6 Kapitel, jedes in 6 فصل, ausser dem letzten Kapitel. Die Vorrede f. 2^b giebt die Uebersicht über die Eintheilung. In dem Werke selbst beginnt jedes فصل mit einer Qoränstelle.

في مبدأ الحركة وما لا بد للحركة منه ألا باب .1 [في الايمان في النبت في النبت في النبت في النبت في النبت في الصدي في الصدي في الانابة في الاخلاص] في ازالة العوايق وقطع الموانع من السير والسلوك ألا باب .2 في السِير والسلوك

فى ذكر احوال تقارن السالك فى الانتهاء الى المقصد 17 باب .4 [فى الارادة ، فى الشوق ، فى المحبة ،

في المعرفة ' في اليقين ' في السكون]

غ ذكر الاحوال السائحة للواصلين
 ف ذكر الاحوال السائحة للواصلين
 في الفناء

ولا كل ما ينطق به او يتوهم :Schluss f. 25^a: او يعقل بل ينتفى الجميع واليه يرجع الامر كله وهذا آخر ما اردنا ايراده فلنقطع الكلام حامدين لله ومصلين على رسوله وعترته الطاهرين والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

HKh. I 1487 (bloss das Persische Original erwähnt).

3015. Mq. 123.

81 Bl. 8°°, 15 Z. (19 × 14; 13 × 8¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 2^a:

ك" النصوص لصدر الدين محمد بن اسحف القونوج

الحمد لله الذي أبان بمستقرات : Anfang f. 2b

Dies Werk des Mohammed ben ishāq elqōnawī çadr eddīn † 678/1274 behandelt die Hauptsätze der Çūfik in 15 (ungezählten) Abschnitten, welche صن benannt sind. Zuerst: أحق شريف هو أول النصوص الواجب تقديمه أن الحق من حيث اطلاقه الذاتي الخ ومن النصوص الالهية أن العلم الوحداني الذاتي من يصاف اليه التعدد

ومن تنفاريع ما ذكرناه من النصوص ايضا ان ⁵^a الحكم من كل حاكم على كل محكوم ومن النصوص ان العلم يتبع الوجود ⁵^b

نص شريف جدا 'حقيقة لخف عبارة عن صورة علمة بنفسة مُ 22 نص شريف جدا 'اعلم ان ثمرة التنزية العقلى هو تمييز لخف مُ 23 نص شريف 'كينونة كل شيء في شيء انما يكون حسب المحل ط 23 نص شريف من اشرف النصوص واجلها واجمعها ط 23 لكليات اصول المعرفة الالهية والكونية 'اعلم ان اطلاق اسم الذات

نص هو آخر النصوص؛ اعظم الشبه والحجب 32⁶ التعددات الواقعة في الوجود

فيظهر بعصها بعضا بعضا الحسب الفاعلة الله اعلم تم الغلبة والمغلوبية المشار اليها انفا فافهم والله اعلم تم Schrift: zieml. gross, gut, weit, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 800/1397. — Collationirt. HKh.VI 13822 (كا النصوص في تحقيق طور المخصوص)

Lbg. 935, 14, f. 103b-110a.

Format etc. und Schrift wie bei 1. — Sehr wasserfleckig, der Text an mehreren Stellen, besonders auf den letzten Seiten, beschädigt.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

3016. Spr. 804.

108 Bl. 8vo, 25 Z. (21 × 15; 16¹/₂ × 9¹/₉c^m). — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch zum Theil beschmutzt u. fleckig. Bl. 21. 23. 27—29 stark beschädigt. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt; er ist:

شرح نصوص القونوى

Verfasser fehlt, aber nach der Unterschrift f. 107b:

نور الدين علي بن شهاب الدين احمد بن على بن احمد المهايمي،

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocallos. Der Text roth überstrichen, f. 33 — 36ⁿ überhaupt roth. F. 1—32 von einer kleinen, gewandten, flüchtigen, nicht grade undeutlichen Hand vocallos ergänzt. — Abschrift vom J. 1089 Ragab (1678).

Ein anderer Commentar ist verfasst von عبد الكريم بن اكمل الدين بن عبد الكريم العدنى عبد الكريم العدنى أنقطبي † 1055/1645.

3017. We. 1662.

122 Bl. 8vo, 21 Z. (21 × 15¹/4; 15 × 10-11^{cm}). — Zustand: nicht ganz fest im Einband; am Rande und auch sonst öfters fleckig, bes. in der vorderen Hälfte. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ und in der Vorrede:

هذا كتاب الشيخ صدر الدين القونوى رَوَّ وَ وَالنفحات الألهية القدسية

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 2°: والصلام على خاتم الانبياء . . . وبعد فقد قال . . . صدر الدين القونوي ان [انى d.i.] اشرح في هذا الكتاب مما يتعلق بارباب احوال الصوفية وفي كلام الوحدانية . . . اعلم ان الله واحد احد فرد صمد منزه ازلا وابدا امره واحد انما يقول له كن فيكون له الحكم والارادة المخ

Diese Seite ist von späterer Hand ergänzt, aber unrichtig. So kann dies grössere Werk nicht angefangen haben; der Verfasser wird vielmehr über Veranlassung, Plan und Ausführung desselben gesprochen haben. Auch steht das folgende Blatt mit dem obigen Text, von dem hier nur noch zwei Zeilen fehlen, ausser Zusammenhang. Dazu kommt, dass mit Bl. 3 eine neue vollständige Papierlage beginnt; es fehlt vorher also mindestens eine Lage, d. h., von dem Titelblatt abgesehen, neun Blätter.

Also der Anfang fehlt. Derselbe ist nach HKh.VI 13921: الحجد للم بلسان المرتبة ... وبعد فلما المرتبة في اليام دهركم ورد عن النبي صغم انه قال أن لربكم في اليام دهركم نفحات من رجمته الا فتعرضوا لها ... وأنا أذكرها بجملتها

Der vorhandene Text beginnt f. 3° 80: شيئة الثبوت عبارة عن تصوّر معلومية كل شيء في علم الحق ازلا وابدا الج

Çadr eddin elqonawī giebt in diesen Anwehungen des göttlichen Geistes, deren er gewürdigt worden, ein System der Çūfik. Die einzelnen (ungezählten) Abschnitte sind fast alle mit 送去 bezeichnet. Zuerst:

منازله الالهية بقيد وترق وتروية وتلقى وتقرب 6.3^b وتحبّب وكشف تبديل بتسوية وتعديل سبوحت سابق على النفت الروحى والبرات اللوحى^b

مئسلة من كتاب علم العلم' سبب الجهل بالشيء 15^b هو اثر حكم ما به يمتاز المز

نفحة تتصمن التعريف جعقيقة العلم 164

نفحة الاهية كلية بوارد ورد في اواخر صفر سنة 17^b ثلث وستين وستمائة

نفحة الاهية تختص بسر العلم والخبرة والفرق بينهما 25 وان معرفة الاشياء قبل وقوعها وكيف تكون علما

نفحة ربانية في كشف سرّ محبة المحبوب والمحبّ u. s. w. — Zuletzt:

نفحة بلسان المناجات 99°

نفحة الاهية تتصمن جملة من اسرار السلوك 99 والسفر وسر البطون والظهور والجمع والتفصيل في المراتب الالهية والكونية وما بينهما من الاسماء والصفات والنسب والاضافات

نفحة الاهية بوارد شريف يتصمن كشف سر 102ª التذكر الانساني والنسيان وسر التدبر والتفكر وسبب محة اضافة التدبر الي الحق سجانة الخ

نفحة عظيمة تتصمن المجزاة الكلية الاصلية ومنبعها 1076 من الجناب الالهي ومحتدها وانواعها وتفاصيلها (كتاب) In diesem Abschnitt sind viele Briefe (كتاب) enthalten.

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, zum Theil sehr stark vocalisirt, bis f. 6ª die meisten einzelnen Wörter von einander durch rothe Punkte (obenstehend) getrennt. Ueberschriften roth. Der fehlerhafte Text oft am Rande verbessert, bes. in der ersten Hälfte. — Abschrift c. 1150/1737.

3018. WE. 167.

50 Bl. 8°°, 15 Z. (18 × 13; 11¹/2-12¹/2×8°m). — Zustand: lose Lagen; an einigen Stellen etwas unsauber. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1°a:

كتاب بستان العارفين في التصوّف من تصانيف السيد . . . الرباني

نحيى الدين ابي زكريا يحيى بن شرف بن مرى بن حيى الدين ابي وكريا يحيى بن حمد النواوي

الحمد لله رب العالمين وله الثناء : Anfang f.1 الحسن الجميل . . . أما بعد فهذا مختصر لطيف جعتوي على علم شريف موضوعا لهداية المتعبدين

Eine kurze Anleitung zur Gottseligkeit, von Jahjā ben śeref ennawāwī † 676/1277, welcher sein Werk aber unvollendet hinterlassen hat. Er handelt zuerst über الخلاص (Hingabe in frommer Gesinnung), dann über die Absicht (النيّة), die besser als die That selbst sei, führt dann die Glaubensgrundlagen, in 26 Traditionen (nach ابوعمرو عثمان بن عبد الرجن المعروف بابن الصلاح), denen er noch 3 hinzufügt, an; spricht f. 11^b باب في نفايس منثورة «F. 23^b في حقيقة الاخلاص والصدى باب في ذكر كرامات الاولياء ومواهبهم F. 40^b

Das Vorhandene schliesst f. 42*: الولى ان يتقيد بمذهب من أوجبها والله اعلم والحد لله الخ Nach f. 41 fehlen mehrere (wahrscheinlich 8) Blätter. Schrift: dick, flüchtig, unschön, nicht undeutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth. — Collationirt. — Abschrift von ابراهيم الشافعي im Jahre 877/1472. — HKh. II 1819.

3019. We. 1660.

70 Bl. S^{vo}, 21 Z. (20¹/₂ × 14³/₄; 15 × 10^{cm}). — Zustand: einige Lagen lose; am unteren Rand und im Rücken wasserfleckig und öfters, bes. Bl. 1 und 70, ausgebessert. — Papier: gelb (auch röthlich und grün), stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a und auch in der Unterschrift f. 70^b:

د" عيون الحقايف

Verfasser (s. auch Anfang):

داوود الشاذلي السكندري

قال سيدنا ومولانا . . . داود بن Anfang f.1b: باخلا الشاذلي السكندري . . . جاء في الحديث انما الاعمال بالنيات وانما لكل امرئ ما نوي فعلى حسب همتك في نيتك ارتقاء درجتك عند عالم سريرتك المخ

ومن لم يعلم من ابن ياتيه :Schluss f. 70b رزقه النقى في اودية الاسباب والله اعلم بالصواب

Schrift: ziemlich gross, kräftig, breit, gleichmässig, deutlich, vocallos; die Stichwörter meistens roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1002 Sa'bän (1594).

Die Blätter folgen so: 1-21; Lücke von 9 Bl.; 42-61. 22-41. 62-70.

1) f. 1 – 98. Z. $(16^{1}/2 \times 12^{1}/2 : 12^{1}/2$

3020. Pm. 199.

238 Bl. 8°°, 15 Z. (16¹/2×12¹/2; 12¹/2×9¹/2°m). — Zustand: nicht ganz sauber, zum Theil fleckig, bes. f. 85; Bl. 1 unten im Text beschädigt u. der Rand ausgebessert. — Papier: gelb, stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1° (u. richtiger im Vorwort f. 2°):

ر" تذكرة المُرِيد الطالب المَزِيد

(im Titel الميد Verfasser f.1° (u. zu Anfang): محمد بن الميد الشَبْخ بن ابي سالم بن ابي عبد الله الأظعاني نسبا الشافعي مذهبا البسطامي طلبا الصوفي طيقة: العارف مشربا

und (nach dem Bismilläh) f. 1b:

الشيخ الامام . . . ابو عبد الله محمد بن الشيخ . . . شهاب الدين ابي العباس احمد بن محمد بن ابي الفتح بن ابيسطامي الفتح بن ابيسالم بن ابي عبد الله الاطعاني البسطامي

الحمد لله وسلام على عباده . . . أما بعد Anfang: الحمد المريدون الصادقون . . . أنّ صدف طلبكم حرّك عندي أن اكتب لكم رسالة الخ

Ueber allerlei für den Çūft wichtige Punkte, deren richtige Auffassung zur Erkenntniss Gottes führt, handelt hier Mohammed ben ahmed ben (eśśeih oder) mohammed elhalebt ibn elitänī (oder ibn elitänī) elbistāmī † 807 Dū'lq. (1405); er hat sein Werk im J. 797 Raģab (1395) vollendet. Es zerfällt in Vorwort, 11 Kapp.u. Schlusswort, deren Uebersicht f. 2 steht.

- في احتياج المريد التي الشيخ £1.2 المقدمة في فصل الذكر والذاكرين وفوايده £2.1 الم عدد التي المائد من المائ
 - في شرايط الذكر وآدابه 37° باب. 2
 - في معرفة الخواطر وتمييزها 46 باب. 3
 - غى مراتب الذكر واقسامه وما يتعلق بذلك 49⁶ باب . 4 غى ذكر طبف من واقعات القوم 57⁸ باب . 5
 - في ذكر لمعة من مشاهدة الانوار الذي 61 باب. 6 بياها السالك الذاكر
 - في ماهية النفس وتزكيتها 64° باب. 7
- في معرفة القلب وتصفيته 11^b باب.8
- في الروم واحواله 9. باب 74^b
- في الاشارة الي المقامات وتداخلها في اربع 81 باب. 10

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

12

في ذكر وصايبا مفيدة جامعة من كلام *85 باب.11 الشيوخ العارفين

وصية الشيخ سهل بن عبد الله النستري، 85* قال لا تعرض عمن اعرضت عنه تكترا واستصغارا

وصية الشيخ ابي السعود اعلم يا اخى 86 الله الله الله الفلام

ان من كأن انطلب وصيد الشيط المعالف المعالف المعالف المعالف المعالف الله وحفظ طاعته

وصية من كلام الشيخ ابي التجيب السهروردي 489 من اراد ان يثبت له قدم في طريق الحق وصية الشيخ شهاب الدين السهروردي 409 يا بنى اوصيك بتقوى الله وخشيته

وصية اخري لم ولقد وصينا الذين اوتوا \$92 الكتاب من قبلكم

وصية لبعض المحققين اولى عليك بذكر الله تعالى 93° في ذكر آدابهم اذا وقع منهم كدر وما يعتمدونه لا الته 95° الحاتمة

وان يجعله خالصا لوجهه الكريم : Schluss f. 98b

Schrift: ziemlich gross, doch nicht ganz gleichmässig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift um 946/1539 (s. bei 2).

Nach f.39 fehlt etwas. F.81b ist überkopf geschrieben. HKh. II 2847 (wo im Titel steht لفلب المزيد).

3021. Pm. 199. 6) f. 172-207.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 172^a:

تذكرة الشفيق في معرفة الطريق

ebenso in Vers 10. - Verfasser fehlt.

Anfang f. 172b:

ا الحمد لله مفيض الخير وباعث الرسل لدفع الصير v وبعد فالمرء الي الآداب مفتقر لخدمة الاصحاب

Anweisung zur Çūfik, verfasst nach dem letzten Verse im J. 809/1406. Regez-Gedicht in etwa 1060 Versen und vielen ziemlich kurzen Abschnitten, deren Inhalt immer durch einen Regez-Vers angegeben ist. Sie beginnen fast alle mit قالة. So zuerst: f. 173a

القول في وظايف المريد في خدمة الشيخ بلا تجريد القول في ذكر ثياب القوم وانها غالبة في السوم 174

Die letzten Abschnitte: f. 206^b القول في الروح وفي بيانها وافترقت كل الورمي في شانها 206^b القول في السرّ وفي بيانه واختلفت ارواحهم في شانه ⁴ Schluss f. 207^b:

تم حمد الله نظم التذكرة موزونة ابيباتها محبرة سادس شوال نهار الجمعة عام أصح للهجرة المتبعة

Abschrift im J. 946 Moh. (1539). - Nicht bei HKh.

3022. We. 1591.

S^{vo}, 17 Z. (20²/₈ × 15; 15 × 11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; die untere Ecke wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 34^a in der Angabe des Gesammt-Inhaltes der f. 34 ff. folgenden 10 Gedichte über 10 Wissenschaften; zuerst:

منظومة في علم التصوّف

Verfasser fehlt; aber nach der (richtigen) Angabe auf f. 34ª Mitte (von späterer Hand) ist es:

تاليف الفاصل ابن الشحنة

Anfang f. 34b (Vers 1 u. 3):

الحمد لله المهيمن الصمد الواحد القيوم والفرد الاحد وبعد فالسلوك ذو منازل عالية صافية المناهل

Eine kurze Darstellung der Çüfik in 102 Regez-Versen, von Abū 'lwelid ibn eśśikne † 815/1412 (No. 1820). — Schluss f. 37^b:

وقد وفا علم السلوك في مائه عروسة تجلى على خبر فئه Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

3023. We. 1602.

42 Bl. 8°°, 17 Z. $(17^{1}/_{2} \times 13^{1}/_{2}; 13^{1}/_{2} \times 10^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: fast ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappbd. — Titel f. 1° (von späterer Hand):

وهذه رسالة في احكام الصوفية

Er ist vielmehr (nach dem Vorwort) oder Unterschrift). — Verfasser: s. Anfang und vollständiger in der Unterschrift.

اما بعد حمد الله تعالي والصلوة : Anfang f.1b.
والسلام على رسوله محمد وآله قال شيخنا الامام
. . . زين الحق والدين ابو بكر الخوافى
الخراساني . . . فهذه وصية لاصحابي واولادي الذين
تابوا الى الله وقصدوا سلوك طريق اولياء الله البخ

Rathschläge des Zein eddin abū bekr elliawāfī um 825/1422 zur Richtschnur für diejenigen, welche Busse gethan haben und sich zur Çūfik wenden wollen. Eine vollständige Erörterung der Stufen und Stationen hält der Verf. nicht für nothwendig, sondern nur Hervorhebung der Hauptpunkte. Diese werden mit ومنها انهم بعد ان تأبوا الحالة تعالى بالشرايط الثلاثة ... على انهم بعد ان دخلوا فى زمرة التاييسيس ... ومنها انهم بعد ان دخلوا فى زمرة التاييسيس ... ومنها انهم بعد ان حليهم ان حصلوا من العلم عليهم ان حصلوا من العلم ... «. Zuletzt:

ومنها انهم اذا قصدوا الانقطاع والتبتّل في الخلوة 400 ومنها انهم اذا شاعدوا شيئا في الواقعة التي 420 في اليقظة

واعمل انت على الترتيب : Schluss f. 42b فاني ما كتبت على التبويب وانت شاهدت حالي وتوزع بالي اسال الله توفيق العمل بمقتضا ما لي ولكم ولجميع الطالبين جحرمة سيد المرسلين المن

Nach der Unterschrift hat der Verfasser ابو بكر محمد بن محمد بن علي المدعق بابن المخوافي das Werk (الوصايا) im J. 825 Gom. I (1422) vollendet zu Jerusalem.

Schrift: gross, kräftig, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift nach der des Verfassers. — Collationirt. — HKh. VI 14259. (Er nennt das Werk: نين الدين الدي

3024. Lbg. 659.

16 Bl. 4to, 19 Z. $(25^{1}/_{2} \times 15^{1}/_{2}; 17^{1}/_{2} \times 8^{3}/_{4}$ cm). — Zustand: zieml.gut; etwas lose im Einband; die obere Ecke ein wenig beschädigt. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1a von späterer Hand:

ك" الناموس الأعظم والقاموس الاقدم في معرفة قدر النبق صقم للكبيلاني

الحمد لله الذي نور الوجود : Anfang f. 1b: الماطن . . . أما بعد فانى سألت وارد التحقيق . . . عن سرّ الالوهية وحقيقة الربوبية والعبودية الخ

Von dem umfangreichen Werke, in welchem 'Abd elkerim elkiläni (= elgiläni, elgili), um 826/1428 am Leben, die Geheimnisse des

göttlichen Wesens, welche in dem Propheten Mohammed offenbar geworden, von cüfischem Standpunkt aus behandelt hat, liegt hier das 11. Heft vor mit dem Specialtitel:

سرّ النور المتكمن في معنى قولد صعّم المؤمن مرآة المومن

Es zerfällt in Vorwort, 2 Kapitel und Schlusswort, und behandelt den Ausspruch des Propheten: der Gläubige ist ein Spiegel des Gläubigen; der Anschluss an Mohammed führe zum Heil, der an den Teufel, seine Liste und Lüste aber zum Verderben.

فيها مسائل تصون اعتقاد الناظر في هذا : £3.3 المقدمة الكتاب من الزيغ والارتياب

ث ذكر الحقيقة المحمدية : (فصل 2 أن باب. 10 أن باب. 2 في ذكر الحقيقة الغرازيلية : (فصل 2 أن باب. 10 أن باب. 2 في شرح قولة صغم المؤمن مرآة المؤمن ألا الحاتمة عتى تنجلى ذاتك جميع : Schluss f. 16 في المرآة من تلك المرآة في تلك المرآة المشهودة على النمام والكمال . . . تمت

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. -- Abschrift c. 1200/1785. — Collationirt. — HKh. VI 13528.

3025. We. 1814. 3) f. 19-22. 34-44. 50-69.

S^{vo}, 25 Z. Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 34ⁿ (und so auch im Vorwort):

ك قواعد الصوفية

Verfasser f.34a: حمد العري الواسطي. Ausführlicher:

محمد بن عمر بن احمد الواسطي العمري الشافعي الصوفي ابو عبد الله شمس الدين

يقول . . . الواسطي . . . الحدد الله : Anfang f.34 . . . وبعد فقد استخرت رب العالمين حمدا يوافي نعه . . . وبعد فقد استخرت الله تعالى في جمع فصول تتعلق بامر التصوف الخ

Darstellung des Çüfismus, von Mohammed ben 'omar ben ahmed elwäsiţi el'omarı śems eddin, geb. ⁷⁸⁶/₁₃₈₄, † 849 Sa'b. (1445), in einer Menge ungezählter Abschnitte.

 Zuerst: 34b
 التصوف التصوف

 غصل في اصل ما بنى عليم التصوف

 غصل في شرايط التصوف

 u. s. w.

فصل آخر في ذكر اهل الصقة وذكر اسمائهم 64 فصل آخر في ذكر اهل الصفية ولم المنية ولما المائه السنية ولما المناب في المناب في المناب في المنان الكشف عن دوّبي من التعيي المحتبة أحيان معنى المحبة المحبة

قال يقول هل جزاء من انعمت :Schluss f. 52b عليه بالتوحيد الا الجنة وهذا ما يسر الله به والحمد لله على نعمة الاسلام المن

Dann folgt noch f. 52b unten ein Nachtrag, der sich in seiner Handschrift vorgefunden hat; zunächst ein kurzes Gebet; f. 53a allerlei auf Çūfismus bezügliche Bemerkungen, über خاسان und besonders über das Verdienstliche des الذكر الواسطي. . . . الواسطي . . . الواسطي ein längeres stück, gleichfalls über das الذكر handelnd, und zwar ausführlich über die الذكر أداب الذكر f. 42a بيان شروط طريقة ابي القاسم الجنيد f. 42a بيان شروط طريقة ابي القاسم الجنيد f. 44a فقصدات لها والله اعلم تم صلي تعمدات لها والله اعلم تم تعمدات لها والله اعلم تم

Völlig verbunden. Die Blätter folgen so: 34-36. 19-22. 37-39. 54-61. 68. 69. 50. 51. 62-67. 52. 53. 40-44.

3026. We. 1661.

36 Bl. 8vo, 23 Z. (21 × 15¹/₄; 16¹/₂ × 11^{cm}). — Zustand: wasserfleckig, besonders am Rande, und auch sonst unsauber. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: brauner Lederbd, abgescheuert. — Titel u. Verfasser f. 1^b:

كتاب ارتقاء الرتبة باللباس والصحبة على ثلثمائة وستين طريقة من لباس اهل الحقيقة لابي الفتح محمد بن بدر الدين ابي عبد الله محمد بن نور الدين ابي الحسن علي بن تقى الدين ابي التقا صالح بن عثمان بن محمد بن عمر بن عبد الرحمن ... ابن ابي الوفي [الوفا]

فان قلت ما معنى قوله تعالى: Anfang f.1b

وتكرر لفظها فى الكتاب والسنة . . . قلت تكلم الناس فى هذا المعنى كشير واحسن ما قالوا هو هوي كامن فى القلب جمل الانسان على جميع متاعها الض

Der obige Anfang (unmittelbar nach dem Titel) zeigt, dass hier nur ein Stück aus einem Werke vorliegt, in welchem eine Darstellung der çūfischen Ansichten gegeben ist. Die Wendung فان قال قائل د. . . قلنا oder نقلت . . . قلنا مناه مناه وقال قائل . . . قلنا المناه وقال قائل المناه وقال المناه

Der erste hier vorhandene Abschnitt ist ohne Ueberschrift; er handelt في حبّ الدنيا oder auch في حبّ النفوس النفو

und f. 36a الصمت und f. 36a الصمت المن und f. 36a العبلة يقال اعتزله وتعزّله بمعنى المن

فيسلم له دينه وديناه ويقل : Schluss f. 36a ذنبه ويرضى بذلك ربه ثانيها عزلة العابدين ليكون على اهبة في تحقيق اعماله'

Schrift: ungleich, im Ganzen gross, flüchtig, nicht undeutlich, fast ganz vocallos. — Abschrift c. 1180/1737.

HKh. I 447 ist ein anderes Werk.

F. 36^a unten und 36^b ein Gebet mit den "schönen Namen" Gottes.

3027. Mq. 282.

199 Bl. 8°°, 11 Z. (17¹/2×13¹/3; 11¹/2×7¹/2-8°m).— Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber und am Rande öfters wasserfleckig. Bl. 1 u. 2 am Rücken ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzer Lederbd mit Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1ª:

کتاب فیہ فواید من شرح التعرف لمذهب اهل التصوف

لعلى بن احمد بن محمد بن احمد المنوفي

الحمد لله والصلوة والسلام على : Anfang f. 1b: وبعد فهذه اوراق فيها فوايد جمعها كاتب هذه الحروف . . . المنوفي الشافعي . . . من شرح الامام . . . علاء الدين ابي الحسن على بن اسمعيل بن يوسف القونوي الشافعي المسمي تحسن التصرف لتصنيف الشيخ . . . ابي بكر تحمد بن اسحاف بن ابراهيم بن يعقوب البخاري الكلاباذي المسمي بالنعرف لمذهب اهل التصوف واسئل الله النفع به وحسبنا الله ونعم الوكيل واسئل الله النفع به وحسبنا الله ونعم الوكيل

Allerlei Notizen, entlehnt dem Commentar des 'Alı ben ismā'ıl ben jūsuf elqonawī, geb. 668/1269, gest. 729/1329, dessen Titel حسن التصرّف في شرح التعرّف ist, zu dem Werke des Mohammed ben ishāq ben ibrāhīm elkelābād'ī elhanefī abū bekr, † c. 390/1000, welches betitelt ist: التعرّف لمذهب اعر التصوّف. Der Sammler 'Alī ben ahmed ben mohammed ben ahmed elmenāfī (um 880/1475 lebend) hat in einer Menge ungezählter Sätze (فائدة) hauptsächlich allerlei auf Çūfik bezügliche Ansichten und Fragen erörtert.

فايدة لام :Das Werk selbst beginnt f. 1° so لام التعريف في الحمد لله قيل انها لاستغراب الجنس وقيل لنعربف الماهيذ الن

Die Notizen zum 1. Kap. des Grundwerkes beginnen f.5^h: فايدة قالت طائفة سميت الصوفية صوفية الاثار طهارة الظاهر الم لصفاء اسرارها ونقاء آثارها تريد بنقاء الاثار طهارة الظاهر الم

Die letzte Notiz handelt über Musik f.195b: فالسماع من حيث فالسماع العلم ان لفظ السماع من حيث الله المنافقة على جوازه المنافقة على جوازه المنافقة على المنافقة ع

فان لم يكن كذلك وجب : "Schluss f. 198 عليه ترك ذلك وللقوم في السماع فنون من الكلام يطول ذكرها والحمد لله وحدة ' آخر الفوايد الخ

Schrift: kleine gedrängte Gelehrtenhand, ziemlich stark vocalisirt, gleichmässig. — Autograph des Verf., im J. 882 Ram. (1477). — Collationirt.

Nach f. 9 fehlen 11 Blätter Text; statt dessen sind 2 leere Blätter eingeheftet, welche jetzt mit 10. 11. foliirt sind. Vgl. HKh. II 3083.

F. 199 enthält einige Stellen aus dem Persischen Commentar zu dem کا التعزف.

3028. Spr. 808.

52 Bl. 8°°, 21 Z. (201/2 × 151/3; 141/2—15 × 9°m). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken.—Titel u. Verfasser f.1°:

تتاب قوانين حِكم الاشراق الى كافة الصوفية في جميع الآفاق الحمال الدين [بن] محمد ابي المواهب الشاذلي

لجمال الدين [بن] محمد ابي المواهب الشاذلي محمد بن محمد بن محمد بن محمد التونسي: Ausführlicher الشاذني الوفائي جمال الدين ابو المواهب

الحمد للم الحكيم العليم الرَّوف : Anfang f.1b الرحيم . . . وبعد فهذه حكم على طريق القوم طرق خاطرها خاطرى في اليقظة اردت اثباتها في عدد الأوراق المُ

Ein die Grundsätze der Çüfik behandelndes Werk des Mohammed ben ahmed ben mohammed ettünisi elwefär gemäl eddin [çafi eddin] abū 'lmewāhib † 882/1477. Es zerfällt in Vorrede, 14 قانون und Schlusswort. تشتمل على معنى الحكمة عند الحكمة عند الحكمة ومعناها عند اهرالباطن ومعناها عند اهرالباطن

f.3b قانون 1. التاييد في مقامات التوحيد التوبية بمعادي الروبة وفيه تقيير وتحذير 6 قانون 2. التخلاس وفيه علامات ودلالات بميزها صاحبها 8 قانون 3. قانور، 4. 8^{b} الصدق وفيد مقامات وحالات قانون 5. المراقبة وفيه لوايح وسوايح المحبة وفيه نفحات وأحات 10° قانون 6. انصدق وفيه تقرير وتحذير 12ª قانون . 7 8. قانون .8 الفقر وفيه تحقيق وتدقيق 154 قانون .9 اليا وفيه ترقيف وترويف وبروق المعرفة وفيد مشاهد وشواهد 17b قانون .10 ألفنآ وفيه مزارع ومشارع 21ª قانون 11. 22 قانون 12. البقآ وفيه قواعد وفوايد 234 قانون 13. الولاية العامة وفيه صوابط وروابط الولاية الخاصة وفيه فتم طلسم الكنوز "24 قانون .14 44^b خاتمة في الوصية للقلوب الزكية المرضية

Das Werk ist in gereimter Prosa, oft mit kurzen Versstücken vermischt. Schluss f.46*(fehlerhaft): فمن بقبره فليدع للد دعوة رحمة عسى يستجابها Schrift: gross kräftig doublich vocalles gleich

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos, gleichmässig. Ueberschriften roth, auch farbig. — Abschrift von حسن بن على الاحمدي im J. 1115 Çafar (1703).

3029.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 212.

121 Bl. 8°, 15 Z. (15 \times 10 1 ₂; 15 \times 6 2 ₃cm). — Zustand: ziemlich gut, an einigen Stellen ausgebessert. - Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Titel f. 1a und im Vorwort f. 4b ebenso (aber الي كافة für الي كافة Verfasser f. 1ª (ausführlich) ebenso. Schluss hier mit einem Gebete, dessen Hauptsätze mit الاهي beginnen; مع العافية الى الابد بدوام المدد على : «zuletzt f.119 توالى المُدَد وسلام على الموسلين والحد لله رب العالمين الإ

Schrift: gross, weit, gewandt u. gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. - Abschrift im J. 1097 Sa'ban (1686). - Collationirt.

2) We. 1795, 1, f. 1—19.

128 Bl. 8vo, 15 Z. $(17 \times 12^{1/2}; 12 \times 9^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber, auch wasserfleckig. - Papier: gelb, glatt, dick. - Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Titel und Verfasser f. 1ª (dreimal): كتاب الحكم لابي المواهب الشاذلي

Weiter unten steht der ausführliche Titel. Anfang ebenso. Das Werk geht hier nur bis zum Anfang des 6. قانون und hört f. 196 mit وفنا النفس عن الحظوظ والاعباض ؛ den Worten auf

Schrift: ziemlich gross, kräftig, breit, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. - Abschrift e. 1100 ₁₆₈₈. — Bl. 20 leer.

3) Pm. 553, 4, f. 20a-35b.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel: ك" التصوف والسلوك . Verfasser ausführlich. Anfang und Schluss ebenso, aber das Werk ist hier doch nicht unerheblich abgekürzt.

> / 3030. Pm. 553. 5) f. 36b - 40b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:

رسالة في النصوف

محمد بن احمد بن محمد التونسي Verfassor: الشاذلي الوفائي ابو المواهب

الحد لله الذي مَن والاه توزّه ومن اصطفاه : Anfang صفاه ... أما بعد فإن كف سجمانه انول الكتب السماوية النو

Derselbe Verf. behandelt hier die Hauptpunkte der Cufik. F. 38b unten kommt ein Gebet مناحات الميد في خلوات التفيد des Lehrlings vor, und ein anderes f. 39a. Dann f. 39b ff. über den höchsten Namen Gottes in einigen Suren (36, 2. 3 u. s. w.).

المصيد البت القايم الدايم عذا آخر :Schluss ما اخترته من كلام سهل رة ولم اتبك منه الا ما هو لدفع بعض الامراض وقد قدر هذا والحمد للم وحده

3031. Pm. 547. 1) f. 1 - 32a.

54 Bl. 8vo, 27 Z. $(20^{2}/_{3} \times 15; 13^{1}/_{2} \times 9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, besonders zu Anfang. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: rothbrauner Lederband. - Titel und Verfasser f. 1a:

د" قواعد الطريقة في الجع بين الشريعة والحقيقة لشهاب الدين احمد البرنسي عُرِفَ بنرَرُوق

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . علي بن حسام الدين الما بعد فيقول العبد . . . علي بن حسام الدين لما رايت كتاب قواعد الطريقة . . . للشيخ . . . شهاب الدين احمد البرنسي . . . كتابا حسنا المؤ

Das Werk des Ahmed zarrūg + 899/1493 (No. 2239), Regeln der Çüfik betitelt (تمهيد [تاسيس oder] قواعد التصوف واصوله) ist zwar sehr brauchbar, aber der Stoff im Werke zerstreut und nicht recht geordnet. Daher hat es 'Ali ben husām eddin elmottagi elhindī $+ \frac{977}{1569}$ (No. 2726) in 8 Kapitel und Schlusswort gebracht: so liegt es hier vor. Jedes Kapitel ist in viele ungezählte قاعدة getheilt. Um nichts von dem Grundwerke verloren gehen zu lassen, hat er auch noch die kurze Dībāģe desselben vorangestellt. Sie beginnt: الحمد لله كما يجب تعظيم مجده والصلوة . . . وبعد فالقصد بهذا المختصر وفصوله تمهيد قواعد التصوف واصوله على وجه جمع بين الشريعة والحقيقة الخ في اشتقاق لفظ النصوف وماخذه من الحديث f.1 باب .1 ياب .2 في العلم وآدابه في السير والسلوك وما يتعلف به

عاب .3

في الاخلاق والاعمال المحمودة والمذمومة 164 باب. 4 5. باب 24° في العبادات في السماء وتحقيق القول فيه 286 باب .6 ق المتفرقات 31° باب. 8 ; في الفصايل 30° باب. 7 فانه لا غناء بنا عن عافيته :Schluss f. 32a: فانه لا غناء بنا عن

وهو حسبنا . . . الا بالله العلى العظيم عنه تهت

Schrift: klein, gut, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. - Abschrift im J. 1017 حاجي محمد بن الحاج معدل بن von حاجي محمد بن الحاج تحمد بن عبد الحسين البصري الشافعي الاشعرى in Elbaçra. - Collationirt. - HKh. IV 9612 (cf. II 2348).

Pm. 40, 1, S. 1—78.

239 Seiten 8vo, 20 Z. $(20^{1/2} \times 15; 15^{1/2} \times 10^{cm})$. — Zustand: die obere Hälfte (und mehr) stark wasserfleckig, der Text öfters dadurch beschädigt. - Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. - Einband: schöner Halbfrzbd mit Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei Pm.547, 1.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter hervorstechend gross. - Abschrift im J. 1031 Rab. I (1622) von نظام بن محمد بن نظام . — Collationirt.

Nach S. 1 fehlt 1 Blatt. S. 79 leer.

3032. Spr. 809.

59 Bl. 8vo, 21 Z. $(17^{3}/4 \times 13^{1}/2; 12^{1}/2 \times 9^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch f. 30-39 ein grosser auch den Text beschädigender Flecken. - Papier: gelb, zieml. stark, glatt. - Einband: Pappbd mit Kattunrücken. - Titel f.1":

كتاب تابيد الحقيقة العلية وتشييد الطهيقة الشاذلية

so auch Vorrede f. 1b. - Verfasser:

الجلال السيوطي

Anfang f. 1b: عباده علي عباده الذين اصطفى اعلم وفقنى الله واياك ان التصوف في نفسه علم شريف رفيع قدره المخ

Die Cufik, sagt Essojuți, sei eine hochstehende Wissenschaft, aber entstellt durch Viele, die sich angeblich der Lehre zugethan erklären, ohne im Grunde Çūfis zu sein, ohne rechte Einsicht davon zu haben: diese irren und beirren bloss und werfen Nachtheil auf das Ganze. Davon handelt dies Werk. Es ist getheilt in eine Menge (ungezählter) فصل (meistens ohne Ueberschrift). Anfang der ersten فصل:

الاصل في علم الحقيقة احاديث وآثار 1 b منها حديث عمد في سؤال جبيل عن الاحسان 24 منها ما اخرجه الطبسي في ترغيبه منها ما اخرجه الديلمي في مسند الفردوس ^a3

Er bespricht unter Anführung seiner Quellen das Wesen der Çūfik, f. 4b ff.; ferner (f. 7h ff.) das Verhältniss derselben (علم الحقيقة) zu der Rechtswissenschaft (علم الشبيعة), den hohen Rang, den die Cufis einnehmen (unmittelbar nach den Propheten), den Unterschied zwischen (f. 10^b ff.) علماء الباطري und den علماء الظاهر und worin ihr Wissen besteht, die verschiedenen Stufen der Çūfis (f. 17^b ff.), und was der Gegenstand und das Ziel ihres Wissens und ihrer F. 27^b ff. -behandelt ihre Bestrebungen sei. (في العقيدة التي اجمع عليها الصوفية) Glaubenssätze bespricht ihr System, widerlegt verschiedene Einwände und Vorwürfe und handelt f. 52b: الاتحاد wo unter) في الاتحاد والدليل على بطلانه zu verstehen ist: اتحاد العبد مع الله تعالى) und . في ذكر الحلول والدليل على بطلانه والرق عليهم : 4.54 f.

فيري في الواقعة انه البب : Schluss f. 56a: فيري في الواقعة المعبود فيجب عليه أن يجتنب طاعة النفس والهوى ويكثرها بالمجاهدة والرياضة ولا يظن ذلك المحال والله اعلم تتم جحمد الله الحنم

Schrift: klein, deutlich, gewandt, gleichmässig, vocallos, collationirt. Die Aufschriften (مستلة, خصل etc.) roth. Abschrift um 1000/1591. - HKh. II 2361.

Es schliesst sich daran f. 56^a - 57^b ein Regez-Gedicht von 67 Versen, über die Kleidung der Cufts, ohne Ueberschrift, anfangend: القول في ذكر اثياب القوم وانها غالية في السوم S. No. 3021 (f. 174^a).

العشرة المبشرين F. 58^b ein Stammbaum der und 59° des ابي حنبل.

3033. Lbg. 451.

25 Bl. 8vo, 17 Z. (18×121/2; 121/2×9cm). - Zustand: nicht recht sauber, auch wasserfleckig am Rande. -Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a (und auch im Vorwort f. 3^a):

وسالة الاخوان من اهل الفقد وحملة القران Verfasser: s. Anfang.

الحد لله ذي الحد والجود الاحسان: Anfang f.1b: ... وبعد يقول ... على بن ميمون بن ابي بكم بن على بن ميمون بن ابي بكر بن يوسف بن اسماعيل بن ابى بكر بن عطاء الله بن حيون بن سليمان بن جعيبي . . . بن على بن ابي طالب . . . المغربي ورد علتي في أواخر العشر الأول من جمادي الأولى سنة خمس عشرة وتسع مائة بالصالحية المذادورة رجلان من بلاد حاحا (?) من المغرب الاقصى المنو

'Ali ben meimūn elmagrebī + 917/1511 hat im J. $^{901}/_{1496}$ Fas verlassen; erst im J. $^{915}/_{1509}$ erhält er durch einen Besuch - er wohnte in der Nähe von Damaskus -- Nachricht von seinen dortigen gelehrten Freunden. Er beschliesst, denselben eine cufische Abhandlung zu schicken, um sie für die Glaubensauffassung zu gewinnen, die er durch die Belehrung von ابو العباس احمد بن محمد التباسي التونسي Seiten des † 930/1524 erhalten hatte. Sein Werk zerfällt in 7 فصل, deren jedes 1 اصل behandelt, nämlich: في قوله تعالى قالوا اهل الذكر ان ننتم لا تعلمون £1.3 (1 في قوله تعالى فاعلم انه لا اله الا الله في قوله تعالى وما خلقت الجي والانس الا ليعبدون (3

في قوله تعالى وما امروا الا ليعبدوا الله تخلصين (4 في قوله تعالى ان النفس لامارة بالسؤ

في قوله تعالى أن الشيطان لكم عدة فاتخذوه عدوا (6

في قولِه تعالى فلا تغزنكم الحياة الدنيا ولا يغرنكم (7 بالله الغرور

Diese Eintheilung tritt aber nicht deutlich hervor. Das Vorhandene schliesst f. 23b: واعوذ بك من شترها وشر ما جبلتها عليه ثم يمضى لسبيله ا Ob die folgenden Seiten noch dazu gehören, ist fraglich, aber möglich; dann ist nach f. 23 eine grössere Lücke, und der Schluss des Ganzen فاقول بعدا بعدا . . . اللهم اجعلنا : • würde sein f. 25 من الهادين المهديين . . . ولا ترمنا مكرك وصلى الله المر Schrift: ziemlich grosse Gelehrtenhand, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 950, 1543. — Vgl. No. 2545.

3034. Spr. 814. 1) f. 1 - 14^a.

66 Bl. 8vo, 17 Z. $(18 \times 13^{1/4}; 12^{1/2} \times 8^{1/2} cm)$. — Zustand: ziemlich gut, im Anfang unsauber. - Papier: gelblich, stark, etwas glatt. - Einband: Pappband mit Kattunrücken. - Titel und Verfasser Vorblatta:

تتاب مبادى السالكيين اني مقامات العارفيين لسيدي على بن ميمون المغربي

Anfang Vorblattb: الذي خلق الذي الانسان ولم يكن شيئا مذنورا . . . وبعد ايها الطالب على عتق رقبته من عقاب ربه واليم عذابه المن

Ibn meimūn + 917/1511 geht davon aus, dass der Isläm auf fünf Pfeilern beruhe (الشهادة وافامة الصلاة وايت الركاة وصوم رمضان ويج البيت) u. behandelt dann die Verpflichtung des Gläubigen, seine 7Glieder zu hüten (حفظ لجوار ح السبعة), näml.: السمع والبصر واللسان والبدان والبطن وانفرج والرجلان im Einzelnen, um seinen religiösen Pflichten nach-ونك بشبط الأخلاس: «zukommen. — Schluss f. 13 على ما تقدم في فصل الدلام على اللسان والحمد لله الذي هدانا لهذا ونساله بفضله أن ينفعنا واياك . . . ويغفي لنا ولوالدينا ولكافة اهلينا ولمشائخنا . . . وصلى الله الض

Schrift: klein, flüchtig, doch deutlich, vocallos, collationirt. Rothe Stichwörter. - Abschrift c. 1150/1737. Arabische Foliirung, das Titelblatt (nebst Anfang) HKh. V 11300. nicht mitgezählt.

/ 3035. Spr. 1992. 1) f. 1 - 13.

18 Bl. 8vo, 15 Z. $(17 \times 11^{1/2}; 12^{1/2} \times 9^{cm})$. — Zustand: unsauber, besonders am Rande fleckig. - Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. - Einband: Pappband mit Kattunrücken. - Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

[قال] سيدنا ومولانا . . . اقال] سيدنا أبو يحيى زكرياء الأنصاري الشافعي... التحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين . . . أما بعد فهذا مختصر في التصوّف وستيته بالفتوحات الالهبيخ في نفع ارواح الذات الانسانية مشتمل على عشر فصول البخ

Kurze Darstellung der Çüfik in 10 Abschnitten, von Zakarijjā ben mohammed elançārī † 926/1520 (No. 1369).

f.1b فصل 1. في بيان تعريف التصوف وموضوعه في بيان اركان التصوف والطبيق الى الله تعالى 2 فصل. 2 في بيان التوحيد والايمان والاسلام 6b فصل 3. فيبيان العلم اللدني وعلم اليقين وحقه واصله 7 فصل. 4 86 فصل 5 في بيان الالهام والوحيي والفراسة في بيان المحاضرة والكشف والمكاشفة 9a فصل 6 9b فصل 7. في بيان الشريعة والحقيقة والطريقة في بيان الخواط 9. فصل 10^b في بيان كيفية أخذ العهد ولبس الخرقة 110 فصل.10 وتلقين الذكر

Das 8. فصل fehlt hier im Text und auch der Ueberschrift nach. Nach der Inhaltsangabe f.1^b sollte es handeln قف السعادة والشقاوة. In der Uebersicht des Inhalts f.1^a ist obiges Kap. 3 ausgelassen, so dass dann Kap. 4. 5. ff. als Kap. 3. 4. ff. aufgeführt werden.

ويهديها الشيخ الي حصرة النبي: ويهديها الشيخ الي حصرة النبي: وسائر الانبياء وسائر الصالحين والمسلمين اجمعين Schrift: gross, rundlich, unschön, vocallos. — Abschrift c. 1900/1785.

/ 3036.

Dasselbe Werk enthält:

1) We. 1750, 3, f. 41-43^a.

 8vo , c. 29 Z. $(20^{1/2} \times 14^{1/2}; 19 \times 14^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei Spr. 1992, 1. Das 8. فصل steht f. 42^b, Zeile 10 ff.

Schrift: klein, rundlich, gedrängt, vocallos. — Abschrift c. $^{1150}/_{1737}$.

2) Lbg. 1014.

4 Bl. 8vo, 27 Z. (20¹/₄ × 14³/₄; 15¹/₂—16 × 10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel f. 1a: ر" في التصوّف. Anfang und Schluss (bis zu den Worten: رويهلّلا الله ما شاء) wie bei Spr. 1992, 1.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift vom J. 1124 Ram. (1712).

Einen Commentar dazu hat sein Enkel ويد العابدين بن يوسف بن زكرياء † 1068/1657 u.d.T. المنبي الربانية في شرح الفتوحات الالهية

3037. We. 1648.

145 Bl. 8°°, 21 Z. (21½×16; 15×11cm). — Zustand: lose im Deckel; nicht recht sauber, öfters auch fleckig. Vorblatt u. Bl. 1. 2 unten schadhaft und ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, (ziemlich) stark. — Einband: Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser auf dem Vorblatte (Vorderseite):

ک" منهج السالک الي اشرف المسالک المتصمنة لرسالة القشيري تشتمل على علم الحقيقة لنور الدين على المرصفي

Titel so auch im Vorwort f. 1a. Verfasser vollständiger:

الحد لله: (Rückseite des Vorblattes) الذي تعرف لعباده حدوث كايناته فتحققوا وجوده بايجاده . . . أما بعد فلما كان الكتاب الموسوم برسالة القشيري مشتملا على مقاصد السلوك ومبانيه الخ

Ein çūfischer Freund bat den 'Alı ben halıl elmarçafi nür eddın † 930/1524, dass er aus der Abhandlung des Elqośeiri das Wesentlichste aushöbe und bei den einzelnen Kapiteln derselben auch andere Werke berücksichtige, nicht zu lang und nicht zu kurz. Demgemäss hat er dies Buch verfasst, in welchem er aber, wo es nöthig schien, eine andere Anordnung befolgt. Es zerfällt in 26 فصل (deren Uebersicht f. 1^{a.b}).

في بيان اعتقاد هذه الطايفة في التوحيد أ£1 فصل .1 والمعرفة من مسايل الاصول

في ذكر المشايخ لهذه الطريقة النخ 8b فصل .2

فى معرفة السير والترقى ومعرفة المحواطر النخ 30° فصل .5

في الزهد والقناعة فعل .10

في الصدف والأخلاص ما 73° فصل 13.

في الارادة والمحبة والشوق م 76° فصل 14. في المراقبة والعبودية والاستقامة م 83° فصل 15.

في الحياء والحرية 20. فصل 20.

في الولاية والفراسة 111 فصل 21. في معرفة احكامهم في السماع 129 فصل 25. في اثنبات كرامات الاولياء وفي ذكر خروجهم 133 فصل 26. من الدنيا وفي رؤيا القوم بعد الخروج منها

اللهم اعطنا ما اعطيتهم :Schluss f. 143b وامتحنا ما متحتهم ولا تحرمنا ما وهبتهم انك علي كلّ شيء قدير بالاجابة جدير وصلي الله على سيدنا البخ

Nach der Unterschrift ist das Werk vollendet im J. 891 Moh. (1486).

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, vocallos, gleichmässig. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift von عبد القادر بن محمد العراق im J. 930 Śawwāl (1524). — Arab. Foliirung. — HKh. VI 13275.

3038. Lbg. 387.

43 Bl. 8vo, 21-25 Z. (19³/₄×14¹/₂; 15-18×10¹/₂-11¹/₂^{cm}). Zustand: am oberen und unteren Rande wasserfleckig, weniger am Seitenrande. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a:

دَ" الهُقْنِع والمورد العذب لمن يشرب ويكرع لنور الدين على بن خليل المرصفي Der Titel im Vorwort ebenso.

الحمد لله الواهب الفصل لمن : Anfang f. 1b النبى قد لبا به وفنوع . . . أما بعد أعلموا . . . النبى قد استخرت الله تعالي في جميع محتصرا مفيدا الم

Ein çūfisches Werk desselben Verfassers, eine Abkürzung des vorigen Werkes (zum Theil ganz dieselben Ueberschriften), in 13 Abschnitten, deren Uebersicht f. 1^b. — 1. فصل f. 2^a غالمة والعزلة أفضل ونكر عبوبها ألفض والخلق والخود والسخاء ألفض عنوبها ألفض عنوبها ألفض والخلاص المناف والمناف والخلاص المناف والخلاص المناف والخلاص المناف والخلاص المناف والمناف والم

ان الاخلاص افراد الحق في : Schluss f. 43b الطاعة لقوله تعالى الا لله الديني الخالص والله اعلم

Schrift: ziemlich gross, gewandte Gelehrtenhand, ungleich, oft flüchtig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. Collationirt.—Abschrift im J.920 Śa'bān (1514) von عمر بن احمد بن عباس الاخطابي الشافعي.

3039. We. 1643.

99 Bl. 8°°, 19(21) Z. (20×14¹/2; 13—15×7¹/2—9¹/2°m). Zustand: ziemlich gut; doch nicht frei von Flecken; das erste Blatt lose, unsauber u. eingerissen. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel (von späterer Hand) f.1° oben:

ك" تحفة الحبيب

Nach der Vorrede f. 3n:

تحفة الحبيب فيما يبهجه في رياض الشهود والتقريب

ولي الله سيدي الشيخ محمد بن :Vorfasser f. 1a: ولى الله سيدي الشيخ علوان

الحمد لله الذي اعجم حرف : Anfang f. 1b: الوجود بنقطة نور جماله الاسنى . . . وبعد فإن احلى ما تحلت تحلاة الافهام . . . علم الربوبية المسمي بعلم الحقيقة المشتمل على الاسرار الغامصة والمعاني الدقيقة التخ

Auf Wunsch von Freunden hat Mohammed ben 'alī ben 'aṭijja elĥamawī śems eddīn ibn 'alawān † 954/1547 dies Werk verfasst, um eine gedrängte und zugleich lichtvolle Darstellung der schwierigsten Begriffe der Çūfik zu geben. — Das Werk selbst fängt an f. 3a Mitte: اعلم أن الحق سحانه وتعالى كان غيبا في غيب واحدا فردا بغير ريب الخ

ويكون له في الوجود التاني: Schluss f. 98b ما كان في الوجود الاول فيتحقق البدء والاختتام، وهذا آخر ما قصدنا البراده في هذا الانموذج وبالله التوفيق،

In dem Nachworte sagt der Verf., er habe vor, sein Werk mit einem Commentar zu versehen.

Der Verfasser ist ein Sohn des bekannten 'Alawān † $^{936}/_{1529}$, den er öfters anführt, dessen Todesjahr er angiebt und über dessen Bedeutung als "Erneuerer" der Religion seiner Zeitgenossen er f. 69^b ausführlich spricht. Er schrieb also nach $^{936}/_{1529}$.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, vocallos. Von f. 78 an ergänzt. Für Ueberschriften ist bis f. 77 Platz gelassen. — Abschrift um d. J. 1000/1591 [der Ergänzung vom J. 1031 Gom. II (1622)]. — Collationirt.

Nach f. 7 fehlen 2 Bl. - HKh. II 2573.

3040. Spr. 851.

8vo, c. 22 Z. $(15^{1}/_{4} \times 10^{1}/_{2}; 13 \times 8^{1}/_{2}^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht ganz sauber, oben am Rande fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser f. 127^a:

كتاب آداب الاقطاب وهي اربعون ادبا وخمسة اداب لابي الحسن على بن عبد الله بن المحمد بن ابني الثناء محمود الكازواني البغدادي

(Verfasser so auch f. 166a Mitte.)

الحمد لله وكفى وسلام على عباده :Anfang الخمد الله وزادك توفيقا الذين اصطفى . . . سالتنى رحمك الله وزادك توفيقا . . . ان اذكر لك طرفا من آداب التصوّف وقواعده الخ

Anleitung und Uebersicht der Çūfik, in 45 Kapiteln, von 'Alt ben ('abdallāh =) ahmed ben mohammed ben mahmūd elkizawānī (elkīzawānī, elkāzawānī) abū 'lhasan elhamawī elbagdādī eççūfī † 955/1548.

Mit dem Titel sind gemeint die Eigenschaften, welche die "Pole" der Çūfik, d. i. die vollkommensten Çūfis besitzen; er könnte deutlicher آداب التعرف sein.

فمن دى باب كريم فتتح : Schluss f. 181 ويلحقنا فالله تعالي يعيد علينا وعليك بركة اوليائه ويلحقنا واياك باحبابه واصفيائه امين والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, ungleich, flüchtig, deutlich, vocallos. Ueberschrift (meistens) schwarz, in grösserer Schrift. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 181° unten ein Stück aus dem Werke ناصر الدين ابو des كتاب الآداب في رياضة الاخلاق القسم محمد بن يوسف الحسيني المدايني [المدني]

3041. Lbg. 731.

169 Bl. 8°, 23 Z. (20°/3 × 14°/4; 15 × 9°/9°. — Zustand: in der ersten Hälfte sehr stark wassersleckig und der Rücken so durchweg. F. 35°. 53° unsauber. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1°:

كتاب الجواهر الخمس للسيد محمد الغوث

(Der Titel so auch im Vorwort f. 2b.)

الحمد لله الاحد الصمد الفرد : Anfang f. 1b: الما بعد الذي لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفّان . . . أما بعد فقد قال . . . محمد بن خطير الدين بن بايزيد ابن خواجه فريد العطا لما كان دولة العشف واصطرابه في ابتداء اول الحال لم ازل مجتهدا ومجدّا الن

Der Verf. Mohammed ben hattreddin ben bajezid elgaut elhindi hat dies um ⁹²⁸/₁₅₂₂ verfasste Werk in reiferem Alter (im J. ⁹⁵⁶/₁₅₄₉) etwas umgeändert herausgegeben. Es behandelt die Hauptpunkte der Çūfik und ist in 5 per getheilt.

 في عبادة العابدين وطريقتها
 f. 3°
 جوهر 1.

 في زهد الزاهدين وطريقه
 22°
 جوهر 2.

 في دعوة الداعين وطريقها
 34°
 جوهر 34°

 (in Vorwort und vielen).
 (in Vorwort und vielen).

فى اذكار الذاكرين واشتغال العارفين 114 جوهر .4 من مشب الشطار وطريقهما

في ورثة الحق وعمل المحققين وطريقه 158 جوهر .5 وان لم يوصل اليه والمنطوق به: Schluss f. 167b في كل لسان وان لم ينقل وهو الكبير المتعالى تم

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, deutlich, gefällig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1048 Ďū'lqa'da (1639). — HKh. II 1639.

F. 168b. 169 Türkisch.

Commentare u. Glossen zu dem Werke von:

- شبخة الله بن روح الله البَرُوجي † 1015/1606.
- 2) على بن عبد القدوس الشنّاوي († 1028/1619
- 3) مالم بن احمد بن شیخان † 1046/₁₆₃₆ (vollendete das Werk seines Lehrers رالشناري).

3042. Pm. 344.

381 Bl. 4°, c. 17 Z. (22×16; 15¹/2-16×11°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken; der Rand bisweilen ausgebessert (f. 23. 63. 109-112 etc., 331), auch der Rücken (f. 1-6. 8). — Papier: gelb. meistens stark, glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel f. 1° u. 381°:

الرسالة العادلية في بيان الفرق والجمعة
 [والجمع الله في المدونية

Verfasser f. 14 und ausführlicher f. 381a:

بدر الدين [محمد] بن عمر بن احمد بن محمد العادلي الشافعي العباسي

الحمد لله الذي نور قلوب :Anfang f. 1 موجب الموجب الموجب الموجب الموجب الموجب النسطير هذه النبذة اللطيفة صديق الن

Nachdem Mohammed ben 'omar ben ahmed el'adili bedreddin, um 970/1562 am Leben, weitläufig den Anlass zur Abfassung dieses Werkes erzählt - Aufforderung eines zu äussern الفرق والجمع zu äussern und Ersuchen eines Anderen, der ihm im Herzen feindlich gesinnt war, die Stelle Sura 93, 6.7. zu erklären -, beginnt er das Werk selbst, in welchem er eine Darstellung der gesammten Cūfik zum Nutzen derer, die Gott suchen, geben will. Er hat das weitschweifige Werk, welches er in d. J. $971/_{1563}$ u. $972/_{1564}$ in Mekka verfasst hat, in Kapitel getheilt, die aber ungezählt sind, aus dem Text nicht überall deutlich hervortreten und ausserdem ohne Ueberschriften sind. Er beginnt f. 6° so: ارید اجعل هنا لمنازل السايرين الى الله عز وجل بآباً وعو هذا اعلم يا اخبى أن السايريين الى الله عز وجل لا يسيرون الا في طرق الحقيقة المعنوية بعدد انفاس الخلايف الخ

Das nächste Kapitel beginnt so f. 13^b: يحتاج العدد التي بيان طهور الواحد في مراتب العدد وذلك البيان يحتاج التي باب وهو هذا اعلم يا اخى المخ النان البيان يحتاج التي باب وهو هذا اعلم يا اخى المخ النان البيان المنان عليه التي باب وهو هذا اعلم يا الحى المخ النان البيان المنان المنان

واريد أن أشرع في بيان ردع لمن لا وصل وادّى الوصول المن 150 ويلي بيان ذلك الاتحاد بيان الفرق والجمع المن 48° وبعده اجعل للجمع بيانا

ونشرع بعدها فى بيان جمع الجمع بلفظ موجز النخ 600 وذلك القسم يسمّى فرق التواضع النخ ويات الخادات بيان لما 890 وبيان الخادات النخ

u. s. w. Das letzte Kapitel beginnt so f. 370 : باب في بيان ما نسب بجهلي فيه من فروض الوضو الستة الخ

ويشرح صدورنا ويحفظنا : "Schluss f. 380 عن ما في ابداننا . . . ويسر لنا الخير ودقع عنا وعن ما ذكرنا كل شرّ . . . والحمد لله رب العالمين ،

Schrift: gross, dick, rundlich, deutlich, vocallos. Am Rande oft Zusätze u. Inhaltsangaben. — Abschr. um 1200/1785 von عبد الله العلوى البدري السهروردي. — Collationirt.

F. 381a am Rande eine سلسلة بدرية, von dem Verfasser an bis auf الحسن البصري (und von diesem auf 'Alı, dann auf Mohammed) zurückgehend, eine Liste von Haftfen, die von einander die Lehre crhalten haben.

3043. Pm. 156.

85 Seiten S^{vo}, 21 Z. (17¹/₃×11¹/₂; 13¹/₂×6²/₃c^m). — Zustand: in der 1. Hälfte öfters fleckig u. nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel (auf der ungezählten Seite vor dem Text);

so auch im Vorwort S. 3. — Verfasser (s. Anfang): عبد الوهاب الشعراني

قال الشيخ الامام . . . عبد : Anfang S. 1: الوهاب بن الحمد بن على الانصاري الشعراني . . . الحمد لله رب العالمين والصلاة والتسليم . . . وبعد فهذه آداب واسرار يحتاج الي مراعاتها كل مريد الخ

'Abd elwahhāb eśśa'rānī † 973/1565 (No.1365) behandelt hier die 5 Grundlagen des Islām in 7 ungezählten Kapiteln.

باب ذكر اسرار شهادة ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله 8.3 باب بيان آداب الوضوء واسراره 29 باب بيان آداب الغسل من الجنابة 34 باب بيان آداب الصلاة واسرارها 45 باب بيان آداب الزكوة واسرارها 55 باب بيان آداب الصوم واسراره 36 فاسرارها بيان آداب الصوم واسراره 36 فاسراره 35 فاسرارها 155 فاسراره 35 فاسرار 35 فاسرا

101

وأن يكتب لنا فى كل خير حظًا : Schluss S.80 أراد ونصيبا بمنه وفصله أمين وليكن ذلك آخر ما أراد الله تعالى تسطيره فى هذه الاوراق والحمد لله المخ

Schrift: gross, dick, gedrängt, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1134 Ragab (1722) von فتنح الله بن الحاج ابي بكر بن im Auftrage des صافى الحلبى الشافعي القادري احمد بن عبد الله القادري

S. 81—85 u. a. etwas aus احياء علوم الدين; auch einige Gedichtstellen.

3044. We. 1760.

68 Bl. 8°, 19 Z. $(21 \times 15; 13 \times 8^{1/2^{cm}})$. — Zustand: sehr wasserfleckig, besonders im Rücken und am meisten zu Anfang. Bl. 1—4 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, grob, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f. 1^a:

د" ارشاد الطالبين الى مراتب العلماء العاملين العبد الوهاب بن الإنصاري الشعراوي

(Titel ebenso im Vorwort f. 1b).

الحمد لله رب العالمين والصلاة . . . : Anfang f.1^b . . . وبعد فهذه رسالة شريفة مشتملة على امور نفيسة ينبغى للطالب أن لا يهمل علم شيء منها رَمَ

Çūfische Abhandlung desselben Verfassers, Anleitung zu den Stufen der Çūfis, in 5 Abschnitten (امر).

بيان كيفية تنزّل الصحف والكتب الالهية 2^b بيان حكمة بعثة الرسل عمّ بالتكاليف الالهية 5^b بيان العلوم الكاشفة لجهل كل من ادعى العلم من الفقهاء 5^c بيان سبب مشروعية جميع التكاليف التي جاءت 47^c بها الرسل عمّ

ميزان من ذاتها وزن بها كل عمل برز على يديه 346 واعطا حقه

على ذنوب هذه المدّة كلها على ذنوب هذه المدّة كلها على ذنوب هذه المدّة كلها على المائة كلها على المائة كلها المائة الما

F. 8ª erwähnt er als seine Werke:

تنبيه الاغبياء على قطرة من بحر علوم الاولياء ذكرت فيه من علومهم تحو احد (Er sagt daselbst: كرت فيه من علومهم تحو احد وسبعين الف علم كل علم منها لا يدرك له قرار ولا und f. 44°, in einer andern Schrift, sagt er von demselben Werke: ذكرنا فيه ثلاثة الاف علم من علوم القوم لا تعرف ايمة النحو والمعاني والبيان علما واحدا منها بقواعد النحاة)

und الدر النظيم في علوم القرآن العظيم (ذكرت فيه تحو ثلاثة الاف علم منها). Beide nicht bei IIKh. erwähnt.

Schrift: kleine Gelehrtenhand, gleichmässig, vocallos, Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1122 Ram. (1710) von شرف الدين بن الحاج شرف الدين الطوخي الشعراوي (s. f. 47a). — Nach f. 28 ist eine Lücke. — Nicht bei HKh.

We. 1603.

45 Bl. 8°°, 19 Z. (20×14¹2; 13×9°m). — Zustand: im Ganzen gut, doch ist der untere Rand (u. am Ende auch der obere) wasserfleckig: bes. f. 40. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: klein, gewandt, ziemlich gut und gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift von شرف الدين بن تاج الدين شرف الدين بن تاج الدين im J. 1122 Ďū'lhigge (1711).

3045. We. 1668.

227 Bl. 4to, 33 Z. $(24^8/4 \times 15^1/3; 17 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: gut, nur sind mehrere Lagen lose, besonders zu Anfang und zu Ende. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rother Lederband mit Klappe; der Vorderdeckel lose. — Titel und Verfasser von späterer Hand f. 1^a und ausführlicher f. 226^b:

كتاب الميزان الشعرانية لعبد الوهاب بن احمد الشعراني

الحمد لله رب العالمين الحمد : Anfang f.1b لله الذي جعل الشريعة المطهرة حرا يتفرع منها جميع حار العلوم والخلجان . . . وبعد فهذه ميزان نفيسة عالية المقدار حاولت فيها الجمع بين اقوال جميع المجتهدين ومقلديهم من الاولين والآخرين الي يوم القيامة الخ

'Abd elwahhāb eśśa'rānī hat das Werk verfasst, um den richtigen Glauben zu bestärken und zu fördern, dass derselbe nicht bloss mit dem Munde, sondern auch mit der That geübt Die Grundlage desselben verdankt er den Unterhaltungen und den Belehrungen seines Lehrers ابو العباس الخصر im J. 983/1527. Sie enthält den Satz, dass die reine Religion, insofern sie Gebot und Verbot ist, auf 2 Stufen - und nicht, wie manche annehmen, auf 1 Stufe beruht, einer Abschwächung und einer Verstärkung. Das Gebot schliesst in sich, nach Einigen Nothwendigkeit, nach Andern Freiwilligkeit; das Verbot, nach Einigen völlige Untersagung, nach Andern Abneigung; das Erlaubte dagegen ist der Art, dass es im Belieben des Menschen steht, es zu thun oder Beiden Stufen entsprechend sind zu lassen. nun auch die Menschen in Ausführung des Gesetzes entweder stark oder schwach geartet, die Klassen Beider sind von einander abgegrenzt und gehen nicht in einander über, dies zu ändern steht in Keines Belieben. dieser Maassgabe lassen sich die Ansichten und Aussprüche aller Religionsgelehrten (المجتهدون) und ihrer Anhänger (ملقدره) in Bezug auf Qorān und Tradition abwägen; aus diesen beiden fliessen alle jene, direct oder indirect. Wie jene beiden ohne inneren Widerspruch sind, so auch die darauf beruhenden und daraus abgeleiteten Ansichten.

Diese Grundansicht hat der Verfasser hier des Weiteren ausgeführt und sein Werk mit allerlei Notizen, die ihm sein Lehrer Elhidr nach obigen Mittheilungen zukommen liess, und mit Hervorhebung des hohen Standpunktes desselben, unmittelbar hinter Mohammed, beschlossen. An mehr als einer Stelle nennt er sein Werk ein originelles, zu dem Keiner ihm ein Vorbild geliefert, und sagt in der Unterschrift, er habe es im J. 966 Ramadan (1559) vollendet. Es ist in eine Menge فصل (ungezählt und zuerst ohne Ueberschriften) eingetheilt.

فصل اياك يا اخى ان تتوهم ان مرتبتى الميزان 4.3 أ اللتيبي سبق ذكرهما

فصل يستثنى من كون مرتبتي الشريعة على 44 الترتيب الوجوبي لا على التخيير

فصل اعلم يا اخي أن المرآد بالرخصة والعزيمة 4 م المذكور في الميزان فصل ومما يوضح لك صحة مرتبتى الميزان ان

تنظر الى كل حديث

فصل فان قلَّت فمن يقول أن القياس من جملة 54 الادلة الشعية

فصل يلزم كل من لم يعمل بهذه الميزان التي ذكرناها 5b

فصل ينبغي لكل مؤمن الاقبال على العبل بكل حديث "6

فصل فان قال قايل كيف الوصول الي اطلاع على 6ª عيبى الشريعة المطهرة

فصل فإن قلت فاذا انفك قلب الولتي عن التقليد 7ª

فصل فإن قلت هذا في حق العلماء باحكام الشبيعة 7ª

فصل فان قلت أن الايمة المجتهدين قد كانوا من الكهل 76

فصل فان قلت فيم ذا اجيب من نازعني في عدة 88 هذه الميزان

فصل فان ادعى احد نوق هذه الميزان هل نصدقه 96

فصل أن أردت با أخبى الوصول الى معرفة هذه الميزان "10

فصل في بيان تعييف قول من قال ان كل مجتهد مصيب 106

فصل لا يلزم من تقيد كامل من الاولياء والمجتهدين 11b

فصل اياك يا اخبى ان تطالب احدا من طلبة العلم 12ª

فصل مما يدل على عدة ارتباط جميع اقوال علماء الشبيعة 13ª

فصل ومما يؤيد هذه الميزان عدم انكار العلماء في كل 136 عصر على من انتقل من مذهب الى مذهب

فصل في بيان استحالة خروج شيء من اقوال 15b المجتهدين من الشريعة

فصل أن قال قايل أي فايدة في تاليف هذه الميزان "17

فصل في بيان جملة من الامثلة المحسوسة لاتصال 176 اقوال الايمة المجتهدين ومقلديهم بعين الشريعة المطهرة على اختلاف طبقاتهم من حصرة الوحي الى حصرة العلماء الى دخول الجنة

فصل في بيان نم الايمة من القول في دين الله 20ª بالراى لا سيما الامام ابو حنيفة

فصل في بيان ما ورد في ذم الراي عن الشارع 21* وعن المحابة والتابعين وتابع التابعين لهم باحسان الى يوم الدين

فصل فيما نقل عن الامام مالك رق من نم الراي وما ²²b جاء عنه في الوقوف على ما حدّته الشريعة المطهرة

فصل فيما نقل عن الامام الشافعي من نم الرابي ⁰22 والتبرّئ منه

فصل فيما نقل عن الامام احمد من نم الرابي 23° وتقيده بالكتاب والسنة

فصول في بعض الاجوبة عن الامام ابني حنيفة رة 424

فصل في بيان ضعف قول من نسب الامام ابا حنيفة 25° الى انه يقدم القياس على حديث رسول الله صعم

فصل مما قررناه أن كل من أعترض على شيء "26 من أقوال الامام أبي حنيفة رق كالفخر الرازي فأنما هو لخفاء مدارك الامام

فصل في تضعيف قول من قال ان ادلة مذهب ط60 الامام ابي حنيفة ضعيفة غالبا

فصل في بيان قول من قال ان مذهب الامام ابي "28 حنيفة اقل المذاهب احتياطا في الدين

فصل في بيان ذكر بعض من اطنب في الثناء على ⁸² الامام ابي حنيفة من بين الايمة علي الخصوص وبيان توسعته على الامة وسعة علمه وكثرة ورعه وعبادته وعفته وغير ذلك

أنتهت القصول الموضحة للميزان ونشرع في مقصود "30 الكتاب من الجع بين احاديث الشريعة واقاويل الايمة المجتهدين ومقلديهم

فصل قال لمحققون أن للعلماء وضع الاحكام حيث 30ª شاءوا بالاجتهاد حكم الارث لرسول الله صعم

فصل في بيان بعض ما اطلعت عليه من كتب 30ª الشريعة قبل وضعي هذه الميزان الشريفة

ونشرع في الجمع بين الاحاديث الشريفة وتنزيلها "32 على مرتبتى الشريعة المطهرة من تخفيف او تشديد . . . فاقول . . . من الاحاديث التي اختلف العلماء في معناها

فصل في امثلة مرتبتي الميزان الاخبار والآثار من 434 كتاب الصلاة الى الزكاة

فصل في امثلة مرتبتي الميزان من الزكاة الي الصوم 380

فصل فيما يدل لمرتبتي الميزان من الصيام الي الح 98

فصل في امثلة مرتبتي الميزان من كتاب الحيم 40⁰ الي كتاب البيع

فصل في امثلة مرتبتي الميزان من كتاب البيع الى الجراح 400

فصل في بيان امثلة مرتبتي الميزان من كتاب *43 الجراح الى آخر ابواب الفقه ولنشرع في الجمع بين اقوال المجتهديين وبيان كيفية "45 وردها الي مرتبتي الميزان من تخفيف وتشديد مصدرين بمسايل الاجماع والاتفاق من كتاب الطهارة الي آخر ابواب الفقه وبيان تاييد الشريعة بتوجيه اهل الحقيقة وعكسه غالبا وبيان ان الايمة المجتهدين كانوا علماء بالحقيقة كما هم علماء بالشيعة؛

كتاب الطهارة اجمع الايمة الاربعة على وجوب الطهارة 45 ط باب النجاسة اجمع الايمة علي نجاسة الخمر 48 ف باب النجاسة الحمث اجمعوا على نقض الوضوء 50 ف باب اسباب الحمث اجمعوا على نقض الوضوء 45 سباب الخمار بالخارج

كتاب الكتابة٬ اتفق الايمة على ان كتابة العبد ط218 كتاب امهات الاولاد٬ اتفق الايمة الاربعة على ط219 ان امهات الاولاد

خاتمة فى بيان نبذة صالحة تتعلق باسرار احكام "220 الشريعة تناسب الميزان فى النفاسة من كلام شيخنا العارف بالله تعالى سيدى على الخواص رَة يطلع الناظِرُ فيها على سبب شروعية جميع التكاليف فى ساير الادوار وانها كلها كالكفارة للأكلة التى اكلها ابونا آدم عَمْ من الشجرة

واستمع يا اخى نصحي وامعن : Schluss f. 226^h النظر فيه والزم الادب مع ساير الايمة المجتهديين لياخذوا بيدك في اهوال يوم الدين والحمد لله رب العالمين وصلى الله . . . ولا قوة الا بالله العلى العظيم'

Schrift: klein, gedrängt, gleichmässig, deutlich, dicker Grundstrich, vocallos. Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien eingerahmt, die beiden ersten Seiten in Goldlinien, f. 1b enthält ein ziemlich schmuckloses Frontispice. — Abschrift von ابراهیم بن الحاج یوسف j im J. 1075 Sa'ban (1665). — Collationirt.

HKh. VI 13495 (nicht ganz richtig).

F. 227° enthält in ziemlich grosser magrebitischer Schrift, vocallos, eine längere Stelle aus dem Commentar zu dem بختصر البخاري, von عبد الله بن سعد بن احمد الله بن سعد بن احمد الله بن سعد بن احمد الله البي جَمْرة † والعباس احمد بن عمر بن ابراهيم) in dessen Commentar zum مختصر مسلم dessen Commentar zum مختصر مسلم dessen Commentar zum مختصر مسلم dessen Commentar zum المتكلمين عن الكلام بعد انقصاء اعمار بعيدة الخ

Pm. 369, 7, f. 59—61. Längeres Stück aus ميزان الشعراري, über die Zulässigkeit, aus einer Sekte zu einer anderen überzutreten.

3046. Spr. 817.

234 Bl. 8vo, 17 Z. (21¹/₃ × 15¹/₂; 15 × 11^{cm}). — Zustand: nicht ohne Wurmstiche, nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verf. f. 2ⁿ (so auch Vorrede f. 2^b):

كتاب رسالة [لواقع] الانوار القدسية في بيان قواعد الصوفية

لعبد الوهاب بن احمد بن على بن احمد الشعراني

Es ist zu Anfang des Titels لواقتح zu ergänzen, wie in der Unterschrift richtig steht. Die للنوار القدسية ist ein anderes Werk desselben Verfassers (s. We. 1670).

الحمد لله رب العالمين واشهد ان : Anfang f. 2b واشهد ان ينسج لا اله الا الله . . . وبعد فهذه رسالة عظيمة لم ينسج احد فيما اطتى على منوالها ولا نصح نفسه واخوانه بمثالها الخ

'Abd elwahhāb eśśa'rānī versichert zunächst seine Rechtgläubigkeit und weist jeden Vorwurf oder Verdacht des Gegentheils von sich. Alsdann giebt er als Zweck des Werkes an, sich und seine Freunde auf den richtigen Weg der Çūfīs zu Gott zu bringen, erwähnt, dass er im Anfang des 10. Jhdts. mit einer Menge frommer Śeiñe verkehrt und zuletzt mit dem على المرعفي († 930/1524) und was er vorbringe, sei nur wie ein Tropfen aus ihrem Meere. Das Werk ist ein Auszug aus dem المكتبة des Ibn el'arabī (No. 3047. IIKh. IV 8914). Es zerfällt in Vorrede, 3 Kapp., Schlusswort, deren Uebersicht f. 2b. 3a.

Die Vorre de trägt f.5% folgende Ueberschrift:
مقدمة تشتمل على جملة من عقايد القوم وبيان موافقتها لعقايد اهل السنة والجماعة وعلى بيان سند القوم في تلقينهم الذكر وعلى سندهم في الباس الخرقة للمريد وعلى بيان جملة من آداب الذكر،

فى ذكر نبذة من آداب المريد فى نفسه 1. باب f. 29 وذكر ما قاله الاشياخ فى ذلك (die meisten Abschnitte fangen mit ومن شانه an).

في بيان نبذة من ادب المريد مع شيخة أد.89 باب .3 باب .3 في بيان نبذة من آداب المريد مع اخوانه أ175 باب .8 في ذكر جملة من آداب القوم وشروطهم أ208 التخاتمة العامّة في حقّ كل احد من مريد وشيخ

كما بسطت الكلام على ذلك : Schluss f. 232b: اتخر المنن الكبري والحمد لله ربّ العالمين وليكون فلك آخر كتاب لواقرح الانوار القدسية في بيان قواعد الصوفية والحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا إن هدانا الله

Die Unterschrift sagt aus, dass das Werk vollendet sei Ende des Jahres $^{961}/_{1554}$ in Elqāhira.

Schrift: ziemlich gross, geläufig, deutlich, fast vocallos. Rothe Aufschriften. Die ersten 18 Bl. von anderer, doch ähnlicher, Hand. — Abschrift v.J. 1003 Çafar (1594). HKh. V 11207. Vgl. I 1413.

Ein Auszug daraus (مختصر لواقع الحج) ist von حسن بن صالح بن محمد الپودغوريجموي im J. ¹¹⁶⁶/₁₇₅₈ verfasst.

3047. We. 1669.

224 Bl. 8vo, 19 Z. (20 × 13; 13 × 6³/4^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; im Anfang mehrere lose Blätter und einige Unsauberkeit, auch Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel und Verfasser (von späterer Hand, aber richtig) f. 1^a:

تتاب الكبريت الاجرفي بيان علوم الشيخ الاكبر لعبد الوهاب الشعراوي

(Der Titel so auch im Vorwort f. 1b.)

(Zu dem Anfang des Titels ist von späterer Hand hinzugefügt: كتاب] منتخب لواقيح الانوار القدسية المسمي بالكبريت النخ])

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 1b: والصلاة الفيس والتسليم على سيدنا . . . وبعد فهذا كتاب نفيس انتخبته من كتابي المسمي بلواقيج الانوار القدسية الذي كنت اختصرته من الفتوحات المكية خاص فهمه بالعلماء الاكابر وليس لغيرهم منه الا الظاهر الخ

Derselbe Verf. hat dies çūfische Werk im J. 942/1585 ausgezogen aus seinem Buche المواقع الأنوار القلسية, dieses aber ist ein Auszug aus dem الفترحات المكية des Ibn el'arabi. — Er will darin einen Auszug und eine Uebersicht über die çūfischen Wissenschaften, die Ibn el'arabi in seinem Werke behandelt, und deren Anzahl er in seinem Werke behandelt, und deren Anzahl er in seinem Werke تنبيه الأغبياء على قبطرة من بحر علوم الأولياء auf etwa 3000 anschlägt, geben und sagt, dass die dort behandelten Wissenschaften zu den übrigen çūfischen Wissenschaften sich verhalten wie das Gold-Elixir zu dem Golde.

فاقول : فاقول : Das Werk selbst beginnt dann f. 3 ولله التوفيق قال الشيخ رحمة في الباب الثاني من الفتوحات في قوله تعالى وما علمناه الشعر وما ينبغي لم اعلم أن الشعر محل الاجمال واللغز والرمز النخ فلا الابات السماونة تذكرهم : Schluss f. 223

فلا الايات السماوية تذكرهم : "Schluss f. 223 ولا توق الا بالله ولا الايات النفسانية تجبهم فلا حول ولا قوق الا بالله العلى العظيم اقول قولى هذا واستغفر الله تعالي من كل خطأ وزلل وقع من جوارحي الظاهرة والباطنة الي وقتى هذا عدد كل ذرة في الوجود والباطنة الي وقتى هذا عدد كل ذرة في الوجود fur die Unterschrift ist Platz gelassen.

Das Werk ist nicht in bestimmte Kapitel oder Abschnitte getheilt, sondern behandelt die einschlägigen Fragen in Anlehnung an Stellen in gewissen Kapiteln des تتاب الفترحات, indem es mit كتاب الفترحات, dieselben einführt. Die längste Ausführung ist dem 559. Kapitel, dem inhaltreichsten des grossen Werkes, gewidmet, f. 165 ff. Am Rande ist häufig, von derselben Hand, mit rother Dinte der behandelte Gegenstand angemerkt.

Schrift: ziemlich klein, sehr gefällig u. gleichmässig, fast vocallos. Das Stichwort Jö, roth geschrieben. Der Text roth eingefasst. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 224 enthält eine Geheimschrift, unter jedem Buchstaben des Alphabets ein gewisses Zeichen, mit der Bemerkung, dass dieselbe dem Ibn el'arabī beigelegt werde.

HKh. V 9747 (11207).

We. 1769, 5, f. 21-45.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Ein Stück aus demselben Werke. Titeluberschrift: من كلام الشيخ محيى الدين ابن العربي من كلام الشيخ منقول الكبريت الاحم

قال رَة اعلم ان رسول الله صغم اعطي :Zuerst القران مجملا قبل جبرءيل النخ فلحق بالمحاب تلك الاعمال في الدرجات الاخروية مع راحته في دار الدنيا من التعب والله اعلم بالصواب

3048 Pet. 532.

96 Bl. 8°°, 19 (-25) Z. (21×15¹/2; 15-17×9-10°m). Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken, besonders am Rande. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titelüberschrift f. 1^b (von späterer Hand):

كتاب الدبريت الاحمر استلقطه (التقطته ال من كتاب المواهب الشيخ الشعراني ist zu streichen)

dann, nach dem Bismilläh von derselben Hand: نلامام الشعراني كشف الحجاب

قال الشيخ محيى الدين رة على المالين على المالين المال

(Das Wort الشعراني ist ausgestrichen.)

أن سرّ القدرة ما علمه الله تعالي من : Anfang f.1b كل عين في الازل من احوالها التي تظهر عليها عند وجودها فلا يحكم على شيء الا بما علمه من غيبه في حال ثبوته النخ

In dem Werke wird eine Menge theologischer Fragen von çüfischem Standpunkt aus behandelt. Die Ansichten des Seihs, d. h. des Seihs, d. h. des ألبن العربي, nehmen darin einen grossen Raum ein; aber es werden auch die einschlägigen Meinungen Späterer berücksichtigt. Auch الشعراني wird oft citirt, z. B. f. 2b. 5a. 20b. Dies Werk rührt also nicht von diesem her. Die zweite Angabe in dem Titel ist auch falsch; das vorliegende Werk ist von dem كشف الحجاب des Essa'rant, bei welchem der ungenannte Verf. etwas selbständig verfahren ist, so dass er auch hier und da den eigentlichen Schöpfer des Werkes nennen konnte.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Eine Eintheilung in Abschnitte hat das Werk nicht. Die behandelten Fragen sind oft am Rande angemerkt.

لوسجد احداها ابليس لآدم لما كان: •Schluss f.95 من الملعونين ولو سجدها فرعون مرة لكان من المسلمين ولم يصر من اهل الفساد المطرودين والله اعلم بالصواب

Wie das Werk hier keinen eigentlichen Eingang hat, so fehlt ihm auch ein eigener Schluss.

Schrift von verschiedenen Zügen von derselben Hand: zuerst gross und kräftig, dann kleiner und flüchtiger, dann wieder grösser, etc. Im Ganzen rundlich, vocallos, deutlich. Für Stichwörter sind oft Lücken gelassen. — Abschrift c. 1900/1785. — Collationirt.

3049. Spr. 580.

30 Bl. 8°°, 21 Z. (21¹/4×15¹/3; 13¹/2×7ºm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f.1° von neuer Hand:

الحمد لله الذي جعل الليل والنهار: Anfang f.1^b: الما بعد خلفة لمن اراد ان يذكر او اراد شكورا . . . أما بعد فقد روي مسلم رحّه في صحيحه عن تميم الداري ان النبي عمّ قال الدين النصيحة الدين النصيحة الدين النصيحة الدين النصيحة والوا لمن يا رسول الله عمّ قال لله ولرسوله ولكتابه ولائمة المسلمين وعامّتهم الخ

Abhandlung über Glaubens-Grundsätze, die Jedermann nöthig hat, und die zur Abschleifung der verhärteten Gemüther, besonders als Vorbereitung auf den Tod, dienen soll. Das Ganze hat ein cufisches Gepräge. Der hier (und auch in den anderen Exemplaren des Werkes meistens) nicht genannte Verf. ist Mohammed ben pir 'alı elbirkewi $+ \frac{981}{1573}$ (No. 2132), der auch elbirgeli, elbirgeli, elbilkewi, elbālkawi heisst. Er hat diese Abhandlung auf Wunsch eines Gönners im J. $971/_{1564}$ (Spr. 581, f. 119) verfasst, nachdem er schon früher eine ähnliche Türkisch geschrieben hatte. Der Titel ist der Vorrede entnommen, f. 2ª, wo als Zweck des Werkchens angegeben ist: لتكون صيقلا للصدور وجلاء للقلوب ونخيرة لنا يوم الدين المؤ

Es zerfällt in folgende Abschnitte:

 1. f.2b
 ما يزهد عن الدنيا ويرغب في الآخرة

 2. 5a
 نصايح ومواعظ على سبيل العموم

 نصايح لها نوع اختصاص بالمولي المشير

 نصايح لها نوع اختصاص بالمولي المشير

 ما ينعلق بذكر الموت

 ما يلزم من الوصايا أو يستحب في حال الاحتصار وما بعده 6. 23b

 ما ينفع الموتى مما ورد فيه خبر أو أثر 7. 25b

 في سعة رحمة الله وسبقها وغلبتها على 27° التخاتمة غصبه تعالى

انك انت الغفور الرحيم : Schluss f. 30^a: والجواد الكريم والبرّ الرحيم نو الفضل العظيم

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gleichmässig, zierlich, vocallos, in rothe Striche eingerahmt. Mit vielen Glossen (z. Th. Türkisch) am Rande und zwischen den Zeilen. — Abschrift von حسين بن إسماعيل c. 1150/1837. — HKh. II 4138.

3050.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 414.

40 Bl. 8°°, 13 Z. (15×10¹/2; 11¹/2×7¹/4°m. — Zustand: nicht recht fest im Einband; im Ganzen nicht besonders sauber, besonders zu Anfang. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel ebenso. Verfasser: المبلكوء.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, nicht undeutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Arabische Foliirung. Auf f. 3 folgt noch 3^A.

2) Pm. 593, 3, S. 55-104.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titel u. Verfasser fehlt. Auf der Seite vor dem Anfang der Handschrift steht: ر" في علم التصوف للبرجلي. — Collationirt.

3) We. 1724, 1, f. 1-33.

176 Bl. 8°°, 19 Z. (19°/3 × 12°/3; 16 × 6°/2—6°/s°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel ebenso. Verfasser fehlt.

Schrift: klein, gedrängt, fast vocallos. Stichwörter roth. Zwischen den Zeilen nicht selten kurze Glossen (Türkisch); auch bisweilen am Rande (und zum Theil längere). — Abschrift c. 1150/1757.

4) We. 1773, 3, f. 5b-31*.

8°°, 21 Z. $(20^{1/2} \times 14^{1/2}; 14 \times 6^{\circ m})$. — Zustand: ziemlich gut, doch am oberen Rande wasserfleckig. -Papier: gelb, glatt, stark. - Titel u. Verfasser fehlt.

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Zwischen den Zeilen, auch am Rande, nicht selten kurze Glossen. Ueberschriften roth. -Abschrift im J. 1160 Rab. I (1747). - F. 31b-32b leer.

5) Pm. 235, 1, f. 1—40.

111 Bl. 8vo, 15 Z. $(19^{8}/_{4} \times 13^{1}/_{2}; 14 \times 6^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: am Rande wasserfleckig, auch nicht frei von Wurmstich, sonst ziemlich gut. - Papier: gelb, glatt, dunn. -Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. - Titel f.1a (von späterer Hand) oben in der Ecke ebenso. Verf. fehlt.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, ungleich, vocallos. Am Rande öfters längere Glossen, bisweilen auch zwischen den Zeilen Bemerkungen. - Abschrift c. 1200/1785.

6) Lbg. 554, 5, f. 35-43.

Format $(20 \times 14^{1/2}: 15 \times 10^{cm})$ etc. u. Schrift wie bei 3. - Titel ebenso. Verfasser fehlt.

Dies ist nur ein Auszug. Anfang wie bei Spr. 580, weicht aber bald ab: الحبد لله الذي جعل الليل والنهار . . . وبعد فان جلاء القلوب القاسية والمصدية لا يجليها الا الوعظ القاطع الخ

ولا يدخلها الا من سلم : Schluss f. 43b من العيوب وخلص من الذنوب ولو بدخول النار، اللهم اجرنا منها ببركة النبيي المختبار امين

Am Rande öfters längere Bemerkungen. — F. 43^b. 44 enthält einen längeren Excurs über Çūfik.

3051. Spr. 581.

119 Bl. 8vo, 19 Z. $(21 \times 16; 14^{1/2} - 15 \times 9^{cm})$. — Zustand: zieml.gut. - Papier: gelblich, glatt, zieml.stark. -Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1ª oben (unrichtig): كتاب حياة القلوب. Darüber (nach der Vorrede f. 1b richtig verbessert):

كتاب ضياء القلوب

Verfasser f. 1° oben (s. Anfang): اسحف الزنجاني.

الحمد لله الذي جعل الليل لباسا: Anfang f.1 والنهار نشورا . . . وبعد فيقول العبد الجاني اسحف بور حسن الزنجاني ثم التوقاتي . . . اتى اشتغلت برقة من العبر المرغوب بندريس الرسالة المسماة بجلاء القلوب

Commentar zu derselben Abhandlung, von Ishāq ben hasan ezzenģānī ettūgātī im J. 1095 Sawwāl (1684) vollendet. Der Text ist ganz mitgetheilt; auf längere oder kürzere Stellen desselben folgt der Commentar. Derselbe beginnt اعلم ان المصنف افتح كتابه بالتحميد بعد التيمي: 6.2° 80 بقولد بسم الله الرحين الرحيم مقتبسا من القران العظيم فقال الحمد للم الذي جعل الليل والنهار خلفة اى ذوى خلفة يخلف كل واحد منها الاخر المز

Schluss wie bei Spr. 580: nur mit dem Zusatz über die Zeit der Abfassung des Grundwerkes und des Commentars, dessen letzte Worte: والحمد لله على انعامه واحسانه والصلوة على محمد وآله

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, vocallos. Der Text roth überstrichen. - Abschrift im J. 1129 29. Ġomādā I (1717), von عثمان بن ابي بكر.

3052. Pm. 23. 1) S. 1-9.

244 Seiten S^{vo}, (15—)16 Z. (20 $\frac{1}{2} \times 14$; 13×6 $\frac{1}{3}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, stark, glatt. -Einband: Pappbd mit Lederrücken. - Titelüberschrift:

ارجوزة في علم التصوف

Verfasser: كحمد البكري الكبير

Es ist damit wol gemeint:

محمد بن على بن محمد البكرى الصديقي شمس الدين Anfang:

باسم الاله الواسع العليم الواحد الرحمن والرحيم

Regez-Gedicht, über Çüfik in 127 Versen handelnd, wahrscheinlich von Mohammed ben 'alı elbekrı eççiddiqi † 994/1586 (No. 1435).

Schluss:

واشبقت لذاته الانوار وختمت بسرة الادوار

Schrift: ziemlich klein, kräftig, fast vocallos. -محمود بن خليـل بن اغـدميـر Abschrift von um 1093/1682 (nach S. 37).

Seite 9-11 stehen noch verschiedene Distichen, auch Einzelverse.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f.49a u. f.1a: قرة النصوف للسيد البكري الصديقي Der im 1. Verse angedeutete Verfasser heisst:

مصطفى بن كمال الدين بن علي البكري الصديقي الخلوتي

Anfang f. 49b:

ا قال الفقير للغنى مصطفى نجل ابي بكر وسبط المصطفى الحمد لله العلى الشان ما شان اهل الحب يوما شانى

Reģez-Gedicht in c. 1200 Versen, die Hauptpunkte der Çūfik behandelnd, von Muçṭafā ben kemāl eddīn ben 'alī elbekrī eççiddīqī elĥalwatī † 1162/1749. Dasselbe ist eingetheilt in مقدمة, viele فصل في الروحانية "54 ; فصل في الروحانية "54 ; فصل في المعرفة واللازم على طالبها نصل في العراقة المحرفة المائية الخرقة "55 فصل في الشارة الوالدين والاب والمربي والشيخ المخ فصل في اشارة نوي القربي واليتيم والمسكين المخ فصل في بعض اصطلاحات القوم

مصل في الرجال الذين جصرهم العدد والذين ⁴²⁶ . الخاتمة ⁷⁵⁸ ; لا جصرهم العدد

Schluss f. 77b:

وما صباح بالضياء معلم وما نها معلما معلم

3054. Pm. 216.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 78a:

الارجوزة اللطيفة والبلغة السامية المنيفة (So nach dem viertletzten Verse.)

Nach v. 27 und der Vorrede f. 79ⁿ:

بلغة المريد ومشتهى موفق سعبد

Ein kürzeres Regez-Gedicht (214 Verse) desselben Verf., gleichen Inhalts. An fang f. 78^b: الحمد لله على التوفيف ما سار سارٍ منهج التحقيف Schluss f. 83^b:

والحمد لله على النمام في الابتدا ايضا وفي الختام

Dasselbe Gedicht in Pet. 702, 3, f.55-60.

3055. Pm. 216. 4) f. 84-87.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 84°: ك" البسطة التام في نظم رسالة السيوطي التام

Anfang f. 84b:

باسم الاله ابتدي ذي الجود الواحد المنزه المعبود

Ein Regez-Gedicht (in 105 Versen) von dem selben Verf., nach einer Abhandlung des Essojūti gearbeitet, Anleitung zur Çūfik. Der Titel der Abhandlung ist im Gedicht nicht genannt. Auch der obige Titel kommt im Gedicht nicht vor. — Schluss: کامانها من الزمان لا ولا

3056. Lbg. 554.

8vo, 21 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 15 \times 10^{1/3}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titelüberschrift:

الكاس الرائق في سبب اختلاف الطرايق ebenso im Vorwort. — Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي فتح ابواب Anfang: الحمد لله الذي فتح ابواب الحقايق . . وبعد فيقول . . مصطفى بن كمال الدين الصديقى . . . قد جري ذكر سبب أختلاف الطرايق مع محت صادق فايق الخ

Derselbe Verf. handelt über die Gründe der verschiedenen Richtungen in der Çūfik, denn es heisse: so viel Seelen, so viel Ansichten; weshalb ein Theil seine Auffassungen durch Schriften darlege, der andere nicht, und welche Partei am tiefsten eingedrungen sei. Den Hauptgrund für das Erste findet er in den verschiedenen Graden der Fähigkeit, die göttliche Erleuchtung in sich aufzunehmen.

لا لغلبتها عليه تكلم بل : Schluss f. 231b لتساكره فلا تكابر٬ والحمد لله اولا وآخرا . . . حمدا كثيرا الي يوم الدين والصلاة والسلام الخ

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, gefällig, vocallos. — Abschrift im J. 1219 Gom. II (1804).

3057. We. 1683.

117 Bl. 4to, 17 Z. (22¹/₂ × 15¹/₂; 16 × 10 – 12^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber, besonders im Anfang, auch nicht frei von Flecken, wie f. 50 ff. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f.1^a:

ك" تحفة السائلين ودلالة السايرين لنهج المقربين للشيخ محمد البكري بن السمانودي الشهير بالمنير

Der Titel so auch im Vorwort f.2ª. Der Verf. heisst genauer:

محمد بن حسن بن محمد بن احمد السمنودي الازهري المنبّر جمال الدين

الحجد لله الذي ازال الدرن عن قلوب: Anfang f.1b: العارفين . . . وبعد ققد سالني بعن المحبين . . . ان اجمع شيئا مما يحتاجه الراغب في سلوك الطريق الخ

Mohammed ben hasan ben mohammed essamanūdī (häufiger als essamānūdī) elazharī elmonajjir ģemāleddīn, geb. 1099/1688, † 1199/1785, giebt hier eine Anweisung zur Çūfik. Das Werk ist auf Bitte von Freunden entstanden mit Unterstützung seines Lehrers عند الشهس الحفني † 1181/1767 und zerfällt in 10 Kapitel und Schlusswort.

فى كيفية العهد والتلقين ووصية الشيخ £ f. 2 باب .1 للمريد بعد العهد

في الذكر وآدابه والحن علي استعماله 9° باب. 2 في آداب المريد مع شيخه في النفوس وتقسيمها واوصافها وما يتعلق بها 91° باب. 10 والاسماء التي يستعملها السالك في كل نفس

فى شىء من مصللح القوم مما ينبغى الوقوف 110 الحاتمة عليه اي فى بيان تفسير الفاظ تدور بين هذه الطايفة وبيان ما يشكل منها على غيرهم

فافهم الرموز من اللغوز تفتنح : *Schluss f.117 لك الكنوز وفي هذا القدر كفاية لمن وفقه الله . . . ورضى الله . . . عن سيدنا . . . السيد مصطفى البكري الصديقى . . . وعن والدينا ومشايخنا النخ

Schrift: gross, rundlich, flüchtig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter auf den ersten 41 Bl. roth, hernach schwarz, überstrichen. — Abschr. v. J. 1236 Gom. II (1821).

كذلك السالك يمر على تلك المقامات السبعة المذكورة في سيره على تلك المقامات السبعة المذكورة المقام الآول منها ظلمات الاغيار ويسمى بالنفس اللقارة والثاني مقام الانوار ويسمي بالنفس الملهمة والتالث مقام الاسرار ويسمي بالنفس الملهمة والرابع مقام الكمال ويسمي بالنفس المطمئنة والخامس مقام الوصال ويسمي بالنفس الراضية والسادس مقام تجليات الافعال ويسمي بالنفس المرضية والسابع مقام تجليات الاسماء والصفات ويسمي بالنفس الكاملة

3058. Pet. 568.

154 Bl. Svo, 15 Z. (211/2×161/2; 15×93/4cm). — Zustand: fast lose im Deckel. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1a:

vollständiger im Vorwort f. 3a:

آیات العاشقین ومسالک الصادقین درویش علی :۷erfasser f. 1ª:

الحمد لله الذي جعل آيات : "Anfang f. 1 نقل العاشقين للعاشقين سراجا وقاجا . . . أما بعد فقد التمس متى بعض الاخوان . . . شيئا قليلا من شراب محبة بنى نوعَى الانس والجان الخ

Unterweisung der Çūfts zum rechten Wandel u. zur Glückseligkeit, von Der wis 'Ali, welcher dies Werk im J. ¹²⁴⁰/₁₈₂₄ zu Mekka verfasst hat.

فاعلموا يا : Das Werk selbst beginnt f. 3 ان مبنى هذا الكتاب قايم علي الشريعة المصطفوية ودائم على الطريقة المحمدية الخ

فقد استراح لسان القلم : Schluss f. 153b. من حديقة تحرير آيات العاشقين بالعجايب . . . وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله . . . بالتوفيق والهداية بتلك الساعة على العمل الصالح والمطائب

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocalisirt. Am Rande oft Bemerkungen von grösserem Umfang und Angabe der im Text behandelten Fragen (roth). — Abschrift im J. 1241/1825 (Autograph?) — Collationirt.

Bisweilen auch Persisches darin, Verse (z. B. f. 8a) und Prosa (z. B. f. 16b).

3059. Spr. 698.

147 Bl. 8°°, 13 Z. (15 × 10¹/2; 10¹/2 × 6°m). — Zustand: ziemlich gut, doch der untere u. obere Rand wasserfleckig. — Papier: gelblich, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappe mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f.1*:

تتاب لوازم الاسلام والايمان لابي نصر المقدسي نصر هلال بن محمد بن نصر المقدسي

حدثنا الشيخ ابو على اسماعيل بن: An fang f.1b: موسي الرنجاني قال سمعت الشيخ ابا نصر . . . يقول الحمد لله المتوحد بدوام البقاء المتفرد بالعظمة والكبرياء . . . وما اردت بما اوردته في هذه السطور من علم احوال الصالحين ووصف مقاماتهم مباهاة باني منهم المخ

Der Glaube in theoretischer und praktischer Hinsicht von cufischem Standpunkt aus dargestellt von Hiläl ben mohammed ben nacr elmoqaddesi abu nacr. Das Werk zerfällt in 3 Theile ohne besondere Ueberschriften.

1. Theil:

باب تلخيص معنى الاسلام [والايمان] بلاخيص معنى الاسلام [والايمان] 10 باب تلخيص ما يلزم الانسان من الاعمال الظاهرة والافعال 10 الباطنة بجميع ما يلزم الانسان في الاسلام والايمان تلخيص ما يلزم اللسان [والعين الخ]

تلخيص ما يلزم القلب من الافعال الظاهرة والذي 49° يلزم القلب الاتيان به من الافعال الباطنة

تلخيص معنى الخوف والطمع فعلى المخيص معنى اليقين في 31 تلخيص معنى العلم الذي سلك به الطريف الى الله تعالى في 44 تلخيص معنى العلم الذي سلك به الطريف الى الله تعالى في 44 تلخيص معنى العلم الذي سلك به الطريف الى الله تعالى في 10 تلخيص معنى العلم الذي تعالى المناطق المناطق

- 2. Theil: $f.47^a$ والاخلاص 2. Theil: $f.47^a$ والاخلاص 2. Theil: $f.47^a$ والمحدود 52 والمحدود 52 والمحدود 53 والمحدود 54 و
- 3. Theil: f. 93b ; الرضى 100b; المعرفة والذكر 116b ; المعرفة والذكر 116b ; المواقبة 112 ; الحبية 134a ; المعرفة والذكر .

فتنقطع حسرات حين لا : Schluss f. 147b بينفع وتدعوا بالويل والثبور حين لا يسمع فشمر ولا تعالى الموقف لما يشاء تم

Schrift: zieml. gross, rundlich, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschr. Ende des J. 1210/1796 von محمد جرب محمد حكيم باشي. — Nicht bei HKh.

3060. Spr. 840.

89 Bl. 8°°, 11 Z. (20 × 13¹/2; 14 × 7¹/4°m). — Zustand: Der obere Rand zum Theil fleckig, zum Theil etwas ausgebessert, Bl. 1 unsauber. — Papier: gelblich (auch farbig), ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1°a u. 77°, 4:

كتاب بيان الاسرار للطالبين

(und Ueberschrift f. 1b bloss إبيان الاسرار).

سراج الدين عمر المبلاني :Vorfassor f. 14 سراج الدين عمر الرَوْشَنِيّ :und f. 16

(F. 1a am Rande: ميلان اسم قرية قريبة من تبريز وعمر [F. 1a am Rande: الميلاني منسوب اليها

الحمد لله القادر العليم الفاطر : Anfang f. 1b الحمد العليم الجواد الكريم الرب الرحيم منزل الذكر الحكيم . . . وبعده فاعلم أن العلم أشرف مرقاة واجل مرتبة وأبهي مفخرة وأربح متجرة به يتوسل الي توحيد رب العالمين المخ

Dies Werk über Çüfik ist in 24 فصل eingetheilt (nach der Buchstabenzahl des Satzes الله الله الله الله كمال , und der Stundenzahl von Tag und Nacht). Der Verfasser heisst 'Omar elmeilänī und errauśanī sirāģ eddīn. (Nach einer Randbemerkung f. 1° liegt ein Ort ميلن in der Nähe von Tabrīz).

في رجوع الانسان الي وطنة الاصلى 4.8 فصل .1 في بيان ردّ الانسان الى اسفل السافلين 11 فصل .2

في بيان التوبة والتلقين 21° فصل 5.

في بيان الحجب الظلمانية والنورانية 36 فصل .10

فى بيان طهارة المعرفة فى عالم التجريد 49° فصل .15 فى بيان الخلوة والعزلة 59° فصل .20

في بيان اهل التصوّف [وهم اثنا عشر نفرا] م72 فصل .23

في بيان الخاتمة ما 75° فصل .24

علمك كاف عن المقال وكرمك : Schluss f.76b كاف عن السؤال وصلّى الله على محمد وآله اجمعين واغفر لنا ولوالدينا وللمسلمين اجمعين امين تتمت

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gewandt, vocallos. Abschrift v. J. 1075/1664, von زين العابدين بن خداوند Collationirt. — Es kommen auch Persische Verse darin vor.

HKh. II 1980: Titel بيان اسرار الطالبين. Der Anfang, wie oben, angegeben. Als Verfasser genannt مولانا يوسف. In 24. Gemeint ist also gewiss das vorliegen de Werk.

3061. We. 1735.

8vo, 21 Z. (20¹/₂ × 15; 16 × 9^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. Der Seitenrand durch Ankleben von Papier verbreitert. — Papier: gelb, glatt, stark.

: Dasselbe Werk. Titelüberschrift f. 72° كتاب اسرار الاسرار من تاليفات سلطان الاولياء الابرار ذي الهيكل الشريف النوراني سيدي الشيخ عبد القادر الكيلاني '

In obiger Titelüberschrift ist das Meiste, das ursprünglich darin gestanden, von neuerer Hand verändert; fast nur die letzten Worte: الشيخ عبد القادر الكيلانى sind ursprünglich. Es wird also wol im Titel gestanden haben, dass der Verf. gewesen sei على مذهب. الكيلانى, von der Schule, ein Anhänger der Lehren des Elkīlānī. Offenbar sollte der Schein geweckt werden, als ob dieser der Verf. sei; das ist aber schon deshalb nicht der Fall, weil der hier öfters erwähnte تجم الدين ابو بكر عبد الله بن محمد المعروف بداية gestorben ist im J. 664/1256, während Elkīlānī im J. 561/1166 starb. In der Unterschrift f. 99° steht der richtige Titel.

Anfang und Schluss wie bei Spr. 840, 1.

Schrift: Türkischer Zug, ziemlich klein, gefällig, breit, vocallos. Ueberschriften roth. Viele Wörter roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1062/1652.

Am Rande bisweilen längere Bemerkungen, so besonders f.82^b bis 84^a; ausserdem Inhaltsangabe in rother Schrift.

3062. We. 1254.

112 Bl. 8°°, 27—33 Z. (21×13¹/2; 17-18×7-8¹/2°m). Zustand: lose Lagen u. Blätter, oft wasserfleckig, f.42—69 oben am Rücken ein grösseres Loch. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel fehlt. — Verfasser fehlt; er heisst (nach mehreren Stellen dieses Werkes):

احمد الجيزي

الحمد لله العظيم العالم الرحبيم :Anfang المنعم الكريم العلم ان قلم لسان البيان بواسطة الالات الانسانية والعدة العقلية والقوة الالهية القدسية ينهي مخزونات الصماير ومكنونات السراير الخ

Ein cufisches Werk des Ahmed eláizi eccūfi, welcher vielleicht derselbe mit Ahmed elmonāwī ist (الجيبة lag im Gebiet von الجيبة). Nach Lbg. 308, f. 212 lebt dieser im (Anfang des) 11. Jhdt. — Jedenfalls lebt der Verfasser nach Essa'rāwī † 978/1565, den er z. B. f. 26b. 72^b. 106^b citirt. — Er erörtert die Anschauungen und Begriffe der Cufis im Einzelnen in einer wortreichen Darstellung, in 2 Abtheilungen, deren erste keine Ueberschriften der Eintheilung hat. Bei der zweiten, welche f. 82b beginnt: الحمد لله الذي جعل تقريب الخصوص في عموم البعد صورة . . . وبعد فالحقايف الالهية والدقايق الرحمانية . . . قد انتشرت واشتهرت وتشعبت المخ sind einige Abschnitte angegeben f.86b. 88a. 93b. Ein Schluss ist nicht vorhanden. Zuletzt eine grammatische Erörterung f. 108b.

Bl. 109—112 gehören nicht dazu. F. 112b unten steht von der Qaçıde المستغفارة des أبو مدين der Anfang, 8 Verse. — Vielleicht haben diese Blätter vor dem besprochenen Werk gestanden u. f.111a enthielte dann eine allgemeine Inhaltsangabe.

Schrift: klein, fein, gedrängt, eng, an sich deutlich, vocallos. — Abschrift c. $^{1150}/_{1737}$.

3063. Pet. 600.

59 Bl. 8°°, 15 Z. $[21 \times 15^1/2; 14 \times 8^1/2]$ (u. von f. 8 an: $17 \times 10^1/2$)cm]. — Zustand: am Rande fleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الواحد الفتاح : An fang f. 1b: الشيخ الواهب المناح . . . الم بعد قال الاستاذ . . . الشيخ قاسم القادرى النقشبندي الشافى الاشعري التوجرى العبادي كنت ادرس لبعض الاخوان في ربيطة شيخنا المرحوم السيد احمد القادري النقشبندي الخ

Qāsim elqādirī ettuwaiģirī hat ein Werk über Çüfik verfasst unter dem Titel:

مرقاة المريدين الي طريقة العارفين Da dasselbe aber sehr kurz sei, sagt er, habe er dazu einen Commentar geschrieben unter d. Titel (f.2°): حياة ارواح المريدين واماتة نفس العاصين

Dieser liegt hier vor: er ist aber nicht ein Commentar im Anschluss an den Grundtext, sondern eine weitläufigere Erörterung des daselbst behandelten Gegenstandes, ohne eine äussere Eintheilung. Er beginnt mit der Begriffsbestimmung des Wortes العوق المثل حسن البصري أدى الجنة يسمي صوفى النخ عن الصوفى فقال اول صق يدخل الجنة يسمي صوفى النخ

Das Werk bricht hier ab mit den Worten f. 11b: كما نقل الامام السنوسي في شرح العقايد، وايضا قال السنوسي في شرح العقايد،

Der Verf. gehört einer sehr späten Zeit an. Schrift: ziemlich gross, deutlich und gleichmässig, geht aber von f. 7 an in eine grössere unschöne Hand über; vocallos. — Abschrift um 1150/1737.

3064. Spr. 893.

112 Bl. 8vo, 15 Z. (21¹/₂×13; 13¹/₂×6³/₄^{cm}). — Zustand: ziemlich fleckig. Der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: Halbfrzbd. — Titel u. Verfasser f. 1ⁿ (von anderer Hand):

كتاب مناهج العارفين لعبد الله بن عبد الرحمن المدايني

یا ربّ یا ربّاه باسمک ابتدی :Anfang f. 2°

Dies die Çūfik behandelnde, auf Qorān, Sunna und Kunden der Prophetengenossen gestützte Werk des 'Abdallāh ben 'abd errahmān elmedāinī zerfällt in Vorrede, 20 Kapp., Schlusswort. Der Titel des Werkes nach f.3b:

العلم علمان علم المكاشفة وهو نور النخ 4.4 المقدمة 1. Kap. f.7ª في الورد في الانفاف والقناعة 2. 18ª في الصوم وكسر الشهوة 21^b 3. في السفر والحج والغرف 4. 244 في التنزوج والتخلى 28* 5. في الاناة والحلم والعفو والنصيحة 10. 6**5*** في نفي الخواط والرياضة 15. 83* في التوحيد والتوكل واليقين 105b 20. (ورد أن كنتم تحبّون الله المخ) 109 الخاتمة

وقد انتهي الكتاب المتحلّي :"Schluss f. 112 كلم المتحلّي المقطع بالدعاء الماثور . . . ونعوذ بك من علم لا ينفع . . . وآخر دعوانا ان الحمد لله . . . والسلام على عباده . . . يا ارحم الراحمين كلم المراحمين المراحمين كلم المراحمين المراحمين

Die letzten Blätter folgen so: f. 105, 111, 107—110, 106, 112.

Schrift: klein, geläufig, deutlich, wenig vocalisirt; in rothen Linien eingerahmt; am Rande und zwischen den Zeilen ziemlich oft Glossen (auch Persische). Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737. — F. 1b Inhaltsverzeichniss. HKh. VI 13063.

3065. Lbg. 735.

110 Bl. 4¹⁰, 25 Z. (24 × 17; 17 × 11^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1^au. in der Vorrede f.3^a:

شواهد الربوبية في المناهج السلوكية (mit dem Zusatz f. 1ª:

(في علم الكلام على طريقة الحِكّمة في التوحيد).

Verfasser f. 1a und im Vorwort f. 2b:

محمد صدر الدين الشيرازي

الحمد لله الذي تجتى لقلوب العارفين: Anfang f.2b باسرار المبدأ والمعاد . . . وبعد فاقول . . . انى بفضل الله وتأييده لما كترت مراجعتى الي علم المعانى والاسرار النخ

Çūfisches Werk des Mohammed essirāzī çadr eddīn, eingetheilt in 5 مشهد, welche wieder in شاهد, deren Unterabtheilungen اشراق genannt werden, zerfallen.

فيما يفتقر اليه في جميع : (شاهد 6.3 in 5 مشهد .1
 العلوم من المعانى العامة

في وجوده تعالى وانشاء النشأة الآخرة والاولى 43° مشهد. 3. في النظر المختص بعلم المعاد 55° مشهد.

فى الحشر الجسماني وما وعده الشارع واوعد 48 مشهد .4 عليه من القبر والبعث والجنة والنار وغير ذلك

فى النبوات والولايات مشهد .5

وهو روح ولا يقوم لك الا :Schluss f. 110b مجازا فانه مشتق من الالوكنة وهي الرسالة

Ob das Werk hiermit zu Ende sei, ist fraglich.

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, aber ungleich, deutlich, vocallos. Ueberschriften meistens roth. — Abschrift c. 1100/1888.

3066. Pm. 231. 10) S. 76 - 128.

 4to , 15 Z. (Text: $14^{1/2} \times 7^{2/3}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, glatt, ziemlich dunn. - Titel fehlt, steht im Vorwort:

هدية الملوك في الأخلاص والسلوك Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي فتم :Anfang S. 77 بمغاتير الدين . . . القلوب ورفع جب السراير وجلا أبصار البصاير . . . وبعد فيقول . . . ابو بكر بن صالح الخالدي اني كنت من ابان الامر وعنفوان العمر مغترفا من كتب المتقدمين المخ

Cüfische Abhandlung des Abü bekr ben çālih elhālidī, wol um 1100/1688 am Leben, dem 'Alı bāśā gewidmet. Zerfällt in Vorwort und 5 Abschnitte.

لما كانت المعاني جواهر والالفاظ اصدافها 5.79 المقدمة ولقد بيّب، رسول الله صعم في للحديث المذكور 91 فصل 1. ان ادب السلوك في خدمة الملوك ثلثة

اعلم أن أرادة الله جامعة لجميع المرادات 99 فصل .2 اجمع اهل الشرايع والملل على عصمة الانبياء 114 فصل .5

فاطرق ثم رفع راسد وقال وكان امر الله :Schluss قدرا مقدورا وليكن هذا آخر ما قصدناه . . . والحمد لله . . . البي يوم الحشر والقيامة ،

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3067. Lbg. 593.

69 Bl. 8vo, 25 Z. $(20 \times 14; 15 \times 10^{1/2})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken (bes. f. 59-61. 69), auch etwas wasserfleckig. F. 1 u. 69 am Rande ausgebessert. - Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. - Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. - Titel f.1.:

كتاب التعليف على وصيغ الأدب المستى بكشف القناء عن رجه الفاظ شبهة السماء نعلي بن محمد الشهير بالمصري

الحمد للم الذي جعل الادب : Anfang f. 16: سببا لحصول خيري الدنيا والآخرة . . . وبعل فان علوم السلوك كثيرة لا تحصر الخ HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Gemischter Commentar zu dem "Vermächtniss der (cufischen) Bildung«, als dem Inbegriff der ganzen Cufik. Der Verfasser des Commentars 'Ali ben mohammed elmiçri lebt um 1127/1715; er führt den Lehrer des Essa'rāwī, den سيدى على الخواص, häufig als Quelle an.

عليكم ايها الاخوان بالانب اي Beginnt f.1b: الزموة فانه اشرف مكتسب وقال الامام عبد الله بن المبارك الادب اشرف اخلاق العبد . . . ومنه اي من انواع الادب الفرار بكسر الفاء من الاعوجاج في التوبة الدخ

Die Wendung mit رمن geht durch das ganze Grundwerk bis f.55b; dann kommt die Wendung ومنه الفرار من الغفلة عن اداب التسميع . . . وعن . . . وعن bis zu Ende.

Schluss des Grundwerkes f. 63b: وعبى الصلاة على النبي صعّم . . . كلما ذكر في ليل او نهار ا

Der Verf. knüpft daran zwei lange Erörterungen (تنبیهات), die erste, nach إبن الجزرى, über Zeit und Ort, an welchem am besten für Mohammed zu beten sei, in 42 Sätzen; die andere, in 40, nach einem Ungenannten, über den Nutzen dieses Betens.

والهموم وقضاء الحاجات كما : Schluss f. 696 جرب ذلك مرات وكرات وهذا آخر التعليق الم

Das Schlussblatt fehlt, von der Unterschrift nur ein Paar Zeilen.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, fast vocallos. Die Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3068. Spr. 743. 1) f. 1a-14a.

28 Bl. 8vo, 21 Z. $(19 \times 12^{2}/_{3}; 15 \times 10^{1}/_{2}-11^{cm})$. -Zustand: ziemlich gut, doch im Anfang fleckig. - Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: Pappband mit Kattunrücken. - Titelüberschrift f. 1a:

كتاب التعرف في مذهب اهل التصوّف

قال بعض الواجدين سالني بعض الواجدين سالني بعض السالكين العارفين عن التصوف فاخبرته عن اقوام اعيان هذه الطايفة النخ

Das Werkchen ist offenbar nur ein Stück aus einem grösseren Werk über Çūfik; es ist verschieden von demjenigen, welches unter obigem Titel المعتبر المعتبر البيخاري الكلاباني البيخاري البيخاري البيخاري البيخاري البيخاري البيخاري البيخاري وفقائل verfasst hat. Es giebt die Definitionen Verschiedener darüber, was Çūft und Çūfik sei; zuerst von الحسن البيمري المعري, المعتبر الناخشيني المعتبري وصافي من له قلب من الاكدار قد صفى المعتبر الديريني وصافي من له قلب من الاكدار قد صفى المعتبر الديريني وصافي من له قلب من الاكدار قد صفى المعتبر الديريني folgen, die aber vielleicht nicht dazu gehören. — Vgl. No. 3027.

Schrift: ziemlich gross, spitz, nur ziemlich deutlich, vocallos. Die Stichwörter roth. — Abschrift c. 1050/1640.

3069. Pet. 602.

363 Bl. 8vo, 13 Z. $(15^{1/2} \times 10; 9^{1/2} \times 5^{2/3} c^{m})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz ohne Flecken (z. B. f. 110 ff.). — Papier: gelb, stark, grob, etwas glatt. — Einband: rother Lederband. — Titel u. Verfasser (von ganz neuer Hand) f. 1ⁿ:

mit der Bemerkung: ناقص الديباجة منه

Das bezeichnete Werk ist dies nicht; die Vorrede und Angabe über Zweck, Inhalt und Verfasser fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 3°, 1: والاحوال الحاكمة والمقامات الراسخة والمعاملات القدسية والعلوم الالهية والمنازل المشهودة والمعاملات الوحية والاذكار المنجة والخاطبات المبهجة والنفتات الروحية والقابلات الروعية وكلما يعطية الكشف ويشهد له الحق الصرف صمنت هذا الكتاب مما لا بد من الباب الاول الي آخرة التنسية علية مرتبا من الباب الاول الي آخرة

Dies ist, wie es scheint, das Ende des Vorwortes eines cufischen Werkes, in welchem, wie ich glaube, die Hauptpunkte eines zu Grunde liegenden Werkes der Reihe nach, vom ersten bis zum letzten, einer Erörterung unterzogen werden. Dies geschieht so, dass sie jedesmal kurz mit der Wendung مرمن ذلك eingeführt werden; so

فمن ذلك سرّ الامام المبين والامام المبين : £3ª Mitte هو الصادي الذي لا يمين

ومن ذلك سر الظرف المودع في الحرف الظرف 8 وهاء والحرف وطاء

ومن ذلك التنزية والنزية التنزية تحديد المنزة 4b ومن ذلك سرّ البدء اللطيف وما جاء فيه من 5a التعبيف منه ان العالم علامة

ومن ذلك سركن والبسملة فيمن علله، قال الحلاج 6ª وان لم يكن من اهل الاحتجاج

ومن ذلك سر الروح وتشبيهه بيوح، اشرقت ارض 66 الاجسام بالنفوس

ومن ذلك سر الكيف والكم وما لهما من الحكم 66 سر الوالح في المارج 70; سر ظهور الاجساد 70 سر الافتتاح بالنكاح 80; سر النور في الحفاء والظهور 80 سر النبوتين 100; سر الدور المستدير 90 سر الاوتناد والابدال 110; سر اطفاء النبراس 110 سر الاوتناد والابدال 110; سر اللهاء النبراس 110 سر الاوتناد والابدال 110; سر اللهاء النبراس 110 سر الاوتناد والابدال 110 شرع اللهاء النبراس 110 سرع اللهاء الهاء الهاء اللهاء اللهاء اللهاء

Von f. 95 an steht in den Ueberschriften das Wort " gewöhnlich nicht.

Die letzten Ueberschriften sind:

ومن ذلك منزلة الامام من الانام من الانام من ذلك الفرق بين المسيح والمسيح 359 ومن ذلك الفرق علم آدم الاسما 360 ومن ذلك علم الاسرار والانوار 360 ومن ذلك علم الاسرار والانوار ومن ذلك دين الانبياء واحد ما تم امر 361 وايد وان اختلفت الشرايع فثم امر جامع

فلكل علم رجال ولكل مقام : "Schluss f. 363 وهذا مقال ولكل بيت اهل ومع كل صعب سهل وهذا القدر كاف في هذا الباب لمن سمع فطاب وعلم الحكمة وفصل الخطاب والحمد لله رب العالمين لا الد الا هو

Das Ganze ist in Reimprosa, oft auch mit kurzen Gedichtstücken untermischt.

Schrift: ziemlich gross, geläufig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. -- Abschrift c. 1100/1688.

/ 3070. Spr. 843.

89 Bl. 4°, 17 Z. (25×17; 18¹/2-19×11¹/2^{cm}). — Zustand: mehrfach fleckig; der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Halbfrzbd. — Titel und Verfasser fehlt.

Anfang fehlt, 1 Bl. Das Vorhandene be-اما بعد معاشر اخواني واهل :3: ginnt f. 1a, Z. 3 عنايتي . . . فاني لما رايت المصنّفين على اختلاف نياتهم مطوية اعمارهم مكتوبة آثارهم

Ein cüfisches Werk, dessen Zweck ist, die Çüfik richtig darzustellen, gegenüber den Unrichtigkeiten der Auffassung bei manchen Schriftstellern. Ziemlich oft Verse beigebracht.

Das Werk ist in 7 فصل getheilt, deren jeder كتاب فردوس العارفين . heisst, nämlich: 1. كتاب كتاب سير العارفين . 3 ; كتاب مقامات المريدين . 2 كتاب اليواقيت . 5. كتاب نـزهــ العـقـالاء . 4 كتاب الاشارات .7. زكتاب صدور المجالس .6 Jedes باب Jedes باب beginnt mit الحمد لله الحيال. Die Kapitel sind ungezählt in den Ueberschriften, aber über das Wort in denselben ist nachträglich eine von 1-30 fortlaufende Zahl gesetzt, die jedoch unrichtig Das Ende jedes Kapitels enthält die Angabe, was das nächste Kapitel enthalten wird, und hier ist das nun folgende Kapitel stets mit Worten bezeichnet.

Diese Handschrift enthält den 1. Abschnitt, d. h. das erste Buch.

في اثبات حقيقة المعافة وبيان معانيها f.1b باب.1 2. ياب 5^b في وجود المعرفة وبيان مدارجها فى شَرفَ المعرَفة وحسَن جواهرها 3. يا**ت** 7^b 4. باب 10° في علامات اهل المعرفة في فضل علم المعرفة على سائر العلوم 80ª باب .11 في كلام العارفيين في ذكر الأجائب 24 ياب . 15 في استغراف الذاكر في اجحر ذكر الذكر 496 باب. 20 في تصفية القلب عن جميع الكدورات 55 باب. 25 في حقيقة الافتقار الى الله سجانه 71° باب. 30 في صفة من لا يرجع عن الحبيب بالبلوي 136 باب. 37.

Das Werk ist verbunden, ausserdem defect. Im Anfang fehlt 1 Bl.; es folgt 1-10; Lücke von 21 Bl.; 79-84; Lücke von 4 Bl.; 21-78; Lücke von 10 Bl.; 11-20; Lücke von 1 Bl.; 85-87.

Vorhanden von diesem Theile sind:

Kap. 1-4 Anfang.

, 10, letzte Hälfte bis 12, erste Hälfte.

- Kap.13, Schluss bis 32, erste Hälfte.
 - 36 (bloss der Anfang fehlt) bis 39, 1. Hälfte.
 - " 40 (bloss der Anfang fehlt).

Schluss f. 87b (Wafir):

شمامات يشم بها مريد هنياً كلها للعارفيين

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, etwas rundlich, gleichmässig, etwas vocalisirt; die diakritischen Punkte fehlen zum Theil. Ueberschriften (meistens) roth, etwas grösser. - Abschrift im J. 686 Çafar (1287) von على بن مظفر بن الغفل الواسطى

3071. Lbg. 160. 2) f. $51^{b} - 65^{a}$.

Format (19 Z.) etc. u. Schrift wie bei 1).-Titel f.51aunten: ك" في ثواب الاعمال وفضائلها

und specieller in der Vorrede f. 51b:

Verfasser fehlt

الحمد لله الموقيق لصالح الاعمال :Anfang ... وبعد فان اخى ابا احمد عبد الكريم ... سالنى ان اجمع له كتابا مختصرا الح

Ein cüfisches Werk über die 4 verdienstlichen Werke: Gebet, Fasten, Almosen und Dikr (Bitte und Preis Gottes) in 4 Kapiteln.

Der Verfasser hat das Werk für den Abū ahmed 'abd elkerim — seinen Bruder (im Glauben) d. h. einen Çüft — verfasst, vor ⁷⁴⁰/₁₈₈₉. وبارك على محمد وأل محمد : Schluss f. 65*: كماً باركت على ابراهيم وآل ابراهيم انفرد به البخارى، Nicht bei HKh.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 334 oben zur Seite (und so auch in der Vorrede f. 33b):

يقول عبد الله سبحانه :Anfang f. 33 محمد بن على الخروبي الطرابلسي الحمد لله الذي نور اسرار العارفين بانوار معرفته . . . وبعد فلما كانت القواعد الخمس هي اصول الدين البخ Mohammed ben 'alī elharrūbī ettarā-bulusī behandelt hier die 5 Glaubens-Hauptsätze (قاعدة): Bekenntniss, Gebet, Almosen, Fasten, Wallfahrt, vom çūfischen Standpunkte aus, um die darin enthaltenen zur Veredlung des Herzens und zur Gottnähe führenden Geheimnisse und die praktische Anwendung derselben den dafür nicht recht empfänglichen Zeitgenossen zum Verständniss zu bringen.

فقد حصل لك رتبة الرجال : Schluss f. 43ª وانتظمت في سلك اعمل الكمال والتي هذا تم ما قصدنا وبه وعدنا والله سجانه اسئل ان يوفقنا . . . وصلى الله المخ

/ 3073. We. 1635. 3) f. 57-62.

 8ro , 9 (auch 5 u. 6) Z. ($16 \times 10^{1/4}$; c. $10 \times 6^{1/2}$ cm). Zustand etc. u. Schrift wie bei 2. — Titelüberschrift (nach dem Bism.) f. 57^a :

هذا علم التصوّف

Anfang: فحدّه كما قال الغزالي رحمة الله عليه تجريد القلب لله واحتقار ما سواه الخ Bruchstück, kurzer Inhalt der Çūfik.

وفضل آخرون باختلاف : Schluss f. 62* الاحوال والمختار لا ينافي التوكل الكسب

Am Rande viele Bemerkungen; ebenso zwischen den Zeilen. Die Bemerkung auf f. 56^b: scheint nicht ischeine دقلته من كتابه المسمي بايها الولد richtig.

3074. Pm. 470.

135 Bl. 8°°, 17 Z. (21°/3 × 16¹/2; 17 × 11°m). — Zustand: in der oberen Hälfte fleckig; auch etwas wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: schwarzer Lederband. — Titelüberschrift f.1b:

كتاب شجرة اليقين Verfasser fehlt

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f.1 الله تعالى للمتقين . . . وبعد فقد جاء في الخبر ان الله تعالى خلف شجرة ولها اربعة اغصان فسماها شجرة اليقين الخ

Voraufgeschickt ist die Legende von Erschaffung des Baumes der Wahrheit und des

Propheten-Lichtes, alsdann der übrigen Wesen und Dinge in der Welt, über der Erde und auf der Erde, endlich von Austheilung der verschiedenen Eigenschaften an die menschlichen Wesen. Dann wird zuerst kurz von Erschaffung Adams und der Engel (aber nach einer anderen Auffassung als der in der Legende vorgebrachten) gehandelt, dann ausführlich vom Engel des Todes, vom Sterben, von Prüfung im Grabe, vom Jüngsten Gericht, vom Paradiese und von der Hölle, von Auferstehung, Belohnung u. Strafe, Almosen, Armuth, Elternliebe, Wissen, Frömmigkeit, Geduld, Vorzug gewisser Monate.

Dies çūfische Werk zerfällt in eine Menge ungezählter Kapitel (باب في ذكر النخ). Zuerst: 2 لباب في ذكر النخ) بخلف الموت 4 بخلف الموت 5 بخلف الموت 10 بالملائكة عمّ 3 بخلف الموت الموت 10 بالمور والبعث والحشر 17 بصور القرع وزلزلة الساعة 17 بافناء الاشياء 18 بواب الجينة 22 بالموقف 19 بقضيلة العلماء 67 بر الوالدين 66 بفصيلة العلماء 67 بر الوالدين 66 بفصيلة لا الله الا الله 68 باب في ما جاء في فصيلة شهر رجب 470 بي المواب العظيم وفيما فيه من الثواب العظيم

.فى فصيلة شهر رمضان 49° ; فى فصيلة شهر شعبان 48° Schluss f. 82° واغفر لنا الذنب العظيم برحمتك يا ارحم والدخلنا ببركتك جنات النعيم برحمتك يا ارحم الراحمين والحمد لله رب العالمين تم الكتاب

Schrift: zieml. gross, gewandt, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Bl. 84 leer. — Abschrift von منلا يوسف بهن احمد im J. 1167 Śawwāl (1754).

/ 3075. Pm. 282.

54 Bl. 8vo, 13 Z. (20¹/₄ × 13; 12 × 7^{cm}). — Zustand: im Ganzen nicht recht sauber; im Anfang stark wasserfleckig. — Papier: schmutzig gelb, dünn, glatt. — Einband: rother Lederband.

Dasselbe Werk. Titel fehlt, doch steht auf der Rückseite des 1. Vorblattes von ganz neuer Hand: الدرة الفاخرة للغزالي, was falsch ist. Anfang wie bei Pm. 470, 1. Das Werk ist hier etwas abgekürzt; es ist fast die ganze Stelle in Pm. 470, 1, f. 33—50°, welche der

Hauptsache nach von der Hölle handelt, hier f. 45° vor dem Kapitel باب في ذكر الجنان ausgelassen. Das hier letzte Kapitel behandelt f.51°: باب في ذكر اهل الجنة (= Pm. 470, 1, f.60°). Schluss f. 53°: باب في ذكر اهل الجنة ثم يصير طعامهم وشرابهم رجعا تحرمة النبي محمد كريم المسك اللهم ارزقنا منه حرمة النبي محمد وآلد اجمعين برحمتك يا ارحم الراحمين تمن Vom Schlusse des Werkes ist hier also Vieles fortgelassen.

Schrift: ziemlich kleine Gelehrtenhand, wenig vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1108 Ragab (1697) von حمد كورني محمد كورني.

F. 1^b. 2ⁿ und f. 53^b. 54 Persisch.

Pet. 690, 10, f. 65^b, ohne Titelangabe, enthält die ersten 9 Zeilen dieses Werkes. — Pet. 690, 11, f. 66—68 Türkisch.

3076. Pm. 15. 8) 8.79-84.

Format etc. und Schrift wie bei 6). — Titel S. 79:

رسالة عظيمة مشتملة على اصول تشتهر عن اهل التصوف يبنون كلامهم عليها

Verfasser fehlt.

Anfang S. 80: المجدد المستوجبا كمالاته . . . وبعد فهذه جملة مشتملة على المجناس كمالاته . . . وبعد فهذه جملة مشتملة على المول تشتهر عن اهل التصوف من المتاخرين الح Die Grundbegriffe der späteren Çūfis.

Sie beginnen: كنم لا يدرك الحق لا يدرك وليس المدرك منه الا باعتبار واحديته الح Schluss (Motaqārīb):

فلا الحجد في ذا ولا ذاك لي ولكن لك الحجد في ذا وذاكا Collationirt.

3077. Spr. 1994.

42 Bl. 4to, 25 Z. (23³/₄×16¹/₂; 21×14^{cm}).—Zustand: durchaus wasserfleckig; Bl. 1 schadhaft u. ausgebessert.—Papier: gelb, auch bräunlich, stark u. glatt.—Einband: Pappbd mit Kattunrücken.— Titel u. Verfasser f. 1^a:

قال الشيخ عبد القادر رَهُ ' Anfang f. 1^b: 'هَ ' القادر بهلازمة الولاية ' اختبرت نفسه . . . فعاهد حبيبه بملازمة الصبر فاذا نزل به بلاء . . . ذكر ذلك العهد القديم البخ

Çūfisches Werk, von dem gleichbenannten des Elkīlānī in Spr. 830, We. 1675 völlig verschieden. Der Titel oder der Verf. muss ein anderer sein. Es besteht aus einer grossen Anzahl — etwa 200 — ungezählter Sätze, in denen çūfische Zustände und Stimmungen, die Liebe des Geschöpfes zu seinem Schöpfer in ihren verschiedenen Stadien, die Regungen und Anwandlungen des Herzens etc. geschildert und dann (fast) jedesmal mit einem oder einigen Gedichtstücken belegt werden. Die Sätze beginnen so wie oben oder auch bloss: موقا رضى الله حماية عبده الدا اراد الله حماية عبده الدا وقع منصب الولاء في قطب فلك الارادة عمنصب الولاء في قطب فلك الداردة عمنص الولاء في قطب فلك الداردة عمن الولاء في قطب فلك الداردة عمد الداردة عمد الولاء في قطب فلك الداردة عمد الداردة عمد الداردة عمد الداردة عمد الولاء في عمد الداردة عم

Schluss mit 3 Fünfversen, deren Ende:

افدي بساحة نعمان وخيف مني

عربا مزجت دموعي بعدهم بدمي

Schrift: klein, kraftig, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. F. 41. 42 in grosser, etwas nachlässiger, doch ziemlich alter Schrift. — Abschrift c. 900/1404.

Auf f. 36 folgt 37b. 37a. 38 ff.

7 3078. Pm. 225.

 8vo , 19 Z. $(17^{1/2} \times 13; 15 \times 10^{1/2} cm)$. — Zustand: stark fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel von späterer Hand:

مجموع الفوايد شرح قصيدة ، والموجود الشرح ولم يذكر القصيدة ، Verfasser fehlt.

الحمد لله الكريم الوقاب الحليم التواب :Anfang الذي توّج لقوم بالوصال . . . أما بعد فانى كنت في ايام الشبوبية قد نظمت قصيدة طويلة النخ

Der Verfasser hat in seiner Jugend eine lange Qactde verfasst und darin auch die Çūfik dargestellt. Dann hatte ihn die Anwandlung erfasst, dereinst keine Spur des Daseins von sich zu hinterlassen, und in dieser Stimmung hatte er die Papierlagen — abgesehen von denen, die unter seinen Büchern versteckt und ihm nicht zur Hand waren — abgewaschen und sein Werk also (wenigstens zum grössten

Theil) vernichtet. In späteren Jahren bat ihn Jemand um das Gedicht; seine Ansicht hatte sieh geändert und er holte das noch Vorhandene hervor, worin ein Stück über Çūfik stand. Da er aber keine poetische Ader habe, auch nicht aus eigenem Antriebe, sondern nur, weil es von Gott so bestimmt worden, die Verse verfasst habe, seien dieselben nicht besonders verständlich gewesen und Jemand habe ihn um einen Commentar zu denselben gebeten. Er sei auf den Wunsch eingegangen, habe aber die Verse fortgelassen und ein eigenes Werk daraus gemacht, ziemlich kurz, weil es ihm an Zeit gebreche und dem Leser hoffentlich auch.

فاعلم : فاعلم المعتبر بهم من اهل دين الاسلام المحيطين بعلم ان المعتبر بهم من اهل دين الاسلام المحيطين بعلم الكتاب والسنة م علماء تفسير وحديث وفروع وصوفية استنبطوا منها احكاما وردوا حادثا تجدد الي اصل المن وقد يحصل هذا لا بتهليل : في الله المحالة وغيرها بطريق ذكر ايضا وقد يغيب فيه من دمال انسه وحلاوة ذكر كنايم فقد تنكشف له الحقايق دايم في لبسة خيال

Mit diesen Worten bricht die Unreinschrift ab. Das Werk hat keine äussere Eintheilung. Der Abschreiber hat ein Paar Verse des Verfassers und ein kleines Gebet hinzugefügt. Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, gefällig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 300/1494.

3079.

Ein längerer Excurs über Çūfik in Lbg. 554, f. 43^b. 44. Ueber Umfang und Inhalt des çūfischen Wissens Pm. 553, f. 41^b. 42. Ueber Wesen und Aufgaben der Çūfik in Mo. 35, f. 104^a. Pm. 680, f. 86^b. — Definition des Wortes التصوف Pm. 158, f. 30^a; 185, f. 17. We. 1681, f. 80^b. — Ueber den Ausspruch des 'Abd elqādir elģilānī † ⁵⁶⁷/₁₁₇₁ "Mein Fuss ist auf dem Nacken jedes Frommen" handelt We. 1758, 9. Pet. 553, f. 5^a. — Stellen aus Werken des Eśśa'rānī † ⁹⁷⁸/₁₅₆₅ kommen vor

oder sind besprochen in We. 1783, f. 38^a (aus تنبيه المغترين); We. 1796, f. 90^b (aus بالبرار); Pm. 159, f. 1^b, 2^a (aus البواقيت والجواهر).

\angle 3080.

Einige hieher gehörende cüfische Werke sind:

- التعرّف لمذهب التحق von التعرّف لمذهب التصوّف (1) كمد بن اسحق † البخاري الكلاباذي ابو بكر
- 2) بلوغ [الجدي] المدي من اصول الهدي von عبد القاهر بن طاهر البغدادي التميمي ابومنصور † 429/1038.
- عبد الكريم بن هوازن القشيري von تحو القلوب (3 + 465/1072
- 4) ببو حامد الغزالي von مراقى الزلفي (4 أو مامد الغزالي أماد بابو حامد الغزالي أماد الغزالي أماد الغزالي الماد الغزالي الماد العزالي الماد العزالي الماد العزالي الماد العزالي العزالي الماد العزالي العزالي
- احمد بن محمد الغزالي von سوانح العشاق (5 † 520/1126
- 6) عبد السلام بن عبد الرحمن von عبد السلام بن عبد الرحمن † 536/1141.
- ۲۵ کشف الاسرار (7 کشف الاسرار (7 خمد بن الفضل الشعراني + 598/1143
- 8) ابن الجوزي von منهاج القاصدين † 597/₁₂₀₁.
- 9) الانوار في كشف الاسرار (وربهار بن ابي von الانوار في كشف الاسرار ($\frac{600}{1203}$) النصر البقلي الكازروني
- 10) سلوة الطالبين von محمد بن عمر الحبويني von محمد بن عمر الحبويني † 617/₁₂₂₀.
- 11) جم الدين الكبرى von جم الدين الكبرى † 618/1221.
- 12) منير القلوب von منير القلوب $+ \frac{626}{1229}$.
- 13) علم الهدي واسرار الاهتداء (13 شهاب الدين von علم الهدي شهاب الدين $^{632}/_{1234}$.
- von شمس مطالع القلوب وبدار طوالع الغيوب (14) ملى شمس مطالع القلوب وبدار طوالع الغيوب (14) و687/₁₂₈₉.
- von demselben. بهجة الاسرار
- 16) كا السالكين von كا السالكين بن محمد بن الحسن الحسن بن الحمد بن الصغاني ألم المعاني
- احمد بن von اللطائف الروحانية والعوارف الربانية (17 † الحسن بن على المالقي أبن الزيات † 728/1328.

- 18) عبد الرزاق von مصباح الهداية ومفتاح الكفاية $\frac{730}{1830}$
- احمد بن محمد بن von المدارج والمعارج (19 خمد بن محمد بن أحمد السمناني (19 † أحمد السمناني
- عمر بن von مطالع انوار التحقيق والهداية (20 مطالع انوار التحقيق الهداية (20 مطالع انوار التحقيق القرشي
- 21) مغتاج دار السعادة und کتاب الهدي von مغتاج دار السعادة $+ \frac{751}{1350}$.
- 22) حياة القلوب von حياة القلوب + 764/1363
- سريجا بن von لوح العارفين وروح الصادقين von سريجا بن von الملكي أربحه † 788/1386.
- von demselben. الحقيقة الوصفية في طريقة الصوفية
- von مفاتيج اسرار الصون ومصابيج انوار الكون (25) um عبد الرحمن بن محمد البسطامي
- von demselben. مفتاح اسرار السعادة
- 27) مسرّة القلوب von مسرّة القلوب + 823/1420.
- 28) متجد المقرّبين ومرشد الطالبين von المجرري + 893/1429.
- von اقتباس رفع الالتباس في بيان طريق الناس (29 لامريق الناس و29 بيان عبد اللطيف بن عبد الرحمن المقدسي
- 30) منهج الرشاد (30 † أنكوافي von نهج الرشاد † 859/1455.
- 31) الخلاصة المرضية في سلوك طريق الصوفية von الخلاصة $^{881}/_{1476}$
- 32) تحصيل الفوائد لذوي الوصول (32 أرَّرَقُ الفاسي von تحصيل الفوائد لذوي الوصول + 899/1494.
- 33) نعبة الله النخجواني von فعداية الاخوان (um 900/1495.
- 34) بستان القلوب von المراني † 908/1502.
- 35) أخسين بن محمد von الخسين بن محمد † 917/1511.
- 36) رسائل في التصوّف von رسائل في التصوّف von
 بحمد بن على الدمشقى von
 بحمد بن على الدمشقى von
- 37) كنز الداني von على بن احمد الكيزواني von كنز الداني (37
- الحسين بن على أبن التحصني von قوت الارواح (38 um 960/₁₅₅₃.
- عبد النافع بن von فرج المغبون وفرح المحزون (39 محمد بن على الدمشقى بن على الدمشقى

- 40) غاينة النعرّف في علمي الاصول والتصوف $\frac{40}{\text{um}}$ um $\frac{980}{1572}$.
- ابوبكر بن سالم للصرمي اليمنى von معراج الارواح (41 um 990/1582.
- 42) عمدة الرائح في الطريق الواضح von حمد بن مرة الرملي المرائحة الرملي
- احمد بن عمر الحمامي الخلوق von تروية الارواح (43) † 1017/1608.
- حقيقة زبد لبن الشريعة جحركة محص سلوك الطريقة (44 von حسن بن احمد بن ابراهيم باشعيب الواسطي 1030/1621.
- von demselben. سرور السرائر
- von dems. نهج السعادة u. الفتوحات المدنية
- على بن ابراهيم بن احمد von رسالة في التصوف (48 ملي بن ابراهيم بن احمد ألا التحمليي ألا التحمليي التحمليي المحملية التحمليي التحملي الت
- لوامع انوار حلية الفقر من مطالع اسرار مسافة القصر (49 von حمد بن عبد القادر بن عمر باعش الدوعلى $^{1052}/_{1642}$.
- عبد الرحمن بن ابراغيم von رسائل في النصوّف (50 من الرحمن بن المعلّم ا
- ابو الوفا بن عمر بن عبد von طريق الهدى (51) ابو الوفاب الغَرُضي (51) † الوهاب الغَرُضي
- تحفة اولي الالباب والجواهر السنية في اصول (52 داود بن سليمان العلواني von طريقة الصوفية + 1078/1667.
- von تحفة الملوك لمن اراد تجريد السلوك (53) أبن سالم الحمد بن على الخلوتي آبن سالم
- 54) von موائد العرفان وعوائد الاحسان von + 1105/1693.
- von قصية الخالاق الي الصوفية في سائر الآفاق (55 كمد بن احمد بن سعيد المكي الطاهر عقيلة سمحمد بن العمد المكارية المكافر عقيلة المحمد بن العمد المكارية المكا
- احمد بن عبد von ارشاد الماهر الي كنز الجواهر (56) المنعم بن يوسف الدمنهوري (1778 + المنعم بن يوسف الدمنهوري
- عبد الرحمن العيدروسي von مرقعة الصوفية (57 عبد الرحمن العيدروسي أ¹¹⁹²/₁₇₇₈.

- von النفحة القدوسية بواسطة البصعة العيدروسية (58 1905/1791 + محمد بن محمد الزبيدي مرتضي
- محمد بن von جوهر الالباب وبغية الطلاب (59 محمد بن محمد الشاذلي أبن الوفا
- محمد بن حسين الانباري von روضة المريدين (60
- على الناسخ ابو الحسن von سراج العارفين (61
- von قبواعد الحقائية وضوابط الدقيائية (62 تاج الدين بهرام بن يعقوب
- على بن von كشف المحاجوب لارباب القلوب (63 عثمان الغزنوي
- ابو صادق بن الحسن الطبرى von كشف الاسرار (64
- عبد الله بن على السراح ابو نصر von لمع في النصوف (65

- von مجمع البحرين في علم الحقيقة والشريعة (66 محمد بن نصر السجزي
- محمد بن von الهدى والارشاد لاهل الخير والعناد (67 احمد البيكندي
- كوكب الدرة في العلوم الروحانية 68)
- عبد الخالف بن von الفوز المعتبر بكنز الغرر (69 ابى القاسم المصرى
- اوحد الدين الكرماني von مصباح الارواح واسرار الاشباح (70)
- كنز السعادة العرفانية في رمز السيادة الروحانية (71
- كن السعادة في شرف سعد السيادة 72)
- 73) كنز القاصدين الى اسرار السعادة
- كنز الالواء الروحانية وسر الافراء النورانية 74)

2. Ideenkreis, Eigenschaften und Benehmen der Çūfis

a) im Allgemeinen.

3081. Spr. 851. 9) f. 58b - 73.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser am Rande:

كتاب جوامع آداب الصوفية للشيخ ابي عبد الرحمن السلمي Ausführlicher:

محمد بن الحسين بن موسى النيسابوري الصوفي

الحمد لله الذي زين اولياء بآداب Anfang: الحمد لله الظواهر والبواطن . . . ثم انه وقع لى ان اجمع شيئا من آداب ارباب الاحوال والمقدّمين من اولياء الله الح

فصل Ein in eine Menge Abschnitte (nicht فصل genannt) zerfallendes Werk, deren jeder mit (roth geschrieben) beginnt.

Mohammed ben elhosein ben mūsā essulami ennisābūri abū 'abd errahmān $+ \frac{413}{1022}$ (412) handelt hier von dem Verhalten und den Sitten der Cufis. Zuerst f. 59b: فمن آدابهم منعهم انفسهم عن الشهوات البخ

Nicht vollständig. Der hier vorkommende letzte unbeendete Abschnitt beginnt f. 73b, 8: ومن ادابهم ان يتهموا انفسهم في كلّ الاوقات ولا يقع لهم رضا عنها المخ

F. 74° enthält ausser einigen kurzen Sentenzen das Gedicht (15 Verse) des رالشافعي, das beginnt: خبت نار.

(الاداب الصوفية) HKb. I 309

3082. Pm. 686.

280 Seiten 8vo, 21 Z. $(21 \times 12^{1/4}; 14^{1/2} \times 7^{cm})$. — Zustand: gut. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. -Einband: rother Lederband. - Titelüberschrift S.1:

هذه لوامع الانوار في تآليف القاضي Verfasser: s. Anfang.

قال القاضى الامام أبو المعالى :Anfang S.1 عزير (عزينرى ١٠) بن عبد الملك المعروف بشبدله البغدادي ,حم

الحمد لله الذي خلف فاخترع وابتدأ فابتدع . . . ثم اصطفى منهم احبّاء واصفياء الح In diesem Werke beschreibt 'Azizi ben 'abd elmelik ben mançür elwä'if elbagdādi elqādi śeidala (oder auch śeidala) abū 'lme'āli † 498/1100 (494), ein Schüler des الحسين بن محمد الدامغاني ابو عبد الله in ungezählten Abschnitten und Kapiteln, die verschiedenen Stufen der Liebe zu Gott, führt ihre Namen an und erläutert sie mit Anekdoten und sehr vielen kleinen Gedichtstellen.

فى فصول المحبّة ومعانيها باب فى ذكر الاخبار والآثار فى احوال المحبين 11 باب فى معرفة المحبة عند الاصوليين وحدودها 17 عند الحققيين

باب في اشتقاني المحبة عند العرب العرباء على 19 اصول اللغوييين والادباء

باب فى اسماء المحبة وصفاتها واختلاف اصحابها وفروعها 21 باب فى شروط المحبة وادلتها باب فى اختلاف اساسها وتباين ادبها

الالفة ثم :Die 10 Stufen der Liebe sind) الصداقة ثم المودة ثم الهوي ثم الشغف ثم العشف ثم الخلة ثم الحبة ثم اليتم ثم الولم) باب الاعتذار الى ذوى الالباب

وينظر فيد بعين الحبة :Schluss S. 279 وينظر فيد بعين الحبة . . . والرضا ويعتب عنه بلسان الصفا . . .

فعفوًا حميلا عن خطائى فاننى اقول كما قد قال من كان شاكيا

Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, vocallos; dieselbe ist viel uncorrecter als sie scheint. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von سال الحسيب المكيب المكيب المكيب المكيب المكيب المكيب المكيب المكيب. العام انوار القلوب في جميع اسرار المحبوب).

7 3083. Spr. 126.

8°, 17 Z. $(18^{1/2} \times 13^{1/2}; 19 \times 10^{cm})$. — Zustand etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück desselben Werkes. Anfang f.31*: مت نتاب له في الحبّة ثم شيداه في كتاب له في الحبّة ثم الله الله اللهان من العلماء والغضلاء ذكروا أن الله تعالى اتّخذ ابراهيم عمّ خليلا ومحمدا صعّم حبيبا النخ HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Der Verfasser behandelt hier den Unterschied zwischen الحبة und den Begriff des Wortes الحبة Pm. 686, S. 27 ff.

وانما هو وصف على : Das Stück schliesst f. 50° على على وانما هو وصف على العبد وكلام بلسان الحبرة والعجز'

3084. Spr. 828.

204 Bl. 8°°, 7 Z. (von f.179° an c. 14—15 Z.) (18½×14; 11 × 7½ [15 × 8—9]° m). — Zustand: wurmstichig, fleckig, am Rande öfters ausgebessert; gegen Ende der untere Rand und auch ein Stück des Textes abgerissen und ausgebessert, so dass der Text (namentlich von f.181 an) an dem unteren Theile des Blattes verstümmelt ist. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt. Es ist:

آداب المريدين في التصوّف Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله ربّ العالمين والصلوة : Anfang f. 1. على رسوله محمد وآله اجمعين قال الشيخ الامام . . . ضياء الحق والشرع والدين حجّة الاسلام ابو التجيب عبد القاهر بن عبد الله السهروردي رحّه علم ارشدت الله ان لكل طالب لشيء لا بد له ان يعلم ماهيمته وحقيقته حتى يتكامل له الرغبة فيه ولا يصرّج لاحد ان يسلك طريق الصوفية حتى يعرف عقايدهم وآدابهم في ظاهرهم وباطنهم حتى يعرف عقايدهم وآدابهم في ظاهرهم وباطنهم

'Abd elqāhir ben 'abdallāh ben moh. ben 'abdallāh ben sa'd essuhrawardī (auch essuhruwardī) dijā eddīn (nicht śihāb eddīn, wie öfters aus Versehen steht) abū 'nneģīb ibn 'ammūje elhānefī, geb. 490/1097, † 568/1168, behandelt hier das Wesen und Benehmen und die Glaubensansichten der Çūfīs in vielen ungezählten Abschnitten.

في ذكر اقاويلهم في التصوّف وآدابهم المعالمة المع

u. s. w.

في بيان الاحوال 660 ; في بيان المقامات 461° 66° فصل في ذكر اختلاف المسالك 68° 68° فصل في ذكر اقاويلهم في فصل العلم 11° 68° فصل في ذكر آدابهم في محاوراتهم فصل في ذكر الشطحيّات 60° (so am Rande erklärt: فصل في الكلام وعدم المبالاة وكلام هذه الطايفة انما يكون في مقام الانبساط والسكية)

انما يكون في مقام الانبساط والسكرة) فصل في ذكر آدابهم في حال البداية (79 u. s. w.

آدابهم فى التزويج 183 ;آدابهم فى السماع 187 : آدابهم فى التزويج 185 أدابهم فى السوال 185 أدابهم فى السوال 185 أدابهم فى حال الموت 187 أدابهم فى حال الموت 187

Der letzte Abschnitt في ذكر آذابهم في الرُخَص ist wegen der Beschädigung des Textes von f. 189 an hier nicht erkennbar. (Er steht in Spr. 850, 1, f. 45^a).

وجعل حظنا من ذلك : Schluss f. 204b جمعه وحفظه دون استعماله انه عزّ اسمه قريب مجيب والله اعلم بالصواب

Am Rande u. zwischen den Zeilen stehen oft Glossen, zwischen den Zeilen gewöhnl. Persische.

Schrift: bis f.179 ziemlich gross, weitgezogen, weitläufig, gleichmässig, stark vocalisirt. Von f.179b an kleiner, gewandt, deutlich, nicht gleichmässig, vocalisirt. Die Glossen noch kleiner, persischer Zug. — Bl. 1—3. 22 fehlen und sind später ergänzt. — Abschrift c. 1000/1591. — Collationirt. HKh. I 318.

/ 3085.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Spr. 850, 1, f. 1-55.

94 Bl. 8°, 17—20 Z. $(18^{1}/_3 \times 13^{2}/_3; 13 \times 9^{1}/_2$ °m). — Zustand: unsauber u. fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

micht ganz richtig). Anfang und Schluss wie bei Spr. 828. — Ohne Glossen.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandte Gelehrtenhand, deutlich, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschrift von شعبان بن اسمعبل الزرى الصوفى الشافعي im J. 865 Ragab (1461). — Collationirt. Auf f. 55^b—60 kurze Gedichtstücke, Gebete und ein Gedicht des عبد العزيز الديرينى † 694/1295 über die dem Çüft nothwendige Bildung, anf. f. 57^a:

تاتب أن قدمت على أناس وأجلس ألجل الذكتي Ferner f. 59° über Zahl der Verse, Wörter, Buchstaben und Punkte etc. im Qorān und f. 59°—60 Einiges über Buchstabenaussprache.

2) Lbg. 160, 1, f. 1-51*.

66 Bl. 8vo , 19 (f. 41-46 17) Z. $(17^{1/2} \times 12^{1/2};$ $13 \times 9^{3/4^{cm}}$). — Zustand: ziemlich unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, auch farbig, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Verfasser f. 1^{b} von späterer Hand.

Schrift: klein, gut, gleichmässig, etwas vocalisirt. Stichwörter roth (anfangs nicht). — Abschrift im J. 743 Gom. II (1342).

3) Spr. 845, 1, f. 1-33.

85 Bl. 8°°, c.14-16 Z. (18¹/3×13¹/2; 15-16×11-12°m). Zustand: unsauber, besonders im Anfang und am Ende, auch fleckig u. im Text schadhaft. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Titel und Verfasser, Anfang und Ende fehlt (= Spr. 850, 1, f. 25^b, 10 bis f. 54^a, 6). Zu Anfang fehlen 30, am Ende 1 (2) Bl.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, unschön, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von (?) حمد بن احمد بن است ⁷⁶⁵/₁₃₆₄.

4) Pm. 23, 5, S. 80-166.

8vo, 19-20 Z. (Text: $14^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}$ ^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark.

Titel fehlt. Verfasser steht in der Unterschrift. Zu Anfang fehlen 2 Bl.; das Vorhandene beginnt: على الولاة وان كانوا ظلمة Schluss (abweichend): منها وما بطن ووفقنا لطلب مرضياته ما خفى ظهر منها وما على ونفعنا به وجميع المسلمين بببركته في الدنيا والآخرة بمنه وكرمه وجوده وسعة رحمته أ

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichwörter schwarz überstrichen. — Abschrift im J. 1236 Moh. (1820) von درویش عبد القادر بی ملا صالح افندی

Nach S. 91 fehlt 1 Blatt.

133 Bl. 4°, 19—32 Z. (25 × 13¹/2; 17¹/2—19 × 8³/4cm). Zustand: zieml. gut, doch nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: brauner Lederband mit Klappe und Goldverzierung. — Titel fehlt; er ist:

الحمد لله الذي ادّبنا واحسن : Anfang f. 1^b: تاديبنا بتعليم كتابه . . . وبعد فيقول . . على بن سلطان محمد الهروى القارى . . . ان هذا التعليف على بعض مغلقات كتاب آداب المريديين الجز

Dasselbe Werk mit dem gemischten Commentar des 'Ali ben sulțăn mohammed elherewi elqārī † 1014/1606. Er behandelt nicht bloss, wie es nach der im Anfange stehenden Stelle zu vermuthen wäre, schwierige Stellen des Werkes. In dem Vorwort giebt er biographische Notizen, zum Theil nach dem Nach-اليافعي von روض الرياحيين des رستة von اليافعي † ⁷⁶⁸/₁₃₆₆, über den Verfasser, führt auch einige Proben seiner Gnadengaben (کرامات) an, erörtert dann den Satz, dass der nach Vollendung Strebende keinen eigenen Willen haben und sich in allen Dingen Gott ergeben und von ihm völlig abhängig zeigen müsse; Gott ziehe ihn an sich und die Folge sei, dass der so Angezogene nach dem Wege der Çüfis trachte, dazu bedürfe es aber gewisser Vorschriften. Somit geht er f. 4^a zur Erklärung über: قال بسم الله الرحمون الرحيم الحمد لله رب العالميون اقتداء بكتاب الله الجيد . . . وصلواته اي انواع رحماته ... على خاتم النبيين كما هو بداية الخلف . . . ثم قال اعلم بالخطاب العام . . . أرشدك الله اي ذلك على سبيل هداه . . . أن كل طالب لشيء أي امر دنيوي أو اخروي . . . لا بد آله اي لا فراق له ولا خلاص منه البخ

ولا جعل حظنا من ذلك جمعة : Schluss f.132* ابي مجرّد وجمعة وحفظة ابي ضبط لفظة دون استعالة ومتابعتة كما يجب في حقة ليكون وسيلة حظة لتجودة

اي لكرمه وعنايته وسعته ورحمته اي انعامه ورعايته وحمايته ووقايته أنه قريب اي بعباده مجيب اي موفق مراده وعلى ما يشاء قدير اي وبالاجابة جدير والحمد لله اولا وآخرا الخ

Schrift: Persischer Zug, klein, meistens gedrängt, besonders in der 2. Hälfte, gefällig, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen; die Eintheilung in Abschnitte tritt nicht recht hervor, doch ist dieselbe manchmal in rother Schrift angegeben. Der Text in breiten Goldlinien eingerahmt. — Abschrift im J. 1226 Du'lligge (1812) von محمد سعید بن محمد سعید الله بن قاسم مصطفی المرزیفون

Auf den 4 Vorblättern (a-d) ein recht genaues Inhaltsverzeichniss.

3087. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 37). — Titel f. 107*: ر" الخايف الهايم من لومة اللائم في شرايط الخلوة (" الخايف الهايم من لومة اللائم في شرايط الخلوة (Ausführlicher:

الحمد لله الذي تواضع كل : Anfang f. 107b شيء لعظمته . . . أما بعد فهذه رسالة الي الخايف الهايم من لومة اللايم الطالب بقلبه الهارب بقالبه النخ

Abhandlung des 'Ahmed ben 'omar ben mohammed elkubarī (auch elkubrī) elhaiwaqī (elhīwaqī u. elhijūqī) neģm eddīn abū 'lģennāb, geb. 540/1145, † 618/1221. Er führt aus, dass nur, wer innerlich und äusserlich rein ist, Gott nahen dürfe. Dazu sind 10 Dinge erforderlich. Zuerst الخلوة البحن, dann غلوة البحن نكر الله ين نكر الله الصوم, دوام السكوت الاعن ذكر الله الحافظة على الامر الوسط في الطعام والشراب الخ

تذهب ضياعا رزقكم الله بصيرة : Schluss f. 112 و الله بصيرة كلم الله والمائا برجته وجوده انه هو للواد الكريم الروف الرحيم (Abschrift im J. 1077 Gom. II (1666).

m Mq.~280,~6,~f.~42~ff.~das~30.~Kapitel~aus سهاب الدين السهروردي von عوارف المعارف $m + ^{632}/_{1284},$ das Verhalten der Çūfts im Einzelnen erörternd (في تفاصيل اخلاق الصوفية).

3088. We. 1827. 1) f. 1-58.

104 Bl. 4°, 21 Z. (27¹/2 × 18; 22¹/2 × 13°m). — Zustand: unsauber, in der oberen Hälfte wasserfleckig, etwas wurmstichig. — Papier: bräunlich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.—Titel fehlt, steht aber f. 1° von ganz später Hand u. im Vorwort f. 3°, 17:

تحفة البررة في المسايل العشرة

Verfasser fehlt; er ist nach HKh .:

شرف بن مؤيد البغدادي مجد الدين

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f.2°, يتكاثر على خدمة فدي الله بماء وجوههم تراب قدمه فدي الله بماء

Ein çüfisches Werk des Seref ben elmoejjed ben abu 'lfath elbagdadı megd eddın abū sa'īd elhanefī, um 650/1252, in welchem zunächst 10 Fragen enthalten sind, welche seinem احمد بن على بن المهذب بن نصر الخواري Lehrer vorgelegt hat; diese Anfrage schliesst f. 3ª mit den Worten: في اصل السماع وجنسه ومن يتاهل له ويقلُّ منه أو يكثر طلباً للثواب الآجل والثناء العاجل؛ Auf diese folgt dann als Antwort das oben genannte Werk. Es beginnt (nach dem Bism.) f. 3ª so: الحمد لله الذي اطلع نور العبودية عن كمال العبادة بلواقر العناية . . . البشرية بلطايف الهداية . . . أما بعد فقد سالني بعض خلّص اخواني في الدين . . . عشر مسائل هي في لخقيقة معظم ما جناج الى معرفتها الطالب الج Der Verfasser, Tag und Nacht mit Vollendung seines Werkes زبدة العوالى وحلية الامالي beschäftigt, wollte Anfangs auf Erörterung der ihm vorgelegten Fragen nicht eingehen, entschloss sich aber am Ende doch dazu. Sein Werk zerfällt, den Fragen entsprechend, in 10 Kapitel.

- في المسألة الاولي وهي ما قوله في آداب 1. أباب .1 المتصوّفة في جملة احوالهم ومعاملاتهم
- (في المسالة الثانية وهي) ان زق الصوفية 5 باب .2 وحليتهم من حلق الراس وتقصير الثياب ولبس الازرق من الشرايط اللازمة في الطريقة ام يمكن ان لا يتشبه بهم الشارع في هذا الفق ولا يتحلّي بحليتهم المخ
- في المسئلة الثالثة وهي ما قوله في حدّ 6 باب. 3. الشيخية وحقيقتها والدرجة التي بها يستحق

- الاقتداء به وما يلزمه من رعاية جانب المريد في اول حاله وآخر امره وتصفيته وتربيته والتصرّف في احواله ونفسه وامواله
- فى المسئلة الرابعة ما قولة رق فى حدّ الارادة 100 باب. 4 وحقيقتها واحتياج المريد التي المراد والشرايط الماخوذة على المريد ابتداء وانتهاء وما يلزمه من حقوق الشيخ وهل يجب عليه متابعة اوامره ونواهية وان كانت تخالف ظاهر الشرع وحسى الظن بة فيما يري ويشاهد منه محظورا كان او مشروعا
- فى المسالة الخامسة وهي قوله ما كيفية 19 باب. 5 الخلوة والوحدة والعزوب عن الناس وما يلزمه من الاذكار فيها على اختلاف الاوقات الخ
- في المسالة السادسة التي هي ان ما 30° باب. 6 يختلج في صدره ويخطر بباله في مشاهداته وحالاته كيف يفرف بين الحقّ منها والباطل
- فى المسالة السابعة وهي قوله الخرقة التى 34 باب .7 ياخذها المتصوفة عن الشيوخ ويتبركون بها ما اصلها واسنادها وسببها وهل تراعي جهة العلق فيها ومتى يتاهل المريد لها'
- فى المسالة الثامنة وهي قوله اذا نال 40 باب. 8 الدرجة العليا وبلغ المقصد الاقصى فظهرت له حالات وحدثت له مشاهدات وانكشفت له للقايق وثبتت له الدقايق هل يمكن ان يري فى واقعاته الله عوفى عن التكليفات واريح من المشقات وهل يجوز ان يعتقد انه بعد الرياضات والمجاهدات يصير بحال يرفع عنه الخطاب وينحرف عنه العتاب
- فى المسالة التاسعة وهي قوله اذا راي مثل 44 باب. 9 هذا مرة بعد اولي وكرة بعد اخري هل يسوغ ان يحيد عن التكليفات ويميل عن المفروضات الخ
- فى المسالة العاشرة وهي قوله ان الاختلاف 48 باب. 10. الى ابواب السلاطين والاختلاط مع الظلمة الملاعين هل جطّ عن المرتبة والدرجة ام يجوز للواصل البالغ التبسط والتوسع فى معايشة الناس جملتهم الج

Am Schlusse fehlt etwas. Das Vorhandene hört f. 58° auf mit den Worten: قال الله تعالى فويل المصلين الذين هم عن صلوتهم ساهون وقال النبي صعّم ربّ قايم ليس حظه من '

Schrift: gross, kräftig, breit, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 800/1397. — HKh. II 2561.

F. 59^b enthält in grosser dicker Schrift die Namen der 7 Männer, die als die frühsten Rechtsgelehrten des Isläm bekannt sind, zunächst in 2 Versen, dann mit erklärenden Bemerkungen.

3089. We. 1645.

112 Bl. 8°°, 16-18 Z. (18 × 12¹/2; 11¹/2 × 8¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut; nicht frei von Flecken, auch etwas wurmstichig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. — Titel f.1°:

s" التنوير في اسقاط التدبير

so auch in der Vorrede f.2h. - Verfasser f.1a:

تاج الدين ابو الفصل احمد بن محمد بن عبد الكريم الجراء الله

قال الشيخ ... ابن عطاء الله : Anfang f.1b السكندري الحد لله المنفرد بالخلف والتدبير ... اعلم يا اخي جعلك الله من اهل حبه واتحفك بوجود قربه الخ

Dies Werk des Ahmed ben mohammed eliskendert täg eddin ibn atā allāh † 709/1309 handelt von der völligen Hingabe an Gott und von dem Hingelangen zu ihm; das Wichtigste sei, dass der Mensch sich los mache von der Selbstbestimmung seines Thuns und dem Ankämpfen gegen das Verhängte. Er stützt sich dabei auf Qorānverse, Traditionssprüche und Aussprüche Verschiedener.

Der eigentliche Anfang des Werkes ist f. 2b: قال الله سجانه وتعالي فلا وربك لا يومنون حتى بحكمون فيما شجر بينهم الخ

Der Verfasser behandelt zuerst die auf den Gegenstand (Hingabe an Gott und Verzicht auf freien Willen) bezüglichen drei Qorānstellen Sura 4, 68. 28, 68. 53, 24. Dann 12^a فصل اعلم ان الذي جملك على اسقاط التدبير مع الله والاختيار أمور الأول علمك بسابق تدبير الله فيك الخ (أمر 10) الله فيك الخ التدبير والاختيار وباله عظيم 19^a وخطره جسيم

فايدة جليلة اعلم أن أكل آدم من الشجرة 21° لم يكن عنادا ولا خلافا

u. s. w.

فصل نذكر فيد امثلة التدبير مع الله تعالى 200 الله المثلة الرزق وضمان للف له فصل يذكر فيد مناجاة الحق لعبده على السنة 106 فصل يذكر فيد مناجاة الحق لعبده على السنة 106 هواتف الحقايق في شان التدبيير والرزق على Die einzelnen Sätze fangen mit العبد النا ان نختم هذا الكتاب بدعاء مناسب 111 لما الكتاب موضوع له

اللهم Die einzelnen Sätze beginnen mit متبعين لرسولك وارثين عنه: Schluss f.112b: هنبعين لرسولك وارثين عنه وتقليمين بالنيابة عنه واختم لنا منك خير يا رب العالمين واختم لنا منك خير يا رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, vocallos, deutlich. Ueberschriften zum Theil roth. — Abschrift vom J. 993 Rab. I (1585). — HKh. II 3703.

3090.

1) Spr. 1169, 1, f. 2-34*.

56 Bl. 4°, 21 Z. (27 × 181/2; 20 × 131/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Katturrücken. — Titel f. 1° oben von späterer Hand:

التنوير لابن عطاء الله الاسكندراني

es muss vielmehr heissen: مختصر من ك" التنوير الح

Auszüge aus dem selben Werk. Das erste Stück beginnt f. 2^a: نظرتم الي ما يكون في الارص (We. 1645, f. 56^a, 14).

F. 18a القسم الثاني من اقسام الادخار We. f. 83b, 10.
 F. 27a فصل نذكر فيه امثلة التدبير = We. f. 99b.
 F. 31a فصل نذكر فيه مناجاة الحق = We. f. 106b.
 Der Schluss f. 34a wie bei We. f. 112b angegeben.

Schrift: Anfangs schön, allmälig flüchtig und zusammengezogen, übrigens gross und stattlich, vocalles. — Abschrift c. 1000/1591.

F.1 enthält die Aufschriften, welche sich auf den Rändern befinden, die um das Dach der Schule, die الشيخونية heisst, in Elqāhira herumlaufen. Es sind deren sechs, mit erbaulichem Inhalt. Zuerst: بسم الله الرحمن الرحيم تبترًا باسمة الذي يبتدأ به وتيمنا بذكره الخ

2) Spr. 851, 12, f. 83. 84. 86. 87b.

Auszüge aus dem selben Werke. Sie beginnen mit dem Anfang (so wie bei We. 1645 angegeben); f. 84^b = We. f. 22^a. F. 86 u. 87 stehen mit dem Vorhergehenden nicht in unmittelbarem Zusammenhang. — Schrift wie bei 11.

3091. We. 1657. 6) f. $69^a - 84$.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt: s. unten. Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين وبدأت اولا :Anfang في تعريف تسمية هذه الطايفة بالصوفية من ذوات الفقراء واشتقاق هذا الاسم الخ

Ucber das Aeussere der Çūfis, deren Benehmen und Umgang und Erklärung einer Anzahl von auf sie bezüglichen Worten und Begriffen, von einem Verfasser, der um ⁷⁵⁰/₁₃₄₉ lebt. Das Werk ist betitelt f. 69^b Mitte: بالمالب الحالب الح

فى لبس الخرقة ومعرفة من يصلح أن 70⁶ باب.1 يلبس الخرقة طالبها ويسلك الطريق

في آداب السفر 73ª باب. 2

في ادب القعود والقيام ومعرفتهما "74 باب. 3

في ادب الدخول الي الرباط وكيفيته (74b, 3 fr.) باب 4.

في ادب اكل الطعام ومعرفته 75^b باب. 5

في ادب المشي التي الدُعوة ومعرفته 760 باب. 6

في آداب السماع ومعرفة اهله معرفة على 170 باب. 7

ى رواب المشايخ والموالية الطريقة (88 باب. 8

في كيفية المحبة مع القوم 19^b باب. ال

فى كلمات وقعت فى حقيقة : (فصل 10 أ 80 باب. 10

الفقر والوجد والحبة والمعرفة والرضى والصبر والصمت والفتوة والمروة والسخا والتواضع وحسى الخلق

In diesem Kapitel hört das Werk hier auf mit den Worten f. 84b: قيل له وكيف نلك يناجي الله في الدنيا وجاوره في الآخرة وقال بعصهم

Das 4. Kapitel scheint f. 74^b unten anzufangen, obgleich eine Ueberschrift nicht vorhanden ist; denn zwischen f. 74 u. 75 ist keine Lücke.

Die Blätter sind oft unten am Rücken beschädigt, sei es abgescheuert, sei es abgerissen und dann mit Papier ausgebessert. — Nicht bei HKh.

3092. We. 1795. 2) f. 21-31.

 8vo , 11 Z. (17 × 13; $11^{1}/_{2}$ × 9^{cm}). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark.—Titel f.21ⁿ (auch 21^b):

ديوان العلامة القشيري

Ueber den gefälschten Titel s. unten.

Anfang f. 21^b (Wāfir):

الا أن المحامد بالتوالي الي الله الكريم له التعالى

Dies Gedicht, eine Lāmijjet von 211 Versen, zerfällt in mehrere (ungezählte) فصل. Es schildert in dem ersten, wie ein Çūfi nicht sein soll, in den übrigen aber, wie er sein und was er thun und lassen solle.

 21b
 غصل فى ذكر احوال الصوفية القبية

 22a
 فصل فى ذكر احوال الصوفية الحسنة

 6cmل فى احوالهم ايضا
 فصل فى بيان محافظتهم الشريعة

 6cmل فى بيان صفة الشيخ
 فصل فى بيان صفة الشيخ

 6cmل فى بيان صفة الشيخ
 0.5 mg

 6cmل فى بيان صفة الشيخ
 0.5 mg

فصل فى بيان حرمة السجود لغير الله تعالي "26 فصل فى بيان حرمة الدف والرقص وغيرها "29 فصل فى بيان الزامهم

Schluss f. 31b:

وشِعْرِي مثل شَعْرِى أو كَشِعْرَى علو الشان أو سحر حلال فدامقتى بنظم قد اتتكم وقد شرحت بدامغة لللال فحمدا ثم حمدا على عدد الرمال لذي الكال

Der Titel dieses Gedichts ist nach dem vorletzten Verse الدامة ; der weitere Zusatz drückt aus, dass dasselbe in dem Werke لاحكان weitläufiger behandelt sei; jenes ist also eine Versificirung von diesem. Dieses ist, wie aus den Glossen in Lbg. 923, f. 24b und f. 25b hervorgeht, ein Werk des حسام الدين الحسين بن على بن حجّاج ألسغناقى حسام الدين الحسين بن على بن على بن مختاق ألم ألم المعالي المعالي Nach Anderen aber (IIKh. III 4838) soll ومعنات يفاخرهم فخارا فيفخرهم بذا الكرم المعالي Nach Anderen aber (IIKh. III 4838) soll (nach Lbg. 923, f. 2b) oder c. 793/1391 der Verf. sein.

Der ausführlichere Titel des Grundwerkes scheint علية المبتدعين وناصرة المهتدين zu sein: s. No. 1390. Uebrigens sind دامغة المبتدعين (auf den Schädel hauend) und werden leicht verwechselt: so bei Lbg. 923 in der Unterschrift und f.2b in der Notiz aus HKh.

Jedenfalls ist also die Angabe f. 21, dass hier der Diwan des القشيري vorliege, völlig falsch; sie ist in der That nicht ächt, sondern rührt — an beiden Stellen — von der Hand des schon oft bezeichneten Fälschers her. — Alle Verse sind in demselben Versmaasse und reimen theils auf عربي, theils auf مربي ...

Schrift: ziemlich gross, gefällig, etwas vocalisirt, besonders zu Anfang. Ueberschriften roth, in grösserer Schrift. Abschr. v. على بن حسين السنوبي im J.783 Gom. II (1381).

/ 3093. Lbg. 923.

26 Bl. 8°°, c. 19 Z. $(20^{1}/_{4} \times 14; 14 \times 9^{1}/_{2}$ °m). — Zustand: wasserfleckig am oberen Rande, weniger am unteren. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einbd: Pppbd mit Lederrücken.

Dasselbe Werk mit Commentar. Titel f.1^a von ganz neuer Hand: قصيدة الدامغة للسغناق; in der Unterschrift: دامقة المبتدعين وناصرة المهتدين. Beides ist nicht richtig, vielmehr: شرح الدامقة Anfang und Schluss wie bei We. 1795, 2. Das Gedicht ist hier mit einem Commentar versehen; ausserdem haben die Verse gewöhnlich Zwischenglossen, und zwar fast immer arabische.

Schrift: türkische Hand, ziemlich klein, vocallos. Die Grundverse grösser, vocalisirt. — Abschrift von يالله بن على im J. 1006 Çafar (1597).

F. 1^b ein längeres Türkisches Stück; f. 26^a ein Gedicht (in neueren Formen) von خضببک.

3094. We. 1728. 5) f. 81^b-117^b.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel und Verfasser f. 80° von späterer Hand:

رسالآداب (في النصوف: unten auf der Seite ist hinzugefügt) د الآداب (في النصوف الشيباني الموصلي الشيباني الموصلي الشيباني الموسلي الشيباني الموسلي الشيباني الموسلي الشيباني الموسلي المسيباني الموسلي المسيباني الموسلي المسيباني الموسلي المسيباني الموسلي المسيباني الموسلي المسيباني المسي

(für بن عبد الله بن محمد :ist zu lesen: بن عبد الله بن محمد ,ebenso auch in dem Namen zu Anfang).

الحد لله على نعمة الاسلام وهو حسبي :Anfang وكفى قال الشيخ . . . ابو بكر . . . الشيباني . . . الحمد لله رب العالمين وصلى الله . . . وبعد فهذا كتاب انتقيته من كلام اهل النصوف ينتفع به المريد المبتدي

Çüfische Lebensansichten, von Abu bekr ben äli ben 'abd alläh eśśeibānī elmauçilī eççüfi eśśāfi'i † ⁷⁹⁷/₁₈₉₄ zusammengestellt in einer Menge ungezählter Kapitel.

باب حكم الصوفى 84^b ;باب الادب 2uerst: f.81^b باب الاصوف 85^a ; ان يكون الفقر زينته الخ باب مكارم الاخلاق 2u. s. w. Zuletzt: f. 105^b ;باب مكارم الاخلاق 105^b ;باب من سال وعنده قوت يومه 106^a . باب التوبة 108^a ;باب ما التصوّف الا بذل الروح

وشر الطاعات طاعة تورث : Schluss f.112* الذي الذنوب ذنب اعقبه توبة وندم التايب الذي يتوب من غفلاته خير من المطبع الذي يدلّ بطاعاته عن كتاب الآداب جمد الملك الوهاب

Aus dieser Unterschrift ist also die Richtigkeit des obigen Titels ersichtlich.

Abschrift von المرعات الشافعي المرعات المرعات

Es folgen einige Stücke aus Werken desselben Verfassers:

und مختصر معارف القلوب سماء ستر السرّ und f.114 einige an ihn im J.⁷⁹⁴/₁₃₉₂ gerichtete Fragen.

/ 3095. Pm. 225.

98 Bl. 8°°, 15 Z. $(17^1/2 \times 13; 12^1/2 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: (Anfangs) nicht recht sauber; von f.28 an im Text ein grosser Fleck und f.39 ein Loch. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso. (Vor dem Namen des Verfassers ابو بكر steht noch بين ist schon ausgestrichen und عبد الله بي ist hier kein nomen proprium.)

Schrift: im Ganzen ziemlich gross, breit, gewandt und deutlich, vocallos. Viele Stichwörter roth überstrichen. Abschrift von تحدين سالم الدري im J. 800/1397. 3096. Spr. 854.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel fehlt. Verfasser nach f.46^b:

اعلم ايها الطالب ان جناب : Anfang f. 44^b الحق سجانه وتعالي اعلي واقدس من ان يصل اليه واحد مع التدنس بظلمات وجوده الخ

In dieser Abhandlung zeigt Zein eddin elhawafi, um ⁸²⁵/₁₄₂₂, dass der Fromme sich der irdischen Begierden entschlagen müsse, damit aus seinem Herzen die Dunkelheit schwinde und er sich zum Erkennen Gottes läutere. Er verweilt etwas länger bei Besprechung des كالذكر علية المنافقة المناف

وثبتنا اللهم على منهج متابعة :Schluss f. 46 وثبتنا اللهم على منهج متابعة المرا وسرًا والحمد لله رب العالمين صدرت هذه الاحرف من قلم زين الملة والدين الخوافي تنبيها لبعض الصادقين الحق Etwas vocalisirt.

3097. Pm. 553. 3) f. 16^b-20^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

كتاب التجليات

und darunter:

ذكر التجليات لسيدي أبي المواهب

Derselbe heisst ausführlicher f. 20^a und 36^b:

محمد بن احمد بن محمد التونسي الشاذلي الوفائي المالكي صفى الدين ابو المواهب

تجلّي الجود' انتشر الجود في العالم :Anfang فشبت اعيان الموجودات باسرها فلا زوال لها النخ

Mohammed ben ahmed ben mohammed ettünisī abū 'lmewāhib çafı eddin ibn zagdūn (auch ibn zagrān), geb. 810/1407 (820), \$\frac{882}{1477}\$, beschreibt hier, wie die Haupteigenschaften des Çūfi sich äussern. Die Hauptsätze beginnen mit جَاءِ. Behandelt werden u. a.: الحيرة ,السبحات المحرقة ,السماع ,العدل ,الجود ,السبحات المحرقة المراتب ,الدعوي in d schliesslich أجاء النهيّة , wo es zuletzt heisst f. 17b:

فذلك منتهي القلوب فلا ينقل ولا يحصر ما يرجع به من لطايف التحف التي تليق بذلك الجناب العالي،

Es folgt dann noch f. 176 Mitte bis 196 oben eine Art Anhang, in welchem über das dem Çüfi nöthige Wissen, unter Beibringung von allerlei Geschichten, Traditionsstellen, auch sonstigen Aussprüchen und Versen, gehandelt wird; es komme dabei auf sieben Punkte an (مدار العلم الذي يختص به اهل الله على سبع مسايل), nämlich: معرفة التجليات ومعرفة كمال خطاب الحق عباده بلسان الشرع ومعرفة كمال الوجود ونقصه ومعرفة الانسان من جهة حقايقه ومعرفة الكشف الخيبالي ومعرفة العلل والادواء والكرواء الكشف الخيبالي ومعرفة العلل والادواء

Daran schliessen sich f. 19^b verschiedene çūfische Sentenzen. Dieselben beginnen: وقال منحم الناس الطالم نادم وان منحم الناس (Ueber ihn s. No. 2812).

Diese ganze Stelle von den Sentenzen an kehrt wörtlich so wieder f. 35^b, letzte Zeile bis 36^b Mitte.

 8vo , 21 Z. $(21^{1/2} \times 15^{1/2}$; $15 \times 9^{1/2}$ cm). — Zustand: im Ganzen zieml. gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f.29a:

رسالة بيان الأحكام في الساجّادة ولخرقة والأعّلام

وما استكتبه من الاقوال والافعال مشايخ الاوهام Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين . . . يقول : "Anfang f. 29 العمد العمد . . . على بن ميمون المغربي المنشأ ثم الحسنى نزيل مدينة بُرصة من البلاد العثمانية حين تعليقه التحمد لله الدال على انفراد وحدانيته بوجود مخلواته وبعد ايها السالك بنفسه الحاكم بوهه المقتدي برايه الح

Ibn meimun † 917/1511 erörtert in dieser Abhandlung: welche Bewandtniss es mit der Betdecke, dem Busskleide, den Abzeichen der Çufis habe und welch tieferer Sinn darin liege; denn das äusserliche Brauchen dieser Dinge allein mache nicht den Çufi, wie Manche irrthümlich glauben, insbesondere Zeitgenossen des Verf. Gegen diese wendet er sich im Verlauf ausführlich.

فصل فى ذكر احوال متصرّفى زماننا 41° فصل فان قلت فما الاصل فى المصافحة 41° وما صفتها وما فايدتها وما معناها فصل فى بيان الذكر

وهو تعالى المسئول في التوبة : Schluss f. 43° والشلوة والسلام على والثبات على الكتاب والسنة الى الممات والصلوة والسلام على سيدنا محمد ... ما دامت الارض والسموات الحد لله كما هو اهله اللهم لا احصى ثناء عليك انت كما اثنيت على نفسك

Schrift: gross, deutlich, gefällig, etwas vocalisirt, Türkische Hand. — Abschrift v. J. 1123 Gom. I (1711).

F. 43b u. A. ein Stück aus الاذكار الاربعينية des فخر الدين العراقي.

3099. Lbg. 747.

264 Bl. 8°°, 15Z. $(19^3/4 \times 13; 13 \times 7^1/2^{\text{cm}})$ — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rother Lederband. — Titel f.1°:

د" تنبيم المغترّين المنارين المنارين المنارين المنارين المنارين المنارية المنارية المنارية المنارية المنارية ا

Er hat f.4" den Zusatz:

اوائل القرن العاشر على ما خالفوا فيه سلفهم الطاهر

عبد الوهاب الشعراني :Verfasser

يقول مؤلفه عبد الوهاب بن : Anfang f. 1b لله رب العالمين احمد بن على الشعراني عفى عنه الحدد الد رب العالمين واصلي واسلم على سيدنا محمد . . . وبعد فهذا كتاب نفيس صغير المجمر كبير القدر جمعت فيه نبذة صالحة من فقد طريق اهل الله تعالي وما كانوا عليه من الزهد والورع والعلم ولخشية ولخوف وغير ذلك المت

'Abd elwahhāb eśśa'ranī † 973/1565 will hier seinen Zeitgenossen einen Spiegel vorhalten, wie sie nach dem Vorbilde der früheren Cufts sein sollten. Die Hauptsätze beginnen deshalb alle mit: ومن اخلاقهم.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Der Anfang des Werkes selbst ist f.4° so من اخلاق السلف الصالح رم ملازمة الكتاب والسنة كلوم الظلّ للشاخص الخ

Der Anfang f. 1. 2. und das Ende f. 264 richtig ergänzt, in ähnlicher Schrift.

Schrift: ziemlich klein, gut, etwas vocalisirt. Stichwörter roth. Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1688. HKh. II 3632.

3100. Spr. 818.

24 Bl. 8°°, 24-26 Z. (20¹/4×14¹/2; 15¹/2×c. 10°m). Zustand: wasserfleckig, so dass einzelne Seiten ziemlich stark verwischt sind. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappdeckel.

Auszüge aus demselben Werke. Titel f. 1ª ausführlich. Verfasser und Anfang wie Lbg. 747. Schluss f. 24½: على مساوي اعماد النار، انتهي ما سمعته من مواعظ الزبور وقد جمعت كلها في جزء فاطلبه والحمد لله رب العالمين وليكن ذلك آخر كتاب المغترين اواخر القرن العاشر،

Schrift: gewandt, etwas flüchtig, zieml. gross, vocallos, öfters verwischt u. unleserlich.—Abschrift im J. 1050/1679 von محمد بن مصطفى بن محمد بن عبد لخالف لخنبلي القدسي

3101. We. 1670.

156 Bl. 8vo, 15 Z. (20¹/₂ × 14²/₃; 13 × 8¹/₂^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut, von einigen Flecken (zu Anfang, am Rande) abgeschen. Der Rand oben f.1—9 ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: guter rothbrauner Lederbd mit Klappe u. Goldverzierung. — Titel f.1^a:

٤٠ رسانة الانوار القحسية في بيان اداب العبودية

so auch im Vorwort f. 4b. - Verfasser f. 1a:

عبد الوهاب الشعراني

Der Titel in rother, schwarzer, grüner Farbe, mit Verzierungen.

الحمد لله رب العالمين حمدا : Anfang f. 1b: المبارك المبارك المبارك المبارك المبارك المبارك عشر رجب الفرد سنة احدى وثلاثين وتسعاية تحرك عندى خاطر قوى بطلب مقامات الاولياء رم الخ

In Folge einer Vision, welche 'Abd el-wahhāb eśśa'rānī im J. 981/1525 in الفسناط gehabt, hat er auf Wunsch von cufischen Freunden dies Werk verfasst, in welchem er die Gottesverehrung und die Erfordernisse dazu behandelt. Eine grosse Auzahl von Hauptsätzen fängt in diesem Werke mit ومن شانه an. Es zerfällt in 3 Kapitel und Schlusswort.

في آداب العبودية على الاطلاق في آداب طلب العلم النافع ان شاء الله تعالى ⁴90 باب. 2 في آداب الفقراء والمشايخ من السلف الصالحين ⁵²⁰ باب. 3 في بيان ما خرج من مقامات السالكين بالعبودية ⁴115 خاتمة

وقد قربنا لك طريق الادب : Schluss f. 156 فهمنا الله في كل ما تجريد على يديك انتهي فافهم فهمنا الله واياك ونسال الله تعالى ان يحققنا بالعبودية انه على كل شيء قدير . . . فان الحمد الصادر من العبد ملك لله ايضا فحمده امتثالا لامره فنقول الحمد لله رب العالمين

Schrift: gross, breit, gleichmässig, gefällig, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth (selten grün). Der Text in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift um 1100/1688. — HKh. I 1143.

3102. Pet. 527 u. 528.

359 (1–264 u. 265–359) Bl. 8°°, c. 23–26 (19) Z. (21 $\frac{1}{2} \times 15^{\frac{1}{2}}$; $18 \times 12^{\frac{1}{2}} - 13^{\text{cm}}$). — Zustand: Pet. 527 fast lose im Deckel; im Ganzen beide ziemlich unsauber. Pet. 528 die letzten Blätter beschädigt. — Papier: gelblich, ziemlich glatt u. stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt; nach dem Vorwort f. 1°:

مشارق الانوار القدسية في بيان العهود الخمدية لعبد الوهاب الشعراوي

الحمد لله رب العالمين واشهد : Anfang f. 1b: وبعد فهذا ان لا اله الا الله الملك الحق المبين . . . وبعد فهذا كتاب نفيس لم يسبقنى احد التي وضع مثالة ولا اظت احدا نسج على منواله صمّنته جميع العهود التي بلغتنا عن رسول الله صعّم من فعل المامورات وترك المنهيات الخ

Dies Werk desselben Verfassers soll die weltlich Gesinnten aufmerksam machen, wie sie in Erfüllung ihrer religiösen Obliegenheiten viel zu wenig leisten, und ihnen Gelegenheit geben, an den einzelnen hier vorgeführten, von Mohammed den Gläubigen auferlegten, Verpflich-

tungen zu prüfen, in wie weit sie denselben genügen oder nicht, und an ihrer Selbstveredlung danach zu arbeiten. In den meisten Fällen sei es gerathen, da diese Aufgabe ihre Schwierigkeiten habe, sich der Leitung eines frommen und kundigen Seihs anzuvertrauen; die Kenntniss der Rechtsgrundsätze allein genüge dazu Jede der hier aufgeführten Verpflichtungen (عهود) ist gestützt durch zuverlässige Traditionen, da der Verf., durch Erfahrungen an seinem Werke البحب المورود في المواثيق والعهود (das die ihm von seinen Lehrern auferlegten Verpflichtungen behandelt) gewitzigt, neidische Unterstellungen in Betreff seiner Gläubigkeit von vornherein abschneiden wollte. Der Verf. bedient sich in jedem Falle, den er behandelt, des Ausdrucks أُخِذَ علينا العهد العام, weil Mohammed bei seinen Kanzelreden alle Gläubigen bis zur Auferstehung im Auge gehabt habe. -Das Werk zerfällt in 2 Theile, Gebot u. Verbot. Jenes zuerst behandelt, weil es im Wesen des Gläubigen liege, gehorsam gegen Gott zu sein und dessen Gebote zu befolgen, während der Ungehorsam und das Thun der verbotenen Sachen eher als etwas accidentelles (عارضة) anzusehen sei.

Das Werk selbst beginnt dann, nach dieser längeren Vorrede, f.4°: وهوقسم المامورات والقسم الأول وهوقسم المامورات الله صقم ونرجو من اخذ علينا العهد العام من رسول الله صقم ونرجو من فصل ربنا الوفاء ان تخلص النية لله تعالى في علمنا وسائر اعمالنا وتخلص ساير اعمالنا من ساير الشوايب حتى من شهود الاخلاص ومن خطور استحقاقنا المخ اخذ علينا . . . صقم ان نتبع السنة المحمدية 6° في جميع اقوالنا وافعالنا المخ

u.s.w. Dieser 1. Theil behandelt 253 Verpflichtungen; die letzte f.261*: معم المقامة بالاعمال الصالحة الخ نكثر من الاستعداد لاهوال يوم القيامة بالاعمال الصالحة الخ

فقال لي لم : Schluss von Pet. 527, f. 264 فقال لي يكون معك شيء لا تصعد فقلت لا اطبق فقال لي يكون معك شيء من الدنيا فقلت ما معي شيء ففتح كقى اليسار فاخرج من بين اصابعي تحو السفاية فقال ارمها وانت تصعد فرميتها فصعدت فالحمد لله رب العالمين وانت

Pet. 528 enthält den 2. Theil, mit besonderem الجزؤ الثاني من العهود في قسم المناهي : Titel f. 265*: وهو آخر كتاب العهود مائة واثنين وثلاثين عهدا Der Verfasser heisst hier: الشعراني.

F. 265b Anfang dieses Theiles (nach dem قسم المناهي وهي اقل من المامورات لان :(Bism.): الاصل في الوجود الطاعة اللهم الا أن يجعل الام بالشيء نهي عن ضده فيكون من ذلك اكثر من المامورات اذا علمت ذلك فنقول وبالله التوفيف

Dieser Theil umfasst 132 Verpflichtungen, also unter Anschluss an den voraufgehenden Theil No. 254 — 385. Die Einleitung jedes der Verbote ist wie dort.

٢٥۴ اخذ علينا العهد . . . صعّم أن لا نتدير في ٢٥٤ بفعل شيء من البدع المذمومة المخ ٢٥٥ اخذ . . . صعم ان لا نتهاون بتأخير 268 الاوامر الشرعية بل نبادر لفعلها

٣٨٥ اخذ . . . صعم ان لا نبني لنا في دركات ٥٥٤١ النار مسكنا ولو قدر مفحص قطاة المؤ

والاحاديث في ذلك كثيرة مشهورة: "Schluss f.359 والاحاديث في كتاب الترغيب والترهيب وغيره من الكتب وفي هذا القدر كفاية والله تعالى اعلم وليكن نلك آخر كتاب لواقيم (مشارق .1) الانوار القدسية في بيان العهود المحمدية والله سجانه وتعالى المامون بمنه وكرمه ولطفه امين.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, flüchtig, unschön, vocallos. Stichwörter roth. Arab. Foliirung, bei der 77 und 333 beim Zählen übergangen sind. F. 105-144 von neuerer Hand, gross, gerade stehend, deutlich, vocallos. F. 30 ist noch neuer, klein u. deutlich, vocallos. - Abschrift vom J. 991 Moharram (1583). - HKh. V 12052.

3103. We. 1594.

92 Bl. 8vo, c. 23-26 Z. $(21^{1}/4 \times 16; 16^{1}/2 \times 11^{1}/2^{cm})$. Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, so besonders f. 83b. 88a. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser und Anfang ebenso. Enthält etwa das erste Drittel des Werkes und umfasst ungefähr 111 Verpflichtungen (die Zahl ist nur im Anfang bei jeder Verpflichtung übergeschrieben, späterhin steht sie nur dann und wann am Rande).

Die Handschrift hört hier bei Besprechung اخذ علينا العهد العام من رسول الله صعم: des Satzes اذا لم يقسم لنا جهاد ان لا ننفر من الامور التي ورد f. 91b auf mit den Worten: انها تلحقنا الج ولو كشف للمتصوفة لراوا نلك الجزء يدف ولا يزول ومن هنا استغفر الاكابر من افعالهم الحسنة وسمعتد

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. Am Rande oft Inhaltsangabe. — Abschrift c. 1900/1785. — Collationirt.

F. 91^b u. 92^a eine Stelle aus الزواجر (des und f. 92b eine Stelle aus (ابن حجر الهيثمي einem Werke über Tradition, in welcher das Verdienstliche des Gebetes behandelt wird.

We. 275, 2, f. 34b eine Stelle aus demselben Werke.

3104. We. 1807. 7) f. 81 — 109.

 8vo , 23 Z. (20 × $14^{2}/_{3}$; 15×10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch etwas fleckig, besonders auch am oberen Rande wasserfleckig. - Papier: gelb, stark, glatt. -Titel u. Verfasser f.81a:

, " في آداب الفقراء لعبد الوهاب الشعراني Nach dem Vorwort f. 81b unten ist der Titel:

مدارج السالكين الى رسوم طريق العارفين

اقول وانا العبد الفقير الى الله تعالى: Anfang f.81b عبد الوهاب بن احمد بن على بن احمد ابن محمد بن موسى بن مولاي بن عبد الله بن على سلطان تلمسان واحد اعجاب سيدي الشيخ ابي مدين الانصاري رة الحمد لله رب العالمين واصلّى واسلّم على سيدنا محمد . . . وبعد فهذه رسالة لطيفة في بيان نبذة صالحة من آداب الفقراء القاصدين طريق الله البخ

Cüfische Abhandlung desselben Verfassers vom Benehmen, Verhalten und Streben der Cüfts.

في سندنا بالتلقيبي • f.81 باب. In 5 Kapiteln: 1. في آداب 85 باب. 2. ولبس الخرقة وبيان آداب الذكر في آداب المريد مع شيخه 87 باب. 3 ; المريد في نفسه في نبذة من آداب المريد مع اخوانه 102b باب. 4 في صفات المريدين الصادقين مفرق 105 باب. 5 علي جميع احوالهم ومقاماتهم 170

ومن نم ينتفع بروية شيخه : Schluss f. 109^a: ومن نم ينتفع بكلام في أورات والله يهدي من يشاء الي صراط مستقيم وحسبنا الله . . . وصلي الله المخ Schrift: giamlish gross hriftig doubleh gross

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200 1785.

HKh. V 11659.

Dasselbe Werk ist enthalten in Pm. 157. 47 Bl. 8°°, 21 Z. (18¹/4×12¹/4; 12¹/2×6¹/3°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht völlig sauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: schöner Halbfrzbd.

Schrift: gross, kräftig, etwas rundlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. الله المجاري المحالي الشائعي القادري ألفادي الله المجاري القادري القادري المحالي عبد الله المجاري القادري القادري

3105. Spr. 825. f. 192^b. 193.

Formatete. u. Schrift wie bei f.159h. — Titelüberschrift: سالة نكات الاخوان بعون الله الملك المنان Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة . . . Anfang: . . . العالمين والعاقبة . . . العاروق الحيشتى . . . عدة رسالة ندات الاخوان . . . ندتة العقل ما ينجيك من الاخلاق المذمومة الي الاخلاق المحمودة العلم الخ

Ganz kurze Aufzählung der einzelnen Punkte (نكتنة), auf die es für die Çūfīs ankommt, von Moßammed elfārūqī elģestī um 1000/1591. — Nicht zu Ende; bricht hier ab £1936 unten mit: نكتة حقيقة العام التعام الكنة فناء الغناء عام الشعور)

3106. Spr. 825. f. 162^b-177^b.

Format etc. u. Schrift wie bei f.159b. — Titelüberschrift:

رسالة مَراجِين العشّاق من اتحر الأشواق Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي نور قلوب المشتاقين :Anfang

فيقول . . . محمد . . . الفاروق الاودهي الحجشنى جراغ دهلي . . . هذه مراجين العشاق . . . يتزين به الاعناق بعناية الله الرزاف مرجان واعلم ان العشق يكون حيث لا يعتبر معد العاشق والمعشوق المخ

Çüfische Erörterung in einzelnen ziemlich kurzen Sätzen, Perlen genannt, über das Wesen der Liebe, das Verhältniss des Liebenden zu seinem Liebesobject, seine Freude und sein Leid im Anschauen, Vereinigt- und Getrenntsein; von dem selben Mohammed elgesti.

فى السنة او فى اليقظة على حسب :Schluss صفائه قال قبل كبل يعمل على شاكلته

3107. Lbg. 398.

8vo, 17 Z. (19^{1/2} × 13; 9 × 7^{cm}). — Zustand: die obere Hälfte ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel fehlt; nach dem Vorwort:

Verfasser fehlt. Nach HKh .:

محمود الاسكداري

الحمد نمن نه العظمة والكبرياء :Anfang والكبرياء والصلوة على سيد الانبياء . . . وبعد فهذه رسالة في تحقيق بعض ما خصّه الله تعالي بالانسان الخ

Mahmūd eluskudārī † 1038/1628 erörtert die den Menschen verliehenen Vorzüge und Gaben in 3 Kapiteln, in çūfischen Betrachtungen. 1. باب 13^b زفي النوبة الألباب اللهي ناسر الألهي 3. باب 16^a باب السر الألهي 16^a باب . في جمعية الانسان واحتجابه بالسر الألهي 16^a باب .

F. 19b—21b oben enthält eine çüfische رصية vom Verfasser.

فان الله ارحم بكم جميعا : Schluss f. 22b من هذه بأبّنها فتفرّف المسلمون على افضل سرور واعظم بشارة تمت

Schrift wie bei 1), aber grösser. - HKh. IV 8847.

F. 22^a unten eine längere Notiz über die auf dem Wege zu Gott.

133

3108. Pet. 572. 4) f. 31^b-36^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

رسالة منتهى مطالب السالكين

Verfasser: s. Anfang.

الحمد نله انذي اوجد انعانم: Anfang f.31 الشيخ من الغيب الي الشهادة . . . أما بعد قال الشيخ . . . عبد الكريم بن محمد اللاهوري . . . اعلم يا اخي وفقك الله نما جبه ويرضي فلا بد لك من ثلاثة اشياء بتوحيد ومعرفة وعبادة النو

'Abd elkerim ben mohammed *ellāhōrī*, um ¹⁰⁶⁰/₁₆₅₀, behandelt die dem Frommen (Çūfi) nothwendigen drei Erfordernisse.

وكان قلبي بين اصبعين من اصابع: *Schluss f.36 الرحمن يقلبه ديف يشاء والحمد نله رب العالمين

Nach der Unterschrift ist die Abfassung der kleinen Schrift vom J. $^{1062}/_{1652}$.

3109. Pet. 572. 2) f. $25^{16}-28^{16}$.

Format (Text: $13 \times 8^{2} |_{3}^{cm}$) etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt.

الحمد لله الذي اطلق السنة : Anfang f. 25^b: المناق اطلق الله الذي الحكم واطلعهم على غوامص اسراره . . . الم العد اعلم يا اخي أن أهل الله قد انتفت عنهم صفات Schluss — البشرية فلما حصل لهم الفناء النخ وحصل لهم ذوق وازدادت محبتهم للحق عز وجل : وجل وحصل لهم ذوق وازدادت محبتهم للحق عز وجل .

Derselbe Verfasser behandelt hier, unter Anführung einiger bezüglicher Anckdoten, den Satz, dass der Mensch durch innig hingebende Liebe sich Gott nähere.

3110. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 38). - Titel u. Verf. f.113a:

هذه الرسالة المسماة جوهرة العلوم ودرّة الفهوم التى الملاها الوارد الرباني ... ايوب بن احمد بن ايوب الخلوتي الامام تحصرة الشيخ الاكبر والكبريت الاحمر محيى الدين ابن العربي الحاتمي الطائي، برسم اخيد في الله ... احمد افندي الزيني

الحمد لله الذي انعش : Anfang f. 113b بمعرفته لطايف اوليائه . . . وبعد فهذه رسالة الحبّة والوداد الواردة من حصرة القربة والاسعاد

Abhandlung des Ejjüb ben ahmed elhalwatī † 1071/1660, allerlei çüfische Anschauungen erörternd.

بيان برنامج هذه الرسالة وانمونجها فحرجها ومدخلها الصدق على المولي المذكور وتحرجها تقرير معنى حقيقة الجع وتقريب معنى الفرق للسمع فكلا التعدد: 128 كلات فاكر القلب فاكر القلب فاكر التقريج كربة نَفْسية وتفريح شمّة نَفَسية هذه الرسالة والوقوف بها على فدر الجلالة فك Schluss f.132 ويدور اسمها مع الحكم بين اهل: فاوله وأخبه السلام الود والعرفان وليس يقال شي غيره هذا فاوله وأخبه السلام

$\frac{3111. \text{ We. } 1704.}{9) \text{ f. } 73^{\text{h}} - 76^{\text{h}}.}$

Format etc. wie bei 8). - Titel fehlt. Verfasser:

ايتوب الخلوتي

الله الذي جعل اولياء اركان العالم: Anfang ... وبعد فان الشيخ العارف بالله تعالى ... سيدي الشيخ سالم الذي هو من ملاحظة السوي سالم الخ

In dieser Abhandlung behandelt derselbe Verf. die Zustände und die Aufgaben des Çūft, unter Anknüpfung an ein Gedicht (40 Verse), dessen Anfang f. 73^a (Basit):

يا دهر جدَّ لي بما اعواه منك ولا تبخل على فليس البخل من شِيَمِي

الي محيط الحقيقة المحمدية :"Schluss f. 76 التحمدية الحميط الحقيقة المحمدية المراكب والمسلام المرسلين المرسلين

/ 3112. We. 1704. 23) f. 93^a -- 93^b.

Formatete, wie bei 22). — Titel s. Anfang. Verfasser: أيوب الخلوتي

الحمد لله عده فخيرة اهل الملامة: Anfang وانهم هم الاعيان وغيرهم من الامثال وهم كما قال الشيخ الاكبر ... قوم لا يظهر على ظواهرهم شي المخ

Cüfische Abhandlung desselben Verf., den Grundcharakter der Çūfts behandelnd. -بين الروح القدسية والنفس الناطقة ٤ Schluss f.936: وهذا آخر ما وجدناه من هذه الذخيرة والحمد لله،

3113. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 61). - Titel fehlt. Verfasser fehlt. Es ist:

ابوب الخلوتي

الحد للم فاتح الغيب وكاشف البيب قدر: Anfang المقادير وتدبر التدابير واجرى القلم بماكان وما يكون المخ Abhdlg desselben, Schilderung des Cuft. واسبعها فتحا وانجاها في الداريين واكثرها :Schluss منحا وفي هجير الوارث الحمدي والعارف الاحدى والسلام

3114. We. 1704. 20) f. 90a - 91a.

Format etc. wie bei 19). - Titel s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

لله الذي جعل الظلمة غيبا والنور: Anfang شهارة . . . هذه ذخيعة العبادة والعبودية والعبودة وهي ثلاث مراتب في الحُدمة للواحد للحق جل وعلا المنو

Abhandlung desselben über Gottesverehrung in drei Abstufungen.

وكل واحد منهم ربع عشر : Schluss f. 91*: رجل كامل من البسل صلوات الله عليهم والورثة قدس الله اسوارهم والسلام والحمد لله وحده،

3115. We. 1704. 21) f. 91a -- 92a.

Format etc. wie bei 20). - Titel: s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتى Anfang:

قوموا انظروا مغرما لثج الغرام به فصار من سقمه يخفى عن النظر هذه ذخيرة الدَنف: Darauf noch 5 Verse; alsdann وهو المرض وقد يطلق على مرض المحبة بخصوصة المز

Abhandlung desselben, von der Liebeskrankheit zu Gott und dessen Lobpreisung. — هي مودّة اعل الايمان ومصادقتهم ومن : "Schluss f.92 احب غيبر الله عذب به فاعلم ذنك والسلام والحدلله وحده

3116. We. 1704. 8) f. 72b -- 73a.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titel: s. Anfang. ابوب الخلوتي

الحد لله عده ذخيرة الغيرة في الحبة :Anfang على المحبوب وهل في من الاحوال القايمة بالمحب فلا تنفك منه او منزلة من منازل المحبة وهل هي غاية او يرتقى المحت عنها اذا ارتقت محبنه المخ

Abhdlg desselben, von cüfischem Standpunkt aus, über die Eifersucht in der Liebe u. ihre Grade u. die Heilung derselben. — Schluss f.73^a: فهذا هو الدواء النافع والسلام وصلى الله على سيدنا البخ

3117. Lbg. 889. 1 _ 1 — 13.

111 Bl. 8vo, 25 Z. $(21 \times 15; 16 - 17 \times 10^{1/2} \text{cm})$. -Zustand: wurmstichig, etwas fleckig, bisweilen (am Rande) ausgebessert. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. -- Einband: Kattunbd mit Lederrücken. - Titel u. Verf. f. 1a:

٤٠ تحفة الأبرار في ذكر شيء من فضل ضحبة الأخبار لابي الحسن على بن عبد الله المصرى

(Der Titel so auch im Vorwort.)

الحمد لله رب العالمين والصلاة ... Anfang f.1b: ... وبعد فهذه رسالة في ذكرشيء من فصل الصحبة في الله تعالى الخ

Abhandlung des 'Alī ben 'abdallāh elmiçri, um 1075/1664 am Leben, über die Vorzüge, zu den Frommen zu gehören; Vorschriften über das Verhalten im Verkehr mit denselben, und Aufzählung der für sie erforderlich. Eigenschaften. Dieselbe zerfällt in 2 Abschnitte u. Schlusswort. 1.فى ذكر شىء من فضل الصحبة فى الله تعالي $f.1^{\mathrm{b}}$ فصل في ذكر شيء من حقوق الصحبة

Die Hauptsätze beginnen hier immer:

ومن حف الاخ على الاخ ان 96 الحاتمة في ذكر شيء من آداب القوم Die Hauptsätze beginnen: ومن أدابهم

ولا يقطعوا رجاء من ارتجاهم 'Schluss f. 13a: ولا يقطعوا اللهم لا تقطع رجاءنا . . . واغفر زلاننا برجمتك يا ارحم الراحين وهذا آخر ما يشر الله تعالى بجمعه . . . الحمد لله الج

Schrift: magrebitisch, etwas blass, ziemlich gross, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Autograph. -Abschrift c. 1075/1664 (vgl. f.79b: im J. 1100/1688). - Collationirt.

3118. Lbg. 628.

37 Bl. 8°°, 32-47 Z. (21 × 15; 18¹/2-20¹/2×12-14³/4°m). Zustand: ziemlich gut, doch die untere Ecke in der 2. Hälfte fleckig und auch Bl. 1 u. 2 voll Flecken, auch ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel und Verfasser f. 1a:

ر" تسلية الاحزان وتصلية الاشجان لمصطفى البكرى الصديقى الحلوتي المحلوتي الحسن سبط آل الحسن

(Der Titel in der Vorrede f. 2b ebenso.)

الحمد لله الذي بسابق حبه :Anfang f.1b. عبد الحمد لله الذي بسابق حبه طهرت كوامن الحقائق . . . وبعد فيقول . . . مصطفى بن كمال الدين بن علي . . . لما شاء الله تعالى بعد انقضاء زيارتنا للحرم القدسي الن

Muçṭafā ben kemāl eddīn ben 'alī elbekrī ecciddīqī † 1162/1749 hat in Folge einer Pilgerreise nach Jerusalem in den Jahren 1126 Śa'bān (1714) bis 1127/1715 diese Schrift in dem Ort قرية المارية angefangen und im Jahre 1128 Gom. I (1716) vollendet. Sie behandelt die Liebe zu Gott, nach ihrem Entstehen, Zuständen, Wirkungen; in besondere Abschnitte ist sie nicht eingetheilt. Zuerst f. 2b: المار المارة الحبة الحالة المارة في الرس صالح لا تنبت

Schluss f. 37^a (mit einem langen Gedicht des Verfassers, dessen letzter Vers):

كذا الآل والاسحاب ثمّ وتابع مدا الدهر ما لاح الهلال وادبرا وصلى الله على سيد الاحباب . . . التي يوم الدين والحمد لله رب العالمين

In der Unterschrift von 10 Versen giebt der Verfasser die Zeit der Abfassung des Werkes an. Es kommen viele Verse und auch längere Gedichtstücke, hauptsächlich vom Verfasser selbst, darin vor.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, sehr gedrängt, vocallos. Sie geht in der 2. Hälfte meistens bis dicht an die Ränder und hat an einigen Stellen durch Beschneiden derselben etwas gelitten. Stichwörter roth. — Reinschrift des Originals von المجاهب المجاهب الله الحموي الله الحموي الله الحموي الله الحموي im J. 1129 Dū'lhigge (1717). — Abschrift im J. 1224 Gom. II (1809) von الميام رضوان الاميان.

78 Bl. 4¹⁰, 28 Z. (24×15²/₃; 17¹/₂×11^{cm}). — Zustand: stark fleckig, unsauber, der Text an einigen Stellen beschädigt. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser fehlt.

لله الذي فتق وجود الموجودات: Anfang f.1^b: ان بقدرته ... وبعد فقد سالنى بعض الاخوان ... ان ارسم رسالة ... اذكر فيها كيفية الدخول في باب هذا الطريق وآداب السالكين من اهل هذا الفريق الخ

Abhandlung über die zum Eintritt in die Çüfik nöthigen Eigenschaften und über den Bildungsgrad der Çüfis, in ungezählten Kapiteln (und Abschnitten).

باب في بيان ما يجب على سالكي طريق الله بل 4.2° على كل عبد الله' على كل عبد الله'

باب في بيان ما ينبغي للمريد السالك الحبّ الصادي 66 وجب عليد في طريق القوم من اهل اللد

باب في بيان كيفية التوبة والرجوع الي الله تعالى 8^a باب في بيان كيفية الوهد

باب في بيان كيفية الزهد الله 10°

اب في بيان تيعيه الرفعي ومعام الرافعين الله

باب في بيان مقامات المحبّين والمحبوبين 120

والله نو الفصل العظيم والحمد : Schluss f. 30° : ونسال الله لله رب العالمين اولا وآخرا وظاهرا . . ونسال الله تعالى حسن المتابعة والموافقة والمصادقة والمسالمة والمكالمة والمشاهدة بغير حجاب وهو الكريم الوهاب

Schrift: ziemlich grosse, geläufige, kräftige Gelehrtenhand, deutlich, aber unschön, vocallos. — Abschr. c. 1050/1640.

3120. Spr. 1993. 1) f. 24. 1-7.

36 Bl. 8vo, 17 Z. (18¹/₂×13¹/₂; 12×9^{cm}). — Zustand: stark fleckig; der Text an einigen Stellen abgescheuert u. f. 6 beschädigt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pppbd mit Kattunrücken. — Titel fehlt, steht im Vorwort f. 24^a, 14:

مصباح الارواح

Verfasser fehlt; steht f. 24b, Z. 3; 2a, 6; 4b, 7: عبد الخالف المصبي

Bei HKh. ausführlicher:

عبد لخالف بن ابى القاسم المصرى الصوفي

Anfang fehlt, wol nur 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt f. 24*, 1: سبق فيما تقدم لي الكتب المبرهنة في علم التحقيق الخ

Ein kleines çüfisches Werk, die menschliche Schöpfungs-Entwicklung und die Zeitphasen behandelnd, von 'Abd elhäliq ben abū 'lqā-sim elmiçrī. Es zerfällt in 4 أَصْحَوْرُهُ .

في أن النشأت الانسانية خلاصة مراتب 24^b مصوأ .1. المخلوقات وآخر درجات المكونات . . .

في الادوار الدهرية التي تكور في مقتصاها 2 مصوا .2 الانسان (دور in 4)

غ اختلاف النشأت الانسانية في ايام الوجود... 4 مصوا مصوا Dieser Abschnitt, in welchem 30 Monatstage einzeln in Bezug auf die in sie fallende schöpferische Thätigkeit Gottes behandelt werden, bricht hier ab beim 19. Tage, mit den Worten f. 7 فاذا هم قيام ينظرون اشارة التي رفع الحجاب عن فاذا هم قيام ينظرون اشارة التي رفع الحجاب عن Das Uebrige fehlt.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1688. HKh. V 12150.

3121. WE. 124.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f. 169h Mitte: كتاب تحذير السالك من الوقوع في المهالك Verfasser (so auch f. 170a):

ابو العباس ابو الجود شهاب الدين احمد بن شعبان الغزي الشافعي الصوفي الانصاري،

الحمد لله الذي مهد :"Anfang f. 170 الحمد لله الذي مهد الطالبين طريقا واضحا . . . وبعد فقد ورد على سؤال من بعض الفقراء الصالحين والاخوان المحبين الخ

Dies Werk ist veranlasst durch eine Frage, die sich auf das frivole Verhalten mancher Çūfis zu fremden Weibern bezieht: nämlich ob dasselbe erlaubt sei oder nicht. Auf Verlangen Einiger hat Ahmed ben śa'bān elyazzī śihāb eddīn abū 'lģūd den Gegenstand etwas ausführlicher, mit allerlei Nutzanwendungen, behandelt.

اعلم انه لا Die Abhandlung selbst beginnt f.172 so: المام انه لا على ذي علم ومعبقة أن هذه الخصال الخبيثة القبيحة الخ

Vorhanden ist davon nur eine Seite: das Uebrige fehlt.

/ 3122. Spr. 298.

Schrift wie bei 1), aber enger und gedrängter.

Ueberschrift: مَن للعارفين بعض للعارفين ومَن Ueberschrift: مَن العارفين ومَن العام العارفين والعام القول في ذكر ثياب القوم وانها غالية في اللوم القول في ذكر ثياب القوم وانها غالية في اللوم القواب القوم وهذه خاتمة الثياب والحمد للمهيمن الوعاب

Spr. 809, f.56. 57 dasselbe (in 67 Versen).

/ 3123. Mo. 80.

143 Bl. 8vo, 17 Z. (15 × 10; 10¹/₂ × 6¹/₂^{cm}). — Zustand: am Rande und auch am Rücken meistens wasserfleckig; im Ganzen ziemlich gut. — Papier: farbig, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel fehlt, steht aber f. 110^a zur Seite:

محبت نامد

dessen Richtigkeit auch aus der Aufschrift f. 115ª hervorgeht.

هو در تقسيم وجه آدم وحواء بخوان :Anfang بشناس اي خوانندهٔ خطوط وجه كريم آدم عم كه حضرت رسالت فرموده است كلف الله تعالي آدم على صورته وعلى صورة الرتهن از تقسيم خط وجه حوا كه يك سطر موي سراو ست ... قامت الرحم فاخذت تحقوي الخ

Ein çūfisches Werk, die Liebe Gottes zur Creatur und die des Menschen zu Gott predigend. Ein Arabischer Text mit Persischen Betrachtungen, ist eher ein Persisches Werk.

پس منزل آخر هم از علما وزاهدان وحكها :Schluss وشهدا بعالم عشق الهي ميكشد كم آذا قتلتم آنا دينتم عن

Schrift: Türkische Hand, klein, hübsch, vocallos. Der Text in rothen Strichen. — Abschrift im J. 1001/1593 von خرويش علي. — Auf f. 10 u. 29 folgt noch 10^A u. 29^A, die beim Foliiren übergangen waren.

F. 113^b ein Gebet استعادة F. 114. 115^a leer.

3124. Mo. 80.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Ueberschrift (nach dem Bismilläh):

شرح محبت نامع الهي

خلق الله تعالي آدم على صورته Anfang: وعلى صورت الرحمن يعنى حق تعالى آدمي كندو صورتى اوزرينه خلق ايتدي ودخى رحمن صورتى اوزرينه خلق ايتدي ديمكدر الح

Derselbe Arabische Text, satzweise mit Türkischer Uebersetzung.

اذا قتلته فانا ديته يعنى قاجن كه :Schluss بركيمسه اولدورورم آنك قان بهاسي بن اولورم تمت

3125. We. 1539. 5) f. $42^{6}-44$.

Format etc. und Schrift wie bei 2).

الحدد لله والصلوة على رسوله أما بعد فهذه : Anfang نبذة من الكلام من الله العزيز العلّام الي قلب احقر فقراء الانام حسن الكردى . . . فاقول . . . اعلم أن العاقل هو الذي جمى نفسه وغيرة من مصار العقبي النخ

Ueber das richtige und innige Verhältniss des Çūfi zu Gott, von Hasan elkurdt.

فالجهل في هذا المثال امور اعتبارية: Schluss f. 44b متصادّة على شيء واحد وهو في حاله والله اعلم بالصواب

Auf f. 45—47^a theils kürzere Gebete, theils einige talismanische Quadrate, u. dgl. F. 47^b bis 51 leer.

3126. We. 237. 6) f. 22-33b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

من تتاب بُغّيَة الطالبين وكننر الراغبين'

اعلم يا اخى ان التوحيد بيت لا :Anfang دخول اليه الله من الابواب المخ

Aus einer Schrift über die Liebe und Vereinigung mit Gott und die Mittel dazu. In Prosa, mit kürzeren Gedichten untermischt. Dabei ein Stück, dessen Sätze der Reihe HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

nach alphabetisch anfangen; es beginnt f. 24: اهجر منامك لتنال مناك برضاه بح لنفسك بمرضاته etc. und schliesst f. 25°: يا ليتنى متن يلوذ حماه

Das Ganze schliesst mit Beantwortung der einem Mönch vorgelegten Frage: Was die Menschen, trotz ihrer Kenntniss Gottes, von demselben entfremde? — Schluss f. 33b: وتاب الى الله من ذنبه واقبل على ما يقرّبه الى ربّه ،

3127. Spr. 1962.

8vo, 17 Z. (Text 15 × 10^{cm}). — Zustand: fast ganz fleckig. — Papier: gelb, dick, etwas glatt.

Stück aus einem çūfischen Werke, das in mehrere في getheilt ist. Das Bruchstück beginnt hier, fast zu Anfang eines dieser في , so: قالت لنعيم الحفايف . . . وبعد فان هذا الفي من العلم يفتقر الي اعلية واستعداد الخ

Es zerfällt in viele (ungezählte) قاعدة. Zuerst: 189^a أمرهم الموهم قاعدة في خصوص طايفة الصوفية وجملة المرهم Zuletzt 194^b ult. قاعدة في مظاهر الشهود والمعرفة Das Weitere fehlt.

Schrift: gross, kräftig, etwas steif, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift: e. 1100 $_{1688}$.

× 3128.

Hieher gehören auch Schriften von:

- عبد الملك بن محمد بن ابراهيم التخركوشي الواعظ † 406/1015, u. d. T. شعار الصالحين.
- عبد الرحمن بن نجم الدين الحنبلي تاصح الدين (2 † 684/1236, u.d. T. استسعاد بمن لقي من صالحي العباد
- 3) على بن عبد الله النميري الششتري (668/1269, u. d. T. المقاليد الوجودية في اسرار الصوفية
- 4) عبد الله بن اسعد اليافعي (4 † مجد الله بن اسعد اليافعي النفر الرحان في فصل الماحاليين في الله من الأخوان فشر المحاسن الغالية في فصل المشايخ : und auch اولى المقامات العالية
- 5) كمد بن عمر العمري شمس الدين $+ \frac{949}{1445}$, u. d. T. الانتصار لطريف الأخيار.
- 6) محمد بن ابراعیم آبن التحنبلی رضی الدین $+ \frac{971}{1563}$, u. d. T. تجوم المُرید ورجوم المَرید

18

- سياسي الفاكهي (7 um 980/1572, u. d. T. مباهي الاخلاق السنية في مناهي الاخلاق السنية
- 8) بيمورخان بن تيمورخان البسنوي †1026/1617 محرقة القلوب في الشوق لعلام الغيوب u. d. T.

b) Einzelne Auffassungen und Vorstellungen der Çūfīs.

3129. We. 1721. 6) f. $90^{6} - 96^{4}$.

Format (Text: 14¹/₂×8^{cm}) etc. u. Schrift (zu 17Zeilen) wie bei 1); aber nur unten wasserfleckig u. oben am Rande. — Titel u. Verfasser fehlt: s. unten.

الحمد لله رب العالمين وسلامه Anfang: على عباده . . . قال الشيخ ابو الحسن النوري رحم مقامات القلوب اربعة وذلك ان الله تعالي سمي القلب باسماء اربعة سماه صدراً وقلباً وفؤاداً ولبا المن

ÇüfischeAbhandlungüber die vierfacheStellung desHerzens zu Gott u. zur Religion.Zuerst f. 92°القلوب ثلثة الاول قلوب العصاة الخ92°صفة قلوب العارفين

حور قلب العارف لا تصل العارف الي 44 عطمة ربع تعالي ما لم يجاوز ثلثة احر حر الربوبية وحر المهيمنة وحر اللاهوتية

ومطر العداوة في قلوب الظالمين : *Schluss f. 96 ومطر العداوة في قلوب العاصين والله اعلم بالصواب النخ

Diese Abhandlung könnte betitelt sein: رسالة في مقامات القلوب ; vielleicht ist der im Anfang genannte ابو الحسن النوري الخراساني الصوفي الوالحسن احمد بين محمد النوري الخراساني الصوفي † 295/908 der Verfasser.

F. 96b enthält u.A. eine Charakteristik des Çūft.

/ 3130. Spr. 769.
12) f. 91 - 94^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

قال الشيخ الامام ابو عبد الله محمد بن :Anfang على الكيم الترمذي رحمة في صفة القلوب الفؤاد هومدينة من مدائن النور وللنور سبع مدائن اولها الفؤاد ثمّ الصمير ثم الغِلاف ثم القلب ثم الشغاف ثم الحبّة ثم اللباب الج

Mohammed ben 'alt ben elhosein ettirmed'i elhakım † 320/932 handelt hier über die Eigenschaften des Herzens, der Brust u. der Seele.

ثم الله وهو ادناهم والذي ذكرنا : Schluss f.94b السابق والفصل والآخر ما دون المقتصد وهو ظالم تمت

3131. Spr. 851.
6) f. 28^b-36.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 28^b am Rande:

كتاب عيوب النفس ومداواتها تصنيف الشيخ ابي عبد الرحمن محمد بن الحسين بن محمد بن موسي السلمي

الحمد لله اولا وآخرا وصلى الله على :Anfang محمد باطنا وظاهرا . . . الكمد لله الذي عزف اهل صفوته عبوب انفسهم . . . أما بعد فقد سالني بعض المشايخ . . . ان اجمع له فصولا من عبوب النفس الخ

Mohammed ben elhosein ben moh. ben mūsā essulamī ennisābūri † 418/1022 handelt hier von den Fehlern der Seele und wie dieselben zu heilen, in einer Menge Abschnitte, die anfangen ومن عيوبها (und dann jedesmal ومن عيوبها).

ويسقط عنها بذلك عببا من . . . فانه القادر عبوبها والله يوفقنا لمتابعة الرشد . . . فانه القادر عليه والواهب له برحمته وفصله وصلي الله الخ HKh. IV 8448 ganz kurz.

3132. Spr. 814. 4) f. 54ⁿ-64.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 54^a:

كتاب كيمياء السعادة لابى حامد الغزالي

الحمد لله الذي اصعد قوالب : Anfang f. 54b: الخمد الذي اصعد الخاهدة . . . عنوان معرفة النفس اعلم ان الكيمياء لا تكون في خزاين العوام الخ فصل في معرفة القلب وعسكرة

Abu hamid elgazzalı + 505/1111 führt hier aus, dass die Erkenntniss der Seele und des Herzens und der Leidenschaften, wie Zorn und Begierde, oder auch der Regungen wie Erinnerung, Nachdenken, Hochmuth etc. nothwendig sei; das vollkommene Glück beruhe auf dreierlei: قوة الغصب وقوة الشهوة وقوة العلم, und zwar zu gleichen Theilen, damit nicht die Kraft des Wissens überwiege oder zu kurz komme: dann aber entstehe Geduld, Tapferkeit, Weisheit, ferner Keuschheit und Genügsamkeit.

لانهم يصيرون الى التراب : Schluss f. 63b ويبقى هو في العذاب نعوذ بالله من ذلك ونستجير به ... ولا حول ولا قوّة الا بالله المخ

HKh. V 10998. Hier ist bloss von dem Persischen Werke die Rede, wovon dies höchstens ein Auszug sein kann, der sich dann bloss auf das 1. عنوان bezöge. Von Arabischer Bearbeitung ist da nicht die Rede.

3133. Lbg. 127.

23 Bl. 8vo, 22 Z. $(21^{1/2} \times 11^{1/2}; 15^{1/2} \times 7^{1/2}$ cm). — Zustand: fleckig. - Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: Pppbd mit Lederrücken.-Titel fehlt; er ist nach f.23a, Z.10:

ك" صوم القلب

Verfasser f. 1ª von später Hand:

ابو ياسر عمار بن محمد البدليسي

Anfang f. 1b (gleichfalls von später Hand): قال للشيخ . . . البدليسي الحمد لله وحده وصلى الله . . . وسلم : فصل في صوم القلب وافطاره ؛ اعلم وفقك الله لطاعته . . . ان علامة من استعمله الله تعالى في العبودية بشرايط آداب اعمال القلب حصول حسن التفقد المز

Das Werk des 'Ammär ben mohammed ben 'ammar ben mațar esseibant elandalusī elbadlīsī abū jāsir, um 590/1194 am Leben, behandelt die Reinigung des Herzens in einer Anzahl von ungezählten Abschnitten ohne besondere Ueberschriften. - Schluss f. 23a: والله يختص برحمته من يشاء ويبين آياته للناس لعلهم يتقون والحمد لله . . . وصلى الله المخ

Schrift: blass, ziemlich gross, gedrängt, gut, etwas vocalisirt. Bl. 1 u. 10 in kleiner Schrift erganzt. - Abschrift vom J. 603 Du'lqa'da (1207). - Collationirt.

ابو النجيب محمود Nach einem darüber von ابن عمر بن ابى على الارباى الوجيهى اليافقي im J. 604 Cafar (1207) ausgestellten Lehrbriefe hat er es bei dem Verf. im J. 590/1194 gelesen.

3134. Lbg. 179.

296 Bl. 8vo, 22 Z. $(20 \times 15^{1/2}; 14^{1/2} \times 10^{1/4})$. — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig; nicht überall sauber; nicht frei von Wurmstich. - Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. - Einband: brauner Lederband. und الارشاد الي النجاة : f. 7*: الارشاد الي النجاة f.60 unten: الأرشاد الى طهيف النجاة. Verf. f.14:

عبد الله بن زيد العنسى عفيق الدين

اللهم اني معترف لك بالربوبية ولمن : Anfang f. 16 سواك بالعبودية ... أما بعد ايها الطالب للجاة الخائف الخ

Diese Anleitung zur Seligkeit, von 'Abdallah ben zeid ben ahmed elansi husam eddin (und 'aftf eddin) im J. 632 Rab. II (1235) vollendet, ist hauptsächlich gegen die Bätiniten (f. 82b ff.) gerichtet und zerfällt in 3 Haupttheile.

f. 8^a تهذيب النفس بترك المناعي (mit Unterabtheilungen der verschiedenen Arten des Ungehorsams, der Nachtheile, welche gewisse Körpertheile und Gliedmaassen, wie Auge, Ohr, Zunge, mit sich bringen u. s. w.)

تهذيب النفس حسن الخلف مع الخلوف 44 قسم .2 [بالطاعة لله في المعاشرة مع خلقه: Foder deutlicher f.8a: (Ueber die zum Verkehr mit Menschen erforderlichen Eigenschaften und über die Weise des Verkehres [f. 61b ff.] u. s. w.)

تهذيب النفس بالخصوع لله في اوامره 80ª قسم. 3 وجميع الطاعات

(Ueber den Gehorsam gegen Gottes Befehle auf Grund der Kenntniss der göttlichen Eigenschaften. Dieser Abschnitt zerfällt in 5 تكليف oder اصل, mit verschiedenen Unterabtheilungen.)

Den Schluss bildet ein Abschnitt f. 289b:

في ذكر اهل البيت 18*

فقد ذكرت انى وجدته ولم اطلق: *Schluss f. 295 الواية فيه وليس ذلك الافي مواضع ندرة جدها القارى كذلك

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter meistens roth. — Abschr. im J. 1060 Ġom. I (1650) von على سبي على سبيما. على على سبيما لله على سبيما الله على الله عل

3135. Pm. 23. 6) S. 167-188.

8°°, 21 Z. (Text: 151) خ (Sem). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel fehlt; nach der Vorrede: رسالة الأنوار. Verf. fehlt: s. Anfg.

الحمد لله رب [العالمين] الذي نور :Anfang قلوب العارفين بنور معرفته . . . أما بعد ايها اخوانى الطلاب من اهل القلوب والالباب . . . فقال . . . يونس بن محمد الشكيمي البعلبكي يونس الي من وقع نظره على عذه الرسالة المن المن وقع نظره على عذه الرسالة المن

Çūfische Abhandlung des Jūnus ben mohammed ben moh. eśśakīmī elba'labakki, im Anlass eines Besuchs bei جند بن على الغسائي الحريري † 1048/₁₆₉₈ im J. 1016/₁₆₀₇ verfasst, über die 7 verschiedenen Seelenzustände u. deren Erleuchtung.

رنفس المّارة . 1. Eerfällt in 7 Kapitel: 1. المّارة . 2. كنفس مطمئنة . 4. كنفس مطمئنة . 4. كنفس مرضية . 6. كنفس راضية . 5. كنفس راضية . 6. كنفس راضية . 7. كنفس راضية . 4. كنفس راضية . 7. كنفس راضية . 4. كنفس راضية . 7. كنفس راضية . 4. كن

والتحقيق والشوق والذوق والتدقيق Schluss: منشأ الفاضات لاولي العلم والرغبات النبي اسئلك ان تمذنى . . . وتجذبنى اليك . . . الك سميع قريب مجيب الدعوات امين والحمد لله . . . في جميع الحالات النب

Schrift: ziemlich klein, gut, vocallos. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3136. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 30). — Titelüberschrift: وسالة مخاطبة النفس الامارة بالسوء عند ارادة النوجه بالحبة الذاتية الى الله

ايوب الخلوتي Verfasser:

الحمد لله رب العالمين اللهم صلّ على :Anfang سيدنا . . . هذه صفة مخاطبة النفس الامارة عليه اولا أن يعتقد أنه ليس الا عبد وهو ذاته

Abhandlung des Ejjüb ben ahmed elhalwatī † 1071/1660, von den widerstreitenden Regungen der menschlichen Seele.

اعتقدت انه منك فلم النفت : Schluss f.98° اليه وها انا مجتهد في ذلك والسلام

Spr. 2005, f. 23b-25b.

Eine andere Abhdlg desselben, betitelt: نخيرة المرض وما ينجه من المعاني

Anfang: الحمد لله الذي اودع قدرته في الصعفاء S. daselbst.

3137. We. 1706.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. S. nachher. - Verfasser s. Anfang.

الحمد لله المحتجب بالكمال عن ادرات Anfang: فري النقصان . . . وبعد فيقول خادم العباد . . عبد الغنى بن اسمعيل الالكل باب دار ولكل باب دليل ودار الحضرة انت بابها وطريقها . . . هذه بداية المريد ونهاية السعيد عام الطريق المستقيم الخ

Qūfische Abhandlung, die Verbindung mit Gott und namentlich die Erklärung der Ausdrücke القلب والنفس والروح — unter Beziehung auf die Auffassung des خيم الدين الرازي † 654/1256 — behandelnd, von 'Abd elgant ben ismā'īl ennābulusī † 1148/1730.

هوروج نبينا محمد صغّم لقوله صغّم: Sehluss f.43b اول ما خلف الله روحي وفي رواية نوري وهذا آخر ما اردناه

$^{\prime}$ 3138. Lbg. 814.

217 Bl. 4°, 25 Z. (26¹/2×18¹/2; 19×13-13¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, z. B. f. 132-135; besonders am Ende wurmstichig. Bl. 1 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel u. Verf. fehlt.

Anfang fehlt. Auf f.1° beginnt das 10. Kapitel des Werkes: في علامات امراض القلب وحجته كل عضو من اعضاء البدن خلق لفعل خاص به
كماله في حصول ذلك الفعل منه ومرضه ان يتعذر
عليه الفعل الخ

141

فى علاج مرض القلب من استيلاء النفس علية £4. باب .11 فى علاج مرض القلب بالشيطان 18^b باب .12

في مكايد الشيطان التي يكيد بها ابن آدم 23 باب. 13

Der Verfasser behandelt in diesem cufischen Werke die Krankheiten des Herzens, deren Grund die Leidenschaften und besonders auch die List des Teufels sind und giebt die Mittel zur Heilung an.

Andere Kapitel sind hier nicht vorhanden, wenn nicht in den Lücken die Anfänge solcher, nebst den Ueberschriften, sich finden. Das 13. zerfällt in eine grosse Menge von Abschnitten, die zum Theil auch wieder Unterabtheilungen haben, z. B. in فقل , f. 114 ff., deren sich daselbst 80 finden, wovon die ersten 16, der dort befindlichen Lücke wegen, fehlen. F. 181 ff. ist ein langer Schluss-Abschnitt des Kapitels darüber, dass die Kenntniss Gottes der Grund und die Hauptsache der Religion sei. Bei welcher Gelegenheit der Verfasser sich besonders von f. 186 an über Götzendienste, auch die der früheren Zeiten, über das Christenthum und das Nicäische Concil f. 205 ff. äussert.

Der Schluss fehlt; hier ist zuletzt von der Anbetung des goldenen Kalbes Seitens der Juden die Rede; die letzten Worte f. 217b: فقال هرون يا قوم انما فتنتم به وان ربكم الرحمن فاتبعوني واطبعوا امرى'

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 900/1494. — Collationirt. — Vor f. 1 fehlen 20 Bl.; nach f. 9 fehlt 1, nach 39 8, nach 70 10, nach 113 4 Bl.

Der Verf. lebt nach ابن المجوزي, den er citirt. Er hat nach f.161b,6 ein كتاب المفتاح geschrieben.

F. 64^b ff. steht eine Qaçide, 130 Verse lang, anfangend (Kāmil):

نهب الرجال وجال دون مجالهم زمر من الأوباش والانذال Dieselbe steht in Pm.82, 2, 119. cf. Spr. 794. 833.

3139. Spr. 847.

17 Bl. 8°°, 21 Z. (19¹/₂×14; 13¹/₂×9^{cm}). — Zustand: wasserfleckig, der Rand öfters schadhaft und gebessert,

wobei auch der Text beschädigt ist. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f.1^a:

الحمد لله رب العالمين في كل : Anfang f. 1 أوت وحين حمداً . . . أما بعد فقد سالني بعض اخواني من المحتمين أن أعمل له نبذة لطيفة في معرفة حقيقة القلب وسعته الخ

Çūfischer Tractat, behandelnd das Wesen des القلب (Herzens); zu dem Zwecke erörtert der Verfasser zuerst: die Erkenntniss Gottes, dann die der Seele nach ihren Theilen und Stufen, des Geistes und des Verstandes, des Wesens des Herzens und seines Geheimnisses; den Schluss macht ein Abschnitt über die Gottesnamen في معرفة اقسام السماء وما يتعلق بها und dass das höchste Wesen sich in jedem derselben offenbart [تنبّل المات العلية عن شانها بكل اسم منها]

وانَّما تنجلي لكن حصرة تجليًّا: Schluss f. 126 يناسب تلك لخصرة فافهم ذلك والله سجنانه وتعالى اعلم' الخ Schrift: ziemlich klein, fein, hübsch, gleichmässig,

vocallos. Rothe Stichwörter. — Abschrift c. 1150/1737.

3140. Lbg. 554.

 8vo , 23-24 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 15 \times 8^{1}.2^{\text{cm}})$. — Zustand: zieml, gut. — Papier: weisslich, glatt, dünn. — Titel f. 328^{a} :

الحمد لله الذي جعل الجهاد : Anfang f. 329a النفس في النفس الامّارة افصل الجهاد . . . وبعد فان النفس الامارة بالسوء هي اعظم قاطع عن حصرة الله الخ

Handelt über das Ringen der Seele nach dem Hingelangen zu Gott und über den Kampf, den sie zu bestehen hat gegen den Satan, die weltliche Lust und die fleischlichen Begierden, um des rechten Glaubens in der Furcht Gottes theilhaft zu werden.

لا يخفى الرحمة هي اجل : Schluss f. 336b النعم والله تعالى نعمه لا تعدّ ولا تحصى نسال الله ان يرحمنا في الدنيا والآخرة تم

Schrift: zieml. klein, gedrängt, vocallos. — Abschrift um 1270, 1854 von حسين حقى. — Am Rande oft Bemerkungen.

F. 328^b, von derselben Hand geschrieben, enthält gleichsam eine Vorrede zu der folgenden Schrift dieses Bandes. Die Aneignung des Wissens ist die Grundlage der Religion; sie muss bethätigt werden durch Gehorsam gegen Gott, der dafür belohnt; derselbe besteht im Befolgen der Gebote und der Verbote, aber aus reinem Herzen, nicht aus Furcht oder aus Trachten nach Vortheil. Die den Augen unsichtbaren Sünden erkennt die Seele; darum muss sie ringen, sie zu überwinden; ihr Lohn ist das Erschauen Gottes.

3141. Pm. 15. 9) S. 85-92.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel S. 85:

٥٠ كشف الغهة النفسانية في معرفة النسانية

ebenso im Vorwort. - Verfasser S. 85:

شمس الدين محمد بن منصور بن محمد المقدسي

اول ما افتتے به بعد حمد من بهر الابصار :Anfang نور ظهوره . . . بسط الثناء على مناقب المولي النخ

Çūfische Abhandlung des Mohammed ben mançūr ben moh. elmoqaddesī, von der menschlichen Gestalt und dem Wesen derselben mit Hinweis auf das Ziel der Selbstveredlung. In وفصل, ohne besondere Ueberschriften. Zuerst: 1. ايها الاخ الكريم المنوح بلطايف التكريم المنوح بلطايف التكريم الكريم المنوح بلطايف التكريم الكريم الله ان الصورة الانسانية 8.87 فصل . Zuletzt: 6. فصل 8.91 اعلم ارشدك الله ان مدّة العر لتحصيل الكمال الانساني

هدانا الله واياك ايها الاخ اوضح سبيل Schluss: العارفين بمنه وكرمه انه لطيف خبير والحمد لله المغ

3142. Lbg. 710. 2) f. 9^b-19.

Format (21 Z., 14×71/2cm) etc. u. Schrift wie bei 1). Der Text nicht in roth. Linien.—Titel fehlt; nach d. Vorwort:

حبوة القلوب لما ينرول بد علل الجهل والذنوب Verfasser fehlt.

الحدالد الذي هدانا الح علم الاسلام ... وبعد : Anfang فهذه رسالة في علم الدين جمعتها من كتب المتفقهين النخ فهذه رسالة في علم الدين جمعتها من كتب المتفقهين النخ Dies erbauliche Werk zerfällt in 7 Kapitel. ان يسهّل لنا جواز الصراط : "Schluss f. 19 ويقدّر لنا الكفارة يوم التنادي المتحدد التنادي التن

Abschr. von اغروس الفندي في بلدة] اغروس ara بن عثمان الفندي في بلدة] اغروس im J. 1163/1750. — Bl. 20 leer.

3143. Pet. 690.
3) f. 23^a-25^b.

Format etc.u. Schrift wie bei 2). - Titel fehlt. Erist etwa:
معوفة المخواطر",

Verfasser fehlt: s. unten.

ومن علم الصوفية معرفة الخواطر ما :Anfang كان منها للحق ويخالف خلافه والخواطر وارد يرد على القلب في صورة الخطاب النخ

Dies ist, wie es scheint, ein Stück einer çūfischen Abhandlung und erörtert die خواطر خواطر d.i. plötzliche Vorstellungen, Eingebungen, deren der Verf. viererlei aufstellt, nämlich خاطر من المدّف وخاطر من المدّف وخاطر من المنفس وخاطر من الشيطان

كذلك لا يمكنه النبثل بصورة : Schluss f. 25^b الشيخ المتابع للنبى صعّم فيبقى المريد محفوظا

Es folgt noch, nach einem kleinen Zwischenraum, ein Excurs über den Unterschied zwischen المومول und السلوك. Darunter steht, es sei entnommen der Schrift des الاردبيلي über Çūfik (في التصوف): diese Notiz bezieht sich vielleicht auch auf das soeben vorhergehende Stück.

3144. Pm. 422. 1) f. 1-17.

101 Bl. 8vo , 16-17Z. $(20\times14; 14\times9^{cm})$. — Zustand: zu Anfang ziemlich unsauber, auch fleckig: Bl. 2 schadhaft

und mehrfach ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd. — Titel f. la von ganz neuer Hand:

نثر الجواهر في المفاخرة بين الباطن والظاهر

In der Unterschrift steht einfach:

المفاخرة بين الباطن والظاهر

Verfasser: على الكيزواني. Derselbe heisst ausführlicher:

على بن احمد بن محمد الكبنرواني الحموي الشانلي ابو الحسن

Anfang fehlt; er ist auf f. 16 von derselben Hand, welche den Titel geschrieben hat, ergänzt und beginnt: الحمد لله الغافر الكريم لاهل الغافر الكريم لاهل . . . الجميل على سائر البريات جل شانه ألخطيئات . . . الجميل على سائر البريات جل شانه ألخطيئات . . . الجميل على سائر البريات جل شانه ألخطيئات من أخلوا المعاونة وفي الجلة متعرف المعاونة وفي الخلق من عناصر المخلقة ولم في ذلك الحر حكة فانه ركب الكاينات من اجزاء متصاددة وفي التصادد آيات وخلق الخلق من عناصر المخلقة في نقطة لله المعاونة وفي التصادد آيات وخلق الخلق من عناصر المحرودة وفي التصاددة وفي التص

Der Verf. geht von der Thatsache aus, dass der Körper des Menschen, aus Materie u. Geist bestehend, Gegensätze in sich schliesst, und es frägt sich, wem der Vorzug gebührt, dem Aeusseren oder Inneren des Menschen. Diese Frage wird hier als Streit zwischen beiden erörtert (von f. 5^b an): die einleitende Formel ist hier: فقال باطني لطاهري لباطني لطاهري لباطني لطاهري لباطني لطاهري لباطني الطاهري المعالمة والمعالمة والمعالم

Der vielleicht richtige Verfasser 'All ben ahmed elkīzwānī starb im J. 955/1548 (No. 3040). Schluss f. 17b:

دقت تحقق معنى لطيفا في طتى رمزي مرموز ظاهر وصلى الله على سيدنا . . . تسليما الى يوم الدين تنت

Schrift: gross, weit, gefällig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3145. Spr. 825. f. 161-162^b.

Format etc. u. Schrift wie bei f. 159b). — Titelüberschrift: رسانة الجمع بين الدنيا والعقبى بعناية الله العليا Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة ... Anfang: ... المعدد فيقول ... محمد ... الفاروق والجستي ... هذه الرسالة المكرمة في الجمع ... واعلم ان الدنيا محمودة مع العقبي من كل وجه الخ

Çūfische Betrachtung, dass die Welt als Vorbereitungsstätte für das Jenseits mit diesem in Verbindung stehe und Lob verdiene, von Mohammed elfärüqī elģestī, um 1000/1591 am Leben. — Schluss: كما قال الله تعالى رجال لا تلهيهم تجارة ولا بيع عن ذكر الله تنهن رجال لا تلهيهم تجارة ولا بيع عن ذكر الله تنهن

/ 3146. We. 1704.
51) f. 144^b-145^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 50). — Titel s. Anfang. Verf. fehlt; es ist:

الحمد لله الذي قرب من عباده بالاجابة: Anfang وتلافاهم بالانابة عنه فخيرة قوله صقم عن الدنيا انه ما نظر اليها منذ خلقها وما ورد من هذا الصرب فيها وما يذم منها وما يمدح الخ

Çüfische Abhandlung des Ejjüb elhalwatı † 1071/1660, betreffend die Frage, was das Irdische werth sei u. in wiefern es Lob oder Tadel verdiene?

ومحلّ المدح والذم ما ظهر وتجلي :Schluss للذامّ والمادح أن كان حجابا وشهودا فاعلم ذلك والسلام

/ 3147. Min. 187.

28) f.435^b unten bis 442^b: Persisch (Qoränlesung, in 12 Kapp.).
 29) f. 442^b — 444^b: Persisch.

30) f. 444b, Z. 13 v. u. bis f. 445 Mitte.

 Betrachtungen über die Vergänglichkeit und Unzulänglichkeit des Irdischen und Hinweis auf das Ewige. Die meisten Sätze beginnen mit ما رايت. Daran schliesst sich f. 445^a, 8 ein kurzer Abschnitt: wie der richtige Çūft beschaffen sein müsse: فصل في نعت الفقير السالك طبيق التصوف

3148. Lbg. 554.

8°°, 20-22 Z. $(20\times14\frac{1}{2}; 15\times11^{\rm cm})$. — Zustand etc. und Schrift wie bei 8). — Titelüberschrift:

Nach dem vorletzten Verse:

Verfasser fehlt.

Anfang:

اهل الباطن اهل الروح الجميل اهل الظاهر اهل البدي التقيل

Es ist eine Dichtung in 78 Doppelversen, die zwar auf einander jedesmal reimen, aber ohne sonst ein bestimmtes Metrum zu haben. Sie sind übersetzt aus einem Persischen مثنوي und stellen die Eigenschaften der Esoteriker (اهل البادلين) und der Exoteriker (اهل البادلين) gegenüber. Jeder Vers beginnt in der ersten Hälfte mit jenen, in der zweiten Hälfte mit diesen Worten; nur die vier letzten nicht. — Schluss: وصلى الله على سيدنا ومولانا السلطان الهمام

3149. We. 1505.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel und Verfasser am Rande:

تنبيه الطالبين على مقاصد العارفين لعلي الكزواني

الحمد لله الكريم الوهاب الرحيم: Anfang f. 57b الحمد لله الكريم الوهاب الرحيم عليك ايها الناظر في هذا التواب . . . وبعد فاني مقسم عليك ايها الناظر في مدا الكتاب وفي كل كتاب ان تكون على بصيرة من امرك الن

Betrachtung über Tadel Anderer und Eigenlob: beides falle auf den Urheber selbst zurück und kennzeichne ihn als parteiisch; von 'Alī ben ahmed elkizwänī † 955/1548.

فليس بعالم ولا بعارف افهم :°Schluss f. 58 هذا المخلص فانه غريب نفيس وما فعلته عن امري والله الممدّ والموفق والحمد لله وحده'

Pm. 422, 3 enthält dasselbe Werk.

/ 3150. We. 1704. 42) f. 133^b-137^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 41). — Titel fehlt; er könnte sein: دخيرة الصدي والاخلاص.

Verfasser fehlt; es ist:

الحد للد الذي انعش اهل الحق جعقيقتد : Anfang وبعد فالامر داير على الصدي في الاقوال والافعال المخ

Çūfische Abhandlung des Ejjūb elhalwatī † 1071/1660, betreffend Wahrhaftigkeit und Aufrichtigkeit. — Schluss: اليمنى السعداء والله فالحق غنى عن العالمين والسلام

/ 3151. Spr. 769.

Format etc. und Schrift wie bei 10).

لا حول ولا قوّة الا بالله العلى :Anfang العظيم قال الله . . . يايها الذين امنوا اتقوا الله الخ

Behandelt, im Anschluss an Sura 5, 39, die Frage, auf welcher Grundlage die Frömmigkeit (التقوي) ruhe und wie sie sich äussere? Der Verf. scheint Essohrawardi † 632/1234 zu sein.

من مقام المجاهدة التي مقام المشاهدة: Schluss: من مقام المجاهدة التي مقام المشاهدة وذلك فضل لكنّه يوتيه من يشاء والله ذو الفضل العظيم، F. 80—89 beim Zählen übersprungen.

Format (17-19Z.) etc. u. Schrift wie bei 6). - Titel f.47a:

Verfasser f. 47a (und 25a):

(صدر الدين القونوي d. h.) له ايصا

الحمد لله الذي خص المخلصين : Anfang f. 47b في حمده وثنائه والمختصين بقربه وولائه . . . أما بعد فهذا ما سمع به الوقت والحال . . . من لطائف معنى التقى والوسيلة ودرجاتهما الخ

Abhandlung des Çadr eddin elqōnawi † 678/1274 über die Stufen der Frömmigkeit und wie man dieselben ersteige. — Zerfällt in 3 مقدمة und mehrere ungezählte Abschnitte. أعلم أن أسماء الله الحسنى على كثرة تعييناتها 48 مقدمة. على د. s. w. Dann 50° فصل ثم أعلم بعد استحصار عدد النقوي ناللك أن التقوي على المقدمات الثلث أن التقوي

فراجع الي هذا المعنى فاعلم : Schluss f. 61 نام فراجع الي هذا المعنى فاعلم والله يقول الحق وهو يهدي السبيل تم

HKh. V 11749. Nennt als Verfasser ابن العبني. Jedenfalls ist dies von demselben verfasst, der No. 6 geschrieben hat, denn f.48ⁿ führt er No. 6 als sein Werk an.

3153. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 46). — Titel s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist

ايوب الخلوتي

الحمد لله عده فخيرة الغرح :Anfang بفضل الله ورحمته وما محله من سرّ العبد المقرب الذي لا يدخله كون الخ

Abhdlg des Ejjūb ben ahmed elhalwatī † 1071/1660 betr. die Fröhlichkeit des Menschen über Gottes Erhabenheit .und Barmherzigkeit. Schluss: بدارتقی عن الصدّیة الح العندیة والسلام

3154. We. 1704. 52) f. 145^a-146^b.

Format etc. und Schrift wie bei 51). - Titel s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist

أيوب التخلوني

الحمد لله عده فخيرة الشكر Anfang: وقوله تعالي لئن شكرتم لازيدنكم ولئن كفرتم ان عذابي لشديد وعد الشكر بالزيادة الرخ HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Çüfische Abhandlung desselben Verf., die Dankbarkeit betreffend, mit Bezugnahme auf Sura 14, 7. — Schluss f. 1466: من الرعونات بتعالي نسبته الصحيحة الي الله من وجه الوحدة والظهور الكامل بالحق والسلام،

3155. We. 1704. 50) f. 143^b-144^b.

Format etc. und Schrift wie bei 49). - Titel s. Ansang. Versassor sehlt; es ist

الحمد لله عنه فخيرة قول بعضهم :Anfang الرضى جنّة الدنيا وباب الله الاعظم وهو في حصرة القرب من الله النخ

Çüfische Abhandlung desselben Verf., betreffend das Gott-Wohlgefälligsein als Quelle des Glücks. — Schluss: وهذا هو الرضى الذي الله القوم بان منه حالا ومنه مقاما والسلام

3156. Lbg. 206.

81 Bl. 8vo, 15 Z. (17³ 4×12¹/2; 12¹/2×9^{cm}). — Zustand: ziemlich stark fleckig, besonders auch im Rücken; etwas wurmstichig, besonders zu Anfang. — Papier: gelb, glatt, dick. -- Einband: Pappbd mit Lederrücken, nicht ganz fest. — Titel f. 1ⁿ:

د" المنتخب في النرهد Verfasser fehlt.

Auszug aus dem Werke des Ibn hanbal † ²⁴¹/₈₅₅, welches über die Enthaltsamkeit handelt. Die Gewährsstützen sind hier fortgelassen. Zuerst f.1^b wird diejenige Mohammeds besprochen, dann f. 3^b die des Propheten Jonas, dann 5^b des Soleimän, 6^a des Loqmän u. s. w. Nachdem zuerst die Propheten behandelt, kommen f. 22^a ff. die ersten Nachfolger Mohammeds,

dann 25 ff. andere Fromme, wie Abu edderdä, Selmän elfärist u. s. w., besonders auch f. 34^a 'Omar ben 'abd el'aztz.

Das Ganze enthält Charakterzüge und Aussprüche genügsam-frommer Männer.

Schrift: klein, gut, etwas vocalisirt, zum Theil ziemlich blass. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 753
Rab. II (1352) von محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن المحمد بن المحمد بن المحمد المحمد المحمد بن المحم

/ 3157. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 42). — Titel: s. Anfang. Verf. fehlt; es ist: آيوب المخلوتي

الحمد لله' هذه فخيرة جُهْدان :Anfang بضم الجيم وسكون الميم جبل مفرد بين مكة والمدينة لاح له صعم بارقة التفريد عنده فحكم بها كشفه الصادف على السابقين من امته في كل عصر' الخ

Çüfische Abhandlg des Ejjüb elhalwatı, betr. das التغريد (das für sich sein in u. mit Gott).— ولذلك كان صعّم يقول سبق المفردون بخزانتهم: Schluss المخصوصون من بين طوايف المخلوقات فاعلم ذلك والسلام

/ 3158. We. 1771. 28) f. 135.

Format etc. und Schrift wie bei 27). — Titel fehlt. Verfasser: s. unten.

واعلم أن الخلوة عند السادة الصوفية :Anfang على قسمين أحدهما الخلوة الحسية الرخ وأما خلوة السالك . . . فهي طريق :Schluss موصل الى هاتين الحالتين انتهى

Abhandlung über die Einsamkeit nach çüfischen Begriffen. Ist ausgezogen aus dem Commentar des اسماعيل zur Traditionssammlung des Elbohäri.

/ 3159. Pm. 394. 2) f. 39^b-42^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift fehlt. Verfasser: s. Anfang.

اعلم انه قال آبو تميم المغربي من اختار الخلوة : Anfang على الصحبة ينبغي ان يكون خاليا من جميع الاذكار المن In diesem Stücke wird über die Erfordernisse und Bedingungen für die Zurückgezogenheit von der Welt, wie körperliche Reinheit, Schweigen, Fasten, Entsagung etc., gehandelt.

ومنها دوام الذكر باللسان او : "Schluss f. 42 بالقلب ومنها دوام السكوت وآدابها كثيرة '

ist es ein Stück des Commentars des الزعفراني شرح المصابيج zu dem Werke مصابيح السنة (No. 1294, 17).

3160. Lbg. 409.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift f. 61^b (so auch f. 1^a):

الحمد لله وحده مما ذكره العلماء العارفون :Beginnt ... في الزهد في هذه الدنيا ... وما يحصل لها من السعادة الخ

Erörterungen über Enthaltsamkeit im Leben und daraus hervorgehende Seligkeit im Jenseits, nach çūfischen Begriffen. Bricht ab mit den Worten: وتفوته للبائزة والكرامة فهذا حكم نفوس

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:

ر" في النفقر

Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ شهاب الديس : Anfang السهروردي رق سالني بعض اصدقائي وتقهم الله تعالي عن شرح الفقر ومكايد النفس وغرورها فقلت طفت بعض الدنيا وجربت الامور وركبت العظام الخ

Śihāb eddīn essuhrawardī † 632/1234 behandelt in dieser kleinen Schrift, von çūfischem Standpunkt aus, die Armuth und Weltentsagung als Weg zu Gott, und giebt Vorschriften, wovor sich der "Faqīr" zu hüten habe.

اذا اراد الله بعبد خيرا بصره بعيوب :Schluss تصلّه والحمد لله ربّ العالمين والصلوة الخ

3162. Pm. 201.

 8vo , c. 22-26 Z. (Text: $16 \times 9^{1/2^{\text{cm}}}$). — Zustand: ziemlich gut; Bl. 46-51 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Dasselbe Werk. Titel fehlt. (Nach der Inhaltsangabe auf der Rückseite des vorderen Deckels: المن النقل المنال المنا

Schrift: ziemlich gross, gewandt, vocallos. Das Wort نصل ist öfters ausgelassen. — Abschrift um المراهيم بن السيد تاج الدين القنالي الحسنى الحسنى المادين القالي الحسنى العسنى Bl. 52. 53 leer.

We. 1634, 3, f. 33b-57 ist dasselbe Werk (Anfang u. Schluss u. Eintheilung grade so), nur dass es beigelegt ist dem بابو عمرو عثمان بن أبي عمرو بن عبد الغفار الابهري الشافعي الشافعي Format etc. und Schrift wie bei 1).

3163. We. 1796.

Format etc. u. Schrift wie bei 12).—Titel fehlt; er ist etwa:

ق الغة الغة ",

Verfasser (f. 129b):

ابن كمال باشا

الحمد لمن ذاته تعالى بكمال الغنى :Anfang احق واولي . . . فانى سئلت في هذه اقامتى بالقاهرة الطاهرة عن الادناس عن أن الفقر مع كونه سواد الوجه في الدارين كيف كان فخر مفاخر الناس فقلت في جوابه الخ Ibn kemāl bāśā † 940/1588 giebt hier Antwort auf die Frage, weshalb Mohammed gesagt, dass die Armuth sein Stolz sei.

Bricht f. 138^b unten ab mit den Worten: وأن اشتبه على الفاضل الشريف حيث قال 'Am Rande öfters (auch längere) Bemerkungen.

We. 1824, 4, f. 6^{b} —9.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt. Anfang wie bei We. 1796, 14. Schluss fehlt; das Vorhandene hört f. 9 auf mit den Worten: فلا يلزم تقدم الشيء على نفسه لا يقال فسر به الحدوث يلزم

F. 10° oben gehört nur scheinbar zu dieser Abhandlung (der Kustos auf f. 9° ist gefälscht); es ist der Schluss einer anderen Abhandlung; die letzten Worte sind: اللسان فحقه النقصان خصوصا التي وهم يتبادر منه النقصان خصوصا التي وهم العامة لانهم لا تقررون على دفعه وتداركه تنهت

3164. Spr. 825. f. 159⁶-161⁶.

Format etc. und Schrift wie bei f.105. Das Papier in der oberen Hälfte fleckig. — Titelüberschrift:

رسالة المفلس في امان الله Verfasser s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة :Anfang للمتقين . . . أما بعد فيقول . . . محمد بن . . . محمد بن احمد . . . الفاروق والجشتى . . . انه قد سمع بفصل الله المثل المشهور المفلس في امان الله فعليك ان تكون مفلسا عن كل شيء الخ

Erörterung des cüfischen Sprüchwortes: der Arme steht in Gottes Hut; von Mohammed ben mohammed ben ahmed elfarüqü elģestī, um 1050/1640 am Leben.

ويضرب الله الامثال للناس والله بكل :Schluss شيء عليم والله يقول الحق وهوي السبيل تمت (.ويهدي :muss es heissen وهوي (Statt

19*

3165. Lbg. 227.

122 Bl. 8vo, 17 Z. (18 × 11¹/₄; 14 × 7^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: weisslich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a:

ك" الفلاكة والمفلوكين نشهاب الدين احمد بن على الدلجي

الحمد لمن يستحق الحمد : Anfang f. 1h لذاته وهويته . . . وبعد فقد منحتكم يا معشر اخوانى المفاليك كتابا بديع المثال الخ

Dies Werk des Ahmed ben 'alī eddelģī, im J. 1210 Rab. II (1795) abgefasst, behandelt die zu den Faqīren und Çūfīs zu rechnenden Armen, die mit dem Persisch-Arabischen Worte مفاليك u. مفاليك genannt werden (nicht im Qāmūs). Es zerfällt in 13 فصل, deren Uebersicht f.3° u. 3°.

في تحقيق معنى المفلوك f.3b فصل 1.

فى خلق الاعمال وبيبان ان لا جبة "5 فسل.2 للمفلوك فى التعلق بالقصاء والقدر

في ان التوكل لا ينافي التعلق بالاسباب وان 8b فصل .3 الزهد لا ينافي كون المال في اليدين

في الآفات التي تنشأ من الفلاكة 15 فصل .4 وتستليمها الفلاكة وتقتصيها

في إن الفلاكة والاهمال الصف باهل العلم الله 350 فصل .5

في مُصِير العلوم كمالات نفسانية وطاعة "40 فصل .6 ليس الا بعد كونها صناعة من الصنايع

وحرفة من الحرف المخ

في غلبة الفلاكة والاهمال والاملاق على 51° فصل .7 نوع الانسان

في أن الفلاكة المالية تستلزم الفلاكة لخالية فعل 8. فصل 8.

في ان التملق والخصوع وبسط اعذار الناس 55° فصل .9

... من احسن أحوال المفلوكين المخ

فى تراجم العلماء الذين تقلصت عنهم 57⁶ فصل .10 دايباهم ولم يحظوا منها بطائل

في مباحث تشعلق بالفصل قبله 101 فصل 11.

في اشعار المفلوكيين او من في معناهم المن ط108 فصل .12

في وصايا يستضاء بها في ظلمات الفلاكة 118 فصل 13.

وان لم تغفر لنا وترحمنا لنكونت: Schluss f.121b

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1299 Śa'bān (1882) in Elmedīna.

3166. Spr. 838.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

2 Kapitel, einem grösseren Werke entlehnt, wahrscheinlich einem und demselben.

1) Die Ueberschrift des 1. (f. 76°) ist: باب في تفصيل الفقراء

فى قول الله تعالى واصبر نفسك مع الذين عالي قول الله تعالى واصبر نفسك مع الذيات يدعون ربهم بالغداة والعشى يريدون وجهه الآيات هذه فى تفصيل الفقراء وسبب نزولها ان النبي صغم Ueber Vorzug der Armen, mit Rücksicht auf Sura 18, 27.

2) Die Ueberschrift des 2. (f. 77^a) ist: باب في فصل امّة محمد صغم

وروي عن رسول الله صغّم انه قال انتم وروي عن رسول الله صغّم انه قال النم تتمّون سبعين امة انتم خيارها واكرمها على الله المخ Ueber Vorzug der Landsleute des Propheten.

F. 78. 79 sind beim Zählen ausgelassen.

3167. We. 1797. 2) f. 26-45.

8vo, 17 Z. $(17^{1}/_{2} \times 12^{1}/_{2}; 13^{1}/_{2} \times 10^{\rm cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. $26^{\rm a}$:

ك" مغاليط المغرورين لحجة الاسلام ابي حامد الغزالي

قال الشيخ . . . الغزالي رَهَ ' Anfang f. 26^b : (٤٠ الخلق قسمان حيوان وغير حيوان والحيوان قسمان مكلف ومهمل الخ

Abū hāmid elgazzālī † 505/1111 handelt hier von den Täuschungen, denen die Menschen — seien sie gläubig oder nicht — unterworfen sind und von den Ursachen derselben. Das Werk zerfällt in ungezählte Abschnitte.

فاول ما نبدأ به غرور الكفار 266

فصل والمومنون بالسنتهم وعقايدهم 276 المومنون بالسنتهم وعقايدهم

فصل في بيان اصناف المغروريين (صنف 4 in 4

وانواع الغرور في طريق السلوك : Schluss f. 45° التي الله تعالى لا تحصي في مجلدات ولا تستقصى . . . وذلك مما لا رخصة في ذلك وقد يجوز اظهارها حتى لا يقع المغرور فيها وبالله التوفيق وهوحسبي . . . لا نبتي بعده تم

Schrift: ziemlich gross, deutlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1501.

/ 3168. Spr. 769.

Format etc. wie bei 1). — Titel fehlt: er ist etwa:

ق غبور التخلق واستدراجهم

شهاب الدين السهروردي Verfasser: شهاب

الحمد لله الذي اصطفى اولياءه لمعرفته :Anfang

Śihāb eddīn essuhrawardī † ⁶³²/₁₂₃₄ handelt hier von den Täuschungen der Menschen über sich und ihr Verhältniss zu Gott und dass sie stufenweise, ihres äusseren Glückes und ihres Wahnes beraubt, zur Selbsterkenntniss und zur Gottseligkeit geführt werden.

وارقها فى الاخوان عند المرافقة والله :Schluss الموقّق والمعين الهي لا تجعلنى من بابك مطرودا ولا عن للاعتك مجبورا برحمتك يا ارحم الراحمين

Es schliesst sich daran f. 102^b. 102^{Aa} ein kurzes Gebet des الشيخ نجم الدين الاصفهانى \uparrow 721/1321, auf Eingebung des Propheten beim Erwachen aufgeschrieben.

/ 3169. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 47). — Titel (s. Anfang): er ist etwa: پ في البلاء Verf. fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله اللطيف الخفي بعباده : Anfang منهم العبد الخفى الذي خصه بطارفه وتلاده و فلاه فخيرة قوله صقم بينما ايوب يغتسل عربيانا اذ المطر عليه جراد من ذهب فخرج وجمعه فبدت جرادة المخ

Çüfische Abhandlung, die Versuchung des Menschen behandelnd, von Ejjüb elhalwatı. ان يخلصنا من البلاء في ديننا : Schluss f.142b ودنيانا واخرانا الي العوافي التامة بتمام بركته علينا امين والسلام

3170. We. 1704. 45) f. 139a-140b.

Format etc. u. Schrift wie bei 44). — Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله عنه تخيرة قوله صقم Anfang: الحمد لله عنه تخيرة قوله صقم مآل هذا دل لحم نبت من حرام فالنار اولي به مآل هذا الحكم الي انه لا بد ان تجري عليه المعاصي الخ

Çūfische Abhdlg, betreffend die menschliche Sündhaftigkeit u. Busse, von demselben Verf.

وذلك مخصوص بمن اراد الله : Sehluss f.140b الامامة ومقام الدعوة الي الله وهولاء هم الورثة والسلام

3171. We. 1704.

Formatete, wie bei 10). - Titel s. Anfang. Verfasser:

ايبوب الخلوذي

الحمد لله عنه فخيرة النوبة :"Anfang f.77 وهي اكسير الذنوب وليمياء السعادة وحقيقتها الرجوع من الخلف الي النفس ومن النفس الي الحق النخ

Von der Busse und dem Wege zu Gott; Abhandlung desselben Verfassers.

فمن سافر هذا السفر فقد : Schluss f. 78b وصل والا فهو السالك الابتر والسلام والحمد لله وحده

3172. We. 1704.

Format etc. wie bei 23). - Titel s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله الذي هو يقبل : Anfang f. 93b التوبة ويغفر الحوبة٬ هذه فخيرة قوله تعالي فتوبوا الى ربكم فاقتلوا انفسكم الخ

Im Anschluss an Sura 2, 51 handelt hier derselbe Verf. von der Busse des Menschen. Schluss f. 94^a (Ramal):

والذي يذكر مولا ، له في الحرب لامَةً

3173. We. 1704. 49) f. 142^b-143^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 48). — Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحد لله وفي فخبرة من جرّده الحبّ : Anfang

Abhandlg desselben Verf., dass die Liebe zu Gott die Furcht abstreife. — Schluss: والحسرة في هذا القسم الثاني واقعة في خلاله والسلام

3174. We. 1704. 46) f. 140^b-141^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 45). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله عده فخيرة قوله صغم : Anfang حاكيا عن موسي عم أن ربّع أوحى البعديا موسى خف مما لا يخافني وكيف يسوغ الخوف من المخلوق وهو تعالى يقول في كتابه فلا تخافوهم الخ

Abhandlung desselben Verfassers, dass die Furcht des Menschen unverträglich mit der Liebe zu Gott sei.

وخذ بالجزم في الانحياز عن دواتهم :Schluss والتخلص من الاشتباك بهم والسلام

/ 3175.

Eine Charakteristik der Çūfts giebt We.1721, f. 96^b; WE. 53, f. 107—108^a. — Ueber verschiedene Arten derselben We. 1794, f. 32. Unterschied derselben von praktischen Gelehrten We. 1462, f. 70^a. — Die 3 Stufen der Çūfts We. 1691, f. 88. 89. — Unterweisungen für dieselben We. 1700, f. 54^b—58. — Vom Wandel und Benehmen der Frommen Spr. 901, f. 91^b ff. Was ihr Wandel bezweckt We.1793, f. 31^b. 32.—

Züge aus dem Leben der Frommen Spr. 1982, f. 29b. 30. — Einzelnes aus ihrem Ideenkreise. Auffassung der Armuth, Pet. 485, f. 159b. Mohammeds Ausspruch über die Gründe der Armuth Mq. 115, f. 237b. — Ueber Sehen und Hören Spr. 854, f. 173b. — Ueber çüfische Seelenzustände Pet. 684, f. 127b Rand. Ueber das Herz und seine achtfache Richtung Pm. 146, S. 256—258. Ueber Wollen (قال الأراد) Spr. 851, f.14a u. (قال الاستخارة) Pm. 224, f. 241. 242. Ueber Weltverachtung Mq. 280, f. 49a.

3176.

Andere Schriften dieser Art sind verfasst von:

- عبيد الله بن احمد النحوي ابو الفترج المعروف (1) يجخجخ um العزلة . 2" العزلة . 2" العزلة . 390/941 .
- يواهيم الخطّابي (عمد بن ابراهيم الخطّابي بي عمد بن العزلة + 388/998,
 u. d. T. کا العزلة .
- 3) البيهقى البيهقى بن علي البيهقى $+ \frac{458}{1066}$, u. d. T. ک ** الزهد
- 4) على بن يوسف بن عبد الله الحويني (4 ⁴⁶³/₁₀₇₁, u. d. T. السلوة .
- أور حامد محمد الغزالي (5 † الفرالي بالمحمد الغزالي (5 ألانيس في الوحدة المحمد ا
- عمر بن محمد بن عبد الله البسطامي ضياء الاسلام (6 † 570/1174, u. d. T. مزالق العزلة.
- احمد بن محمد بن احمد السِمْناني ركن الدين (7 محمد بن محمد بن احمد السِمْناني ركن الدين (7 أداب الخلوة بن الحمار بن
- اللطي زين اندين + 788/₁₃₈₆
 سریجا بن محمد اللطي زين اندين
 سریجا بن محمد نهاید التحبید
 خلاصد التمهید فی نهاید التحبید
- 9) الزاهد القاهري الحمد بن سليمان الزاهد القاهري (9 † 819/₁₄₁₆, u. d. T. خفة السالك المبتدي ولمعة المنتهى
- 10) عمر بن احمد الشقاع لللبي زين الدين (1529, u. d. T. فظم الفائية في الزهد والرقائية .
- 11) غبد القناني احمد القناني † 1078/1662.

3. Lehrer und Schüler.

3177. We. 1743.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

An fang: الشيخ الامام شيخ الاسلام وزين احمد بن احمد بن العباد . . . وقامع البدعة ابو محمد الحسن بن احمد البري البركات بن على بن احمد الرفاع قدس الله روحه امين المركات بن على بن احمد الرفاع قدس الله روحه امين الم الموجه المين الموجه الله الموجه المحجه الله الموجه المحجه الله الموجه المحجه الله والمحجه الاحجال لا يبلغه الانسان الا بالمجاهدات والرياضات المحجه الله المحجه الله المحجه الله المحجه المحجه الله والمحجه المحجه الله والمحجه الله والمحجه الله المحجه الله المحجه الله والمحجه الله المحجه الله المحجه المحجه

Ueber das Verhältniss des Schülers zu seinem Lehrer in der Çüfik und über die Selbstüberwindung, die er sich anzueignen hat auf dem Wege zu Gott.

فالاجتماع بارانل الناس اتم من : Schluss f. 52° و الناس الله سجانه وتعالى ان يرزقنا السلامة في ادياننا ويثبتنا على كتابه وسنة رسوله صعّم تسليما

3178. Spr. 769.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). F.94 doppelt gezählt.

من شرايط المريد ان يلازم محبة :Anfang الشيخ الذي اراده عشرين سنة او ثلثين لا يعمل عملا ولا يجتهد اجتهادا اللا باشارته الخ

Dies Stück, einer Schrift des 'Omar essuhrawardī sihāb eddīn † 632/1234 (No. 2078) entnommen, handelt von der Nothwendigkeit, sich unter langjähriger Anleitung eines tüchtigen Meisters zum Çūft auszubilden, und was dazu erforderlich sei, nebst Polemik gegen die oberflächliche Auffassung dieses Verhältnisses Seitens der Zeitgenossen.

والتجرّد الي الله تعالى: Schluss f. 97b بالكلّية منجم وهذا القدر كاف لمن له قريحة والحمد لله حقّ حمده والصلوة على رسوله خير خلقه

/ 3179. We. 1657.
3) f. 59*-64*.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. fehlt.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f. 59^a ألحمد لله رب العالمين ولا على الظالمين أما بعد فلما شاع بين القوم . . . خطابه في كتابه في حق اهل الارادة من الفقراء الخ

Ueber den Begriff des çüfischen Schülers (المريد) und die ihm obliegenden Pflichten. — Der Verfasser lebt um 755/1354 und später (f. 63^b).

واحسان جميع المحابي اين :Schluss f. 64* الفقير في مظان الاجابة في خلواتهم وخلف صلواتهم بالتوفيق وحسن العاقبة ان شاء الله تعالي؛

3180. Pm. 108.

Format etc. und Schrift wie bei 1) - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

الحمد لله على : Anfang: بن ميمون المغربي . . . السيد على : Anfang بن ميمون المغربي . . . الما ان من الله تعالي بتمام هذا الكتاب . . . خطر ببالي الحاقه بشيء من الآداب والشروط الواجبة لله على الشيخ والمريد الخ

Ein çüfisches Werk, das über die Aufgaben und Verpflichtungen des Lehrers und Schülers handelt, von 'Alt ben meimūn elmagribī † 917/1511, nach den von seinem Lehrer Ahmed ben mohammed ettūnist ettabbāsī (auch eddabbāsī) abū 'l'abbās † 930/1524 erhaltenen Regeln. Es beginnt selbst so S. 76: الموفق جوده ... وبعد فاول ما جب على الشيخ الا يقعد الخيام الخرائي الارشاد والتربية والتعليم الا بائن السميع العليم الخ

وهذا مقصد الشيطان وهو فساد عظيم :Schluss جب الاحتفاظ منه بالبعض والكل والله المسئول بفضله في الحفظ من المكارم الدينية والدنيوية فهو حسبنا الخ

3181. Pm. 211. 1) f. 1-44a.

47 Bl. kl.-8vo, 15 Z. $(15 \times 10^{1/3}; 10 \times 6^{cm})$. — Zustand: nicht recht sauber, am Rande oft wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f.1^a (ebense im Vorwort f.2^a):

كُ الجوهر الفريد في ادب الصوفي والمريد المناخ رضى الدين الغزي

Anfang f. 1b:

ا يقول راجي مدد لا ينقضى محمد هو الرضى بن الرضى الحمد لله الجزيل المنعم المانج الفضل الجزيل الكرم

Regezgedicht in 1238 Versen über Verhalten und Bildung des Çüfts und Schülers, von Mohammed ben ahmed ben ahmed ben ahmed ben 'abdalläh el'ämirī elgazzī radī eddīn ben radī eddīn ben radī eddīn abū 'lfadl † 985/1528. Zerfällt in Vorwort (f.2ª) u. 8 Kapp. u. Schlusswort (f.42ª). 1. بالوقيا العربية وهباني الحقيقة وهباني الحقيقة وهباني الحقيقة الدليل والرفيق 10⁴ بالبقامات والاحوال الجملة والتخلق بالاخلاق الجملة والتخلق الحامة بالمقامات والاحوال الجملة

فى التادب بالآداب والتهذب والتوكل والاحتساب 4 4 باب . 6 5 باب . 6 6 باب . 6 7 باب . 8 8 باب . 8 9

Schluss f. 44a:

ومنه نسال الصلاة الدايمة موصولة منه بحسن الخاتمه

Schrift: ziemlich gross, gedrängt, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth oder grün. Der Text in rothen oder grünen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1150/1737.

3182. We. 1714. 2) f. 15-24.

8vo, 21 Z. $(20^{1}/2 \times 14^{1}/2; 17^{1}/2 - 18 \times 12 - 12^{1} 2^{\text{cm}})$. — Zustand: stark fleckig. — Papier: gelb, grob, zieml.stark, etwas glatt. — Titel von späterer Hand f.15 und im Vorwort:

الامر الدارس في الاحكام المتعلقة بالمدارس على بن عطية بن حسن بن :"Vorfasser f. 15 محمد الملقب بعلوان الحموي الشافعي

الحمد لله رب العالمين تحمده : Anfang f. 15^b: همد لله رب العالمين تحمده : ما بعد فيقول . . علي بن عطية . . علوان الهيئي ثم الحموي مولدا ومنشأ لما كان مستهل شهر ربيع الاول النبوي سنة سبع عشر وتسعماية سنح في فكري وخطر بسري باذن مدبر امري ان ارتب رسالة التح

'Alī ben 'aṭijja elĥamawī 'alawān † 986/1529 hatte in einem Schulgebäude (das genannt wurde المدرسة العصرونية), das aus einem fast ruinenhaften Zustande ziemlich hergestellt war, Unterricht in der Çūfik an Einige ertheilt. Da trat Jemand auf und behauptete, die dort betriebene Wissenschaft sei nur ein Gefasel und werthlos. Dagegen vertheidigt er sich in dieser im J.917/1511 verfassten Schrift, in 3Abschnitten (فصل).

- في المدرسة وما يتعلق بها^{، 1}6° فصل 1.
- في المدرس وما يلزمه فصل .2
- في الدارس وما يتوجه عليه فصل .3

Davon ist hier nur das 1. فصل vorhanden, aber nicht ganz zu Ende; es bricht f. 24^b ab mit den Worten: لا الدرس والشدريس قال صعّم انما بعثت معلما

Schrift: klein, breit, gewandt, nicht undeutlich, wenig vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift e. 1000/1591. Nicht bei HKh.

3183. Spr. 815. 2) f. 20⁶-75⁶-84^a.

Queer-8vo, c. 36 Z. (Text 17 × 11¹/₂^{cm}). — Zustand: unsauber, mehrere Blätter eingerissen und schadhaft, ausgebessert. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich stark. — Titel f. 21^b oben (und ebenso in der Vorrede f. 23^b):

كتاب الجر المورود في المواتيق والعهود

Verfasser f. 21b (s. Anfang):

اقول وانا عبد الوهاب بن تحمد بن موسي بن احمد بن على بن احمد بن محمد بن موسي بن عبد الله سلطان تلمسان عفى الله عنه وعن مشاخه الحمد لله ربّ العالمين واصلى واسلم على سيدنا... وبعد فهذه عهود ومواثيق اخذت علينا من مشاخنا الذين ادركناهم في القرن العاشر بارض مصر وهم تحو مائة شيخ ذكرناهم وذكرنا مناقبهم في خاتمة كتاب الطبقات التي الفناها النخ

'Abd elwahhāb eśśa'rāwi † 973/1565 (No.1365) beklagt sich in der Vorrede über Fälschungen, die man bei Abschriften dieses Werkes absichtlich begangen habe, um ihn in den Verdacht des Irrglaubens zu bringen; er aber sei nicht Schuld daran. Das Meiste der hier vorgebrachten Verpflichtungen (عهود) stamme von folgenden zehn Lehrern her: 1. على الخواص إلى المناوي الإحماد الشناوي الإحماد الشناوي الإحماد إوارت مقام الشيخ ابراهيم المنبولي إلى المنبولي إلى المنبولي إلى العماد الطناحي (1. محمد بن داود 6. 982/1526, وربد العماد الطناحي 7. محمد بن داود 1. وربد العماد الطناحي 1. وربد العماد السروى 1. وربد العماد العم

In diesem Werke, welches der Verfasser im J. 947 Sawwāl (1541) in Micr beendigte (Lbg. 194, f. 248), handelt er von den Verpflichtungen, welche der Schüler nach allen Seiten hin gegen seine Lehrer eingeht, auf Grund unbedingten Gehorsams gegen sie. Die Zahl dieser Verpflichtungen beläuft sich auf 248*). Jede derselben beginnt mit den Worten: اخذ علينا العهود. Die 1. fängt an f. 23b unten: اخذ علينا العهود وذرجو من فصل الله الوفاء أن نبى انفسنا دون كل جليس على وجه الارض ولو من بعض الصفات دون بعض فننظر الي : Die 2. f. 26 المحاسن ونعمى عن المساوى المخ اخذ علينا العهود أن لا تجيب أحدا للصحبة الخاصة بالميدين الصادقين الابعد امتحانه بالامور الحز (Die Zahl ist nicht im Text, sondern nur am Rande angemerkt.)

Das Werk, dessen letztes Blatt ergänzt ist, schliesst hier f. 75°: حين رات كل فيها ما لا عين رات ولا الذن سمعت ولا خطر العهود والمواثيق وقد تمت بعون الله الملك المعبود . . . ولا نعبد الا اياه والصلوة والسلام على خير الانام . . . والحمد لله رب العالمين على خير الانام . . . والحمد لله رب العالمين العالمين

Schrift: klein, eng, geläufig, etwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. F. 21^b, unten schadhaft, ist auf f. 20^b u. 21^a oben abgeschrieben, und da das folgende Blatt fehlte, ist es auf f. 22^b—25^b von neuerer Hand ziemlich gross, etwas rundlich, ergänzt. — Abschrift c. 1085/1074 (s. f. 83^a, Rand). HKh. II 1686. V 10340.

F.75 unten findet sich eine Notiz über andere Werke des Verf., näml.: 1) النفقة عن هذه الامّة (3), أنمنى (5), أخواهر والدر, (4), وصايا العارفيين (5), الجواهر والدر, (4)

F. 84^a. 83^b. 83^a oben einige Lehrbriefe, deren 1. fehlt, über das Werk, von احمد بن حمزة الرملي الافصاري الشّافعي † c. 980/₁₅₇₂; von حمرة الرملي الافصاري الشّافعي von بن حسن اللقاني المالكي von جديونس اللقاني المالكي von جديونس اللقاني المسلمي الشهير بابن الشلبي الشلبي الشابي الشلبي الشابي الشلبي الشابي الشابي ونس النه الشهير بابن الشلبي المسلمي الشهير بابن الشلبي المسلمي الشهير بابن الشابي الشاب

F. 78^b ff. u. a. allerlei Gebete auf verschiedene Tageszeiten und f. 79^a. 78^b das Gedicht المستغفارة والماء العلمي ومن العلمي ومن العلمي ومن الله من النمي ومن اللي الماء الله من النمي ومن اللي الماء الله من النمي ومن اللي الماء الله من النمي ومن الله من النمي ومن اللي الماء الله من النمي ومن النمي ومن الله من النمي ومن الله من النمي ومن الله من النمي ومن النمي ومن النمي ومن الله من النمي ومن النمي ومن

Der vordere Deckel enthält inwendig den Anfang des grammatischen Werkes تتاب العوامل . F. $76-78^n$ leer.

/ 3184. Lbg. 194.

248 Bl. 8°°, c. 19—25 Z. (21 × 15; 16—17 × 10¹,2°m). Zustand: nicht ganz sauber; hier und da fleckig; der Rand zu Anfang und am Ende ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband.

.د" العهود Dasselbe Werk. Titel f.1° bloss: .د" العهود . Anfang f.1°: عبد الوهاب الشِّعْرَاوِي . Anfang f.1°: الحمد لله الذي خلع على اوليائه خلع انعامه . . . وبعد فهذه عهود اخذت على مشايخي الذين ادركتهم المن

Das hier vorliegende Werk ist vollständiger als Spr. 815, 2. Die Zahl der "Verpflichtungen" ist hier, in der Regel von 10 zu 10 am Rande gezählt, im Ganzen 382; die Zählung ist aber nicht genau, die Zahl ist etwas grösser. Die bei Spr. angegebene Schlussstelle steht hier f. 240°. Das Werk schliesst hier f. 247° mit den Worten: تبقى مع نور علمه خله عنه الامور بلسان ربانى حبل ابدا لانه بين عن الامور بلسان ربانى فيكشف كل غامص وبالجملة فعهود الكمال لا تخصر

^{*) [}Die letzte ist am Rande nicht angemerkt. No. 94 kommt zweimal vor; nicht gezählt sind nach No. 111. 119. 134. 141. 149. 167. 234. je 1, nach No. 113 2 »Verpflichtungen«; dagegen beim Zählen übersprungen u. ausgelassen No. 211 u. 224—233. So dass die Zahl genauer 247 ist.]

Worauf der Verfasser noch f. 248 seine zehn Hauptlehrer aufzählt und die Abfassungszeit des Werkes angiebt.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, kräftig, geläufig, deutlich, vocalisirt. Stichwörter roth. Später ergänzt in deutlicher vocalloser Schrift f. 237-239. 242-244. -احمد المرابط بالشغر السكندري Abschrift von im J. 1043 Gom. I (1633).

3185.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) We. 1593.

132 Bl. 8vo, 17 Z. $(20^{1}/_{2} \times 15; 13^{1}/_{2} \times 8^{1}/_{3}$ cm). — Zustand: die untere Hälfte von f. 1-75 wasserfleckig, dann f. 78 bis c. 104 oben am Rande. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss (f. 128b) wie bei Spr. 815, 2. Die Zahl der hier behandelten Verpflichtungen ist 251. — Die Gutachten u. Lehrbriefe folgen hier ebenso شهاب الدين احمد بن f. 128° ff.; das 1. ist von 1542. † عبد العزيز الفتوحي الحنبلي الشهير بابن التجار

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. F. 78b leer, aber es fehlt nichts. - Abschrift im Jahre 1063 Gom. I (1653) von على بن محمد بن على اليتيم البقاعي الشافعي

2) Pet. 616.

84 Bl. S^{vo}, 25 Z. $(20^{1})_{2} \times 15$; $15-17 \times 11^{cm}$). — Zustand: ziemlich gut; im Anfang nicht recht sauber. --Papier: gelb, etwas grob, stark, glatt. - Einband: brauner Lederband mit schwarzem Rücken.

Titel u. Verfasser, Anfang u. Schluss ebenso. Die Zahl der Verpflichtungen ist hier 245. — Die Lehrbriefe fehlen hier.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. - Abschrift im J. 1087 Gom. I (1676).

F. 83^b enthält ein Gebet in 14 Versen um Fürbitte an Mohammed, anf.:

قطعت الفيافي هائم القلب مغرما لارض نبت شبف الارض والسما

F. 84° ein Glaubensbekenntniss, anf.: نشهد أن الله موجود واجب الوجود منصف بالقدم والبقاء المز 3) We. 1769, 3, f. 7—15

enthält einige Stellen aus demselben Werke, hauptsächlich vom Gebet, vom الذكر, von der Annäherung an Gott, von Demuth u. Entsagung und anderen Verpflichtungen der Gläubigen. قال التوالي اقرب في جلاء الباطن من التفرق: Zuerst حتى يشرق الروحاني على للجزؤ للجثماني والله اعلم : Schluss

4) Pm. 161, 1, f. 1-10^a.

117 Bl. 8vo, 17-18 Z. (von f. 9 an 13 Z.) $[17^{1/2} \times 13]$ $12^{1/2}-13\times 8^{1/2}(14\times 11)^{cm}$]. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. - Einbd: Pppbd mit Lederrücken.

Ein Stück aus demselben Werke. Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang. - Anfang: قال سيدي عبد الوهاب الشعراني رَهُ في عهود الشرفاء رَمْ اخذ علينا العهود أن لا نرى انفسنا قط على شريف الرخ

Ueber die Verpflichtungen gegen die Serife. ,عذا العهد من اشبف عهود هذا : Schluss f.10* الكتاب... فانك لا تجمع في كتاب الله وبع التوفيف لا ربّغيه 8

Schrift: magrebitisch, gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. - Abschrift im J. 1117 Moh. (1705) von محمد العلج الاندلسي

3186. Pm. 82. 1) S. 1-28.

125 Seiten 8vo, 19 Z. $(21 \times 15^{1/2}; 15 \times 9^{1/2})$. — Zustand: nicht ohne Flecken. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. - Einbd: hellrother Lederbd. - Titel überschrift S.1:

Der Specialtitel des Werkchens ist nach Pm. 155:

ك" موازين القاصرين

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . Anfang: وبعد فقد دعاني داعي الشفقة على طايفة مي الفقراء في هذا الزمان سهوا انفسهم بالصوفية واتعوا الولاية الكبرى وهم اضل من الانعام الخ

Die Abhandlung ist gegen solche gerichtet, die sich auf äusserliches Gebahren hin und ohne die richtige Unterweisung und Weihe zum Beruf für Çufts ausgeben und als solche bei

7.12

Anderen gelten wollen und sich oft auch Ansehen verschaffen. Sie handelt also darüber, wie der Schüler und wie der Lehrer beschaffen sein, was und wie jener zu lernen, dieser zu lehren habe u. s. w.

'Abd elwahhāb eśśa'rāwī † 978/1565 hat (nach S. 3, Z.10) diese Abhandlung im J. 993 verfasst und so steht auch in Pm. 155, f. 3b. Dass er wirklich der Verfasser sei, geht aus der Erwähnung mehrerer seiner Schriften hervor (S. 9. 18. 28 zweimal). Er citirt S. 14 auch sein کا المان , welches er im J. 961/1554 vollendet hatte, folglich ist die Zeit der Abfassung dieser Schrift zwischen 961 und 973 zu setzen, vicleicht 973 (سبعین verlesen für تسعین) oder 963. Die Angabe bei Spr. 1954, 6, f. 78—im J. 933— ist gleichfalls unrichtig.

وقد اوضحنا لك في رسالة الانوار :Schluss فلك . . . فلينظر في بقية رسايلنا الموضوعة لبيان الآداب المتعلقة بالخلف من الملوك والعلماء واسحاب الحرف وغيرهم والحمد لله . . . الي يوم الدين'

Schrift: ziemlich klein, etwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1140 Ragab (1728) von سيد أبراهيم.

191

3187.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Pm. 155.

46 Bl. 8°°, 13 Z. (15¹/4 × 10; 9¹/4 × 5³/4cm). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleckig und oben wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1ª unten und auch f. 1°: الشعراني الرجال . — Schrift: klein, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. ¹¹00/1688.

F. 306—46 kleine Stellen aus verschiedenen Werken, wie الطبقات des Verf., المجوهرة الفاخرة des Elgazzālr, الاذكار des Ibn teimajja u. s. w.

2) Spr. 1954, 6, f. 77-90.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel: موازين القاصرين. — Verfasser: الشعراني القاصرين. — Abschrift i. J. 1137/1724.

3188. We. 1814.
4) f. 33. 45-49. 70-79.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verf. f. 45ⁿ:

كتاب بلوغ الارب بسلوك الادب لحمد بن محمد بن عبد الرحمن البهنسي العقيلي النقشبندي الشافعي

الحمد لله القريب لاجابة : Anfang f. 45° : الدعوات . . . وبعد فهذه جمل من الادب تبلغ ان شاء الله السالك الارب الن

Unterweisung in der çüfischen Lehre, von Mo-hammed ben moß. ben 'abd orrahmān elbahnasī el'a qılı † c. 1001/1592. Dieselbe beginnt f. 45². اعلم هدانا الله واياكه ان من طنق انه يظفر برضى الله المخالفة الله واياكه ان من طنق انه يظفر برضى الله المخالفة الله واياكه ان من طنق انه يظفر برضى الله المخالفة الله واياكه ان من طنق انه يظفر برضى الله المخالفة واياكه ان من طنق انه يظفر برضى الله المخالفة واياكه ان من طنق انه يظفر برضى الله المخالفة واياكه المخالفة واياكه وياكه واياكه وياكه وي

فاغفر لنا وارحمنا وانت خير ; Schluss f. 33b الراحمين هو الحي لا اله الا هو فادعوه تخلصين . . . سجمان ربك رب العزة عما يتصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين تمت

Nach der Handschrift des Verfassers abgeschrieben. — F. 33 folgt auf f. 79.

3189. Pm. 243. 1) f. 1-30^a.

77 Bl. 8vo, 17 Z. (20 × 15; 15 × 9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel u. Verfasser im Inhaltsverzeichniss f. 1^a und in der Unterschrift f. 30^a:

آداب المريدين لتاج الدين بن زكرياء العثماني

اللهم خلصنا عن الاشتغال : Anfang f. 1 اللهم خلصنا عن الاشتغال الله في بيان اداب المشيخة والمريدين والطالبيين وشرأيطهما الم

Abhandlung über Benehmen der çüfischen Lehrer u. Schüler, von Täg eddin ben zakarijjā elotmānī ennaqsbandī $+ \frac{1050}{1640}$ (No. 2186). eingetheilt. فصل eingetheilt.

فصل في آداب الله ورسوله صعم f. 1 b فصل في معرفة الشيخ والولتي 4 a فصل في شرايط المشيخة وهي آحدي عشرة شريطة 56 فصل في شرايط المريد وهي احدى عشرة شريطة "7 فصل في آداب المشيخة وهي اثنا عشر ادبا فصل في آداب المريد مع الشيخ $15^{\rm b}$ فصل في آداب الذك 22ª

ولا تقنطوا من رحمة الله وكن :"Schluss f. 30 راضيا من الله ومن قضائه وقدره مفاما تحمد الله تعالى تمت

Schrift: ziemlich gross, kräftig, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Stichwörter oft roth überstrichen. - Abschrift v. J. 1229 1814.

∡ 3190. We. 1812. 2) f. 37a.

 8vo , 23 Z. (21 × 15: 17^{1}_{2} × 11^{cm}). — Zustand: der untere Rand (und Text) ist wasserfleckig. - Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Schlussseite eines Werkes, dessen Inhalt, wie es scheint, ist: Anweisung für das Verhalten des angehenden Çüfis.

Da in der Unterschrift steht, dass es abgeschrieben habe von عمر بن عمر انسليماني dem Original des (ابو الوفا العرضي † 1071/1660) im J. $^{1075}/_{1664}$ und da dieser u. a. Werken auch verfasst hat: مُلْبِيقَ الْهِدَى في التصوّف, ist es möglich, dass dies der Schluss davon ist. Die ersten Worte hier sind: من فليطالع كتب القوم

واجتناب اللحوم كلما قل دان : Schluss احسى والله جعل الهمم متفاوتة والله الموفق الهادي، Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, fast

vocallos.

' 3191. We. 1704. 53) f. 1466-148a.

Format etc. und Schrift wie bei 52). - Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

تحفة الطلاب . . . وهو مولانا نعم المولي ونعم النصير البنور المشاهدة . . . وبعد فان الاخ في الله ونبي

وصديقي . . . التمس مني رسانة من انذخاير انتي جمعتها في اوقات التاقي من حصرة الفهوانية الخ

Çūfische Abhandlung des Ejjūb elhalwati † 1071/1660, betreffend die Unterweisung des Schülers, die Zurückgezogenheit und Einkehr desselben in sich.

فمن غلب عليه عمل من اعمالها :Schluss نسب له حزى العادات فيه والحمد لله وحده المغ

3192. Spr. 896. 2) f. 30b-61.

Format etc. u. Schrift wie bei 1) (f. 61 von anderer Hand). - Titelüberschrift f. 306:

كتاب تحفظ الطلاب ومنحظ الوهاب في الآداب بين الشيخ والاصحاب

Verfasser fehlt: s. unten.

الحمد نله انذي سهل منهاج :Anfang f. 30b السالكين على العارفين . . . وبعد فقد سالت ايها الاخ الوفى . . . عن مقام المشيخة وليفية الارشاد وما يلزم الشيخ في مقام الشيخوخية والتعليم الح

Ueber das Verhältniss zwischen Lehrer und Schüler und die Erfordernisse für Beide; in mehreren ungezählten Kapiteln. Da sich der منهاج السالمين Verfasser f. 41ª auf sein Buch beruft und HKh. VI 13234 ein solches von † 1042/₁₆₃₃ anführt, ist vielleicht dieser der Verfasser.

31ª باب في بيان تيفية رتبة المشيخة باب في بيان صفات المبيد وما يلزمه من الآداب 38 باب في بيان شروط التوبة ولبس الخرقة وتلقين 47ª الذكر وأداب كلّ منها،

باب في بيان كيفية اخذ العهد 49* باب في بيان كيفية لبس الخرقة 51ª

باب في كيفية تلقيب الذكر لا الم الا الله 54^b

باب في بيان كيفية مختصره لاخذ العهد ولبس 594 الخرقة وتلقيبن الذكر

لعل الله تعالى أن يفتح له الباب ويدخله: Schluss f.61b: مع الاحباب بلا حساب وهو الكريم الوهاب وعذا آخر كتاب الحمد لله الذي نور قلوب اوليائه :Anfang

3193. spr. 897. 1) f. 1-21b.

29 Bl. 8vo, 15 Z. $(17 \times 10^{1}_{2}; 11^{1/2} \times 7^{1/2}^{\text{cm}})$. — Zustand: am Rande wasserfleekig, der Anfang unsauber. -Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich dünn. - Einband: Pappband mit Kattunrücken. - Titel f. 1ª (u. Vorrede):

محمد بن زين العابدين بن محمد الغُمْرِيّ سيط انعارف بالله على بن خليل المرصفي

الحمد للم الذي جعل الصوفية: : Anfang f.1 صفوة عمده الآمة وسبل شبيقهم . . . وبعد فهذه الفائل يسيرة وفي النفع غزيرة فيما لا بدّ منه من الآداب المتر

Ueber die Eigenschaften und Pflichten und Beziehungen des çüfischen Lehrers u. Schülers, von Mohammed ben zein el'ābidīn ben mohammed ben 'alī elbekri eççiddigi elmiçri elgomri † 1087/1676. -- Zerfällt in zwei منزع.

> في شروط الشيخ وأدابه f.2ª منه ع 1. في أداب المريد مع شياخه 10° منزع 2.

فبقيت سعادتها على الى :Schluss f. 216 الابد وفي هذا القدر دفاية لمن حقته العناية٬ تم٬ Schrift: gross, ungelenk, deutlich, vocallos. - Abschrift von حسين بين أبني بكر أنزوكاني im J. 1160_{,1756}.

Es schliesst sich daran f. 21b-23a eine قائدة, احمد بن حجر الشافعي betreffend eine dem $+\frac{973}{1565}$ zur Entscheidung vorgelegte Frage, in Bezug auf gewisse Aussprache mancher Çūfīs beim الذي und einige Manieren beim Beten.

3194. We. 1631. 10) f. 1876 -- 193

Format etc. u. Schrift wie bei 5). - Titelüberschrift:

كتاب الرسوخ في مقام الشيوخ Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل طريق الولاية: Anfang: سببا على اقتنفاء آثار النبوة . . . أما بعد فيقول . . . عبد الغني أبر النابلسي . . . هذه انرسالة كشفت فيها عن طريق الولاية التي كان عليها السلف الصالحون الغ

Diese Abhandlung des 'Abd elgani ibn ennābulusi † 1143/1730 (No. 1372) betrifft das Verhältniss des Lehrers zum Schüler, mit Rücksicht auf die Observanz in früherer Zeit und auf die Missbräuche zur Zeit des Verfassers.

فانك تصل بذلك الى مقصودك: Schluss f.193b وتنفع به على معرفة معبودك ان شاء الله تعالم، انتهى ما ذكره الجيلي رج وقد كملت الرسالة المباركة، Abschrift im J. 1158 Moh. (1745).

3195. Pm. 216. 5 f. 88 – 111.

Format etc. und Schriegen 1) - Titel f. 884: نظم القلادة في كيفيد الجلوس على السجادة

الجلوس statt اجلاس المبيد Beenso im Vorwort f. 89", aber Verfasser: s. Anfang.

احمد نله انذى نصب من قبل : Anfang f. 88 من عباده علما موصلا اليه ... وبعد فيقول العبد الفقير ... مصطفى بن كمال الدين بن على الصديقي نسيا انخلوتي طبيقة الحنفي مذهبا . . . قد ورد على وارد شريف من الأحد في يوم الأحد . . . ان اصنف رسالة اذائر فيها بعض شروط المشيخة وصفات من قام في منصبها وكيفية اجلاس الشبخ للمربد على الساجادة المز

Ueber Eigenschaften und Erfordernisse des Lehrers und Schülers der Cüfik und Pflichten und gegenseitiges Verhalten derselben, besonders auch Unterweisung des Schülers zu verschiedenen Graden, von Muctafa ben kemål eddin ben 'alī ecciddīgi elbekrī elhalwatī † 1162/1749 (1161).

Darin eine längere Qaçide (65 Verse, Tawil) des Verfassers, in welcher derselbe die Kette der Lehrüberlieferung seiner Secte von Gabriel herunter bis auf ihn selbst, Glied für Glied, nachweist. الا يا نديمي تم نذا انت نئيا : Es beginnt f. 101^b وقد لاحت الانوار من داخل الحجّب

او غير ذلك من المقامات: Schluss f. 111b انعليذ التى خصها الله بالانابر وان نانوا يعتقدون في نفوسهم ذلك والله اعلم

Abschrift v. J. 1178, 1764.

3196. Lbg. 554. 24) f. 310-318.

 8vo , 15-23 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 15^{1/2} \times 9^{1/2}^{\text{cm}})$. — Zustand: etwas fleckig und unsauber; auch wurmstichig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 310° :

٤" الخلاصة الصغرى في مقاصد سالك
 الدنيا والآخرة

(ebenso im Vorwort). - Verfasser f. 310a:

بدر الدين بن عمر سراج الدين العادلي الخريثي طريقة

المحمد لله نبي المجود والاحسان 10° : والمحمد المحمد والكمرم والامتنان 10° . والمحمد والمحمد

Es sei in einer Gesellschaft von Freunden, sagt Bedr eddin ben 'omar sirāg eddin el'ādilī elhoreiti (? um $970/_{1562}$: vgl. No. 3042), davon die Rede gewesen, dass der an der Hand eines Lehrers seinen Weg antretende Schüler wenig Erfolg davon habe. dessen erörtert er hier zunächst Alles, was der Anfänger thun und lassen soll; reine Liebe zu Gott müsse ihn erfüllen, den Lüsten müsse er entsagen; die Liebe aber bestehe in Reinheit des Herzens und dem Streben zu Gott hin. Alles gipfle in dem Satze: strebet, bevor ihr sterbt, und demgemäss müsse der Strebende der Welt absterben, indem er 10 erlei befolge und übe: Busse, Entsagung, Gottvertrauen, Genügsamkeit etc. Zu allem diesem führe ihn ein tüchtiger Lehrer den sichersten Weg.

Schluss f. 318b: حين وسالك وسالك اللهم على سالك اللهم مجذوب وسالك بلا جذب وجذب بلا سلوك اللهم على سيدنا النخ و كاتبها فتنة القبر . . . وصلى الله على سيدنا النخ Schrift: gross, kräftig, zuerst etwas vocalisirt. Gegen Ende kleinere Schrift - Abschrift c. 1150/1737.

3197. Spr. 817.

2) f. 233. 234.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verf. fehlt.

الحمد لله الذي اختار لخدمته من Anfang: الحمد لله النويق . . . وبعد فان هذا ما سمح

به الفؤاد في النقيب والاستان اعلم أنّ أول ما يجب على النقيب معرفة الطريق الذي هو وأقف عليها

Einige Bemerkungen (in kurzer Abhandlung) über die Obliegenheiten des النقيب, dem الاستاذ gegenüber. — Schluss (234): حسنتها تحت قدم الشيخ وفي هذا القدر كفاية لمن تأمّل والعارف يستنبط من هذا الكلام

/ 3198. Spr. 851.
3) f. 14^b-18^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

في ذكر شيء من البدايات

قال عمر بن الخطاب رق على : Anfang f.14 الاعمال المنبر سمعت رسول الله صقم يقول انما الاعمال بالنيات . . . قلت النية اول العمل وحسبها يكون العمل واهم ما للمريد في ابتداء امره في طريق القوم ان يدخل طريق الصوفية الخ

Behandelt, was der Anfänger und die Vorgerückten in der Çūfik zu thun haben.

فانه علي غاية الاعتدال واقف : *Schluss f.18 علي الصراط بين الافراط والتغريط

3199. Spr. 851.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Stück aus einem grösseren Werke, das in (ungezählte) Kapitel getheilt ist.

باب النهي عن الشاهد، ثم ان اشد الاشياء 1,88° واصعب الامور استهانة النظر الي الشاهد ;الندم والاستغفار 89° ;كراهية الاجتماع 88°, Mitte ;اختيار القناعة 49° ; الامل والاجل 89° ;مداومة الذكر 40° ;الورع 90° ;كراهية الاشتهار 90° .مداومة الاشتهار 90° .مداومة الذكر 40° ;الورع 90° ;كراهية الاشتهار 90° .مداومة الذكر 40° ;الورع 90° .مداومة الذكر 40° ;الورع 90° ;كراهية الاشتهار 90° .مداومة الذكر 40° ;

Anleitung für den angehenden Çūft. Dass hiermit das Werk zu Ende, ist nicht anzunchmen.

F. 90^b Mitte u. 91^a. 94—97. Stücke aus des Ibn el'arabi. F. 91^b—92^b steht aus dem نوادر الاصول في معرفة اخبار الرسول des ابو عبد الله محمد بن علي الترمذي der 213. Abschnitt. F. 93 Definition çüfischer Ausdrücke

und f. 98°. 99°. einige Aussprüche und eine kurze, an شمس الدين ابن سودكين † 646/₁₂₄₈ gerichtete Vermahnung (رصيّة) des Ibn el'arabı.

3200. Spr. 769.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

قال الله سجانه وتعالى الله يَجَّتَبِي اليه من : An fang يشاء ويهدي اليه من ينيب' الخلف تحبوبون عن الله تعالى سجانه ونفوسهم الامّارة بالسوء المتابعة لاهوائها الخ

Abhandlung cüfischen Inhalts: weist im Anschluss an Sura 3, 174 auf die Nothwendig-keit hin, einem Meister als Führer zu Gott sich anzuschliessen und giebt Vorschriften, was dem Schüler obliege, um zu der rechten gottseligen Gesinnung zu gelangen.

جاءت الامداد الالهية والعلوم: Schluss f. 65^b الدينية وينربي مع الله ولا حول ولا قوة اللا بالله التخ

3201. We. 1665.

50 Bl. 8vo, c. 18 Z. (21¹/₂×15¹/₂; 15¹/₂-16¹/₂×10-11^{cm}). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd. — Titel u. Verfassor f. 1ⁿ:

رسانة الفضل والامنان الى كافة الاصحاب والاخوان لعلى حراز بن العربي

الحمد لله الذي نور قلوب اوليائه : Anfang f.1 الحمد لله الذي نور قلوب اوليائه الطيفة ومعانى شريفة جمعتها من كلام شيخنا . . . ابى العباس التجاني الحسنى الخ

'Alī harrāz ibn el'arabī, wol um 1200/1785 am Leben, hat diese çūfische Abhandlung auf Grund von Unterhaltungen und Mittheilungen seines Lehrers verfasst, welcher f. 13b ausführlicher heisst: احمد بن الختار بن احمد بن الختار بن احمد بن سالم التخبّاني المغاوي دارا ومنشأ المغاوي دارا ومنشأ كسني المغاوي دارا ومنشأ ومنشأ Schlusswort und handelt in dem ersten von den Pflichten und dem Benehmen des Schülers gegen seinen Lehrer; in dem zweiten Stücke von den Vorzügen des Lehrers (und zwar des Abū 'l'abbās ettiģģānī) und dem segensreichen Einflusse desselben auf seine Schüler und

seine Umgebung; in dem letzten von den Vorzügen des Gebetes für Mohammed vor allen sonstigen frommen Handlungen u. theilt einige Gebete mit. مقدمة عادية لانواع الرشد والفلاح داعية المقصد في كرامة الشيخ... وما خصد الله بعن محص فصله 13° كرامة الشيخ... وما خصد الله بعن محص فصله 23° خاتمة نافعة لانواع الخير ناقعة

فانه يغار ان يسمعه غيره وما : *Schluss f. 36 يسر الله ثم غيره فننوهه والسلام وهذا آخر ما يسر الله . . . ونساله سجنه ان يمن علينا بالرشد والهداية . . . انك ولي والقادر عليه وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Stichworto - - Abschrift im J. 1223 Çafar (1808) von ما المنابي البخاري. - Arab. Foliirung.

F. 37—38 die Gebete wieder, , welche f. 28^b—30^a stehen. F. 40—41^a Zusammenstellung von Qoränversen aus verschiedenen Suren. F. 41^b—48^a eine längere Predigt und f. 48—50 noch zwei Gebete.

3202. Lbg. 107.

4 Bl. 4°, 20-23 Z. (23¹,2×16¹,2; 20×11¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, dünn, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.1°:

رسالة في شروط الشيخ والتلميذ

Der Specialtitel ist nach der Vorrede f. 16:

مرشد العبد لسلوك الطريق واخذ العهد Verfassor: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل المشايخ : Anfang f. 1 الحمد لله الذي جعل المشايخ . . . وبعد فيقول . . . عبد المعطى بن سالم بن عهر الشبلى السملاوي هذه رسالة في شروط الشيخ والتلميذ وفي التصوّف واركانه وفي الطريق الي الله

Kurze Anleitung zur Çūfik, von 'Abd elmo'tī ben sālim ben 'omar eśśiblī essimillāwī. Ausführlicher wird darin über die verschiedenen Arten des العبد (Vertrags-Verbindlichkeit) gehandelt.

ولا فيها متفصل من سلسلة : Schluss f. 4": الاربع عهود عهد النصراني وعهد البهودي وعهد المشرك Damit bricht die Abhandlung hier ab.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, etwas flüchtig, aber deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3203. We. 1815. 3) f. $59^{\circ}-60$.

8vo, c. 18 Z. (18¹/₂×13²/₃; 15-16×12^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله على بن الحسين الشيرجانى الو الحسن على بن الحسين الشيرجانى قدس الله روحه في كتابه المسمى البياض والسواد في حكم خصايص العباد في نعت الربد والعارف والمراد الباب السنون في المكر وغلط اهله وتخويفهم قال الله غر وجل ويحذركم الله نفسه قال الواسطي في معناه لا يامن احد أن يفعل به كما فعل بابليس المن

Von dem oben bezeichneten Werke des 'Alt ben elfiosein esstryjant, das paränetischer Art und çüfischen Inhalts ist und von den Eigenschaften und Kennzeichen der Schüler und Lehrer der Çüfik handelt, ist hier Kapitel 60 mitgetheilt; nach der Randbemerkung auf f.60^b folgt Z.13 ff. noch Einiges aus demselben Werke.

3204. Mq. 119. 26) f. 413-415.

Format etc. u. Schrift wie bei 25).

Bruchstück aus einem Werke, die Pflichtenlehre des angehenden Çūfi behandelnd. Das
Vorhandene beginnt, in Erörterung des Verhältnisses des Schülers zum Lehrer und seines
genauen Gehorsams, mit den Worten: خطأ

Es ist in ungezählte فصل eingetheilt. 413b إفصل الأكل والشرب 414a ; فصل الصلاة 413b . فصل الصلاة 414b . فصل الصحبة 415b ; فصل الكسب والتوكل 414b فان تبعد ذلك وطالبه Zuletzt die Worte: فليف من البلد وكذلك

['] 3205. Mq. 43.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titel u. Verf. fehlt.

Anfang: والسابع دوام ربط القلب بالشيخ بالاعتقاد والاستمداد الخ

Ein Bruchstück, von der Nothwendigkeit, dass der cüfische Schüler sich eng an einen Lehrer anschliesse. — Schluss f. 132a: ويدفعه عما يعوّق العرقان فان علوالهمة [ولا يقع تمم] السالك في العروج الي ذروة العرقان فان علوالهمة [ولا يقع تمم] Die letzten 3 Worte gehören nicht dahin.

3206.

- 1. Wie sich der Schüler zu benehmen habe, behandelt Pm. 419, f. 17. Darüber, dass er sich einen tüchtigen Meister anschaffen müsse und Kennzeichen eines solchen, We. 397, f. 144b. 145a. Wie er selbst zur Stufe des Meisters gelange, Pm. 224, f. 239b—241. Eine Schülerkette (قلسلة البدرية عمر بن احمد العادلي an bis auf الحسن البصري المدرية يستوري, Pm. 344, f. 381a Rand.
- 2. Einige in dies Fach einschlagende Schriften sind noch abgefasst von:
 - الرحمن بن عبد الله الأشبيلي (الله الأشبيلي عبد الحق بن عبد المبتدي المبت
 - 2) معيد بن محمد الفرغاني الحنفي (699/1299)
 u. d. T. سواج المستفيد وغنيمة المفيد.
 - 3) تحمد بن ابراهيم ابن جماعة بدر الدين (133/1332)
 تذكرة السامع والمتكلم في آداب العالم والمتعلم (11.0 عليه المسامع)
 - 4) احمد بن محمد بن سليمان النواعد شهاب الدين $+ \frac{819}{1416}, \text{ u. d. T.}$ المعلم وعمدة المعلم وعمدة
 - 5) على بن خليل أنمرصفى (5 + 980/1524, u. d. T. احسى التطلاب فيما يلزم الشيخ والمريد من الآداب
 - 6) عبد الوهاب الشعراني († ⁹⁷³/₁₅₆₅, u. d. T. مدارج السالكين الي رسوم طريق العارفين
 - 7) تحمد بن محمد الغزي بدر الدين $+ \frac{984}{1576}$, الدر النصيد في آداب المفيد والمستفيد $+ \frac{984}{1576}$
 - 8) صبغة الله بن روح الله البَوْوَجِي النقشبندي (8 $\uparrow^{1015}/_{1606},$ u. d. T. ما لا يسع المويد تركه كل يوم
 - 9) مرعي بن يوسف بن ابي بكر الكرمي (9) بن المرمي بن المرمي بن العارفين وتسليك المريدين العارفين وتسليك المريدين
- عبد القادر بن شيرخ بن عبد الله بن شيرخ العيدروس † 1038/₁₆₂₈, u.d.T. بغية المستفيد بشرح تحفة المريد
- 11) تحمد بن محمد الغزي ابن جم الدين (11 محمد بن محمد الغزي ابن المدين (11 سلم على الفريد في الدين (11 سلم على الفريد في الدين المدين الفريد (11 مدين المدين الفريد (11 مدين المدين الفريد (11 مدين الفريد (11

4. Unterweisung in der Çūfik.

a) der Gottesbegriff.

3207. We. 1633. 8) f. 81-102.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titel u. Verf. f. 81*:

ک" مشکاة الانوار ومصفاة الاسرار لحمد بن محمد بن محمد الغزالی الطوسي

(Beides so auch in der Unterschrift.)

قال الامام ابو حامل . . . Anfang f.81b. . . . الغزالي رحّه الحمل لله فايض الانوار وفاتح الابصار . . . أما بعل فقد سالتنى ايها الاخ الكريم . . . ان ابين لك اسرار الانوار الالهية مقرونة بتاويل

ما يشير اليه ظواهر الايات المتلوة والاخبار المروية

Abhdlg des Abū hāmid elgazzālī † 505/1111, betreffend das göttliche Licht, zugleich mit der (allegorischen) Deutung dahingehöriger Qorānverse und Aussprüche. Auf Wunsch eines Freundes verfasst, aber in kurzer Darstellung, weil der Verfasser zu längeren Erörterungen keine Zeit habe. Zerfällt in 3 فصل.

فى بيان النور الحق هو الله تعالي وان 82 فصل .1 اسم النور لمغييره مجاز محض النخ

فى بيان المشكاة والمصباح والزجاجة 96º فصل .2 والشجرة والزيت والنار

او لمقايسة العقل او بالنور :Schluss f.101b الوقت المحص كما سبق فهذا ما حصر لي في هذا الوقت . . . واستشفاف الانوار الالهية من وراء الحجب البشرية عسير غير يسير والسلام

Obgleich der Verfasser in der Vorrede f.82b die Eintheilung in 3 فصل ausdrücklich angiebt, enthält die Abhandlung doch nur obige 2. فصل

HKh. V 12086 und 12087. (Auch von diesem ist angegeben in 3 فصل). Collationirt.

Lbg. 277.

23 Bl. 4to, 25 Z. $(25^{1}/_{2} \times 15; 17^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}$ ^{cm}). — Zustand: fast lose im Einband; an der oberen Ecke etwas HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

beschädigt. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser abgekürzt: مشكاة الانوار للغزالي.

Schrift: gross, kräftig, gefällig und deutlich, vocallos. Stichwörter roth oder rothüberstrichen. — Abschrift von منافقیه سافقیه um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅. — Collationirt von demselben; am Rande oft Verbesserungen.

3208. Spr. 853.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titsl fehlt; er ist etwa:

ر" في المعرفة

Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام جمال الاسلام: Anfang f. 165^b: وزين الدين أبو حامد محمد بن محمد بن العرفة معرفتان معرفة الحق ومعرفة الحقيقة فمعرفة الحق هي الفرار من النفس الخ

Abū hāmid elgazzālī † 505/1111 handelt hier von der Erkenntniss des Wesens Gottes und unter welchen Bedingungen dieselbe möglich sei, und welches die Kennzeichen des "Erkennenden" (العارف) seien. — Die Abhandlung zerfällt weiterhin in mehrere

فصل في حجاب العبد عن الله

فصل في حقيقة الدنيا

فصل اعلم ان الرؤية رؤيتان 171 الرؤية

u. s. w. Weiterhin:

فصل في الذكر 174°; فصل في الفناء والبقاء 174°

فصل في الابتداء والانتهاء 176°

فصل في السكر °177 ;فصل في البلاء °176

Den Schluss macht eine قائدة, in der die verschiedenen Arten der Seele erklärt werden, näml.: النفس الامّارة اللوّامة الملهمة المطمئنة الراضية المرضيّة الصافية

وهي عبارة عن الذلّ والانكسار : *Schluss f. 178 والفاقة والافتقار والسلام تمت

21

3209. Lbg. 271.

70 Bl. 8°°, 13 Z. (17¹/2 × 12¹/3; 12-13 × 9°m). — Zustand: zieml. unsauber. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titelüberschrift f.2b:

ك فنرهة السالكين للامام الغزالي جة الاسلام،

ولما كان حمد الله تعالي : Anfang f. 2b: ولما كان حمد الله سجانه وذكره المقام الاعلى . . . وبعد فان الله سجانه وتعالى شرف الاسلام على جميع الاديان الن

Die Vorrede des Werkes, in deren Anfang (nach der obigen Stelle) alle Gottesnamen aufgeführt werden, geht bis f. 9b. Dann beginnt das Werk selbst f. 9b Mitte so: الحمد لله الوهاب المسالك اولى الالباب ... وبعد فان العبد الصعيف ... تلمح في فكره ما تيسر تلوه من الكلام الخ

٢٠ البيان في مسالك الايمان

الحمد لله بداية الآخر بلا نهاية . . . وبعد فانه لما الأول بلا بداية الآخر بلا نهاية . . . وبعد فانه لما خلف الله . . . الانسان وطلب منه علم البيان المن

Çufische Glaubensauffassung: von Gottes Wesen; vom jüngsten Gericht (die verschiedenen Ausdrücke dafür f. 18—19); vom Paradies und der Hölle; von der Rechenschaftsablegung; die 10 Wege, um der einstigen Strafe zu entgehen f. 20b ff. Darauf: معند عليل وقل من ينجو من علته بعد تملكها أعلم أن لا يجب أن يتقلد القضاء اللا من خصلة محمودة وعشرون خصلة محمودة

اعلم أن لا شيء أفضل من لخق وبيبانه والعبل به وجريانه 61⁶ فضل من لخقص وبيبانه والعبل به وجريانه 65⁶ فصل مختصر في شأن هذا الزمان واهله

Das Ganze schliesst mit einem Gebete, dessen Schluss f. 69b: ونعم المعين النصير وسجان ربك رب وكالم المرسلين وللد لله رب لعالمين العزة عما يصفون وسلام على المرسلين وللد لله رب لعالمين

Dies Werk ist schwerlich von Elgazzali verfasst.

Schrift: gross, dick, rundlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. $^{1150}/_{1737}$.

F. 1 und 70 enthalten theils andere, theils Räthsel-Verse, von späterer Hand in klein. Schrift.

3210. Spr. 1968.
5) f. 39-51^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. f. 39a:

هذه رسانة في بيان العلم اللَّدُنِيّ لحجة الاسلام ابي حامد الغزالي

الحمد لله الذي زين قلوب : Anfang f. 39⁶: خواص عبيده بنور الولاية . . . [اعلم] اعانك الله ان واحدا من اصدقائنا حكي عن بعض العلماء انه انكر العلم الغيبي اللدني الذي يعتمد عليه المتصوفة الم

Uchen die tiefere mystische Erkenntniss Gottes. Elgazzālī handelt den Gegenstand in mehreren نصل (wie es scheint, 5) ab, ohne besondere Ueberschriften. Er giebt dabei eine Uebersicht über die Wissenschaften überhaupt, die er in 2 Theile theilt الشرعى والعقلى, von denen der 1. (الشرعى والعقلى) in 2 بنوع والعقلى der andere in 3 شرتبة والعقلى).

جتاج الى زيادة شرح يتيسر بعون : Schluss f.51b الله تعالى والآن تختم هذه الرسالة فان هذه الكلمات كفاية لاهلها ومن لم يجعل الله له نورا فما له من نور' تمت'

HKh. III 6314. — Anders 6236 (wo er die Abhandlung mit gleichem Titel und Anfang zuschreibt dem ابو الحسن على بن احمد بن الحسن الحسن.

3211. Pm. 185.
6) f. 25-46.

 8ro , 13 Z. (Text: $10^{1/2} \times 6^{1/2}$ °m); von f. 40 an 15—19 Z. (11 \times 8°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich (von f. 40 an: gelb), glatt, ziemlich dünn. — Titel f. 25°a:

ك" شعب الأيمان

Den vollständigeren Titel s. am Schluss. — Verfasser f. 25": صدر الدين القونوي

الحمد لله الذي نور ضماير : Anfang f. 25^b: الما بعد فهذه ارباب الدين بانوار الاسلام والايمان . . . أما بعد فهذه خالة تميط الخمار عن وجوه ابكار معان واسرار متجنحة بمحاسن الفاظ نبوية وجوامع كلمات مصطفوية البخ

Çüfische Abhandlung vom Glauben und den Spaltungen darin. Es gebe deren mehr als 70; die beste habe das Einheitsbekenntniss Gottes; auch die Scheu الحياء d. i. Ehrerbietung gegen

Gott sei dahin zu rechnen. Es werden hier also die Begriffe des Glaubens, der inneren Erhebung, der Selbstveredlung u. s. w. erörtert. Als Verfasser ist hier Cadr eddin elgonawi $+\frac{678}{1274}$, in Mq. 123, 4, f. 34° aber Sa'id ben mohammed ben ahmed elfergani sa'd eddin † 699/1299, sein Schüler, angegeben; HKh. aber nennt als solchen den Ibn el-'arabī. — Beginnt nach der Vorrede f. 26a: اعلم أن الايمان عبارة عن نور حاصل من قبل الحق النخ ازالة احكام الغلبات وغلبات : Schluss f. 46b:

الاحكام يشتمل الكل وجمع الجيع والله يقول الحق وهو يهدى السبيل هذا آخر كتاب تحريم البيلي في تقريم شعب الأيمان ورنب الاحسان والله اعلم الرخ

Schrift: ziemlich gross, geläufig, fast vocallos. -Abschrift c. 1200/1785. - HKh. IV 7572.

Mq. 123, 2, f. 34-41*.

 8vo , c. 20-22 Z. (Text: $13^{1}/_{4} \times 9^{1}/_{2}-10^{\text{cm}}$). - Zustand: im Ganzen gut, aber nicht frei von Flecken. -Papier: gelb, glatt, stark.

Verfasser: s. bei Pm. 185, 6. Anfang ebenso. Die Abhandlung bricht hier ab mit den Worten: مشتملة على جميع الصور والامزجة الحسية وحقيقة

Schrift: (bis f. 35a) ziemlich klein, deutlich, gleichmässig, etwas vocalisirt. Dann kleine flüchtige Gelehrtenhand, in einander gezogen, schwierig, vocallos. Der Titel von derselben Hand. - Abschrift um 800/1397, nach der Handschrift des Verfassers.

3212. Spr. 795.

78 Bl. 8vo, 15 Z. $(21^{1/2} \times 12; 12^{1/2} \times 7^{cm})$. — Zustand: wurmstichig, der Rand oft ausgebessert. - Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. - Einband: brauner Lederband, gut. — Titel (von neuerer Hand) f. 1a (so auch zu Anfang der einzelnen Papierlagen, oben):

مفتاح الغيب

.صدر الدين القونوى Verfasser fehlt. Es ist: صدر الدين

ان يتخذك وكلا حمدا عايدا منك اليك . . . وبعد ومفتاح قفل نشاتنا ورحمة الله وبركاته٬ تم فأن العلوم منها امهات اصلية وفروع تفصيلية النخ

In diesem Werke sucht derselbe Verfasser auf wissenschaftliche Weise zur Erkenntniss des göttlichen Wesens und der darin liegenden Geheimnisse anzuleiten. Das Werk zerfällt in ungezählte Abschnitte. Es beginnt, nach einer langen Einleitung über Wesen, Inhalt u. Zweck der Wissenschaften, die in der Theologie gipfeln, فصل شريف يشتمل على علم عزيز خفى لطيف 4.8° [اعلم أن الحق هو الوجود المحض الخ]

فصل [ولما كان الحق سجانه من حيث حقيقته] 13ª u. s. w. Zuletzt: في حجاب عزّه المز

تتمة لهذا الفصل يتصمى ضابطا شييفا كلّيا 644 في بيان بعض اسرار النهايات

فصل في سر الكلام واحكامه ولواحقه 65ª 69b تتمة كلية وخاتمة جامعة

الشرح لهذا الوارد بلسان الوقت والحال والمرتبة "72 قولى ما حقيقته

Mit f. 78 hört das Werk hier auf: der Schluss, etwa 32 Bl., fehlt. Die letzten Worte قبل تعينه بهذا المزاج العنصري من حيث 'f.78° sind (= We. 1663, f. 60^b, Z. 6).

Schrift: Persischer Zug, klein, gefällig, gleichmässig, gut u. deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande im Anfang bisweilen kurze Glossen. Nach f. 30 fehlen 2 Bl. - Abschrift c. 1800. - HKh. VI 12581.

3213. We. 1663.

81 Bl. 8vo, 15 Z. $(18 \times 13^{1/2}; 13^{1/2} \times 10^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, der Rand nicht überall sauber; nicht frei von Wurmstichen, die aber zum Theil ausgebessert sind. -Papier: gelb, dick, glatt. - Einband: guter rother Lederband mit Klappe; dazu ein Pappfutteral.

Dasselbe Werk. Titel f. 1b: ك" مفتاح غيب الجمع والوجود

Verfasser (ausführlich) und Anfang ebenso. finden sich in dem Text, der فصل Besondere bei Spr. 795 fehlt, nicht. — Das Schlusswort خاتمة تتصمن وصية ومناجاة بلسان : «steht f. 79 من السنة الكال اعلم أن الذي يذكر في هذا الفصل الإ

ولا تحجينا في كل ما تقيمنا : Schluss f. 81*: فيه من حصرات قدسك وحلاوة شهودك وأنسك اللهم احمد نفسك عمن امرته :Anfang f. 1 آميين آميين والحمد لله وسلام على عباده . . .

Schrift: klein, ziemlich weit, gefällig, gleichmässig, wenig vocalisirt. Der Text in rothen Linien. Am Rande stehen im Anfange einige längere Glossen. — Abschrift von حمد بن بابا فرم um 1000/1591. — Collationirt.

F.1° und 81° stehen einige Stellen aus den عبد الرزاق des الاصطلاحات.

3214. Spr. 796.

322 Bl. 4°, 19 Z. $(25 \times 17; 18 \times 9^{1/2} - 10^{cm})$. — Zustand: etwas wurmstichig, zum Theil ausgebessert: so besonders im Anfang mehrere Blätter, unten im Text. Fast lose im Deckel. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: rother Lederband. — Titel f. 2^b (Vorrede) und f. 322^a (Unterschrift):

مصباح الانس بين المعقول والمشهود في شرح مفتاح غيب الجمع والوجود

Werfasser: شمس الدين محمد بن محمد الفناري Er heisst ausführlicher:

محمد بن حمزة بن محمد الروسافي الرومي الحنفي ابن الفناري [وابن الفنري] شمس الدين

سجانك اللهم وتحمدك حمدا : Anfang f. 1 اللهم وتحمدك حمدا بيرتضيع ذاتك . . . وبعد فان التنفر عن تشذّب اراء علماء الرسوم بتوفر تذبذب اهواء امناء العلوم الي حدّ لا يرجي تطابق طرايقهم الخ

Commentar zu demselben Werke, von Mohammed ben hamza ben mohammed errümt ibn elfenārī (oder ibn elfenerī) sems eddīn, geb. 751/1850, † 884/1430. [Der Gentilname entweder von dem Orte Fenār oder von dem Geschäft seines Vaters als Leuchtthürmer.] Das Werk ist eher eine Bearbeitung des Grundwerkes, als ein eigentlicher Commentar, doch ist der Text ganz aufgenommen.

Der Inhalt ist so vertheilt:

الفاتحة في مقدّمات الشروع :(فصل 5 in 5) في الفاتحة في العلوم الشرعية الالية التي 3° فصل .1 الامهات الاصلية وفروعها الكلّية

(f.17* eine Tabelle über: مراتب السلوك الى الله

سابقة التمهيد الجملي في المهات : (فصل 10 in 10) والمعاد المرتباطيي

التمهيد الجملي في تصحيح :(مقام 10 in) 50° فصل. الاضافات التي بين الذات والصفات

وصل في بيان ان مبدئة الحق والاحكام 670 التفصيلية التي يعرف ويقع فيها الكلام باي اعتبار حقيقته من حيث هو ومرتبته التي هي الالوهية التي هي النسبة الجامعة للنسب الالهية والعلمية التي هي حايق الكاينات

من التمهيد الجملي : (مقام 4 in 4 99 فصل .2 في تصحيح النسبة التي بينه سجانه باعتبار اقسام اسماء الصفات وبين تكوين اعيان المكونات

خاتمة التمهيد الكلي الجملي في بيان متعلّق 117 طلبنا بالاجمال وباي اعتبار لا يتناهي مراتب الاستكمال

Nach dieser Einleitung folgt das Hauptstück: 123° الباب الذي في تعيين كليات جهات الارتباطات المشتي بينه سجانه وبين العلويات والسفليات هو المستي بباب كشف السر الكلي وايضاح الامر الاصلى (in 12).

فى كشف المرتبة :(اصل 16 in 16 فصل 1. المحامعة لجميع التعينات

فى اول المراتب المنعوتة وهي "124 اصل.1 مرتبة الجمع والوجود

يتضمن ضابطا عزيزا عام الفايدة 239 فصل .5 للمبتدي والمنتهي في بيان البراءة عن التخليط المذكور والتنبية على الحضور في الحقايق

في بيان ضابط في أن كل علم 253 فصل.10 من العلوم المتعلقة بالمظاهر أو الظواهر يستلزم عملا ويناجر الكلام فيد الي تقسيم العلم بما عاينه ذلك العبل وما ليس كذلك

في اسرار الكلام الذي هو نسبة 256 فصل.12 بين الظاهر والمظاهر

263° (diese Ueberschrift fehlt hier; steht so Spr. 797, f. 230°): تتقة كلية وخاتمة النامل الذي هو جامعة في الانسان الكامل الذي هو اول الاوايل في التوجه الالهي الشامل٬ (in 17 سؤال 17)

خنام الكلام يكشف سراير خواص الانسان 406

فاستجب دعانا با ارحم الراحيين : Schluss f.322* والحجد لله وسلام على عباده . . . وعلى امامنا ومفتاح قفل نشأتنا ورحمة الله وبركاته وحسبنا الله ونعم الوكيل

Vorauf geht ein Inhaltsverzeichniss, flüchtig geschrieben, auf 2 Blättern.

(F. 207^b fehlt die tabellarische Uebersicht: s. Spr. 797, f. 180^b).

Schrift: Persischer Zug, ziemlich gross, gleichmässig, gut, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1800. Collationirt. — HKh. VI 12581. 12154.

3215.

Dasselbe Werk in:

1) Spr. 797.

275 Bl. 8°°, 23 (25) Z. (203/4×15; 14×9°m). — Zustand: wurmstichig, vielfach ausgebessert, fleckig. Der Text ist Anfangs (am Rücken) beschädigt. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: schöner Halbfranzbd.

Titel, Verfasser (ganz kurz) und Anfang ebenso. Nach f. 255 fehlt der Rest, ist aber aus Spr. 796 (von f. 290^a, Z.18 an bis zu Ende) ergänzt. Nach f. 1 fehlt 1 Bl., nach f. 8 21 Bl. Die Arabische Foliirung geht bis 255; die fehlenden 22 Bl. sind darin mitgezählt.

Schrift: ziemlich klein, dick, gedrängt, ziemlich deutlich, vocallos. Rothe Ueberschriften. Die Schrift von f. 256 an ist Persischer Zug, klein, fein, ziemlich gut, gleichmässig, vocallos. — Abschrift um etwa 1000/1591; die Ergänzung von c. 1250/1834. — Collationirt.

2) Pm. 519.

258 Bl. 8vo, 25 Z. (20×15; 14×9¹,2^{cm}). — Zustand: der obere Rand im Anfang besonders wasserfleckig, ein wenig auch am Ende oben und unten wasserfleckig. Die ersten Blätter am Rande ausgebessert. Bl. 6—9 eingerissen. Nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: rother Lederband.

Titel (f. 2^a vollständiger als f.1^a), Verfasser (ganz kurz), Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: klein, etwas gedrängt, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift in Mekka im J. 1051 Ragab (1641). — Collationirt.

F. 258^b enthält ein Stück aus Kap. 412 des كتاب الفتوحات المكية des Ibn el'arabī. 3216. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 62). Zum Theil fleckig. — Titel fehlt. Verfasser fehlt: s. Anfang.

قال الشيخ ...سيدي ابو الطيب الغزى :Anf: هذا ما التقطته من الكتاب الآتى ذكره للعارف الكامل ... شمس الملة والحق والدين محمد بن حمزة الفناري رحم

Auszüge aus dem selben Commentar des Ibn elfenārī, von Abū 'ṭṭajjib ben bedr eddīn elgazzī (um 1020/1611). — Schluss f. 1806: واحوال نبي الصورة المتعلقة بالحقيقة وكل ممكن كان كما ذكر الحالة ادري من غيره انتهي الانتقاط المركب من غيره انتهي الانتقاط المركب من غيره التهي الانتقاط المركب التهي الانتقاط المركب المركب التهي المركب المركب التهي التهي المركب ال

Abschrift im Jahre 1077 Sawwāl (1667). HKh. V 12154 und besonders VI 12581.

Andere Commentare dazu sind von:

- .108/₁₆₉₁ + عثمان بن فتح الله الجَلْوَتي (1
- 2) عبد الرحمن افندي رحيمي البرسوي (2 um 1158/1745.

3217. Lbg. 852. 1) f. 1-42^b.

48 Bl. 8vo, 16-18 Z. (201/3 × 141/2; 131/2 × 91/3^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, der Seitenrand etwas fleckig; nicht ganz ohne Wurmstich. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel f. 2ⁿ:

ك" الطريق الجادة في نبل السعادة Verfasser: s. Anfang.

قال . . . تاج الديس : Anfang f. 2b: تاج الديس الدين ابي بكر ابو الفصل احمد بن فخر الدين ابي بكر محمد عبد الكريم ابن عطاء الله رق ايها العبد اطلب انتوبة من الله في كل وقت فإن الله تعالى قد قربك اليها الخ

Anleitung, zum Glück, d. h. zur Erkenntniss Gottes zu gelangen; von Ahmed ben mohammed ben 'abd elkerim eliskenderitäg eddin abu 'lfadl ibn 'aṭā allāh † 709/1309.

وانت الظاهر ام كيف تغيب وانت الرقيب: Schluss الحاضر والله الموفق وبه استعين وصلى الله على سيدنا البخ

Schrift: magrebitisch, klein, gleichmässig, etwas vocalisirt, in der zweiten Hälfte ziemlich blass, Stichwörter meistens roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3218. We. 1775. 2) f. 7-14.

8°°, 15 Z. $(17^2/3 \times 13^1/3; 11^1/2-12 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: zu Anfang und am Ende fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel und Verfasser f. 7°a:

تقريب المرام في تهذيب الكلام للبلقيني

خلف الله تعالى الانسان على : Anfang f. 7b: على الانسان على الموت ولذلك ما هو عليه بحق من خَلف وخُلف ورزق ولذلك المناء المناء المناء الكون الاكتساب والعبر جوهر نفيس فلا تصرف منه فرة الا في كسب ولا تكسب الا ما كلفته واذا ابحت النظر الي الله تعالى لا تنظر اليه الا مكلفا عنه مامورا منه لتكون ناظرا اليه به والسلام

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. — Abschrift um 846/1442.

3219. We. 1631. 6) f. 165-177.

Format etc. und Schrift wie bei 5). — Titel und Verfasser f. 165^a (auch in der Unterschrift):

كتاب مراتب الوجود لعبد الكريم الجيلي

الحمد لله الذي اعطي : Anfang f. 165^b: الحمد الذي اعلى النمام والنمال . . . أما بعد مراتب الوجود حقها على النمام والنمال . . . هو العلم بالله المن اولي ما اعتنى به العقلاء . . . هو العلم بالله المن

'Abd elkerım elģīlī, um 826/1423 am Leben (No. 2314), führt hier Folgendes aus. Die Erkenntniss des Wesens Gottes ist von höchster Wichtigkeit; sie zu erlangen durch Umgang mit Eingeweihten und Belehrung von deren Seite ist besser als durch Studium der bezüglichen Werke. Sie ist aber bedingt durch die Kenntniss der Existenz an sich; denn ohne sie kann der nicht begriffen werden, der das Vorhandene zur Existenz gebracht hat. Diese Existenz aber ist sehr mannigfacher Art; sie lässt sich in 40 Hauptstufen darstellen; sie sind der Gegenstand dieses Werkes. 167b الموتبة الأولي من مراتب الوجود هي الذات وبغيب الغيب الخيب الغيب الخيب الغيب الغيب الغيب الخيب

المرتبة الثانية . . . هي اول التنزلات الذاتية 167 الموتبة الثانية 167 المعب عنها بالتجلى الاول

المرتبة الثالثة . . . هي النزول الثاني المعبّر 168° عنها بالواحدية الخ

سي النبات وهو الجسم "38. f. 176 من المعدن المعدن Die 39. f. 176 هي المعدن المعدن عبي الحيوان وحده العقلاء بانه الجسم النامي المتحرك Die 40. 177 هي الانسان وبه تهت المراتب وكمل العالم "77 المراتب وكمل العالم "77 المراتب وكمل العالم "97 المراتب وكمل العالم "97 المراتب وكمل العراتب وكمل العراتب وكمل المراتب وكمل العراتب وكمل المراتب وكمل المراتب وكمل العراتب وكمل المراتب وكمل المرا

فلله درّ من عرف نفسه : Schluss f. 177a: معرفته الله الموفق معرفتي اياها لانه عرف ربه معرفته لربه والله الموفق للصواب واليه المرجع والمآب والحمل لله المن Abschrift im J. 1158 Moh. (1745). — HKh. V 11754.

3220. Spr. 822. 1) f. 1-17.

129 Bl. 8°°, 19 Z. $(20^{1}/_{3} \times 14^{1}/_{2}; 15 \times 9^{2}/_{3}^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser f. 1a oben am Rande:

لفحات القدس لسيدي عبد الغنى النابلسي Dies ist unrichtig. Anfang und Schluss wie bei We. 1631, 6.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, etwas vornüber, gewandt und gleichmässig, vocallos. Text in rothen Linien; Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1099/1688 von خبي الدين السلطي. Versificirt ist das Werk von غرس الدين الخليلي الخليلي الخليلي الخليلي الخليلي الخليلي العبد الله البوسنوي عبد الله البوسنوي العبد الله البوسنوي المعادية ا

3221. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titel u. Verf. f. 178a:

هذه الرسالة المباركة المسماة بمُرلَّفة التمكين لعبد الكريم الجيلي

حمد الله لصفاته توحيده :Anfang f. 178b لذاته فهو الواحد لا عن توحيد . . . أما بعد فان التوحيد عظيم شاند عال مكانه الخ

Derselbe Verfasser handelt hier über die Schwierigkeiten, das Wesen Gottes zu erfassen und zugleich auch über die Möglichkeit, eine Stufe zu ersteigen, auf der die Erkenntniss desselben erreichbar wird. — Schluss f.183°: من الله المناه العالم محدث باعتبار حكم الذي يقتصيم العالم لذاتم وهذا آخر ما أوردناه . . . وهو آخر ما جري بم القلم الاعلى لجريان أملائنا في هذه الرسالة وصلى اللم المناه المعلى لجريان أملائنا في هذه الرسالة وصلى اللم المناه المعلى المعلى

3222. Spr. 854. 2) f. 38⁶-44^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). (Schrift etwas grösser.) — Titel fehlt. Nach der Unterschrift (u. auch f.1a): الرسالة القدسية في بيان المعارف الصوفية

Vorfosson a Anfons

Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام . . . شمس : An fang f. 38b الدين لتحمد بن حمزة [بن] للحمد الحنفى . . . التحمد الله الذي علم في الازل بعين علم بذاته جميع ما ظهر ويظهر التي الابد . . . أما بعد فاعلم اليها المتشوق التي المتطلع على حقيقة التوحيد الخ

Mohammed ben hamza ben moh. errüçäfi elhanefi ibn elfenārī (oder ibn elfenerī) sems eddin, geb. 751/1350, † 834/1430, behandelt hier die çüfischen Vorbegriffe zur Erkenntniss des Wesens der Einheitslehre Gottes und führt deren 9 auf.

والصلوة على خير الخلايف الدليل: *Schluss f.44 الني اقرب الطرايف محمد وآله وصحبه اجمعين تمنن (In der Unterschrift steht als Sohnsname ابن الغفاري, was falsch ist.)

We. 1704, 6, f. 63—65.

Format etc. und Schrift wie bei 5).

Dasselbe Werkchen. Titel fehlt. Verfasser ausführlich. —

Auf f. 63^a eine Anfrage in 5 Versen, ob das Tabakrauchen erlaubt sei, nebst der bejahenden Antwort in 6 Versen von منال الدين افندي.

Ein Commentar ist zu dieser Schrift von ما المعروف بنوعي † 1007/₁₅₉₈ verfasst.

3223. Lbg. 880.

4to, 23 Z. (22³ 4 × 13¹/₂: 14 × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel und Verfasser fehlt, steht aber in der Unterschrift f.26^b:

الرسالة الزوراء للجلال الدواني

الحمد لذاته لولية بذاته والصلوة منه :Anfang على مرتبته الجامعة جميع صفاته وبعد فهذه نبذة من الحقايق بل زبدة من الدقايق منبثة عن تشبيهات مبنية على تنبيهات الخ

In dieser kleinen Abhandlung erörtert Geläl eddin mohammed ben as 'ad eddewānī † 908/1502 verschiedene philosophische u. çūfische Punkte (z. B. Ursache und Wirkung, Einheit des göttlichen Wesens etc.). Der Gedanke zur Abfassung ist ihm unweit des Tigris (der auch الزوراء heisst) bei Bagdād durch Erscheinen 'Alt's im Traum gekommen; daher der Name derselben. Er hat sie im J. 872 Gom. II (1468) vollendet.

واشركنى فى صوالح دعواتك والصلوة :Schluss فى والسلام على القدسيين خصوصا سيدنا الكل فى الكل وآله ومحبه اجمعين والحمد لله رب العالمين

Schrift: sehr klein, gefällig, vocallos. — Abschrift im Jahre 983/1885 von على شناسي. — HKh. III 6874 (hat einen anderen Anfang, denselben wie Cod. Oxon. 500, 19).

3224.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Pm. 369, 2, f. 25-27.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

2) Pm. 369, 10, f. 85-89.

8vo, 21 Z. (Text 14 × 7^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser fehlt. — Schrift: klein, fein, zierlich, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1946/1830.

3) Spr. 806, 3, f. 71b. 81-83a.

Format etc. und Schrift (Text $17^{1/2} \times 7^{1/2}^{cm}$) wie bei 1). — Abschrift im J. 1097 Śa'bān (1686).

/ 3225. Pm. 369.

11) f. 89b-98.

Format etc. u. Schrift wie bei 10). — Titel fehlt. In der Unterschrift steht: شرح الزوراء Verfasser fehlt; es ist الدوائي

اما بعد الحمد لولية والصلوة على نبية :Anfang فافى لما فرغت من تهذيب الرسالة الموسومة بالزوراء . . . التمس منى بعض الاصدقاء . . . ان اكتب عليها حاشية الخ

Glossen zu derselben Abhdlg, vom Verf. selbst, welcher beide zusammen hier zu einer Schrift verarbeitet hat, die er الر" الحوراء nennt. Sie beginnt so f. 906: التحمد لذاته لوليه بذاته التحمد لذاته المحمد الأول راجع التي الوالتي اي الحمد المخ فظل هائما في مهاوي الحيرة : Schluss f. 986: فظل هائما في مهاوي الحيرة : طلا بعيدا والسلام على من اتبع الهدى وضل ضلالا بعيدا والسلام على من اتبع الهدى

Lbg. 880, 8, f. 23^b—27.

HKh. III 6113 u. 6874.

Format etc. u. Schrift wie bei 7; allein das Werk steht in schrägen Zeilen am Rande f. 23^b—26, läuft f. 27^a zum Theil in schräger Richtung, zum Theil in der von unten nach oben, und nur f. 27^b in der gewöhnlichen horizontalen.

Dieselben Glossen des Verfassers. Titel in der Unterschrift: الحوراء شهر الزوراء. Anfang wie bei Pm. 369, 11. Schluss: وفقناً لما ينفعنا والعبل وله الحمد حمدا يوافي عقيد نعم ويكافي مزيد فصلة وكرمة والصلوة والسلام على سيدنا الج

3226. Spr. 806.

83 Bl. 8°°, c. 31 Z. $(21^{1}/2 \times 12^{1}/2; 16^{1}/2 \times 7^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich wurmstichig, fleckig. — Papier: gelblich, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel fehlt. Nach HKh. III 6113 u. 6874:

تحقيف الزوراء

Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لمن هو محمود بلسان كلّ : Anfang f.1 محمد بن حامد . . . وبعد فيقول . . . كمال بن محمد بن فخر بن على اللاري . . . لما كانت الرسالة . . . الموسومة بالزوراء الكاشفة عن دقايق احوال المبدأ والمعاد النخ

Commentar zu derselben Abhandlg بالحوراء الحوراء, von Kemāl eddin ben mohammed ben fahr eddin ellārī im J. 918 Gom.I (1512) vollendet. Er beginnt f.2a: سواء كان ذلك الاظهار باللسان او بغيره في الثناء باللسان النخ فان قيل التعويف المشهور للحمد هو الثناء باللسان النخ

An den Grundtext der الزوراء (Lbg. 880, 7) schliesst sich das Ende dieses Commentars unmittelbar so an: الغنى الباري الغنى العلم الخرص التيسر لى في توضيح خفيّات الكتاب وشرحة الخرس منذا آخر ما تيسر لى في توضيح خفيّات الكتاب وشرحة الخر

Schrift: klein, gedrängt, doch (ziemlich) deutlich, gewandte Hand, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen. Am Rande ziemlich viele Glossen. Der Text mit rothem م der Comm. mit س eingeführt. — Collationirt. — Abschrift im Jahre 1097/1686, in Elmedīna, von عناينة الله بن شيخ طالب

3227. Spr. 807.

53 Bl. 8vo, c. 25 Z. (21¹/₂ × 15; 17 × 9¹/₂c^m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Katturrücken. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ:

هذا شرح مولانا شيخ الكردى الاسنوى على النروراء وحاشبتها لمولانا جلال الدواني،

الحمد لله المتوحد بجلال وحدة : Anfang f. 1b فاتى لما فاتى لما كثرة اسمائه وصفاته . . . أما بعد فاتى لما رايت الحواشى التى علقها الحبر . . . محمد الدوانى الخ

Commentar zu derselben Abhandlung الحوراء, von Elkurdi elasnawi im J. 1018 Ragab (1609) vollendet und dem Emir Seref hän, dem Vogt im Kurdenlande, gewidmet.

Er bezeichnet darin mit قال في المتن das Grundwerk الزوراء, mit قال في الحواتي die damit verbundene Glosse الحوراء — Anfang desselben f. 2°: بسم الله الرحمن الرحيم اما بعد الحمد لوليه اي بعد تصديقي وانعاني واعتقادي بان حقيقة الحمد . . . والصلاة التي هي افاضة الرحمة . . . على نبية اي نبي ولي الحمد التي هي افاضة الرحمة . . . على نبية اي نبي ولي الحمد المشتملة اشتمال الدال على المدلول على زبد ج زبدة الح

Nach der Vorrede beginnt nun das Werk selbst so (f. 5°): قال في خطبة المتن التحمد لذاته الحواشي الصمير الأول يعني ضمير لذاته والمع المالك من وكذا الصمير الثاني يعني ضمير لوليه والما الصمير الثالث وهو ضمير بذاته فهو راجع الي الولي الخ

ولد الحمد حمدا يوافي عتيد : Schluss f. 52^a عند يوكن مويده ويدافع عنا نقمه بفصله وكرمه والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله والحماية وتابعيه واحبابه والحمد لله رب العالمين

Der Commentator fügt hinzu, er habe dies Werk im J. 1018/1609 vollendet, die beiden letzten Abschnitte (الختم والوصية) zu verdeutlichen aber für überflüssig gehalten.

Schrift: gross, kräftig, etwas rundlich, vornüberliegend, vocallos. Der Text überstrichen. — Abschrift von على الباني, in Haleb, im J. 1123 Moßarram (1711). — Collationirt. — IIKh. III 6113 (hat als Verfasser شيخم الكردوي).

F.53benthält eine in Kreisen dargestellte Uebersicht der Ansicht des ابن العربي تقادر الجواد (الحي) العالم المريد القايل القادر الجواد المقسط) und die Beziehungen ihrer Wirksamkeit.

3228. Pm. 369. 1) f. 1-25ⁿ.

98 Bl. 8°°, 21 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 15^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: zieml. gut; im Rücken u. am unteren Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, etwas glatt, mässig stark. — Einbd: Pppbd mit Lederrücken. — Titel fehlt; nach der Unterschrift:

كشف الزوراء وحاشيتها

Verfasser fehlt; wahrscheinlich der Abschreiber

الفقيه محمود الاردبيلي

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Glosse zu demselben Werk الحوراء.

Anfang fehlt, wahrscheinlich 8 Blätter. Das Vorhandene beginnt: ولا تظهر فان وجدها خيال المساحرة . . . قال في الاصل خيال المساحرة . . . قال في الاصل بل انما يظهر رسمها وهو ارتباط بالوجود الحق كما مر قال في الاصل تنبيه كتب في الحاشية وجه العنوان به ظاهر فان المدرك فيه معلوم المخ

Die obige Stelle des Textes steht Pm. 369, 2, f.25, Z.6; die der Glossen in Pm. 369, 11, f.92*, Z.8.

ويكافى : Der ganze Schluss ist hier so مزيد فصله وكرمة بسبب الشكر لان شكرتم لازيدنكم فالمزيد ما سياتي والصلوة على سيدنا محمد وآله واصحابه وتابعيه واحبائه ابدا دايما كثيراً تم ما تبسّر لنا من كشف الرسالة الموسومة بالزوراء وحاشيتها في يوم الجمعة من شهر رمصان سنة ١٠٢١ من الهجرة النبوية عليه الصلوة والسلام . . . الذين هم خير الانام،

Schrift: Türkische Hand, klein, deutlich, vocallos. Der Grundtext (d. h. Text mit Glosse) roth überstrichen. Abschrift vom Jahre 1202 Ramadan (1788) von الفقيم محمود الاردبيلي (f. 27b).

3229. Pm. 15.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titelüberschrift:

so auch in der Unterschrift. - Verfasser:

الحمد لله الواحد الاحد الولى الحميد :Anfang . . . الما بعد فإن العبد . . . دمرداش المحمدي الصوفى . . . يقول قد سالني الاخ في الله الشاب . . . ابراهيم . . . ان اشرح له بعض قول بعض العارفين الاخ

Çüfische Abhandlung über Einheitslehre, von Mohammed demirdas elmohammed elgerkesi † 929/1523. Der Verf. erläutert den Satz: من سال عن التوحيد فهو جاهل ومن اجاب عنه فهو ملحد ومن عرفه فهو مشرك ومن لم يعرف ذلك فهو كافر

وختم ايضا نوع الانسان باكمل: Schluss S.169 موجود...سيدنا ومولانا محمد... وباسمه الشريف ووجوده اللطيف... والله يقول الحق وهو يهدي السبيل تمت

3230. Lbg. 398. 2) f. 10⁶-13^a.

Format (aber 19-23 Z. u. Text $10^{1}/_2-11^{1}/_2 \times 5^{1}/_2-7^{cm}$) etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist etwa:

Verfasser fehlt. Uebergeschrieben ist f. 10b von ders. Hand:

الحمد لله رب العالمين وصلى الله . . . Anfang: طهر الجال بمظهر الاجلال فشهدت عين جلاله بجمال . . . أعلم يا اخى ان الموصوف واحد ومعانى جميع صفاته واحدة البخ

Nachweis, dass, bei der Einheit des Wesens und der Einheit aller dafür gebrauchten verschiedenen Bezeichnungen, die Erhabenheit und Schönheit in dem göttlichen Wesen ein u. dasselbe ausdrücken. Der Verfasser ist wahrscheinlich El-kāzawānī (sonst auch elkīzawānī) † 955/1548. Die so wie oben betitelte Schrift des Ibn el'arabī (Spr. 783, 1) ist verschieden. — Schluss, ebenso wie der Anfang, mit einigen Versen, deren letzter: فاستغرقتني جملتي في كلها وبقيت فيها فانيا عن ذاتي

/ 3231. Spr. 825.

 8vo , 15 Z. $(17^{1/2} \times 11^{2/3}; 11^{1/2} \times 6^{2/3}^{cm})$. — Zustand: wurmstichig, öfters am Rande ausgebessert; in der unteren Hälfte wasserfleckig. Bl. 105^{a} ziemlich stark mit Dinte beschmiert. — l'apier: bräunlich, stark, glatt. — Einband: brauner Lederbd, am Rücken Goldleisten. — Titel f. 105^{a} , Z.3:

رسالة من عرف الله

Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحدد لله رب العارفين والصلوة : "Anfang f. 105 أبن قطب والسلام . . . أما بعد فيقول شيخ محمد أبن قطب الاولياء شيخ الاتقياء المتخلف باخلاق الله المتصف باوصاف الله محمد بن أحمد بن نصير المعروف بشيخ حسن محمد ابن ميانجيو ابن نصير المستفيض من مولاه النصير الغاروق الحبشنى . . . أنى كنت عند شيخي رق فسال سائل ما الفرق بين القول من عرف الله كل لسانه ومن عرف الله طال لسانه البخ

Abhandlung des Mohammed elfarüqi elgesti über die Sätze: Wer Gott erkennt,

dessen Zunge stumpft ab, und Wer Gott erkennt, dessen Zunge wird lang. Der Verfasser ist im J. 1003/1594 am Leben: s. Spr. 825, f. 277^b.

كلّ لسانه اي Bricht ab mit den Worten: كلّ لسانه المقالتي والحالتي ومن هذا ما في القرآن لا ادري'

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1000/1591. — Arabische Foliirung.

3232. Spr. 825. f. 214⁶-277.

Format etc. u. Schrift wie bei f.159b. — Titelüberschrift:

هذة رسالة جواهر العلوم Vorfassor: s. Anfang.

الحدد لله الذي علم الانسان ما لم يعلم :Anfang ... أما بعد فيقول ... محمد .. الفاروق الجيشنى الاودهي جراغ دهلي ... رحم الله عبدا قال امين انا نرجو ان ايدنا الله سجانه ... وبعد ذلك يقول هذه رسالة معظمة مشتملة على جواعر العلوم الحسنية الموروثة من العلماء الراسخين الوارثيين من الانبياء المرسلين ... عددها سبعة وعشرون من الانبياء المرسلين ... عددها سبعة وعشرون

Abhandlung desselben Verfassers aus dem J. 1003/1594, welche in 27 Sätzen (deren jeder الجوهر) genannt wird) von der wahren Erkenntniss, die den Propheten geoffenbart und von diesen weitervererbt ist, in Bezug auf Gottes Wesen und Eigenschaften in fortschreitender Entwicklung handelt. Diese 27 Stufen werden f. 218^a—219^a kurz aufgeführt. Dann beginnt f. 219^b das Werk selbst so: العقلم المنافى الورثى المنعلق بالاسماء الالهية وظهوراتها الكشفى الورثى المنعلق بالاسماء الالهية وظهوراتها بصورها وآثارها في المظاهر تنفصيلا واجمالا الخ

Schluss (des 27. جوهر, welches handelt f. 277^a: بالفردية بالفردية ألا 277^b: في العلم . . . المتعلق بالفردية ألا 277^b: قال عمّ من عرف نفسه فقد عرف ربه اشارة التي ذلك والله يقول الحق وهو يهدي السبيل فافهم واغتنم تم والله الموفق والملهم للحق . . . فذا آخر ما اردنا بيانه في التاريخ خمسة عشر من الشهر الصفر ختم بالخير والظفر من السنة ثلث والف من الهجرة لله المحد والمنة على التوفيق والشكر لولتي للقايق وللقيق وللقيق

Nach f. 226 fehlt 227—232, und nach 233 fehlt 234, nach 256 fehlt 257.

3233. Spr. 825. f. 183*-187.

Format etc. u. Schrift wie bei f.159b. - Titelüberschrift:

رسالة الحيرة في ذات الله

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة . . . Anfang: والحمد لله رب العالمين والعاقبة والجشتى أما بعد فيقول . . . هخمد . . الفاروق والجشتى والاودهي جراغ دهلي . . . هذه رسالة الحيرة في ذات الله وصفاته واسمائه بفصل الله الخ

Abhandlung desselben Verfassers über Gottes Wesen und Eigenschaften und die Verwunderung, welche dieselben hervorrufen.

فانه كالمطر الكثير في اعطاء الالوف :Schluss. من الدنانير والدراهم

/ 3234. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 59). — Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist

ايوب الخلوتي

الحمد لله مطلق الحمد واتمه . . . Anfang: فمد فخيرة العطف بفتح العين وهو الميل الي المهجور بعد الميل عنه مشارك للعطف النحوي الخ

Abhandlung des Ejjūb elĥalwatī † 1071/1660, über die göttliche Zuneigung. — Schluss: بعد وفاته وانتقاله الي البرزخ فهذا بعض ما تيشرمين معاني العطف الالهي جعلنا الله من اهله والسلام

3235. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 54). — Titel fehlt: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحد لله عذه فخيرة الأكسير: Anfang f.157b

Abhandlung desselben Verfassers über das innere Erfassen Gottes als Ergebniss der Liebe zu ihm. — Schluss f. 1586: منادا اشهدهم اسراره في الوجود والحمد لله وحده

3236. We. 1704.

Format etc. wie bei 31). - Titel fehlt. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله رب العالمين حمدا : Anfang f. 98a الحمد به نفسه . . . وبعد فقد تكلم الفقراء الخلوتية رم في معنى حسن الخلق

Abhandlung desselben Verfassers über den Begriff der "Schönheit des Wesens".

ولا يفسد جميع نلك الا ١٩٥٠: Schluss f. 98°: الغضب ولا يصلحه الا الرضا والسلام

3237. We. 1704.
40) f. 132^a-132^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 39). — Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله المنعم على المومن الذي :Anfang سبق له الايمان . . . هذه فخيرة المكر الالهى هل يدرك المومن او هل هو تختص بالذي قام به الكفر

Abhandlung desselben Verfassers darüber, ob die göttliche "List" auch den Gläubigen (und nicht bloss den Ungläubigen) treffe.

فهو المسعد بالقرب بعد ابعاده وانسلام :Schluss

3238. We. 1704.

Format etc. wie bei 17). - Titels. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله الذي وهب الموفقيين :Anfang العمل بالالهام لا بمقتضى احكام العقول . . هذه فنخيرة قولة صقم أن لله أمرني بالمداراة كما أمرني باقامة الصلوات وهل الغلظة المامور بها على الكفار والمنافقين منافية لها أو لا ومتى يجب المداراة الح

Abhandlung desselben Verfassers über freundliche und harte Behandlung in Angelegenheiten des Glaubens und Unglaubens.

وماواهم جهنم على عدم الرحمة : Schluss f. 89b

229

3239. We. 1704. 12) f. $78^{b} - 80^{b}$.

Format etc. u. Schrift wie bei 11). - Titelüberschrift: هذه فخيرة الوجود المطلق والمقبّد فخيرة والكثرة

Verfasser:

ايوب الحلوتي

الحمد لله الموجود قبل كل شيء :Anfang وبعده . . . وبعد فهذه رسالة لطيفة الحجم في تحقيق الوجود المطلق والوحدة المطلقة الخ

Derselbe Verfasser handelt hier von der absoluten und beschränkten Existenz, der Einheit und Vielheit; er knüpft an ein Gedicht (35 Verse) an, dessen Anfang f. 78^b: وجودي بربي دائني بوجوده عليه واهداني سريعا لوصلني

وجودي بربي دلنى بوجوده عليه واهدانى سريعا لوصلتى فالمطلوب المبرهن عليه فى هذه الذخيرة: «Schluss f.80 مودع فى هذه الابيات فاعرف ذلك والسلام والحد لله وحدة ،

/ 3240. We. 1704.
28) f. 96^a-96^b.

Format etc. wie bei 27). - Titel: s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

للده المعروف بالمعروف ... هذه فخيرة Anfang: المحدوف ... وبه تخلص من السجن واعز به فيه وهو يا ذا المعروف الذي لا ينقطع ابدا ولا جصيه غيره النخ

Derselbe Verfasser erörtert hier, im Anschluss an ein kurzes Gebet Josefs, in wiefern göttliche Wohlthat und Ewigkeit zu Gottes Wesen gehöre. — Schluss f. 96b: فهو متصل منفصل غير منقطع والسلام والجد لله وحده

3241. Pm. 505.
16) f. 48⁶-50^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titelüberschrift:
هذه رسالة شيخنا . . . الشيخ سليمان
Genauer im Vorwort f. 49*:

ذريعة المومنين ووسيلة العارفين

Der Verfasser ausführlicher:

سليمان بن عبد الله الجراني

الحمد لله حمدا يليق بجلاله والصلوة :Anfang . . . وبعد فهذه وجيزة تعين معرفة المعبود ومفيض الخير والجود لخصتها لاخواني المومنين الرخ

Soleiman elbahrant handelt in dieser Schrift, welche er im J. 1101 Gom. II (1689) vollendete, von der Erkenntniss Gottes, und zwar in 6 نمط.

في معرفة سجانه على طريقة اهل f. 49^a نمط .1 الجن والنظر

فى مظانها والله الهادي وهذا آخر :Schluss ما اردنا تحريره وحاولنا تقريره من هذه الرسالة'

3242. We. 1671.

19 Bl. 8°°, 15 Z. $(21 \times 15; 14-14^{1/2} \times 9-9^{1/2}c^{m})$. — Zustand: die obere Hälfte wasserfleckig, die untere Ecke mehrerer Blätter ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappbd. — Titel f.1° $(u.3^n)$:

٤٠٠ علم انوار الرقيقة بالكشف الى منازل
 الطريقة والحقيقة

Verfasser f. 1ª (von der Hand des Sohnes):

منصور الحكيم ابن محمد الحكيم الحلبي

الحمد لله الذي اوجد الوجود :Anfang f. 1 موالحمد والخبته بعلمه وجعلم وحدة جمع وكثرة فرق وتجلي بذاته بما اوجد في علمه علما الخ

Ueber das Wesen Gottes, seine Offenbarung in den Wesen und das Verhältniss der Geschöpfe und des Menschen zu ihm und die Möglichkeit, ihn zu erkennen.

Çüfische Abhandlung, ohne Eintheilung in bestimmte Abschnitte, von Mançür ben mohammed elhalebī elhakım um 1110/1698.

ومن اراد الوصول فعليه : Schluss f. 19ª الي حفظ الاصول وصلى الله على سيدنا . . . الي يوم الدين . . . وهذا آخر ما تيسر علي يد الفقير الي الله . . . على ممر الليالي والايام الخ

Schrift: ziemlich gross, etwas vornüberliegend, deutlich, fast vocallos. Einige Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1124/1712 von مصطفى بن منصور.

3243. Lbg. 554. 8) f. 67-78.

Format (19 Z., Text $14 \times 7^{1/2^{cm}}$) etc. und Schrift wie bei 3). — Titel f. 67^a u. im Vorwort:

عذر الائمة في نصح الامة Verfasser: عبد الغنى النابلسي الممشقى الحنفي الصوفي

الحمد لله الذي امر بالتقوي : • Anfang f. 67b وهو الذي يعلم السر والنجوي . . . أما بعد فيقول . . . عبد الغنى . . . المعروف بالنابلسي . . . هذه رسالة عملتها في اصلاح علماء الشريعة والحققين الخ

Nach Voraufschickung eines Gedichtes zum Dank an Gott für Rettung aus Fieberkrankheit geht 'Abd elganı ibn ennābulusī † 1143/1780 daran, das Verhältniss des Wesentlichen (الحقيقة) und des Gesetzlichen (الشبيعة) zu bestimmen; jenes sei Wurzel, dieses Zweig; jenes gehe auf das Herz, dies auf das Acussere, und je nachdem die Gelehrten diese oder jene Seite des Forschens und Erkennens pflegen, sagt er, suchen sie dem Volke zu nutzen, und sind nicht anzusehen als solche, die von der andern Richtung nichts kennen oder nichts wissen wollen. hat diese auf Erkenntniss des göttlichen Wesens abzielende Schrift im J. 1128 Dū'lqa'da (1716) an Einem Tage verfasst und beschliesst das Ganze mit einem zweiten Dankgedicht für Genesung.

يمنتفع بها عباد الله : "Schluss f. 78 : المقبلون عليه والله يتولى هداهم لانه مولاهم ولو الجرينا القلم على مداه لطالت مسافة خطاء 'Abschrift im J. 1278/1861.

3244. We. 1659.

135 Bl. 4°, c. 17—22 Z. (22 × 16; 15—16 × 9°m). — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken. — Papier: gelb, stark, meistens glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel und Verfasser f. 1°:

هذا كتاب اطلاق القيود في شرح مراة الوجود لعبد الغني النابلسي

(Titel ebenso in der Vorrede f. 2a.)

الحمد لله الذي اظهر جمال وجهه : Anfang f.1 في الفاهلي الفاهلي

الحنفى مذهبا القادري مشربا النقشبندي طريقة . . . يقول لما نصبنى الله تعالى لحدمة ارباب الطرايف المخ

Commentar desselben Verfassers zu der des مراة الوجود ومرقاة الشهود Abhandlung im J. 1088 Dū'lh. (1678) auf Wunsch eines Schülers desselben verfasst. Der Verf. des Grundwerkes ist 'Abd elahad elhalwati ennūri auhad eddin † 1061/1651. Er behandelt die verschiedenen Stufen in der Erkenntniss des göttlichen Wesens, und zwar in Vorwort u. 7 Kapp. Der Commentar beginnt: بسم الله الرحمن الرحيم بدأ بالبسملة في اول كتابه ... الحمد لله اي جميع المحامد والاثنية ... الذي صور صورتنا معشر بني آدم السوية اي المعدلة المستقيمة المز على هيئة مستعدّة: Der Text geht dann weiter so لتعلف الارواح بها العلوية وافاص علينا سجال العلوم اللدنية ... أما بعد فإن افقر الموحدين عبد الاحد المتلقب باوحد الدين النورى يقول لما رايت أن الجع بين الاحكام الظاهرة الدينية وبين بعض الاعلام اللدنية لم ينكشف وجهم المؤ في اثبات الواجب وفي ماهية الوجود f.9b المقدمة في عالم العمي وفي سائر العوالم الكلية العمي وفي سائر العوالم

- في المرأتب السُّتُ وفي الحصراتُ الخمس 43 باب. 2
- في الارواح الكلية من العقول والنفوس 55⁶ باب. 3 الفلكية وغير ذلك
- في عالم المثال المطلق والمقيد والخيال 64 باب. 4
- في عالم الناسوت وفي سرّ الخلافة الربانية °76 باب .5 للحصرة الانسانية
- في تحقيق نقطة الدايرة 88^b باب
- في النور المحيط المشهود المقتضي 105 باب. 7 لمشاهديه وحدة حقيقة الوجود

امر عبده ان لا : Schluss des Textes f. 133b ان لا على الاتمام يتعدي حدّه ولا يتبع ضدّه والحمد لله على الاتمام ثم الصلاة على سيدنا . . . التي يوم الحشر والنشر والقيام،

والقيام بين :Schluss des Commentars وهذا آخر ما كتبناه يدي الله تعالى للعرض والحساب وهذا آخر ما كتبناه بالاستجال . . . واثابنا سجانه من فضله على هذا الشرح ما نرتجيه من القبول انه اكرم مامول واجود مسؤل

Schrift: gross, grob, unschön, nicht undeutlich, vocallos. Der Text roth, auch braun, überstrichen. — Abschrift im Jahre 1151 Rab. I (1738) von حمد الراعي, nach der Unreinschrift des Verfassers. — Collationirt. 3245. We. 1756.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser von anderer Hand:

٤٠ هتك الاستار في علم الاسرارلعبد الغنى النابلسي

(Titel ebenso im Vorwort f.57b u. in der Unterschrift f.68a.)

الحمد لله الذي قطع بصمصام: Anfang f. 57b الخيرة رسم المغايرة والاغيار . . . أما بعد فهذه رسائة في التوحيد لاجل الموحد الوحيد والعاشف الفريد الخ

Abhandlung desselben Verfassers, betr. das Einheitsbekenntniss; verfasst nach den Schriften des Ibn el'arabī darüber. Eingetheilt in 10 فصل. أو في مراتب الوجود 59^b فصل. 2 في الوجود 60^b فصل. 3 في الحين 60^b فصل. 4 في الحين 60^b فصل. 5 إلى التوحيد] 60^b فصل. 6 في الحين 60^b فصل. 6 فصل. 8 في الإتحاد 61^b فصل. 9 في الطال التناسخ 66^b فصل. 8 في الإتحاد 61^b فصل. 5 في الإتحاد 61^b فصل. 6 في الإتحاد 61^b فصل. 6 في الإتحاد 61^b فصل. 6 في الرحمة 65^b فصل. 6 في الرحمة 65^b فصل.

كنت سمعة وبصرة ويده : Schluss f. 68°: ورجلة وحيث قال لك بلسانة الحق حقا فافهم الحق بفهم الحق حتى الفهم اذ لا يفهم الحق الا الحق ولا حول ولا قوة الا بالله' تمت

Pm. 15, 11, S. 107—120.

Format etc. und Schrift wie bei 6.

Dasselbe Werk. Titel:

ک" هتک الاستار في کشف علم الاسرار

Verfasser fehlt.

3246. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). - Titelüberschrift:

هذه قطرة السهاء ونظرة العلهاء

ebenso in dem Vorwort. - Verfasser: s. Anfang.

اللهم انا نسالك يا فتاح الابواب المغلقة :Anfang . . . أما بعد فهذه رسالة من العبد المنكسر . . . عبد الغنى أبن النابلسي الدمشقى . . . الي جميع المة محمد صعّم بقصد ارشادهم الى طريق اليقين الخ

Ueber das Wesen Gottes und die Eigenschaften des Jenseits handelt derselbe Verfasser hier in zwei (ungezählten) Kapiteln.

باب فى حقيقة الوجود الموصل الي معرفة المعبود 208° باب فى بيان حقايف الآخرة وما يرجع اليه 210° امر الانسان فى دار الربيح والحسران

بل مشاهدين ربها رضى الله : Schluss: f. 211b: عنهم ورضوا عنه ذلك لمن خشى ربه والله اعلم بالصواب الح Abschrift vom J. 1158 Moharram (1745).

3247. We. 1719.

Format etc. u. Schrift (aber sorgfältiger) wie bei 1). Titolüberschrift und Verfassor f. 186^a:

الكلهات الخواطر على الضهير والخاطر لمصطفى البكري الحسنى الحسيني

يا على يا متعال يا من لما يريده فقال :Anfang

Aufforderung, den Weg nach der richtigen Erkenntniss Gottes unermüdlich zu verfolgen, von Muçtafā ben kemāleddīn elbekrī † 1162/1749.

فاشكر لمولاك على ما اولاك . . . : Schluss f. 187b والصلاة والسلام . . . ما اختفى ضوء الشمس واتجلا نور الاقمار وسلم تسليما . . . ما تسامرت السمار في الاسحار،

Abschrift im Jahre 1155 Rabi' II (1742) von عبد الرحمن النيلي الشافعي الاحمدي الخلوتي aus der Handschrift des »Dieners« des Verfassers.

3248. We. 1674.

102 Bl. 8vo, 11 Z. $(15^{1}/_{4} \times 10^{1}/_{2}; 9^{1}/_{2}-10 \times 6^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: zieml. gut, doch nicht ganz sauber u. nicht ganz frei von Flecken, bes. f.63^b; 20. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.1^a;

د" شعاير العرفان في الواح الكتمان ebenso im Vorwort f. 3°. — Verfasser f. 1°:

سيدي محمد وفا ابو سيدي على الوفائي الشاذلي

الحمد الله ماحي السنن : $Anfang f. 1^b$: السنن ومكمل المنن بالمنن . . . $\frac{epax}{epax}$ فان الشعور من تصمّن الكتاب المسطور وطي الرق المنشور متعذر نيل طوله على القصور الخ

Ein çūfisches Werk des Mohammed wefā abū 'alī elwefāī eśśād'ilī, in eine Menge ungezählter شعبره eingetheilt, in denen der Verfasser über das Verhältniss des Menschen zu Gott, über sein Wesen und das Wesen Gottes seine Ansichten in kurzen inhaltreichen Sätzen vorbringt. Unter شعابر sind hier (Erkennungs-) Zeichen zu verstehen. Zuerst:

شعيرة الخير كل الخير في الغيبة عن الغير 66 شعيرة مفاتيح الغيب الازل اسرار امهات الكلم 68 شعيرة النور والنار بالفرق حجابي الحق الحق شعيرة انا تحن نرث الارص ومن عليها والينا يرجعون 98 شعيرة انا تحن نرث الارص ومن عليها والينا يرجعون 98 شعيرة انا تحن نرث الارس ومن عليها والينا يرجعون 98 شعيرة الله 80 شعيرة الله

شعيرة شيخك من اوجدك وانت فاقد أ100 شعيرة شيخك من اوجدك وانت فاقد أ100 شعيرة العارف علمه بلا كتاب ورزقه بلا اكتساب أ100 شعيرة لخواطر في الارواح المجردة عن اجسام بنى آدم أ100 شعيرة فينقسم العالم الي قسمين عالم الارواح أ101 وعالم الاجسام

وتجازيه بشاكلة عمله كفى :Schluss f. 102ª نفسه بنفسك اليوم عليك حسيبا من عرف نفسه فقد عرف رتم والحمد لله وحدة وصلى الله الم

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 996 Rab. II (1588) von خمود القصيري in Haleb. — Collationirt. Arabische Foliirung. — HKh. IV 7568.

Pm. 9, 6, S. 132-186.

Format (20-22) etc. u. Schrift wie bei 2 (in der 2. Hälfte). Dasselbe Werk. Titel ebenso. Verf. fehlt.

3249. Lbg. 554.

 8vo , 23 Z. $(20 \times 14^9/3; 14^1/2 \times 8^1/2^{cm})$. — Zustand: Anfangs am Rande etwas fleckig, sonst gut. — Papier etc. und Schrift wie bei 8). — Titel u. Verfasser f. 114^a :

ر" في عالم الحكمة للدرويش حقى حسين المولوي

الحمد لله الذي اتقى عالم : Anfang f.116 . . . الدرويش حكمته بحسن بديعه . . . وبعد فيقول . . . الدرويش حَقِي المولوي . . . قد احببت ان اثبت في هذه الورقات ما تعلق نظري من الابحاث اللطيفة من معوفة اسرار توحيد الله وعالم حكة خلق حقيقة الانسان الم

Hosein haqqi elmaulawi elbālī (No.2358) hat çūfische Schriften, besonders die des Ibn el'arabi und des Gelāl eddin, studirt und will daher auch ein Buch schreiben, und zwar über die Erkenntniss Gottes und die Geheimnisse seiner Einheitslehre; wobei er von çūfischem Standpunkte aus seine Eigenschaften erörtert und vom Zweck des menschlichen Daseins redet und was der Mensch zu thun habe, um zu Gott zu gelangen. Um das Wesen des Menschen richtig zu begreifen, müsse man den Inhalt und den Sinn der Wörter: Seele, Geist, Herz, Verstand und ihr Verhältniss zu einander verstehen u.s.w.; zuletzt spricht er über Art u. Zweck des Gebetes.

Schluss f. 153^a: فالاجابة ان يبقول الرب لبيك يا عبدي وهذا موعود موجود لكل مومن Autograph vom J. 1271 Ďū'lqa'da (1855).

F.115 u. 125b leer; 154. 155 beim Zählen ausgelassen.

3250. We. 1799.

Schmal-8vo, 12 Z. (21 × 10; 15¹/₂ × 6¹/₂^{cm}). — Zustand: lose Lagen, etwas fleekig. — Papier: gelblich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel und Verfasser f. 30^a:

هذه الرسالة البلبانية في الوحدة المطلقة المنزهة الحققة الى العالم الرباني الشيخ عبد الله البلباني

الحمد لله الذي لم يكن : Anfang f. 30b قبل وحدانيته قبل الا والقبل هو . . . ينبغى لك ان تعرفه بهذه الصفة لا بالعلم ولا بالعقل الخ

Çūfische Abhandlung an Mohammed elbalbānī gerichtet und nach ihm benannt, den vor dem obigen Anfang stehenden Satz erörternd: عن النبت صغم في بيان قوله من عرف نفسه فقد عرف ربّه "Wer sich selbst kennt, kennt seinen Herrn." Ueber die Einheit, Ewigkeit und Absolutheit des göttlichen Wesens. Dieselbe ist Pm. 89, 1 fälschlich dem Essojūṭī beigelegt: s. No. 1830.

ويسلك بهمتم ويصل به الى مقصوده : Schluss f.42° : وصلى الله على سيدنا الخ ان شاء الله تعالى وفقنا الله . . . وصلى الله على سيدنا الخ Schrift: zieml. gross, breit, etwas schwungvoll, vocallos.

Der Text in rothen u. schwarz. Strichen, jede Buchstabenreihe mit schwarzer Linie unterstrichen. — Abschr. vom J. 1251/1635.

Mq. 43, 3, f. 80-82.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Dasselbe Werk, aber mit grosser Lücke. Anfang und Schluss wie oben.

S. auch Pm. 553, 7, f. 41^b. We. 1796, 3, f. 171^a (u. Do. 180, S. 111. 112 in Türkischer Sprache).

///
$$3251$$
. Pm. 76.

S^{vo}, 21 Z. (Text: 15 × (8¹/₂-)9^{cm}). — Zustand: am (unteren) Rande fleckig, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift:

ر" تذكرة المتذكّر وتبصرة المتبصّر

ebenso im Vorwort f. 7a. - Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي ليس في الوجود :Anfang الا ذاته الاحدية الواحدية . . . وبعد [ف] يقول . . . احمد الملقب بالمسلم الرفاعي طريقة القادري مشربا الشافعي مذهبا الموصلي مولدا وموطنا ، لما كان علم التوحيد انفع العلوم واشرفها الخ

Da die vielen Werke über das Einheitsbekenntniss und über die Liebe zu Gott in der Regel zu lang sind, hat Ahmed elqādirī elmauçilī elmosallim errufā'ī auf Wunsch eines Freundes sich zur Abfassung dieses kürzeren Werkes darüber entschlossen. Er behandelt den Gegenstand, von çūfischem Standpunkt aus, in Vorwort, 4 Abschnitten und Schlusswort. غما لا بد للسالك منه وأفاتها النخ هو فصل 1.

فى المحبة والعارف والمعرفة 13^b فصل .2 فى كيفية الذكر والتوحيد 21^b قصل .3

في اللغنيا . 36° فصل . 48 الخاد في العارفيين 48 الخاتمة في دفع انكار المنكريين على اعلى الخات العارفيين 48 الخاتمة

بالا يجاد والحفظ والابقاء : "Schluss f. 48 والحفظ والابقاء والكل يقولون انا لله وانا اليه راجعون الله وانا الله الم

Damit aber ist dies Werk noch nicht ganz zu Ende, es wird aber doch wol nur wenig fehlen, vielleicht kaum eine Seite.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Inhalt öfters am Rande in rother Schrift. — Abschrift c. 1150/1737.

3252. Pm. 502.

1) f. 1-24.

120 Bl. 4to, 17 Z. $(22^{1}/_{2} \times 15^{1}/_{2}; 15^{1}/_{2} \times 10^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, rauh. — Einband: rother Lederbd. — Titel u. Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين وصلى الله : Anfang f. 1°: المعالمين وصلى الله المبت في هذه المقالة من غير اطالة ما ادّى اليه نظري الفاتر الخ

Der Verfasser sagt in seinem kurzen Vorwort, er wolle, soweit er es verstehe, ohne Bücher einzusehen, möglichst kurz, unter Hinweis auf Qoranstellen und Ueberlieferung, zur Verbesserung der Welt und der Religion, diese Abhandlung (مقالة) schreiben. Er steht auf cufischem Standpunkte und behandelt allerlei religiöse Begriffe, im Anknüpfen an voraufgeschickte Sätze aus anderen Werken, zu dem Zweck, auf Frömmigkeit durch richtige Erkenntniss Gottes hinzuwirken. Er beginnt: قولة انك تشهد مقامي وتسمع كلامي وترد سلامي وانت حتى عند ربك رزوق فنقول . . . السكران الغير مومن وفي عقايد محمد اما بالنسبة الى كلام الايمة عم فانه نو وجوه ككتاب الله فاحملوه على احسنها المؤ

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene schliesst: وإن بعض الاخبار على فرص صحتها تنزل على أن قتلهم كان حياة لهم لتعقّبه وأنما قتل لاعدايهم لتعقّبه

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, dick, rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3253. Pm. 211.
2) f. 44^b-47^a.

Format etc. wie bei 1). — Titel fehlt; er ist (nach dem Anfang):

نخيرة التحقيف

الحد لله الذي جعل الانسان مظهر كماله: Anfang . . . هذه نخيرة التحقيق ومن المحقق وما علاماته النخ

Çufische Abhandlung: über Erkenntniss des Wesens Gottes. Am Ende fehlt etwas: das Vorhandene schliesst: ويكون المامد الاسم المنصل وحقيقة الى الباطل فذا الاسم تدعو الى الرجوع عن الحق الى الباطل

3254.

1) Pet. 259, f. 153-169.

Aus zug aus der çüfischen Abhandlung des حيدر بن أبراهيم بن محمد الحسنى الحسيني betitelt: النفحة القدسية في الأجوبة للبدرية Handelt und verfasst im Auftrage des ملاكو ميرزا Handelt über das Wesen der Gottheit, das Verhältniss der Çüfis zu ihr und über die Aeusserung der göttlichen Wirksamkeit. — Abschr. v. J. 1260/1844.

2) Mo. 164, 13, f. 216b-223.

Çüfische Betrachtungen über Erkenntniss Gottes und deren Frucht bei den Menschen; von f. 221^b an Gedichtstellen ähnlichen Inhalts.

3255. We. 1658.

122 Bl. S^{vo}, c. 11-13 Z. (16¹/₂×11; 11×8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel fehlt: er steht in der Vorrede f. 4^b:

رسالة التبات والوجود في معرفة العلي المعبود Verfasser fehlt.

نبتدي على خيرة الله تعالي : Anfang f. 1b انه جواد كريم على عظيم بنقل . . . وتفهيم في رسالة الثبات . . . وفي حق الحقيق ومعدن التصديق الح

Nach dem Vorworte, in welchem der Verfasser sagt, dass er auf briefliche Bitten dies Werk über die Glaubenssätze, das Wesen und die Erkenntniss Gottes und den Weg zu ihm verfasst habe, beginnt das Werk selbst f. 5° (nach dem Bismilläh) so: الحمد لله العلى العظيم عن التعلق وصل البنا كتابك الغرد القديم . . . وأما بعدة وصل البنا كتابك وجوابك . . . وفهمنا ما فيه من اشكال اللغوز الخ

Das Werk ist nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt. Die Hauptsätze beginnen in der Regel mit يا ايها الطالب oder mit beiden Ausdrücken.

وهذه الدايرة يتصرفها كل : Schluss f. 115^b: البناء فيلسوف عالم خبير دار تاليف محمد خضر البناء السناجاري الغساني وصلي الله على سيدنا الح HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Diese Wörter stehen neben einem Kreise, dessen Inneres Vierecke mit Zahlen enthält, und sind in kleinerer Schrift.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, deutlich (doch incorrect), fast vocallos. Stichwörter roth. Der Text in schwarzen Linien, die zum Theil etwas verziert sind. F.1° steht ein etwas buntes Frontispice; f.1° steht das Bismilläh in weissen Buchstaben auf schwarzem und rothem Grunde, in kufischen Zügen; f.116°—117° stehen ähnlich wie f.1° Frontispice in Kreis- und Quadratformen, mit Qoranstellen in kufischer Schrift.—Abschrift f.116° von ab. et al. et al.

Bl. 118—122 Kleinigkeiten, hauptsächlich abergläubischen Inhalts.

3256. Glas. 70.

47 Bl. 8°°, 17 Z. (19 × 13¹/2; 15 × 10°m). — Zustand: etwas fleckig und wurmstichig; am Rande ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, dick. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titelüberschrift f. 1°s:

سرّ المرايا والصور في ذكر شيء من مناقب خير البشر

ebenso im Vorwort. - Verfasser fehlt.

لله الشهيد على كل شئ ولا يشهده :Anfang شئ . . . أما بعد فلما كان العلم والمعرفة اسنا كل اشياء الخ

Ein çüfisches Werk, das Wesen Gottes und des Propheten und die in diesem liegenden geheimnissvollen Kräfte erörternd, in 4 Kapiteln, deren Uebersicht f. 2^a und 2^b.

فى ذكر نشاة الامر الاول : (فصل 9 in 9 باب .1 في ذكر نشاة الامر الاول وعجائب النشئات فى : باب .2 الجدوت والملكوت والملك

فى بسط اسرار ما اودع آدم المصطفى وذريته :باب .3 فى السيد الصادف انسان عين الوجود :باب .4 . . . وهو محمد رسول الله

Bricht ab gegen Ende des 1. Kapitels mit den Worten: هو البرء في الارواح والخلف في الصور الخلف والامر الخلف فاثبت تعالى في هذه الاينة أَلَا لَهُ الخلف والامر الخلف

Schrift: jemenisch, gross, krāftig, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 800/1397.

3257. Wy. 1691.

89 Bl. 4°, c. 12—13 Z. (9221/2×151/2; c. 161/2×101/2°m). Zustand: ziemlich gut, der obere Rand in der zweiten Hälfte wasserfleckig. Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: Papplod mitLederrücken u. Klappe.—Titel f.1a:

هذه رسالة تسمي بمفاتيح القلوب/في علم الحضور والغيوب

Verfasser fehlt.

الحمد لله الصمد الوجود : Anfang f. 1b القديم الابدي . . . أما بعد أقول وبالله التوفيق أول ما خلق الله روح قبل خلق الخلق أي محمد

Ein çūfisches Werk, das Wesen des Menschen, sein Verhältniss zu Gott, die Offenbarung und Erkenntniss desselben betreffend. Es ist nicht in besondere Abschnitte getheilt; die Hauptsätze beginnen mit [یا اخی] ; oft auch فانرجع الی ما نحن بصدده .

Der Verfasser lebt im 12. Jahrhundert, da er f. 76° den مبد الغنى النابلسي † 1143/1730 citirt. Schluss f. 88°: فيهذا التلوين فبهذا كفاية والله ولتى الهداية . . . واليه المرجع والمآب تم Schrift: gross, rundlich, dick, schwungvoll, deutlich, im Ganzen blass. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 88^a unten bis 89^a ein Excurs über die 3 Standorte der Gottesfreunde (الولياء, nämlich المومنون, الابرار).

3258. Spr. 1972. f. 38-67.

8vo, 19 Z. (21 × 15¹/₂; 15 × 9¹/₂cm). — Zustand: durchaus wurmstichig, so dass nicht nur der Text, sondern auch der Rand und Rücken oft gelitten haben und letztere ausgebessert worden sind. Uebrigens fast lose im Einband. — Papier: bräunlich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 38^a:

مفتاح المخازن

Verfasser und Anfang fehlen.

Ein mit Persischer Vorrede versehenes Arabisches Werk, enthaltend Zusammenstellung von Stücken (in Prosa und auch in Versen) aus verschiedenen güfischen namhaften Werken, unter

des Ibn el'arabī benutzt ist. Der Verf. lebt nach dem mehrfach citirten und benutzten عبد الوهاب الشعراني,
also nicht vor dem 10. Jahrhundert.

Das Werk handelt von den Eigenschaften Gottes und der Stellung der Çūfis zu ihm.

Die Vorrede entbehrt des Anfanges (2 Bl.). Der Arabische Text beginnt f. 39^a, Zeile 4 so: قال الشيخ العارف بالله ابو القاسم عبد الكريم بن هوازن القشيري رحّه اعلموا رحمكم الله ان شيوخ هذه الطايفة بنوا قواعد امرهم على اصول محجة الخ

Das Werk bricht f. 67^b ab mit den Worten: فكل حاكم محكوم عليه بما حكم به وفيه كان الحاكم من كان فتحقف هذه٬

Schrift: ziemlich klein, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschrift c. 1125/1713.

/ 3259. WE. 124.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt.

الحمد لله الذي اسعد واشقى : Anfang f.145* وامات واحيي... وبعد فهذه رسالة فيما جب اعتقاده الخ

Çüfische Abhdlg, den Glauben betreffend, und hauptsächlich den Satz erklärend, dass Gott den Elenden glücklich, den Glücklichen elend mache, also von der Gerechtigkeit Gottes handelnd.

والتأمّل في عاقبة الافعال انما : Schluss f. 163b امره اذا اراد شيئا أن يقول له كن فيكون وصلّى الله الخ

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt.

بسم الله آي بالله ظهرت :Anfang f. 47^a: الاشياء وبه وجدت المخلوقات فما من حادث مخلوق وحاصل مسبوق من عين واثر وغير النخ

Ein Fragment, das sich mit den Eigenschaften Gottes beschäftigt und dadurch beweist, dass er allein der Preiswürdige sei. Es bespricht, unter Anführung von Qoränstellen, das Verhalten der Scheingläubigen und der Frommen, bezeichnet als ihre Aufgabe, den

Weg zu Gott innezuhalten und auf ihn allein ihr Streben zu richten und an weiter nichts sich zu kehren. — In gereimter Prosa.

Das Stück bricht hier ab mit den Worten (f. 52b): واحوالهم شاهد فاز الصابرون على صدف المقصود (f. 52b) بقلوبهم والصادقون في العهود بارواحهم [والقانتون]

∠ 3261.

Hieher gehören auch Werke von:

- احمد بن ابراهيم بن احمد المالقى ابن صفوان (1 † ⁷⁶³/₁₈₆₂, u. d. T. منلع هلال الانوار الالهية
- عبد الكريم بن ابراهيم الكيلاني قطب الدين (2 um 820/1417, u. d. T. لوامع البرق الموهن und der Aus- في معنى ما وسعنى ارضى المخ von demselben.
- ناله الالهي (1491, u.d.T. عبد الله الالهي والد المشتاقين oder زاد الطالبين oder زاد الطالبين
- 4) عبد الرحمن بن احمد † \$98/1493,
 u. d. T. الدرة الفاخية الفاخية.
- 5) أمين البدري بن محمد بن يونس البدري † 1071/1660,
 u. d. T. حاشية على الكمالات الالهية للجيلي

b) der Weg zu Gott. 3262. Spr. 851. 11) f. 79⁵ – 82⁵.

Format etc. u. Schrift (28 Z., enger u. kleiner) wie bei 1). — Titel und Verfasser am Rande:

ک" ترتیب السلوک فی طریق الله تعالی لابی القاسم عبد الکریم بن هوازن القشیری

قال الاستان . . . القشيري رَهَ ' يجب :Anfang ان يكون العبد مجرّدا عن الدنيا لا يملك شيئا النخ

Wie der Anfänger in der Çūfik seinen Weg zu Gott einzuschlagen habe, von 'Abd elkerīm ben hawāzin elqośeirī † 465/1072. Das Werkchen enthält mehrere (ungezählte) Abschnitte. 80°, 1 فصل اذا تحقف الذكر في ذكر اللسان الذي الخراطة فيقوي همته في الذكر الخراطة 80° فصل اذا ذكر العبد بلسانه فيقوي همته في الذكر الخراطة 80° دم البنداء الذكر في الجوارج المنز 80° د. 8. w.

فصل وهذا الطريق الذي هو طريق الله تعالى 82^a لا بد فيه من طول المجاهدة

فصل والمبتدئ في ابتداء امره جهد فيتباعد *82 عنه مقصوده

لم اعد الى حالتي في قوة النفس: Schluss f. 82b ولم يد على شئ يزيد في حالى أو ينقص البتة تم الكتاب

3263. Pet. 41. 2) f. 96-120.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f. 96°: تتاب بدایت الهدایت

ebenso f. 120b. - Verfasser: s. den Anfang.

قال الشيخ الامام أبو حامد : Anfang f. 96 م في الفرالي رحمه والصلوة على خير خلقه . . . الحمد فاعلم أيها الحريص على اقتباس العلم الخ

Abū hāmid elgazzālī † 505/1111 geht von dem Satze aus, dass Wissen ohne Glauben von Gott entferne. Den rechten Weg zu Gott zu finden sei die Hauptsache; der Anfang dazu sei das äussere Leisten der Frömmigkeit (طاهر النقوي), das Ende dahin das innere Erfülltsein von derselben (باطن التقوي); Frömmigkeit aber sei das Befolgen der Gebote und Verbote Gottes. — Hier nun wird das Aeussere der Frömmigkeit behandelt, in zwei Hauptabschnitten (قسم) mit Unterabtheilungen.

في الطاعة ' اعلم ان اوامر الله تعالى 'f.97 قسم .1 فرايض ونوافل ' المخ

آداب التيمم 100°, آداب آلغسل 99°, آداب الوضوء 98° . آداب الصوم 900°, آداب الجمعة 108° . 108°

في اجتناب المعاصي، اعلم ان الدين 110 قسم .2 شطران احدهما ترك المعاصي النخ

اللسان م110 , الانن م110 , العين ط110 , العين ط110 u.s.w.; 114 القول في المعاصي في القلب 114 الصحبة والمعاشرة مع الخلف والخالف

ثمّ اعلم انه قط لا يصفو: Schluss f. 120b الملك في محلّتك . . . ثم يفوتك به الملك المقيم . . . في جوار ربّ العالمين تمّت HKb. II 1696.

3264

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

66 Bl. 8°°, 1.1 Z. (18 × 13¹/₃; 13 × 9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut, aber nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel (von neuerer Hand) f. 1°, steht auch in der Ueberschrift f. 1°. — Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. F. 1—17 von neuerer Hand deutlich und gleichmässig, auch vocalisirt, ergänzt. — Abschrift c. 900/1494 (resp. 1200/1785).

2) Pm. 210.

36 Bl. 8°°, 15 Z. (20¹/2 × 14¹/2; 14 × 9°m). — Zustand: wasserfleckig am Rande und auch im Rücken, besonders stark gegen Ende. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Verfasser ausführlich.

Schrift: Türkische Hand, zieml. klein, deutlich, vocallos.—Collationirt.—Abschrift im J. 1046 Ďū'lqa'da (1637) von محمد بن شيخي بن محمد الشرواني الحسيني

3) We. 1579.

55 Bl. 8vo, 11 Z. (19³/₄ × 15¹/₂; 12¹/₂ × 8¹/₂—9^{cm}). — Zustand: etwas unsauber, auch fleckig; der hintere Deckel lose und deshalb gegen Ende einige Blätter lose. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: rothbrauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a von späterer Hand (aber unrichtig):

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gewandt, im Ganzen kräftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande, auch zwischen den Zeilen, oft Glossen. — Abschrift c. 1100/1688.

4) We. 1580.

35 Bl. 8°°, 21 Z. (20×15; 15×9°m). — Zustand: wasserfleckig und unsauber. Bl. 1 am Rande, 28 im Text ausgebessert. — Papier: gelb, grob, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1° mit dem Zusatz: في علم الطاعات.

Schrift: gross, etwas vornüberliegend, gleichmässig, deutlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. Von f. 27 an ergänzt in etwas kleinerer Schrift, rundlich, vocallos. Der Text (18 × 12¹/₂ - 13¹/₂^{cm}) geht bis dicht an den Rand und hat bei einigen Blättern unten am Rande durch Beschneiden gelitten. — Abschrift c. 1100/1688 (resp. 1200/1785).

Nach f. 12 u. 16 fehlt je 1 Blatt.

5) We. 1804, 8, f. 26-58.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, stark, gedrängt, vocallos. — Abschrift c. المفاور عبد الغفور عبد العبد الغفور عبد الغفور ع

6) Lbg. 808, 1, f. 1-32.

497 Bl. 8°°, 23 Z. (20½ × 15; 14½ × 8°m). — Zustand: lose Papierlagen; etwas wurmstichig. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1° oben zur Seite.

Ueber f. 2b-6b s. No. 1948, 2.

Schrift: magrebitisch, klein, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften meistens roth, auch Stichwörter und einige Verse so. Bl. 23^b leer, aber Text fehlt nicht. — Abschrift c. 1100/1668. (Nach f. 72^a von عبد القادر بن على im J. 1080/1669.) — Collationirt; am Rande oft Berichtigungen.

7) We. 1697.

39 Bl. 8°°, 18 Z. (17 × 12¹/2; 12¹/2 × 8°m). — Zustand: durchaus unsauber und fleckig. Bl. 1 am Rande unten ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gut, ganz vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter schwarz, aber hervorstechend gross. — Abschrift von عمر بين احمد um 1000/1591. — Am Rande stehen zieml. oft kleine Glossen u. Berichtigungen.

8) Lbg. 393, 1, f. 1-46.

68 Bl. 8°°, 15 Z. (19¹/2 × 11¹/2; 12¹/2 × 5²/3 cm). — Zustand: nicht fest im Einband, sonst gut. — Papier: bräunlich, dünn, glatt. — Einband: braunrother Lederband mit Klappe und Goldverzierung. — Titel f. 1° in der Mitte, in ganz kleiner Schrift.

Schrift: klein, fein, zierlich, Nesta'līq, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text ist in Goldstrichen eingefasst, f. 1b beginnt mit einem Frontispice. — Abschrift von على بن مصطفع im Jahre 1180 Ďū'lqa'da (1767).

9) Pet. 218.

50 Bl. 8vo, 13 Z. (20 ×15; 15¹/₂×10^{cm}). — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig; nicht überall sauber. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einbd: Pppbd mit Lederrücken.

Schrift: ziemlich gross, weit, etwas steif, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften zum Theil roth. Bl. 25—28. 37—39. 46—50 auf gelblichem, dünnem Papier ergänzt in ähnlicher Schrift, aber fester und besser. — Abschrift c. 1800. — Collationirt.

10) We. 1578, 1, f. 1-24.

28 Bl. 8vo, 22-23 Z. (20¹/₂ × 14¹/₂; 15-15¹/₂ × 10^{cm}). Zustand: lose im Deckel, die obere Hälfte wasserfleckig; der Text dadurch oft sehr undeutlich. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark. — Einband: schwarzer Lederdeckel.

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene geht bis zu den Worten f. 24b: وأن الطامع في الاكثر (= Pet. 218, f. 47b, 2). Es fehlen bis zum Ende 2 Blätter.

Schrift: gross, krāftig, geūbt, flūchtig, zieml.schwierig, vocallos. — Abschrift im J. 1075 Gom. II (1664) von الشافعي الازهري

11) Spr. 814, 2, f. 14-53^a.
(Auch bezeichnet als Spr. 759.)

Format etc. u. Schrift wie bei l. (Text $12^{1/2} \times 9^{cm}$.) Nach f. 19 fehlen 20 Bl.

3265. Spr. 673.

136 Bl. 8°°, c. 15—19 Z. (21¹/2 × 16¹/2; 16 × 10°m). Zustand: am Rande (besonders dem untern) stark fleckig, ganz besonders im Anfang. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel u. Verfasser f.3°:

كتاب منهاج العابدين للامام الغزالي

حدثنى الشيخ . . . عبد : Anfang f. 3b عبد الله . . . قال املي على شيخى الملك بن عبد الله . . . قال املي على شيخى الامام الاوحد زين الدين شرف الاقبة عماد الفرق أبو حامد محمد بن محمد بن محمد الغزالي الطوسي رق هذا الكتاب وهو آخر كتاب صنفه ولم يشتمل منه الا خواص اصحابه واوله الحمد للة الملك الحكيم الجواد الكريم العزيز الرحيم الذي فطر السموات والارض . . اعلموا اخواني المعدكم الله وايانا بمرضاته ان العبادة شمرة العلم وفائدة العمر وحاصل العبد وبصاعة الاولياء الخ

In der Vorrede sagt Elgazzālī, es sei schwierig, zur Gottseligkeit zu gelangen; er kenne den Weg dazu, und habe, um Anderen den Weg dazu abzukürzen, einige Werke verfasst (wie das الدين الحال und القربة الى الله und andere): man habe sich

jedoch weniger an sie gekehrt, indem man die darin vorgetragenen Lehren für Historien der früheren (ساطير الأولين) erklärt; er wolle daher jetzt ein nützliches, für Ahr brauchbares Buch schreiben. Er bespricht dann ausführlich die Eintheilung desselben. Es ist sein letztes Werk. Dasselbe zerfällt in 7

عقب العلم والقول وبالله التوفيق يا f.7 عقبة 1. طالب الخلاص والعبادة

عقبة التوبة ' ثم عليك . . . بالتوبة '10 عقبة .2 وذلك لامرين

عقبة العوائق[،] ثم عليك . . . بدفع 14 عقبة .3 العوايق حتى تستقيم

عقبة العوارض عمليك . . . بكفاية 45 عقبة .4 العوارض الشاغلة عن عبادة الله

عقبة البواعث ثم عليك يا اخي 60 عقبة .5 بالسير اذا استقام لك الطريق

عقبة القوادح' ثم عليك يا اخى . . . 68 عقبة .6 بعد ما استبان

عقبة الحمد والشكر ثم عليك . . . 466 عقبة .7 بعد قطع هذه العقبات

اند جواد كريم فهذا ما : Schluss f. 85° الآخرة وقد الرخرة في شرح كيفية سلوك الآخرة وقد وفينا بالمقصود في ذلك والحمد الله . . . ما اعتدت التي البيت وفود وبدت دراري النجوم في الليالي السود وسلم تسليما التي يوم الدين في الليالي يوم الدين

Schrift: ziemlich klein, dick, gedrängt, Türkische Hand, fast vocallos, am Rande häufig Zusätze und Bemerkungen, auch zwischen den Zeilen. — Collationirt. — Abschrift c. 1189/1725 (siehe f. 1194, unten).

HKh. VI 13243.

F. 2^b und 3^a (grösstentheils queer beschrieben) ein Stück eines juristischen Werkes (Kap. الصلاة).

3266.

Dasselbe Werk ist Athalten in:

1x pr. 674.

97 Bl. 4¹⁰, c. 23, 24 Z. (23¹/₅ × 16; 19 × 11¹/₂cm). — Zustand: schleet, unsauber, fleckig, nicht ohne Wurmstiche. — Parer: bräunlich, dick, etwas glatt. — Einband: schner Halbfranzband.

priel und Verfasser und Anfang ebenso. Ja Schluss f. 97^b sind die Dankes- u. Segensworte nach بالقصود etwas gekürzt. Nach f. 95 fehlen 8 Bl. (= Spr. 673, f. 78^b—83^b, 9). F. 73^b, 16 bis f. 74^a oben ist f. 75^a, 1 ff. wiederholt.

Schrift: gross, dick, deutlich, ohne Vocale und meistens ohne diakritische Punkte. Die Ueberschriften etwas grösser, meistens farbig. F. 1. 2. 73. 74. 97 von neuerer Hand ergänzt, ziemlich gross, eng, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 700/1300. — Collationirt.

2) Lbg. 349.

105 Bl. 4¹⁰, 25 Z. (23 × 13¹/₂; 18¹/₄ × 8¹/₄c^m). — Zustand: ziemlich fleckig; bisweilen am Rande ausgebessert; nicht ohne Wurmstich. Bl. 1 in der Mitte etwas durchgescheuert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1^a: منهاج العابدين الى الحناف الحاليات العابدين الى الحناف الحاليات العابدين الى الحناف الحاليات العابدين الى الحناف العابدين العابدين

Schrift: zieml. gross, gewandt, deutlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. Collationirt. — Abschr. im J. المعيل بن ابراهيم بن احمد بن اسمعيل بن ابراهيم بن احمد بن المعالمة ا

3) Spr. 675.

160 Bl. 8vo, 17(13) Z. (17³/₄×13-13¹/₂; 12×9-9¹/₂cm). Zustand: fleckig und unsauber. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: schöner Halbfranzband. — Titel und Verfasser f. 1^a von neuerer Hand.

Schluss f. 156, in den Dankesworten etwas abweichend: بالمقصود وللحد للد الذي بنعته تتم الصالحات وتتنزل البركات وصلى الله ... الى يوم الموعود يوم شهادة الخ

Schrift: im Ganzen klein, fein, zierlich, etwas ungleich, aber deutlich, vocalisirt; Ueberschriften roth. Auf f.3b folgt 4b. 4a. 5 ff. — Abschrift von عثمن بن محمد بن رافع c. 900/1494, aus einer mangelhaften Handschrift. — Collationirt.

Daran schliesst sich, von derselben Hand, ein Abschnitt, die Bekehrungsgeschichte des unfrommen, dem Trunke ergebenen مالك بن دينار, von ihm selbst erzählt f. 157b—159a, und f. 159a Mitte bis 160b eine Schilderung Mohammeds, die aber mit f. 160 nicht zu Ende ist. Sie fängt an: كان عظيم الهامة معتدل القامة ازهر اللون الش

4) Lbg. 662.

102 Bl. 8°°, 20-21 Z. (21°/3 × 15¹/2; 16¹/2 × 12¹/3°m). Zustand: ziemlich gut; doch am Rande etwas wasserfleckig, bes. f. 10-21 am Seitenrand und auch im Rücken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel f. 1° oben am Rande in blauer Schrift:

Im Anfang fehlt 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt mit وطريق الاقوياء.

Schrift: ziemlich gross, gewandt, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift v. J. 961 Śawwāl (1554).

5) Pm. 45.

136 Bl. 8°, 17 Z. (20 × 15; 14 × 10°m). — Zustand: ziemlich gut, doch in der ersten Hälfte stark wasserfleckig. Bl. 1 am Rande ausgebessert. — Papier: gelblich, auch bräuulich, stark, glatt. — Einband: schöner Halbfranzband mit Klappe. — Titel f. 1°:

Anfang (von الجدد لله an) wie bei Spr. 673, 1. Schluss ebenso, bis zu dem Worte بالمقصود dann etwas kürzer: وصلى الله على خير مولود

Schrift: gross, gefällig, weit, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Text in rothen Doppellinien. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von نصمت im J. 974 Rab. II (1566).

Die ersten Blätter folgen so: 1. 3-10. 2. 11 ff.

6) Lbg. 357, 1, f. 4-81*.

160 Bl. 8vo, 23 Z. (21 × 15¹/₂; 16¹/₂ × 10¹/₂—11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: rothbrauner Lederband.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, wenig vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift von على بن حسين بن ملا محمود المكري im J. 1009 Ramaḍān (1601).

Die voraufgehenden 3 Blätter enthalten hauptsächlich: f. 1° ein Gebet am Tage عاشورا عليه المعلى aund f. 2. 3 aus dem وما المعلى المعلى المعلى verschiedene Stellen. — F. 81°. 82 enthält das Gedicht العقيمات الشيبانية: s. No. 1934, 4. (Irrthümlich in der Ueberschrift und auch am Schluss dem المام الشافعي beigelegt.) F. 82° die 4 Verse, welche auf der Fahne des Elhosein, die er an seinem Todestage führte, gestanden haben sollen.

7) We. 1584.

105 Bl. 8°°, c. 17—25 Z. (21×16; 15—16×9¹/2—11cm). Zustand: in der ersten Hälfte stark wasserfleckig und ziemlich unsauber. Die untere Hälfte von f. 76 übergeklebt und der Text nachgeschrieben. Bl. 1 schadhaft und ausgebessert; auch Bl. 10. — Papier: gelblich, ziemlich glatt und dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser fast ganz überklebt.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, im Anfang etwas gedrängt, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien — Abschrift im J. 1183 Śa'bān (1769) von الحاج شعبان. — Arabische Folirung.

8) Pet. 41, 3, f. 121-211.

Format (19 Z.) etc. und Schrift wie bei 1. Am Rande grössere Wasserflecken. — Titel und Verfasser fehlen; aber f. la oben steht:

منهاج العابدين للغزالي

Abschrift um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅. — Anfangs am Rande und auch zwischen den Zeilen viele Glossen. Von f. 174^b an ist für die Ueberschriften Platz gelassen.

F. 121° enthält, ausser einem Talisman und Kraftgebet, hauptsächlich: بيان سلسلة طريق vom Śeiĥ Elwefā herunter bis auf Mohammed geführt.

9) Spr. 673, 4, f. 119^b—120^b.
Enthält ein Stück aus demselben Werk
(= Spr. 673, 1, f. 62^b ult. bis 64^b, 3).

3267. We. 1775. 3) f. 15-32^a.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Im Ganzen ziemlich unsauber und fleckig. — Titel u. Verfasser f. 15:

د" بغية الطالبين منهاج العابدين البلاطنسي المين البلاطنسي

الحمد لله الذي وفق من شاء من: Anfang f.15^b: عباده لسلوك منهاج العابدين . . . أما بعد فان منهاج العابدين من الكتب التي وقع عليها في علم الدين الاجماع الخ

Auszug aus dem selben Werk, auf Wunsch von Freunden gemacht, von Sems eddin elbelätunus? (wahrscheinlich Mohammed ben mohammed), um 850/1446 am Leben. Es enthält die Hauptsätze, ist aber nicht in bestimmte Kapp. oder Abschnitte getheilt. Es beginnt f.16a:

اعلم اسعدك الله . . . العلم الماء العمل وان رسول الله صغم قال طلب العلم فيضلا على كل مسلم المخ وخاتمتها لقاء الله تعالى رب :32 ، 32 العالمين بلا كيف حمل جلاله عن مقالات اهل البدع والاهواء والحمد للاعلى ما اولى وصلى الله على سيدنا المخ

يوسف بن حمد موسى الترجمان الشافعي Abschr.von im J. 846 Śa'bān (1442). — HKh. VI 13243, p. 21. F. 32^b u. 33^a zwei Stellen aus

3268. We. 1746. 4) f. 25-118.

 8ro , 15 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 12^{1/2} \times 8^{1/2^{\text{cm}}})$. — Zustand: im Ganzen gut, doch an mehreren Stellen fleckig. Bl. 26 lose. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel u. Verf. f. 25^a:

د" الدر الثمين شرح مقاصد منهاج العابدين تاليف الغزالي لسيدي مصطفى البكري الصديقى الحسيني بن كمال الدين

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 25^b فان الكتباب والسلام على نبيه . . . آما بعد فان الكتباب الموسوم بمقاصد منهاج العابدين الجامع لشوارد رقايق دقايق النمكين في حقايق الدين الذي اختصره العارف الرباني سيدي عبد الوهاب الشعراني من اصله المنسوب لحجة الاسلام الخ

Nach Vorstehendem ist der Auszug, den des Elgazzāli ge- منهاج العابدين aus dem الشعراني macht hat unter dem Titel: مقاصد منهاج العابدين, hier mit einem gemischten Commentar verschen von مصطفى الصديقي + c. $^{1162}/_{1749}$ und betitelt الدر الثميين. Alles dieses ist theils falsch, theils fraglich. Blatt 25 ist — ebenso wie das Schlussblatt - von anderer Hand geschrieben als das Uebrige, und zwar von der Hand eines Mannes, der ein Geschäft daraus gemacht hat, Büchertitel, Bücher-Anfänge und Ausgänge zu fälschen, um ihnen mehr Ansehen zu verschaffen. Er hat auch hier gefälscht. Es liegt hier vor ein gemischter Commentar zu dem so eben besprochenen Auszug aus dem منهاج الطالبين. Ob der Commentar wirklich von Muctafa elbekrī sei, ist fraglich, möglich wäre es indess.

Der Anfang des Werkes hier also; die f. 26° zuerst vorko-den Textworte nebst Commentar sin عواليا المحيطين لاجر الكرولما اتم الله نعبته على عبده بالعلم والتوبة . . . رر لشكره فنالوا به الدرجات في اعلا عليين احمده مراما بعد هو من الظروف المبنية المقتطعة عن الأمر . . . فأن منهاج العابدين وهو الكتاب الذي صنفه حجة الاسلام . . . من الكتب التي وقع عليها في علم الدين الاجماع اجابة لدعايه حيث قال ابتهلت الي من بيده الخلق والامر ان يوفقني لتصنيف كتاب الخي

Das Werk ist hier nicht zu Ende; es hört auf in Erklärung der Textworte ليهون عليك احتمال (Ewe. 1775, f. 28°, Z.6) mit den Worten f. 117°; من العقاب الاليم ما لا صبر عليه غليك اذا بالتزام هذين الامرين المعينين حصل لك فعليك اذا بالتزام هذين الامرين المعينين حصل لك

Bl. 118 ist gefälscht, um einen scheinbaren Schluss des Werkes zu geben; während vielleicht 20-30 Blätter fehlen.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, fast vocallos. Grundtext roth. — Abschrift: c. 1800.

3269. Lbg. 554. 1) f. 1-7*.

337 Bl. 8vo, 23 Z. $(19^{1}/_{2} \times 14; 15 \times 9^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1^a:

مختصر من منهاج العابدين Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 2ª: وبعد قد التقطت هذه الفوايد من منهاج العابدين لسيدي العالم ... ابي حامد محمد بن محمد الغزالى ... ابي حامد محمد بن محمد الغزالى ... اعلم أن العبادة ثمرة العلم وفايدة العبر وحاصل العبد النخ Auszug aus dem Werke Elgazzāli's.

قال الله تعالى : (عقبة .7 der 7.) Schluss f. 7 (der 7.) ولئن شكرتم لازيدنكم وله شرح كثير فاقتصرنا على بعض الفوايد لاجل ان يصنم [يغتنم] بالتاليف والله اعلم

Schrift: ziemlich klein, fein, gleichmässig, vocallos. Text in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift c. 1900/1785. Arabische Foliirung (im ganzen Bande).

3270. Spr. 889.

107 Bl. 4°, 15 Z. $(26^{1}/_{2} \times 18; 16 \times 11^{1}/_{2} - 12^{\text{om}})$. — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 2°, 6:

كتاب ادب السلوك Verfasser: s. Anfang.

قال عبد الهنعم بن عمر بن : Anfang f. 1b حسان الغشاني الاندلسي الجلباني رحم الحمد لله الذي اطلع الانسان على سراير من الاحوال . . . اما بعد فاني اجمع لكم معشر السالكين في سبيل الحق ما حصر عندي الآن مما انطقني به رتبي من الحكمة كلاما مطلقا المنافية عندي الآن مما انطقني به رتبي من الحكمة كلاما مطلقا المنافية المنافية المنافقة ال

Anleitung zur Weisheit in çüfischem Sinne. Dieselbe zerfällt in 60 Wege (مشرع), die schliesslich zu Gott führen. — Die Uebersicht f. 2^b—3^b. — Der Verfasser 'Abd elmun'im ben 'omar ben 'abdalläh ben hassän elgassäni elandalusi elģiljānā abū 'lfaḍl † 608/1206 sagt, er habe keinen Ausdruck einem anderen Werke entlehnt. — Die 60 مشرع sind:

اطلاع واستبصار 2. f.7 تندريه ونظر تنبيه وتذكير 4. 9 تعريف وتبصير 3. 8 تعبية اعتبار وافتكار 6. 11 6. التخلّي والتحلّي 5. 10 حذر وتضرّع 8.14 خلوة وجلوة 7.13 حذر اصطفاء وتعليم 10. 16 يقظة وتحتن 9. 15ª قبول وتىلقى تخصيص واستمداد 12. 20^b 11. 18^b اجتماع وملكة 13. 22ª تحبر ومراقبة 14. 23 15. 24^b صفاء واشراق اتصال ومشاهدة 27° 16. الغاضل والمفضول 17. 29^b استدلال واعتراف 18. 31* حصور وتصور ⁰20. 33^b انعام واحترام 19. 32^b استمساك وتنسك ⁰22. 35 21. 34b معبفة وصفوة بحث وتصور نباهة وتقويم 38 24. 23. 36^b عزلة وسياسة 26. 41^b 25. 39^b ردع وورع تمجيد وادراك 45° 28. 27. 43ª حزم وعزم مبادرة وعزيمة 30. 48° 29. 47 تحرى وتبصر نظر وتحقيف محاسبة ومواصلة 32.50 31. 494

اعتصام وتمسك 34. 53^b

عطاء ونسك 36. 56ª

تاييد وتنبيه 38. 58

هداية وموهبة 40.61^b

حبية ومجاهدة

رشد وسيادة

اعانة وعناية

وزن وتحصرير

33. 52ª

35. 55ª

37. 57ª

39. 60^{a}

قصد وتمييز 42. 64 تبيين واقتباس 43. 65 الفطاع والفراد 43. 65 الفطاع والفراد 44. 67 عبرة وموعظة 46. 69 صدى وصبير 45. 68 مدى وصبير 47. 70 القتداء واقتفاء 48. 71 تامل وكشف 49. 71 تسليم وتحصيل 49. 71 تسليم وتحصيل 49. 71 تمحيص واحتراز 52. 75 سبق ومساوقة 53. 76 وعاينة وحذر 54. 76 وعاينة وحذر

تفهيم وتنزكية °56. 79 استعداد واختصاص 55. 78 وجل واستحياء °58. 81 محاسبة وتطهير °58. 80

رقى وكسمال 60.83 استواء وملكة 59.82

Das Werk schliesst f. 86° mit einem Gebet (تصرّع) aus dem J. 580/1184, dessen Ende so ist: والحقنا بعبادك الصالحين وصل اللهم على محمد سيد المرسلين وعلى المحابد اجمعين والحمد لله رب العالمين

Bei jedem مشرع ist die Zeit der Abfassung angemerkt: sie umfasst die Jahre ⁵⁵⁹/₁₁₆₄ bis ⁵⁹⁹/₁₂₀₂. Ebenso ist auch die Zahl der einzelnen Dicta (عدد كلمات) angegeben, die in jedem مشرع enthalten sind. In der Vorrede führt der Verfasser zehn Werke von sich an, deren Mehrzahl in Versen ist.

Schrift: gross, gefällig, deutlich, reich vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1591.

HKh. I 330.

3271.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Lbg. 745.

66 Bl. 4°, 19 Z. $(25^{1}/_{4} \times 17^{1}/_{4}; 18^{1}/_{2} \times 12^{3}/_{4}$ cm). — Zustand: stellenweise fleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe.

Verfasser (ganz kurz) und Anfang und Schluss wie bei Spr. 889, 1.

Am Rande f. 13° ff. steht ein Excurs des تناج اللدين جعفر بن محمود بن السراج اللحلبى tiber السماع (Singen der Derwische) und f. 33° ff. Verschiedenes aus Werken des السهروردي † 682/1234,

von derselben Hall durch Beschneiden et

Schrift: ziemlich gross, b Ueberschriften roth. Der Anfang gefälliger deutlicher Schrift, vocallos. Abschrift im J. 713 Rabī' I (1313) in ناصر بن ابي الفصل بن الهيتي. — Colla

In f. 58^b — 66 ist hauptsächlich zu, merken f. 61 die lange Dibäge des

ك" انموزج العلوم ونتيجة المنطوق والمفهوم deren Anfang: الحمد لله الذي اطلع نجوم العلوم .قسم 10 In 10

2) Spr. 890.

69 Bl. 8°°, 21 Z. $(20^{1/2} \times 14^{3/4}; 14^{1/2} \times 9 - 9^{1/2}c^{m})$. — Zustand: stark fleckig. Bl. 1 schadhaft, doch der Text leidet nicht davon. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: schöner Halbfrzbd.

Titel u. Verfasser f.1° wie bei Spr. 889, 1. Schluss etwas anders: بعبادك الصالحين برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله علي سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين٬

Schrift: ziemlich klein, etwas breit gezogen, gleichmässig, wenig vocalisirt, Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1014/1605 (vielleicht 1094/1683).

3) We. 1692.

78 Bl. 8°°, 17-18 Z. $(21^{1}/_{2} \times 15^{1}/_{3}; 16^{1}/_{2} \times 11-11^{1}/_{2}^{cm})$. Zustand: ziemlich lose im Deckel, oben am Rande fleckig, besonders in der ersten Hälfte; im Ganzen nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

كتاب في التصوّف محتو على ستين مشرعا كل مشرع تحته ثلثون ادبا وهو لطيف عظيم

الحمد لله رب العالمين وصلي : An fang f. 1b الله سيدنا . . . وبعد فان فذا كتاب آداب السلوك وهو كلام مطلق وكلمات الحكمة المبصرات ' Titel und Anfang sind von ganz später Hand ergänzt.

Das Vorhandene hört gegen Ende des 59. مشرع auf mit den Worten f. 78^b: ومن نسيانها ومن خرصها ومن عقدها ومن ازدراء

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

.792.

براي هذه الأصول العشرة للشيخ . . . جم الكيي الكير الك

Der Titel ist رفي الطرق (oder وسالة في الطرق). Der Verfasser heisst ausführlicher: Ahmed ben 'omar elhaiwaqi (oder elhiwaqi) negm eddin elkobari † 618/1221 (s. No. 3087).

الطرق الى الله تعالى بعدد انفاس الخلايف: Anfang وطويقنا الذي نشرع في شرحه اقرب الطرق الى الله المؤ

Der Wege zu Gott sind so viel wie der Athemzüge der Geschöpfe; man kann sie indess auf 3 Klassen zurückführen, nämlich:

- طريق ارباب المعاملات (1
- طريف اعداب المجاهدات والرياضات (2)
- طريف السايرين الى الله (3)

Der letztere — der der Çūfis — umfasst 10 Grundbedingungen (اصل); diese werden in dieser Abhandlung besprochen, nämlich: 1. توبة بنائلة القناعة على الله 3. النوهد في الدنيا بنائلة بنا

ويشاهد اموالهم كمن مثله :Schluss f. 4b في الظلمات ليس الخارج منها لا بزهرة المومنية ولا يثمار الولاية والنبوة والله اعلم'

Schrift: ziemlich gross, gefällig, wenig vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien eingefasst. Abschrift (nach f. 19b) im J. 1156/1743. — HKh. III 6222.

3273.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Spr. 583, 4, f. 109^b—112^b. (Auch bezeichnet als Spr. 879.)

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

 فناء الصفات في الصفات الثانية الكلامة الكلامة الكلامة الكلامة الكلامة الكلامة الكلامة الكلامة الكلامة والمحمد الله وحده المحمد المحمد

(Gehört wol nicht zu dem vorliegenden Werk.)

2) Spr. 853, 8, f. 130^b—134^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). — Titel u. Verf. f.130^b:

هذه رسالة في سلوك الطريف البي الله للفخر الرازي

(Der Verfasser ist unrichtig.)

الحمد لله الذي انعم علينا : المحدد لله الذي انعم علينا : ... وهدينا للاسلام وجعلنا من المّة تحمد صعم قل الشيخ ... تجم الملة والدين الكبري الرازي قدس سرّه الطرق الى الله الخ Schluss wie bei We. 1792, 1 (aber noch etwas erweitert). — Abschrift vom J. 1197/1783.

3) We. 1868, 4, f. 44^a-46^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1. - Titel und Verfasser fehlt.

4) Mf. 248, f. 144^b—145^b. Die Abhandlung ist hier betitelt: سالة كافية لطالب الحقى,

5) We. 1779, 1, f. 1-2b.

115 Bl. 8°°, 27 Z. (18×121/2; 141/2×9°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich dünn u. glatt. — Einband: Pppbd mit Lederrücken. — Titelüberschrift f.1b: هذه الرسالة للشيخ الكامل . . . تجم الحق والدين الكبري

Schrift: klein, rundlich, eng und gedrängt, vocallos. Abschrift um 1150 1737.

6) Pm. 363, 2, f. 61-63a.

Format etc. und Schrift wie bei 1. - Titel und Verfasser fehlt.

7) Spr. 878, 1, f. 1. 2.

37 Bl. 8vo, 27 Z. (20¹/₄×15; 14¹/₂×9²/₃^{cm}). — Zustand: am unteren und auch am oberen Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel u. Verfasser f.1° (von neuerer Hand). Verfasser ausführlich im Anfang. Der Schluss fehlt hier; das Vorhandene hört f.2 unten auf in Besprechung des 9. المراقبة) mit den Worten: بالسوء ما لا يزول في ثلاثين سنة بالمجاهدات والرياضات

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3274. We. 1806. 2) f. 9^{6} – 34.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt.

Nach der Unterschrift f. 34b: كالم المسالة المفاد عن منتهى الافكار وسبب اختلاف الامم والموضحة من الاهتداء الي الطريق الاشرف الاهم صدر الدين محمد بن يوسف بن علي الكونوي (d. i. والكونوي (d. i. والكونوي الكونوي (d. i. والكونوي (d. i. وا

الحمد لله المنعم علي الصفوة من : Anfang f. 9b عباده بمزية الاحسان . . . وبعد فلما كان الناس بمقتصى القسمة العملية والاختيارات الالهية على ثلث طبقات

Abhandlung des Mohammed ben ishāq ben moh. elqōnawī çadr eddīn † 673/1274 über die Erkenntniss Gottes und die Beweise für seine Existenz, über das Wesen der menschlichen Seele und die Möglichkeit, ihn zu begreifen und zu erreichen, in mehreren Abschnitten u. Fragen.

11^b فصل في بيان احوال طبقات الناس في طلب العلوم المنافرية النظرية العلم ايها الاخوان ... ان اقامة الادلة النظرية علم المبق فكرة

المسئلة الاولي هل ثبت عندكم ان وجود واجب 21º المسئلة الاولي الوجود امر زايد على حقيقته u. s. w.

مسئلة كلية تتصمى عدّة مسايل ما حقيقة النفس *29 الانسانية وما البرهان الدال علي اثباتها الح المسئلة المشتملة على مسايل *32

بل بالتبعية لما له وجود محقق: Schluss f. 34b: بيل بالتبعية لما له وجود محقق المذاهب المتقدمة كما سبقت الاشارة اليم في بعض المذاهب المتقدمة Abschrift vom J. 817 Ramaḍān (1414).

3275. We. 1806. 1) f. $3-9^{a}$.

86 Bl. 8°°, 19 Z. (17 × 13; 13 × 10°m). — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig; auch sonst nicht ohne Flecken und im Ganzen etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt. In der Unterschrift f. 9°a:

الرسالة المرشدية

u.f.1a (u. auf der Rückseite des Vorderdeckels) noch der Zusatz:

في احكام الصفات الالهية

Verfasser fehlt: s. unten.

بعد فهذه عجالة بعد فهذه عجالة م الاهم الاولي نحو تخليص العزيمة وتحرير م والاقبال بوجه القلب عليه

Abhandlung desselben die Art und Weise, zu Gott zu Vorbereitung der Gesinnung dazu lung des geradesten Weges dahin, من الذي etc.; in wort und 2 (ungezählten) Abschnitten.

المقدمة التي يبتني عليها تقرير النخ ⁴8 فصل في كيفية التنقل في مراتب الذكر ⁵

يطول ذكر انواعها فكيف تعيينها : Schluss f.9° وبيانها فافهم والله يقول الحق المخ

Schrift: kleine geläufige Gelehrtenhand, vocallos, meistens ohne diakrit. Punkte. — Abschrift e. 17/1414. — HKh. III 6336. Der Verf. ist nach ihm: صدر الدين القينوي

3276. We. 1678.

315 Bl. 8vo, 17 Z. (18³/₄ × 13²/₃; 13¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut, nicht frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1^a (ebenso f. 3^b in der Vorrede):

كناب طريق الهتجرتين وباب السعادتين

Verfasser f. 1ª (und zu Anfang):

شمس الدين ابو عبد الله محمد أبن قبّم الجوزية

قال الشيخ . . . ابن قيم : An fang f. 1b: الجوزية الحنبلي التحمل لله الذي نصب الكاينات على ربوبيته ووحدانيته حجاجا . . . اما بعد فان الله سجانه غرس شجرة محبته ومعرفته وتوحيده في قلوب من اختارهم من بريته الخ

Mohammed ibn qajjim elģauzijje † 751/1350 führt hier Folgendes aus. In die Herzen der Menschen, die er vor den übrigen Geschöpfen begnadet, hat Gott gleichsam den Baum der Liebe zu ihm und des Erkennens seiner Eigenschaften und den des Glaubens gepflanzt; der Drang ihrer Liebe und Verehrung gilt also Gott und ihr Führer zu ihm ist einzig der Gesandte

ne also zu
niebe, Furcht,
ehrung, und zu
n Thun, insofern er
Gesetzes nachzukommen
d die zwei Wege, die er
gen hat; sie führen ihn zur
chen Glückes.

rk ist in eine Menge ungezählter Ab
de ohne bestimmte Ueberschriften getheilt.

eest: f. 4° النه الله سجانه وتعالي يا ايها 14° الغنى

الناس انتم الفقراء الي الله والله هو الغنى

فصل وقوله الدرجة الشانية الرجوع الي 13°

السبق بمطالعة الفصل وهو يورث الخلاس

فصل واذا كان التلوث بالاعراض قيدا يقيد 14°

القلوب عن سفرها الي بلد حياتها

فصل وللناس في دخول السر في القضاء الالهي 108⁶ طرق فنذ كرها

قاعدة الساير التي الله تعالى والدار "Weiterhin: 134 الآخرة . . . لا يشمّ سيرة ولا يصل التي مقصودة الا بقوتين قوة علمية وقوة عملية فصل فمن الناس من تكون له القوة العلمية "135 الكاشفة عن الطبيق ومنازلها

فصل والمقصود الكلام على علل 220° المقامات وبيان ما فيها من خطا وصواب فصل قال وهي على الاجمال قبل أن تنتهي وجود 220° تعظيم في القلب يمنع الانقياد لغير محبوبه

فصل في مراتب المكلفيين :(طبقة 18 أ 259°) فصل في الدار الآخرة وطبقاتهم فيهم Darin:

الزنادقة وهم قوم اظهروا الاسلام 496 طبقة .15 ومتابعة الرسول وابطنوا الكنفر ومعاداة الله ورسله

طبقة المقلدين وجهال الكفرة واتباعهم 303° 18. طبقة الجن . . . منهم المومن والكافر 305° 18. والب والفاجب

فصل فأذا علم تكليفهم بشرايع الانبياء ط218 : Zuletzt: 312 ومطالبتهم بها وحشرهم يوم القيامة . . . علم ان محسنهم في الجنة

الثالث أن تزويج المومنين : Schluss f. 315^b بالحور العين وتزويج الكفار بالشياطين والقول الاول اظهر الاقوال والله أعلم

Die vor dem Titel f. 1° stehenden Worte الحجزؤ الاول من sind ausgestrichen, und zwar mit Recht; es liegt hier das ganze Werk vor. Dies geht aus f.3°, 13 ff. hervor, wo der Verf. sagt, er beginne sein Werk mit Betrachtungen über die Armuth und schliesse es mit Darstellung der verschiedenen Klassen (طبقات) der Ginnen und Menschen im Jenseits und ihrer Rangstufen im Paradiese u. in der Hölle. — Ein langes Gedicht des Verf. (105 Verse), das Glück des Paradieses betreffend, steht f.40° ff. Es beginnt (Tawil):

Der Verfasser erwähnt als sein Werk f. 152^a التحفة المكية (nicht bei HKh.).

Schrift: klein, kräftig, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos; auch fehlen nicht selten diakritische Zeichen. Ueberschriften meistens etwas grösser. Die ergänzten Blätter (meistens) in grosser, rundlicher, deutlicher Schrift, auch vocallos. Ergänzt sind Bl. 1-15, 165-200, 310-315; wie es scheint, ist die Ergänzung richtig. — Abschrift vom J. 1244 Moh. (1828) (für die ergänzten Blätter; das Uebrige d. h. der Haupttheil der Hdschr. ums J. 1000/1501).— Collationirt.

(سفر الهجرتين) 180 HKh. III 7180

/ 3277. We. 1779. 6) f. 25 -46° .

8vo, 17 Z. $(18^{1}/2 \times 13^{1}/2; 13-13^{1}/2 \times 9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel und Verfasser f. 25^a:

عتاب فيد رسالة لمن يسلك طريف الله تعالي العلى بن الله تعالى العلى بن المراهيم الحجازي الشافعي السقطي

الحمد لله رب العالمين . . . : Anfang f. 25^b العمل منعته أما بعد فقد الهمنى ربي وحرك وجود تامل صنعته بتسطير احرف المنعم الجواد من ينبوع حكمته المخ

'Alı ben ahmed ben ibrahım elhigazı essaqaţī, um 800/1397 am Leben, giebt hier eine Anleitung für solche, die den Weg zu Gott gehen wollen, wozu fünferlei erforderlich sei: Bussfertigkeit, Entsagung etc. Die Abhandlung ist im J. 801/1898 verfasst und zerfällt in ungezählte Abschnitte.

ولا نعبة بعد كلمتي الشهادة: Schluss f.46°: ا اكمل من الاستقامة على حدودها واستيفاء شروطها والله الموفق والهادي لا ربّ غيرة'

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Bl. 37^a leer, aber im Text fehlt nichts. — Abschrift im J. 936/1529.

3278. Spr. 802.

 8° , 17 Z. (Text: $16 \times 9^{3}/3^{\text{cm}}$). — Zustand u.s. w. wie bei 1). Die Schrift wie bei 1), f. 28. 29^{3} . — Titel und Verfasser f. 29^{6} :

رسانة السَفَر القريب نتبجة السفر الغريب لعبد الكريم الجيلي

(Im Titel stand 2 mal القريب, in der Vorrede f. 30a الغريب; die obige Aenderung scheint mir nothwendig.)

الحمد لله الذي خلق الانسان: • Anfang f. 29b وعلمه البيان . . . أما بعد فاتى اذكر في هذه الرسالة سفرا وجدته وجدانا وسافرت فيه زمانا الخ

Nach der Lectüre des كتاب الاسفار des كتاب الاسفار hat 'Abd elkerim elgili um 820/1417 den Gegenstand schon daselbst behandelt gefunden, aber mehr andeutungsweise: so will er ihn hier denn deutlicher behandeln und den Weg zur richtigen Erkenntniss Gottes zeigen.

وذلك من شفقته صعم على امته : Schluss f. 32b

3279. Spr. 802.

32 Bl. 8vo, 21 Z. (21²/₃×16; 16×10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u.Verfasser fehlt eigentlich: aber f. 1^a steht oben rechts (u. in der Unterschrift):

كتاب الاسفار للشيخ عبد الكريم الجيلى

الحجد للد الكاين في الموصوف بالاستواء: Anfang f.1b: جل جلال ذاته بعد فراغه من خلف ارضه وسمايه... أما بعد فان الاسفار ثلاثة لا رابع لها اثبتها الحق عز وجل الح

Abhandlung desselben Verfassers. Alles was existirt, lebendige wie leblose Wesen, Gottes Wesenheiten und die ganze Schöpfung sind in ewiger Bewegung, d. h. Reise, begriffen, .
fur den Mu
in der Reise vu
ihm. Dieser Reiseu
Arten, und der Zweck
الما الله وقفنا عليها علما وقفنا عليها علما وقفت للانبياء عم والاسفار الالهية
هوفة التنبيد على ما ينبغي من الاسفار

Schrift: ziemlich gross, kräftig, rundlich, gleichmässig, vocallos, ziemlich deutlich. Ueberschriften roth. F.28 u.29^a magrebitischer Zug, mit der gewöhnlichen Setzung der Punkte über u. u. inicht u. u. in. — Abschrift c. 1250/1834.

Format etc. und Schrift wie bei 3). - Titel fehlt. Er könnte nach dem Anfange sein:

وصبية

Verfasser fehlt, steht in der Unterschrift:

اما بعد حمد الله تعالي والصلوة . . . Anfang فهذه وصية لا كاب واولادي الذين تابوا الى الله تعالى

Verhaltungsmaassregeln für Çüfis, um zu Gott zu gelangen, von Abū bekr ben mo-hammed ben 'alt elhawāfī elhanefi zein eddin, geb. ⁷⁵⁷/₁₃₅₆, gest. c. ⁸⁵⁹/₁₄₅₅; verfasst im J. ⁸²⁵/₁₄₂₂. Er geht von der Bussfertigkeit aus und erörtert von da aus die in Betracht kommenden Fragen. Dasselbe Werk No.3023.

اسال الله التوفيق بنا لعمل: Schluss f. 81^a: بنا لعمل بنا المرسلين صعّم بمقتضاها لي ولكم . . . بحرمة سيد المرسلين صعّم Abschrift vom J. 939 Gom. II (1533).

F. 57^b unten und 58^a ist der Anfang des Werkes wiederholt (= f. 59^b, 1 bis f. 60^a, 7).

Jei 6). - Titelüber-

ر"كشفطريق الوفا اللود لعلي بن محمد بن احم الشانعي السقطي

الحمد لله الذي خلق :ng f. 46^b: الكحمد لله الذي خلق الانسان وعلمه البيان وجعله نسخة كامله وبعد فقد الهمت جمع شيء من كلام بعص المحققيل

'Alī ben mohammed ben ahmed elhigāzī essaqaṭī, um 880/1475 am Leben, behandelt in dieser Schrift das Gelangen zu Gott, was er an dem Beispiele Ibrāhīm's erläutert. Sie ist daher auch bei Lbg. 935, 1, f. 1 am Rande بالإقلام المراقبية betitelt. Er hat sie im J. 883/1478 verfasst und in einige Abschnitte ohne besondere Ueberschriften getheilt. Die Anfangsworte ganz wie bei Spr. 802, 2.

Schluss f. 57b (Monsarih):

فلا خطاب به اليه ولا مشير الي الخطاب وهذا آخر ما اراد الله جمعه . . . واختم لنا وله جمير . . . وصل اللهم علي النبي . . . باحسان الي يوم الدين وحسبنا الله ونعم الوكيل

Abschrift von حمد بن اسماعیل بن محمد im J. 936 Ġomādā II (1530). — Bl. 58b—62 leer.

Lbg. 935, 1, f. 1-3a.

110 Bl. 4¹⁰, 31 Z. (24^{1/2} × 16^{1/2}-17; 21^{1/4} × 13^{1/2^{cm}}). Zustand: wasserfleckig, besonders in der oberen Hälfte; der Rand etwas ausgebessert; der Text an einigen Stellen beschädigt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rother Lederband.

Dasselbe Werk. Titel und Verf. fehlt. Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, gedrängt, vocallos. — Abschrift im J. 896/1491 (nach f. 56a) von جانى بك العزيزي

3282. Lbg. 977. 1) f. 1-45^a.

83 Bl. 8°°, 15-19 Z. $(17^{1}_{.2} \times 12^{1}_{.2}: 13^{1}_{.2} \times 9^{1}_{.2}^{cm})$. Zustand: unsauber, auch fleckig; im Anfang beschädigt

(auch im Text) und ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a von neuerer Hand:

هذا الكتاب في آداب الدخول في الطريق لابن ميمون

Der Verfasser ist nicht richtig: s. unten.

الحدد لله الذي فتق رتق وجود : Anfang f.1b الموجودات بقدرته ... وبعد فقد سالني بعض الاخوان في الله ... ان ارسم رسالة ... اذكر فيها كيفية الدخول في باب الطريق وآداب السالكين من اهل هذا الفريق النخ

Eine Anleitung zur Çūfik, verfasst von ابراهيم بن على بن ابراهيم بن يوسف الراهيم بن يوسف التحسيني العراقي ابو الصفا بن ابي الوفا und in Kapitel u. Abschnitte getheilt. Ibrāhīm ben 'alī el'irāqī ibn abū 'lwefā, geb. 810/1407, † 887 Ġom. I (1482), behandelt zuerst das, was zu wissen jedem Çūft und überhaupt jedem Gläubigen nothwendig ist (العلم الصروري).

باب في بيان ما يجب على سالكي طريق الله ألك ألك ألك ألك الله بل على كل عبد الله

باب في بيان كيفية التوبة والرجوع الي الله تعالي 13° باب في كيفية الزهد

Das Werk wird beschlossen durch einen Anhang f. 25 ff. in mehreren Abschnitten

في بيان كيفية علامة المحبوبين والمحبوبين über die Kennzeichen eines ächten Çuft und die Stufen, welche er durchzumachen hat.

ونسال الله حسن المتابعة : "Schluss f. 45 . . . والمشاهدة بغير حجاب وهو الكريم الوهاب

Schrift: gross, kräftig, rundlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 898 Rab. I (1493) von تحمد بن ابني الخباز، einem Schüler und Vertreter (خليفة), einem Schüler und Vertreter (خليفة) des oben genannten Verfassers dieses Werkes; derselbe erwähnt öfters sein Werk منهاج السالكين, in welchem er die 9 Stufen der Çüfis behandelt.

F. 45^b. 46^a handeln in grosser flüchtiger Schrift von den an das Beten der 97. Sura geknüpften Verheissungen.

3283. We. 1776.

8vo, 19 Z. (19¹/₃×14; 12¹/₂×9¹/₃cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Titel (schlecht geschrieben, von anderer Hand) f. 26^a:

So ist der Titel gewöhnlich, er hat aber auch bisweilen (nach الحبوك noch den Zusatz (Spr. 894 hat Beides) oder (so We. 1715, 7. 1666). Statt .We. 1641) في طبيقة kommt auch vor في طبيق في اسرار We. 1642, 1) oder) في علم المرار (Lbg. 1012). Ausserdem heisst das Werk auch noch القصيدة المبية und so auch in der vorliegenden Handschrift. — Der Verfasser ist 'Alī ben 'aṭijja elhamawī 'alawān † 936/15302 der hier im Verse 'Alwan oder 'Olwan heisst (s. No. 1935). — Das Gedicht giebt theoretische Anweisung und praktische Verhaltungsregeln (اداب), deren Befolgung zu Gott u. zur Seligkeit führt. Es zerfällt in sehr viele Abschnitte mit Ueberschriften u. ist etwa 1250 Verse (Basit) lang.

قال الفقير الي مولاه ذي الكرم Anfang: قال الفقير الي مولاه ذي الكرم والجوم

باب في طريق طريق وخدمة المرشد 28%; السلوك وخدمة المرشد 28%; السلوك وخدمة المرشد 28%; السلوك إباب في اصول الدين 29%; التزام الاوراد والاذكار 29%; باب في اصول الدين 29%. باب الرق على القدرية 29% الاشارة الى نسمات اهل العناية والقرب المختصة باهل الحبّ الاشارة الى للحق الشديد في السير الى الطريق السديد 57% التنبية على احوال من خلف وانتحذير لهم من 57% افعال التلف

ولا تخيب جميل الظن فيك ولا تخيب جميل الظن فيك ولا تخيب من النعم تقطع عوائدك الحسنى من النعم

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth oder grün. — Abschrift um 1050/1640.

Nach f. 57 fehlt 1 Blatt; ebenso nach f. 58 (5 Verse nebst Unterschrift).

.(جواعر المحبوك) HKb. II 4299

Auf ،. vom J. ¹¹²⁰/، بن ابي طالب Herkunft.

320

Dasselbe Werk ist v.

1) Lbg. 1012.

37 Bl. 8vo, 20 Z. (20¹/₂ × 15; 14¹/₂ - Zustand: wasserfleckig; anfangs am Rande — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einban. band mit Lederrücken.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, vocalisirt. Uebschriften roth. Die Blätter folgen so: 1—10. 17. 18. 11—16. 19—37. — Abschrift von فتتح الله بن فصل im Jahre 994 Rab. II (1586).

F.1 ein kurzes Glaubensbekenntniss in Versen.

2) We. 1642, 1, f. 1-36a.

48 Bl. 8°°, 19 Z. (21 × 15; $13\frac{1}{2}-14\frac{1}{2}$ × 9°m). — Zustand: fast ganz wasserflockig. — Papier: gelb, grob, zieml.stark u.glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken.

Nach dem Schluss (s. bei We. 1776, 4) folgen hier noch 4 Verse: ihr Inhalt ist, dass die Verszahl des Gedichtes 2260 (was aber 1260 heissen muss) und dass dasselbe in Hamāt im J. 922 Rabī' (1516) vollendet sei.

Schrift: gross, gedrängt, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Sie fehlen von f.11 an, es ist aber Platz für sie gelassen. — Abschrift von تاج الدبين بين عبد الرجن بن احمد بن عمر الحلبي الشافعي im Jahre 1027 Śa'bān (1618).

3) We. 1715, 7, f. 43a-82a.

8°°, 17 Z. Papier etc. und Schrift wie bei 6. — Titel und Verfasser sehr aussührlich. — Abschrift vom Jahre 1080/1670. — Collationirt. — F. 43° das Gebet ابو القاسم الشاطبي.

4) Spr. 894.

24 Bl. 8°°, 29 (34) Z. $(20^{1}/4 \times 14^{1}/2; 16^{1}/2 \times 10^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Dem Gedicht geht ein biographischer Artikel über den Verfasser vorauf, der aber fast keine Daten giebt, sondern ihn überhaupt charakterisirt.

Schrift: zieml.gross, fein, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Bl.1 von neuerer Hand ergänzt. — Abschr. von رجب بن ابراهيم الشافعي الناصري .c.1100/1688.

- Titel fehlt. -

.cstücke; f. 61b-63

We. 1666.

... (181/3 × 131/2; 121/2 × 91/2 cm). —

Der u. fleckig, besonders in der 1. Hälfte;

sert, ebenso f. 33 unten. — Papier: gelb,

nich stark. — Einband: loser Pappdeckel mit

cken u. Klappe. — Titel u. Verfasser ausführlich.

F. 1^a bemerkt, dass der Verfasser seine Unterweisung in der Çūfik erhalten habe von في المعربي الغاسي على بن ميمون الحسني المغربي الفاسي + 917/1511.

Nach f. 26 fehlen 2, nach 28 u. 39 je 1 Blatt.

Schrift: ziemlich klein u. gedrängt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um 1100/1688.

F. 41^b enthält die ersten 13 Verse (Ṭawīl) eines Gedichtes des الحافظ ابن ناصر الدين über die Haupt-Ereignisse vom Jahre 1 der Higra an. Es ist betitelt: بواعث الفكرة

7) We. 1641.

61 Bl. 8vo, 11 Z. (19¹, 2 × 13³/₄; 14¹/₂ × 11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; von f. 48 bis zu Ende in der oberen Hälfte fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737. — F. 19^a Glossen am Rande und zwischen den Zeilen.

F. 61^b enthält (aus dem vorliegenden Gedicht) 9 Verse (v. 44—49. 51—53), in denen über die Unsittlichkeit der Zeit geklagt wird. Sie fehlen in dieser Handschrift an der ihnen gebührenden Stelle; es fehlen ausserdem daselbst aber noch 21 Verse, ohne dass eine Lücke angedeutet wäre.

8) We. 1639, 1, f. 1-45^a.

101 Bl. 8°°, 15 Z. (21 × 15; 14¹, 2 × 10¹, 2°m). — Zustand: im Ganzen gut; der Rücken ist an einigen Stellen etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Schrift: zieml. gross, gut, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in Goldlinien eingerahmt. — Abschrift von ابراهیم زیدی im J. 1190 Çafar (1776). 9) We. 1637, 2, f. 56*-100. Format etc. u. Schrift wie bei 1.

Auf den Schluss f. 99°, 10 folgen noch einige Verse über Zahl der Verse des Gedichts, Zeit der Abfassung: s. bei We. 1642, 1. Daran schliesst sich von على الخيلاوى, einem Schüler 'Alawān's, ein Lobgedicht auf Mohammed (auf, Basīt), dessen Anfang hier aber fehlt.

Ergänzt sind f. 85. 86. 92-96; f. 99. 100 sind in grossen groben Zügen, in ganz neuer Zeit geschrieben.

3285. Spr. 825. f. 177^b-183^a.

Format etc. u. Schrift wie bei f.159b. — Titelüberschrift: والمرابع الله ملك اللوك الموصلة الى الله ملك الله الموصلة الموصل

المجدد لله رب العالمين والعاقبة ... أما بعد Anfang: فيقول ... محمد ... الفاروق الاودهي المجشنى جراغ دهلي ... هذه الرسالة المعظمة اسمها تحفة السلوك ... التحفق في العلم واعلم أن الله السحانة وتعالى قال واعلم أنه لا الله الا الله النخ

Çūfische Abhandlung des Mohammed elfārūqī elģeštī, um 1000/1591 am Leben; in 26 Sätzen (deren jeder التحفة betitelt ist) bezeichnet er die Erfordernisse, die zu Gott hinführen. Zuerst التوحيد (d. i. التوحيد), dann الخلاص الشكر u. s. w.; zuletzt الوعظ.

کما قال الله تعالی لئن شکرتم :Schluss لازیدنکم ولئن کفرتم ان عذابی لشدید

3286. Spr. 932.

36 Bl. 8vo, 23 Z. (21×15; 15×8¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut, obgleich nicht ganz sauber; Bl. 1 unten ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1^a:

وك عجالة الظمآن في تعداد شعب الأيمان ebenso im Anfang. — Verfassor f. 1a:

الصوفي شاهين بن ابي اليمن العاتكي

الحمد لله المومن الذي جعل :^Anfang f. l براءة المومن والصلاة على عبده واسطة عقد سلك الايمان ... أما بعد فهذه تجالة الظمان ... للمبتدي من اهل طريقنا ثبتهم الله عليه واوصلهم التي حصرته واقامهم بالادب لديه امين وقد ورد في الخبر تخلقوا باخلاق الله وقال تعالى ولله الاساء الحسني فادعوه بها الن

Ein Werk des Śāhin ben abū 'ljumn el'ātikī, um 1075/1664 am Leben, das den Anfänger über die zu Gott führenden Wege des Glaubens belehren und ihn zur vollen u. richtigen Erkenntniss Gottes bringen soll. Nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt. Der Verf. beruft sich hauptsächlich auf Stellen des Qorān u. der Tradition.

وظلمة للهل وفي الظلمة النفسانية 'Schluss f.36b': النفسانية النفسانية اللهم انا تخبرنا من احوال هاولاء يا رب العالمين . . . رب العزّة عمّا يصفون وسلام على المرسلين النخ

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, nicht recht gefällig, vocallos. Besondere Stichworte roth. — Autograph im J. 1076/1665.

3287. WE. 124. 1) f. 1-126^a.

172 Bl. 4to, 15 Z. (23¹/₃×16¹/₂; 16¹/₂×9¹/₂^{cm}). — Zustand: lose Lagen, nicht ohne Flecken, im Ganzen ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 2^a (und Vorrede f. 8^a, 5):

كتاب السير والسلوك الى ملك الملوك

Verfasser fehlt; s. bei Spr. 852, 3. Er heisst ausführlich:

للد الذي العبط حكمته اسرار : Anfang f. 3°: الله الذي العباء الي ارض الطبيعة الكلية . . . وبعد فان سلوك طريق الحق من اخلاق الانبياء والمرسلين الخ

Dies Werk geht von der Nichtigkeit der Lüste dieser Welt aus und findet die einzige Aufgabe des Menschen in dem Streben nach Selbstveredlung; es zeigt, wie derselbe die Scheidewand zwischen ihm und Gott durchbrechen und die mancherlei Leidenschaften seiner (siebenartigen) Seele bekämpfen müsse, um zu Gott zu gelangen und schildert schliesslich den Gläubigen, wie er sein soll. Voraufgeordnete للطائحية geordnete للطائحية والمعافرة المعافرة المعافرة

ثم تلازم الاحاديث ولو حديثا: "Schluss f. 126 واحدا ثم تلازم الصلوة في الاسحار ولو ركعتين'

Ein weiterer Abschluss oder Unterschrift ist nicht da.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1132/1720 (cf. f. 169*). HKh. III 7345 (bloss Titel).

3288.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Spr. 852, 3, f. 55^a - 150^b. Format etc. u. Schrift wie bei 1.

قاسم الخاني :Titel ebenso. Verfasser ولا تقتدر ايها الاخ على رذها الا :50hluss f. 150b الله على ولا تقتدر الها الله على والتمسك بالشريعة وحجبة العلماء العاملين وصلى الله على الشرف الانبياء المرسلين والحمد لله ربّ العالمين تمنّ

Abschrift von عمر بن الحاج, im J. 1115 Ragab (1703). — Collationirt. J¹/2°m). — Zurapier: gelblich, .d: rother Lederband.

er fehlt. Schluss

gross, gedrängt, gewandt, gleicheberschriften und Stichwörter roth.

3) We. 1841, 1, 1-51.

* Bl. 8°°, c. 20-23 Z. $(21^1/2 \times 15; 14^1/2 - 16^1/2 \times 15^1 + 11^1/2^{cm})$. — Zustand: unsauber, auch wasserfleckig am oberen Rande. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Lederband mit Klappe.

Titel und Verfasser fehlt. Schluss wie bei Spr. 852, 3.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, flüchtig, ungleich, nicht undeutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift von خليل بن محمد لبدير الشافعي im J. 1199 Moharram (1784).

/ 3289. Lbg. 554.

8°°, c. 26-32 Z. (19½3 × 13½; 15 × 9¾cm). — Zustand: am Rand etwas fleckig; Bl. 56 oben beschädigt. — Papier: gelblich, zieml. stark u. glatt. — Titel fehlt; er ist:

قال الشيخ قدس الله سرّه بسم الله : Anfang f.54* الرّكن الرحيم الحمد لله افتتح كتابه بالتسمية والتحميد . . . الذي اهبط حكمته اسرار ذاته اي انزل بمقتصى علمه القديم الازلى ما تعلقت ارادته في اجاده . . . به النخ

Ein gemischter Commentar zu demselben Werke, dessen Vorwort hier aber fehlt, wol nur 1 Blatt; dagegen der Anfang des Grundtextes und des Commentars dazu beginnt auf f. 54°. Nach f. 66 fehlt das Uebrige. Das Vorhandene bricht ab mit den Worten: بالسوء أي كل قبيج الله باوفي بيان أوصافها على التفصيل في باب النفس الامارة والمقام الاول

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3290. We. 1635.

1) f. $1-21^a$.

62 Bl. 8°°, 11 Z. $(16^3/4 \times 10^1/4; 12 \times 6^3/4^{cm})$. — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: weisslich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappbd. — Titel fehlt; von späterer Hand f.1b übergeschrieben: رساللا حقى في النصرة من nach der Vorrede f. 2°:

جلاء القلوب بذكر الله

Verfasser: s. Anfang. Nach f. 28b:

ابراهيم الحقق

الحمد لله وصلى الله على مصطفاه : Anfang f.1b ومن اجتباه أما بعد قال الحقى الفقيرى رحّه لبعض احبّاء اخوانه في الله اجبت سؤالك في هذه الاوراق يا محبّ الله اعلم ارشدك الله ان الطرق الي الله بعدد انفاس خلايف الله الخ

Abhandlung, den nächsten Weg zu Gott lehrend, von Ibrāhīm elĥaqqī. Zerfällt in Vorwort und 10 فصل (welche dann اصل genannt sind) und Schlusswort.

f. 2° المقدمة	في تقدمة طريق محبة الله
5ª فصل 1.	في الاصل الاول وهو حب الله
6ª فصل 2.	التنوجه الىي الله
7b فصل 3.	توحيد افعال الله
60 فصل 6	الصبر علي الله
14b فصل 14b	الفناء في بقاء الله

في طلب التوفيق من الله للتخلف 18 خاتمة التحاتمة بما في جلاء القلوب من اخلاق أهل الملة

Dieses Schlusswort ist ein Gebet; der Schluss desselben f. 20^b: والحمد لك على ختم الرسالة بالنمام والشكر لك باللسان بالتمام والشكر لك باللسان

F. 15^b—18^a steht ein Abschnitt:
الفصل السادس في الاصل السادس لشهود وحدة الوجود
الله مع التعظيم لامر الله والشفقة على جميع خلق الله

Der 6. Abschnitt des Werkehens findet sich
f. 10^b; dieser hier gehört offenbar dem Werke
an, aber nicht als 6. Abschnitt, sondern ist
anzusehen als الخاتمة الحاتمة الحاتمة

Schrift: Türkische Hand, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1840.

3291. Spr. 1172. 2) f. 16-32.

8°°, 13 Z. $(20^{1/2} \times 13^{1/2}; 11^{1/2} \times 6^{cm})$. — Zustand: stark fleckig, wurmstichig, öfters ausgebessert. - Papier: gelb, glatt, stark. - Titel und Verfasser f. 16a:

من سالة شفا القلوب الموصلة الى رضا الحبوب تاليف الحقير تراب اقدام الفقرا ... محمد بن عبد الله

حمدًا لمن نور قلوب اوليائه : Anfang f.16 بنور العرفان . . . وبعد فيقول الحقير محمد لما الفت سابقا في بعض الفنون من الفقه والاصول البخ

Abhandlung des Mohammed ben 'abd allah über Çüfik und den zu Gott führenden Weg. Dieselbe fängt an: اعلم أن التصوف تجريد القلب لله واحتقار ما سواه كما ذكره حجة الاسلام الغزالي ان لم اكن منهم فلى من حبهم عز وجاه ': Schluss f.32b

Schrift: gross, ziemlich deutlich, ohne Vocale. -Abschrift im J. 993/1585.

3292. Spr. 882. 8) f. 42 -- 60.

Format etc. wie bei 1). - Titel u. Verfasser: s. Anfang.

ربعد فاني تاملت كتاب ، Anfang f. 42a: ربعد تسليك "الخواص الذي صنّفه الشيخ الامام ... جمال الدين يبوسف بون على بن احمد البغدادي اليقال فنظرت انه ارضح للسالك المقال واودعه سر نفيس الخصال . . . فاستخرت الله تعالى وعلقت منه ما اتوقى به غصب رتبي شديد المحال الح

Auszug eines Ungenannten aus dem Werke des Jūsuf ben 'alı ben ahmed elbagdādī elbaqqāl ģemāl eddīn abū 'l'izz, einer Anleitung, den rechten Weg zu Gott zu سلوف التخواص Dasselbe heisst sonst und so führt es HKh. III 7237 an, legt es aber (irrthümlich) dem على بن احمد البقالي bei. — Es zerfällt in viele (ungezählte) فصل. الفطن ذو التميييز الذي يحكم اعمالة النو 43ª وينبغى للانسان ان يعمل الراي قبل الكلام 446 46ª والزم الادب ايها الاخ عند استماع الكلام u. s. w.

Zuletzt:

59b

60ª

Schluss f. 60b: م، وصلى الله على سيدنا الح

3293. Pm. 394. 1) f. 1-39b.

46 Bl. 8vo, 17 Z. $(16^{1}/_{3} \times 11; 12 \times 6^{2}/_{8}^{cm})$. stand: nicht recht sauber; am oberen Rande w. fleckig. Nicht recht fest im Einband. - Papier: ge. glatt, ziemlich dünn. - Einband: Pappband. - Titel ausführlich im Vorwort f. 2a:

مرشد الطالبين الى الصراط المستقيم وموصل العاملين الى جنات النعيم ومناجيهم عن العذاب الاليم

(Abgekürzt - bloss die beiden ersten Worte - f. 1b und auf der Rückseite des 1. Vorblattes). - Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي عجزت عن Anfang f. 1b: الحمد لله الذي تعقل ذاته عقول العقلاء . . . اما بعد فاعلموا اخواني في الدين . . . ان الانسان لم بخلف سُدّى اي مهملا لم يسال عن افعاله واقواله الحز

Kurze Anweisung zur Anhetung Gottes. Ihretwegen, sagt der Verfasser, sei der Mensch erschaffen; das irdische Leben sei die Vorstufe zum Jenseits: je nachdem man Gutes oder Böses säe, sei die Ernte. Ohne Auskunft eines Lehrers oder auch betreffender Bücher wisse man nicht, wie Gott zu verehren sei: den Weg dazu wolle er in dieser Schrift zeigen. selbe zerfällt in 3 Bücher. Nach einer kurzen Vorbemerkung f. 2b, dass der Mensch bei Aneignung von Kenntnissen Gott und das künftige Leben, nicht aber irdische Vorzüge und Vortheile, im Auge haben müsse, beginnt

في الوظايف القلبية الواجبة : (.in 4 Kapp كتاب. 1 كتاب. 1

- 1. في بيان العقايد الاسلامية
- 2. في تخلية القلب عن المهلكات
- 3. 18^b في تحلية القلب بالمنجيات
- في بيان شكر النعم الظاهرة والباطنة °4. 26

ویکون من الابرار فالحمد به کافة الانام . . . صد

sich jedoch nur auf beziehen. Das Uebrige fehlenden 2 Bücher ist nach in Ende der Vorrede f.2ⁿ dieser:

فى الوظايف العملية الواجبة :(فصل د فى الوظايف الشرعية بين الناس :(فصل 5 m)

chrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, vocallos.

oerschriften und Stichwörter roth. Für das Wort فصدا
ist in der Mitte und gegen Ende öfters Platz gelassen. —
Abschrift um 1150 1737. — Auf den ersten Blättern am Rande u. auch zwischen den Zeilen ziemlich viele Glossen. —
Die Hauptsätze beginnen in der Regel mit العبد المناه ا

F. 1ª Talismanische Verwendung des Thronverses (حساب وفق آية الكرست) nebst einer daran geknüpften Berechnung.

3294. Spr. 848.

55 Bl. Schmal-8vo, 15 Z. (19 × 9¹/₂; 13¹/₃ × 5¹/₄^{cm}). — Zustand: wurmstichig, besonders am Rande, der daher auch öfters ausgebessert ist. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a (von neuer Hand) und f. 1^b oben:

شرح التسوية

so auch in der Unterschrift. - Verfasser fehlt.

التحمد لمن وجد بكل ما وجد المائي وتحبت واخلاص وشجد بكل ما شجد يعنى ثناء لساني وتحبت واخلاص جناني وحزمت وطاعت اركاني ... وانصلوة والسلام ... واعلم أن العقلاء من المتكلمين والتحكياء قالوا أن الواجب تعالى علة موجدة للممكن ... وليس الامر عليه كما ستسمع أن شاء الله العزيز يعنى بدان أي طالب حق كم عقلاء يعنى جماعه أرباب عقل واضحاب فكر التخ يس درين مضايقه ومناظره تكنى ' : Schluss f.50 فيما لكم به علم فلم تحاجون فيما ليس لكم به علم والله يعلم وانتم لا تعلمون ' تمت فيما ليس لكم به علم والله يعلم وانتم لا تعلمون ' تمت فيما ليس لكم به علم والله يعلم وانتم لا تعلمون ' تمت فيما ليس لكم به علم والله يعلم وانتم لا تعلمون ' تمت

Çüfische Abhandlung, gestützt vielfach auf Ibn el'arabi, über die Ebnung des Weges zu Gott, mit ziemlich kurzem Persischen Commentar.

Schrift: Persischer Zug, an sich gut, aber ziemlich flüchtig, vocallos. Der Arabische Text roth überstrichen. Collationirt; am Rande bisweilen Glossen. — Abschrift im J. 1126 Gomädä II (1714). — Bl. 40. 44. 45 fehlen.

Es schliesst sich daran ein Artikel (f.51°-55) في الوجود (über die Existenz), der beginnt: اعلم أن الموجود من حيث أنه موجود

3295. Lbg. 364.

50 Bl. Folio, 29 Z. (34¹/₂ × 20¹/₂; 23 × 14^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut, aber die ersten 10 Bl. am Seitenrand wasserfleckig und zum Theil ausgebessert. — Papier: weisslich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f.1^a:

٤٠ ثمرة لحقيقة ومرشد السالك الى اوضح طريقة
 لاحد بن عمر الزيلعى العقيلي شهاب الدين الى العباس

الحمد لله المنعوت بوصف : Anfang f. 1b: الحمد المنعوت بوصف الخوادي من افرد الله المقدم في الزال . . . اخوادي من افرد الله تعالي باطنه تنغزهت جوارحه عن معاصيه الخ

Çüfisches Werk des Ahmed b. 'omar ezzeila'i el'aqılı abü 'l'abbās, in ungezählt. Abschnitten.

فصل شحنت سفينة اعل الجد الاشتياق 2ª فصل متى تستخلص حامية رياضتك 2^b 3ª فصل العاقل من عقل عن الله امره u. s. w. Weiterhin f. 8ª ff. ein Stück في السلوك فصل في معبفة آداب السلوك وصية عليك يا اخبى ببذل المجهود ورؤية عين الجود "9 فصل في معرفة آداب أوراد وطائف الليل والنهار 90 Dann f. 10^b ff., 14^b-21^a, 21^a ff., 28^b ff. verschiedene Fragen über einzelne Punkte erörtert. حسين بن ابي بكر السودي F. 30^b ein Schreiben des سليمان النحوي من اهل للبال anebst Antwort; 33ª des سليمان النحوي من und andere Schreiben u. Antworten. Dann f. 38ª جمال الدين تحمد بن عمرو التباعي wieder 4 Fragen von

فهذه علوم قد درست وعفا : Schluss f. 50° . . . فنسال الله اثرها لعدم اهلها والعاملين بموجبها . . . فنسال الله تعالى الاقالة مما زلّ به القدم . . .

والطير يقرأ والغدير محائن والريح يكتب والغمائم تنقط

Schrift: gross, kräftig, deutlich und gleichmässig, vocallos. Die Ueberschriften roth, aber meistens ganz verblasst; so auch die Linien, welche den Text einrahmen. — Abschrift im Jahre 1266 Çafar (1849) von عبد الله بن احمد الحبادى الشافعي الاشعرى واللحي بلدًا

3296. We. 1799. 4) f. 45-46.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titel fehlt. — Verfasser ist wol derselbe wie in 3), nämlich

عبد الله البلباني

قال الشيخ قدس سرّة فيما أله فيما كتبه جوابا لبعض اخوانه الما بعد فان البدايات كتبه جوابا لبعض اخوانه الما قبل في النبهضة المخلاة النهايات كانه قال قِبْ في النبهضة المخ Abhandlung über den Weg zu Gott.

واجعل لي من لدنك : Schluss f. 46b : سلطانا نصيرا ينصرنى وينصر بي ولا ينصر على ينصرنى على شهود نفسي وينفى عن دبره حسى،

Zwischen jeder Zeile blaue Linien und rothe, zwischen denen ein breiter bläulicher Strich.

3297. Spr. 1820^h.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift: بيان الطريق وبيان السالك والمسلوك والسلوك

انتهاء السلوك ابتداؤها : Anfang f. 123° السلوك وانتهاؤها وعلاماتها الاول مع ما فيه ابتداء السلوك وانتهاؤها الظاهر مع ما فيه الباطن الخ

: Vom Wege zu Gott. — Schluss f.123 لاق التفاوت بين هذه الاشياء يكون في نظر من ليس له نظر بعد فاذًا لا تفاوت بينها بل الجيع سواء عنده تتت

Abschrift vom J. 1080 Çafar (1669). — F. 124—126: Türkisch; 127. 128 leer.

3298. Lbg. 287. 2) f. $1^{b}-3^{b}$.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa: ر" في معرفة العاريف الي

Verfasser fehlt.

الحمد لله جامع المتفرقات المان :Anfang بخص المبار والصلات . . . وبعد فالعبد ينعين عليه معرفة الطريق الى الله تعالى والتعرّف له الخ Der Einsicht u. messen ist der Mensch kann nich einschlagen: dazu err.

der Seelen zu Gott.

بها عنّا بمنه :Schluss مين والحد لله ... ونعم الوكيل

Lbg.287, 7, f.37b-39a dasse.

Mf. 248, f. 139. 140 eine Abhanda. den Weg zu Gott رَّ تَلْرِيقَ السَّلُوكَ رَّ, in wort, 2 قسم, Schluss und Anhang; beginn. الحجد لله ... أما بعد فإن العلريق الى الله الورود ينقسم النخ Spr. 299, f. 26b enthält einen Excurs des نصرى الحسيني الخلوتي الصديقي الحسيني الخلوتي الصديقي

3299. Spr. 1961.

8°, 21 Z. (17 × 11; 12¹ $_2$ × 6³/ $_4$ – 7¹ $_2$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Titel fehlt; der Verfasser nennt dies Werk öfters eine Vorrede (مقدّمة). — Verfasser fehlt; er sagt f. 246^a, er sei Verfasser der Abhandlung, in Persischer Sprache.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt mit: فصل اعلم أن الموجود العلمي أنّما أتصف بالأدراك في حصرة العلم الخ

فصل لا يخفى على من اطلع علي ما قدمناه 430 فصل لا يخفى على من الله سجانه وتعالي يبصر الاشياء وهي على حالها في عدمها الخ

Dies Stück aus einem grösseren Werke behandelt das Wesen der Dinge und die Erkenntniss Gottes und den Weg zur Erkenntniss desselben, von çüfischem Standpunkte. Der Verfasser stützt sich auf einen Ungenannten, den er öfters anführt als som mit seinen eigenen Worten, zu denen er dann einen Commentar giebt. Es scheint im Ganzen ein umschreibender Commentar zu sein, der vielfach die eigenen Auseinandersetzungen und Ansichten

Mitte ت F. 251 ff. die , مواطن ه chzumachen hat: (3 ;موطن الدنيا (2 ;موطن الجنّة والنار (5 ;موطن موطن الكمر.

ist hier nicht zu Ende. Es وتعلق الهمة والذكر في استجلابه 258⁶: حجلب وهو سوء دارة اي دار الملك التي سي المشاهدة ودفع الحجب والظهور بالغرّة واطوار الربوبيّة و. Das Ucbrige fehlt. — Schrift wie bei 8).

3300.

Hieher gehören noch Werke von:

- سالمول المروطة المراضق المروطة المروطة المروطة المروطة السلوك المراضة الملوك الملوك الملوك الملوك المراضة الملوك المراضة المراضة
- 2) كمد بن محمد الغزالي † $^{505}/_{1111}$, u. d. T. القربة الى الله
- عبد الحق بن ابراهيم بن محمد العكبي ابن سبعين († 669/1270, u. d. T. ر في ترتيب السلوك
- 4) محمد بن اسحق القونوبي † 673/1274, u. d. T. الرِ" المرشدية
- 5) حمد بن محمد $\frac{1}{100}$ المرق الى المقدس الانقى المقدس الانقى المقدس المقدس الانقى المقدس المقدس المتعدد المتعدد
- حمد بن عبد الله بن سعيد السلماني لسان الدين (6) روضة التعريف .T + ⁷⁷⁶/₁₈₇₄, u. d. T ابن الخطيب الاشارة وقطع السلوك und بالحب الشريف
- 7) حمد بن على المحموي $um^{940}/_{1538}$, u. d. T. خفة لخبيب فيما يبهجه من رياص الشهود والتقريب
- 8) على البكري شمس الدين um 950/₁₅₄₃, u. d. T. هدايذ المبيد للسبيل الحميد
- 9) براهيم تيمور خان بن حمزة القرّاز $+ \frac{1026}{1617}$ ابراهيم تيمور خان بن حمزة القرار $+ \frac{1026}{1617}$ u. d. T. بحرقة القلوب في الشوق لعلّام الغيوب
- 10) خمود افندي الاسكدار $† 1038/_{1628}$, u. d. T. جامع الفضائل وقامع الرفائل
- منهاج السالكين. $\frac{11}{1632}$ + اسمعيل الانقروبي (11

- حادي القلوب .u. d. T ومحمد بن الملاح الشائلي (12) الى لقاء المحبوب
- مدارج الكال .u. d. T. محمد الكانتي افصل الدين (13 الي معارج الوصال
- 14) ونزهة المشتاق, verf. im J. 994/1586, auch betitelt: بزهة الناظر وسلوة القلب والخاطر
- . جذاب القلوب الى طريق المحبوب (15

c) Stufen und Standörter der Annäherung.

3301. Mq. 123. 6) f. 76-81.

8vo, 19 Z. (Text: 13¹/₂×9¹/₂^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel u. Verf. f.76^a:

جزء فيه من كلام الشيخ الامام ابي العباس البوني Der Titel ist:

مواقف الغايات في اسرار الرياضات

Der Verfasser ausführlicher im Anfang.

قال الشيخ . . . محيى الدين : Anfang f. 76^b المقرئ البو العباس أحمد بن الشيخ الصالح المقرئ على بن يوسف القرشى ثم البونى . . . الحمد لله الذي رفع حجب استار الاسرار عن حقايق بصاير المحققين . . . أما بعد فان جماعة من المحبين . . . رغبوا في أن ابين لهم كيفية الرياضة وترتيب اسرارها المخ

Ahmed ben 'alī ben jūsuf elqoreśī elbūnī abu 'l'abbās † 622/1225 handelt hier über die Kasteiung und Selbsterziehung der von Gott durch 40 Vorhänge getrennten Frommen, welche erforderlich ist zur Annäherung u. Anschauung Gottes. Die Abhandlung enthält 3 Theile (هست):

1. منافقة المريدين بالخسام والقلوب 'f. 79 قسم ولياضة المريدين بالخسوس والارواح قسم وياضة العارفيين بالعقول والاسرار قسم .

Der 2. und 3. Theil sind hier aus einem wichtigen Grunde, wie der Abschreiber sagt, fortgelassen. Das ganze Werk ist bereits in No. 2843 behandelt.

تجلّت له انوار : Schluss (des 1. Theils) f. 81^b: المرهبيات فيترقا الي درجات المريديين ولم يحصل تعليق رياضة المريديين ورياضة العارفين بسبب امر مهم لا يسع ذكره ونسال الله ان يمتى به في نسخة اخري،

Schrift: magrebitisch (aber mit Neshī-Punktation), ziemlich gross, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift um المحمد بن أبيلوي الأندلسي im Auftrage des ناصر الدين محمد بن ابي الحسن علي بن محمد بن محمد السلمي الشهير بابن عشاير

3302. Spr. 769. 1) f. 1^b-16^a.

227 (216) Bl. 8vo, 11-13Z. (17⁹/₃×13¹/₂; 13¹/₂×9¹/₂c^m). Zustand: nicht ganz sauber, besonders im Anfang fleckig; zum Theil lose Lagen. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Loderrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^b:

رسالة الرحيق المختوم لذوى العقول والفهوم لسنة الرحيق المختوم الشهاب الحين السُهْرَوَرْدي

الحمد لله الذي سبق الاشياء وجودا :Anfang . . . أما بعد فإن بعض من قدمت لي تحبته . . . سالني أن املي رموزا من العلم المكنون والسر المصون الذي هو نتيجة التخدمة وشمرة الحكمة الخ

'Omar ben mohammed essuhrawardī śihāb eddīn † 632/1234 erörtert in dieser Abhandlung, in mehreren (ungezählten) فصل, die verschiedenen Stationen, welche die Seele durchmachen muss, um zur richtigen Erkenntniss Gottes zu gelangen. Es kommen darin ziemlich viele Verse vor. — Schluss f. 15b:

لا تنكري حجدي هواك فانما فاك للحود عليك ستر مسبل تم الكتاب

Worauf noch eine kurze Vermahnung (وصيّة) angeschlossen wird, deren Ende auf f. 16a: اقولي قولي هذا واستغفر الله الغفار لي ولك ولجماعة المسلمين انه هو الغفار الرحيم

Schrift: ziemlich grosse, aber flüchtige, in einander gezogene Gelehrtenhand, oft schwer zu lesen, fast ohne Vocale. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 823/1420.

Dassell

1) S₁

182 Bl. 8vo, c. 22 Z.

Zustand: ziemlich gut. lich stark. — Einband: Papp Titel f. 1b zur Seite bloss:

Schrift: klein, gewandt, deutlich, worte roth. — Abschrift c. 1000/1591.

2) Mq. 123, 3, f. 42-49.

S^{vo}, 19 Z. (Text: $13^{1}/2 \times 9^{1}/2^{cm}$). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f. 42^{n} oben in der Ecke bloss: کا الرحیق

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Bisweilen fehlen diakritische Punkte. Die Ueberschriften (فصل) roth. — Abschrift im J. 773 Ramadan (1372).

3304. Mq. 127. 4) f. $31-33^{\circ}$.

Format (c. 19-20 Z.) etc. und Schrift (aber grösser und weiter) wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والصلوة :Anfang . . . هذا كتاب السَيْر والطَيْر من تصانيف شيخ الشيوخ شهاب الحق والدين . . . ابي عبد الله عمر بن محمد بن عبد الله البكري السُهروردي . . . قال قال رسول الله صغم سِيرُوا سبق المُفْرِدُون قيل من المفردون يا رسول الله قال المستهترون بذكر الله النخ

Çūfische Betrachtungen desselben Verf., an den Ausspruch Mohammeds geknüpft: wandelt! vorauf sind die Absonderlichen, womit die dem stillen Gebet an Gott Ergebenen und dadurch stufenweise sich Veredelnden u. Vergeistigenden gemeint sind. Das Wandeln in diesem Sinne ist Sache des Menschen; es wird zum Fluge als That Gottes selbst, wenn der Geist von ihm die reinen Offenbarungen erhält, in der göttlichen Liebes-Erleuchtung etc. Daher der Titel dieser kleinen Schrift; sie schliesst: فهو مثم كذاب الا ان يكون مفتنا توابا والله اعلم

, f. 58^{b} — 61^{b} dasselbe Werk. g mit رسول الله الخ).

3305. Spr. 769.

Format etc. wie bei 1). - Titel u. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . Anfang: فهذا ترجمة مقامات العارفين للشيخ السالك الشيخ شهاب الدين قدس الله سرّه ولا وقد كلّ هذه العلوم صفير سفير يستيقظك من رقدة الغافلين الخ

Die kleine Schrift desselben Verfassers behandelt die Annäherungs-Stationen der Çūfīs und enthält Weckrufe zur Frömmigkeit und innigen Hingabe an Gott; sie ist mit einer Persischen umschreibenden Uebersetzung versehen. Dieselbe folgt abschnittweise dem Arabischen Texte und beginnt (f. 74b): مقصود شرح است ازین فصل آنست که جمیع علومی کسب کرد میشود بتعلیم وتعلم مطلوب نیست التخ

فلا تردّها في انقلاب الناكسين: Schluss f. 79b فارحم وانصر واعتصم وانت خير العاصمين يا الد العالمين ويا خير الناصوين برحمتك يا ارحم الراحمين،

3306. Spr. 855. f. 67-103.

8°°, 16 Z. (20½×11½; 16½×8°m). — Zustand: wurmstichig, besonders in der ersten Hälfte. — Papier: gelb, stark und glatt. — Einband: brauner Lederband mit etwas Goldverzierung. — Titel und Verfasser f. 67°s:

مناظر علية لعبد الكريم جيلي

الحمد لله ذي المناظر العليّة: Anfang f. 67b: والمحاضر السنيّة . . . أما بعد فإن المناظر الالهيّة محاضر جمال العلوم اللدنية النخ

'Abd elkerım elģīlī um \$20/1417 (No. 2314) handelt hier von den verschiedenen (hundert) Stufen, in denen der Çūfī Gott erschaut, hebt aber bei jeder derselben den Nachtheil (zɔ̃) hervor, der damit für ihn verknüpft ist und den er erst überwunden haben muss, um auf die nächst höhere Stufe zu kommen. Um überhaupt Gott erschauen zu können, sind 4 Grundvoraussetzungen (loc) zu fordern, nämlich der Glaube an Gott als den Ewigen, Einigen u.s.w., an Mohammed als den vollkommensten und also den wahren Gesandten, an die Wahrheit des von ihm überbrachten Gottes-Wortes, und endlich die völlige selbstlose Hingabe im Streben nach Wahrheit.

Die ersten منظر (aber alle ohne Zahlen): 69° منظر المراقبة 69° ; منظر اعبد الله كانك تراه 69° ; منظر الله كانك تراه 70° ; منظر الشهود 70° ; منظر التجلّي على الاطلاق 70° ; منظر تجلّى الوجود 71° ; منظر تجلّى الصفات 72° ; منظر البهت 104° ; منظر الاشارة 104° ; منظر من انا 104° ; منظر وان من شيء الا عبدنا خزاينه 104° . منظر الحجز عن درك الادراك ادراك 103° ; منظر كن فيكون .

لما قال بالتجز لان الله تعالي : Schluss f. 103b
لا يلحقه عجز فهو الكمال المطلق والله اعلم، هذا آخر التعليف وحسبنا الله المخ

Der obige Titel ist den Anfangsworten entnommen; wahrscheinlicher ist derselbe aber معابعة steht: wie nach dem المناظر الالهية steht: und so steht auch We. 1631, 5, f. 164 (Unterschrift) und ganz kurz bei HKh. VI 12979, während bei We. 1631, 5, f. 138° im Titel (unrichtig) steht:

Schrift: Persische Hand, ziemlich gross und dick, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1168 Rab. I (1754) von ابو طالب الحسيني. — Collationirt. — Am Rande einige Glossen.

We. 1631, 5, f. 138—164 dasselbe Werk. Format etc. und Schrift (Text: $16^{1}/_{2} \times 8^{1}/_{2}^{\text{cm}}$) wie bei 1). — Ueber den Titel s. oben.

Abschrift im J. 1157 Du'lligge (1745).

3307. Spr. 855.

Format etc. und Schrift wie bei f. 67-103. - Titel und Verfasser f. 67*:

رساله اربعين مواطن مسمي بكلمات ايصا از شيخ عبد الكريم جيلي

قال الشيخ . . . عبد الكريم : Anfang f. 104 ان الكيلانى الصوفى اعلم وفقك الله تعالى ان للطائفة اختلافا كثيرا في تعريف الحال والمقام الخ

Eine Abhandlung desselben Verfassers. sei ein Unterschied, الحال zwischen الحال der sehr verschieden aufgefasst werde. Nach dem Verfasser ist der Zustand (الحال) nicht von Dauer, sondern vorübergehend, dagegen der Standort (المقام) dauernd und dem Individuum verbleibend. Geht also Jemand von einem Zustand zu einem anderen über, so giebt er den früheren auf; steigt er aber von einem Standort zu einem andern auf, so dauert die Einwirkung jenes fort. Obgleich es nun zahllose Zustände und Standorte giebt, beschränkt sich der Verfasser auf 40, welche gleichsam die Urstätten der übrigen sind, und behandelt sie in 40 Worten (کلمة), deren Uebersicht f. 104a unten und 104b oben

unten und 104° c	oben.
ئے 1. 105°	النزاجر٬ هو خاطر الهامتي ال
2. 105 ^b	الباعث هو الهام الهتي
3. 106^a	القصد، هو ما يكون العمل
4. 107ª	الانابة٬ هي رجوع العبد
5. 107 ^b	انتوبة ، هي اقلاع العبد
6. 108 ^b	النوهد، هو ترك الشيء
7. 109 ^b	التوكل٬ هو ارجاعك الى اللـ
8.u.9. 110 ^a	التفويض والتسليم
10. 111 ^b ა	الرضى' وهو اسم سكون العب
لاص 11. 112	الصدق 12. 112 ^b الاخ
ع 112 ^b	الخوف 14. 113 الور
ياء 114ª	المحبّة 16. 114 الرج
وق 17، 115	الصبر 18. 115 الشر
الغربة 116° .19	السكينة ط20. 118 سفر
HANDSCHRIFTEN	D. K. BIBL. IX.

21. 23. 12.

25.· 126ª

ينج والـفواينج علوالع والسواطع

المكالمة 27. 127^b

30. الشهود 30.

31. 129ª الغناء 32. 15

33. 131^b الاتصاف 34. 132^a

رع 36. 132^b التمكين 35. 132^b

37. 132° الولاية 38. 132°

العبودة 40. 133^a العجن 39. 133^a

اذا نزل من مقام الربوبية : Schluss f. 134^a: البي مقام العبودية وهذا هو المشار اليه ختم الاولياء وبه ختمت الكتاب والله الموقف للصواب وصلى الله المخ Collationirt.

3308. We. 1750. 4) f. $43^{n}-60$.

8°°, 21 Z. $(20^{1}/2 \times 14^{1}/2; 16 \times 9 - 9^{1}/2^{\text{cm}})$. — Zustand: zieml.gut. — Papier: gelb, stark, zieml.glatt. — Titel f.43°:

٢٠ تحفة واهب المواهب في بيان المقامات والمراتب

so auch in der Unterschrift. - Verfasser:

رين الدين عبد اللطيف بن عبد الرحمن البن غانم المقدسي الشانعي

الحمد لله الذي سلك باوليائه :Anfang سبيل الرشاد . . . وبعد فهذه تحفة الخ

Abhandlung über die verschiedenen Stufen, auf welchen der Çüst zur Seligkeit gelangt, verfasst von 'Abd ellatis ben 'abd erraßman ben ganim elmoqaddesi zein eddin abü 'lwaqt † 856/1452. Er hat sein Werk in Vorrede, 4 Standorte (مراتب) getheilt.

في بيان طريق اهل الله وكيفية :f. 43b المقدمة السلوك فيه الى الله

مقام النفس وهو اول توحيد الافعال الن 46° مقام .1 مقام القلب وهو آخر توحيد الافعال 52° مقام .2

26

مقام الر مقام السرر عنف الروح من السير الدائم الي . ظهور الاضداد في الوجو الاستغراف في بحر الشهود التحقف بعقائف الكمال التحقف بالنصر في كمال الوصول

لخاصية الاكسير يقلب عين :600 f. 600 الانسان ويرقيع ابد الاباد مراتب الوصول روالله المتفصل بالكرم والجود والاحسان د

Schrift: zieml. gross, rundlich, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150,1737. — HKh. II 2688 (nennt als Verfasser: ابو الحسن محمد بن عبد الرحمن البكري).

3309.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) We. 1636, 2, f. 17^b—64^a.

 8vo , 11 Z. $(16^3/4 \times 12; 11 \times 9^{\text{cm}})$. — Papier etc. und Zustand (nicht frei von Wurmstichen) wie bei 1. — Titel f. 16^{a} oben und 17^{b} in der Ueberschrift (unrichtig):

رسالة واهب المواهب

Schrift: gross, krāftig, gefāllig, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

F. 64^b und 65^b Aussprüche Mohammeds und Anderer über Wissen und Wissende und Erklärung des Wortes المرة.

F. 66 Türkisch, 66 eine Monatstabelle.

2) Mq. 43, 4, f. 83^b-103.

Format etc. u. Schrift (c. 18-19 Z.) wie bei 2. — Titel fehlt.

3) Mq. 60, 7, f. 67-74.

8vo, 19 Z. $(18 \times 12; 12^{1/2} \times 7^{1/2^{cm}})$. — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Titel fehlt.

Bricht ab in dem 1. مقام f. 74^b mit den Worten: اذ من لم يصله ميراث الانبياء ما ولد (= We. 1750, 4, f. 50^b, 18).

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1888.

3310. Pm. 23.
2) 8. 12-37.

8°°, 19 Z. (Text 14¹/2 × 9¹/2°m). — Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; nach der Vorrede S. 12 unten und in der Unterschrift:

زاد المساكين الي منازل السالكين

Verfasser fehlt; ist (nach Lbg. 675):

على بن احمد الكينواني ابو الحسن

الحمد لله الذي اتصف بالبقاء : Anfang والقدم وابرز الوجود من كتم العدم . . . أما بعد فقد تذاكرت مع بعض الاخوان ممن هم على الحق اعوان في شيء من بعض كلام السلف الخ

Abhandlung des 'Alt ben ahmed elkiza-wāni abū 'lhasan † 955/1458: Anweisung über die Stadien, welche zu Gott führen, nebst Er-örterung über die erforderlichen Eigenschaften des Çūfis. Der Verf. stellt eine Anzahl von Begriffen fest, die zur Selbsterkenntniss von Nutzen sind. Zur Leitung auf den rechten Weg sei dreierlei nothwendig: Kenntniss der religiösen Satzungen, Selbsterkenntniss, Kenntniss des Wesens Gottes. Dann beginnt das eigentliche Werk: الطبيف الي الله تعالى كمال الشهود ولزوم الحدود Schluss (Kāmil): لا عهد للسكران في المعهود من ذا الذي يقوي اذا غلب الهوي

قال المؤلف رحمة هذا الذي يسرة الله . . . والله المؤلف رحمة هذا الذي متين والحمد لله المخ الموفق والمعين فانه قوي متين والحمد لله المخ HKh. III 6775 (السائمين falsch für الكزواني falsch für الكزواني

3311.

Dasselbe Werk:

1) Pm. 422, 2, f. 18-39a.

Format etc. und Schrift wie bei 1. Oben am Rande wasserfleckig.

Titel fehlt. Verfasser fehlt, steht im Anfang. Schluss f. 37b: حسب كل مقام مقاما الله الله الله الله الله الله الله واقوالا واحوالا وهذا ما تيسر من زاد المساكين الله woran sich noch zwei längere Gedichte und einige Distichen schliessen.

2) Lbg. 675.

10 Bl. 8°°, 27 Z. (201/2 × 141/2; 18 × 101/2°m). — Zustand: wasserfleckig; Bl. 1 im Text beschädigt. — Papier: gelb, grob, wenig glatt. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken.

Verfasser ausführlich. — Auf den Schlussvers (من ذا الذي) folgen hier noch 3 Distichen.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3312. We. 1729. 5) f. $111-121^{a}$.

Format etc. u. Schrift (etwas kleiner u. gedrängter) wie bei 4). — Titel f. 111^a unten:

كتاب لوامع البرق المُوهن في معنى ما وسعنى سمواتى ولا ارضى ووسعنى قلب عبدي المومن

Verfasser fehlt, steht im Anfang.

الحمد لله مظهر اسمائه وصفاته : Anfang f. 111b وصفاته في مظهر اكمل خلقه من موجوداته . . . أما بعد فيقول العبد الفاز من ظلمة نفسه التي نور قدسه حسبين الحسيني الحسني المعروف قديما بالبيتماني ويومئذ بالمبداني الشافعي مذهبا القادري طريقة ونسبا النقشبندي مسلكا ومشربا أبن الشيخ طعة الدرخباني خادم طريق السادة الصوفية بديار دمشق الشام المحمية . . . أتى وجدت كتابا عظيم الشان كريم الامتنان جليل المعاني والعرفان يذكر فيه السلوك في حصرات القرب التي الله المخ

Der Verfasser Hosein ben ta'ma ben mohammed elhoseint elbeitamānī elmeidānī elqādirī elhalwatī † 1175/1761 hat ein gutes Werk in Persischer Sprache über die verschiedenen Annäherungsstufen an Gott gefunden, dessen Verfasser sich nicht genannt hat. Er will daher dasselbe übersetzen, ihm aber eine brauchbare Vorrede voraufschicken. Dieselbe stützt sich, nach f. 112b, auf das pielbe stützt sich, nach f. 112b, auf das pielbe stützt sich, nach f. 112c, auf das pielbe, um 820/1417, ist (s. No. 3024).—Sie soll 40 Stufen (مراتب الوجود) umfassen, und zwar die Stufen der Existenz (مراتب الوجود).

الذات الالهية المعبر عنها بالغيب المطلق 112 مرتبة.1 التنزّلات الذاتية المعبر عنها بالتجلّى الأول الحِ 113° مرتبة.2 22. Stunce
22. Stunce
22. Stunce
23. die übrigen Stunce
24. theil des Werkes 1.
25. dere.
26. المناف المنا

3313. We. 1723.

F. 119b u. 120a ist im Text eine kleine La

 8vo , 23 Z. (21³/₄ × 16; 15-17¹/₂ × 12-13^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, am oberen Ende fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark, grob. — Titel f. 6^b:

رسالة فيض الخلاق العليم علي قلب عبده المومن السليم

ebenso im Vorwort f. 8a. - Verfasser f. 6b:

السيد حسين بن طعهة القادري . . . البيتماني . . . الميداني

بسم الله الذي به وجدت : Anfang f. 6b: جميع المكنات . . . المابعد فيقول العبد . . . السيد حسين . . . المعروف . . . بالبيتماني الحسني الحسيني . . . سبب تسطير هذه النبذة العرفانية والرسالة القلبية من مشرب علوم الذوق الوحدانية الخ

Abhandlung desselben Verfassers, in Folge einer Zusammenkunft verfasst, die er mit dem ausgezeichneten Çūfī افندي زهراب اغا المناس افندي زهراب اغا المناس ا

ال للحق تعالى: Dieselbe schliesst f. 24^a: خمس كينونات كينونة في العمي وهو ما ذكرناه وكينونة في الاستنواء على العرش

Damit ist aber die Abhandlung nicht zu Ende. Schrift: s. bei We. 1729. — Autograph d. Verfassers. . — Zustand: Joblich, grob, stark, 12b und Vorrede):

كناب سير

ابو المجاهد احمد بن محمد الاشعري التبريزي

الحمد لله على ما خص وعم من : ng f. 32°. نعمته وصلي الله . . . قال . . . التبريزي رحّه ' . منى بعض اخواني ان املي كتابا مشتملا على د مقامات العوام والخواص واخص الخواص موجزة مختصرة البخ

Ahmed ben moh. ben 'abd elmelik elaś'arī ettibrīzī behandelt hier ganz kurz die cufischen Stationen (مقامات) in 41 Kapiteln. Zuerst: النوهد ,الجهاد ,العبودية ,الانابة ,النوبة ,الوجد ,السماع ,الذكر :u. s. w. Zuletzt الورع ,الروح ,القلب ,النفس ومعرفتها ,الولاية ,الروح ,القلب ,النفس ومعرفتها ,الولاية

وسرَّ السر ما لا اطلاع عليه : Schluss f. 47b لغير الحق فالسر الطف من الروح والروح من القلب والله اعلم بالصواب'

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. الباب in den Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. الله الدمشقى .

Lbg. 807, 4, f. 51^b—57^b dasselbe Werk. Format etc. und Schrift wie bei 3. — Titel steht schräg am Rande.

3315. We. 1682.

118 Bl. 8°°, 25 Z. $(21^{1}/2 \times 11^{2}/3)$; $16 \times 6 - 6^{1}/2^{\text{cm}}$). — Zustand: ziemlich gut; Bl. 62. 63 lose. — Papier: gelb, meistens stark, ziemlich glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel f. 1° (und im Vorwort):

مكارم لخلاق لاهل مكارم الاخلاق في شرح رسانة الحافظ المحدث جمال الدين المقدسي في التصوف Verfasser f. 14:

محمد بن عیسی بن کنان

الحمد لله اللي افاض النور : Anfang f. 1^b: الحمد لله اللي افاض البصاير . . . وبعد فلما رايت

رسالة المحافظ المحدث المقدسي المختصة باحوال السادة الصوفية مشتملة على اعداد مكارم الاخلاق الج

Gemischter Commentar des Mohammed ben 'Isā ibn kennān † 1153/1740 zu der Abhandlung über die Stufen, welche der Fromme ersteigen muss, um vollkommener zu werden und sich Gott zu nähern, deren Verfasser Gemäl eddin elmogaddesi ist.

Dieselbe zerfällt in 8 Grade (درجة).

- درجة البدايات جمع بداية وفي امر : (منزلة 1. f.2b (in 30) درجة البدايات على افراد مخصوصة ومنازلها ثلاثون منزلة من قسم المعاملات كذا سماها الهروي etc.)
- 2. 11° (in 11 درجة الأخلاق): درجة الأخلاق (المنزلة 11° (الشكر 1. الحياء 3. الشكر (1. الرضا 1.)
- 3. 51ⁿ (in 10 اصل): درجة الاصول (1. العزم 3. ; العزم (1. العزم (1. العزم) عند (1. العزم (1. العزم) عند (1. العزم)
- درجة الاودية سميت : (منتزلة 10 in 70° (م. درجة الاودية لان هذه المنازل من هذا القسم بالاودية لان معظم السو والسلوك انما هو فيها . . . قد يكون فيها مهالك ومخاوف الخ

(1. الحكمة 3. العلم 2. والاحسان etc.)

- 5. 84^b (in 10 منزلة): (منزلة): (منزلة): (1. الخيرة): (1. الشوى 3. والخيرة): (1. الخيرة)
- 6. 99^b (in 10 منزلة): درجة الولايات (1. المخط (1. المحط (1. الم
- 7. 104^b (in 10 مقام): درجة الحقايق (1. المحاشفة): etc.)
- قرجة النهايات وسميت :(منرلة 10 in 10) قرجة النهايات لانها مقامات تحصل بعد السلوك والوصول بانتهاء القرب الي الله تعالي etc. (التوحيد 117 يالمعرفة 117).

وغالب ما تقدم اسرار اعل لا : Schluss f. 118 المحري حكمها الا لاهل السلوك سرا وهم والخاصة وخاصة للخاصة واهل التوحيد والجدللا وحدة وصلى الله الخ

Autograph, vom J. 1152 Śa'bān (1739), ziemlich gross, schwierig, vocallos. Verbesserungen, auch Inhaltsangabe, oft am Rande. Text in rothen Linien eingefasst. Nach f. 37^b, 22 gehört f. 10 und 11.

3316. Spr. 882. 9) f. 61 - 78.

Format etc. wie bei 1). Der Rand u. Text oben wasserfleckig. — Titel fehlt; aber in der Ecke oben (f.61") steht:

مقامات منازل السالكين.' Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي فجر من اسرار :Anfang العارفين ينابيع الحكم . . . أما بعد فان جماعة من الطالبين النظر الى مقامات السالكين الواصلين الم

Es handelt sich in diesem güfischen Werke um من اين توغل السالكون: Beantwortung der Fragen في جار الاعمال ولم يدركوا حقايق المطلوب والمآل وان تنكشف لبصيرتهم انوار الغيبوب ولم يحصلوا من حقّ الطلب على راحة المد المطلوب وكيف السلوك الي منازل الملوك، Per Verfasser hat das Werk in 4 اصل eingetheilt. Er sagt f. 62ª Mitte: اعلم أن السلام أول المقامات الدينية والايمان أول المقامات القلبية والاحسان اول المقامات الروحية والقرب اؤل مقامات المحتبة، الحجاهدة : الايمان dem التوبة entspricht الاسلام المحبة : القب ، المكاشفة ، الاحسان ، 1. اصل f.62^a, 2.64^a, 3.69^a, 4. اصل Anfang fehlt. Jedes اصل zerfällt in 3 قسم, in Bezug auf die u. die العارفون; ausserdem in eine gewisse Anzahl von Kapp., deren jedes mit باب الوصول: ist f.78b وعلامته (وعلامته رجوعه للشرع بمتابعة العلم وتملك للقيقة: Anf.:

وقد استكملنا بحمد الله شرح : Schluss f. 78b مسئلة انسايلين وبقية الطالبين فنسال الله الذي شرح الصدور جحكمته واسبغ علينا لطايف نعمته ان يستعملنا بما علمنا وأن يلهمنا مثل ما أوزعنا وأن يجعلها نورا ما بين ايدينا وما خلفنا ولاجميع المسلمين وسلام على المرسلين والحمد للد رب العالمين، Nach f. 74 fehlen 2 Bl. - Das Werk ist collationirt.

3317. Spr. 1168. 3) f. 10b - 17.

Format etc. u. Schrift (c. 23-24 Z.) wie bei 1). -Ueberschrift (und im Anfang):

هذه الرسالة تاليف على بن المقرى بن عباس الشريف المسماة بعقيلة السلوك وعقيدة الملوك في تجييد الرجال ومسالك حقايق الابدال

. . وبعد انسلوك الج

'Ali ben a dieser Schrift die Gott in 3 Abschnitt ist, und die er Strassen, plätze nennt. Das Vorwe ربد موقوف على نظر عيب العناية الالهية ٨ النورانية . . . فللسالك على عدا عشبة المفسم عشبة منازل ولقلبه عشبة مناهل وللل واحد لده المسالك والمنازل والمناهل اشارات يتعاطيها اهل دداب وتلميحات مكشوفة للارباب من هولاء الاحباب

Die einzelnen Stufen sind:

- a) (المسالك): 1. الاصراف . الاعتراف . المسالك) (المسالك) 4. والتخيف والابتهال 5. التخيف والابتهال 6. التبغيب . الثبات . 10 والسلوك . 9 والمحاسبة . 8 والبياضة . 7
- b) (المنازل): 1. القصد والارادة .3. المنازل), المنازل) , الفقر .7 , الورع .6 , الزهد .5 , قطع العلاقة .4 الرضا .10 ,التوكل .9 ,الصبر .8
- c) (المناهل): 1. اللحظ القلب منهل) اللحظ (المناهل), 2. ورود القلب منهل) التلف 6. والشغف 5. والتعطش 4. الشوق 3. التوحيد. 10 والمحبة . 9 والشكر . 8 والصحو بعد المحو . 7

Die einzelnen Ausdrücke jedes Abschnittes werden ziemlich ausführlich erläutert. وهذا ما اردنا ايراده من :Werk schliesst f. 17 الاشارات المعشرات والحمد لله اولا واخرا وظاهرا وبالنا وصلى الله على من لا نبتي بعده المن

3318. We. 1638. 2) f. 77 - 142.

8vo, c. 21-23 Z. $(17 \times 13; 13^{1/2} \times 9^{1/2})$. — Zustand: durch u. durch wasserfleckig, der Text öfters beschädigt; etwas wurmstichig. Im Rücken ausgebessert. -Papier: gelb, stark, glatt. - Titel und Verfasser:

ك" مقامات العارفين للعارف بالله ابي طالب المكي

الحد لله الذي رفع مقامات اهل : Anfang f. 77b (nur 2 Zeilen). الاختصاص وشملهم عنايته المنزهة المز

als Verfasser ist gemeint: مكى بن ابى طالب القيسى † 499/1047.

uschers, . en hinzues Anfangs und In der That be-1.78ª mit den Worten: الخاطبة الخطابة الخاصية الني عن علم وجواب اهل الاختصاص Werkes ist Aufzählung und Beder verschiedenen Standörter, welche i durchzumachen hat, um zu Gott zu Es werden deren hier 92 aufgeahlt, sind aber wahrscheinlich mehr, denn das Ende des Werkes fehlt. — Zuerst: 4. مقام ; الندم والاقلاع "5. 80"; الخشية والاشفاق أ. 79° 6. 81° التوبة Weiterhin: 8. 82° التوبة 10. 84° زمقام المديدين 11. 84°; سر المحب مستسر المحبوب 20. 87° ; مقام الالفة '30. 94° ; مقام الراضين '87° . 40. 60. 116^b ; مقام العشق 50. 109^a ; مقام السكر مقام الشغف الذي هو ايجاد بالحب وجدا للمحبوب مقام التلقّي "80. 134 ; مقام الاضطلام "70. 119 مقام العلمس *89. 141 ; مقام النفنساء *88. 140 90. 141^b ; اول مقام من مقامات البقاء 92. 142^b من غير انتقال عن مقامه ولا تغيير لمكانه ولا عكس في احواله Mit dieser Ueberschrift hört das Vorhandene auf. Das Werk enthält viele Gedichtstücke.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, fast vocallos, nicht selten fehlen diakritische Zeichen. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift c. 700 1300.

Die Blätter folgen so: 77-84; Lücke von etwa 3 Bl.; 85-118. 120-125. 119. 126-141; 1 Bl. fehlt; 142.

3319. Mo. 225.

194 Bl. 8°°, 11-12 Z. $(15 \times 10; 11-12 \times 7-8^{cm})$. Zustand: unsauber, auch fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einbd: brauner Loderbd mit Klappe. — Titel fehlt.

Enthält eine Menge von meistens kleineren Stücken in Vers oder Prosa, erbaulichen çūfischen Inhalts, mit vielen Lücken.

- 1) f. 1b Text der Sura 1.
- f. 2—24 Bruchstück aus einem çüfischen Werke, die Liebe zu Gott und die Stufen der

Annäherung zu ihm behandelnd, mit vielen ermahnenden Stücken; Einiges davon rührt her von المو سعيد الحرّان (f. 5a.b). Der Anfang fehlt. Das 2. أهل التمكين (f. 2a unten) behandelt أهل التمكين, das 3. (f. 4a): أهل الخصوص. Auf Prosa-Abschnitte folgt immer ein Stück in Versen. Nach f. 9. 11. 12. 15. 16 sind Lücken.

- 3) f. 26 51 b mehrere çūfische Gedichte. F. 30 b 37 eine (drusische) Qaçıde in Vierzeilen, وقطهور العسكر الكريم وقدوم السيد العظيم شَطْنِيل للحكيم للحجور العسكر الكريم وقدوم السيد العظيم شَطْنِيل للحكيم وقدوم السيد العظيم شَطْنِيل للحكيم وقدوم السيد التم يطلع من هجور الت سمعي عند ما ذاع الخبر التم يطلع من هجور التم يطلع المنابع عماد الدين المربع عماد الدين الدين عماد الدين الدين الدين عماد الدين الدين الدين المربع عماد الدين الدين المربع عماد الدين المربع المدين الم
- 4) f. 51^b—69^b Prosastücke, erbauliche Erzählungen (zum Theil mit Versen untermischt) und Ermahnungen.
- 5) f. 70° 74°: موعظة لابن المقري (der Verf. fehlt hier). Die Qaçıde, deren Anf. الى كم تماد أفح 49 Verse.
- 6) f.74^b-79 Ermahnung zu frommem Wandel. Alsdann f. 80-86^b çüfische kleinere Stücke.
- - 8) f.107b-127 meistens çüfische Prosastücke.
 - 9) f. 128-167a. Titel:

كتاب درر النحور في التوبة الى الملك الغفور مشتمل على معشرات للحروف في التقرّب الى الرحيم الرّوف جمال الدين يوسف بن سعيد الكَفَرْقُوق : . Verf. حرف الألف المهموز وقبل الي اوامر الهك : Anfang انعانا وانهن الي خدمته يقظانا الم

- 10) f. 168—175°. Titel: هذه محيفة انزلت من الملك العلّام على بعض الانبياء الكرام Ermahnende Offenbarung an einen Propheten. Die Hauptsätze beginnen mit يا نبت.
- 11) f.175b-186. Eine وصية des وصية gerichtet an die Brüder und abwechselnd auch an den Bruder, mit Gedichtstellen untermischt.
- 12) f. 187—191. Der Anfang fehlt, wol 1 Blatt. Erbauliche Geschichte des Propheten مالح, mit einigen Gedichtstellen am Schlusse.

13) f. 191—194. Titel: على ما روي عن الخصر ومعاجزه وقوّته صلى الله عليه حديث على ما روي عن الخصر ومعاجزه وقوّته صلى الله عليه Einige Wundergeschichten von Elhidr.

Schrift: gross, kräftig, gefällig, vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1750.

3320. Spr. 771. 3°) f. 21-42.

 4to , 23 Z. (Text: $16 \times 9^{\text{L}_2-10^{\text{cm}}}$). — Zustand: f. 21 etwas schadhaft und ausgebessert, etwas schmutzig, ebenso f. 22^{a} , sonst ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich dick und glatt. — Titel f. 21^{a} :

هذا كتاب الروض الأنِيق في وصول الطالبين الى مقام التحقيق؛

الحمد لله الذي انزل اقوال : Anfang f. 21b الشريعة لتكليف اهل الايمان . . . أما بعد فان اعلي ما تتحلي به النفوس النفيسة الاستقامة مع الله تعالى

Der Verfasser sagt f. 23a, dass er diese Abhandlung zusammengestellt habe aus den Aussprüchen früherer Meister auf diesem Gebiete, zum Nutzen frommer nach religiöser Erkenntniss Suchender, und giebt daselbst den Titel an wie oben. Sein Zweck ist, in Kürze zu behandeln die الشروط والاركان والاداب , mittelst deren man sich Gott nähern könne; und er bespricht dabei am ausführlichsten in 7 Abschnitten das 7fache Wesen der Seele (قالفس المامة f. 31a; النفس المامة f. 31a; النفس المامة f. 32a; النفس المامة f. 33a; النفس المامة f. 33a; النفس المامة f. 33b;

Der Schluss f. 39* ff. handelt قاراده والمراد وبيان الاحتياج في الوصول الي الله تعالى، والمريد والمراد وبيان الاحتياج في الوصول الي الله تعالى، Schlus، des Werkes f. 41°: والله يقول المحدد لله وحده الحق وهو يهدي السبيل والحمد لله وحده Schrift: ziemlich الماني النقشبندي Schrift: von يابراهيم بن محمد الشافعي النقشبندي التقام بن محمد الشافعي النقشبندي أيام المراهيم بن محمد الشافعي النقشبندي أيام المراهيم بن محمد الشافعي النقشبندي أيام المراهيم بن محمد الشافعي النقشبندي المراهيم بن محمد الشافعي النقشبندي المراهيم بن محمد الشافعي النقشبندي المراهيم بن محمد الشافعي المراهيم بن محمد ال

3321.

Andere Werke über dies Fach sind verfasst von:

- النِقري الحسن النِقري (بن الحسن النِقري الخمر بن عبد الجبار بن الحمد بن عبد المواقف في النصوف النصوف النصوف المواقف في المواقف
- 2 عبد الحسين بن موسى السلمى ابو عبد الرجن ($^{412}/_{1021}$, u. d. T. مقامات الاولياء
- اسحق بن ابراهیم بن محمد السرخسی القراب (۱۳۵۰ + 414/1028)
 الصدیقید
- 4) بن الحوزي الفرج أبن الحوزي أبن الحوزي مدارج السالكين مدارج السالكين مدارج السالكين المراج السالكين المحارج السالكين المحارج السالكين المحارج السالكين المحارج السالكين المحارج ال
- 5) عماد الدين عباس المُذَيَّسري عماد الدين (5 u. d. T. المقالة المرشدة في درج الولاية المفردة
- 6) عبد الرحمن بن ابراهيم الفزاري الفرناح (⁶⁹⁰/₁₂₉₁, u. d. T. نار القبس بذات الغلس
- 7) التلمسانى التجيسى التلمسانى ($^{842}/_{1438}$, u. d. T. نور اليقين فى شرح حديث المثقين الله المثقين
- 8) ابن حسام الدين البدليسي (um 900/₁₄₉₅, u.d.T. الكنز الخفي في بيان مقامات الصوفي
- 9) على $\frac{1}{1511}$, u. d. T. على بن ميمون المغربي و $+ \frac{917}{1511}$, u. d. T. مبادي السالكين الي مقامات العارفين
- 10) على بن خليل المرصفى (1524, u. d. T.
 احسن التلقى في معرفة السير والترقى
- 11) أو المراكب بن احمد بن شيخان + 1046/₁₆₃₆, u. d. T. تمشية اهل اليقين على ذائقة التمكين
- 12) حسن بن على بن على المكى شمة الفوق (12 u. d. T. المحقائف والاشارات الى ترقى المقامات

d) Erleuchtung, Verzückung und Gnadengaben.

3322. We. 1546.

85 Bl. 8°°, 9 Z. (201/3×15; 151/2×10-101/2°m). — Zustand: zieml. unsauber, am oberen Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt, doch steht f.1° (von neuerer Hand) u. f.81° in d. Unterschrift:

Der Verfasser ist zu Anfang f. 2^h und in der Unterschrift f. 83^a ebenso angegeben.

ما تقول السادة العلماء ... في قول الشيخ : Anfang ... ابي محمد عبد الله اليافعي اليمنى نزيل الخرمين الشريفين تجلّي باوصاف الجمال فشاهدت عيون قلوب ما به حار ذو الفكر فيا ليلة فيها السعادات والمنى لقد صغرت في جنبها ليلة القدر على عليه في ذلك مواخذة الني

Aufgefordert, ein Gutachten darüber abzugeben, ob an 2 mitgetheilten Versen des 'Abd allah eljāfi'i † 768/1366 nicht Anstoss zu nehmen sei, in denen die Nacht Elqadr als unbedeutend gegen die, in welcher sich das göttliche Wesen dem inneren Auge des Çūft offenbart, bezeichnet wird, hat 'Omar ben is hāq ben ahmed elhindī eśśiblī elgaznewī elhanefī, geb.714/1314, † 773/1371, in diesem Werke in grosser Ausführlichkeit die Frage über das Wesen der göttlichen Offenbarung und des Innewerdens derselben, die Gründe, Zwecke und Art und Weise derselben behandelt. Er beginnt f. 2b:

Das in Kunstprosa abgefasste Werk hat gleich im Anfang ein Paar Lücken, ist ausserdem in der ersten Hälfte ganz falsch gebunden. Eine Eintheilung nach Kapiteln oder Abschnitten hat es nicht. Die Blätter folgen so: 1. 2. Lücke

von 2 Bl. 22. 23. Lücke von 2 Bl. 13. 24. 25. 14—21. 26—37. 4—11. 38—85. (Die 4 fehlenden Blätter sind durch 2 leere Blätter, 3 und 12, vertreten.)

Der Verfasser rechtfertigt die Verse, indem er f.78* sich kurz so zusammenfasst: خكيف لا يستصغب عظمه الكون والكان وليلة القدر وسائر الازمان عنده بجنب عظمه الكون والكان وليلة القدر وسائر الازمان وليبكن هذا ما اردناه من الأنه الجسام والصلاة والسلام المخ الكلام والحد لله علي الائه الجسام والصلاة والسلام المخ Er fügt noch eine Unterschrift hinzu f. 81°, in der er seine Abhandlung charakterisirt und lobt; dieselbe schliesst f. 82°; ان يبارك لى المجبع مطالعيها انه قريب مجيب فيها وينفع بها جميع مطالعيها انه قريب مجيب

Der Verfasser nennt öfters sein Werk eine Abhandlung (رسالة); das Wort تتاب in obigem Titel steht f. 81^b in der Unterschrift nicht.

Schrift: gross, weit, stattlich, gleichförmig, vocalisirt. Abschrift c. 800/1397. — Nicht bei HKh.

F. 1° enthält ein kleines Gebet in Versen, anfangend: ايا من فصله غمّ البرايا — اجابا

F. 83^b enthält eine Stelle aus dem 3. فق des des صناب الأشباء والنظاير – ob Jemand Ketzer sei, wenn er unbewusst einen ketzerischen Ausdruck braucht – nebst einer Glosse dazu.

F. 84°. 85° ein Lehrbrief (اجازة) (im Auszug), den الشيخ نخر الدين, beigenannt الشيخ نخر الدين sich hat ausstellen lassen von dem Sohne des شمس الدين احمد بن محمد بن احمد بن محمد الرفاعي

3323. We. 1704. 13) f. 80⁶-81⁶.

Format etc. wie bei 12). - Titel s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله عده فخبرة الفتوح Anfang: وان صاحب الفتح لا يصره شيء لتحققه بالاسم bchluss f. 81^b: وتسرح في مجال عباراته الارواح القدسية ويظهر فلك على طاهره وفي باطنه ما فيه والسلام والحمد لله وحده المناه وهيه والسلام والحمد لله وحده المناه وهيه والسلام والحمد لله وحده المناه والمناه ما فيه والسلام والحمد لله وحده والسلام والحمد الله وحده المناه والسلام والحمد الله وحده المناه والسلام والحمد الله وحده المناه والسلام والحمد الله وحده والمناه والمن

Abhdlg des Ejjūb ben ibrāhīm ben ejjūb elĥalwatī † 1071/1660 über die göttlich. Eingebungen.

3324. We. 1704.

 8vo , 23 Z. $(19^3/_4 \times 13^4/_2; 13 \times 7^{\text{cm}})$. — Zustand, Papier, Einband wie bei 1). — Titel f. 28^{a} :

كشف الريب عن الاستمداد من الغيب

so auch in der Vorrede. - Verfasser f. 28a:

ايوب [بن احمد بن ايوب] انقرشي الخلوتي

الحد لله الذي اوصل المدد الي: Anfang f. 28b. وسلام المداد في رقايق انوار العلوم . . . وبعد فهذه رسالة معنى التي الهتي نزلت الي سرّ عبد كليّ تعطى المدد اللبي في العالم القلبيّ بالعلم الاثباتيّ والسلبيّ المخ

ويدور عليه الامر كما دار علي: Schluss f.30b الاحاد والسلام وهذه طريقة أويس بن عامر القرني مع تلميذه هرة بن حيان . . . والجد لله وحدة وصلى الله الخ

Abhandlung desselben Verfassers, über die Nothwendigkeit der Erleuchtung zum Erkennen des geheimnissvollen Wesens Gottes.

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos, gefällig. – Abschrift im Jahre 1077 Ďū'lhiģģe (1667) von اسمعيل بن ايوب بن احمد بن ايوب الخلوتي الحنفي (also von dem Sohne des Verfassers).

/ 3325. We. 1704.

Format etc. wie bei 25). — Titel fehlt. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله الذي اظهر على عباده :Anfang المختصين به من غيبه ما اعجز الامثال . . . وبعد فقد نقل بعض الناس . . . ان الماء الذي نبغ من بين الصابعه صعم ليس هو خرق عادة في الاصبعين الم

Blosser Anfang einer Abhandlung desselben Verf., die im Anschluss an die Mittheilung, dass zwischen den Fingern des Propheten Wasser (Schweiss) hervorgequollen, sich über Wunder auslassen wollte.

اذا ترك العالم لا ادري فقد اصيبت : Schlussworte مقاتله واعلم ان مناط المحجزة وهذا آخر ما وجده HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. 3326. We. 1704.
25) f. 94*-94b.

Format etc. wie bei 24). - Titel: s. Anfang. Verfasser:

ايبوب الخلوتي

الحمد لله عذه نخيرة قل : Anfang f. 94 العدم العلق العلم العود برب الفلق، يعود معناها الي انفلاق العدم الثابت عن الوجود الشاهر الخ

Abhandlung desselben Verfassers, im Anschluss an Sura 113, 1 über Ekstase handelnd. Schluss: وأما علماء الكشف فأنهم أرتقوا

3327. We. 1704. 16) f. $86^{\circ} - 86^{\circ}$.

Format etc. wie bei 15). — Titel fehlt. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله الذي من على اهل: Anfang f. 86^a: الضعة بالفتوحات السنية . . . ولقد حملني علي كتابة هذه الذخيرة وهي ترسم اهل الدعوى ما بلغنى عن بعض الناس انه دخل خلوة اربعينية الن

Abhandlung desselben Verfassers, gegen Jemand gerichtet, der durch 40 tägige Zurückgezogenheit besondere Erleuchtung erhalten zu haben vorgab. — Schluss f. 86b: والثوي المقام بعد التقليب سواء كان غيبيّا ام شهاديا ويقع عليه الحكم المميز له ايضا والحمد لله وحده

3328. We. 1704.
22) f. 92^h - 92^b.

Format etc. wie bei 21). - Titel: s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله رب العالمين حمدا لا بداية :Anfang له ولا نهاية . . . هذه ذخيرة الاطلاق في المشاهدة وعين الشهود والشاهد الذي يرجع به المشاهد الخ

Abhandlung desselben Verfassers, von dem Erschauen Gottes. — Schluss f. 926: ومنعت عن الفرق الاول بجمعه فكانت عين السلوك هذا آخر ما وجد من هذه الذخيرة والحمد لله وحده

3329. We. 1704.

Format etc. wie bei 13). — Titel: s. Anfang. Verfasser:

الحمد لله الذي حياته تقوم :Anfang f. 81b. وبعد الاشياء وبتحياته وسلامه يذهب الفتور والاعياء ... وبعد فهذه رسالة القربة والوصول الى حضرة الرسول واجتلاء الانوار الصمدية المنبعثة عن الذات الحمدية

Abhandlung desselben Verfassers, von der Annäherung an Mohammed u. von seinem Wesen.

Der Verfasser giebt zuerst die Uebersicht von dem, was er behandeln will, in 3 Kapiteln und Schlusswort; das 1. Kapitel soll handeln: في ذات الحقيقة المحمدية وسبّقها للعالم كلم في الوجود 2. Kap.:

في سلوك الطريق الموصل اليها عنى الصدور عن هذه الموارد والمعاهد والرجوع: 3. Kap.:

Allein es liegt nur die Eröffnung zum 1. Kap. vor: f. 83° الباب الاول وأخده هذا الباب ومقدمة فصل الخطاب الأول

فكان معبرا بالعبارات الفايقة التي :"Schluss f.84
هي لعادات العقول خارقة والحمد لله وحده . . . وسلم

3330. Spr. 849.

102 Bl. 8vo, 19 Z. (20²/₃×15¹/₄; 15¹/₂×8¹/₂^{cm}). — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch hat die untere Hälfte von f. 1—22 einen grossen Fettslecken. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel (in der Vorrede) f. 2ⁿ, 2:

فخ المبدي المعيد في شرح رسالة انتقال المريد Vorfassor folds.

Commentar zu der Abhandlung

سرّ فتحر الملك المجيد في انتقال المريد

beides von demselben Verf. Derselbe war, nach der Unterschrift, Schüler des قاسم بين صلاح الدين الخالف † 1109/1697, lebt also um 1100/1688 herum. Er zeigt hier, wie Gott sich dem "Strebenden" durch innerliche Erleuchtung mittheilt, so dass er von Stufe zu Stufe aufwärts in der Erkenntniss steigt.

An fang f. 2° (das Ueberstrichene der Text): بسم الله اي ابتدي تاليفي . . . بالله تعالى . . . الرحمن الي البالغ في الرحمة . . . الرحيم اي ذو الرحمة الكثيرة الخ

الحمد لله مفيض النور :Der Grundtext ist الما بعد انه سالنى على من يشاء من عباده . . . أما بعد انه سالنى بعض الاخوان . . . عن سرّ معنى نقل الشيخ للمريد من كلمة التوحيد الي لفظ الجلالة الخ

الي ملك الملوك : "Schluss des Textes f. 99 ملك الملوك التمام والصلاة والسلام على . . . سبد الانام . . . على ممرّ الليالي والايام مدّة ذكر الذاكريين وسهو الغافلين .

اللهم صلّ : Sehluss des Werkes f. 101b وسلّم على محمد وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم . . . وعلى آل ابراهيم في العالمين انك حميد مجيد وحسبنا الله ونعم الوكيل الم

Es folgt f. 102ⁿ noch eine in 8×9 Felder getheilte Tabelle, die Zustände der Seele, ihr Verhältniss zu Gott u. den verschiedenen Welten, ihre verschiedenen Stadien, die Verschiedenheit des Lichts und die verschiedenen Eigenschaften Gottes, die dabei in Betracht kommen, aufführend.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocallos, gleichmässig. Der Grundtext roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3331. Spr. 853.

Format etc. und Schrift wie bei 7). -- Titel und Verfasser fehlt. Nach der Unterschrift f. 165a:

النسمة السبتية لاحمد العلواني

قال الله تعالي انا عرضنا :Anfang f. 161^a الله الذي الأمانة الي أخر الآية وبعد فالامانة سرّ الله الذي حمله الانسان انه كان طلوما الم

فيكون الله معه فى السر وبالتجلّي : Schluss f.165° الله المعه فى السر وبالتجلّي الذاتي الذي هو روح الكال وجحر للحال وغاية الوصال وللحد الله على كل الاحوال سوي الكفر والصلال تمت الرسالة الخ

Von Sura 33,72 ausgehend, erörtert Ahmed el'alawānī hier die verschiedenen Stufen und Stadien des Geistes und der Offenbarung des göttlichen Geheimnisses und das Verhältniss des Menschen zu Gott.

3332. We. 1634.

4) f. 58b - 59b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. - Verfasser s. Anfang.

قال أبو سعيد الخراز اجمع السلف :Anfang رَمَ على أن حد الفتح الرباني وكشف الموهبي لا يصلح لمن في معدنه مثقال ذرة من الطعام المخ

Erörterung des Abū sa'ld ahmed ben 'Isā elharrāz darüber, dass göttliche Erleuchtung nur möglich sei für den, dessen Magen völlig leer von Speise ist, und wie lange Zeit erforderlich, um sich dazu fähig zu machen.

Die Abhandlung hört f. 59^b auf mit den Worten: من احبّ أن يفتح الله على قلبه نور الخلوة وقلة الاكل

F. 59b - 61a leer.

3333. Pm. 9. 8) S. 189-232.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel S. 132:

٤" الصور النورانية في العلوم السريانية Verfassor fehlt.

الحمد الله خالف الانسان مراة البيان :Anfang وجامع الاعيان وموضوع الرحيم الرحمان كتابه المكنون الخ

Behandelt die verschiedenen Offenbarungsformen, durch welche das Wesen Gottes erschlossen
wird. Zuerst: مورة الله بيخ مورة البدية على والله بيخ ومورة القدم بيورة الحدوث ومورة القدم بيورة الحرم بي

فتدلي فكان قاب قوسين :Schluss S. 232 او ادنى فاوحي الي عبده ما اوحي وكذلكه قال ادنى ربي فاحسن تاديبي بحمد الله وعونه'

3334. We. 1708.

8vo, 17 Z. (Text: c. 16×10cm). - Papier: gelb, stark, glatt.

Stück aus einem Werke, in welchem — vielleicht unter anderem — über die Möglichkeit, Gott selbst zu schauen, gehandelt wird;

es ist hauptsächlich gegen die Ansicht der Gahmiten gerichtet. Dasselbe beginnt: فصل قل المام احمد، باب بيان ما حمدت الجهبية من قوله التي ربّها ناظرة (Sur. 85, 23)، قال احمد رق فقلت لهم لم انكرتم ان اقل الجنة ينظرون التي ربهم النّ

Schrift: zieml. gross, dick, breit, geläufig, vocallos, fast ohne diakritische Punkte, schwierig. — Abschrift c. 1800/1404.

3335. Spr. 845.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f.79a:

تناب التوحيد والمعرفة ويضاف اليهما البصيرة والمكاشفة والمشاهدة والمعاينة والحياة والالهام واليقين والفراسة لانهن من مواريثهما'

المعرفة عماد الدين : Dies Stück beginnt f. 79^b: معاد الدين عماد القرب والمكاشفة الح

فصل في عدد المقامات ونبدأ بكتاب التفكّر لانه منبع 83° f. 83° العلوم والاحوال وها البضاعة التي يقع بها الأجار الن

لان التفكر روية الذكر بالتمام : Schluss f. 85° الله واما المقامات التي اشار اليها الغزالي فمنها حب الله بطريق الكشف والمشاهدة في دار السلام وهذه تقصى حب الموت وتترك الاختيار لله تم وكمل وكمل

Es ist ein Abschnitt aus einem grösseren Werke, und handelt hier hauptsächlich von Gotteserkenntniss und höherer Eingebung.

Abschrift von باليث احمد بن احمد بن باليث im Jahre 767 Ġomādā II (1366).

Die Schrift wird gegen Ende des Bandes immer flüchtiger und ist öfters schwer zu lesen. Bl. 85 ist überdies schadhaft und hat einige Löcher.

3336. We. 397.

146 Bl. 8°°, 21 Z. (213/4×151/2; 15-161/2×91/2-111/2°m). Zustand: fast nur lose Lagen; ziemlich unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfaßer f. 2°:

كتاب نسمات الاسحار في كرامات الاولياء الاخيار لعلى بن عطية بن الحسن المقب بعلوان الشافعي

الحمد لله الذي ايقظ اهل معرفته :Anfang ... وبعد فلما كان الصالحون من دعائم الدنيا الخ

Einige Abschnitte:

نبذة من مناقب عمر بن عبد العزيز 16° أمانة من سيرة الحجاج نبذة من سيرة الحجاج فصل في الدخول على الحكام وما يترتب على ذلك من الآثام 23° فصل في فصايل الكعبة المشرفة زادها الله شرفا 13° نبذة في الابدال 93° فصل في طرف من فصل سيد الخلف صغم 93° فصل في شيء من البدع وفيه فوائد 133° فائة مما جب التنبيه عليه ان المومن يكون خائفا 133° فائة

وان يخرجنا من ظلمات انفسنا :"Schluss f.144 وان يفرغ علينا ووجودنا الي فسيرح جنة عرفانه وان يفرغ علينا حلل الرضا والتسليم

Schrift: ziemlich gross, gedrängt, gewandt, deutlich, vocallos. Stichwörter u. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 969 Ďū'lqa'da (1562) von عامر بن سالم بن

F. 144^b. 145^a ein Stück über die Nothwendigkeit für den Çüfi-Schüler, sich einen guten Lehrer anzuschaffen und die Kennzeichen desselben. — F. 145^b u. 146^a ein Stück über desselben. — F. 145^b u. 146^a ein Stück über بيان طريق تحقيق ذكر الموت في القلب, dass man sich an den Gedanken des Todes gewöhnen müsse, u. s. w.

Spr. 712.

38 Bl. 8vo, 25 Z. (20 × 14¹/₂; 14¹/₂ × 9¹/₂ -10^{cm}). — Zustand: die obere Hälfte wasserfleckig; auch sonst nicht überall sauber. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk, aber unvollständig. — Titel und Verfasser und Anfang ebenso.

فهنيئًا لنا اذ جعلنا من الله : Schluss f. 38*: فهنيئًا لنا اذ جعلنا من الشفيق واكرمنا وله الحمد الحمد بيته العتيق والحمد لله وحده وصلى الله المخ

Schrift: klein, geläufig, ziemlich deutlich, vocallos. Die Stichwörter roth. Berichtigter Text, aber ohne Hinzuziehung einer anderen Handschrift. — Abschrift im Jahre 1031 Sawwāl (1622) von سندى بن عبس.

/ 3337. Spr. 147.

Format etc. und Schrift wie bei 22). Die letzten Blätter ausgebessert. - Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist:

عبد القادر بن شيخ العيدروس

هذه الفايدة منقولة من كتاب الزهر الباسم: Anfang من روض الاستاف حاتم عند الكلام على قوله في المتن و وصل كتابكم فشرح صدر التصوّف ونور جهات التعرّف المخ

Ein Stück aus dem Werke الزهر الباسم. Bei Gelegenheit der angeführten Stelle des Grundwerkes bespricht 'Abd el qādir ben śeih el'eiderüs † 1038/1628 einige Gnadengaben des Çūfi شهاب بن عبد الرحمن und behandelt dies Thema an anderen Beispielen weiter.

كما صافح السيد على الهمداني: *Schluss f. 407 الشيخ سعيد الحبشي كما صافح الشيخ سعيد الحبشي رسول الله صغم

3338. Spr. 819. 8) f. 44^a-48^b.

8°°, 19 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 14 \times 9^{1/2}c^{m})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb und auch blau, glatt, ziemlich dick. — Titel und Verfasser f. 44^{a} :

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f.44 المستقين . . . وبعد فقد سئل شيخ شيوخنا . . . شمس الدنيا والدين محمد بن احمد الشوبري الشافعي . . . ما قولكم رضى الله تعالي عنكم في الاولياء هل لهم وجود وهل كراماتهم ثابتة وهل تصرفهم ينقطع بالموت وهل يمتنع أن يقال لسيدي احمد البدوي واضرابه أنهم أولياء أم يجوز ذلك الخ

Mohammed ben ahmed elhatīb eśśau-barī śems eddīn † 1069/1659 beantwortet hier kurz eine Anzahl von Fragen, welche die Gnadengaben der Heiligen und die Fortdauer ihrer Persönlichkeit und ihr Weiterwirken auch nach dem Tode betreffen.

نعوذ بالله من شرور انفسنا وسيّات: Schluss f. 48b: اعمالنا ومعصلات الافعال ولا حول ولا قوّة الّا بالله المخ Schrift wie bei 1). — Abschrift im J. 1210 Ragab محمد بن صالح الكيلاني von محمد بن صالح الكيلاني.

3339. Pm. 201. 5) f. 54-64.

8vo, 21 Z. (Text: 15¹/₂×9^{cm}). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelblich, dünn. glatt. — Titel u. Ver f. fehlt; abernach der Inhaltsangabe auf der Rückseite des vorderen Deckels:

Der Name des Verf. steht auch in der Unterschrift f.64a.

الحمد لله الذي شرف اولياء : Anfang f. 546 : فالحبس بانواع الكرامة . . . [أما بعد] فقد جري في المجلس العالي . . . الوزير الاكرم عبد الرحمن باشا . . . الكلام على كرامات الاولياء وانها هل تنقطع بالموت وان الاولياء هل لهم تصرف في الحياة بعد الموت في البرزخ وان من اعتقد ظهور الكرامة لهم بعد الموت او التصرف حال الحياة وبعد الموت هل يكفر الموت هل الموت هل يكفر الموت الموت الموت الموت الموت هل يكفر الموت الموت الموت الموت الموت هل يكفر الموت ا

Ahmed elhamawî elhanefi † 1098/1687 behandelt hier, durch die Fragen des Grossweztrs 'Abd errahmän bäsä veranlasst, im J. 1091/1680 die Frage der Gnadengaben der Heiligen, ob dieselben auch noch nach ihrem Tode fortwirken und ob man das glauben dürfe.

ولا يمكن استقصاؤه وفي هذا : Schluss f. 63b الله سجمانه . . . اعلم القدر كفاية لمن انعن وسلم والله سجمانه . . . اعلم

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3340. Pet. 249.

Format etc. und Schrift wie bei 5). — Titel fehlt. F. 2ª steht als solcher:

كتاب في اثبات كرامات الأولياء في الحياة وبعد المات

Verfasser in der Unterschrift angegeben:

ابراهيم بن محمد بن شهاب الدين بن خالد البرماوي خادم الفقراء بالجامع الزهوي

الحمد لله الذي وفق العلماء لحل :Anfang المشكلات . . . وبعد فقد تدرر السؤال عما يتعلق بكرامات الاولياء في الحياة وبعد الممات والتوسل بهم وغير ذلك قديما وحديثا الخ

Ibrāhim ben mohammed ben sihāb eddin elbermāwī † 1106/1694 behandelt hier, aus derselben Veranlassung, das Thema der vorhergehenden Schrift.

ولا امثاله عن الخوض في هذه: Behluss f. 176^b: وحسبنا المسالك وتهوره بمثل ذلك والله يقول الحق . . . وحسبنا الله ونعم الوكيل وهذا آخر ما تيسر جمعه بالنقل الصحيح عن ارباب الترجيج والله تعالى اعلم بالصواب الح

/ 3341. We. 1715. 2) f. 6-8".

8vo, c. 20-23 Z. (21×15; 16^{+}_{2} ×11^{cm}). — Papier etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel überschrift f.6^a (nach d. Bism.):

اعلم أن تلايفة من عدموا العقل :Anfang وخالفوا النقيل عدالوا عن الحق وصدوه النخ

Nachweis, dass die Frommen der Gnadengaben theilhaftig sind, und nicht bloss die Propheten; einem grösseren Werke entnommen.

Daran schliesst sich, vielleicht aus demselben Werke, f. 7h ein Stück an, die Eigenschaften des Çūfts schildernd: ونقد سئلت يوما . Es schliesst f. 8a: عن الفقير وما صفته المخ وسلك بنا مناهجهم القويمة ومسالكهم المستقيمة وصلى الله الخ

> Pet. 312, 10, f. 93-96. Format etc. und Schrift wie bei 9.

Einige Beispiele über die Entwicklungsstufen

und Bildung und Gnadengaben der Çafts.

Anfang: البية قال عن البية عن البية عن الله محمد خدمت الشيخ الجليل العارف ابا عبد الله محمد الباخي رة ببغداد الخ

3342.

Then ganzen Abschnitt betreffen folgende Stellen. Ueber Gottes Wesen handelt Pet. 684, f. 62b. Ueber Erkenntniss Gottes Spr. 1108, f. 62b. — Ueber den Weg zu Gott Pm. 214, f. 58b. 59. Ueber die drei Offenbarungsstufen Gottes We. 1266, f. 70a. — Von den 7 Standörtern der Çūfis ist die Rede Pm. 224, f. 139b. Aufzählung der 46 مقامات We. 1564, f. 63a. — Ueber Gnadengaben (كرامات) We. 1564, f. 68bb u. ff. Spr. 854, f. 172a. Dass dieselben auch nach dem Tode fortdauern, Spr. 300, f. 34b. — Vom Lohn der Frommen hier und jenseits Pet. 94, f. 98 ff. — Erleuchtung der Seele durch Anschluss an Gott We. 1381, f. 30b—36.

3343.

In dies Fach einschlagende Werke sind noch verfasst von:

- 1) غنوج الغيب $+ \frac{561}{1166}$, $+ \frac{561}{1166}$ عبد القادر الكيلاني
- 2) كحمد من ابي القاسم البقالي ابو الفصل † 576/1180,
 u. d. T. مفتاح التنزيل
- 3) عبد المعم بن عمر الخُلياني (3)
 u. d. T. مشارع الاشواق
- 4) من التجليات + 622/1225, u. d. T. التجليات ,"
- الله بن محمد المرجاني التونسي (5 † 699/₁₂₉₉
 الفتوحات الربانية (1 عبد الفتوحات المربانية (1 عبد الفتوحات الفتوحات

- 6) ربن الدين أحمد الملطي ربن الدين † 788/1886,
 u. d. T. التخلي في التجلي التخلي بين التخلي التخلي التخلي التحلي الت
- محمود بن اسرائيل بن عبد العزيز ابن قاضي سماونه (7)
 † c. 818/1415, u. d. T. الواردات
- احمد بن ابراهيم بن محمد الحلبي ابو ذر (8 اكسيه الجال فيما يقال في الحال 8⁸⁸⁴/1479, u.d.T.
- 9) محمد بن محمد ابن بيلال الحلبي (9 † محمد أبن بيلال الحلبي (9 ألفتخ والفتوح فيما يتعلق بما نزل به الأمين والروخ
- 11) عبد الغنى بن اسمعيل النابلسي (11 thinking) الفنتج المدنى في النفس اليمنى (12 und الفتح المكي واللمح الملكي
- ك" الملكوت, u.d.T. محمد بن عبد الله الكسائي ابوجعفر (12
- 13) المعيل بن عبة الله أبن باطيش الموصلي (655 + اسمعيل بن عبة الله أبن باطيش الموصلي u. d. T. مزيل الشبهات في اثبات الكرامات
- 14) أحمد بن محمد أبن سيد الناس اليعري † 734/1333,
 u. d. T. المقامات العليّة في الكرامات الجليّة .
- عبد القادر بن حسين بن علي بن مُغَيَّزَلَ (15) um ⁸⁹⁰/₁₄₈₅, u. d. T. النواهرة في اجتماع الكولياء بسيد الدنيا والآخرة
- ابو الوفا بن محمد بن عمر السعدي آبن خليفة الزكي (16 $^{1010}/_{1601}$, u. d. T. الأولياء $^{1010}/_{1601}$
- ميزان الاستقامة .u. d. T على بن محمد الغزالي (17 لاعل القرب والكرامة
- .السر المصون فيما كرم به المخلصون (18

5. Aufnahme unter die Çūfīs.

3344. Spr. 743.
2) f. 14^b-18^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

رسالة في فضل الفقر والفقراء

الحمد لله عقول العبد الفقير :Anfang f. 14 بن المحمد بن الراجي رحمة ربه الجليل القدير احمد بن المحمد من الشيخ الطوسى تاب الله عليه سمعت من الشيخ

الصالح . . . الحاج احمد بن الحسن بن الحسين قال سمعت من شيخي وقدوتي الشيخ الصالح الناسك عيسي بن الحسن السلفي الكردي الض

Diese kleine Schrift des Ahmed ben mohammed ettusi elgazzālā † 520/1126 handelt von der Bekleidung Mohammeds — bei Gelegenheit seiner Nachtfahrt — mit dem Gewand der Armen (ديق الفقراء), welches dann allmälig auf Abū 'lqāsim elģoneid übergegangen sei. Die Ueberlieferung dieses Vorganges wird vom Verfasser durch alle Mitglieder bis auf 'Alī ben abū ṭālib zurückgeführt, der ihn von Mohammed selbst gehört habe. Diese Einkleidung des Propheten gilt als Stiftungsact für die Cūfts. — Darauf noch 40 Traditionen über die "Armen" (No.1462). 1.Trad. f.15a: ومن الله عنه بعثت أخراب الدنيا ما بعثت قال قال رسول الله صغم بعثت أخراب الدنيا ما بعثت عنه الله المن السبع حرمة الفقير المومن خير عند الله من السبع حرمة الفقير المومن خير عند الله من السبع الرضين وجبالها وما فيها والله اعلم وصلى الله المؤ

/ 3345. Spr. 769. 8) f. 68^b -71^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

قال سيدنا وشيخنا الصدر الكبير :Anfang . . . السهروردى رحمه قال البست الولد الصالح العزيز عزّ الدين عبد العزيز ابن الامير نجم الدين اسمعيل دن مسلمة خرقة المشايخ الصوفية الن

الي ان ترفع الشمس قيد . *Schluss f. 71 الي ان ترفع الشمس بركيعات ،

Aus der Unterschrift geht hervor, dass er diese Schrift in Damask abgefasst hat.

Lbg. 144, f. 89. 90a.

ابو طاهر محمد بن علم شيخ المدعق Aufnahme des ابو طاهر محمد بن علم سيخ المدعق an læ المحدد الشرقي ثم المختاري unter die Çūfis, um 640/1242.

3346. Mo. 294.

1) f. 1-74: Persisch.

2) f. 75 - 96.

8vo, 11 Z. (17×13¹ 2:11×8¹ 2^{cm}). — Zustand: wasserfleckig u. abgescheuert. — Papier: gelb, dick, etwas glatt. — Einbd: sehr schadhafter Pappdeckel mit Lederrücken: liegt mit 1) in einem modernen Pappdeckel mit Leinwandrücken.

1) f. 75. Stück eines çüfischen Werkes, worin Mohammed von seiner Nachtfahrt erzählt, dass er im Himmel einen Kasten gesehen, worin die Armuth und der Bettelsack (الفقر والموقع) eingeschlossen, und dass er diese als Geschenk von Gott für sich und seine Volksgemeinde erhalten habe. Zuerst: قال قال رسول الله صقم لما أشرى بى المخ

Schrift: ziemlich gross, gut, fast vocallos.

- 3) f. 80 (von derselben Hand) Stück aus einem Lehrbrief (قبازة), welcher dem Obigen ertheilt worden. Anfang und Ende fehlen.
- 4) f. 81^b—86^a. Lehrbrief des البو عبد البو عبد المحكم بن محمود بن عبد المحكم بن محمود بن عبد الغرشي القرشي النبهي القرشي الدين عبد الجليل بن محمد بن عبد الجليل البن ابي بكر بن على السمرقندي المرغيناني الرشداني im J.702 Gom. II (1303). S. auch bei f.87^b—96.

- 5) f. 866. Lehrbrief, in welchem der Empfänger desselben: الدين على بن على الحمودي السبقندي seine Lehr-Erlaubniss von Seiten seines Vaters und die diesem und dessen Vorgängern ertheilten Lehr-Befugnisse aufzählt. Ungefähr vom J. 702/1808, in kleiner gedängter Schrift.
- 6) f. 87^b—88^a. Lehrbrief des والمحمودي für den obigen (bei 4) genannten 'Içām eddin um ⁷⁰²/₁₈₀₃.
- 7) f. 88^a. 88^a. Lehrbrief des شهاب الدين für den obigen 'Içām eddīn um ⁷⁰²/₁₃₀₈.
- 8) f. 89⁶—92. Lehrbrief des محمد بن طاهر النسفى für den التحمد بن طاهر النسفى أيد المرابع والمرابع النسفى أيد المرابع والمرابع المرابع والمرابع المرابع الم
- 9) f. 93—96. Anfang und Schluss fehlen; ausserdem ist der vorhandene Text meistens so abgescheuert und beschädigt, dass er sich nicht ganz lesen lässt. Das Ganze scheint gleichfalls eine (längere) Lehrerlaubniss zu enthalten, die sich ein Ungenannter bei 'Içām eddin in Samarqand geholt hat.
- 10) f. 97, nicht zu der Handschrift gehörig, enthält ein Stück aus dem جامع الفتاري.

3347. Mq. 127.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). Fast ganz u. gar fleckig. — Titel f. 37ⁿ:

جزؤ فيه الاجازة ونسبة الخرقة للمشايخ الصوفية والمقامات الاربعون للصَوَفَةِ قدس الله ارواحهم اجمعين

Darüber in der Ecke: اجازة مكية وشامية

الحمد لله الذي جلي صدور : Anfang f. 37b المومنين بنور الايمان . . . أما بعد فقد جعل الله تبارك وتعالى بلطفه وتواتر آلائه الخ

Aufnahme des ابو بكر الملتاني und seines Bruders محمود in den Çüft-Orden mit Ertheilung der الحرقة, durch الخرقة, durch الخرقة, durch الحرقة, durch الحرقة, durch الحرقة, durch الحرقة, durch الحرقة, durch des الماتاني الماتاني الماتاني الماتاني الماتاني vom Jahre ماتار الماتاني ا

3348. Mq. 127.

Format etc. und Schrift wie bei 7). — Titel f. 74° oben in der Ecke:

نسبة خرقة التصوف

und ausführlicher daselbst oben: نسبة الخرقة لاهل الخرقة وانتسابهم الي المتابعة بالمبايعة Verfasser: s. Anfang.

قال الفقير ... أبو بكر الهلتاني :Anfang ... اعلموا اخواني ان الخرقة اربعة اقسام خلة ورافة وقربة وتجريد اخذتها من لفظة الحرقة فهي اربعة احرف خاء وراء وقاف وتاء النخ

Nachdem der Verf. von çüfischem Standpunkte aus die Bedeutung des Çüff-Kleides in zweifacher Weise erklärt, auch über Aufgabe und Stellung des Lehrers in Bezug auf den Schüler gesprochen, beginnt f. 74b das eigentliche Werk (nach dem Bismillāh) so: الذي جلى صدور المومنيين بنور الايمان النخ (ganz so wie bei 5) f. 37b).

Hier spricht der Verfasser ausführlich über die Bedingungen und Erfordernisse zur Aufnahme unter die Çūfis und speciell über die Vorstellungen und Vorschriften, die er dem سعد الدين مسعود بن محمد بن علي الهمداني gemacht, der sich an ihn um Aufnahme gewandt hatte. Die Aufnahme fand statt im J. 736 Rab. I (1335), und nun giebt der Verf. die ganze Reihe der Aufnehmenden und Aufgenommenen, von ihm selbst an [im J. 706/1306 (oder vielmehr im J. 702) zu Multān durch الدين أبو الفتح فيص الله بن محمد بن زكرياء القرشي الملتاني bis zurück auf Mohammed selbst. — Schluss f. 78b:

Vom Verfasser geschrieben im J. 741 Ramadan (1341) in Elq \bar{a} hira.

3349. Mq. 127.

Format etc. und Schrift wie bei 12). — Titel f.79^a (in grosser Schrift):

ف**كر الذكر الأكبر** بالسند العالي الاكبير لذاكر الذكر الاكبر ولذكر الله اكبر وهو ذكر الله الاكبر

und f. 79^a die Ueberschrift (und ebenso 78^b, 8):

نسبة الذكر الاكبر ولذكر الله البرلا اله الا الله Verfasser (nach f. 80^a, 19):

ابو بكر الملتاني

أَلْهُمَ الله جلّ جلال الله وعمّ نوال :Anfang الله لا اله الا الله محمدا رسول الله . . . ثم لقن ذكر الله لا اله الا الله محمدً رسول الله ابا بكر وعمر وعثمان وعليا . . . ثم لقن ابو بكر النخ

Derselbe Verfasser zählt hier die ganze Reihe derer auf, die bei der Aufnahme unter die Çufts einander die Formel des Dikr mitgetheilt haben. Der Verfasser empfing sie von الله المالتاني البو النفيت فيض الله المالتاني أبو النفيت فيض الله المالين مسعود من محمد بن علي الهمداني im J. 702/1303 und von ihm erhielt sie wieder im J. 736 Rab. I (1335). — Schluss f. 80%: باحسان التي يوم الد المحمد الحسان التي يوم الد المحمد الدين مالحسان التي يوم الد المحمد الدين مالحسان التي يوم الد المحمد الحسان التي يوم الد المحمد الدين والسلام على التناب

Autograph vom J. 741 Ramadan (1341) in Elqahira.

3350. Mq. 121.

349 Seiten 8°°, c. 20-28 Z. $(18^3/_4 \times 13^3/_4; 14-16^1/_2 \times 10-11^1/_2$ °m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel Seite 1:

مجموع عجيب وكتاب غريب فيه فوايد لا تحصى ومهمات يجب أن تستقصى وهو مخط العلامة ابراهيم بن على بن احمد بن بُرَيْد الديري القادري .

Der Sammler und grossentheils auch Schreiber dieses interessanten Bandes ist Ibrāhim ben 'ali ben ahmed elhalebi eddeirī elqādiri borhān eddin abū ishāq ibn boreid, geb. 816/1413, gest. 880/1475.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

الحمد لله رب العالمين وصلى : Anfang S.2 (1 الله . . . أما بعد قال شيخنا الجامع المسند المحدث . . . ابو محمد عبد الله جمال الدين أبن الامام العلامة الصدر الرئيس مقدم اهل الفتوي والتدريس ابي الحسن على علاء الدين بن ابي عبد الله محمد شمس الدين بن ابي الحسن على نور الدين الحسن على نور الدين الحنبلي العسقلاني الكناني رة ورحم سلفه الدين الحنبلي العسقلاني الكناني رة ورحم سلفه

Selbstbericht des 'Abdallāh ben 'alī ben moh. ben 'alī elasqalānī über seine Aufnahme in den Stand der Çūfis, nebst Angabe von der Aufnahme seiner Meister zurück bis auf den Anfang, und von seinen Lehrbefugnissen. Dieselbe geschah durch صدر الدين تحمد بن تحمد بن ابراهيم الميدرمي im Jahre 752/1351 und فتح الدين ابو الحرم محمد بن تحمد بن تحم

Schrift: ziemlich gross, geläufig, kräftig, mit einem breiten dicken Zug am Ende jedes Wortes, vocallos. — Abschrift im J. 868 Gom. I (1464) von obigem ابراهیم الدیری

- 2) S. 19. 20. Zeugniss über die Aufnahme des obigen ابراهيم الديري und seines Sohnes ابو بكر محب الدين in die Gemeinschaft der Çūfts, von ابراهيم بن نصر الدين احمد بن محمد بن ابي العترج هاشم الكناني الحنبلي im J. 868 Gom. I (1464) in Elgāhira.
- 3) S. 21—154. Eine grosse Anzahl von Excursen (فايك) über allerlei Punkte aus den theologischen Fächern, aus verschiedenen Schriftstellern entlehnt, meistens von grösserem Umfang; darunter S. 86—144 Auszüge aus dem Commentar des Zein eddin el'irāqi † 806/1403 zu dem Traditionswerk des Ettirmid'i † 279/892.

Vor Seite 21 fehlen (ein oder) mehrere Blätter.

4) S. 155. Aufnahme des برهان الدين ابراهيم بن محمد بن خليل الحلبي القوف † هم unter die Çūfis. Die Reihenfolge der Meister geht zurück bis auf 'Āïśa. Eine zweite Reihe beginnt mit der Aufnahme durch جلال الدين ابو محمد عبد الله بن البسطامي im J. 782; sie bricht ab bei dem الشيخ عبس weil der Verf. sie augenblicklich nicht weiter weiss (ولم يحضرني الآن لها اتصال سلسله في لبسها)

- 5) S. 156—164 oben. Excurs (قايدة) aus رفايدة (nicht bei HKh.), dem Werke des الطريق صدقة بن عمر بن عمر العادلي الشانعي الشانعي الشانعي (um محمد العادلي الشانعي (um محمد بن محمد العادلي الشانعي (um محمد العادلي السانعي (um محمد العادلي العادلي (um محمد العا
- 6) S. 164 oben bis 165. Biographischer Artikel über من محمد بن على بن ابراهيم بن عمر بن على . . . البدوي البي بكر بن اسمعيل بن عمر بن على . . . البدوي geb. 596/1200, † 675/1276, entnommen der Handschrift des الحافظ تقى الدين المقريزي * 845/1441.
- 7) S. 165—168: 17 Z. (Text: 121/2×11cm). Excurs über den höheren Sinn [عكمة] der Nachtfahrt Mohammeds, in 11 Sätzen (قول).
- 8) S. 170—206. Hauptsächlich ein langer Excurs über die verschiedene Behandlung des Bismillāh, aus dem شرح المهذب des Ennawawī.
- 9) S. 207—214. Ein für Mehrere zugleich, u. A. البراهيم بن احمد الباعوني † 870/1465, ausgestelltes Zeugniss über Aufnahme unter die Çūfts und über ertheilte Lehr-Erlaubniss Seitens einer Menge von Çūfts und Gelehrten. Das Lehr-Patent betrifft hauptsächlich theologische Werke, insbesondere das Traditionswerk des Elbohärt. Zugleich wird die Liste der Vorgänger in der Aufnahme und Lehr-Erlaubniss mitgetheilt. Der Anfang und das Ende fehlen.
- 10) S. 215-221. Gutachtliche Aeusserungen Verschiedener über allerlei theologische Fragen.
- عبد القوي بن عبد الله بن طعة ك" الترغيب والترهيب والترهيب الشافعي عبد الله بن سلامة المنذري الشافعي عبد الله بن سلامة المنذري الشافعي الشافعي الشافعي بن عبد الله بن سلامة المنذري الشافعي الموحد (nach der Angabe auf S. 225 Mitte). Der Abschreiber الحمد بن احمد بن احمد الدين العمري الحنفي الحنفي الحنفي الحنفي الحنفي الحنفي الحنفي الحنفي الموري الحنفي الموري الحنفي الموري الحنفي العمري الحنفي الموري الحنفي الموري الحنفي الموري الحنفي الموري العمري الموري الموري

- 12) S. 230-256:
- a) Beantwortung einer von دمال الدين ابن الزملكاني († 127/₁₃₂₇) aufgeworfenen, das Kriegsrecht betreffenden, Frage durch تقى الدين أبور، تيمية
- b) S. 239 ff. Ueber die rechtlichen Ansprüche der Juden auf einen Tempel und dessen Grund und Boden etc., durch
- c) S.244. Ueb. die Erbauung eines Judentempels in einer Stadt (من الارياف), durch denselben.
- d) S. 245 ff. Von der Unzulässigkeit, Judentempel in moslimischen Ländern zu errichten.
- e) S. 254. 255. Ueber Zugeständnisse, welche 'Omar den Juden und Christen in Betreff' ihrer Gotteshäuser gemacht.
- 13) S. 257—274. Auszüge aus dem روضتيون des أبو شامة † 665/1266.
- 14) S.275—288. Titel: المنور الواضح المائح على الصارخ في وجدة الصائح المائح على الصارخ في وجدة الصائح الملاء سيدي ... ابي عبد الله محمد بن النجان الفاسى (lebt um 630/1233).

 Anfang S.276: المنور والاعلان الفاسى المنعد فائم وقع سؤال متى له الفصل على من الفقهاء الخ المعد فائم وقع سؤال متى له الفصل على من الفقهاء الخ المعد فائم وقع سؤال متى له الفصل على من الفقهاء الخ المعد فائم وقع سؤال متى له الفصل على من الفقهاء الخ المعد على المعد على المعد الم
- 16) S. 295—320: 11 Z. (Text: 11×7¹/2^{cm}). Bruchstück ohne Titel, Anfang und Ende. Im Anfang fehlen 90 Blätter. Stück aus einer Sammlung von Stellen aus Briefen oder bisweilen auch aus anderen Schriftstücken, in

Reimprosa. Die meisten Stücke sind kurz und tragen die Ueberschrift: مرى, رقعة (oder مرى, وقعة).

Nach S. 295 oben am Rande rührt die Schrift her von والبخاري, d.h. ابن انجر شارح البخاري, d.h. ابن انجر شارح البخاري, sie ist ziemlich gross, gewandt, etwas in einander gezogen und oft schwierig zu lesen, etwas vocalisirt. (S. 315—320 beim Paginiren ausgelassen.)

besonders aus dem القواعد الكبوي الدين الدين البن رجب † ⁷⁹⁵/₁₈₉₃ und aus dem رجب † رين الدين ابن رجب † أولان الكنوز في تفسير الكتاب العنويز عن الدين ابو تحمد عبد الزاق بن رزق الله بن عز الدين ابو تحمد عبد الزاق بن رزق الله بن عز الرسعني (gest. um 660/₁₂₆₂).

2" الاحكام السلطانية: \$\text{S.327-340}. Titel:

18) S. 327—340. Titel: الاحكام السلطانية S. 327—340. Titel: الحكام السلطانية We. 1258. Bricht gegen Ende des 1. Kapitels ab mit den Worten: على حكم النسب فلم النسب فلم النسب فلم النبهمة طريقا التي المامته ولا سبيلا التي معارضته

19) S. 341 — 349. Excurse (فوايد) aus verschiedenen Büchern, besonders aus dem († 672/₁₂₇₃) علية الولياء العلوم ; aus ثمَشْيَخَة ابن الصيقل (S. 343, 346) und (S. 344) aus احياء العلوم.

/ 3351. Spr. 882.

107 Bl. 8°°, 15 Z. (18 × 13²,3; 14¹/₂ × 10¹/₂-11^{cm}). — Zustand: nicht völlig sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1^b:

كتاب ريحان القلوب، في التوصّل الى الحبوب، تفاؤلا من علام الغيوب، واعلاما بانكشاف المحجوب،

ebenso im Vorwort. - Verfasser f. 16:

جمال الدين ابو المحاس يوسف بن عبد الله بن عمر بن خصر الكوراني التمليجي

الحمد الله مانح عطائه وكاشف : Anfang f. 1 مانح عطائه ... وبعد فان بعض الاصحاب المحبين ... سالتي ان اذكر لهم شيئًا من اشراط التوبة ولبس الخرقة الن

Ueber Belehrung und Aufnahme des Schülers unter die Çūfis, von Jūsuf ben 'abd allah ben 'omar elkaurānī ettamlīģī ģemāl eddīn, im J. 769 Śaw. (1368) (nach f. 7ª, 6) noch am Leben.

زباب في بيان كيفية عمل المريد التايب الي الله 4.2° وباب في بيان كيفية عمل المريد 4° وكيفية اخذ العهد 4° وكيفية اخذ العهد الله الله الله الا الله

نما حث عليه صعّم بعبادات : Schluss f. 11b المخ شتى تغنى شهرتها عن ذدرها هاهنا والحمد لله المخ

Schrift: ziemlich gross, geläufig, unschön, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 800/1307.

Diese Schrift und andere des Verfassers sind von seinem Sohne redigirt: er redet von dem Verfasser in der 3. Person, mit den üblichen Lobeszusätzen, z. B. f. 5^a, 2. HKh. III 6751.

3352.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 845, 2, f. 34-45*.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Titel, Verfasser und Anfang fehlt. Das Werk beginnt hier mit: باب بيان كيفية عمل المريد.

Der Text bietet (von der minderen Correctheit abgesehen) mehrere Abweichungen. F. 41b,

Z. 13—16 steht, ausserhalb des Werkes, in Spr. 882, f. 13b, 10—12. Die Stelle Spr. 882,

1, f. 9b, 11 bis f. 10a, 9 fehlt hier; und der Schluss gleichfalls. Dann ist aber f. 43b—45a ein von dem Verf. im J. 744/1343 verfasstes Stück hinzugefügt, das als Antwort gedient hat auf die Schrift eines Philosophen, in welcher derselbe مرص بذكر محارم الاخلاق الذولاد والذي المراقبة المراقبة

Das Stück steht auch Spr. 882, f. 14^b, 1 bis f. 16^b, 2 für sich; aber die Stelle f. 14^b, 6 bis f. 15^a, 15 fehlt in Spr. 845, 2.

2) We. 1713, 10, f. 80-88a.

8vo, 19 Z. (18×13¹/₄; 12×8¹/₂cm). — Zustand: nicht recht sauber, dabei fleckig. — Papier: gelb, glatt, zieml.dünn.

Titel, Anfang u. Schluss ebenso. Verf. fehlt. Auf den Schluss aber (f. 85^b, 15) folgt unmittelbar, wie zum Werke gehörig, etwas abgekürzt, das Stück, welches Spr. 882, 3 besprochen ist, und die Schrift gegen den Philosophen, f. 86^a, 6 bis f. 87^a; dann f. 87^b, 1 ff. das in Spr. 882, 2 besprochene Stück, das anfängt: عنه القراق الثلاث الخ

Schrift: klein, fein, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. — Abschrift c. 1100/1688. — F. 88^b. 89 leer.

3) Pet. 690, 2, f. 18-23*.

Format (19 Z.) und Schrift wie bei 1. — Zustand: lose im Einband, nicht ganz sauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

4) Mq. 121, 15, S. 289-294.

Dasselbe Werk, aber nur etwa $^2/_3$ davon vorhanden.

5) Spr. 882, 3, f. 13^b-16^b, 2.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Ohne Ucberschrift.

Ein Stück desselben Werkes. Anfang: واعلم ايها المريد الصادف ان امهات جبك عن مطلوبك عشر خمس ظاهرة السمع والبصر الخ

Die 3 ersten Zeilen des Stückes finden sich in Spr. 845, 2, f. 41^b, 13—16. Das Folgende, daselbst nicht vorhanden, ist als weitere Ausführung desselben anzusehen; woran sich dann die kleine Gegenschrift (gegen die Ansichten eines Philosophen) schliesst, f. 14^b, 1 bis f. 16^b, 2 (= Spr. 845, 2, f. 43^b—45^a).

3353. Lbg. 307.

20 Bl. 8vo, 17 Z. (18¹/₃ × 13¹/₂; 13¹/₂ × 9¹/₂^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1ⁿ (und in der Vorrede f. 2^b und am Schluss):

د" ترغيب المتحبّبين في لبس خرقة المتمبّزين الو عبد الله الطليلاني القادري الله المتحبّرين المتحبّرين الله المتحبّرين المتحبّرين الله المتحبّرين المتحبّرين

الحمد لله الهادي العزبز الذي : "Anfang f. 1 وبعد قديما لا يصل ولا يذل . . . وبعد فقد جرت قديما وحديثنا عادة كثير من اعيان العارفيين الخ

Ueber die Einkleidung und Aufnahme unter die Çūfis, mit besonderer Rücksicht auf die zu dem Çūfi 'Abd elqādir elkīlānī † 561 Rab. II (1166) in Beziehung Stehenden. Der Verfasser giebt f. 18^a die Reihe der ihn Einkleidenden zurück bis auf jenen. Dabei nennt er sich: عبد الله الطَلْبَانِي. Am Ende verknüpft er damit Ermahnung und Gebet.

واجعلنا جميعا متحاتين فيك "Schluss f. 20 واجعلنا جميعا متحاتين فيك كل شيء قدير، متعاونين على ما يرضيك انك على كل شيء قدير، Vollendet im J. 813 Śa'bān (1410).

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, etwas vocalisirt. Stichwörter roth; am Rande oft Berichtigungen und Zusätze. — Abschrift im J. 818 Sawwāl (1415). — Collationirt vom Verfasser.

Lbg. 607, 3, f. 37. Die Aufnahme des عبد الرزاق بن حمزة بن على الواعظ الحنفي im J. $^{825}/_{1422}$ unter die Çūfts (نسبة الحرقة).

3354. Pm. 243. 6) f. 75^b-77^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titel fehlt. Er ist nach dem Inbaltsverzeichniss f. 1ⁿ:

من عبد الله الفقير الي رحمته Anfang: من عبد الله الفقير الي رحمته الكد بن عبسى البرنسى عرف بزروق صلح الله حاله الي السادة الفقراء . . . أما بعد فقيد بلغنا منكم كتاب يتضمن كمال الوداد الخ

Schreiben des Ahmed elburnusi zarrūq elfāsī † 899/1493 (No. 2239) an die Çūfis überhaupt und speciell an 'Abd allāh eççafrāwī und
'Abd elmelik ben abū sa'ıd, in welchem der
Verfasser ihren Wunsch, er möge den und den
in den Orden der Çūfis aufnehmen, als nicht
von ihm abhängig ablehnt, dagegen ihnen vorschreibt, welche 5 Eigenschaften dazu erforderlich seien, und des Weiteren darüber spricht.
Er fügt schliesslich eine خصی hinzu, f. 77°,
den Traditionen entlehnt; dieselbe beginnt:

den Traditionen entlehnt; dieselbe beginnt:

u. schliesst:

F. 77^b eine Stelle aus المنبى الكبري des المنعوان des المنعوان des الخصير über das persönliche Erscheinen des المخصد

3355. Lbg. 705.

133 Bl. 8°°, 23 Z. (21°/3 × 15¹/2; 16 × 9°/3°°). — Zustand: sonst ziemlich gut, doch ist die dicke Schrift durch das Papier durchgeschlagen. Der Rand nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; nach der Angabe von späterer Hand auf f. 1°a:

يقول العبد ... احمد المدعة : Anfang f. 3 و المحرك المدين المركى جلال الدين البن المرحوم محمد خير الدين الكركى الشافعي . . . الحمد للم الذي نشر الوية العارفين . . . وبعد فلما صح النقل عن سيدنا رسول الله صحم انه قال طوبي لمن رآني الخ

Unter Anlehnung an Sura 7, 25, an die Aussprüche Mohammeds und Anderer bespricht Ahmed b. mohammed elkereki gelal eddin, um 900/1495 am Leben, die Bedeutung des Gewandes (الخبقة), welches der in den Çuft-Orden Eintretende anlegt, sagt, dass es ihm das Streben nach Gottes Nähe und zu seinem vor ihm zu Gott gelangten Lehrer der Çüfik verleihe, nebst anderen besonderen Vorzügen, und beginnt dann f. 8ª die Aufzählung der Männer, die ihn in die Gemeinschaft der Cufts aufgenommen haben, mit Fortführung der Reihe der Aufnehmenden bis auf Mohammed zurück, oft mit Angabe von Jahreszahlen und Lebens-Ihn selbst hatte aufgenommen: nachrichten. محمد بن علي بن ابي بكر بن احمد بن ابراهيم الصديقي البكري الشافعي شمس الدين ابو عبد الله im J. 855 (nicht 955, wie mit Zahlen dasteht).

Alsdann spricht er f. 24^b ff. davon, welchen Einfluss die Anlegung des Gewandes auf den Empfänger in der Stellung zu Anderen mit sich bringe; ferner von den verschiedenen Arten der Lehrer, deren er 6 aufführt, von ihren verschiedenen Lehr- und Andachtswegen (مسالک), von den Erfordernissen ihres Berufes und ihrer Stellung zu den Schülern u. den Aufgaben dieser.

In dem Anhang (تذييرا) f. 30° handelt er in dem Vorwort davon, welchen Weg zur Flucht vor dem Bösen und der einstigen Strafe die auserlesensten Frommen eingeschlagen haben, und bespricht dann 70 Punkte (قايدة), auf die es ankomme, mit speciellen Erläuterungen. Zuerst الخواطر الفقر على الغنا . s. w. Der letzte (70.) Punkt ist f. 45°:

المتبعين لسنته بجاهه وحرمته : Schluss f. 46b وآله وصحبه وعترته وحسبنا الله وكفى وسلام علي عباده الذين اصطفى وصلى الله الخ

Nach der Unterschrift vollendet im J. 900 Ramadan (1495).

Schrift: ziemlich gross, dick, deutlich, gleichmässig, vocallos. Die Stichwörter roth, aber nicht recht erkennbar. — Abschrift c. 1200/1785. — Collationirt.

× 3356.

1) Spr. 2005, f. 62a-63b.

Die Aufnahme des الدرويش حسين بن بالشطارى † 1121/1709 in den Çūft-Orden: von ihm selbst berichtet. Zuletzt noch einige kleine Gedichte desselben.

2) Lbg. 819, 38, f. 147—148.

8°°, 25 Z. $(21 \times 15^{1/2}; 16 \times 7^{1/2})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt.

الحمد لله الذي تقرب الي : Anfang f. 147b: قلوب العارفين جميل اللطف . . . أما بعد فقد اخذ فرع الشجرة التقيّة الخ

Aufzählung der Reihenfolge (سلسلة) derer, welche in den Çūfi-Orden getreten und die Förmlichkeiten beim الذكر von ihren Vorgängern erhalten haben, von المعد البكرى الصديقى † 1128/1716 an bis herab auf Mohammed.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift um 1180,1737.

3) We. 1706, 1, f. 7.

Angabe über die Aufnahme des كمن بن عقيلة † 1150/1737 in den Çüft-Orden und Zurückführen der Reihe der Aufnehmenden bis auf Mohammed.

3357. Pm. 216.

111 Bl. 8vo, 19 Z. (21³/₄×15¹/₂; 16×9¹/₂^{cm}). — Zustand: zieml. gut; am Rande zum Theil etwas wasserfleckig. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1^au. auch im Vorwort f. 8^b:

النصحة السنية في معرفة آداب كسوة الخلوتية

Verfasser fehlt. Er ist nach f. 55^a u. 107^a derselbe, welcher Pm. 216, 2 (und 5) verfasst hat; er heisst also nach f. 89^a:

مصطفى بن كمال الدين بن على البكرى الصديقي الخلوتي الحنفي

الحمد لله الذي خلع على من : Anfang f. 1b: ارتضاه خلع القبول . . . وبعد فاعلم من الله عليك حسن الفهم . . . ان اللباس على قسمين ظاهر وباللي

Ueber das Verfahren bei Einkleidung derer, welche in die Sekte der Halwatier (von den Çūfis) eintreten, von Muçṭafā ben kemāl eddīn elbekrī ecçiddīqī elĥalwatī † 1162/1749. Er hat ziemlich oft eigene Verse eingestreut.

والله المرجو أن ينفع بها من طالعها :Schluss من الاخوان . . . أند الملك الروف الحنان المنان'

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Stichwörter (und Ueberschriften) roth. Der Text in rothen Doppellinien eingerahmt. — Abschrift im J. 1177 Ragab (1764) von حمد الرفاعي عمر الرفاعي.

We. 413, f. 71^b giebt eine Reihe (سلسلة) der Çūfis, von obigem Muçṭafā aufwärts, welche einander in ihren Stand aufnahmen; und f. 72^a desgleichen (سلسلة شانلية), von محمد هبنة von الرحمن التاجى الله بن محمد بن يحيى بن عبد الرحمن التاجى um 1200/1785, aufwärts bis auf

3358. We. 1702. 8) f. 155^b-164^a.

Kl.-8vo, 12-13 Z. (15²/₃×10¹/₂; 11-12×7^{cm}). — Zu-stand: unsauber u. fleckig, besonders an der oberen Ecke. — Papier: gelblich, zieml. stark u. glatt. — Titelüberschrift:

عذه رسالة في الشد والعهد

للحد للد رب العالمين وصلى الله ... أما بعد Anfang: للحد للد رب العالمين وصلى الله ... أما بعد فقد روي عن جعفر الصادي انه قال اذا سالوك بِكُمْ شدّ الاستاذ الدرويش فقل في ثمانية مراتب الاول الرضا الن

Behandelt gewisse Ceremonien bei der Aufnahme in den Çüft-Orden. Ist hauptsächlich in Frage und Antwort.

ولا يكون كذابا ولا مغتابا ولا كثير: *Schluss f.164 الاقوال في لسانه وجدول وجهه عن جراير الشيطان تنت

Schrift: ziemlich gross, gewandt, fast vocallos. — Abschrift (nach f. 106a) im J. 1253/1837.

Vgl. We. 1732, 2.

/ 3359.

1) We. 1735, 8, f. 100a-101a.

Format etc. und Schrift wie bei 7). - Titel fehlt.

اعلم ان الله سجانه وتعالي اعطي :Anfang التوبة والتلقين والبيعة والعلم وخرقة الوحي والنبوة الى امين وَحْيه الرباني جبريَّل النخ

Liste der Fortpflanzung der göttlichen Offenbarung von Gott an Gabriel — an Mohammed — an 'Alt — Hasan elbaçrī . . . bis herab auf Ahmed ben muçtafā und Ismā'tl errūmī.

2) Pm. 199, 13, f. 233b-238 (8vo).

Titel fehlt. — Verzeichniss derjenigen angesehensten Çūfīs, welche einander direct in die çūfische Lehre einweihten, nebst Angabe einiger Schüler von Einzelnen und auch deren Weiterübertragung der Lehre an Andere. Jeder dieser Namen ist in eine Art Kreis eingeschlossen. Es beginnt: من الله تعالى الي جبرئيل عم Dann beginnen die Kreise, die durch Striche mit einander in Verbindung stehen; zuerst النيمية ابراهيم بن ادريس الحلبي الحلبي الشيخ ابراهيم بن ادريس الحلبي الحلبي. Die letzten sind:

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, vocallos. — Abschrift c. ¹²⁰⁰/1786.

1 3360.

1) Mq. 658, f. 464b-473a.

Excurs über den Eintritt in die Sekte der halwatischen Çüffs: ر" فى ذكر اخذ العهد بطريق الخلوتية Dieselben leiten sich her von حمد الخلوتي; sie heissen auch القَرَبَاشْلِيّة, von 'Alt efendt qarabāś, einem ihrer Hauptstifter, und zwar speciell so eine besondere Sekte unter den Halwatiern.

2) Mq. 118, f. 75b. 76a.

Zwei Aufnahme-Zeugnisse in den Orden der جمال الدين محمد بن بدرالدين المنشى an النقشبندية und (f. 77^b) an منصور بن محمد المغربي المراكشي ausgestellt.

3) We. 396, f. 1b. 2a.

Einige Ansprachen, darunter eine bei Aufnahme unter die Çūfīs und beim Anziehen ihres Gewandes.

Ueber Aufnahme und Einkleidung handelt Pet. 601, f. 1^a. Spr. 550, f. 23^b. — Ein Verzeichniss der von 'Alt und Selmän elfärist Eingeweihten (اللشدودوري) in We. 1664, f. 97^b-99.

3361.

Hieher gehören die Schriften von:

- .u.d.T. القراعد الوافية في اصل حكم خرقة الزبيدي (1 كنتسر القواعد الوافية في اصل حكم خرقة الصوفية
- 2) ابراهيم بن على بن احمد أبن بَرَيَّد القادري (** ** #880/1475) مفاتيج المطالب ورقبة الطالب. (vgl. No. 3350).
- 3) محمد بن على الدمشقى ابن طولون † 958/1548,
 افادة الشيوخ لطهارة الجوخ ...
- 4) أحمد بن تحمد بن احمد المتبولي + 1008/1594,
 u. d. T. نيل الاهتداء في فضل الارتداء
- 5) عبد القادر بن شيخ بن عبد الله العيدروسي †1098/1628, الفتوحات القدسية في الخية العيدروسية
- شيخ بن عبد الله بن شيخ بن عبد الله العيدروسي (6) † 1041/1691, u. d. T. الشريفة
- 7) تعمد بن محمد بن محمد الحسيني مرتضى
 العقد الثمين في طوق الالباس والتلقين
 u. d. T. التعقد الثمين في طوق الالباس والتلقين

6. Gottesfreunde und Geheimbündler.

3362. Lbg. 705.
2) f. 49-90.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verf. f. 49*: 2* الذوقى في الكلام على بعض كرامات كالفتح الذوق في الكلام على بعض كرامات سيدي ابراهيم الدسوقي

لاحمد بن محمد الكركى الشافعي البرهاني جلال الدين ابي العباس

الحمد لله الذي اشرق نورة : Anfang f. 49b: في قلوب اوليائه . . . اعلموا . . . ان العبد لو اعطي بكل حرف من القران الف فهم الخ

Unter Bezugnahme auf die Stelle Sura 10, 63—65, die als Kernpunkt des Glaubens bezeichnet wird, erörtert Ahmed ben mohammed elkerekī ģelāl eddīn, um ⁹¹²/₁₅₀₆ am Leben, das Wesen des الولى, des Gott Nahestehenden, sein Verhältniss zu Gott, seine Aufgaben und Pflichten, und stellt dann f. 55^b als Beispiel eines solchen den Ibrāhīm eddasūqī

(ابراهيم بن عبد العزيز الدسوقى القرشى الشافعى برهان الدين ابو العيمنيين بن ابي المجد) geb. 653 Śa'bān (1255), gest. 696/1297, hin, mit allgemeinen Erörterungen und Beibringung einer Menge Züge auch aus dem Leben anderer Çüfts.

مِن الذين انعم الله عليهم من النبيين: *Schluss f.90 والصديقين والشهداء والصالحين وحسن اولائك رفيقا 'Vollendet im J. 912 Śa'bān (1506).

3363. Spr. 1958.
16) f. 272¹ - 279⁵.

Format etc. und Schrift wie bei 1). – Ueberschrift: تتاب المُتْجَلِي في تَطَوْرِ الوَلِي تاليف شيخ الاسلام جلال الدين عبد الرحمن السيوطي رحمَه،

الحد لله وسلام على عبادة الذين اصطفى ' : Anfang الله رفع التى سوال في رجل حلف بالطلاق أن ولي الله الشيخ عبد القادر الطحطوني بات عندة ليلة كذا فعلف أخر بالطلاق أنه بات عندة في تلك الليلة الخ

Erörterung der Frage, ob ein Gottesfreund an 2 Stellen zugleich sein könne? Aus Anlass eines Falles, da 2 Männer schworen, den frommen Ettalitüti (oder Ettanlatüti) in derselben Nacht zum Besuch bei sich gehabt zu haben, von Essojüti † 911/1505 verfasst. Dasselbe Werk führt auch den Titel:

[القول] المعتلى في تعدّد صور الولى

Das Ende scheint zu fehlen. Das hier zuletzt Vorhandene ist: تخطف بالتي تستهيم الصوفية بعالم المثال وبنبوا عليم تجسد الارواح وظهورها في صور مختلفة من عالم المثال واستانسوا بقوله تعالى فتَمَثَّلَ لها بشراً المثال واستانسوا بقوله تعالى فتَمَثَّلَ لها بشراً المثال واستانسوا بقوله عالى في المثال اللها بالمثال اللها باللها بالمثال اللها باللها اللها بالمثال اللها بالمثال اللها باللها اللها باللها اللها الها اللها الها اللها الها الها الها اللها اللها الها الها

3364. Lbg. 554. 6) f. 45-53.

8°°, 25 Z. (19×14; 15×10-11°m). — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel f. 45° und im Vorwort:

الحمد لله المتفصل من خزاين : Anfang f. 45b وجوده الحلق العقل . . أما بعد فأن بعس المحصلين وهو المسمي بعبد الرحمن الملقب بجلال الدين زعم أنه سئل عن مسئلة المنز

Ahmed ben hagar elheitemī † 973/1565 wendet sich hier gegen die soeben besprochene Schrift des Essojūṭī. Der Verf. erörtert bei seiner Widerlegung namentlich den Punkt, dass der richtige Heilige nicht an Einen Ort gebunden sei, woher denn auch die çūfischen ابحال (vom Wechseln des Ortes) ihren Namen hätten.

والعلق عليها كالرسل للملك والعلو: "Schluss f.53 عليها والموتى كالجند فتامّل انتهي فهذا ما يسره الله . . . ثم اشياء اخر تركنها خوف الصحر وحسبى الله الح

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift i.J.1134 Gom. (1722).

F. 51 beim Zählen übergangen.

3365. Lbg. 684.

57 Bl. 8°°, 15 Z. (153',4 × 11; 11 × 6°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Lederbd mit Klappe. — Titel f.1°a u. im Vorwort f.1°s:

الرسالة الحمدية في الردّ عن السادة السعدية Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f.1 الما بعد فهذه رسالة تتعلق بسند السيد سعد الدين الجباوي وبعض مناقب له الخ

Nachdem der Verf. in dem 1. dieses aus 5 Kapp. bestehenden Werkchens über die in der Familie Sa'd eddin elgabāwī fortgesetzte Ueberlieferung der çūfischen Lehre, von seinem Zeitgenossen على بن احمد بن عبد المحسن بن عبد العجسي معمد التعالي المعدي an bis zurück auf Mohammed u. Gabriel, geredet, knüpft er Erörterungen an Sura 7, 171, woraus er den Vertrag und die Zusammengehörigkeit der Frommen mit Gott begründet. Im weiteren Verlauf erörtert der Verf. noch einige wichtige çūfische Punkte.

في ذكر يسير من آداب المريد وما يجب 63⁸ الحاتمة عليه من حق الطريق

انك لعلي خلف عظيم : Schluss f. 57^a: فالتختم بالاية القرانية فهو ما انتهى اليه آخر الكلام في هذا المقام وصلى الله الم

Der Verfasser hat sein Werk zu Anfang des Jahres ⁹⁷⁶/₁₅₆₈ vollendet. Vgl. No. 2184.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1285 Ďū'lqa'da (1869).

3366. Lbg. 514.

5 Bl. 8vo, 21 Z. $(20^{1}/4 \times 15; 15 \times 9^{1}/9^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut. - Papier: gelb, stark, glatt. -Einband: zusammen mit Lbg. 509-513. - Titel fehlt; er ist etwa:

Verfasser: s. Anfang. Ebenso steht in der Unterschrift.

هذه صورة سؤال رفع لشيخ : Anfang f. 1 الاسلام . . . محمد تجم الدين الغيطي الشافعي رحم نصم بعد البسملة . . . ما قولكم . . . في القطب والاوتاد والاربعين النجباء والثلاثمائة ارباب الادراك في اقطار الارض بامر القطب هل لهم حقيقة موجودين ما دام الدهر والمنكر لذلك مبطل لا يعوّل عليه ام لا وهل للعالم في ذلك مجال وهل لذلك دليل في الكتاب والسنة ام لا وهل العلماء اولياء الله العامل منهم وغييهم ام لا وهل في كل مسلم البركة ام لا وهل الاعتقاد في كل احد من الخلف واجب او مستحب او هي سنة السلف والخلف ام كيف الحال افتونا ماجورين عن ذلك الخ

Dies ist der ganze Text der hier behandelten Frage, betreffend den "Pol" der Heiligen und seiner Helfershelfer, ob sie wirklich existiren. ob an sie zu glauben sei etc., von Mohammed elgeitt negm eddin + 984/1576.

ونفوض للد شانهم عنا ما Schluss f. 56: ما تيسًد الآن وجبى به القلم والله سجمانه وتعالى اعلم

Schrift: magrebitisch, ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. - Abschrift c. 1150/1737.

3367. We. 1814. 2) f. 23 - 32.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. -Verfasser fehlt. Ich glaube, es ist:

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt من هؤلاء المدعين لانهم طول عمرهم : أو أ. أ. في اعمال شاقة في نفع الخلف المخ

Es wird im Anfange nicht viel fehlen; denn schon f. 23b kommt der Verf. auf den Zweck schrift von derselben Hand wie bei 1). HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

des Werkes zu reden. Die Abhandlung ist gegen diejenigen gerichtet, welche sich die Eigenschaften eines ولت الله — Gott ganz nahe Stehenden, von Gott Erleuchteten - beilegen und nachrühmen.

Der Verfasser hat dies Werkchen im Jahre 988/1527 geschrieben (f. 23b, 3); eine frühere Abhandlung desselben ist betitelt: سالة الانوار, (f. 23^a, ult.). Vgl. No. 3101.

Das Vorhandene schliesst f. 32b: فعلم أن من ترك النصح مواخذ دذلك لانه منازع لله تعالى، Das Uebrige fehlt.

Verbunden. Die Blätter folgen so: 23, 30, 24-29, 31, 32,

3368. We. 1642. 3) f. 46b - 48.

S^{vo}, 23-27 Z. $(21 \times 14^{3}/4; 16-16^{1}/2 \times 13^{cm})$. — Zustand: fast ganz wasserfleckig: Bl. 48 in der Mitte beschädigt und unten am Rande und zur Seite ausgebessert. - Papier: gelb, ziemlich dünn und glatt. - Titel fehlt. In der Vorrede f. 46b:

الحمد للم الذي هو اهل التقوى :Anfang واهل المغفرة وان اولياء الا المتقون . . . أما بعد فيقول احقر عباد الله على بن حسام الدين الشهير بالمتقى هذه نبذة في معرفة الولي والواصل والمقرب وهي اسماء مترادفة متقاربة المخ

Belehrung über die Stufe, welche der Gottesfreund (الولت) einnimmt, damit derjenige, welcher diese Belehrung beherzigt, möglicherweise auch selbst zu dem Range gelange; von 'Ali ben husam eddin elmottagi + 977/1569.

فيما ورد من الايات die Abschnitte: 46^b فيما في الايات التبي وردت بلفظ الامر والشقوي 474 في الاحاديث التي وردت في فضل التقوى 476

ويرى القدرة تنجلي له من : Schluss f. 48b سجف اجزاء عالم الحكمة،

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos. - Ab-

3369. Lbg. 295.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Sehr fleckig und in dem oberen Theil des Textes sehr abgescheuert und verwischt. — Titel fehlt; er ist etwa:

Nach dem Inhaltsverzeichniss S. 4 würde er sein:

العلامات البينات في فصائل بعض الآيات

was doch nur zum Theil passt. - Verfasser s. Anfang.

الحمد لله :(fast unlesbar) ما بعد الله الذي زين جيد وجوده . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القاري أن الله سجانه بمقتصى ذاته الملازمة لكماله من نعوت جماله الخ

'Ali ben sulțăn mohammed elgări † 1014/1606 erörtert, dass Gott die Wesen und Dinge nicht gleich, sondern nach Stufen geschaffen habe; so entsprächen die Engel seiner Lichtschönheit als des Allerbarmers die Teufel aber seinem (انوار جماله الرحموتية) Majestäts-Weihedunkel als des Allgewaltigen. Die Menschen seien aber zwiefach, theils engelhaft, hochstrebend, theils teufelhaft, zum Niedrigen gewendet. Diese Verschiedenheit, gleichsam diesen Rangstreit (تغارت) finde man bei Allem, was erschaffen sei. Dies führt der Verfasser nun in Kürze aus, selbst bei den Suren und Qoranversen - obgleich sie alle eigentlich gleich vortrefflich seien - sei in gewisser Beziehung dies oder jenes höher stehend wegen seiner speciellen Beziehung auf Gottes Wesen: so zum Beispiel der Thronvers. Auch bei den Gelehrten und Frommen gebe es verschiedene Stufen: dies veranlasst nun den Verfasser, den Lehrer zu ermahnen, sich der höheren Erleuchtung würdig u. theilhaft zu machen durch Streben und rechten, allerlei Ketzerei fernen, Glauben. — Er verweist auf sein Werk No. 2893.

وقد ابتلى طايفة من الألحادية : Schluss f. 610^b: البلية وقد اوضحت هذه القصية فى والاتحادية فى هذه البلية وقد اوضحت هذه القصية فى رسالتى المسماة بالمرتبة الشهودية . . . والله اعلم بالصواب Abschrift vom J. 1175 Moharram (1761).

3370. Lbg. 554.

Format etc. u. Schrift wie bei 13). — Titelüberschrift: صورة مكتوب عرض حال لولتي من الاولياء الاقطاب

الحمد لله الملك الكريم المنان والصلاة :Anfang ... وبعد حبب لي ان اجمع فوايد من كلام ساداتنا الصوفية ... من كرامات ومواعظ وفضل التلقين الخ

Allerlei çüfische Betrachtungen, wie es um einen richtigen Gottesfreund stehe. — Schluss f. 1726: مناف الرحمة على السامعين المحبين . . . ولنختم في السماء كلامنا حديث الرحمة . . . يرحمكم من في السماء

Die Blätter folgen so: 160. 165-172.

F. 172^b unten und f. 173 ein Excurs über die verschiedenen Arten von صمدانية (Ewigkeit).

3371. We. 1725.

8vo, 21 Z. (20 × 14; 16 × 9^{cm}). — Zustand: zieml. gut, obgleich nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser f. 68ⁿ:

In der Unterschrift ist der Titel الطبقات الشرنوبية, weil darin auch von verschiedenen Klassen der Çūf is die Rede ist.

الحد لله الذي احلّ اولياء دار: Anfang f.68 اله الذي احلّ اولياء دار: همد البلقيني انه لما المقامة . . . أما بعد فيقول . . حمد البلقيني انه لما اراد الله سجانه وتعالى ومن وتفضّل على باخذ العهد على القطب الغوث سيدي أتهد بن عثمان الشرنوبي وسالته الخ

Çūfische Belehrungen, Unterhaltungen des Meisters Ahmed ben 'ofmān eśśernūbī (um 950/1543) mit seinem Schüler Mohammed elbalqīnī um 970/1562 (f. 794) (meistens Antworten auf dessen Fragen), hauptsächlich die 4 Pole (قطب) d. h. Hauptsäulen ihrer Lehre betreffend, den den المحمد البدوي الحمد الرفاعي أحمد البدوي أحمد الرفاعي أحمد البدوي أحمد البواهيم الكيلاني — ihre Theilung der Erde unter sich, ihre Farbenabzeichen, ihre Wundergaben etc. Darin f. 81—91 Auskunft über die Gottesfreunde (اولياء الله), die vom J. 1001/1592 bis 1280/1863 auftreten werden.

ثم يستغفرون الله حتى يعفو : Schluss f. 111 عن الذمتي فاوصيك يا مريدي لا تتبع غير طريقنا هذه . . . والله سجانه وتعالى اعلم واليه المصير' تمت

Schrift: zieml. gross, breit, gefällig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — A bach rift im J. المائعي دي القبالي الشافعي — Bl. 112 leer.

Pet. 249, 2, f. 836—117. Dasselbe Werk. Format (23 Z.) u. s. w. wie bei 1. Titel fehlt. Der Name البُلْقيني ist f. 836 نادبالقيني vocalisirt; so auch Lbg. 115, f. 222a. Auch البُلْقيَنى kommt vor (Lbg. 664, f. 30a, 1).

Schrift: zieml. klein, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift von الزير الساوي بلدا الصعيدي الاحمدى الزير الساوي بلدا الصعيدي المدا الزير الساوي المدا الزير الساوي بلدا الصعيدي المدا الزير الساوي بلدا الصعيدي المدا الزير الساوي بلدا الصعيدي المدا الزير الساوي بلدا المعادي المدا الزير الساوي المدا الزير الساوي بلدا المدا الزير المدا الزير الساوي بلدا المدا الزير المدا الزير الساوي بلدا المدا الزير المدا ا

/ 3372. Spr. 871.

9 Bl. 8°°, 21 Z. (19¹/₂ × 14; 15 × 9 + 9¹/₂cm). - Zustand: nicht ohne Flecken. - Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. - Einband: Pappband. - Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 1^b: بين والسلام . . . وبعد فيقول العبد الفقير عبسي بين موسي الطولوني انى ذاكر في هذه الاورات كيفية الطلب والاستمداد والمعونة من رجال الغيب على كلّ سهم من سفر في بر أو بحر أو صلح أو تجارة المخ

Die Geheimbündler (رجال الغيب) zerfallen in 10 Klassen (1. القطبانية, 2. الاوتاد 3. الاوتاد 4. الاوتاد 5. الاقطبانية genannt, 6. الرقباء 7. النجباء 10. النجباء 10. (الرَجَبِيتون 10. الافراد الحكماء الواصلون 10. الانجباء). Sie heissen auch überhaupt الابدال weil, wenn einer von ihnen stirbt, Gott ihn durch einen anderen aus der nächsten Klasse ersetzt (ابدل ابدل). Sie versammeln sich an jedem Tage an einem der 8 Punkte der Windrose (über die f. 56. 68 gesprochen ist), um irgend ein religiöses Geschäft abzuthun und zerstreuen sich dann wieder [في مركز من هذه المراكز الثمانية]. Sie sind Gottes Werkzeuge zur Hülfe und Strafe, und sind auf jene 8 Punkte beschränkt, von denen

der Wind der Gnade oder der Strafe weht. F. 7a giebt die Tage an, an denen sie sich an einem bestimmten der 8 Punkte versammeln, und f. 7b eine Tabelle, nach Ibn el'arabt, auf alle Monatstage nebst Gebrauchsanweisung, um sich der Hülfe dieser "Heiligen" zu vergewissern. Darauf, f. 7b unten, geht der Verf. 'İsā ben mūsā eṭṭālūnī an sein eigentliches Vorhaben, eine Anweisung zu geben, wie man sich durch Waschung, Surenhersagen und gewisse Gebete etc. die Hülfe dieser "Männer des Geheimnisses" verschaffen könne. — Schluss f. 9a: etc. die etc. die etc. die hülfe dieser "Männer des Geheimnisses" verschaffen könne. — Schluss f. 9a: etc. etc. die et

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1200, 1785.

/ 3373. Pet. 690. 8; f. 41-51.

Format etc. und Schrift wie bei 7). - Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي ايرز لنفوذ حكم: Anfang f.41a: الفتح النظر ملاكا . . . وبعد الى قد فصلت بابا من ابواب الفتح المكي . . . حيبت منه ما يقلبه ذهن المبتدي سريعا الن

Der Verfasser hat hier auf Wunsch eines Gönners ein Kapitel aus dem الفتح المكية, d. h. الفتح المكية des Ibn el'arabi bearbeitet, und handelt über die verschiedenen Arten der Frommen und ihrer Stellung zu Gott (und zu Mohammed), vom çüfischen Standpunkt aus.

Der Verfasser zählt auf:

الاقطاب وهم الجامعون للاحوال والمقامات . . . ولا الاقطاب وهم الجامعون للاحوال والمقامات . . . ولا الاقطاب يكون منهم في كل زمان الا واحد وهو الغوث النخط الائمة ولا يبزيدون في كل زمان على اثنيين المشرق على الارتباد البعة في كل زمان فقط المشرق المناعشر في كل زمان فقط النخياء اثنا عشر في كل زمان المناعث عمانية في كل زمان المحواريون واحد في كل زمان الحواريون واحد في كل زمان الرجبيون البعون نفسا في كل زمان الرجبيون البعون نفسا في كل زمان

Dann zählt er auf: f. 44 ملى قلب آئم على قلب آئم سبعة على قلب الخليل 44 ; اربعون شخصاعلى قلب نور 44 الخاتم واحد في كل زمان بل هو احد في العالم 454 ثلثة على قلب ميكايل 45 ; خمسة على قلب جير يل 45 ثلثة واحد على قلب اسرافيل 454 رجال الغيب عشرة في كل زمان فقط وهم اهل خشوع "45 ثمانية عشر نفسا هم الظاهرون بامر الله 45b ثمانية رجال يقال لهم رجال القوة 45b خمسة رجال هم على قدم هؤلاء الثمانية المذكورة 456 خمسة عشر نفسا هم رجال الحنان 464 اربعة انفس رجال الهيبة 464 اربعة وعشرون نفسا يسمون رجال الفتح 46b سبعة انفس يقال لها رجال العُلَى 47* احدي وعشرون نفسا رجال التتخت الاسفل 474 ثلثة انفس يستمدون من الحق ويمدون الخلف 474 ولكن بلطف ولين ورحمة

ثلثة انفس الهيون رحمانيون يشبهون الابدال 47º رجل واحد وقد يكون امراة له الاستطالة على 47º كل شيء سوي بينهم شجاع مقدام

رجل واحد مركب ممزج فى كل زمان لا يوجد غيره فى مقامه 48° رجل واحد وقد يكون امراة له رقايق ممتدة الي 48° جميع العوالم

رجل واحديسمي مقامه سقيط الرفرف بن ساقط العرش 48 رجلان يقال لهما رجال الغنى بالله يحفظ الله بهما 48 هذا المقام

شخص واحد يتكرر تقلبه في كل نفس ط8⁴ ومان 49⁴ ومان 49⁴ ومان 49⁴ عشرة انفس في كل زمان 49⁴ اثنا عشر نفسا م البدلاء ما م الابدال وسموا ابدالا 49⁴ رجال الاستئناف خمسة انفس وهم اعجاب القلق 49⁴ تقلقلهم الاشواق

ستة انفس م رجال الايام الستة التى خلف الله فيها العالم 49 المرامية وم الذين لا يظهروا على طواهرم اثر مما في بطونهم 50 رجال الماء وم قوم يعبدون الله في قعر الجار والانهار 50 الافراد وهم المقربون بلسان الشرع وهم رجال 50 خارجون عن دايرة القطب

الحدثون وكان منهم عمر بن الخطاب رق وهم صنفان فاقت منف الحجاب صنف جددثهم الحق تعالى من خلف الحجاب

فكل روح مقام معلوم وهذا : Schluss f. 51 وهذا وهذا تعالى وشرح آخر ما تيسر ذكره من اصناف رجال الله تعالى وشرح

مقاماتهم واحوالهم والله تعالى نسال ان يغيض علينا من ميامنهم وبركاتهم انه برز رحيم والحمد لله الخ

F. 51 Mitte bis 51 Mitte Stück aus einer

. Bl. 52—54 leer.

3374. We. 1796. 9) f. 117-128.

8vo, 29 Z. $(21^{1/2} \times 15^{1/4}; 17 \times 9^{3/4}$ cm). — Zustand: gut.—Papier: gelb, stark, glatt.—Titel von späterer Hand:

كشف الريب في العمل بدايرة رجال الغيب

s. unten. - Verfasser fehlt, s. Anfang.

الحمد لله المعطي فلا مانع لما : Anfang f.117b: اما بعد اعطي والساتر فلا ينكشف عن من ستره غطا . . . أما بعد فيقول فقير رحمة ربه . . . عبد الله بن عبد الرحمن الطولوني الموقت بمسجد احمد بن طولون رحّه سالني بعض من وجب حقم على . . . ان اضع له الفاطا قليلة المبانى . . . على الآلة التي وضعتها له المخ

Abhandlung des 'Abdallah ben 'abd errahman ettūlūnī, betitelt:

د" كشف الريب وبيان الستر الغموض في العمل بدايرة رجال الغيب وبالبسيطة ذات العرص

und eingetheilt in Vorwort, 3 Kapitel und Schlusswort. Er beschreibt zuerst f.117b—119a ein von ihm erfundenes Instrument, die Himmelsrichtungen und die Lage der Ka'ba und die Tageszeit jederzeit genau zu bestimmen. Darauf behandelt er "das Verfahren mit dem Kreise der Geheimbündler" (العمل بدايرة رجال الغيب) in 7 Fragen, die er aus verschiedenen Büchern und Abhandlungen zusammengestellt hat.

فيما ورد من الاحاديث الشريفة على 119 مسئلة . . السادة الاولياء في حقيقة القطبانية 121 مسئلة . 2 ; السادة الاولياء في طبقات رجال الغيب : (طبقة 10 ال 122 مسئلة . 4 في معرفة الايام التي تجتمع فيها رجال الغيب 124 مسئلة . 5 في معرفة الريام التي تجتمع فيها رجال الغيب 126 مسئلة . 6 في معرفة طريق طلب الاستمداد . . . من 126 مسئلة . 6 زجال الغيب في دعاء رجال الغيب 128 مسئلة . 7 ; رجال الغيب وقت الطلب والاستمداد

فتلك الجهات هي محلّ رجال : Schluss f.128b الغيب . . . فاستقبلها بعد استيفاء الشروط المتقدمة والله اعلم وهذا آخر ما فتح به علام الغيوب البخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, etwas eng, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

We. 1640, 1, f. 1-5.

133 Bl. kl.-8°°, 17 Z. (15 × 10; 11¹/2 × 7°m). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt.

Ein Stück desselben Werkes, nämlich 4. 6. 7. Frage (hier Kapitel genannt). Der Schluss ist ganz so wie bei Spr. 871, mit dem Zusatz, dass dies Gebet (7. Kapitel) entnommen sei der Handschrift (خطّ des نظام الدين محمد (الحسن الحسن النيسابوري (التذكرة النصيرية (التذكرة النصيرية النصيرية).

Schrift: klein, krāftig, gefāllig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785. — Bl. 6 leor.

We. 333, 6, f. 149b-153a.

Abhdlg über einige ausgezeichnete Çūfis und Gelehrte unter denselben, zu Ende des 11. Jhdts d. H., nebst Aussprüchen über die in Syrien mit dem Namen كنبكال unterschiedenen Çūfis.

3375. Lbg. 287. 3) f. $3^{5}-5^{4}$.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel: s. Anfang. Er ist etwa: ز" في الفتوّ

باب ما ذكر في الفتوة قال سمعت ابراهيم بن : Anfang اسحف يقول . . . سئل سفيان الثوري رحم عن الفتوة فقال الفتوة العقل والحياء وراسها الحفاظ وزينتها الحلم والادب الإ

Unter الفتوة sind zwar alle Tugenden edler Menschlichkeit zu verstehen, hauptsächlich aber Gottesfurcht: nur wer diese besitzt, heisst in Wahrheit فتى. Dieselben gipfeln im Gebet, und dazu fordert diese Schrift auf.

والصلاة اول فريضة فرضت على :Schluss النبى . . . وهي اول ما يسال عنه العبد يوم القيامة من عمله وهي عمود الاسلام والحمد لله وحدة الرخ

3376. We. 1719.

 8vo , c. 28 Z. $(19^{9}_{.3} \times 16; 18^{1}_{.9} \times 13^{\text{cm}})$. — Zustand etc. und Schrift (etwas weniger gedrängt) wie bei 1). — Titel (von späterer Hand) f. 115^{a} :

رسالة في الفتوة

Verfasser fehlt.

الحد لله العالم بالصماير والاسرار: Anfang f.115^b: ... ان الفتوة ... أما بعد فاعلم وفقنا الله واياك للسداد ... ان الفتوة اصل تابت وفرع نابت ودرجة عالية ومنقبة سامية الخ

Nach der zweisachen Schilderung, die von einem wahren فتق gegeben wird — er soll ehrenhaft, bieder, hülfreich und fromm sein — folgen verschiedene Anekdoten, in denen Züge seines Charakters enthalten sind. Die Abhdlg bricht vor dem Schlusse ab mit dem Verse (Bastt): ناك الذي حسنت في الخلف سيرته وذاك يصلح للدنيا وللدين

3377. We. 1640. 3) f. 10-87.

Kl.-8°°, 11 Z. (15 × 10; $10 \times 6^{1/3}$ °m). — Zustand: gut; der Seitenrand zum Theil fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel fehlt; er ist

رسالة الفتوة

Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل الفتوة : Anfang f. 10^b الحمد لله الذي جعل الفتوة وسلك فيها من اختصة لباس التقوي وخلعة الانبياء وسلك فيها من اختصة من عبادة الاولياء . . . أما بعد فقد روي السيد تحمد بن السيد الاعلي علاء الدين ابن الرضي عفا الله عنه انه [عن .] مصنف هذه الفتوة ومعرفة الطرايق والحقايق واركان الشريعة واعلم يا طالب الفتوة وهذه الطريق هذاك الله الحمواقيت [مواقف.] السائرين واوصلك الي منازل الواصلين واعلم يا طالب الفتوة والشد لا تتهاون فيه واركان الفتوة ان ياخذ المقراص وياخذ النقل ويتوب والشد ان يوفي حق الله تعالى الخ

In dieser Abhandlung soll der Weg angegeben werden, der zur Erlangung der الفترة virtus — führt, deren Ziel völlige Hingebung an Gott mit dem Aufopfern der eigenen Individualität ist.

Als Verfasser ist genannt in Pet. 701, 3: in We. 1702, 3 محمد بن علاء الدين الرضوى während jener, محمد الرضى بن الحسين بن على السيد على الدين بن الرضى hier u. Pm. 418, 1 (wo fälschlich steht) und We. 1700, 2 und We. 1699 bloss als Rawi bezeichnet ist, der das Werk auf Grund der Mittheilungen des Verfassers vorträgt. In We. 1699 und 1702, 3, f. 26ª wird Verfasser und Schreiber der Abhandlung genannt. Der Text ist in diesen Werken durchweg fahrlässig und incorrect; in We. 1702, 3 steht sogar, der Prophet (Mohammed) habe den Mohammed erradi als Verfasser bezeichnet. — Der Inhalt des Werkes beruht auf alter Grundlage, aber die Abfassung gehört späterer Zeit an. — Von f. 55^b an wird in Frage und Antwort Auskunft über die Lehre gegeben. Dieser Theil beginnt: ثم نذكر لكم هذه الطبيقة في البسط وفي اركانه وفي معرفته وفي شبيعته وطبيقته وحقيقته وفي عينه وفي يمينه وشماله وراسه ورجله وفي فرضه وسننه وأما بعد جوز على صاحب البسط أن يكون متكم [متكلما] بالشريعة والحقيقة والطبيقة والرشاد الى هداية المالك الوهاب فاعلم أن سلوك اتحاب الشد والعهد أذا قانوا لك من اول مشدود التجواب اول مشدود جبرئيل المخ

ونعوذ بالله من الزيادة : "Schluss f. 87 : تجزيل منه والنقصان ونسال الله ان يمن علينا وعليكم جزيل منه والغفران ... وجحشرنا واياكم في زمرة الشهداء والمديقين الى جنات النعيم والحمد لله رب العالمين تمت

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1267,1851.

/ 3378.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 418, 1, f. 1-55a.

85 Bl. 12mo, 13 Z. (14¹/₃ × 9²/₃; 10¹/₂ × 5³/₄c^m). — Zustand: fleekig, bes. zu Anfang, und am oberen Rand oft ausgebessert; ebenso auch der Seitenrand von f. 1. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Titel fehlt, steht aber auf der Innenseite des Vorder-Deckels. Schluss wie bei We. 1640, 3 (bis zu dem Worte رائنقصار). Schrift: ziemlich klein, dick, weit, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um 1900/1785 von زين الدين بن خليل الاحمدي

2) We. 1700, 2, f. 5-52.

8vo, 13 Z. (16 × 10³/₄; 12 × 7^{cm}). — Zustand: unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, deutlich, vocalisirt, Stichwörter roth. Der Text f. 5-13. 21^b. 22^b. 44^a in rothen Linien. — Abschrift c. 1150/1737.

F. 52^b enthält in grosser Schrift, vocallos, ein kurzes Kapitel: باب بیان احوال افعل الزنار علی طریقند الحاج بکداش

F. 54^b—58 ein Abschnitt, آرکان العهد, worin hauptsächlich von den Grundlagen der Religion und des Verhaltens in Handel u. Wandel, namentlich von den verschiedenen Seiten der الاحانة, die Rede ist, mit speciellen Anweisungen f. 58 u. 59^a.

3) We. 1702, 7, f. 97-153.

 $Kl.-8^{vo}, 11Z. (15^{2}/3 \times 10^{1}/2; 11 \times 7^{1}/2 - 8^{cm})$.— Zustand: im Ganzen gut.— Papier: gelblich, stark, glatt.—Titel f.97*: 2^{m} الفتوة وعهود الشد والمواتيق وما يتعلق به وهو من كتب الشيخ عبد الله البغدادي

واما شرط الشد أن يطبخ الحلاوة: Anfang f. 97b وأما شرط الشد أن يطبخ ويؤديها من بلد ألي بلد ومن مدينة الى مدينة ويسلمها كيف يتسلمها حاملها البخ

Dieser Anfang entspricht We. 1700, 2, f. 6^a, 4. — Die Wortfassung weicht oft ab und ist in der Regel erweitert.

فلما تمت المعاهدة لمحمد : Schluss f. 153b صقم وكانت ايادي الانبيساء واحدة فوق واحدة فوقعت المعاهدة والمبايعة للنبي صقم والحمد لله وحده وصلى الله على من لا نبي بعده تمت

Schrift: gross, dick, rundlich, vocallos. — Abschrift vom J. $^{1242}/_{1826}$. — F. 154. 155^a leer.

4) We. 1699.

42 Bl. kl.-8vo, 15 Z. (15¹/₂×10¹/₂; 11¹/₂×8^{cm}). — Zustand: fast ganz lose im Deckel; nicht recht sauber, auch an manchen Stellen fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — **Einband**: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titelüberschrift f. 3^a oben:

فتوة الطريق بشد والعهد

الحمد لله رب العالمين الذي : Anfang f. 3°: أما بعد لما خلق الانسان في احسن تقويم . . . أما بعد لما كان شرف علم بشرف تعليم بشرف معلومه واشرف كل عمل على قدر نوره والحمد لله الذي جعل الفتوة لباس التقوي . . . وأما بعد فقد روي محمد الرضى ابن الحسين . . . عن مصنف هذه الفتوة ومعرفة الطريق وكاتبها الفقير الي الله الشيعة اسماعيل الذي يدل على الطريقة واركان الشريعة على التحقيق وأما بعد فاعلم يا طالب الفتوة وسلوك الطريقة النخ وأما بعد فاعلم يا طالب الفتوة وسلوك الطريقة النخ

Von dem letzten واما بعد an so, wie bei We. 1640, 3 angegeben ist, aber der Text zum Theil erweitert. Es fehlen daran etwa 20 Bl.; das Vorhandene geht bis zu den Worten f. 42b: اي شيء يكون كلامك واذا سلمت صنعتك اي شيء يكون كلامك الجواب فقيل لهم بثلاث شيء يكون كلامك، الجواب فقيل لهم بثلاث (im Ganzen = We. 1700, 2, f. 37b oben).

Schrift: ziemlich gross, breit, rundlich, vocallos Stichwörter roth. — Abschrift um 1150, 1737.

5) We. 1702, 3, f. 25-55.

Kl.-8°, 15Z. $(15^2/3 \times 10^1/2; 10^1/2 \times 5^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 25° (von späterer Hand):

هذا كتاب الفتوة . . . في معرفة الطريق واركانه والشد والعهد وما يوليه لمن لا يعرفه تفهيما وارشادا

الحمد لله رب العالمين وافصل : Anfang f. 25° . . والحمد الصلوة واتم النسليم على افصل العباد . . . والحمد لله الذي جعل الفتوة لباس النقوي وحلة الانبياء . . . أما بعد فقد روي عن النبي صعم ان محمدا الرضي بن الحسين بن علي مصنف هذه الفتوة ومعوفة الطريق واركان الشريعة على التحقيق وأما بعد فيا طالب الفتوة وسلوك الطريقة الخ

Von hier an im Ganzen so wie We. 1640, 3. Der Schluss etwas abgekürzt.

Schrift: ziemlich gross, dick, deutlich, etwas vornüberliegend, vocallos. — Abschrift um 1150/1737.

6) Pet. 340, 13, f. 61*-70.

Zustand etc. und Schrift wie bei 7.

الحمد لله الذي خلف : "Anfang f. 61 الحمد الذي النور الخ السموات والارض واخرج من الظلمات الي النور الخ

An den Ausspruch Mohammeds, dass die الفترة beruhe auf Ergebenheit gegen die Gebote

Gottes und seines Gesandten und den Anschluss an die Frommen, schliesst sich eine Erörterung, was zum الشدّ امير المؤمنين على der الشدّ) gehöre.

Darauf folgt f. 62b unten

كتاب العهدنامه في كيفية الشد

mit dem Anfange wie bei We. 1640, 3. Schluss f. 694: فمن ذلك اليوم صارت هذه العزة العزة المراهدة الخ

Endlich noch f. 69° unten ein kleiner Abschnitt: بنب سؤال عن الطريقة والشد, Fragen aus diesem Gebiete, der aber f.70° in der Mitte aufhört.

7) Pet. 701, 3, f. 13-23.

8vo, 15 Z. (Text: 13×8^{cm}). — Zustand: unsauber, am Rande ausgebessert, f. 23 halb abgerissen u. ausgebessert. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Titel f. 13^b in d. Ueberschrift.

الحمد لله رب العالمين والصلاة: An fang f. 13b: الحمد لله رب العالمين والصلاة الرسالة السيد تحمد بن السيد علائ الدين الرضوي رق . . . اعلم ايها طالب الاركان هداك الله التي مراتب الطالبين واوصلك التي منازل السالكين أعلم ايها الطالب أن الفتوة والاركان تمت من ابونا [ابينا] آدم عم وانتقلت المح

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene schliesst mit Aufzählung derer, die dieser Richtung anhängen f. 23^b: وشد من هذه حسام وشد من هذه حسام (انحسن الله البصري وسلسلة العطّارين)

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, vocallos.

Dieser Text ist im Grunde nur ein Auszug. Ueberhaupt weichen die Texte aller dieser Handschriften mehr oder weniger von einander ab.

8) We. 1702, 1, f. 3^b—7. Das Schlusskapitel = We. 1700, 2, f. 46^b ff.

/ 3379. We. 1702. 5) f. 77-86.

Format etc. und Schrift wie bei 4).

F.77* übergeschrieben: على فتوه نامع شريفه. Dieser Titel gehört aber zu f.97 ff. Die hier befindlichen Stücke enthalten:

a) ein kleines Gedicht, bezeichnet als aus 6 Vierzeilen bestehend.

b) f. 78—86°. Ueber die Ceremonie des Haarscheerens, als Erforderniss zur الفتوانية الفتوانية الفتوانية يست Theil in Frage und Antwort. An fang: قال الفاضل النحريس . . . أعلم أن هذا الحجر الخوال الفاضل النحريس عليه ما كان اسمه بيس الاحجار الخوال الذي يست عليه ما كان اسمه بيس الاحجار الخوال النحوي يست عليه ما كان اسمه بيس الاحجار الخوال الفارسي Die Angaben beruhen zum Theil auf Mittheilungen des سلمان الفارسي Als Anhang wird noch f. 85°. 86° eine längere Notiz المحافظة على المنافعة واستاذه حتى ينجو من الظلمات الخوالي المام بالمدى الخوالي المدى المام بالمدى الخوالي المدى المام بالمدى الخوالي المدى
3380. We. 1702. 6) f. 86 6 -91.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titelüberschrift: هذه رساله سلمان باك [d. i. هذه رساله سلمان باك البيك

قيل لما اراد الله تعالي ان يخلف Anfang: قيل لما الله تعالي ان يخلف كبرة من تراب المخ

ان يحل كل واحد منهم عقده : Schluss f. 91b: في منهم عقده كلم واحد المسلمين والمحاضرين والحيع المسلمين ثم يغرق الملح . . . ونعوذ بالله من الزيادة والنقصان المن

Endlich f. 92—96 ein Stück, das hauptsächlich in Versen das Lob derer, die zu dem Verein der الفتوة gehören, enthält. Das erste dieser Gedichte beginnt (Ṭawīl): سلامي عليكم انتم اشرف الامم وانتم اعز الناس في العرب والحجم والتجمّ Dasselbe steht auch f. 145° ff.

3381.

- 1. Notizen und Auskunft über die Geheimbündler finden sich in Pm. 625, f. 391^b—393. Pet. 694, f. 37^b. We. 1796, f. 119^b—128. Ueber Anrufung derselben Pm. 657, f. 71^a. — Von den الابحال ist die Rede We. 1706, f. 10^b.
 - 2. Andere Werke über Geheimbündler etc. von:
- 1) عبد العزيز بن عبد السلام السلم عز الدين + 660/1262, u. d. T. بغ القطب والغوث والابدال الاربعين
- um عبد الرحمن بن محمد بن على البسطامي (2 um درر الفوائد وغرر العوائد وغرر العوائد وغرر العوائد وغرر العوائد وغرر العوائد وغرر العوائد وعرب العوائد وعرب العوائد وعرب العوائد وعرب العوائد وعرب العرب - نحمد بن حمزة الفناري شمس الدين (* ⁸³⁴/₁₄₉₀
 u. d. T. ر" في رجال الغيب
- 4) جلال الدين السيوطي + 911/1505, u. d. T. لخبر الدال على وجود القطب والاوتاد والنجباء والابدال
- أولام بن احمد بن شيخان (1046/1636, u. d. T. شيخان في معرفة اهل الشهادة والغيب
- 6) على بن عبد الواحد بن محمد السلاجماسي منظومة في مسئلة الاوتاد والابدال $+ \frac{1057}{1647}$, $+ \frac{1057}{1647}$

7. Derwische, Sekten und Ketzer.

3382. Glas. 67.
1) f. 2⁶-4.

143 Bl. 4¹⁰, c. 23-30 Z. (24¹/₄×17¹/₂; 20×9-13¹/₂cm). Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titelüberschrift und Verfasser:

الذريعة الي نصر الشريعة نشرف الدين اسماعيل بن ابي بكر المقريّ

Anfang (Basit): برغم سنّة خير الحجم والعرب امست مساجدُنا للهو واللعب

Im Ganzen 162 Verse. Eine gegen die Cufis und ihr unheiliges Treiben, besonders gegen ihr Tanzen, Lärmen und Musikmachen in und bei den Bethäusern, gerichtete Qacide, von Ismā'il ben abū bekr eljemeni seref eddin ibn elmoqrī † 887/1483. — Schluss: فباطن الارض خيرس طواهرها وما لذي ارب في العيش من ارب

Schrift: jemenisch, ziemlich gross (doch ungleich), deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1050/1640.

لامية الحجم F.1^b enthält die ersten 18 Verse der لامية الحجم des الطغرائي mit vielen Rand- u. Zwischenglossen. Auf der Rückseite des Vorderdeckels ein längeres Gebet in Versen (Kām. decurt.) von الحسين بن محمد بن على المؤيدي

Lbg. 595.

2 Bl. 4to, 26 Z. (22×14¹/2; 17¹/2×10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Dasselbe Gedicht. Titel f. 1° ebenso, mit dem Zusatz: بنم البدع واهلها. Verfasser: اسمعيل بن ابي بكر المقري الشغوري

Ist hier 90 Verse lang. Schluss f. 26: ثم الصلاة على الختار سيدنا خير البرايا كذاك الآل والصحب

Schrift: magrebitisch, zieml. gross, deutlich, vocallos. Abschrift c. 1100/1688 (ans einer Handschrift, deren Schreiber das Original abgekürzt hat).

3383. Pm. 231.

1) S. 1-33.

128 Seiten 8vo, 21 Z. (21¹/₃ × 14¹/₃; 14¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel auf der ungezählten Seite vor dem Anfang des Werkes in abgekürzter und nicht ganz richtiger Form

رساله الحقيقية في طريق الصوفية

noch abgekürzter in der Unterschrift: ک" الصوفية; in dem Vorworte S. 1 unten so:

الرسالة التحقيقية لطالب الايقان ف الطريقة الصوفية المحمدية لاهل العرفان

Verf. fehlt, steht aber auf der Rückseite des Vorderdeckels:

ابن كمال باشا

الحمد لله الذي هدانا لهذا وما : Anfang S. 1: الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي ... أما بعد فان بعض الطلبة والاحباب من خلصان الاخوان ... سالوني ان ارد بعض شبه الفارحين الخ

Ibn kemāl bāśā † 940/1533 bekämpft die Ansicht derjenigen Rechtsgelehrten und Anderer, welche das Drehen der Derwische für Tanz und somit für unerlaubt halten und die Vertheidiger dieses Thuns für Ketzer erklären.

Er theilt die Schrift in 3 Abschnitte.

في ابطال قولهم ان دوران اهل الذكر S.4 فصل 1. في الذكر رقص فى ابطال قولهم أن الرقص حرام بالاجماع 5.24 فصل. ولزوم بطلان قولهم أن مستحدّ الرقص كافرا

فى تنفسير قوله تعالى قل أن كنتم فصل 3. تحبون الله فاتبعوني الخ

Dies 3. فصل, von dem die Vorrede spricht, kommt im Werke selbst nicht vor. Dasselbe schliesst S. 33: فيوجب العمل دون العلم فلا يكفر العمل دون العلم فلا يكفر تم كتاب الصوفية؛

Schrift: Türkische Hand, gross, kräftig, vocallos. Am Rande stehen zu Anfang und zu Ende einige Notizen, darunter S. 33 unten ein ziemlich langes Verzeichniss von Traumdeutern (معبرون). — Abschrift von ابراهیم بن مصطفی). ابراهیم بن مصطفی

3384. Lbg. 136.

1) f. 1-32.

108 Bl. 8vo, 21 Z. (18³/₄ × 14; 15 × 10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: weisslich, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel u. Verfasser f.1^a:

جمع الاسرار في منع الاشرار من الطعن في حق الصوفية اهل التواجد بالاذكار لعبد الغني النابلسي

Der Titel in der Vorrede f. 2^b ebenso, nur steht nach الصوفية noch الحبار.

الحدد لله وكفى وسلام . . . أما بعد الما علم Anfang f. 1^b : أما بعد فيقول شيخنا . . . عبد الغنى بن اسهاعيل النابلسى . . . قد جاننى كتاب من بعض مشايخ الصوفية . . . صورته وردت علينا اسئلة من بعض سنجق الترك وهم معترضون على اهل الطريقة بما يقع منهم في حال الذكر من رفع الصوت بالجلالة والدوران في بعض الاحيان في حال التواجد وصورتها الخ

Beantwortung verschiedener die Çūfts betreffender Fragen, betreffend das Tanzen und Herumwirbeln der Çūfts bis zur Besinnungslosigkeit und ihre Verzückung beim lauten Hersagen des Dikr; speciell mit Rücksicht auf die Çūfts der Regel des Ahmed errifä'i und des Sa'd eddin elgabāwi; denn den Orthodoxen sei das Alles ein Anstoss und Greuel.

'Abd elgant ibn ennābulusī † 1143/1780 behandelt dies Alles eingehend, auf Grund der anerkannt gültigen Rechtswerke bei den vier orthodoxen Sekten und unter Anführung von 30 Fetwas ihrer Hauptgelehrten; spricht zuerst f. 2b von dem فع الصوت بالذكر والتهليل, weiterhin von dem الدوران والتواجد, und kommt zu dem Schluss f. 19a, dass Alles dies für zulässig anzusehen sei. Dann erörtert er noch und widerlegt verschiedene Sätze und Aussprüche in dem Anfrageschreiben, welche gegen das Thema gerichtet waren, bis f. 24^a; handelt f. 24^b vom Cüfismus überhaupt, 25°ff. vom Benehmen und Verhalten der Çūfi-Meister; endlich f. 26b ff. spricht er von der Verzückung (التواجُد) der speciell genannten Cuft-Orden.

والطرق الي الله تعالى لا : Schluss f. 32b: تنحصر والله تعالى اعلم هذا مقدار ما يسره الله تعالى لنا من البيان . . . وهو يهدي السبيل

Schrift: magrebitisch, ziemlich klein, deutlich, gleichmässig, wenig vocalisirt. Stichwörter roth, auch blau, oder in grösserer schwarzer Schrift. — Abschrift um 1270/1854 von محمد الصالح. — Bl. 33 34 leer.

3385. Mq. 618. 4) f. 36-57.

8vo, 25 Z. (Text: 16 × 11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Titel f. 36^a:

٤ العقود اللؤلؤية في طريقة السادة المولوية

ebenso in Vorwort f. 38b. — Verfasser f. 36a:

عبد الغنى النابلسي الحنفي

الحد لله الذي قطع بسيف الحق: Anfang f. 36b: دابر من استحق ... أما بعد فيقول العبد ... ابن النابلسي ... هذه رسالة شرحت فيها احوال الطريقة المولوية الخ

Derselbe Verfasser behandelt hier den Glauben und den Wandel der Mewlewi-Derwische und nimmt dieselben gegen ihre Feinde in Schutz. Zerfällt in 10 Abschnitte, welche alle anfangen mit: اشتمل مجلس المولوية على.

الصلاة بالجماعة من حديث 43° فصل . وراية القران العظيم ورواية شئ من حديث 43° فصل . الوعظ والنصيحة للاخوان الفقراء 46° فصل . الوعظ والنصيحة للاخوان الفقراء 46° فصل . السماع الطبب بالالات المطربة 48° فصل . السماع الطبب بالالات المطربة 51° فصل . الطهار الطاعة والانعان باحناء الظهر 52° فصل . الادعية الشريفة لهم ولفقرايهم 54° فصل . الادعية الشريفة لهم ولفقرايهم 55° فصل . وصور جماعة من المسلمين وطايفة من الناس 56° فصل . الدين مرادنا احدا بعينه : 56° ألكة والذين والله ولتى التوفيق النونيق النونيق النونيق الدين والله ولتى التوفيق النونيق النونية النوني

Nach der Unterschrift hat der Verfasser diese Abhandlung in drei Tagen verfasst im J. 1096 Śa'bān (1685).

Schrift: gross, etwas schwungvoll, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. $^{1150}/_{1737}$.

3386. Lbg. 692.

69 Bl. 8vo, 11 Z. (19³/₄×13; 11¹/₂×7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch die obere Ecke von f. 28 an wasserfleckig; auch nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn; von f. 30 an strohgelb, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel (f. 1ⁿ von späterer Hand und) f. 2^b im Vorwort:

مطارح الدوارين [لكشف احوال الراقصين].

الحمد لله الذي جعل العلماء : "Anfang f. 1": صياء للناس نجوم الهدي . . . وبعد فلما جئت عن المدارسة ووجدت في داري شخصا مرسلا الينا الخ

Der Verfasser hat zu Hause eine Abhandlung vorgefunden, die ein Çūfi über die Zulässigkeit des Springens und Wirbeltanzes der Derwische verfasst hat. Diese begleitet er hier mit widerlegenden Bemerkungen.

الحمد لله الذي هدي عدى Der Grundtext beginnt: وهذي الخمد لله الذي الإيمان . . . وبعد فقد كنت المومنين الي الايمان . . . في حق الطائفة المتصوفة الم

und ist in 3 فصوفية getheilt: 1. f. 20° فصل في جواز الذكر ألد كليث والحديث إلى المنازع والحديث والحديث المنازع والحديث المنازع والحديث المنازع المناز

فالحاصل أن الدوران والرقص: Schluss f. 59^b: حرامان مذمومان وأهلهما مبتدعان باطلان أن ارتبتم حرامان مذمومان والعلهما والاحاديث والفقهاء تم

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1200/1785.

3387. Pm. 195. 2) f. 11²-16.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

اعلم أن يبير الحمّالين فخر ولتى وكان :Anfang حمّال الامام علي كرم الله وجهه وكان يحمل للاصحاب حواجهم على ظهره وكان عابدا زاهدا النخ

Handelt von dem Altmeister und Patron der Lastträger, Namens Fahr wall (der Lastträger, Namens Fahr wall (der يير الحمالين oder auch خت جمال genannt wird), zur Zeit des Halifen 'Alt, und führt eine Menge Fragen an die Anhänger desselben auf, welche zugleich mit den entsprechenden Antworten versehen sind. Die Sätze beginnen gewöhnlich:

Diese çūfische Abhandlung schliesst f. 16°: ولا يسعى الا بالحلال ويداوم الشكر ويسلك في صنعه سلوكا جيدا وفي هذا المقدار كفاية لاولى الابصار منت

3388. Spr. 851. 8) f. 47⁶-58^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser am Rande:

رسالة الملامنيّة لابي عبد الرحمن محمد بن الحسين السلمي الحمد لله الذي اختار من عبادة عبادا : Anfang عبادا جعلهم اثمّة في بلاده . . . سالتنى وفقك الله ان ابين لك نريقا من طرق اهل الملامتية واخلاقهم واحوالهم النخ

Mohammed ben elhosein essulami † 413/1022 behandelt hier die Grundsätze und Ansichten der Sekte, die den Beinamen haben. Er beschreibt sie (f. 484): وهم الذين زين الله تعالى بواطنهم بانواع الكرامات من القبية والزلفة والاتصال وتحققوا في سرّ السرّ في معاني الجع جيث لم يكن للافتراق عليهم سبيل جال الاحوال البخ Da sie keine geschriebenen Bücher haben, berichtet er über sie, so gut er kann, nach eigener Beobachtung und Erfahrung. Die einzelnen Absätze beginnen mit (dem rothgeschriebenen) : • Vgl. Spr. 832, f. 12a. - Schluss f. 58a. ان يوفقنا لمرضاته ويعيننا على ما فيه الصلاح للانيانا واخرانا بفصله رسعة رحمته انه ولي ذلك والقادر عليه

3389. Mq. 48. 2) f. 71^b-148.

Format (13-16 Z.) etc. und Schrift (etwas grösser und flüchtiger) wie bei 1). Nicht frei von Wurmstich. — Titel fehlt, steht aber f.1ⁿ oben am Rande von späterer Hand:

Türkische Uebersetzung einer Arabischen Schrift des بنائل معنوا السهروري الشهير, zur Vertheidigung der als nicht gläubig und als Neuerer angefochtenen Çūfis. Die Uebersetzung dieses Werkes des Mohammed ben hamza essohrawardi aq sems eddin, um 860/1456 am Leben, ist von 'Alt ben hamza, dem Bruder des Verf., so gemacht, dass sie an schwierigen Stellen eine Umschreibung und kurze Erläuterung enthält. In dem Titel ist سها الدين عبر السهروردي † 682/1234 entstanden.

Das Grundwerk, welches nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt ist, beginnt f. 73a:

يقول الملتجي الي الله الوهاب الكريم الغفور التواب محمد بن حمزة جدّه الاعلى محمد بن الشهاب السهروردي عمد بن صحرة على Die Uebersetzung dazu:

يعنى توبه قبول ادجر يارلغياجر كرم قلجر عطيتلر باغشليجر الله التجا ادجر كم محمد بن حمزه در دسي شيخ محمد بن شهاب در مشهور شيخ شهاب دسي شيخ محمد بن شهاب در مشهور شيخ شهاب ال مودّتي الصوفية النورية معرفة بشرف :Das Grundwerk fährt dann fort حالهم ومحة طريقتهم المبنية على الكتاب والسنة المؤيدة من الله الكريم ذي الفصل والمنة حرضتنى على ال ادفع عن هذه الجماعة بهذه الاوراق المجموعة النخ ان ادفع عن هذه الجماعة بهذه الاوراق المجموعة النخ

Der Grundtext ist satzweise oder auch in kleineren Abschnitten von der Uebersetzung unterbrochen und durch rothe oder (meistens) schwarze Striche über dem Text bezeichnet. —

فان بقى : "Schluss des Grundtextes f. 148 و بعد نلك ارتباب لقوم جحدون فياتى حديث بعده يومنون رحم الله امرءا ينظر فيه بعين الانصاف عن المراء واللجاج والاعتساف امين يا رب العالمين يعنى الله رحمت ايلسون : und der Uebersetzung اول كشيه كه نظر ايده بو كتابه انصاف كزيله اعراض اترك حالده . . . تكلفله سوز سويلمكدن مستجاب قل بو دعامزى اى پروردكار عالم و

Nach f. 128 ist eine grössere Lücke.

3390. Spr. 838. 1) f. 2-60^a.

93 Bl. 8°°, 23 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 14^{1}/_{2} \times 10 - 10^{1}/_{2}^{\text{cm}})$. Zustand: schmutzig und fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: zusammen mit Spr. 837. — Titel und Verfasser f. 2n:

شرح كتاب النصحة المرضية الى الطريقة الحمدية التابع الناعي الرفاعي الرفاعي الرفاعي النادين محمد العلمي الرفاعي النادين التابع النادين التابع النادين التابع النادين التابع
محمد بن على القدسى الحنفى العلمى الرفاعي شمس الدين

الحمد لله الهادي التي صراطه : Anfang f. 2b: المستقيم . . . وبعد فلما من الله علينا بفصله على العبد الفقير الحقير بالانتظام في طريف السادة الكرام المخ

Anweisung zum Çüfismus, ein theologisches Lehrgedicht, nach den Grundsätzen der Rifä'iten, von Mohammed ben 'all elqodsi elalemi sems eddin † 1018/1610 auf Bitten eines Freundes gemacht. Es beginnt (Basit):

بالحد لله بدئي في مقالاتي واستغفر الله من جُوْمي وزلاتي und schliesst f. 59^b: ومختتمي ومختتمي الله في بدئي الوجودات تعداد علم الهي ذي الوجودات

Jedem Verse folgt ein sachlicher Commentar: derselbe beginnt zu Vers 1: أبي ابتدأ الحديث الوارد عنه صقم كل امرء ذي بال المخ und schliesst f. 60°. وكذلك على ساير الانبياء

Schrift wie in Spr. 837, 1, nur flüchtiger. — Abschrift um 1000 , 1591.

/ 3391. We. 1758. 6) f. 68^b-75.

الدين المحدد المحدد المحدد المحدد الدين الشيخ شرف الدين الحسنى الحسيني ابن الشيخ عبد القادر الكيلاني الحسنى الحسيني ابن الشيخ عبد القادر الكيلاني الساكن في محمية حماة للشيخ السيد حسن رضائي ابن الحاج عبد الرحمن الاقسرائي في حال قصائه في المدينة المزبورة في اربعة وعشرين من جمادي الاولى لسنة احدي وستين والف

الحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين :Anfang اصطفى وشرفهم بوفاء العهود . . وبعد يقول كاتب الاذن في كتابة هذه الاجازة الشريفة القادرية المنسوبة الى ما فيه محيم من الباس الخرقة الشريفة القادرية النج

Rescript des الحين بن الحين على شرف الدين على الدين على الدين على Nachkommen des الدين عبد القادر الكيلانى in Hamāt, betreffend die Bestallung des dortigen Qāḍīs السيد حسن رضائى ابن الحاج عبد الرحمن الاقسرائى zu seinem Nachfolger als Chef der Qādiriten vom Orden der Çūfīs, im J. 1061/1651.

Diese Bestallung beginnt f. 69° unten: الحمد لله ذي الملكوت المؤيد والجبروت السرمد والاسم الممتجد . . . أما بعد فقد سالني العبد الفقير . . . السيد حسن افندي ابن السيد عبد الرحمن افندي وحبته جماعة من الفقراء والاخوان البخ

وقبل منه الانن المعين جميعة : طعلى منه الان المعين الله على وتلقاه لنفسة قبولا شرعيا والحجد لله وحدة وصلى الله على سيدنا محمد . . . تسليما كثيرا دايما الي يوم الدين والحمد لله رب العالمين برحمتك يا ارحم الراحمين

3392. Lbg. 1016.

10 Bl. 8°°, 24—26 Z. $(20 \times 14^{1}/_{3}; 15-16^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}-10^{cm})$. Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1a:

انوار السلوك في اسرار الملوك

ebenso im Vorwort f. 1b. - Verfasser f. 1a:

عبد الغنى ابن النابلسي

الحمد لله الذي كشف عن : Anfang f. 16. . . الما بعد فيبقبول شيخنا . . . عبد الغني بن اسماعيل . . . هذه رسالة اوضحت فيها طريق اهل المعرفة الالهية الن

Abhandlung des 'Abd elgant ibn ennā-bulusī † 1143/1730: Preis des Islām gegenüber anderen Religionen und Schilderung der drei Richtungen innerhalb des Islām (derer die sich an das Acussere der religionsgesetzlichen Vorschriften halten; derer die dieselben mit dem Gemüth erfassen und derer die in das eigentliche Wesen derselben mit geheimnissvollem Ahnen zu dringen suchen).

والله يشولي هداك وهو Schluss f. 10^b: وهو يشولي الصالحين وفي هذا المقدار كفاية لمن وفقه الله تعالى والحمد لله وحده وصلى الله المخ Verfasst im J. 1103 Çafar (1691).

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gedrängt, rundlich, vocallos. Text in rothen Linien. — Collationirt mit dem Original. — Abschrift von عبد الله بن عثمان الاراكي im J. 1124 Rab. II (1712).

3393. Lbg. 603.

50 Bl. 8°°, 8 Z. (15³/₄ × 10; 9¹/₂ × 5^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; Anfangs nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe, nebst Futteral. — Titelüberschrift f. 1^b:

ر" لسيدي الشيخ على البَيُّومي في معرفة الله من طريقة الدِمِرُدَاشبة مع فوائد اخر'

الحمد للد رب العالمين والعاقبة : Anfang f.1 مذهبا . . . وبعد فيقول . . . البيومي الشافعي مذهبا الكردي محلًا الدمرداشي طريقة فاني الحمد الله تعالي اخذت عن السيد حسين وهو اخذ عن سيدي محمد ابي عبد الرحيم الخ

على بن حجازي بن محمد Der Verfasser ist على بن الحاري بن الخلوتي الخلوتي العمرداشي

Nach Anführung der Lehrerkette (السلسلة) bis auf Mohammed herab stellt 'Alı ben hi-gāzī elbajjūmī eddemirdāsī, geb. um 1108/1696, † 1183/1769, die Glaubensansichten der Halwatī-Sekte, der Demirdāsiten, ausführlicher in dieser (im J. 1144/1731 verfassten) Abhdlg dar, welche auch in Mq. 658, f. 541 erwähnt ist. — Schluss f. 49b: فأن وافق الشرع فهو خير والله فهو شر وصلى الله النخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocalisirt; Stichwörter roth. Text in rothen Linien eingerahmt. Am Rande öfters Bemerkungen. — Abschrift um 1170/1756 von سليمان بن احمد.

3394. Spr. 819. 1) f. 1 - 24^a.

80 Bl. 8°°, 21 (29) Z. (20¹, 2×15; 16¹, 2×10°m). — Zustand: ziemlich gut, nur dass Bl. 9 lose. — Papier: gelblich, wenig glatt, zieml. stark. — Einband: Pappbd mit Lederücken u. Klappe. — Titel fehlt; er ist nach der Vorrede f. 1°:

الدرة البهية في صورة الأجازة القادرية Verfassor fehlt; nach der Vorrede f. 16:

محمد بن صالح الكيلاني

الحمد لله الذي اختص اوليانه : Anfang f. 1 الكيلانى بمزيد الفضل والكرامة . . . وبعد فيقول . . . الكيلانى المدّه الله سجانه بمدده الرحماني وكان له عونا الخ

Eine aus verschiedenen Werken gesammelte Schrift des Mohammed ben çālih elkīlānī, um 1210/1795 am Leben, zur Erleichterung und Hülfe dienend für denjenigen, der Einem der Qādiriten eine Lehrerlaubniss geben will. Unter den Qādiriten sind zu verstehen die Anhänger der Richtung des عبد القادر الكيلاني. Ein solches Lehrbrief-Schema ist f. 12 mitgetheilt.

Die Schrift setzt systematisch auseinander, wessen die Anhänger dieser Lehre sich befleissigen, was sie als Lehrer und als Lernende thun müssen, um auf den rechten "Weg" zu kommen. Sie beginnt: الله واياك الطاعته ان الطريق لا يحصل بمجرد لقلقة اللسان المخ

Der Liehrbrief ist aus mit den Worten f. 12^b: وقبل ذلك المجاز المشار اليه من المجين وتقلده لنفسه وقبله المشار اليه وقبل منه المعين وتقلده لنفسه وقبله قبولا شرعيا مرعيا وصلى الله على سيدنا المخ

Das Folgende gehört nicht unmittelbar zu dieser Schrift, obgleich es auch von dem عبد القادر الكيلانى handelt. Zuerst (f. 13a) seine Vermahnung (موسية): s. We. 1758, 7. Dann f. 17b ff. allerlei über seine Gnadengaben, sein Acusseres, seine Herkunft u. s. w.; f. 21b über Bedeutung des Wortes Çūfik (التصوف) und über تلقين الذكر (Beibringen des Aussprechens der Einheitsformel); worauf der Verfasser noch den Leser um Nachsicht bittet und schliesst: وان يجعل جائزتي عليه شفاعة النبي ولوالدي ولمشايخي واصحابي ولون احبني في الله ولجميع المسلمين امين

Schrift: ungleich, zum Theil ziemlich gross, rundlich, etwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. — Autograph des Verfassers vom J. 1210 Gomädä I (1795).

Es folgt darauf f. 23^a Mitte ein Anerkennungs- und Dankschreiben für das Werk von عبد الوهاب السكري.

3395. Lbg. 435. 5) f. 25*-31.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift:

الجزء الشاذى من كتباب الأصول مما الغه ورواه ابو الحسين الطبري من الهادي الي الحق ومحمد بن الهادي، سماع سالم بن عبد الله عن على بن الحسن سمعة عن ابى الحسين الطبري

اعلم ياخى علمك الله الخبر أن أمَّة :Anfang

Eine zeiditische Schrift des Abu 'lhosein ettaberi, gegen die Sekten überhaupt, besonders aber gegen die Imamiten und Haswiten (الخشوية) gerichtet.

وشهادة رجل واحد اهون : Schluss f. 31 علينا من تكفير من اعتزل علينا من خالفه او حاربه

3396. Spr. 891.

128 (130) Seiten 8vo, 11 Z. (20×14¹/₂: 13¹/₂×7¹/₂cm).— Zustand: zieml. gut, doch nicht ohne Flecken.— Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich dünn.— Einband: Pappband mit Lederrücken.— Titel u. Verfasser fehlt, s. Anfang.

الحمد لله الذي خلق قلوب بنى : An fang S.1 الأدم مستعدّة بفيضان الانوار . . . أما بعد فيقول العبد الصعيف . . . ولى الله ابن الشيخ عبد الرحيم . . . هذه فصول مشتملة على اصول الطبيقة وما يتصل بها مما استفدناه من المشايخ النقشبندية والجيلانية والجشتية وسميتها بالقول الجيل في بيان سواء السبيل وسميتها بالقول الجيل في بيان سواء السبيل

Die Grundlagen der Çūfik, nach den Ansichten der Naqsbanditen, Gilāniten und Ģestiten, von Wall allāh ben 'abd erra-hīm. [Die Ģestiten haben ihren Namen von معين الدين حسن السنجري الجشتى, wie die Gilāniten von معين القادر الجيلاني عبد القادر الجيلاني عبد القادر الجيلاني الدين عبد القادر الجيلاني آدواجه نقشبند

Das Werk ist in mehrere (ungezählte) فصل getheilt, die keine besondere Ueberschrift haben, und bei denen für das Wort فصل selbst ein leerer Raum gelassen ist. Ueber den Verf. s. No.1381.

في البيعة ما هي أواجبة ام سنّة وما الحكة: Seite 8: في شرعها وما شرط من باخذ البيعة الح

- في درجات مرتّبة للسالكين 19 "
- في اشغال المشايخ الجيلانية 25
- فى اشغال المشايخ الحِيشتية 38 "
- في اشغال المشايخ النقشبندية 48
- u. s. w. Zuletzt: S. 110
 التذكير وما ذا اركانه وما آداب المستمعين
- في محبة المصنف وتعلمه لاداب الطريقة والسلوك S. 117

عن شيخ الطريقة احمد :Schluss S. 128 السهرندي بسنده الطويل المذكور في مقاماته وهذا آخر ما اردنا في هذه الرسالة والحمد لله البخ

3397. Spr. 844.

304 Bl. 4¹⁶, 19 Z. (29²/₃ × 20; 18¹/₂ × 11¹/₂cm). — Zustand: sehr wurmstichig, am Rande öfters geflickt. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: brauner Lederband, mit schwarzem Rücken mit Goldstreifen.

Verfasser fehlt; aus den Titel fehlt. citirten Werken (z. B. dem تاريخ اليافعي † 768/1366) ersieht man, dass er nach 768 lebt. Das Ganze scheint eine Compilation zu sein aus einer Menge namhafter Schriften, unter denen die des الغزالي und ابن العربي besonders häufig citirt werden, und enthält eine Darstellung cufischer Ansichten und Vertheidigung der St'iten. In Kapitel oder sonstwie eingetheilt ist es nicht. Es führt die Darstellung fort, eine citirte Stelle an die andere reihend, oft von beträchtlicher Länge, u. zwar so, dass man eigentlich nicht erkennen kann, was eigene Zuthat ist. Es werden oft Stellen aus Persischen Werken mitgetheilt. giebt es zum Theil biographische Artikel von einiger Länge, zum Beispiel über ابن سينا f.13b, f. 19b. فخر الدين الرازي

Der Anfang u. das Ende fehlen; ausserdem sind mehrere Lücken und das Werk ist verbunden. Die Blätter gehören so zusammen:

- a) 34 39. 9 33. 273 280. 290 296. 281 289. 297 304. 1 8. 226 244. Lücke.
- b) 40-100. 105-110. 101-104. 111-113. Lücke.
- c) 114. Lücke.
- d) 115-161. Lücke.
- e) 245-272. 196-212. 221-225. 213-220. 173. 174. 179. 180. 177. 178. 175. 176. 181-195. 162-172. Lücke. Ob a-e in dieser Folge richtig sind, ist nicht ganz sicher.

Ueberschriften giebt es nicht; am Rande aber sind die behandelten Gegenstände angegeben. Einige davon sind:

بيان كون الله تعالي نور السموات والارض ممالة 10° الجحث في تحقيق صفات الله 11° ; بيان الطبع 10°

البحث في ان الله فاعلا لا بطريق المباشرة 12° مسئله كفتن ما عرفناك حقّ معرفتك 13° ذكر الفرى بين التمكن والمقام 241° ; در تصوّف كويد 241° ذكر پوشيدن رقعات 243°

اثبات الرموز لهذه الطايفة 112 ;بيان لفظ المرجية 111 وربيان مذاهب شيعه اماميّه كيسانيه زيديّه 120 الغلات الماعبلية

ذكر فصل امام كه امام اورا كويند والله المام كه امام اورا كويند والله المام علي موسي الرضا رق الاله الماء ذكر علامات خروج مهدي والمام على زكي المام حسن عسكري والمام على زكي المام محمد بن حسن عسكري رق كه اورا المام مهدى كويند

Schrift: ziemlich klein, hübsch, gleichmässig, etwas vocalisirt. Die Stichworte (Anfänge der Artikel, Angabe der benutzten Werke) meistens roth. — Abschrift um 1150,1737. — Collationirt. Am Rande ziemlich oft Glossen (nach dem Wörterbuch الصراح).

3398. WE. 124. 2) f. 126*-145*.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; nach der Vorrede f. 127a:

رسالة التحقيق في الردّ على الزنديق

الحمد لله الذي ليس :"Anfang f. 126 . . . وبعد فاتى لاؤليته اول ولا لآخريته آخر . . . وبعد فاتى وقفت على شيء من كلمات الشيخ . . . الشهير بصدر الدين زاده فاذا هي تحقيقات الخ

Die Abhandlung ist gewidmet dem بياض زاده und enthält den Commentar (aber nicht ununterbrochen fortlaufend) zu einer Abhandlung des Çadr eddin zāde. Er bekämpft darin, von çūfischem Standpunkt aus, die von dem richtigen Glauben abweichenden ketzerischen Ansichten. Die Abhandlung selbst beginnt mit Besprechung von Sura 112, 4. — Schluss f. 145°: ققضى علية وقدر على حسب ما علم منة والله تعالى اعلم الخ

3399.

1) Mf. 248, f. 262. 263.

محمد جلال الدين الدواني Abhdlg des جمد جلال الدين الدواني + 908/1502, betitelt بر" تحقيق ايمان فرعون

im Anschluss an Sura 10, 90 die Ansicht des Ibn el'arabi vertheidigend, dass die Stelle von der Rechtgläubigkeit Pharaos handle. S. No. 2111 und 2799, 1 (f. 104^b. 105^a).

2) Pm. 71, 2, f. 110^b—135.

 8ro , 25 Z. (Text: $16^{1/2} \times 9^{2/3^{\text{cm}}}$). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Titel fehlt, steht in der Vorrede f. 110^{b} unten:

التاييد والعون للقايلين بايمان فرعون

Verfasser fehlt. Er lebt nach dem f. 117ª und sonst citirten الشعراري † 973/1565.

الحمد لله الذي وسعت :Anfang f. 110b كل شيء رحمته . . . أما بعد فقد جرت الاهواء باقوام قصروا عن سواء الطريق الخ

Die Ansicht, welche von den Orthodoxen den Çūfts und insbesondere dem Ibn el'arabī vorgeworfen wird (der sie vorzüglich in seinem الفصوص " vertritt), nämlich dass Pharao den rechten Glauben gehabt habe, sucht der Verfasser hier ausführlich als richtig zu beweisen. Er thut dies in 5 Excursen (مقدمة).

- ان القصد بهذه الرسالة دفع الطعن 1. 110 والتنكير على اولياء الله الخ
- قال الامام حجة الاسلام الغزالي 2. 1114
- الايمان هو التصديق بالقلب على التصديق - شروط التوبة بالنظر لحق الله تعالى "4. 115
- علم كون حقيقة الايمان التصديق 133 .5. القلبي فقط الخ

فقد كذب القرآن ولم : Schluss f. 135^b وقد القرآن ولم المستعان الخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, kräftig, etwas flüchtig, gewandt, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737. — Collationirt.

Vom Singen der Derwische handelt Mo. 35, f. 110. 111. -- Ueber die Sekte الحاج بكتاش We. 1700, f. 52b und Glaubensbekenntniss des عبد القادر بن محمد البغدادي بكتاش زاده Pm. 482, f. 143b. Gegen die Gahmiten (über Anschauen Gottes) ist gerichtet We. 1708, f. 103.

[′] 3400.

Zu diesem Abschnitt gehören noch Schriften von:

- الاختيار (199/1785, على بن عبد الله الرومي الاختيار (1 u. d. T. التفتيش في معنى لفظ درويش
- ²) عبد بن محمد بن عبد الرزاق محمد بن عبد الرزاق (² † الحسيني مرتضي † ¹²⁰⁵/₁₇₉₀, mit dems. Titel.
- احمد بن عمر بن ابراهیم القرطبی (656/1258, نصف القناع عن الوجد والسماع (u. d. T. کشف القناع عن الوجد والسماع (المسماع (المسم) (المسماع (المسماع (المسماع (المسماع (المسماع (المسماع (المسماع
- 4) حسام الدين التوقاتي † c. 850/1446, u. d. T.
 في دوران الصوفية
- 5) الى شمس الدين محمد بن تمزة um 860/1456 (desgl.).
- 6) اسحق القراماني جمال الدين (6 + 934/1527.
- المولى عرب الواعظ (7) المولى عرب الواعظ (7)
- 8) سنان الدين بن يعقوب سنبل سنان (8 + 989/1581).
- 9) أسمعيل الانقرةوي + 1042/1632
- 10) عبد القادر بن محمد الحلبي $\overline{\rm lin}$ فصيب البان $+ {\rm c.}$ $1040/_{1630}, {\rm u.\,d.\,T.}$ ناقوس الطباع في اسرار السماع
- ارشاد .u.d.T. المناد بن المحمد بن المحمد المناد المناد (11 أكمه المنادة الله الأصول القويمة بابطال البدع السقيمة
- 12) من بن المالرومي لخلوتي الميسنان زادة (12)
- 13) عبد الرحمن العيدروسي وجيه الدين (13 تشنيف الاسماع ببعض اسرار السماع ببعض
- 14) محمد بن محمد $\frac{980}{1572}$, u. d. T. المرصفى لفلاح الى سبيل النجاح الى الفلاح الى سبيل النجاح
- 16) أسمعيل الانقرادي أ $^{1042}/_{1632}$, u. d. T. الر" التنزيهية في شان المولوية
- 17) البوب بن احمد بن ايوب التخلوتي (17) الر" الاسمائية في طريق الخلوتية (17 الر" الاسمائية في طريق الخلوتية الخلوتية التحديدة (17 الر" الاسمائية في طريق الخلوتية (17 الر" الاسمائية في طريق التحديدة (17 الر" التحديدة (17 التحد
- (18) أحمد بن عمر الديربي ابو العباس (18) با الحدد بن عمر الديربي ابو العباس (18) تحفظ المريد في الرق على كل مخالف العنبد العباس (18)
- 19) السيد مرتضى $um \frac{1170}{1756}$, u. d. T. عقيلة الاتراب في سند الطريقة والاحزاب
- حسن بن على بن على بن منصور المكبي شقة الفوق (20) الحلل السندسية على . 1176/1762 † الحلل الدائرة الشاذلية

8. Çüfische Predigten und Gedichte.

3401. Spr. 900.

88 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 15; 14 × 7¹/2°m). — Zustand: im Anfang etwas unsauber, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt; er ist etwa:

مجموع خطب لعبد القادر الكيلاني

الحمد لله رب العالمين وصلواته: Anfang f. 1b: على سيدنا . . . ، التخطبة التي كان يذكرها الشيخ . . . الكيلاني يقول في كل مجلس الحمد لله رب العالمين يكرها ثلاث مزات ويسكت في عقب كل مزة لحظة الخ

Sammlung von 15 Predigten des 'Abd elqādir ben mūsa elkīlānī † 561/1166 aus dem Jahre 545/1150. Vorangeht eine Notiz des ungenannten Sammlers, wie jener bei seinen Predigten zu verfahren pflegte; er sagt f.2° von ihm: ثم يشرع في الكلام بما يفتح الله عز وجل علي لسانه من فتوح الغيب من غير تقدير ولا تعبية الكلام وفي النادر من المجالس يكون قد حفظ خبرا عن رسول الله صغم او كلمة حكمة من كلام الحكماء من جملة ما يقرأ عليه فيبدأ بذكر الله تعالى ويشرح في تفسيره أ

Die Predigten beginnen alle, ausser der 1., mit dem Bismilläh und der Angabe, wann und wo sie gehalten seien. Die erste f. 2ª unten: قال رَمْ كَا لَكُو الْمُرْسِدُ الْعُرُوفَدُ بِهُ مُسْتَهُلُ الْحُرِمُ سَنَهُ الْمُرْسِدُ الْعُرُوفَدُ بِهُ مُسْتَهُلُ الْحُرِمُ سَنَهُ وَفُصُلُهُ وَرَحْتُدُ الرَّكُ كَسِبِكُ لَعْيَالُكُ الْحُلِمُ لَا مِن طَبِقَهُ وَفُصِلُهُ وَرَحْتُدُ الرَّكُ كَسِبِكُ لِعَيَالُكُ الْحُلِمُ لَا مِن طَبِقَهُ وَفُصِلُهُ وَرَحْتُدُ الرَّكُ كَسِبِكُ لِعَيَالُكُ النَّهُ اللَّهُ اللَّهُ وَلَّمُ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَهُ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَالِمُ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَمْ اللَّالِمُ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَمْ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلِمْ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلِهُ اللَّهُ وَلِهُ وَلَا اللَّهُ وَلِهُ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ اللَّهُ وَلِهُ اللَّهُ وَلَا الللَّهُ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللّهُ وَلَا ال

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, breit, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3402. Pet. 604.

208 Bl. 4°, 21 Z. $(22 \times 16; 17^{1/2} \times 9^{1/2}^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut; die erste Lage nicht fest im Deckel; HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

f. 7 und besonders 8 schadhaft. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: rothbrauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1^b:

الفتح الربانى كلام الشيخ عبد القادر الكيلانى (in der Handschrift irrthümlich الفتو für الفتح الماركة الفتو

اللهم يا من علم عجزي عن : Anfang f. 1 اللهم يا من علم حجزي عن استلك باكمل حامديك

Auf diesen Anfang, der von späterer Hand ergänzt ist (im Ganzen 10 Zeilen), folgt noch, von derselben Hand, die nicht ganz richtige Genealogie des Verfassers; aber über Inhalt und Zweck, Eintheilung oder Titel des Werkes ist nichts gesagt. Es scheint eine Fortsetzung zu den in Spr. 900 vorliegenden Predigten zu sein, die Ergänzung (f. 1) ist wol willkürlich. Der Herausgeber ist ein jüngerer Zeitgenosse; er beruft sich zu Ende des Werkes auf einen Bericht, den ihm der Sohn über den Tod seines Vaters ('Abd elqädir) gegeben habe.

Diese Predigten hier sind in den Jahren $^{545}/_{1151}$ (vom 3. Śawwāl an) und $^{546}/_{1152}$ gehalten. Ihre Zahl — soweit ersichtlich — ist 55 (f.154b); von da an ist eine Weiterzählung nicht erfolgt. Die Zählung ist überhaupt nicht genau; sie ist öfters unrichtig, dann auch verändert; die 37. und 38. Sitzung wird f. 93b und 95b noch einmal gezählt, ebenso f. 136a die 51.; eigentlich wäre also die 55. f. 154b die 58. Alle tragen ein Datum; das hört nach f. 154b auf. Sie werden hier als Sitzungen (American der Jahren de

- الاعشراض على الحق . . . موت الدين على الحق
- يا غلام اين عبودية الحق
- $20. \;\; 45^{
 m b}$ يا اهل هذه البلدة قد كثر النفاق فيكم
- بعد كلام اذ الامر وانته عن النهي 30. 72
- يا غلام اني اري تصاريفك " 50. 131
- وحّد الحق عز وجل حتى لا يبقى 55. 154° في قلبك من جميع الخلف الخ

31

ثم خفي صوته ولسانه ملتصف: *Schluss f. 208 . . . وصلي الله بسقف حلقه ثم مات رق وارضاه . . . وصلي الله على سيد الانبياء ومقدم الشفعاء محمد المخ Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocallos. Die

Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth. Bl. 27. 60. 61 von derselben Hand ergänzt. — Abschrift vom J. 1156 Śa'bān (1743). — Collationirt. — Nach f. 9 fehlt 1 Bl.

3403. Spr. 806.

8°, 13 Z. $(21^{1}/2 \times 12^{1}/2; 13 \times 8^{1}/2 - 9^{cm})$. — Zustand: wurmstichig. — Papier: gelb, ziemlich stark, nicht recht glatt. — Titelüberschrift f. 51°:

مجلس في المحتبة

قوله تعالى يحبهم وجبونه : (Anfang (f. 51b) عبد المخ

Betrachtungen über die mystische Liebe zu Gott, in Form einer Predigt über Sura 5, 59. Die gewöhnlichen Anreden sind: يا خلى oder يا أخوانى. Es ist ein Abschnitt aus einem grösseren Werke.

اللهم رضنا بقصائك وعافنا من :Schluss f. 67ª بلائك وارزفنا شكر نعائك برحمتك يا ارحم الراحمين ،

Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt. Abschrift c. $^{900}/_{1494}$.

/ 3404.

Pm. 497, 4, f. 40^a. Eine Qaçide des القاسم بن المظفر بن علي الشهرزوري المرتضى † 489/1096, in 44 Versen (Hafif). Anfang: لمعت نارهم وقد عسعس الليـــل ومل الحادي وحار الدليل Dieselbe in Pet. 351, 3, f. 131^b.

/ 3405.

We. 1743, 1, f. 27b. 28a. Qaçıde des را بين مسافر † 558/₁₁₆₈. Anfang (Ṭawil): شربت بكاس الحب من قبل نشأتي سكرت بها من قبل توجد خلَّقَتِي

We. 1769, 11, f. 106° von dem selben eine Qaçide in 19 Versen (Basit). Anfang: نلت العلوم ونلت العز للابد بعون مولى كريم واحد احد

3406.

1) Pm. 387, 12, f. 1996. 2004.
Format etc. u. Schrift wie bei 4. — Titelüberschrift: هذه مما انشدها الشيخ عبد القادر الكبلاني Anfang (Bastt):

ان ابطات غارة الارحام وابتعدت عنّا فاسرع شي عارة الله Eine çüfische Qaçıde des 'Abd elqādir elkilānī † 561/1166, in 29 Versen.

Dieselbe in Pet. 701, f. 1b.

2) We. 1758, 8, f. 78-79.

Die Qaçıde zur Abwehr von Kummer und Bedrängniss, deren Anfang (Ṭawīl): نظرت بعين الفكر في خون حضرتي حبيبا تجتي للقلوب محبتي

3) Pm. 286, f. 24b.

Eine Qaçide (in 24 Versen), Anfang: شهدت بان الله والى ولايتى وقد من في التصريف في كل خلوتي

4) Spr. 1464, f. 103.

Qaçıde (in 24 Versen, Wāfir); Anfang: سقانى الحب كاسات الوصال فقلت لخمرتى تحوي تعالي Woran sich noch ein längeres Gebet schliesst.

5) Pm. 516, f. 5^a.

Talimis zu der Qaçide (19 Verse): مرضى من مريضة الاجفان علّلانى بذكرها علّلانى Dieselbe (aber dem ابن العربى beigelegt) in We.722, f. 295^b. 295^a u. auch in Pm. 452, f.100.

/ 3407. Pm. 40. 5) S. 229-239.

Format (17-20 Z.) etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Er ist:

شرح قصیدة لابی مدین

Verfasser fehlt. Steht am Ende der Abhandlung S. 239:

الحمد لله رب العالمين . . . أما بعد Anfang: الحمد فقد قال صعم بحشر المرء على دين خليله فلينظر احدكم من يخالل المخ

In Folge des Ausspruches Mohammeds, dass ein Jeder auferstehen werde auf den Glauben des Freundes, mit dem er verkehre, empfiehlt Ahmed ben ibrahım eççiddiqi iön allan † 1038/1624 als einzig richtigen Umgang den eines wahren Çüfi. Zu diesem Zwecke erklärt er hier das Gedicht des Abū madjan † 589/1198 (in 22 Versen), das denselben Gegenstand erörtert. Dasselbe beginnt (Basīt) S. 229: ما لذة العيش الآكتية الفقراهم السلاطين والسادات والامرا

آي ما لذة عيش السالك في طريقة الى مولاة الا محبة الفقراء الخ على سيدنا محمد المختار خير من Schluss: اوفي ومن نذر ومن اكرم الجار' وهذا آخر عجالة الوقت . . . والا فنحن معتبون بالحجز والتقصير

عن حقايقها وانما الاعمال بالنيات ' تبت Abschrift vom J. 1032 Ďū'lqa'da (1623). — Die Verse roth überstrichen.

Dasselbe Gedicht in We. 1799, 5, f. 47^a am Rande; ausserdem in Pet. 252, f. 169^b bis 172^b mit Tahmis.

Eine andere Qaçide desselben (48 Verse, Tawil) in Pm. 185, 2, f. 6^a—7^b. Sie ist betitelt: القصيدة الخمرية العمرية الخمرية الخمرية التعمرية الت

ادرها لنا صرفاودع مزجها عنّا فنحن اناس لا نرمي المزج مذكنّا

3408.

Pm. 53, f. 6—10°. Eine çūfische Qaçtde, voll rhetorischer Künste, von مؤيد بن محمود بن معمود المعلق المحاتفي المجتمود المعلق المحاتفي المجتمود المحتمود الم

مؤيد لا تقنع بمشهود شاهد . . . قاصد

3409. Lbg. 935.

Formatetc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: القصيدة المفيدة فيها سلوك وعقيدة ويُحجَّمَع الاسماء للسيخ عبد العنين الديريني

Eine die Çüfik und das Glaubensbekenntniss behandelnde Qaçıde des 'Abd el'azız ben ahmed eddırını † 694/1295 (in 61 Versen).

Anfang (Kāmil): شهدت بدائع صنعة العلام سجانه ذي العز والاكرام

Eine andere Qaçide desselben (25 Verse, Wāfir), über die dem Çūft nothwendige Bildung, in Spr. 850, 1, f. 57^a. Anfang: تاتب أن قدمت على أناس وأجلس مجلس الرجل الذكمة،

3410. Lbg. 503.

81 Bl. 8°°, 20 Z. (20 × 15; 13¹/2 × 10°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, Bl. 81 ausgebessert. — Papier: weisslich, glatt, stark. — Einband: Lederband. — Titel f. 2° (Vorrede):

انس الجليس في جلو الحناديس

Verfasser (in der Ueberschrift) f. 16:

ابو العباس احمد بن الحاج

الحمد لله الذي اسبغ على : Anfang f. 1 الحمد لله الذي اسبغ على . . وبعد فان بعض اوليائه نعمه طاهرة وباطنة . . . وبعد فان بعض المحابنا . . . سالني ان اشرح الفاظ القصيدة الح

Ausführlicher gemischter Commentar zu der Qaçıde, deren Titel: القصيدة السينية oder (ابن باديس ابن بادس des النفحات القدسية للفاديس ابن باديس ابن القاسم بن باديس ابو على ال

Dieselbe beginnt f. 2b (Tawil):

الا مل الي بغداد فهي منى النفس

وحدث بها عن من ثوي باطن الرمس

آلاً حرف يفتتن بها الكلام . . . ومل امر من مال يميل اذا انحرف والي حرف الخ

Aufzählung der in Bagdad begrabenen Çufts. Der Dichter, geb. 701/1801, † 787/1885, hat sein Gedicht, c. 80 Verse lang, dem صلاح الدين العلائي العلائي † 761/1860 gewidmet. — Schluss f. 80b:

وهذا ما يشر :Schluss des Commentars الله من الكلام على هذا المرام قد تم جحمد الله . . . فنسال الله تعالي ان ينور بصائرنا . . . ورضى الله عن التابعين ومن تبعهم باحسان الى يوم الدين وغفر لنا الج

Schrift: magrebitisch, ziemlich klein, zierlich, gleichmässig, vocallos. Die Grundverse roth, Stichwörter auch (zum Theil farbig). Der Text in rothen Strichen. — Abschrift im J. 1229 Śa'bān (1814).

3411. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 1) (Text: $16^{1}/_{2} \times 8^{1}/_{2}^{cm}$). Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

قال شيخنا . . . عبد الكريم : Anfang 126 بالكريم الكريم . . . بعد حمد الله . . . هذه منظومة لم ينسئ المدور على لحم منوالها . . . ستيتها بالنوادر العينية في البوادر الغيبية وبالله الاعتصام وهو حسبي وكفي،

Text des çüfischen Gedichtes des 'Abd elkerım elgili um 820/1417 (in 534 Versen). Der Titel ist auch القصيدة العينية الجيلية الجيلية العينية
فؤاد به شمس المحبّة طالع وليس لنجم العَذَل فيه مواقع Abschrift vom J. 1157/1744.

3412. Spr. 822.

8⁷⁰, c. 25 Z. (Text: 16¹/₂×9^{cm}). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich dick und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Commentar zu dem selben Gedicht. Titel f. 18^a und in der Vorrede:

هذه المعارف الغيبية شرح العينية الجيلية لمولانا واستاذنا تاج العارفين وقدوة المحققين الشيخ عبد الغني النابلسي،

الحمد لله شارح صدور المومنين: Anfang f. 18b. بانوار التوفيق . . . أما بعد فيقول . . عبد الغنى . . . هذا شرح لطيف وضعته بالأجل على قصيدة . . . الجيلي،

Der Commentar, von 'Abd elganī ibn ennābulusī † 1143/1730 zu Anfang des J. 1086/1675 verfasst, betrifft bloss den Inhalt, bringt die Verse meistens nicht einzeln, sondern in (grösseren) Gruppen vor, und beginnt: يعنى لى فؤاذ شمس الحبة الاهية طالعة فيد الخ

ونسال الله تعالي ان ينفع : Sehluss f. 78ª بكتابي هذا جميع المسلمين . . . ويغفر لنا ولاخواننا . . . واحبابنا والمسلمين اجمعين ا

Als Anhang folgen f. 78b—80 einige Gedichte des 'Abd elgant.

Schrift: ziemlich gut, gewandt und deutlich, vocallos. Die Textworte meistens roth. — Abschrift von مالح بن ابراهیم الصالحی, vom J. 1090/1679.

(الدرة العينية في الشواهد الغيبية) HKh. III 4945

√ 3413.

Derselbe Commentar liegt vor in:

1) Pm. 214.

60 Bl. 4°, 19-21 Z. (22×16; 15 (-17)×9 (-10)°m). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband (mit Einpressungen) und Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt, steht aber auf der Innenseite des Vorderdeckels.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, nicht undeutlich, vocallos. Grundverse roth. — Abschrift von احمد بن اسماعيل im J. 1137 Çafar (1724). — Collationirt.

F. 1ª und 58-60 allerlei çüfische Notizen.

2) WE. 55.

80 Bl. kl.-8vo, 17 Z. (15²/₃ × 10; 11 × 6⁴/₅^{cin}). — Zustand: sonst ziemlich gut, aber voll durchgehender Flecken. — Papier: weisslich, dick, nicht glatt. — Einband: Pappband mit rothem Lederrücken und Klappe.

Nicht ganz zu Ende; die letzten Worte sind f. 80^b: ولولا كماله الذاتى الظاهر فى كل حسن لما مالت الطابع [المتنافرة] . Ausserdem fehlt f.72—79.

Schrift: klein, eng, gleichmässig, vocallos. — Abschrift um 1150/1737.

3) We. 278.

94 Bl. 4to, 17 Z. (22¹, 2×16; 16×11^{cm}). — Zustand: lose Blätter und Lagen, im Anfang etwas unsauber u. schadhaft; gegen Ende mit grossen Flecken — Papier: gelblich, ziemlich dick, glatt. — Einband: blosser Papier-Umschlag.

Titel und Verfasser fehlt. Am Anfang fehlt 1 Bl. — Das Gedicht bricht f. 93° so ab: واسمِى حقّا اسمها واسم ذاتها لى آسّم ولى تلك النعوت توابع Der Commentar zu diesem (u. den vorhergehenden) Versen bricht mit den Worten ab: والناس اذا تحوّل فاذا ماتوا فلا حركة لهم وليس

Schrift: gross, flüchtig, unschön, vocallos, nicht grade undeutlich. Die Verse grösser und dicker. — Abschrift etwa um 1185/1771.

Auf der inwendigen Seite des Deckels vorn stehen die ersten dreizehn Verse der Qaçıde جوهرة التوحيد; s. No. 2045, 5.

3414. We. 1718. 5) f. 53-61.

8°°, 21 Z. $(19^3/4 \times 14; 15 \times 11^1/2^{cm})$. — Zustand: fleckig. - Papier: gelb, zieml. stark, wenig glatt. - Einband: Pappbd mit Kattunrücken. - Titel f. 53ª (nach dem Bism.): سلك العيرن لاذهاب الغيرن تسمية سيد الاوليون والاخرين وحبيب رب العالمين وقايد الغة المحجلين وشفيع المذنبين . . . محمد صعم . . . من نظم مولانا وسيدنا أبين حبيب الصفدي،

Der Verfasser dieser Qaçide heisst ausführlicher (f. 53b):

عبد القادر المحمدي بن عمر بن حبيب القادرى الصفدي

Der Titel ist, wie in der Vorrede erzählt wird, dem Gedicht von dem im Traum erschienenen Mohammed selbst beigelegt, während der Verf. 'Abd elgadir ben 'omar ben habtb eccafadi abū 'nneģāib $+ \frac{915}{1509}$ es früher benannt hatte. Die سلك التوفيق بسواء الطريق Qaçıde, auch تائية betitelt, ist 283 Verse lang und beginnt f. 55ª (Basit):

بالجدمن بعد بسم اللدبدئ كذا على التهامي صلاتي مع تحتاتي Schluss f. 61b:

والال مع تابع واغفر لناظمه والقاري مع سامع وَآهْل الروايات Schrift: ziemlich klein, deutlich u. gewandt, gleich-

mässig, vocallos. - Abschrift vom J. 1072 1661.

3415.

Dasselbe Gedicht ist vorhanden in:

- 1) Pm. 553, 12, f. 50-57.
 - Svo, c. 15-17 Z. (Text: $13\frac{1}{2}-14 \times 9\frac{1}{2}$ cm). Zustand: fleckig u. zieml. unsauber. - Titel u. Verf. fehlt - Anfang fehlt, die ersten 31 oder 32 Verse. -Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocalisirt, sehr verblasst. Am Rande einige kurze Bemerkungen.-Abschrift vom J. 924 Rab. I (1518).
- 2) Pm. 553, 11, f. 46^b—49. Vorhanden sind nur die ersten 165 Verse.

 8vo , c. 24-29 Z. (Text: c. 16 × 11^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber, auch nicht frei von Flecken. -Papier: gelb, dick, glatt. - Schrift wie bei 1, nur grösser und kräftiger, auch vocalisirt.

- 3) We. 1800, 1, f. 6*—13*.
- 4) We.1843, 1, f.1-8. Am Rande einige Glossen.

3416. We. 270. 1) f. 1-196.

224 Bl. 8vo, 19-21 Z. $(20^{1}/4 \times 15; 15 \times 9^{1}/2^{cm})$. -Zustand: lose Lagen; etwas fleckig u. nicht ganz sauber; der Rand an einigen Stellen ausgebessert. - Papier: gelblich, stark, glatt. - Einband: Pappdeckel mit Lederrücken und Klappe.

Commentar zu dem selben Gedicht. Titel هذا شرح تائية أبن حبيب الصفدي :f. 1*: للشيخ علول الحموى

رَبّ يشر ولا تعسر' ربّ اشرح لي : Anfang f.16 صدري ريسر لي امري . . . أما بعد فان علم السلوك فرص عين بلا خلاف على الذكور والاناث والعبيد والاشراف المز

Der weitschweifige, auf Worterklärung sich wenig einlassende Commentar ist von 'Alī ben 'ațijje ben hasan elhamawī abū Thasan alawan + 986/1529 verfasst und nach Pet. 368, f.14 نور العين في شرح سلك العين في betitelt: während IIKh. III 7220 zu Anfang noch einige Worte voranstellt. Derselbe beginnt تيمن تغمده الله برحمته في ابتداء نظمه الله برحمته بذكر اسم ربد وحمده تعتذا واقتداء وامتثالا المخ u. schliesst f.196a mit einem Gebet, dessen Ende: فانصانا على انقوم الكافيين دعواهم فبيها سجانك اللهم وتحييتهم فيها سلام وآخر دعواهم أن الحد لله ربّ العالمين

Schrift: ziemlich gross und dick, deutlich, etwas rundlich, nicht besonders gut, vocallos. Der Text fehlerhaft. Die Gedichtverse roth. - Abschrift von عمر بن مراد بن مصطفى الد بخارى موطنًا الحنفي مذهبًا im Jahre 1137 1724. - HKh. II 2037 und III 7220. [كشف الدين ونزج الشين ونور العين]

3417.

Derselbe Commentar ist vorhanden in:

1) Spr. 837, 1, f. 1—141.

165 Bl. 8vo, 19 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{3}/_{4}; 14^{1}/_{2} - 15^{1}/_{2} \times 10 - 11^{cm})$. Zustand: unsauber und fleckig. - Papier: gelblich, zieml. stark, wenig glatt. - Einband: Pappbd mit Lederrücken. - Titel u. Verfasser: bloss der des Grundgedichts.

Schrift: klein, flüchtig, vocallos; der Text roth. -Abschrift im J. 996/1588.

2) We. 271.

148 Bl. 8°°, 25 Z. $(20^{1}/2 \times 15; 15^{1}/2 \times 10^{1}/2^{cm})$. — Zustand: fleckig, unsauber, lose im Einbd. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Titel u. Verfasser wie bei We. 270, 1. Anfang: رب اشرح لي صدري النخ. Schluss: والدخلنا في عبادك الصالحين واختم لنا منك بخير وللمسلمين امين والحمد لله رب العالمين المين والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, vocallos. Die Textverse roth. F.51-58 ergänzt, etwas enger. — Abschrift im J. $^{1012}/_{1603}$.

3) Pet. 280.

229 Bl. 8vo, 17 Z. (21×15¹/₂: 15×10^{cm}). — Zustand: etwas unsauber, Anfangs schadhaft, ziemlich lose im Einband. — Papier: weisslich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel wie bei We. 270, 1. Anfang: رب اشرح لي صدري . . . الحمد لله هادي من يشاء الي سبيله . . . أما بعد فان علم السلوك الض

Schrift: gross, dick, unbeholfen, aber deutlich, vocallos. Die Textverse roth. — Abschrift im J. 1058/1643 von بين الحاج محمد المكتى بابن سويمة

4) Pet. 368.

271 Bl. 8°°, 15 Z. (18¹/2×14; 11×9°m).— Zustand: nicht ganz sauber, etwas wurmstichig. — Papier: gelblich, dick, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel: نور العين في شرح سلك العين. An-fang wie bei Pet. 280.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, etwas flüchtig, wenig vocalisirt. Die Textverse meistens roth. — Abschr. c. 1150/1737.

5) Pet. 684, f. 141^b—145^b u. 149—152. Erklärung einiger Verse dieser Qaçide.

Einige andere Qaciden desselben Dichters finden sich in We.1843, f. 8b-10b u. 1800, f.15b.

[#] 3418. We. 1639.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Qaçıde des الشيخ علوان † 936/1529 (in 18 Versen). Anfang (Ramal):

كلما رمت اراما عرضت بالوجه عنّى In Vers 8 kommt der Name علوان 2mal vor mit vocallosem ل, also عَلْوَان oder عُلُوان. S. No.1935.

3419. We. 1704.

 8vo , 31 Z. $(20 \times 13^2/3; 16 \times 7^1/2^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Titel f.53*:

تتاب صادحة الأزل وسائحة النِزَل لشيخ المحقق ابي المواهب احمد الشناوي،

احمد بن على بن عبد القدّوس :Ausführlicher الشدّاوي المصري ابو المواهب

الحمد لله الحيط الاحدي الجع: Anfang f.53b بذاته . . . وبعد فهذه صادحة الازل وساحة النزل آلمُ وَمَا يَسْطُرُونَ ما يعقلها الا العالمون الم

Commentar des Ahmed ben 'alt ben 'abd elqaddūs eśśinnāwī abū 'lmewāhib, geb. 975/1568, † 1028/1619, zu dem çūfischen Gedicht in 91 Versen, das beginnt (Kāmil):

كنه الهوية والانية نقطة هي وحدة الاطلاق والهاهُوتُ الكنه الاصل والهوية حقيقة لها السريان :Er beginnt

فانا لله نزل وانا اليه بحكمنا راجعون :Schluss وكل شيء هالك الله وجهه له الحكم والبه ترجعون

Schrift: klein, fein, zierlich, deutlich, vocallos. Die Verse roth. — Abschrift im Jahre 1077/1886 von اسمعيل بن ايوب بن ايمد بن ايوب للنفي لللوق الممشقى

Spr. 299, f. 27^b—29^a dasselbe Gedicht, 73 Verse, mit Glossen am Rande und zwischen den Zeilen.

3420. Pm. 553. 6) f. 40⁶-41^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

Anfang:

انا هو شيخ الشراب وفي الملاح لذَّ لي التمزيق

Es sind hier 4 (kürzere) Mowaśśah-Gedichte cüfischen Inhalts von Abū'lmewāhib — wahrscheinlich der so eben vorgekommene Eśśinnawi — aufgeführt. Das letzte schliesst:

فقال انا هو الحق الذي لا يغير ذاته مرّ الزمان

3421. Spr. 147. 5) f. 1125-1215.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 112b: الكتاب في الابيات السُلُوكيّة

Nach dem Vorwort f. 112b:

غاید القرب فی شرح نهاید الطلب مرا . Verfasser:

عبد القادر بن شيخ العيدروسي

الحمد لله الذي شرع لقاصديه: Anfang f. 112b: الحمد لله الذي شرع لقاصدية : وله الحد الحدد طريق . . . وبعد نقد من الله تعالى على وله الحد

Kleines çüfisches Gedicht in 4 Versen (Weg zu Gott), nebst Commentar, beides von 'Abd elqādir ben śeih el'eiderūsī † 1038/1628 im J. 998 Gom. II (1590) verfasst.

Das Gedicht beginnt f. 112b:

شَهْرَ فَدَيَتَكَ سَاقَ لَجُنَّ فَي الطَّلَبِ مَيْهُمَا أَرَبا نَاهِيكَ مِن أَرْبِ
الْاحَٰذُ بِالْعَرَايِمِ نَعْتَ : Der Commentar dazu:
الرجل الحازم ومعالي الهمم دالَّة علي طبع الكرم الخ فليتنافس المتنافسون فلا تعلم : Schluss f. 121b
نفس ما اخفى لهم من قرّة اعين جزاء بما كانوا يعلمون'

3422. Spr. 147. 27) f. 399^a - 403^a.

Format etc. und Schrift wie bei 22). - Titel und Verfasser fehlt.

Ein çüfisches Gedicht desselben 'Abd elqādir el'eiderūsī, in der Mowaśśah-Form, anf.: اهلا بمسراك ايها القمر ومرحبا

منحتنى الوصل أم لي القدر به جبا

F. 400—403° enthält die Erklärung zweier, in diesem Gedichte vorkommender, Halbverse. Schluss f. 403°: الخبرني بها شيخنا المالح موسي الكشميري،

3423. We. 1704. 34-36) f. 103^b-105^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 33).

Einige çüfische Gedichte des Ejjüb ben ahmed elhalwati † 1071/1660, und zwar:

الغيض الاقدس في المقام الانفس: 104°-103° (103°-104°) الحمد لله وهو الواحد الاحدُ Anfang: الحمد لله وهو الواحد الصمدُ في كنه الاحسان وهو الواحد الصمدُ 55 Verse (Basit) lang.

2) f.1046—1056: العقد الفريد في مقام التفريد العقد الفريد الابدي الحمد لله القديم الابدي الواحد الحق العليم السرمدي الواحد الحق العليم السرمدي الواحد الحق العليم السرمدي الفودي
وله ايضا هذه الرسالة المنظومة Anfang: قانوا خفيت عن الظهور وحبّذا وحبّذا فيه النصبّ هذا الخفاء وان يكن فيه النصبّ 30 Verse (Kāmil) lang.

4) f. 106: الكلام على هذا البيت له ايضا Çūfische Erklärung des Verses:

ومن بين احشائى الدنان تصاعدت ولم يبق منها في الحقيقة الا اسم

قد تقرر أن الخمرة عبارة عن تجلّى المحبوب :Anfang فهو في العبين وغيره في الرسم والاسم : Schluss f.106b

/ 3424. Pet. 550.

8vo, 17-23 Z. (20 × 14²/₃; c. 19 × 13^{cm}). — Zustand: an den Seitenrand der Blätter ist des Formates wegen etwas angestückt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

a) F. 87^a—89^a einige Gedichte meist çüfischen Inhalts, von عبد الغنى النابلسى النابلسى † 1143/1730; darunter ein längeres mit dem Anfang: شهدت بان الله اصلولايتى وقد من بالتصريف فى كل حصرتى F. 88^b eine قصيدة منفرجة in 45 Versen, mit dem Anfang (Habab):

ما الشدة اللا للفرج وستاتى انواع الفرج

b) F. 89^b—93^a. In incorrecter Prosa, Erläuterung çüfischer Begriffe und Ansichten, z. B. über das Verhältniss von Lehrer zu Schüler etc.

Schrift: ungleich, kräftig, rundlich, vocallos. — Abschrift: um etwa 1800.

F. 94^b Tabelle der Ofmänischen Sultäne, von الغازي an († 727) bis auf الغازي.

3425.

Einige andere Qaçtden desselben sind:

- 1) Mo. 307, f. 75^b 79^a. Dieselbe ist 212 Verse lang u. betitelt: القصيدة العينية Anfang: فريدة حسن وجهها البدر طالع اشاهد معنى لطفها واطالغ (= Spr. 1125, f. 34^b).
- 2) Pet. 351, 3, f. 141^b. Die Qaçīde ist 53 Verse lang. An fang (Hafif): شبّب الريح والسوَبْجع غنّا والدجي راف والنديم آطُمأنّا

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titel f. 48a: هذا الشرح بقية الله خبر بعد الغناء في السير ebenso im Vorwort. — Verfasser f. 48a:

عبد الغنى النابلسي

الحمد لله وسلامه علي عباده : Anfang f. 48b: الحمد الاعزة العزة العزة العزة العزة العزة العربة العرب

Commentar des 'Abdelgant zu 5 von ihm verfassten çüfischen Versen, deren erster: حروف المباذي والمعاذي تنوهت

مقاصدها فهني التي لم تكن تقري

للروف ج حرف وهو طرف الشي المحرف للبل : Er beginnt لأبيل : Schluss f. 56b لاتسع بنا المجال ولكن ناهب المجال ولكن فا

زمان الشقاق والحمد لله على كل حال النخ

F.50 ein Gedicht çüfischen Inhalts, das nicht in seinen Diwän aufgenommen ist; es beginnt: كل شيء في علمه لن يزولا وطلوعا تري له وافولا

3427. We. 1756.

Format etc. und Schrift wie bei 3). — Titel f. 46^a (und f. 46^b Ueberschrift):

الحمد لله والصلاة والسلام Anfang f. 46b. . . . عبد الغنى . . . عن معنى هذه الابيات . . . طلبت الغيب بالغيب وجدت الغيب بالغيب

Erklärung von 6 Versen eines ungenannten Çuft, von demselben 'Abdelganı. Dieselbe beginnt: الغيب اي الغايب الغيب العقل والحس النخ und schliesst f. 476: والكلمات ليس لها اول ولا آخر والله الاعلم والاحكم النخ

/ 3428. We. 1782.

Kl.-8°°, c. 15 Z. (15×10; 11×6¹/2-7¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: grob, gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Titel fehlt. Verfasser fehlt: s. Anfang.

قال شيخنا واستاذنا . . . سيدي : Anfang f. 93° عمر الخلوتي البيافي . . . ساله يوما انشيخ . . . حسين العطار عن بيت لسيدنا . . . عبد الغني النابلسي . . . فقال مجيبا . . . الحمد لله الذي كشف بالنور المحمدي الغطا . . . وبعد فقد سانت ايها المحب الن

Erklärung eines Verses in einer Qaçide des عبد الغنى النابلسى, deren Anfang (Kāmil): طوبي لمن كشفت بصيرته الغطا واتاه من مولاه انواع العطا Der Vers selbst ist nicht ganz angeführt, sondern nur sein Anfang: طه النبيّ تكوّنت. Die Erklärung ninmt hauptsächlich auf den alten Vers (Wāfir): الا يا قومنا ارتحلوا وسيروا فلو ترك القطا ليلا لناما Rücksicht und erklärt ihn — und damit auch jenen Vers - in çüfischem Sinne.

وبما ذكرناه يظهر معنى البيت: Schluss f. 100b للذكي الفهيم ... وافضل الصلاة والتسليم ... ما فاح من مسك الختام عطر تميم وتحمله نسيم أمين وللد لله وحده تت

Schrift: gross, rundlich, vocallos, deutlich. — Abschrift von موسي المسباعي الحمصي الشافعي الخلوتي im Jahre ¹²³³ العدم المسباعي المسب

3429. We. 1805. 12) f. 114^a-123.

Format etc. und Schrift wie bei 11). — Titel fehlt; nach der Unterschrift:

الجواب الشافي واللباب الكافي

Verfasser fehlt; es ist

مصطفى بن كمال الدين البكري الصديقي

Anfang:

الحد لله الذي قد الهما من شاء عن سرّ اللقا فاستفهما

Ein Regezgedicht (auf La reimend) des Muçtafā ben kemāl eddin elbekri ecciddigi \dagger 1162/1749 (1161), in welchem er Auskunft über die Çüfik und welchen Weg der Anfänger darin einzuschlagen habe, giebt. - Schluss f.123b: وآله ومحبه وتابعيه ما ابتدى النظم به واختتما (Im Text unrichtig ثم تابع für ثم تابع).

3430.

1) We. 1805, 11, f. 1086-114.

Format etc. und Schrift wie bei 10). - Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist

مصطفى البكري

الحمد لله الكيم الوهاب الحمد لله الكيم الوهاب وبعد فقد وقفت على قصيدة لبعض السادة الخطاب المز

Derselbe Muctafa elbekri war auf eine Qaçıde gestossen, çüfischen Inhaltes, deren يا ,ب بالشيخ الجنيد وآله :Anfang (Kāmil) - ausgezeichnet zwar, aber voll überschwenglicher Liebesergüsse. Als ihn daher ein Freund bat, ihm dieselbe zu leihen, vertröstete er ihn bis auf morgen und dichtete in demselben Versmaass und in derselben Anlage eine Qaçide, in welcher er Gott bittet, um der und der frommen Männer willen das Herz des sehnsüchtig frommen Dichters zu läutern und zu erweitern.

Anfang f. 109a:

ادعوه بالسر المصون وآله وبعرشه الاعلى بنور جماله

2) We. 231, 3, f. 67^b—68^b.

8vo, 15 Z. (Text: $17^{1/2} \times 9^{1/2}$ cm). — Zustand: fleckig u. schmutzig, Schrift von schlechter Hand, aber nicht undeutlich.

Eine Qaçide desselben Dichters, anfangend: فنوم الموالي طرق جنبي وفيص الموالي على سنني

3431. We. 1759. 5) f. 47 - 63.

8vo, 23 Z. $(20^{1/2} \times 15; 14^{1/2} \times 9^{1/2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut; gegen Ende fleckig. - Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 47ⁿ (ebenso im Vorwort f. 48^a):

كشف اللغام والستورعن مخدرات ارباب الصدور السيد منصور السرميني .Verfasser HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

الحبد لله الذي انطق: Anfang f. 47b: حكمته السنة احبته . . . أما بعد فيقول . . . منصور قد تذاكرت في بعض الايام مع احبة اعلام المخ

In einer Freundeszusammenkunft, in der von çüfischen Vermächtnissen und Versen die Rede war, hatte Mançūr essarmini, um 1170/1756 am Leben, sich über den Sinn einiger solcher Verse ausgesprochen und hat nun in dieser Schrift seine damaligen Auseinandersetzungen, auf Wunsch des عبد الرحمن المنتسب للعريش, in Form eines Commentars zu den erwähnten Versen niedergelegt. Es sind deren 3, zuerst: عليك بارباب الصدور فمن غدا مضافا لارباب الصدور تصدرا عليك هو اسم فعل امر: "Der Commentar beginnt f.48 يمعني الزم... بأرباب الصدور الباء للمصاحبة اوالاستعانة الز النصير من الامر بالمعروف والنهى : Schluss f. 63*

عبى المنكر والبك النظر فيما يظهر وصلى الله وسلم . . . وجعلنا ووالدينا واحبابنا من الفايزين بجنات النعيم٬

Im Unreinen fertig im J. 1169 Sa'ban (1756).

Schrift: ziemlich gross, kräftig, etwas rundlich, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. Der ganze Text in rothen Doppellinien. - Abschrift um 1180/1786.

3432. Spr. 889.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

قال الشيخ الفقيم الامام Anfang f. 86b: ابو الحسن على بن محمد بن يوسف الخزرجي نفع الله به الحمد لله الذي فتح القلوب لمطالع معرفته . . . أما بعد فقد سالني بعض الفصلاء المعشرات الخزرجية في اشارات الصوفية

Cufische Gedichte des 'Ali ben mohammed elhazregī, in Zehnzeilen mit Tahmis, alle in Tawil und nach dem Alphabet geordnet (also 29 Gedichte). Anfang:

البيكم فراري منكم ولجائى - -اذا لم افز من حبكم بدوائي فقد عز دائي فيكم وعزائي يعد افتقاد النفس للعود عدة "Schluss f. 107°: العود عدة التقاد النفس للعود عدة التقاد النفس العود عدة التقاد النفس العود عدة التقاد الت ويذهل عن حر الطوي خشية الطي

3433. We. 1664.

102 Bl. kl.-8°°, 11 Z. (15¹/2×10; 10×6°m). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, etwas dünn. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt; er ist nach dem Vorwort f. 6°n:

الحمد لله الذي هدانا للاسلام: Anfang f. 3b: مربعت فيقول . . . احمد الملقب بالمسلم الموصلي الشافعي القادري مولدا ومذهبا وطريقة المامق الله على ستجادة الطبيقة المخاص على ستجادة الطبيقة المخاص

Commentar zu dem çüfischen Gedicht: in welchem die Einrichtungen, كف الظلام Bräuche und das Verhalten in einem religiösen Orden behandelt werden. Die Poesie darin ist nach dem Verfasser des Commentars schwach, aber der Inhalt ist voll von Geheimnissen; der Verfasser des Gedichtes sei wahrscheinlich ein Aegypter, vielleicht habe es الغيارى verfasst. Der Verfasser des Commentars, Ahmed elmosallim elmauçili elqadiri, schickt eine Einleitung vorauf (f. 6ª ff.), in welcher er angiebt, auf welche Weise Jemand die Zulassung und den Eintritt in die Gemeinschaft einer besonderen Çuft-Verbindung erhält. Dann beginnt die Erklärung des Gedichts; und zwar wird in der Regel 1 Vers (oder auch zwei) ganz mitgetheilt (mittelst der Worte: قال الناظم), dann folgt der Commentar. So zuerst f. 116: قال الناظم ان صدروا شيخ الطريق تصدر

اهل الحرف من دل ناج ناجب يعنى اذا اجتمعت النقباء والعلماء واهل الطريقة والحرف على رجل كامل الخ

Zu der Stelle des Gedichts f. 64*:

هذا المعما الكلام المبهم له شرح عند الذي لا يدري على البساط وللع السجادة والشدوالعهد الذي فصدري على البساط وللع السجادة والشدوالعهد الذي فصدري (64 der Verf. des Commentars einen Excurs hin-على المسايل الطريقة والسجادة والعهد (64°): فصل في ذكر مسايل الطريقة والسجادة والعهد (70°)

Weiterhin kommt noch ein Abschnitt (70°): فصل فيبيان الامانات الاربعة التي لا بدمنها لابن الطبيقة ان يعرفها فيبيان الامانات الاربعة التي لا بدمنها لابن الطبيقة ان يعرفها Das Gedicht schliesst f. 81^b:

علي ما قال عليه جبرائيل على وفاء العهد باذن الغالب ومن عمل شيخ او نقيب ايش ينفع الداجب الله يكن يعرف شروط الواجب

Es gehört dies Gedicht zu der neueren Gattung, welche الدوار heissen. Der Verfasser des Commentars hat die 5 letzten Strophen hier fortgelassen, weil sie von dem bisherigen Inhalt Verschiedenes — Prophetenlegenden — enthalten. Statt dessen giebt er noch schliesslich f. 82° einen Nachtrag zu demjenigen, was er schon vorher in seinem Commentar an mehreren Stellen über das الشق — eine Art mystischer Einweihung — beigebracht hat; und f. 85°:

ويطلع بالكاس والابريق في ما يدعون: Schluss f.86b في البركة لصاحب الطعام وليكون هذا آخر التذليل المخ Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gefällig, deutlich, fast vocallos. — Abschrift c. 1100/1888.

F. 87 ff. enthält Legenden über Instrumente zum Haar- und Nägelabschneiden und deren Gebrauch an verschiedenen Tagen; ferner 91 ff. Fragen und Antworten çüfischen Inhalts; 97 ff. Liste der durch 'Alı Eingeweihten (المشمودون) und derer, die von سلمان الفارسي eingeweiht worden u. s. w.

3434. Spr. 1143.

80 Bl. 8°°, 8-9 Z. (19×11; 11×6½°m). — Zustand: sehr wurmstichig, nicht frei von Flecken. — Papier: zieml. stark, gelb, glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel: أجزاء من ديوان تصوف. Der Verfasser nicht genannt.

Aus der Unterschrift erhellt, dass dies Werk ein Autograph des ungenannten Verfassers ist, der es im J. ¹²⁰⁴/₁₇₉₀ schrieb. Dieselbe Jahreszahl steht auch sonst als Unterschrift, z.B. f. 7^a. 6^a.

Anfang f. 1b (Basit):

احواش صيد باصهاري على دَغَرِ احبّ قنصامن الافلاج كالبدر

Nach der allgemeinen Einleitung folgt f. 6^a das besondere Vorwort zu dieser Sammlung in etwa 1100 Versen, in verschiedenen Metren,

No. 3434-3438.

die den Titel führt: رَوَع النقايق, in welcher die Zustände (احوال und احوال) der Çüfis auseinandergesetzt werden. Das Werk ist in verschiedene, meistens kürzere, Abschnitte mit Ueberschriften getheilt. — Schluss f. 79b:

بتمتع وقراءة وبنظرة وجفطها فيمن بالنبى البَلغ

Schrift: Persischer Zug, klein u. flüchtig, mit rothen Ueberschriften. Der Text in rothen u. blauen Strichen eingerahmt; mit 2 Frontispicen.

/ 3435. Spr. 872. 6) f. 173⁶-177⁶.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Verschiedene Gedichte çüfischen Inhalts. Darunter f. 173 eine Qaçide (30 Verse) des ابو العباس احمد بن عبد الله بن محمد الطبري المكي † 694/₁₂₉₅, beginnend (Ramal):

كل شيء ما سوي ان تغصبوا او تصدوا هين مستعلَبُ

3436. Lbg. 1041. 9) f. 133-137.

Format etc. und Schrift wie bei 5).

Einige çūfische Gedichte, zuerst f.133° das: انا الموجود فاطلبنى تجدنى — لا تجدنى (= Spr.1219, f.120); dann f.134° das Gedicht des يا من يري الخ ; mit einer erweiterten Ausführung. Dann folgen f.135 bis 137 theils einige abergläubische Mittel, theils auch Gebete, darunter عناء الاستخارة zu besonderen Zwecken, mit abergläubischer Beigabe.

3437. Pet. 94.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Ueberschrift: هذه المقامة للمهلبي المراقشي سامحه الله تعالى

Der Titel ist gewöhnlich: البهلولية البهلول المخنون und als Verfasser gilt البهلول المخنون. Einige Anekdoten über ihn stehen in Pet.94,12,f.49-52 (u.62-63* ähnlich Anekdoten über .).

Anfang:

نقلف من رزقي لاش والخلاف يرزقني انا ما لي فياش واش عليا مني

Dies Gedicht in 29 Strophen zu je 4 Halbversen schärft Genügsamkeit u. Frömmigkeit ein. (Worauf noch einige dem تابط شترا zugeschriebene Verse folgen, die auch in Pet. 666, f. 208^b stehen.)

Dasselbe Gedicht in: Spr. 1101, f. 90^b; 162, 7, f.130^b. We.294, 3, f.8; 1238'. Pm.654, 3, f.308^b. Mit Ta'śir: We.1735, f.1. Spr.490, f.32.

3438. Lbg. 189.

40 Bl. 8°°, 19 Z. (20×14; 14×8¹/2°m). — Zustand: fleckig; Bl.1 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 2ⁿ:

2" ازالة العبوس عن قصيدة ابن عروس لحمد بن محمد بن عبد الرحن بن على البهنسى العقيلي الشافعي الخلوتي النقشبندي شمس الدين

الحمد لله الكريم الفتاح الرزاق: Anfang f. 1b: ... وبعد فهذا شرح لطيف ... على القصيدة المنسوبة الي الشيخ ... المكنى بابن عروس المغربى وقيل انما هي منسوبة الي عثمان وشرف المغربيين الخ

Gemischter Commentar des Mohammed ben moh. ben 'abd errahman elbehnest, gest. etwas nach 1000/1591, zu derselben Qaçıde, welche hier dem Ibn 'arus beigelegt ist. Mit diesem ist vielleicht خدم بن شعبان بن geb. 870/1465, † 949/1542, oder خلف الصبروطي المصري موس التونسي حوس التونسي حوس التونسي

نقلق اي ننزع اذ القلف : Beginnt f. 2b الأنزعاج يقال بات قلقا واقلقه غيره من رزقى هو ما ينتفع به والجمع الارزاق لاش لغة مغربية في ليش التي اصلها لاي شيء والتخلاق اي المقدر للامور المخ

وايش عليا منى لكنا جميعا : Schluss f. 39b: نسالك اللهم بعلمك الغيب ... ان تحيينا ما علمت الحياة خيرا لنا... اللهم اجعل هذا الدعاء صلة بينى وبينك ... والله يقول الحق وهو يهدي الى سواء السبيل وصلى الله الخيل Der Commentar ist vollendet i.J.992 Gom.(1584).

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1063 Śawwāl (1658) von بن عبد الله بن عبد الرحمن بن عبد الله ين عبد الله ين عبد الشافعي zu eigenem Gebrauch.

3439. We. 1460.
3) f. 96-98. 94^a.
(Text: c.
$$16^{1}/2 \times 11^{cm}$$
.)

eines un-موشّم eines ungenannten Cuft u. einem anderen kleinen Gedicht,

a) f. 96^b. 97^a einige kurze Gedichte des نجم الدين أبن اسائيل

b) f. 97^a—98^b mehrere Gedichte des Çūfī محمد آبن أبي الوفا الشاذلي المالكي الانصاري deren längstes so anfängt (Kāmil):

قدحت زناد الراح في الارواح قبسا فاغنتنا عن المصباح

c) f. 94° ein cufisches Gedicht, zur Annäherung an Gott auffordernd, 28 Verse, beginnend:

1 3440. Pm. 9. 9) S. 233 (8vo. 19 Z.).

Ein cufisches Gedicht in 8 Vierzeilen, das من منظومات الاخ الصالح في الله : überschrieben ist

An Stelle dieser Zeile hat ursprünglich etwas Anderes gestanden, das jetzt ausradirt ist. Vorher geht eine Zeile in rother Dinte, welche jetzt verwischt und unleserlich ist. Unter dem Obigen wird حمد وفا الشاذلي zu verstehen sein; er lebt um 1020/1611. Das Gedicht fängt an:

Am Schluss der Seite folgen noch 2 Verse eines anderen ähnlichen Gedichtes.

Schrift: deutlich, ziemlich klein, vocallos. - Abschrift c. 1050/1640.

/ 3441.

1) We. 239, 5, f. 24^{a} — 25^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 2. (nur f. 25b viel enger).

Qaçide eines Ungenannten, beginnend (Tawil): فحتى على جنّات عدن فانها منازلك الاولى وفيها المختم

Stellenweise voll poetischen Schwunges; von dem Verzicht auf weltliche Lust und der Hingabe in Liebe zu Gott handelnd. 105 Verse.

Schluss f. 25b:

على ربّهم طول الحيوة وجوههم على منهم قد سنّه فهم هم

2) Pet. 238, 2, f. 21b. 22a.

8vo, 25 Z. $(20^{2}/_{3} \times 15; 15 \times 10^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber. - Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. - Titel und Verfasser fehlt; vielleicht von

بنت الميلق † ⁷⁹⁷/₁₃₉₅.

Eine cüfische Qacide in 64 Versen, anfangend: من ذاق طعم شراب القوم يدريه ومن دراه غدا بالروح يشريه Schluss f. 22a:

وترتوى من شراب الانس صافية باسعد من بات مملوًا يصافيه Schrift: klein, eng, deutlich, vocallos. - Abschrift von سلطان بي ناصر للبوري الشافعي i. J. 1103 Çafar (1691).

3) Pm. 15, 14, S. 170—172.

Format etc. u. Schrift wie bei 6. - Titelüberschrift: هذه عينية للعمرى

Anfang (Kāmil):

لى منك انوار على لوامع تجمال وجهك في فؤادي طالع Cüfische Qaçide, 52 Verse lang.

4) We. 1815, 5, f. 63.

8vo, c. 16 Z. $(18^{1}/_{2} \times 14; 15^{1}/_{2} \times 12 - 13^{em})$. — Papier: gelblich, stark, glatt. - Schrift: schlecht, vocallos, um 1750.

Ein mystisches Gedicht, ohne Angabe des Verfassers, das beginnt (Hafif):

اضرم الدمع في الحشاشة نارا حين قالوا شط للبيب وسارًا

Es ist hier 27 Verse lang, aber damit nicht zu Ende; der Rest fehlt.

> 5) We. 1778, 2, f. 13b. $(19 \times 14; 15^{1/2} \times 10^{1/2} cm).$

Ein çüfisches Gedicht von 19 Versen (vielleicht damit noch nicht zu Ende), eines Ungenannten, anfangend (Ramal):

كن مع الله تو الله مَعَكُ واترك الكلُّ وحاذر طمعَكُ

6) Pet. 691, 5, f. 33^a. (Text: 15×10^{cm} .)

Ein Gedicht mit der Ueberschrift, das mit dem weltlichen Anfang (Tawil):

الا قل لليلي أن حللت حماها بأن فؤادي لا يحب سواها einen tieferen Sinn verbindend alsbald religiöse Färbung annimmt und schliesst:

عليك من الرحمن ازكي تحيّن مدا الدهر والايام لا تتناها

للشيخ عمر بن الفارض Oben am Rande steht als Verf., aber in seinem Diwan kommt es nicht vor.

3442.

1) Spr. 2005, f. 26°. Eine Qaçide des أنحمد الوفائي in 26 Versen. Anfang (Kāmil): كلى بالملاحة كل كون شاهِدُ وعليه من انوار حسنك شاهِدُ

2) Spr. 869, 2, f. 54^a. Eine Qaçıde des الشيخ يونس الفتى in 11 Versen, anfangend: سلكت الهوي وحدي واخفيت مسلكي

وقلت لهم سيروا واسري على اثري

Andere cufische Gedichte, ohne Angabe des Verfassers, stehen in: We. 1624, f. 3a; 1691, f. 32*-35*; 1704, f.78b; 394, f.77b. Spr. 1242, f. 1^b; 855, f. 135^b. We. 1704, f. 82^a; 702, f. 48. Spr. 882, f. 19b; 299, f. 40. Pm. 41, S. 346; 22, S. 343. We. 1704, f. 86^b; 1622, f. 95^a. Pm. 557, f. 272b. We. 1747, 8, f. 124. Spr. 901, f. 73b. Pet. 605, f. 41. We. 230, 4, f. 36a-37. Pet. 312, f.105b. Pm. 159, f. 47a. 61b. We. 1739, f. 78. Lbg. 607, f. 1a. Erklärung einiger çüfi-(ولدت ابي من قبل الله والها النخ) scher Verse in We. 1843, f. 22b. — Ueber den Spruch . We. 120, f. 66. 67° انا الموجود فاطلبني تجدني in Mq. 127, الشهاب السهروردي Aussprüche des f. 33. 34*. Andere Sätze erörtert in Pet. 684, f. 37. 38^a.

3443.

Andere çüfische Dichtungen sind von:

1) براهیم بن محمد بن ابراهیم اننفزی † 659/1261.

- يوسف بن موسى بن سليمان الجذامي المتشاقري (2) um محمد البهيج ونفح الاربج .1. d. T.
- 3) عبد الله بن اسعد اليافعي اليمني (3 tu.d.T. عبد الله بن اسعد اليافعيا في مدح شيوخ من الاصفياء u.d.T.
- 4) تاميلق ناصر الدين بنت الميلق ناصر الدين بنت الميلق ناصر الدين يسلط الملك بن und Commentar dazu von عبد الملك بن 1006/1597 (u. d. T. جواعد السلوك الماك ا
- 5) العلواني (تائية) المحمد بن عمر التحمامي العلواني (تائية) u. d. T. اعذب المشارب في السلوك والمناقب
- 6) خصر بن حسين المارديني † 1022/1613 (تائية).
- رتائيغ) العلمي (تائيغ) عمر بن عمر بن عمر العلمي العلمي (تائيغ).
- عبد النقادر بن ابي الفييض محمد الحلبي (8) . (قصيدة تائية) د. أبن قصيب البان (قصيد البان).
- على بن عبد الواحد بن محمد السلاجماسي (9) منظومة في التصوف 1057/1647, u.d.T. (السجلماسي)
- 10) نُقَل بن على بن المحد التحشيبي الغيثي نام. بن على بن المحدالية السالك التي رضي الملك und Commentar dazu von ihm selbst: ايضاح المسالك .
- 11) حسين بن محمد بن ابراهيم المصرمي (11) + 1078/1676 حسين بن محمد بن ابراهيم
- 12) السوسى المربعتى السوسى † 1090/1679, u. d. T. منظومة في التصوف.
- 13) الزهري الازهري الخاجازي الازهري (13 تنبيه الافكار للنافع والصار .u.d.T (ارجوزة في التصوف) الجماع الاياس من الوثون بالناس .und auch
- 14) أحمد بن عبد المنعم بن يوسف الدمنهوري (14 تعمل المنهوري (14 تعفق الملوك علم التوحيد والسلوك .

9. Buchstaben- und Qorandeutung.

3444. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 176*:

الرسالة القدسية في اسرار النقطة الحسية

Verfasser: ابو العباس احمد الهمداني

الحمد لله الذي ظهر بما شاء : Anfang f. 176 لمن شاء بمشيته الازلية . . . وبعد فلما شاع بين اهل العلوم ان ارفع العلوم واشرفها علم التوحيد البخ

Ueber die mystische Bedeutung der Buchstabenpunkte, von Ahmed elhamdanī abū 'l'abbās; in Pm. 15, 6 heisst er zakī eddīn, Schüler des Elqōnawī + 678/1274, lebt also um 680/1281. Nach HKh. ist es على بن شهاب + 786/1384.

ونهاية درجات كمال العارفين : Schluss f. 187b ونهاية درجات كمال العارفين الرسالة والحمد لله وحده المحلق للد الله. HKh. III, 6267.

Pm. 15, 6, S. 59-78.

8vo, 21 Z. (21 \times 15; 15 \times 9^{1/2^{cm}}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier etc. und Schrift (aber sorgfältiger) wie bei 1.

Dasselbe Werk. Titel hat noch den Zusatz: المشيرة التي الاسرار الغيبية. Verf. s. oben. Collationirt.

3445. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titel f. 212^a und im Vorwort f. 213^a und in der Unterschrift f. 226^a:

ك" الكهف والرقيم في شرح بسم الله الرحن الرحيم الكريم الكريم الكريم الكريم الكيلاني الكريم الكيلاني الم

الحجد لله الذي كان من كنه ذاته: Anfang f.212b. الكائن في عماء غيباته . . . وبعد فاني استخرت الله تعالي في املاء هذا الكتاب . . . اجابة لسؤال اخ عارف ربانتي المخ

Diese Schrift ist von 'Abdelker Im eláili, um عماد الدين am Leben, auf Veranlassung des جيبي بن ابي القاسم التونسي المغربي سبط لخسور بن على im J. 798 Gom. II (1396) in Zebid verfasst und zwar als Antwort auf eine ihm von diesem vorgelegte Frage. Sie enthält eine Erörterung über das Bismilläh, aber nicht nach seiner sprachlichen Seite, auch nicht bloss in Bezug auf die besonderen Buchstabenkräfte, die in demselben und in der ersten Sura (wozu es gerechnet wird) liegen: sondern in Rücksicht auf die innere Seite desselben, d. h. auf die Bedeutungen seiner Wesenheiten in Betreff der بل كلامنا عليها من وجه) Majestät Gottes معانى حقايقها فيما يليف بسجحات الحق تعالى) und der Zweck ist, dadurch zur Erkenntniss Gottes beizutragen. Der Verfasser schickt einen Ausspruch Mohammeds über die Bedeutsamkeit der Formel vorauf: قال كل ما في الكتب المنزلة فهو في القبان وكل ما في القبان فهو في الفاتحة وكل ما في الفاتحة فهو في بسم الله الرحمي الرحيم وكل ما في بسم الله الرحمن الرحيم فهو في الباء وكل ما في الباء فهو في النقطة التي تحت الباء، Dann behandelt er zuerst den Punkt unter dem ب und spricht über dessen Bedeutsamkeit, dann die übrigen Buchstaben, aus denen die Formel besteht, und auch deren Wörter: alles dies in mystischem Sinne, aber doch, wie er behauptet, von orthodoxem Standpunkte aus. Es sind mehrere فصل ohne bestimmte Ueberschriften darin. — Schluss f. 226° (Ṭawīl): ولا كان ما قلتم ولا كان ما قلتا ولا يان الله الملك العلام والي هنا كان انتهاء الكلام باذن الله الملك العلام وبتمامه تم الكتاب

Abschrift v. J. 1158 Çafar (1745). - HKh. V 10989.

Pm. 158, 4, f. 32-55.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang (الحمد لله الكامن في كنه ذاته النخ), was richtig ist) und Schluss ebenso.

Schrift wie bei 3. — Abschrift vom J. الدرويش محمد القادري البغدادي von الدرويش.

Auf f. 33 folgt noch 33^A.

3446. We. 1633. 6) f. 62-69.

 $8^{\circ o}$, 19 Z. $(15^{1/2} \times 10^{1/2}; 10^{1/2} \times 5^{2/3}$ cm). — Zustand etc. und Schrift (etwas kleiner) wie bei 5). — Titel und Verfasser f. 62^{n} :

التحفة المكملة في شرح البسملة لمحمد بن ابي الوفا بن معروف الحلوتي الجوي

so nennt er sich auch im Vorwort f. 63a.

اما بعد حمد مبدي الحكم : Anfang f. 62b. مفيد النعم . . . فقد سالني بعض افاصل الاخوان . . . ان اكتب على وجه التبرك على البسملة الشريفة الخ

Erklärung des Bismilläh, mit Rücksicht auf dessen einzelne Buchstaben; auf Wunsch eines Freundes verfasst von Mohammed ben abū'lwefā ben ma'rūf elhamawī elhalwatı im J. 1034 Ďū'lhiģģe (1625). Beginnt f. 63°: الباء حرف معنى جار مبنى كغيره من الحروف البخ

وانما جعله مبتدأ لا خبرا مقدما : Schluss f. 69b المتدأ لا خبرا مقدما ولا تقديرا انتهي تم لئلا يتقدم على الله شيء لا لفظا ولا تقديرا انتهي تم Collationirt. — F. 70 leer.

3447. Pm. 412.

108 Bl. 8vo, 21 Z. (20¹/₂×15¹/₄; 18×13^{cm}).—Zustand: zieml. gut, doch nicht ohne Flecken.—Papier: gelb, stark, glatt.—Einband: Pappbd mit Lederrücken.—Titel f. 1^a:

۵ درر لطایف السر الخفی فی ذکر مورد۱ تعریف حروف الصوفی الولی

وذكر البعض من ذكر المشايخ الكاملين السنتي

ebenso im Vorwort f. 26; als ein 2. Titel steht f. 1ª am Rande:
بغية المحبيق في سر اسرار ما اودع الله تعالي
في عبادة المتصوفيين

مراد جاویش بن یوسف :"Verfasser f. 1. الخنفی الرومي الشاذلي الازهوي

الحد لله وكفى وسلام . . . وبعد فقد : Anfang f.1 الحد لله وكفى وسلام . . . وبعد فقد : Anfang f.1 التسعة سالني واردي ان اضع له شرحا لطيفا . . . على هولاء التسعة احرف الذي وضعها الشيخ الاكبر . . . في تعريف الصوفي الخ

Murād ģāwis ben jūsuf elhanefi essād'ilī hat dies Werk im J. 1046/1636 geschrieben und behandelt darin, nach dem Vorgange des Ibn el'arabi, die in dem Worte Cuft liegenden Geheimnisse; es sind deren, nach den 3 Grundbuchstaben des Wortes 3 mal 3, und zwar entsprechen dem مبر desselben die Wörter صبر, وفا ,وعد ,ورَّد Wörter و dem , die Wörter ; die Wörter فناء ,فقد ,فقد Zu dem Zwecke führt er die Ansichten einer Menge von Cufts, die sich darauf beziehen, an. Voraufgeschickt ist f. 2b eine das Leben und die Ansichten und die Bedeutung des Ibn el'arabi behandelnde Vorrede. Alsdann f. 12b ein Abschnitt über Bedeutung des Ausdrucks Çūfi. Die Erklärung der obigen Wörter beginnt f. 21*; zuerst die mit o anfangenden. Dann f. 80° die mit, anfangenden. Nach f. 82 ist eine Lücke; in derselben hat die Erklärung der Wörter mit ف begonnen. Nach f. 90 fehlt wieder etwas. Von f. 91 an werden verschiedene auf die Çūfik bezügliche Fragen besprochen, auch einzelne Begriffe erörtert, u. a. z. B. f. 97° ff. Aufzählung solcher Cufts, die der Ketzerei beschuldigt worden sind. ويطلعنا على أسرار الكلم : Schluss f. 108^b ويغمرنا بالنظرة ويزيدنا عطاء على عطاء لتلك المنحة

Das Ganze ist aber wol nur die unfertige Unreinschrift; an manchen Stellen sind Lücken frei gelassen, am Rande stehen oft Ergänzungen und Verbesserungen.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, vocallos.

3448. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. f. 314:

هذه الرسالة المستاة فخيرة الانوار وسميرة الافكار لايوب بن احمد بن ايوب القرش الخلوتي

الحمد نلد الذي ابرز ذرّات العالم :Anfang من العلم الي العين . . . أما بعد فان الحق الذي خلف السموات والارض المنز

Ejjūb ben ahmed elĥalwatī † 1071/1660 handelt hier über die tiefere Bedeutung des Buchstabens ب und das Hingelangen zur Erkenntniss Gottes. Nach der Vorrede beginnt er mit einem Gedicht (in 15 Versen, Anfang: ان الحروف هي التي تتدوّن), und bringt weiterhin überhaupt mehrere Gedichte auf den Buchst. ب bei.

امليت له اجازة ان شاء الله على: *Schluss f. 49 من صراط المحبة التي حصرة القربة نفعه الله بها وجعله من اهلها وخلقه بها علما امين *

Abschrift im J. 1066 Sawwal (1656) oder vielmehr, in Bezug auf f. 27^b, 1076, 1666. — F. 49^b—51^a leer.

Pet. 683, 12, f. 168-182.

Dasselbe Werk. Am Schluss fehlen nur wenige Zeilen; es bricht ab mit dem Verse: شربت الحبّ كاسا بعد كاس فما نفد الشراب ولا رويتُ

Pet. 485.

159 Bl. 8vo ($16^{1}/_{2} \times 10^{\text{cm}}$).

In diesem arabisch-persischen Sammelbande sind hauptsächlich Persische Abhandlungen und Stücke (f. 10—126) enthalten, dann f. 1—9 und 126—159 neben persischen auch arabische Notizen u. Stellen. So f. 149 der Anfang des obigen Werkes (der Titel f. 150° unten).

Die Zeilen laufen meistens schräg, auch in entgegengesetzten Richtungen oder am Rande hin; es scheint nicht das ganze Werk, sondern nur einzelne Stücke daraus aufgenommen. Zuletzt steht noch eine Stelle aus الله المنافقة المناف

Schrift: sehr ungleich, im Ganzen persischer Zug, klein u. gewandt; von f. 148^b an ziemlich gross, unschön, vocallos. — Abschrift um ¹¹⁵⁰/₁₇₃₇.

Ueber den Buchstaben ب als Inhalt des Qorān handelt We. 1782, f. 66^a. — Deutung der Buchstaben des Wortes مَثْرُر in Pm. 224, f. 86^b. 137^a.

/ 3449. Lbg. 554. 26) f. 321-327.

8vo, 19 Z. (20×14¹/₃: 14×7¹/₂cm). — Zustand: gut. — Papier: weisslich, glatt, zieml. stark. — Titel u. Verf. f. 321^a:

مجلس في قوله تعالي ان اربي الفتية الي الكهف لعز الدين عبد السلام ابن غانم القدسي

اعلم وفقنا الله واياك ان المسبوق: "Anfang f. 321 الله واياك ان المسبوق المخادة والمحكوم له بانهداية من مجنت طبنته الخ

Eine çüfische Betrachtung, an die Qorānstelle 18, 9 (von den Siebenschläfern) geknüpft, von 'Abd essalām ibn gānim elmoqaddest 'izz eddīn um 660/1262.

لكننى اقنع في الدنيا بلقمه : Schluss f. 327a في الدنيا بلقمه على حالى فتمشك بانيالي تمت

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift im J. 1270/1854 von البي صاصيلا المعراري

3450. Lbg. 935.
3) f. 6*-20⁶.

Format etc. u. Schrift wie bei 1).—Titel u. Verf. f.63, Z.4: الأنوار الواضحة في تفسيم الفاحة لعبد العزيز

موار الواحم في تعسير العاجم تعبد العزيا ابن احمد الدميري الديريني ضياء الدين

الحدد لله العلى المحمود الغنى الموجود الولى : Anfang المعبود... أما بعد فإن العقل عطاء شريف واشرف ثمراته العلم

Allgemeine Erklärung der 1. Sura, von 'Abd el'azīz ben ahmed eddīrīnī (heisst sonst nicht dijā eddīn, sondern 'izzeddīn) † 694/1295 (No. 2234). Von seinem cūfischen

Standpunkt aus behandelt er den Gegenstand in mehreren (ungezählten) Kapiteln. — Vgl. No.942.

زتقريب الادلّة 6 ; في معنى الحمد لله 5 ، Zuerst: f. 6 هن الحمد لله 5 ، وفي الأدكار الخمسة 9 أوقالردّ على المعطلين 4 المعنى الاذكار الخمسة العباد وذكر الشريعة والحقيقة (in 4 Kapp.); 20 ألله 14 أدكر خصائص رسول الله 20 ;

وجعلت لي الارض مسجدا : Schluss f. 20b وطهورا وبعثت الي الاحر والاسود واعطيت الشفاعة⁴ تمت HKh. I 1420.

3451. Pm. 224.

Format etc. und Schrift (etwas grösser, vocallos) wie bei 1). — Titelüberschrift:

تغسير آية الكرسى على نسان القوم Vorfassor fehlt.

الله لا اله الا هو هي اعظم اية :Anfang في القران العظيم مداولها وهو الذات الاحدية الخ

Erklärung des Thronverses (Sura 2, 256), von çūfischem Standpunkt aus, dem تفسير القرآن العظيم des عبد الرزاق القاشاني † 780/1330 entnommen. Vgl. No. 971.

وفي حقيقة للقايق والسلام على من اتبع: Schluss الهدى وسلك مسلك الانبياء عليهم الف من التحية والثناء٬

Der Grundtext roth geschrieben.—Abgeschrieben mit der لااجد بن عبد الله القادري des اجازة)

3452. We. 1707.
2) f. 23^b-24^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser:

للشبيخ صفى مسئلة في معنى قول الله تعالي ثم دنى فتدلّي في سورة النجم

قال الله تعالى تم دنى اي قرب :Anfang فتدلَى اي رجع من الحق الي هداية الخلف الخ

Çüfische Erklärung von Sura 53, 8 u. 9, vom Seili Çafı.

نصيب على حسبهم وحسب متابعية لا على : Schluss حسب المتبوع صعّم والله اعلم بغيبة واحكة والك لله وحدة

F. 25^a fünf Aussprüche Mohammeds, sonst f. 25^b u. 26 fast ganz leer.

10. Çūfische Ausdrücke.

3453. Spr. 851.
10) f. 74^b - 79^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser am Rande:

كتاب درجات المعاملات للسلمي

محمد بن الحسين بن موسى :Der Verfasser heisst السُلَمى النيسابوري الصوفى ابو عبد الرحمن

الحمد للدحق حمدة وصلواته على محمد : Anfang فواله قال أبو عبد الرحمن محمد . . . السلمي نفعنا الله ببركاته سالت اكرمك الله جميل نظرة بيان معاني الفاظ ذكرتها على حدّ الاختصار فعلقت لك حروفا الخ

Begriffserklärung einer Anzahl in theologischen und speciell in çūfischen Werken öfters vorkommender Wörter, von Mohammed ben elhosein ben mūsā essulamī a bū 'a b d errah-mān † 413/1022. Zuerst: التوب النوب النوب والرجا, النوب والرجا u. s. w. Zuletzt: المناهدة الموافقة علم اليقين وعين اليقين المناهدة الموافقة والنفاة والبقاء والسكر الانس

على لسان السفراء والانبياء واذا: Schluss f. 79b: نظر الي نفسه فرق واذا نظر الي ربه جمع . . . فهذه اجوبة مختصرة عما سالتنى . . . وبرئت من حولي وقولى واستوفقته ونعم الموفق ونعم الوكيل والحد لله المخ

3454. Pm. 466.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titelüberschrift:

رسانة شريفة للشيخ الرئيس ابي على ابن سينا في كلمات الصوفية

المحمود الله ومحمد رسول الله اللهم لك :Anfang العبادة والتسبيح والاذكار والتقديس . . . وبعد فان الصداقة التي بيننا الزمتني اسعافا في تحرير كلمات مومية الى للقايف شارحة لمقامات الصوفية ومعاني مصطلحاتهم الح

Erklärung çüfischer Ausdrücke und Begriffe, im Anschluss an eine Uebersicht der theologischen Sätze von orthodoxem Standpunkt aus. HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Auf Wunsch eines Freundes von Elhosein ben'abdallah ibn sina †428/1037 verfasst und in eine Menge ungezählter Abschnitte (نصل) getheilt. فصل اول ما اوصيك به تقوى الله المخ طاعة كا Zuerst f.70 فصل لما التمست مني ذكر حدود هَذه الامور 71^b فصل انت لا تغيب عن ذاتك وتغفل عن اعصائك ً 43° فصل وللكلمة نسبة الى القدس واخرى الى البدن 746 فصل الجهات العقلية ثلث واجب وممكن وممتنع "75 فصل من ادام فكره في الملكوت وفكر الله ذكرا صادرا 40b Zuletzt فصل كمال الكلمة شبهها بالمبادى حسب الطاقة البشرية 80^b فصل في شرح بعض مصطلحات الصوفية 81b Dieser letzte und hauptsächlichste Abschnitt führt die einzelnen Wörter, aber nicht in alphabetischer Folge, mit Erklärung vor; zuerst: اعلم أن المقام عندهم هو الملكة وهي القدرة على الشيء منى اربد من غير احتياج الى تفكر وكسب المخ Derselbe ist hier nicht vollständig vorhanden; er bricht auf f. 82b ab mit den Worten: التفرقة هي كون النفس متصرفة في القوي البدنية'

3455. Spr. 850.
2) f. 61-68².

Format etc. u. Schrift wie bei 1). -- Titel u. Verf. f. 61a:

كتاب عبارات الصوفيّة ومعانيها العبد الكريم بن هوازن القشيري

اللهم صلّ على محمد وآله : "Anfang f. 61° : وسلّم تسليما كتاب عبارات الصوفية . . . للقشيري رَهَ وَمَن ذلك قولهم الوقت والحال والمقام والمكان والحق والحقيقة والاشارة والصفا الخ

Dieses Werkchen, welchem der herkömmliche Anfang fehlt, giebt die Erklärung von 100 cufischen Ausdrücken. Ob dasselbe von 'Abd elkerim ben hawäzin elqośeiri † 465/1072 verfasst oder von einem Späteren in Bezug auf dessen Abhandlung über Çufik zusammengestellt sei, scheint mir fraglich.

Zuletzt werden erklärt die Ausdrücke: الاصطفا والوطن والسبب والنسبة

قال الثوري رحّه كلما راته : Schluss f. 68^a: ما راته القلوب سبب التي العلم وكلما راته القلوب سبب التي اليقين عذا آخر ما وجدته والحمد لله وحده Abschrift im J. 865 Gom. II (1461). — Collationirt.

3456. Spr. 1968. 3) f. $21^n - 22^n$.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser:

هذه رسالة في علم السلوك للشيخ نجم الدين الكبري

الحمد لله رب العالمين والسلام: Anfang f. 21^b: ملي خير خلقه . . . قال الشيخ . . . الكبري . . . الكبري الشريعة كالسفينة والطريقة كالحر والحقيقة كالدر الح

Negm eddin elkobarī † 618/1221 behandelt hier in Kürze die die Çūfik betreffenden Hauptausdrücke. — Schluss f. 22a: فاعلم الله الموسخر والله كذاب في دعواه وليس فعله كرامات بل هو سخر والله سجانه وتعالى اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب Pm. 15, 7, S. 78 dasselbe Werkchen.

3457. Spr. 991.

278 Bl. 4to, 17 Z. (27 × 16¹/₂; 17¹/₂ × 9¹/₂^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig, auch im Text, der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rother Lederbd. — Titel f. 1ⁿ (in der Mitte am Rande):

كتاب لطائف الاءلام

Nach der Vorrede f. 2n:

عتاب لطائف الاعلام في اشارات اهل الالهام صدر الدين محمد القونوي :Vorf. f.14

الحمد لله وسلام على عبادة الذين : Anfang f. 16 الرسوم اصطفى . . . وبعد فاتّى لمّا رايت كثيرا من علماء الرسوم ربّما استقصى عليهم فهم ما يتصمّنه كتبنا وكتب غيرنا البخ

Alphabetisches Verzeichniss und Erklärung der von den Çūfis in ihren Schriften gebrauchten wissenschaftlichen Ausdrücke, von Çadr eddin mohammed ben ishāq elgonawi † 678/1274 (s. No. 1471). Das Verzeichniss der behandelten Artikel folgt auf die Vorrede, f. 2°-12°. — Der erste derselben ist f. 12°: باب الالف والمنازل المائة التي ينزلها السائرون الى الله المئة التي ينزلها السائرون الى الله المئة التي ينزلها السائرون الى الله المئة وبطون وبطون 13°, ابو الارواح 13° etc. Die letzten Artikel sind: يوم الجعة , ينبوع مظاهر الوجود , اليقين , اليقظة , يد الله ... والمنازل المؤلفة الوجود , اليقين , اليقظة , يد الله المؤلفة , يد الله المؤلفة , يد الله المؤلفة ... والمؤلفة المؤلفة ... والمؤلفة المؤلفة ... والمؤلفة المؤلفة المؤلفة ... والمؤلفة المؤلفة ... والمؤلفة المؤلفة ... والمؤلفة المؤلفة ... والمؤلفة ..

كان من اوقات الابتداء او :Schluss f. 278b فيما بعد ذلك كما اشار شيخ العارفين الي ذلك في قصيدة نظم السلوك

وكلّ الليالي ليلة القدر أن دنت كما كلّ أيام اللقا يوم جمعة

Schrift: Persischer Zug, kräftig, zieml. gross, vocallos, etwas flüchtig. Collationirt, am Rande nicht selten Verbesserungen u. Zusätze. -- Abschrift i. J. 1134 Ramadan (1722).

HKh. V 11111 meint dies Buch; statt الأفهام im Titel ist aber الألهام zu lesen. Der Verf. daselbst nicht genannt.

No. 11112 ist der Titel unseres Werkes; aber der dort angegebene Verfasser ist verschieden.

3458

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Pm. 128.

193 Bl. 4°, 19 Z. (27³/4×17: 18×9²/3°m). — Zustand: ziemlich gut, doch von f. 171 an wurmstichig und dadurch bis zu Ende der Text in den obersten Zeilen mehr und mehr beschädigt. Die Wurmstichlöcher, zuletzt sehr gross, mit Papier ausgebessert, der Text aber nicht ergänzt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel derselbe. Verfasser (unrichtig): الدين الدين.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, deutlich, fast vocallos; von f. 77 an Persischer Zug, klein und gefällig. Kapitelüberschriften und bis f. 50° auch die Stichwörter im Anfang der einzelnen Artikel roth; letztere von da an roth überstrichen. — Abschrift im J. 1048/1638 von

2) Spr. 992.

205 Bl. 8°°, 19 Z. (20 × 13; 13¹/2 × 6³/4°m). — Zustand: sehr wurmstichig, der Rand oft ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, ziemlich dick. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Anfang fehlt, 25 Bl. (= Spr. 991, f. 1—25°, Z. 15). Nach f. 55 fehlt 1 Bl.

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, vocallos. Die Stichwörter der Artikel roth. Die Schrift in gelben u. blauen Strichen eingerahmt. — Abschrift im J.996 Sawwäl (1588).

3459. We. 1812. 4) f. 48 $^{\circ}$ -66.

Format etc. und Schrift wie bei 3). — Titelüberschrift u. Verfasser: كا اصطلاح الصوفية والكلية والكلية والكلية والكلية والكلية المقاسم بن سعد بن محمد بن عبد الرحمن الغذري المشهور بالرقام

الحمد لله وسلام على عبادة Anfang f. 486: عبادة الذين اصطفى . . . أما بعد فانه سالنى من يجب اسعافه وبالمصمار انصافه أن أجمع له شرح الفاظ الصوفية التى تداولها المحققون من أهل الله الخ

Erklärung der hauptsächlichsten, nicht aller, çüfischen Ausdrücke, von Elqāsim ben sa'd ben mohammed essabti ettūnisī eççūfī erraqqām śems eddīn abū 'lfaḍl † 705/1805. Er beginnt f.48b mit: فصل جنوي على مقدمة وتمهيد فصل آخر في الخواطر 49b فصل آخر في الخواطر في ال

Eine weitere eigentliche Eintheilung in فصل findet nicht statt. Die Aufführung der einzelnen Ausdrücke ist nicht alphabetisch; die ihnen beigegebene Erklärung ist kurz und bündig. Der letzte Artikel التوحيد f. 64b ist etwas ausführlich behandelt. Das Ganze schliesst mit einer kurzen Vermahnung (وصية). — Schluss f. 66°: والسلام الاتم الاكمال الاعم على اهل الله كافة وعليك والسلام الاتم الكريم والولى الحميم ورحمة الله وبركاته اليها الصديق الكريم والولى الحميم ورحمة الله وبركاته

F. 52^b ist leer gelassen; es fehlt daselbst der Text. Die Stichwörter sind roth geschrieben.

3460. Spr. 993.

55 Bl. 4°°, 19 Z. (22 × 12; 17 × 6¹/2°°). — Zustand: wurmstichig, besonders im Rücken; öfters ausgebessert. — Papier: bräunlich, ziemlich dünn u. glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel fehlt; er ist:

اصطلاحات الصوفية

Verfasser fehlt; er ist:

عبد الرزّاق بن ابي الغنائم القاشاني

الحمد لله الذي تجانا من مباحث : Anfang f.1 الحمد لله الذي تجانا من مبالمق والافصال . . . أما بعد فاني لما فرغت من تسويد شرح كتاب منازل السايرين الح

Alphabetische Erklärung çufischer Ausdrücke, die von den Lesern (besonders in dem Commentar zum (منازل السايريي) nicht verstanden waren, von 'Abd errazzāq elqāśānī † 790/1380 (No. 872), welcher sein Werk dem غياث الدين فصل الله بن ابي الخير auf dessen Veranlassung es entstanden war, gewidmet hat. Das Werk zerfällt in zwei Hanpttheile (قسم). Das 1. منا المصلحات ما عدا القامات المذكورة باسرها في متن الكتاب المصلحات ما عدا القامات المذكورة باسرها في متن الكتاب [Das 2. : في بيان تفاريع : Jenes ist alphabetisch, das 2. eingetheilt wie jenes Werk (s. No. 2826) (مرتب على ترتيب الكتاب مبين في كل قسم لتفاريع كل باب)

فهو الحجاب الكتيف الحائل : Schluss f. 55^b: بين القلب والايمان بالحق والغين نعول عن الشهود او احتجاب عنه مع صحة الاعتقاد والحمد لوليه والصلوة على نبيه تمت الرسالة بالقسم الواحد

Vorhanden ist von dem Werke hier also nur der erste Theil. — Nach f.47 fehlt 1 Bl.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Abschrift c. $^{1000}/_{1591}$. — KHh. I 816 (u. V 11112).

/ 3461.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Glas. 70, 2, f. 7-47.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — F. 25 bis Ende ist in der oberen Hälfte des Textes ein grösseres Loch, das aber ausgebessert und ergänzt ist. — Titel und Verfasser fehlt, steht in der Unterschrift:

القسم الاول من ر" القاشاني في اصطلاحات الصوفية

33*

Der Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt im Buchstaben : وهو اللوح المحفوظ والكتاب : والكتاب الخصرة الاحديث الم

2) We. 1765, 4, f. 21-62^a.

8vo, 19 Z. (18 × 13¹/₂; 12 × 9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich unsauber und besonders gegen Ende fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel u. Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 21°, 1 mit dem Artikel: أحصاء الألهبية (E. We. 1726, 1, f. 2°, Z. 4). Aber der Anfang ist nach dem Schluss auf f. 61°, 2 bis f. 62°, 8 nachgeholt, ganz so wie bei Spr. 993, nur sind die Artikel الأحد، الاتصال المتحدية ausgelassen.

Schrift: kleine Gelehrtenhand, etwas flüchtig, doch nicht undeutlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift um 1000,1434.

3) Pm. 236, 11, f. 56b-93a.

8vo, 17—20 Z. (Text: 13—14 × 9—10^{cm}).— Zustand: nicht ohne Flecken; Bl. 56 am Rande ausgebessert.— Papier: gelb, glatt, stark.— Titelüberschrift von späterer Hand, aber richtig.

Schrift: ungleich, im Ganzen ziemlich klein, besonders zu Anfang, nicht undeutlich, vocallos. Die Stichwörter meistens roth. — Abschrift c. 1000/1591.

4) We. 1814, 1, f. 1-18 u. 80-93.

123 Bl. 8°°, 25 Z. $(20\times 14^1/2; 14-14^1/2\times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser f. 1°:

Die Blätter folgen so: 1-14. 87. 88. 15-18. 80-86. 89-93.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter u. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1020 Rab. II (1611) von خمد بن زين الدين الخياط الحموي zu eigenem Gebrauch.

5) We. 1726, 1, f. 1-34*.

128 Bl. 8vo, 23 Z. (20¹/₂×14; 16×8¹/₄^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1088 وعلى بن محمد الشهير بالسابق الديري على محمد الشهير بالسابق الديري

6) Pet. 605, 1, f. 1-38.

41 Bl. 8°°, 15 Z. (21 × 15; 15³/4 × 10¹/2°m). — Zustand: lose Lagen im Deckel; besonders im Anfang fleckig und unsauber; nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, grob, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel und Verfasser f. 1°a:

مصطلحات الصوفية للاستان القاشاني In der Unterschrift f. 38a:

الاصطلاحات الذوقية

Schrift: zieml. gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Nach f. 23 fehlen 4 Blätter.

7) Mq. 43, 2, f. 45-78.

Format etc. u. Schrift (zu 13 Z.) wie bei 1. — Titel und Verfasser fehlt. — Von f.53 an ist die Schrift enger (zu c. 21 Z.) und sehr gedrängt, doch nicht undeutlich, von etwas älterer Hand.

F. 45° enthält in grosser, rundlicher, unschöner Schrift eine Erklärung von Sura 33, 41 (das Gebet und speciell das الذكر betreffend). F. 79: Türkisch.

8) Lbg. 300, 4, f. 144b-163a.
Format etc. u. Schrift wie bei 2.

247 Bl. 8°°, 11 Z. (16 × 10; 12 × 6°m). — Zustand: zieml. unsauber; am oberen Rande und oben zur Seite wasserfleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Ein band: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser fehlt; er ist etwa:

ر" في بيان الحقيقة مع شرحها لعبد الرزاق القاشاني

رواية معنعنة عن كُمَيْل بن :Anfang f. 1b بن ابي زياد النخعى انه سال امير المومنين على بن ابي طالب رق فقال يا امير المومنين ما الحقيقة فقال ما لكه والحقيقة قال اولست صاحب سرّك النخ

Erörterung des Begriffes Wahrheit. Die Frage danach hatte Kumeil ben zijād an 'Alī gerichtet und dieser hatte sie beantwortet. Der Commentar dieser Antwort, von demselben El-qāśānī, ist hier hinzugefügt. Derselbe beginnt f. 2b: قال الشارح عبد الرزاق القاشاني الحقيقة الشارح عبد الرزاق القاشاني الحقيقة الشابت الواجب بذاته لا يمكنه تغيّره المخ

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1888.

3463. Spr. 989.

6 Bl. 4¹⁰, 19 Z. (23 × 16¹/₂; 15 × 8¹/₂c^m). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f. 1*:

تعريفات القاضي زكرياء

قال مولانا شيخ الاسلام . . . ، الحمد : Anfang f. 1 ه الحمد لله ربّ العالمين والصلاة . . . وبعد فلما كانت الالفاظ المتداولة في اصول الفقد والدين مفتقرة الى التحديد الخ

Kurze Definition von Wörtern, die in den "Wurzeln" des Rechts und der Theologie vorkommen, von Zakarijjä ben mohammed elançari † 926/1520 (No. 1369). Die zuerst erklärten Wörter sind: الفير ,الأصل, الحدود, الحدود, die letzten: العالم und النفى ,النهى

او عزيزا او غريبا كما في مع ما يتعلق: Schluss f.6b بها مبنية في علم كتب الحديث والله تعالى اعلم تمت الخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. Die Stichworte der Artikel roth. — Abschrift c. ¹²⁰⁰/1785.

/ 3464. We. 1632.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Verfasser fehlt: s. Anfang.

قال النفقير التي عفو ربه . . . Anfang: علي بن محمد أبن عراق الحمد لله وكفى وسلام علي عباده الذين اصطفى اعلم ايد الله رعيتك بالتوفيق . . . ان انواع الموجود حق وامر وخلق الخ

Çūfische Abhandlung, in Reimprosa, betreffend die Begriffe أمر, حق und خلف und das Verhältniss des Çūft zu denselben und seine Verpflichtungen und Aufgaben überhaupt, von 'Alt ben mohammed ben 'alt elhigazi ibn arrāq, um 950/1548 am Leben.

واجر تحت تسخيره تكن :Schluss f. 58b المخيره تكن الله الخ مكفولا والحمد لله رب العالمين وصلى الله الخ Bl. 59 leer.

3465. We. 1559. 9) f. 12^b. 13^a.

Format etc. u. Schrift (enger) wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser:

ر" البيان في اظهار التبيان لمنصور السقيفي

Anfang: المجدد لله الذي انزل الكتاب ... اما بعد المجدد الله الغارفين الخ فاعلموا معشر الاخوان ... ان في كلام العارفين الخ فاعلموا معشر الاخوان ... ان في كلام العارفين الخ Abhandlung über den richtigen Begriff des Aufgehens in Gott (الاتحاد والحلول), von Mançür ben 'abd errahmān essaqīfī † 967/1560. Schluss f. 13a: فمن تبعنى فاند منى ومن علام والحمد لله ونفى وسلام على عباده الذين اصطفى تمت

3466. We. 1728. 2) f. 70-74.

8vo, 21 Z. (18 × 13¹/₃; 13 × 7¹/₄cm). — Zustand: am Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel und Verfasser f. 70^a:

د" الاقتصاد في ببان مراتب الاجتهاد الشمس الدين محمد بن ابي الحسن بن جلال الدين البكري الصديقي الشافعي الاشعري سبط آل الحسن

الحمد لله الذي جعل الاجتهاد :Anfang f. 70 الحمد لله الذي جعل الاجتهاد رتبة متعالية الم

Erörterung der verschiedenen Stufen des الاجتهاد, von Mohammed ben 'alt ben geläl eddin elbekrī ecçiddīqī sems eddin † 994/1586. Der Verf. zählt auf als höchste Stufe: مجتهد الفترى, dann المنتسب, dann المجتهد المستقل und sagt, dass einige zwischen diese erste und zweite Stufe noch einschieben المجتهد المطلق.

فان اعتقد ان مدعي وجود :Schluss f. 74^a: فان مدعي وجود المجتهد المطلق كافر لدينه فانما هو الكافر وردته بذلك امر ظاهر والله تعالى متولى السراير⁴

Schrift: klein, etwas rundlich, vocallos, deutlich. — Abschrift des Originals vom J. 1022 Sawwāl (1613); danach die der vorliegenden Handschrift um 1150/1737.

Spr. 838, 5, f. 86—89 über denselben باب في الاجتهاد رليلة القدر Gegenstand, mit dem Titel

Format etc. u. Schrift wie bei 29). - Titelüberschrift:

Anfang: بالمانة المشرف في كل الصحة والزمانة النخ باردية الصيانة المصرف في كل الصحة والزمانة النخ Abhandlung des Ejjūb elĥalwatī † 1071/1660, den Begriff "Geheimniss" erörternd: dasselbe ist vierfach: دانتي ,رحماني ,روحاني ,انساني Schluss f. 97b:

سلمتْ بالاطلاق من قيد كون وبالاغراق من حدوث الخليقَة

Pm. 567, 2, f. 83^b—124. Erörterungen über allerlei çüfische Begriffe und Ansichten, von مصطفى اللطيفي اللطيفي اللطيفي المالية † 1123/1711.

3468. We. 1631.

Format etc. und Schrift wie bei 5). — Titelüberschrift und in der Vorrede:

ایضاح القصود من معنی وحدة الوجود Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الموصوف بوحدة : Anfang f. 199 : وحدة الغنى بن العنى بن البحد للغنى بن المعيل ابن النابلسي . . . هذه رسالة عملتها في تحقيق المعنى المراد عند اهل الله المحققين الامحاد المخ

Ueber die richtige Definition des Begriffes "Einheit der Existenz" und Widerlegung verkehrter Ausichten darüber; von 'Abd elganī ben ismā'īl ibn ennābulusī † 1143/1780.

وقد استوفينا الكلام على الشرك : Schluss f. 204^a الخفي في شرحنا علي رسالة الشيخ ارسلان حسب الامكان وبالله المستعان وصلى الله . . . باحسان الى يوم الدين

Verfasst im J. 1091 Sa'ban (1680). — Abschrift im J. 1158 Moharram (1745). — S. No. 2348.

Pet. 513, 3, f. 36^a—44^a dasselbe Werk. F. 44^b—49 verschiedene auf Çüfik bezügliche Stücke, zum Theil von demselben Verfasser.

3469. Spr. 850.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

كتاب منتور الخطاب في شهود الالباب

Verfasser oben am Rande (z.Th. abgeschnitten u. nur lesbar): [vielleicht الاستاف ابو القاسم عبد [الكبيم

هذه الفاظ تخبر عن ارصاف اهل الصفوة :Anfang ... باب التوبة التوبة الندم علي ما احترم الاسف على ما سلف استشعار الخلل لما عمل من الزلل الخ

Kurze Erklärung çüfischer Ausdrücke in besonderen Kapiteln. Zuerst werden behandelt: التوبد النابخ القناعة الورع الزهد التوكل الصبر النخ النابخ القناعة الورع الزهد النومال التوكل الصبر النخ Schluss f. 72b: فكر جنته الوصلة وعدها بالغيب الخول والقوة والمنة والحمد لله وحده وعبد الكريم القشيري Collationirt. — Ob von عبد الكريم القشيري Auf f. 72b—74 einige Aussprüche von Sokrates, Plato u. s. w., auch einige Verse, z. B.

3470. Lbg. 554.
2) f. 7^b-12^a.

von Abū hanife.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

باب الفاظ اهل الحقيقة واصطلاحاتهم

اعلم ان اهل الحقيقة اصطلاحوا على :Anfang الفاظ معروفة بينهم وقصدوا بذلك ستر معانيهم البخ

Erklärung von Wörtern, denen die Çūffs einen besonderen Sinn geben. Dahin gehören: الجمع والتفوقة , القبض والبسط , الحال , الوقت u.s.w., zuletzt علم اليقين und علم اليقين

بين العبد وربه من الاحوال فقال :Schluss والاحرار قبور الاسرار وهذا آخر ما قصدنا ابداعه في هذا المختصر . . . ويرزقنا في العلم والعمل الصدي والاخلاص وابتغاء وجه الكريم

Es ist dann unmittelbar hinzugefügt:

Da dies Kapitel einem grösseren Werk entnommen, ist es möglich, dass es zu einem der so betitelten Werke gehört.

/ 3471. We. 1765. 3) f. 15*-18.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser fehlt.

الحجد لله وكفى وسلام . . . ، قال رسول الله : Anfang صعّم سيروا سبق المفردون قيل ومنَّ المفردون يا رسول الله ، قال المستهترون بذكر الله تعالى وضع الذكر عنهم اوزارم الرخ

Erörterung çüfischer Begriffe, besonders des الجنهان, des السير und السلوك ; als Inbegriff der verschiedenen Stufen gilt das عر الطريقة , حر الخيفة , حر الحقيقة , حر الحيفة , حر الحيفة , حر العرفة , حر الحكمة und . حر الوجد , حر الغنا . Diese werden noch kurz besprochen.

ويستخرج منه التلف وتغرق : Schluss f. 18^b: ويستخرج منه التلف وتغرق المطلوب وهو قوله تعالى كل شيء هالك الا وجهه وقد يكون هذا وجه المراد من قوله العلم والجر يمده من بعده سبعة انحر والله اعلم (Sura 31, 26). Vgl. Mq. 127, 4.

Es schliessen sich daran f.19. 20 2 Excurse: der erste von شمس الدين محمد بن عمر الشائل المغربي behandelt die Frage, ob man wirklich den Propheten in wachem Zustande sehen könne, und unter welchen Bedingungen; der zweite, von und behandelt Sura 3, 163. 164., ob zu dem يرزقون auch das Begatten zu rechnen sei.

3472. We. 1732.

Format (17 Zeilen) etc. und Schrift (etwas kleiner) wie bei 1). — Titelüberschrift f. 19a:

ر" الشدّ والعهد وجميع السئلات

الحمد لله رب العالمين وصلي لله :Anfang . . . أما بعد فهذه رسالة تتعلق في الشد والعهد والطريقة وفي طريق البساط النخ

Abhandlung über die çüfischen Begriffe شدّ (und wer die ersten مشدود gewesen, Gabriel, Mohammed, 'Alı, Selmān elfarisı etc.), بساط u. s. w. Bricht f. 22b mit den Worten ab: واي شيء بين عينيك واتي شيء في فمك واتي شيء

3473. Pm. 185. 5) f. 19-24.

8°°, 21 Z. (Text: 12¹/2 × 8°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser fehlt; nach f. 1°:

ر" في وصف الكمال

الحدد لله الكريم الوهاب العليم الفتاح : Anfang f.19b . . . أما بعد فإن الكيال محبوب لذاته ولا نهاية لدرجاته الخ

Çüfische Abhandlung über die Stufen der Vervollkommnung.

Schluss f.24*: 'فههَن عقلك القاص لانقلاب العيان Es scheint hier noch etwas zu fehlen. Eine Unterschrift ist auch nicht vorhanden.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift um 1200 1785.

3474.

Erörterung çüfischer Begriffe (wie الشدّة Lehrer und Schüler, u. s. w.), in Pet. 550, f. 89^b—93, und cüfischer Ausdrücke, in Spr. 299, f. 41^a Rand; 851, f. 93; 855, f. 134^b. Ueber den Namen الحموفي, Pet. 579, f. 62^b; 684, f. 129^a. Spr. 882, f. 106^a. — Ueber بالتوبة Spr. 845, f. 56^b; الحرية Lbg. 880, f. 88^a; قاد الحصوق ib. f. 88^b; über الروح und dessen Arten WE. 119, f. 196^b—202; über الصمدانية und deren verschiedene Formen Lbg. 554, f. 172^b. 173.

/ 3475.

Hieher gehören auch Werke von:

- 1) جبد الكريم بن هوازن القشيري † 465/1072, u.d.T. فصل الخطاب في فصل النطق المستطاب
- 2) على بن ابي سعيد الواسطى (⁷⁴⁸/₁₈₄₂, u.d.T. روضة التقرير في الخلف بين الارشاد والتيسير
- الملطى (سرجها بن محمد الملطى † 788/1886, u. d. T.
 مغنى التنبية عن معنى التنبية
- 4) عرب ابن جماعة عرب الدين † 819/1416,
 u. d. T. صفوة مقدمة في علم التصوف
- خمد بن محمد ابن الشقاع الحلبي (5)
 u. d. T. المعاليط في اصطلاح الصوفية

- السلالة في تحقيق المَقَرّ والاستحالة
- 7) Ders.: الاسناد في تفسير الاجتهاد
- 8) عبد الوهاب الشعراني + 978/1565, u. d. T. مقحم الاكباد في مواد الاجتهاد
- الفتح في تاويل ما صدر عن الكَمَل من الشطيع: . Ders
- 10) مرعى بن يوسف الكرمي $+ \frac{1088}{1624}$, u. d. T. الادلة الوفية بتصويب قول الفقهاء والصوفية
- الشيهعة والحقيقة
- ابو بكر بن ابي القسم بن احمد الحسيني (12 نظم اصطلاحات الصوفية .T نظم اصطلاحات الصوفية بالمرافقة المرافقة ا
- 13) اسعد البلخي النقشبندي + 1040/1630, u.d.T. نظم مصطلحات التصوف
- مفتاح الانوار واطلاق الاسرار في بيان بعض الاسماء (14 المدرجة في النفس والروح

11. Fragen, Excurse und Bruchstücke.

/ 3476. Spr. 769. 2) f. 16b - 21a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er könnte sein: الآجوبة السهروردية. Verfasser ist:

شهاب الدين السهروردي

الحمد لله حمد الشاكريين والصلوة :Anfang ... هذه مسائل نتبها بعض ايمة خراسان واجاب عنه وقال سالت رحمك الله وايانا هذه الاسولة الح السؤال الأول ما الفرق بيبي الفترة والوقفة ،

Antwort des Sihāb eddin essohrawardī + $\frac{632}{1234}$ auf 18 Fragen, welche ein Imām Horasans an ihn gerichtet und die sich hauptsächlich auf Çūfik beziehen. Die 1. Frage: : die 18. Frage f. 20b ما الفرق بين الفترة والوقفة من يصلح للمشيخة ومن لا يصلح - Schluss f.21*: يكشف الحقُّ له سجانه عن شأن الشيخ وحقيقة امره أ

> 3477. We. 1806. 3) f. 35 - 45.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titel fehlt; nach f. 34^b unten: الاجوبة النصيرية

Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي نصب في كل :Anfang f. 35^a: الحمد زمان هاديا للخلف الى الطريق القويم . . . وبعد فقد وصل من جنابه العالى . . . الي احوج خلف الله سبحانه اليه محمد بن محمد الطوسي كتاب جامع للاشارات الروحانية الت الاسرار الربانية الج

Antwort auf die Fragen, welche القونوي aufgeworfen und in seiner Weise beantwortet الرسالة المفصحة hatte in seiner Abhandlung (We. 1806, 2), von Mohammed ben moh. ețțūsi naçir eddin † 672/1273. — F. 35^b geht auf 21b, 38a auf 23b, 39a auf 25a, 39b auf 27a, 41b auf 29b, 43b auf 32a.

لم يكن ذلك من انعامه العام : Schluss f. 45b . . . واسبغ عليه فيصه الذي لا يزال انه اللطيف المجيب

> 3478. We. 1779. 5) f. 7 - 24.

 8vo , 19 Z. (18×13 $\frac{1}{2}$; 13 $\frac{1}{2}$ ×9 $\frac{1}{2}^{\text{cm}}$). — Zustand: zieml. gut. - Papier: gelb, glatt, stark. - Titel u. Verfasser f.7a:

٤" التحفة في الكلام على اهل الصفّة؛ سيل عن نلك شيخ السلام ابوالحسن نقى الدير. على بن عبد الكافي بن على بن تمام بن موسى بن تمام بن حامد بن جيى السبكى

سيئل شيخ الاسلام ابو الحسن : Anfang f. 7b السبكى رحمه عن اهل الصفة كم كانوا وهل كانوا بمكة والمدينة وعن موضعهم الذي كانوا يقيمون فيه وهل كانوا مقيمين فيه باجمعهم لا يخرجون الا خروج حاجة او كان منهم من يقعد بالصفة ومنهم من يتسبب في القوت وما كان سببهم هل يعملون بايديهم ام يتخذون بالرسل وما قول العلماء فيمن يعتقد أن أهل الصفة قاتلوا المومنين مع المشركيين . . . وهل المشاهد المسمّاة باسم على بن ابي طالب وولده محجمة ام لا واين ثبت قبر على رَهُ ا 'Alı ben 'abd elkāfı ben 'alı essobkī taqı eddin † 756/1355 giebt hier Antwort auf eine Menge Fragen, die sich zum grössten Theil auf die على الها، die Banksitzer (in der Prophetenmoschee), gewissermaassen die Vorläufer der Çūfıs, beziehen (über welche auf der Çūfıs, beziehen (über welche المحمد المرحمن السلمي geschrieben hat). Diese Antwort beginnt f. 8b: المحمد نلم الصفة التي geschrieben hat) ينسب اليها اهل الصفة من الحاب رسول الله صقم في شمالي المسجد بالمدينة النبوية كان ياوي اليها من فقراء المسلمين من ليس له اهل ياوي اليها المن فقراء المسلمين من ليس له اهل ياوي اليه النج النبوية اليها الها المسلمين من ليس له اهل ياوي اليها المن فقراء المسلمين من ليس له اهل ياوي اليها النبوية المنافقة المناف

Sie zerfällt in (ungezählte) Abschnitte, in welchen die einzelnen Fragen erörtert werden.

وهذه الصفات طها تختص باربعين : Schluss f.24b ولا باقل ولا باكثر ولا باهل بقعة من الارض انتهي Schrift: gross, gedrängt, Gelehrtenhand, vocallos.

F. 7 ergänzt. — Abschrift c. 1000/1591.

3479. Pm. 66.

289 Seiten S^{vo}, c. 19 bis 22 (27) Z. $(20^{1}_{2} \times 14^{1}_{2}; 15^{1}_{/2} - 17 \times 9^{1}_{/2} - 11^{1}_{/2}$ ^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: (Bl. 1–19 weisslich, sonst) gelblich, glatt, dünn. — Einband: brauner Lederband. — Titel S. 23 (im Vorwort):

خوانيم الحكم وحلّ الرموز وكشف الكنوز Verfasser fehlt; es ist:

على دده بن مصلفى البوسنوى علاء الدين المعروف بشيخ التربة

الحمد لله العلي الاعلم : Anfang S. 23 العلي الاوليل الفياص . . . تتابي الاوليل والاواخر . . . استخرت الله ان اجمع رسالة فريدة . . . في الاسولة الحركمية والاجوبة العلمية الخ

Eine Sammlung von 360 Fragen philosophisch-çūfischen Inhalts, nebst Beantwortung derselben, von 'Alt dedeh ben muçtafa elbösnawi 'alā eddīn śeih etturbe † 1007/1598. Er hat dieselbe im J. 1000 Moh. (1591) beendigt (S. 34) und beabsichtigt, im Anfange des Neuen Jahrtausends eine zweite ähnliche Sammlung HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

desselben Umfanges zu verfassen, die den Titel haben soll: بشف الكنوز, während er die vorliegende speciell حر الرموز nennt (S. 33 und 220). In beiden sollen immer je 30 einen ausmachen, so dass die 12 Zahl des Ganzen den 12 Monaten entspreche.

ما الحكية في ان لا اله الا الله محمد رسول S.34 سؤال .1 الله سبع كلمات ولم كانت اربعة وعشرين حرفا

ما الحكمة في تسمية ام القرآن بفاخة \$5.65 سؤال .50 الكتاب وهي السبع المثاني

ما الحكمة في أن الله تعالي جعل 118 سؤال .100 الرحمة مائة رحمة في قوله صغم خلف الله الرحمة يوم خلقها مائة رحمة فامسك عنده تسعا وتسعين رحمة الحز

على للارواح المؤمنة مقر واحد أو مقار 163 سؤال 150. تختلفة في عليين والبرزخ العلوي الملكوتي وهل للارواح الكفار مقر واحد الخ

ما معنى الحديث الوارد وخيركم بعد 198 سؤال .200 المائتين خفيف الحاد الذي لا اهل له ولا ولد وما معنى الخبر المشهور الايات بعد المائتين'

فأن قيل اى نوع من الملائكة افضل 222 سؤال .250 وما المراد من العالين في قوله تعالى ام كنت من العالين حين استكبر ابليس وما مذهب المحققين في ذلك غير اهل الكلام

ما الحكمة في صلاة الجماعة تزيد 243 سؤال 300. على صلاة الغد الفرد بسبع وعشرين درجة وفي رواية خمس وعشرين درجة

ما الحكمة في أيجاب خمسين صلاة 263 سؤال 350. على الامذ ليلذ الاسراء

ما الجواب في قوله صقم ما ورد في تحييم 271 سؤال. 360 البخاري رحم عن عائشة رآ انه خلف كل انسان من بني آدم على ستين وثلثمائة مفصل الخ

Daran schliessen sich zwei Abhandlungen, von denen die erste S. 271 handelt:

في اسرار جمعيّة الهيكل القالبي واطواره die 2. S. 274: في اسرار جمعيّة الهيكل الروحي القلبي القبيكل الصوري واطوار اسرار التشريح العرفانية المودعة في الهيكل الصوري الرسالة التشريحية: Diese 2. Abhandlung heisstauch: الرسالة التشريحية: beide von Ibn el'arabi (No. 2993, 1).

einem Schlusswort (in 7 (طور):

في الختم الاول من الزمان 281 شور .1 في حكمة اقتراب الساعة وسبب اخفاء 288 طور .7 علمها على العباد

مما ورد في الصحيح عن Schluss S. 289: انس رَه قال رسول الله صَعَم لا تقوم الساعة حتى لا يقال في الارص الله الله؛ وبه تم الكتاب والحمد لله ... وحشرنا تحت نواء حبيبه محمد صعم امين

Voraufgeschickt ist dem Werke S. 1-22 ein genaues Verzeichniss der 360 Fragen. Davon ist S. 1--19 von späterer Hand ergänzt.

Schrift: im Ganzen klein, gedrängt, besonders von S. 139 an, ziemlich gut, vocallos. Stichwörter und Ueberschriften roth. - Abschrift vom J. 1079 Moh. (1668).

Nach S. 147 fehlt ein Blatt. Auf S. 50 u. 141 folgt je eine bisher ungezählte Seite, jetzt 50° und 141°.

السولة الحكم) 1729 Auch I السولة الحكم).

3480. We. 1756. 1) f. 1-25.

68 Bl. 8vo, 17 Z. (21¹ 2×15; 14¹,2×11^{cm}). — Zustand: die obere Hälfte wasserfleckig -- Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. -Titel f. 1" oben (von späterer Hand):

نتيجة العلوم ونصحة علماء الرسوم

obenso in der Vorrede f. 1b. - Verfasser f. 1a:

(s. Anfang).

قال الشيخ الامام . . . عبد الغني : Anfang f.1 أبون الشيخ اسمعيل النابلسي الحنفي الدمشقي . . . بسم الله الرحمن الرحيم اللهم يا هادي عبادك المكلفين الى سبيل المومنين . . . أما بعد فقد وقفت على مسائل في العقائد الكشفية الوحدانية المؤ

Erklärung einzelner Stellen in den Glaubensfragen des Çūfi Ahmed elfaruqi essirhindi ennaqsbandt, von 'Abd elgant ben ismā'īl ibn ennābulusī \dagger 1143/1780. Die Stellen eingeführt. Der Verfasser schickt وقوله Bemerkungen über die Erklärungsweise vorauf; dann beginnt das Werk selbst f. 5 so:

الما قولم الآ فيادا من إفياد هذه الامة . . . أقول هذا إ Das Ganze wird beschlossen S. 280 mit كلام متعلق بكلام آخر قبلد وتقديره ان جميع المخلوقات مستمدُّون من الله تعالى بواسطة محمد المخ Schluss f. 256: هلا افعلم الا افعلم الكلام الا ولا يظهر فصيلة الفرع الا اصله والله الموفق . . . وصلى الله . . . الى يوم الدين والحمد لله المخ

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. - Abschrift c. 1150 1737. - Collationirt.

3481. Lbg. 554. 22) f. 260 -- 272.

Format etc. und Schrift wie bei 21). - Titel und Verfasser f. 260°:

ر"النفحات المنتشرة في إواب عن الاستلة العشرة لعبد الغني [ابن] النابلسي

الحمد لله فاتنم البصائر : Anfang f. 260b المغلقة بمفاتيم الشوفييق . . . أما بعد فقد ورد على من بعض الاخوان سؤالات عشرة النو

Beantwortung von 10 theologischen Fragen, von çüfischem Standpunkte aus, von demselben Verfasser. Sie betreffen theils den Menschen, theils das göttliche Wesen. Was heisst Offenbarung der göttlichen Majestät? Lüften des Schleiers von dem Geheimniss? Verwischen der Vermuthung gegenüber der Erkenntniss? Das Herbeiziehen des Einheitsbekenntnisses durch die Wesenseinzigkeit Gottes? Das Leuchten des ewigen Lichtes über die irdischen Gebilde und Träger des Einheitsbekenntnisses? Andererseits (f. 271^a), was heisst Neuerung (بدعنه), und zwar betreffs des Glaubens, des Thuns, der Lebensgewohnheit, des persönlichen Verhaltens, des Wissens? Die Schrift ist im J. ¹⁰⁸⁵/₁₆₇₄ abgefasst.

وقد اجبنا بالعبل على حسب: Schluss f. 272b: ما فتح الله تعالى به علينا فمن وقف في شيء منه فليراجعنا حتى يتحقف بما هو الصواب في نفس الامر والله ولي التوفيق والهادي الي سواء الطريق وصلى الله المز Abschrift im J. 1281 Rab. I (1864).

3482. Pm. 199. 5) f. 161b - 171.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحد الد الذي جمّل الفقراء خلعة خلق: Anfang المجاهدة ... [أما بعد ف]مذا ما حرره ... محمود بون محمد بن الحسين الغزنوي منشا والسهروردي مشربا . . . انه قال سالني بعص اخواني . . . ان اجمع له شيئًا من الفوايد حتى تكون له عونًا في سلوكه المن

Mahmūd ben moh, ben elhosein elgaznewi essohrawardi behandelt hier, vom cüfischen Standpunkt aus, allerlei interessante Fragen aus dem Gebiete der Qoranerklärung, Traditionen, Kernsprüche der Frommen u. dgl., mit Fortlassung der Gewährsstützen.

اعلم يا فقيه . . . اول ما يجب عليك :Fängt an بعد الايمان أن تقتدي بنبيّك المخ

ان القلب في جهة اليسار فادلاها عليه :Schluss وعلى الاذن اليسري وقاية واشارة البي دفع ابليس ووسواسه اذ لا ياتي الا من جهة اليسار انتهى كلامه

> 3483. We. 1702. 12) f. 170° - 177°. 178° - 185°.

Format etc. und Schrift wie bei 8).

هذه مسائل اهل الطهيف؛ Anfang: واذا قيمل لك انت جالس على ايش الجواب على ساجادة شرعية في رواية مروية الحقيقة المز

Zusammenstellung von allerlei çüfischen Glaubensfragen.

Bl. 177 unten ist abgerissen und die Rückseite beklebt; es ist hier also eine Lücke. Wahrscheinlich gehört f. 178b ff. zu derselben Schrift; hier wird wieder insbesondere von dem الشد والعهد gehandelt.

فان قيل لك ما الغرف وما : Schluss f. 185* الرشف فقل الغرف الذي اعطاه المولى من غير واسطة والبشف هو الذي شبب من كاس شيخه ونسال

F. 185^b u. 186 kleine Gebete.

3484. Pm. 195. 1) f. 1-11^a.

95 Bl. 8vo, 14-15 Z. $(20^{1} 2 \times 15^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titelüberschrift:

المحلال بالعالمين والعاقبة ... وبعد Anfang f.16: المحلل فهذه رسالة تشتمل على اثنى عشر مسئلة فالاستاذ يعنى الصانع يعطى ثلاثة والبير وهو ابو الطريقة يعطى ثلاثة الإ

Erörterungen über Cüfik in 12 Fragen und Aufzählung der 17 Männer, welche 'Alt einweihte, und der 56 Prophetengenossen, welche Selman elfarist einweihte. — Schluss: وذو النون المصرى بير الاطباء وابو الدرداء بير الصوفية

Schrift: gross, gefällig, vocallos. - Abschrift von im J. 1079/1668.

3485. We. 1769.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). -- Titelüberschrift: فايدة معتمة

قال الامام النغنوالي . . . اعلم النغوالي قال الامام النغوالي . . . ان الرفعة الحقيقة طلبها غير مذموم الخ

Ein Excurs von Elgazzall über die wirkliche und vermeintliche Vollkommenheit und das Streben danach und die Folgen beider. - Schluss: بقى على ما كان عليه قبل الموت من العلم والجهل والله اعلم

3486. Lbg. 220.

60 Bl. 8vo, 17 Z. $(23 \times 13^{1}_{2}; 14^{1}_{2} \times 7^{1}_{2})$ - Zustand: ziemlich fleckig; der Rand stellenweise, besonders Anfangs, etwas ausgebessert. - Papier: bräunlich, glatt, ziemlich dünn. - Einband: rother Lederbd mit Klappe. -Titel f. 1a von späterer Hand und f. 4b in der Vorrede:

ر" تجمع الاسرار وكشف الاستار

النشيخ دمرداش :Verfasser f. la von ganz neuer Hand (s. Anfang).

قال سيدنا . . . شهس الدين . . . المال المال Anfang f. 1 ا . . . ابو عبد الله محمد المدعق دَمِرْدانش الحمدي الله تعالى العظيم وصلى الله المخ الخلوتي المحنفي . . . الحمد لله اللَّذِي تَجَلَّا ذاته لذاته فتموج حر الهوية بامواج ذاته . . . أما بعد فان بعض اخوانى ممن هو متصف بالصفات المرضية . . . ذكر لي حكاية غريبة لطييفة دقيبقة الح

Mohammed demirdās elhalwatī sems eddīn † 929/1523 giebt hier eine çūfische Deutung einer Geschichte aus dem العطار des العطار (von einem Sulṭān, dessen Wezīr und Sohn, den jener in einem Anfall von Eifersucht zu tödten befiehlt, der aber durch einen anderen ersetzt wird und am Leben bleibt und dem bald tief betrübten Fürsten wieder vorgeführt wird), in 2 Kapiteln. Den Sulṭān deutet er als الروح الاعظم d. h. Mohammed, den Wezīr als الروح القدس العقل الأول d. h. Adam, den Wezīr als العقل الأول القدس عنى النافس عنى النافس: باب f. 4 في معنى النافس: باب f. 4. باب والمناف المناف المنا

معينا : Schluss (mit einem Gebete) f. 60° للواصلين غناء للمتصلين عينا للمتحدين بلطفك ورحمتك يا ارحم الراحين وصلى الله على سيدنا . . . تسليما كثيراً

Schrift: klein, gut, gleichmässig, wenig vocalisirt. Stichwörter roth. — Abschrift c. $^{1100}/_{1688}$.

3487. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 32). - Titel u. Verf. f. 99a:

رسانة التحقيف لسلالة الصِدِيف للسلالة الصِدِيف لايوب القرشي الخلوتي

الحمد لله الذي جعل غاية : Anfang f. 99b. سيرة قدم الصدى الحصول على سهم السعادة . . . وبعد فالباعث على انشاء هذه الرسالة . . . داعي الحب الازلى وساعى الفناء الكلّى الخ

Çüfische Abhdlg des Ejjüb ben ahmed elfialwatī † 1071/₁₆₆₀ über Abū bekr الصدّية, mit mehreren längeren Gedichten des Verfassers.

Schluss f. 103b:

حتى وصلتْ عِيسِى الى كعبتهم القيت بها موقف حتم العر فجعل الله حجها مبرورا وسعيها مشكورا والحمد لله وحده

3488. Pm. 224.

Format etc. u. Schrift wie bei 6) (zuerst 16 Z., 121/2×8cm).

Verschiedene Stücke: F. 39b eine Stelle aus حكم سيدي تحمد البكري; dann f. 40a einige Verse des ابراهيم الدسوق (Reimwort خبونا بالعرايس القدسية المفصحة عن تتاب العرايس القدسية المفصحة عن von

مصطفى بن كمال الدين الصديقى التخلوق القادري الصديقى التخلوق القادري واعلم أن كل من : Dasselbe beginnt من حياهما ويخلص طن أنه بمجرد توجهاته . . . يكون مجاهما ويخلص نانه بمجرد توجهاته . . . يكون مجاهما وهمه التخواسترج مما أنت فيه فائنا ما أنزلنا عليك القرآن لتشقى أبو مدين المغربي des (حكم) Dann f.55-58 Sprüche (حكم) des بسم الله تاتج على الرءوس بسم الله حصن نفوس كالوعن عليه من الاحكام تخلص : Zuletzt وارتفع تمت بالخير،

/ 3489. We. 1799. 5) f. 47-48ⁿ.

Format etc. und Schrift wie bei 4); c. 23 Zeilen.

وكتب رحم التي بعض اخوانه ان دانت :Anfang عين القلب تنظر التي ان الله واحد في منته فالشريعة تقتصى ان لا بد من شكر خليقتم وان الناس في ذلك على ثلاثة اقسام غافل منهمك في غفلته الخ

Einige çūfische Betrachtungen, aus Briefen des Verfassers — der ohne Zweifel (wie in 3.) عبد الله البلباني ist —, eine kurze Charakteristik des wahren Çūfis gebend; dann aber über den Satz, dass Gott nicht dankt, wer den Menschen nicht dankt; ferner, in wiefern man seine Augenweide am Gebet haben könne. Darauf f. 48°, aus einem anderen Brief, der Satz erläutert, dass die Menschen in Betreff des Entgegennehmens göttlicher Wohlthaten dreifach verschieden sind.

وان لا يجعلنا من الغافلين وان Schluss t. 48°: يسلك بنا مسلك المتقين بمنه وكرمه واحسانه المين

F. 47 am Rande eine Qaçıde des ابو مدين (20 Verse), Verherrlichung der Çūfts. Anfang: ما لذّة العيش الا محبة الفقا

هم السلاطين والسادات والامرا

Dieselbe öfters: so Pet. 252, f. 169^b. Pm. 40, S. 229 (s. No. 3407).

3490. Pm. 370.

104 Bl. 8vo, 13 Z. (20¹/₂×15¹/₃; 14¹/₂×10¹/₂c^m). — Zustand: ziemlich gut; der Rand meistens etwas gebräunt. Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a von späterer Hand:

سير سلوك

Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام جمال الاسلام : Anfang f. 1^a: الحمد بن محمد الغزالي رحّه في الحديث الصحيح ... قال ذلك خيرا عند الله سجانه وتعالي لا اله الا الله حصنى فمن دخل حصنى أمن من عذابي الخ

Der im Anfang genannte Elgazzāli ist nicht der Verfasser dieses Werkes, sondern bloss an der Stelle citirt. Der Anfang und der Schluss (trotz des تټت f. 104b) fehlt. Die in dieser Sammlung enthaltenen Abhandlungen betreffen 1) die Glaubensformel und allerlei damit Zusammenhängendes, 2) f. 42ª ff. (ohne Ueberschrift) Einiges über Gebräuche der Qādiriten, besonders auch über Aufnahme in ihre Sekte. الحد لله الذي جعل قلوب العارفين للعلوم محلاً: Anfang عاب ما جاء في فضل التعود والبسملة : f.74* ein Stück روى عن رسول الله صعم قال عباد الرحمن : Anfang (4) f. 82° scheint eine إغلقوا ابواب المعاصى neue Abhandlung zu beginnen, für deren Ueberschrift Platz gelassen ist. Anfang: حدثنا جابر بن عبد الله الانصاري . . . لما خلق الله سجانه وتعالى الارض وخلف فيها آدم المز

In der 2. Hälfte sind verschiedene kürzere Stücke aufgenommen; so f. 88°—89°; f. 89° werden die 40 Stufen des Betens des Çüft aufgeführt. — Das Vorhandene schliesst mit einem Gebet und der Anweisung es zu

اللهم اجعلني من العالمين الفائزين beten; zuletzt: المستبشرين الذين لا خوف عليهم ولا هم جنون 'Schrift: gross, weit dentlich, vocallos, Einige Ueber-

Schrift: gross, weit, deutlich, vocallos. Einige Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200, 1785.

3491. Lbg. 1015. 2) f. 8⁵-19.

Format etc. und Schrift (21-27 Z.) wie bei 1). — Titelüberschrift (nach dem Bismillah):

شرح قول النبي صعم الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا على طريف الحققين من اهل التوحيد،

الحمد لله المبدئ المعيد . . . وبعد Anfang: الحمد لله المبدئ المعيد . . . ان انتب لهم نقد سالني بعض ارباب القلوب . . . ان انتب لهم رسالة في شرح قول النبق الج

Qūfische Deutung der Tradition: Die Menschen schlafen, aber wenn sie todt sind, erwachen sie; in mehreren ungezählten Abschnitten. — Schluss f. 19^h: نبت التشاق عني منيع التضال المناف المنا

F. 19^b und 20^a. Einiges von ابن العربي in Vers und Prosa.

> 3492. Pm. 553. 7) f. 41 4 -43 6 .

Format etc. und Schrift wie bei 1).

In diesem Stück ist Verschiedenes zusammengestellt. Zuerst die Geschichte der Ermordung des Çūft Elĥallag zu Ende des Jahres 309/922 (حكاية الحسين بن منصور القالي). Darauf f.41b Mitte eine Erörterung darüber, dass der Ausspruch des Propheten Wer sich kennt, kennt auch seinen Herrn zehnerlei Sinn habe. Dann eine Auseinandersetzung über Umfang und Inhalt des cüfischen Wissens. Der Hauptinhalt sind Ansichten, Aussprüche und zuletzt, besonders von f. 42b Mitte an, Gedichte kleineren Umfanges, dem Elĥallag beigelegt, die meisten derselben von der Gattung

Format etc. u. Schrift wie bei 8). - Titelüberschrift:

يا هذا لما صاح صايح الحبة في النادي : Anfang

Quitische Abhandlung über den Zustand der Gott-Liebenden. Nicht zu Ende; bricht hier ab mit den Worten: ثم قال ليقم المحتفى بمن المرة بين الكاف والنون

Nach f. 36 eine grössere Lücke. F. 37^a Schluss eines längeren Lobgedichtes.

′ 3494.

1) Pm. 9, 3, S. 75-84 u. 282.

8vo, 27 Z. (Text: 18¹,2×13¹,2^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber und oben am Rande fleekig, wodurch auch der Text etwas beschädigt ist. — Papier: gelb, dick, glatt. — Ueberschrift: كاركات . Verfasser fehlt; er lebt nach d. J. ⁷⁴³,1342 (S. 83).

Es sind Sätze çüfischen Inhalts. Zuerst: صورة الاستاذ الناطق مراة سر المريك الصادي

Schrift: gross und kräftig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 300₍₁₄₉₄.

2) Pet. 691, 2, f. 10-27.

 8vo , 25 (auch 15) Z. (Text: $c.16^4/_2 \times 9^4/_2^{cm}$). — Zustand: zieml.gut. — Papier etc. u. Schrift (aber vocallos) wie bei 1.

قال رسول الله صغم استكثروا :Anfang f. 10 من الاخوان فان لكل مؤمن شفاعة يوم القيامة

Sammlung von allerlei, meistens çufischen, Aussprüchen in Vers und Prosa. Oft wird يان العربي citirt, z. B. f. 18^b, 1; 23^b etc.; auch الشعراني, u. A. Zuletzt f. 27^a ein Gebet.

3495.

Verschiedene kleine Stücke:

- 1) Pm. 370, f.89b. Aufzählung der 40 Stufen des Betens der Çūfis, in 4 Stationen (مقامات).
- 2) Mo. 164, 14, f. 224—235*. Ueber die Stufen der Läuterung zur Erkenntniss Gottes und die Wirkungen der Annäherung an Gott.

- 3) Mo. 164, 16, f. 245—258°. Çūfische Betrachtungen über Befolgung der Glaubens-Vorschriften u. Eingedenksein des göttlichen Zornes. Darin Abschnitte: f. 246°, باب الخلوة والعزلة 249°. ياب الخلوة والعزلة 258°.
- 4) Mo. 164, 10, f. 186^a—189^a. Ansichten und Aussprüche frommer Männer: so من كلام الشيخ المكنى بالهِلال ^a186^a من كلام البراهيم بن ادهم

/ 3496. Spr. 1982.

46 Bl. S^{vo}, 17 (-18) Z. $(21^2_{3} \times 15^1_{2}; 14^1_{,2} \times 9^1_{,2})$. Zustand: fast ganz wasserfleckig. -- Papier: gelb, stark, glatt. -- Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Bruchstück aus einem çüfischen Werke, religiöse Betrachtungen enthaltend. Die Seiten sind nicht fortlaufend beschrieben. Darin: f.1^b باب مفق الجنة واهلها ونعيمها باب ما يرجي من رحمة الله تعالي u.s.w. باب في فصل لا اله الا الله تحمد رسول الله صقم 13^b

Schrift: gross, kräftig, zum Theil dick, deutlich, vocallos. — Abschrift e. 1140 1727. — Nach f. 1 u. 8 sind Lücken. F. 166—194 leer.

/ 3497. Mo. 35.

Auf f. 16a bricht dies Stück ab.

13) f. 76 - 103: Persisch.

14) f. 104-107 und 1096-111.

8vo, 21 Z. (Text: 11 × 7¹ 2^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark.

Stellen aus verschiedenen Werken, meistens çūfischen Inhalts. Darin: F. 104^a von den Aufgaben der Çūfik. — 105^b von den Pflichten des Çūfī, insbesondere in Betreff des الذكر (aus أسرار العارفين أسرار العارفين (ك^a أسرار العارفين (عدم طعربي العربي). — 109^b Notiz über العربي betreffend das Singen der Derwische.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein und stark, fast vocallos, gleichmüssig. — Abschrift c. 1100 1688.

3498. Pet. 312.

Format etc. und Schrift wie bei 10).

Erbauliche Betrachtungen mit çūfischem Anstriche, aus verschiedenen Schriften. Zuerst Schilderung der Gottlosen und Frommen (aus في النود على النوندييق في النود على النوندييق. Sonst ist die Rede von Irdischem und Nichtigem im Gegensatz zu dem Ewigen, Einschärfung der Frömmigkeit, Läuterung des Herzens etc. Einige Male die الطبقات الكبري des الطبقات الكبري erwähnt. Das Ganze schliesst mit Gebet um Erleuchtung der Herzen.

F. 105^b Çūfisches Gedicht von einem تعثمان über die Grösse und Güte Gottes und die eigene Sündhaftigkeit.

Z 3499.

1) Lbg. 1041, 4, f. 35—42.

8vo, 17 Z. $(16^3 \text{ }_4 \times 12^1 \text{ }_2; 14^4 \text{ }_2 \times 9^4 \text{ }_2^{\text{cm}})$. — Zustand: etwas unsauber, besonders die letzten Blätter. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Bruchstück aus einem çüfischen Werke, allerlei Betrachtungen enthaltend. So f. 39ⁿ: الله تعالى واحد أن كانت عين القلب تنظر الي أنّ الله تعالى واحد في منّته فالشريعة تقصى أن لا بدّ من شكر خليقته المن في منّته فالشريعة تقصى أن لا بدّ من شكر خليقته المن f. 40^b—42 ein hier nicht zu Ende geführtes Gebet, dessen einzelne kurze Sätze mit الهي أنا الفقير في غنائي فديف عنائي فديف لا اكون فقيرا في فقري المن

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 950 1543.

2) Spr. 1966^{v-y}, 4, f. 7. 8. Format etc. und Schrift wie bei 2.

Letztes Stück einer çüfischen Abhandlung (جالة und auch الملاء)

F. 7^a in der Mitte: طوایف الرعایة, d. h. Aufführung der Klassen, welche fleissig die religiösen Vorschriften beobachten und nach grösserer Vollkommenheit streben. Es sind

davon hier die 8. bis 15. Art (صنف) aufgeführt (die 13. fehlt); so f. 7^a:

انتامن على لسان العبّاد الناسكين الناسع على لسان اهل رياضات النفوس العاشر على لسان الصوفية

نيس سدي بل تعرّض بدشفه : Schluss f. 8 وحسبنا الوقوف على جملنها والله الموفق والهادي وحسبنا الله ونعم الوبيل النخ

3500.

1) Mq. 65, 5, f. 188-193.

 8vo , c 29 Z. $(20^4~_2 \times 14^4~_2;~15 \times 11^{cm})$. — Zustand: unten am Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.

Bruchstück aus einem çüfischen Werke, das, wie es scheint, Züge aus dem Leben gottseliger Männer enthält. Es kommen darin theils Aussprüche, theils (kleine) Anekdoten (zum Theil als عليه bezeichnet), theils auch Gedichtstücke vor. Die meisten Sätze mit فقل oder وقيل eingeführt. Die 1. Zeile auf f. 188ⁿ ist gefälscht. F. 193^b ein den freien Willen des Menschen betreffender Fragesatz, nebst dem Anfang der Antwort darauf, beides von

Schrift: ziemlich gross, kräftig, flüchtig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. ⁴⁰⁵⁰ 1640.

> 2) Spr. 854, 6, f. 168*-185. Format etc. und Schrift wie bei 2.

Verschiedene kleine Auszüge und Stücke çüfischen Inhalts. Darunter ein Stück aus: فلاحات النس من حصرات القلاس, die Gnadengaben (الكرامات) betreffend, f. 172°, ferner الغزالي betreffend, f. 172°, ferner الغزالي, eine Stelle aus den ابن العربي, eine Stelle aus den الفصوص nebst Commentar des الفصوص nebst Commentar des الفصوص nebst Commentar des الفصوص nebso f. 176°, f. 177°—180° ein Stück, das anfängt: إبن العربي ferner f. 181° bis الباب السادس في اخذ الميثاني علي الانبياء 183°. الحبار يضع اخذ الميثاني على الانبياء . قدمه في النار الغريزية: (F. 184° Erklärung der Tradition قدمه في النار الغريزية: (F. 185° einige Recepte.)

3501.

1) Pet. 312, 8, f. 57—88.

4to, c. 17 Z. — Zustand: ziemlich unsauber, auch am unteren Rande wasserfleckig. — Papier etc. und Schrift wie bei 7.

Zusammenstellung von zum Theil çüfischen Stücken, auch Traditionen u. s. w. aus verschiedenen Werken.

Zuerst allerlei Glaubensverpflichtungen: 'مَخَدُ عَلَيْمُنَا الْعَهِدُ الْعَامَ مِن رسولُ اللهِ صَعَمُ 'Dann Bitte um Verzeihung (الاستغفار); f. 59b Vertrauen auf Gott u. s. w. Zuletzt f. 74b Dankbarkeit gegen Andere, 75° völlige Hingabe an Gott, 77° Bitte als Märtyrer zu sterben, 77° Ergebung und Geduld, 81° Vorbereitung zum Gebet durch demüthiges Verhalten.

2) Pm. 146, 3, S. 237-258.

Kleine Stücke aus verschiedenen Werken cüfischen Inhaltes, darunter S. 245—250 das Gebet النبي الختام على النبي الختام, mit der Vorbemerkung S. 244, wer es verfasst habe (= Pet. 691, 6). Die Abschrift von الحاج احمد بن عبد الله القادري um 1130/1718. — Ausserdem hauptsächlich noch eine Stelle aus dem العربي des كتاب المشاهدات über das Herz (القلب) und dessen achtfache Richtung, S. 256—258.

3502.

Allerlei Stücke u. Stellen aus çüfischen Werken:

- 1) Pm. 250, f. 61b 63b. Auszüge aus ابن القيّم des مفتاح دار السعادة.
- 2) Mq.116, f.143—148. Beginnt in Kap.4
 und geht bis Kap. 9. 5. الخلوة وشرايطها 5. 6. في صفة المريد 7. في صفة المريد في بيان المكاشفات 9. في بيان المكاشفات 9.
- 3) Mq. 116, f. 198—201. Aus dem Ende eines in Kapitel (und Abschnitte) getheilten Werkes. Ein Kapitel überschrieben f. 1986: باب ما ينبغي لاعل الطبيق Das Schlusswort أخاتمة الايمان مركب من حصول المعرفة الخز: ألايمان مركب من حصول المعرفة الخز:
- 4) Mq. 116, f. 187. Aus einem çūfischen Werke in mehreren Kapiteln, deren jedes in (vielleicht 10) حكاية getheilt ist. Das 12. Kap. f. 187^h: غي زوال المعرفة نعون بالله منه
- 5) Spr. 851, 19, f. 181"—182. Ein Stück aus الآداب في رياضة الاخلاق des ناصر الدين ابو القاسم بن يوسف الحسيني المدايني نافح Charakterbildung des Çūfī.
- 6) Mf. 248, f. 232b. Alphabetisch geordnete kurze Sätze, beschreibend, worin der Çūfismus bestehe, aus einem Werke رُسُفُ النصوف الفصايل وصف النصوف الفصايل وصحو الرنايل). Anf.: التصوف الفصايل وصحو
- 7) Mo. 164, 12, f. 214^b-216^a. Handelt von 84 Eigenschaften der Frommen (= Mo. 225, 4, f. 55^b).

VI. Buch.

Das Gebet.

Erste Abtheilung.

Die Werke des Glaubens.

- 1. Von Gebet und gottesdienstlichen Handlungen überhaupt.
- 2. Einzelne Gebetsfragen.
- 3. Aeussere Reinheit.
- 4. Hauptgebete (صلوات).
- 5. Einzelgebete (الدعية).
- 6. Herzensgebete (اذکار).
- 7. Gebete mit den Gottesnamen.
- 8. Gebetsperikopen (اوراد).
- 9. Gebete auf bestimmte Stunden, Tage und Monate.
- 10. Gebete mit Qorān-Abschnitten.

- 11. Gebete bei Beendigung der Qoränlesung.
- 12. Stossgebete (الحزاب).
- 13. Abwehrgebete (حرز, ججاب).
- 14. Gespräche mit Gott (مناجات).
- 15. Gebete an und für den Propheten.
- 16. Gebet-Gedichte.
- 17. Predigten (خطب).
- 18. Vermahnungen (وصایا).
- 19. Almosen und Fasten.
- 20. Wallfahrt.
- 21. Gebet am Grabe.
- 22. Glaubenskampf.

1. Von Gebet und gottesdienstlichen Handlungen überhaupt.

 \checkmark 3503. Min. 187. 51) f. 571b - 573.

Format (c. 34 Z.) etc. und Schrift (vocallos) wie bei 41). - Titel: كتاب الصلوة

Verfasser fehlt; s. Anfang.

باب فضل الصلوة ، قال : Anfang f. 571b تحمد بن يعقوب بن محمد الكليني مصنّف هذا الكتاب رحّد حدثني محمد بن جسيسي عن احمد بن محمد بن عيسى المز

Es liegt hier ein Stück eines dogmatischen Werkes des Mohammed ben ja'q ub elkulini $(um^{300}/912)$ vor: s. Bd. II 1855. Es handelt in ungezählten Kapiteln vom Gebet.

باب من حافظ على صلوته أو ضبعها 5716 ياب ذعن الصلوة باب المواقيت أولها وآخرها وأفصلها 572^b باب وقت الظهر والعصر باب وقت المغيب والعشاء الاخب 573^b

Bricht zu Anfang dieses Kapitels ab mit قلت لا قال لان المشرق مظل على :den Worten المغرب فكذا أو رفع عينيه

3504. Lbg. 911.

58 Bl. 8vo, c. 21 – 24 Z. $(16^{1} \times 12^{1} + 14 \times 10^{1} - 11^{cm})$. Zustand: der Rand fast überall schadhaft, auch der Text selbst an vielen Stellen; alle Blätter mit Pflanzen-Papier beklebt. - Papier: gelb, glatt, dick. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel und Verfasser f. 1a:

ك علل العبودية في الاحكام للشيخ ابي عبد الله محمد ابور على بن الحسيور بن بشر الحكيم الترمذي

الحمد وافله الما بعد فانك سالتني عما اختلف

الناس فيه من اثبات العلل في الامر والنهي وليس لاميه علة انما هو امتحان وابتلاء وقال آخرون هو ابتلاء وامتحان تعبدهم به المخ

Mohammed ben 'alt ben elhosein ettirmid'i elhakim + 320/932 will die Vorschriften für die gottesdienstlichen Handlungen u. allerlei damit verknüpfte gesetzliche Bestimmungen mit Gründen beweisen u. Einwürfe dagegen widerlegen. Er handelt darüber in ungezählten Abschnitten. زنكر علة الاعمال 7ª زنك علة الاقرار بالتوحيد "Zuerst: 6 ; ذكر علة مواضع الوضوء 9ª ; ذكر علة الوضوء 8b زن ك علم الصلوة 10° ; ذكر علم الغسل من الجنابة 9° 11ª ند علة استقبال القبلة وقت الصلاة ; u. s. w. Weiterhin unter anderen: 34^b ذك علة الصوم; ; ذكر علم الميرات 47° ; ذكر علم الحِ 43° ; ذكر علم الزكوة 46° u.s.w. ذكر علة تحريم الدم 55°; ذكر علة تحريم الخمر 10.8.w.

توقى ان يزيل شيئا من جسده : Schluss f. 57b عن نفسه حتى لا جرم الفداء والكرامة من الله والرحمة '

Schrift: gross, kräftig, deutlich, fast vocallos, diakritische Punkte fehlen bisweilen. Am unteren Rande fehlt manchmal die letzte Zeile oder ein Stück derselben. - Abschrift zu eigenem Gebrauche um 600, 1203. حمد بن محمد القمى الانصاري

Auf f. 58 ein halbes Dutzend Traditionen.

3505. Pet. 50.

81 Bl. 8vo, c. 16-21 Z. $(21 \times 14; 17-18 \times 11-12^{cm})$. - Zustand: unsauber und fleckig; der Rand zu Anfang und auch am Ende ausgebessert. - Papier: gelb, ziemlich dick, etwas glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel und Verfasser f. 1a:

تتاب عمل اليوم والليلة تصنيف الامام أبى بكر الحمد لله رب العالمين ولى ١٠٤ Anfang f. 1، احمد بن محمد بن اسحف السُنِّي،

276

Dies Werk des Ahmed ben mohammed ben ishāq ben ibrāhīm eddīnawerī abū bekr ibn essunnī † 364/974 handelt in 4 Theilen von den bei Tage und bei Nacht, in den verschiedenen Lebenslagen, zu verrichtenden Gebeten und überhaupt von dem Verhalten gegen Gott, auf Grund von Traditionen. Es ist in viele kleine Kapitel eingetheilt. Der Herausgeber Mohammed ben abū 'abdallāh ben abū 'lfath ennahrawānī um 540/1145 schickt die Riwāje desselben vorauf. Ohne Einleitung beginnt der 1. Theil (25) f. 1b so:

باب حفظ اللسان وا... (واليد?) [اخبرنا الشيخ ... ابو الحسن سعد الخير بن محمد بن سهل الانصاري قراءة علية الخي

2" ما يقول اذا استيقظ من منامه "3" u. s. w. باب ما يقال اذا لبس توبه "4. s. w. اباب ما يقال اذا لبس توبه "20 جزء .2 باب تسليم الرجل على اهله اذا دخل بيته بسلام "20" u. s. w. على على الموا الجمعة "40 جزء .3 باب ما يقول بعد صلاة الجمعة "40 جزء .4 باب كم مرّة يستخير الله عزّ وجلّ "63 جزء .4 باب كم مرّة يستخير الله عزّ وجلّ "40 جزء .5 باب خطبة النكاح "u. s. w. 81 letztes Kapitel باب ما يقول اذا استعبر الروية

ترقب عندها مغفرة ونحن : Schluss f. 81^b: نترقب ما ترقب أخر الكتاب والحمد للم المز

Schrift: Autograph des Herausgebers, ziemlich klein und deutlich, vocallos, öfters ohne diakritische Punkte, im J. 539 Ďū'lqa'da (1145). — Collationirt.

HKh. IV 8367.

/ 3506. Spr. 672.

12 Bl. 8vo, 19 Z. (21 × 15; 16¹, 2 × 9¹, 2^{cm}). — Zustand: vorn u. hinten unsauber, oben ein grosser Wasserfleck, der Rand von Bl. 1 ausgebessert. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser f. 1^b oben:

مذا ٤٠ مقدمة ابي الليث السمرقندي رحّم

الحمد لله رب العالمين والعاقبة: Anfang f. 1b: للمتّقين . . . قال الفقيه ابو الليث . . . أعلم بان الصلاة فريضة قائمة وشريعة ثابتة عرفت فرضيتها بالكتاب والسنّة واجماع الامة الخ

Dies Werkchen des Abū 'lleit essamar-qandı † 375/985 (393) — II 1945 — behandelt die Verpflichtung des Gläubigen zum Gebet und weist nach, was zu demselben erforderlich (wobei der Verfasser sich über die Reinigung (الطهارة) ziemlich ausführlich auslässt). Das Werk zerfällt in ziemlich viele Abschnitte, am Ende in mehrere

اتما الاقرار فهو صنع العبد وهو : Schluss f. 12b تخلوق واما الهداية فهو صنع الربّ وهو غير تخلوق ومن قال الهداية تخلوقة فهو كافر والله تعالى اعلم تنت

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gut, vocallos (ausser einigen Zeilen im Anfang), gleichmässig. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 900/1494. — HKh. VI 12756.

/ 3507.

Dasselbe Werk in:

1) Mo. 19, 3, f. 26-34.

[Die Handschrift hat im Ganzen 129 Bl.]

8vo, 8 Z. (16 × 11; 12 × 5³/₄c^m). — Zustand: ziemlich gut; nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Anfang wie bei Spr. 672. Schluss fehlt; bricht ab mit den Worten: يعنى القبهقية تنقض الوضوء في يوم الخمس والجمعة والعيدين

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocalisirt. — Abschrift c. 1100, 1688. — Bl. 35 leer.

[1) f. 1-8. 14-17 und 2) f. 9-13. 18-25 und 4) f. 36-43 Türkisch.]

2) Pm. 374, 3, f. 51-75.

Format etc. und Schrift wie bei 2.

Schluss wie bei Spr. 672 bis zu den Worten بغهو كافر, dann aber noch ein grösserer Zusatz, der فاذا كانا جميعا يكون كلاهما ايمانا والحمد لله النخ :

Im Anfang einige Randbemerkungen; am Schluss noch ein längerer Fragesatz (مسئلة).

3) We. 1836, 6, f. 71^b -84^a.

Der Schluss wie bei Spr., aber nur bis zu والهداية صنع الربّ عز وجل وهو غير مخلوق: den Worten

F. 85^a enthält Sätze mit Wörtern verschiedener Bedeutung (حصير, جلس, جعفر, کافر).

F. 86^b—89^b Türkisch.

3508. Pm. 161.

8vo, 19 Z. (Text: 13¹ 2 × 9^{cm}). — Zustand: etwas wurmstichig: ziemlich unsauber, auch fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel fehlt; er ist:

und genauer nach HKh. VI, p. 72:

Verfasser fehlt; er ist genannt zu Ende des Werkes f. 117a:

An fang fehlt, wahrscheinlich 10 Bl. Das Vorhandene beginnt: في بدؤ الاسلام الاحرَّدة الاصنام المحديق الصديق على وجوهها ساجدين . . . قولة من الصديقين الصديق المبالغة في الصدي ضاهرة بالمعاملة وبائنة بالمراقبة . . . قولة والشهداء وهم الذين استشهدوا في سبيل الله المن

Commentar mit عند zu ausgewählten Stellen derselben Abhandlung, von Gabräil ben hasan ben 'ofman elkenýa" (u. elma'kalı); er ist Schüler des بديع الدين الرومي (um 700/1300) und lebt um ⁷⁵⁰/₁₃₄₉. — Auf den Commentar, der zuletzt (f. 104ª) die Textstelle behandelt: قوله واما الهداية فهي صنع الرب وهو غير مخلوف folgt f. 106* ein Anhang ذيل الكتاب, in welchem zuerst f. 106^a die Bedeutung der Buchstaben des Alphabetes angegeben (الألف من اجد الله والباء بدء الله وقيل الباء بهاء الله والتجيم جلال الله وقيل جمال الله والدال ديور الله النو) darauf f. 106 Mitte ihre Herleitung (الاشتقاق) ausführlicher erörtert wird: الف مشتقة من الالفة وانما سميت بذانك لانها الفت اسم الله . . . والباء مشتقة من المباهاة . . . والتاء مشتقة من التوبة المن

Das Werk schliesst f. 112 ff. mit verschiedenen Gebeten (عماء النبق u. s. w., zuletzt f. 116 والدعاء عند ختم القران).

In der Nachschrift sagt der Verf., er habe das Werk auf Bitten seines Sohnes عبيد الله verfasst.

وجمعت له هذا الكتاب : Schluss f. 117b من الكتب المعتبرة والشروح المتداولة وقد وقع فراغ من تاليفه وتسويده بحمد الله وحسن توفيقه Die Jahreszahl der Abfassung ist hier ausgelassen. Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocallos. Das Stichwort قولت roth. — Abschrift c. 850,1446. HKh. VI 12756.

3509. Spr. 671.

187 Bl. 8°°, 15 Z. (21 × 15: 14 × 8°°). — Zustand: gut (Bl. 1 fleckig). — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser f. 1°:

نتاب **النوض**يج للقوماني في شرح مقدمة ابي الليث

(Titel ebenso in der Vorrede; Verf. ausführlicher im Anfang.)

الحمد نله رب انعالمين والصلاة : Anfang f.1 وانسلام . . . مصطفى بن وانسلام . . . مصطفى بن وانسلام . . . مصطفى الكرياء بن ايدغمش القرامانى سدده الله في انقول . . . لمّا رايت مختصر مقدمة الصلاة البخ

Ausführlicher Commentar mit قوله zu derselben Abhandlung von Muçtafā ben zakarijjā ben eidogmiš (bei HKh. unrichtig ben abī toghmās) elqarāmānī moçlih (und çafī) eddīn † 809/1406, im Jahre 792 Moharram (1390) beendet. Derselbe beginnt f.2n: قوله بسم الله الرحن الرحيم جرت سنّة السلف والخلف بذكر النسمية والحمد لله في اوائل تصانيفهم الح

Schluss des Textes wie bei Spr. 672; der des Commentars f.187": والفوز والفوز على الله الفلام على الفتاح ... انه هو المشكور على افاضة نجه والمسئول خاتمة السعادة بفضله وكرمه والصلاة والسلام الخ

Schrift: ziemlich klein, zierlich, gleichmässig, vocallos, Türkische Hand. Ueberschriften u.Qoranstellen u.Aussprüche Moliammeds (zum Theil) roth. — Abschrift c. ¹²⁰⁰/₁₇₈₅.

HKh. VI 12756. II 3751. — (F. $187^{\text{b}} = 143^{\text{a}}, 1-14$.)

Lbg. 818 enthält denselben Commentar. 136 Bl. 8°, 17 Z. (18°, × 13°, ; 13°, × 10°). — Zustand: etwas unsauber, auch fleckig; in der 2. Hälfte, besonders am Ende, wasserfleckig im Rücken; Bl. 1 ausgebessert. — Papier; gelb, glatt, dick. — Einband; rothbrauner Lederband. — Titel ebenso. Verfasser f. 1°:

صفى الدين مصطفى القرماني

in der Unterschrift mit dem Zusatz: بن زكرياء.

Schrift: gross, weit, gut, deutlich, gleichmässig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. Stichwörter roth. Bisweilen Verbesserungen und auch Bemerkungen am Rande. — Abschrift c. 830/1427. — Collationirt.

3510. Spr. 670.

107 Bl. 8vo, 7 Z. (20¹/₂ × 15¹/₃; 13 × 9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich unsauber, besonders im Anfang. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband.

Schrift: f. 2-84 gross, dick, deutlich, fast vocallos; f. 1 (ergänzt) und 85-107 etwas kleiner, gut, fast vocallos. Die Ueberschriften roth. - Nach f. 98 fehlt 1 Blatt. - Abschrift c. 1000/1501.

Andere Commentare zu der Abhdlg haben verfasst:

- 1) خو النون بن احمد بن يوسف السرمري + 677/1278.
- 2) خليل بن مقبل المعلمي (2 um 780/1378.
- 3) حسن بن حسين الطولوني (3 um 870/1465.

Versificirt ist sie von عبد الوهاب بين الوهاب عبد الوهاب بين المحال ال

/ 3511. Mq. 47. 3) f. 168-183.

 4to , 11 Z. (Text: $17 \times 9^{1/2^{\text{cm}}}$). — Zustand: ziemlich gut, aber der Seitenrand von f. 171 an, und namentlich auch gegen Ende, fleckig; f. 182 und 183 auch unten beschmutzt. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Titel fehlt.

Es ist dieselbe Abhandlung mit Türkischer Uebersetzung hinter je einem oder 2 Textworten; dieselbe fehlt aber öfters, besonders von f. 170^b an und ist dann Platz dafür gelassen. Der Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt: يعنى من سمع من الناس خيرا غشا ومن سمع شرا افشاه الن

صنع الرب الله ك عز اسمه : *Der Schluss f. 183 الله ك عز اسمه الله ك عز اسمه الله ك الله ك عز الله الله ك الله ك عن الله ك عن الله ك عن الله ك الله ك عن الله ك عن الله ك اله ك الله ك ا

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. Das Türkische roth, das Arabische roth überstrichen. — Abschrift c. 1050 1640.

3512. Lbg. 368.

Format (c. 26 Z.) etc. und Schrift wie bei 16). — Titelüberschrift:

الحمد للم الذي خس الانسان :Anfang بشرف الخطاب . . . أما بعد لما التمست ايها الاخ الشقيق . . . ان اكتب رسالة في الصلوة الخ

واشفع اليهم فيض العقل ونور العدل :Schluss ان لا يفشيها التي غير اهلها

Der Verfasser sagt am Ende, er habe diese Abhandlung in kaum einer halben Stunde geschrieben, trotz allerlei Störungen.

HKh. III 6214.

3513. Mf. 586.

323 Bl. Folio, 19 Z. (30²/₃×18; 21×10^{cm}).— Zustand: gut, aber nicht frei von Wurmstichen und deshalb an einigen Stellen am Rande ausgebessert Der Rand öfters fleckig. — Papier: gelb, auch bräunlich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Halbfranzband. — Titel und Verfasser fehlt; von späterer Hand steht f. 1^a oben:

مصباح كبير شيخ الطائفة شيخ ابو جعفر الطوسي Der Titel ist nach der Unterschrift f. 321^a:

Der Verfasser heisst:

الحمد لله ولتى الحمد ومستحقه : Anfang f. 1b.
... سالتم ايدكم الله ان اجمع عبادات السنة ما يتكرّر منها وما لا يتكرّر واضيف اليها الادعية المختارة عند كل عبادة على وجه الاختصار دون التطويل الخ

Mohammed ben elhasan ben 'alı ettüsi abū ģa'far $+ \frac{460}{1068}$ (und nicht $\frac{561}{1166}$, wie bei HKh. V p. 401 und VII p. 677 steht), ein st'itischer Gelehrter, giebt in diesem Werke eine Sammlung von Bestimmungen über die im Lauf des Jahres wiederkehrenden und nicht wiederkehrenden gottesdienstlichen Handlungen, nebst ausgewählten Gebeten bei jeder solchen Handlung. Er will sich möglichst kurz fassen, dabei aber die unumgänglich nothwendigen juristischen Fragen nicht übergehen. Der Zweck des Buches ist ein praktischer, nämlich die Beibringung von Er schickt einige allgemeine Abschnitte voraus.

فصل في ذكر حصر العبادات وبيان اقسامها 4.2 فصل فصل في كيفية الطهارة فصل في ذكر الجنابة وكيفية الغسل منها 41 فصل في ذك غسل الاموات 66 Zuletzt:

Dann beginnt das eigentliche Werk, mit der Aufschrift: کتاب الصلية. Es wird zuerst in mehreren ungezählten Abschnitten von den Bedingungen gesprochen, unter denen das Gebet stattzufinden hat und von dem äusserlichen Verhalten beim Beten, dann von den im Laufe des Tages und der Nacht vorzunehmenden Körperbeugungen und was dabei von dem Betenden zu sprechen ist.

> فصل في ذكر شروط الصلاة فصل في ذكر باقي شروط الصلاة 104

u.s.w. فصل في ذكر الاذان والاقامة

Der 2. Theil beginnt, wie es scheint, f. 157*, obgleich der 1. Theil daselbst keine Unterschrift hat. Aber nach f. 321^a besteht das Werk aus 2 Theilen und an keiner andern Stelle als hier ist eine Andeutung, dass der 1. Theil zu Ende sei. Dieser 2. Theil beginnt nach dem Bism. mit: دعاء ليلة السبت مروي عن على عم تعلمه من جبرويل' صلوات الحوايي 159 " ادعية الاسبوع وعاء ليلة السبت u. s.w. Zuletzt: فصل في ذكر ما لا يختص بوقت معيني من العبادات 3176 | يوم النبروز في 320°; فصل في احكام الزكوة ط318

حتى لا اتكلف ما لا احتاج : Schluss f. 321*: حتى اليه يا ذا الجلال والاكرام واكثر من قولك يا ذا الجلال والاكرام وصلى الله على تحمد وآل محمد البخ

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, (fast überall) stark vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Text in farbigen Linien eingerahmt. Eine zweite Umrahmung mit Goldstrichen gegen den Rand hin. In diesem Rahmen stehen von derselben Hand, aber in kleinerer Schrift, sehr oft auf den Text bezügliche Stellen aus anderen Werken. — Abschrift vom J. 1820, in احبدالاد.

HKh. V 12185 (ohne Angabe des Verfassers).

F. 322 - 323 steht, von derselben Hand, ein kurzer Nachtrag über den Besuch der Gräber der Propheten und Heiligen.

3514. Min. 187. 98) f. 809.

Format (33 Z.) etc. und Schrift (etwas dicker) wie bei 90). - Titel fehlt s. Anfang.

الجد للم رب العالمين والصلوة ... أعلموا Anfang: رحمكم الله اني لما علَّمت عبادات السنة في الكتاب الذي سميته بمصباح المتهجد وجمعت فيه من العبادات ومحتار الادعية الح

Abkürzung desselben Werkes, vom Verfasser selbst gemacht.

فصل في ذدر عبادات الشرع : «Zuerst f. 809 ين اليوم والليلة "u.s.w. Bricht فصل في عبادات اليوم والليلة "809 ab in dem فصل في الاغسال المسنونة mit den Worten: وتبكه متعمدا وعند صلوة الاستخارة وعند صلوة الحاجة

Der Rand stark mit Gebeten beschrieben.

3515. Spr. 869. 3) f. 54b -- 62b.

8vo, 15 Z. (Text: $12 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dick. - Titel u. Verfasser f. 54* (von neuerer Hand):

كتاب التصوف في العيادات للغزالي

Anfang f. 546: الحمد للع رب العالمين والصلاة ... قال الشيخ الامام حجة الاسلام محمد بن محمد بن محمد الغزّالي . . . أعلم أن كل مسلم بالغ جب عليه في كل يوم وليلة اربعائة وثمانية عشر فرضا النخ

Die Zahl der dem Menschen obliegenden religiösen Pflichten (auf Grund des Spruches: وما خلقت الجن ولا الانس الا ليعبدون) ist, nach Elgazzālī † 505/1111, dem Verf. dieser kleinen Schrift, deren Titel fraglich ist, 418; er giebt ihre Eintheilung f. 55° zuerst im Allgemeinen (فعشرة في الاسلام وخمسة وعشرون في الايمان الخ) dann im Einzelnen an und schliesst f. 59° mit den Worten: الأخرة

Von demselben Verfasser ist wol auch das sich unmittelbar anschliessende كتاب الدعوات Dasselbe beginnt f. 59^b: المنجب العواني الاعواني العواني الاعواني العواني العو

Das Gebet ist nothwendig. Von Qorān-stellen ausgehend, führt der Verf. eine Menge Traditionen an und giebt an, wie Mohammed gebetet und das Beten Anderen eingeschärft habe. — Schluss f. 62b: والغنيمة من كل بـــ والغنيمة من كل بـــ والغنيمة من النار، رواه الحاكم، تمت

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, gefällig, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1000, 1501.

Pm. 315, 1, f. $1-7^b$.

61 Bl. 8vo , 11-13 Z. $(15^{1}/_{4} \times 10^{1}/_{2}; 12 \times 8^{\text{cm}})$. – Zustand: ziemlich unsauber und fleckig. – Papier: gelblich, stark, glatt. – Einband: rother Lederband.

Dasselbe Werkchen. Titel fehlt. Anfang fehlt (bis قال الشيخ الخ). Schluss f.4b abgekürzt, zuletzt aber so wie oben (aber ohne das الاعوات).

Schrift: zieml. klein, deutlich, etwas steif, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

F.76 u. 84 ein Stück aus اذكار النواوي.

3516. Spr. 869.

Format etc. und Schrift wie bei 3). - Titel und Verfasser fehlt.

باب الامر بالمحافظة على الصلوات : "Anfang f.62b" المكتوبات والنهي الائيد والوعيد الشديد في تركهن والب باب الترهيب في ترك الصلاة المركوع والسجود المخ شمالة المركوع والسجود المخ شمالة المركوع والسجود المخ شمالة المركوع والسجود المخ شمالة المركوع والسحود المركوع والمركوع وال Dies Stück eines grösseren Werkes handelt vom Gebet und stützt sich dabei auf Qoran und Traditionen. Es scheint dem 1. Theil des بالترفيب والترفيب والترفيب والترفيب والترفيب والترفيب († 656/1258) — s. II 1328 — entnommen zu sein. Das letzte Kapitel ist hier Mohammeds Gebet im Sturm, f. 71 أب ما يقول أنا هاجت الربح. Schluss: وشرّ ما فيها وشرّ ما أرسلت به والله أعلم والحمد لله الم

Daran schliesst sich, von anderer Hand, f. 716-73° ein Kapitel desselben Werkes باب الترغيب في كلمات يُستفتح بها الدعاء وبعض ما جاء في اسم الله الاعظم'

Mq. 121, S. 225 — 228 enthält einige Stücke (über Waschung, Gebet, Almosen etc.) aus dem selben Werke.

3517. Pm. 77.

33 Bl. 8°°, 25 Z. (21 × 14¹/2; 15¹ 2 × 9°m). — Zustand: nicht ganz sauber, zum Theil fleckig. Bl. 18 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين واشهد أن لا Anfang: اله الا الله وحده . . . أما بعد فيقول العبد . . . فأبعد البو الحسن المالكي الشاذلي . . . هذه مقدمة في مسائل من العبادات وغيرها على مذهب الامام المالكي . . . فحمتها من الكتاب البخ

Das vorliegende Werk ist abgekürzt aus cund führt den Titel المقدمة الغنية للجماعة الازهرية sind verstanden Alle, die sieh zur Moschee الجماعة الازهرية halten. Von wem das Grundwerk verfasst sei, ist mir unbekannt, nur dass der Verfasser nach dem Orte الغزي genannt zu sein scheint. Der Auszug ist von 'Alı ben 'abd allah ben 'abd elgebbar eśśād'ili abu 'lhasan elmāliki † 656/1258 gemacht und behandelt die gottesdienstlichen Pflichten in 11 Kapp.; jedes derselben zerfällt in mehrere ungezählte

في الطاهرة و قال الله تعالى وانزلنا من السماء ماء 10 باب .1 في الصلاة وهي احد اركان الاسلام الخمسة 50 باب .2 في الاعتكاف 5.12 ; في الصوم 4.12 ; في الزكوة 11 باب .10 في الغرايض والورن من الرجال عشرة 160 باب .10 في بيان جمل من الغرايض والسنن 170 باب .11 والآداب يتعين على المسلم

وترك الاستعلاء وحسى الثناء وجميل: Schluss f.18b الادب معينا على طلب العلم والحد لله وحدة وصلى الله المخ

Schrift: ziemlich klein, gefällig und gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von يوسف بن أحمد الشطيحي im J. 1096 Moharram (1684). — Nicht bei HKh.

3518. Spr. 676.

71 Bl. 8°°, 15 Z. $(19^{1}/_{2} \times 13^{1}/_{3}; 15 \times 8^{1}/_{2} - 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

كتاب الادوية الشافية في الادعية الكافية

(so auch Vorrede f. 4b, 15). - Verfasser f. 1a:

قطب الدين ابو بكر محمد بن ابي الحمد بن ابي الحسن علي بن القَسَّطَلَّاذِيّ

قال الشيخ الفقيه . . . ابن : Anfang f. 1^b: القسطلانى . . . الحمد لله الذي علمنا بفضله ما لم نكن نعلم . . . أما بعد فان ما عند الله خير وابقى لمن اعطى قيباد الاقتداء الخ

In diesem Werke behandelt Mohammed ben ahmed ben 'alt (ibn) elqustallānī abū bekr qoṭb eddīn † 686/₁₂₈₇ das Gebet und Alles was dazu gehört, und giebt Anleitung zu demselben. — Es zerfällt in 4 كنز, deren 1. und 4. in 6, das 2. in 7, das 3. in 22 مطلب getheilt ist. 1. كنز على الدعاء وفصله وما يستحبّ أو يكره في فعله

فى الامر بالدعاء والوعد بالاجابة 1.5 مطلب .1 فى الازمنة الفاضلة الواردة بالبركة الشاملة 11 كنز .2 فى اوقات السؤال 11 مطلب .1

في الدعا في اليوم والليلة وِرْدًا وصَدْرًا 200 كنز .3 وعند تحوّل الاحوال سفرا وحصراً

1. في الصباح والمساء والمساء علي الصباح والمساء المساء علي المساء المساء علي المساء علي المساء علي المساء
في الصدقة والصوم والنفطر "39 مطلب.10

فى قصاء الدين والحوائج 550 مطلب. 20

في كشف الكرب والهم والحزن *59 مطلب. 22

في ادعية متعددة لم يتعلق باقصية متمهدة 61 كنز 4.

في اسماء الله الحسني والاسم الاعظم 61 مطلب. 1

في الحوقلة والاستغفار 66° مطلب. 6

اند اهل المامنة يومل سايلوه :Schluss f. 69b كفيل بما عليه فيد يعول املوه والحمد لله الخ

Schrift: ziemlich gross, gewandt, gleichmässig, ziemlich stark vocalisirt, deutlich. Ueberschriften grösser. — Abschrift im J. هازبک الخصصي الشاهري . Collationirt. — HKh. I 359 (bloss Titel).

3519. We. 1608.

159 Bl. 4°, 23 Z. $(25^{1}/_{2} \times 16^{1}/_{2}; 17^{1}/_{2} - 18 \times 11^{1}/_{2}^{cm})$.— Zustand: an den Rändern wasserfleckig, auch sonst nicht frei von Flecken, im Anfang schadhaft und ausgebessert.— Papier: gelb, dick, glatt.— Einband: brauner Lederband mit Klappe.— Titel und Verfasser f. 1°:

الجزء الثانى من كتاب المدخل لابن حاج

Die ersten drei Wörter des Titels sind ausradirt. Derselbe ist nach HKh. V 11690:

مُدّبخِل الشرع الشريف على المذاهب الربعة

ابو عبد الله :Der Verfasser heisst vollständig الله عبد الله الحاج الخاج الفاسي ابن الحاج

Eine ausführliche Anleitung zur Erfüllung der durch das religiöse Gesetz vorgeschriebenen Pflichten und Verrichtungen, auf Grund der orthodoxen Lehransichten, von Mohammed ben moh. ben moh. elfāst ibn elhaģģ † 787/1886 im J. 782/1832 vollendet. Das Werk umfasst drei Bände, welche in viele ungezählte Abschnitte getheilt sind, davon liegt hier der zweite Band vor, welcher in seinem letzten Drittel sich hauptsächlich mit Unterweisung des angehenden Çūft beschäftigt. Er beginnt f. 1b: خصل في خروج الامام التي صلاة العيدين أن تكون في المصلى الخ

ق صلاة العيدين أن تكون في المصلى الخ فصل في التكبير عند الخروج الي المصلّى، والسنة "f.2 الماضية أن يكبّر الخ

فصل في التحفظ من التجاسة في المصلى، ويتعبّن على الامام الخ 36

36

Einige Abschnitte sind:

فصل في الرباط وفصله وذكر الخيل وفضلها' اخرج *23 البخاري في صحيحه

فصل فى فصل الشهادة ' اخرج مسلم فى صححه 24 فصل فى آداب الفقير المنقطع التارك للاسباب وكيفية 27 نيته وهديم قد تقدم ان الجهاد ينقسم على قسمين

فصل الزهد والخلوة وقال رحماعلم الى لم اجد شيئا ابلغ م53 فصل الزهد والخلوة وقال رحما يمنع منه وما يجوز فعود فانظر رحمنا الله تعالى واياك

فصل واما الرقص والدن بالرجل وكشف الراس "72 وتحبيف التياب

فصل وقال رحم واما تمزيق الثياب فهو جمع ⁴72 الى ما فيه من السخافة

فصل واما الاشتغال بتحصيل علم الكيمياء فهو 86 من الباطل البين

فصل في دخول المريد الخلوة وينبغى للمريد 88 المريد الخلوة بنفسه

فصل في آداب سحبة الاعصاء ' اعلم ان لكل جارحة *98 من الجوارح آدابا

فصل في صرف همم المريد كلها الي امور 127^b الآخرة وينبغي له ان يكون

كثرت المفاسد فيه وقل ان : Schluss f. 159 المتثلث تنحصر بصد ما هي السنة فانها اذا امتثلث في شيء نار واستنار وتجمل والحمد لله وحده المخ sind in

Schrift: gross, kräftig, deutlich, stark vocalisirt. Ueberschriften roth. Ergänzt in kleinerer gefälliger Schrift f. 5. 9. 12. 21. Nach f. 5 fehlt etwas; so auch vielleicht nach f. 55. — Abschrift c. 800/1307. — Collationirt.

der Unterschrift ausradirt.

3520. We. 1523.

179 Bl. 8vo, 17 Z. (20¹/₃ × 14¹/₂; 15 × 8¹/₂ — 9^{cin}). — Zustand: nicht recht sauber. Gegen Ende am oberen Rande wasserfleckig. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel u. Verfasser auf Blatt b Vorderseite:

كتاب جواهر الفقة لطاهر بن سلام بن قاسم الانصاري الخوارزمي

الحمد لله الذي :Anfang Blatt b Rückseite هدانا لمعرفته واكرمنا بتقواه وطاعته . . . [أما بعد] فيقول . . . طاهر . . . الخوارزمي . . . لما لفظنى رامي الغربة من ديار خوارزم الى هذه التربة الح

Auf der Rückkehr von der Pilgerfahrt nach Mekka, sagt der Verfasser Tähir ben selläm ben qāsim elhowārizmī, um 770/1369 am Leben, habe er, in den Ländern Griechenlands (بلاد الروم) zurückgeblieben, den Entschluss zur Abfassung dieses Werkes gefasst. Er berühre zuerst allerlei Fragen aus den Religions-Principien, um das Wesen Gottes klar zu stellen; darauf die Grundsätze des äusseren Kultus, ohne sich dabei auf Beweisführungen einzulassen, der Kürze wegen. Er hat dabei eine Menge Werke aus älterer und späterer Zeit benutzt, die er f. 1° ff. aufführt und mit ihren Siglen (die er im Werke braucht) bezeichnet. Vor dem völligen Abschluss habe er auch noch Elqāhira besucht und dort die letzte Hand an sein Werk gelegt, es aus den genannten Werken mehrfach erweiternd, im J. 771 Ram. (1370). Als Titel giebt er f. 3° bloss an كتاب الجواهي. Es zerfällt in 10 Kapp., deren Uebersicht f.3bu.4*.

في اثبات الصانع وتوحيده وكتبه ورسله f.4ª باب. 1 والايمان به

في الطبهارة والسواك واحكام المياه 8b باب.2 في الصلوة والمسايل المنشورة فيها 45a باب.5 والاوقات والانان والجماعة

في آداب السالكين من اهل الطريقة أ167 باب. 10. فالمرجق من فصل الله الخلاق: "Schluss f. 177 فالمرجق من فصل الله الخلاق المرجنات (وجنات (al. هذه الأوراق . . . انه هو الغفور الوهاب للمؤمنين سبيل العواب واليه المرجع والمآب،

Schrift: gross, rundlich, breit, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1159 Ďū'lqa'da (1746) von عبد المعطى بن محمد بن حسن القرشى.

Arab. Foliirung; die beiden ersten Blätter nicht mitgezählt, jetzt Bl. au.b. Bl. 155 überschlagen. — HKh. II 4292.

F. 1776—1796 verschiedene Kleinigkeiten, darunter f. 1794 Verse gegen das Tabakrauchen (in Frage und Antwort, von محمد البكري المصري), und 2 Verse über 4 Ausdrücke für "Schlaf", nebst Erklärung.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 979.

110 Bl. 8°°, 23 Z. (20¹/2 × 14³/4; 14 × 8¹/2°m). — Zustand: zieml. unsauber, am Rand wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Schrift: ziemlich klein, kräftig, gedrängt, vocallos. Ueberschriften, auch Stichbuchstaben, roth. — Abschrift um 950/1543. — Am Rande oft Noten. — Arabische Foliirung; 101 ausgelassen, 6 zweimal gezählt.

2) Pm. 37.

155 Bl. 8°°, 21 Z. $(20^{1}/2 \times 15^{1}/3; 13^{1}/2 \times 8^{1}/2-10^{cm})$. — Zustand: zieml. gut; nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel von späterer Hand. Verfasser fehlt. Anfang u. Schluss (f. 147b) wie bei We. 1523. — Schrift: zieml. gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift im J.1051 Gom. I (1641) von حمد بن عبد الرحيم. Collationirt.

F. 148-155 allerlei Notizen von Ueberschwemmungen u. Feuersbrünsten im J. $^{1064}/_{1654}$, auch verschiedene Gebete u. Traditionen.

3521. We. 1369.

47 Bl. 8°°, 18-21 Z. $(18^{1}/_{2}\times14; 14-14^{1}/_{2}\times11-11^{1}/_{2}^{cm})$. Zustand: lose Lagen, etwas unsauber.— Papier: gelb, glatt, stark.— Einbd: brauner Lederdeckel.— Titel u.Verf. f.1°:

مجموع نفيس فيه فصول تتعلق بالصلوات المكتوبات وثواب فاعلها واثم تاركها وعقوبته ك

جمع كاتبد ابي العباس احمد بن ابي بكر الطبراني الكاملي

للدالذي جعل الصلاة عمود الدين: Anfang f.1b. . . . وبعد فان افصل الاعمال الصلاة على اول وقتها الن

Von der Verdienstlichkeit des Gebets und der Strafe derer, die es unterlassen, unter Anführung von Qorān- und Traditionsstellen, von Ahmed ben abū bekr eṭṭaberānī elkāmilī abū 'l'abbās um 816/1413. Das Werkchen zerfällt in mehrere ungezählte Abschnitte.

 $f.4^{b}$ عبادته الله تعالي في كتابه ال عبادته u. s. w.

فصل واما لخشوع فى الصلاة فهو روحها ولبها وبه حياتها 16° Schluss f. 18°: الذي ذكرناه فى هذا الذي دكرناه فى هذا الفصل يكفى والله يهدى من يشاء الى صراط مستقيم

Schrift: ziemlich gross, etwas gerade stehend, spitzig, deutlich, vocallos. — Autograph, um 816/1413 (s. f. 47a).

3522. Glas. 235.

8°°, 16 Z. (201', ×14', 2; 14 × 10°m). — Zustand: lose Blätter und Lagen; unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 72°a:

کا حیوة القلوب فی معرفة عبادة علّام الغیوب لاحمد بن جیبی بن المرتضی

قال مولانا امير المومنين :Anfang f. 72b المهدي لدين الله احمد بن جحيى بن رسول الله' الحمد لله ونستعينه ونساله العصمة عن معاصيه ... أما بعد فانا نظرنا في امرين عظيمين ملازمين للعباد مخالفين لما يقتضيه المعتاد الخ

Der zeiditische Schriftsteller und Imam Elmehdt lidtn allah ahmed ben jahja ben elmorteda, geb. 775 Ragab (1373), gest. 840 Dū'lq. (1437), weist in diesem Werkchen, welches in 3 Abschnitte zerfällt, auf die Pflicht des Gebets hin; der Mensch vergesse zu leicht, dass er sterben müsse. - 1. فصل 1.72 فصل في سبب الغفلة عن الاهتمام بامر الموت وعدم الغزع منه في سبب غفلة العبد في حال قيامه 73 فصل 2. لمناجات ملك السهوات والرض

فى ذكر الصلوات الخمس التى فرضها الله على عباده *74 فصل. 3 واتعب نفسك في طاعة الله : *Schluss f. 80 ليعظم لك الثواب عنده *

Schrift: jemenisch, klein, gut, etwas vocalisirt, diakritische Punkte fehlen bisweilen. Ueberschriften u. Stichwörter hervorstechend gross. — Abschr. (nach f.111°) im J. 1000/1611, von (أكسب الحسن بن على بن وعان (وهبان)

3523. Glas. 112. 2) f. 211^b-214^a.

 4to , c. 27-29 Z. (Text: $23-24 \times 17-18^{cm}$). — Zustand: fleckig, am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt.

فى احياء Dasselbe Werk. Im Titel steht في احياء für في . Am Schluss fehlt etwas; es geht hier nur bis zu den Worten: على باب احدنا يتطهر فيه Glas. 235, 4, f. 80°, 12).

Schrift: dieselbe Hand wie bei 1), aber flüchtig und ungleich, besonders gegen Ende, und daselbst auch kleiner, enger und gedrängter. Stichwörter hervorstechend gross, auch roth. — Abschrift um 866/1462.

284

In Glas. 233, 4, f. 42b ist der Anfang des Werkes bis zu den Worten واستعانوا عليه بمواد vorhanden.

3524. Pm. 493.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titel fehlt; er ist:

مطالب المصلي

Verfasser fehlt; es ist:

لطف انلم النسفى الفاضل الكبيداني

(nach WE. 179, 1; nach Anderen حمد بن حمزة الغناري † 883,1420 oder auch الجن كمال + 1873 الجن المال + 1873 المراكبة الم

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 56 : . . . اعلم بان العبد مبتل بين ان يطبع الله تعالي فيثاب وبين ان يعصيه النخ

Vom Gebet, in 8 Kapiteln, von Lutt alläh ennes eft eljädil elkidänt um 900/1494.

زفى بيان الفرائص وهي خمسة عشر : باب .1 زفى السنب، .3 ; في الواجبات وهي سبعة .2

غ ألمسختات .6 إفي المحرمات .5 إلى المحتال .4

. في المفسدات .8 في المباحات .7

وترك فرض من الفرايت بالا عذر : Schluss f. 61*: ولو طرأ فواته دون اختياره وتعبد الحدث تمت الكتاب HKh. VI 12770 (u. d. T. قلصمة الصلوة .

Dasselbe Werk: 1) Mf. 248, f. 104. 105^a.
2) Mq. 145, 32, f. 305 - 310.
Format etc. u. Schrift wie bei 31.

Das Vorwort fehlt bis auf die Schlussworte (وغير المشروعات وبيان معانيها الخ); dann folgt Kap. 1—4; dies bricht ab mit den Worten: وعلى الصدر للنساء واخراج الكفين

Mq. 145, 33, f. 311-314 Türkisch.

3525. We. 1961. 9) f. $58^{6}-104$.

8°°, 17 Z. (14¹/2 × 7¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch in der 2. Hälfte oben am Rande wasserfleckig u. ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Titel überschrift f.58°: هذا كتاب قهستاني لشرح كيداني. Richtiger:

شرح مطالب المصلّى للفاصل الكيداني المحمد القوهستاني الصمداني شمس الدين .Verf

الحجد للد الذي رفع قاعدة الفقد . . . Anfang f.586 . . . فاعدة الاجرار الخ

Gemischter Commentar des Mohammed elqōhistānī eççamadānī šems eddīn (um 950/1543) zu demselben Werk, im J. 947/1540 verfasst. Er beginnt f.59b: عند الكوفيين وهو أشهر ... الرحمن الرحيم بالحركات عند الكوفيين وهو أشهر ... الرحمن الرحيم بالحركات و الخامس تعمد الحدث أي نقض الطهارة قصدا بمثل البول والريح ... لعلد يتولد منهي اولاد صوائح الاعمال؛

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Grundtext roth überstrichen. Am Rande nicht selten Bemerkungen. — Abschrift c. 1100/1688.

HKh, VI 12770.

Spr. 1957, 1, f. 1-61.

202 Bl. 8vo, 13 Z. (18 × 13; 12 × 6^{cm}). — Zustand: fleckig und unsauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Derselbe Commentar. Titel u.Verf. fehlt. Anfang fehlt, 1 Bl.; Schluss wie bei We.1961.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocallos. Grundtext (aber auch manches Andere) roth überstrichen; Ueberschriften roth. Am Rande oft längere Glossen. — Abschrift im J. 1117/1705. — Nach f. 6 fehlen (wol 2) Blätter.

/ 3526. WE. 179. 1) f. 1-55.

240 Bl. 8vo, 19 Z. (20¹/₂ × 15; 14 × 9¹/₄c^m). — Zustand: ziemlich gut, doch etwas lose im Deckel. — Papier: gelblich, zieml. stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt. Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي رفع بالعلم عبده ' ' Anfang f. 1 ' المنعق بن حسن النزجانى لما رايت مننا مطبوعا مصبوطا نافعا فى الاولى والاخرة . . . للمولى لطف الله النسفي المشهور بالفاصل الكيداني العالم الرباني النخ

Abkürzung desselben Commentars, von Ishaq ben hasan ezzengani um 1095/1684 (No.3051).

انتهي ما فى شرح القهستاني ومن : Schluss f. 55* سبقه الحدث فى الصلوة انصرف فان كان اماما استخلف وتوضاً . . . تم ذلك المقصد بعون الله الملك الصمد البخ

Schrift: klein, schön, deutlich, vocallos. — Abschrift vom J. 1183, 1720. — F. 56 leer.

3527. Spr. 822.

 8vo , 17 Z. (Text: $15^{1}/_{2} \times 8^{\text{cm}}$). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel u. Verf. f.81a:

Für في أقامة hat die Vorrede في أداب im Titel; HKb. في الاعتصام بالسنة

الحمد لله وكفى وسلام على : Anfang f. 81^b عباده الذين اصطفي أما بعد فهذه سنن التقطتها من كتب الحديث وحررتها النخ

'Abd errahmān essojāṭī † 911/1505 giebt in diesem Paradiesschlüssel Anweisung zur Erfüllung der religiösen Pflichten, besonders in Bezug auf Gebet u. Fasten. Zuerst: f.81°آداب ما بعد طلوع الشمس الي الزوال 86° آداب ما بعد طلوع الشمس الي الزوال 89° تاب الاستعداد لساير الصلوات 49° القول في آداب الصحبة والمعاشرة مع الخلق والخالق والحالق

ثم يفوتك به الملك المقيم والنعيم : Schluss f. 129b المدايم في جوار ربّ العالمين تمّ الكتاب بعون الله المخ

Schrift: ziemlich gross, gut u. deutlich, gleichmässig, vocallos. Rothe Ueberschriften. — Abschrift c. 1100 1686.

3528. Pet. 231.

141 Bl. 8°°, 21 Z. $(21 \times 15; 16-16^2/3 \times 10-11^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: rother Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt; nach der Vorrede (f. 6^{b}):

كشف الغبّة عن جميع الامّة

(Von späterer Hand steht f. 1ª derselbe Titel 2 mal, aber طري و für عن جميع). — Verfasser fehlt; s. unten.

الحمد لله الذي جعل الشريعة: Anfang f. 1b: العلوم المطهرة بحرا ينفجر منه جميع بحار العلوم والخلجان . . . وبعد فقد شكى التي مرارا بلسان الحال وبلسان المقال جماعات من الفقراء الخ

Auf die Klage Vieler, dass sie bei Ausübung gottesdienstlicher und durch die Religion vorgeschriebener Handlungen von Anhängern anderer Lehransichten und Sekten verhöhnt würden und dass sie deshalb ganz rathlos seien, was sie thun und lassen sollten, und auf inständiges Bitten derselben hat sich der Verfasser dazu verstanden, in diesem Werke ihnen einen Anhalt und eine Richtschnur zu geben. Er hat also, unter Benutzung der an-Traditionssammlungen und des gesehensten كتاب السنن الكبير ,ابن كثير des جامع الاصول und einiger An- الجامع الكبير des , البيهقي derer die darauf bezüglichen ächten Aussprüche des Propheten und seiner Genossen so kurz wie möglich, ohne Anführung der Gewährsreihen und ohne Wiederholung, zusammengestellt, in der Anordnung der juristischen Werke. Zuerst eine Reihe von Kapiteln:

باب ديف كان بدؤ الوحي على رسول الله صغم 10° اباب الاخلاص والتمدي والنية الصالحة 14° باب ما جاء فيمن لا يعبأ بما يبلغه من 14° الحديث اذا خالف قول امامه

u. s. w. Dann folgen Bücher, die in ungezählte Kapitel und Abschnitte eingetheilt sind.

Zuerst: f. 21° الايمان والاسلام والسلام والسلة والسل

Von f. 686 an fehlen die Ueberschriften, es ist leerer Platz dafür gelassen. Das Werk hört hier f. 1416 mitten auf der Seite, ohne Unterschrift, auf, und zwar in dem تناب الصلوة mit den Worten: لا يغصل بينهن بتسليم ممن وجبت له النارئ

Das Uebrige fehlt. Der Verf. schrieb dies Werk in Aegypten (f. 3b) und lebte später als Essojuti. HKh. V 10723 legt das Werk dem عبد الوهاب الشعراني † 973/1565 bei und rechnet es zu den Traditionsschriften; der von ihm angegebene Anfang weicht von demjenigen dieser Handschrift ab.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, im Ganzen gleichmässig, vocallos. — Ueberschriften roth, ebenso Stichwörter. — Abschrift c. 1100/1688.

3529. We. 1836. 3) f. 19-40.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel f. 19a:

كتاب معدل الصلاة

Verfasser fehlt: nach We. 1840, 1:

الحمد لله الذي امر عباده : Anfang f. 19b

Abhandlung des Mohammed elbirkewit † 981/1573 über die Nothwendigkeit des Gebets und die Nachtheile seiner Unterlassung. Zerfällt in Vorwort (مقدمة), بطلب مطلب عدين الدركان الاركان: Das Vorwort handelt f.20%: مثلبا كف تفسير تعديل الاركان: أوتوال الفقهاء وتعيين المذهب المختار في اللذهب الختار والسنة: أوتوال الفقهاء وتعيين المذهب المختار في النات الترك 129%: (مثلب f.25% (مثلل Die Ermahnung (مثلب f. 29%: كافات الترك 159%) أفعال الصلوة وترك سني الصف المقدة المام في افعال الصلوة وترك سني الصف Schluss f. 40% فافنا لم يوجد لا يكره ولا يلزم جنبه من الصف المقدم في الختار جذب رجل الي جنبه من الصف المقدم

Am Rande häufig (längere) Glossen. — HKh. V 12391. (F. 40^b u. 41 kurze Gebete und eine Tradition über die Schlange حيث. Bl. 42 leer.)

والله المستعان تمت البسالة

/ 3530.

Dasselbe Werk in den Handschriften:

1) Mq. 621, 1, f. 2-22.

50 Bl. 8vo, 15 Z. (21 × 15; 16 × 7^{cm}). — Zustand: stark fleekig. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 2^b (auch f. 2^a oben) ebenso. Verfasser fehlt.

Schrift: Türkische Hand, flüchtig, ziemlich gross, nicht überall deutlich, vocallos.—Abschr. v. J. 1074 Gom. II (1663).
Am Rande oft längere Bemerkungen zum Text.

2) We. 1857, 4, f. 57 - 76.

8vo, 17 Z. (20 × 13¹/₄; 14¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, und der Seitenrand oben f.57-61^A beschädigt. Der Text der letzten Blätter hat durch Zusammenkleben derselben am Rücken etwas gelitten.— Papier: gelb, glatt, zieml.dünn.— Titel u.Verfasser fehlt.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1134, 1722. — Auf f. 61 folgt f. 61^A.

3) Spr. 694, 1, f. 1-14.

163 Bl. 8°, 17 Z. (19¹/3×13¹/2; 14¹/2×8cm). — Zustand: fleckig und unsauber. Einige Wurmstiche. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt eigentlich: doch steht der Titel f. 1ª unten am Rande.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gedrängt, etwas flüchtig, ziemlich deutlich, vocallos. Im Anfang einige Glossen am Rande und zwischen den Zeilen. — Abschrift c. 1150/1737.

4) We. 1840, 1, f. 1-30a.

76 Bl. S^{ve}, 15 Z. (21×15; 12³/₄×7¹/₂c^m). — Zustand: wasserfleckig, besonders zu Anfang. Nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: grob, ziemlich stark, gelb, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a:

Schrift: ziemlich gross, weit, flüchtig, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1200/1785.

3531. Min. 187. 36) f. 488-491^a.

Format (33 Z.) etc. u. Schrift wie bei 27). — Titel f. 488^a oben am Rande und in der Einleitung f. 488^b, Z. 7:

Verfasser fehlt, s. Anfang.

الحمد لله الذي دلّمنا على جادّة : Anfang f. 488 ... محمداً المشتهر النجاة ... وبعد فإن اقل العباد عملا ... محمداً المشتهر ببهاء الدين العاملي ... يقول قد التمس منى جماعة من اخوان الدين . . . تاليف مختصر يحتوي على ما لا بدّ لاهل الديانة من الاتيان به في كل يوم وليلة البخ

Compendium der täglichen religiösen Verrichtungen, die dem Gläubigen geboten sind und auch die zu thun löblich ist, von Mohammed ben hosein ben 'abd eççamad elhäriti el'āmilī behā eddin † 1031/1622. — In 6 Kapiteln, deren Uebersicht zu Ende der Einleitung. 1. باب f. 488b: فيما يعمل ما بين طلوع الفجر التي طلوع الشمس' (in Vorrede und ungezählten Abschnitten). Bricht ab mit den Worten: فقال ما اعلم شيئا

Die anderen Kapitel sind hier nicht vorhanden; das zweite behandelt die Verrichtungen بيين das sechste: بيين النيوال; das sechste: بين انتصاف الليل الى طلوع الفجر

3532. We. 1821.

137 Bl. 8vo, 23 Z. (20 × 12; 14 × 6¹ 4^{cm}). — Zustand: fast lose im Einband, sonst ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: farbig, dünn, glatt. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel f. 1^a und im Vorwort f. 4^a:

كتاب مختصر هدية ابن العاد الي عبادة العباد في شروط الصلاة

عبد الرجن المفتى العادي: Ausführlicher عبد الرجن المفتى العادي عبد الرحمن بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد المحمد بن محمد بن م

قبد الركمن بن حمد بن حمد الركمن بن حمد العادي الدمشقى الحنفى أبن عماد الدين

الحد للد عدد ما جده الخامدون ... : Anfang f. 3b وبعد فلما كان الاشتغال بانعلم من اشرف فضايل الانسان الخ

Da die Grundsätze des Gottesdienstes für die Frommen äusserst wichtig sind — da Gottesdienst ohne Wissen wenig werth —, hat 'Abd errahman ben mohammed ben moh. ibn 'imād eddīn (oder el'imādī), geb. 978/1570, † 1051/1641, dies Compendium in einer Menge ungezählter Abschnitte verfasst, in welchem er die für den Beter wichtigsten Sätze erörtert.

زفصل فى بيبان فصل الصلاة تا Zuerst: f. 4° الصلى فصل المسج على الخفين 10° u. s. w. Zuletzt: 33° فصل فى صلاة الجنازة 34° فصل فى صلاة الجنازة 34°

قيل وما الرفع يا رسول الله :"Schluss f. 37 وقال الله والله اكبر قال سجان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر رواه الترمذي والجميع في المصابيح والحمد لله وحده المخ

Schrift: klein, fein, zierlich, sehr gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth (auf f. 3. 4. 11. 12 mit Goldbuchstaben). Der Text eingerahmt in blauen Strichen mit einer Goldlinie. — Collationirt. — Abschrift im Jahre 1058 Rabī' II (1648) von الفقير أحمد بن عبد الله الحموي). (Obgleich die Jahreszahl hier u. f. 75b u. 86b so in Worten angegeben ist, muss sie doch 1158 sein. F. 108a steht als Zeit der Abschrift das Jahr 1148, f. 137a 1153, und dass dies richtig sei, erhellt aus dem in Bd I No. 1015 Beigebrachten.)

3533. Spr. 677.

150 Bl. 8°, 21 Z. $(19^{1/2} \times 13^{1/2}; 15^{1/2} \times 7^{1/2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1° (so auch Vorrede f. 1°):

تتاب مفتاح العبادة ووسيلة السعادة للمنال حسين الاسكندري

الحمد لله المتفرّد بذاته المتقدّس: Anfang f.1b بأسمائه وصفاته . . . أما بعد فقد كنت شرحت مقدمتى المشتملة على الفقه والعقائد والمسائل المهمّات الدينيّة الض

Die von Hosein eliskendert geschriebene Abhandlung (مقدّمة), Rechts- und Religionsfragen nach hanefitischem Ritus behandelnd, hatte derselbe mit einem ausführlichen Commentar versehen, der hier von ihm abgekürzt und mit einigen interessanten Zusätzen versehen vorliegt. Er bemerkt, dass er in dem Werke mit dem Commentar zur منية المصلّى den des منية المصلّى المالية den des نين العابدين ابن تجيم المصري den des نيز العابدين ابن تجيم المصري meine, dessen Titel البراهيم المحلّى.

الحمد لله الذي صلّى على نبيّه : Anfang f. 1b: محمد خير الآنام جمع بين التسمية والتحميد في الابتداء جريا على قصية الامر في كلّ امرء ذي بال . . . وبعد فهذه مقدمة أي بعدما تقدم من البسملة والحدلة والصلاة والسلام . . . مشتملة على مسائل في الفقه والعقايد على مذهب الامام الاعظم ابي حنيفة النعان بن ثابت الخ باب اركان الصلاة 11 ; باب شروط الصلوة "Zuerst f.57 باب شروط الصلوة "Zuletzt f.57 بيان الاعتقاد Schluss f. 90" :

او بقصد ولد صالح فيثاب : Schluss f. 90°: على حميع ذلك ان شاء الله تعالي كما سبق والله اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب . . . وان ينفع المتعلمين بهذا الكتاب وجعله للتجاة من العذاب دعاء المتعلمين بالمنفعة بهذا الكتاب وبالنجاة من العذاب

Nach der Unterschrift ist das Grundwerk vollendet Ende des Rabi' II ¹⁰⁶⁰/₁₆₅₀ und der Commentar Ende des J. ¹⁰⁶⁴/₁₆₅₄.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocallos. Grundwerk roth. — Abschrift von المتركماني im J. 1145 Rabī' II (1732).

3534. We. 1569.

50 Bl. 8⁷⁰, 15 Z. (20 × 15; 14-14¹/₂ × 9-10^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber, besonders zu Anfang. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel:

نور الايضاح ونجاة الارواح

(so nach dem Vorworte; f. 1ⁿ steht nur die erste Hälfte). Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 1°: قال العبد الفقير . . . ابو الاخلاص حسن الوفائي الشُرْنْبُلالي الحنفي انه التمس منى بعص الاخلاء . . . ان اعمل مقدمة في العبادة تقرب على المبتدي ما تشتت من المسائل في المطولات الم

Eine Schrift für Anfänger, über den Gottesdienst und was damit verbunden ist, in kurzer Fassung, von Abū 'lihlāç hasan eśśurunbulālī † 1069/1658 (II 2692) im J. 1032 Gom. I (1623) zusammengestellt.

f.1° للياه التي جوز التطهير بها سبعة in mehreren Kapiteln.

12^b الصلاة يشترط لفريصتها شلشة اشياء 12^b in vielen ungezählten Kapiteln. Zuletzt: باب الاعتكاف 49^b باب

فالمعتكف يقول لا أبرح حتى يغفر: "Schluss f. 50 المرح حتى يغفر المحال الله سجانه لي وهذا ما تيسر للعاجز . . . ونسال الله سجانه ان يجعله خالصا لوجهه . . . وصلى الله على سيدنا الن

Schrift: gross, rundlich, deutlich (nur dass die Buchstaben öfters in einander gezogen sind), vocallos. Ueberschriften roth. Stichwörter oft roth überstrichen. — Abschrift c. ¹³⁰⁰/1785.

3535. Lbg. 972.

197 Bl. 4¹⁰, 19-21 Z. $(22^{1}._{2} \times 15^{3}/_{4}; 15^{1}/_{2} \times 9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut; Anfangs nicht recht sauber, auch am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel u. Verf. f.1ⁿ:

ک^{*} مراق الفلاح بامداد الفتاح شرح نور الایصاح ونجاة الارواح للشرنبلالی

(Der Titel so auch in der Vorrede.)

الحمد لله الذي شرف خلاصة : Anfang f. 1b عباده بوراتة صفوة خير عباده . . . وبعد فيقول . . . حسن بن عمار بن علي الشرنبلالي الحنفى . . . ان هذا كتاب صغير حجمه غزير علمه صحيح حكمه الخ

Gemischter Commentar zu demselben Werk, vom Verf. selbst im J. 1054/1644 aus seinem i. J. 1045/1635 verfassten mehr als doppelt so umfangreichen Commentar (المناد الفتاح المناد الفتاح الطهارة الكتاب الطهارة الكتاب والكتابة عن المسائل . . . المياة لغت الجمع كثرة وجمع القلة المواه . . . التي جوز اي يصتح المن عنو لي ننوبي التي هي التي هي يعفو لي ننوبي التي هي . . وهذا ما نيسر من انتخاب سبب بعدي ونزول مصايبي . . . وهذا ما نيسر من انتخاب الشهر واختصاره . . . للعاجز . . . خالصا لوجهه الكريم الني الشهر واختصاره . . . للعاجز . . . خالصا لوجهه الكريم الني

F. 187* noch ein ergänzender Nachtrag: ثم انى اردت اتمام العبادات الخمس بالحاف الزكاة والحج بما جمعته مختصرا فقلت كتاب الزكاة هي تمليك مال مخصوص لشخص مخصوص المخ

فصل فى زيارة النبى صعّم : Zuletzt f. 1946 يا كثير المعروف والاحسان يا :Schluss f. 1976 دائم النعم يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. Grundtext roth bis f. 132^a, dann roth überstrichen. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1237 Çafar (1821).

3536. Pet. 702.

156 Bl. 8vo, 21 Z. (21 × 15; 16 × 9¹/₃cm). — Zustand: etwas unsauber, oben an der Ecke ein grosser, durchgehender Flecken. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe. — Titel fehlt: nach dem Vorwort f. 1^b:

المنهل العذب السائغ لورّاده' في ذكر صلوات الطريق واوراده'

الحمد لله رب العالمين ... : Anfang f. 1b.
وبعد فيقول ... مصطغى بن كمال الدين
ابن علي الصديقى الخلوتى ... اعلم ايها
الطالب المريد وققك الله لطلب المزيد الخ

Anweisung zum Gebete, von Muçtafa ben kemal eddin ben 'ali elbekrī eççiddiqi † 1162/1749. Dieselbe ist nicht in bestimmte Abschnitte oder Kapitel getheilt.

وفى هذا الميدان وقف قلم : Schluss f. 42° البيان والحدد لله اولا واخرا باطنا وظاهرا وصلى الله الخ

Schrift: ziemlich gross, dick, gut, deutlich, gleichmässig, vocallos. — Abschrift im J. 1178/1780 von محمد صلح بن محمد سعيد بن عبد الحفيظ بن حماد الحنفي

Dasselbe Werk in Pm. 393, 1, f. 1—61. 68 Bl. 8°, 15 Z. $(16^{1}/_{2} \times 11; 11^{1}/_{2} \times 7^{cm})$. — Zu-

stand: ziemlich fleckig, auch wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband. — Titel und Verfasser ebenso.

Schrift: ziemlich gross, dick, rundlich, vocallos. Stichwörter roth. Arabische Foliirung. — Abschrift um 1200/1785.

3537. We. 1857.

2) f. 23-47.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

هذا كتاب سراج المصلي وبدر المبتدي

so such im Vorwort f. 25a, mit dem Zusatze von Juis

لحد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين : Anfang f.23b . . . واعلم اسعدك الله تعالى في الدارين ذكر في الفتاوي الكبري . . . من لم يعلم فرايض الوضوء وغسل الاعصاء الخ

Der Verfasser spricht zunächst von der Nothwendigkeit für die Gläubigen, ihre religiösen Pflichten, insbesondere in Bezug auf Waschungen und Gebete, genau zu kennen. Dann führt er f. 24b. 25a die für dies Werk, in welchem er diesen Gegenstand behandeln will, benutzten Werke auf, und spricht in der Vorrede f. 25a von der Hauptpflicht, Gott zu erkennen. Das Werk ist in 2 Kapitel getheilt. 1. باب 25b (in 11 فصل الطهارة المناس فرايص الصلوة المناس فرايص الصلوة المناس فرايص الصلوة المناس فرايص الصلوة المناس فرايص المناس فراي

Dasselbe Werk in Lbg. 471, 42, f. 148^b-160. 8vo, 21 Z. $(19 \times 12^{1/2}; 15 \times 8^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut; die obere Ecke von f. 153-156 beschädigt. — Papier: gelb, zieml. dünn, glatt. — Titel u. s. w. ebenso.

Schrift: Türkische Hand, zieml. klein, kräftig, deutlich, vocallos; Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1149/1799.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3538. We. 1849.

1) f. 3⁶-12^a.

150 Bl. 8°0, 7 Z. (15 × 10¹/4; 10¹/2 × 6¹/4cm). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel und Verfasser fehlt. In der Unterschrift steht:

د" شروط الصلوة

الحمد للد رب العالمين والصلوة: Anfang f. 3b:

. . باب شروط الصلوة وهي ثمانية الاول الوضوء بالماء المطلق عند وجود الماء والتيمم عند عدم الماء والثاني طهارة الثوب من النجاسة الم

Gebetsanweisung in vielen ungezählten Kapiteln. Zuerst: f. 4° اركان البصلوة 5° باب ما يجب في الصلوة 5° باب ما يجب في الصلوة 4° باب في المعانى الموجبة للغسل 11° باب غسل المسنون 12° باب غسل المسنون 12°

والثانى غسل العيدين والثالث : Schluss f. 12^a : غسل للوقوف بعرفة والرابع غسل للإقرام تمت

Schrift: Türkische Hand, gross, gedrängt, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um المرازية بن ملا محمد المبنى بن ملا محمد المبنى بن ملا محمد قاسم بن ملا فاضل

F. 1° enthält ein Inhaltsverzeichniss. — F. 12° bis 20° verschiedene Kleinigkeiten; darunter 12° ist der Anfang des Werkes No. 2, wiederholt auf f. 20°.

/ 3539.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Pm. 492, 3, S. 368-372.

8°°, 21 Z. (20 × 12¹/2; 15 × 8¹/2°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rother Lederband. — Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

(Pm. 492, 1. 2. u. 4 Türkisch.)

2) Pm. 289.

11 Bl. 8°°, 11 Z. (19³/₄×14¹/₃; 14×9¹/₂cm). — Zustand: gut. — Papier: hellgelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband. — Schrift: gross, schwungvoll, deutlich, vocalisirt; Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1240/1824.

3) We. 1836, 5, f. 63b-68a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

F. 68^b—70^a behandelt ebenfalls die Erfordernisse zum Gebet (Anfang: الحمد لله الذي الحبد لله الذي الحمدا سبب كل موجود . . . اعلم بان الصلوة الخ

3540. Mg. 21.

8 Bl. 8°, 13 Z. (20¹/3 × 14¹/2; 15 × 9°m). — Zustand: ziemlich gut; nicht frei von Flecken. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Papierdeckel. — Titel-überschrift f. 1°:

عذا كتاب شروط صلوة

الحمد لله رب العالمين الرحمن : Anfang f. 16 الحمد المرسيم والصلاة على سيد المرسليون وآله وصحبه اجمعين

Gebetsanweisung, von der soeben besprochenen verschieden; sie zerfällt gleichfalls in viele ungezählte Kapitel. Zuerst: f.1 في ستة الأول الوضوء بالماء الطاهر او التيم مشتون ألاول الوضوء بالماء الطاهر او التيم عشرون ألا سنن الصلوة وهي خمسة وعشرون ألا u. s. w. Zuletzt: f. 8 مستند ألله الكافر اذا اسلم أن ألاه أن غمل الكافر اذا اسلم أن ألاتاب

Schrift: Türk. Hand, zieml. gross, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. $^{1100}/_{1688}$.

3541. Dq. 98. 2) f. 30^b = 32^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Ueberschrift f. 30b:

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 30^b والسلام . . . ثم اعلم وفقك الله وايانا بان الواجب على العبد المكلف اولا ان يؤمن بالله تعالى المخ

Die Erfordernisse zum Gebet; von den vorhergehenden Werken verschieden.

فوجد في ثيابه منيًا أو مذيًا عليه العالم Schluss f. 32*: فحسكم عليه الغسل احتياطا تمت الكتاب Nach f. 30 fehlen mehrere Blätter.

3542. Pet. 129.

61 Bl. 8°°, c. 13 Z. $(21 \times 15^{1/2}; 16^{1/2} \times 9^{1/2}^{cm})$. — Zustand: unsauber; das 1. Blatt lose. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: nur der vordere Deckel vorhanden. — Titel fehlt. Nach der Vorrede:

Verfasser fehlt. Nach HKh. 13320:

سديد الدين الكاشغري

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 1b: والسلام . . . اعلموا وققكم الله تعالى واتبانا ان انواع العلوم كثيرة واهم الانواع بالتحصيل مسائل الصلوة

Erörterung der auf das Gebet und die dazu erforderlichen Eigenschaften und Vorbereitungen bezüglichen Vorschriften, von Sedid eddin elkäsgari. Das Werk zerfällt hauptsächlich in ziemlich viele ungezählte Abschnitte.

 $F.1^b$ فصل فى التيمّم 5 ; فرص الغسل 5 ; كتاب الطهارة 7^b نصل فى التيمّم 42 ; فرائض الصلوة 42^a ، سنة الصلوة 42^a ، فصل فى بيان ; لّة القارئ 59^b .

ولو قرء حمّالة الحَنتَب تفسد : Schluss f. 61*

Schrift: Türkische Hand, mässig gross, gewandt, vocallos. Die ersten 50 Bl. roth eingerahmt. — Abschrift vom J. 1133/1721. — HKh. VI 13320.

3543.

Dasselbe Werk liegt vor in:

1) Pet. 47.

76 Bl. 4¹⁰, 15 Z. $(23^{1}/2 \times 15^{1}/2; 15 \times 8^{1}/2^{cm})$. — Zustand: lose Lagen und Blätter; nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: zieml.gross, gut, in rothen Linien eingerahmt, die ersten 2 Seiten in Goldlinien gefasst. Collationirt. — Abschrift von معر جورنجي أوسكُوبي من طايفة جمليان آوسكُوبي أوسكُوبي من طايفة جمليان J. 1092 Ďū'lqa'da (1681).

2) Mq. 619.

115 Bl. 8°°, 13 Z. $(21^{1}/4 \times 15^{1}/2; 12^{1}/2 \times 6^{1}/4^{cm})$. — Zustand: Anfangs ziemlich unsauber und am Rande beschädigt; der Seitenrand bis f. 22 und der Rücken wasserfleckig; die letzten Blätter lose und fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt.

Schluss wie bei Pet. 129 und dann noch etwa 12 Zeilen; zuletzt f. 113b: ولو قرأ والقمر الما تلاها او قرأ أَفَعَيْهِا بالتشديد لا تفسد صلاته

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften, auch Stichwörter, roth. Der Text in rothen Linien eingeschlossen. Im Anfang (und auch f. 12^b. 24^a) viele Randbemerkungen. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 23 steht in sehr kleiner Schrift ein Excurs في احكام الحِياض والماء الراكد. — F. 114 leer.

3) Mq. 297.

74 Bl. 8°°, 13-15 Z. (20¹/2-21×14-14¹/2; 15×8-9°m). Zustand: ziemlich schlecht; unsauber; in der ersten Hälfte wasserfleckig, öfters auch ausgebessert. — Papier: gelblich, auch strohgelb, grob, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt.

Schluss fehlt, vielleicht 1 Blatt. Zuletzt: وذكر في زلة القارئ الشيخ الامام حسام الدين ابو سعيد بن اسعد النسفى وقرأ الله الصمد بالسين

Schrift: Türkische Hand, ungleich, im Ganzen ziemlich gross, f. 72-74 kleiner, nicht undeutlich, vocallos. F. 1 u. 2 von ganz neuer Hand flüchtig ergänzt, f. 63 ziemlich gut ergänzt. Zwischen den Zeilen nicht selten kurze türkische Glossen. F. 12^a ist die obere Hälfte mit Dinte überstrichen; der Text darunter ist ungültig. — Abschrift c. 1100/1688.

4) Lbg. 1042.

118 Bl. 8°°, 15 Z. $(16 \times 10^{1/4}; 10^{1/2}-11 \times 4^{3/4}^{cm})$. — Zustand: zieml. gut, doch nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich klein, hübsch, gleichmässig, ganz vocalisirt. Ueberschriften (meistens) roth. Am Rande häufig Bemerkungen von derselben Hand, etwas kleiner. — Abschrift vom J. 1175 Gom. I (1761).

F. 116^b—118 enthalten Anweisung zum التفاؤل (aus dem Qorān die Zukunft zu enträthseln); in grosser moderner schlechter Schrift.

5) Pet. 219.

50 Bl. 8vo, 17 Z. (19¹/₂ × 14; 15 - 16¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: sehr unsauber, fleckig und besonders auch in der zweiten Hälfte wasserfleckig; lose Lagen im Deckel. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt. — Schluss wie bei Mq. 619.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, vocallos. F. 1—11 von ähnlicher Hand ergänzt. — Abschrift im J. 1206 Sa'bān (1792) von مصطفى بن على الخنفي القادري

6) Mq. 119, 2, f. 36. 38. 40. 21. 23—30. 22.

Format etc. und Schrift wie bei 1. - Titel und Verfasser fehlt.

Es sind davon nur die Anfangsblätter vorhanden; die Blätter hören auf in dem Abschnitte فصل في الحياض mit den Worten: فامتلاً قيل هو نجس وقيل ليس بنجس وبع اخذ

3544. Pet. 223.

167 Bl. 8°°, 19 (von f. 51 an 28) Z. (21×16; 14¹/5×6¹/4 [15¹/5×8²/5]cm). — Zustand: lose Lagen im Deckel; ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1°:

und nach der Unterschrift f. 164*: الكتاب الحلبي الصغير Verfasser fehlt; s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل العبادة : Anfang f. 1°: وبعد مفتح السعادة . . . وبعد فيقول العبد . . . ابراهيم الحلبي قد كنت شرحت كتاب منية المصلى شرحا سميته الخ

Auszug, welchen Ibrāhim ben mohammed ben ibrāhim elkalebī † 956/1549 aus seinem gemischten Commentar selbst gemacht und mit einigen Fragesätzen vermehrt hat. Derselbe beginnt f.1*: منام المحمن الرحيم تيمنا وتبركا واقتداء بالقران وكذا قوله الحمد لله رب العالمين واتبع ذكر الله تعالى بذكر رسوله فقال والصلاة على رسوله محمد وآله اي العلم الجمعين اعلموا خطاب عام لمن يطلب الاستفادة الخ

ولو قرأً : *Der Commentar hört auf f. 139 المن المجنة والناس بنصب اللجيم اي بفتحها لا تفسد لان ماخذ الاشتقاق واحد والله تعالي اعلم المناس

Dann folgen mehrere Excurse.

ونسال الله حسن العاقبة لنا : Schluss f. 163b ولوالدينا... وله الحد اولا وآخرا ... وهو على كل شيء قدير وصلى الله على سيدنا ... ابدا الى يوم الدين تم الكتاب

Schrift: klein, ziemlich deutlich, vocallos. Text meistens roth. Der Rand bis f. 50 sehr breit, dann otwas schmäler, dagegen der Text breiter. Am Rande öfters Bemerkungen. Arabische Foliirung. — Ab schrift von عاشور بن حديد الخالد الرمضان الططري الجباوي الخنفي zu eigenem Gebrauch, im J. 1215/1800. — HKh. VI 13320.

Auf Vorblatt c (Rückseite) u. d (Vorderseite) eine Inhaltsübersicht des Werkes; auf f. a (Rückseite) 2 kürzere Gedichte des الشافعي الشافعي.

Auf f. 164^b—167 Kleinigkeiten; darunter ein Gebet f. 166^a (ردعاء نصف شعبان).

 8vo , 11-13 Z. $(21^{1/2}\times15^{1/2}$; $15\times8^{1/2}$ cm). — Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Er ist

Gemischter Commentar eines Ungenannten zum Anfang (ديباجة) desselben Commentar-Auszuges (ob dieser Commentar überhaupt das ganze Werk behandelt habe, ist doch fraglich).

الحمد جنسه او كله او بعصه : Anfang f. 79b: منسة او كله او بعصه فللحمد ستة معان معنى المصدر ... لله لذات واجب الوجود المستحق لجيع المحامد ... الذي جعل العبادة فعل من افعال القلوب عدّي الي المفعولين المخ فعل من افعال القلوب عدّي الي المفعولين المخ وهو نعم الوكيل والعطف من قبيل : Schluss f.88a عطف الاخبار على الانشاء ... جوز ان يكون جملة معترضة في آخر الكلام عندا ما عندي والعلم عند الله علام الغيوب Abschrift (mit Zahlen) im J. 1230 Sawwāl (1815).

/ 3546. Pet. 340. 2) f. 15^h-20.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist: حاشية على ديباجة مختصر غنية المستملي Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله انذي جعل العلماء مفتاحا :Anfang المشكلات . . . وبعد فيقول . . محمد بن عمر بن المسكلات . . وبعد الجلبل هذه كلمات نافعة المن Glosse des Mohammed ben 'omar ben

Glosse des Mohammed ben 'omar ben 'abd elgali zu dem Anfang (عباجة) desselben Commentar-Auszuges (Pet. 223). Sie beginnt f. الحمد للم اي كل فرد من افراد التي الابد النوال und schliesst f. 20b: ويتميز القيل من القال ويرتفع للدال ويحصل في يدك النوال التي الابد النوال ويتميز القيل من القال ويرتفع للدال ويحصل في يدك النوال التعالى النوال التعالى النوال التعالى التعال

Dieselbe Glosse in Pm. 501, 1, f. 1—3b. 63 Bl. 8vo, 27 Z. (21 × 15; 17 × 10cm). — Zustand: ziemlich gut; der untere Rand etwas wasserfleckig. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: sehr klein, fein, gleichmässig, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1220 Sa'bān (1805). — Collationirt.

Andere Commentare zu dem Werk (منية المصلي) sind von:

- 1) أبن أمير الحاج الحلبي أبن أمير الحاج المحاج المحاج †879/1474, u. d. T. حلية المحتمد المحتم
- 2) عمر بن سليمان um 1075/1664.
- 3) Eine Glosse von مستقیم زاده سیمان بن محمد مستقیم زاده um مانده بن محمد است.

3547. Pm. 470. 2) f. 85 – 135.

8vo, 15 Z. (21²/₃×16¹/₂; 15¹/₂-16×11^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber; etwas wasserfleckig am Seitenrande. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel fehlt; nach der Vorrede:

الحمد لله الذي اوضح بالفقه : Anfang f. 85^b : فيقول في الدين سبيل الهدي واليقين . . . وبعد فيقول . . . محمد بن عبد الرحيم هذا ما احببت وضعه على مقدمة الصلوة المسماة باتحفة المبتدي لجذي العلامة الشيخ ابراهيم بن حسن البخ

Gemischter Commentar des Mohammed ben 'abd errahīm um 1100/1688 zu einer Abhandlung seines Grossvaters Ibrāhīm ben hasan über das Gebet, betitelt تحفقة المبتدي und in mehrere ungezählte Abschnitte getheilt.

بسم الله اي : Das Werk beginnt f. 85° so: بسم الله اي البالغ اؤلف او ابتدئ تاليفي . . . الرحمن اي البالغ في الرحمة الكثيرة الرحمة المتحدد الرحمة المتحدد الرحمة المتحدد الرحمة الرحمة المتحدد المتحدد الرحمة المتحدد الرحمة المتحدد المتح

Der Grundtext fährt dann weiter fort: والصلوة والسلام . . . هَذَه نبذة يسيرة في احكام والصلوة والسلام . . . هَذَه نبذة يسيرة في احكام : und schliesst: المهم اغفر لي ثلثا رب اغفر وارحم وانت خير الراحمين : (الراحمين das Commentars f. 135° (nach افضل من رحم وفي الرحمة زيادة على المغفرة فهو سؤال لا يحمل الاحوال والمهمة المعلمة المعلمة الحوال المعلمة الحوال المعلمة المعلمة الحوال المعلمة المعلمة المعلمة الحوال المعلمة المع

Aus der Unterschrift ist ersichtlich, dass der Verfasser seinen Commentar beendet hat im J. 1097 Ramadan (1686).

Schrift: von derselben Hand wie 1), nur etwas grösser. — Abschrift im J. 1167 Ragab (1754). — F. 89 ist beim Foliiren ausgelassen. — Nicht bei HKh.

3548. Pm. 1.

543 Seiten 8°°, 17—18 Z. (20 × 14; 15 × 10°m). — Zustand: ziemlich gut; aber nicht ohne Flecken, auch nicht ganz sauber; der Rand zu Anfang und am Ende etwas ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel u. Verfasser auf der Vorderseite des 1. Blattes, von ganz neuer Hand:

الخرق على مذهب المالكية فقه

Anfang S. 1 (die ganze Seite von derselben neuen Hand wie der Titel): حق حمده والصلوة . . . وقال . . . احمد الخرق المالكي وذا تاليف لطيف في العبادات على مذهب الامام الفاضل مالك رو ووقد هذا تاليف اراد به الجمع يقال الفت تاليفا اي جمعت جمعا . . . ورو (f. 2) الصحيحة عدم ثبوته وعلى ثبوته سؤالان الخ

Die eigentliche Handschrift beginnt mit f. 2.

Gemischter Commentar zu einem ziemlich ausführlichen in ungezählte Kapitel getheilten Werke, das von mälikitischem Standpunkt aus über die gottesdienstlichen Vorschriften und Handlungen mit Rücksicht auf die juristischen Auffassungen derselben handelt, und dessen Verf. nicht Ahmed elkiraqī elmālikī ist, wie oben S.1 steht, sondern 'Abd allāh ben 'abd errahmān elqairwānī † 389/999 (Pet. 511,3). Der Titel ist bloss الرسالة, der Verfasser des Commentars nicht genannt.

الخمد لله التحدا الانسان بنعمته . . . أما بعد اعاننا الله واياك . . . فانك سالتنى ان اكتب لك جملة الله واياك . . . فانك سالتنى ان اكتب لك جملة الله واياك . . . فانك سالتنى ان اكتب لك جملة — Der Commentar beginnt dazu so: الحمد لله اداء لما وجب على المحمد لله اداء لما وجب المر الذي اسم موصول صفة لله . . . الذي اسم موصول صفة لله . . . البتدا الانسان بنعمته صلته والابتداء بمعنى الاختراع الن باب في بيان الذي تنطق به : 24 كلاسنة وتعتقده الافتدة من واجب امور الديانة و الديانة و المنافقة ال

باب اي هذا باب ما اي الشيء الذي جب منه :3.71 Dann S.71 اي بسببه الوضوء والغسل اما الاول فبضم الواو النخ باب طهارة الماء والثوب والبقعة وما يجزئ :3.93 من اللباس في الصلوة

Die letzten Kapitel: \$3.498 باب في الجهاد 529 ; باب في الصحايا والذبائح الخ

S. 543 بنب في الايمان. Mit der Ueberschrift dieses Kapitels und der eingefügten Glosse (باب في بيان ما يجوز الحلف به من الايمان) schliesst das Werk, von dem hier nur die erste Hälfte vorhanden ist. Nach S. 495 muss etwas fehlen.

HKh. III 6251.

Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocalios. Von S. 322 an von einer weniger gewandten, auch ungleichen Hand ergänzt. Der Grundtext ist meistens roth. Bei der Paginirung sind zwei Seiten ungezählt gelassen: jetzt 2146 u. 215a.

/ 3549. Mq. 714.

8vo, 14 Z. (21 × 14¹/₂; 14¹/₂ × 7¹/₂^{cm}). — Zustand: unsauber und fleckig; Bl. 70 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, zieml, dünn und glatt. — Titel fehlt. Er ist:

رسالة في فرض الصلوة Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين : Anfang f. 70b والصلوة . . . أما بعد فهذا رسالة وجيزة في فرص الصلوة اجابة لالتماس مَن للاعتم حتم الخ

Ueber die Verpflichtung zum Gebet: in Vorwort, 3 ف المقارنات: 1. ف المقدمات: 2. ف المقارنات: 3. المقارنات: 4. und Schlusswort. Bricht im 3. Abschnitt so ab f.79^b: السادس عشر تعمّد الكلام حرفين

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, vocallos; von f. 77^b an flüchtiger. — Abschrift c. ¹²⁰⁰ 1785.

3) f. 80-93 Persisch.

Dasselbe Werk in Pet. 413, f. 52^b—63. 8^c, 15 Z. (Text: 14 × 8^l/2^c). — Zustand: der Rand wasserfleckig, auch ausgebessert. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Titel u. Verfasser fehlt. Schluss f.63^a: على صلوة الطواف والجنازة فمجاز وكذا النذر المطلق

Schrift: klein, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1257/1841. — Die Blattfolge ist: 52—60. 62. 61. 63.

/ 3550. Schöm. XI, 1. 2) f. 15^b-23^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist etwa: قرضيات في المسلقة من اهل الله ترغيب الاعمال في بيان كيفية الصلاة من اهل الله وترهيب تاركها كوبيان افصليتها وترهيب الكهائد كوبيان
294

الحمد لله الذي نور قلوب العارفين :Anfang بالتوحيد والعرفان . . . وبعد فان الصلوة عروس الموحدين وجزية المعتقدين الخ

Abhandlung über Wesen u. Zweck des Gebetes und dessen Wichtigkeit u. Nothwendigkeit.

على غير الشهادة ويختم : Schluss f. 22b له بخاتمة الشقاوة وليكن هذا آخر ما قصدناه وما تاملناه بعون الله الملك الوهاب

3551. Lbg. 152. 2) f. 114-160.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Bl. 160 schadhaft. - Titel f. 114a:

كتاب الترغيب في العمل والصلاة وما جاء في ذلك من الحديث عن النبي صعم Vorfasser fehlt.

عن آبي هريرة أن رسول :Anfang f. 114b ألله معم قال الا أخبركم بما يمحو الله به الخطايا ويرفع به الدرجات . . . وعنه أن رسول الله صعم قال لو يعلم الناس ما في النداء والصف الاول الئ

Traditions-Aussprüche, das Beten als religiöse Handlung betreffend; möglicher Weise einem grösseren Traditionswerke entnommen. Darin f. 117^b ein Abschnitt: وجوب الصلوات الخمس وما

صفة صلاة رسول الله صغم' افتتناج الصلاة النخ 121 و 121 و 120 و 120 و 137 و 130 و 137 و 150
/ 3552. Min. 246.

62 Bl. 8°°, 10-12 Z. $(20 \times 15; 12-13 \times 6^{1}/_{2}-7^{1}/_{2}^{cm})$. Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt; er kann (nach der Vorrede) sein:

(رسالة موجزة oder) ر" في واجبات الصلوة المفروضات Verfasser fehlt.

الحد لله الولي الحيد المبدئ المعيد: Anfang f.1b. . . . وبعد فان التماس من اجابته من افضل الطاعات المخ

Abhandlung über die Erfordernisse zur Verrichtung des Gebetes, in Vorwort, 4 Kapp. und Schlusswort (1. باب f. 3^b قالطهارة غن باقى مقدمات الصلوة 30^b باب f. 30^b باب f. 42^a باب f. 4

Der Schluss fehlt; das Vorhandene hört f. 62b mit den Worten auf: واية الكرسي الي هم فيها خالدون عشرا جماعة في الصحراء بعد أن يختلب الامام

Schrift: im Ganzen ziemlich gross, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

Am Rande (f. 1—46) und auch zwischen den Zeilen meistens sehr viele Glossen, diese zum Theil persisch.

F. 14^a, Z. 1—3 wiederholt aus f. 12^a, 1—3.

Dasselbe Werk Min. 187, 25, f. 3986—403. Es geht nur bis in den Anfang des 3. Kapitels. Auf f. 404° u. A. دعاء ختم القران (= Pm. 654, 3, f. 171°).

3553. WE. 179. 2) f. 57-154.

 8vo , 23 Z. $(20^{1}/2 \times 15; 15 \times 9^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Titel fehlt; nach der Vorrede:

مفاتيح الصلاة ويناييع الحياة Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين : Anfang f. 57 أحمد اله رب العالمين . . . وبعد فاني اردت ان اجمع كتابا جامعا وكان في نوع العبادات كافيا الم

Dies Werk über die gottesdienstlichen Verrichtungen ist eingetheilt in 30 Schlüssel (مفاتيح).

- في بيان من اراد ان يذهب الي الخلاء 1. f.60° للتبول والتغوط او لاحدها وله مستحبات
- في بيان المنهيات التي نهيت عن فعلها 2. 62^b وقولها في حال التبول والتغوط
- في بيان الاستناجاء ، 636
- في بيان المكروهات في الاستنجاء 4. 65
- في بيان الوضوء وما يتعلق به 5. 66
- في بيان منهيات الوضوء ومكروهاته 10. 78
- في بيان صلاة الجعة 20.128 ; في بيان اركان الصلاة الجعة 20.128
- في بيان الصوم *28.146 ; في بيان النزكوة *26.137
- فيبيان ما يوجب الصدقة على من جني بعد الاحرام 20.152

رجع وحرم من الميقات جاز : Schluss f. 154 وحرم من الميقات جاز : Schluss f. 154 وصدة العلماء حجم ولا شيء عليه التمام الزَنْدَوَيْستي الحمد لله على التمام الرخ

Schrift: klein, zierlich, regelmässig, sorgfältig, vocallos, sehr deutlich, dann flüchtiger, etwas grösser und dicker. — F. 154^b—156 leer.

3554. Spr. 679.

61 Bl. 8°, 13 Z. (2012×1412; 14×812cm). — Zustand: unsauber und fleckig, wodurch auch der Text zum Theil beschädigt ist. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1°:

انوار قدسيّة في اسرار روحيّة Verfasser fehlt.

لله ... والصلوة والسلام ... وبعد : Anfang f.1 وبعد المحياة فاتى اختصرت من مختصر مفاتيح الصلوة وينابيع الحياة الفرايض والواجبات والسنى والمستحبّات والمكروهات المخ

Auszug aus dem vorhergehenden Werke. Er ist in 6 Kapp. getheilt und beschränkt sieh auf die Kapitel Reinheit und Gebet.

في بيان الطهارات (فصل 12 أ1.1 باب. 1

في بيان شروط الصلاة 15 باب. 2

في أركان الصلوة 15^b باب.3

في بيان المكروهات في الصلوة "19 باب.6

فاذا لم يتعلم العمل من : Schluss f. 27^a: الاستاذ لا يخلو العمل من الخطاء والكراهة والفساد تم الكتاب بعون الله الحر

Schrift: ziemlich klein, kräftig, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift vom J. 1097 1686.

3555. We. 1849.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt. Nach der Vorrede f. 21b:

تعليم الصلوة لعبد النافع الشروان الاغطاشي

اللهم لك الحمد والمنة على ما جعلتنا :Anfang من المسلمين . . . أما بعد فان الصلوة والصوم لما كانا فرضا علي كل مكلف من مؤمن ومؤمنة الخ

'Abd ennāfi' eśśarwānī elagṭāśī will, da es an einem brauchbaren kurzen und deut-

lichen Werke fehlt, ein Compendium schreiben, in welchem er zuerst den Glauben (الايمان), dann das Gebet und Fasten und was dahin gehört, behandelt. — Das Werk zerfällt in eine Menge ungezählter فصل في الايمان "F. 21 فصل الفرق بين الركن والشرط والواجب والسنة "23 والمستحب والمنهى والمكروة

فصل ايها اخى اذا اردت القيام الي الصلوة على المحلوة على الترتيب اي غسل الوجه اولا على الترتيب اي غسل الوجه اولا يد s. w. Zuletzt: f. 69^b فصل في صلوة التسبيح قصل في صلوة الجنازة 70^b قصل في الصوم 72^a ; فصل في صلوة الجنازة Schluss f. 74^a: ولا ياكل بقية يومه تم

Abschrift vom J. 1140 Ramadan (1728). — Zwischen den Zeilen und am Rande oft Glossen.

3556. We. 1566. 2) f. 42^h - 46.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Er steht f. 1^a richtig:

رسالة في آداب الدّاعي

الحمد للم موضح الرشاد : Anfang f. 42b بسيرة ومرشد العباد والصلوة . . . وبعد فهذه نبذة يسيرة تشتمل على ما لا بد منم من أداب الداعي الخ Auszug aus dem . كتاب عدة الداعي

Benehmen beim Beten handelnd, in 3 Kapiteln.

1. باب 42^b (in 5 باب:

2. باب 43^b (in 2 باب:

3. الداعي الدعاء ولم آداب: (قسم 1 1 أداب باب:

3. كيفية الدعاء ولم آداب: (قسم 2 ماند ده في وليكن: Schluss f. 46^b: وليكن: ماند ده في قد الناذة ماند داخل ما

وفي رواية وجهة وصحارة وليدن : Schiuss 1.40° وليدن المنتقصاء في هذا الحر ما نورده في هذه النبذة ومن اراد الاستقصاء في هذا الباب فعليه بكتاب عدة الداعي فانه كاسمه وصلى الله الخ

3557. We. 1489. 2) f. 112^b-114^a.

4°, 49 Z. $(26^{1}/_{4} \times 17; 25 \times 16^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: am unteren Rande etwas schadhaft. — Papier: gelb, dick, grob. — Titel und Verfasser f. 112^{b} :

رسالة اسبها تحفة الابرار وعدّة الاخيار لبهاء الدين احمد الزاهد الصري 296

شروط وجوب الصلاة اربعة : Anfang f. 112^b الاسلام والعقل والبلوغ والطهارة المخ

Beha eddin ahmed ezzahid elmiçri behandelt hier die zum Gebete nothwendigen Erfordernisse und üblichen Vorschriften.

وتعجيله قبل النوم افصل : *Schluss f. 114

Schrift: klein, eng, gedrängt, deutlich, vocallos, blass, oft ohne diakritische Punkte. — Abschrift von عبد الملك الموصلي

3558. Lbg. 554.

 8vo , 19 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 14 \times 7^{1/2}c^{m})$. — Zustand etc. u. Schrift wie bei 8). — Titel u. Verfasser f. 175^{a} :

متن الفيوضات الحسنى في صلاة اهن الله من مشاهد الحبيب الاسنى للعبد حسين الشكور

الحمد للم الذي اقلنا لمناجاته: Anfang f. 175b. . . . وبعد فهذه تعليقة حزبية على منظومتي المسباة النخ

Hosein eśśakur hat ein Gedicht gemacht, betitelt: الهدية في الصلاة السنية في الصلاة السنية للمديدين الهديدين السنية في الصلاة السنية في الصلاة السنية في الصلاة المديدين بروحه الفاييزيين بفتوحه والحمد لله المويدين بروحه الفاييزيين بوتوحه والحمد لله المويدين بروحه الفاييزيين بفتوحه والحمد لله المويدين بروحه الفاييزيين بوتوحه والحمد لله المويدين بروحه الفايريين بوتوحه والمويدين بوتوحه و

Am Rande oft, besonders im Anfang, sehr viele und lange Erklärungen, auch auf einigen eingeklebten Blättchen.

Auf f. 175° ein Gebet in Versen, die alle mit با رب anfangen. — Bl. 198. 199 leer.

/ 3559. Spr. 298.
3) f. 9⁶-13⁶.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

ورايت فى كلام بعض المحتقبيس رمّ :Anfang ... ما صورته فى آخر المؤلف وقد اثنى سجانه على انبيائه بالدعاء فقال وكانوا يدعوننا رغبا ورهبا الخ

Stück einer Abhdlg vom Wesen des Gebetes und seiner Wirkung zur Läuterung, entlehnt, wie es scheint, einem Werke des Ibn el'arabī, näml.: بلغة الغواص في الاكوان الى معدن الاخلاص في معرفة الانسان (HKh. II 1907).

والله يقول الحق وهو يهدي : Schluss f. 13b

/ 3560. Min. 187.

85) f. 788. 789. 784 — 785b.

Format (c. 31-34 Z.) etc. u. Schrift wie bei 84). - Titel und Verfasser fehlt.

روي عبد الله بن الحسن بن على عَم :Anfang عن ابيه عن جده عَم انه قال ان من حق المعلّم على المتعلم ان لا يكون السؤال عليه ولا يسبقه في الجواب المَهْ

Dies Bruchstück handelt davon, dass das Wissen hauptsächlich im Gebet (قيل معاء, صادة) bestehe und dass die Unterweisung darin verdienstlich sei. Die Eintheilung in Abschnitte ist, obgleich 788°, Zeile 8, الفصل الأول steht, doch fraglich und kommt hier weiterhin nicht vor. — Hört hier auf mit den Worten f.785°: شم قال يا الله عمرات فلو دعا على صخرة لفلقها الله صدى الامام الماء الله عمرات فلو دعا على صخرة لفلقها الله صدى الامام

3561. We. 1685.

108 Bl. 8°°, 18 Z. (20¹/2 × 14¹/2; 14¹/2 × 10°m). — Zustand: recht unsauber, wasserfleckig. — Papier: weisslich, (auch einige hochgelbe Blätter), ziemlich stark, nicht recht glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; der f. 1° stehende geht auf alle in diesem Sammelbande enthaltenen Schriften; auf die vorliegende passt die Angabe فيم مسائل (s. f. 25°).

الحمد لله الذي جعل الدعاء : Anfang f. 1b سلاحا للمومنين وصير الصدى والاخلاص جنّة للموقنين . . . وبعد فاعلموا أنّ الدعاء مجلي القلوب من الصدا ومجلى الهموم من الكروب الخ

Von der Wichtigkeit und den Arten des Gebetes; dann einzelne kurze Gebete; darauf f. 4° kurze Beantwortung von allerlei theologischen und auf den Qorān bezüglichen Fragen, die dem Mohammed in den Mund gelegt wird. Die Fragen werden dem 'Abdallāh b. salām zugeschrieben, und daher steht am Ende f.25°: وهذا ما النها من مسايل عبد الله بن سلام واعوذ بالله الخ

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, unschön, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift v. J. 1114/1703 (s. f.97b oben).

3562. Spr. 590. 1) f. 1-51.

89 Bl. 8°°, 17 Z. (21×15; 13¹/2×8¹/4°m). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dick, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1ª (von derselben Hand, die f. 1⁵ gefälscht hat):

كتاب السنة Verfasser fehlt.

الحمد لله مغيض المنّة وتحيى : Anfang f. 16 السنّة . . . وبعد فانّ اصدى الحديث كتاب الله وخير الهدي هدي سيّدنا الخ

Aber Bl. 1, von neuerer Hand geschrieben, ist ohne Zweifel ein gefälschter Anfang. Ebenso ist f. 2°, 2 das Wort المقدمة und 2°, 11 المقدمة nachträglich gefälscht. Also der Titel und der Anfang des Werkes fehlen.

Das Werk zerfällt in eine Menge ungezählter فصل. Die ersten 5 فصل sind allerdings gezählt; es scheint aber doch, als sei mit diesen Zahlen eine gewisse Aenderung vorgenommen. Es handelt von den religiös-gesetzlichen Bestimmungen, die für das Verhalten des Gläubigen maassgebend sind, also von Reinheit, Gebet, Almosen u. s.w. F. 2° beginnt in dem Abschnitt über Qoränlesung: القرآن ما قال النبق صقم من قرأ منكم والتين والزيتون المن أفي تفصيل سنى الطهارة 3° في الب كتابة المصحف 4° في تفصيل سنى الطهارة 3° في الب كتابة المصحف 4° في سنى الغسل والتيتم 4° في سنى النكاح وفصايله وحقوقه 46° في حقوق الجارعلى المحلكة وقصايله وحقوقه 46° في حقوق الجارعلى المحلكة
In diesem Abschnitt schliesst das Werk hier, das Uebrige fehlt. Die letzten Worte f. 51° sind: ولا يهاجرها ولا يصربها ويوسّع النفقة عليها اذا وسّع الله عليه ويستوصي لها خيرا ويداريها برفق فانّهن من ضلع

Zwischen den Zeilen finden sich oft Glossen.

Schrift: klein, deutlich, fast vocallos. Die Ueberschriften roth. Im Anfange fehlen wol 9 Blätter. — Abschrift c. 1150/1737.

× 3563**.**

1) Glas. 191, 3, f. 81-89.

S^{vo}, 17 Z. (20¹/2×15¹/2; 14¹/2×8^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt; er ist etwa: ق فصيلة الصارة ",

اللهم اجعلنى من التوابين . . . أعلم أن Anfang: المهم اجعلنى من التوابين الله أو انصلها على الاطلاق المخ الصلوة من انصل عبادات الله أو انصلها على الاطلاق المخ Von der Vorzüglichkeit des Gebets.

لوضح قول من اباحه لمنافاة ذلك للمقعد :Schluss من الصلوة التي هي اشرف العبادات وافضلها والله اعلم Schrift wie bei 2, f. 77 ff.

Ein Nachtrag dazu f. 89^b u. 90^a. —

F. 91—94 werden grammatische Fragen behandelt (ر" في اصالة الاعراب في الاسم وفرعيتم في الفعل). F. 95° wiederholt aus 94°.

2) Mo. 35, 5, f. 33b.

 $8^{\rm ro}$, 21 Z. (Text: $12 \times 6^{1/2^{\rm cm}}$). — Papier: braun, glatt, ziemlich stark. — Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل دين الاسلام :Anfang فريعة الني وصول دار السلام . . . [اما بعد ف]قال مولاي واستاذي . . . زين الحاج والحق والدين خليل بن على بن عبد الله البخاري خليل بن اول فرض يلزم العبد الايمان بالله تعالى الخ

Anfang eines Werkes über die Pflichten des Gläubigen; und zwar zunächst vom Gebet.

Schrift: klein, gefällig, fast vocallos. — Abschrift c. $^{1000}/_{1591}$.

3) We. 1724, 13, f. 176. Format etc. und Schrift wie bei 3.

Ein Blatt aus einer Abhdlg (wahrscheinlich von بن جيم † 970/1562) über Gebets-Erhörung (الدعاء المستجاب), wie es scheint. 3. فصل f. 1764 فصل 1764 فصل برجع الى الدعاء 1764 فصل برجع الى الاماكن

38

/ 3564.

1) Min. 187, 55, f. 579^a.

Format (27 Z.) etc. und Schrift wie bei 54. Der Seitenrand ausgebessert.

Bruchstück, von der Wichtigkeit des Gebetes handelnd, in Aussprüchen Mohammeds und Anderer nachgewiesen: mit Anführung der Gewährsmänner. Die ersten Worte hier: ... عنه عن محمد بن الحسين عن محمد بن الحسين الحسين عن محمد الله على علي علي الله عن وجل الذين هم عن صلوتهم ساهون قال هو المنصيع على عن ابية عن ابية

Am Rande ein kurzes Gebet u. Aussprüche Mohammeds. F. 579^b leer.

2) Mq. 119, 4, f. 51-56.

 8vo , 21 Z. $(18^{1}/_{2} \times 11^{1}/_{2}; 12 \times 7^{3}/_{4}^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark.

Bruchstück eines grösseren Werkes, mit einem gemischten Persischen Commentar. Es handelt hier vom Gebet (gehört aber wol einem juristischen Compendium an) und zerfällt in viele kurze فصل عند الكسوف يصلّى امام الجعة ركعتين بالناس نافلاً فصل عند الكسوف يصلّى امام الجعة ركعتين بالناس نافلاً

در وقت كرفتن آفتاب بكذارد امام نماز جمعه النخ ولواثم وقعد الاولى ثم فرضه واساء: فلواثم وقعد الاولى ثم فرضه واساء

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, vocallos. Der Text roth überstrichen, das Wort فصل roth. — Abschrift c. 1000 [150].

3) Mq. 127, 19, f. 91.

Eng beschrieben in schlechter u. blasser Schrift (wie f. 90).

Es ist ein Stück aus einem Werke, das über das Gebet handelt: فصل يذكر فيه مسائل شريفة nach den Grundsätzen ach Abū hanife, in verschiedenen Fragesätzen. Zuerst: مسئلة لا يجوز تقديم المراة على الامام الخ

4) Spr. 679, 4, f. 54ⁿ—61.

Format etc. und Schrift wie bei 3.

Bruchstücke theologischen Inhalts. Zuerst 3. bis 5. تارک الصلوة "und zwar f. 54 مجلس und في تارك الجماعة, f. 54°, في الجماعة. Ferner f. 55° في البياب في فصل شهر رمضان أي 56°; باب التصوم u. s. w. F. 58° über die Wirkung der Worte des Bismillāh u. Anderes; zuletzt f. 61° Tabelle über Unglücksstunden und Unglückstage.

Auch Pm. 654, 3, f. 290^b—292^b handelt vom Gebet und von Handlungen reines Herzens, mit allerlei Aussprüchen und Versen.

[/] 3565.

Von der Vorzüglichkeit und Verdienstlichkeit des Gebets handeln: We. 388, 386. Mo. 42, 7b. Spr. 299, 9a. We. 1594, 92b. Glas. 233, 6a. — Von den Vorzügen der fünf Tagesgebete Pm. 654, 319^b; 238, 17—18. — Gebets-Anweisungen und Vorschriften in Mq. 436, 4; 116, 202. 203. Spr. 1227, 68 ff. We. 1780, 54-56. Pm. 387, 181-184. Spr. 852, 54^b. 55^a. Mf. 35, 89^b—92^a. Pet. 238, 36^b; 401, 123-126. 129. 138-145. Pm. 227, 49^a. We. 34, 1^a; 1598, 1; 1836, 68^b—70^a. Lbg. 428, 48 ff. We. 1793, 48b. nach den 5 Gebeten We. 1667, 2ª. — Von der Gebets-Erhörung Mf. 248, 145^a Rand. - Wirksamkeit der Gebete Spr. 679, 58b. 59a. We. 1616, 71. Mo. 286, 1a. Die Wirkung abhängig vom Vorbeter Lbg. 471, 33.

/ 3566.

Von den vielen hieher gehörenden Werken seien noch folgende erwähnt:

- 1) المنهاج في العبادة von المنهاج أي العبادة $+ \frac{320}{992}$.
- 2) الفصائل وجامع الدعاوي والانكار von كالفصائل حجمد بن خفيف الشيرازي + 371/981.
- von ک" ما لا يسع المكلّف جهله من العبادات (3 von 598/1007- احمد بن على بن احمد الهمداني آبن لآل
- عبد الله بن يوسف التجويتي von التبصرة في الوسوسة (4 + 488/1046 + 488/1046 عبد الله بن يوسف التجويتي عبد الله بن يوسف التجويتي التحديث التجويتي التجويتي التجويتي التحديث التجويتي التجويتي التجويتي التجويتي التجويتي التج
- 5) ترغيب الصلوة (5 † احمد البيهقي von ترغيب الصلوة (5

- جيبى بن محمد بن هبيرة von ك" العبادات (6) العبادات (580 أ الشيباني ابو المظفر
- احمد بن محمد الغزنوي von المقدمة الغزنوية (7 + 593/1197
- احمد بن von حكم الدعاء في ادبار الصلوات (8 von حمد بن مفرج العشاب ابن الرومية . 687/1289.
- 9) أبن العربي von حِرَف الكلمات وحَرِّف الصلوات + 699/1240
- 10) الصلوة von العملوة بن سَوْدكين ابو ناعم von مُودكين ابو العملوة $^{646}/_{1248}$
- 11) منكوبرس بن عبد الله von مقدمة الصلوة $+ \frac{652}{1253}$.
- 12) مراصد الصلات في مقاصد الصلاة (12 مراصد الصلاة + 686/₁₂₈₇.
- von الافادات المنظومة في العبادات المحتومة (13) عوسف بن محمد بن مسعود السوّموّي السوّموّي
- 14) كمه بن von 3° الازهية في احكام الادعية (14 كمه بن von بن عبد الله الزردشي † 794/1892.
- von الدرة الفاخرة فيما يتعلق بالعبادة والآخرة (15 808/1405 احمد بن العماد الآقفهسي
- احمد بن von موجبات الرحمة وعزائم المغفرة (16 + البي بكر بن محمد القرشي ابن الرداد
- 17) الحصين من كلام سيد المرسلين von $\frac{17}{1000}$ $\frac{1000}{1000}$ $\frac{1000}{1000}$ $\frac{1000}{1000}$
- 18) مرشد المعالى von مرشد المعالى + 834/₁₄₃₀.
- 19) جلال الدين الدواني von و" في افعال العباد (19 + جلال الدين الدواني بالدواني بال
- עסח سهام الاصابة في المعوات المستجبابة (20 سهام الاصابة في المعوات المستجبابة (20 $^{911}/_{1505}$.
- $\frac{22}{\sqrt{1586}}$ و الطالب لما يلزمه من الواجب von المدين بن على بن محمد البكرى $+ \frac{994}{1586}$.
- 23) مفتاح الصلوة ومرقاة النجاة (23)
 + 1088/1628.
- von در الكنموز للعبد الراجى ان يفوز (24) . 1069/₁₆₅₈ + حسن الشرنبلالي ابو الاخلاص
- 25) بيع الغنى von ربع الافادات فى ربع العبادات $\frac{1143}{1730}$ ابن اسمعيل النابلسى

- نخبرة المصلّى (27 . ك" السعادة في معرفة العبادة (26).
- الغنية في مسائل الصلوة (29) مرب المصلّى (28)
- تحمود بن فخر الدين المقدسي von جناح النجاح (30
- 31) كيما بن نصر المروزي von كا قيام الليل (31 عما الليل (
- 32) عبد العظيم المنذري von عمل اليوم والليلة +656/1258.
- von تحفظ الابرار في دعوات الليل والمنهار (33) ألشيباني الموصلي الشيباني الموصلي - von دعوة الافكار في معرفة اوقات الليل والنهار (34 + 801/1898 على بن عثمان ابن القاصح + 801/1898.
- مصباح الانوار في الاعية الليل والنهار von $um \frac{820}{1417}$.
- von نتيجة الافكار في اعمال الليل والنهار (36 . محمد بن عمر بن صديف الفوانيسي
- . فضائل قيام الليل (37
- النبق الحمنازل الابرار في كيفية العمل في الليل والنهار (38).
- احمد بن الحسين البيهقي von فصائل الاوقات (40 † 458/1066.
- خم الدين عمر النسفى von يواقيت المواقيت (41 + 537/1142 u. von بن عمر الجعبرى † 732/1381.
- عمر بن احمد ابن الخزمي von اليواقيت في علم المواقيت (42 um مر العزيز بن احمد von عبد العزيز بن احمد von العربة بن العربة
- . كشف الغموض في سائر العروض (43
- الدروع الوافية من الاخطار فيما يعمل مثلها (44 كل شهر على التكرار
- 45) أبونعيم الاصفهاني von كالمساجد +480/1038.
- تفى الدين von قدر الامكان في حديث الاعتكاف von تفى الدين † ⁷⁵⁶/₁₈₅₅.
- 47) كشف الدسائس فى تـرمـيـم الكنائس von $\frac{756}{1355}$ تقى الدين السبكى
- 48) اعلام الساجد باحكام المساجد von عمد بن von عمد $\overline{V^{94}/1392}$
- احمد بن von تسهيل المقاصد لزوّار المساجد (49 حمد بن von المقاصد المقفهسي المقاصد المقفهسي المقفهسي المقاصد المقفهسي المقاصد المقاصد المقفهسي المقاصد المق
- von النور اللامع فيما يعمل به في الجامع (50 von النور اللامع فيما 858/1454.

- نهج الدماثة بما ورد في فصل المساجد الثلثة (51 von عمد بن محمد المكي البن فهد von عمد المكي البن فهد
- von اللواء المعلم في مواطن الصلوة على النبي (52) 888/ قطب الدين تحمد بن محمد التخيصري
- 53) خواجه زاده von ر" في الجهة (53 + 893/1488.
- مصطفى القسطلاني von ر" في جهة القبلة (54 مصطفى القسطلاني المين بالقسطلاني ألفين المين الم
- von اعلام الاريب الحدوث بدعة المحاريب (55 † عداريب السيوطي بالمان الدين السيوطي (55 أ
- خمود بن محمد ميرم چلبى von ر" سمت القبلة (56 † 931/1525.
- عبد الرَّوف المناوى von تهذيب التسهيل (57 † 1081/₁₆₂₂.
- اليد الاجود في استلام الحجر الاسود (58

2. Einzelne Gebetsfragen.

/3567. We. 1774.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel f. 105*: رسالة الامام ابي عبد الله المد بن تحمد بن حنبل روّ التي قوم صتى معهم بعض الصلوات

هذا كتاب في الصلوة وعظم :Anfang f. 105b

Imam Ahmed ben mohammed elmerwezi ibn hanbal † 241/855 behandelt die selbst erlebte Thatsache, dass beim Gebete in der Moschee Manche dem Imam vorauseilen mit den vorgeschriebenen Verbeugungen und Niederfallen und die Stimme heben oder senken eher als er. Gegen diesen Unfug ist dies Schreiben gerichtet, gestützt auf verschiedene Traditionen. Dabei wird aber auch überhaupt über das Gebet und die rechte Art zu beten, über die Verächter desselben und die darin Leichtsinnigen gehandelt.

لا صلاة لجار المسجد الا في : Schluss f. 123b كل ملاة لجار المسجد البعون دارًا المسجد وجار المسجد بينه وبين المسجد البعون دارًا المسجد وجار المسجد وبين المسجد Gebet des Propheten am Tage عرفة Bl. 125 leer.

3568. Lbg. 368.
20) f. 108^a-109^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 18). — Tite lüberschrift: سؤال ساله . . . ابو سعید بن ابي الخیر من ابي على ابن سینا

سلام الله تعالي وبركاته وتحياته علي :Anfang افضل المتاخرين . . . أما بعد فسئل مولاي . . . عن سبب اجابة الدعاء وكيفية الزيارة وحقيقتها وتاثيرها في النفوس والابدان الخ

Antwort des Ibn stnā $\dagger^{428}/_{1037}$ auf eine Frage, das Gebet u. den Besuch der Gräber betreffend.

من شوايب هذا العالم المعرض للزوال انه: Schluss لما بريد من كل خير فقال والصلوة على محمد وآله خير آل'

3569. Lbg. 681.

5 Bl. 4°, 16 Z. (24×15½; 18×12½,4°m). — Zustand: stark wasserfleckig, etwas wurmstichig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

٤٣ تحصيل المرام في تفضيل الصلاةعلى الصيام

so auch in der Vorrede f. 2a. - Verfasser fehlt, s. Anfang.

قال... كمال الدين ابو سالم تحمد : Anfang f.1 ألحمد البي طلحة بن محمد بن الحسن الشافعي . . . الحمد لله الذي خص بعض الطاءات بما أوجب له صفة التفصيل . . . وبعد فقد سالني من التبس عليه وجه الصواب البخ

Entscheidung der Frage, ob Gebet oder Fasten löblicher sei, zu Gunsten jenes, von Mohammed ben talha ben mohammed خكثر الله عصابة به واله الطاهرين تهت تلك الصبابة به حمد واله الطاهرين تمت

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1000/1591.

HKh. II 2514.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel (übergeschrieben und) zu Anfang:

Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ ابو العباس : Anfang f. 20^a وهو نوعان خبر القران وهو نوعان خبر عن اهل السجود ومدح لهم او امر بد وذم على تركع المخ

Ibn teimajja † 728/1328 (No. 2082) behandelt hier das Niederfallen zur Erde, d. h. das sich Niederbeugen mit dem Gesicht und Bart auf den Erdboden (الخرور على الانقال الخرور على الانقال المعالمة الله المعالمة الله المعالمة الله المعالمة ا

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt: s. Anfang. — Verfasser fehlt; es ist:

ابن تيمية

قعدة في اعداد ركعات الصلوات واوقتها :Anfang وما يدخل في ذلك من جمع وقصر ' جرت عادة كشير من العلماء المصنفين للعلم ان يذكروا في باب مواقيت الصلاة اوقاتها واعدادها الخ

Derselbe Verfasser handelt hier über Zahl und Zeit der Gebetsverneigungen, ferner über das Aneinanderschliessen mehrerer und das Abkürzen derselben, unter gewissen Umständen, z. B. auf Reisen.

ويستفيد بذلك خمسة فوايد :Schluss f. 53° . . . والخامس الاجماع موافق للكتاب والسنة والله اعلم

Format etc.u. Schrift wie bei 6). - Titel fehlt; er ist etwa:

Entscheidung über eine, ihm im J. ⁷⁰⁸/₁₈₀₈ in Aegypten vorgelegte Frage, allerlei Punkte beim Verrichten des Gebetes betreffend.

سئل في رجل يجهر بالنية :Anfang der Frage ويقول اصلّى فرض كذا وكذا المخ المحمد لله الجهر بلفظ النيية ليس بمشروع المخ الذي بعث الله به رسوله ولا :Schluss desselben يجعل دينه تبعا لهواه والله اعلم علم المحمد
3573. Lbg. 215.

53 Bl. 8°°, 20-22 Z. (183 4 × 131 2: 15 × 10°m). — Zustand: sonst ziemlich gut, doch die Papier-Lagen nicht alle fest im Einband. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: brauner Lederbd. — Titel u. Verfasser f. 1n:

الحمد لله نستعينه ونستغفره : Anfang f. 2^a: ونعود بالله من شرور انفسنا . . . فصل في سجود السهو والمهم منه امور منها مسائل الشك . . . فنقول . . . انشك فغيم عن النبي احاديث محجمة المخ

Ibn teimajja weist nach, dass Jemand, der (durch Teufels Einfluss) vergessen hat, wie oft er das Vorgeschriebene gebetet hat, zwei Vergesslichkeits-Beugungen (سجدتی السهو) zu machen habe, ehe er sich vom Beten erhebt, ohne dass dabei vorgeschrieben sei, ob dies vor oder nach dem Salām zu geschehen habe. Dieser Punkt wird in dem Abschnitte f. 6^b ff. des Weiteren erörtert; die Verpflichtung dazu in dem folgenden Abschnitte f. 10^b. Einige weitere Abschnitte erläutern noch einzelne Punkte.

كما انه لا تحريم لهما لكن : Schluss f. 19b الصواب الفرق كما وردت به السنة الصحيحة والله اعلم

Schrift: ziemlich gross, spitz, geläufig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte, etwas schwierig. — Abschrift c. 950/1543. — Collationirt.

$$/$$
 3574. Lbg. 215. 3) f. 34 – 45°.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser s. Anfang.

قال الشيخ ابو العباس أكل بن نبهية :Anfang رحم فصل في اوقات النهى والنزاع في ذوات السباب وغيرها فان للناس في هذا الباب اضطرابا كثيراً فنقول قد ثبت بالنص والاجماع أن النهي ليس عامًا لجميع الصلوات النخ

Derselbe Verf. handelt hier in mehreren Abschnitten vom Abbrechen und Aufschieben des Gebetes unter gewissen Umständen, damit dessen Erfolg nicht wirkungslos werde, und den verschiedenen Ansichten darüber; ferner vom Wiederholen desselben in der Moschee, wenn es auch schon anderswo verrichtet worden; vom Beten an der Leiche zu ungewöhnlichen Tageszeiten (بعد الفجر وبعد العصر), u. dgl., und endlich, dass das Gebet mitten am Tage untersagt sei, abgesehen vom Freitage.

فصل والمعادة اذا اقبيمت التصلاة F. 37^a انه نهى عن الصلاة نصف : Schluss f. 45^a النهار الا يوم الجمعة وهو ارجح مما احتجوا به على ان النهى في الفجر معلف بالوقت والله اعلم

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel: s. Anfang. — Verfasser fehlt; es ist: مرابي تيمية.

الحمد لله نستعينه ونستغفره . . . Anfang: . . فصل في ان ذوات السباب تفعل في اوقات النهي فقد كتبنا فيما تقدم في الاسكندرية وغيرها كلاما مبسوطا المخ

Erneuerte Prüfung des in No. 3 behandelten Gegenstandes: dass Umstände von Einfluss sind auf die Verrichtung des Gebetes zu ungewohnter Zeit und bei ungehöriger Körperbeschaffenheit (Unreinheit etc.), und dass auch in solcher Form zu beten besser sei als das Gebet aufschieben oder gänzlich unterlassen. Gleichfalls von Ibn teimajja. — Schluss f. 47b: فانها تنشط الي ما كانت الراحة والله اعلم منوعة منه وتنشط للصلاة بعد الراحة والله اعلم

$$/$$
 3576. We. 1775. 21) f. 90 $^{\circ}$ – 113 $^{\circ}$.

Format $(18 \times 13^{1/2}; 15 \times 12^{cm})$ etc. und Schrift wie bei 16). — Titel fehlt.

الحمد لله وحده وصلى الله . . . قاعدة :Anfang الحمد لله وحده وصلى الله . . . قاعدة قامراص القلوب وشفائها لشيخ الاسلام أبن تيمية رحّه الما تقول السادة العلماء . . . في رجل ابتلي ببلية وعلم انها أن استمرت به أفسدت دنياه وآخرته المخ

Eine von Ibn teimajja (der Name wird f. 90b, Z. 2 u. 6 (öfters kommt er nicht vor) fälschlich تيمية oder vielleicht تعيمة geschrieben) aufgeworfene Frage, betreffend den Fall, dass Jemand von schwerer Anfechtung geplagt wird, die, wenn sie dauert, ihm zeitlich und ewig schadet: ob und wie dieselbe zu heilen sei? Die ausführliche Antwort darauf ist von seinem Schüler, dem شمس الحين ابن قيم الجوزية gegeben. Sie zerfällt in eine Menge ungezählter فصل فصل والما ين النبي صغم عنه اللواط من اعظم المفاسد "كانت مفسدة اللواط من اعظم المفاسد "كانت مفسدة اللواط من اعظم المفاسد "112b فصل واما وطئى البهيمة فللفقها؛ فيد ثلاث اقوال المن "112b في المعيمة فللفقها؛ فيد ثلاث اقوال المن "ماكسة"

وتالموط الانسان بمملوكه : Schluss f. 113a: بمملوكه غيره في الاثم والحكم ' Collationirt.

3577. Lbg. 1019.

Format etc. und Schrift wie bei 14). - Titelüberschrift (nach dem Bismilläh):

مسئلة في عيد الخميس ونحوة من البدع ابن تيمية Verfassor fehlt; wahrscheinlich ist es

أما بعد حمد الله تعالى والصلاة :Anfang الى . . . فان الشيطان قد سؤل لكثير ممن يدعى الي الاسلام فيما يفعلونه في اواخر صوم النصاري وهو الخميس الحقير من الهدايا والافراح الخ

Die Frage, ob irgend welche Betheiligung an der christlichen Feier des grünen Donnerstags und der Ostertage von Seiten der Gläubigen zulässig sei, wird hier (wahrscheinlich von Ibn teimajja) beantwortet. Die Fassung der Frage selbst wird hier nicht mitgetheilt. Die Antwort schildert in interessanter Ausführung die Weise der Festfeier, von der die Gläubigen als einem Teufelswerke sich fern zu halten haben.

Der Text bricht f. 130b ab mit den Worten: قد زيّنها الشيطان لكثير ممن يدعي السلام وجعل لها في قلوبهم مكاند حسن طنّ وزادوا في بعض ذلك

3578. We. 1263.

54 Bl. 8°°, 19 Z. $(18 \times 13^3/4; 14^4/2 - 15 \times 11^4/2^{cm})$. — Zustand: lose im Deckel, nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1° (u. Vorwort u. Unterschrift):

تتاب القول التهام في احكام الماموم والامام ابوانعباس شهاب الدين احمد الشهير : Verfasser f.1n بابن العماد الاقفهسي

الحمد لله رب العالمين والصلاة: Anfang f. 1b: الحمد لله رب العالمين والصلاة النقول التمام . . . وبعد فهذه مسائل سميتها بالقول التمام . . . لا يستغنى عنها لكثرة وقوعها الجخ

Ibn el'imād elaqfahesī † 808/1405 (No. 1816) erörtert in diesem Werke, unter Benutzung und Anführung der angeschensten Werke, die Grundsätze, die für den Imām und für dessen Gemeinde gelten. Sie sind enthalten in einer Menge von Fragesätzen. Der erste derselben beginnt f. 1b: المام النظمة الناقيمة
ونسلم الهداية ونستمد : Schluss f. 50b: نستمد ونسلم الهداية ونستمد من توفييقه حسن العناية . . . ولا تجعل في قلوبنا غلا للذين امنوا ربنا انك روف رحيم تم

Schrift: klein, fein, gedrängt, etwas in einander gezogen, ziemlich flüchtig, vocallos. Das Stichwort مسئلة roth. — Abschrift von احمد بن احمد الفرعمي im J. ⁸³⁹/₁₄₃₅ (cf. f. 54°). — Collationirt nach der Handschrift des Verfassers. — HKh. IV 9645.

We. 1263, 2, f. 51-54 erörtert derselbe Verf., welcher hier aber nicht genannt ist, die Frage über den Standort (الموقف) des Beters und Vorbeters in 3 Sätzen (قسم مستحبّ وواجب ومكروه). Schluss: 'وهو المكان المعدّ لطرح البماد وتحوه

Einiges auf die Eigenschaften des Imām Bezügliche wird in Spr. 911, 2, f. 43b. 44a (nach الحسن البصرى † 110/728) erörtert.

In Pm. 236, 8, f. 50—51* wird die Frage, ob es ebenso verdienstlich sei, wenn der Imam allein ohne die Gemeinde in der Moschee betet als mit derselben, von عبد الله بن الوليد المالكي begutachtet.

3579. Schöm. XI, 1. 1) f. 1 − 15⁶.

74 Bl. 8vo, 17 Z. (21¹,2 × 17; 15 × 11¹,2^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fohlt: s. Anfang. Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والعلوة : Anfang f. 16 المعروفة . . . أما بعد فهذه تعليق على المقدمة المعروفة بالستين مسالة المنسوبة للشيخ . . . ابي عباس احمد الزاهد تغمده الله برحمته الخ

Gemischter Commentar zu der Abhandlung der 60 Fragen, die von Ahmed abū 'l'abbās ezzāhid † المحمد المرابع (No. 1821) verfasst ist. Er beginnt: الله المرحمن المرحمة المرابع المام الله المرحمن المرحمة المحمد وعملا بقوله صقم . . . هذا بيان ما لا بد منه اي ما لا يستغنى عن معرفته من الفروض حمع فرض وهو الواجب وهما مترادفان الا في الحن جمع فرض وهو الواجب على مذهب الامام الشافعي رحمة المخمد المام الشافعي رحمة المخمد المام الشافعي رحمة المخمد المام الشافعي رحمة المخمد المام الشافعي رحمة المؤلفان الالمام الشافعي رحمة المخمد المام الشافعي رحمة المؤلفان الالمام الشافعي رحمة المؤلفان الالمام المام الشافعي رحمة المؤلفان الالمام المام الشافعي رحمة المؤلفان الالمام المام ا

Die Fragen betreffen das Gebet, Almosen, Fasten, Wallfahrt.

على من : Der Schluss des Textes f. 14^b: معروفة فى كتب الفقه استطاع البيه سبيلا واحكامه معروفة فى كتب الفقه وساله الجنة : Schluss des Commentars f. 15^b: وصلى ورضوانه نسئلك اللهم ان تعيدنا من النار . . . وصلى الله على افضل الخلف سيدنا محمد كلما ذكرك الذاكرون . . . وسلم تسليما كثيرا والحمد لله رب العالمين تمت

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1215/1800.

/ 3580. We. 1776.

Format etc. u. Schrift wie bei 11). — Titelüberschrift: هذه المسايل للعلامة الكردري صاحب السيف المسلول في الرد على صاحب المنحول

وقد حصل له رفع الدرجة وحط: Schluss f.157^b الوزر فنسال الله تعالى التوفيق لكل خير والحمد لله الخ

Es wird hier von Elkerderī d. i. Hāfiţ eddīn moĥammed ben moĥammed ibn elbezzāzī † 827/1427 nur die eine Frage behandelt, ob Einer für einen Anderen ein verdienstliches Werk, wie Beten, Fasten, Wallfahrten etc., thun könne, und dabei Qorān, Tradition und verschiedene Ansichten Gelehrter berücksichtigt.

3581. Spr. 1962.

277 Bl. 8°°, 13 Z. (18 × 13; 12½ × 9½cm). — Zustand: sehr fleckig u. unsauber; Bl. 1 etwas schadhaft. Lose im Deckel. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f. 1°:

تحفة العابد في فضل بناء المساجد لاحمد بن ابي بكر بن احمد

الحمد لله الغنى الواجد القوي : Anfang f. 1 الحمد الغنى الواجد الماجد ... وبعد فلما كان بناء المساجد ثوابد عظيم المن

Anknüpfend daran, dass sein Freund الحاج زاين الداين عمر بن مسعود الحلبي ein Bethaus (جامع) gebaut, spricht Ahmed ben abū bekrben ahmed elhanbalt elqādirī um 840/1436 über das Verdienstliche solcher Werke und führt dafür Stellen aus Qorān, Tradition und sonstigen Werken an, spricht auch (f. 4ª ff.) von denen, die zuerst im Islām Moscheen gebaut haben und erwähnt schliesslich die den frommen Gelehrten und Lernenden verheissenen Belohnungen.

فذكر منهم من بني لله مسجدا او: Schluss f.8b حفر بثرا او اجري نهرا او غرس شاجرة او اوقف مصحفاً

عماد الدين ابن كثير Der Verf. erwähnt f.5^b den عماد الدين ابن الخبر العامد † ⁷⁷⁴/₁₈₇₂ u.7^b seinen Lehrer, den ابن الحبر العامد (d.i. حمد بن محمد بن احمد بن محمد الدين † ⁷⁸⁸/₁₈₈₆). Nach f. 39 war er noch im J. ⁸⁴¹/₁₄₈₇ am Leben.

Schrift: gross, kräftig, etwas blass, ziemlich flüchtige Gelehrtenhand, fast vocallos. Autograph. — Collationirt. — Nicht bei HKh.

3582. Spr. 1966^{v-y}.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 2^a oben und 2^b unten:

الجواب الهُجَلِّي للفظ تشويش القارئ على الهُصَلِّي

Verfasser f. 2b unten:

ابراهیم بن محمد بن محمود الناجي

لله وسلام على عباده ... ما تقول السادة : Anfang العلماء ... في اللفظ ... لا يشوشٌ قارئكم على مصلّبكم الح

Ibrāhīm ben mohammed ennāģī † 900/1494 erörtert hier die Frage, ob der Satz: "der Leser solle den Beter nicht stören" von Mohammed sei oder nicht?

مهًا لا يوجد مجموعًا في غير : "Schluss f. 2 وهذا المكان والحمد لله الذي هدانا لهذا البخ

3583. Pm. 407. 24) f. 145^a - 153^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser:

جزء في صلاة الضحي للجلال السيوطي

الحمد لله وسلام . . . وبعد فهذا الكلام :Anfang في استحباب صلاة الصحي والرد على من انكرها الخ

Essojūțī † 911/1505 weist hier die Ansicht derjenigen zurück, die auf Grund einiger Traditionen das Frühgebet verwerfen, und stützt sich dabei auf Qoranstellen und etwa 25 Traditionen.

لفد قتل عثمان وما احد يسجها :Schluss وما احدث الناس سببا التي منها 'تم

HKh. III 6213.

3584. Lbg. 346.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verf. f. 70a:

اليد البُسْطى في تعيين الصلاة الوُسْطى لجلال الدين السيوطي

الحمد لله وسلام على عباده . . . ، Anfang f. 70°: قولا الخ اختلف الناس في الصلاة الوسطى على عشرين قولا الخ

Die Ansichten, was unter "Mittelgebet" zu verstehen sei, gehen weit auseinander; Essojüți zählt hier deren 20 auf. Er weist alsdann nach, dass darunter das Mittagsgebet zu verstehen sei.

لصدوره من الصحابي الذي : Schluss f. 72b في الصحابي الذي الصحابي التنهي شاهد الوحي والتنزيل انتهى

Collationirt. - HKh. VI 14455.

3585. We. 1832.
7) f. 90°-92°.

Format etc. und Schrift wie bei 5). — Titelüberschrift und Verfasser:

الهجة في السجة لجلال الدين السيوطي

الحد لله وسلام على عبادة الذبين اصطفى : Anfang

Erörterung der Frage, ob der Gebrauch des Rosenkranzes in der Sunna begründet sei? von Essojūțī, welcher dafür eine Menge Traditionsstellen anführt. — Schluss f. 92^a (Motaqārib):

اذا ذكر الله جلّ اسمه عليها تفرّف من هيبته آخر المنحة ولله الحمد على كل حال'

HKh. VI 13161.

3586.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Pm. 407, 95, f. 460^b—463^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1. — Titel u. s. w. ebenso. — Bl. 463 im J. ¹²⁴⁹/₁₈₃₃ ergänzt.

2) Lbg. 337, 1, f. 1—5*.

18 Bl. 8°°, 17 Z. $(19^{1/2} \times 13; 12 \times 6^{2/3}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel:

ك" المنحة في فضل السجة

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

نجات ام مسلم والسجة تسبيح: Schluss: فجات السجة تسبيح

Schrift: ziemlich klein, dicker Grundstrich, vocallos. Abschrift c. 1180/1766.

3587. Lbg. 332.

Format etc. und Schrift wie bei 5). - Titel fehlt; er ist:

ر" في التحميد للسيوطي

الحدد لله وسلام . . . اعلم انه اتفف الائمة : Anfang على ان الامام ياتي بالتسميع حالة الانتقال من الركوع المخ

Erörterung der Frage, wann der Imam die Formel سمع الله لمن حمده zu sprechen hat, ob in dem Augenblick, dass er sich vom Bücken beim Gebet (الركوع) erhebt oder später; von Essojūti.

ان النبى عَمَ كان يكبر اذا قام الي الصلوة :Schluss ثم يكبّر حين يركع ثم يقول سمع الله لمن حمده'

3588. Pm. 407.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titel u. Verfasser:

٤٣ بسط الكف في انهام الصف المجلال السيوطي

الحمد لله الذي لا يقطع من :Anfang وصله . . . وبعد فقد سئلت عن عدم اتمام الصفوف والشروع في صفٍ قبل اتمام صف الخ

Essojūțī behandelt hier ausführlich den Satz, dass beim Beten die Reihen der Betenden vollständig und ohne Lücken sein sollen, bevor eine neue Reihe hinter sie tritt. Der Verfasser vervollständigt hiemit sein in diesem Sinne abgegebenes früheres Fetwä.

ما هو اشد كرهة واحرازا لصحّة :Schluss الصلوة على قول من يري بطلانها والله تعالي اعلم' HKh. II 1831.

3589.

1) Pm. 407, 15, f. 84*-86b.

Format etc. und Schrift wie bei 2. - Titel fehlt, doch ist er zur Seite richtig angemerkt:

حسن التسليك في حكم التشبيك

Verfasser fehlt; ist ohne Zweifel:

السيوطي

الحمد لله وسلام . . . قال البخاري :Anfang عجمه باب التشبيك [تشبيك] الاصابع في المسجد وغيره

Essojūṭī behandelt hier die Frage, wie in der Moschee oder auch sonst beim Beten die Finger in einander gesteckt, d. h. die Hände gefaltet werden müssen. — Schluss: والدواب يوم الخمية والله اعلم وادم يوم الجمعة والله اعلم والدواب يوم الجمعة والله اعلم.

HKh. III 4495 (der Titel nicht ganz richtig, die Erklärung falsch).

2) Lbg. 332, 6, f. 54b-55a.

Format etc. u. Schrift wie bei 5. - Titel nach f.53a unten:

مسايل فقهية تتعلق بدخول النساء المساجد السيوطي Verfasser:

الحمد لله وسلام . . . أعلم انه يدوم :Anfang الحمد الخكم ما بقيت علته الى ان يستقبح دوامه الخ

Ueber das Betreten der Bethäuser Seitens der Weiber, von Essojūți. — Schluss: كالرمل والاضطباع في البطواف لاظهار الحلاوة

3590.

1) Pm. 407, 49, f. 252b-254a.

Format etc. und Schrift wie bei 47. — Titel-قلما سطر في الفتاري ولا الفتاري للماري الفتاري الفتاري

٤٠ بذل العسجد لسؤال المسجد لجلال [الدين السيوطي]

قال . . . السيوطي السؤال في المسجد Anfang: مكروهة كراهة تنزيه واعطاء السايل فيه قربة الخ

Essojūți erörtert hier die Fragen, ob in der Moschee zu betteln erlaubt sei und ob man daselbst einem Bettler etwas geben dürfe? انک من قوم یوثرون علی انفسهم فما Schluss: انک من قوم یوثرون علی انقلام انقله عبد القادر الفاکهی فی شرح البدایة '
HKh. II 1761 (nicht ganz richtig).

Dasselbe Werkchen Spr. 1958, 14, f. 260. 261. 8vo , 19-21 Z. (Text: $11^{1/2} \times 8^{\text{cm}}$).

مما يحتاج :Titel u. s. w. ebenso. Schluss الناس اليه لانه مجمعهم ولا بدّ لهم منه انتهى

2) We. 1827, 4, f. 65^b—73^b.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titelüberschrift fehlt; es steht bloss كتاب da. — Verfasser fehlt; es ist Essojūṭī.

Sammlung von Fragen über allerlei, die meistens sich auf eine Traditionsstelle beziehen, u. zum Theil in Versen abgefasst sind. Dieselbe beginnt so: ق تاريخه [الطبري] في تاريخه الطبراني [الطبري] الكبير . . . ان اول من رمي بالقوس العربية آدم عمّ

رواه ابو يعلي في مسنده من :Schluss f. 73b حديث ابن عباس وسنده جيد والله تعالى اعلم

3591. Spr. 1954. 1) f. 1-25^a.

148 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 15¹/2; 15¹/2 × 11°m). — Zustand: wurmstichig, zum Theil von der Dinte zerfressen. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f.1°a:

هذا كتاب في تعظيم المساجد وفضلها لعلوان الحموي

الحمد لله رب العالمين Anfang f. 1^b: المساجد الما بعد فهذه رسالة مشتملة على تعظيم المساجد مؤلفة من كلام العلماء المتقدمين والسلف الصالحين مطرزة بالايات القرانية والاحاديث النبوية الخ

Von der Hochhaltung und der Vortrefflichkeit der Moscheen, von 'Alawan † 936/1580 (No. 1935).

1 أباب في المنع من دخول المساجد للاكّل وتحوه أباب في فصل المساجد وفصل العلما المعظّمين لها ولحرمتها "Das Schlusswort f. 25°.

سيّما الموضع الذي تشاهد : Schluss f. 25° فيه نخامة وتحوها وفي الصحيح ما يشهد له والله اعلم تمت الرسالة و

Schrift: gross, etwas steif, deutlich, vocallos; die Dinte hat manche Zeile zerfressen. — Abschrift im J. 1140 Çafar (1727) von عمر بن محمد العالية الشهير بالقحف

3592. We. 1724.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titel f. 120°:

"

"

"

"

Verfasser nach HKh. und Lbg. 598, f. 7°:

زين العابدين بن ابراهيم المصري ابن جيم

الحمد لله الذي ينصر الحق: Anfang f.120b: ولو بعد حين . . . وبعد فهذه رسالة في وقتى العصر والعشا على مذهب الامام الاعظم الخ

Abhandlung des Zein eddin (oder zein el'ābidin) ben ibrāhim ibn noģeim † 970/1562 (No. 2642), abgefasst im J. 952 Śa'bān (1545). Sie betrifft die beiden Abendzeiten und und deren Eintritt, nach den Lehrbestimmungen des Abū hanife, mit Hinsicht auf die in denselben abzuleistenden Gebete, und ist gegen solche gerichtet, die, ohne sich an deren genaue Innehaltung zu kehren, beten, was sogar bei manchen Hanesiten der Fall war.

وجب علينا اتباعة والعمل : Schluss f. 129^a: به والافتناء والله سبحانة الموفق للصواب الخ HKh. III 6503.

3593.

Dasselbe Werk:

1) Spr. 1938, 2, f. 26^b—29^a.

8vo, c. 28 Z. (Text: $16^{1/4} \times 10^{1/2^{cm}}$). — Zustand: fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Titel u. Verf. fehlt. — Schrift: klein, gedrängt, etwas undeutlich, vocallos.

F. 30^b Notiz über die Zeit des Gebets und den Wallfahrtsort قبر الست.

2) Lbg. 598, 4, f. 7b-10.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titel wie bei We. 1724, 7. Verfasser: رين بن نجيم. — Abschrift im J. 995 Gom. II (1587) und zwar, nach f. 15^b u. 16^a, von حمد حسام بن الاشتيبي

3594. We. 1724. 4) f. 105*-108*.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titel u. Verf. f. 105*: وسالة في ذكر الافعال التي تنفعل في الصلاة على قواعد المذاهب الاربع لابن تجيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f.105 . . . وبعد فهذه مقدمة لطيفة مشتملة على ذكر الافعال التي تفعل في الصلاة الخ

Ueber die verschiedenen Dinge, auf die es beim Gebet ankommt, wie Reinheit, Richtung zur Ka'ba, Verbeugungen, Lesungen etc., nach den Auffassungen jeder der vier orthodoxen Sekten; von demselben Ibn nogeim.

وانما انفرد ابو حنيفة بشيء : Schluss f. 108 بنود ابو حنيفة بشيء : من الواجبات وكذا الامام احمد كما قررناه بمن الله. III 5976. 6122.

Dasselbe Werkchen Lbg. 598, 7, f.16-17.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

3595. We. 1734. 1) f. 1-26.

122 Bl. 8vo , 21 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 14 \times 8^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: der vordere Deckel Pappe, der hintere Leder. — Titel f. 1^a:

كتاب غاية المرام في شروط الماموم والأمام Verfasser f. 1ª und in der Unterschrift:

الحمد لله الباقى وكل من : Anfang f. 1b عليها فان . . . وبعد فقد سالنى بعض الاعزّة على . . . في أن أضع شرحاً على شروط الامامة البخ

des احمد بن احمد الرملي † c. 980/1572 über die Bedingungen und Verpflichtungen des Imams beim Gebet und derer, denen er vorbetet, von Mohammed ben ahmed ben hamze erramli, dem Sohne desselben, im Jahre 953 Çafar (1546) verfasst.

الحمد لله الذي جعل : Dieselbe beginnt so: اما بعد الصلاة افصل العبادات بعد الايمان . . . اما بعد الصلاة افصل العبادات بعد الايمان . . . اما بعد فانى ذاكر ما يشره الله تعالى من شروط امامة الصلاة : tund schliesst: على المذهب او راي مرجوح الخ فيصلوا فرادي وتست الاعادة معمة ان حصر بسم الله الرحين الرحيم : Der Commentar beginnt f.1 مما الله الرحين الرحيم من السمة وهو العلق . . الحمد لله الحمد لغة الثنا باللسان على الجميل الاختياري الخ نم محل ذاك في مجلس غير : 20 الوقت جماعة مطروق والا فلا باس ان يصلى اول الوقت جماعة مطروق والا فلا باس ان يصلى اول الوقت جماعة

Darauf fügt der Commentator einen Excurs hinzu, allerlei auf das Gebet bezügliche Notizen.

Endlich noch ein Lehrbrief des Ahmed, in welchem er sich günstig über den Commentar seines Sohnes ausspricht.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift nach einer Handschrift, die von der Handschrift des Verfassers abgeschrieben war, im J. 1037 Sawwal (1628). — F. 27. 28 leer.

3596. Lbg. 556.

1) f. 1-8: Türkisch.

2) f. 9 -- 26.

90 Bl. 8°°, 23 Z. $(21\times13^{1}/2:13\times6^{1}/4^{\rm cm})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f.9° und im Vorwort:

د" نور الشمعة في بيان ظهر الجمعة Verfassor f.9": ماى المقدسى المعالمة ... Ausführlicher: على بن محمد بن على ابن غانم المقدسى نور الدين الحمد لله الذي امر المصلى المحمد لله الذي امر المصلى المحمد فقد ورد على سؤال في الاربع التي بعد الجمعة تصلى الخ

'Alı ben mohammed ben 'alı ibn gānim elmoqaddesı nür eddin, geb. 920/1514, gest. 1004/1595, beantwortet hier einige ihm in Betreff des sonntäglichen Nachmittagsgebetes vorgelegte Fragen; in Vorwort, 3 Kapiteln (f. 14b. 16b. 19a) und Schlusswort.

Schluss f. 26^b: النطرع فين الك فتحا مبينا كي فتحا مبينا كي التطرع فين فعل ذلك حفظ ذلك الالهام تنت فعل ذلك حفظ ذلك الالهام تنت Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Ab schrift von تحمد ناصر الدين im J. 1165/1752. — Bl. 27. 28 leer. HKh. VI 14035.

$\sqrt{3597}$. We. 1801.

62 Bl. 8°°, 21 Z. (20½ × 15; 13½ × 7½°m). — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt; doch steht f.1° in dem Inhaltsverzeichniss des Bandes:

ما يقول السادة العلماء ايمة الدين رمّ : Anfang f.1 النبي صعّم اجمعين في التلفظ بالنية هل ثبت عن النبي صعّم الله حين قام الي الصلاة قبل ان يكبر تكلم بلفظ النية فقال نيةً اصلّي فرض هذه الصلاة الحاصرة الخ

Beantwortung der Frage, ob Mohammed vor Beginn des Gebetes zu sagen gepflegt habe: "mit Absicht" bete ich etc., oder ob einer seiner Genossen so gesagt und er es bestätigt habe, oder ob Mohammed einem derselben so geboten oder ob einer von seinen rechtmässigen Nachfolgern oder Genossen oder deren Nachfolgern oder von den vier orthodoxen Imamen solchen Ausdruck beim Gebetanfang gebraucht Auf diese Frage sind hier Antworten aus verschiedenen Zeiten ertheilt, f. 1-3"; dann folgt f. 3ª unten bis 31ª ein ausführliches Gutachten in mehreren زفصل; Anfang: الأول أن القائل نويت اصلى صلاة كذا وكذا اربع ركعات النز Es ist von محمد بن ابي بكر verfasst; der oben genannte Elbeilüni d. i. Mahmüd ben mohammed ben moh. ben hasan nür eddin elhalebi † 1007/1599 ist nur der Sammler u. Herausgeber.

ويوفقنا لفهم الصواب واتباعه :*Schluss f. 31 المواب واتباعه الوكيل، انه خير مسؤل واكرم مامول وهو حسبنا ونعم الوكيل،

Schrift: kleine, feine Gelehrtenhand, geläufig, deutlich, vocallos. Für das Wort فصل ist im Text Platz gelassen.—Abschrift im J.996 Rab. II (1588), in 2 Tagen, von حمد فتح الله بن محمود البيلوني العقيلي الانصاري dem Sohn des Obigen, + 1042/1632.

3598. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel am oberen Rande verwischt; in dem Inhaltsverzeichniss S. 2:

الفصول المهيدة في حصول المتيدة Verfasser: 8. Anfang.

الحمد لله الذي اقام امر الدين باقامة :Anfang الصلوة . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى لما رايت عامة الناس من الجهلاء بل اكثر العلماء والفصلاء بل من يدّعي المشيخة البخ

'Alī ben sultān moliammed elqārī † 1014/1606 klagt, dass die in früheren Zeiten üblichen und vorgeschriebenen Formen bei Ausübung des Gebetes fast allgemein ausser Acht gelassen werden. Diesem Verfall will er durch diese Schrift steuern und die Wichtigkeit der richtigen Gebetsübung einschärfen. Die Hauptsätze beginnen Anfangs mit علم العباد على العباد ومن العب

والمخاصون على خطر عظيم : Schluss f. 82b
. . . ورزقنا المقام الاسنى مع الذين انعم الله عليهم . . . وحسين اولذك رفيقا '

Abschrift im J. 1175 Çafar (1761).

3599. Lbg. 295.

Formatete, u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f.477b:

البرهان الجلى العلى على من سمّى من سمّى من غير مسمّ بالوليّ

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي حكم وقصى : Anfang f. 477b وامر ونهى . . . أما بعد فييقول . . . على بن سلطان محمد القارى قد رفع التي سؤال وجواب استجبت من حسن سؤال السايل العاقل الكامل الخ

Derselbe Schriftsteller polemisirt gegen einen Gelehrten, den er der gröbsten Unwissenheit in religiösen Dingen zeiht und der sich mit Unrecht zu den ارلياء الله Gottesfreunden und Frommen rechne. Demselben war die Frage zur Beantwortung vorgelegt, ob es zulässig sei, am Festtage (العربة العبد) während der Predigt des Imäms zu beten? worauf er eine hochmüthige Zurechtweisung ertheilte. Der Verfasser begleitet die Frage und die Antwort — welche beide im Text mitgetheilt werden — mit einem gemischten Commentar. Darauf allerdings habe er sich bei dem Fragsteller entschuldigt, aber ohne besonderen Erfolg. So sagt der Verfasser f. 484 in einem Anhange zu obiger Schrift, in welchem er in mehreren Punkten seinen Dünkel, seine Unwissenheit und beinah seine Ketzerei nachweist.

وحشرنا فى زمرة اتباعه واشياعه: Schluss f. 489^a: ها المرسلين والحمد لله رب العالمين، مقالا ومالا وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين، Abschrift im J. 1175 Ďū'lqa'da (1762).

3600. Lbg. 471.

Format (27 Z., Text: $15 \times 7^{1/2^{\rm cm}}$) etc. und Schrift wie bei 3) (der Text in rothen Linien). — Titelüberschrift und Verfasser:

الفصل المعوّل في الصف الأول لعلى القاري الهروي

الحمد للد اولا وآخرا . . . اما بعد فيقول :Anfang . . . على . . . القارى قد قال الله تعالي والصافات صفا اقسم بالملائكة الصاقبي في مقام العبودية للقيام حق الربوبية الخ

Derselbe Verfasser handelt hier über die Qoränstelle 37, 1, unter Anführung vieler Traditionen, und über den der Vorderreihe der Betenden beigelegten Vorzug.

واللحوق بالرفيق الأعلي من :Schluss f. 36b النبيين والصديق والشهداء والصالحين وسلام على المرسلين والحمد لله الخ

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 295, 19, f. 84—87*.

Papier: röthlich. - Abschr. i.J. 1175 Çafar (1761).

2) Lbg. 302, 2, f. 7—10.

Am Rande einige längere Noten.

3601. Lbg. 295. 25) f. 127-128.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

شفاء السالك في إِرْسال مالك

Verfasser s. Anfang.

الحدد للد مالك رقاب الامم . . . : Anfang f. 127 . . . على بن سلطان محمد الهروي قد وقعت مباحثة بيني وبين بعض الفضلاء الخ

Derselbe Schriftsteller unternimmt hier eine Rechtfertigung des Imam Malik, dessen Ansicht über die Haltung der Hande beim Gebet (und beim Niederfallen) von der des Abu hantfe und Essäfi'i abzuweichen scheint; nämlich nach diesen wird die Rechte auf die Linke oder auf den linken Unterarm gelegt, nach jenem aber lässt der Betende die Hände herunterhängen (ارسال البيديين).

فانهما انا تعارضا تساقطا : Schluss f. 128^b فالتخبير والاباحة بهما ترابطا⁴ تمت

Ein Lobschreiben auf dieses Werk steht f. 127°, in einem grossen Kreise, roth eingefasst; von مَكَيْنَةُ المالكي an den Verf. gerichtet im J. 1007 Rab. I (1598).

Abschrift vom J. 1175 Ďū'lqa'da (1762). — Bl. 129 leer. — HKh. IV 7591.

3602. Lbg. 471.
5) f. 32-33^a.

Format (31 Z.) (Text: 16 × 10^{-m}) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel fehlt; er ist etwa:

رسالة في أرسال اليدين Verfasser fehlt; s. Anfang.

قال العبد . . محمود بن أحمد : Anfang البن مسعود الحنفى . . . أما بعد حمد الله على الائه والصلوة على سيدنا . . فهذه مقدمة في عدم فساد الصلوة برفع اليدين الخ

Erörterung der Frage, ob es zulässig sei, beim Niederbeugen (ركوع) während des Gebets und beim Emporheben des Hauptes dabei, die Hände zu erheben, oder ob dadurch das Gebet

seine Wirkung verliere? ob in diesem Punkte die Hanesiten sich nach den Sässiten richten dürften oder nicht? Verfasst von Mahmud ben ahmed ben mas'ud elhaness.

وفى هذا القدر كفاية لمن انصف :Schluss ولى عبائد والله اعلم بالصواب النخ

Ein kurzer Anhang, f. 33° unten und 33° obere Hälfte, von einem Ungenannten, behandelt die Frage, ob das Beten hinter Jemandem, der die gesetzliche Reinheit nicht hat, die Wirkung des Gebets aufhebe, und gipfelt in dem Ausspruche Mohammeds: dass es auf den Vorbeter ankomme und dass das Gute oder Schlechte auf diesen zurückfalle. Anfang: اختلف مشایخ الحنفیة فی محمد اقتداء الحنفی بالشافعی und Schluss: بقوله الامام ضامن اجیب ببقیة

3603. Lbg. 809.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titelüberschrift:

ر" في تزيين العبارة لتحسين الأشارة

so auch im Vorwort. - Verfasser:

على القارى

الحمد لله الذي هذا للتوحيد :Anfang: ... القاري، ... القاري، القاري، الما بعد فيقول ... على ... القاري، ان هذه رسالة مشتملة على تحقيق مسئلة وهي الاشارة بالمسبّحة في قراءة التشهد حالة القعدة الخ

'Alı elqārī † 1014/1606 behandelt in dieser zu Mekka im J. 1007/1598 verfassten Schrift eine beim Beten — und zwar an der Stelle, wenn das Bekenntniss der Einheit Gottes abgelegt wird — in Betracht kommende Frage; welche Stellung dann vom Betenden anzunehmen sei? Auf Grund von Traditionen und andern Gewährskunden giebt er als Stellung das Ausstrecken des rechten Zeigefingers und Stützen der Arme auf den Schenkeln an. Unter ist der Finger zu verstehen (f. 96b Mitte), der nach

dem Daumen kommt. Das Ausstrecken des Fingers als Hinweis auf das Einheitsbekenntniss.

وحشرنا مع العلماء العاملين تحت :Schluss لواء سيد المرسلين والحمد لله رب العالمين،

Dasselbe Werk: Lbg. 295, 20, f. 88-93.

Papier: braun. — Abschrift im J. 1175 Çafar (1761).

Bl. 94 leer.

3604. Lbg. 471.

Format etc. u. Schrift wie bei 6).-Titel überschrift u. Verf.:

الحمد لله الذي دل على الخير :Anfang وهدي . . . أما بعد فبعد ما كتبت رسالة مشتملة على تحقيق مسئلة الاشارة بالمسجة الخ

Ein Anhang des Verfassers zu seiner so eben besprochenen Abhandlung, betreffend die Aufhebung des Zeigefingers beim Aussprechen der Bekenntnissformel beim Gebet, die Einwürfe und Zweifel eines zeitgenössischen Gelehrten — welche f. 37^a, 10 bis f. 37^b, 1 vorgebracht werden — berichtigend.

واياك والنظر الي خُلف الخَلَف: Schluss f. 38b مع تخالفتهم للسلف هدانا الله واياكم الي الطويف المستقيم . . . والحمد لله . . . وبلغنا المقام الاسني

Dasselbe Werkchen: Lbg. 295, 21, f. 95-98.
Titel f. 95 (u. auch im Inhaltsverzeichniss S. 2):
التهدين ذيل التريين على رجع التبيين
Textin Goldstrichen. — Abschr. im J. 1175 Çafar (1761).

3605. Lbg. 295.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Papier grün. — Titelüberschrift f. 121b:

الاستدعاء في الاستسقاء Verfasser: s. Anfang. الحمد لله الذي اخرجنا : Anfang f. 121^b: من ظلمة العدم الي نور الوجود . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القاري^b لما رايت كثيرا من الفقهاء اضطرب عملهم في الاستسقاء الخ

Das Verfahren, wie bei dürrer Zeit die Gebete um Regen abzuhalten sind, ist nicht überall dasselbe. 'Alt ben sultän mohammed elqärt sucht also darzustellen, wie es früher damit gehalten sei und bringt eine Menge Berichte, wie Mohammed in solchen Fällen gebetet habe, zusammen. Das Ganze wird mit einem langen Gebete geschlossen.

وارزقنا شفاعتهم واحشرنا معهم : Schluss f.125b وارزقنا شفاعتهم واحشرنا معهم برحمتك الله رب العزق عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين Abschrift im J.1175 Dū'lqa'da (1762). — F.126 leer.

3606. Lbg. 295. 26) f. 130—135.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Papier grün. — Titelüberschrift:

Verfasser fehlt. Es ist:

الحمد لله الذي جعل الارض: Anfang f.130b: تلها مسجدا وتلهورا . . . وبعد فقد سئلت عن الجازة صلوة الجنازة في المسجد الحرام من غير كراهة لتخصيص هذا المقام الخ

Derselbe Verf. erörtert hier ausführlich den Satz, dass es zulässig sei, in der heiligen Moschee in Mekka das Leichengebet abzuhalten, als nicht gegen die Heiligkeit des Ortes verstossend; als Antwort auf eine darauf bezügliche Anfrage.

وتنشيبيع الجنازة لا سيّما : Schluss f. 135^b: استّله في الازمنة الحارّة والله اعلم بالمقاصد الحسنة . . . استّله ان يوفقنى لمرضاته . . . ويرحمنى وسائر المومنين . . . وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين . . . وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين . . .

Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

F. 133 zweimal gezählt, jetzt 133^A u. 133^B.

3607. Lbg. 1045. 6) f. 61 - 135.

8vo, 21(-23)Z.(21×15; 15×10cm). - Zustand: nicht ganz sauber. - Papier: gelb, stark, zieml. glatt. - Titel f.61a:

ك" المسايل الواضحة في الاستعادة بالله تعالى والبسيلة والفاتحة وما يتعلق بالحمد والشكر والثناء والمدر من المباحث والحجم والوجوة والمسايل

Der Titel ebenso - bis تعافد - im Vorwort f. 62. -Verfasser f. 61ª und noch ausführlicher im Anfang.

حمدا لله على كل حال وشكرا : Anfang f. 61b له . . . أما بعد فيقول . . . احمد بن الشيخ شمس الدين محمد بور الشيخ زين الدين ابي الفصل عبد الرحمن الشهير نسبه بابن عميرة الطهرائي الصبري ثم العسقلاني النعماني القرشي الكناني الشافعي . . . أن اكثر الناس لم تندم لهم صلاة على الصحة بسبب أن منهم من لا يتمذهب المخ

Die verschiedenen Weisen, wie beim Beten und Ablesen der 1. Sura betreffs der Anwendung der Formeln des Bismillah, des Dankes und des Abscheues gegen Unheiliges verfahren wird, indem sie z. B. laut oder leise, zum Theil überhaupt nicht, hergesagt werden, will Ahmed ben mohammed ben 'abd errahman ettahrai eççabrı ibn 'omeire hier gründlich prüfen und richtig stellen. Er behandelt f. 62° السنعادة 121°, البسملة 89° الاستعادة 121°.

Schluss f. 134^b mit Anführung der ersten وقد تمت المسايل المتعلقة بما اشبنا :Sura; darauf اليه اوّلَ الكتاب . . . وصلى الله وسلم . . . ورضى الله تعالى عن التابعين . . . وعن والدينا ومشايخنا الرخ

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. - Autograph vom J. $\frac{1015}{1606}$ ($\frac{1105}{1693}$?).

F. 136-141 ($22^{1}/_{2}\times16$; $19^{1}/_{2}\times13^{cm}$) sind zusammenhängende Blätter aus einem astronomischen Werke (wahrscheinlich dessen Schluss) und enthalten Tabellen; zuerst f. 136 und 137 die 6. bis 9. der جداول الاتصالات; جدول اطوال البلاد وعروضها "141-139 zuletzt f. 139 واتحدافها وصد الامام علاء الدين أبن الشاطر

3608. Lbg. 1045. 13) f. 291 — 299.

4to, 24 Z. $(22 \times 16; 16^{1/2} \times 13^{cm})$. — Zustand: in der oberen Hälfte wasserfleckig; etwas wurmstichig. -Papier: gelb, stark, glatt. - Titel und Verfasser f. 291a:

عده الرسالة السابعة · المسايل البهية الزكية على المسايل الأثنى عشرية للشرنبلالي الحنفي

(Verfasser ausführlicher im Anfang.)

الحمد لله الذي تفصل : Anfang f. 291b بالاحسان على جميع البرية وخص علماء الملة الحنفية بالهبات اللدنية . . . وبعد فيقول . . . حسن الوفائي الشرنبلالي . . . ان المسايل المشهورة بالاثنى عشرية تصويرها مقدر ظاهر بالشروح الخ

Der Titel dieser 7. Abhandlung steht so auch im Vorwort, nur fehlt daselbst das Wort in der 2. Hälfte desselben. unter der Benennung "die Zwölferfragen" in den Riwajat bekannten, die Vergeblichkeit und Nichtigkeit des Gebetes (بطلان الصلاة) betreffenden Fragen giebt Hasan essurunbulāli † 1069/₁₆₅₈ (No. 2692) hier Zusätze: حَقيق افتراص الخروب بالصنع على قول الامام باحقيق الايمة الاعلام واظهار شبهة من ظن . . . بوجوبه وتحقيف بطلان الصلاة بالشك بعد القعود دون السلام وبطلان صلاة المقيمين بمتابعتهم امامهم المسافر في الاتمام،

Schluss f. 299^a : وقد يفتح الله تعالى من فصله بما يزيد على ذلك تساله التوفيق والقبول لما يرضيه Das Werkehen ist im J. 1060/1650 vollendet.

Schrift: gross, rundlich, etwas gedrängt, vocallos. Die Stichwörter farbig, aber ziemlich verblasst. - Abschrift c. 1200/1785. - F. 300 leer.

3609. Lbg. 891. 2) f. 20 — 41.

8vo, 21 Z. $(21^{1/2} \times 14^{3/4}; 14 \times 7^{1/2}$ cm). — Zustand: zieml. gut. - Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. - Titel u. Verf. f. 20ª:

سعادة أهل الأسلام بالمصانحة عقب الصلاة والسلام لحسن الشرنبلالي الحنفي (Titel ebenso in der Vorrede.)

الحمد لله المنعم بالايجاد : Anfang f. 20b . . . وبعد فيقول . . الشرنبلالي . . . هذه نبذة يسيرة في تحرير الكلام على سنة المصافحة الرخ

Ueber das Händegeben nach dem Gebet in der Gemeinde und über Grüssen überhaupt, (auch am Grabe), u. dgl., von demselben Verf.

فيقول مخاطبا لحصرة المصطفى صعّم: Schluss f.41b فلان بن فلان يصلى ويسلم عليك يا سيدي ... والتابعين باحسان على الدوام وهذا آخر ما اردنا جمعه ولنعم الختام

Das Werk vollendet im J. $^{1049}/_{1639}$, ins Reine gebracht im J. 1050 Gom. I (1640).

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3610. Glas. 181.

 8^{v_0} , 20 Z. $(21^{1/2} \times 15^{1/2}; 15 \times 9^{1/2^{cm}})$. — Zustand: lose Lage und Blätter. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: fehlt. — Titel und Verfasser f. 116^a:

ک" النور الساطع في نفي الحرج على الجامع الحبي بن احمد بن عواض

الحمد لله الذي يشر :Anfang f. 116 وخفف . . . وبعد فانه قد اختلف في الجمع بين الصلوتين تقديما وتاخيرا لغير عذر الخ

Erörterung der Frage, ob man wilkürlich, ohne hinreichenden Grund wie Reise, Krankheit, die Gebetszeiten verlegen oder zwei Gebetszeiten zusammen abmachen dürfe, von Jahjāben ahmed ben awwāḍ, um 1070/1659. [Er citirt f.116b den المنصور بالله القسم بن محمد † 1029 Rab. I (1620) u. seinen Sohn حمد

أن التوقيت سنة مؤكدة : Schluss f. 122b وأن الجمع والتاخير بلى تهاون جائز كما حكمت بذلك الادلة المؤيدة٬ وصلى الله الخ

Schrift: jemenisch, zieml. klein, gefällig, vocallos; diakritische Punkte fehlen bisweilen. Stichwörter roth; der Text in rothen Linien. — Abschrift i. J. 1079 Gom. I (1668) von على بن ناصر بن حاتم بن سعيد الحسنى الانسى

Bl. 123—126 enthalten ein Gedicht des الزمخشري, dessen Anfang f. 123 (Ṭawīl): اياطالب الدنيا ويا تارك الاخري ستعلم بعد اليوم ايهما احرى HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

F.125^b ein astronomisches Gedicht (Motaqarib, auf ثر) und 126^{a, b} (zum Theil aueer über die Seite) ein Schreiben des الحسن بن احدث الحلال an den Imam المتوكل على الله.

3611. Pm. 511. 5) f. 77⁶-80⁶.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين . . . وبعد Anfang: الحمد العالمين . . . وبعد المهل فيقول الاقل الانل الحمد باقر بن المحمد المهل عفى عنهما الله الخي ان من يقول بصحة عبادة الجاهل ان كان يقول انه مكلف بما حصل له طنه البخ

Mohammed baqir ben mohammed akmal um 1100/1688 behandelt hier die Frage, ob der Gottesdienst desjenigen, der die dazu gehörigen Förmlichkeiten nicht recht kennt, richtig und giltig sei, oder nicht?

على أن الاحتياط حسن : Schluss f. 80^a: واحتياط على كل حال لو علم أنه احتياط والله تعالى هو العالم باحكامه ورسوله وخلفائه'

3612. Mq. 146. 46) f. 595-604.

Format etc. u. Schrift wie bei 45). - Titel u. Verf. f.595a:

احمد الله الذي من $Anfang f. 595^{b}$: الله الذي الهداية C الله على بها من ساقنى بعد ما شاقنى الخ

Das Vorhandene schliesst f. 604b: في نفس نفس (حمد الشهوة وقوله فقدّره بعصهم بسبع) حدّ الشهوة وقوله فقدّره بعصهم بسبع، (5, f. 182a, 11.) Das Uebrige fehlt.

Autograph des Verfassers, wie bei 44).

√ 3613.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Mq. 115, 5, f. 172-189.

 8vo , 19 Z. $(21^{1}/2 \times 15^{1}/2; 14 \times 8^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut (ausser 174^{n} . 186^{h} . 187^{a}). — Titel und Verfasser fehlt.

يوسف بن يعقوب بن اسحف بن : Schluss f.189 اردنا ابراهيم وامتالهما كثير شهير وليكن هذا آخر ما اردنا ايراده . . . انفذنا الله من الخطل . . . غير علام الغيوب

Worauf der Verfasser noch eine Notiz in Betreff des Verfassers der الهداية giebt und für sich um Nachsicht bittet.

2) Mq. 145, 41, f. 367-375.

4¹⁰, 19 Z. (22×15¹/₂; 14×8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Scheint Unreinschrift; Vieles ausgestrichen, Anderes am Rande.

Der Schluss fehlt; zuletzt vorhanden: ويلزم من وجوده الوجود ومن عدمه العدم Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gewandt, vocallos. Auf 367 folgt 369.

Mq. 117, f. 5—10 handelt über die Aufstellung beim Beten hinter dem Imam (wol aus einem juristischen Werke, Kapitel Gebet).

3614. Pm. 505. 23) f. 77^a - 81^b.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel fehlt; nach dem Vorwort:

الرسالة السنية في جوابات المسائل الرسالة المسائل

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الهادي الي الرشاد :Anfang والداعي الي السداد . . . وبعد فيقول الفقير . . . عبد الله بن صالح الجراني . . . هذه رسالة وجيزة ومقالة غريزة مشتملة على بعض

المسائل الدينية سالنى بها الاخ الانجد . . . احمد ابن . . . محمد بن حسن بن قلال البوري الخ

'Abdallāh ben çālih elbahrānī (s.No.2598) giebt in dieser Abhandlung, welche im J.1132 Gom. I (1720) verfasst ist, Antwort auf 35 Fragen, welche fast alle sich auf das Gebet beziehen und in seinem Commentar zu der را الصلوة المعالية ورشحة النهاية ورشحة

المسئلة الاولي هل تكفى النبة عند : «Zuerst f. 77 المسئلة الاولي هل تكفى النبة عند : المستحب ام لا المصمصة والاستنشاف او غسل اليدين المستحب ام لا والاقرب عدم الاجزاء ولتحقيف : Schluss f. 80 الجنث مجال واسع لا يليف بهذه الرسالة في هذه العجالة المحالة المح

3615. Pm. 505. 24) f. 81 6 - 95 4 .

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt; s. nachher. - Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي امر بالنفقة في الدين :Anfang لمن جهل . . وبعد فيقول الفقير الي الغنى عبد الله بن صالح الجرانى . . . هذه يا اخوانى مسائل مهمة من امور الدين سالنى بها الإخ . . . الشيخ اسمعيل الخ

Derselbe Verf. beantwortet hier 109 Fragen hauptsächlich aus dem Gebiet der praktischen Theologie, welche sein Freund Isma'il an ihn gerichtet mit der Bitte, die Antwort zwischen die Zeilen der Fragsätze zu schreiben. Ihr Titel ist: اللبعة الجليلة (الجلية الجليلة (الجلية الجليلة الجلي

الاسهاعيلية

المسئلة الاولي على الحديد طاهر ام: المسئلة الاولي على الحديد طاهر امن الطايفة الحقة الرخ منهم الشيخ في الحلاف والمرتضى: Schluss: والمرتضى والله الهادي، وهذه تتمة مسائل الاخ الرخ Verfasst im J. 1132 Ramadān (1720).

3616. Pm. 505.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel fehlt, s. unten. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الهادي الى الرشاد والداعي: Anfang الي السداد . . . وبعد فيقول خادم علوم الدين . . . عبد الله بن صالح الجرانى هذه يا اخوانى رسالة وجيزة ومقالة غريزة . . . في جوابات ست عشرة مسئلة مبنية مفصلة الخ

Derselbe Verf. erörtert hier, auf Wunsch eines Freundes, des ملا محمد حسين الكازروني, 16 von jenem aufgestellte Fragen aus verschiedenen Gebieten. Zuerst f. 101^b:

المسئلة الاولي' اذا كان لرجل طعام من سلم فلما حل الاجل تنقياصاه فقال ليس عندي طعام النخ Er nennt die Abhandlung:

المسائل الكازرونية في بعض المسائل الدينية

حققناه في كتاب من لا يحضره :"Schluss f.111 الهادي النبيه في شرح كتاب من لا يحضره الفقيه والله الهادي

Daran schliesst sich noch ein Schlusswort خاتمة للرسالة, in welchem der Verf. dem obigen Fragsteller eine Lehrerlaubniss über diese Abhandlung und andere seiner Schriften ertheilt. Verfasst im J. 1133 Çafar (1720).

\angle 3617. Pm. 505.

4to, 23 Z. (17¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist:

عبد الله بن صالح الجراني

Anfang fehlt, 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt f.8^a, 1: مخصوص بزمان النبي صلى الله عليه وآله وامام الايمة عمّ فهو منصوص النخ

Derselbe Verf. beantwortet hier 12 Fragen, die sich auf die Religion oder auf sociales Verhalten beziehen, auf Grund des Qorān oder der Tradition. — Die zuerst vorkommende Frage ist die dritte, f. 8*, Z. 15: قومى ان البلاء اذا نبزل عمم المسيء والحسن

وهي ان لو استطاع رجل الحج : Die 12. f. 10^a: م بادر واجتهد ولم يوفق . . . فهل يسقط عنه الغرض فيهما او في احدهما او لا'

Schluss: وإن كان القطع بالفتري يمحل نظر والله اعلم Verfasst im J. 1135 Śawwāl (1723). — Der Verf. erwähnt f. 8° seine 2 Abhandlungen über den Freitag: الرسالة القامعة للبدعة في ترك صلوة الجمعة sie sind und البسالة المعتقد من عين المانع من الجعة gerichtet gegen die Ansichten des الفاضل الهندى.

Schrift: Persischer Zug, ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Nach f. 8 fehlt 1 Blatt.

3618. Pm. 505. 28) f. 143*—146.

Format etc. und Schrift wie bei 4). Der Seitenrand von f. 145 ausgebessert. — Titel fehlt: s. unten. Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي اوضح معالم الدين :Anfang العبادة ... وبعد فيقول ... عبد الله بن صالح الحمرانى هذه جملة من المسائل سالنى بها الاخ ... ناصر بن عبد الحسن ... طالبا منى الفتيا فيها الخ

Derselbe beantwortet hier 15 verschiedene Fragen, die Nägir ben 'abd elmohassin an ihn gerichtet, aus den Gebieten der Theologie und des Rechts. Der Titel ist f. 143^b:

المسائل الناصرية في بعض المسائل الضرورية

نجاسة الميت عينية او حكمية ' Tie 1. Frage: نجاسة الميت عينية الول الذي قد ظهر لدى النخ

Schluss f. 146^b: قد ضبطنا الكلام في ذلك $^{\circ}$ ذلك وضبطنا الكلام في ضبح البد فالله الهادي $^{\circ}$ في شرح الفقيد فمن اراده فيرجع البد فالله الهادي $^{\circ}$ Verfasst im J. 1135 $\dot{\mathbf{D}}\ddot{\mathbf{u}}$ 'lqa'da (1723).

/ 3619. Pm. 505. 8) f. $24^{a}-40^{a}$.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist:

عبد الله بن صالح الجراني

اما بعد حمد الله رب العالمين . . . فما :Anfang سالتعنه ايها السيد الاعظم . . . اما من الآولى وفي فيمن حضر طريف المسلمين وعمل فيها سردابا او حوضا او غير ذلك الخ 40° Derselbe Verf. beantwortet hier 32 Fragen, meistens der praktischen Theologie angehörig.

التبرع المحص اما معم فليس له : Schluss f. 39° التبرع المحص اما معم فليس له : قالم الاحصاب والله اعلم وهذا ما جري به القلم المخ

Daran schliesst sich dann noch, ebenfalls auf Wunsch verfasst, eine Hochzeitspredigt خطبة نكاح. (Anfang f. 39° unten:
الحمد لله الذي شرع ما طاب من النكاح الخ)
عروة الدين من الانفصام وصارمه من الانثلام:
Schluss: بمحمد وآله . . . وبالصلوة والسلام عليهم تختم الكلام٬
Autograph. — Die Predigt ist vocalisirt.

Pm. 505, 30, f. 151^b, ohne Ueberschrift, enthält den Anfang des Werkes (= f. 24^a Mitte bis 24^b, 8).

3620. Lbg. 444.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Verfasser: s. Ansang.

لله الذي جعل العلماء ورثة: Anfang f. 104b: الانبياء حمد لا يحيط به الحدّ . . . وبعد فيقول . . . محمد بن مصطفى الأودانى . . . لما رايت مؤذنا مغتيا ومبتدعا ومقرئ التسبيحات المخ

3621. Lbg. 1045.

410, 21 Z. (22×16: 16×91/2cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 278n: رسالة لطيفة اشتملت على تحقيقات شريفة جعّق لها رسالة لطيفة اشتملت على تحقيقات شريفة الضائع في ردّ الجواب الضائع التعاطع في ردّ الجواب الضائع لا و تسمى السيف القاطع في ردّ الجواب الضائع التعاطع في ردّ الجواب الضائع التعاطع في ردّ الجواب الضائع التعاطيق (aus neuester Zeit):

عمر بن علی بن رفاعی بن علي

الحد لله الذي هدانا سبل السلام : Anfang f. 279 . . . وبعد فقد رفع سؤال لبعض الناس متعلق بشان الجعند الخ

'Omar ben 'alı ben rifā'ı ben 'alı, um 1240/1824, behandelt hier eine die Freitagsfeier betreffende Frage. Nämlich wegen Bürgerstreit in einer Stadt baut sich die eine Partei ein neues Bethaus; dann vertragen sich die beiden Parteien: ist nun in dem neuen Bethaus die Feier zulässig oder nur im alten? Letzteres. — Schluss f. 2876: كومده على كل حال في جميع الاحوال: خصوصا الصحب والآل ونصلي ونسلم على الصادف الامين...خصوصا الصحب والآل

F. 278^b enthält 2 kurze Lobschreiben über die Abhandlung.

Schrift: gross, dick, vocallos, etwas undeutlich. — Autograph, um 1240/1824.

F. 287^b unten u. 288^a enthalten einen Nachtrag zu obiger Frage, von ders. Hand. F. 288^b-290 leer.

$$/$$
 3622. Mo. 301.

20 Bl. 8°°, 21 Z. $(20^{1}/_{2} \times 12^{3}/_{4}; 14 \times 6^{1}/_{3}^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: strohgelb, dünn, glatt. — Einband: Pappband. — Titel fehlt. Er ist etwa:

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 16: قيقول . . . عبد الله أبن المرحوم امين الفتوي عثمان لما استشكل بعض الاخوان ما وقع في عبارة الملتقى عند حدث سجود السهو المخ

'Abdallāh ben 'ofmān (vielleicht der in No. 864 vorkommende), wol um المانية, behandelt hier die richtige Auffassung der Stelle im المانية, an welcher die Rede ist von dem "Gebet in Folge eines ungehörig und mangelhaft verrichteten Gebetes". — Beginnt: قال في الملتقى وسلام من وجب علية سجود السهو يخرجة عن الصلوة موقوفا عند ابي حنيفة وابي يوسف المخ لا على الشاذة وعلى كل حال لا يخلو : Schluss f. 10° كلام صدر الشريعة عن الاختلال والله اعلم بحقايق الاحوال كلام صدر الشريعة عن الاختلال والله اعلم بحقايق الاحوال

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gefällig, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1204 Ragab (1790).

3623. Mo. 35.

8vo, 17 Z. (Text: $10^{1/2} \times 5^{3/4}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt. — Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي هدانا لطريق معرفته :Anfang . . . أما بعد فلا نعمة الله تعالى على عباده اعظم من الايمان . . . فيقول العبد الفقير . . . خضر بن نيازى غفر الله ننوبه . . . السنة لغة الطريقة والعادة واصطلاحا في العبادات النافلة وفي الادلة ما صدر عن الرسول النخ

hidr ben nijāzī behandelt hier ausführlich die Satzung des Frühgebetes (سنة صلاة الفجر), und hat dazu mehrere angesehene Werke benutzt, die er mit gewissen Siglen (welche im Vorworte erklärt sind) bezeichnet.

اوصله الله تعالي الي عليا المدارج :Schluss . . . على ما يقتضيه المارب تحمد الله اولا وأخرا . . . وعلى آله والمحابه اجمعين ونصلى على سيد الكونين . . . وعلى آله والمحابه اجمعين الم

Schrift: kleine Türkische Hand, deutlich, vocallos. Mit rothen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1000, 1591. Zu Anfang am Rande Glossen.

3624. Lbg. 976.

105 Bl. 8vo, 15 Z. (17¹ ₂ × 12³ ₄; 13 × 9^{cm}). — Zustand: wasserfleckig; Anfangs ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a (und ebenso in der Vorrede):

اسرار التشهّد والاذان بفتح اسرار التشهّد والاذان Verfasser fehlt.

الحمد لله الملك الديان الذي : Anfang f. 1 الحمد لله الملك الديان . . . وبعد فهذا كتاب سبيته المخ

Dies Werk handelt in 2 tüber den Ruf zum Gebet und die Einheits-Bekenntnissformel, auf Grund von Traditionen; nebst Betrachtungen über die darin liegenden Geheimnisse.

فيما يحتاج اليه من الاحاديث الواردة فيهما 10 اصل.1 في استجلاء المعاني مما فيهما من الاسرار المحتجبة 80 اصل.2 بغرائب الاستار من اشقة الانوار الباهرة لنوافذ الابصار المجيد بمعنى الجليل القدر : Schluss f. 19*: المجيد بمعنى الجليل القدر . . . وهذا ما تيسر والعطا والله تعالى الموقف للصواب . . . وهذا ما تيسر من الكلام على بعض الاسرار العظيمة المنطوية تمت Schrift: klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften roth.

Bl. 19 ergänzt. — Abschrift c. 1000/1591.

We. 1807, 10, f. 149b. 150a handelt vom Ruf zum Gebet (الاقان) und dem Gebet als Weg zu Gott in verschiedenen Stufen; von محمود ابن الشيخ فخر الدين

3625. Pet. 483.

8vo, 24 Z. (16¹, 2×9¹, 2^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber; der Rand ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: zusammen mit anderen Abhandlungen in einem rothen Lederband. — Titelüberschrift:

في علمة وجوب خمس صلوات في خمس مواقيت

وهي ما روي الحسين بن ابي العلام عن :Anfang ابي عبد الله عم أنه قال لما هبط آدم عم من الجنة النخ

Ueber den Grund der Nothwendigkeit, 5 mal zu verschiedenen Zeiten zu beten. Als nämlich Adam aus dem Paradies vertrieben, hatte er ein schwarzes Maal im Gesicht, das er durch Gebet auf den Nacken, beim 4. Male auf die Beine, beim 5. Male ganz fortschaftte. Nebst ein Paar Sätzen çüfischer Freundschaftszusicherung und Verbrüderung.

Die Schrift, etwas vocalisirt, so wie bei f. 16^b-20^b.

Pet. 99, f. 1ⁿ ein Abschnitt über die 5 Gebetszeiten, in enger Schrift.

3626. Lbg. 1019.

8vo, 17 Z. (18 × 13; 12¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي عصم اولياء : Anfang f. 20b: من الجرايم الموبقات . . . وبعد فان الله عز وجل قال قل للمومنين يغضوا من ابصارهم النخ

Eine erbauliche Schrift, namentlich gegen den Verkehr und die Liebe zu jungen Knaben (مردان) gerichtet und als Mittel dagegen das Gebet (الذكر والعلاة) empfehlend.

واشغلنی بک عن سواک واجعل :\$\$ Schluss f. 28 خیار ایام یوم لقائک \$\$ فهذا آخر ما حضرنی من هذه الرسالة . . . وان رای عیبا فینبغی علیه ستره والله اعلم \$\$

Schrift: klein, gefällig, fast vocallos; völlig vergilbt und an manchen Stellen fast zur Unlesbarkeit verwischt.

— Abschrift vom J. 779 Gom. I (1377) von عمد بن ابني البي الفتح حسن بن ابني بكر بن جمبي بن عبد القادر بن ابني الفتح

/ 3627.

1) Spr. 1958, 4, f. 80b -90.

Format etc. und Schrift wie bei 1. - Titel und Verfasser fehlt.

الحد لله والصلاة والسلام ... قال الله: "Anfang f.80 مراه والصلاة والسلام ... قال الله عدام المنبياء عدالم المنبياء عدالم المنبياء المنبيا

Im Anschluss an Sura 19, 60 wird hier die Nothwendigkeit des Gebetes und die Folge der Ausübung und Unterlassung desselben behandelt.

من النار : Schluss fehlt; zuletzt f. 90b والنفاق من عيسي عمّ على شاطئ البحر فراي طيرًا '

Lbg. 322, 2, f. 7^a ein Gedicht des التمرتاشى \dagger $^{1004}/_{1595}$ (16 Verse, Kāmil, auf الكافر), wie die Unterlassung des Gebetes zu bestrafen sei.

2) We. 1785, 14, f. 105.

 8vo , 16 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 13 \times 8^{\text{cm}})$. — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Schlussblatt einer Schrift über praktische Theologie; dieselbe hat die Eintheilung in Kapitel gehabt, welche bestehen in Frage und Antwort.

Das letzte Kapitel beginnt f. 105°, 2 so: باب في الرقايق والمنثورات ومسئلة هذا الانقطاع التي الله تعالى في برية معتزل عن الناس افصل الم الاقامة في البلد بسبب الجماعة والمناس المناس ال

حوالي القبر ام لا اجاب رق : Schluss f. 105b وهذا آخر ما هذا مشهور في كتب الرقايق والله اعلم وهذا آخر ما يسره الله تعالى من ترتيبه وجمعه والحدد لله وحده الن

∕3628.

1) Mq. 146, 43, f. 572-581.

4to, 13 Z. (22 × 15¹/₂; 14 × 7¹/₃cm). — Zustand: die obere Hälfte bis 578 wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt.

Schluss einer Abhandlung (wie es scheint), in welcher vom Gebet gehandelt wird, und zwar hier von welcher vom Gebet gehandelt wird, und zwar hier von welcher (einzelne Fälle desselben aufgeführt), woran sich f. 573° verschiedene auf Gebet bezügliche Fragen schliessen u. besonders ausführlich allerlei in Betreff der äusserlichen Ableistung des Gebetes aufsteigende Zweifel behandelt werden. Dieser Abschnitt beginnt:

handelt werden werden werden bei ein bei ei

وان كان بعد خروجه فالظاهر : Schluss f. 581 انه لم يتركهما فلا يلتفت بالشك عمل بظاهر الحال' تم Schrift: gross, dick, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1688.

Pet. 693, 7, f. 52 behandelt allerlei auf Almosen, Gebet u. s. w. bezügliche Fragen.

2) Spr. 1962, 25, f. 179-186.

8vo, 15 Z. (Text: 12 × 10^{cm}). — Zustand: unsauber und fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Bruchstück ohne Anfang und Ende. Es handelt über das Gebet und zwar so, dass auf eine Anzahl von Fragen, die zu Anfang eines Abschnittes aufgeworfen werden, die Antworten der Reihe nach gegeben werden; aus einem Werke, das in فصل في الموابع والما والما الموابع والما الموابع والما الموابع والما التسبيع في الركوع والسجود Worte: والما التسبيع في الركوع والسجود

Schrift: gross, dick, flüchtig u. schlecht, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3629.

Ueber die Richtung beim Gebet Pet. 684, 64^b. — Ueber Vorbeter u. Zuhörer Pm. 89, S. 85. We. 1742, 139^a. — Ueber التكبير WE. 154, 8^b. Ueber التسبيح und التسبيح Mo. 35, 14; ملوة الخوف Mo. 35, 14; ملوة الخوف Mo. 35, 14; ملوة الخوف الشكر (14 Arten) Mo. 42, 10°, سجود الشكر Mf. 35, 92. — Ueber Abkürzen des Gebets We. 1092, 40°; über Ausfallenlassen Pet. 247, 87. We. 1785, 35. 36. Spr. 1204, 95°. — Ueber Miethen Anderer für gewisse religiöse Verrichtungen Pm. 593, S. 128. Einige Fragen in Bezug auf Moscheen Spr. 1965, 127 ff.

/ 3630.

Von den in diesen Abschnitt gehörenden Werken seien folgende erwähnt:

- المغطّى في فصل الصلوة الوسطي (1 عبد المؤمن بن خلف الدمباطي شرف الدين + 705/1905.
- تحمد بن تحمد von منظومة في الصلوة الوسطي (2 \$ أبن الشحنة شمس الدين ابو الفصل \$ \$90/1485.
- 3) اللفظ الموطا في بيان الصلوة الوسطي von اللفظ الموطا ألكرمي بن يوسف الكرمي demselben: ازهار الفلاة في آية قصر الصلاة
- عبد الكريم بن von فضل صلوة التسبيرج (4) عبد الكريم بن منصور السمعاني ألام أفقار السمعاني ألام ألام المعاني ألام المعاني ألام المعاني - (يد بن الحسن الكندي ابو اليمن von المسجة (618/1216·
- (6) التصحيح لصلوة التسبيح (7 الجلال السيوطي von الجلال السيوطي † 911/1505.
- تقى الدين von نور المصابيح في صلوة التراويج (7 † السبكي السبكي
- .von dems طليعة الفتح والنصر في صلوة الخوف والقصر (8
- 9) تحفة الحبائب بالنهي عن صلوة الرغائب von تحفة المخيصي تحمد المخيصي بين محمد المخيصي
- von dems. البرق اللموع لكشف الحديث الموضوع (10
- عبد العنوية von الترغيب عن صلوة الرغائب (11) جبد السلام + 660/₁₂₆₂.
- مجاورة ابطال الغرائب في مجاورة إبطال صلوتي النصف (12) مجاورة الطلق المعربة المنطق المعربة المنطق ألملطي المعربة المنطقة المنط
- von الرق الصائب على مصلّى الرغائب (13 البرغائب بن فتيان المقدسي

- على بن غانم von رَدْع الراغب عن صلوة الرغائب (14 جل على عن الرغائب المقلسي على أردُع الراغب عن صلوة الرغائب المقلسي
- عبد الله بن يوسف الجويني von موقف الامام والمامون (15 † 488/1046
- 16) الانتظام في احوال الامام von حمد بن محمد القدسي von الانتظام في الحمد بن محمد القدسي von القدسي عمد القدسي
- von هداية النالب لحقوق الامام الراتب (17 \$\frac{981}{1525}\$.
- 18) خفة الراغب في معرفة شروط الامام الراتب von demselben.
- von ر" في بيان احكام القراءة خلف الامام (9) و بيان احكام القراءة خلف الامام (19) أو التمرتاني احمد التمرتاني احمد التمرتاني الله بين المرتاني الله بين الله بين المرتاني الله بين الله بين المرتاني ا
- افادة المبتدي المستفيد في حكم اتبان الماموم بالتسميع (20 von ابراهيم بن محمد الناجي von البراهيم بن محمد الناجي
- von دفع التشنيع في مسئلة التسميع (21) بالجلال السيوطي (21) + الجلال السيوطي
- احمد بن von مسائل كل صلاة بطلت على الامام (22) الممام (22) بن أحمد بن محمد البيلي (218/1798 لحمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن العمد بن العمد المردير ال
- .von أ⁷⁵¹ أبن قيم للوزية von رفع البدين في الصلوة (23)
- ر" في رفع اليد في الصلوة وعدم جوازه عند الحنفية (24) von مراة عند الاتقاني von مراة † 758/1357.
- 25 على بن von ر" في ارسال البد في الصلوة von على بن $^{1014}/_{1606}$
- 26) الملوة (26) والمال البد في الصلوة (26) von كحمد مكين um 1005/₁₅₉₆.
- ابن الباريني von ايصاح اقوي المذهبين في رفع البدين (27
- النقض والابرام في عدم استحباب رفع اليدين (28 في غير تكبيرة الاحرام
- 29) مجود القران von كا سجود القران (29) معران أخسين بن مهران أخسين أخسين بن مهران أخسين الحسين الحسين أخسين - النجدات في بيان السهو في السجدات (700 النجدات في السجدات في النجدات و النجدات في النجدات في النجدات و النجدات في النجدات و النجدات و النجدات في النجدات في النجدات و النجدات في النجدات في النجدات في النجدات و النجدات في النجدات و ا
- 31) بين كمال باشا von ك" في سجود السهو + 940/1588.
- $\frac{32}{1505}$ اللبعة في تحقيق ركعة لادراك الجبعة von اللبعة $\frac{1}{1505}$

33) شرح خلع النعلين von أبن العربي † 688/1240.

320

- 34) منفاء السقام في نوادر الصلوة والسلام von منفاء القرشي القرشي القرشي
- عبد الرحيم von تذكرة الانام في النهي عن القيام (35 عبد الرحيم von تذكرة الانام في النوات القاهري \$55/1447.
- 36) موب الغمامة في ارسال طرف العمامة von $+ \frac{906}{1500}$
- مواهب الكريم الفتّاح في المسبوق المشتغل بالاستفتاح (37 von على بن عبد الله السمهودي von بالم
- محمد بن ابراهيم von ر" الاختلاج في الادعية (38 ابن محمد بن هشام

- محمد بن يوسف المرغاسوني von نوادر الصلوة (39
- von السلاف في التفصيل بين الصلوة والطواف (40 السيوطي بالمراك † 911/₁₅₀₅.
- von تحصيل المرام في تفصيل الصلوة على الصيام (41 كمر) المرام في تفصيل المرام في تفصيل النصيبيني + 652/1254.
- $\frac{42}{\sqrt{1460}}$ بن محمد بن $\frac{\sqrt{1460}}{\sqrt{1460}}$ بالبسملة (42 ألحتى جلال الدين
- محمد بن ابي بكر بن von التعيين في التأمين (43 احمد المستبشري
- محمد بن von التهديد والوعيد لتارك الصلوة (44) على بن محمد الزاعد الاصبهاني

3. Aeussere Reinheit.

3631. Spr. 1954.

3) f. 57 - 61°.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: هذا كتاب شروط الوضوء للنووى وقيل للعراق وشرحها للرملي

الحد لله الذي جعل الصلاة افصل : *Anfang f. 57 الحدد المادات . . . وبعد فان معرفة شروط العبادات واجبة الخ

Commentar des Erramli † 1004/1595 zu den Bedingungen der Waschung, einem Gedicht des Ennawawi † 676/1277 oder des El'irāqī † 806/1408 (15 Verse, Ṭawil). Das Gedicht beginnt f. 57°: ايا طالبا منى شروط وصوئه فخذها على الترتيب اذ انت سامخ وقد شرع في المروط وصوئه فخذها على الترتيب اذ انت سامخ سرحها الشروط ج شرط بسكون الراء وهو في اللغة العلامة الح وتصح صلاته وطهارته وامامته : 600 د وسلم تنت وسلم وصلى الله على سيدنا . . . وسلم تنت لعذره والله اعلم وصلى الله على سيدنا . . . وسلم تنت Abschrift vom J. 1139 Ragab (1727).

3632. We. 1723. 5) f. 64-91.

 8^{*o} , c. 20 Z. $(21^{1/2} \times 15^{3/4}; 15-16^{1/2} \times 9-9^{1/2}c^{m})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 64^{n} (und Vorwort):

كتاب فتح الجواد بشرح منظومة ابن العماد في المعفوات للشيخ محمد صاحب الشرح

الحد لله الذي جعل محمدًا صعّم: Anfang f. 64b رحمة للعالمين . . . وبعد فهذا تعليف على منظومة الشيخ الامام . . . احمد ابي العباس شهاب الدين ابن عماد الدين . . . في النجاسات المعفق عنها

Schluss f. 91b:

استغفر اللهَ ممّا قلته خطأ وخالف الراي فيه نص حكته

Schrift: deutlich und ziemlich gleichmässig, wenig vocalisirt, rundlich, unschön; der Grundtext roth. — Abschrift von احمد بن رمصار، i.J. 1228/1813. — Bl. 92.93 leer.

HKh. I 469 meint vielleicht dies Werk, aber es ist weder ein Regez-Gedicht »أرجوزة, noch ist der Commentar dazu vom »Verfasser« selbst gemacht.

3633.

Dasselbe Werk liegt vor in:

1) Spr. 1986 und 1987.

50 und 4 Bl. 8°, 15 Z. (15¹/2×11; 11¹/2×6°m). — Zustand: nicht ganz sauber; besonders 1986 zu Anfang fleckig, auch wasserfleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser fehlt; Anfang fehlt, 1 Bl. — Schrift: zieml. gross, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift von خصين بن على بن حسن الخياري الكسواني im J. 1155 Gom. I (1742). (Spr. 1987 schliesst sich unmittelbar an 1986 an.)

2) Lbg. 610.

44 Bl. 4to, 17 Z. (223/4×16; 133/4×71/2cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken; etwas lose im Einband. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt. — Schrift: ziemlich gross, kräftig, fast vocallos; Grundtext roth; am Rande oft Glossen. — Abschrift von أبراهيم السندوني الاحدادي المساوية المسا

3) We. 1854, 4, f. 49-68*.

4to, 27 Z. (22 × 16¹/₂; 17 × 10¹/₂cm). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Verf. s. bei No. 3632. Schlussvers: وأن ترى حسنا فالله بحماده الخ

Schrift: ziomlich gross, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift von صائح المجملوني im J. 1219/1804.

4) Pm. 691, 2, S. 39.

Die ersten 21 Verse der Qaçıde. Beim Titel ist angegeben, sie sei eine Abkürzung der Schrift: رفع الالتباس عن وهم الوسواس.

/3634. We. 1827. 9) f. 97-104.

4to, 41 Z. (27×17¹/₂; 23×14¹/₂-15^{cm}). — Zustand: wasserfleckig im Rücken, besonders in der oberen Hälfte, am Rande oft ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark.

a) f.97—100°: Verfasser (nach dem Bism.): قال الشيخ الامام شهاب الدين احمد بن العماد ابو العباس الأقْفَهْسيّ المصري الشافعي رحّه قد سبق في مصنف لنا بيان النجاسات المعفر عنها وحن نذكر هنا نبذة منها غير مرتبة الخ

Derselbe Verfasser (Ibn el'imād elaqfahsı) behandelt hier specieller die im Gesetz HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. aufgestellten Regeln der Unreinheiten und Beschmutzungen und besonders diejenigen davon, welche als verzeihlich, dem Gebet nicht hinderlich, anzusehen sind; wobei er denn auch f. 100° zum Schluss 20 Verse aus seinem Gedicht über den Gegenstand anführt.

- b) f. 100: Ein Fetwä über das Erlaubtsein des Schahspiels und ob einer der Prophetengenossen und deren Nachfolger oder Andere der Zeit es gespielt; von تاج الدين السبكي † 771/1869, dem sein Vater die Beantwortung aufgetragen hatte (entlehnt seinem Werke (الطبقات الوسطي); beginnt f. 100°: لعب الشطونيم مكروه كرافة تنزيه
- c) f.1006—1016: Beantwortung von 10 kurzen Rechtsfragen, welche عبد الله بن اسعد († 768/1366) aufgestellt hatte und die bei ihrer Räthselhaftigkeit eine gewisse Berühmtheit erlangt hatten. Dieselben sind in Versen (Tawil) u. ebenso ist es die Beantwortung, die von ابو الحسن على الصالحي الشافعي الحاكم بادرعات aufgesetzt worden. Die Verse des Eljäfi'i, die derselbe übrigens in einem Werke selbst erklärt hat, sind 15 an Zahl und beginnen:

الا مبلغا نظمي المدارس في العرب

وفى كل ارض حيثما العلم يكتسب

Die Fragen sind in Vers 3 bis 8 enthalten. In der Beantwortung steht zuerst der Fragevers (oder auch Halbvers), mit vorgeschriebenem (oder auch übergeschriebenem) لق und alsdann die Antwort mit قول . Dieselbe beginnt f.101° so: اقول

جوابك من عبد محت قد انتسب

الي باب اهل العلم والفضل والادب

- d) f. 101^b—103: Ein Stück aus den Fragesätzen des جمال الدين عبد الرحيم الاسنوى † ⁷⁷²/₁₈₇₀ nebst den Antworten darauf von شرف الدين البارزي الحموي
- e) f. 104: Einige längere Excurse (فايدة) aus (meistens) juristischen Werken (mit diesem Blatte nicht zu Ende).

Schrift: klein, eng, gut, etwas vocalisirt. Stichwörter hervorstechend gross oder roth. — Abschrift c. 1000/1591.

3635. Pm. 691.

1) 8.
$$1-38$$
.

39 Seiten 8vo, 22-23 Z. (17 × 12; 14³/₄ × 11^{cm}). — Zustand: wasserfleckig im Rücken, unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt; nach dem Vorwort S. 1:

Verfasser fehlt; aus der Unterschrift ist ersichtlich, dass

der Verfasser ist: welcher ein kurzes Zeugniss darüber ausstellt, dass das Work bei ihm gelesen sei im J. 777/1876.

الحمد لله البر الكريم الواسع : Anfang S.1 العليم . . . وبعد فهذا كتاب سميته القول التمام . . . اذكر فيه آدابا تتعلق بالداخل شرعية الخ

Ibn 'imād elaqfahsī giebt hier Verhaltungsregeln beim Baden, in ärztlicher und religiöser Beziehung. Das Werk zerfällt in Vorwort S. 1: فيما يختار تحوله من الحمامات النخ ينا الدخول ينا المحدول 2. Kap. S. 36: (المحدة من الحمام الموار التي المحروج من الحمام المعدة والله اعلم النخ

Schrift: klein, gewandt, etwas flüchtig, zieml. deutlich, vocallos. — Abschr. e. 200/1494. — HKh. IV 9646 (ohne Verf.).

3636. Pm. 77.

 8vo , 23 Z. $(21 \times 14^{1/2}; 16^{1/2} \times 11^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Titel f. 20^a (und Unterschrift):

تحفة الأنجاب بمسئلة السنجاب السيوطى Verfasser:

الحمد لله تعالى وحده وصلى : Anfang f. 20b الله وسلم . . . أما بعد فقد ورد على سؤال صورته ما قول مولانا شيخ الاسلام . . . في شعر السنجاب وتحوه من شعور المبتة هل تطهر بالدباغ تبعا للجلد او لا النخ

Essojūțī † 911/1505 erörtert hier die Frage, ob die Felle von Eichhorn und anderen Thieren durch Gerben verunreinigt werden? Dies behauptet Eśśāfi'ī; die Frage soll aber allseitig und mit Berücksichtigung der gegenüberstehen-

den Ansichten behandelt werden (والمستول ان المستول ان المحتهاد والعاب الاختلافات) يكون الجواب على طريقة الاجتهاد والمحاب الاختلافات) Der Verfasser schickt 2 Vorbemerkungen (مقدمة) vorauf und belegt Alles ausführlich mit Stellen aus der Tradition u. gelehrten Werken.

فهذا ما ادانا اليه النظر والاجتهاد :Schluss f.29b في هذه المسئلة فاجبنا به على حسب ما التمس السائل

Das Werk ist nach der Unterschrift im J. 890 Moharram (1485) verfasst.

Schrift: gross, etwas rundlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737. — HKh. II 2550.

3637. We. 1724. 3) f. 94-105^a.

 8vo , 17 Z. $(20 \times 12^3/4; 14 \times 7^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 94^{a} (und im Vorwort f. 95^{a}):

الخير الباقى في جواز الوضوء من الفَسَاقِي Verfasser: s. Anfang.

هذه الرسالة الاولى في جواز الوضوء : Anfang f.94b من الفساق لشيخ الاسلام زين أبن تجيم الحنفى الحمد لله الذي انزل من السماء ماء طهورا بفضله . . . وبعد فقد قال . . . زين بن نجيم الحنفى لما كثر الكلام في مسئلة الوضوء من الفساق الصغار الخ

Abhandlung des Zein ibn nogeim † 970/1562 (No. 3592), auf Wunsch eines Freundes im J. 951 Rab. I (1544) in weniger als einem halben Tage verfasst, über die unter den hanefitischen Gelehrten der Zeit behandelte Frage, ob die Waschung aus den kleinen Wasserbehältern (الفساق) erlaubt sei, welche in den Schulanstalten befindlich sind. Der Verf. stützt sich, bei der gründlichen Erörterung der Frage, auf eine Menge juristischer Werke. — Schluss: ومن العمل ما يسره الله تعالى جمعه النقومين العمل ما يسره الله تعالى جمعه النقومية النقاء جارفي الخياراً والغلط هذا ما يسره الله تعالى جمعه النقوم المناس
Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. ¹⁹⁰⁰/₁₇₈₅. — Bl. 94 etwas später ergänzt, aber richtig, wie es scheint. — HKh. III 4820.

Spr. 1972, f. 152—158 dasselbe Werk. 8vo, 15 Z. (14×9^{cm}). — Zustand u. s. w. wie bei f. 38—67; Schrift etwas grösser und gleichmässiger. Abschrift (wie es scheint) um 1169/1755.

3638. We. 1804.

144 Bl. 8°°, 33 Z. (16 × 10¹/2; 12¹/2 × 7³/4°°). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1ª (und im Vorwort):

ك" الاحكام المخصد في حكم ماء الحمصة Verfasser (s. Anfg): الشرنبلالي

الحمد لله الذي شرع لنا دينا : Anfang f. 1^a: الخمد لله الذي شرع لنا دينا : همل علينا فيه من حرج . . . وبعد فيقول . . . أبو الأخلاص حسن الشرنبلالي الحنفي . . . هذه نبذة يسيرة جواب حادثة شهيرة سميتها . . . جمعتها اجابة لطالبها البخ

Essurunbulālī † 1069/1658 (No. 2692) erörtert in dieser im J. 1059/1649 verfassten Schrift die Frage, ob durch Legen einer Kichererbse als Fontanell und durch die daraus fliessende Feuchtigkeit die vorgeschriebene Körperreinheit leide und das Gebet beeinträchtigt werde? Der Verfasser verneint die Frage.

ان التلفيق باطل بالاتفاق بالتحقيق: "Schluss f.2 فمن اراد ذلك فليراجعها وهذا آخر ما تيشر جمعه التر

Schrift: sehr klein, kräftig, eng u. gedrängt, gleichmässig, vocallos. — Abschrift im J. 1129 Śawwāl (1717) von عبد الوهاب بي عبد الرزات in Damaskns.

3639.

1) Pm. 505, 11, f. 41b. 42a.

Format etc. u. Schrift wie bei 4. - Titel fehlt: er ist:

سؤال للشيخ عبد الله بن شيخ فرح ... اليس : An fang

Erörterung einer das Waschen des Körpers betreffenden Frage, mit Rücksicht auf eine Tradition: ob dasselbe nämlich geboten sei überhaupt und nicht bloss bei Pollutionen (جنابة). 'Abd allāh ben farah lebt um 1130/1718. — Schluss: نعم تلك التي بمعنى ليس لا التي لنفي الجنس كما صرح بعن

12) f.
$$42^{a} - 44^{a}$$

13) f. $44^{b} - 46^{b}$
14) f. $46^{b} - 47^{a}$ Persisch.

2) Pm. 505, 15, f. 47^a—48^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 4. - Titelüberschrift:

مسائل شيخ سليمان

ما يقول شيخنا راعى الشيعة العلوية . . . : Anfang في الجبيرة أذا تعذر رفعها وايصال الماء الى البشرة أو امكن النخ

Erörterung verschiedener Fragen, die sich hauptsächlich auf Körperreinigung beziehen (z. B. wie es zu halten sei, wenn ein Körpertheil einen Verband hat, der nicht gut abzunehmen sei: ob es doch geschehen müsse, damit die vorgeschriebene Waschung erfolgen könne u. dgl.). Soleimän ben 'abdalläh elbahränt (f. 48b, 15 u. f. 54') lebt um 1180/1718. — Schluss: ومال اليم الشهيد الثاني وقد حرنا ذلك في مكان اليقال Die Schrift vom J. 1135 Dü'lqa'da (1723).

3640. Pm. 77.

8°°, c. 18—25 Z. (21 × 16; 16¹/2—17 × 12¹/2—13¹/3cm). Zustand: zieml. gut; der Gleichförmigkeit wegen (mit 1. 2.) sind die Blätter am Seitenrande umgelegt. — Papier: gelblich, glatt, zieml. dünn. — Titel u. Verfasser f. 30°a:

رسالة الشيخ طد الجبريني في حل الصنصار
Genauer nach dem Vorwort:

القول المختار في حل الصنصار

الحمد لله الذي شرع بالدلايل: Anfang f. 30^b: الجبريني طه القاطعة الاحكام للانام . . . وبعد فيقول . . . الجبريني طه . . . هذه رسالة بينت فيها الحيوان المسمي بالتركية بالصنصار وحكمه من الحل او الحرمة المخ

Tah ben mohennā elģabrīnī elĥalebī, geb. 1084/1673, † 1178/1764, behandelt hier die Frage, ob man das Thier الصنصار essen dürfe und ob das Anziehen eines Pelzes daraus und das Beten darin gestattet sei? Ein Fetwā des hatte dieselbe im J. 1154/1741 verneint. Derselbe hatte unter النس الغنزي الشانعي, einem Türkischen Worte, das Arabische النس (Ichneumon) verstanden; unser Verf. weist nun nach, dass darunter das Arabische كنف (Wiesel) zu verstehen sei, im Persischen كنف (Wiesel) دَنك Dann geht er f.31b, Z.4 auf Behandlung der eigentlichen Frage ein, die er bejaht.

ان اهل بلادهم ياكلون لليوان المسمى: Schluss f.33b

Schrift: die ersten Seiten ziemlich klein, dann gross, rundlich, gewandt, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1900/1765.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel fehlt; nach f. 1^a: مر^a في بحث غسل الرجلين. Richtiger:

اختلف الناس في مسح الرجلين :Anfang وفي غسلهما فنقل القفال في تفسيره . . . ان الواجب فيهما المسح وهو مذهب الامامية الخ

Untersucht die Frage, ob bei der vorgeschriebenen Reinigung des Körpers das Abwischen der Füsse oder das Waschen oder Beides erforderlich sei? Das Ende dieser Untersuchung steht am Seitenrande, und da das Blatt stark beschnitten ist, fehlt der Schluss.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel fehlt; nach f. 1^a: قغسل الرجلين, Richtiger و" في غسل الرجلين Verfasser: s. Anfang.

الحدالة رب العالمين والصلوة ... فهذه نبذة : Anfang من الافكار . . . جمعها . . . أحهد بن حيدر الشافعي لدفع اتحاث الشيعة المتعلقة بمسئلة غسل الرجلين الخ

Ahmed ben heider eśśāfi'i hat das Werk auf Wunsch eines Freundes, des حمد الخطيب, verfasst und widerlegt darin die śi'itischen Ansichten in Betreff der Frage, ob bei der Reinigung des Körpers die Füsse zu waschen oder abzuwischen seien? — Schluss: فيحمل قراءة الجر ايضا على ما يفيد الغسل تمت

Angehängt sind hier noch einige Commentarstellen zu den Worten Sura 5, 8: وارجلكم الى الكعبين aus dem البيضاوي, الكشاف und البيضاوي.

4. Hauptgebete (صلوات).

Von den fünf Pfeilern, auf denen der Islam ruht, ist das Gebet der stärkste und wichtigste. Alle gottesdienstlichen Handlungen sind aufs engste mit demselben verbunden und ohne Gebet gar nicht möglich. Dieser Wichtigkeit wegen haben wir auch das ganze Buch, welches die auf den Gottesdienst bezüglichen Schriften behandelt, mit Gebet überschrieben statt des längeren Titels Gottesdienst oder praktische Theologie. Diese Bezeichnung, und namentlich die letztere, schien mir aus Gründen unpassend, welche bei der zweiten Abtheilung dieses Buches vorgebracht werden sollen. — Das Gebet ist nach Inhalt, Zweck und Form sehr verschieden. Das von Mohammed vorgeschriebene, an mehrere Bedingungen geknüpfte und mit vielen Förmlichkeiten verbundene Gebet (الصلوة) ist gleichsam das officielle und Hauptgebet: zu diesem ist jeder Gläubige verpflichtet, zu anderen nicht. Dieses Hauptgebet enthält, je nach den Umständen, eine Menge Unterabtheilungen, z. B. Gebet am Freitag, auf der Reise, beim Ausbleiben des Regens. — Die persönlichen Gebete dagegen (دعية, plur. الحقية) sind weder an Ort noch Zeit noch Förmlichkeiten gebunden; je nach Bedürfniss richtet der Einzelne an Gott seine Bitte um Hülfe; ihr Inhalt ist daher immer das persönliche Anliegen des Beters. — Völlig verschieden sind die Herzensgebete (نكل, sgl. نكل). Während die anderen Gebete vernehmlich mit dem Munde gesprochen werden und ihr Inhalt Lob und Preis und Dank Gottes oder Bitten verschiedenster Art an ihn sind, brauchen diese nicht in Worte gefasst sein; nicht auf die Lippe, welche betet, kommt es an, sondern auf das Herz, welches in Demuth sich dem Höchsten erschliesst und frei von irdischen Wünschen nur an ihn denkt und für ihn schlägt. Ihr Inhalt ist allein Gott, sind die Formeln und die Namen, mit denen er angebetet

Die Anrufung Gottes mit "Gedenken" seines Namens ist der Zweck, und auf den Qoranspruch "Gedenket meiner, so gedenk ich euer" ist diese Art Gebet gegründet. vorzugsweise bei den Cufts im Schwange und passt zu der Innerlichkeit ihres Strebens, sich der Persönlichkeit zu entäussern und so gleichsam entmenschlicht Gott zu nahen. Die Gefahr dieses Gebetes ist freilich, dass es entweder gedankenloses Herleiern stehender Redensarten und Wörter wird, oder dass bei stillem Beten das Herz seine Betheiligung versagt und der Mensch in dumpfes inhaltloses Brüten verfällt. Zu dieser Art gehören diejenigen Gebete, welche speciell die Gottesnamen verwenden und auf die in denselben liegenden Kräfte rechnen. Das Missliche dieser Gebete ist, dass sie leicht zu Aberglauben führen und den Worten und Namen selbst Kräfte beilegen, welche sie nur bei gläubiger Gesinnung haben. — Mit dieser Art von Gebeten sind diejenigen verwandt, welche man Gebets-Perikopen (درد , sgl. اوراد) nennt. Ihr Inhalt sind einzelne Qoranstellen, Gebetsformela und Anrufungen Gottes und darin berühren sie sich mit den Herzensgebeten; sie sind aber darin verschieden, dass sie sich auf bestimmte Abschnitte des Tages und der Nacht oder der ganzen Woche beziehen. Mit ihnen verbinden wir in besonderen Abschnitten die Gebete auf einzelne Tage und Monate und die Gebete bei Beendigung der Qoranlesung. — Diesen Gebeten stehen diejenigen nahe, welche wir Stossgebete (حزب, sgl. حزب, nennen; sic haben ihren Namen davon, dass die Anrufungen Gottes in gewissen Gruppen, mit verbindenden Uebergängen, zusammengestellt sind. kommen nicht, wie die Perikopengebete, für gewisse Zeiten, sondern für gewisse Umstände und Lebenslagen in Anwendung und sind, so zu sagen, kurze Nothschreie, wofür wir eben den Ausdruck Stossgebete verwenden. Dergleichen giebt es z. B. für Gefahren auf Sec, in Kriegsnöthen, bei Feuersbrünsten u. s. w. — Die Abwehrgebete (حرز جماب) schliessen sich an diese Art von Gebeten an; sie haben einen specielleren und persönlicheren Inhalt und der Beter will damit drohende Lebensgefahr, Krankheit u. dgl. von sich fern halten. Sie grenzen an die Beschwörungsgebete: aber der Unterschied ist, dass bei jenen fromme Gesinnung, bei diesen leere und oft sinnlose Worte ihr Ziel zu erreichen trachten. - Eine Art Gebet sind auch die Zwiegespräche (مناجات), die der Fromme mit Gott führt, und in denen er Auskunft über allerlei religiöse Fragen erbittet und erhält. Der Gläubige sucht sich hier über manche dogmatische Schwierigkeiten klar zu werden, und was er für richtig hält, legt er Gott als dessen Entscheidung in den Mund. Er stellt kein besonderes Anliegen an Gott, er bittet um keine Gnaden, er dankt ihm nicht für Beweise seiner Güte, er betet nicht; aber indem er Glaubensfragen prüft und nach Erkenntniss des Höchsten strebt, tritt er aus der Einseitigkeit, welche im Beten liegt, in lebendige Wechselbeziehung zu Gott. Dabei ist zu bemerken, dass der Ausdruck "Zwiegespräch" allmälig sich verflacht hat und schliesslich auch bloss Einzelgespräch, Anrede, Gebet bedeutet. -- Während in allen bisher besprochenen Gebetsarten der Gläubige die Befriedigung seiner Bedürfnisse und Wünsche von Gott selbst erbittet, giebt es auch zahlreiche Gebete, in denen der Beter sich an den Propheten als Vermittler seiner Anliegen wendet und wiederum auch solche, in denen er Gottes Gnade nicht für sich, sondern für den Propheten erfleht. Endlich giebt es noch eine grosse Anzahl von Gebeten in Gedichtformen, zum Theil von beträchtlicher Länge. Dieselben könnten den einzelnen Gebetsarten zugetheilt werden; im Ganzen aber bietet das Einordnen erhebliche Schwierigkeiten und es schien meistens gerathener, diese Gedichtart für sich zu behandeln. —

/ 3643. Mq. 146.

29) f. 508-509a: Türkisch.

30) f. 509b - 511.

 8vo , 15 Z. $(21^{1/2} \times 14^{1/2}; 16^{1/2} \times 10^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Vor Bl. 510 fehlt etwas.

Ausser einer Tradition über Gottes Barmherzigkeit und einigen Kleinigkeiten steht hier ein dem Mohammed beigelegtes grosses Gebet (mit einem längeren Vorwort über die Wirksamkeit desselben), dessen Anfang f.510^b, 3: سائلة اللهم الى السئل فيرك وارغب النخ und Schluss f.511^a unten: قد تجاوزت عند فاغفر لى وتجاوز عنى

Darauf einige kleinere Gebete desselben; endlich, ihm gleichfalls zugeschrieben, als Mittel gegen allerlei Körperschmerzen, Angabe gewisser Gebetsformeln, so und so oft zu sprechen.

Schrift: Türkische Hand, gross, kräftig, stattlich, fast vocallos. — Abschrift um 1000/1688.

We. 1748, 8, f. 54 ein von Gabriel dem Propheten mitgetheiltes Gebet. Aufang: اللهم يا من اقار له بالعبودية

We. 1882, 2, f. 73 ein Gebet desselben, beginnend: بسم الله خير الاسماء وخير القصاء We. 1812, 9, f. 117^a. Sein Gebet am Tage شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة beginnt: الله انه لا اله الا هو والملائكة Ein dem Halfen 211i beigelegtes Gebet steht We. 1189, 2, f. 54^a. Anfang: الله ملاً الميزان ومنتهى العلم

3644.

1) We. 1093, 1, f. 3. 4.

Ein Gebet des Elgazzālī † $^{505}/_{1111}$. An-fang: اللهم انى اسالك يا الله يا رب يا رحمن يا رحيم يا ملك

2) Pm. 224, 13, f. 191—197. Gebete von Ibn el'arabi † 688/₁₂₄₀, الصلوات الاكبية

Anfang: اللهم صلَّ وسلَّم وابرَّ واكرم واعزَّ واعظم Die Hauptsätze beginnen mit واللهم. Schluss: خائبا ولا متن هو لك نائبا فانك الله الخ الخريم وانا العبد العديم وصلى الله الح الواحد الكريم وانا العبد العديم وعلى الله الح

3) We. 1616, 2, f. 46-57.

Gemischter Commentar dazu u. d. T.: الهبات الانورية على الصلوات الاكبرية مصطفى بن كمال الدين بن على الصديقى

Anfang: الحمد لله الواهب من احبّ علومه النخ Muçṭafā ben kemāl eddīn elbekrī eçciddī $q\bar{t}$ † $^{1162}_{1749}$ hat denselben in Bagdad verfasst im J. $^{1129}_{1717}$. Schluss: منحنا الله به كامل النوفيق في السر والعلانية انه البر الرحيم

4) Pm. 224, 11, f. 155-169*. Derselbe Commentar.

3645.

Spr. 490, 21, f. 131^a.
 Gebet des احمد بن موسي بن عُتَجَيّل † ⁶⁹⁰/₁₂₉₁.

2) We. 1719, 14, f. 182b. 183a.

البوصيرى (d. i. الامام الابيصيري) (d. i. البوصيرى † 694/₁₂₉₅), wirksam zur Bestrafung und Vernichtung desjenigen, der Einem Unrecht gethan hat, betitelt: التوسل بالقرال, weil darin alle Suren nach ihren Titeln vorkommen.

3) Pm. 224, 10, f. 149b.

mitgetheilt, أبو الربيع المائقي, mitgetheilt بحمد القرشي von ihm an

4) Pm. 65, f. 122ⁿ-124^a.

iber den عبد العزيز المهدوى der den العزيز المهدوى Haltfen 'Alt. Die Hauptsätze beginnen:اللهم صلّ على

5) Mf. 248, f. 201 am Rande.

غلام حسن قادرى الرضائى الحنفى Gebet des غلام مس قادرى الرضائى الحنفى Anfang: اللهم صل وسلم وبارك وارحم على سيدنا Ein anderes Gebet desselben f. 202^b—203^b.

6) We. 413, 4, f. 151-153a.

صلاة الختام Mehrere Gebete, zuerst ein صلاة الختام von, anfangend: عبد الله بن على السقاف باعلوي von اللهم صلّ وسلّم على سلم الاسرار

3646.

Gebete ohne Angabe eines Verfassers:

- 1) Pm. 398, 2, f. 115⁶—116⁶. Anfang: اللهم صلّ وسلّم على سيدنا محمد اكمل مخلوقاتك
- 2) Lbg. 580, 5, f. 74^b 77. Anfang: اللهم اجرنا من النار اللهم صلّ على سيدنا
 - We. 1805, 6, f. 58^b—61^a. Anfang:
 اللهم أشرق على هيكلي
- 4) Mq. 146, 47, f. 614b. 615a. Anfang: اللهم انت السلام ومنك السلام واليك يرجع السلام
- 5) Min. 187, 48, f. 557b 561a oben. Anfang: اللهم انت الله الملك الحق الحق
- 6) We. 1665, f. 41^b—48^a. Die Hauptsätze beginnen mit اللهم (F. 48^a—50^b noch zwei kurze Gebete.)
 - 7) Lbg. 580, 3, f. $60-63^{\text{b}}$. Anfang: اللهم انى ضعيف فقتِ في رضاك ضعفى
- 8) We. 1694, 6, f. 24" 25. Anfang: الحمد لله الذي من علينا الايمان . . . اللهم انى السلك بلا اله الا الله وبعزته

3647.

- 1) Dq. 103, 2, f. 69—72b. Gebet und Predigt. Anfang: لقد جاءكم رسول من انفسكم عزيز
- 2) Lbg. 941, 7, f. 58. Gebet in Versen (Ṭawīl, auf إرضة الأنابة في المعوة السنجابة), betitelt: روضة الأنابة في المعوة السنجابة Nur der Anfang (30 Verse).

- 3) Pm. 398, 2, f. 119^b—120^b. Gebet an die جال الغيب, und Notiz über dieselben.
- 4) Spr. 1933, 6, f. 89°. Ein Gebet, worin in jedem Satze (der ersten Hälfte) in alphabetischer Reihe die Buchstabennamen vorkommen, mit Hinzufügung eines ebenso anfangenden Wortes. اللهم صل على سيدنا محمد اللهم صل على سيدنا محمد اللهم الله

in Pm. 398, f.113*. Do. 50, 60*. Mq. 125, 190.

in Do. 50, 60°. Spr. 300, 34°. Lbg. 580, 46°.

Lbg. 864, 75 (wie es zu beten sei). Fragesätze über أجماعة Lbg. 854, 234°.

3648.

Einige hier zu erwähnende Gebete sind:

- فتنج الرحمن mit Commentar صلوة ابي الفتيان von عبد الرحمن العيدروسي von عبد الرحمن العيدروسي
- 2) صلوة السيد البدوي mit Commentar von ملوة السيد المردير † 1201/1787.
- 3) ميغة صلوة عبد السلام mit Commentar رهر الاكمام المنشق عن جيوب الالهام عمد بن محمد بن عبد الرزاق مرتضى † 1205/1790.
- von المنحة الثابته في الصلاة الفائنة (von المنحة الثابته في الطالب بن سودة التاودي العالب بن سودة التاودي

5. Einzelgebete (ادعية)

- a) mit bestimmten Titeln. 3649.
- 1) Pet. 684, f. 30a. دعاء الاستخارة, dem Propheten beigelegt. Anf.: اللهم اني استخبرك بعلمك . We. 1780, 4, f. 57a. Lbg. 654, 135a. WE. 179, 10, f. 239. 240; mit einer Vorbemerkung über den Nutzen dieses Gebetes. Vgl. No. 2399 (f. 63a) u. 3436.

So betitelte Gebete finden sich ferner in: Mq.115, 257^b (von Mohammed). We.1735,72^a. We.1771,32-37 am Rande (mehrere). Pet.66,9^a; 684,179^b. Mq.43,140^b. We.174 Vorbl.; 1780,57^a. Pm. 77, 19^b. Auch mit Anweisung, wie es zu beten sei Pet.691,27^b; 249,194. Pm. 213,63^a.

2) We. 1805, 6, f. 61^a. نعاد الاستعانة Anfang: اللهم انبى اعوذ بك من يوم السوء in Spr. 467, f. 41.

دعا الاستغانة العظيمة . 4 We. 1640, 8, f. 124 معا الاستغانة العظيمة . 4 Anf. بسم الله رب السموات ورب الارضين ورب الروح الامين: Der Titel nach f. 122b. (Dasselbe in We. 1812, 6, f. 104a, betitelt بعاد البواسير, Gebet und Mittel gegen Hämorrhoiden). Abschrift des Obigen von على بن سلامة بن منصور الكناني الطناني الطناني على بن سلامة بن منصور الكناني الطناني الطناني على بن سلامة بن منصور الكناني الطناني الطناني الطناني على بن سلامة بن منصور الكناني الطناني الطن

Ein so betiteltes Gebet ist verfasst von عبد الرحمن العيدروسي † 1192/1778.

F. 124^b-132^a Türkisch. F. 132^b. 133^a von den Geheimkräften der Gottesnamen. Ein gleichnamiges Gebet in We. 1771, 40^a; 1837, 1^b. Pet. 688, 327^b. 328 (in Versen).

- 4) Pet. 610, 2, f. 45^b u. 49^a. دعاء الاستغفار S. bei No. 2207. Mf. 382 und We. 1735, 12, f. 125^a. Anfang: استغفر الله العظيم. Schöm. XI, 3^c, Hft 23, f. 2^b—19^a. We. 1681, 81^a und Vorzug desselben We. 1590, 72^b.
- 5) Mo. 133, f. 82b. معاء الأسم الأعظم Anfang: هو الله الذي لا اله الا هو الرحمن الن كلا Enthält die einzelnen Namen Gottes. Mo. 18, 43b—46a. Anfang: يا الله يا جميل يا الله يا رحمن يا رحيم . Mo. 9, 2, f. 89b—91. Anfang: يا الله يا رحمن يا رحيم Jeder Name öfters wiederholt: Mo. 11, f. 198b bis 201a. Dq. 21, 2, 316—317a. Mo. 7, f. 44b bis 45b. Anfang: اللهم انى اسالك بان لك الحمد الحمد السريع الظفر المسريع الظفر السريع الظفر المن الرحمن الرحيم سجانك سجانك الله الرحمن الرحيم سجانك . Mo. 10, 216—221a. Mo. 20, f. 26—32.
- 6) Mo. 6, 2, f. 48^b—53. والله الذي لا الع الا هو Dz. 14, 2, f. 88^b—92^a. Mo. 20, f. 5—9: هو الله الذي هو الله الا هو عالم الغيب هو الله لا هو عالم الغيب الله الا هو عالم الغيب und f. 36—38: الله الله عافاريا ستار Aehnlich Mq. 119, 20, f. 377^b. Mo. 150, f. 53 ff. Mo. 137, f. 44 bis 51. Pm. 393, 2. Do. 125, 5, 218—232: الله عاد الا هو الحتى (dem Ibn el- arabt beigelegt). Ueber الادريسية عاد الادريسية s. No. 2873, 16.

- دعاء الم نشرح . We. 1748, 5, f. 42°. ماء الم نشرح . Dz. 5, 98°—100°. Anfang: يا اله الاولين بالم نشرح لك صدرك
- 8) Dq. 21, 2, f. 318^b 319^b. كتاب ما الماب من وثق به لم يكن الي غيره Anf.: الحمد لله الذي من وثق به لم يكن الي غيره Mo. 15, 136^a 140^a. Mo. 18, 49^b 52^a. Mo. 17, 151^b 154^b. Ham. 230, 68^b 69^b.
 - دعاء أنعام اللهم با سريع لخساب . Do. 125, 1, 24b
- دعاء الايخ الكريمة ' 43-47 , f. 43-47 لكريمة ' Anfang: لله ما في السموات وما في الارض und We. 1141, 58 لكرست
- 11) Mo. 16, 1, f. 202^a—203^b. دعاء الأيمان Anfang: لا اله اله الموجود بكل زمان . Mo. 179, 48^b—50^a. Mo. 10, 264^a. b. Mo. 18, 55^a—56^a. Dq. 21, 2, f. 328^b.
 - b) ماء بانة العظمة We. 1141, 16 ff.
- 12) Mo. 11, f. 1774 1794. دعاء بنروك العظمة لله السلطان Anfang: العظمة لله السلطان
- رعاء التسبيح . 13) Mo. 11, f. 220 221 بالتسبيح . Anfang: سجان المبدئ سجان الباق
- - دعاء التوحيد للقونوي . Spr. 299, f. 11^b.
 - دعاء الحِمعة المجمعة . أكار (16) Do. 125, 1, 57^b.
- عاء جهيل مبارك . " 316 كار 21, 2, f. 315 كار مبارك . " 316 كار مبارك . " 17) الله يا مجيب يا الله يا مجيب يا الله يا مجيب يا الله يا مجيب . " 123 كار 14, 2, 120 كار 123 كار . " 123 كار . " 105 كار

22) Mo.16,1,f.211^b-215^a باربند حسن حسبن اللهم يا دايم الابد المحس Anfang: اللهم يا دايم الابد المحس

23) Lbg. 1043, 7, f. 396 — 47. 82. 834. دعاء الحصن الحصين والدرع المتين

دعاء الحطيم . " Lbg. 103, Vorbl. 16 ماء الحطيم .

عاء لحفظ الأيمان . 130, f. 83°. لا اله الأ الله ايمانا بقدرته . Pm. 224, f. 187° und f. 30. Anfang: يا حتى يا قيوم يا . Mo. 9, 2, f. 91° ebenso. — Mf. 382, 1. بديع السموات دعاء الحفظ علم الله بحق سورة البقرة . Ibid. 2. اللهم بحق سورة البقرة . 1

27) Pm. 224, 5, f. 30. دعاء درهم الكيس اللهم يا كاشف كل كربة

28) Do.125, 5, 232^b-238^a أمام 238^b-238^b دعاء خطبه، دوازده أمام 138^b-238^b بالذي جعل مشاهد انبيائه (Vgl. Mo. 179, f. 44^b ff.)

29) Mo. 11, f. $101^{b}-109^{b}$. كماء ألى ولغ. Anf.: مدت الله العظيم. Mo. 15, $100^{b}-106$. Mo. 10, $104^{a}-123^{a}$. Ham. 230, $167^{b}-180$. Mq. 147, f. 237. 238: 8vo , 9 Z. $(16^{1}/2 \times 10^{1}/2; 11 \times 6^{1}/2^{cm})$. Schluss fehlt. Abschr. c. $^{1000}/_{1591}$. Auf f. 246—250 erbauliche Betrachtungen über die Monate Śa'bān, Ramadān u. Śawwal.

30) Mo. 130, f. 71^b. بعاد الغيب على الله الله الله الله 130. Dz. 5, 108^a. Anf.: انى استلك حق لا اله الا الله . Mo. 12, 1, f. 105^b ebenso.

دعاء الرحمن We. 1771, 8, f. 34. مدت الدوار البيان Do. 125, 1, 53.

32) Mo. 16, 1, f. 297*—306*. نعاء الرسول Anfang: الحبد لله وثنقا به لم يكن الي غيرة Ham. 230, 78—80* (بعاء يبغمبر).

دعاء رمضان . 118-112 اللهم انى استلك باسمائك الحسنى . Anfang: اللهم انى استلك باسمائك الحسنى . Mq. 119, 20, f. 377*.

35) Dz. 14, 2, f. 136^b—138^b. تيات . Anf.: قل يصيبنا الا ما كتب الله

دهاء سِتْحر بطل .96 Mo. 363, f. 90 و عاء سِتْحر بطل .Anf.: قال موسى ما جئتم به السحر

عماء سمن باد والله والي الله . . . ايها الملكان الاكبران : Anf.: بسم الله وبالله والي الله . . . ايها الملكان الاكبران : Mo. 15, f. 145a—151a. Mo. 16, 1, f. 106b—117. Spr. 911, 3, f. 44b. Mo. 17, f. 43b—50a. (S. bei 34) الربيح الاحمر (الربيح الاحمر).

38) Mq. 280, 1, f. 2-10.

73 Bl. 8°°, 12 Z. $(17^2/s \times 13; 11^1/s \times 9^{cm})$. — Zustand: stark wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titelüberschrift f.2b:

معاء **السبغي**

اللهم انت الملك الحق الذي لا اله الا انت :Anf.: اللهم انت الملك الحق الذي خسجان الذي بيده ملكوت :Schluss f. 10^a: كل شيء واليم ترجعون وصلى الله على خير خلقه المخ Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt.

Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt. Am Rande oft Verbesserungen und Bemerkungen. — Abschrift c. 1000/1591.

Dazu ein Nachtragsgebet اختتام دعاء السيفي. F. 10^b. 11^a einige kleine Gebete und f. 11^b u. 12^a einige Aussprüche 'Alts u. Mohammeds. Mo. 35, 8, f. 52^b—63. Dasselbe mit dem Nachtrag. Mo. 19, 5, f. 44—51 nicht zu Ende, aber f. 44—47 Bemerkungen über die Wirkung und wie es zu beten sei.

Mq. 36, 1, f. 1-6.

35 Bl. 8°°, c. 18 Z. $(18^{1}/_{3} \times 13; 15-16 \times 11^{cm})$. — Zustand: fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel von späterer Hand am Rande.

Dasselbe Gebet, ohne den Nachtrag; dafür ein kurzes Gebet des ببو ذرّ الغفاري † $^{32}/_{652}$ angeschlossen.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, vocalisirt. — Abschrift c. 1000/1591. — F. 7. 8 leer.

Min. 187, 48, f. 557^b—561^a oben. Titel fehlt. (Min. 187, 44, f. 523^b—524; 45, f. 525—527; 46, f. 528—556^a (hierin öfters Stellen mit arabischen Gebeten u. Aussprüchen); 47, f. 556^a bis 557^a Persisch.)

39) We. 1694, 1, f. 1-3^a.

25 Bl. 8°°, 11 Z. (19 × 11¹/2; 13¹/2 × 6¹/2°m). — Zustand: lose Lagen im Deckel; unsauber und fleckig. — Papier: gelblich, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titelüberschrift f. 1b:

دعاء شريف

Anfang: اللهم ارزقنى فقها فى العبين وزيادة فى العلم Schrift: Türkische Hand, gross, gewandt, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688.

Mq. 119, 20, f. 377b.

- 40) Mo. 11, f. 209^b—220^a. تعاء صلوات معلى معلى المرسلين Anfang: اللهم صل على محمد سيد المرسلين المرسلين Mo. 16, 1, 47^a—68^a. Mo. 6, 2, 53^b—55^b. Ham. 230, 202^b—206^b. Mo. 10, 251^b—262^a. Anfang: الصلوات والسلام عليك يا نبي الله Mo. 15, 112^b—120^b ebenso. Dq. 21, 2, 309 bis 312. Vgl. Mq. 312, 1.
- دعاء طاعون . . 83° 83° . طاعون . Anders Mo. 179, f. 52°. اللهم انبي اسئلك باسمائك
 - b) معاء يوم عرفة in We. 1577, 229*.

Eine Vorbemerkung dazu f. 238b. (Das Stück f. 234—238a enthält allerlei Fragen und Antworten: العقل افصل أم الليل الفصل أم الليل الليل افصل أم الليل الفصل أم الليل
- دعاء عهدنامند . 59. Mo. 363, f. 55 59. الله لا اله الا هو الحتى القيوم . Dq. 21, 2, 327. Ham. 230, 106. 107.
- دعاء الفاتحة . 1748, 8, f. 51^a. كماء الفاتحة . Dz. 5, 94–98^a. Anfang: الحمد لله رب العالمين . We. 722, 270–272.
- دعاء فاطهم الزهراء . We. 1882, 2, f. 73 الزهراء . Anfang: اللهم ربّ السموات السبع
- دعاء فيال نياميخ، ° Mo. 15, f. 175. فيال نياميخ، في الله التكوار : «180 und اللهم التي توكلت
 - 47) Do. 125, 1, f. 50^b. حاء الفتح
- دعاء الفتحية . 48) Mo. 363, f. 78 79. اللهم افتح على امّة . Anfang: اللهم افتح على امّة
- دعاء فأحد الفقراء . 113 Do. 125, 5, f. 110 صاء فأحد الفقراء . Anfang: الحمد لله رب العالمين يا حي يا قيوم
- 49°) Lbg. 454, 1. Vorbl. الدميري aus دعاء الفرج We. 1583, 50°. Pet. 531, 1°. Pm. 33, 46.
 - دعاء القبر . 14. Ham. 230, f. 210 214.
- دعاء القنوت . Mq. 628, f. 217^b. دعاء اللهم انا نستعينك ونستهديك . Anfang: اللهم انا نستعينك

Lbg. 598, 28, f. 60^b—62, ohne Titel, ist Commentar dazu. Anfang: والقنوت في الاصلا. Schluss: مصدر قنت . . من باب دخل النخ عن الشيخ الكلاباني في آخر شرح المشارئ (Abschrift im J. 997 Sa'bān (1589). F. 63. 64^a leer.

Pm. 224, 15, f. 208b ein عماء قنوت الصبح und عماء قنوت العشا (letzteres so wie oben anfangend). Pm. 455, 55a القنوت (dem Eśśāfi'i beigelegt).

- دعاء قوش [= الطائم] . 844 844 (= الطائم] . 33) Mo. 16, 1, f. 814 845 (= الطائم) اللهم انى اسئلك يا من لا تراه العبون . 366 Mo. 11, f. 2666 2676. We. 1771, 14, f. 49. Mo. 179, f. 986/1034.
- 54) Pm. 251, 4, f.109—110⁴. دعاء الكنز الاعظم . 110 Anfang: اللهم اجعل افضل صلواتك ابدا . (Dem Mohammed elgazzi beigelegt.)
- دعاء كنز العرش العظيم . 208. 1,2, f. 297 308. ماء كنز العرش العظيم . (Darin die zu Anfang vieler Suren stehenden Buchstabengruppen.) Mo. 10, f. 131*—171*.
- دعاء مجنون . Dq. 21, 2, f. 321. 325 اللهم انى استلك بحق لا اله الا الله .
- 58) Mo. 16, 1, f. 206^a—209^b. معاء محمد Anfang: يا حبيب الابرار; auch Pet. 113, f. 4. (Gebet an Mohammed.)

59) Spr. 1985.

7 Bl. 8v°, 8 Z. (15 × 9¹/₂; 9 × 5¹/₂cm). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt. Er ist:

دعاء المرجان

اللهم يا هادي تهدّيت بالهداية : Anfang f.4 والهداية في هداية هدايتك الج

Dies Gebet bricht hier f. 6° ab mit den Worten: 'وما خلفهم ولا جميطون بشيء من

F. 1^b—4^a enthält die Türkische Einleitung dazu. F. 7 gehört nicht dazu, es ist aus der Einleitung zu einem anderen Gebet und gleichfalls Türkisch.

Schrift: gross, weit, deutlich, wenig vocalisirt. — Abschrift c. 1840.

Dasselbe Gebet: Mo. 10, f. 235*—240°. Dz. 14, 2, f. 165°—169° ist verschieden; Anf.: اللهم انى استلك يا خير مستولي

- 60) Mo. 16, 1, f. 159^a—164^b. بالته تعاليب Anf.: سجانك يا الله تعاليب Mo. 11, f. 128^a—133^a. Mo. 211, f. 73^a—77^b. Mo. 250, f. 73^b—75^b. Dq. 21, 2, 322^b. 323. 321^a. Ham. 230, f. 152^b bis 156. Lbg. 607, 3, f. 32—36^a. Anfang: المباد المراق بن تمزة بن على الواعظ الحنفي K. F. 37 die Aufnahme des عبد الرزان بن تمزة بن على الواعظ الحنفي im J. 825/1422 unter die Çūfis (نسبة الخرقة).
- 61) Mo. 17, f. 32—35. مشهور Anfang: اللهم اعطف المودّة
- دعاء المعراج . 135°—135°. (62) Mo. 16, 1, f. 128°—135°. اللهم لك الحمد لا الم الا انت
 - 63) Do. 125, 1, f. 58^b.
- دعاء مناجات . 64) Mo. 211, f. 62^b 64. الهي خمر 8 سر محمد .
- 65) Mo. 17, f. 210^a—218^a. دهاء المولى Anfang: لا الله الا الله بعدد
 - 66) Do. 125, 1, f. 60°. لبنا المادة
- 67) Dz. 14, 2, $156^{\text{a}} 161^{\text{b}}$. Value of the color of the c
- دعاء هزاريكنام . 172-48 Mo. 11, f. 139 ماء هزاريكنام اللهم اني اسالك يا الله :Anfang
- دعاء هيكل . 10, 200°—201°. للهم انى اشفع Anfang: اللهم انى
- دعاء هيكل الغرس . 175 ـــ 175 Mo. 11, f. 174 ـــ 175 . Mo. 16, 1, سجمان الذي اسري بعبده . Mo. 16, 1 وألم يروا انا خلقنا لهم مما عملت . 274 . 273 مرا
- دهاء سورة يتس . 994, 4, f. 46°. سورة يتس Anf.: اللهم ارزقنى رزقا حلالا طيبا بلا كدّ واستجب . Anf.: اللهم ارزقنى برقا حلالا طيبا بلا كدّ واستجب . Gebet im Anschluss an Sura 36. (Vgl. Do. 125, 1, f. 38° u. 43°. Dz. 5, f. 50°.)

Schrift: klein, fein, deutlich, vocalisirt. — Abschrift um ¹²²⁰/₁₈₀₆.

Spr. 490, 21, f. 142 ein anderes auf dieselbe Sura bezügliches Gebet. Mo. 19, 10, f. 95—110 gleichfalls; die Sura zerfällt in Gruppen (v. 1—11; 11—23; 24—47 ff.), an welche sich das Gebet anschliesst; zuerst f. 108b: ستحان المنقس عن كل مديون. Die Blätter folgen so: 95. 108. 110; Lücke von etwa 2 Bl.; 109. 96—106. Das Weitere fehlt. Bl. 107 gehört nicht dazu.

رعاء يوسف 164^b. يوسف 165. Anf.: لا أله الا الله وحده لا شريك . Dq.21, 2, 324^b. 322.

b) ohne Titel. 3650.

1) Lbg. 809, 20, f. 218^{b} —224. 8ro , 19 Z. $(21\frac{1}{2} \times 15\frac{1}{2}; 13 \times 5^{2}/3^{cm})$. Anfang: اللهم انت الملك الحي القيوم المبين

2) Lbg. 410, 7, f. 68 - 73. 8° , 11 - 12 Z. $(17 \times 11; 11^{1/2} \times 6^{\circ m})$.

Anf.: مدى الله العظيم وبلغ رسوله. Abschr. c. $^{1240}/_{1824}$. — Lbg. 410, 13, f. 127—133 dasselbe. Abschr. c. $^{1250}/_{1884}$. Vgl. No. 3649, 29.

- 3) Mo. 6, 2, f. 57a.b. Anf.: الحمد لله والشكر لله
- 4) Dz. 5, f. 90^b—94^a. Anfang: الحمد لله رب العالمين يا حتى يا قيوم اجب
- اللهم انك تعلم سري .. Mo. 212, f. 12b-23". Anf
- 6) Dq. 103, 2, f. 90b. Anf.: اللهم صلّ على سيدنا محمد . . . اللهم ارزقنا متابعة النبي
- 7) Pm. 8, 2, S. 11—13. Anf.: اللهم انك تعلم انى: Voraufgehen einige Qoranverse.
- 8) Do. 125, 1, f. 23b. Anf.: الهي من الذي دعاك
- يا تحقق تنوز اهل الغنا :. 1b. f. 54b—56b. Anf
- 11) Mo. 179, f. 85°—89°. Anfang: سبحانك انت الله تعالي يا رحمن اجرنا من النار بعفوك Dq. 21, 2, f. 322°. 323. 321°.
- يا لطيف اني اسئلك بالركن. Mo. 212, 30°-70°. Anf.
- رَبّ فرّحني بما ترضي به : Do.125, 5,199^b-200^b : مرتب فرّحني بما ترضي به
- 14) We. 1694, 6, f. 21^a: اللهم انى اسئلك رحمة اللهم انى اسئلك من علينا الحمد لله الذي من علينا

- اللهم اني استلك بسرّ اسمك : 15) We.1766, 12, f. 51^a: اللهم اني استلك بسرّ اسمك اللهم ان
- بسم الله يا رحى يا رحيم يا كريم: 470 Mo. 250, f.75 77 Mo. 250, f. 75 بسم الله يا رحيم يا كريم: 47 Dz. 5 . f. 50 b ff : الماله يا الما
- 17) Dz. 5, f. 50^b ff.: اللهم انى اسئلك يا اله الاوليين (in Bezug auf Sura 36).

3651.

Von den sonst noch zerstreut vorkommenden Gebeten verzeichnen wir: Spr. 1217, 199. 1975, 44^b—45. 300, 34^b. 1957, 201^b. 1234, 11^b ff.; 83^{a} . 1464, 102^{a} ; 104. 1832, 89^{b} . 299, 13. 14. We. 1849, 15^{b} — 16^{b} . 1694, 10—13. 1702, 1^{b} . 1702, $8-12^{h}$. 1540, $228^{h}-229^{h}$. 1726, 102^{h} . 1769, $47 = 50^{\circ}$. 1836, 70° . 1573, 11° . 12. 174, 147^b. 148. 210, 41. 42. 1839, 35^b. 1464, 102^a. 85, 46. 47^a. 1780, 43b. 58b. 1759, 82. 1228, 1; 2^a ; 23^b . 1616, 80^b . 81. Pet. 684, 30; 177b—179. 606, 72a. 303, 1b. 2a (für Ross und Reiter). Pm. 490, 2386-239a. 8, S. 15. 177, 196ⁿ. $251, 62^{b}$. 173, 1^b. WE. 27, 2^b. 151, 5^a. Min. 187, 561 ff.; 809 Rand. Mf. 132, 30. 248, 105b. Mq. 466, 75. 76a. 119, 377^b. 561, 285^a. 125, 187^a; 191^a. Mo. 13, 43^b Rand; 44ⁿ ff. bis 50. Mo. 137, 44-51(= 150, 53 - 62). 150, 62. 63. Do. 82, 34^a; 57^a; 111^b. Mf. 470, 12^b (Gebet zum Heiligen Geist).

c) mit Angabe der Verfasser.

3652.

Spr. 843, 2, f. 88^b—89^b.

Format etc. wie bei 1. — Die Schrift, gross, kräftig, deutlich, vocalisirt, läuft über die Länge der Seiten hin. —
Ueberschrift: دعاء خطّ امير المومنين على بن ابي طالب

هذا دعاء علمنى رسول الله صغم :Anfang . . . اللهم يا من دلع لسان الصباح بنطق تبلّجه وسرج قطع الليل المظلم بغياهب تلجلجه الرخ

Ein angeblich von 'Alt herstammendes, dem Propheten zugeschriebenes Gebet. — Der Schluss fehlt; das Vorhandene endet hier so: اكلتها الى جناب لطفك فاجعل اللهم صباحي'

Einige andere, dem Propheten zugeschriebene, Gebete stehen: We. 1616, 68b—70; 1756, 1°; 1774, 124°. Spr. 945, 32b. Min. 250 Vorblatt. Pet. 684, 126°. Pm. 654, 171°B; 77, 18b. Spr. 303, 158b (gegen Bekümmerniss, Lbg. 1019, 17b. 18° (gleichfalls). Mo. 363, f.64—65°. المحان الله عدد ما سبحة (Oweis elqarni † 37/657). Anf.: سبحان الله عدد ما سبحة des Cebet وعاء الطاقر des

/ 3653. We. 1766.

6) f. 43 — 45°. 8vo , 21 Z. (20×14;15×8¹/2-9¹/2°m). — Titel überschrift f.43°:

zur Befreiung der Eingekerkerten.

دعاء القطب الرباني . . . عبد القادر الجيلاني

الحمد لله رب العالمين هو الله :Anfang الذي لا اله الا هو الجميل الجليل . . . اكسنى من جمال بديع الانوار الجمالية النخ

Gebet des Abd elqādir elģīlānī † 561/1166. Schluss f. 45a: اللهم أغفر لنا ولوالدينا ولمشايخنا الله على الله عل

Schrift: ziemlich gross, breit, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1700.

Dasselbe in We. 358, 2, f. 956.

Pet. 684, f. 30b. Von demselben das Gebet اللهم أن علم الغيب عندك . Anf.: عند الغيب عندك u. Pm. 468, 1a. — Spr. 490, 27, f. 164a. Von demselben das Gebet ...

3654.

we. 1735, 12, f. 126. كالشاذلي الكلام Dies Gebet des Eśśād'ilī † 656/₁₂₅₈ beginnt: يا من له الخير كله اسئلك الخير كله

We. 1769, 12, f. 117^a. عوق حرف القاف (Ibn sab'īn † 669/₁₂₇₀). Anfang: بسم الله القادر القاهر القوي القاصم الخ Die Wörter des Gebets fangen mit ع.

صدر الدين Spr. 299, f. 11^b. Gebet des صدر الدين الصوق التوحيد طعاء التوحيد † 678/₁₂₇₄, betitelt اللهم لبس ارواحنا نور الوحدانية

3655.

We. 1704, 67, f. 187a. Titel:

دعاء لاحمد العسالي

Dies Gebet des Ahmed ben 'all el'usālī † 1048/1639 beginnt: اللهم انبى اسالك بسر الاسرار وباليوم und schliesst: وآخرتى مع العفو والعافية والرضي وأخبة والتمكين يا ارحم الراحمين أمين

3656. We. 1805. 14) f. 132 $^{\circ}$ – 137 $^{\circ}$.

Titelüberschrift:

هذه الجوهرة فيما يقوله خادم السفينة

Verfasser fehlt; es ist:

مصطفى البكري

المحد لله رب العالمين الذي نجانا : Anfang f. 132h: المحدد العالمين وسيرنا في البر والبحر بسلطانه المبين من القوم الظالمين وسيرنا في البر والبحر بسلطانه المبين Gebet des Muctafā elbekrī † 1162/1749. ان تمتى علينا بقبول القبول القبول: التر الرسول يا ربنا المن من المعدد
F. 1386—147a Aussprüche Mohammeds über die Verdienstlichkeit der Einheitsformel; dann besonders das Stück f. 1446—147a, nach der Unterschrift betitelt بتهليل الفران العظيم, über denselben Gegenstand: s. No. 2470, 1.

3657. Pet. 691.

8vo, 25 Z. (Text: 16¹.₂ × 9¹.₂c^m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Titelüberschrift f. 28ⁿ (oben am Rande):

رسالة الفواتح والاستهداد

Die Ueberschrift enthält die Angabe, dass عبد الله بن علي البغدادي العبدروسي البدري القادري im J. 1179/1765 den من in seiner Zurückgezogenheit in Elmedina besucht und dort diese Abhandlung gesehen u. abgeschrieben habe nach einem Exemplar, das von seinem mit eigener Hand geschriebenen Exemplar abgeschrieben worden.

الفاتحة يا سيدنا يا رسول الله يا سيدنا :Anfang الفاتحة با سيدنا يا سيدنا عمر بن الخطاب الخ

Ein Gebet von Mohammed ben 'abd elkerim essammān elmedeni † 1189/1775, welches sich in der obigen Weise (in mehreren Gruppen, an deren Spitze immer الفاتحة steht) in kurzer Anrede zuerst an Mohammed und seine 4 ersten Nachfolger, dann an alle Propheten und Frommen wendet. Nach diesen Anreden kommt f. 30b das Gebet selbst: النهي اجعلني واخواني واحتبائي في مقعد صدف النه واختم بالفاتحة الي روح النبي الي يوم الدين امين الختار وآله والحابه اجمعين الي يوم الدين امين امين المين امين المين المي

Schrift: gross, kräftig, deutlich und gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1187/1773. — Collationirt.

 $Pm. 173, f. 12^{b} — 14^{b}$. Ein Gebet des زكرياء anf.: اللهم يا من اقتر له بالعبودية.

des دعاء الاستغاثة Ein دعاء الاستغاثة des معاء الاستغاثة من بك عزّه , anf.: الاهي كيف يذلّ من بك عزّه

/ 3658.

Gebete von anderen Verfassern kommen vor in: We. 415, 22 und Lbg. 453, 27 (Elhidr). We. 1563, 127^b (Adam). Mq. 466, 138^b (Salomo). We. 1577, 229 (Abū bekr). Pm. 497, 103 ('Alı). Mq. 36, 6 (ابو نرّ الغفاري). Pet. 329, 228b — 230 (زيرن العابدين). We. 1707, 58a (الشافعي). Pm. 224, 154^a (مقاتل بن سليمان). Lbg. 368, 13° (ابن سينا). Pm. 8, S. 15 und Spr. 300, 33; 75° (عبد القادر الكيلاني). Lbg. 808, 83° (von ابو مدین, Verse). We. 1632, 53°-56° und Spr. 2005, 13° (ابن العربي). Spr. 837, 151° (نجم الدين الاصبهاني) ف 769, 102° (احمد البدوي). We. 1803, 135° (عبد اللطيف بن السعودي). Do. 50, 59^a (ابن حجر). Pm. 37, 152^b (ابن حجر). Lbg. 245, 1826—1836 (محمد البكري الكبير). Spr. 902, 187 (كمهل الصبان). 2005, 20° Rand (الشمس البلاطنسي) • WE.192,230 (الشمس البلاطنسي). Pet. 684, 182^b (ابو الربيع المالقي).

Hier seien noch erwähnt die Werke:

- 1) من استجیب دعوته von حمد بن حبیب دعوته von النجوی von النجوی
- 2) ابن ابي الدنيا von ك" مجابي الدعوة + 281/894.
- 4) الغيث المدرار في سحائب الاستغفار von
 خمد بن على أبن العراق † 938/1527.
- مصطفى بن von ر" في ادعية الصلوة المفروضة (5 † محمد خواجكي زادة † 998/₁₅₉₀.
- (6) شرح قول الوفائية von مرح قول الوفائية المردير † احمد الدردير

d) Zusammenstellung von Gebeten.

3659. We. 1775.

28) f. 137.

Titel und Verfasser f. 137a:

من كتاب المعوات والاذكار مما روي عن النبي الختار لعبد الله بن الحارث

عن عبد الرحمن بن بشير : Anfang f. 137b قال قال رسول الله صعّم العبادة هي الدعاء وعنه الدعاء مخ العبادة الخ

Ein Blatt aus der Sammlung der Gebete des Propheten, von 'Abd allah ben elharit.

/ 3660. We. 358. 2) f. 95^b-96^a.

8vo, c. 32 Z. (Text: 19 × 11³/₄^{cm}). — Zustand: lose Blätter, etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel und Verfasser f. 95^b:

عذه تعوات مباركة شريفة ... منقولة عن ... محيى السنة والدين عبد القادر الحسنى الحسيني الكبلاني

Einige Gebete, welche 'Abd elqādir elgīlānī † مالانية und الغنية und الغنية und erwähnt als von besonderer المبادي والغايات Wirksamkeit. Sie beginnen: العالمين هو الله الذي لا اله الا هو الجميل الجليل الخ

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1100/1747.

3661. We. 1805.

Format etc. u. Schrift wie bei 12). — Titelüberschrift:

so auch im Vorwort f. 125a. - Verfasser:

السيد البكري مصطفى

الحمد لله الذي فتح : Anfang f. 124°: بالصلاة والتسليم لاهل التعليم بابه . . . أما بعد فيقول . . . مصطفى الصديقى . . . لما وقفت على الصلوات النبوية المنسوبة لسيدي على وفا الخ

Gebete des Muçtafā ben kemāl eddīn elbekrī † 1162/1749 für den Propheten, nach dem Vorgange des 'Alī wefā. Anfang f. 125°: صلّ وسلّم وشرف وكرم ومجد وعظم على سيدنا ومولانا واغلانا واعلانا محمد الفاتح بالوجود خزانة الجود المخ Darin eine Stelle (f. 128b—129b), worin Mohammed gebeten wird, den Frommen zu verhelfen zu solchen Plätzen im Paradiese, wo sich ihnen erschliessen die Vollkommenheiten, die sie erstreben, und das Erkennen der Eigenschaften Gottes; jedes dieser Dinge wird alphabetisch, mit Angabe des Buchstabens, hinter einander aufgeführt: خلهرت الف الاحديث وباء اليقين الواحديث وتا التولية والتلقى . . . وواو الولاية

وتابعيد وانسابد الي ابد :Schluss f. 132 الآباد ما مال غصى وباد وسلم تسليما وعظم تعظيما

3662. We. 1805. 6) f. 49-57.

Form at $(15^{1}/4 \times 10^{1}/2; 12 \times 6^{1}/2^{cm})$ etc. u. Schrift wie bei 3).

Einige Gebete desselben zusammengestellt.

a) f.49-57. Ohne Titel. Anfang f.49^a:

اللهم يا سيار يا ستار يا عزيز يا غفار يا جليل يا جبار الحخ

b) f. 58^b — 61^a. Titel fehlt. Anfang:

اللهم اشرق على هيكلي من انوارك القلسية الحخ

woran sich schliesst f.61^a: دعاء الاستعانة: :8.3649,2.

c) f. 62^a — 64^a. Titel: ورد الضحى, anfangend:

اللهم أنى اسئلك حجبل وصلة قبك الحز

d) f. 64°-67°. Titel: ورد الغروب, anf.: المجدد للعرب العالمين الرحمن الرحيم مالك يوم الدين المخ ورد يتلوه المسافر Titel: ورد يتلوه المسافر Anfang: اللهم اسفر لنا عن وجوة الاسرار البراقع المخ

/ 3663. We. 1769.

8°°, 13 Z. (15×101/4; 11×71/2°°). — Titel u. Verf. f.106°: نبذة في الأوقات التي يستجاب بها الدعاء من ليل او نهار للشفوني

قال الامام الشافعي يستجاب : Anfang f. 106b الدعاء في خمس ليال اول ليلة من شهر رجب وليلة النصف من شعبان وليلة عيد الفطر وليلة عيد الاضحي وليلة الجعة الخوله الملك كل كلمة في جهة : Schluss f. 109b فانك تحمى بانن الله تعالي،

Eine Anzahl kleiner Gebete, die bei dem oder jenem Vorhaben von besonderer Wirksamkeit sind, von Mohammed essafünt (um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅).

F. 110^b—111^a hauptsächlich ein Stück des Werkehens, zum Theil in anderer Anordnung, meistens mit ganz denselben Worten.

F. 109^b und 110^a, betitelt باب محبّة, Anleitung, die Liebe einer Person zu gewinnen.

F.111 tiber den Ausdruck الانس ولجلت für النقلان F. 112 Aufzählung derjenigen Propheten, die beschnitten geboren sind, nach ابن الجوزى.

3664. Lbg. 587. 3) f. 80^b-97^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: ك" الجواهر المضيّة في المعوات الشريفة النبوية Verfasser: ابو العباس احمد بن محرز

الحمد لله على عظيم الائه وشكرا له :Anfang على سبوغ نعمائه . . . وبعد فان الله عز وجل حيث امرنا بدعائه وحثنا على طلب فصله الرخ

Gebetbuch des Ahmed ben muhriz um $^{860}/_{1456}$, auf zuverlässigen Traditions-Quellen

(wie Elbohari, Muslim, Ettirmedi u. s. w.) beruhend, in 53 Kapiteln.

في فضل الدعاء٬ حديث في جامع 82 باب. 1 الترمذي الج

فيما يقال عند سماع المؤذن 83 باب. 5

حديث في سحيم البخاري 84 ياب .10 فيما يقال في القنوت فيما يقول من شدة الارق 89* باب. 20 فيما يقول ليلة القدر 91 باب 91 944 باب فيما يقول الانسان في مرضد فيما يقول اذا د - لم الشوق 95 باب. 95 في شم، الآداب 96 يات. 53

كان يقول اذا اكل او شبب : Schluss f. 97b الحمد لله الذي اطعمنا واسقانا عم

ك" الدعوات Dann f. 97 cinige Gebete aus dem und ابو عبد الله تحمد ابن البيع النيسابوري des 98b Auszüge aus Aussprüchen (کلام) und Geund f.111b-114a ابو الحسن على الشاذلي und f.111b aus den Gebeten des ابو الحسن الانصاري.

F. 117-128 allerlei auf Geheimlehre, Talismane, Beschwörungen etc. bezügliche Notizen; von derselben Hand.

3665. We. 1805. 15) f. 147b-159a.

Format etc. u. Schrift wie bei 14), f. 1386 ff., aber im Ganzen etwas kleiner, enger. Sehr unsauber, die letzten Blätter oben beschädigt u. ausgebessert. - Titel fehlt; er ist:

د" الهداكل السبعة

Verfasser fehlt.

روي عن على بن ابي طالب رَة انه Anfang: روي قال قال رسول الله صعم اتاني جبرايل فقال يا تحمد ان الله قد منحك بهدية لم يمنحها لاحد من قبلك ولا من بعدك فقلت وما هي يا جبرايل قال هذه الهياكل التي ما دعا بها داء الأ واستجاب الله له المؤ

Zuerst wird von der wunderbaren Kraft der geredet und im Einzelnen dieselbe erläutert, nachdem angegeben, dass Gabriel sie dem Mohammed als besondere Gnade überbracht habe. Dann folgen die 7 مياكل, Gebete und Lobpreisungen Gottes (f. 149^a, 150^b, 151^a,

152^b, 153^b, 155^b, 157^b). Das letzte ist nicht zu Ende, das 1. beginnt f. 1494: الحد لله الذي لا ينسى من ذكره الحمد لله الذي لا يخيب ويمن بالاحسان احسانا وبالسيئات غفرنا والحمد لله كاشف كربنا المؤ

We. 1552.

57 Bl. 16mo (8 × $5^{1/2}$; 5 × $3^{1/4}$ cm). — Zustand: schmutzig. - Papier: gelblich, stark, etwas glatt. -Einband: rother Lederbd mit Goldverzierung u. Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt. Der Text weicht öfters ab. Anfang: روى عن رسول الله صعم انه كان له سبعة هياكل وبالحق انزلته والحد لله رب العالمين وصلى الله الخ : Schluss

Schrift: ziemlich gross, kräftig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschr. um 1215/1800. — Nach f. 9 fehlt 1 Bl.

3666. Schöm. XI, 3b.

Eine ganz gleiche Mappe mit der XI, 3^a. Enthält Heft 13-20. Davon Arabisch:

Heft 13. 25 Bl. 8vo, 9 Z. $(13^{1/2} \times 10^{1/2}; 11 \times 8^{1/2}$ cm). Zustand: unsauber. - Papier: weisslich, stark. -Titel fehlt; er ist: الهياكل السبعة

Anfang so wie We. 1805, 15 bei dem 1. فيكل (f. 149^a) angegeben ist; aber der hier vorliegende Text scheint ausführlicher zu sein. Der Schluss weicht ab. Dann folgt noch f. 19^a ein längeres Gebet, überschrieben: دعاء مبارک.

Schrift: ziemlich klein, vocalisirt. - Abschrift um 1800. - Nach f. 12 fehlt 1 Bl.

Heft 15. 8vo , 12 Z. $(16 \times 10; 13 \times 8^{\text{cm}})$.

An verschiedenen Stellen Gebete und auch Qoranstellen, von kleinerem Umfange.

Heft 16. 56 Bl. 8vo, 7 Z. $(15^{1/2} \times 11^{1/2}; 11 \times 7^{cm})$. Zustand: unsauber, wurmstichig; vielfach lose Blätter. -Papier: strohgelb, ziemlich dunn und glatt.

F. 15—19. Aussprüche Mohammeds (c. 26). من استخف استانه فلعنة :No. 1447, 4. Zuerst الله عليه بثلاثة بليات

F. 24-30. 40 Traditionen. No. 1550, 3. الحديث الصلوة الشجرة وثمرها ثلثة الخ :Zuerst Auf Bl. 25^a folgt 26^b.

F. 31 - 35. Traditionen (c. 17, unvollstdg). من حفظ اربعين حديثا من المتى: No.1447, 5. Zuerst

F. 35b-41b. Traditionen (von Gebet, Fasten, Weinverbot), etwa 34. No. 1447, 6. Anfang: قال النبي صعم أذا قام العبد من الصلوة فقال الله أكب F.416-484. Titel fehlt; er ist بهجة العلوم No. 1945. Nach f. 42 fehlt etwas. F. 48a.b Lobpreisung Gottes.

F. 52-56. Vom Fasten. Anfang: هذا كتاب الصوم وهو ركن من اركان الاسلام وفرض Bricht ab mit den Worten: من فروض العيب يوما من شعبان غم عليكم فاكملوا عدة

Schrift: ziemlich klein, breitgezogen, etwas vocalisirt.

Heft 17. 56 Bl. 8vo, 11-13 Z. $(16^{1}/_{2}\times10^{1}/_{4};11^{1}/_{2}-12\times7-8^{cm})$. Meistens kleinere Gebete, auch Qoranstellen. F. 124-164 das حزب النووى (der Grundtext دعاء البيري الاجم Pet. 537, 1). F. 316-34 das Gebet حاء البيري الاجم (No. 3649, 34). Vor f.1 u. nach f. 31 fehlt etwas.

Heft 19. 12 Bl. kl. -8vo, 9 Z. $(12^{1}/2 \times 9^{1}/2; 9^{1}/2 \times 7^{cm})$. Im Anfang (f. 1b-4b) einige kleine unbedeutende Gebete.

Heft 20. 29 Bl. 8vo, c. 12 Z. $(20^{1/2} \times 15)$; c. 18×14^{cm}). Arabisch f. 3. 4. 6-8. Einiges über richtige Aussprache beim Qoranlesen. $(F. 14^b - 18)$ unerhebliche Gebete; sie stehen überkopf.)

> 3667. Lbg. 540. 2) f. 51 - 89.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist:

شرح هياكل النور

Verfasser und Anfang fehlt.

Es ist ein gemischter Commentar zu demselben Werk (No. 3665); er beginnt hier im 4. مدكل. Die ersten hier vorhandenen Worte sind f. 51^a: Erste .وقد بان أن صنعة الواهب لا يمكن أن تكون كذلك والاجسام والهيئات كثيرة وقد بينا : Textworte f.52

Das 5. عيكل f. 61b, das 6. 80a, das 7. 86a. Das Vorhandene bricht ab f.89b im Grundtext: ... انفتح سبيل القدس ليصعد الى رحال منعت ترازح الاكثرين Der Commentar dazu bricht ab mit den Worten: فلعلَّه تصحيف أو فيه ترك فمن وجد النساخة المصححة،

Lücken scheinen zu sein nach f. 58. 66. 68.

3668. Lbg. 392.

50 Bl. 8vo, 17 Z. $(20^{1}.3 \times 13^{3}/4; 13^{1}/2 \times 7^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut, am unteren Rand wasserflockig. -Papier: gelb, zieml. stark u. glatt. - Einband: Pappbd mit Lederrücken. - Titel u. Verfasser auf dem Vorbl.:

شرح هياكل النور لانقروى اسمعيل افندى

Türkische Uebersetzung, satzweise, mit einigen erklärenden Zusätzen, von Isma'il elanqirawi † 1042/1632. — Das 1. فيكل beginnt f. 8b: كل ما يقصد اليه بالاشارة الحسية فهو جسم عنى هر نه شيئه كه اشارت حسى ايتمكله قصد اولنسه اول جسمدر

واجعل النبوة سبيلنا والأشِّياق : Der Text schliesst جليسنا انك انت بالجود ولا بالغم على العالميون منان

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, vocallos. Grundtext zum Theil roth. - Abschrift c. 1200/1785.

HKh. VI 14433 (ايضاح الحكم).

3669. Pm. 360.

57 Bl. 8vo, 9 Z. (15 × 10; 11 × 5^3 /4^{cm}). — Zustand: gut. - Papier: gelblich, stark, etwas glatt. - Einband: schöner Hlbfrzbd. - Titel und Verfasser fehlt.

الحمد للم الذي عو تاين : Anfang f. 1 قبل کل شیء ولا یکون شیء معه

Ein si'itisches Gebetbuch: 7 Gebete, von denen einige besondere Ueberschriften haben, auf besondere Festtage. — Das 2. Gebet f. 10^b geht auf das Fest des Teiches (عيد الغدير). الحمد لله الذي الهم الخلق توحيده : Anfang

في يوم عيد الفطر : Das 4. f. 30b

في عيد الاضحى : Das 5. f. 36*:

Das 6. f. 40^b: Ohne Ueberschrift, ist ein Gebet für Freitag.

الحمد لله الذي قد : Das 7. f. 45^a: Anfang شهد لنفسه بالوحدانية المز . Schluss (des 7.) f.576: من تحت منهم صلواتك وسلامك عليهم اجمعين وصلى الله على محمد وآله اجمعين الى يوم الدين

Einige Stellen sind wörtlich wiederholt; so f. 4^a, 5 bis 8^b, $1 = 52^{b}$, 9 bis 57^{b} , 1; 26° , 4 bis 26° , 1 = 44°, 5 bis 45°, 3.

Schrift: zieml. gross, kräftig, etwas rundlich, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Abschr.i.J. 1276/1859.

Ob dies der "Qoran der Babis" ist?

/ 3670. Mo. 179.

115 Bl. 16mo , 7 Z. $(9^{1}/_{2} \times 6^{3}/_{4}; 6^{1}/_{4} \times 4^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut; oben am Rande zum Theil wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Goldschnitt.

Titel fehlt. Es ist ein Türkisches Gebetbuch; die Gebete darin, von kleinem oder auch grösserem Umfang, sind mit einer voraufgehenden Erörterung versehen, die sich über die Wirksamkeit derselben, die Art des Betens oder auch die damit verknüpfte Geschichte auslässt. Die Gebete sind Arabisch, vocalisirt; zum Theil sind es nur Qoranstellen oder Anrufungen Gottes. Das hauptsächlichste darunter ist:

F. 21°—41°. Gebet für Mohammed. Zuerst fangen die Sätze an mit السلام عليك , dann mit السلام عليك يا محمد السلام عليك يا مكتى النخ حاصيم (هاشمتى .i.) الله السلام عليك يا مكتى النخ

F. 44^b—46^b. Gebet für die 12 Imāme (vgl. No. 3649, 28). Anf.: اللهم صل على محمد المصطفى

F. 48b ... 50a. ادعاء الايمان (No. 3649, 11).

F. 52^b—53^b. دعاء طاعون (No. 3649, 41). Anf.: اللهم يا ولتي الولاء ويا كاشف الضرّ والبلاء الخ

F. 85^a—89^b. عاء (No. 3650, 11).

F. 98b—103a. نعاء قُوشٌ (s. No. 3649, 53).

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich. Der Arabische Text vocalisirt. — Abschrift c. 1700.

/ 3671. Ham. 230.

224 Bl. 16mo, 7 Z. $(10^{1}/2 \times 7^{1}/2)$; $6 \times 3^{3}/4^{cm}$). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzbrauner Lederband.

- دعاء حاجت 71. 72 (c) دعاء حضرة الياس 68º/69º دعاء حاجت
- e) 78--80° پيغمبر (f) 106. 107 ماء عهد نامه الم
- وعاء مستجاب 156-(h) 152 (ca؛ قدر 140-127

نام 180 - 180 (k) (دعاء دولت 180 - 180 (دعاء صلوات 180 - 200 (دعاء قبر 180) (دعاء قبر 180 - 180 (دعاء قبر 180)

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth, fehlen aber zum Theil. F. 221—224 ein Anhängsel in neuerer flüchtiger Schrift. — Abschrift c. 1150/1737.

\checkmark 3672. Mo. 212.

115 Bl. 16mo, 7 Z. (10×7 ; $5^{1/2}-6 \times 4-4^{1/2}$ cm). — Zustand: stellenweise nicht ganz sauber, zu Anfang ein Wurmstich. — Papier: glatt, stark, gelb. — Einband: Pappbd.

Titel fehlt. Zuerst f. 16-106 Sura 36; der letzte Vers fehlt fast ganz, wegen der Lücke nach f. 10. Dann folgen Gebete, theils Türkisch, theils Arabisch mit Türkischer Einleitung. Die meisten arabischen Gebete sind kurz; die längeren (bloss mit der Ueberschrift ماديا):

- 1) f. 12^b—23^a (No. 3650, 5). Geht f. 19 ins Türkische über. Bl. 24 leer geblieben.
- 2) f. 30^b—70^a (No. 3650, 12). Die meisten Sätze fangen ebenso wie bei 12^b ff. an mit: ما عند عند عند ين und dem Zusatz von Qorānausdrücken oder Qorānstellen oder Namen von Suren etc. Geht f. 51^a ins Türkische über.
 - 3) f. 97^b—100^b. تعاء حروف (No. 3649, 20).

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100, 1688.

/ 3673. Dq. 21.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Theils Arabische theils Türkische auf den Qorān bezügliche Gebete (und Notizen).

- 1) F. 276^a Verzeichniss von 28 Qoränlesern.
- - 3) F. 292b-294 Türkisch.
- 4) F. 294^b—296. Ueberschrift: هذا حلية Die einzelnen Beschreibungen Mohammeds, die mit grüner Schrift in Kreisen mit gelber Einfassung stehen, entsprechen denen

in We. 1694, 2; im Ganzen 16 Kreise, mit darunter stehender Türkischer Uebersetzung. Dann f. 296 vier grössere Kreise in gleicher Weise für عمر, ابو بكر.

- 5) F. 297—308. Ueberschrift: العرش العظيم (No. 3649, 55). In diesem Gebete kommen, ziemlich zu Anfang, die für ziemlich viele Suren zu Anfang verwendeten Buchstabengruppen, wie الر ,المص ,الم u. s. w., in der Wendung: ich bitte dich um der Sura ... willen, ausserdem auch in gleicher Weise die Anfangsworte einer grossen Anzahl besonders der letzten Suren vor. Das Gebet geht f. 303b unten ins Türkische über.
- 6) F. 308*—309* oben. Zusammenstellung von 7 Qoranversen über Gottes Allmacht: zuerst Sura 9, 51 und zuletzt Sura 39, 39.
- 7) F.309*-312b. Ueberschrift: دعاء صلوات شریف Gebet für Mohammed (No. 3649, 40).
 - 8) F. 312b-314b. كعاء نور (No. 3649, 67).
 - 9) F. 315a-316a. كاء جبيل مبارك (No.3649, 17).
 - 10) F. 316a-317a. Les (No. 3649, 6).
- 11) F. 317^b -318^b. مبارك مبارك (No. 3649, 5).
- 12) F.318^b-319^b. وَالْمِاسَ عَمَ [1.318^b-319^b] الْمِاسَ عَمَ (No. 3649, 8).
- 13) F. 319^b. 320. 324. مبارك مبارك (No. 3649, 14).
 - 14) F. 324b. 322. كماء يوسف (No. 3649,72).
- 15) F. 322^b unten. 323. 321^a. حماء مستجاب (No. 3649, 60). Der Refrain اجرنا من النار بعفوك kehrt oft wieder.
- 16) F. 321. 325. (n. propr.) دعاء مجنون (No. 3649, 57).
- 17) F. 325^b 326^b. وَعَلَى خُسَيْنَ كُسَيْنَ (No. 3649, 21).
- 18) F. 326b ff. Verschiedene Gebete kleinen Umfanges, darunter f. 327a دعاء عهد نامه , 327b دعاء جبرائيل , 328a بنعان , 328b بنعان , 328b بنعاد بنان , 328a بنائيل , 32

3674. Dq. 103. 2) f. 57-90.

4to, 11 Z. (Text: c. 16¹/₂ × 13¹/₂om). Zustand etc. und Schrift wie bei 1). Diese Blätter sind überkopf beschrieben, müssen also rückwärts gezählt werden.

Verschiedene Gebete: F. 87*-86* ein Gebet für Mohammed und seine Genossen, in Reimprosa. Anf.: السلام عليك زين الانبياء اتقى الاتقياء

F. 86a-72b u. 57-65a eine Anzahl Gebete, meistens von kleinem Umfange, in Versen, einige darunter in neueren Gedichtformen. Zuerst (Ṭawil): يشعّر ربيع قد بدا نوره الاعلي فيا حبّدا بدر بذاك الحِمَا يَجلَى

F. 69 — 72^b Gebet in Prosa. Anfang: لقد جاءكم رسول من انفسكم عزيز الخ لقد جاءكم وسول من انفسكم عزيز الخ F. 65^b—68^b u. 87^b—89 sind leer.

/ 3675. Mo. 16.

356 Bl. 16mo, 7 Z. (11 \times 7; $5^{1/2} \times 3^{1/2}$ cm). — Zustand: nicht ganz sauber, auch nicht frei von (Wasser-) Flecken. — Papier: gelb, zum Theil auch farbig, ziemlich glatt und stark. — Einband: brauner Lederband.

Enthält grössere und kleinere Arabische Gebete, mit Türkischer Einleitung u. Anweisung.

Die grösseren Gebete sind:

[15a—15b	(No. 3649, 5). العاء اسم اعظم
21*-30*	(No. 3649, 67).
47*-68*	(No. 3649, 40).
81°-84°	(No. 3649, 53).
106b—117a	(No. 3649, 37).
128b—135*	(No. 3649, 62).
159a-164b	(No. 3649, 60).
187 ^b —195 ^b	.(No. 3649, 51) هذا دعاء قدر
202°—203°	ر (No. 3649, 11). هذا دعاء ايمان
206°-209°	ا (No. 3649, 58) هذا دعاء محمد
211b—215a	.(No. 3649, 22) باربند حسن حسين
258°—264°	(No. 3649, 17).
273b—274a	(No. 3649, 70). هذا هيكل فرس
297*-306*	(No. 3649, 32). هذا دعاء رسول

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften farbig. — Abschrift c. 1100/1688.

3676. Mo. 20.

200 Bl. 16mo, 5 Z. $(6\times4^{1/4}; 3^{1/2}\times2^{9/3}^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber, auch fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Goldpressung.

Titel fehlt. Enthält kürzere und längere Arabische Gebete, mit Türkischer Einleitung und Anweisung. Die längeren Gebete sind: F. 5^a—9^b منا دعاء الحسنى (No. 3649, 6). 26^a—32^b الحماء الحسنى (No. 3649, 56). 44^b—57^a منا دعاء نور شریف (No. 3649, 67). 96^b—105^a منا دعاء جمیل (No. 3649, 17). 131^b—145^a منا دعاء تهلیل (No. 3649, 14). 158^b—164^b منا دعاء یوسف (No. 3649, 72).

In der Mitte folgen die Blätter so: 56. 58. 57. 59 ff. Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

/ 3677. Mo. 211.

87 Bl. 16mo , c. 9 Z. $(8^{1}/_{2} \times 7; 6^{1}/_{2} - 7 \times 4 - 5^{1}/_{2}^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht ganz sauber; auch wasserfleckig. — Papier: gelb, zieml. stark u. glatt. — Einband: brauner Lederbd.

Enthält Gebete theils in Türkischer Sprache, theils in Arabischer mit Türkischen Vorbemerkungen. Von den kürzeren Arabischen Gebeten abgeschen, sind hier als längere zu bemerken:

33°—35 عماء أنح (No. 3649, 67). Nach f.35 ist

1 Blatt ausgerissen; der Schluss des Gebets fehlt.

36—38 دعاء الاسماء التحسني (No. 3649, 6).

Der Anfang fehlt.

49—53°. Die Ueberschrift fehlt. كعاء جميل (No. 3649, 17).

S6—59 نيا الله يا غفار يا ستار يا وهاب النخ (No. 3649, 6). Diese einzelnen Namen Gottes und noch 12 andere 9 mal (auch 12 mal) wiederholt bilden das Gebet.

62^b—64^a مناجات (No. 3649, 64). Nicht wenige Persische Wörter eingemischt. 73^a—77^b. Die Ueberschrift fehlt. دعاء مساجاب (No. 3649, 60).

78-85 leer, 86. 87 Türkisch, überkopfstehend, unbedeutend.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, weit, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100, 1688.

3678. Do. 125.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Verschiedene Gebete. Die längeren sind:

اللهم: Ohne Ueberschrift. Anfang. اللهم: اللهم 110°-110° الني استلك بالحقايق الازلية والنعوت الالهية الخ

. (No. 3649, 49). فاتحة الفقراء (No. 3649, 49).

114^b—118^b رعاء حزب الجر (s. We. 1723, 6). (Der gewöhnliche Schluss steht 118^a Mitte.)

Nebst اعتصام حزب الجر f. 118^b—119^b.

دعاء حزب البر' لا اله الا انت السميع "122-120" القريب المجيب المخ

Titel ist aus dem Stück am Rande zu entnehmen. Diese Gebete sind für alle Wochentage, von Freitag an, eingerichtet; auf jedes folgt ein kleines دعاء اوراد. Anfang: العالمين مسبب الاسباب الرتبي الرحيم معسك السحاب

اوراد الاسبوع [ابن العربي Titel fehlt. [von] [ابن العربي العربي [ابن العربي [ابن العربي [ابن العربي [ابن العربي

199^b—200^b. Gebet zur Abwehr des Kummers. Anfang: بّ فرّحنّی بما,

2006—218a. Wochen-Nachtgebete, vom Sonntag an auf jede Nacht. ورد الليالي لابن العربي (s. bei Pm. 16, 4 ff.).

دعاء اسماء اللحسني للشيخ محيى الدين 432°–218° [بن العربي] (No. 3649, 6).

232^b—238^a مَذَا دَعَاهُ خَطِيمَ دُوازِدِهُ أَمَامُ Predigt-Gebet der 12 Imāme (No. 3649, 28).

238^b—271^a قران قران. Gebetsverse, aus den Qorān-Suren der Reihe nach genommen.

هذا اوراد شيخ پير محمد بهائي، "289-"271 اللهم انت الملك الحي الحق المبين

289 - 297. Türkisch (abergläubische Mittel).

هذا دعاء ورد حصرت شيخ يحيى، 407-298 اللهم يا رب يا ستار يا عزيز يا غفار :Anfang

Darin f. 301^b ff. die Namen Gottes.

307b-308b. 2 kleine Gebete.

3679. Dz. 14.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Das Hauptsächlichste ist:

- a) 886-92a مذا الاسماء الحسني (No. 3649, 6).
- b) 924-944 (enthält 99 Namen) هذا أسماء رسول الله صغم Anfang (nach voraufgeschickter Türkischer Einleitung): محمد محمود احمد حامد قاسم المنز
- e) 946-966. هذا حليم رسول الله وما ارسلناك 966 الله الله الأ رحمة للعالمين ازهر اللون ادعج اذا ضحك mit Türkischer Interlinear-Uebersetzung (in kleinerer rother Schrift).
- d) 1006--106 كنا دعاء قدى الكه (No. 3649, 51).
- e) 112a—118a مضان (No. 3649, 33).
- f) 120b—123a منا دعاء جميل (No. 3649, 17).
- g) 1336—1356 هذا دعاء حرامي (No. 3649, 19).
- h) 136^b—138^b منا دعاء سبع ايات (No. 3649, 35).
- i) 1496-151 دعاء كسجان الله وتحمده (No.3650,10).
- (No. 3649, 67). هذا دعاء نور
- 1) 1656-1694 منا دعاء مرجان (No. 3649, 59).

Zu den Gebeten (von dan) gehören Vorbemerkungen und Einleitungen in Türkischer Sprache.

\angle 3680.

- 1) We. 1812, 9, f. 1166—118. 2 Gebete; das erstere للدخول على الملوك والسلابليين beginnt: لا حول قوة الا بالله العلى العظيم بك منك البيك استغفرك الن Das andere f. 1178 ff. ist ein dem Propheten am Tage يوم الاحزاب zugeschriebenes; es beginnt: شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة واولو العلم قائمون بالقسط
- 2) We. 1793, 4, f. 33—36. 46. Verschiedene kleine Gebete, aus dem الجامع الصغير genommen; dieselben beginnen mit اللهم.

Darauf folgt f. 37. 38 hauptsächlich ein dem Mohammed zugeschriebenes Gebet, das gegen die Strafe des Grabes auf 80 Jahre und, mehrmals gelesen, bis zum jüngsten Tage schützen soll. Anfang f. 38^a: اللهم تب علينا قبل الموت

- 3) We. 1771, 14, f. 49. Einige Gebete, mit heginnend. Das eine, dem اللهم الخيوان entnommen, beginnt: اللهم الى اسالك يا من لا entnommen, beginnt: الدميري (— Mo.16, 1, f. 81—84). Auf f. 49b einige Gebetverse, von ممال الدين ابن الكاملية.
- 4) Lbg. 598, 51, f. 111^b—116. Allerlei Excurse und kleinere Notizen aus verschiedenen Fächern, besonders Gebete, zum Theil Türkisch, besonders 112^b. 113. 115^a, Einiges auch Persisch wie 114^a unten und 116^a.
- 5) Spr. 347. Auf der Rückseite des ersten Blattes stehen einige Zeilen Arabisch, 2 kurze Gebete enthaltend, mit Persischer Gebets-Anweisung versehen. In schlechter, ganz neuer Schrift, um ¹²⁴⁰/₁₈₂₄.
- 6) Spr. 1967, 10, f. 38^b—45. Zusammenstellung kurzer Gebete, zum grossen Theil mit علم anfangend, auch ein kurzes Morgenund Abendgebet.

$\leq 3681.$

1) We. 1771, 8, f. 32 - 41. 8vo, 13 Z. (19×11¹.₂; 12×6^{cm}).

Verschiedene kleine Gebete; darunter f. 34^b دعاء الرحمن (No. 3649, 31); f. 37^a Gebete zu Anfang u. am Schluss des Jahres; f. 40^a eine استغاثة. Dazwischen auch Mittel gegen Fieber etc.

Schrift: klein, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Der Text in Goldlinien eingefasst. Abschrift c. 1150, 1737.

Ausserdem hauptsächlich am Rand f. 32ⁿ bis 37ⁿ (eng beschrieben) Qoran-Verse und kurze Gebets-Sätze, auch Gebete, die استخبارات genannt werden. Einiges darunter dem Hallfen 'Alt zugeschrieben.

2) We. 1769, 12, f. 112b—120a.

8vo, 11 Z. (15×101/2; 101/2×7cm). — Titelüberschrift:
هذه الآيات العشر القافية التي كل اية منها تحوي عشر قافات

Zuerst 10 Qoranverse, in deren jedem 10 enthalten sind, Sura 2, 247. 3, 177 etc., und f. 113^b noch drei andere solche Qoranverse.

Hinter jedem jener 10 Verse sollen 10 Wörter (Beinamen Gottes) gelesen werden, die mit على anfangen f. 114a: قادر قاهر قابض قوي قديس قريب قادر قاهر قابض قوي قديم قديم قايم قدير قريب . Dann folgt f. 114b ein hinter diesen zu lesendes Gebet, betitelt: قيم المنافقة بين بين والقايم على كل نفس والقيوم في كل معنى المنافقة على كل نفس والقيوم في كل معنى المنافقة على كل نفس والقيوم في كل معنى المنافقة und f. 117b ein anderes Gebet gleicher Art: البن سبعين von عوق حرف القاف بين سبعين بين بين بين بين بين الله القادر القاهر القوي القاصم المنافقة den Nutzen solcher Wörter beim Gebet folgt (No. 3649, 20). F.119b die Lesung der Qoranverse, in denen das Wort عسى vorkommt, empfohlen.

Schrift: ziemlich gross, breit, randlich, vocallos. — Abschrift c. 1800.

/ 3682.

1) Pet. 94, 13, f. 52—54^b. Zusammenstellung von Gebeten: zuerst solche, wie sie Mohammed zu verschiedenen Tageszeiten gebetet, dann andere.

F. 55—77 allerlei Kleinigkeiten, darunter f. 55—57 Erbauliches. F. 58—61 von den Vorzügen des Verstandes (العقل). F. 63° ff. Anekdoten, besonders in Bezug auf das Ende Mohammeds. F. 66° ff. erbauliche Rede 'Alt's, nebst Klageversen um Mohammed. F. 67°, wie es scheint, Anfang eines erbaulichen Werkes. الحجد الله الذي اختار لحدمته من اصطفاه من عباده الخبالة الذي اختار لحدمته من اصطفاه من عباده الخبالة الذي اختار لحدمته من اصطفاء من عباده الخبالة الذي العبادة الخبارة لله الذي العبادة الخبارة لله الذي الحدالة المنابقة المن

- 2) Pm.105, 20, f.254b-255b. Einige kleine Gebete, theils in Prosa, theils in Versen; darunter eines, dem عبد القادر الجيلاني zugeschrieben, anfangend: الهي كيف ادعوك وقد عصيتك الخ Eine dem الهي كيف أنه 8 Versen fängt an: الهي انت ذو فصل ومن وأني ذو الخطايا فاعف عتى
- 3) Spr. 490, 21, f. 130 142. Einige Gebete zum Theil nach Beendigung der

Lesung des Qorān. Ein längeres f. 131° von المنتخبين الموسى بن عُنجَيْل † 690/₁₂₉₁; 2 betreffen den Monat Ramadān f. 133° ff. F. 137° ff. Gebete (اوراك) auf die einzelnen Wochentage. F. 142° betrifft die Sura يس und ein sich daran schliessendes Gebet u. die Wirkungen derselben.

4) Schöm. XI, 2.

18 Bl. 8vo, 12 Z. (21 × 16; 15¹/₂ × 11¹/₂c^m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt.

نويت بهذا الصفر [الظفر] :Anfang f. 1^b: منك تخير برحمتك يا ارحم الراحمين

Enthält kurze Gebete und Glaubensbekenntnisse und Fürbitte für den Propheten und die
Genossen und Aufzählung der vorzunehmenden
religiösen Handlungen. Untermischt mit einigen
Qoränstellen, namentlich der 1. Sura (4^b. 7^b.
10^a). Die letzten Seiten malaiisch. Zwischen
dem Text stehen oft Zeilen mit kleinen rundlichen Strichen und Punkten.

Schrift: gross, ziemlich ungeschickt, deutlich, vocalisirt. — Abschrift um 1800.

/ 3683.

- 1) We. 1694, 6, f. 21—25. 2 Gebete, deren 1. anfängt: محمة من اللهم انى اسالك رحمة من Das 2. beginnt . Das 2. beginnt الحمد لله الذي من عليعا بالايمان
 - Das letzte Blatt schadhaft u. am Rande ausgebessert.
- 2) We. 1766, 12, f. 50° 52°. 2 Gebete, deren 1. dem Abū bekr beigelegt. Anfang: اللهم انك ابتدات الخلف من غير حاجة الخ اللهم ان اسالك بسر اسمك الودود: "In diesem Gebet wird zugleich Rücksicht auf ein talismanisches Quadrat (ونف) genommen.
- 3) We. 1735, 12, f. 124^b—126. Mehrere kleine Gebete, darunter: f. 125^a مطيعة المخارة عظيمة (No. 3649, 4). F. 125^b بروانحسن الشاذلي von ابو الحسن الشاذلي (s. bei Spr. 1967, 13) und ein anderes kurzes Gebet desselben الشاذلي (No. 3654).

4) Mq. 119, 20, f. 376 - 377. 8°°, 15 Z. (19×13; 14-15×10°m).

Verschiedene kleine Gebete:

a) f. 376. Titel fehlt. Bitte um Sieg. Anfang: اللهم احفظنا من جميع اعدائنا الخ Nach f. 376 fehlt ein Blatt. — b) f. 377° ein Gebet auf den Ramadan (No. 3649, 33). — c) f. 377° ein Gebet, anfangend: اللهم ارزقنا فقها (No. 3649, 39). — d) f. 377° ein längeres Gebet; Anf.: اللهم يا ستار يا عزيز يا غفار (No. 3662). Nach f. 377 fehlt ein Blatt.

Schrift: Türkische Hand, flüchtig, ziemlich deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1100, 1688.

/ 3684.

- 1) We. 1748, 5, f. 426—44. 2 längere Gebete, von denen das 1. f. 426, in Bezug auf Sura 94, 1 überschrieben ist: حماء الم نشرح (No. 3649, 7). Das andere f. 446 betitelt: مرز النصر عبروت قهرك anf.: حرز النصر.
- 2) Pet. 600, 7, f. 45 51. Eine Anzahl kleiner Gebete, angeknüpft an voraufgehende Qorānstellen. Das erste beginnt (mit Sura 17, 47 ff.) f. 45^b: القران جعانا مستورا واذا قرات الذين لا يومنون بالاخرة حجابا مستورا Schrift: klein, hūbsch, vocalisirt. Abschrift c. 100/1688.
- 3) We.1748, 8, f.50—54. Enthält, unter anderen Kleinigkeiten, f. 51° ein Gebet: كام اللهم التي السالك بما عقد العز من عرشك Anfang: اللهم التي السالك بما عقد العز من عرشك F. 54 ein Gebet, das Gabriel dem Propheten mitgetheilt haben soll: اللهم يا من اقر له بالعبودية كل معبود Endlich f. 54° ein Gebet auf die Nacht der Mitte des Śa'bān; und f. 51°—53° kleine Tahmise, von يوسف بن يعقوب الصديق.

4) Pet. 113.

4 Bl. 8vo, 14-16 Z. (16×11; 12×8^{cm}). — Zustand: am unteren Rande etwas fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken.

Ein kleines Stück aus einem Gebetbuch; zuerst 2 Blätter Vorbemerkungen zu einem Gebete; dann nach f. 2 eine Lücke, den Schluss derselben und den Anfang des Gebetes umfassend. Es ist, wie es scheint, betitelt: نعاد الله الحسنى und schliesst: und schliesst: يا نا كل باب فيه خير وتسهل علينا كل عسير وتفتح لنا كل باب فيه خير وتسهل علينا كل عسير يا ذا الجلال والاكرام يا ارحم الراحمين وصلى الله الخ Es folgt darauf noch f. 4 unten u. 4 ein kleines Gebet, mit dem Anf.: ياحبيب الابرار (No. 3649, 58).

Schrift: gross, flüchtig, vocallos. - Abschrift im J. 1251 Rab. 1 (1835).

3685.

1) We. 1780, 4, f. 25-80.

 8vo , c. 16 Z. $(15^{1}_{-2} \times 10^{1})_{2}$; $11-13 \times 7^{\text{cm}}$). — Schrift meistens klein und flüchtig, von verschiedenen Händen, etwa um $^{1253}/_{1837}$.

Enthält viele Kleinigkeiten, zum Theil auch in Versen. Darunter f. 43b ff. ein Gebet mit dem Anfang الحمد لله بجميع تحامده, 54a Gebets-anweisungen, 57a ein Gebet الاستخارة, 58b ff. Zufluchtsgebete, mit dem Anfang أعوذ بك ربّ Gebete für den Propheten, von الشيخ, alphabetisch geordnet, nebst einem nicht alphabetischen Anhang bis f. 73b. In Versen f. 57b das Gebet الاستغاثة des الاستغاثة (vgl. We. 1780, f. 18b) und f. 73b—79a ein Gebet des الدريي die Namen Gottes enthaltend, 72 Verse lang, anf. (Ṭawīl): تباركت يا الله تاعما غافل عن ذكر مولاه Gedicht f. 26a in 13 Versen, anfangend (Basīt): يا ناعما غافل عن ذكر مولاه

2) Mq. 436.
8 Bl.
$$8^{v_0}$$
 (c. 20×14^{cm}).

Verschiedene Bruchstücke von geringem Werth. F. 1 (aus 2 kleinen Papierstücken in entgegengesetzter Richtung zusammengeklebt) enthält eine Tradition, von 'Äïśa mitgetheilt, und ein Paar Gebetstücke.

F. 4^{b. a} Gebetsanweisung; f. 4^a unten etwas über das (וلانار).

F. 5^a Gebet gegen Schaden von Seiten der Feinde. Unten auf der Seite Notiz über Längenmaasse. F. 5° Anfang eines Werkes über Erbrecht, betitelt: كتاب فيه اصول الفرايض وهي الحجب كتاب فيه السلمي وهي المحجب السلمي أله أله الله عبد الملك بن حبيب السلمي المهرات يكون بسبب ونسب فالسبب فالسبب فالسبب والعنق النخ النكاح والملك والعنق النخ النبين Es ist nur die 1. Seite vorhanden.

Schrift: magrebitisch, der Titel und Ueberschriften sehr gross, das Uebrige zieml. gross, vocalisirt. Um 900/1494. (Auch f. 4 u. 5ª von derselben Hand.) Nicht bei HKh.

F. 8, wovon die Seite am Rücken im Text beschädigt ist, enthält ein Stück çüfischer Predigt. F. 2. 3. 6. 7. sind Türkisch.

/ 3686. Mf. 382.

Eine Gebetrolle (55 \times 78 $^{1/2}$ ^{cm}), in vielfacher Eintheilung und Verzierung. Die Mitte derselben nimmt ein grosser Kreis ein, dessen Durchmesser 37^{cm} ist. In demselben befindet sich eine Art Stern oder wol besser Blume mit 6 in gleichem Abstande von einander stehenden Blättern, die in geschwungenen Linien bis zur Peripherie gehend spitz auslaufen. Jedes dieser 6 Blätter hat als Rand eine breite Goldlinie; seine innere Fläche zerfällt in 14 Abtheilungen, jede von der anderen durch breite Goldverzierung getrennt. In diesen 6×14 Abtheilungen stehen die 201 Namen Mohammeds verzeichnet in kleiner, schöner, deutlicher Schrift. Die Spitzen dieser 6 Blätter sind mit einander verbunden durch eine breite, nach innen gebogene Goldlinie; in den so zwischen den einzelnen Blättern gebildeten Feldern steht je ein Kreis von 43/10^{cm} Durchmesser, mit Goldlinien umrahmt; das Uebrige des Feldes ist roth. In jedem dieser Kreise steht ein Name in sehr grossen Zügen, und zwar Allah, Mohammed und dessen vier erste Nachfolger. Was von dem grossen Kreise noch übrig ist, d. h. die 6 Flächen zwischen den rothen Feldern und der Peripherie, enthält je 2 Kreise, jeder mit Durchmesser von 4cm, also im Ganzen 12 Kreise. Sie enthalten das دعاء الاستغفار, mit voraufgeIn jenem Zwischenraum stehen, in kleiner Schrift, verschiedene Sätze, Lobpreisungen Gottes, zum Theil wiederholt; an dem Rande stehen 30 Kreise, 4^{cm} im Durchmesser, welche die Beschreibung der Eigenschaften Mohammeds enthalten; die ersten dieser Kreise enthalten Sätze über das Verdienstliche, diese Beschreibung abzuschreiben oder zu lesen und bei sich im Hause zu haben. Der Raum zwischen diesen einzelnen Kreisen ist mit Goldfarbe ausgefüllt. —

An dem Rand des ganzen Schriftstückes läuft ringsherum eine Leiste von 3³/10cm Breite; dieselbe wird gebildet durch Kreise, die einander durchschneiden; so entstehen für jeden Kreis 2 Hälften (Ovale), in deren jeder einer der 99 Namen Gottes steht, ausserdem auch das Wort All selbst. Die rechte Seite dieses Randes enthält zuerst eine Notiz über das Verdienstliche, diese Namen auswendig zu wissen; dann folgt, ungefähr in der Mitte beginnend, die Reihe dieser Namen, alle mit dem anrufenden uversehen; sie hört auf in der oberen Leiste, ungefähr in der Mitte; dann ist noch die Qorānstelle Sure 31, 26 hinzugefügt. —

Neben dieser Randleiste, zur Rechten und zur Linken des ganzen Blattes, und zwar in dem Zwischenraum zwischen der Leiste und dem grossen Kreise, stehen auf beiden Seiten desselben von oben nach unten in je 2 Reihen, je 7 Kreise (mit einem Durchmesser von je $6^{1}/_{5}^{em}$) unter einander, also auf jeder Seite 2×7 solcher Kreise.

Die erste Reihe rechts enthält 7 Qoränverse (Sura 9, 51; 10, 107; 11, 8; 11, 59; 29, 60; 35, 2; 39, 39), mit voraufgeschicktem Ausspruch Mohammeds über das Verdienstliche, dieselben zu lesen; und einem kürzeren Ausspruch gleichen Inhaltes am Ende derselben.

Die zweite Reihe rechts enthält das لعنا غير مغلوب يا طالبا عير مغلوب يا طالبا عير مصنوع يا خالقا . . . يا حافظا غير مطلوب يا صانعا غير مصنوع يا خالقا . . . يا حافظا غير محفوظ . . . انت اسئلك أن تحفظ حامل كتابي وتبلغنا بها اقصى الغايات من جميع الخيرات Schluss: المات امين نالله المات امين ألحيوة وبعد المات امين يستخدم والله عدم اللهات الله محمد وسول الله وسول الله محمد وسول الله محمد وسول الله وسول الله محمد وسول الله
Die erste Reihe links (die dem Rande nächste) enthält gleichfalls عمران والنصر. Anfang: اللهم بحق سورة البقرة وآل عمران والنساء . . . والنصر والنصر والاخلاس والفلق والناس والفاتخة ان تحفظ حامل هذا الحجاب من انس وجن وشياطين المخ حاشا للدما هذا بشرا ان هذا الاملك كريم عم (Die ganze erste Hälfte und mehr enthält die Titel der einzelnen Suren).

. أيات الحفظ: Die zweite Reihe links enthält: Anfang (nach d. Bism.): ولا يؤده حفظهما وهو العلى العظيم٬ فما ارسلناك عليهم حفيظا وهو القاهر فوق عباده الخ والله من ورائهم محيط بل عو قران مجيد : Schluss في لوج محفوظ. Also lauter Qoranstellen, in denen das Wort حفظ vorkommt. Sie stehen (von oben an gerechnet) in dem 1. 2. 3. und in der oberen Hälfte des 4. Kreises. Es folgt in dem Reste des 4., im 5. und 6. Kreise die Genealogie Mohammeds; unten im 6. und in der oberen Hälfte des 7. die Namen der Siebenschläfer, endlich die Namen der 10 Prophetengenossen, denen das Paradies verheissen ist. In den Zwischenräumen zwischen den 7 Kreisen der 1. und der 2. Reihe links stehen die Worte يا الله und zuletzt dreimal لا الله ومحمد ,سول الله

In diesen 4 × 7 Kreisen ist der Zwischenraum zwischen den einzelnen Zeilen mit Gold-HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. streifen verziert und alle diese Kreise sind mit einem breiten Goldrand umgeben. Durch die 2 dem grossen Kreise in der Mitte nächsten, von oben nach unten senkrecht heruntergehenden Reihen der 7 Kreise wird ein Viereck gebildet; der bei weitem grösste Theil davon wird durch den zuerst beschriebenen grossen Kreis eingenommen; was übrig ist, sind 4 ziemlich grosse Ecken. In jeder derselben steht ein grosser Kreis mit Durchmesser von 5cm und einem breiten Rande; diese 4 Kreise enthalten die Engelnamen: عرائيل ميكانيل ميكانيل عرائيل. Zu ihrer Seite ist je ein etwas kleinerer Kreis, mit Goldfarbe ausgefüllt.

Zu Seiten dieser 2 Goldkreise oben gegen den Rand zu steht je ein kleinerer Kreis (22/5° Durchmesser) mit ganz kleiner Schrift sehr eng beschrieben. Der Text in beiden Kreisen ist derselbe; es sind Anrufungen Gottes unter seinen verschiedenen Namen. Zuerst: يا الله يا رحمي يا ملك يا قدوس يا سلام يا مومن يا نافع يا نور يا هادي يا وارث يا رشيد يا صبور

Zu Seiten der 2 Goldkreise unten gegen den Rand zu steht in grosser Goldschrift der Name des Schreibers u. Verfassers dieses Gebetwerks, nämlich: التبد درويش عبد الله الكردي سنة Ausserdem noch darüber rechts und links das Siegel desselben (in Abschrift, aber aussehend wie abgedruckt): تتبه عبد الله الكوردي

Die Schrift in den Kreisen ist ziemlich gross, gut, deutlich, zum Theil vocalisirt. Die Namen Gottes rings am Schriftstück herum, und was denselben hinzugefügt, sind sogar recht gross.

Das Ganze ist auf Pappe geklebt und aufgerollt und liegt in einem länglichen schmalen Pappkasten.

3687. Mo. 146.

Eine kunstvoll verzierte Gebet rolle, 5,88^{cm} lang. Enthält arabische Gebete, meistens in die Form von Guirlanden gebracht, in denen die Ranken, Knospen und Blumen aus ganz kleinen feinen arabischen Buchstaben bestehen, schwarz

auf verschiedenfarbigem Grunde. Ein Gebet hat die Form eines zweischneidigen Schwertes; es enthält Bitten zur Abwehr der Ungläubigen.

Die verschiedenen Gebete haben kurze Ueberschriften im Persischen; so ist auch einige Male eine längere Anweisung, wie die Gebete zu verrichten seien, im Persischen beigegeben. Und da die ganze Arbeit, sehr kunstvoll, auf Persische Kunst hinweist, ist die ganze Rolle zu den Persischen Schriftwerken zu rechnen.

/3688. Mo. 403.

Eine Gebetrolle, 5cm breit, 333cm lang, in einem Etui. Das Papier, gelb und dünn, ist auf stärkeres geklebt, um sich besser zu Das Anfangsstück der Rolle, etwa 12^{cm}, fehlt. In der Randleiste ringsum steht Sura 36, 5 bis Ende und 48, 1-25. In dem obersten länglichen Viereck (14cm) in 4 schmalen Streifen steht Sura 48, 25-29. In den 5 folgenden Vierecken, jedes mit einem grossen Kreise, stehen Qoranverse und Gebetsanrufe, mit Türkischen Ueberschriften. Gleichen Inhalts die folgenden 2 länglichen Vierecke, inwendig mit kleineren versehen. Dann ein gleiches Viereck, ohne ein inwendiges, Anrufungen Gottes und Sura 112-114. Alsdann ein Viereck, 20cm lang, in 146 kleine Quadrate getheilt, die Gottesnamen enthaltend, in der Regel auf weissem Felde. Ein ebensolches Viereck enthält die Beschreibung von Mohammeds Aeusserem (حلية ,سول الله). Dann eine eng beschriebene Fläche, 55cm lang, das letzte Drittel öfters durch Linien getheilt, enthält das Gebet معاء قدر. Darauf 6 concentrische Kreise, Anrufungen gegen Pest und Seuchen. Endlich schräglaufende rothe Linien, mit mangelhafter Ueberschrift; sie enthalten قص" البردة للبوصيري, im Ganzen 153 Verse. Als Besitzer der Rolle steht darunter: صاحب ومالك بنده احمد.

Schrift: Türkische Hand, klein, fein, zierlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1150/1737.

3689.

Sammlungen solcher Gebete sind von:

- جعفر بن محمد بن المعتز المستغفري النسفى (1 يناب الدعوات $^{482}/_{1040}$, u. d. T. بناب الدعوات
- الجمين بن على البيهقى (2) † 458/1066.
- 3) عمر بن محمد النسفى نجم الدين $+ \frac{587}{1142}$, u. d. T. دعوات المستغفرين
- على بن ابراهيم بن عبد الرحمن الغرناطي ابن النفرى (4 رسائل الابرار وذخائر اهل . This time الخطرة والايثار
- 5) عبد القادر الكيلانى † 561/1166 und der Com-عبد الغنى النابلسى النابلسى mentar dazu von كوكب المبانى وموكب المعانى . 1143/1780, u. d. T
- 6) عبد الكريم بن محمد بن منصور السمعاني ابو سعد الكريم بن محمد بن منصور النبوية
 ألدعوات النبوية
- 7) خلف بن عبد الملك بن مسعود أبن بُشْكُوَالَ (1 u. d.T. إلى الملك بن مسعود البن بُشْكُوالَ (1 المستعينيين بالله عند الخاجات والمهمّات الخ
- المبارك بن محمد الجزري ابو السعادات ابن الاثبر (8) المصلفي والمختار في الادعية والانكار .u.d.T و606/1209 +
- 9) القسطلاني القسطلاني (4 + احمد بن على القسطلاني الالهام الصادر عن الانعام الوافر
- 10) جمد بن احمد بن احمد الكلبي ابن جُزَي (10 u.d.T. الدعوات والاذكار المخرجة من محيد الاخبار
- 11) حمد بن علاء الدين حجّى الدمشقى (11 † 816/₁₄₁₈, u. d. T. جنة المتقى
- 12) كمد بن قطب الدين الازنيقى † 821/₁₄₁₈, u. d. T. منة الدعوات
- 13) يوسف بن عبد الرحمن بن الحسن التاذفي † 900/1495, u. d. T. مفاتيح الكنوز
- 14) حمد بن عبد الرحمن السخاوى † 902/1496,
 u. d. T. التوجّه للرب بدعوات الكرب
- 15) عبد الرحمن السيوطي (15 † عبد الرحمن السيوطي (15 ألكلم الطيّب و]القول المختار في الماثور من الدعوات والاذكار
- 16) حمد بن محمد بن ابي بكر القسطلانى († 928/1517, u. d. T. ك" الانوار في الادعية والانكار, nebst dem eigenen Auszug: لبوامع الانوار.

- 17) براهيم بن احمد بن الملا چلبى um 1020/1611, u. d. T. تنوير البصيرة وتعمير السريرة
- 18) عبد الرءوف بن تاج العارفين المناوى u. d. T. المطالب العلية في الانعية الزهية u. d. T. الانعية الناورة الاحاديث الماثورة
- um 1180/₁₇₆₆, كحمد بن ايوب النقشبندي الحنفى (19 u. d. T. لامع الانوار وكاشف الاسرار
- 20) وعلى بن موسى أبن الطاوس العلوي (20 منهج الدعوات ومبهج العنايات

21) احمد بن موسى بن نصر الله التخزرجي, u. d. T. المصطفى من ادعية المصطفى

Ohne Angabe der Verfasser:

- نخيرة المعاد في الادعية والاوراد (22
- ك" المنجيات والموبقات (23
- und von ابن بُنطُنلان von دعوات الاطباء (24 مختار ابن عبدون
- 25) ابو الفرج الاصفهاني von النجار ($^{856}/_{967}$

6. Herzensgebete (اذكار).

3690. Pm. 224.
10) f. 140^b – 149^a.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel und Verfasser: s. Anfang.

هذه اسهاء مقامات سلوك الطريق: Anfang الى الله تعالى الغوث الاعظم سلطان الاولياء سيدي السيد محيى الدين عبد القادر الكبلاني الذكر الاول للنفس الامارة لا اله الا الله اي لا معبود الا الله الذكر الثانى للنفس اللوامة الله الي لا موجود الا الله الخ

Anweisung zum Eddikr, von 'Abd elqādir elkīlānī † 561/1165. — Schluss: وعدد كل واحدة من هذه الى الشيخ رحّه خمسمائة الف الله ' تمت

F. 149^b—154 unter verschiedenen çüfischen Stücken f. 149^b ein Gebet des إبو الربيع المالقى; f. 151^a 4 verschiedene Arten von ذكر (zuerst: الذكر الاول الناسوتى النز); dasselbe Stück f. 152^b.

3691. Spr. 769.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Statt des Titels u. Verf. bloss: من كلامه, d. h. derselbe wie in 2),

اعلم ايها الطالب لطريق الهداية ان Anfang: طريقة الهداية من لوازم متابعة رسول الله صغم النخ

Sihāb eddīn essuhrawardī † 682/1284 handelt von çūfischem Standpunkte aus über das Gebet Eddikr als Mittel zur Gottseligkeit. والله ذو الفضل العظيم : Schluss f. 25 والله ذو الفضل العظيم وله رداء الله رداء الغفران واسمعة نداء الرضوان

3692. Lbg. 524.

1) f. 1-62.

199 Bl. 4to, 21 Z. (23×16; 16×10¹/₂^{cm}). — Zustand: gut (3ⁿ fleckig). — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband in einem Futteral. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ:

ك" في فضائل الاعمال

لصياء الدين ابي عبد الله محمد بن عبد الواحد ابن احمد بن عبد الرحمن المقدسي

قال الشيخ . . . ضياء الدين : Anfang f. 1b . . . المقدسي رحّه الحمد لله رب العالمين وصلى الله . . . أما بعد فهذا كتاب جمعته محذوف الاسانيد عزيته الي كتب الاثمة رحّم واذا كان في الصحيحين او احدهما لم اعزه الي غيره الخ

Gottesdienstliche Handlungen, besonders auch das Gebet und die Verdienstlichkeit des Eddikr, auf Grund von Traditionen, aber ohne deren Isnād, besprochen von Mohammed ben 'abd elwāhid ben ahmed elmoqaddesi dijā eddin, um 620/1228. — Schluss f.62°: الذي يتمرد الله واتبى ان يقول لا الله الله واتبى ان يقول لا الله الله أرواه ابن ماجة

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift (zu eigenem Gebrauch) von على بن أحمد السرياقوسي im J. 1272 Ramadān (1856). — HKh. IV 9114.

3693. We. 1775. 22) f. 113 $^{\circ}$ – 122 $^{\circ}$.

Format etc. und Schrift wie bei 21).

Auszug aus demselben Werk. Titelüberschrift: من كتاب فصايل الاعمال للامام
ابي عبد الله احمد بن عبد الواحد المقدسي
Der Verfasser heisst nicht Ahmed, sondern
Mohammed. (Vgl. auch No. 1570 Anfang.)

الحجد لله رب العالمين اللهم صل على سيدنا : Anfang الحجد وآله وسلم عن عثمان رق قال قال رسول الله صغم محمد وآله وسلم عن عثمان رق قال قال وسول الله صغم من توضّى فاحسن الوضوء خرجت خطاياه من جسده Schluss wie bei Lbg. 524, 1.

3694. Spr. 700.

139 Bl. 4¹⁰, 25 Z. (26³ 4 × 18¹/₂; 20 × 19^{cm}). — Zustand: lose Lagen und Blätter, unsauber, mit grossen Flecken. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Kattunrücken. — Titel f. 1ⁿ (zum Theil auf dem Goldgrunde eines schadhaften Frontispices):

كتاب حلية الابرار وشعار الاخيار في تلخيص الدعوات والاذهار المستحبّة في الليل والنهار،

تصنيف الشيخ . . . محيى الدين ابي زَدِياء : Vorf. f. la: يحيى المافعي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي المركبي المركبي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي المركبي الشافعي الشافعي الشافعي الشافعي المركبي الشافعي المركبي المركبي الشافعي المركبي المركبي الشافعي المركبي
الحد للد الواحد القهّار العزيز الغقّار: Anfang f.1 الحدد القهّار العزيز الحكيم فاذكروني . . . أما بعد فقد قال الله العظيم العزيز الحكيم فاذكروني اذكركم وقال تعالى وما خلقت الجن والانس اللّ ليعبدون الن

Jahjā ben seref (eddtn) ennawāwī † 676/1277 (No. 614, 1476) giebt in diesem Werk, welches er im J. 666 Ramaḍān (1268) begonnen und im J. 667 Moharram (1268) beendigt hat, eine Anweisung zum Gebete in den verschiedenen Tageszeiten und Lebenslagen. Die Werke dieser Art, zahlreich genug, seien meist durch die Anführungen der Gewährsmänner zu langweilig und litten auch an Wiederholungen, sagt er in der Vorrede; er wolle sich daher kürzer fassen und in den Anführungen beschränken, dafür aber wolle er mehr die (ächten) Traditionen berücksichtigen, und aus

ihnen, dem Recht und der Moral allerlei Erbauliches beibringen, und zwar in verständlicher Redeweise. In Bezug auf die Traditionen wolle er sie fast nur anführen, aus den 5 Hauptsammlungen, und zwar meistens nur die sicheren und ächten derselben. — Dem Werke schickt der Verfasser einige einleitende Abschnitte vorauf, zuerst: f. 2^a الأعمال الطاهرات والخفيات في الأعمال الطاهرات والخفيات في جميع الأعمال الطاهرات والخفيات في جميع الأعمال الطاهرات والخفيات في جميع الأعمال الطاهرات والخفيات أنصل في المناهرات والخفيات في جميع الأعمال الطاهرات والخفيات أنصل عبد المناهدات أنصل المناهدات أنه في المناهدات المناهدات المناهدات والمناهدات المناهدات المناهدات المناهدات المناهدات والمناهدات المناهدات
باب النهى عن صمت يوم الى الليل 136°

Schliesslich fügt er noch 30 Traditionen (التي عليها مدار الاسلام) hinzu.

ليس لاهل الشام حديث : Schluss f. 139^a من هذا اشرف من هذا أخر ما قصدته من هذا الكتاب وقد من الله الكريم فيه بما هو له اهل . . . كلما ذكره الذاكرون وغفل عن ذكره الغافلون وعلى ساير النبيين وآل كلهم وسائر الصالحين

Schrift: ziemlich klein, oft blass, gefällig, deutlich, vocallos, Gelehrtenhand. Ueberschriften roth. — F. 60. 61. 66. 67 von moderner Hand ergänzt, schlechte Schrift. — Collationirt. — Abschrift vom J. 742, Rabi'l (1341) von احمد بن مبارك بن سالم الخليلي

HKh. III 4620; I 365.

3695.

Dasselbe Werk enthalten in:

1) Lbg. 172.

211 Bl. 4¹⁰, 13 Z. (29¹ 2×21; 22¹ 2×16-17^{cm}). — Zustand: Anfangs wasserfleckig, dann besonders so im Rücken; im Ganzen ziemlich unsauber, auch bisweilen am Rande ausgebessert, besonders Blatt 10 ff. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel f. 10⁴:

الدعوات والاذكار المستحبّة في الليل واالنهار

Schrift: ziemlich gross, weit, schön, stattlich, vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 718 Sa'bān (1318) von حمد بن أيوب. — Collationirt nach einer mit dem Original collationirten Handschrift im J. 719 Sawwāl (1319).

Ein ausführliches Inhaltsverzeichniss von ganz neuer Hand steht f. 1^b-9 in (je 7×5) Quadraten.

F. 211 * steht das Gedicht des السهيلى المنابخ. [يا من يري الخ

2) We. 1596.

212 Bl. 4°, 23 Z. (25×17¹2; 18¹2×12cm). — Zustand: lose Blätter und Lagen; im Ganzen unsauber, auch fleckig; etwas wurmstichig. Bl. 1 ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: schadhafter Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel f. 1° bloss: كتاب الاذكار. Verfasser ganz kurz.

Schrift: gross, kräftig, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos, auch oft ohne diakritische Punkte. Ueberschriften hervorstechend gross. Bl. 52-56 ergänzt in ganz neuer Zeit, etwas rundliche, vocallose, deutliche Schrift. — Abschrift c. ⁷³⁰, 1330.

Auf der Rückseite des Vorblattes steht ein Lob dieses Werkes.

Arabische Foliirung. Bl. 57 ist ungezählt geblieben.

3) We. 1597.

130 Bl. 4°, 23 Z. (25 × 18¹,2; 20-20¹,2 × 15°m). — Zustand: einzelne Blätter und Lagen; unsauber und besonders am Ende schmutzig: fleckig, besonders f. 12-31, und wurmstichig, öfters ausgebessert, besonders am Rande. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: guter Pappdeckel mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1° von späterer Hand:

Schrift: ziemlich gross, gedrängt, fast vocallos, öfters fehlen diakritische Zeichen, im Ganzen deutlich. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift v. J. ⁷⁵⁰/₁₃₄₉. Collationirt.

4) We. 1555, 1, f. 1-199.

205 Bl. 4°, 23 Z. (25×17¹/2; 18¹/2-19¹/2×12-13°m). Zustand: lose Blätter und Lagen; im Ganzen unsauber, an vielen Stellen, besonders zu Anfang und f. 137-156, fleckig. F. 1ª am Rande und sonst viel beklebt. F. 2ª am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1ª:

Schrift: gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, etwas vocalisirt, Ueberschriften roth, von 174 an schwarz und hervorstechend gross. — Abschrift im J. 785 Ragab (1383) von المشرف بن أبي المجدد السلمي العطار († 786 1384). — F. 19b, 22b, 35b, 116a sind leer gelassen, ohne dass etwas fehlt. — Collationirt.

5) Lbg. 88.

241 Bl. 8°0, 18-21 Z. (17°3 4×12; 12-12°12×7°m). Zustand: fleckig, besonders am unteren und zu Ende am ganzen Rande; ziemlich wurmstichig: stellenweise am Rande ausgebessert. Bl. 11 schadhaft. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 5° ausführlich wie bei Spr. 700 (aber شعار statt). — Am Schluss sind die letzten Sätze etwas verkürzt.

Schrift: nicht ganz gleichmässig, meistens klein, gut, vocallos (nur zu Anfang etwas vocalisirt), oft ohne diskritische Punkte. Ueberschriften roth, zum Theil (in der Mitte der Handschrift) Platz dafür gelassen. — Abschrift von شهاب الاسلام نبن جمال الدين بن حاجى الطبيعين im J. 839 Sawwāl (1436).

Auf den Vorblättern f. 1—4 und auf 239^b bis 241 stehen hauptsächlich allerlei Traditionen, bes. Stücke aus dem Commentar zu شبعة الاسلام.

6) Lbg. 400.

193 Bl. 8°°, 19 Z. (17¹, × 9³/4; 12-13 × 6°m). -- Z ustand: am oberen und noch mehr am unteren Rand wasserfleckig, besonders zu Anfang, wodurch der Text zum Theil beschädigt ist; auch an einigen Stellen ausgebesserst. -- Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. -- Einband: rother Corduanband mit Klappe. -- Titel f. 1°b: ' دُ الْالْدُكَارُ "٤٠ (Verfasser ganz kurz). -- Schliesst hier mit dem لي الليل الليل الليل النهي عن صمت يوم الي الليل الليل النهي عن صمت يوم الي الليل الليل فيذا أخر ما قصدته من هذا الكتاب Die Traditionen sind hier also nicht hinzugefügt.

Schrift: klein, fein, gut, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth, auch grün, Ueberschriften meistens grün. — Abschrift vom J. 1190 Çafar (1776).

Ein Lobvers-Distichon f. 1ª.

Einen Commentar dazu hat verfasst بالكي التبيزي الكري التبيزي بالكي التبيزي الكروبية المريزي الأردبية الفتوحات الربانية على الاذكار النواوية und einen الفتوحات الربانية على الاذكار النواوية المعيل بن احمد بن محمد البدري الاردبية المطلوب وغاية المطلوب المسين الترملي المرافق المسين الترملي الكروبية المطلوب أدكار الاذكار الاذكار الاذكار الاذكار الذكار الدين السيوطي المدين السيوطي المدين النوار الذكار
Glossen zu dem Grundwerke sind von على بن محمد الدمشقى أبن طولون † 953/₁₅₄₆, u. d. T. اتحاف الاخيار في نكت الاذكار

3696. We. 1681.

81 Bl. 4°, 19 Z. (22×16; 15×10¹/2-11°m). — Zustand: ziemlich gut; Bl. 1-20 wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1° und in der Unterschrift:

٤٠ مفتاح الفلاح ومصباح الارواح تاج الحين ابن عطاء الله ٢٠٠٤ ٤٠١٠

الحمد لله فاتح اقفال القلوب : Anfang f. 1b الفلاح بذكره . . . وبعد فان ذكر الله تعالى مفتاح الفلاح ومصباح الارواح بفصل الله الكريم الفتاح المن

Ahmed ben mohammed ben 'abd elkerim eliskenderi tāģ eddīn abū 'lfaḍl ibn aṭā allāh † ⁷⁰⁹/₁₃₀₉ behandelt in diesem Werke das Dikr, auf Wunsch eines Freundes, weil er kein erschöpfendes Werk darüber kennt. — Es ist eingetheilt in 2

f. 2° zerfällt in Vorwort und ungezählte Abschnitte und Kapitel.

في ماهية الذكر وبيانه أد.2° المقدمة أد فصل وما من ذكر الا وله نتيجة تخصّه أد فصل الذكر نار لا تبقى ولا تذر أد فصل الذكر نار لا تبقى ولا تذر أد فصل ورزق الظاهر الحركات الاجسام ورزق ألباطن الحركات القلوب الخ

باب فى فوايد انكار مما يستعلم المريد الساير "darin Besprechung der Namen Gottes).

23° باب فى اختيار الذكر u. s. w.

ق شرح الاذكار f. 45° قسم .2 قسم .2 قسم .2 أقسم .2 (in mehreren Abschnitten u. Schlusswort). فصل في مباحث تتعلق بكلمة لا اله الا الله 45° قصل في اقامة الدليل على انه واحد لا شريك له 50° u. s. w.

خاتمة الكتاب وهي فيما ورد من الادكار في احوال 67⁶ اوقات في الليل والنهار

والفزع الاكبر ويلقانى قبل : Schluss f. 80° اردنا ان الانبياء والاولياء اجمعين وهذا آخر ما اردنا ان نورد في هذا الكتاب . . . فاخيير الكلام ما قل ودل ولم يبطول فيمل والحمد لله رب العالمين

Schrift: gross, krāftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. Am Rande bisweilen (lāngere) Bemerkungen u. Verbesserungen. F. 11 ergānzt. — Collationirt. — Abschrift im J. 1170 Moh. (1756) von محمد بن عبد الله بن احمد بن عبد الله بن الحاوتي الدمشقي الخاوتي الدمشقي الخاوتي الدمشقي الخاوتي الدمشقي الخارك. الله. VI 12589.

F. 1^a enthält Lobsprüche auf dies Werk. — F. 81^a ein kurzes Gebet (استغفار).

/ 3697. We. 1864.

57 Bl. 8°°, 11 Z. $(17^{1}/_{2} \times 12^{1}/_{3}; 12^{1}/_{2} \times 8^{cm})$. — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1°:

In diesem Titel sind die Worte الكلم الطيب und ebenso der Name des Verfassers anstatt einiger ausradirten Worte gesetzt. Ebenso hat im Anfang ein Ausradiren des Namens des Verfassers stattgefunden, so dass daselbst jetzt ebenfalls der Name des ابن تيمية steht. [Die Bemerkungen f. 1° zur Seite: الصحيح من steht. [Die Bemerkungen f. 1° zur Seite: المناف هذا الكتاب رحّه فنامس الله من طمسه und auf der Innenseite des Vorderdeckels: كتاب جوامع الكلم الطيب والعبل الصالح جمع العالم...ابي sind von neuerer Hand und ohne Belang.] Allerdings hat Ahmed ben 'abd elhalım ibn teimajja elharranı taqı eddin † 728/1328 ein Werk u. d. T.

verfasst; allein die Ausradirungen legen doch den Verdacht zu nahe, dass hier der Name eines anderen Verfassers gestanden habe. Nun ist ein ebenso betiteltes Buch verfasst von المنافي المنا

Dies ist die ganze Vorbemerkung. Dann folgen unmittelbar einzelne Aussprüche des Qorān und auch einzelne Traditionen, welche vom stillen Gebet (¿¿¿) und von guten Werken handeln, ohne eine besondere Ueberschrift.

Inhalt des Werkes ist zunächst Auskunft über das Beten zu verschiedenen Zeiten und in besonderen Lagen, dann aber Anleitung, wie man sich unter den und den Umständen auf Grund des Qoran und der Traditionen zu verhalten habe. Es zerfällt in viele ungezählte Abschnitte; zuerst:

فصل فى الصحيحين عن ابي هريرة ان رسول الله صعّم "6.3 قال من قال لا اله الا الله وحده لا شريك له المخ فصل فى ذكر الله تعالى طرفى النهار "6 u. s. w. فصل فيما يقال عند المنام "9 فصل فى الكرب والحزن والهم "29 ; فصل فى الاستخارة "31 فصل فى السلطان "31 فصل فى الرقا "35 فصل فى الستسقاء "37 فسل فى الستسقاء "37 فصل فى الستسقاء "37 فسل فى الستسقا

 40° نصل في السفر 41° ; فصل في الصوم والافطار u.s.w. فصل في الحمّام 50° ; فصل في الحمّام 50° ; فصل في الحمّام والطبرة

Dieser letzte kurze Abschnitt in 2 Zeilen beschliesst das Werk. Er lautet f.57*: قي ابني هريرة عن المحلم يدخله مرفوعاً وموقوقاً وهو اشبه قال نعم البيت الحمام يدخله المسلم اذا دخله سال الله الجنة واستعان بالله من النار' تم كتاب جوامع انكلم الطيب والحمد لله النخ

Schrift: klein, hübsch, gleichmässig, vocalisirt. Das Stichwort فصل roth. — Abschrift im J. أومان عند عند بن شروه الهشتكي كمد بن صلح بن شروه الهشتكي

F. la hat sich der Besitzer des Buches im J. 753,1352 eingeschrieben: er hiess على بن محمود بن عمر بن جعبى بن محمود بن عمر بين عمر بين المحمود بن عمر بين المحمود بن عمر بين المحمود المدانة
3698. We. 1598.

138 Bl. 8°, 15 Z. (18 × 13: 13 × 9^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig, besonders zu Anfang: Bl. 2 ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: schwarzbrauner Lederband. — Titel f. 2^a:

كتاب تحفة الابرار الجامعة لما في الاذكار ' عبد الله ابو بكر بن على بن عبد الله :Verfasser الموصلي الشيباني الشانعي الصوفي

الحمد لله الذي من ذكره : Anfang f. 2b: ما بعد مخلصا ذكره سجانه فرحت تجارته . . . أما بعد فاني كنت رايت الشيخ الامام . . . محيى الدين النواوي رحمه في منامي الخ

Abū bekr ben 'alī eśśeibānī † 797/1394 (No. 1814) erzählt, dass ihm Ennawāwī im Traum erschienen und freundlich mit ihm geredet habe; wodurch seine Vorliebe für dessen Werk, öön noch gewachsen sei. Auf Wunsch von Schülern, denen das Original zu lang gewesen, habe er sich mit Widerstreben zu einer Abkürzung desselben entschlossen; denn es sei Schade, auch nur das Geringste davon fortzulassen.

Er schickt dem Werke vor auf eine Betrachtung, f.5b—12, die von Einigen dem Mohammed, von Anderen einem frommen Gelehrten zugeschrieben wird; das Stück beginnt: الله انى احب لكم ان تكون لكم خصال اهل الخير الخ

Dann beginnt der Auszug selbst f. 12^b so: فصل ينبّه على حسن النيّة للمطالع أو المتعلم والعامل النخ

ادخل عظیم جرمی فی عظیم : Schluss f. 93b عفوك يا ارحم الراحمين . . . ولا نطق خير لما كان اهل الجاهلية من نسكهم الصمات، والحمد للم المن

Schrift: zieml. gross, weit, gut, gleichmässig, fast vocallos. In der ersten Hälfte des Werkes ist die Conjunction > fast immer roth nachgemalt. - Abschrift von einem seiner نور الدين محمد بن عثمان الشافعي الصوفي Schüler zu eigenem Gebrauche, im J. S14 Çafar (1411) in Damaskus. - Collationirt von dem Enkel des Verfassers, dem محمد ابو الفضل سبط الموصلي

Nach f. 14 fehlen 2 Blätter. Bl. 94 leer. HKh. II 2527 (etwas abweichend).

Spr. 835, 2, f. 16b-22a enthält die erwähnte Betrachtung (f. 5b ff.) und den Schluss des Werkes. Titel fehlt.

3699. We. 1566. 1) f. 1 - 42a.

46 Bl. 8vo, 19 Z. $(20^{2})_{3} \times 12$; $14 \times 6^{3})_{4} - 7^{cm}$). — Zustand: lose Lagen und Blätter im Deckel; fleckig. -Papier: gelb, glatt, dünn. - Einband: brauner Lederdeckel. - Titel und Verfasser f. 1":

رسالة الانوار في فضائل الاذكار لمحمد بن احمد الجزري

الحمد لله الذي لا ينسى من : Anfang f. 16 فصله العميم من ذدره ولا يصبع اجر من امتثل ما امره . . . أما بعد فإن خير الحديث كتاب الله وخير الهدى هدى سيدنا تحمد . . . هذا وقد رتبت ما الفت على مقدمة وبابين جعتوى على اقسام وفصول وخاتمة ' الباب الأول من القسم الأول في حدّ الذير وبيان، اعلم انه ما می شیء '

So weit geht das erste Blatt, welches sowohl der Titel als der ganze Anfang -- von der Hand des oft erwähnten Fälschers herrührt. Dies alles ist unrichtig. Es handelt sich hier aber allerdings hauptsächlich um die Gebete, welche الاذكا, genannt werden, und schliesslich um Aufzählung der Namen Gottes und deren Erklärung.

Diese Abhandlung ist, nach der im Anfang خاتمةً في الاستشفاء بالدعاء والاسترقاء كو قسم gegebenen Auskunft, in Vorwort, 2 Kapitel und | 11 in 3

Schlusswort getheilt; sie beginnt aber sofort mit dem 1. Kapitel, ohne ein Vorwort. 2. Kapitel beginnt f. 16b, aber die Zahl ist geändert, es scheint السادس (statt الثاني) gestanden zu haben. In diesem Falle würden vor f. 2 nicht 1 oder 2 Blätter, sondern eine grosse Menge fehlen. Das verheissene Schlusswort ist hier auch nicht vorhanden. Endlich heisst der berühmte Schriftsteller, dem dies Werk hat untergeschoben werden sollen, nicht Mohammed ben ahmed, sondern Moh. ben moh. ben moh. (ibn) elgezeri. In der (richtigen) Unterschrift nennt sich als Verfasser ver- احمد بن فهد (was für احمد بن فهل schrieben sein muss) und sagt, er habe die Unreinschrift im J. 801 Gom. I (1399) voll-Die Familie Fahd war zahlreich an Gelehrten; ein gleichnamiger starb im J. 627/1230. $Um^{800}/_{1397}$ herum habe ich allerdings keinen derselben mit dem Namen Ahmed gefunden.

Die Abhandlung ist ausser in Kapitel noch in viele ungezählte Abschnitte getheilt.

Der vorhandene Text beginnt f. 2ⁿ, 1 so: شيء الأولم حدّ ينتهي اليم الا الذكر فليس لم حدّ ينتهى اليه فرض الله الفرايض المخ

Diese Worte gehören zu dem 6. Punkte von den 17, die in diesem Abschnitte über das الذي behandelt werden.

فصل ويستحب الذكر في كل وقت ولا يكره في "4 حال مه الاحوال، روى الحلبي فصل ولا ينبغى أن يخلو للانسان مجلس عن 54 ذكر الله ويقوم منه بغير ذكر

فصل وينقسم الذكر اصنافا فمنه التحميك . . . ومنه 6ª التهليل . . . ومنه التسبيح . . . ومنه التسبيح والتحميد . . . ومنه اشهد أن لا اله الا الله . . . ومند كلمات الخمس [.h.] سجان الله والحد لله ولا اله الا الله والله اكبه ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم] . . . ومنه التسبيحات الاربع

فى تلاوة القرآن وهو قسم من اقسام : 16b باب (؟) باب (؟) الذكر وقايم مقام الذكر والدعاء فى كل ما اشتملا عليه والحسب والترغيب واستجلاب المنافع ودفع المضار (in 14 Punkten).

فصل وينبغي للانسان ان لا ينام حتى يقرأ شيئًا 18° فصل وينبغي للانسان ان لا ينام حتى القرآن u. s. w.

قصل وقد احببت ان اختم هذه الرسالة بذكر "31" كلوسالة بذكر "Zuerst werden die Namen Gottes einzeln aufgezählt, dann folgt die Erklärung der einzelnen, der Reihe nach: الواحد الاحد السمان يشتملهما نفى الابعاض عنهما والاجزاء والفرق بينهما من وجوة النج

وهو دعاء اهل البيت المعمور : Schluss f. 41b حوله اذا كانوا يطوفون به وليبكن هذا آخر ما نمليه في هذه الرسالة ونسال الله ستحانه أن يجعلنا من أول المنتفعين بها . . . ما اختلف الصباح والمساء واعتقب الظلام والصياء والحمد لله الخ

3700. Lbg. 471. 1) f. 1-10.

283 Bl. 8vo, 23 Z. (18³/₄×12; 14¹/₂×6^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt; er ist etwa:

ر" في الصلاة على النبي عم لمحمد بن محمد الاجزري

قال الجوري في شرحه للتحصن : Anfang f. 1b الحصين قلت وحيث انتهى القول الي الصلوة على النبي صعّم فلا باس ببسط الكلام في ذلك الخ

Es ist der Schluss des Commentars, welchen Ibn elgezert † 833/1429 zu seinem Werke مفتاح الحصن الحصين الحصين الحصين unter dem Titel مفتاح الحصن الحصين gemacht hatte; s. bei We. 1793, 8. Er handelt hier ausführlich über das Gebet für Mohammed, und zwar in 2 Theilen; erstens: wann es angebracht sei — in 45 Fällen — und zweitens: über die guten Folgen desselben — in 40 Fällen. HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

ان اتال شفاعة من المصلفى هذا الذي : Schluss f.10 ان اتال شفاعة من المصلفى هذا الذي يقيني ان ذاك يقيني ا

Das Werk schliesst so mit 4 Versen, die aber metrisch nicht ganz correct sind.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos. — Abschrift c. 1100, 1688.

3701. Lbg. 293.

344 Bl. 4to, 17 Z. (27²/₃ × 16¹/₂: 20¹/₂ × 10¹/₄c^m). — Zustand: im Ganzen gut, doch am Ende wasserfleckig am oberen Rande. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ von späterer Hand:

شرج الحصن الحصين للملا على قاري

Ueber den Titel s. unten; der Verf. ausführlicher im Anfang.

الحمد لله الذي جعل ذئرة حصنا : Anfang f. 1b بعد حصينا من كل باب . . . أما بعد فيقول . . على بن سلطان محمد الهروى . . . أن هذا شرح متوسط غير مخل ولا ممل للطالبين على نتاب الحصن الحصين المخ

Gemischter Commentar zu dem 2" كومن الحصن الحصن الحربي الشافعي des حمد بن محمد الجزري الشافعي, den der Verfasser 'All ben sultan mohammed elherew المراقعة
الحرز التمين للحصن الحصين

Das Grundwerk, von dessen Inhalt und Verfasser das bei We. 1793, 8 (dem Auszuge) Beigebrachte gilt, beginnt: كلف من من الله من الله على الله وهيم وسلم قال النفقيس النفعيف من حمد الله الذي القضا والصلوة والسلام على محمد الله الذي القضا والصلوة والسلام على محمد وعلى آله من فإن هذا الحصن الحصين من كلام سيد المرسلين وسلاح من خزانة النبييين المن فقد حل ما لا يرفعه غيرك على الرحم الراحمين فقد حل ما لا يرفعه غيرك على الرحم الراحمين لا ولا يدفعه اللهم افرح عنا يا كريم يا ارحم الراحمين Dann kommt noch eine Nachschrift, worin der Verfasser sagt, er sei mit der Abfassung fertig geworden im J. 791 Ďū'lhigge (1389).

 وتوكلت على الله اي في بدايتي : Schluss f. 344b ونهايتي وهو حسبي اي كافي في جميع اموري ونعم الوكيل اي الموكول اليه الامر وقد اجزت اولادي . . . روايته اي رواية كتاب الحصن عني مع جميع ما يجوز لي روايته اي من سائر مصنفات في علمي القران والحديث وكذا اجزت اعمل عصري . . . والتحمد لله . . . وصلواته وفي نسخة على سيد الخلق وفي نسخة واشرفهم محمد وفي نسخة على سيد الخلق وفي نسخة واشرفهم محمد وعلى الم وصحبه وسلامه اي وسلام الله تعالي كذلك عليه وعليهم اجمعين ابدا دائما سرمدا الي يوم الدين والحمد لله الني والدين والحمد لله الني

Schrift: Persische Hand, gross, dick, gleichmässig, ziemlich gut. Grundtext roth oder roth überstrichen. — Abschrift im J. 1231 Gom. I (1816). — HKh. III 4529.

/ 3702. We. 1793.

Format etc. und Schrift (c. 11-15 Z., vocalisirt) wie bei 1) (Text: 13×8-9^{cm}). — Titelüberschrift f. 58ⁿ:

هذا الحصن الحصين والدرع المتين

Dies ist nicht richtig; der Titel ist vielmehr:

عدة الحصن الحصين

So steht in der Unterschrift (nicht aber in der Vorrede) und auch bei HKh. III 4529; IV 8081. — Verfassers. Anfang.

قال الفقير المستضعف : Anfang f. 58*. والمستضعف المجزري . . . محمد المجزري . . . التحمد لله الذي جعل ذكرة عدّة من الحصن الحصين وصلوته وسلامه على سيد الخلف . . . وبعد فانه لما كان كتابي الحصن الحصين من كلام سيد المرسلين مما لم اسبق الي مثله من المتقدمين الخ

Auszug des Verfassers Mohammed ben mohammed (ibn) elgezerī † 833/1429 (No. 1084) aus seinem Werke ألحصن الحصين, welches Anweisung zu Gebeten und Anrufungen Gottes in den verschiedenen Lebenslagen, zu verschiedenen Zeiten, enthält.

Dies Werk zerfällt in 10 Kapitel, deren Uebersicht f. 59 ff.; die vom Verfasser benutzten Werke sind mit Siglen bezeichnet, deren Uebersicht f. 60. Der Verfasser ertheilt seinem Werke selbst grosses Lob. في فصل الذكر والدعاء والصلوة علي 61° باب.1 النبي صعم وآداب ذلك

فى اوقات الاجابة واحوالها واماكنها ومن 47° باب. 2 يستجاب له وفيما يستجاب واسم الله الاعظم واسمائه الحسنى وعلامة الاستجابة والحمد عليها (das Verzeichniss der Gottesnamen f.70°).

فيما يقال في الصباح والمساء والليل 71° باب. 3 والنهار خصوصا وعموما واحوال النوم واليقظة٬

فيما يتعلق بالطُهر والمسجد والانان 82ª باب.4 والصلوة الراتبة وصلوات منصوصات

فى ذكرٍ ورد فصلُه ولم يخصّ وقتا من ' وقات الله 113 باب. 9 فى ادعية حجس عنه صعّم مطلقات غير مقيّدات 124 باب. 10

كما ورد فى الخبر اللهم اتا : Schluss f. 132* نسالك العافية فى الدنيا والآخرة وليكن ذلك آخر ما نورده من عدّة الحصن الحصين . . . وصلى الله على اشرف الخلق سيدنا محمد وآله وهجمه اجمعين المرف

Abschrift im J. 1249/1833. — Arabische Foliirung; auf f. 104 folgt noch 104^A.

F. 132^b—138 enthält u. A. theils Gebete, theils auf Gebet Bezügliches, 133^b etwas über عاجوج وماجوج; 135^{a.b} Anweisung, aus der Anzahl der Schritte (je nach dem Monat) die Tageszeit durch den Schatten zu bestimmen.

. 3703.

Dasselbe Werk in:

1) We. 1677, 1, f. 1-58b.

99 Bl. 8vo, 15 Z. (15 × 10: 9¹/₂ × 6¹/₂c^m). — Zustand: lose Lagen, unsauber, auch wasserfleckig, besonders gegen Ende. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: schwarzbrauner Lederdeckel.

Titel fehlt. Verfasser steht im Anfang. Schluss f. 56 b mit den Worten: اخر ما نعدة إلى الحصين الحصين تم الحصين الحصين تم الحال الحصين الحصين تم الحصين الحصين الحصين تم Die Uebersicht der angewandten Siglen fehlt. Es fehlen nach f. 8 2 Bl., nach f. 38 18 Bl. Auf den Schluss des Werkes folgt hier f. 56b, 4 bis f. 58b, 2 ein Lob auf die Vortrefflichkeit des Werkes.

Schrift: klein, mit dickem Grundstrich, nicht undeutlich, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Siglen roth. — Abschrift c. 1100 1688.

2) Mo. 334.

148 Bl. kl. Queer-16mo, 9 Z. (8³/₄ × 11; 6¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: lose Blätter; in der oberen Hälfte wasser-fleckig; zu Anfang und am Ende überhaupt fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: die Blätter liegen in einem braunen Lederdeckel mit Klappe; dieser steckt in einem braunen Lederfutteral, woran Riemen zum Umhängen als Tasche befestigt sind.

Titel fehlt. Nach einer vom Verfasser voraufgeschickten Empfehlung des Werkes und Verzeichniss der Siglen beginnt dasselbe f. 7^a, 5 so wie bei We. 1793, 8; der Schluss wie dort.

Schrift: magrebitisch, ziemlich gross, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift von عبد الرحمن بن الحسن بن يجيبي um المراكزة المراكز

3) Mo. 240, 12, f. 135^b — 235. Format etc. u. Schrift wie bei 2.

Titel fehlt, steht aber f. 139^a in Goldschrift. Der Name des Verfassers steht mit Goldschrift auf blauem Grunde mit weissen Blättern in einem reich verzierten Viereck. Nach der Vorbemerkung, wie bei Mo. 334, und nach Aufführung der Siglen in einem Viereck von 4×7 Feldern, folgt f. 140^a der Anfang des Werkes wie bei We. 1793, 8. Schluss ebenso.

Gegen Ende folgen die Blätter so: 218. 220. 219. 222. 221. 223 ff. — Die Ueberschriften der Kapitel sind in Goldschrift, die der einzelnen Abschnitte verschiedenfarbig (grün oder blau oder roth). Das Ganze wird abgeschlossen f. 236a durch ein verziertes Viereck mit geschmackvollen Arabesken. — Nach f. 1a ist die Handschrift von موسى بن محمد بن عبد الله بن اسماعيل der Prophetenkapelle zum Heil seiner Seele vermacht im J. 1213 Gom. I (1798).

3704. Lbg. 395. 2) f. 9⁶-18.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er steht aber f. 1^a von späterer Hand (unter dem Verzeichniss der in diesem Sammelbande enthaltenen Schriften):

رسالة في مواضع الصلاة على النبي صغم وفوايدها Verfasser ebenfalls nach f. 1*:

الشيخ سليمان

الحد لوليد والصلوة على نبيه وبعد فهذه : Anfang f.9b المخد لوليد والصلوة على النبي مقم وفوايدها الخ

Aufzählung der Fälle, wann der Gläubige für den Propheten zu beten hat und Aufzählung der Folgen, die diese Gebete für ihn bei Gott haben. Die Zahl der Fälle und der Folgen ist je 40. Das Ganze ist Auszug aus dem المحصين, mit Berücksichtigung der Lehransicht des Abū hanife.

وبارک علی : *Schluss mit einem Gebet f.18 محمد وعلی آل محمد کما باردت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انک حمید مجید' تمت

Mq. 116, f. 56—84. Anfang einer Türkischen Uebersetzung des الحصن الحصين, betitelt: الحصن الحصين في منهي الدين.

3705. We. 1554.

161 Bl. 4°c, c. 26-29 Z. (27¹/2×18; 22¹/2-23×14°m). Zustand: im Anfang stark fleckig und unsauber, weiterhin weniger. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1°a:

رً" تهذيب الأذكار لابي العباس شهاب الدين احمد بن الحسين بن ارسلان الرملي المقدسي الشافعي القادري

الحد لله الرحيم الغفار الكريم الستار :Anfang f.1 المريم الها الكريم با ايها ... أما بعد فقد قال الله العظيم في محكم كتابه الكريم با ايها الذين امنوا انكروا الله ذكرا كثيرا وسجوه بكرة واصيلا الخ

Das Dikr ist ein Gott wohlgefälliges Werk. Ueber laute u. stille Gebete haben eine Menge Schriftsteller Werke verfasst, unter denen das inhaltreichste das des Ennawāwī ist, betitelt ist, betitelt (Spr. 700; der Titel etwas abweichend). Nachdem aber Ahmed ben elhosein erramlī ibn (arslan oder) raslān المؤمن في اللحاء المؤمن في اللحاء (No. 1822) das Werk سلاح المؤمن في اللحاء ألاعاء المؤمن في اللحاء تحمد بن محمد بن علي بن همام des ألحين محمد بن محمد بن عمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن حمد بن محمد بن حمد بن حمد المقسل واللحاء المهاب الدين ابو محمود احمد بن محمد المقسي الدين ابو محمود احمد بن محمد المقسي الدين ابو محمود احمد بن محمد المقسي أمام 1865/1864, worin das Werk des Ennawāwī

und das des Ibn humām verschmolzen ist, und auch einige besondere Notizen vorkommen: beschloss derselbe, alle diese Werke in ein einziges Buch über stille Gebete zu verschmelzen, auch noch das كا عمل اليوم والليل des ابن الستى † 364/974, soweit es von den Anderen nicht schon benutzt war, und das مختصر الدعوات des أبو بكر احمد بن الحسين البيهقي † 458/1066 zu jenen hinzu zu benutzen. Die Traditionen, die er beibringen wird, gehören meistens zu den ächten (محيم) oder doch zu den schönen رحسى) oder er wird für sie einen anerkannten Hafit anführen, auch manche schwierige Wörter, die Eigennamen u. s. w. darin erklären. — Er befolgt dieselbe Eintheilung wie Ennawawi, hat Auf das (bei also dieselben Ueberschriften. Ennawāwi letzte Kapitel, s. Spr. 700, f. 136ⁿ) (f. 160b), باب النهي عن صمت يوم الي الليل lässt er noch folgen f. 161": باب سؤال من und هو اجل منه واكبير من اب وشييخ ومعلم باب الاستغفار لمن طلب منه الاستغفار او الوعد بالاستغفار في مظان الاجابة أو لمن أرسل يطلب الاستغفار والرسول أيضا Dafür aber lässt er die 30 Traditionen fort, mit denen Ennawawi sein Werk schliesst.

يعنى المحوة الاولي لابي :Schluss f. 161a المولى عامر المُرْسِل والثانية لابي موسي الاشعري الرسول والله تعالى اعلم جز الكتاب الخ

Schrift: gross, rundlich, gedrängt, flüchtig, ungleich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von يوسف بن محمد الكناوي المقري im J. 853 Gom. II (1449). — Bei der arabischen Foliirung ist f. 66 übersprungen. — HKh. III 4620.

F. 161^b enthält in sehr kleiner Schrift ein Stück aus ابن الجوزي des المنهل العذب.

3706. Lbg. 705.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f.91*: كَ الْهَدِيةُ الْسُوقِيةُ فَي تُوحِيدُ وَبِّ الْبُرِيةُ الْحِدْدِ بِن محمد الْكَرَكِي ابو العباس بن عمد الْكركي ابو العباس بن الموقى المرقاني الصوفى خير الدين ابي الحسن الشافعي البرهاني الصوفى (Ausführlicher im Anfang).

حمدا لله والصلاة والسلام : Anfang f. 91b على رسول الله ... فيقول ... أحمد جلال الدين البن محمد بن عبد الله بن جبريل الكركى الشافعي البرهاني الصوفي ... قال شخنا ... محمد بن احمد المعروف بابن اخت سيدي مدين ... قال جبريل الخرمآباذي جب رعاية اصل في الذكر النخ

Das Dikr hat erst dann seine rechte Kraft, wenn man es von einem richtigen Lehrer erhalten hat, dessen lehrende Vorgänger in ununterbrochener Folge bis auf Mohammed selbst sich zurückführen lassen. So giebt denn Ahmed ben mohammed ben ahmed elkereki ab ü l'abbās gelāl eddin, um 880/1475, hier ein Verzeichniss seiner Lehrer-Reihe. Er selbst hat es erhalten von تحمد البكري مدين أخت سيدي مدين أخت سيدي مدين. Dann wird f. 926 mitgetheilt, wie Mohammed es zu beten vorgeschrieben habe und weiterhin werden die in der Dikr-Formel liegenden besonderen Eigenschaften und Kräfte besprochen.

وجعل هذه الهديد . . . موجبة : 595 مرضية الهديد مقربة اليه ولديه مرضية أمين وللدلله الخ Bl. 96 leer.

/ 3707. Spr. 562.
2) f. 15.

 8vo , 29 Z. $(21^{1/3} \times 14^{1/2}; 14 \times 10^{cm})$. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt. Verf. nach d. Unterschrift f.15^h:

احمد بن احمد بن محمد بن عيسى البرنسي زروق

فصل واذ كان الخروج الي المسجد :Anfang واستعمال النفس في بقية النهار والليل مذكور الخ

Ahmed zarrūq elburnūsī † 899/1493 (No. 2239) handelt in diesem Abschnitt eines grösseren Werkes über die richtige Art, wie die Gebete الانكار zu halten seien, und richtet sich gegen die Auffassung, die in dem Werke بداية الهداية und sonst vertreten ist.

Schrift: klein, magrebitisch, vocallos. Abschr. c. 1100/1688.

ابو دجانة Darunter steht eine Geschichte des ابو دجانة und ein damit in Zusammenhang stehender Beschwörungsbrief des Propheten Mohammed. — Bl. 16^b—18^a leer.

3708. We. 1687. 2) f. 219^b - 222^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله وحده لا شريك له له الملك :Anfang وله الحمد . . . هذه وظبغة الشيخ . . . احمد زروق المغربي الفاسي . . . تتلي في الصباح وفي المساء

Ein Morgen- u. Abend-Gebet desselben Zar-rūq, das nach voraufgeschickter Inhaltsangabe: هذه سفينة النجاة وحزب البرّ والبركات وانكار النبي صغم الخ اعون بالله من الشيطان الرجيم : anfängt وصلى الله على سيدنا النخ und schliesst f. 221b: رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين وللمدللارب العالمين Wie oft die einzelnen Sätze zu wiederholen sind beim Beten, ist meistens durch Zahlen ausgedrückt.

In der Unterschrift verspricht der Verfasser demjenigen, der dies betet, seinen Lohn und seine Bürgschaft für Erfolg. —

F. 223 ein Stück eines Gebetes (ورد), dem der Anfang fehlt. Bl. 224—229 leer. F. 229 in grosser uncorrecter Schrift 7 Verse des Gedichtes الكيلاني des ما في المناهل منهل الخ

Mo. 240, 8, f. 1246-130 dasselbe Gebet mit demselben Titel, Verfasser, Anfang (von اعوذ بالله an) und Schluss.

Mo. 240, 10, f. 132°. 133 enthält von demselben Zarrūq ein anderes Gebet, حفيظة betitelt, mit dem Anfang: بسم الله وبالله ومن الله والي الله وعلى الله فليتوكل المومنون الخ

3709. Lbg. 24.

8 Bl. 8°, 15—16 Z. (20¹/₄×14; 12¹/₂—13×9—9¹/₂cm). Zustand: etwas fleckig; die Blätter durch Ankleben von Papier am Rande vergrössert. — Papier: gelb, stark, glatt. Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel f. 1a:

رسالة الطلاب الى طريق الصواب

so auch in der Unterschrift. — Verfasser f. 1a:

محیی الدین ابو المناقب عبد القادر بن محمد ابن محمد ابن محمد بن عمر بن عیسی بن سیف الدین رُجَیْدِی بن سابق بن هلال بن شرف الدین ابی الانس القنّی الشیبانی الحنبلی

الحدد للد الذي بالحميدة يستفتح : Anfang f. 1 الحدد كل كتاب . . . أما بعد فقد التي على بعض الاسحاب وشدد في الخطاب الم

Abhandlung über das Gebet Dikr und das Verhalten dabei, von 'Abd elqādir ben mo-hammed ben mohammed elqonnī muhjt eddīn abū 'lmenāqib um 900/1494 (No. 163).

وفي هذا القدر تفاية للطالب . . . : Schluss f. 8*

Schrift: klein, gut, etwas vocalisirt, diakritische Punkte fehlen bisweilen. Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 908 Çafar (1502).

Ein vom Verfasser an Mehrere ausgestelltes Lehrzeugniss über dies Werk, f. 8^b am Rand, ist datirt vom J. 908 Gom. II (1502).

3710. We. 1709. 4) f. 67-72.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titel f. 67a:

د" نتيجة الفكر في الاجهار بالذكر

so auch im Vorwort f. 69h. — Verfasser f. 67h: ابو الفضل جلال الدين عبد الرحن السيوطي الشافعي

مسئلة هل الافصل الجهر بالذكر او: Anfang f.67^b الاسرار به قال المؤلف رحّه وردت احاديث تقتصى استحباب الجهر بالذكر واحاديث تقتصى استحباب الاسرار به الح

Nach einigen Traditionen ist das laute, nach anderen das stille Lobpreisen Gottes beliebt und Manche halten, je nach Personen und Umständen, beides für angemessen. Essojütt † 911/1505 will nun im Einzelnen die darauf bezüglichen Traditionen vorführen. — Er behandelt zuerst f. 696: حدر الاحاديث الدالة على Es sind deren hier 18 vorhanden; in der 18. bricht der Text ab mit f. 71; hier ist also eine Lücke. Es folgt dann noch das Schlussblatt f. 72.

روي ذلك ابو نعيم في الدلايل : Schluss f. 72^b: رحّه وروي خامسة ولم يثبت انتهي والله اعلم الح HKb. VI 13571. We. 1827, 6, f. 86°. 87 dieselbe Abhandlung. Im Titel steht في الجهار statt في الاجهار.

Der Anfang weicht ab: المحمد لله وسلام على عبادة عبادة السادة الصوفية المن المراك الله عما اعتادته السادة الصوفية المن aber von وردت احاديث an stimmt der Text überein.

Mit der Ueberschrift der 14. Tradition hört hier der Text auf (= We. 1709, f. 71°). — F. 88 leer.

3711. We. 1706.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser:

الحيد لله وحدة وصلى ... وبعد فقد سالني : Anfang سائل عما ورد في الحديث من الاذكار والافعال الجاذبة للرزق المخ

Von Gebet (Dikr) und guten Werken, die nach der Tradition Wohlstand zur Folge haben, von Essojūṭī; in 2 Abschnitten u. Schlusswort. Hört (hier) auf mit den Worten f. 25°, 11 v.u.: وجعلها في بيته او حانوته كثر الله خيرة ورزقه من حيث لا يحتسب انتهى

F. 25^b Schilderung des Paradieses; 26^a ein Gedicht von جبت الدين ابن عربي † 656/₁₂₅₈; 26^b von الأمير منحبك بيك † 1080/₁₆₆₉; 26^b von على بن وفاء † 807/₁₄₀₄.

3712. Pm. 407.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Versasser sehlt; er ist etwa:

مسئلة فيما نقل الحافظ ابو نعيم :Anfang عن ابي عبد الله محمد بن الوراف لما سئيل عن اشياء فعد منها بان قال من اكتفى بالفقه دون الزهد يفسف فما معنى ذلك الخ

Ueber das Verhältniss von Weltentsagung und Rechtsstudium, und ferner, ob bei Zusammen-künften zum Gebet (مجلس ذكر) Aufstehen, Tanzen und Singen dabei erlaubt sei? Von dem selben.

وقد صح القيام والرقص في مجالس :Schluss الذكر والسماع عن جماعة من كبار الايمة منهم شيخ الاسلام عز الدين عبد السلام

3713. We. 1545. 5) f. 71-105.

Format etc. und Schrift (aber enger, 25 Z., und etwas kleiner) wie bei 1). — Titel fehlt; aber der f. 62^a stehende gilt für dies Werk, nämlich:

رسالة الاخوان من اهل الفقد وحملة القران (s. bei No. 2545). — Verfasser fehlt; es ist:

Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt f.71°: ولما اذن الله تعالى لي بالتوجّه الي المشرق الخ مصل ويصبح ان يقال في الذكر العلم من حيث هو 10° فصل وعلى تاويل الذكر هو العلم على قسمين 12° اهل لسان واهل قلب الخ

'Ali ben meimūn elmagribi + 917/1511 hat dies Sendschreiben an seine Freunde unter den Rechtsgelehrten und Qoranvorträgern im J. 915 Gom. (1509) vollendet. Er giebt darin Auskunft über seine Studien, seinen Fleiss, seinen Ehrgeiz, Andere im Wissen zu überragen, und warnt vor solchen Bestrebungen als Eingebungen des Teufels. Nach Erörterungen über äusseres und inneres Wissen und darüber, dass nur verkehrte Auffassung in späterer Zeit zwischen Rechtswissenschaft und Cufik, einen الفقد والفقر Unterschied aufgebracht habe, sagt er, dass nur die Wissenschaft mittelst des Herzens nach Gottes Sinn sei und vor den mit Wissen verbundenen Abwegen und Gefahren behüte. Diese Gesichtspunkte werden in den 7 Abschnitten (فصل), in welche dies Werk zerfällt, behandelt; jeder derselben stützt sich auf einen Grundsatz (اصل), nämlich eine Qoranstelle. Der Zweck des Ganzen ist, einzuschärfen, dass das Einheitsbekenntniss und der Gottesdienst, die Bekämpfung der Leidenschaften und der weltlichen Lust dem Gläubigen jederzeit Pflicht sei.

في الاصل الثالث وهو قوله تعالي وما 84 فصل.3 خلقت الجن والانس الا ليعبدون

فى الاصل الرابع وهو قوله تعالي وما 86° فصل .4 امروا الا ليعبدوا الله مخلصين المز

في الاصل الخامس وهو قوله تعالي أن 94° فصل 5. النفس لامارة بالسوء

في الاصل السادس وهو قوله تعالى ان الشيطان 970 فصل .6 لكم عدة فاتخذوه عدوا انما يدعو حزبه الح

فى الاصل السابع وهو قوله تعالى فلا 101 فصل.7 تنفرنكم الحياة الدنيا

اجعلنا من عبادك الطايعين : Schluss f.105 : الشاكرين ولا تجعلنا بجودك من العاصين الخاسرين ا انتهي بشكر الله HKh. III 5947.

/ 3714. Lbg. 993.

6 Bl. 8vo, 25 Z. (20 × 15; 18 × 12^{cm}). — Zustand: im Rücken und am oberen Rande wasserfleckig; ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband. — Titel f. 1^a (von späterer Hand):

Es ist nicht eine eigene kleine Schrift, sondern der Schluss eines çūfischen Werkes, das in ungezählte Abschnitte getheilt ist, deren letzter handelt: فصل في بيان الذكر وحرمة الرقس الذكر والسماع ورفع الصوت في الذكر،

Das Werk, im J. 950 Rab. II (1543) verfasst, handelt in diesem Abschnitt darüber, dass das Gebet Dikr nicht mit lauter Stimme zu sprechen und dass dabei Singen und Springen nicht erlaubt sei. Derselbe beginnt: قال في عيون التفاسير قوله تعالى واذكر ربك في نفسك عام في كل ذكر المن فاذا ذكر الله خنس وإذا غفل على الاتمام المؤ

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Berichtigte Abschrift im J. 950 Ramadān (1543), von محمد بين مراد الحنفى الارمناكي

حسن البصري F.4 unten ein kleines Gedicht von

3715. Pet. 600. 3) f. 28-31.

8°°, 20-21 Z. (Text: 13 × 9¹/s°m). — Zustand: wasserfleckig am Rande, auch sonst nicht recht sauber. — Papier: gelb, zieml. stark, etwas glatt. — Titel u. Verf. f. 28°:

النصرة الالهبة للطائفة السعدية لابي بكر محمد بن محمد بن محمد المكري الصديقي الشافعي زين العابدين

ما قولكم رضى الله عنكم فى جماعة: Anfang f. 28b: من فقراء الشيخ سعد الدين الجباوي يذكرون الله فى غالب اوقاتهم يتواجدون ويصطربون فمنهم من لا يستطيع القيام لشدة تواجده فيسقط على الارض الج

Beantwortung der Frage, ob die Art und Weise, in welcher die Anhänger des Sa'd eddin elgabāwī das Dikr meistentheils vornehmen, verwerflich oder nicht sei? (s. No. 2184). Von Mohammed ben moh. ben moh. elbekrī im J. 988/1580 verfasst. Dieselbe beginnt: الحمد لله الواسع العليم' اعلم ان كرامات الاولياء الحمد لله الواسع العليم' اعلم ان كرامات الاولياء والله يعلم المفسد من المصلح: 1.31° والخمر من الموسح الحمد لله وحده' تم وبالخمير عم سنة مم والخمير عم سنة مم والخمير عم سنة مم والخمير عم سنة مم والخمير عم سنة مه والخمير عم سنة والخمير عم سنة والخمير عم سنة والخمير والخمير عم سنة والخمير وا

Schrift: kleine Gelehrtenhand, gewandt und nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift c. 1000, 1591.

F. 29 und 30° oben am Rande ein Gedicht von 28 Versen, betreffend Rang- und Lohnstufen der an der Omajjaden Moschee Angestellten, in Frage nebst Antwort. Es beginnt: ما ذا يقول امام العصر عالمه ومن به ديننا قامت معالِمُهُ Ausserdem f. 30° u. 31° oben am Rande ein Lobgedicht (Ṭawīl) in 18 Versen: وشمس العلي من مطلع السعد تشرقُ

3716. Pet. 600.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). -- Titelüberschrift: رسالة مسماة بالنصرة المولوية للعصابة السعدية وسالة مسماة بالنصرة البي بكر الشهير ... Verfasser: بابن ربيع الحنفى الماتريدي الحموي

ما قولكم رضى الله عنكم فى جماعة Anfang: من فقراء الشيخ سعد الدين الجباوي النخ

Dieselbe Frage, wie in der vorigen No., auch fast wörtlich ebenso gefasst, wird hier behandelt und gleichfalls zu Gunsten der Sa'ditischen Çūfis entschieden; die Antwort, von 'Abd elbāsit ben abū bekr elmāturīdī ibn rabī' im J. 987/1579 abgefasst, beginnt f. 31^b: قال علماؤناء حق والولي هو العارف بالله المخ

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene schliesst: فاذا ورد السماع من المولى عليه وتجلياته لديم

3717. Mq. 296. 5) f. 63°-65°.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt; er ist nach der Einleitung:

فوائد متعلقة بالذكر

Verfasser nach der Einleitung:

قاضى زاده محمد المفتى

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . بعد توفيق الله أما بعد فيقول . . . قاضى زاده . . . بعد توفيق الله تعالى على ما قررته في بيان ما ذكر . . . من تفسير الحسد . . . سنح لي أن أذكر فوايد متعلقة بالذكر المن

6 Excurse des Mufti *Qāḍīzade* moĥammed um ⁹⁹⁰/₁₅₈₂ in Betreff des Dikr-Gebets.

كدفع الكسل والنوم والخواطر وحت :Schluss الغير عليه والمعاونة

3718. Spr. 147.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 104^a:

د" اسباب النجاة والنجاح في اذكار المساء والصباح لعبد القادر العيدروس

Im schönen Frontispice f. 104b: كتاب الاذكار والادعية

اعون بالله السميع : Anfang (zuerst) f. 104 : العليم المن الرجيم النخ Dann (nach dem Bismilläh): حمدا حمدا الجمد كثيرا طيّبا مباركا فيه على كلّ حال حمدا النخ

Morgen- und Abendgebete, von 'Abd elqadir (ibn) el'eiderus † 1088/1628 (No. 1713). Schluss f. 111b: يا اتبها الذين آمنوا صلوا

3719. Lbg. 554.

 8vo , 23 %. $(20 \times 14^2/3; 15 \times 8^{1/2 cm})$. — Zustand etc. und Schrift wie bei 8). — Titel f. 98^a u. im Vorwort f. 98^b : 'خارلنشور للمراية' في الذكر المنشور للولاية' وعبد الله سالم بن احمد [بن] 100×100 شيخان باعلوي الحصرمي

الحمد لله على كمال توفيقه : Anfang f. 98° الرسالة الموسومة بالسفر بتوفيقه . . . الشاملة للزبد التي عليها تعتمد الج

Ausführliche Anweisung zum الذكر und Einreihung einiger Gebete der Art von Sälim ben ahmed ben seihen bä'alewi elhoseini, geb. 995/1587, † 1046/1687. — Für Ausführlicheres über den Gegenstand verweist der Verfasser auf seine Glosse zu dem 4. جوهر des Werkes الجواهر des الجواهر des الجواهر des الجواهر الدين خطير الدين الدين

واستشهاده معاينة الرحمن : Schluss f. 110^a: على العرش استوي وهذا ما اردنا بيانه . . فاسئل الله أن لا يجعل للشيطان سلطانا على عبيده الاطهار من الوارثين . . . اللهم لا تحرمنا رؤية وجهك الكريم (Collationirt; der Text ist nicht gut. — F. 111—113 leer.

/ 3720. We. 1704. 56) f. 158^b-158^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 55). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt. Es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد للم وحده وصلى الله . . . هذه الملك الآيتين Anfang: هذه وصلى الله وحده وصلى اللهم مالك الملك الآيتين الى بغير حساب المخ

Abhandlung des Ejjüb elhalwatī † 1071/1660 über das Gebet Dikr, nach den Suren 2 u. 3. Schluss f. 159a: غافهم ذلك واعمل عليه تسعد وترشد أن شاء الله والسلام.

/ 3721. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 40). - Titel: s. Anfang. Verfasser fohlt; es ist:

ابوب الخلوتي

الحمد لله رب العالمين حمدا يكون :Anfang به الاتحاد للعالمين عنه فخيرة قربة الحمد وانه سلفان الاذكار والدعية وملكها الخ

Qufische Abhdlg desselben Verf., von Verdienstlichkeit der Lobpreisung Gottes. Schluss: الى حاجته من الحق فقصيت على انارة ووضوح والسلام

/ 3722. We. 1704.

Formatetc. wie bei 16). — Titel: s. Anfang. Verfasser:

الحمد لله الفرد الوتر الذي : Anfang f. 86b مسمّاه الدعر، عده فخيرة التغريد والمفرد من هو وكون الوحدة المطلقة دايرة علي سرّه لا على غيره الخ

Çüfische Abhandlung desselben Verf., von der Einheit und Untheilbarkeit des göttlichen Wesens und Verhältniss des Menschen zu Gott und von dem Wesen des Lautpreisens (الله كان) Gottes, von dessen 7 Stufen der Verf. die erste (الطبقة الأولى) betrachtet. Er knüpft an ein Gedicht (35 Verse lang) an, dessen Anfang f. 86^h:

ان التفود للاولي سبقوا الي اصل المعالي قال تعالي والدر ربك في نفسك : 8chluss f. 88 الوسالة الرسالة وخفيد الآية هذا آخر ما وجد من هذه الرسالة

3723. We. 1557. 2) f. 3-95.

8°, 19 Z. (201_{.2} × 15¹_{.2}: 14¹_{.2} × 9^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch lose im Einband; Bl. 3 ganz lose. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe (schadhaft). — Titel u. Verf. f. 3*:

د" قرة العين والباقيات الصالحات ومقاليد الارضين والسموات لحمود القادري

An fang f. 3^b : انسنا الذي الد الذي انسنا الحمد للم الذي بالباقيات الصالحات . . . أما بعد فلما رايت رغبة بعض الناس في عصرنا هذا على جمع المال الخ HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Der Verf. Mahmud elgadiri führt f. 59* als seine Lehrer an: إباهيم اللقائم † 1041/1681, الشوبري + 1066/1658 على الاجهوري ,1658 + محمد الشوبري + 1066/1656 wird also um 1080/1669 gelebt haben; f. 50° führt er eine Abhandlung وضد الانوار von sich an. --In dem vorliegenden Werke sagt er, dass die Zeitgenossen auf materiellen Erwerb und auf Prahlen mit ihren Reichthümern erpicht seien; dem gegenüber will er sie mit diesem Werke, das von Verehrung und Anbetung Gottes und Abweisung jeder Beimischung einer Person zu dem göttlichen Wesen auf Grund von Qoranversen und Traditionen handelt, zur Religiosität erwecken. Auch behandelt er darin die Namen Gottes und Mohammeds und die daran sich knüpfenden Gebete und sagt, der Prophet selbst habe ihm im Schlafe mehrmals Eröffnungen gemacht. Erst habe er sein Werk قرة العين genannt; dann auf Eingebung des Propheten: (so wie oben). Dasselbe ist in ungezählte Abschnitte getheilt, die jedoch nicht deutlich hervortreten; in der Einleitung behandelt der Verfasser hauptsächlich den Satz, dass die Verdienstlichkeit der Werke von der guten Absicht dabei abhänge ((انما الاعمال بالنيات وانما لكل امرئ ما نوي) und dann die Verdienstlichkeit des Dikr.

اقول ومن :"Das Werk selbst beginnt f. 12 ومن التعالي معظم الباقيات المالحات وادل الخيرات قوله تعالي بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين التي آخر السورة الخ

فصل ومن معظمها ايضا ذكر الايات التي فيها 13* الاستغفار من غير ترتيب

فصل ومن معظمها قوله تعالي الحمد لله الذي 15⁶ خلف السموات والارض

u. s. w. Die Abschnitte beginnen mit den Worten من معظم الجواهر oder dgl.

فصل ومن معظم الجواهر والدارر والباقيات . . . 35° اسماء الله الحسنى لفظا ومعنى واسماء نبيته وصفيته المصطفى وبعض اسماء انبيانه الكرام الله 8. W.

فصل ومن معظم الباقيات . . . ترتيب الصلوات *50 علي سيد السادات احمد المختار المخ ولنذكر بعض الكيفيات المقيدة بالاوقات *53

Hier und im Folgenden giebt der Verfasser eine Menge Proben von Gebeten oder Gebetsausrufen für Mohammed, zum Theil unter Benutzung von anderen Werken, wie von (82°), صحود الغزنوي (81°) صلوات الغزالي (82°) حرز اهل البيت (84°) مناجات زين العابدين (85°), حرز اهل البيت (87°) الشاذلي des حزب البحر (90°). Das حزب الحصن الحصين المقال القيارات الكيلاني an, dessen Anfang ما في المناهل المناهل in 12 Versen.

والمبعوث بالابشار . . . الي Schluss f. 95^b: كافة الناس من الاسود والابيض والاحمر وسلم عليه يا ذا الجلال والاكرام ورضى الله عن ساداتنا وموالينا المحاب رسول الله اجمعين '

Schrift: Anfangs gross und dick, allmälig etwas kleiner und feiner, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. Am Rande oft Inhaltsangabe. — Abschrift im J. 1129 Ramad. (1717) von علي بن الحاج منصور . — Collationirt von demselben und عبد الوهاب الجونجي in demselben Jahre.

F. 96* oben Angabe, dass im J. $^{1131}/_{1719}$ eine Pest in Haleb gewesen sei.

We. 1558 dasselbe Werk.

94 Bl. 8vo, 23 Z. (21¹₃ × 15¹_{.2}; 16¹_{.2} × 9¹_{.2}^{cm}). — Zustand: zieml. lose im Einband, nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel ebenso ausführlich.

Schrift: gross, gelänfig, kräftig, deutlich, vocallos; Stichwörter roth. — Abschrift von فتنح الله بن ابي بكر im J. 1114 Śa'bān (1702). — Collationirt.

3724. We. 1725. 2) f. 18-28.

8°°, 19 Z. $(20 \times 13^3/4; 13^1/2 \times 6^1/2^{cm})$. — Zustand: am unteren Rande, auch am Rücken wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt; s. nachher.

حمدا لمن زين عباده بقلادة :Anfang f. 18 بيان عبادته . . . وبعد فهذه رسالة معمولة في بيان مواضع وجوب الجمهر في الاذكار واستحبابه الرخ

Der Verfasser ist بن موسى الفقير الخيد بن موسى. Nach f.27b hat Mohammed ben mūsā die Abhandlung im J. 1090/1679 vollendet. Er handelt darin über das الذكر und zwar speciell, wann dasselbe laut sein muss oder doch lieber laut gehalten wird und wann dies nicht der Fall ist. Der Titel ist: التفرقة بين الجهر المشروع في الذكر وغير المشروع

Die Abhandlung selbst beginnt f. 18b unten: اعلم ان ذكر الله تعالى من افضل الاعمال واحسن الاحوال دين الاسلام مبنى على المستنبط: Schluss f. 27b: المنقول لا على غيره من مناسبات العقول والحد لله الخ تمت F. 27b—28b ein Türkisches Gedicht, theo-

Schrift: ziemlich gross, dick, etwas rundlich, vocallos. Auf dem breiten Rande öfters längere Bemerkungen. — Abschrift c. ¹¹⁰⁰/₁₆₈₈. — Collationirt.

logischen Inhalts.

7 3725. We. 1818.

137 Bl. 8vo, 23 Z. (19¹/₃ × 11¹/₂; 17¹/₂ × 7³/₄^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband. — Titel fehlt: s. unten. Verfasser fehlt; er steht f.4^b u. in der Unterschrift:

محمد بن منصور السفطى الشاذلي

الحمد لله حق حمده والصلاة :Anfang f. 1b: الله عن الله عن الله عن الماركم كثايف الحب النخ

Der Verfasser Mohammed ben mançūr essifti spricht von seinen Beziehungen zu يعتاب أله المحلفي النويبهي in Elqāhira und von der durch diesen vermittelten Bekanntschaft mit المحمد بن تحمد بن أحمد بن أسر المَرْعي im J. أ109/1697, einem berühmten Çūfī, dessen Schüler er wurde. Dann erzählt er, dass سيدي مصطفى المهاد الناس المناس المهاد الناس المهاد الناس المهاد الناس المهاد الناس المهاد الناس المهاد ا

that er dies, und nun giebt er f. 4b bis Ende die Reihenfolge (سلسلة) der Lehrer darin an bis zurück auf 'Alt, der darin Mohammed gefolgt sei.

واقتندي بجده سيد الكونين :Schluss f. 5b سيدنا ومولانا محمد رسول الله صقم وآله والمحابه واتباعه اجمعين والحمد لله رب العالمين

Das dann in der Unterschrift folgende: هذا هو سند الشاذلي الصحيح المعول عليه ist als Titel anzusehen.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien eingefasst. — Abschrift vom Verfasser selbst (hier aber nach dessen Abschrift angefertigt, um 1900/1788).

3726. We. 1779.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). — Titelü berschrift: رسالة اخبى لشيخنا المذكور

(محمد مراد الأزبكي النقشبندي (d.i.

الحمد لله حمدا كثيرا والشكر له :Anfang شكرا غفيرا ... أما بعد فاعلم أن الاصل الصيل والمتن المتين والعروة المؤشقي في التصوف والسلوك الخ

Mohammed murād eluzbekī ennaqś-bandī † 1142/1729 handelt in dieser auf f. 1a mit والماء ", betitelten Schrift über die in Folge des الذكر eintretenden Ekstasen, die sich theils im Singen, theils im Tanzen u. Springen äussern und erörtert den Unterschied بالاختيار — freiwilliges und unfreiwilliges Thun —; letzteres sei zwar nicht erlaubt, aber doch entschuldbar.

قال بمتابعة من ارسل رحمة للعالمين : Schluss f.4 من ارسل وحمة للعالمين صعّم، سيدنا وسيد الاولين والآخرين وحبيب ربّ العالمين صعّم،

3727. Pm. 224.

Format etc. u. Schrift (17 Z.) wie bei 6). — Titel f.209*: المدام المدام البكر في بيان بعض اقسام الذكر In der Vorrede f. 210* mit Zusatz von وترك الذكر Verfasser: s. Aufang.

الحمد للع المذكور بكل لسان : Anfang f. 209b
. . . وبعد فيقول . . مصطفى بن كمال الدين الصديقى . . . قد كنت في غابر الازمان الفت رسالة سميتها الغيبة عن الذير بالمذكور المحصور والهيبة المخ

Muçtafā ben kemāl eddīn elbekrī ecciddīqī † 1162/1749 behandelt hier die verschiedenen Arten des Gebetes Dikr. Der Verf. hatte früher eine Abhandlung, auf dasselbe bezüglich, geschrieben (s. Anfang), aber im Unreinen gelassen; aus derselben hat er hier das Hauptsächlichste aufgenommen.

Die Abhandlung selbst beginnt f. 210^a: اعلم أن الذكر ربانتي وكياني والأول على اقسام ذكر الخ ونرجو من منه سبحانه : Schluss f. 226^b: حسن الختام في عافية بجاه سيد الانام ومصباح الظلام والحمد لله . . . وصلى الله على سيدنا الخ Collationirt.

Pet. 513, 2, f. 21^b-36^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Dasselbe Werk. Titel u. s. w. ebenso.

3728. We. 1763.

4'°, 19 Z. (23¹/₄×16; 15×11°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz ohne Flecken. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Titelüberschrift f. 70°:

عدة رسالة عروس الجلوة في فضل اعتكاف الخلوة والمواعظ النبوية في الحدث على ذير السادة الخلوتية

ebenso in der Unterschrift; etwas abweichend angeführt in Wo. 1729, 4. — Verfasser fehlt; es ist, wie aus We. 1729, 4 hervorgeht:

حسين بن طعة البيتهاني

الحمد لله الذي لا يحيط بعلمه: Anfang f.70⁶: الظنون . . . أما بعد فإن أصدى الحديث كتاب الله وخير الهدي هدي محمد بن عبد الله صعم الم

Ueber die Vortrefflichkeit des zurückgezogenen Lebens, der Enthaltsamkeit in irdischen Dingen und des Lobpreisens Gottes (الذكر), des Glaubenskampfes und Gehorsams gegen Gott und des Gebetes handelt in dieser Abhandlung Hosein ben ṭa'ma elbeitamanī † 1175/1761 (No. 3312), unter Anführung von Qoranstellen und Aussprüchen Mohammeds.

العفو والعافية والمعافاة الدايمة :Schluss f.82b في الدين والدنيا والآخرة . . . وسلام على المرسلين والحمد لله الخ

Schrift: gross, breit, rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J.1155 Sawwāl (1742).

3729. We. 1729.

4to, c. 18 - 20 Z. (22 × 15; 16⁴/₂ × 10³/₄cm). — Zustand: wasserfleckig am Rande. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Titel fehlt: nach der Vorrede:

المواعظ النبوية الصوفية

Verfasser fehlt; nach der Vorrede:

حسين بن طعمة البيتماني

الحمد لله الذي تفتره : Anfang f. 95%: بالوحدانية ولا شريك له في الملك . . أما بعد فان افضل الكلام كلام الله تبارك وتعالي وخير اللهدي هدي محمد بن عبد الله صغم الن

Ausführliche Betrachtungen über das Dikr, von demselben Verfasser; er hat bei Anführungen die Gewährsstützen fortgelassen und eine Menge rechtgläubiger Schriften benutzt; wer Genaueres wünsche, müsse sich an seine andere Abhandlung halten, welche betitelt sei: المواعظ النبوبة في الحت على اذكار السادة الصوفية [s. We. 1763, 10]. Am Ende des Werkes, f. 110b, nennt er das Vorliegende sein Vermächtniss (مصيّة). Es kann also auch unter diesem Titel gehen. — In bestimmte Abschnitte ist es nicht eingetheilt.

وهذا هو الحق وما بعد الحق: Behluss f.110^b: ومذا هو الحق وما بعد الخقى الله يقول الضلال هذه وميتنى لنفسى ولكم . . . والله يقول الحق . . . ومن قصده لا يخيب وصلى الله المؤ

Schrift: gross, dick, deutlich, fast vocallos. -- Autograph des Verfassers vom J. 1153 Moliarram (1740).

3730. We. 1723.

8°°, 21 Z. (21½ × 16; 15 × 10°m). — Zustand: im Rücken (und am untern Rande) fleckig, besonders im Anfang und zu Ende. — Papier: gelb, etwas glatt, stark. — Titelüberschrift f. 116b:

عذه سلسلة تلقبن الذكر Verfasser: s. Aufang.

الحمد لله الذي شرع الاحكام : Anfang f. 116 . . . السيد وايد الاسلام . . . أما بعد فييقبول . . . السيد حسين بن الشيخ طعمة القادري الصيادي الرفاعي النقشبندي . . . البيتماني . . . الميداني . . . هذه ترجمة لطيفة مختصرة في بيان سند تلقين كلمة التوحيد وثمرة شجرة السعادة والتجريد الن

Abhandlung desselben Verfassers, auf محمد بن حسن اغا بن مصطفى Veranlasssung des entstanden. Vorauf- اغا الشهير بابن المملوك geschickt ist ein Excurs über die 3 Stufen, von denen We. 1723, 2 die Rede ist, und über den Werth des Dikr und die Verpflichtung, dasselbe Andern beizubringen. Dann kommt f. 120° ff. die Reihenfolge derer, von denen der Verfasser das Dikr gelernt, hinaufsteigend bis zu Mohammed selbst und Gabriel und Asrāfil und Gott selbst. Zuletzt ist noch die Rede von den 3 Stufen des Dikr bei den Çūfis, بالتفكر في الاء الله , باللسان بدلمة التوحيد nämlich - . بمعرفة الحق بحضور القلب في شهود اليب und عن عين قلبه بقدر معرفته بالحقيقة : Schluss f. 123 فافهم هذا الكلام وكور به معنى با غلام والله مولانا السلام Abschrift im J. 1170 Rab. I (1756): Autograph.

3731. We. 1553.

58 Bl. 4to, 25 Z. (22½×16½, 16½×11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken; f. 50. 51 ausgebessert. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ oben am Rande:

كتاب النفاحة العنبرية من الرياض الميرغنية على الاذكار الصلاتية لحسين بن على عبد الشكور

الحمد لله المتفصل بعموم النوال : Anfang f. 1 المحمد لله المتفصل بعموم النوال . . . أما بعد فيقول حسين بن على عبد الشكور . . . لما حصلت عناية الاستاذ الاعظم والملاذ الافخم . . . مولانا عفيف الدين السيد عبد الله ميرغني . . . فنلت من فيوضاته العامة رشحة الت

Hosein ben 'alı 'abd eśśakūr, um 1180/1766, hatte einen Commentar verfasst zu dem Gebete شهاب الدين احمد بن موسى بن على أبن عُجَبُل des † 690/₁₂₉₁ (das mit den Worten beginnt: اللهم صل على سيدنا محمد ملأ قلبه المنسع بك لك) und darüber grosses Lob von seinem Lehrer 'Abdallah ben ibrahim ben hasan mirgani † 1207/1792 erhalten; imgleichen für die Versificirung des Werkchens: السُنية في الصلاة السُنية wozu er, auf den Wunsch desselben, eine Glosse verfasste, die aber sehr umfangreich und, auch wegen ihrer Gelehrsamkeit, nicht recht verbreitet war (No. 3558). Alsdann verfasste er im J. 1180 Ram. (1767) dies Werk, in welchem er ausführlich über die Gebete, welche الاذكار heissen, Er stützt sich dabei hauptsächlich auf das Werk seines Lehrers, das betitelt ist: in welchem auch , جواذب القلوب لذكر علام الغيوب dieser Gegenstand sehr ausgiebig erörtert ist.

Das Werk, dessen Titel übrigens in dem Vorwort nicht genannt ist, zerfällt in Vorrede und 3 مقصد (mit je 4 رسيلة) und Schlusswort. في ارشاد الطالب الي مطالع المطالب أو 1. المقدمة المقالد العالب الي مطالع المطالب أو 3 مقصد المقدد المقدد المقالد ا

1. وسيلة 1. أولى الأنتيباه أولى 1. أولى التخلي أولى التخلي المنار التخلي أولى التخلي أولى المنار التخلي أولى المنار أولى الم

2. مقصد f. 18^a; 3. مقصد f. 29^b.

فيما ورد من الاذكار بعد الصلوات 47º التخاتمة وفيما ورد فيها من دعوات،

ويكون لنا فى الخير خير معين : *Schluss f. 58 ويكون لنا فى الخير خير معين : *Schluss f. 58 الخير ما والحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات فهذا آخر ما ابرزته يد الاقدار فى هذه الاطمار والصلاة والسلام البخ

Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Arabische Foliirung.

Abschrift im J. 1186 Śa'bān (1772) von عبد الرحمن بن حسين عبد الشكور, dem Sohne des Verfassers. Derselbe fügt am Schlusse f. 58b ein Gedicht von 20 Versen, von ihm selbst gemacht, hinzu, zum Lobe des Werkes und seines Vaters; es beginnt (Ramal):

هذه النفحة فاجت فغدا كل مزكوم بها ينتشق

F. 1° enthält eine ziemlich lange günstige Beurtheilung des Werkes von علي بن حسن باعنتر, ungefähr um 1190/1776, von dessen eigener Hand. Dieselbe beginnt: الخمد لله المنان الذي من قبل النظلب بالاحسان الخ

3732. Pm. 394.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

رسالة في التلقين

Verfasser fehlt; s. unten.

الحمد لله الذي وفق عباده الواصلين : Anfang من السالكين لطرق الرشاد . . . وبعد فهذه رسالة في اصل التلقين ومعرفة رجال سلسلة هذه الطريق المؤ

Diese Abhandlung des Ahmed ben 'aṭijje elģenedī elbūśī, um المنيّر (und der des عمد المنيّر الشافعي und der des المنيّر الشافعي und der des المدين الشرقاري الصعيدي † المدين الشرقاري الصعيدي † المدين الشرقاري الصعيدي elģenedī elbūśī, um المنيّر المنافعي عمد المنيّر المنافعين المعيدي المنافعين ال

وهو لقن وارشد ملخصها فقير : Schluss f. 45^b: المبدي احمد . . . البوشى حنّن الله عليه قلب حصرةِ المشار اليه وكذلك لقن الفقير عبد الرحمن والله اعلم تمت

3733. Spr. 882. 5) f. 17^b-19^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

فصل في فصل الذكر

قال الشيخ تجم الدين اللبري المبري Anfang f. 17b: حم الدين اللبري رحّه ان للذكر وان كان بمجرّد اللسان سلطانا عظيما البخ

Bruchstück aus einem Werke über das Eddikr, dessen Verfasser der genannte Nagm eddin elkobarī † 618/1221 sein kann. Vielleicht ist er aber bloss citirt und der Verfasser ist بوسف الكورانى † 768/1366, von welchem auch Spr. 882, 1—4 stammt.

فصل خلاصة الذكر الاستغراف بالمذكور النخ 2 الله كالمناكور النخ الذكر الن يكون الذاكر 19 كالملة على طهارة كاملة

ظهرت ينابيع الحكمة من قلبه الى لسانه : Schluss f.196: ظهرت

3734. We. 1657.

84 Bl. 8vo, 17-18 Z. (18¹,2 × 13¹,2; 16-16¹,2 × 10¹/2-11^{cm}). — Zustand: sehr stark wasserfleckig, auch sonst fleckig und unsauber; an mehreren Stellen abgoscheuert. Bl. 1 ausgebessert (auch 2 u. 3). — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappband mit Lederfücken und Klappe. — Titel f. 1^a von anderer Hand:

Verfasser fehlt; s. No. 3179.

الحمد لله الذي اوجد الانسان : Anfang f.1b من العدم الي الوجود بجوده . . أما بعد فلما كانت طريقة سلوكنا وسلوك طريقتنا مَبْنية علي ذكر كلمة لا اله الا الله سرا وجهرا النخ

Unter Benutzung früherer Schriften hat der Verf. dies Werk über den Werth und die geheime Kraft des Dikr verfasst. Er lebt nach dem Verf. des العوارف († 632/1234) und eitirt fast nur den الشيخ, d. i. Ibn el'arabi. Das Werk zerfällt in Einleitung (فاتحة), 4 Kapitel und Schlusswort (خاتمة).

فَأَخَدُ الْكِتَابُ قَالَ في رسالته المعرفة على لسان العلماء "2 في بيان اسماء كلمة لا اله الا الله "7 باب.1 فى فصايل كلمة لا اله الا الله وفوايدها 13 باب. 2 فى بيان الايات والاخبار والاثار الدالة على 18 باب. 3 استحباب ذكر الجهر وجواز رفع الصوت بالذك ومشروعيه

فى بيان حقيقة الذكر واسراره ونتاجه في الباب في بيان معرفة النفس والقلب والروح في 30 خاتمة الباب على سبيل الاجهاز والاقتصار

خاتمة الكتاب في بيان الحبة الكتاب في بيان الحبة

وانى اعد هذه النعمة بعد :Schluss f. 38a الايمان افصل النعم والحمد لله على ذلك تمت

Schrift: ziemlich klein, geläufig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschrift c. 1000/1591.

3735. We. 1657. 2) f. 38 $^{\circ}$ – 59 $^{\circ}$.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f.38b: رسالة مشكاة المصباح فيبيان اوراد المساء والصباح

ebenso im Vorwort. - Verf. fehlt; ist wol derselbe wie bei 1).

الحمد لله رب انعالمين أما بعد : Anfang f.38b البين فقد سالنى بعض المحابي . . . ان اجمع رسالة ابيين فيها كيفية طريقتنا وكيفية اورادنا من الذكر والصلاة والصيام في الخلوة والجلوة وكيفية سند تلقين الذكر الشريف والحرقة المباركة المن

Çüfische Abhandlung über die Perikopen-Gebete Abends und Morgens und deren Wesen überhaupt, über zurückgezogenes Leben und Bedingungen dazu und Fasten u. dgl. Zerfällt in Einleitung (الفاتحة), 5Abschnitte u. Schlusswort. 39° فاحدة النافعة وكيفية ألكتاب في حقيقة الصحبة النافعة وكيفية أدابها

في بيان كيفية طريقتنا الشريفة 42° فصل .1 في بيان اوراد ذكر كلمة لا اله الا الله جهرا 44° فصل .2 وخفيا وبيان فضيلتها وكيفية شرايطها وآدابها

في بيان اوراد الصلاة في اليوم والليلة 49 فصل 3.

فى كيفية الخلوة والعزلة وفصيلتهما 51 فصل .4 وشرايطهما وآدابهما وكيفية الاوراد فى الخلوة والجلوة على حد الاجهاز والاختصار

في بيان سند تلقين الذكر الشريف 52 فصل 5. والخرقة المباركة المتصل سندهما

التحاتمة في بيان كيفية التوبة واخذ العهد 53° واخذ عقد الاخوة لله تعالي فصل الخاتمة الخاتمة في بيان مذهب القوم 55° في اصل الاعتقاد واعتقادهم في التوحيد جعلنا الله واياكم من التبعين الناجين: Schluss f.59° تحت ولا يجعلنا من المبتدعين الهالكين بفضله وكرمه تحت

Spr. 840, 2, f. 77^b—89^a enthält den 1. und 2. Abschnitt. Titel und Verfasser und Ueberschrift des 1. Abschnittes fehlen.

3736. Mq. 123. 5) f. 65-75.

8°°, 13 Z. (Text: $11\frac{1}{3} \times 8^{1}/4^{cm}$). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt. Er ist etwa:

ك" مقامات الذكر الخفى Verfasser: s. Anfang.

سئل ابو يعقوب يوسف بن : Anfang f. 65^a عن الذكر الخفى فقال حمدان النهرجوري رحّه عن الذكر الخفى فقال يكشر شرحه وساذدر منه ما يحتمله عقول الناس

In dieser Abhandlung beschreibt Jūsuf ben ham dan ennahrajūrī die Zustände, welche die Çūfis bei dem stillen Gebete durchmachen. Der Verf. zählt auf: 65° المراقبة; 65° الحسبة; 68° الشوف (69° الخسبة); 68° المشاهدة (71° الطمائية; 71° الفناء (71° الغيبة); 74° الغيبة; 74° الغيبة; 74° الغيبة; 74° الغيبة (74° الغيبة);

Schluss f. 75b: الله فضل الله Schluss f. 75b: الله ونعم الوكيل والله Schrift: ziemlich klein, gewandt u. gefällig, vocallos. Abschrift c. 800/1307.

3737. Pet. 690. 1) f. 4-17.

171 Bl. 8°°, 25 Z. (201/2 × 15; 16 × 10°m). — Zustand: unten am Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titelüberschrift f. 4b:

السبف الباتر لعنق المنكر على الذاكر Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي خص نبينا : Anfang f. 4 الحمد لله الذي خص نبين الانبياء والامم

. . . أما بعد ما قول الايمة العلماء العاملين الاعلام وامناء كتاب الله الفارقين بين الحلال والحرام في جماعة يجلسون في بعض الاوقات متأذبين متحلقين متطهرين جاهرين بكلمة التوحيد ولفظ الجلالة قياما وقعودا ممتثلين منطوى قوله تعالى فاذكرونى اذكركم النخ

Aufzählung von Qoran- und Traditionsstellen und Aussprüchen gelehrter und frommer Männer über die Wichtigkeit und Erspriesslichkeit des Dikr. So werden Stellen aus f. 6b und des سعد الدين التفتازاني Werken des f. 7b angeführt. Auch die Frage, ob das Dikr mit Erhebung der Stimme vorgenommen werden dürfe, wird ausführlicher erörtert; f. 8^b ff. von العينى; f. 10^a von الزيلعي; (في جواز الذكر بالجهم) البزازية eine Stelle aus; 10° Stelle aus شرح المنية للحلبي; 11° aus ابي تجيم von نشرح شرعة الاسلام; 11b von الخاتمة) 12ª werden الخاتمة) 12ª werden einige Stellen von Gegnern erörtert und widerlegt. Der Schluss derselben ist f. 12b: كذك كذب الذبين من قبلهم فانظر كيف كان عاقبة الظالمين و

Es scheint aber doch, dass die noch folgenden Blätter, welche hauptsächlich Textstellen śāfi'itischer Gelehrten für das laute Dikr enthalten, auch noch zu diesem Werke gehören, obgleich sie, als wäre es eine eigene Abhandlung, mit dem Bismilläh anfangen. Vorauf gehen f. 13ª ff. einige Seiten über das اول ما نذكر قبل نصوص :Schweigen" der Çūfis, السادة الشافعية تمشكات السادة الصوفية وادلتهم الخ Alsdann kommt f. 14b der Abschnitt über die Ansichten der Safi'iten darüber: مما كنتب الشيم محمل الشهير بالعارف الخلواتي الى شيخه شيخ الاسلام شهاب الدين ابن حجر المكى . . . ما قول السادة العلماء . . . في جواب من يذكرون الله قياما وقعودا وبانغام الموسيقي بالتمطيط الخ ; سؤال في السماء للدميري Darin u. A. f. 15^b desgleichen von البلقيني, auch von السيوطي, auch f. 16° von الكوراني; ferner 16° unten . فتوي ابن حجر العسقلاني في الغزالي الغزالي الغزالي

وقال قولا يكاد صاحبه أن يقع : Schluss f. 17^b: في الكفر من جهة تشبيه أصوات الذاكرين بما ذكر ويستنحق على اطلاق ذلك عليهم التعزير البليغ اللايق بمثله والله اعلم

Schrift: ziemlich gross, eng, deutlich, vocallos. — Abschrift von خالد بن على السماحان الحديثي (f. 34¹¹) im J. 1174/1760.

/ 3738. We. 1817.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titel u. Verf. fehlt.

سئل مشایخ الاسلام رم عن : Anfang f. 112b: تم جماعة صوفیة جتمعون فی مجلس ذکر وتذکیر ثم ان بعضهم یقوم ذاکرا هائما لوارد بحصل له فهل یلام علی ذاک مختارا کان او غیر مختار او ینکر علیه او یمنع او یزجر ام لا افیدوا مع البسط اثبتم الجنة ا

Antworten Verschiedener auf die Frage: ob die Çūfts, wenn sie beim Dikr — gleichviel ob willkürlich oder unwillkürlich — aufstehen, Tadel oder Missbilligung verdienen und davon abgehalten werden müssen oder nicht? Zuerst spricht sich عمر البلقينى darüber aus, ferner عمر البلقينى u. A. Es wird hier über das الكري ziemlich ausführlich gehandelt und über die Verdienstlichkeit desselben werden f. 116^a—118^b einige Traditionen beigebracht; worauf dann noch ähnliche Aussprüche Anderer folgen.

فلا تفارقوا مجالس العلماء فان : "Schluss f. 119 العلماء الله لم يخلف على وجه الارض تربة اكرم من مجالس العلماء ا

/ 3739. We. 1735. 9) f. 102-117.

8vo, 27 Z. (20²/₃ × 15; 15¹/₂ × 8¹/₃c^m). — Zustand: der Seitenrand durch Ankleben von Papier verbreitert; nicht recht sauber und im Anfang fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich grob. — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي يذكر من :Anfang f. 102b ذكره في سرّاه وضرّاه . . . وبعد فلما كان الطرف الي الله بعدد انفاس الخلايف النخ

 فى السماع من شوف الذكر وصفائه 113 فصل. 4. في آداب الوعظ وشرف العلم 115 فصل. 4 Schluss f. 117 فسل ما ذا تكسب عدا وما تدرى نفس ما ذا تكسب عدا وما تدرى نفس باق ارض تموت والله اعلم الح

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gedrängt, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100, 1688. — F. 118 leer.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. fehlt.

Anfang nach einer kurzen Vorbemerkung: اللحمد لله الذي نور بذكره قلوب اوليائه . . . قدل الله تعالي هل جزاء الاحسان الا الحسان الم

Abhdlg über das Ďikr, in einigen Abschnitten: f. 25° المالة على اسرار الناهارة والدخول في الصلاة f. 26° تنبيه على تصحيص القراءة u. s. w.

ووصية لمن اراد سلوك : Schluss f. 28b ووصية لمن اراد سلوك الطريق والما الحوج اليم ونسئل الله التوفيق ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم وصلي الله الت المد العدم (27 fehlt wenigstens 1 Blatt.

/ 3741. We. 1702.

186 Bl. 8°°, c. 11-12 Z. (15½ × 10½; c. 12½ × 9cm). Zustand: gut. — Papier: weisslich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Enthält: 1) f. 1^b ein kleines Gebet und den Anfang eines zweiten.

- 2) f.2. 3ª. Ueber die Erfordernisse zum الذور Anf. الذن قائل ما شروط ادب الذكر فقل اربعة الخز:
- 3) f. 3b—7 das Schlusskapitel des Werkes المفتوة (= We. 1700, 2, f. 46b ff.). Es hört auf f. 7a Mitte (= We. 1700, 51a, 6) und hat hier noch einen kleinen Zusatz über die Kennzeichen des Faqīr, der dort fehlt, während der dortige Schlusspassus von 51a, 6 an hier fehlt.
- 4) f. 8—12° ein Gebet, dessen einzelne Sätze immer schliessen mit: لهم منّا الفاتحة; aus ganz neuer Zeit.

Schrift: gross, dick, deutlich, vocallos. No. 4 noch grösser, weiter, rundlich. — Abschrift um ¹²³⁵/₁₈₂₀. — Bl. 12^b—14 leer.

3742. Mq. 127. 14) f. 81.

Format etc. u. Schrift wie bei 12). - Titelüberschrift:

قال الله تعالى فاذكروني اذكركم :Anfang واشكروا لى ولا تكفرون . . . اعلموا . . . ان ذكر الله جل جلاله لا اله الا الله اعظم القبيات الح

Ueber die Wichtigkeit des Dikr und die Art der Mittheilung desselben an 'Alt und wie demselben der Geist des mittheilenden Lehrers nebst der nachwirkenden Kraft Mohammeds fortwährend sich übertrage.

فاعلموا أن الباب مغلق: Schluss f. 81b: والعبد مامور مخاطب مطالب بالذكر على الدوام والسلام والحمد لله رب العالميين المؤ

> , 3743. We. 1765. 2) f. 11 - 15a.

8vo, 17 Z. $(17^3/4 \times 13^4/2; 13 \times 9^3/4^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, stark, glatt. - Titel und Verfasser fehlt.

يسم الله الواحد الواجب الوجود : "Anfang f. 11 . . . ' كتاب من القريب الرقيب الى الحبيب التجيب . . . أما بعد فإن نعمة المنعم الذي اوجب شكره علينا المؤ

Çūfische Abhandlung; an die Gnaden Gottes anknüpfend, die in verschiedenen Stufen den Menschen zur Erkenntniss und Nähe Gottes führen, weist sie auf die Nothwendigkeit hin, über Gott und sich selbst nachzudenken und im Gebet Dikr zu danken. Zu diesem Danke giebt der Verfasser Anleitung, indem er - auf Wunsch, f. 18^a — ein längeres Gebet mittheilt.

لا اذت ولا غيرك والسلام على : Schluss f. 15 من تادب مع السلام بالاستسلام ورحمة الله وبركاته وتمت Schrift: ziemlich gross, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. - Abschrift um 1100/1688.

> / 3744. Lbg. 1041. 5) f. 43 - 48.

8vo, c. 20-22 Z. $(16^3/4 \times 12^1/2; 15 \times 11^1/2^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber. - Papier: gelb, ziemlich stark

und glatt. - Titel und Verfasser fehlt.

Anfang eines Werkes, worin kurze Tagu. Nachtgebete (اذكار) enthalten sind. Beginnt: الحمد للم رب العالمين وصلى . . . وبعد فهذا شيء من الاذكار مما يقال في الليل والنهار فمن ذلك أن يقول الانسان اذا انتبه من النوم الحمد لله الذي يحيى ويميت المز

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, rundlich, unschön, vocallos. Stichwörter roth. - Abschrift (nach f. 135a) im J. 1049/1639, von حمزة بين فضل الحائك.

> 3745. Spr. 1993. 2) f. 8-23. 31-36.

8vo, 15 Z. (181/2×131/2: 11×9cm). - Zustand: nicht sauber; in der unteren Hälfte zum Theil wasserfleckig u. an einigen Stellen abgescheuert. - Papier: gelb, glatt, stark.

Bruchstück eines güfischen Werkes, in eine grosse Anzahl ungezählter فصل eingetheilt.

Blatt 8-13 gehören zusammen; ebenso 14-23 u. 32; ferner ist 36 das letzte der vorhandenen Blätter und steht kurz vor dem Schlusse des Werkes; 31. 33. 34. 35 sind vereinzelte Blätter, doch gehören 31. 34., wenn auch nicht unmittelbar, zu 8-13. Die Folge der Blätter mag diese sein: 14-23. 32. Lücke. 33. Lücke. 8-13. Lücke. 31. Lücke. 34. Lücke. 35. Lücke. 36. - Es kommen darin viele längere Gedichtstücke vor, die sämmtlich, bis auf 2 Stücke von 3 u. 2 Versen, von dem Verfasser selbst sind.

Das Vorhandene beginnt f. 14a, 1: 11 state التلوين والتمكين وصفان يشيران الى حالين في تحلّين الخ فصل فمن فترالله تعالى عين يقظنه واشهده خفايا سريرته 156 فصل واعلم ان من عرف نفسه عرف ربه وعرف ما يراد منه 176

فصل واعلم أن السماع عبارة عن الاصوات الحسنة 346 والنغمات المطابة

F. 36b bricht ab mit den Worten (Basit): واشرب وسق ولا تبخل على ظمأى

فان رجعت بلا رق فوا اسفى

ولقد اصفت الى هذه الابيات ابياتا قلتهن في معنى فلك ختمت بههي الكتاب والله الموقق بالصواب

Vielleicht ist der Zweck der ganzen Schrift die Verdienstlichkeit des Dikr darzustellen und (ziemlich weit ausgeholt) zu begründen. längere Stelle handelt (f. 126 ff.) von dem Erlaubtsein der Musik (السماع).

Schrift: zieml. klein, gewandt, gleichmässig, deutlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3746. Pm. 228.

65 Bl. 8°°, 15 Z. (1813 × 1312; 1112 × 9cm). — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig, auch sonst etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt.

ترتيب الذير الكامل الماخوذ : Anfang f. 1b من السنة الذي يقال بعد الصلوات الخمس وهو مهم عظيم وهو قسمان ذكر الصبح والمغرب الخ

Specielle Anweisung, wie das Dikr zu beten sei.

اللهم هذا الدعاء ومنك الاجابة :Schluss وهذا الجهد وعليك التكلان ولا حول ولا قوة الخ

Schrift: ziemlich kleine, gefällige Golehrtenhand, vocallos (nur am Ende vocalisirt), öfters auch ohne diakritische Punkte, nicht ganz leicht. — Abschrift von كحمد بن (Autograph?)

 $F.7^{b}-13^{b}$ allerlei Mittel (z. B. سقاية السلام, سقاية السكا ديس); 7^{b} . 8^{a} . 9^{b} . 10^{b} (شرب البلائر). 13^{a} . Gebete, Fragen u. s. w.

3747. Pm. 42.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

a) Titelüberschrift:

عذا الدعاء للامام العارف بالله تعالي الشيخ وهو لختم الذكر والمدح والصلوات على النبي صغم

Anfang: اللهم اشرح بالصلوة عليه صدورنا ويشر بها امورنا Gebet zum Beschluss des Dikr und des Lobes und Gebetes für den Propheten. — Schluss f. 1516: وانصر جيوش الموحدين على القوم الباغين برحمتك يا ارحم الراحمين وصلي الله الح

3748. We. 1694.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

والهكم اله واحد :Ein Gebet (Dikr). Anfang المه واحد لا اله الا هو الحي القيوم المخ

يسبّح لد ما في السموات : Schluss f. 10°: والارض وهو العزيز الحكيم والحمد للد رب العالمين

F. 10^a allerlei kleine Gebete. F. 10^b. 11^a Türkisch.

√ 3749.

- 1) Pet. 684, f. 1266-129. Abhdlg über المُحَمِّدُ لله رب العالمين والعاقبة . . . أما بعد العالمين عناوكة الخ فاعلموا صفات القوم رم . . . أما بعد فهذه سنة مباركة الخ
- 2) Mq. 180°, f. 90°. 91°. Ueber das Dikr, mit Anschluss an den Satz: خَصَ بِالذِّكُ مِن بين صفاته العلي ما هو اخص
- 3) We. 1814, 3, f. 40—44. Ueber das Benehmen beim Dikr, von حمد بن عمر الواسطى
- 4) Pet. 703, 10, f. 58. 59. Ein Abschnitt über dasselbe: 'خصل في آداب الذكر وما يراد منه الذكر تحقيق الانس الخ
- 5) Pet. 312, 9, f. 89---92. Von der Verdienstlichkeit des Dikr. Zuerst: فصل في ذكر دقيقة كلية لدي العارف بيا
 - 6) Mq. 180b, f. 622b. Desgleichen. Anfang: فصل اعلم انه كما يستحبّ الذكر
 - 7) Schöm. XI, 3ⁿ, Heft 7, f. 6^b—7^b. Desgl.
 - 8) We. 1634, 2, f. 26.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. - Titel überschrift f. 26a:

فصل في فضل الذكر ووصف أهله

(In der Unterschrift f. 26b: ر" في وصف أهل الذكر)
Anfang:

الذكر تحيى قلوب الذاكرين به ان اخلصوا لا اله الا الله

Eine Qaçide (Basit) zur Schilderung der still im Gebet Versunkenen; alle Verse endigen wie oben. — Schluss:

ا رب واغفر لناضيها وسامعها ومن يقل لا اله الا الله Bl. 27 — 33° leer.

3750.

Das Verdienstliche und der Erfolg des Gebetes الذكر wird behandelt in We. 1814, 53°. Pet. 684, 130. 131. Spr. 897, 21°—23; 1962, 59. — Desgleichen und besonders Anführung solcher Gebete in: Pet. 485, 148°. Mo. 35, 105°. WE. 124, 1°—2°. We. 1853, 2;

1667, 1^b. Mq. 43, 45^a. Pm. 213, 61^b. 62. 64; 224, 151^a (= 152^b). Pet. 684, 28^b. 130. 131. Spr. 461, 143^b. — Lbg. 819, 164^b; 1019, 28^b. 29. We. 1141, 11 ff. Pm. 105, 104^a; 159, 43^b; 286, Schluss. Pet. 610, 1^b. Spr. 678, 100—115. Mq. 32, 440. 441.

/ 3751.

Von den Werken über das Dikr seien hier noch folgende erwähnt:

- 1) جامع الاذكار von جامع الاذكار بن ابراهيم بن المنذر $+ \frac{318}{930}$.
- 2) انكار الصلوة von انكار الصلوة الخمد بن ابي القاسم البقالي $+ \frac{576}{1180} (562)$.
- 3) نجم الدين الكبرى von الكبرى اللائم ($^{618}/_{1221}$.
- 4) معافى بن اسمعيل الموصلي von موجز الذكر + 630/1238
- ابن العربي von نتائج الاذكار في المقرّبين والابرار (5 † 638/1240
- عبد الحق بن ابراهيم بن von رسائل في الانكار (6 محمد العكي ابن سبعين + 669/1270.
- .انه النورية له ايضا (7
- ⁸ انكار الحج والعمرة (von انكار الحج والعمرة (8 † 686/₁₂₈₇.
- 9) الارشاد في فصل أرباب الذكر والجهاد (وعلى] بن عبد المحسن أبن الدواليبي محمد [وعلى] بع عفيف الدين أبو المعالى † 727/1327.
- von بستان الدعاء والاذكار ولسان الاستغفار بالاسحار (10) بستان الدعاء والاذكار ولسان الاستغفار بالاسحار (10) أراد المحدي بين محمد ابن عبيدة التميمي

- von المصباح في الجمع بين الانكار والسلاح (11) ألم المصباح في الجمع بين البراهيم المقدسي † 765/1364.
- الارشاد والتطريز في فصل ذكر الله وتلاوة كتابه العزيز (12 von عبد الله بن اسعد اليافعي اليمني von
- اخلان الاخيار في مهمات الانكار (13 مهمات الانكار (13 خمد بن von بني von القدسي
- von انارة الفكر بما هو حقّ في كيفية الذكر (14 من البقاعي بما مو البقاعي المادية الماد
- ابراهيم بن von المعين على فعل سنّة التلقين (15) البراهيم بن von المعين على فعل سنّة التلقين
- الابتهاج باذكار المسافر الحاج von حمد بن von الابتهاج عبد الرحمن السخاري
- 17) الفلاح في اذكار المساء والصباح von $+ \frac{1}{1005}$ المين السيوناي $+ \frac{911}{1005}$.
- von ك" في الذكر الجهري وتجويزه وجواز الدوران (18 von عبد الرجن التوقاتي حسام الدين (18 مرادي التوقاتي حسام الدين التوقاتي و التوقا
- von جبر الكلمة القاصمة بذكر الكلمة العاصمة (19 جبر الكلمة القاصمة بن أبد المام بن أبد المام بن أبد المام ال
- 20) ر" دفع الاسي في اذكار في الصبح والمسا $\frac{1048}{1638}$. von
- النفحة المدنية في الاذكار القلبية والروحية والسرية (21 von عبد الروسي وجيه الدين von عبد الروسي وجيه الدين
- للبل المنين في الانكار والادعية الماثورة عن سيّد المرسلين (22 . عبد الملك بن على الصديقي المكي von .
- .مسائيل الانوار في نتائج الاذكار (23
- .فصل الذكر القرباني (24

7. Gebete mit den Gottesnamen.

3752. Lbg. 889.
2) f. 14-79.

 8vo , 20-22 Z. $(21 \times 15; 14^{1}/_{2}-16 \times 11^{cm})$. — Zustand etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verf. f. 14^{a} :

ك" التحبير في علم التذكير٬ وتفسير اسماء الله الحسني واشتقاق معانيها

لابي القاسم عبد الكريم بن هوازن القشيرى جمال الاسلام

قال الاستان . . . القشيرى رَهَ ؛ Anfang f. 14^b : (ق الحمد لله القديم الذي لا يستفتح له وجود الحكيم . . . الما بعد فقد كثر سؤال الراغبين في علم التذكير الج

 und القدوس; endlich f. 33 die der einzelnen Gottesnamen, von السبور an bis السبور.

والسكون تحت ما يجري به :Schluss f. 79b قصاؤه وقدره وفيقنا الله تعالي لذلك . . . وقد انتهى كتابنا هذا الخ

Collationirt. Am Rande bisweilen Berichtigungen, auch kurze Erklärungen und Zusätze. Im Text nicht selten Verse angeführt.

النحبير Die obige Lesart التخبير. Die obige Lesart التنجيين ist richtig; sie ist erklärt durch beigeschriebenes

3753. Pet. 701.

61 Bl. 8vo, 17 Z. (20 × 14¹/₂; 14 × 7²/₃cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: ziemlich stark, glatt, gelblich. — Einband: Pappband mit rothem Lederrücken. — Titel fehlt.

Die hier zusammengestellten Gebete in Versen sind:

القصيدة (والمنظومة) الدمياطيّة 1) f.1-30 ألفصيدة (والمنظومة) الدور Titel u. Verfasser fehlt. Der Verf. ist: الدين [واسيل الدين] الدمياطي [وابن الدمياطي] Der Titel ist auch: اللامية oder منظومة اسماء الله الحسني oder منظومة اسماء الله الحسني

Anfang (Tawil):

بدأت ببسم الله والحد اوْلا على نعم لم تحص فيما تنوّلا

In diesem Gedicht kommen alle Gottesnamen in Anwendung. Es ist etwa 60 Verse lang.

عدَ عَارِةَ لَكُلِّ مَهِمَّةَ : f. 3b. Ucberschrift كن مهمّة او مهبوما او ملزوما او محزونا تقرأها ان كنت مديونا او مهبوما او ملزوما او محزونا وكل ما حل بك من امور الزمان يفرجها الله عنك Anfang (Basit):

ان ابطأت غارة الارحام وابتعدت عنا فاقرب شيء غارة الله Alle Verse schliessen mit الله مالك . — Pm. 387, 12 dasselbe (No. 3406, 1).

عنا دعاء الغارة: الفارة (Ueberschrift: عناء الغارة الشاء مجترب يقرأ في الظلمة في السحر قبيل الصبح مجترب Anfang (Basit):

ان ابطأت غارة الاقطاب ما التحقت تلق به مسرعا يا غارة الله Alle Verse schliessen mit ملل.

نظم الاستغفارة : (Anfang (Basit): نظم الاستغفارة النم ومن زللي ومن اثمي ومن عملي ومن علمي ومن عملي

Alle Verse (bis auf die 10 letzten) fangen an mit استغفر الله. — Dasselbe Gedicht in Spr. 815, f. 79^a. 78^a.

Schrift: klein, gewandt, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1215/1800.

/ 3754.

Das in Pet. 701, 1, f. 1-3 besprochene Gedicht des Nür eddin eddinjäti ist noch vorhanden in:

1) Spr. 1933, 14, f. 188—191 (63 Verse lang).

8°°, c. 11 Z. (Text: 13¹/2×8°m). — Zustand: unsauber, fleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Titel u. Verf. fehlt. — Schrift: zieml. gross, rundlich, nicht undeutlich, das erste Drittel vocalisirt. — Abschrift c. ¹²¹⁵/1800.

- 2) Spr. 490, 33, f. 184^b—185^b (62 Verse). 8vo (Text: c.18×8-10^{cm}).—Titel fehlt.—Schrift: von neuerer Hand, flüchtig, unschön, vocallos.
- 3) Mo. 26, 2, f. 25^b 36^b. Im Ganzen 60 Verse.
- 4) We. 1766, 10, f. 48b-49. Im Ganzen 59 Verse.

5) Spr. 162, 2, f. $102^a - 103^a$. 8vo, 16 Z. $(21 \times 15; 16^{1/2} \times 10^{cm})$.

Titel fehlt. Nur 33 Verse; dann noch 12 V. auf f. 133^b (schadhaft) und 14 V. auf dem auf den hinteren Deckel geklebten Blatt.

Schrift: unschön, flüchtig, vocallos, um 1215/1800.

/ 3755. Spr. 852. 2) f. 42b-54°.

 $12^{\rm mo}$, c. 17—19 Z. $(14^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}; 11 \times 6^{1}/_{2}^{\rm cm})$. — Zustand: unsauber u. fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich stark, glatt. — Titel u. Verfasser f. $42^{\rm b}$ unten:

شرح منظومة اسماء الله الحسنى للدمياطي لابي العباس احمد بن حسن البرنوسي عرف بزروق الفاسي

الحمد لله رب العالمين التواب الهادي :Anfang الى الحق . . . أما بعد فها انا اذكر شيئا من خواص نظم الشيخ الولى الصوفى نور الدين الشهير بان الدمياطي الخ

Commentar zu dem selben Gedicht (Pet. 701, 1, f. 1), von Ahmed ben ahmed ben

mohammed elburnūsī zarrūq elfāsī † 899/1493 (No. 2239). Der obige Name des Vers. ist nicht ganz richtig. — Die Verse, im Ganzen 69, sind zum Theil gruppenweise erklärt, die Erklärung aber besteht nur in der Angabe, wozu der Vers gut ist, wenn er so und so oft gelesen wird.

Zu den ersten 6 Versen beginnt der Commentar f. 43^a: من صلي ركعتين الاولي بالفاتحة والملك المخ والسجدة والثانية بالفاتحة والملك المخ

Das Werk schliesst mit einem Gebet-Gedicht (Țawil) von 20 Versen, deren erster: دعوتك يا مولى فاقبل دعائيا وبلغ بما ارجوه منك الامانيا

Schrift: ziemlich klein, etwas rundlich und flüchtig, deutlich, vocallos. Die Verse roth. — Abschrift von معر بن الحاج احمد د. 1115/1703.

F. 54^b. 55^a enthalten eine, von احمد القششي † 1071/₁₆₆₀ mitgetheilte, dem 'Alt in den Mund gelegte, Anweisung, wie am wirksamsten zu Gott zu beten sei.

We. 1828, 3, f. 51. 52 enthält denselben Commentar, aber nur zu 5 Versen (deren erster hier: منين قوتى النخ). Der Titel ist hier: دسني السماء الحسني; der Verfasser: دسني عيسى البرنوسي النخ An-fang fehlt. Die Verse sind roth geschrieben.

3756. Pm. 681.

8°°, 17 Z. (Text: 13¹ 2 × 9¹ 2°m). — Zustand: sehr wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 80° (und im Vorwort):

ک" الفخ الاسنی فی شرح الاسماء الحسنی
 ۷erf. f. 80*: محمد الصفوی

الحمد لله الذي تعرّف لخلقه فبه : Anfang f.80b عرفوه ... وبعد فيقول ... حمد الصفوي لما رايت الاسماء الحسنى التسعة والتسعين المنظومة لبعض العارفين المز

Gemischter Commentar des Mohammed eccafawi † 928/1522 (No. 2413) zu demselben Gedicht; er sagt, sein Lehrer ابو عبد الله محمد habe es zu beten gepflegt.

Der Verfasser giebt jedes Mal, wenn er einen Namen Gottes erklärt hat, die Beziehung und Nutzanwendung desselben für den Menschen: dieselbe wird immer eingeleitet mit der Wendung: تنبيه حظ العبد من هذا الوصف.

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, gefällig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3757. Lbg. 581.

164 Bl. 8°°, 9 Z. (16 × 10¹/2; 9¹/2×6°m). — Zustand: im Ganzen gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe, nebst Goldverzierung. — Titel fehlt, steht aber zu Ende der langen Vorrede f. 33b:

بلوغ القصد والمنكى في خواص اسهاء الله الحسنكي Verfasser fehlt: 8. Anfang.

قال الشيخ . . . عبد الله : Anfang f. 1b: الله المدرس المحمد ولد ابن الحاج رحّد، الحمد لله المنزه عن الحدوث والاعراض . . . وبعد فقد جزء التي بعض الطلبة من الاحبّاء في الله المنز

Commentar des 'Abdallah ben mohammed, Nachkomme des Ibn elhägg, zu demselben Gedicht. Er giebt in der langen Vorrede erbauliche Vorschriften, wie seine Freunde in Haleb, für welche er denselben verfasst hat, sich bei der ungerechten Behandlung, über welche sie klagen, verhalten sollen. Dann beginnt f. 34° der Commentar. In der Regel werden 2—3 Textverse voraufgeschickt, dann folgt die Erklärung, die durchaus nur geheime Kräfte und Wirkungen in den Versen ausspürt und Anweisung giebt, dieselben zu verwerthen, auch darauf bezügliche Geschichten mittheilt.

Zu dem Zwecke werden dann auch zu Ende je eines solchen Abschnittes ein Paar Quadrate (oder auch nur eines) mit den Worten der Verse innerhalb kleinerer Quadrate vorgeführt, von bezeichnet als das oder jenes zu leisten geeignet. — Ibn elhägg wird der in No. 3519 vorgekommene sein. —

قلت خاصّية : An fang nach den 3 ersten Versen هولاء الابيات الثلاثة للرمد فمن اراد أن لا يصيبه الرمد الخ

Mit jenen ersten Worten beginnt die Erklärung überall.

فمن قال هذا اذا فرغ : Schluss f. 163b

Schrift: ziemlich gross, gut, vocallos. Text in Goldlinien mit rothen Beistrichen eingefasst. Der Grundtext und Ueberschriften, auch Stichwörter, roth. — Abschrift von درویش علی المعروف بامام خان قریم من تلامید درویش علی المعروف بامام عبد الله رضی عنه مولاه

/ 3758. We. 1804.

8vo, 13 Z. (16 × 10³/₄; 11¹/₂ × 6¹/₃cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: strohgelb, glatt, ziemlich stark. — Titel fehlt.

Commentar zu derselben Qaçıde. Er beginnt zu V. 1: من بدات على صيغة المتلكم الله متعلق بد الج من بدا بد اي ابتدأ وببسم الله متعلق بد الج

ودنا أل : Schluss des Commentars f. 115b ودنا أل ودنا أل القصيدة جميع الانبياء واصحابهم وبعد اتمامي هذه القصيدة . . . فحمد لله واجب علينا . . . في جميع الاوقات

Schrift: ziemlich gross, gewandt, breit, gleichmässig. Der Grundtext vocalisirt. — Abschrift vom J. 1170/1756.

/ 3759. We. 1805. 8) f. 86 $^{\circ}$ – 92 $^{\circ}$.

Format etc. und Schrift wie bei 7). — Titelüberschrift und Verfasser:

هذه اسهاء الله الحسنى للسيد البكري مصطفى بن كهال الدين البكرى d. i.

الحدد لله الذي خس اهل مواصلة: Anfang f. 86^b: الابكار بالعشي والابكار . . . أما بعد فيقول . . . مصلفي . . . الصديقي نسبا الحنفي مذهبا الخلوتي مشربا الن

Nach diesen und noch einigen einleitenden Worten folgt das Gedicht des Muçtafā ben kemāleddīnelbekrī† 1162/1749, die "schönen" Namen Gottes enthaltend, ein Gebet.

Anfang (Tawil) f. 87b:

لاسمائك للسنى عبيدك قد ثنى عنانا له يرجوا بما يدرك الثنا Schluss f. 92":

واتباعهم ماقام ينشر مدحهم محتب روي عنهم حديثا معنعنا

Dies Gedicht hat eine Menge Lücken; dies rührt daher, dass für die in den Vers gehörenden Namen Gottes Raum gelassen worden ist, wahrscheinlich um sie später mit rother Dinte zu schreiben, was jedoch unterblieben ist.

$$/$$
 3760. Pm. 191.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). - Titelüberschrift:

Anfang (Tawil):

شرعت بتوحيد الاله مبسملا ساختم بالذكر للجيد محسبلا

Ein Gedicht in 62 Versen, worin die 100 Namen Gottes in Gebetsform zusammengestellt sind. — Schluss:

مع الآل والاسحاب جمعا مكملا وبعد فحمد الله ختما واولا

 12mo , 19 Z. ($14^{1}_{.2} \times 8^{\mathrm{cm}}$). — Zustand: sehr fleckig, wurmstichig. — Papier: gelb, grob, etwas glatt. — Titel fehlt; er würde sein:

ولله الاسماء الحسنى فادعوه بها عو :Anfang الله الذي لا اله الا هو الرحمن الرحيم هو الله الذي لا اله الا هو الملك القدوس السلام الن

Zusammenstellung der Gottesnamen zu Gebetszwecken.

غفرانك ربنا واليك المصير Schluss f. 36*: الماليك ربنا واليك العالمين والحد الدرب العالمين

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, ungleich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3762. Spr. 546.

Format etc. u. Schrift wie bei 2) (aber fleckig). — Titel f. 29^a und f. 29^b oben:

شرح اسماء الله الحسني

اسمه تعالي الله عدده ٩١ هو الاسم: Anfang f. 29b المحرى من ذاوم على ذكره في كل يوم بعد كل صلاة بعدد ما وقع عليه العدد تصرف في العالم تصرفا لا يدفع امره فيهم البخ

Angabe, wie die Namen Gottes im Gebete anzuwenden seien, um die oder jene Wirkung zu haben, und wie oft sie zu beten seien. Letzteres hängt von dem Zahlenwerth, den die einzelnen Namen haben, ab: derselbe wird daher bei jedem derselben angegeben (z. B. محان) = 299, حمان = 489 etc.).

[اسمه تعالي] الصمد عدده ۱۳۴ Schluss f. 321: ۱۳۴ من ذكره كل يوم بعد كل صلاة كما تقدم لم يحس بالم الجوع

Pm. 105, 16, f. 104^b. 105 enthält die Gottesnamen mit dem vorgesetzten und dem untergeschriebenen Zahlenwerth. إِنَّا اللهِ [٢٩٩] اللهِ [٢٩٩] اللهِ [٢٩٩]

/ 3763. Min. 187.

Format (c. 33 Z.) etc. und Schrift wie bei 36). — Titel und Verfasser fehlt.

هو الله الذي لا اله الا هو' من قرأ :Anfang كل يوم الف مرة يا الله يا هو جعله الله تعالي من المحاب الكشف واليقين الخر

Aufzählung sämmtlicher Namen Gottes nebst Angabe, wie oft und wann jeder derselben zu beten sei, um die oder die Wirkung zu haben.

الصبور يقرأه المريض او المصاب ثلاثا :Schluss وثلاثين مرة ينجه الله تعالى بفصله وكرمه تمت

3764. Spr. 490.

9) f. 63⁶-67⁴.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: هذه أسماء الله الكسنى تسعة وتسعين اسما وخواصها

Verfasser nach der Unterschrift:

البربري

قال الله تعالى ولله الاسماء الحسنى :Anfang فادعوه بها وقال رسول الله صقم أن لله تسعة وتسعين اسما من احصاها دخل الجنة احدها هو الله الذي لا اله الا هو كل من قرأ هذا السم في كل يوم الح

Aufzählung der "schönen" Namen Gottes u. der mit ihrer Lesung verheissenen Belohnung.

الصبور كل من كان بد مرض ... يقرأ : "Schluss f.67 هذا الاسم ثلاثنا وثلاثين الف مرة يطمئن باشند والله اعلم

/ 3765. Spr. 490.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Kurze Aufzählung der "schönen Namen" Gottes zu Gebetszwecken.

هذه اسماء الله الحسني، هو الله الذي لا اله الا هو، عالم الغيب والشهادة، هو الرحمن الرحيم النخ غفرانك ربنا واليه المصير نعم :Schluss المولى ونعم النصير وصلى الله على خير خلقه النخ

F. 70^a Anweisung, dem Haltfen 'Alt zugeschrieben, wie man aus dem الفأل d. i. Buchstaben-Herausgreifen etc. die Zukunft voraussehen könne.

/ 3766. Lbg. 819.

8vo, 27 Z. (21 × 14¹,₂; 16 × 12¹,₂^{cm}). — Zustand: sehr fleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titelüberschrift:

أسماء طريقة سيدي . . . عبد القادر الكيلاني النخ

الاسم الاول لا اله الا الله عدده مائة :Anfang الف وتوجهم الهي اظهر على ظاهري الخ

Schrift: klein, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1787.

3767. Min. 187. 8) f. 303^a.

Folio. - Papier: röthlich, ziemlich stark, glatt.

Ein langes Festgebet, das, nach einer Fürbitte für die Engel und die Propheten im Einzelnen und im Ganzen, die einzelnen Namen Gottes in Anrufsform enthält.

صدق الله العظيم الذي لا اله: Es beginnt: الا هو الرحمن الرحيم الحق القيوم ذو الجلال . . . اللهم لك الحمد ولك المجد ولك العز ولك القهر المغ

Dieselbe Schrift wie bei 2), vocalisirt; die Zeilen laufen schräg über die Seite.

Andere Gebete mit den Gottesnamen in We. 1766, 12, f. 51. 55; Mo. 9, 2, f. 86^b—87^b; Pet. 607, f. 168^b—170^a.

3768. Pm. 161.

Format etc. und Schrift wie bei 3). Bl. 23b oben stark abgescheuert. — Titelüberschrift:

Daran schliesst sich ein Gedicht — Gebet —, in welchem diese Namen (in manchen Versen sehr an einander gehäuft) vorkommen. Anfang (Bastt): يارت اسماؤك لخسني اعوذ بها من شر نفسي ومن ذنبي واوزاري Davon sind hier 13½ Verse vorhanden.

8. Gebetsperikopen (اوراد).

3769. Pet. 329.

230 Bl. 8°°, 8 Z. (183/4×12¹/2; 9¹/2×6¹/2°°). — Zustand: fast lose im Einband; der Rücken wasserfleckig, bes. stark gegen Ende; ebenso daselbst der untere Seitenrand. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: rother Lederbd. — Titel fehlt; in der Unterschrift f. 228° · · · b steht:

الصحيفة الكاملة

Verfasser fehlt: s. unten.

Anfang fehlt, ist aber richtig ergänzt (f. 1), und enthält die Riwāje des Werkes; zuerst: حدثنا السيد الاجل نجم الدين بهاء الشرف ابو الحسن محمد بن الحسن بن احمد بن على . . . العلوي الحسني رحمة قال اخبرنا الشيخ السعيد ابو عبد الله محمد بن احمد بن شهريار الخ

Ein grössere Sammlung von Gebeten des زبن العابدين ابو الحسن على بن الحسين بن على بن الربن العابدين ابو الحسن على بن الحسين ابو ألب طالب أ ألبي طالب أ ألبي طالب أبو عبد الله جعفر بن تحمد بن على بن الحسين الخسين الفاقة المتوكل بن هرون البلخي dieselben dem المتوكل بن هرون البلخي diktirt habe. Der Herausgeber der Sammlung führt im Anfang des Werkes die Gewährsmänner,

durch welche dasselbe im Laufe der Zeit an die Späteren überliefert ist, auf; danach hat er es erhalten von einem späten Urenkel des Verfassers der Gebete, dem Mohammed ben elhasan ben ahmed etc., ungefähr um das Jahr 550/1155.

Die Zahl der Gebete ist eigentlich, wie f. 10^a angegeben, 75; davon hat المتوكل (der oben Genannte) 64 behalten. Die Uebersicht derselben, welche f. 10^b ff. nach der Riwäje derselben von Seiten des محمد بن احمد بن احمد بن احمد بن احمد بن احمد المنابع وقوقه ist, zählt deren nur 57 auf und es wird hinzugefügt, dass der Rest sich nicht in den Ausdrücken, die (der obige) Ga'far gebraucht, aufgefunden habe. — Hier sind im Ganzen nur 54 vorhanden, alle mit Ueberschriften versehen.

التحميد لله عز وجل والثناء عليه "Zuerst: f.13 عليه 19 التحميد العرش 22 الصلوة على رسول الله صغم 19 الصلوة على الباع الرسل ومصدقيهم 26

دعاؤه في الألحاج على الله 1221 f. 221 كارة في التذلل لله 224 دعاؤه في التذلل لله 224

ونجنى من مصلات الفتن : *Schluss f. 228 برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: ziemlich gross, weit, gefällig, gleichmässig, stark vocalisirt. Ueberschriften grün. Zwischen den Zeilen steht meistens in kleiner rother Schrift, Persischen Zuges, die Persische Uebersetzung. Am Rande (zum Theil in rother Schrift) öfters Verbesserungen, auch Worterklärungen. — Abschrift im J. 1081 Ramadān (1671) von خليل الله بن زين الدين على الكاخكي

F. 228^b—230^b enthalten noch einige Gebete des زين العابدين, darunter besonders ein Tesbih, das zur Vergebung aller Sünden vorzüglich wirksam ist und das Gott selbst dem Engel Gabriel gelehrt hat, anfangend f. 229^b: الذي تجلى للقلوب بالعظمة واحتجب عن الابصار بالعزة

F. 8^b und 9^a stehen am Rande die "schönen Namen" Gottes (zu Gebetszwecken), entnommen dem Buche: الجواهر; und f. 9^b—11^b, 52—54, 220^b—222^a, 223^b—228 verschiedene kurze Gebete. — Nach f. 7 fehlen 2 Blätter.

/ 3770.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 692.

144 Bl. 8vo, 22 Z. (17² 3×10³,4; 11×6^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; in der 2. Hälfte unten am Rande etwas wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: schwarzer Lederband mit Goldeinpressung und Klappe. — Titel fehlt. — Der Text ist mit Persischer Interlinear-Uebersetzung versehen.

Auf den bei Pet. 329 angeführten Schluss folgen hier noch 7 Wochentags-Gebete und ist der Schluss alsdann: وتتم احسانك فيما بقى من احسنت فيما مصى منه يا ارحم الراحمين'

Schrift: klein, schön, ganz vocalisirt. Der Text in Goldlinien nebst blauen Einfassungslinien; ausserdem jede Textzeile mit dünnen Goldlinien eingefasst. Die Persische Uebersetzung zwischen den Zeilen in rother überaus kleiner Schrift. Die Ueberschriften in schöner Goldschrift. Neben dem Rande läuft noch eine Goldlinie hin. Zwischen dieser und den den Text einfassenden Linien stehen oft Persische Bemerkungen, selten Arabische. — Abschrift c. 1100 1688.

2) Glas. 211.

298 Seiten 8°, 11-13 Z. $(17 \times 11; 11^{1}, 2-13^{1}/2 \times 7^{1}/2-10^{1}/2^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier:

weisslich, grob, stark, ziemlich glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel auf der Vorderseite des ungezählten Vorblatts:

صحيفة زين العابدين على بن الحسين بن امير المؤمنين

Anfang und Schluss (S. 281) wie bei Pet. 329. S. 282—288 eingeschobene Gebete; 289 leer; 290—298 enthält die Wochentagesgebete. — Auf der Rückseite des Vorblatts steht noch Sura 1.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, zum Theil vocalisirt. Ueberschriften roth; Text in rothen Linien bis S. 258. — Abschrift im J. 1298 Gom. I (1881) von على بن محمد البصراوي. — Arabische Paginirung bis S. 158; auf 136 folgt noch 133—136. S. 48 nicht gezählt.

Spr. 699 dasselbe Werk, 224 S. Gedruckt in Calcutta $^{1248}/_{1832}$.

Pm. 720 ist ein ausführlicher Commentar, betitelt شرح الصحيفة السجادية und specieller:

رياص السالكين في شرح محيفة سيد العابدين

und verfasst von علي بن احمد بن محمد معصوم بن احمد بن ابراهيم الحسينى الحسنى المدنى صدر الدين im J. $^{1106}/_{1694}$. 267 Bl. Folio, lithographirt im J. $^{1271}/_{1854}$.

3771. We. 1758. 12) f. 95-98*.

S^{vo}, c. 19-24 Z. $(20 \times 14; 16\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}^{cm})$. — Zustand: fast lose im Deckel. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser f. 95^a:

هذه اوراد قطب العارفين الشيخ عبد القادر الكيلاني

بسم الله الرحمن الرحيم العظيم البركة :Anfang والثناء التام ولله الاسماء الحسنى فادعوه بها هو الله الذي لا اله الا هو المخ

Perikopen-Gebete des 'Abd elqādir el- $k\bar{\imath}l\bar{a}n\bar{\imath}$ † $^{561}/_{1165}$.

تب على بجاه سيد المرسلين : Schluss f. 98* ويما يصفون محمد صغم . . . سجان ربك ربّ العزّة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, meistens weit, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

3772.

Andere Gebete dieser Art sind:

1) Pm. 16, 6, S. 237. 236, mit der Ueberschrift: رورة عبد القادر الكيلاني, von demselben Elkılänı.

Lbg. 855, 124° gleichfalls von ihm.

2) We. 1470, f. 58^b—59^b, mit derselben Ueberschrift und dem Zusatz: وهو ورد أبن أبي شريف † 906/1500.

اللهم انى اسئلك بسطوة جبروت قهرك :Anfang

3) We. 1748, 5, f. 44,

mit dem Titel حرز النصر. Anfang ebenso.

4) Pm. 16, 5, S. 235. 234.

8vo, c. 22Z. (Text: c. 15×12^{cm}). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel:

ورد سيدي احمد الرفاعي

اللهم انى اسئلك بعظيم قديم مكنون : Anfang انك اهل : Schluss — محزون اسمائك المخ التقوي واهل المغفرة برحمتك يا راحم الراحمين'

Ahmed ben 'alt ben ahmed errufa't † 578/1182.

3773. Spr. 784.

34 Bl. 8°, 11 Z. (19½ × 13½; 12½ × 6¾ cm). — Zustand: fleekig, wurmstichig. Fast lose im Deckel. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit rothem Lederrücken. — Titel f. 1″:

هذا اوراد الاسبوع

(in der Unterschrift f. 24": الأوراد السبعة).

محيى الدين ابن العربي : Verf. f.1*

Gebete auf die einzelnen Wochentage, in Reimprosa, von Ibn el'arabī † 638/1240.. Anfang f.1b: ورد يوم الاحد ' بسم الله فاتح الوجود ألاثنين ' اللهم اتى اسالك النور ' 10a ورد يوم الاثنين ' اللهم اتى اسالك النور ' 10a ورد يوم الاربعاء' ربّ اكرمنى بشهود الخ ما 12a ورد يوم الاربعاء' ربّ اكرمنى بشهود الخ ما 13b ورد يوم الحبيس' الهي انت القايم بذاتك العارف ورد يوم الجمعة' ربّ رقّنى في مدارج المعارف ط19 ورد يوم السبت' ومن يعتصم بالله

رب العزّة عمّا يصفون وسلام : Schluss f. 24 على المرسلين والحمد لله ربّ العالمين ،

F. 24 — 34 noch einige grössere Gebete desselben Verfassers (Anf.: اللهم يا حتى يا قيوم und الله وحده . . . انجز وعده الخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gut, gleichmässig, vocalisirt. Die Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1591. — Collationirt. — Nach f. 5 fehlen 2 Bl.

3774

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 737, 1, f. 1-24.

30 Bl. 8vo, 11 Z. (18×11; 11×6^{cm}). — Zustand: etwas fleckig; öfters ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband.

Schrift: zieml. gross, gewandt, gut, vocalisirt, Ueberschriften roth; Text in Goldlinien. — Abschrift c. 1100, 1688.

2) Do. 125, 5, f. 165^b—199^a. Titel: احزاب الاسبوع.

3) Spr. 490, 25, f. 149-155.

Titel: اوراد الايام السبعة. Schluss: هو الحق المبين واجعلنا من خواصهم امين وصلى الله الح Dann noch zwei andere kurze Gebete.

/ 3775.

Einzelne Wochentags-Gebete desselben Verfassers sind in:

1) Pm. 16, 4, S. 228-230.

8vo, c. 21 Z. (Text: c. 13 × 9^{cm}). — Zustand: oben am Rande fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

S. 229 Gebet auf Sonntag (ورد ليوم الأحد), wie bei Spr. 784, f. 1b. — S. 228 ein anderes auf die Sonntags - Nacht (اللهم انت المحيط بغيب كلشيء). S. Do. 125, f. 200b.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, ungleich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

2) Pm. 231, 5, S. 39.

Gebet auf Dienstag (ورد يوم الثلثاء), wie bei Spr. 784, f.10^a. Abschrift von القاضى محمد نعنى um 1200/₁₇₈₅.

3) Spr. 793, 2, f. 151^a.

Gebet auf denselben Tag. -

Nachtgebete (اوراد الليالي) desselben Verf. finden sieh Do. 125, 5, f. 2006—2184.

Aehnliche Gebete desselben stehen in Pm. 9, 7, S. 186—188 und am Rande 189 und 190 (Anfang: اللهم يا منور الارواح und اللهم يا منور الارواح).

3776. Lbg. 151.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Papier: gelblich und bräunlich. — Die Stichwörter roth, die Ueberschriften in verblasster grösserer Goldschrift. — Titel und Verfasser in grösserer Gold- u. Blauschrift, nach den Linien abwechselnd, f. 186^a:

ه الدرّ المنتقى المرفوع في اوراد اليوم والليل والاسبوع

لابى بكر بن داود بن عيسى الحنبل الصالحي القادري ابي الصفاتقي الدين

الحمد لله الواحد القهار : Anfang f. 186^b: العزيز الغفار الحليم الستار النخ

Abū bekr ben dāwud ben 'īsā eççālih'ī taqī eddīn abū 'ççafā † 806/1403 stellt in diesem Werke Tag- und Nachtgebete für seine Schüler zusammen und f. 2094 ein längeres Gebet mit den Gottesnamen, giebt ausserdem auch Anleitung zu den gottesdienstlichen Werken.

وطرايق الذكر وتحو ذلك : *Schluss f. 213 بالمواطبة فهو. شيء لا يدرك بالكتابة وانما يدرك بالمواطبة ونتج عين القلب تفهم سريعا ' تم الكتاب

IIKh. III 4878. Ein Commentar dazu von seinem Sohn 'Abd errahmän † 856/1452, betitelt: خفة العباد وادلة الاوراد. Ib. II 2620.

3777. Pet. 595.

116 Bl. 4¹⁰, 19 Z. (25¹/₂×17; 18¹/₂-19¹/₂×12¹/₂-13^{cm}). Zustand: unsauber, fleckig und am Rande öfters wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1^a von späterer Hand:

د" مرشد السالكين ومنقذ الهالكين من تاليف الامام حجة الاسلام تحمد بن محمد الغزالي

الحمد لله : (von derselben Hand) على الائه حمدا كثيرا . . . أما بعد فإن الله جعل الارض ذلولا لعباده لا النخ

Der Mensch auf Erden ist ein Wanderer, sein erster Rastort die Wiege, sein letzter das Grab, seine Heimath ist das Jenseits, Paradies oder Hölle, das Leben die Dauer seiner Wanderschaft, in der die Jahre und Monate Abschnitte sind u. s. w.; Leidenschaften sind die Wegelagerer, sein Gewinn ist, in Gottes Nähe zu kommen im Jenseits, sein Unglück, der Strafe in der Hölle zu verfallen. Diesem zu entgehen und jenes zu erreichen ist Gottesdienst und Gebet bei Tag und Nacht nothwendig und wie beides einzurichten sei, ist zu wissen von Wichtigkeit. Dies zu lehren ist Zweck dieses Werkes. Es zerfällt in 2 Kapitel.

في فصيلة الاوراد وترتيبها واحكامها وبيان f. 2ⁿ باب 1. ان المواطبة عليها هو الطريق التي الله تعالي²

بيان اختلاف الاوراد باختلاف الاحوال مجلف الاوراد بيان اختلاف الاوراد باختلاف الاحوال f. 22° العابد f. 22°; العالم f. 78°; 4. المعترف f. 103°; 5. الموحد، f. 105°; 6. الوالى f. 105°).

في الاسباب الميشرة لقيام الليل في الليالي ط106 باب 2. التي يستحب احياؤها وفضيلة احياء ما بين العشاءين وديفية قسمة الليل

يرفع فيهما الاعمال الي الله : Schluss f. 114b في كتاب تعالى وقد ذكرنا فضائل الاشهر والايام للصيام في كتاب الصوم فلا حاجة الي الاعادة عند الكتاب

Abschrift im Jahre 802 Rabī' II (1399) von خليفة بن موسى القسطموني

Schrift: kräftig, gewandt, deutlich, ungleich, vocallos. Verbesserungen und Zusätze oft am Rande, auch zwischen den Zeilen, besonders in der ersten Hälfte, öfters Erklärungen, zum Theil persisch. Stichwörter zum Theil in hervorstechend grosser Schrift. Blatt 1 ist von späterer Hand ähnlich (und richtig) ergänzt.

Von dieser späteren Hand rührt auch der Titel f.1ª her; er steht ebenso in der Unterschrift und ist richtig. Aber der Verfasser muss ein anderer als der angegebene Elgazzält Er wird in dem Werke oft citirt, be-احياء العلوم sonders auch Stücke aus seinem (f. 9b. 10b. 81b. 82b. 85b. 103b u. s. w.). Ferner, obgleich vorzugsweise ältere Schriftsteller benutzt sind, werden doch auch viele später als Elgazzālī († $^{505}/_{1111}$) lebende erwähnt; so f. 84° صاحب العوارف f. 4ⁿ صاحب العداية $+ \frac{632}{1234}$; f. 81^b القرنبي + $\frac{671}{1272}$. Der Verf. hat also in der Zeit von 671 bis 802 (dem Jahre der Abschrift) gelebt; HKh. V 11787 ohne Angabe des جمال الدين الخلوتي ohne Angabe Todesjahrs. Die nach dem Titel f. 1ª stehenden Worte مهى تاليف الامام sind von einem späteren Besitzer an Stelle eines oder zweier ausradirten Worte gesetzt, um die Handschrift als Werk des berühmten Elgazzāli werthvoller zu machen. In der That stützt sich der Verf. auf ihn; nicht bloss aus seinem Hauptwerk, ايها الولد sondern auch aus seiner Abhandlung hat er f. 86 ff. lange Stellen aufgenommen und das ganze Werk ist in Elgazzāli's Geist gehalten. An der ausradirten Stelle müssen ein Paar Wörter gestanden haben, welche diese Beziehung zu Elgazzält bezeichnen. Ich glaube, es hat daselbst من دلام gestanden; dafür spricht auch das von dem ursprünglichen Text übrig .الامام in م gebliebene

3778. We. 1766.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titelüberschrift:

هذا ورد سيدي ابراهيم الدُسُوق

[يقرأ بعد كل فريضة مرّة] نَوَو فلَوَو عن : "Anf. f.46

Der Verfasser dieser Gebetsperikope ist Ibrāhīm ben mohammed ben 'abd errah-mān eddusūqī eççūfī, geb. 883/1429, † 919/1513. Schluss f. 47°: على الكفار التي آخر السورة ولا أخر الله العلى العظيم وصلى الله على سيدنا النخ

/ 3779. We. 1758.

8vo (Text: 8 × 12^{cm}). — Titelüberschrift:

أوراد قطب العارفيين الشيخ علوان افندي الحمادي [الحموى .ا] (يقرأ بعد صلوة العشاء في كل ليلة)

سجان الله والحمد لله ولا اله الا الله العلي المن والله اكبر واستغفر الله ولا حول ولا قوة الا الله العلي المن والله اكبر واستغفر الله ولا حول ولا قوة الا الله العلي المن Gebet des 'Alawān elhamawī † 936/1530 سجان ربك رب العزة عما Schluss: سجان ربك رب العالمين والحمد لله رب العالمين يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

3780. Pet. 547.

85 Bl. 8°°, 17 Z. (20×14¹/3; 14×8¹ 2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken; besonders ist der Rücken wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel von späterer Hand:

شرح الاوراد السبعة وغيرها للشعراوي

Ohne Einleitung beginnt dies Werk f. 16: النحاء ليوم السبت بسم الله الرحمن الرحيم التحمد لله الذي الله النحمد لله الذي الله فشكر الحمد من مقام التفصيل والجمع لا احدية النخ

الدعاء ليوم الاحدن . . . التحمد لله جبار السموات . . . قال الله تعالى العزيز الجبار وفيه وجوة الض قال الله تعالى العزيز الجبار وفيه وجوة الض u. s. w. Also 7 kurze Gebete auf die einzelnen Wochentage, nebst ausführlicher Erklärung, von Abdelwahhābeśśa'rāwī † 973/1565 (No.1365). Daran schliesst sich gleichen Inhalts f. 69b: ورّد الرسول عَمَ اللهم انى اعوذ بك من الشك الخير worauf die Erklärung, wie in obiger Weise, von demselben Verfasser folgt, und ferner noch f. 82a ein نداء الم عمّ (wie Adam zu verschiedenen Zeiten Gott angerufen habe).

Der Text der obigen 7 Wochentags-Gebete und des ورد الرسول folgt hintereinander f.83b-85a.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, fast vocallos (von dem Grundtext abgesehen). Ueberschriften roth. Der Grundtext roth überstrichen. — Abschrift c. 1200/1785.

8°°, c. 18 Z. (21 × 15° 3; c. 16 × 11-12' 2°m). - Z ustand: fleckig. - Papier: stark, glatt, weisslich. - Titel f.81°: هذه أوراد فخيخ اخذها الفقير ناصر الدين الطرابلسي عن بعض العارفين

3 Gebetschreiben Verschiedener um Gottes Beistand und gnädige Nachsicht, herausgegeben von Nāçir eddin eṭṭarābulusi, um 980/1572. Das erste beginnt f. 81^b: المحمد نلم ربّ اكمد واتم على كلّ حال المن العالمين اكمل الحمد واتم على كلّ حال المن

Es schliessen sich daran einige kürzere Gedichte und darunter f. 84^a ein längeres, ohne Angabe des Dichters, das so beginnt:

Auch f. 87^b und 88^a einige kurze Stücke über theologische Punkte, auch ein Paar Aussprüche Mohammeds.

Die Schrift ist gross, gewandt, deutlich, vocalisirt. — Die Abschrift ist vom Jahr 989, 1581 (scheint Autograph).

Format etc. und Schrift wie bei f. 105. — Titel fehlt: Der Verfasser ist ohne Zweifel derselbe, von dem die Abhandlungen dieses ganzen Bandes herrühren, nämlich:

المعروف بميانجيو بن نصير الدين بن مجد الدين بن مجال الدين الفاروقي النجشتي الاودهي جراغ دهلي

Anfang fehlt. Vorhanden ist nur 1 Blatt einer Abhdlg über die Gebete, welche الأوراد heissen; von Mohammed ben moh. ben ahmed elfärüqü elgesti um 1000/1591. Anfang des Blattes: المغرب على الترتيب المذكور في الأوراد المن

والورد الثاني بدخول وقت العشاء : Weiterhin اللي حدّ نوم الناس

3783. Mo. 374.

131 Seiten Sro, 11 Z. (113/4×912: 11×63,4cm). — Zustand: unsauber: S.129 u. 130 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel von ganz neuer Hand S. 1: آوران على القاري المقارية المقار

للنب الاعظم والورد الانحم Verfasser s. Ansang.

الحمد لله الذي دعانا للايمان An fang S. 2: . . . على بن سلطان محمد القارى الما رايت بعض السالكين يتعلقون باوراد المشايخ المعتبرين

Sammlung des 'Alt ben sulțăn moĥammed elqārī † 1014/1606 von Gebeten aus Werken, die sich auf ächte Traditionen stützen, um der eingerissenen Sitte zu steuern, die sich an Gebete hält, deren Quelle von fraglicher Reinheit. Sie beginnt S. 6 mit ورك يوم السبت. Die einzelnen, meistens kurzen, Sätze fangen alle mit an; besondere Abschnitte sind nicht gemacht. Der letzte Theil S. 106 ff. ist eine Fürbitte für den Propheten.

Der Schluss fehlt, ist aber S. 131 ergänzt und kann so richtig sein, nämlich: على خلقك يوم القيمة واجزه خير الجزاء . . . وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter roth, der Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1150 1737.

3784. Pet. 702.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist nach f. 62ⁿ:

الفتح القدسي والكشف الانسي، والمنهج القريب الى لقاء للبيب،

الحمد لله الذي اورد من اراد : Anfang f. 61b: المورود . . . وبعد فاعلم ايها الموريد الملازم على اقتطاف ازهار الاوراد المخ

Gebets-Anweisungen des Muçṭafā ben kemāl eddīn elbekrī † 1162/1749 (s. ausführlicher in We. 1573), auch ود السحر betitelt, entstanden bei dem Besuche des Verfassers in Jerusalem, im Jahre 1122/1710. Er giebt nicht nur das Gebet selbst, sondern auch die Anweisung, wie es zu beten sei. Das Gebet ist in ziemlich kurzen, nach dem Anfangsworte alphabetisch geordneten, Sätzen: البهي تحق جمالك الخ

Daran schliesst sich: 1) f. 65 ein Gebet-Gedicht in 26 Versen (Ṭawīl): الافي باهل الذكر والمشهد الاسما بمن عرفوا فيك المظاهر بالاسما

2) nach einem Gebet folgt f. 66° ein Gedicht, betitelt (f. 62°): المنبهجة في الطريقة المنبلجة, in 40 Versen, im Versmaasse der Qaçıde المنفرجة, welches so beginnt:

قم تحو حماه وابتهج وعلى ذاك المتخيا فعُج

- 3) noch weitere Gebetsanweisungen.
- ورد الاشراق (c) f. 72 ein Gebet, betitelt: ورد الاشراق على هيكلي من انوارك القدسيّة النخ
 - 5) andere Gebetsanweisungen.

Einen Commentar zum ورد السحر hat verfasst ورد السحر hat verfasst بين ابراهيم الشرقاوي + 1227/1812.

3785. We. 1573.

20 Bl. 8vo, 13 Z. (16 × 11; $11^{1/2} \times 6^{3/4}$ ^{cm}). — Zustand: unsauber, auch fleckig am Rande; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel f. 1":

هذا ورد سَحَر لاستاذنا السيد مصطفى البكري

Der Specialtitel f. 2^b in der Vorrede. Anfang wie bei Pet. 702, 4. Der Verfasser nennt sich ausführlich f. 2^b, 1: معطفى بن كمال الدين الصديقى الخلوتى الحنفى على بن كمال الدين الصديقى الخلوتى الحنفى An die على بن كمال الدين الصديقة الفراكة schliesst sich hier f.16^a—20^a القصيدة المنفرجة نظم الشيخ الغرالي Anfang: القرالي (51 Verse).

Schrift: gross, gewandt, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1180/1766.

8°°, 13 Z. $(15 \times 10^{1}/2; 11^{1}/4 \times 5^{1}/4^{cm})$. — Zustand: unsauber, zur Hälfte fast lose im Einband. — Papier: gelb, stark, glatt.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحدد لله رب العالمين وافصل الصلاة . . . Anfang الحدد الما بعد فهذا ورد يستي ورد الساحر تاليف استاذنا . . . مصطفى بن السبد كمال الدين البكري . . . فيقول بعد الاستعانة بسم الله الرحمن الرحيم واتحة الكتاب ويهديها الى المالف ويقرأ الفاتحة الى آخرها الن

Dieser Anfang weicht ab; es steht hier die Gebetsanweisung voran. Das Gedicht المنبهجية steht f. 41^b—45^a.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, stark vocalisirt (bis auf die letzten Blätter). — Abschrift c. 1220/1805.

3787. Pet. 426. f. 86 - 89a.

4to, 42-45 Z. (25¹/₄×16; 22×13¹/₂^{cm}). — Zustand: oben und zur Seite stark wasserfleckig; der Rand von f. 86. 87 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: rother Lederbd. — Titel fehlt; in der Unterschrift:

رسالة الاوراد

Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل الليل Anfang: والنهار خلفة لمن اراد ان يذكر . . . أما بعد فان الله تعالى خلق عباده لسفر هايل الن

Ueber die Vortrefflichkeit und Nothwendigkeit des stillen Gebetes und über die Vertheilung desselben auf die Tageszeiten (7 auf den Tag, 3 auf die Nacht), nebst Mustern solcher Gebete. In 3 Kapp.: 1. باب بار 1.86° فصيلة الاوراد وملازمة الانكار في بيان احتياج الطالب الي وطايف الاوراد وملازمة الانكار في توزيع الاوقات في وطايف الاوراد 87° باب في زمرة اوليائم انه قريب عام 80° عليان

فى زمرة اوليائه انه قريب : *Schluss f. 89 مرة الميائه انه وحده والسلام على من اتبع الهدي،

Schrift: klein, eng, gedrängt, vocallos, bisweilen fehlen auch diakritische Punkte, im Ganzen deutlich, bis auf einige durch die Wasserflecken beschädigte Stellen. — Abschrift im J. 844 Rab. II (1440) von درویش حافظ بن سعد بن حافظ البدخشی

3788. Pet. 236.

1) f. 1-64a: Persisch.

2) f. 64b - 65b.

8vo, 19 Z. (20¹/₂ × 15¹/₂; 15×8-10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titelüberschrift:

هذه اوراد الحداد نقلتها من شرحها للشيخ عبد الله العلوش

Perikopengebete (ارزائ) des 'Abdallāh bā-a'lewī elĥaddād (um 1000/1591). Dieser hatte dieselben mündlich dem 'Abdallāh el'eiderūs † 1019/1610, und dieser gleichfalls mündlich dem 'Abdallāh el'allūś (um 1030/1621) mitgetheilt, der dieselben mit einem Commentar versehen hatte. Aus demselben hat sie der ungenannte Herausgeber entnommen und gelesen bei مالشيخ حبيب, der sie bei seinem Vater gelesen hatte, welcher sie von dem obigen El'eiderūs hatte.

Es wird darin angegeben, in welcher Reihenfolge, wie oft und in welcher Weise gewisse Qoränstellen und Gebetsformeln zu lesen seien. Es fängt an (nach dem Bismillāh): الله المناب المن

اللهم انا نسئلك رضاك والجنة ونعوذ : Schluss بك من سخطك والنار ثلات مرات وقد كمل

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1250/1834.

7 3789. Pm. 444.

8vo, 19 Z. (20¹/₂×15; 16×9¹/₂cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titelüberschrift (in rother Schrift) f. 57ⁿ:

هذا الورد الشريف مجرب لكل مطلوب دنيوي واخروي ما المرد مع صدى النبة الخ

ابو عمر بدر الدين العادلي السيد .verfasser

سجانك انت تنكرت لكل "Anfang f. 57° النج شيء فها علمك شيء النج

Perikopengebet des Mohammed elmekkt el'adilt bedr eddin abu 'omar.

وان تعطي سؤلنا وبراءتنا من :Schluss f. 59ª النه انت النار يا عزيز يا جبار يا سميع يا قريب يا مجيب يا الله انت حسبنا ونعم الوكيل ولا حول ولا قوة الا بالله العلى الم

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, doch deutlich, vocallos, im Ganzen blass. — Abschrift c. 1200 1785.

· 3790. Mo. 19.

8vo, 8 Z. (Text: 12×7¹/2^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titelüberschrift:

ورد ملا محمد مصطفی ۱

يا ايات البينات يا باعث الاموات ' Anfang: "يا ايات البينات يا الله Schluss f. 111 ..." المخ يا هادي الهدايات يا لازم الفاضلات يا يراد (?) العورات

Perikopengebet in ganz kurzen alphabetischen Sätzen, von Molla mohammed muctafa.

Schrift: Türkische Hand, vocallos, ziemlich gross. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 113 — 118 (9 Zeilen). Allerlei Aussprüche und kleine Gebete, z. B. 119^b nach Beendigung der Lesung des Qorān, 121^a Gebet gegen die Strafe im Grabe.

3791. Mo. 132.

32 Bl. 12mo, 9 Z. $(12^{3}/_{4} \times 7; 7^{1}/_{2} \times 3^{1}/_{2}$ ^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd. — Titelüberschrift f. 2^b:

اللهم انت السلام ومنك السلام واليك Anfang: يعود السلام أجئنا ربنا بالسلام الخ

Gebetsperikopen des Geläl eddin; wer damit gemeint sei, weiss ich nicht.

من الاحیاء والاموات برحمتکه :Schluss f. 26° و الاموات برحمتکه یا سجان ویا سلطان یا من لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفوا احد برحمتکه یا ارحم الراحمین

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Text in Goldlinien. — Abschrift c. 1100/1668.

Es schliesst sich daran f. 26^b—31^a in ziemlich grosser Schrift Persischen Zuges ein Gebet, Fürbitte für Mohammed. Anfang: الحمد لله على دين الاسلام وكفى به من نعمة النج F. 31^a—32^a noch einige kleine Gebete.

3792. Mo. 12. 2) f. 107^b—142^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

Anfang: Sura 1; dann 6, v. 1 ff. u. andere Stücke, nebst Gebet dazu f. 1114, anfangend: اللهم يا محيى الرفات ويا دافع الافات الخ

Perikopen-Gebete auf die Wochentage. Das zum Donnerstag gehörige Gebet schliesst f.142°: ورزقنا العافية وجاء بالشمس من مطلعها اللهم صل على محمد وآله وسلم'

Dann folgen noch f. 142^b—145^a 2 arabische Gebete u. 146^a—148 u. 151^b etwas Türkisches. Nach f. 116 fehlen mehrere Blätter.

/ 3793. Mo. 6. 2) f. $38^{6}-57$.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Zusammenstellung verschiedener Gebete:

- a) f. 386—486 Perikopengebete auf die Wochentage; zuerst: ورد يوم الجمعة الحمد لله العلى nebst Angabe ihres Nutzens.
- [دعاء] اسماء للسنى و الله الذي لا اله الا هو 53°-480 (م
- هذا دعاء صلوات شريف اللهم صلّ على سيدنا "54 -54 وفي اللهم صلّ على سيدنا
- هذا دعاء صلوات ' اللهم صلّ على سيدنا 44 -54 (d)
- هذا دعا علوات شيف اللهم صلّ على سيدنا 65 64 و e) 54 منا
- هذا تعاء مبارك سجان الرفيع الاعلى 57 –55 (f)
- g) 57°—57° (ohne Ueberschrift): إلى لله الشكر لله الخ

3794. Do. 125. 6) f. 109-289*.

Am Rande stehen sehr oft, theils und hauptsächlich in Türkischer theils auch in Arabischer Sprache, theils Einleitungen und Auskunft über die auf dem Haupttheile der Blätter vorkommenden Gebete theils auch Gebete selbst.

Das Hauptsächlichste von dem in Arabischer Sprache hier Vorkommenden ist: Zuerst f. 132–147 u. 152^b. 153^a Perikopengebete auf die Woche, أوراد الأسبوع. Beginnen mit Freitag so: أوراد يوم الجمعة الله اكبر اهل الكبرياء والعظمة النخ الما ورد ابني السعود رضينا : 452 — 152^b — 158^b. Dann f. 148—152^b: بنالم تعالى ربا وبالاسلام دينا عذا ورد حصرت على ربخ إلى الصباح بنطق تبلجه فذا ورد حصرت على ربخ إلى المعالى بنطق تبلجه والمعالم المعالى المعالى بنطق تبلجه والمعالمة على المعالى المعالى بنطق تبلجه والمعالمة على المعالى بنطق تبلجه والمعالمة المعالى المعالى بنطق تبلجه والمعالى المعالى بنطق المعالى المعالى بنطق المعالى المعالى المعالى بنطق المعالى ال

3795.

Kleine hieher gehörende Gebete u. Gebetsanweisungen sind enthalten in:

1) Spr. 1953, 8) f. 107^b—123.

 8ro (16 × 11; 11 × 6^{cm}). — Zustand: fleckig, unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Titelüberschrift f. 107^{b} :

هذا اوراد سنّة الصباح من طريق القادرية٬

Anfang: سبحان الله وحمده سبحان الله العظيم Anfang: سبحان الله المخ Anfangs mit Persischen — Das Ende fehlt.

9) f. $125 - 131^n$ (Text: c. 13×8^{cm}).

Sammlung kurzer Gebete, deren jedes mit سجانک anfängt. So das erste (nach einigen einleitenden Worten): سبجانك القدارس

Kräftige, deutliche, aber unschöne Hand, vornüberliegend, vocalisirt.

12) f. 137 — 139^b (Text: c.
$$13 \times 9^{cm}$$
).

Ein Gebet und Glaubensbekenntniss, im Anschluss an den Qorān, Sura 41, v. 30-32.

2) Pm. 393, 2, f. 62-68.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. - Titelüberschrift:

اللهم يا سنار يا سنار يا عزيز يا غفار :Anfang يا جليل يا جبار يا مقلب القلوب والابصار . . . اللهم استر عبوبنا واغفر ذنوبنا المن

Ein Gebet, das nach dem zu Anfang benannt ist. الستار stehenden Namen Gottes Es kommen darin unmittelbar hinter einander die 100 Namen Gottes vor f. 63*. weisung, welche Qoranstellen und Gebetsworte, in welcher Folge und wie oft, ob laut oder leise, zu beten, u. s. w. ist darin gleichfalls angegeben. Am Schlusse fehlt etwas. Vgl. No. 3649, 6.

3) We. 1539, 6, f. 52—64^a.

Format etc. wie bei 2 (die Schrift grösser).

استغفر الله العظيم استغفر الله :Anfang f. 52 العظيم استغفر الله العظيم الذي لا اله الا هو الحتى القيوم

Der Titel könnte قرد الاستغفارة sein; der .حسى الكردي Verfasser ist vielleicht

Gebet, mit Angabe wie oft einzelne Wörter oder Sätze zu wiederholen sind. — Schluss f.64*: وانت خير الفانحين امين امين امين برحمتك يا ارحم الراحيين ويقرا الفاتحة ثميشم في قراءة الاوراد الفتحية تمت

× 3796.

Zusammenstellung von Perikopen-Gebeten ausser den soeben besprochenen.

- 1) Mo. 250, f. 58^{b} 84. اوراد ابى السعود (vgl. Do. 125, 6, f. 148).
- ورد حضرت شيخ يحيى .°Do. 125, 5, f. 298 307 ورد حضرت شيخ und Dz. 5, f. 71-78.
- اوراد شيخ پير محمد بهائي . "Do.125, 5, f.271-289 اوراد شيخ پير محمد بهائي
- ورد پیبر بهائی Mq. 180^b, f. 185—190. ورد پیبر بهائی nebst Beschwörungs-Gebet an die Luftund Feuer-Geister und Engel.

- 6) Andere اوراد الاسبوع in Mo. 15, f. 35 74°; Spr. 490, 21, f. 137 ff.
- ورد الصحيى . 44. We. 1805, 6, f. 62 64.
- ورد الغبوب . We. 1805, 6, f. 64 67.
- ورد يتلوه المسافي . We. 1805, 6, f. 67^b -- 69^b.
- اوراد الحسن البصري . Mo. 363, f. 596-61.
- ورد باینزید بسطامی 11) Ibid. f. 61 — 64*.
- 12) Lbg. 855, f. 123*. اوراد حميت الدين

3797.

Hier sind noch folgende Werke zu erwähnen:

- اللمعة النورانية في الاوراد الربانية (1 بوسف البوني + 622/1225, nebst Commentar dazu, اورات الحكمة الربانية في شرح اوقات اللمعة النورانية .u.d.T .um ⁸²⁰/₁₄₁₇ عبد الرجن بن محمد البسطامي von
- يبير محمد بن محمد von الأوراد البيهائية (2 ;⁷⁹¹/₁₃₈₉ ابن محمد النقشبندي بهاء الدين nebst dem Commentar eines Ungenannten: منبع الاسرار في بيان خواص الاوراد البهائية
- احمد بن von البيان المغنم في الورد الاعظم (3 ابراهيم أبن الناخاس الدمياطي + 814/1411
- ابو بكر بن محمد بن محمد von الاوراد الزينية (4 الحاقى زين الدين + 898/1434
- von عقد اللآلي الفخام في ورد الليل والايام (5 + 1046/1636 مالم بن احمد بن شيخان
- ولتي بن mit Commentar des اوراد سيد يحيبي (6 um اویس بن شیخ ولی التخلوتی
- von منهل الورّاد في الحن على قراءة الأوراد (7 1086/1675 + احمد بن على الخلوتي أبن سالم العمري
- اتهدين يوسف لخريشي von صدور الغشاء عن ورود العشاء (8 | اوراد الاسبوع لحمد بن اسامة . 165 165 Do. 125, 5, f. 122 و

9. Gebete auf bestimmte Stunden, Tage und Monate.

3798. Lbg. 103. 1) f. 1-50. 59-61.

97 Bl. 4to, 16 Z. $(24^{1}/_{4} \times 18^{1}/_{4}; 18^{1}/_{2} \times 12^{cm})$. — Zustand: schlecht, am Rande oft ausgebessert, fleckig. -Papier: braunlich, dick, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel und Verfasser f. 10a:

٤" اللمعة النورانية في الكشوفات الربانية لابي العباس احمد بور، محمد [على ١٠] البَوْني المغربي

Anfang f. 10b: حسن على حسن توفييقه واسئله عداية لطبيقه . . . وبعد فاني استخرت الله تعالي في اجابة دعوة اخ لي صادق سالني عن الاسم الاعظم وكيفية الانفعالات به البخ

Gebete auf die verschiedenen Tagesstunden, von Ahmed ben 'ali ben jusuf elbuni (hier elbauni) elmagribi $+\frac{622}{1225}$.

الساعة الاولى من يوم الحد، "Sie beginnen f.12": الساعة رب اغمسنى في جحر هيبتك حتى اخرج منه المؤ Jedem Gebet ist eine Belehrung beigefügt, wie es gebraucht werden kann und wozu es nützt. (Für Montag 12 Stunden und 12 Gebete.) Es folgen f. 24^b Gebete zu Anfang des ersten Drittels jeder Nacht. Dann kommt ein Abschnitt (f. 31^b ff.) über die Namen Gottes, deren Verzeichniss von f. 32b-35b an in sehr grosser Schrift (zuletzt السميع البصير). Nun folgt f. 386 ein längerer Abschnitt, in welchem وs heisst: آردناً ان نكمل القول على ما في النسبة من ايام شريفة وساعات عظيمة وليال تختارة المؤ nämlich Auseinandersetzungen über gewisse und deren (ليلة القدر und deren Einflüsse und welche Gebete dahin gehören.

Die Blattfolge ist: 1—31, 50, 32—35, 38—49, 59—61. Nach f. 35 wahrscheinlich eine Lücke.

Schrift: Jemenisch, gross, kräftig, gleichmässig, schön, etwas vocalisirt: diakritische Punkte fehlen öfters. Ueberschriften und Stichwörter hervorstechend gross. -- Abschrift (nach f. 35h) von غيم الله بي ابراهيم بي عطية in J. 782 Rab. I (1380).

F. 36. 37 enthält in späterer, etwas abgeblasster Schrift:

- 1) ein Gebet in Gedichtform (23 Verse, Tawil), Anfang: تعالي فقال الملك والامر لي وحدي انا الله لم اعرف بشبه ولا ندّى
- 2) f. 36^b---37^b ein Kapitel über die Eigenschaften der 30 Monatstage, ob sie für dies oder jenes Geschäft brauchbar seien: في اختيار الايام, nach den Mittheilungen des

Die Vorblätter f. 1—9 enthalten in grosser Jemenischer Schrift, vocallos, (um $^{800}/_{1397}$), mit rothen Ueberschriften u. Stichwörtern, Folgendes:

1) f.1^b. 1^a. Ein langes Gebet, dessen Hauptsätze mit التحطيم مُبِيد كل اثيم beginnen: (معاء التحطيم مُبِيد كل التيم المجد لله المحمود المعبود الصمد المقصود ذي الكرم والجود

- 2) f. 3. 5—7. Behandelt die in den Suren und in den Namen Gottes liegenden geheimen Kräfte und giebt Anleitung sie zu benutzen. F. 7^b ein Verzeichniss der Schriften des البونى. Dann ein Stück aus dem Anfang des Traditionswerkes des البخارى (aus العلم على البخارى).
- 3) f. 4. 8. 9. 2^b. 2^a. Behandelt die Gottesnamen, vertheilt sie in 10 نمط und giebt an, wer sie gebrauchen muss und wie dies zu geschehen hat.

Zuletzt noch (f. 2^b) eine Zusammenstellung von 14 Gottesnamen für die einzelnen Wochentage (je 2 Namen), deren Beten das der übrigen vertritt.

/ 3799. Lbg. 808.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

Anfang: ايها انعبد لخريس على اتباع سبيل الرشاد Eine speciellere Anweisung, was der Mensch Tags und Nachts zu thun und zu beten habe.

ووفيقنا بفضله لاتباع سيد : Schluss f. 47b المرسلين محمد صعم في اقواله وافعاله واحواله وحسبنا الله . . . وصلى الله النخ

F. 47^b: Gebet bei Ansichtigwerden des Neumondes; desgl. bei Jahres Anfang und Schluss. F. 48^b: Frage in Regez-Versen, ob man die Buchstaben in umgekehrter Form schreiben dürfe oder nicht (wie z. B. عند المقبق العبد المقبق العبد المقبق العبد المقبق العبد المقبق المعبد المقبق المعبد ال

3800. Pm. 398. 2) f. 30-112.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 30b:

so auch im Vorwort f. 31*. — Verfasser fehlt; möglicher Weise, nach f. 1* unten:

الحمد لله الشامل رافته العام : Anfang f. 30b الحمد الشامل رافته العادي جازا عباده . . . أما بعد فلما لم يكن بعد

المنص المبين المتين القوي في ورد الليلة ١١١٥ تلاوة كتاب الله عبادة تودي باللسان افصل من ذكر الله تعالى ورفع الحاجات بالادعية الخالصة الى الله المؤ

Zur Beförderung der Frömmigkeit hat der Verf. (vielleicht Ibn essoweidt; s. No. 2156) dies Werk ausgearbeitet, in welchem er die auf die einzelnen Tage und Nächte fallenden Gebete, wie sie in Traditionen und Kunden der Prophetenschüler (וلآثيا,) angegeben sind, vorbringt, auch was sonst darüber in Schriften vorkommt, nebst einigen Stücken aus den Glaubensbekenntnissen, anführt.

Es zerfällt in mehrere ungezählte Abschnitte.

فصل في ذكر الأوراد للمريد

u. s. w. فصل في بيان الادعية للطلاب "u. s. w.

على جميع اخوانه الانبياء: Schluss f. 112a: والمرسلين وآل كل وصحب كل. . . والحمد لله المن

Die Abfassung vollendet im J.1219 Sa'ban (1804) in Bagdad. Autograph. Collationirt.

Von derselben Hand f. 113-120 allerlei, u. A.: f. 115ª über علم الارفاق (talismanische Quadrate); f. 116^b—117^a Text des Gebetes des عبد السلام بن مشيش, Anfang u. Schluss wie bei Spr. 837, 2; f. 1176-118a Türkisches; f. 1196 — 1206 Gebet an die جال الغيب und Notizen über dieselben.

3801. Pet. 702. 5) f. 78b - 127.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; nach f. 79a:

Verf. fehlt; nach dem Vorwort: مصطفى الخلوق (wie bei 1).

الحمد لله المنعم المنان بجزيل : Anfang f. 78b الاكرام . . . وبعد فيقول . . . مصطفى . . . وكنت في بر زمان بسام وضعت اوراد الايام السبعة بقصد الثواب التام النؤ

Gebete auf die einzelnen Tage und Nächte der Woche, und ausserdem auf einige besonders ausgezeichnete Tage u. Nächte des Jahres u. dgl.

Sie haben besondere Ueberschriften, z. B.: محو الغيبي، في ورد ليلة الاثنيب، الموافقة لليلة المولك النبوي

u. s. w. - Verfasst nach 1158/1745 (f. 78b).

 8vo , c. 12 Z. (Text: $11 \times S^{cm}$).

Gebete auf die einzelnen Wochentage. Der Anfang (Gebet auf Freitag) fehlt; das Gebet auf Sonnabend beginnt: اللهم لا الم ال انت رب السموات السبع وربّ العرش العظيم المز Schluss (des Gebetes auf Donnerstag): اللهم تجنبي متا اهتمني اليي ارحم الراحمين وصلى الله المؤ

Schrift: schlecht, aber deutlich, vocalisirt.

4 3803.

Bruchstücke:

1) Mq. 36, 2, f. $9-10^{a}$. 8vo ($18^{1}_{:3} \times 13$; $15 \times 11^{\text{cm}}$).

Gehört, wie es scheint, einem Werke an, das Anleitung für das religiöse Verhalten und speciell das Beten an den einzelnen Wochentagen giebt. $F. 9^n$: الساعة الثامنة من يوم الأحد الاولى منه فصاحبها الشمس ولها خاتم مسدس وللشمس من الساعات ايضا الساعة الاولى من الثلث الاخر المن Mit f. 10* ist das Werk nicht zu Ende.

Schrift: ziemlich klein und deutlich, fast vocallos.

2) Mq. 122, 19, f. 195—200.

 8vo , 17-19 Z. $(18\frac{1}{4} \times 13^{2})_{3}$; $12 \times 9^{\text{cm}}$). - Zustand: ziemlich gut, doch am Rande (besonders unten) fleckig. - Papier: gelb, glatt, dick.

Bruchstück, ohne Anfang u. Ende, Titel u. Verf. Aus einem Gebetbuch (اذكار), auf die einzelnen Stunden des Tages und der Nacht eines jeden Wochentages eingerichtet. Bei jeder dieser Stunden wird zuerst ein ziemlich kurzes Gebet angeführt; dann angegeben, wie oft es zu sprechen sei, um besondere Wirkungen zu haben; dann die Qoranstellen, die darauf bezüglich sind, beigebracht und zuletzt noch (in der Regel) diejenigen Classen bezeichnet, für welche das Gebet insbesondere von Erfolg sei.

F. 195^a beginnt in der 1. Stunde des Sonntags. F. 195^b دعاء الساعة الثانية من يوم الاحد للزهرة فرحا ذكرها اللايق بها رب فرحنى بما ترضى به عنى فرحا نكرها اللايق بها رب فرحنى بما ترضى به عنى فرحا und hört auf zu Anfang der 11. Stunde desselben Tages f. 200^b mit den Worten: ومقاليد احكامه متعلقة باسم من اسمائك

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. Für die zu den einzelnen Stunden (meistens) gehörigen Figuren ist Platz im Texte gelassen. Einige Stellen sind etwas grösser und flüchtig geschrieben. — Abschrift c. 1100 1688.

3) Pm. 502, 2, f. 25-31b.

Format (18 Z.) etc. und Schrift wie bei 1. — Titel und Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt: تدهدي المحجر اي تدحرجت وقيل تذبذت اي يهلك ويصمحل والديان اي القاهر والقاضى والحائم النخ

Das Uebergeschriebene من باب نافلة الزوال bezeichnet, wie andere am Rande stehende Ausdrücke (wie مرباب نوافل الغرب, من باب نوافل الغرب, من باب نوافل الغرب وافل الغرب وافل الغرب وافل الغرب المن باب نوافل الغرب المن باب نوافل الغرب والمنافذ المنافذ المنا

3804. We. 1752. 2) f. 16⁶-18^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

مما روي ميمون بن مهران عن ابن :Anfang عباس رضى الله عنهما قال قال رسول الله صعّم من صام يوم عاشوراء اعطي ثواب عشرة الاف حاج المخ

Von den Vorzügen des 10. Moharram.

وليحلفن أن أردنا الا الحسني والله :Schluss يشهد أنهم لكاذبون والله أعلم تمت

Darauf noch zwei Anekdoten frommen Inhalts, die zweite aus دُ" قمع النفوس.

Auf f. 17 folgt noch 17^A.

Pet. 312, 6, f. 49. Ueber denselben Gegenstand: باب في فصل عاشوراء. Zuerst einige Zeilen ganz wie oben; dann ein Abschnitt (في شهر رمصان) über die Gebete im Ramadan und über Verdienstlichkeit des Fastens, dann في فصل ايام العشرة , يوم عرفة , يوم الجمعة u. s. w.) und über die verdienstlichsten Monate.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

كان الشيخ ابو الحسن الحربتي رَه : Anfang f. 32* و الني ابو الحسن الحربي في كل سنة ليلة القدر الي ان مات الخ

Angabe, auf welches Monatsdatum die Nacht Elqadr fällt, nebst den, je nach den Wochentagen, verschiedenen Gebeten. — Schluss f.38b: رب العزة عما يصفون . . . والحمد لله رب العالمين

 $8^{\rm vo}$, 18 Z. (17 × 12; $8 \times 5^{\rm cm}$). — Zustand: sonst gut, f. 57 unten am Rande etwas ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt: er ist:

Verfasser nach dem Vorwort:

محمد ابن الامبر

حمدا لمن من علينا بالنعم الوافرة: Anfang f. 50^b: قد . . . قد المام الامير . . . قد من الله سجانه . . . على عُبَيْده باخذ مسلسل عاشوراء النخ

Mohammed ben elemīr mohammed um 1175/1761 hat die Tradition über den Tag الني احتسب على (dieselbe lautet: عاشوراء (dieselbe lautet: الله عز وجل أن يكفر السّنَة التي قبلها) von seinem Vater gehört, giebt die Kette der Ueberlieferer an, erklärt sie, spricht über die damit verbundenen Vortheile und erörtert die Frage, welcher Tag im Monat Moharram es sei (es ist der 10.). S. No. 1617.

ولا منجا من الله الا البه : Schluss f. 58°: الله عدد الشفع . . . وهو حسبى النخ

Schrift: klein, breit, kräftig, vocallos. Stichwörter roth. Die ersten 2 Seiten in rothen Strichen eingerahmt. — Abschrift im J. 1255 Moharram (1839) von عبد الرحمن التيجي الغرعلي

/ 3807. We. 1794. 2) f. 12-17.

8°°, 14Z. (21×15; 16¹²2×11¹/4°m). — Zustand: nicht ganz sauber und nicht frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Titel fehlt; er ist etwa:

ر" في التراويح Verfasser fehlt.

الحمد لله وسلام على عبادة :"Anfang f. 12 مقم صلى معم صلى معم صلى التراويح وهي العشرون رُفعة المعهودة الآن الح

Abhandlung — wahrscheinlich von Essojūṭī — über das im Ramaḍān verrichtete Gebet التراويح: ob dasselbe von Mohammed selbst
herrühre und über die Zahl der Rek'as dabei
(die Zahl 20 steht nicht fest; es wird, nach
guten Traditionen, auch 11 angegeben etc.),
auf Grund von Traditionen etc. — Schluss
f. 17b: فيستبين بالناريق المزيدة وما خفى في الطريق
فيستبين بالناريق المزيدة وما خفى في الطريق الخنة الن
Schrift: gross, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter
roth. — Abschrift e. 1100 1688.

Mq. 116, f. 188 Erörterung (في فصيلة التراويح) über die Vortheile jeder Gebetsnacht des Ramadan.

Spr. 837, 3, f. 165^b Gebet gegen die Plagen des Unglückstages, des letzten Mittwochs im Çafar. Dasselbe Spr. 838, f. 60^a.

Gebete zu gewissen Tageszeiten (Morgens und Abends): Pm. 224, 208b. Spr. 815, 78b ff.

— Für gewisse Tage: We.1444, 52b (اعلى الله على ال

Lbg. 808, 47^b. Gebet bei Erscheinen des Neumonds: We. 1151, 30^a. — Von den günstigsten Gebetsstunden: We. 1634, 25^b.

['] 3808.

Hieher gehören auch folgende Werke:

- زعرة الربيع في ادعية الاسابيع (2
- 3) بن عباد von بن عباد بن عباد النيروز (3 + السماعيل بن عباد von بن عباد النيروز (3 + السماعيل بن عباد النيروز (3 + السماعيل بن عباد النيروز (3 + السماعيل بن عباد النيروز (3 + الiu))))))
- von تحدفظ اهل المعرفظ بفضائل يوم عرفظ (4 um 1010/1601.
- 5) كا التراويدي عبد العزيز الحسام الشهيد von كا التراويدي + 536/1141.
- 6) فصل التراويح von فصل التراويح (6 † 658/1260.
- جلال الدين السيولي von مصابيع في صلوة التراويح (7 † 11/1505
- 8) على التبيين التبيين المجماعة . . . على (8 محمد بن على بن von صلوة الصبح للمنفرد محمد الجذامي أبن النجار أحمد الجذامي أبن النجار
- 9) ومرم الكريم بن von والم البيض (9) عبد الكريم بن von عبد الكريم بن $+ \frac{562}{1167}$.

3809. Spr. 1971.

Format (Text: $11^{1}_{2} \times 9^{1}_{2}^{\text{cm}}$) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser f. 58°:

متاب خصايص الجعة لجلال الدين السيوطي

قال الاستان ... السيوطي الشافعي : Anfang f. 58^b . . . التحمل لله الذي خص هذه الامة المحمدية بما ذخر لها من الفضايل السنية . . . وبعد فقد ذئر . . . شمس الدين ابن القيم في كتاب الهدي ليوم الجعة الخ

Dies Werk des Essojūṭī † 911/1505 handelt von den Eigenschaften des Freitags, mit besonderer Rücksicht auf das Buch des أبين القيم, betitelt الهدي السوي (HKh. VI 14389), worin einige 20 aufgeführt sind. Der Verf. bespricht hier deren 100 (93) und belegt sie durch Traditionen.

Das Werk selbst beginnt f. 58° Mitte: الد عيد هذه الامذ' اخرج ابن ساجة عن ابن عباس الخ تعجبا حتى يدخلوا : Schluss f. 81° الجنة لا يخالطهم احد الا المؤذنون المحتسبون' Collationirt.

HKh. IV 9148 (فضائل يوم الجمعة) und V 11194 (فضائل يوم الجمعة). Nach Elmohibbī ist letzteres der Titel des von حمد بن محمد بن احمد النغزي العامري بدار الدين محمد بن احمد الغزي العامري بدار الدين المحمد بن احمد الغزي العامري بدار الدين المحمد بن احمد العقري العقري العقري المحمد بن احمد العقري العقري العقري العقري المحمد المحمد بن احمد العقري العقري العقري العقري العقري المحمد المحمد العقري العق

3810.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Lbg. 319.

18 Bl. 8°°, 21 Z. (17¹,2×12³,4; 13×9¹,2°m). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken. — Titel: خصائدس يوم الجعة; Verfasser: الجلال ابن الكمال السيوطي الشافعي . — Statt des Schlusses bei Spr. ist hier ein anderer, der noch 7 Eigenschaften des Freitags vorführt, um das Hundert derselben vollzumachen. — Schrift: klein, gut, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 100, 1088.

2) Lbg. 862, 2, f. 51-78.

Format (Text: 15×9-12cm) etc. und Schrift wie bei 1. — Titel: خصوصیات الجعند — Verfasser fehlt. — Schluss wie bei Spr. — Abschrift aus der Handschrift des کمد بن ارکماس الحنفی, welche nach dem Original des Verfassers gemacht war.

3) Lbg. 329, 2, f. 13-31.

Format etc. wie bei 1. — Titel wie bei Lbg. 319. — Schluss wie bei Sprenger.

4) Lbg. 653.

23 Bl. 8vo, 21 Z. (21³/₄ × 12¹/₂; 14 × 6¹/₄cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser fehlt. — Schrift: Türkische Hand, klein, zierlich, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth. Text in Goldlinien mit hübschem Frontispice. — Abschrift um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅. — Collationirt.

5) Lbg. 322, 1, f. 1^a. 7 Bl. (Text: $19 \times 13^{1/2^{cm}}$).

Auf der oberen Hälfte des Blattes ist ein Auszug begonnen; enthält ganz kurz 6 Eigenschaften des Freitags.

72 Bl. 8°°, 19 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 14 \times 8^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut; doch ist der obere Rand wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1° (und im Vorwort):

د" نور الشمعة في ببيان ظهر الجمعة Verfasser: على بن غانم المقدسي Ausführlicher: على بن خليل المقدسي على بن خليل المقدسي نور الدين ابن غانم

الحدد الذي امر المصلي بملازمة: An fang f. 1b: النصلي مر المصلي . . . وبعد فقد ورد على سؤال في الاربع التي بعد الجمعة تصلي وينوي بها المصلى آخر ظهر ادرك وقته ولم جعقف له فعلا هل فعلها او تركها اولي الدخ

Dies Werk des 'Alt ben mohammed ben 'alt elmoquidesi ibn gänim, geb. 920/1514, † 1004/1595, zerfällt in Vorwort, 3 Kapitel und Schlusswort, und behandelt die Frage, ob nach dem Freitagsgebet am Mittag noch 4 Rek'as zu beten zulässig sei? — S. No. 3596.

فى ذكر امور ينبغى تقدمها وجب 1.2° المقدمة تحقيقها وتفهمها

فى ذكر المنقولات فى مذهبنا (قسم 2 أam) 8 باب .1 فى ذكر ما يوهم الدلالة علي عدم فعل 10 باب .2 الاربع المذكورة الخ

عى تنبيهات وتتمات وفوايد مهمّات 14^b باب . 3 عى شيء من الكلام على ساعة الاجابة 19^b خاتمة في يوم الجمعة

واسقنا :Schluss (mit einem Gebet) f. 22b بكاسه غيرِ خزايا ولا نادمين ولا شاكين ولا مبدّلين ولا فاتنين ولا مفتونين أمين يا رب العالمين' تم

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — HKh. VI 14035.

F. 23°, von derselben Hand, eine Notiz aus dem تتاب جواهر العبّاد, dass der 4. Dienstag im Çafar der unglücklichste Tag im Jahr sei, welche Gebete an demselben zu verrichten seien etc. — F. 23°—26 leer.

///
$$3812$$
. Pet. 521.
2) f. 51-157.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 51^a von späterer Hand:

Der Verfasser heisst ausführlich:

محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن احمد ابن عبد الله الغنري الدمشقى تجم الدين

الحمد لله الذي خسّ ما : Anfang f. 51^b: من تخلوقاته . . . أما بعد فهذا تعليق علي منظومتي التي جمعت فيها خصايس يوم الجمعة الخ

Mohammed ben moh. be

Zu diesem Regez-Gedicht liegt hier der im J. 1022/1613 abgefasste gemischte Commentar vor. Derselbe beginnt f. 516: أنحمن الله النحمة عملا بقوله صغم دن امر ذي بال النح Das Gedicht selbst beginnt dann f. 516 so: المحمد لله ولتى النعمة الواسع الفصل العظيم النعمة الواسع الفصل العظيم النعمة وكل صفات الله تعالى جميلة فلا يذكره ذا در المن وطالوت رابع عشر وعدة: Sehluss des Comm. f. 1578 عشر رابع عشر وابراهيم عمر رابع عشر وابراهيم عمر رابع عشر وابراهيم عمر رابع عشر وابراهيم عمر رابع عشر

Dann folgen die 25 Schlussverse des Gedichtes, deren letzter:

يونن بعد الحوف بالامان والفوز بالنعيم في الاماني

3813. Spr. 819. 9) f. 50^a - 59^b.

8°°, 17 Z. (20 × 13¹/2; 14 × 9¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dick. — Titel und Verfasser f. 50°:

مقدمة جليلة القدر في صلاة الظهر بعد الجعة لعلي الشبراملسي الشافعي

الحمل لله رب العالمين . . . : Anfang f. 50^b الشبراملسي الشافعي رحّه وحما لمن امر بالتثبّت في الاخبار . . . وبعد فقد ذكر بعضهم لحصرة مولانا الوزير الاعظم . . . حسين باشا . . . ان صلاتنا معاشر الشافعية الشهر بعد يوم الجعة لا اصل لها المخ

Einige auf das Freitagsgebet bezügliche Bemerkungen, von 'Alt ben 'alt eśśabrāmallisī nūr eddīn abū 'ḍḍijā, geb. ⁹⁹⁷/₁₅₈₉ (998), † ¹⁰⁸⁷/₁₆₇₆, im J. 1044 Śaw. (1635) verfasst.

وان عندهم في صلاة الظهر : Schluss f. 586: بعد الجمعة رسالة لبعض المتاخرين منبهم قال المؤلف رحم وهذا اخر ما اردنا ايراده من هذه الرسالة . . . والحمد لله . . . وسام تسليما تثيراً

Schrift: gross, kräftig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichworte roth. — Abschrift im J. 1090 Ďū'lqa'da (1679).

Ein Nachtrag f. 59 von demselben Verf., entnommen seiner حاشية على شرح الشمس الرملي und zwar der Stelle الجعة.

3814.

Einige auf den Freitag bezügliche Bruchstücke sind:

1) Spr. 1966e-h, 2, f. 15, 16.

8°, 22 Z. $(17^{1})_2 \times 13$; 15-16 × 12°m). 2 nicht auf einander folgende Blätter eines Werkes, schmutzig, abgescheuert, ausgebessert.

Etwas über die Vortrefflichkeit des Freitags, deren 7 Stücke aufgezählt werden.

Der Verfasser erwähnt seine Abhandlung: ما المجاهد (nicht bei HKh.); dann auch sein نفع النقمة في الصلوة على نبتي الرحمة للمحمد بن يحيى بن ابي بكر Letzteres ist von المحمد بن يحيى بن ابي بكر المحمد
Der Abschnitt wird wahrscheinlich seinem والمسلطان السلطان السلطان entnommen sein. — Dann kommt noch ein Stück aus 3." نشر البردة

Schrift: ziemlich grosse, etwas enge, Gelehrtenhand, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 900/1494.

2) Min. 187, 54, f. 577-578.

Format (27 Z.) etc. und Schrift (etwas grösser) wie bei 53. Bl. 578 am Rande ausgebessert.

باب العمل في ليلة للجعة ويومها على الشيخ رحم : Anfg واعلم أن الله فصل ليلة الجعة ويومها على ساير الايام النخ

Aus einem Werke, das unter anderem das Gebet am Freitag und die Vorzüge desselben behandelt. Bricht ab mit den Worten f. 578^b: يجلس بينهما جلسة لا يتكلم فيها

3) Mo. 35, 2, f. 25. 26. 8vo, 13 Z. $(14^{9},3 \times 10; 10^{1},2 \times 4^{em})$.

Aus einem Werke, in welchem über Kanzelpredigt und namentlich über Bedeutung und
Vorzüge des Freitags gehandelt wird. Vielleicht
nach der Angabe auf der Rückseite des Vorderdeckels, betitelt: رسالة الشمعة في التجمعة. Die
ersten Worte: روي انه صعم كان خطب قائما ثم جلس
Zuletzt: في مقام التفصيل حال اللبقاء بعد الفناء فإن الوقوف

Am Rande viele Sachbemerkungen.

Schrift: Türkische Hand, klein, gleichmässig, vocallos. Abschrift c. 1000 , 1591 .

Von den Vorzügen des Freitags (als Sterbetages) We. 1706, 23^a. — Freitagsgebete: Pm. 89, S. 88. 89. Pet. 606, Vorbl. Mq. 125, 190. Spr. 461, 220^a. Lbg. 338, 23^b. Vgl. Glas. 25, 1^b—2^b.

/ 3815. •

Hier sind noch zu erwähnen:

- 1) كتاب الجمعة von كتاب الجمعة (1 المسائي ألفسائي الجمعة (1
- تقى الدين السبكي von تسريح الناظر في تعدّد الجمعة + 756/1855.
- von ر" في عدم جواز صلوة الجعة في مواضع متعدّدة (3 † von أرس عمر التقاني und التقاني عمر التقاني von بن يوسف التباني von von بن يوسف التباني von التباني von بن يوسف التباني بن يوسف التباني von بن يوسف التباني بن يوسف التباني von بن يوسف التباني v
- 4) ضوء الشمعة في عدد الجمعة $^{911}/_{1505}$.
- 5) ارسال الدمعة في ساعة الجابة يوم الجمعة von ارسال الدمشقي + 953/1546.

3816. Pm. 507.

143 Bl. 4¹⁰, 23—24 Z. (26¹/₂×17³/₄; 18—19×12¹/₂om). Zustand: vielfach fleckig, besonders auch der untere Rand in der ersten Hälfte wasserfleckig. Der Rand der ersten Blätter ausgebessert. Ein grösserer Wurmstich am oberen Rande, meistentheils ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f.1^a (fast ganz verwischt) in einem stark vergoldeten schadhaften Oblongum; es hat darin gestanden:

لطايف المعارف فيما لمواسم العام من الوظايف

Verf. f.1ª in dem Mittelstück eines reichverziert. Achteckes:

الحد للد الملك القهار العزيز للجار ... Anfang f. 1b: ... المحد القهار العزيز للجار الله عز وجل وجعلنا الليل والنهار آيتين الخ

Dies Werk des 'Abd errahman ben a h m ed *ibn* $ragab + \frac{795}{1393}$ (No. 2697) handelt über die gottesdienstlichen Verrichtungen, wie Gebet, Fasten, Danksagungen u. s. w. in den einzelnen Monaten (ausser Rabī' II u. Gomādā I u. II). Es ist in Sitzungen getheilt, die nach den Monaten geordnet sind; in jedem derselben werden die dahin gehörigen Obliegenheiten erwähnt, zuletzt noch f. 126 ff. die der 3 Jahreszeiten Frühling, Winter und Sommer; das Ganze schliesst f. 137b ff. mit einer Sitzung über Busse und Beeilung derselben vor dem Lebensabschlusse. Voraufgeschickt ist f. 3^b ff. eine Sitzung über Vortrefflichkeit des Gebets Dikr und der erbaulichen Zusammenkünfte: مجالس في فضل التذكيب بالله ومجالس الوعظ Dann f. 11b وظائف شهر المحتم (in 3 Sitzungen); ; شعبان 48° ; رجب 44° ; ربيع الأول 31° ; صفر 26° . نو الحجة 108⁶ ; نو القعدة 105⁶ ; شوال 90⁸ ; رمضان 59⁸ . Die grösseren Abschnitte schliessen mit Gedichtstücken; auch sonst kommen Verse vor. Schluss so wie bei We. 1561.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gegen Ende etwas gedrängter, etwas vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. F. 75 u. 76 von grosser, etwas flüchtiger Hand (um 1000/1591 herum); f. 60—69 später ergänzt: vornüberliegend, etwas schwungvoll, rundlich, vocallos. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von عبد الله بن يوسف بن عباس الغزي im J. 813 Çafar (1410). — Collationirt. — HKh. V 11134.

3817. Pm. 114.

210 Bl. 4°, 21 Z. (22 × 14; 17¹/2 × 10¹/2 cm). — Zustand: im Ganzen fleckig u. unsauber; im Anfang u. auch am Ende der Rand ausgebessert. — Papier: grob, gelb, ziemlich glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Dasselbe Werk.

Schrift: ziemlich gross, dick, gerade stehend, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Viele Blätter sind ergänzt, und zwar, ausser f. 110. 111, in ganz neuer Zeit, meistens gross, rundlich, kräftig, vocallos: die Ueberschriften treten nicht besonders hervor. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von المنولي العموية ألم المنافعي مذهبا ألشافعي مذهبا ألشافعي مذهبا ألشافعي مذهبا ألشافعي مذهبا للمنافعي مذهبا الشافعي مذهبا الشافعي مذهبا الشافعي مذهبا المنافعي المنافعي مذهبا المنافعي مذهبا المنافعي مذهبا المنافعي مذهبا المنافعي مذهبا المنافعي مذهبا المنافعي المنافع ال

3818. We. 1561.

97 Bl. 8°, 21 Z. (2012×1413; 14×912°). — Zustand: der untere Rand u. Text wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Auszug aus demselben Werk. Titel von späterer Hand wie bei Pm. 507, dann mit dem richtigen Zusatz: وهذا اختصارها. An fang fehlt; es ist Platz gelassen für ungefähr 16 Zeilen; dann (wie im Grundwerk): وجعلنا الليل والنهار أيتين المن Eintheilung u. Anfang der einzelnen Abschnitte wie bei dem Grundwerk, ausser f. 30 b u. 82 a. Schluss f. 97 a (Ramal): بادروا التوبة من قبل الردى غمناديم ينادينا الوحا

Schrift: ziemlich klein, weit, vornüberliegend, fast vocallos. Ueberschriften, auch Stichwörter, roth. Am Rande bisweilen von derselben Hand Ergänzungen. — Abschrift von ابراهیم بن محمد النارابلسي im J. 1072 Sa'bän (1662). Collationirt von demselben zu Ende desselben Monats.

HKh. V 11134 (der Auszug nicht erwähnt).

We. 1779, 8, f. 63—115.

8°°, 22 Z. (18 \times 13 1 ₂; 15 \times 10-11°°). — Zustand: unsauber und sehr fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Ein Stück des Auszuges. Der scheinbare Titel bezieht sich auf den Inhalt des 1. Abschnitts وطائف شهر المحرم. Aufgenommen sind hier der Monat Elmoharram, Ramadan und der Anfang des Ďū'lhigge. Der Schluss auf f.115 gehört nicht dahin (er ist von anderer Hand und gefälscht).

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gefällig, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 900/1494. — Collationirt. — Nach f. 84 fehlen 38 Bl.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3819. Mq. 115.

4°, c. 28 Z. (22 × 15¹ 3; 20 × 13¹ 2°m). — Zustand: fleckig, bes. oben am Rande, u. im Ganzen nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift f. 221*:

عذا كتاب ذخر العابدين

قال الله تعالي وما خلقت الجن :Anfang والانس الا ليعبدون علم ان الله تعالي وضع رضاءه في الطاعة وغصبه في المعصية النخ

Der Verfasser ist nicht angegeben; auch fehlt der übliche Anfang. Das Ganze wird also einem grösseren Werke entnommen sein. Nach dem einleitenden Satze ist hier zuerst im Allgemeinen die Rede von den Vorzügen der 3 Monate Ragab, Sa'bān und Ramadān, unter Berufung auf den Ausspruch Mohammeds: رجب شهر اللم وشعبان شهرى ورمضان شهر المنتي Dann werden diese Monate einzeln nach ihren Vorzügen, mit Rücksicht auf Aussprüche des Propheten und Anderer, behandelt, f. 2211, f. 223^a, f. 224^a. Daran schliesst sich f. 225^a حكاية في العيد. Alsdann kommt f. 226 Mitte bis 226b, 4 ein Abschnitt, aus 7 kurzen فصل bestehend und vom Zorn (الغصب), Weinen, Lobpreisen (الذكر), Gottanrufen (الدعاء), Ermahnung (موعظة), Unterhaltung mit Gott (المناجات) handelnd und Aussprüche des Propheten und Anderer bringend. Daran schliesst sich, von f. 226b, 4 an, eine Sammlung von Traditionen grösseren Umfangs, mit je einer auf sie bezüglichen Geschichte. Vorhanden ist hier die 9. bis 40. Tradition, nur dass die 10. u. 15. ohne Weiteres ausgelassen; nach f. 231 fehlen mehrere Blätter und deshalb ist hier der Schluss der 20. u. die 21.-24. Tradition vermisst. التحديث التاسع عن معاذ بن Die 9. beginnt: جبل رَه قال رسول الله صعم يبقبول الله تعالى

جبل رَة قال رسول الله صغّم يبقبول الله تعالى يبا ابن أدم استحى عند الله استحى منك الحن الحديث الاربعون عن ابن :Die 40. f. 237a unten عباس رَة قال قال رسول الله صغّم يخرج في آخر الزمان اقوام وجوههم وجوه الادميين الخ

ان وضعه انطفی وان امسکه: Schluss f. 237^b: احتیق وان الکتاب

Worauf noch ein längerer Ausspruch Mohammeds — dass die Armuth von 24 Dingen herrühre — und (unten zur Seite) ein anderer — dass sich 10 Thiere im Paradiese befinden, wie ناقة صالح وعجل ابراهيم النز صالح وعجل ابراهيم النز

Schrift: ziemlich gross, ungleich, nicht undeutlich, nur zum Theil etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688.

HKh. III 5778. II 1726 ist verschieden.

Auch Min. 187, 449^a ff. handelt darüber. In Mq. 147, 246 ff. werden Sa'bān, Ramaḍān und Sawwāl behandelt. Von den heiligen Monaten überhaupt We. 1779, 115.

3820. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titelüberschrift und Verfasser:

الأدب في رجب المرجب لعلى القاري

الحمد لله الذي خلق الكائنات: "Anfang f.44 ... ان ... ان الما بعد فيقول ... على ... القاري ... ان الله سنجانه وتعالي قال في دنابه القديم وخطابه القويم أن عدة الشهور اثنا عشر شهرا النخ

Ueber Bedeutung und Vorzug des Ragab-Monats, von 'Alt elqārt † 1014/1606.

وهذا وجه تخصيصه اهل :Schluss f. 46 اهل عالم اعلم المنابع المائد المنابع المائد المنابع المناب

Lbg. 295, 43, f. 300-303 dasselbe Werk. Abschrift im J. 1175 Moh. (1761).

Ein Stück daraus steht Lbg. 298, 2, f. 33a.

/ 3821. Spr. 1967.

8vo, c. 12 Z. (Text: 10-12×9-9¹/2^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark. — Titelüberschrift:

روي عن رسول الله صعّم انه قال شهر : Anfang رجب شهر الله وشعبان شهري ورمضان شهر امّتي فقالوا يا رسول الله ما معنى قولك رجب شهر الله النخ Ueber die Vorzüge des Monats Ragab.

فمن شرب منها وتبرك منها سقاه : Schluss f. 52 المبارك الله تعالى من انهار الجنة تم تسميع رجب المبارك

Wozu noch ein kurzer Nachtrag f. 52^b folgt.

Schrift: ungleiche Hand, im Ganzen ziemlich gross, aber eng, geübt, deutlich.

Von den Vorzügen des Ragab handelt auch Spr. 461, 220^a. 1204, 97. 1234, 85^a ff.

/ 3822. We. 1780. 5) f. 81-89.

8°°, c. 23 Z. (15³/₄ × 10; 14 × 8-9°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titelüberschrift f. 81ⁿ:

هذه رسالة شريفة متعلقة بليلة النصف من شعبان

الحمد لله الذي احكم الامور وقدرها :Anfang وخلف الاشياء ودبرها . . . قال السَرِيّ السَقطِي رحّه الصلاة على النبي صعّم في جميع الاوقات الن

Ueber die Wichtigkeit der Nacht der Hälfte des Monates Sa'ban (dann auch über die der Monate Ragab und Ramadan). Der Name Sa'ban erläutert — jeder einzelne Buchstabe hat seine Bedeutung — f. 81^b; die 7 verschiedenen Namen dieser Nacht f. 82^a unten. — Von den 4 Gebetsplätzen des Propheten (which is 10 f. 86^a. Viele Aussprüche Mohammeds angeführt, und erbauliche Betrachtungen und Ermahnungen zur Frömmigkeit; auch einige Verse kommen darin vor. Die Abhandlung ist mit f.89 nicht ganz zu Ende; aber es fehlt wol nicht viel.

Schrift: klein, eng, vocallos, ziemlich deutlich. — Abschrift um 1180 1737. — Nach f. 89 noch 4 leere Blätter.

7 3823. Lbg. 1047. 4) f. 69-73.

 8vo , 25 Z. $(21 \times 15^{1/2}; 16^{1/2} \times 12^{1/2}^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht ohne Wurmstich; etwas ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt; er ist:

الحمد للم تعالي وكفى والصلاة : Anfang f. 69^b: المرؤف . . . وبعد فيقول . . . محمد المدعو عبد الرؤف ابن المناوى الحدادى . . . قد سال بعض الناس ان املى تعليقا على نبذة شيخ الاسلام الن

Stück eines Commentars zu einer kleinen, in ungezählte Kapitel eingetheilten, Schrift des 'Ali ben mohammed elbekri † 952/1845 über die Vorzüge der Nacht in der Hälfte des Sa'ban. Dies Werk wird, unter obigem Titel, unter den Schriften des 'Abd errauf (denn so und nicht Mohammed ist sein gewöhnlicher Name) † 1081/1622 von Elmohibbt aufgeführt. Der Grundtext tritt darin nicht deutlich hervor, wird übrigens nur stellenweise erläutert. Der Commentar beginnt mit Besprechung des Bismillah: اي افتت تاليفي ملتمسا او مستعينا باسمه تعالى الم Das erste Kapitel f. 71b: باب بلغ تعليم نقل ما يتعلق بالازمنة من الفصل أي هذا باب ما جاء في تعليم الناس المنز. Das folgende f. 72b: باب فضل ليلة النصف من شعبان. Es handelt sich darin hauptsächlich um Traditionen. Das Werk bricht ab mit den Worten f. 73b: مخالف للقلم القصبي في الصورة وغير تخالف في حقيبقذ'

Schrift: gross, rundlich, etwas blass, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785. — HKh. VI 13540.

3824. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift verwischt; nach dem Inhaltsverzeichniss S. 3:

التبيان في فضل ليلة نصف شعبان وليلة القدر من رمضان

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي قدر : Anfang f. 304b.
الارزاق والآجال . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى أن بعض اخوان الصفاء وخلاس الوفاء التمس منى أن اكتب بعض ما يتعلق بليلة النصف من شعبان الخ

Ueber die Bedeutung und die Vorzüge der Nacht in der Mitte des Śa'bān, zugleich mit Rücksicht auf die Nacht des Schicksals im Ramadan, von 'Alt elqārī † 1014/1606. Er geht von Sura 44, 1—5 aus, welche Verse er eingehend erklärt und mit darauf bezüglichen Erzählungen von Mohammed begleitet; daran schliesst er f. 308b die Erklärung der Sura 97 (سورة القدر) und eine Anzahl von Berichten und Betrachtungen darüber.

F. 309° (ein eingeklebtes Blatt), ein Excurs des شيخ زاده über die 7 fache Auffassung des Wortes روح im Qorān.

3825. We. 1769. 9) f. 104. 105.

8vo, 14 Z. (15 × 10¹/4; 9¹/2-10 × 7cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Titelüberschrift:

نبذة في وظايف ليلة النصف من شعبان للشيخ الشفوني

قال صعم اذا كان ليلة :"Anfang f. 104

Betrachtungen über die Vorzüge der Nacht in Mitte des Śa'bān, von Mohammed eśśafūnī (so in der Unterschrift).

نانت بينه وبين اخيه : Schluss f. 105b شحناء يقال انظروا هذين حتى اصطلحا رواه مسلم وفسر الاوزاعي هذه الشحناء ببغض الصحابة رمَّ

Schrift: ziemlich gross, etwas nachlässig, doch deutlich, vocallos. — Autograph um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅.

3826.

Mq. 116, f. 163. 164.

Bruchstück über die Vorzüge des Śa'bān und Ramadān. Letzterer hat hier ein eigenes Kapitel mit langer Ueberschrift, die beginnt: الباب الشالشون من حيوة القلوب في ثواب شهر رمضان وقيام ليلته وافطار صومه الخ

Entnommen dem Werke حيوة انقلوب (verschieden von dem in Spr. 581. We. 1732, 1 vorliegenden).

F. 195 gehört dem selben Werke an, vor den obigen Blättern. Auf f. 195b beginnt das 29. Kap. über: في ثواب ليلة البراة وصوم شهر شعبان

We. 1748, 8, f. 54^a enthält ein Gebet auf die Nacht der Mitte des Śa'bān. Desgleichen Spr. 853, 142^b. Pet. 223, 166^a; 684, 153^b Rand. We. 1218, 54; 1444, 52^b.

3827. Pet. 247. 1) f. 1-36.

142 Bl. 8°, 25 Z. (20 × 13° 3; 15 × 7¹,2°m). — Zustand: der Rand fleckig u. an einigen Stellen ausgebessert, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1° von anderer Hand:

ک^ی فضایل رمضان لابی الرجاء شختار بن محمود الزاهد

(und darunter von anderer Hand noch einmal).

(Verfasser so auch im Vorwort.)

الحمد لله فاطر السموات والارض : Anfang f. 1b. وبعد يقول . . . ومعد يقول . . . وبعد يقول . . . الراهد . . . طلب التي بعض اخواني في الدين . . . ان اجمع لهم فضايل شهر رمضان الن

Die Vorzüge des Monates Ramadan, von Muhtar ben mahmud ben mohammed ezzähidi (nicht e zzähid) elgazinizi (auch elarramani) elhanefi negmeddin abū'rragā † 658/1260. Der Verfasser hat gefunden, dass 10 رطيفة, Verpflichtungen, an diesen Monat geknüpft sind, nämlich:

- ذكر فصايل أمير المومنين على بن ابي طالب رة (1
- فصايل صلوات كل ليلة (3) فصايل التراويح (2)
- فضايل دعوات كل يوم (5) ; فضايل صوم كل يوم (4)
- فضايل صلوات كل يوم (7) فضايل نية صوم كل يوم (6)
- فصايل خدمة المراة لزوجها
- الخبر العام في فضايل شهر رمضان والصوم والافطار (9
- مسايل الصوم اللايقة بكل يوم ومسايل التراويري (10) اللايقة بكل ليلة

Indem er also den Ramadan in 30 Nächten und Tagen behandelt, thut er dies unter Berücksichtigung aller oder einiger dieser 10 Gesichtspunkte nach einander, bei jeder Nacht und bei jedem dazugehörigen Tage, giebt auch für die dabei vorkommenden Traditionen die Deutungen derselben (تابيلات).

قال الشيخ : Die 1. Nacht beginnt f. 16 80: قال الشيخ التراهد . . . باسناده الي . . . عبد الله الامام . . . الزاهد . . . باسناده الي . . . عبد الله ابن عباس رق انه قال قال رسول الله صقم لو ان الغياص اقلام والجر مداد والجن حساب والانس كتاب ما احصوا فضايل على بن ابي طالب رق الخ

الليلة الثانية المناقب : Die 2. Nacht f. 3b: المناقب المناقب المناقب الكي جعفر بن محمد عن آبائه عن النبي عمّ انه قال الله تعالي جعل لاخى على فضايل لا تحصى كشرة المح

الليلة الثلاثون التراويح : "Die 30. Nacht f. 36 التراويح التراويح الله تعالى مناديا الح قال فاذا كانت ليلة ثلاثين امر الله تعالى مناديا الح فاما من لا يصحى فاكله : Schluss f. 36

قاماً من د يضاحي فاكله :°hluss 1. 36 : قبل الصلوة وبعدها سواء كتمت

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, gleichmässig, vocallos. Im Anfang ist für einige Ueberschriften — die im Uebrigen schwarz und überstrichen sind — Platz gelassen. F. 23^a untere Hälfte und 23^b ganz leer gelassen; es ist im Text (der 18. Nacht und des 18. Tages) also eine Lücke. — Abschrift um 1150/1737. — Bl. 37. 38 leer.

Nicht bei HKh.

3828. Pm. 553.

Format etc. u. Schrift wie bei 1).—Titel überschrift f.9^a (meistentheils aber durch Beschneiden des Blattes verdorben):

مجلس في شهر رمضان ووداعه وبيان احكام العشر الاخير الخ

فائدة وجد بخط الحافظ ابن ناصر :Anfang الدين قال الحافظ الصياء ابو عبد الله محمد بن عبد الواحد . . . روى الحافظ ابو نعيم احمد بن عبد الله الاصبهاني . . . قال خطبنا رسول الله . . . قال يا ايها الناس انه قد اظلكم شهر عظيم شهر مبارك النخ

Nach einer Vorbemerkung, welche einer Schrift des Ibn nägir eddin † ⁸⁴²/₁₄₃₈ (No. 1509) entnommen ist und in welcher eine Tradition über die Wichtigkeit des Monates

Ramaḍān vorgebracht ist, folgt die von der Bedeutung desselben handelnde Sitzung; sie beginnt: الحمد لله العظيم السلطان العميم الجود . . . عباد الله الحمد لله العظيم السلطان العميم الجود . . . عباد الله من راي تصرّف الدهر انتبه اما في الغِير عِبَر المخ Schluss f. 16^b (Kāmil):

رحل المزود بالكثير وهكذا اهل القليل وحظك الجرمان

3829. We. 1704. 15) f. 84^a-85^b.

Format etc. wie bei 14). - Titel fehlt: s. Anfang. Verf.:

ايوب الخلوتي /

الحمد نله ' هذه فخيرة سؤال : Anfang ساله اصفى الاخفياء . . . من رجال الروم الانراك المخ

Ejjūb elĥalwatī † 1071/1660 erörtert hier die Frage, aus welchem Grunde eine Menge vorzugsweise im Monat Ramadān das الوتّر في الوتر يصلّي جماعة في رمصان (ما السرّ في كون الوتر يصلّي جماعة في رمصان دون غيره من الشهور)

لشهود الوحدة في الكثرة : Schluss f. 85^b السنة كما ان الكثرة في الوحدة حال الانسان في ساير السنة اذا اوتر وحده وصلى الله . . . وسلم

Ueber dies Einzelgebet haben geschrieben: † 294/907 محمد بن نصر المروزي nd محمد بن احمد الذهبي † 748/1347.

/ 3830. Lbg. 462.

88 Bl. 8°°, 25 Z. (20 × 15; 15½-16½-2 × 9½-11cm). Zustand: sonst ziemlich gut, aber im Rücken wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1:

هذا ما لحصه شيخنا . . . ابو الأرشاد نور الدين على منظومته التي على منظومته التي علي منظومته التي عليا في فضائل شهر رمضان وغير ذلك

يا ايها الذبين آمنوا كتب عليكم :Anfang f.1b النجيد النخ التي بياء الندا الموضوعة لندا البعيد الخ

'Alı elughürı † 1066/1656 (No. 1845) handelt hier über die Vorzüge des Ramadān. Zuerst aber wird Sura 2, 179—183 satzweise ausführlich erläutert; dann folgt absatzweise des Verf. Regez-Gedicht mit Commentar (durch عن الله في öfters bezeichnet). Der Anfang f. 186: برمضان كل ليل يعتف ستون الفا جا بِذَا المصدَّقُ Der Comm. beginnt dazu: من الابيات المذكورة لما نقله شيخنا محمد البكري الخ

Schluss f. 88b:

وذا الدعا بالاصل مذكور وقد قدمته ليسهلن لمن قصد وذا الدعا بالاصل مذكور

Schrift: ziemlich gross, geläufig, etwas rundlich, ungleich, vocallos. Der Grundtext tritt nicht deutlich hervor. — Abschrift im J. 1070 Ďū'lhiģģe (1660).

> 3831. Lbg. 955.

54 Bl. 4°, 26-29 Z. (23×15² 3; 18⁴/₂-19×12⁴ 2-13^{cm}). Zustand: ziemlich gut; am oberen Rande fleckig; bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, grob, stark, zieml. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel f. 14: كا فضائل رمضان للعلامة الاجهوري

Der Schluss steht f. 54^a, Z. 14. Dann folgt hier noch ein kurzer Nachtrag (اقائدة حكاية مجينة).

Schrift: ziemlich gross, blass, rundlich, vocallos. Grundtext zum Theil roth, tritt sonst nicht recht als solcher hervor. — Abschrift vom J. 1214 Ram. (1800).

Nach f. 9 fehlen 8 Bl. (= Lbg. 462, f. 11b, 5 bis f. 21a, 20).

Gebete auf den Ramadan finden sich in Dz. 14, 2°; Spr. 490, 21, f. 133°; Mq. 180°, f. 92°. 119, 377°. Pet. 684, 169° Rand.

Hier sind noch zu erwähnen:

- احمد بن على العسقلاني أبن حجر von فضائل رجب العسقلاني أبن على العسقلاني أبن على العسقلاني أبن العسقل
- ابن ابى الصيف البمنى von فضائل شعبان (2)
- ابن ابي الدنيا von فصائل رمضان † 281/894 und
 على بن عبد الله ابن المناتجم

10. Gebete mit Qorān-Abschnitten.

Die zu Gebetszwecken entweder ganz oder zum Theil benutzten Suren sind in besonderen Gebetbüchern zusammengestellt und bisweilen noch mit andern Gebeten vermehrt. Die am meisten verwendeten Suren sind: die 36. 6. u. 48., dann die 1. 44. 55. 56. 67. u. 78. Oft sind auch die letzten (93.—95. 97. 102.—114.) gebraucht, seltener die 18. 32. 37. 39. 45. 46. 50. 59. 61. 62. 72. 79. 86. Besondere Titel haben diese Bücher nicht; ihr Format ist gewöhnlich Kl.-8vo oder 12mo.

/ 3832, Mo. 14.

37 Bl. 12mo, 9 Z. (14¹,₃ × 9¹,₄; 7¹,₂ × 4³,₄cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Goldpressung.

Enthält 2 Suren, nämlich 6 und 48. Nach Sura 6, 124 Mitte (ارسول الله) f. 21^b—22^b u. f. 31^b am Schluss derselben Sura folgt ein kurzes Gebet.

Schrift: ziemlich klein, gut, vocalisirt. Der Text in Goldlinien mit schwarzer Einfassung. Die Ueberschriften in Goldschrift mit einiger Verzierung. — Abschrift c. 1100/1688. Der Rest des Bandos enthält viele weisse Blätter.

/ 3833. Mo. 13.

58 Bl. 12mo, 7 Z. (14¹, 2 × 9³, 4; 8¹, 2 × 5^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig und etwas wurmstichig. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Enthält 4 Suren, nämlich: 6. 36. 67. 78. Die Blätter folgen so: 1-9. 20. 10-19. 21-32. 34. 35. 33. 38. 36. 37. 39-58. — Bl. 1. 51-58 ergänzt.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften fehlen. Die Qoränverse durch grosse rothe Punkte getrennt. Die Schrift auf den ergänzten Blättern ist etwas grösser, die Ueberschriften daselbst roth, die Trennung der Verse durch kleinere rothe Punkte. — Abschrift c. 1050, 1640.

Am Rande von f. 43° steht ein kleines Gebet, anfangend: يا ميشر يا فتاح يا رزاق يا محتمل المرام المخ Dasselbe steht am Rande von f. 44°. 45°. 47°. 49°. 50°.

13834. Mo. 5.

65 Bl. S^{*o}, 11 Z. $(16^2/_3 \times 10^1/_2; 10 \times 5^1/_2^{\rm cm})$. — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 1. 6. 36. 44. 48. 56. 67.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, vocalisirt. Der Text in Goldlinien mit schwarzer Einfassung. Die Qoränverse durch grosse Goldpunkte von einander getrent. F. 2^b und 3^a ein kleines Frontispice mit Goldverzierung. Die Ueberschriften fehlen. — Abschrift hand werde von عصطفی بن حسن المعرف ببکتاش زاده

/ 3835. Mo. 16. 2) f. 310-337^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Der Text in blauen Linien eingeschlossen; f. 310^b ein Frontispice.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 36. 67. 78. 112—114. 1. 2, 1–5. Die Ueberschriften f. 334° سورة الناس für die 113. und f. 334° سورة اللك für die 114. Sura sind unrichtig.

F. 337^b ff. ist Türkisch, mit Arabischen Gebetstücken untermischt.

/ 3836. Mo. 151.

68 Bl. 8vo, 9 Z. (15 × 8³/₄; 8 × 4¹/₂c^m). — Zustand: nicht ganz sauber, auch wasserfleckig am Rande. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 56. 67. 78.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text in zwei rothen Doppellinien eingeschlossen. Die Qoränverse durch grosse rothe Punkte von einander getrennt. — Abschrift c. 100, 1689.

/ 3837. Mo. 181.

99 Bl. 16mo, 7 Z. (10¹/₂ × 8¹/₄; 6¹/₂ × 4^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, auch strohgelb, ziemlich glatt u. stark. — Einband: rothbrauner Lederbd.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 6, 1-49. 36. 48. 55. 59, 14-25. 67. 78. Dann folgen, von f. 56^b unten an, längere und kürzere Gebete, theils Türkisch, theils Arabisch

mit Türkischer Einleitung. Zu den längeren Arabischen Gebeten gehören: f. 63°—72° رعاء نور (No. 3649, 67) u. 80°—83° رعاء طاعون (No. 3649, 41).

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gleichmässig, deutlich, vocalisirt. Der Text bis f. 78 in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1688.

/ 3838. Mo. 150.

63 Bl. 8°°, 11 Z. (16¹, 2×10¹, 4; 11¹, 2×5³, 4°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 55. 56. 67. 78. Dann folgt f. 53° bis 62° ein längeres Gebet, mit sämmtlichen Namen Gottes, Segenswünschen für Mohammed, dessen Familie und Nachfolger. Es beginnt: انلهم يا رب يا ستار يا ستار اللهم يا رب يا ستار يا ستار aund 62 und 63 ein kürzeres Gebet.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, vocalisirt. Für alle Ueberschriften Platz gelassen, ebenso für die die Verse abtheilenden Trennungspunkte. — Abschrift c. 1100/1688.

/ 3839. Dz. 8.

57 Bl. 12mo, 9 Z. (14 × 8¹/₂: 7¹/₂ × 5^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: rother Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 11 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 56. 67. 78. 112—114. 1. Von f. 54^b an einige kleine Gebete.

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocalisirt. Die Qoranverse durch rothe Punkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1150 1737.

/ 3840. Dz. 13.

86 Bl. 12mo, 9 Z. (13⁹/₃ × 9¹/₃; 8 × 5^{cm}). — Zustand: der ganze Rand wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband.

Zusammenstellung von 13 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 110—114.

Schrift: zieml. gross, gut, ganz vocalisirt. Die einzelnen Verse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt, Ueberschriften roth, nur die erste in Goldschrift. Der Text von einer Goldlinie eingerahmt. — Abschrift c. 1100/1688.

3841. Mo. 8.

46 Bl. 8°°, 11 Z. (151°₂ × 93/₄; 9¹/₂ × 5¹/₂cm). — Zustand: nicht ganz fest im Einband: sonst ziemlich gut, doch am oberen Rande stellenweise etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rothbrauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 15 Suren, nämlich: 6. 32. 36. 44. 48. 55. 56. 62. 67. 78. 110—114. Nach f.25 fehlen 4 Bl. (=Sura 32, 17-30. 36, 1-39).

Schrift: ziemlich klein, gut, vocalisirt. Die Ueberschriften fehlen, es ist aber meistens Platz dafür gelassen. Der Text f. 2—23 in grauen Linien eingerahmt, von f. 24 an in Goldlinien mit schwarzer Einfassung. Die Qoränverse von einander getrennt durch grössere graue Punkte, von f. 24 an durch Goldpunkte. — Abschrift c. 100 1688.

F. 24° ein kurzes Gebet für Mohammed und seine 4 ersten Nachfolger.

✓ 3842. Mo. 9.

97 Bl. 8vo, 9 Z. (15²/₃ × 10; 10 × 5^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Goldpressung.

Zusammenstellung von 16 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 46. 48. 55. 56. 61. 67. 72. 78. 110—114.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Zu Anfang f. 2^b ein niedliches Frontispice, Gold auf blauem Grunde mit farbigen Blumenranken. Die Ueberschrift der Sura 6 ist weiss auf Goldgrund in blauem Felde, und ebenso die übrigen Ueberschriften. Der Text in Goldlinien mit schwarzer Einfassung. Die Qoränverse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1100/1888.

3843. Mo. 137.

51 Bl. 8vo, 9 Z. (18¹/₂ × 11¹/₂; 11 × 6¹/₂c^m). — Zustand: unsauber, auch fleckig. Gegen Ende einige Blätter lose. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: schwarzer Lederbd.

Zusammenstellung von 16 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 48. 50. 55. 56. 67. 78. 86. 97. 102. 112—114. 1. und ausserdem Einiges aus Sura 2 (Vers 1—4. 121. 122. 196 ff.).

Die Handschrift ist falsch gebunden u. defect; ausserdem sind f.20. 21 überkopf geheftet. Die Blätter folgen so: 1. 16; Lücke von 3 Bl. (Sura 6, 13-47); 15. 2. 3. 5. 10. 11. 22-25. 12-14. 17. 26. 21b. 21a. 30. 28. 29. 31. 20b. 20a. 27. 18. 19. Lücke von 2 Bl. (Sura 44, 23-59. 48, 1-4). 4. Lücke von 2 Bl. (Sura 48, 12-26); 6-9; Lücke von 2 Bl. (Sura 55, 1-46). 32 ff.

Die auf f. 6^b unten stehende Ueberschrift der 55. Sura ist aus Versehen gesetzt für die der 50. Sura; jene steht f. 9^b unten richtig.

Schrift: f. 1—34 ziemlich klein, schön, gleichmässig, vocalisirt. Der Text in Goldlinien, die Qoränverse durch grössere Goldpunkte von einander getrennt. Ueberschriften in Goldschrift. Die Ergänzung von f. 35—43 Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, vocalisirt. Rothe Ueberschriften u. Trennungspunkte der Verse. — Abschr. c. 1000/1591 u. 1100/1688.

F. 12^a. 32^b u. 33^a kleine Gebete am Rande. F. 44-51 ein langes Gebet = Mo.150, f. 53-62^a.

/ 3844. Dz. 14.

172 Bl. 12mo, 9 Z. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe.

Zusammenstellung von 18 Suren, nämlich: 1. 2, 1-3. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 59, 19-25. 67. 72. 78. 93. 97. 102. 112-114.

F. 1^b—5^a enthält Anleitung zum Beten der 6. Sura, in Türkischer Sprache; f. 62^b—66^a und 71^a—74^b arabische Gebete, die sich auf Sura 56 beziehen.

Schrift: gross, etwas rundlich, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth: die Qoranverse durch rothe Punkte abgetheilt; der Text in rothen Linien. — Abschrift c. ¹²¹⁵ 1800.

3845. Mo. 152. 1) f. 1 -- 31ⁿ.

32 Bl. 8vo, 10 Z. (18 × 12; 10 × 6¹ 3^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: guter brauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 18 Suren, nämlich: 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 105—114. 1. Die 107. ist überschrieben: سورة المدين (für سورة المدين).

3846. Mq. 6. 1) f. $1-38^{\circ}$.

68 Bl. 8vo, 9 Z. (16 × 10²/₃; 10 × 6¹/₄^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe und Goldverzierung.

Zusammenstellung von 29 Suren: 1. 2, 1-4; 284-286. 3, 16. 25. 26. 3, 1. 20, 110. 22, 57-64. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 93—95. 102—114.

Schrift: ziemlich klein, schön, vocalisirt. Die einzelnen Verse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. Die Ueberschriften weiss, auf Goldgrund, der in farbigen Strichen eingerahmt. Der Text in ziemlich breiten Goldlinien. — Abschrift c. 1100/1688.

3847. Mo. 206.

228 Seiten 12mo, 7 Z. (14¹/₂×10; 11¹/₂×7²/₃c^m). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband.

Zusammenstellung von 31 Suren, nämlich: 47-77.

Die Seiten folgen in der Mitte der Handschrift so: 136. 195-214. 177-194. 158-176. 137-156. 215 ff. Bl. 113 und 157 leer; 114 leer und doppelt gezählt.

Schrift: gross, etwas rundlich, weit, vocalisirt. Ueberschriften fehlen. — Abschrift c. 1100/1688.

7 3848. Mo. 153.

72 Bl. 12mo, 11 Z. (14×9; 8¹/₂×5^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 45 Suren, nämlich:

1. 2, 1-4. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78—114.

Dann folgt f. 67^a der Thronvers, Sura 2, 256.

67^b Sura 2, 285. 286. 68^a Gebet mit den Namen

Gottes (= Mo. 133, 82^b bis النصور); 69^b. 70^a

in 4 Kreisen innerhalb 4 Quadraten, in Gold

eingefasst, eine kurze Beschreibung des Aeusseren Mohammeds (حلية). Endlich 70^b ff. einige

kurze Qoränstellen als Mittel gegen allerlei

körperliche Uebel, mit Türk. Ueberschriften.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Text in Goldlinien, schwarz eingefasst. Die einzelnen Qoranverse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. F. 1^b und 2^a ziemlich einfache Frontispice, Goldgrund mit rothen Linien.

— Abschrift c. 1100 1088.

/ 3849. Mo. 11.

269 Bl. 12mo, 9 Z. (14¹/₂ × 9¹/₂; 8¹/₂ × 5^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 12 Suren, nämlich: 1. 6. 36. 44. 48. 56. 55. 67. 78. 112—114. Dann f.76*—98* Türkisch (hauptsächlich Talismanische Siegel); darauf eine Anzahl grösserer Arabischer Gebete, mit voraufgehender Anweisung, wie sie zu benutzen seien, in Türkischer Sprache, f. 98b—221*. Dieselben haben Türkische Ueberschriften.

Dann f. 221^b eine Anzahl kleiner Arabischer Gebete, mit vorangehender Türkischer Anweisung, zum Theil abergläubischer Art. Darunter f. 258^b ein Türkisches فال قران.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, deutlich und gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Die Qorānverse durch grössere rothe Punkte von einander getrennt; dieselben fehlen von 14^b an bis 35^a. Der Text in rothen Linien eingerahmt (ausser f. 73). F. 3^b und 4^a eine Art Frontispice, ziemlich geschmacklos. — Abschrift von خمد بن حسين im J. 1002 Ďū'lhigge (1593).

F. 266b—267b ein Gebet ohne Titel. Es ist نعاء قوش (No. 3649, 53). F. 269a noch ein kleines unbedeutendes Gebet. Das Uebrige (f. 266a; der Rand 266b. 267b. 268 und 269b) ist Türkisch.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocalisirt. Abschrift um 1100/1688.

/3850. Mo. 7.

76 Bl. S⁷⁰, 9 Z. (15² 3 × 10³ 3; 11 × 7¹,2^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 5 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 56.

Ausserdem hauptsächlich kleinere Arabische Gebete mit Türkischen Vorbemerkungen dazu, aber auch einige längere.

$$44^{b}$$
 عاء اسم الله الاعظم (No. 3649, 5). 49^{a} -53^{b} عاء سرخ باد (No. 3649, 37). 57^{a} -59^{b} عناء نور (No. 3649, 67).

74^b—75^a Fürbitte für Mohammed. Das Uebrige des Bandes ist Türkisch. F. 60—73 leer.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, vocalisirt. Der Text bis f. 45ⁿ in rothen Doppellinien. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1700.

/ 3851. Mo. 17.

219 Bl. 16mo, 7 Z. $(10 \times 7; 5^{1/2} \times 3^{2})^{cm}$. — Zustand: nicht ganz sauber, auch fleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Zusammenstellung von 8 Suren, nämlich: 36. 44. 67. 78. 112—114. 1 und Sure 2, 1-4. Dann folgen, von f. 27^b an, kürzere und längere Arabische Gebete, mit voraufgeschickter Türkischer Einleitung und Anleitung. Die längeren Gebete sind:

Das Uebrige, von kleineren arabischen Gebeten abgesehen, ist Türkisch, darunter f. 112^b ff. على u. s. w.

Schrift: Türkische Hand, klein, deutlich, das Arabische der Suren (und oft auch in den Gebeten) vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 976/1568.

3852. Mo. 12.

151 Bl. 8vo, 9 Z. (15 × 10; 9 × 4¹/3^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband mit Goldverzierung.

Zusammenstellung von 10 Suren, nämlich:

1. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 62. 67. 78. Alsdann f. 70^b ff. Stücke aus Sura 2—5. 13. 73.

36. 2. 18. 59. 2. 21 (f. 78^b) und andere kleine Stücke des Qorān. Von 81^b an Gebete von meistens kleinem Umfange, darunter f. 93^b und 96^b Gebet mit den Namen Gottes (ähnlich Mo. 133, 82^b). Ferner 98^b—103^a حزب النجر (s. bei We. 1766, 7).

105^b عام رجال الغيب (No. 3649, 30). F. 106^b und dann 3 ungezählte Blätter sind leer.

Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt; der Text in Goldlinien mit blauer Einfassungslinie. Der Anfang f. 2^b u. 3^a sehr reich vergoldet bis zu den Rändern, mit zarten u. gefälligen bunten Blumenranken ausgeziert, der äussere Rand auf f. 3^a mit blauem Grunde; f. 3^b hat ein gefälliges Frontispice, Gold mit Blumenverzierungen auf blauem Grunde; der Raum zwischen den Textzeilen ist f. 3^b u. 4^a (ebenso wie f. 2^b u. 3^a) mit Goldverzierung ausgefüllt. Die Ueberschriften der einzelnen Suren sind gleichfalls in der Regel verziert, meistens ein längliches Feld, in welchem auf Gold, bei blauem Untergrunde, der Titel in Schwarz steht. Bei den Gebetüberschriften ist es auch der Fall. Auch der Schluss f. 104^b u. 105^a ist mit Goldranken u. sonst noch verziert. Die Qoranverse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. — Abschrift c. ¹¹⁰⁰, 1888.

F. 26^b. 35^b. 58^a am Rande einige Gebete in kleinerer Schrift.

3853. Mo. 363.

99 Bl. 12mo, 9 Z. (13¹, 2×9; 6×4^{cm}). — Zustand: wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 11 Suren, nämlich:

1. 6. 36. 48. 55. 67. 78. 97. 112—114.

Alsdann f. 55°—59° ادورات حسن بصرى

المراد حسن بصرى

الله الجليل الجبار الخ الخ الله الجليل الجبار الخ الله الجليل الجبار الخ الله الحدامي الله الحدامي الله الحدامي الله الحدامي الله المدامي الله ما اوصل لطفك بالعبد العبد ا

دعاء ويس القراني (اويس القرني (ا. (No. 3652) (اويس القرني (اويس القرني (اويس القرني (اويس القرني (اويس البحر (اويس البحر (البحر ()))))))))))))))

اللهم يا صانع كل مصنوع ويا جابر كل كبير : Anf.: دعاء امام حسين 77 - 77 دعاء امام حسين 77 - 77 ادعاء امام حسين 78 - 78 - 79 دعاء الفتحية الفتحية 190 - 84 دعاء الفتحية 190 - 84 دعاء سخر بطل 96 - 90 ; حرز ابي دجانة الانصاري woran sich noch 2 kleine Kapp.

Schrift: klein, fein, gut, vocalisirt. Text in goldenen und blauen Linien eingerahmt. F. 1^b u. 2^a Frontispice. Auf f. 74 folgt noch 74^A. — Abschrift c. 1100/1688.

/ **3854.** Mo. 130.

92 Bl. 12mo , 8-9 Z. $(14^2/3 \times 10^4/4; 9^4/2 \times 6^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Zusammenstellung von 11 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 67. 78. 110. 112. 113. 114. 1. und f. 66^a ff. Stellen aus Sura 2 und 3.

Dann f. 69^b eine grosse Anzahl Arabischer Gebete mit z. Th. Türkischer Ueberschrift. Darunter f.71^b تعاد رجال انغيب (No. 3649, 30), und f. 77^b تعاد نبور المبارك (No. 3649, 67). 83^b تعاد فط الايمان ومن شر الشيطان (No. 3649, 25). Zuletzt ein ganz besonders wirksames Gebet, von Gabriel an Mohammed überbracht, anfangend f. 90^b: اللهم يا غياثي عند شدتي.

Die Blätter folgen so: 1-11. 13-53. 72. 54-59. 12. 60-71. 73-92.

Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text meistens in rothen Linien. F. 62^b steht in der Ueberschrift سورة النباء falsch für سورة النباء Abschrift c. 1100/1688.

/ 3855. Mo. 10.

279 Bl. 8vo, 9 Z. $(15^{1}/_{4} \times 10^{1}/_{3}; 9^{1}/_{2} \times 5^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch die ersten Blätter unsauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rothbrauner Lederband mit Goldpressung.

Zusammenstellung von 14 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 48. 55. 56. 62. 67. 78. 97. 110. 112-114.

Darauf eine Anzahl grösserer Arabischer Gebete, mit Vorbemerkung in Türkischer Sprache und Türkischen Ueberschriften.

Das Uebrige talismanische Zahlen, Kreise, Siegel (مهم) und ausserdem Türkische Erklärungen etc. dazu; auch stehen f. 277 ff. noch einige kleine Arabische Gebete.

Schrift: gross, gut, gleichmässig; das Arabische meistens vocalisirt. Ueberschriften roth. Die Qoränverse durch rothe Punkte abgetrennt. Der Text in rothen Doppellinien. Die letzten Blätter 274 ff. von zieml. flüchtiger und unschöner späterer Hand. — Abschrift c. 1100/1088. Auf f. 73 folgt noch 73^A.

/ 3856. Mo. 250.

84 Bl. 12mo, 9 Z. (14³:4 × 10; 10 × 6^{cm}). — Zustand: ziemlich lose im Einband; Anfangs in der oberen Hälfte und alsdann fast ganz wasserfleckig und am oberen Rande etwas angebrannt. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: rothbrauner Lederband.

Zusammenstellung von 18 Suren, nämlich: 6. 1. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 86. 97. 102. 103. 109. 110. 112—114 und Sura 2, v. 1—4. 121 u. e. a. Verse. Zum Schlusse ein Gebet in Betreff der Qoranlesung u. deren Beendigung.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften sind nicht gesetzt.

Es folgen f. 586 ff., nach einer Türkischen Vorbemerkung, أوراك حصرت أبوالسعود افندي Anf.: مناجات 600; اللهم نظم احوالي وحسن افعالي وخالصني

3857. Mo. 18.

131 Bl. 16mo, 7 Z. (9¹ ₂×7; 6×4^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 19 Suren, nämlich: 1. 36. 67. 78. 86. 102—114. 1 und ausserdem noch f. 25^b—26^b einige Verse aus Sura 2.

Es folgen f. 28^b ff. verschiedene längere und kürzere arabische Gebete, mit Türkischer Anweisung dazu. Die längeren sind:

Von f. 91 an folgen Siegel (مهر) des Propheten und Anderer, mit Beschreibung und allerlei abergläubische Auskünfte und Gebete, im Türkischen.

Schrift: Türkische Hand, klein, gewandt, deutlich, das Arabische vocalisirt. Die Ueberschriften und Vers-Trennungspunkte roth. Auf den beiden Anfangsseiten ein einfaches Frontispice. — Abschrift im J. 1068 Gom. II (1658).

\times 3858. Mo. 15.

187 Bl. 12mo , 9 Z. $(13^{1/4} \times 10; 8^{1/4} \times 6^{3/4}c^{m})$. — Zustand: stark fleckig und unsauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 22 Suren, nämlich: 36, 35 ff. 44. 55. 67. 78. 79. 99—114. Nach f. 4 fehlt ein Blatt (Sura 36, 63-77). Vor Bl. 3 fehlen mehrere Blätter.

Von f. 21^b an folgt Türkisches, mit Arabischem Text untermischt, jenes Anweisung und Auskunft gebend, in diesem theils kleine, theils grössere Gebete. Die grösseren Gebete sind:

ا (No. 3796, 6). اوراد الاسبوع (No. 3796, 6). Anfang: هذا ورد يوم الجمعة في ايات تحميد (No. 3649, 51). الاماء مبارك قدح (No. 3649, 51). الاماء مبارك دولت (No. 3649, 29). الاماء مبارك دولت الاماء مبارك دولت (No. 3649, 40). الاماء مبارك دولت مبارك (No. 3649, 40). الاماء مبارك (No. 3649, 67). الاماء حضرة الياس (No. 3649, 8). الاماء مبارك (No. 3649, 37). الاماء مبارك (No. 3649, 37). الاماء مبارك (No. 3649, 46), وقال التكرار نامة (No. 3649, 46), und dazu 180،

Viel mit Türkischem gemischt; nach f. 182 fehlt der Schluss. F. 184 ff. enthält Prophetensiegel und talismanische Quadrate.

Schrift: Türkische Hand, klein, zierlich, deutlich, das Arabische vocalisirt. Ueberschriften roth. Nach f. 106 u. 182 eine Lücke. F. 1. 2 Türkisch. — Abschrift c. 1100/1688.

/ 3859. Mo. 133.

92 Bl. 12mo, 9 Z. $(14^3/_4 \times 9^3/_4; 9^1/_2 \times 5^1/_3$ cm). — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 22 Suren, nämlich: 1. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 93—114. 1. Auf Sura 36. 44. 48. 78 folgt jedes Mal ein kurzes Gebet (f. 40°. 44°. 50°. 64°).

F. 74°—92° enthält kleine Türkische Gebete, auch mit Türkischen Ueberschriften versehen, deren Hauptsache jedoch Arabisch ist, so das Gebet f.82° ff. وهذا دعاء اسم اعظم (No. 3649, 5).

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, weit, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien eingefasst. — Abschrift c. 1100/1688.

1 3860. Dz. 5.

109 Bl. kl.-8vo, 11 Z. — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, ziemlich glatt und dünn. — Einband: rother Lederband mit Goldverzierung und Klappe.

Zusammenstellung von 30 Suren, nämlich: 1. 6. 36. 37, 1-21. 171-181. 39, 73-75. 40, 1-3. 45, 35. 36. 48, 27-29. 59, 19-25. 2, etwas von v. 121. 122. 37, 180. 181. 99. 108—114. 1. Einiges aus Sura 2.

Beide Stücke sind kurz; dazu noch ein Kreis f. 109^a دايدة رجال الغيب.

Ausser kurzen Gebeten kommen hier dann noch besonders Vorbemerkungen, Bedingungen zum Gebete einzelner Suren, und Gebete zu einzelnen derselben, fast alles in Türkischer Sprache.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gefällig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Die Qoranverse durch rothe Punkte abgetrennt. Der Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1150, 1737.

308 Bl. 8vo, 11 Z. — Zustand: ziemlich gut; der Rand im Anfang wasserfleckig: Bl. 23 u. 24 unten eingerissen und ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband.

Zusammenstellung von 46 Suren, nämlich: 6. 18. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78—114. 1.

Schrift: zieml. gross, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Text in rothen Doppellinien. Die Qorānverse durch rothe Punkte abgetrennt.—Abschrift c. $^{1100}/_{1688}$.

Am Rande öfters Gebete u. dgl., auf die vorkommenden Suren bezüglich, meistens mit Ueberschriften. F. 23b على (No. 3650, 8); 24b المنافع (No. 3649, 9); 38a — 42b المنافع بيض شريف (No. 3649, 9); 38a — 42b بنان خواص سورة يش شريف بناف خواص سورة يش شريف بنافا المنافع بنافة بناف خواص سورة يش شريف بنافا المنافع بنافة المنافع (No. 3650, 9); 57b بناف خواص المنافع بنافا المنافع (Sura 93).

/ 3862. Mo. 259.

135 Bl. 8vo, 9 Z. (15 × 10¹/₂; 9¹/₂ × 5¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut; der Rand, hauptsächlich der Seitenrand, öfters wasserfleckig. — Papier: gelb, ziemlich dünn und glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Zusammenstellung der 46 Suren: 1. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 62. 67. 78—114.

Von f. 91 an folgen zuerst einzelne Qorānverse als Gebete, dann andere kurze Gebete, weiterhin auch längere; so f. 97° ein Gebet, dessen jeder Satz beginnt mit: الصلوة والسلام عليك يا und einem jedes Mal verschiedenen Ausdruck für Mohammed (dass. Dq. 21, 2, 7); f. 98° ein Gebet, dessen einzelne Sätze anfangen: اللهم صلّ على محمد.

F. 104^b-109^a (ohne Titel) دعاء النور (No. 3649, 67). F. 109^a, 117^a, 120^b andere Gebete, ohne Ueberschriften. F. 131-135 verschied, kleinere Gebete.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, weit, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Text in Goldlinien gefasst. Die Suren-Ueberschriften fehlen in der Regel. — Abschrift c. 1215/1800.

Ueber Wirksamkeit von Qoränversen handelt We. 1783, 33^a. Gebet um Wirksamkeit Mf. 55, 269. Gebet mit Qoränstellen Mf. 132, 40. 41. — Wie Sura 1 zu beten sei Pm. 161, 41^b; Sura 36 We. 1707, 58^b; Sura 112 Mo. 19, 121^b. Gebet in Betreff der Sura 56 Pm. 251, 1^b.

11. Gebete bei Beendigung der Qoranlesung.

3863. Mq. 32.

8°°, 13-15 Z. (21 × 13; 12 1 ₂-15 × 8-9°^m). — Ueberschrift f. 442 b :

هذا دعاء ختم القران من تاليف الشيخ ابراهيم السودي

الحمد لله الذي هدانا للاسلام :Anfang والايمان . . . اللهم صل على روح محمد في الارواح النخ

Gebet nach Beendigung der Durchlesung des Qoran, von Ibrahim essüdi.

وصل بفضلك وجلالك على : "Schluss f. 448 سيدنا محمد . . . وسلم سجان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Schrift: Ahnlich wie bei 1), vocallos. — Abschrift vom J. 1059 Gom. I (1649).

3864.

1) Spr. 1234, 4, f. 135-140^a.

8vo, 18-22 Z. (13¹/₂×8¹/₂cm). — Zustand: einige Blätter wasserfleckig. — Papier: dick, gelblich, nicht recht glatt. — Ueberschrift:

الحمد للدالذي جعل نبينا محمدا صعّم: Anfang فانحا خاتما كما اختصد بفاتحة القرآن وانعم على بنى اسراييل بالبقرة كما اصطفي على العالمين ادم ونوحا وال ابراهيم وال عمران واكرم نساء امند ورجلهم بمايدة رزقد الخ

Gebet nach beendigter Qorānlesung, in welchem die Surenüberschriften in obiger Weise verwendet werden. — Dann ein Gebet um Nachsicht bei Fahrlässigkeit im Lesen des Qorān f. 137^b—139^a; schliesslich f. 139^b und 140^a noch ein Gebet.

Schrift: deutlich, aber nicht schön, ohne Vocale; nur f. 137^b—139^a ist gut geschrieben, zum Theil vocalisirt. — Abschrift c. ¹⁹⁰⁰, 1785.

2) Mq. 32, 4, f. 448*. Schrift wie bei 3.

Ein kurzes Gebet, womit Mohammed die Lesung des Qoran beschlossen haben soll:

اللهم ارحمنى بتلاوة القران العظيم (حمنى بتلاوة القران العظيم Schluss: واطاف النهار واجعله جمة في يا ارحم الراحمين

3865. We. 1836. 2) f.
$$17^{6}-18$$
.

Format etc. und Schrift (13 Z., stark vocalisirt) wie bei 1). — Titelüberschrift:

هذا دعاء ختم القران

صدى الله العلام وبلغ رسوله الكرام : Anfang وتحن على ما قال ربنا وخالقنا ورازقنا ومولانا من الشاهدين اللهم ربنا تقبل منا ختم القران وتجاوز عنا ما كان في تلاوة القران من نسيان المخ Gebet nach Beendigung der Qoranlesung. Schluss f. 18⁶ وارفع درجاتنا بفضيلة القران وكفر : والمعارض الراحمين عنا ارحم الراحمين عنا ارحم الراحمين

1 3866.

Dasselbe Gebet findet sich, mit Abweichungen an einzelnen Stellen, in:

1) Mq. 200, 2, f. 455-456a.

8°°, 13 Z. $(19^{1}/2 \times 14; 15 \times 9^{cm})$. — Papier: weiss, glatt, ziemlich stark.

2) Mo. 9, 2, f. 80^b—86^a.

واخذل من خذل المسلمين امين :Schluss يا ربّ العالميين برحمتك يا ارحم الراحميين

Vorhergeht eine Beschreibung von Mohammeds Aeusserem (حلية), mit Türkischer
Uebersetzung zwischen den Zeilen. — F. 86^b
bis 87 ein Gebet mit den Namen Gottes;
f. 89^b—91^a عظيم und einige kürzere.
F. 88. 89^a. 91^a Mitte. 92—97 sind Türkisch.

3) Mq. 200, 4, f. 459b.

صدى الله العظيم العلام وبلغ رسوله الكرام ' Anf.: مدى الله العظيم العلام وبلغ الكرام ' Schluss wie bei Mo.9, 2.

4) Mq. 200, 3, f. 456b. 457a.

Dasselbe, aber mit längerem Zusatz vor dem obigen Anfang, nämlich: اللهم ارزقنا بكل حرف من اللهم ارزقنا بالالف الفة وبالباء بركة المخ القران حلاوة . . . اللهم ارزقنا بالالف الفة وبالباء بركة المخ mit Anknüpfung eines Wunsches an jeden Buchstaben.

5) Spr. 391, 3, f. 71—73.

 8vo , 10 Z. $(20^{1}/_{2} \times 13^{2}/_{3}; 16 \times 10^{\text{cm}})$. — Zustand: wurmstichig, fleckig.

Anf.: اللهم انفعنا وارفعنا بالقران العظيم وباركنا بالايات Zum Schluss die Stelle mit den Wünschen (nach dem Alphabet), welche in Mq. 200, 3 voransteht.

. Schrift: gross, gut, vocalisirt. — Abschrift von مارية , um مارية , um مارية والمارية والم

6) Mq. 32, 2, f. 421.

Anfang wie bei We. 1836, 2. Schluss: ويا قاضى الحاجات برحمتك يا ارحم الراحمين F. 428^a und 429^b und 432^b und 433^b—439 Fürbitte für den Propheten. F. 440. 441 ein Gebet (Dikr). F. 422—427 u. 431. 432 Persisch.

7) Mf. 618, 2, f. 407b. 408.

Anf.: صدف الله وهو اصدف القائلين وصدى رسوله الخ Geht bis zu Ende der (alphabetischen) Wünsche: s. Mq. 200, 3.

- 8) Pm. 654, 3, f. 171*A.
- 9) Spr. 1953, 10, f. 133—135^a, mit einem Zusatz von السويدى.

Ein solches Schlussgebet, wie es bei den Indern im Gebrauch ist, steht Spr. 490, 21, f. 141a. — Ein kleines Gebet (beim Qorānschluss) von ابو القاسم الشاطبي † 590/1194, dem (s. No. 511) entlehnt, شرح الجزرية لابن المصنف in We. 1715, 7, f. 43a, und von Ibn hagar, in Lbg. 373, 2, f. 170b-173. - Andere Gebete und Notizen in Betreff des Qoranschlusses We. 1513, 55^a. Min. 187, 404^a. (= Pet. 654, 171^a). Lbg. 89, 172, 173, Mf. 33, 267b. Pm. 161, 116b. We. 1849, 149b. Lbg. 822, 284^b, 285; 373, 190^b, Glas. 109, 2^a, 2^b, Gebete in Betreff des Beginnens der Qoranlesung Mf. 38, 1^a; 33, 1^a. Mo. 250, 58; 19, 119. Gebete im Anschluss an das Gedicht البردة Spr. 1503, 29—35; an دلائل الخبيات We. 413, 153. Das Schlussgebet des احياء العلوم Pm. 421, 120°.

12. Stossgebete (الحزاب).

3867.

1) Mo. 240, 11, f. 134.

Format etc. und Schrift wie bei 4. - Titelüberschrift (verziert wie bei 5):

حزب مولانا عبد القادر الجيلاني رة

لا اله الا الله وحده لا شريك له له : Anfang الملك وله الحمد جيى الخ

Gebet des 'Abd elqādir elģīlānī † 561/1166. Schluss f. 134b: سيدنا محمد على سيدنا محمد اللهم صل على سيدنا محمد . . . ما ذكرك الذاكرون اللهم صل على سيدنا محمد وعلى ال سيدنا محمد ما غفل عن ذكرك وذكره الغافلون'

2) We. 1750, 5, f. 61-62*.

Format etc. u. Schrift wie bei 4. - Titelüberschrift f.61*:

حزب مبارك للشبيخ الاكبر

وربنا الفتاح العليم وقال ربكم ادعوني :Anfang استجب لكم وان من شيء الاعندنا خزاينه وعنده مفاتح الغيب لا يعلمها الا هو ولله الاسماء الحسني فادعوه بها . . . فادعوه مخلصين له الدين الخ

Gebet des Eśśeih elakbar d. i. Ibn el'arabı † $^{638}/_{1240}$ (No. 808).

واتم التسليم على سيدنا محمد : Schluss f. 62* منبع الكهالات والزيادات ومشرع السعادات والسيادات وعلى كل منسوب الى جنابه المجيد من غير نهاية ولا تحديد٬ تم

Lbg. 737, 2, f. 25—30 dasselbe Gebet; der Titel ist hier حزب الفتح, der Verfasser ausführlich genannt.

3868. We. 1766.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). — Titelüberschrift:

حزب الجعر للشاذلي

اللهم اني اسالك يا الله يا على يا :Anfang عظيم يا حليم يا عليم انت ربّى وعلمك حسبى الخ

Berühmtes Gebet des 'Alt ben 'abdallah ben 'abd elgebbar essäd'ili eljement nur eddin abu 'lhasan † 656/1258, das Mohammed selbst, wie er behauptet, ihm eingegeben habe. Name und Biographie des Vers. aussührlich in Pm. 417, f. 2b ff. Das Gebet beginnt meistens mit den Worten يا على يا عظيم und ist Meeresgebet betitelt, weil ziemlich zu Ansang gebetet wird: وستخر لنا هذا النجر كما سخرت المجر لموسى Es heisst auch الحزب الاصغر, im Gegensatz zu seinem الحزب اللامنين (s. Mo. 240, 5. Pet. 537, 2).

لا يصرّ مع اسمه شيء في الارض ولا :Schluss في السماء هو السميع العليم

HKh. III 4480.

3869.

Dasselbe Gebet findet sich in:

- 1) Spr. 490, 13, f. 70^b.
- 2) Do. 125, 5, f. 1146—1196. Dazu ein Anhang: اعتصام حزب الجر.
- 3) Mq. 146, 47, f. 613 614^a.
- 4) Lbg. 807, 2, f. 8^b. 9^a. 8vo, 16 Z. $(21 \times 14^{1})_{2}$; 15 × 11^{cm}).
- 5) Mq. 20, f. $65 67^{\circ}$.
- 6) Mo. 240, 4, f. 106-109^a.

Titel u. Verfasser in Goldschrift auf einem Felde mit blauen Streifen, mit einer Goldlinie eingerahmt.

7) Mf. 51, S. 221.

4to, 31 Z. (26¹/₂×18; 22×14^{cm}). Fleckig, in flüchtiger Schrift, deren Zeilen allmälig in schräger Richtung.

- 8) Lbg. 1043, 4, f. 10—15.
- 9) Mo. 363, f. 65 71.
- 10) Mo. 12, 1, f. 98^b—103^a. Ausserdem die Gebete f. 93^b: اللهم بتالَّق نور الخ

11) Mq. 20. 131 Bl. 8
$*o$
, c. 11–13 Z. (17 × 14 cm).

Enthält fast nur Türkisch, und ist ein Werk, in welchem allerlei abergläubische Mittel gegen und für dies und das angegeben werden. Diese Mittel (zum geringsten Theil medicinischer Art) bestehen theils in Qorān- oder auch Gebetstellen, theils in Zusammenhäufung von wunderlichen Wortgebilden. Die Namen Gottes spielen dabei eine besondere Rolle (besonders f.78 f.),

auch die speciellen Kräfte der Buchstaben (خواص الحروف, f. 91° ff.). Dass darin manche Arabische Stellen, besonders aus dem Qorān, vorkommen, ist richtig; sie sind aber meistens mit Türkisch gemischt oder Türkisch eingeführt und können im Einzelnen nicht besprochen werden. Das einzige nennenswerthe Arabische Stück, welches darin steht, ist f. 65°—67°, 3 das عزب الجور (Text: 12¹/2 × 8°m), dessen Anfang u. Ende so ist, wie bei We.1766, 7 angegeben ist.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3870. Pm. 417.

88 Bl. 8°°, 19-21 Z. (20²/₃ × 15; 14-16 × 11-12°m). Zustand: ziemlich gut; f. 77-83 fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1^a (chenso im Vorworte f. 2^b):

٤٠ لطايف المنن في ذكر ما اودع الله تعالى من الاسرار الخفية والفوايد السنية في حزب الاستاذ الشاذلي أبي الحسن

الدرويش عبد الله مراد جاويش :Verfasser f. 1a: الدرويش عبد الله مراد جاويش

الحمد لله وكفى وسلام على : Anfang f. 1b عباده . . . وبعد لما كان شيخنا وقدوتنا الي الله تعالى سيدي محمد بن ابي القاسم المالكي الشاذلي رحم خصص هذا العبد بمفرده الخ

Ausführlicher Commentar zu demselben Gebet, von Edderwis 'Abdallah murad ģāwīs errūmī, um 1046/1636 noch am Leben, aber sehr alt; denn nach f. 75° war عبد الوهاب الشعراني † 978/1565 sein Lehrer gewesen; er wird also um 955/1548 geboren sein. Er benutzt die Commentare seiner Vorgänger:

- عمد وفا dem Lehrer des) داود بن باخلا السكندري (u. dem Schüler des تاج الدين ابن عطاء الله +709/1809) um مرائد (er heisst auch الماخلي We. 1660).
- 2) إنوالعباس احمد زروق المالكي الشاذلي (2 + 899/1494)
- 3) ابن قرقماس الحنفى الشاذلي (unter Einfluss des خم الدين محمد بن احمد الغيطي † 984/1576) um الماين محمد بن الماين محمد بن الماين محمد الماين محمد بن الماين محمد الماين
Er schickt eine Einleitung in 2 مقصد vorauf: في المقام الاكمل في ذك ما اختص f. 2^b مقصد .1 الله تعالى به هذا الفرد الوحيد في عصره وما من الله عليه بكثرة الفيض وعلق الدرجات المؤ Enthält eine ausführliche Biographie des أبو الحسن على بن عبد الله بن عبد الجبار ابي الحارث بي تميم بي هرمز بي حاتم بي قصى بن يوسف بن يوشع بن ورد بن بطال ابن علی بن احمد بن محمد بن عیسی بن محمد بن ادریس بن عمر بن سلیمان بن عبد الله بن الحسن سبط رسول الله الشاذلي ق ذكر ما اودع الله تعالى فيه وما $f.6^{b}$ مقصد $\overline{2}$ انطوى عليه هذا الحزب من الاسرار والفوايد الغريبة من الانوار . . . وما وضع في داخله من سابي الاحبف النورانية والاسرار الالهية وكل اسم من هذه الاحيف الاختصاصية وما يختص به من اسماء الله الحسني السنية وعدد كل اسم ومنافعه واسداره وعجايب فوايده وذكر البعض من الاوفاق الحرفية او العددية وغير ذلك مما لم يكن يضع تلك الاسدار تحت حزب آخر من سائر الاحزاب

Nachdem zuerst über Inhalt und Bedeutung dieser Gebete und die Bedingungen, unter denen sie mit Erfolg zu beten, gesprochen, geht der Verfasser an die Worterklärung f. 10°: يا على يا عظيم يا حليم يا عليم قال آخر الشراح والكوكب الوضاح ابن قرقماس الجنفى الشانلي ابدأ الاستان رحمه بياء الاستعانة واستفتح بالعلي، اطلق الجمهور هو الله جل وعلا ليس علوه علو جهة الن

Der Grundtext tritt durchweg nicht deutlich genug hervor. Das Hauptbemühen des Verfassers ist, durch eine Menge talismanischer Quadrate und Zahlen die geheimen Kräfte, welche in den verschiedenen Namen Gottes liegen, nachzuweisen, und beruft er sich dabei, ausser auf die obigen Commentare, auf Stellen verschiedener die Wort- und Namen-Geheimnisse mit Vorliebe behandelnder Schriftsteller, wie عبد الرحمن البسطامي, احمد البوني. F. 40 bis 78 behandelt er die geheimen Eigenschaften der Licht-Buchstaben (الحروف النورانية), 14 an

فاقول كما قالم الشارج : Schluss f. 88ª ابن قرقماس لما ختم شرحه . . . اللهم يا على يا عظيم . . . اسالك السلامة . . . واسترنى كما سترت مشايخى . . . وزد علما علي ما علمتنى والحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين اصطفى'

Schrift: gross, rundlich, flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. Stichwörter roth. Viele Ergänzungen am Rande.

— Autograph des Verf. vom J. 1046 Śa'ban (1637). —
Nach f. 4 fehlen 2, nach 38 1 Blatt.

Nicht bei HKh.

3871. We. 1723. 6) f. 94-113.

8vo, 23 Z. $(21^{1/2} \times 15^{1/2}$: $16^{1/2} \times 8^{1/2}$ ^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Titel fehlt; in der Vorrede f. 95^a:

غاية الفخر بشرح حزب الجر Verfasser fehlt.

الحجد لله الذي ملاً قلوب العارفين : Anfang f. 94^b بانوار محبّنه . . . وبعد فهذا تعليف لطيف على الحزب الشريف للعارف . . . سيدي على أبي الحسن الشاذلي الم

Gemischter Commentar zu dem selben Gebet. Er beginnt f. 95°: مبدأ الله الرحمن الرحمن الرحمن الله الذي التسمية الله التراك العقول مبدأ له . . . يا على هو المرتفع عن مدارك العقول ونهايتها في ذاته النخ

ولا قوة : Schluss des Commentars f. 113 ولا قوة العلي العظيم وقد انتهي ما امليناه من الكلام بهذا الحزب الشريف الفايق . . . وقد قيل الع تصمّن نحوا من سنة وثمانين آية وسنة احاديث وتحو اربعين اسما من اسمائه تعالي والله اعلم بالصواب . . . والسلام على سيدنا محمد خير الانام الخ

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1191 Çafar (1777) von عبد الغنى السقطى — Bl. 114. 115 leer.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3872. Pet. 537. 4) f. 138*-161.

Format etc. und Schrift wie bei 3). — Titelüberschrift und Verfasser:

شرح حزب الجر لمصطفى الآدنى

Gemischter Commentar zu demselben Gebet, von Muçtafā elādenī (s. Pet. 537, 3); er hat ihn in etwas über 3 Jahren vollendet (f. 160°).

يا علي يا عظيم يا حليم :Anfang f. 138^a: يا عليم صل وسلم وبارف على نبيك الكريم وبعد فلما اراد الشيخ ان يبتدئ حزبه العظيم قال بسم الله الرحمن الرحيم اقتداء بكتاب الوهاب الخ

Dann zu dem Anfang des Grundtextes so: يا على الذي ليس فوقه شيء في الرتبة . . . يا عظيم الذي جاوز قدره عن حدود العقل الخ

Schluss des Grundtextes ausser dem bei We. 17236 angeführten Schlusse, f. 157b: eV حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم ان الله وملايكته يصلون على النبي يا ايها الذين أمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما

Der Verf. beschliesst sein Werk mit einem Excurs, worin er 6 Geheimnisse behandelt:

في عدد قراءة الخزب £2.159 ; في آذاب الدعاء مطلقا £1. 158

في أن قراءة هذا وامثاله هل يكون فيم رباء ام لا 159 . 3.

فى دفع توهم ما قيل من أن قارئ هذا 4. 159⁶ للزب يكون فقيرا لعدم رعاية شرايط قراءته

في سبب تاليف الشيخ للشرح

في دفع الطعن في قراءة هذا وامتاله والملازمة عليهما 1600 6.

حيث لم يطلع عليها غيرهم : Schluss f. 161° من فلا يلزم علينا أن نعرفها فأدا ما تيسر لي من الشرح والبيان فاجعلوني معذورا . . . وما توفيقي الا بالله الرقيب . . . وصلى الله على سيدنا الخ

Abschrift im J. 1192 Du'lqa'da (1778).

/ 3873. We. 1735.

8°°, 24 Z. (20½×14: 14½×9½°m). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel und Verfasser fehlt; der Titel steht in der Unterschrift:

شرح حزب البحر

Es ist nur der Schluss eines Commentars zu dem selben Gebet. F. 123° beginnt mit den Worten: هذه الدار ان تظلم فلا يوخذ بيده الداران استرفد عومل بصده المنز

والدين القويم والمنهج السليم صلي :Schluss الله تعالى عليه وعلى آله . . . صلاة دايمة الي يوم الدين وسلم تسليما كثيرا كتم

Schrift: zieml. gross, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1051 Rab. I (1641) معبد القادر بن مصطفى الصفوري الدمشقى الازهري

/ 3874. Spr. 490.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Ueberschrift: هذه اشارات حزب الجر المشهور وهي اربع عشر اشارة

أما بعد فهذه اشارات حزب الجر Anfang: الاشارة الأولي لتسخير الخلف يقرأ كل يوم خمسة وعشرين مرة . . . الاشارة الثانية لسفر الجر الخ

Anweisung in 14 Sätzen, dasselbe Gebet, richtig zulesen, nebst Angabe der Vortheile davon.

يا شافى اشف فلان بن فلان من كل : Schluss f.68^b نم مرض والم تحق بسم الله الرحمي الرحيم سبعين مرّق تم

Ausser den bei Pm. 417 genannten Commentaren werden noch angeführt:

- 1) الر" مرضية في شرح دعاء الشاذلية von الر" مرضية $^{782}/_{1332}$.
- 2) von على بن سلطان محمد القارى + 1014/1606.
- 3) von محمد بن الطبيب بن محمد الفاسى um 1150/1787.
- 4) von المنظاوي على بن احمد المنظاوي على على على بن على على المدابغي $+ \frac{1170}{1756}$
- (5) von البراهيم الموهبي von (6). البراهيم الموهبي

3875. Mo. 240. 5) f. 109-120.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). — Titel u. Verf. f.109ⁿ:

الحزب الكبير للامام ابي الحسن الشاذلي رحم

Steht in Goldschrift und ähnlich verziert wie die Ueberschrift von 4).

(اعوذ بالله من الشيطان الرجيم) Anfang: واذا جاءك الذين يومنون بآياتنا الخ

Das sogenannte grosse Stossgebet desselben Eśśād'ili.

وسلموا تسليما سجان ربك رب : «Schluss f. 119 وسلموا العيما سجان ربك رب العالمين والحد لله رب العالمين العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحد لله رب العالمين الله. HKb. III 4486.

3876. Pet. 537. 2) f. 68-103^a.

8°°, 19 Z. (21 × 15; 14^{1}_{2} × 9^{1}_{2} °m). — Zustand: zieml.gut. — Papier u. Einband wie bei 1). — Titel f. 68°:

Verfasser: s. Anfang.

قال شيخنا العالم . . . سيدي : Anfang f. 68^b الحمد لله عبد الرحمن بن محمد الفاسي رحّه الحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات . . . وبعد فلما كان حزب الشيخ الكبير . . . الشاذلي رق مما قد اشتهر ذكوه الخ

Die zuletzt behandelte Textstelle ist f.102a: قوله واقرب منى بقدرتك النخ يعنى قرب كشف وعيان دوله واقرب منى بقدرتك النخ عير ديف ولا اين النخ فكن لي بفضلك حتى تمحو طلبي يا قوي يا عزيز انتهي فكن لي بفضلك حتى تمحو طلبي يا قوي يا عزيز انتهي المناس

In der Unterschrift wird das Werk Glossen (حواشي) genannt.

Schrift: ähnlich wie bei 1), nur etwas dicker und gedrängter. — Abschrift um 1100/1776. — IIKh. III 4486.

/ 3877. Pet. 537. 3) f. 1036-1384.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titelüberschrift:

شرح الحزب الكبير للشيخ القطب الشاذلي Werfasser (f. 160"):

مصطفى بن ابراهيم الآدني الماتريدي الحنفي

بسم الله الرحمن الرحيم اي : Anfang f. 103^b باسم المعبود بدأت الي المقصود . . . واذا جاءك يا محمد الذين يؤمنون وكون الفاعل معرفا بالموصول الخ

Gemischter Commentar zu dem selben Gebet, von Muctafa ben ibrähim elädeni; er lebt nach Elmonäwi † 1081/1622, den er f.138° citirt.

هو الحتى : Schluss des Grundtextes f.1376 لا اله الا هو فادعوه مخلصين له الدين الحمد اله رب العالمين قل الى نهيت الى آخر الاية الشريفة سجان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

ان يترك : *Schluss des Commentars f. 138 وهذا ما تيسر لي من قراءته ولا للسامع ان يدع كتابته وهذا ما تيسر لي من الشرج والبيان مع قلة بصاعتي وكثرة الاحزان وصلى الله المنو

3878. Spr. 1967.

 8vo , c. 12 Z. (Text: $11^{1/2} \times 8^{\text{cm}}$). — Titel:

حزب طهس الأعين وهلاك الأعداء والأمن من كل مخوف ومن جنق وانس وشيطان ومارد وحاسد الخ ابو الحسن احهد الشاذلي Vorf.:

لا اله الآ الله السميع القريب الجيب المصطرّ الن تجيب دعوة الداعي اذا دعاك فتجيب المصطرّ الن تجيب دعوة الداعي اذا دعاك فتجيب المصطرّ الن Ein Stossgebet desselben Eśśād'ilī.

Sehluss: سجان ربّك ربّ العزّة عمّا يصفون : مواحمد لله ربّ العالمين امين المين
We. 1735, 12, f. 125b dasselbe Gebet.

3879.

Andere Gebete dieser Art von Essadili sind:

- 1) We. 408, f. 22b. 236. Titel: حزب النصر النصر Anfang: اللهم انبي اسالك بسطوة جبروت قهرك
- 2) Lbg. 1043, 2, f. 62-68. Titel: حزب اللطف
- 3) We. 1731, 1, f. 76^b. 78^a zwei Gebete (حزب). Ausserdem f. 73 ff. ein solches Gebet von بن عمر المرسي ابو العباس + 695/1286.

/ 3880. Lbg. 694.

140 Bl. 4¹⁰, 5 Z. $(27 \times 17^{1/2}; 18 \times 12^{cm})$. — Zustand: in der oberen Hälfte stark wasserfleckig, überhaupt nicht

recht sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband. — Titel f.3^a in schöner Verzierung, aber etwas beschädigt:

411

مجموع مبارك

Allein dies bezieht sich auf den ganzen Band, der ein Sammelband ist. Aus der Notiz auf derselben Seite (weisse Schrift auf Goldgrund) erhellt, dass dies Werk abgeschrieben ist für die Bibliothek des السلطان الملك الاشرف ابو النصر قايتباى Der genauere Inhalt ist f. 2b angegeben, mit rothbrauner Dinte geschrieben: als Zusammensteller und Verfasser des Ganzen nennt sich:

احمد القُطبِيّ الشهيرِ بالذَهَبِيّ شهاب الدين genauer (nach f. 3b): حمد بن محمد

Der Titel des 1. Stückes ist:

استفتاح المواهب في التوحيد بسورة الكهف المنتخب من حزب النور وحزب التحريم للامام الشاذلي

الحمد لله رب العالمين يغترف من : Anfang f. 3b . . . فيص فصل الله فقير عفو الله . . . الشهير بالذهبى . . . أما بعد فقد وقفت على حزبى الاستاذ . . . الشاذلي الم

Ein Gebet, unter Benutzung der beiden Gebete حزب التحريم und حزب النور des Eśśād'ilī und unter Anlehnung an Sura 18, verfasst von obigem Ahmed ben mohammed elqotbī ed'd'ehebī. Er schickt Sura 1 vorauf; dann fährt er fort: الحمد لله الذي السموات والرض وجعل الظلمات والنور وعلى اخوانه النبيين والمرسلين وعلى اخوانه النبيين والمرسلين الله عنهم اجمعين ورضى الله عنهم اجمعين ورضى الله عنهم اجمعين

Schrift: gross, schön, vocalisirt; die Hauptsätze durch grosse goldverzierte Punkte abgetrennt; der Text in rothen und blauen Linien. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 893 Śa'bān (1488) von حمد بن على الفيومي.

Aus der Randnotiz f. 3^a ist ersichtlich, dass Qajetbaj dies Werk als Legat der Lehranstalt in الصحراء geschenkt hat im J. 895/1490.

/ 3881. We. 1616.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 58a:

حزب الامام الهمام سيدي احمد البدوي

Verfasser ausführlicher:

احمد بن على بن ابراهيم بن محمد البدوى

412

لَوَوْ عَمَّا نَوَوْ فعموا وصبوا عما طَوَوْ . Anfang رب لا تذرني فردا الح

Gebet des Ahmed ben all elbedewi + 675/1976. واحييت الى يوم تبعث من : Schluss f. 586: افنيت وسلم تسليما كثيرا والحمد لله رب العالمين ا (S. auch Spr. 837, 2, f. 151a.)

We. 1189, 2, f. 54ª dasselbe Gebet.

3882. Lbg. 410. 5) f. 59 - 65.

8vo, 9-11Z. (16×101/2; 11×7cm). - Zustand: nicht ganz sauber; nicht ohne Wurmstiche. - Papier: gelb, glatt, stark. - Titel f. 59a:

حزب الشيخ النووي

الله اكب الله اكب الله اكب اقول على :Anfang نفسى وعلى ديني وعلى مالى وعلى اهلى وعلى اولادى المخ

Ein Gebet des Jahjā ben seref ennawawi + 676/1277.

لا طاقة لمخلوق مع قدرة الخالف...: Schluss f.65*: ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم وصلى الله على سيدنا الح

Schrift: gross, weit, dick, vocallos. Stichwörter roth. - Abschrift c. 1200 1785.

Dasselbe in Mo. 240, 6, f. 120-122 und Schöm. XI, 3b, Heft 17, f. 12--16a.

3883. Pet. 537. 1) f. 1 - 67.

161 Bl. 8vo, 17 Z. (21 × 15; 14^{1} ₂ × 8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. - Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel und Verfasser fehlt. Von den 4 Titeln auf dem Vorblatt gehört hieher:

شرح حزب النووى للبدي

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي سلك بالواردين : Anfang f. 1b على ورد الاوراد الصراط النبوى ... وبعد فيقول العبد ... مصطفى بن كهال الدين الصديقي ...قد ورد علتي الصديق الحسن السيد حسن خطيب الخسروية الو

Veranlasst durch eine Aufforderung seines Freundes Hasan, hat Muctafa ben kemal

eddin elbekri ecciddigi + 1162/1749 einen ausführlichen gemischten Commentar zu dem Gebet (حزب) des Ennawawi geschrieben. schickt f. 2^a ein Vorwort (مقدمة) vorauf, über das Leben und die Schriften desselben; dann 6^b über die Wirkung dieses Gebetes; f. 7^b giebt er die Männer an, auf deren Mittheilung sein تحمد بن احمد الدمياطي Text beruht, besonders ابن الميّت البديري (No. 3725); ihr Text geht auf den des احمد العسقلاني zurück, der ihn durch einige Mittelglieder vom Verfasser hat.

Die Zeit der Abfassung des Commentars ist das J. 1140/1727. Der Titel desselben f. 9a: المطلب التام السوي على حزب الأمام النووي

قال المؤلف . . . بسم الله الرحمين الرحمين المولف . . . ابتدأ بها حزبه على ما في بعض النسمز . . . بسم الله الله اكبر الله اكبر الله اكبر واعظم واعز واكرم من كل جليل وعظيم . . . أقول القول والقال والقيل والمقالة . . . على نفسى اى محوطا ومبركا عليها بنية ارادة الحفظ المؤ

لمخلوق عديم مع قدرة النخالق: Schluss f. 67#: القديم ... وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم قال الشيخ الاوحد سيدى احمد النخلي . . . قال بعض العارفيين . . . ومن قرأ حزب الامام النووى رحم صباحا عشر مرات ومساء عشر مرات كان الله له مزيد الفتح في الاعمال والاقوال والاحوال الظاهرة والباطنة والله اعلم

Die Unterschrift, mit Angabe des Verfassers, ist nur ihrem Anfange nach vorhanden, es fehlt nach f. 67 ein Blatt.

Schrift: ziemlich klein, weit, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. - Abschrift um 1190 1776.

3884. Lbg. 410. 9) f. 79b - 96.

Format etc. und Schrift wie bei 8). - Titel fehlt; nach der Vorrede:

فتدر القدير بشرح حزب قطب نَوَى الشهير

Verfasser fehlt: nach dem Vorwort:

احمد السجاعي

حمدا لمن جعل ذكره ملجأ ونجاة : Anfang f.79b . . . طلب . . . أما بعد فيقول . . . احمد السَجاعي . . . طلب منى بعض الاخوان شرب حزب الامام . . . النووي المخ

Commentar zu dem selben Gebet, von Ahmed esse ga'i um ¹¹⁹⁰/₁₇₇₆. Voraus schickt er die Liste (Sanad) seiner Vorgänger, von denen er das Gebet hat.

بسم الله الرحمن الرحيم اي : "Anfang f. 80 الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله اكبر الي اعظم من كل كبير وقيل اكبر بمعنى كبير النخ

وصلى الله على سيدنا . . . وسلم : Schluss f. 96^a : اخرج البخاري والنسائى . . . ذكره الشيخ عبد السلام اللقانى في كتابه ترويخ الفؤاد . . . ومن تبعهم باحسان الى يوم الحشر والزحام

Vollendet im J. 1183 Rab. I (1769). Abschrift vom J. 1198, 1784.

Ein anderer Commentar ist verfasst von در بن علي بن احمد المدابغي + $^{1170}/_{1756}$.

3885. Spr. 882.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verfasser:

حزب مبارك في التوحيد للشيخ ... يوسف ... الكوراني

Gebet des Jūsuf ben 'abdallāh ben 'omar elkaurānī † c. ⁷⁷⁰/₁₃₆₈. Anfang: سجمان الله والله الله والله النبر ولا حول ولا قوة النبخ und am Ende noch eine Gebrauchsanweisung.

3886. Mo. 240.
9) f. 131-132ⁿ.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titelüberschrift (ebenso verziert wie bei 5):

حزب الفلاح نسيدي محمد بن سليمان الجزولي رحّه

اعود بالله من الشيطان الرجيم بسم الله :Anfang الرحمن الرحيم وقل الحمد لله الذي لم يتخذ ولدا النخ

Gebet des Mohammed ben 'abd errahman ben abu bekr ben soleiman *elģazūlī* elmagribī † 869/1464. واجعلنا من اخيار اهلها واحشرنا : "Schluss f.132 في احيار اهلها واحشرنا امين امين رب العالمين في زمرة قومها ثلاثنا امين امين امين امين رب العالمين We. 1234, f. 58 gleichfalls von ihm.

Ein anderes Gebet desselben ibid. f. 52^a.

Spr. 299, f.8^b ist der Inhalt der الوظيفة الزروقية genannt العرب البركات ووظيفة الغوز والنجاة angegeben; der Verfasser des Gebetes ist العرب البرنسي زَرُوق + العرب البرنسي زَرُوق + العرب البرنسي زَرُوق

3887. Do. 125.
2) f. 79⁶-93⁸.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Papier: gelblich, auch strohgelb u. blau. - Titelüberschrift:

الحزب المستي بالحصن الحصين الدر الرالحس على در الحمد Tarfassor

[نور الدين ابو الحسن] على بن أحمد :Verfasser الانصاري [القرافي]

Anf.: الم ذلك الكتاب لا ريب فيه هدي للمتقين الخ Gebet des 'Alt ben ahmed elqurājī nūr eddīn abū 'lhasan, um 940/1533. Es beginnt mit Qorānversen (Sura 2, 1-4, 159, 131 (Schluss), 158 u. s. w., auch aus anderen Suren) und fährt dann f. 83° fort: ارحمنا الله الله ربنا لا نشرك به شيئا "Schluss f. 93° الحمد لله المخ ولمح الناظرين وعلى جميع الانبياء والموسلين . . . رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Am Rande stehen verschiedene Belobigungen des Gebetes, s. Bd I No. 40.

3888. Do. 125.
4) f. 93-108.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titel u. Verfasser:

حزب الفتنج نلسيد على ابى الوفا

يا مولاي يا واحد يا مولاي يا دايم: Anfang يا علي يا حكيم بسم الله الرحمن الرحيم النخ

Gebet des Abū 'lwefā 'alī. Es schliesst mit den Namen Gottes; zuerst: هو الله الذي zuletzt: الله الا هو الرحمن الرحيم الملك القدوس

HKh. III 4488.

3889. Pm. 553.

Format etc. und Schrift (aber viel grösser) wie bei 1). - Titel und Verfasser:

حزب التنزيد لسيدي ابى المواهب

اللهم اننا ننزهك عن الكيف والمقدار :Anfang

Gebet des Abū 'lmewāhib; die Hauptsätze beginnen mit اللهم . — Schluss: مع دوام الحصور ورفع برقع الستور يا وهاب يا وهاب يا وهاب يا

Ein anderes Gebet desselben, حزب الأنس betitelt, in Pm. 553, 3, f. 19b. 20a.

3890.

Andere Gebete dieser Art, ohne Angabe der Verfasser, sind:

دعاء حزب البر . 122° – 120° – 125, 5, f. 120° – 122°. (s. No. 3678).

2) Lbg. 694, 2, f. 16^a-24^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. - Titelüberschrift:

حزب سورة يش عم

3) Spr. 490, 11, f. 68b-69b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. - Titelüberschrift:

اعتصام الحزب الشريف المشهور

الحمد لله الذي خلق السموات :Anfang الخمد الذي الذي Schluss — والارض وجعل الظلمات والنور النغ يا جواد لا تبخل اقض حاجتى برحمتك : 69^b يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا النغ

3891.

Andere Gebete dieser Art sind:

- عبد القادر الكيلاني von حزب الرجاء والانتهاء (1 † 561/1166.
- 2) وسر تسخير عالم الكون (2 von الشاذلي $+ \frac{656}{1258}$.
- حزب الحمد له ايضا (3
- 4) حزب البر له ايضا (mit dem Commentar des حزب البرات مرتضى بن عبد الرزاق مرتضى + 1205/1790.
- خمد بن علي بن عبد von حزب الاشراق (5)
 خمد بن علي بن عبد von حزب الاشراق (5)
 خمد بن علي بن عبراق (5)
- 6) الحزب الاعظم والورد الأنخم von على بن سلطان $\frac{1014}{1606}$
- 7) Commentar dazu von الاسكندراني المكبي المكبي
- 8) Desgl. von أبراهيم الساقنزي, u. d. T. براهيم الساقنزي , u. d. T. فيض الارحم وفتح الاكرم (134/1722).
- 9) Desgl. von عثمان العرباني الكليسي um 1155/1742.
- 10) Desgl. von الحاج محمد افندي ${\rm um}^{-1175}/_{1761}$.
- احمد بن عبد von حزب المفتدم والنصر (11) $\frac{1052}{1642}$ القادر بن عمر الدوعنى
- عبد الرحمن العيدروسي von حزب الرغبة والرهبة (12 † 1192/1778
- und الفاكهي mit Commentar des حزب البكري (13 Zusätzen von مرتضى أو 1205/1790 ر" عقيلة الاتراب في سند الطريقة والاحزاب: betitelt
- 14) حزب ابي العينيين mit Commentar von حزب ابي العينيين المكي حسن بن على شقة الفوى المكي المكارة العينين المكارة المك
- von شرح الحزب الكبير للبنانى Auszug aus مرح الحزب الكبير للبنانى von للمدابغي † 1170/1756.
- von حزب الحفظ للامام يحيى للامام عني von عزب الحفظ للامام يحيى um 1160/1747.

13. Abwehrgebete (حرز ,جاب).

/ 3892. We. 1812. 10) f. 119-120.

Format etc. u. Schrift wie bei 9). - Titelüberschrift:

هذا حجاب الامام الشافعي

اللهم بنور تعليق عرشك من اعدائي :Anfang

Gebet des Eśśāfi'i † 204/819, das derselbe "vom Propheten" gelernt hat. Es half ihm, als der Halif ihn tödten wollte, der Art, dass dieser ihn sogar hochachtungsvoll behandelte.

ا كفنى شرِّ هولاء وكبيدهم بالف: Schluss f. 120⁶: الفنى شرِّ هولاء وكبيدهم بالله العلى العظيم وصلى الله ... وسلم الف لا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم وصلى الله ... وسلم F. 122. 123: Persisch.

3893. Pm. 502.
6) f. 35^b-37^a.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel am Rande:

عوذة يوم الجمعة

Verfasser nach dem Vorworte:

ابو جعفر محمد بن علي

اخبرنا جماعة عن ابي المفصل :Anfang قال حدثنا النخ . . . بسم الله الرحمن الرحيم' ولا حول ولا قوة الا بالله العلتي العظيم' اللهم رب الملايكة والروح والنبيين والمرسلين النخ

Ein Behütungsgebet des Abū ģa'far mo-hammed ben 'alī für seinen Sohn Abū 'lhasan in der Wiege. — Schluss f. 37°: ومن شر ما سكن في الليل والنهار ومن شرّ كل سوء المين يا رب العالمين وصلى الله على تحمد المن

3894. Spr. 490.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Eine Menge von meistens kleineren Gebeten und auch von Mitteln gegen allerlei Krankheiten (durch Sprüche und Formeln), von frommen Betrachtungen u. s. w. Darunter: آب القوباء وهو حجاب عظيم البركة ' 156 محيسر ميسر ميسر ميسر حيشوش : Anfang سيلوط ابرا اين اين لهين ميلاج شمليج ملطط بسم الله الرحمن الرحيم اذا الشمس كورت التي قبوله فلا اقسم بالخنس المن Gebet gegen Räude.

Der Thronvers (Sura 2, 256) als Mittel gegen allerlei benutzt. Der Verf. Ahmed elbünt † 622/1225 (No. 3301).

- f. 1596 ff. Anweisungen zu Gebeten auf jeden Wochentag, dem Propheten selbst zugeschrieben.
- هذه مناجات العارف: Ueberschrift: هذه الكامل احمد بن محمد ابن عطاء الكامل احمد بن الله في غنائي: Anfang:
- دعاء فتح البصاير نسيدنا ... عبد القادر .f.164 (5

الحد الد رب العالمين حمدا يفوت ويفصل : Anf.

- دعاء القدح بسم الله باسمه المبتدأ رب الآخرة والاولي :Anf.
- دعاء الجوشن ، f. 166 Anf.: اللهم الى السالك باسمك يا الله يا رب العالمين

8) f. 1666—1724. Kurze Gebete mit 10 Namen Gottes, als Mittel für oder gegen etwas, alle mit der Ueberschrift: عشرة الساء (nebst Zusatz des Zweckes). Das 1.: عشرة الساء لدفع البلاء

Min. 187, 38, f. 495^a (Folio).

Kurze Gebete, zur Abwehr und zur Hülfe-Erflehung: zum Theil Mohammed selbst beigelegt. — Anfang: من عبد الله بن عبد الله بن عبد الله المعادلة الخسين عبد يقول اعيدكما النبي عبد الله التامّة من كل شرّ شيطان الخ

191 Bl. 8ro, c. 18-20 Z. (16¹/₄ × 11¹/₄; 15 × 10^{cm}). Zustand: nicht ganz sauber; f. 7 schadhaft. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a:

حرز الاقسام

Verfasser fehlt; nach Lbg. 1043, 1:

تحرز بن خلف

Anfang:

بدأت ببسم الله في ازل السطر فللماؤه حصى منبع من الصر Ein Gedicht (in c. 220 Versen, Ṭawīl) zur Abwehr von allerlei Ungemach mittelst der Namen Gottes. — Schluss:

وصل وسلم دايما كل ساعة على أله مع محبه السادة الغز Hinzugefügt ist f. 8b noch ein kleines Gebet. Schrift: zieml. gross, rundlich, aber unschön, vocallos, bis dicht an den Rand geschrieben. — Abschrift c. 1215/1800. HKh. III 4466.

We. 1748, 6, f. 45^{6} 47 dasselbe Gedicht. 8vo , 21 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 16 \times 9^{cm})$.

Nur etwa 90 Verse vorhanden.

Lbg. 1043, 1, f. 1 ff. dasselbe; s. die folgende Nummer.

3896. Lbg. 1043.

97 Bl. 8vo, 11 Z. (15 × 10; $8^{3}/_{4} \times 5^{1}/_{2}^{\text{cm}}$). — Zustand: ziemlich fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband.

Sammelband mit verschiedenen Gebeten.

- 1) Titel und Verfasser f. 1h: حرز الاقسام (s. die vorige Nummer). Hier zuerst einige Bemerkungen über den Nutzen dieses Gebetes; dann der Text (hier nur 139 Verse).
- 2) f. 62-68. حزب اللطف لابي للحسن الشاذلي . Anf.: اللهم اجعل افصل الصلوات وانّما البركات المن المن الما المام الم

- عرز الوزير كرويار.

 Zuerst der Anlass; Anfang f. 74^b:
 اللهم الى وجهت وجهي اليك اللهم الى فوضت امري اليك

 Dann eine Geschichte, wie Mohammed im Leibe seiner Mutter redet, f. 80^b. 81. 8–10^a.
- 4) f. 10-15^a. Titel: حزب الجر (s. No. 3868).
- حرز الناقة: . Titel u. Verf. الماقة 5) f. 15^a—17^b. Litel u. Verf. المحسن بن على بن ابي نالب

Der Anlass dazu erzählt; dann die Worte selbst: لا الله الله اليمانا واسلاما والله اكبر اكبارا المخ

- رعاء لخصن لخصين المتبن وهو لسيدنا محمد صقم والذرع المتبن وهو لسيدنا محمد صقم Zuerst von dessen Nutzen; dann der Text. Anfang: اللهم اني اسئلك الحق العرش وكرامته وكرامته والكرستي وسعته والقلم وحركاته

Dann f.83^b. 84^a ein Mittel geg. schwere Geburt.

حرز عظيم وحجاب مبارك عميم عظيم .80-84 (8) الشان رفيع القدار لامير المومنين مولانا يعقوب المنصور '

Zuerst der Anlass und die Wirkungen. Der Anfang f. 87b: بسم الله الرحين الرحيم صلى الله على : "المعنوب تعاليت الخ

Schrift: magrebitisch, ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100, 1688. — Die Blätter folgen so 1. 48. 6. 2-5. 7. 49-81. 10-47. 82-97.

F. 95—97 allerlei abergläubische Mittel, in später schlechter Schrift.

حرز النصر النصر هـ 44. We. 1748, 5, f. 44. مرز البي دجانة الانصاري .49 - 48. Anf.: الحمد للم الذي خلف السموات والارض (We. 1141, f. 4.

14. Gespräche mit Gott (مناجات).

3897. We. 1826. 3) f. 81-106^a.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel f. 81a:

مناجات موسى عم

الحمد لله رب العالمين : Anfang f. 81b عن والعاقبة للمتقين . . . روى عن كعب الاحبار عن ابن عبران عمران عم كان ابن عبران عم وكان بارض مدين الخ

Unterredungen Gottes mit Mose auf dem Sinai und Unterweisung dieses über die Thora und in den religiösen Satzungen und über die Prophetenstellung Mohammeds, nebst Fragen (f. 87°), die Mose in dieser Beziehung an Gott richtet und der Auskunft darüber; auch Fragen über Gottes Grösse (94°), sein geheimes Wissen (96°), den Anfang seiner Gottheit (97°), seine Wunder (100°). — Schluss f. 106°: يا ربّ فما الصالح قال الذي يصلح في دينه كل يوم والحمد لله رب العالمين تمت المناجات ولله الحمد الخ

/ 3898. Min. 187.

64) f. 600. 601°: Persisch (نصحت نامه).

65) f. 601b-605a.

Format (c. 25 Z.) etc. und Schrift (vocalisirt, ziemlich gross) wie bei 63).

Dasselbe Werk, aber mit erheblichen Abweichungen. Titel ebenso (mit dem Zusatz عبي الاحبار).

قال لما بلغ موسى بن عمران عمّ اربعين : Anfang سنة اوحي الله اليه الروح الامين جبرئيل عمّ فقال له' يا موسى بن عمران أن العلي الاعلى يقرئك السلام ويقول لك طهر قلبك من حب المال وثيابك من الوسخ الخ

قال لا تحمل الحقد : Schluss f. 605° oben على احد فانى لا اسقى من حوضي من جعمل الحقدة ولا اظلم تحت عرشى' تمت المناجاة

We. 1802, 2, f. 109^b—112^b. Dasselbe Werk mit mehrfachen Abweichungen. Der An-HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. fang im Ganzen ebenso (nach den etwas veränderten Eingangsworten): يا موسى طقر قلبك الخ

In Folge der Unterredung ruft Mose sein Volk zur Verehrung des wahren Gottes: ودعا بنى اسرائيل الي الايمان . . . فتبعوه وعبدوا الله عز وجل حق عبادة الى ان ماتوا

3899.

Dasselbe Werk in:

1) We. 1802, 4, f. 114"-121". Der Titel ist hier: مسائل موسى, in der Unterschrift aber

قال موسى يا ربّ اي عبادك :Anfang افصل قال يا موسى الذي يصنع ولا ينسانى الخ

Diese Fragen haben hier auch Ueberschriften: 114^b عما نهى الله 115^a, عن الجزاء من الله 117^a الله 117^a, عن القربة من الله 118^a, عن عظمة الله 117^a, مسائل التورية 119^b, وصيد الله لعبده موسى 119^b قال لقيبنى يوم القيامة مجذوماً Schluss:

- 2) We. 1732, 3, f. 23—26. Titel, Anfang und Schluss fehlt. Die ersten Worte hier: منى قال يا ربّ فايّ عبادك اظلم und die letzten: خلقت العقل الف جزء فجعلت منها عشرين جزءا
- 3) Spr. 1219, f. 116b. Ein kurzes Gebet (هناجاة) Mose's.

3900. Spr. 490.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: هذه المنظومة مناجات الامام على بن ابي طالب رَة

Eine Gebetqactde in 28 Versen ('Ṭawtl).
Anfang: لك الحمد يا ذا الجود والمجد والعلا الحمد يا ذا الجود والمجد والعلا عمل تشاء وتمنع

Es folgt ein Gebet in Prosa f. 1486, anfangend: اللهم انى اسالك يا من لا تراه العيون
Vorauf geht die Notiz, dass ein in Griechischer
Gefangenschaft Befindlicher dasselbe einem Vogel
abgelernt habe u. dass es von wunderbarer Kraft sei.

Dasselbe Gedicht steht in: 1) Spr. 1229, f. 46^a. 2) We. 1093, f. 1^e. 3) Pet. 93, 5^b, f. 65^b. 4) Pet. 175, f. 65^a. 5) Pet. 273, f. 34^b.

Ebenfalls dem 'Alt beigelegt ist ein Gebet-Gedicht, auch المناجع betitelt, in Tahmis-Form, welches beginnt: يا سامع الدعاء يا رافع السماء in Spr. 1104, 1 und Pet. 192, 1.

Erwähnt sei hier noch eine alei des Abū hanife † 150/767 in 8 Versen, in Pm. 105, 20.

3901. Pm. 158.

Format etc. und Schrift im Ganzen wie bei 1). - Titel:

مناجات الشيخ عبد القادر الكيلاني

اللهم انت وفقتنى وعلى بابك اوقفتنى :Anfang Gebet des 'Abd elqādir elkīlānī † 561/1166 لا ريب فييها وان :Schluss لا ريب فييها وان فيالله الم

Ein anderes Gebet (مناجاة) desselben in Pm. 105, 20.

3902. Pet. 683.

263 Bl. 8vo, 15 Z. (20¹/₄ × 11; 15 × 5^{cm}). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Corduanrücken. — Titel f. 1^b:

هذه الرسالة [االغوثية لسيدي واستاني وملاذي ... الشيخ عبد القادر الجيلاني قدس الله سرّه النخ

الحمد لله كاشف الغمة والصلوة : Anfang f. 1 الحمد لله كاشف الغمة والصلوة . . . أما بعد فأن الله جعل قلوب العارفين معادن اسراره

Eine Unterredung Gottes mit dem الأغوث über das Verhältniss der Welt und der Dinge und des Menschen zu Gott und über die Pflichten des religiösen und sittlichen Verhaltens.

Unter الغوث الاعظم ist nach f. 12b 'Abd el qādir elkīlānī zu verstehen. So wird aber auch Ibn el'arabī beigenannt und es scheint, dass dieser der Verfasser des Werkchens sei.

Dafür spricht der Inhalt und die Angabe in der Titelüberschrift Pm. 84, 2, S. 52; ferner auch HKh. III 6246. Allerdings legt dieser auch dem Elkiläni eine gleichbetitelte Schrift bei.

المحروم عن المعراج هو المحروم : Schluss f. 9a: عن الصلوة عندي، وفي نسخة المحروم عن الصلوة هو المحروم عن المعراج عندي، تمت،

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, gut, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

/ 3903.

Dasselbe Werkchen enthalten in:

1) We. 1860, 9, f. 396-41a.

Titel u. Verf. fehlt. Der Anfang weicht als: الحمد لله ولي النعمة والصلاة . . . أما بعد قال الغوث الاعظم المستوحش من غير الله المستانس بالله قال ربي يا غوث الاعظم قلت لبيك يا رب قال كل نئور بين الناسوت والملكوت فهو شريعة وكل طور بين الملكوت والمجبروت فهو طريقة الخ

Am Rande steht über den Inhalt dieser Abhandlung dies: هي الرسالة الغوثية هي الحرب المر ربه
مخاطبة الغوث نفسه بنفسه لانه ثابت تحت امر ربه
فيما ايتمن عليه موجها لحصرة ذاته بقلب طاهر
من كل نقش مذموم ومحمود وعلم وعمل وشوق
الي [الحق] وطلب معين وافي بعهده مراتب لما يصدر
من حصرته لحقه وما يتعين له فيد ليكون حبه

Der Schluss wie bei Pet. 683, 1.

Abschrift aus der des الشيخ الياس im J. 1133 Rab. I (1721). — Collationirt. — Am Rande längere Bemerkungen.

F. 41" einige Notizen aus د" الادوية الشافية.

2) Pm. 84, 2, S. 52-64.

8°°, 11-12 Z. $(19^{1}/_{2} \times 14: 12^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{2} - 8^{cm})$. — Zustand: S. 61 (bis 64) sehr beschmutzt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift:

رسالة الغودية للشيخ الاكبر الشيخ محمد بن العربي

Anfang (von أما بعد قال an) u. Schluss wie bei We. 1860, 9. Die einzelnen Hauptsätze fangen alle mit يا غوث an.

Schrift: blass, gross, weit, gefällig, etwas flüchtig, vocallos. Das Stichwort يا غوث roth. — Abschrift von ليا السيد محمد بن السيد اسمعيل um 1100/1888.

3) Pm. 315, 2, f. 8b-13a.

Format (c. 14-18 Z.) etc. u. Schrift wie bei 1.

Titel fehlt, steht aber auf dem ungezählten Vorblatt (Inhaltsverzeichniss) von ganz neuer Hand. Verfasser fehlt. Anfang zuerst wie bei Pet. 683, 1, dann von الما بعد an wie bei We.1860, 9, und der Schluss wie bei Pet. 683, 1.

/3904. We. 1799. 6) f. 48 $^{\circ}$ – 51 $^{\circ}$.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titelüberschrift: مناحاته قدس ستِّه ونفعنا به

Verfasser fehlt; nach Spr. 490, 27, f. 162 ist es احمد بن عطاء الله الاسكندري

الهي انا الفقير في غنائي فكيف : Anfang **Schluss f. 51 — لا اكون فقيرا في فقري المخ او كيف تغيب وانت الرقيب الحاضر والحمد لله المخ

Gebetsunterhaltung mit Gott, von Ibn $^{\circ}$ aṭā allāh † $^{709}/_{1309}$.

Spr. 490, 27, f. 162b ff. dasselbe Gebet.

3905. We. 1811.

8vo, 23 Z. $(19^2/3 \times 13^2/3; 15 \times 8^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, grob, ziemlich dünn, etwas glatt. — Titel und Verfasser f. 77^a:

مناغاة القديم ومناجاة لحكيم لعبد الغنى بن اسماعيل النابلسي

الفصل الاول قال لي ربي انت: Anfang f. 77b تصلح لي فقلت كيف اصلح لك وانا فانٍ فقال ولا يصلح لي الا الغاني الخ

Unterredungen mit Gott, in 16 Abschnitten, von 'Abd elganī b. ismā'īl ennābulusī † 1143/1780. 80° الفصل الخامس كنت اصلي فانفصلت عنى وخرجت منى فقال لي ربي

الفصل السادس عشر قال لي ربي يا صور الصور *84 هذه حالة لك مطلقة محصورة

فاعتبروا يا اولي الالباب : Schluss f. 84 وانفتح الباب وسقط القشر من اللباب وقد تم هذا الخطاب بعون الملك الوهاب

Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, vocallos. Ueberschriften zuerst roth, hernach schwarz und hervorstechend gross. — Abschrift c. 1200/1785.

Dasselbe Werkchen in We. 1631, 11, f. 194—198. Titel ebenso, aber umgestellt: مناجات الحكيم ومناغات القديم. Verfasser fehlt. Die Abhandlung hat hier 18 Abschnitte, die 2 letzten f.1986 am Rande. Schluss: صباح من رضيت عليه وسمعت رجلا آخر يقول سالناك الدعاء Abschrift im J. 1158 Moharram (1745).

Ein Stück des Werkehens in We. 1266, f. 61^b—63^a.

extstyle 3906. We. 1266.

88 Bl. 8vo (20×13¹/2^{cm}).—Zustand: nicht ganz sauber; einige Blätter (9. 61—69) lose. — Papier: gelblich, glatt. zieml.dünn. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Ein Collectaneenheft, ohne besonderen Titel, enthaltend theils Türkische (und einige Persische), theils Arabische Stücke, von grösserem oder geringerem Umfange.

Das Arabische findet sich besonders von f. 61^a an, meistens in Prosa. Das Bemerkenswertheste darunter ist:

- a) f. 61^* ein kleiner Brief des بالقيراطي $+ \frac{781}{1979}$ an القاضى تاج الدين اللجي $+ \frac{567}{1171}$ an einen ungenannten Freund.
- b) f. 61^b—63^a. 68^b. Die 9 ersten Abschnitte des Werkes We. 1631, 11, mit demselben (umgestellten) Titel.
- c) f. 63b und 64a. Ein Bestallungsschreiben, منشور بالولاية لرجل مكان ابيع و النواق بالوفيات, entlehnt dem تاريخ الصفدي (dessen Titel: تاريخ الصفدي und f. 64a—65b ein Bestallungsschreiben für den خمد بن جنكي entlehnt dem عنوان النصر في ابناء العصر طعدي entlehnt dem عنوان النصر في ابناء العصر desselben بالصفدي † الصفدي desselben بقازان ملك المغل والتاتار des لمنشور) des Creass (منشور) des Schonung von Leib und Gut der Einwohner der Stadt Damask (und Syriens überhaupt) den Soldaten einschärfend. F. 66b u. 67a andere Auszüge aus dem تاريخ الصفدي تاريخ الصفدي

53*****

- d) f. 68^a. 67^b. Aufzählung von 25 Arten der Metaphern, nebst Beispielen.
- e) f.71^b. 72^a-73^b. Schreiben des اجمد المندي المنيخ († 1172/₁₇₅₈) an راغب باشا, als dieser Präfect von Haleh war. Anfang: المت يد الابتهال التي مفيض كل خير وافصال النخ

Ausserdem mehrere Anfänge von Schreiben, wie es scheint, von demselben.

- f) f. 74ⁿ. Beglitekwünschungsschreiben, die Pilgerfahrt betreffend, von حامد افندي, nebst Antwort.
- g) f. 74°. 75°. Ein Erlass, Straflosigkeit zusichernd, von Seiten der Beherrscher von مصر مصر المحروسة) العفوصدر من قبل ملوك مصر المحروسة)
- h) f. 75^b --- 81^a. Das 5. Kapitel aus einem anthologischen Werke (في الادب والحكم) und das 6. Kapitel, في الامثال, in 4 Abschnitten.
- i) f. 81^b. 82^a ein Glückwunschschreiben an den Sertf Mekka's von اسعد باشا.
- k) f. 83^b. 84^a. Schreiben des آلمنينى (s. f. 71^b) an den اللهم مالك الملك :Anfang راغب باشا ومدير الفلك ومدتر الفلك
- 1) f. 84b-86b. Entlehnungen des Elmotenebbī von Aristoteles.

المناقل بين المتنبى ولحكيم ارسطو

قال الحكيم اذا كانت الشهوة فوت القدرة المن : Anf.: قال المتنبي واذا كانت النفوس كبارا المن

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, deutlich, vocallos. Die Zeilen laufen in der Regel queer über die Seiten, doch auch grade oder in verschiedenen Richtungen. Abschrift c. 1200 1785.

/ 3907. We. 1758.

المن مناجات الفقير القاصي السيد حسن رضائى مناجات الفقير القاصي السيد حسن رضائى .

Anfang: لا الد الا انت سجانك انت كنت .

Anfang: من الساترين والغافرين الخ

3908.

1) Pm. 553, 5, f. 38b und 39a.

Ein Gebet des çūfischen Schülers f. 38^b, betitelt مناجاة المريد في خلوات التغريد u. ein anderes f. 39^a, findet sich in der في النصوف des بين احمد الشاذلي الوفائي ابو المواهب

2) Lbg. 694, 3, f. 24^b-31^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titelüberschrift: حزب المناجات للذاكريون المتوجهين الي الله تعالى

Anfang: الهي ما ارا لذنوبي سواك غافرا Ein çūfisches Gebet; zwischen den Zeilen öfters kurze Persische Glossen. — Schluss: فانجز لنا ما وعدتنا يا ذاكر الذاكرين يا ارحم الراحمين

3909. Lbg. 103. 2) f. 51-93.

4¹⁰, 16-17 Z. (24¹/₄×18¹/₄; 18×11³/₄-12^{cm}). — Zustand: unsauber, zum Theil ausgebessert. — Papier: bräunlich, dick, glatt. — Titol und Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Die Blätter folgen so: 69—76. 62—64. 51—56. 65. 66. Verschiedene Gebete, mit Versen untermischt, dabei auch f. 69 ff. Besprechungen (Zaubersprüche قريبة الخرالمناجاة الربيعية احاديث المناجاة الربيعية الحاديث الف حديث الخراقية الخرال عسرت عليها الولادة ; رقية الخرى عن فاطمة وقية لمن تعشرت عليها الولادة ; رقية الخرى عن فاطمة وعاء الحريث

مناجاة زين العابدين على بن الحسين (على مناجاة النبى داود مناجاة النبى داود المؤمنين على رقائل عن امير المؤمنين على رقائل المؤمنين على رقائل المؤمنين على رقائل المؤمنين على المير المؤمنين المير ا

Dann folgt f. 62b ff.:

كفاية المتعبد وتحفة المتزهد لزكى الدين عبد العظيم بن عبد القوي المنذري 656/1258 +

Anfang: الحمد لله الموفق لصالح الاعمال S. Lbg. 160, 2. Es bricht hier ab im 4. Kap., in dem Abschnitt: ما يسبّح به في الايام وفصل النسبيج Die Blätter 67. 68 (nicht unmittelbar zusammengehörig) und 57 + 58 gehören nicht hieher. Sie enthalten auch Gebete, mögen aber eher zu der Gebetsammlung gehören f. 77—93, deren Anfang fehlt. Die Hauptsätze fangen hier mit im auch Gebete.

Schrift: Jemenisch, ziemlich klein, gut, vocalisirt, diakritische Punkte fehlen öfters. Ueberschriften und Stichwörter hervorstechend gross, oder roth. — Abschrift von الفصل بي العمد بي الحمد بي على بي الفصل العمد بي العمد العم

F. 94. 95 von den 23 Thora-Sprüchen der Juden und abergläubischen Mitteln; f. 96. 97 Bruchstück, die Geheimlehre betreffend und Anweisung zum Ramal.

✓ 3910.

Allerlei hieher gehörige Gebete sind noch:

- 1) Pet. 547, f. 82*—83*. مناء آدم قال ابن عطاء الله ان آدم عم لما تعرّف اليه
- 2) Do. 125, 5, f. 238^b—271^a. مناجات قرآن مالك يوم الدين يا من جعل الارض
- 3) Mo. 211, f. 62b--64a. تعاء مناجات الهي جيمة ستر محمد Anfang: الهي
- 4) We. 1635, 2^f, f. 48^b—53^b. Eine Unterredung Gottes mit einem Machthaber (مناجاة للبتار).

Ueber Bedeutung von مناجاة handelt Spr. 1104, 1. — Gebete dieser Art: Spr. 761, 20; 1235, 7^b. 9; 588, 174 (in Versen). Pm. 105, 255 (gleichf.). Als besonderes Mittel Lbg. 357, 155^b.

15. Gebete an und für den Propheten.

/ 3911.

Mo. 240, 7, f. 123-124.

Format etc. u. Schrift wie bei 2. — Titelüberschrift:

صلاة مولاي عبد السلام ابن مشيش رحم

Text des Gebetes für Mohammed: s. bei Spr. 837, 2. Anfang und Schluss wie dort. Pm. 398, 2, f. 116^b—117^a dasselbe.

/ 3912. Spr. 837.
2) f. 142-151^a.

 8vo , 25 Z. $(20^{1}_{,2} \times 14^{1}_{,2}; 16^{1}_{,2}-17 \times 9^{1}_{,2}^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dick. — Einband: lose im Deckel. — Titel f. 142^{a} :

هذا شرح صلاة أبن مشيش Verfasser fehlt: s. unten.

الحد لله رب العالمين الذي جعل: Anfang f.142b الخدد لله رب العالمين الذي جعل الموتب وافضل القرب المخ

Der Verf. des Gebetes heisst vollständiger f. 1426 unten: عبد السلام ابن مشيش الحسيني und f. 143a Mitte: ابن مشيش السلام ابن مشيش الحسيني الحسيني الحسيني الحسيني وتخفيفها]

Da der Çūft 'Alt ben 'abdallāh eśśad'i $l\bar{\iota}$ † $^{656}/_{1258}$ ein Schüler des Verfassers dieses Ge-

betes, des 'Abd essalām ibn mašīś (oder maśśiś, auch baśiś oder baśśiś) elhoseini abū moĥammed, war, muss dieser um 620/1223 gelebt haben. Der Verfasser des Commentars heisst, nach Lbg. 808, 18, f. 132b, Moĥammed ben 'ali elĥarrūbī eṭṭarābulusi; er hat denselben gemacht auf Wunsch eines Enkels [عفيد] des Verfassers des Gebetes, nämlich des ابو حفص عمر بن عبسي بن عبد الوهاب الحسيني

اللهم صل على من : (f.143) Anfang des Gebets (f.143) على من اللهم اللهم المنافقة الم

ربنا اتنا : Schluss des Gebetes f. 150^b من لدنك رحمة وهيء لنا من امرنا رشدا

عدد : Schluss des Commentars f. 151 ما ذكره الذاكرون وغفل عن ذكره الغافلون وعلى آله وقحيه وسلم والحمد لله ربّ العالمين تمت الرسالة ،

Schrift: zieml. gross, rundlich, deutlich, vocallos. Der Grundtext roth. — Abschrift c. 1800 von حسين الحصنى

Hinzugefügt ist auf derselben Seite, von derselben Hand, ein kurzes Gebet des احمد البدوي (vgl. We. 1616, 3) nebst Gebrauchsanweisung. Lbg. 808, 18, f. 132-143.

8vo, 17 Z. $(20 \times 15; 14 \times 10^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut: nicht frei von Wurmstich. - Papier: gelblich, ziemlich dünn, wenig glatt.

Derselbe Commentar. Titel fehlt. Verfasser desselben im Anfang. Anfang ebenso. Schluss f. 143^b (nach dem Schluss des Grund-دعاء ورغبة والله سجانه . . . ولا حول ولا قوة : (textes ... وصلى الله على سيدنا تحمد ... وسلم تسليما

Schrift: magrebitisch, ziemlich gross, kräftig, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth, auch farbig. Abschrift c. 1150 1737.

3913. We. 1616. 4) f. 59 -- 68a.

 8vo , 15 Z. ($16^{1}/_{4} \times 11$; $11^{1}/_{2} \times 8^{\text{cm}}$). — Zustand: nicht recht sauber. - Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark.

Commentar zu dem selben Werk. Titel-شمر صلوات ابن مشيش. fasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل الصلاة: "Anfang f. 59 والتسليم على حبيبه السيد الحبيب العظيم بابا موصلا الى دخول دار النعيم . . . وبعد فيقول . . . مصطفى بن كمال الدين بن على الصديقي . . . ايقظني الحق سجانه وتعالى سحر ليلة الثلاثاء . . . فوق شرح صلوات الكامل المقدام السيد عبد السلام في يدى الإ

Muçtafā ben kemāl eddīn ben 'alī elbekrī $+\frac{1162}{1749}$ hat im J. $\frac{1130}{1718}$ den grossen Com-البوضات العرشية في كلام على الصلوات المشيشية :mentar zu demselben Gebet verfasst, und schon früher einen mittelgrossen, den er betitelt hatte: تروم عريش التهاني في الكلام على صلوات أبي مشيش الداني Einen später verfassten kürzeren nannte er: فيض القدوس السلام على سيدى عبد السلام und den hier vorliegenden "in etwa einer Stunde oder etwas mehr" abgefassten nennt er: اللمحات الرافعات للتدهيش عن معانى

صكوات ابن مشيش

اثن او شرف او كرم على من اي الذي منه المن

لنا من امنا ,شدا فان : Schluss f. 68*: غيرك لا يقدر على نلك بل انت القادر . . . ما حاد حدا وعلى اتباعه واحزابه ما صباح فلاح بدا والحمد لله رب العالمين ختما وابتدا' انتهى

Schrift: ziemlich klein, vocallos, deutlich; allmälig etwas grösser. Grundtext schwarz überstrichen. - Abschrift c. 1200/1785.

F. $68^b - 70^b$ ein von Mohammed dem eingegebenes السلطان العادل محمود النغنزنبوي اللهم صل وسلم وبارك على سيدنا ومولانا :Gebet سر جمة الله F. 71a-71b ein اللهم صلّ افضل صلاتك المنزلة المقدسة النب :Gebet - F. 71^b u. 72ⁿ über die Belohnung im Jenseits für Gebetsformeln, die dem Namen Mohammeds angehängt werden.

> Pm. 23, 3, S. 40—52. 8vo , 19 Z. (Text: $15 \times 8^{1/2}$ cm).

Dasselbe Werk, mit dem Specialtitel (اللمحات الئز).

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocalisirt. Grundtext roth, meistens mit Vocalen. — Abschrift im J. 1253/1937 .درويش احمد القادري البندنيجي von

3914. We. 1837. 1) f. 2-11.

117 Bl. 8vo, c. 23 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 15^{1}/_{2} - 16 \times 11^{1}/_{2}^{\text{cm}})$. Zustand: unsauber u. wasserfleckig, besonders unten am Rücken. - Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. - Titel u. Verfasser fehlt: s. nachher.

Anfang fehlt. Die hier zuerst vorhandenen ممّا نحوته خُبًّا لا حَبِّهُا عينا لا اثراً: "Worte sind f.2", 1: أممّا نحوته خُبًّا الله عنه الله الثراء

Von seinem Zweck sagt der Verf. f. 2ª Mitte: وانا اذكر لك في هذا الكتاب ان شاء الله من استغاث بالنبى صعم في المهامه والقفار والبراري والبحار ومن شكى البع العطش والجوع ومن كان في اسر العدو الجبار وملجأ الارامل واليتامي اليه المخ

Der Verf. will also die Wirksamkeit der Anrufung des Propheten in den verschiedenen Nöthen des Lebens durch Beispiele erweisen. مصباح الظلام: Er betitelt sein Buch f. 2ª unten في المستغينين حيم الأنام في اليقظة والمنام Der Verf. spricht von Erlebnissen, die im J. 689/1241 (f. 2ª) und 653/1255 (f. 10ª) vorgefallen sind und citirt den im J. 654/1256 gestorbenen ابن ابني الإصبع. Er kann also nicht der bei HKh. als Verf. eines so betitelten Werkes angegebene ابو الربيع سليمان بن موسي الكلاعي sein, der im J. 684/1236 starb; sondern der dort ebenfalls genannte الهنتاذي الفاسي المالكي ابو عبد الله شمس الدين

Der Verf. dieses Werkes, welches auch in No. 2569 (Spr. 127^b, f. 1^b ff.) benutzt worden, ist also Mohammed ben mūsā ben enno'-mān *elhintātī* elmarrāquśī † 683/1284.

Nach allgemeinen Bemerkungen über die Stellung Mohammeds als (الشفيع) Mittler zwischen Menschen und Gott folgen die Abschnitte, in die das Werk getheilt ist.

ما جاء في استغاثة آدم ابي البشر بالنبي صعّم «f.3 الخصوص بالبشّر والبَشَر

ما جاء في شفاعته صقم العامّة يوم القيمة 5b

ما جاء فيمن استغاث به من الجوع من سراياه 10^b وغيرهم من الجموع

ثم جعت بعد :Das Vorhandene schliesst f.11 : ثم جعت بعد نك فاذا انا بالغلام قد اتاني بطعام ثم لم ازل دذلك دما

Schrift: ziemlich klein, gefällig, etwas vergilbt, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. Ueberschriften grösser. — Abschrift c. ⁷⁰⁰/1300.

HKh. V 12171 (u. 10490, bloss كا المستغيثين الخ

F. 1^b queer über die Seite, eine نستغاثة (in Prosa).

3915. Lbg. 422.

202 Bl. 8°, 17 Z. $(20^{1/2} \times 15; 13^{1/3} \times 9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. Der Seitenrand von f. 62 u. 72 abgeschnitten. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe u. Futteral. — Titel u. Verf. f. 1°:

٤٠٠ جلاء الأفهام في فضل الصلاة على خير الأنام
 الشمس الدين ابي عبد الله محمد بن ابي
 بكر بن ايوب الزرعي

(Der Titel ebenso in der Vorrede.)

الحمد لله رب العالمين . . . قال : Anfang f.1^b . . . الزرعي . . . هذا كتاب سميته . . . وهو كتاب فرد في معناه لم يسبق الى مثله الخ

Ein ausführliches Werk des Ibn qajjim elgauzijje † 751/1350 (No. 1069 u. 2658) über das Gebet für Mohammed, unter Benutzung der Traditionen, mit Hinweis auf die in dem Gebet liegenden geheimen Kräfte, auf die Gebetsörter etc. In 6 Kapiteln, obgleich es nach der Vorrede nur 5 sein sollen.

فى بيان معنى الصلاة على النبى صعّم "39 باب.3 والصلاة على آله وتفسير الآل ووجه تشبيه الصلاة على النبتي صعّم بالصلاة على ابراهيم وآله الخ .(فصل 10)

فى مواطن الصلاة على النبي صقم: (موطن 130 أ130 باب. 4 فى الفوائد والثمرات للحاصلة بالصلوة عليه صقم 181 باب. 5 فى الصلاة على غير النبتي صقم 188 باب. 6

فهذا لا باس به فبهذا التفصيل: Schluss f. 202b تتفق الادلّة وينكشف وجه الصواب والله الموفق تم

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von سليمان بن على بن محمد بن مشرّف um المال ا

/ 3916. Lbg. 750.

164 Bl. 8vo, 21 Z. (21²/₃ × 15; 12¹/₂ × 7² 3^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut: am oberen und unteren Rande etwas wasserfleckig und nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe und Futteral.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser f. 1ª Mitte (von späterer Hand):

(ebenso, mit Fortlassung von النبى, auch etwas unterhalb; u. oberhalb: فضل الصلاة على النبتي صعم

الحمد لله رب العالمين وهو : Anfang f. 1b.

Dann folgt unmittelbar: . حسبى ونعم الوكيل باب ما جاء في الصلاة على رسول الله النخ

Der Titel ist gefälscht, der Anfang des Werkes fortgelassen; auch zu Anfang des ersten Kapitels fehlt nicht wenig Text; f. 1^b, 11 entspricht Lbg. 422, f. 6^b, 11. Schluss ebenso wie bei Lbg. 422. Dann folgt noch f. 164^b unten ein nicht zum Werk gehörender Epilog. Darin steht zuletzt, es sei diese Abschrift collationirt; davon ist aber wenig zu merken, sie ist schlecht.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von ملا عبد العزيز بن حسين بن محمد بن عبد العزيز بن حسين بن محمد بن عبد العزيز بن العزيز بن حسين بن محمد بن عبد العزيز بن حسين العزيز بن عبد العزيز بن حسين بن محمد بن عبد العزيز بن عبد العزيز بن حسين بن محمد بن عبد العزيز بن عبد العزيز بن حسين بن محمد بن عبد العزيز بن حسين بن عبد العزيز بن حسين بن محمد بن عبد العزيز بن حسين بن عبد العزيز بن حسين بن محمد بن العزيز بن حسين بن عبد العزيز بن حسين بن عبد العزيز بن حسين بن عبد العزيز بن عبد العزيز بن حسين بن عبد العزيز بن عبد ال

3917. Lbg. 714.

40 Bl. 8°°, 17 Z. (19¹/2×13¹/3; 13¹/2×8cm). — Zustand: unsauber, besonders f. 8°. 9°; etwas lose im Einband. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1°:

so auch im Vorwort f. 2b. - Verfasser f. 1a:

محيى الدين بن عبد الرحمن المقدسي الشافعي

الحد للدرب العالمين والصلاة والتسليم: An fang f.1b على اشرف الموسلين . . . وبعد فيقول . . . محيى الدين . . . الشافعي . . . هذه صلوات على النبي صعم العربي الابطاحي الهاشمي القرشي الاملى السيد الكامل المن

 daran schliesst sich f. 8°. 9 ein Nachtrag, der in kürzeren Sätzen ähnlichen Inhalts Fürbitte thut; hier ist die stehende Formel: اللهم صل وسلم على سيدنا محمد وعلى آل سيدنا محمد بعدر und dann ein kurzer Zusatz, wie فصل الله u. s. w.

برحمتك يا ارحم الراحمين : Schluss f. 9b

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gefällig, etwas vocalisirt; die Stichwörter roth. Der Text in rothen und grünen Linien eingefasst. — Abschrift c. 1150/1737. — F. 10 leer.

Spr. 1966^{m-r}, 1, f. 1.

(Im Ganzen 12 Bl. 8vo, $18 \times 13^{1/2}$: $15-16 \times 11^{1/2}$ ^{cm}.)

Der Anfang desselben Werkehens; vom Gebet selbst nur 1½ Zeilen. Wird hier aber als von الرملي القادري الرملي القادري im J. 888/1478 verfasst bezeichnet.

Abschrift c. 1000/1591.

/ 3918. We. 1370. 2) f. 54 – 78.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Bl. 54 schadhaft. - Titel f. 54^a (von späterer Hand u. nicht ganz richtig):

مجموع فيه مختصر القربة في فصيلة الصلاة على النبي صغم لصاحب التنبيه ،

Verfasser fehlt.

اما بعد حمد الله والعلاة : "Anfang f. 54 الله والعلاة على على رسول الله فهذا كتاب في فصل العلاة على نبينا محمد صقم حذفت فيه الاسناد الخ

Dies Werk über die Verdienstlichkeit des Gebetes für Mohammed ist ausgezogen aus:

1) كتاب القربة التي رب العالمين لابي القاسم ابن بشكوال († 578/1182)

كتاب الصلاة والبشر للفيروزابادي (*⁸¹⁷/₁₄₁₄ †) (2

Der Verfasser nennt f. 76^a den Elfīrūzābādī seinen Vater mit dem Zusatz عَنَّى; er hat das Werk also nach dem J. 8¹⁷/₁₄₁₄ abgefasst und lebt um ⁸³⁰/₁₄₂₇. Es zerfällt in ungezählte Kapitel; die Gewährsangabe (الاسناد) ist dabei der Kürze wegen fortgelassen.

باب في دعاء من لم يصل على النبي صعم باب فصل الصلاة على النبي صعم عشية الخميس ويوم الجعة م55° باب الصلاة عليه صعّم عند نسيان الحديث 56ª

باب عقوبة من ترك الصلاة على النبي صعم 44 Zuletzt: 74 فصل في زيارة قبر رسول الله صعّم 76b

استحب شد الرحال اليه Schluss f. 78°: . . . وحشرنا في زمرته افه على ما يشاء قدير والحمد لله الجز

3919. Mo. 241.

151 Bl. Queer- 12mo , 7 Z. (12×14 ; $7^{1}_{2} \times 9^{cm}$). — Zustand: gut. - Papier: gelblich, stark, wenig glatt. -Einband: grünlicher Lederband mit Klappe. - Titel felilt: s. Anfang. Verfasser f. 1b (in einem Frontispice):

ابو عبد الله محمد بن سليمان الجزولي Genauer:

ابو عبد الله محمد بن عبد الرحمن بن ابي بكر ابن سليمان بن يعلا الحسني المغربي الجنولي

الحمد لله الذي عدانا للايمان : "Anfang f. 2": والاسلام والصلاة والسلام على محمد نبيه . . . وبعد هذا فالغبض في هذا الكتاب ذكر الصلاة على النبي صعم وفصايلها نذكرها محذوفة الاسانيد ليسهل حفظها على القارئ وهي من اهم المهمات لمن يبيد القيب من ربّ الأرباب وستيته بكتاب دلائل الخيرات وشوارق الانوار في ذكم الصلاة على النبي المختار ابتغاء لمرصات الله الإ

Mohammed ben 'abd errahman ben ah ū bekr elģazūlī (u. elģozūlī) (nach Anderen: Moh. ben soleiman b. 'abderrahman etc.) † ⁸⁶⁹/₁₄₆₄ handelt in diesem vielgebrauchten Werk von der Vorzüglichkeit des Gebetes für Mohammed, nebst Anweisung zu solchen Gebeten. $f.3^{b}$ فصل في فضل الصلاة على النبي صعم قال الله عز وجل ان الله وملائكته

اسماء سيدنا ومولانا محمد صعم مائتان وواحد، 15 الماء محمد، احمد، حامد، محمود

هذه صفة الروضة المباركة الني دفن فيها رسول الله صعم "21 وصاحباه ابو بكر وعمر رآ (F'. 21b u. 22a Abbildung.)

فصل في كيفية الصلاة على النبي صعم ' بسم الله 24ª الرحمين الرحيم صلى الله على سيدنا ومولانا محمد وعلى آله والحبه وسلم اللهم صل على محمد HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

اللهم بنور وجهك الذي ملاً: Schluss f. 150b اركان عرشك أن تزرع في قلبي معرفتك حتى اعرفك حق معرفتك كما ينبغى أن تعرف به وصلى الله على سيدنا ونبينا . . . وعلى آله وحديه وسلم تسليما والحد لله الخ

Schrift: magrebitisch, gross, gleichmässig, deutlich, vocalisirt; Stichwörter farbig. Das Ende des 1. Viertels, 1. Drittels, der Hälfte, des 2. Drittels, des 3. Viertels ist in farbigen Oblongen auf f. 52b, 62b, 82b, 108b, 118a bemerkt. - Abschrift im J. 1139 Sa'ban (1727) von حمد الهاشمي بن محمد بن عبد الله اشكلنط الاندلسي HKh. III 5124.

3920.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Pm. Nachtrag. 12.

133 Bl. 8vo, 14 Z. (21×15; 14×93/4cm). — Zustand: fast ganz wasserfleckig, die Schrift oft ausgelöscht u. beschädigt, auch nicht wenige Seiten ziemlich stark zusammengeklebt; unten am Rande in der Mitte der Handschrift ein grösserer Wurmstich. - Papier: gelb, glatt, zieml.dünn. -Einband: Halbfrzbd. - Titel fehlt. Verfasser f. 8h:

Schrift: magrebitisch, gross, kräftig, stattlich, vocalisirt. Ueberschriften roth, auch goldfarbig, Stichwörter roth, auch grün. Der Text in rothen Linien eingefasst. -Abschrift c. 900/1494. - Von jedem Blatte ist nur eine Seite beschrieben.

F. 1^b u. 2^a ist ein Stammbaum Mohammeds und der 10 المبشرون befindlich; f. 4b u. 5a, wie auch 5^b u. 6^a eine Abbildung von den Sohlen der Schuhe Mohammeds, mit 2 Versen.

2) We. 1551.

43 Bl. 8vo, 20 Z. $(21 \times 15; 15^{1}_{.2} \times 9^{1}_{.2}^{cm})$. — Zustand: lose Blätter; der Rand öfters abgegriffen, auch eingerissen; von Bl. 33 fehlen oben 4 Zeilen. F. 27 ff. fleckig. - Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel fehlt (in der Unterschrift steht die erste Hälfte). Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Das Vorhandene f.1* beginnt: سرة الصلاة المن (= Mo. 241, f. 24*,1). Nach f.32b ist weiter keine Lücke, als dass auf f.33boben die Unterschrift "zu Ende ist das 3. Viertel" fehlt.

Schrift: magrebitisch, gross, regelmässig, gut, vocalisirt. In rothen Linien eingerahmt. - Abschrift von حمد بن محمد بن ابي القاسم الدين الاندلوسي im Jahre 1077 Çafar (1666).

137 Bl. 8v°, 11 Z. (203/4×14¹/2; 13×8cm). — Zustand: wurmstichig; am unteren Rande sehr fleckig; Bl. 1. 9. am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel f. 1a ebenso. Verfasser:

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter roth: Text in rothen, zuerst in Goldlinien; f. 1^b hat ein verziertes Frontispice. Am Rande zahlreiche Glossen. — Abschrift im J. 1132 Rabī' II (1720).

Nach f. 8 und 26 fehlt etwas.

Daran schliesst sich f. 66^b—68^a ein nach Beendigung dieses Werkes zu lesendes Gebet.

16mo, 10 Z. (10×9²/₃c^m). — Zustand: gut, obgleich zu Anfang nicht ganz fest im Einband. — Papier: gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe, reich mit Goldpressung versehen. — Titel fehlt. Verfasser zu Anfang des Werkes f. 6^b:

Schrift: magrebitisch, klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften in Goldschrift; ebenso sehr häufig das Wort Schriften in Goldschrift. Der Text in rothen blau oder in Goldschrift. Der Text in rothen Doppellinien nebst einer blauen Linie eingerahmt. Allerlei Verzierungen, f. 17^b und 18^a auch saubere Abbildungen (Grabstätten Mohammeds, Abū bekrs und 'Omars und die Gebetskanzel). — Abschrift c. 1150/1787.

5) Mo. 372.

180 Seiten 8°°, 13 Z. ($15 \times 9^{1/2}$; $11 \times 5^{\circ m}$). — Zustand: fleckig am Rande; S. 2 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken. — Titelüberschrift S. 2: کتاب دلائل الخیرات

(Der Schluss S. 179 u. 180 ist richtig ergänzt.)

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, kräftig, gefällig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785.

6) Glas. 132.

154 Bl. 12mo, 9 Z. (14²/₃ × 8³/₄; 8¹/₂ × 5^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: weisslich, dünn, glatt. — Einband: bunter Pappband mit Lederrücken. — Titel im Frontispice f. 2^a: دلائل الحبيرات Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich gross, sehr schön, ganz vocalisirt; zwischen den einzelnen Zeilen Goldleisten; der Text so mit doppelter Einrahmung versehen. Zu Anfang des Werkes und der einzelnen Abschnitte sehr gefällige und feine farbige Verzierungen. — Abschrift im J. 1990/1873.

7) Glas. 133.

169 Bl. 8°, 7 Z. $(19^3/_4 \times 11: 12^1/_2 \times 7^1/_2$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel fehlt.

Das Werk beginnt f. 15^b Mitte. Voraufgeschickt ist f. 8-15 ein biographischer Artikel über den Verfasser, dessen Anfang jedoch fehlt.—F. 3-7 (woran auch der Anfang fehlt) enthält ein Gebet, worin sämmtliche Namen Mohammeds und seiner Tochter Fätime vorkommen.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt; die einzelnen Zeilen durch rothe Doppellinien von einander getrennt, der Text doppelt eingefasst. — Abschrift c. 12:00/1873.

Nach dem Schlusse des Werkes kommt noch ein bei beendigter Lesung desselben zu sprechendes Gebet, woran aber der Schluss fehlt.

 Commentare zu dem Werke sind von:

 1) جمد بن يوسف بن محمد الفاسى القصري († 1052/1642.

 2) خمد بن سليمان التحلبي († 1158/1745.

3) حسن بن على بن احمد المنطاوي المدابغي (1756. 4)
 4) احمد بن احمد بن محمد الشجاعي (197/₁₇₈₃.

3921. Lbg. 778. 1) f. 1-112.

159 Bl. 8vo, 23 Z. (203/4 × 14; 14-15 × 7cm). — Zustand: gut; nicht ganz ohne Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1a (von anderer Hand):

القول البديع في الصلاة على الحبيب الشفيع للشيخ شمس الدين ابي الخير المحمد بن عبد الرحمن السخاوي الشانعي

(Titel ebenso im Vorwort f. 3b):

الحمد لله الذي شرف قدر : Anfang f. 1b: الحمد الرسول الكريم . . . أما بعد فان الله بقدرته وسلطانه ورأفته واحسانه ابعث سيدنا محمد المخ

Ein auf Traditionen gestütztes und im J. 861 Ramadan (1457) verfasstes Werk des Mohammed ben 'abd errahman essahāwī † $^{902}/_{1496}$ über das Beten für Mohammed; in Vorwort, 5 Kapiteln und Schlusswort, deren Uebersicht f. 2—3^b.

فى تعريف الصلاة لغة واصطلاحا وحكها النخ 1.0 المقدمة فى الامر بالصلاة على رسول الله صقم النخ 16 باب. 1 (ebst Schlusswort in 17)

فى ثواب الصلاة على رسول الله صَعَم النَّخِ 47 باب. 2 (نصل 6 nebst Schlusswort in)

التحذير من ترك الصلاة عليه الن 64° باب 64° في تبليغه صقم سلام من يسلم عليه الن 69° باب .5
 الصلاة عليه صقم في ارقات مخصوصة الن 76° باب .7
 الصلاة عليه صقم في ارقات مخصوصة الن 76° باب .7

Schluss f. 112^a (Kāmil):

من آله الابرار اعداد الحصي والرمل والقطر الذي لم يعدد والله المستعان وعليه التكلان واسئله التوفيف لاقوم الطريف والالهام لكثرة الصلاة على نبينا عليه افضل الصلاة والسلام

F. 34^b—36^a enthält ein alphabetisches Verzeichniss von Namen Mohammeds, ungefähr 430 an Zahl. Auf den letzten Seiten des Werkes werden die vom Verfasser für dasselbe benutzten Schriften aufgeführt.

Schrift: klein, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1179 Rab. II (1765) von محمد بن سليمان الانقروى.

HKh. IV 9644. (VI 13297 المنهل البديع ist wol dasselbe.)

We. 1858, 2, f. 24^b—25^b. Essojūṭī behandelt in der Abhandlung الثبوت في ضبط القنوت die Frage, ob in einem Gebete Mohammeds zu sprechen sei عقر oder ob mit anderen Vocalen?

Spr. 1967, 2, f. 86—13°. Ein Gebet für Moßammed mit dem Titel am Rande: ابن عراق von الحجاب برؤية الجناب Dasselbe, von Ibn 'arrāq † 988/1526 (No. 427) verfasst, beginnt: الذي تنبت فيه بقلم رحيميتك 'Schluss f. 13°: الذي تنبت فيه بقلم رحيميتك 'الذي انزلته عليه لانه شفا للمومنين ورحمة للعالمين الذي انزلته عليه لانه شفا للمومنين ورحمة للعالمين

3922. Pm. 251.

Format etc. u. Schrift wie bei 1); wasserfleckig. Titel f.64*: شرح الصلوات الشهيرة بالابراهيمية التى الفها نور الدين على الشوني

البلقيني Verfasser:

الحمد لله الذي تفصل بالهامنا: Anfang f. 64^b: ما أمرنا به من الصلوة والسلام على خير انبيائه . . . وبعد فلما كانت الصلوة على النبي صغم بعد كتاب الله تعالى اشد أمرا الن

Die Gebete des 'All eisänni † 944/1537 für den Propheten sind weit und breit berühmt; deshalb giebt ElbulqInI eine Erklärung derselben und eine Anweisung, wie sie, nach Voraufschickung einiger kurzer Suren und Qoränverse, zu beten seien. — Dieser ElbulqInI heisst entweder صالح بن احمد † 1015/1606 oder مسلح بن المحد † 1045/1635 (vgl. No. 3371).

Die Gebete heissen Ibrähimische, weil darin öfter, ausser für Mohammed selbst, auch für Ibrähim gebetet wird. Sie erscheinen in 13 Formen (ميغنه) und beginnen f. 74^{*}: اللهم صل وسلم اي يا الله ترحم على محمد صقم لان الميم بدل عن ياء ... على سيدنا محمد ... كما صليت على ابراهيم النخ وعلى روح الله عيسى الامين : 85^{*} الميام داوود وسليمان وزكرياء ويحيى وشعيب وعلى وعلى داوود وسليمان وزكرياء ويحيى وشعيب وعلى والهم كلما ذكرك الذاكرون وغفل عن ذكرك الغافلون

In einem Schlussworte spricht der Commentator noch von dem äusseren Benehmen beim Verrichten der Gebete.

Abschrift vom J. 1127 Çafar (1715).

F. 91^b—95^a über die Syrischen Monate. F. 95^a u.b ein kleiner Brief des Sultans Soleiman an einen Serif in Mekka, nebst der Entschuldigungs-Antwort.

3923. Pet. 592.

121 Bl. 4¹⁰, 17 Z. (22×16¹/₂; 14×8¹/₃cm). — Zustand: ziemlich gut, doch am oberen Rande wasserfleckig und auch sonst nicht ohne Flecken. Nicht ganz fest im Deckel. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1^a:

عناب الدرّ الهنضود في الصلوة على صاحب البقام المحمود لابن حجر المكى معدد المعلى المحمود البين حجر المكرى

الحمد لله الذي اختص نبيّنا : Anfang f. 1^b: الما بعد فان محمدا صعّم بما امتاز به سائر الانبياء . . . اما بعد فان خدمة الجناب الحمدي من آكد الموجبات واهم المطلوبات

Ibn hagar elmekkī † 973/1565 will in möglichster Kürze über die Vorzüglichkeit des Gebetes und Segenswunsches für Mohammed handeln. Er benutzt das Werk des Essahāwī (No. 3921) und hat Verbesserungen und Zusätze dazu gegeben. Es zerfällt in Vorwort, 6 فصل und Schlusswort.

فى الكلام على قوله تعالى انّ الله ؛ Vorwort f. 2^b: في الكلام على قوله تعالى النبق

فى الامر بالصلاة على رسول الله صعّم 29^b فصل .1 فى كيفية الصلاة عليه صعّم ^a 31^b فصل .2 فى ذكر امور تحصوصية تشرع الصلاة 90^b فصل .6 على النبى صعّم فيها

Die خاتمة 120° (beginnt wie bei No. 3921). Schluss f. 121°: الماء عليه بعده عليه المخط عليه بعده البداء والمولي سجانه هو المحقف للمامول من وهادينا محمد عبدك ونبيك . . . انك حميد مجيد،

Schrift: ziemlich gross, geläufig, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften treten nicht hervor. Breiter Rand, gegen Ende hin öfters beschrieben. — Abschrift c. ¹¹⁰⁰ 1688.

3924. Pm. 224. 14) f. 199⁶ – 205^a.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel-überschrift und Verfasser:

هذا صلوات على النبى صعم لمحمد بن ابي الحسن البكرى الصديقي الشافعي الاشعري

2 Gebete für Mohammed, von Mohammed ben 'all elbekrī eççiddiqi † 994/1586.

1) f. 199b. Anfang: اللهم صل وسلم على نورك اللهم اللهم صل وسبّك الابهى

اللهم انى اسالك بنير هدايتك الاعظم: f. 202b. Anf. اللهم انى اسالك بنير هدايتك الاحيم : Schluss f. 205* وتب علينا انك التواب الرحيم : ولا حول ولا قوة النخ

F. 205^b—207. Çūfisches, darunter f. 205^b bis 206^a Aussprüche des الشيخ داود بن باخلا (No. 3019).

3925. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Papier farbig. - Titel und Verfasser fehlt; s. Aufang.

Auf f. 9ⁿ ein grosser von einer Goldlinie eingefasster Kreis, enthaltend ein Gebet für Mohammed in Reimprosa. Die Erklärung desselben f. 10. 11. Der Text derselben in Silberlinien eingefasst. (F. 9^b. 10^a leer.)

الحمد لله المبدي المبدع الحكيم: Anfang f. 10^b: . . . وَبِعَدُ فَهِذَا مَلْمَعُ لَتَبِينَ مَشْكَلَاتُ كَلَمَاتُ صَلَوَاتُ مَا مَا عَلَى المُعْمَعِ بِالْجِنِّسِ المستجِّع مستاة بالنعت المرضع بالمجنِّس المستجِّع صدرت من صدر . . . على . . . القارى المُعْمَ

Ein Gebet für Mohammed, nebst gemischtem Commentar von 'Ali elgäri † 1014/1606.

Der Text und die Erklärung beginnen: اللهم صل وسلم على نورك بالضم الاعلى بالمهملة ونورك اللهم صل وسلم على نورك بالفتيح الاغلى بالمحجمة المن ومن صلاتك بالكسر أحليها بالمهملة اي من انواع عطيتك ... وحصول المقام الاسنى ووصول الرفيق الاحلى امين المين

F. 12. 13^a leer.

/ 3926. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Am Rande sehr viele Glossen. — Titelüberschrift oben am Rande durch Wasserflecke fast verwischt: sie ist:

ر" في بيان افراد الصلوة عن السلام هل يكره ام لا Verfassor: s. Anfang.

الحمد لله الملك المنان الذي هدانا :Anfang للايمان . . . أما بعد فيقول . . على . . . القارى ان الامام النووي قال كرة افراد الصلاة عن السلام الخ

Derselbe Verf. erörtert hier, ob es zulässig sei, in der Segensformel über Mohammed bloss das Wort صلى zu brauchen oder ob dazu noch nothwendig sei, wie Ennawawi behauptet.

فتلوبي للغرباء اي المصلحين :Schluss f. 14b للدين على ما ضيَّعه بعن المفسدين وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين'

F. 15. 16ⁿ leer.

3927. Pm. 185. 9) f. 78-106^b.

8vo, 13 Z. (Schrift: $12^{1/2} \times 8^{cm}$). — Zustand etc. und Schrift (aber grösser) wie bei 6). — Titel fehlt, aber f. 1^a:

صلوات الامام القلبوبي

Der Verfasser, f. 78ª nicht vollständig angegeben, ist:

احمد بن احمد بن سلامة المصري القلبوبي شهاب الدين

الحمد لله الذي اختار نبينا : Anfang f. 78°

Ahmed ben ahmed ben selāme elqaljābī † 1069/1659 hat, der Verdienstlichkeit des Werkes wegen, 500 kurze Gebete für Mohammed abgefasst und bemerkt, dass, wenn man wolle, man sie nur wiederholen brauche, um 1000 daraus zu machen. Sie beginnen f. 81ⁿ: اللهم صل وترحم وتحنن على سيدنا محمد وعلى آل سيدنا وبارك وترحم وتحنن على سيدنا محمد على البراهيم النخ وسلم على سيدنا محمد على سيدنا محمد . . . صلاة نقعد بها احسى مقعد،

Auf f. 106^b steht noch ein Gedicht von عبد الرحمن العمادي und 107^a ein etwas längeres von الشيخ مصطفى.

3928. Pm. 421.

121 Bl. 8°°, 23 Z. (20×14; 14¹,2×9¹/3°m). — Zustand: ziemlich gut, aber die Schrift durch Feuchtigkeit öfters beschädigt. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Halbfranzband. — Titel f. 1° oben von ganz neuer Hand: کنوز الاسرار, was aber nicht richtig. Er ist nach dem Vorwort f. 3°:

الفتح المبين والدر الثمين في فصل الصلاة والسلام على سيد المرسلين

kann aber auch nach dem Vorwort f. 1b allgemeiner heissen:

تعليق على كنوز الاسرار

Verf.: s. Anfang.

يقول العبد ... عبد الله الخياط: "Anfang f.1 ودارا البن محمد الهاروشي المغربي الفاسي منشأ ودارا ثم التونسي رحلة ومزارا ... الحمد لله حمدا كثيرا

طيبا مباركا فيه . . . ويعد فانى لما فرغت من تحرير كتاب كنوز الاسرار في الصلاة على النبي المختار المخ

Nachdem der Verf. 'Abdalläh ben mohammed elhārāšī elfāsī ettūnusī, nach f. 60^b
um 1127/1715 am Leben, in dem ننوز السرار الذج "s
die geheimen Kräfte des Gebetes für den Propheten auseinandergesetzt, giebt er hier einen
Anhang dazu über die Quelle jener Gebete und
die Ansichten der angesehensten Imäme darüber
u. s. w. nebst frommen Vorschriften (وصايا) der
Hauptimäme. Das Werk ist eingetheilt in
Vorwort, 8 Kapitel (nach den 8 Paradiespforten)
und Schlusswort und Vervollständigung. Die
Uebersicht derselben steht f. 2.

مقدمة في الكلام على ما يتعلق بزيارة الاولياء 1.6 f. 3° والصالحين المخ

فيما يدلّ على ان الصلاة على سيد 10ⁿ باب.1 السادات من اهم المهمات النخ

Darin f. 18^a die Qaçıde des العابدين البكري † 1087/₁₆₇₆, deren Anfang: ما أرسل الرحمن أو يرسل u. f.19^b eine Qaçıde des الشيخ الحضرمي Empfehlung des Gebetes für den Propheten, anfangend (Wāfir):

اذا ما شئت في الدارين تسعد فكثّر بالصلاة على محمدٌ 34 Verse; jeder schliesst mit محمدٌ.

في الكلام على ما يتعلق بالصلاة على النبي 23ª باب. 2

في الكلام على بعض الآداب التي تلزم 34 باب.3 المصلى على هذا النبي (مطلب 5 in 5)

4. باب على بعض ما يتعلق بالصلاة الكاملة ما 36 باب . في الكلام على بعض ما يتعلق بالصلاة الكاملة (in 8 مجدث .

في اقامة العذر بيين يدي تراب نعال 41 باب.5 صاحب دلايل الخيرات

في ماخذ كل من تلك الصلوات التي ذئرناها 48° باب. 6 في الورد وذذا ما اشتمل عليه من الدعوات

فى الكلام على بعض محاسن شيخنا "70 باب.7 ... ابي العباس سيدي احمد بن جابر رحّه وشيخنا ... سيدي محمد العياشي

فى السؤال وللواب الذي وعدنا به اول الكتاب 86 باب. 8 و الدين وعدنا به اول الكتاب 86 باب. 99 خاتمة فى وصايا العلماء الربانييين والاولياء 116 التتمة 116 enthalt 21 Traditionen von Ibn

hagar el'asqalānī † ⁸⁵²/₁₄₄₈.

Darauf noch f. 119° Gebete (مناجات) des وابو حامد الغزالي u. f.120° ein Gebet des السيد للخصر womit derselbe sein العلوم beschliesst (Anf.: اللهم اني السالك من النعية تمامها ومن العصمة دوامها الخ

غلا للذين امنوا ربنا انك : Schluss f. 121b: غلا للذين امنوا ربنا انك الحمد لله رب العالمين

Schrift: gross, kräftig, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ucberschriften und Stichwörter roth. Schadhafte Stellen auf Bl. 9. 18. 45. 80. 82. 104. 118. — Abschrift vom J. 1151 Rab. II (1738) von حفوظ القمني.

Gegen Ende folgen die Blätter so: 111. 113. 112. 114 ff.

Es kommen viele Büchertitel aus der späteren Zeit vor, die nicht grade gewöhnlich sind, auch ist von manchen Personen eben dieser Zeit die Rede.

3929. We. 1844.

128 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 14¹/2; 14¹/2 × 6²/3°cm). — Zustand: ziemlich gut; am unteren Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, auch strohgelb, ziemlich dünn u. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; in der Vorrede f. 2ª:

الفتح المبين في جواز الدعاء واهداء ثواب الاعمال لسيد المرسلين

Verfasser fehlt: s. Schluss.

الحمد لله الذي فتتح بصاير : Anfaug f. 1b. من يشاء من اهل الهداية . . . وبعد فقد ورد علي هذا العبد الصعيف . . . سؤال تقريره وما قولكم عل يجوز الدعاء لرسول الله صعم وهدية شيء من ثواب الاعمال لروحه الشريفة والقول بانتفاعه بشيء عنها النخ

Der am Ende des Werkehens genannte Verf. Mohammed ben hasan ben moh. ben hammät eddimasqt † 1175/1761 beantwortet hier die Frage, ob man für den Propheten (z. B. an seinem Grabe) beten und ihm einen Theil vom Lohn für gute Werke darbringen dürfe.

 Schrift: Türkische Hand, klein, breit, gewandt, gleichmässig, vocallos. — Nach dem Autograph des Verfassers vom J. 1110/1698 abgeschrieben.

Am breiten Rande öfters Bemerkungen, auch solche, die nicht auf den Text Bezug haben.

F. 11^b. 12^a Ansichten des ابن جبر العسقلاني und Anderer über diese Fragen. F. 12^b u. 13^a einige Verse des Verfassers. F. 14 leer.

3930. Lbg. 454.

206 Bl. 8vo, 15 Z. $(20^2/_3 \times 14^1/_2 - 15; 14^1/_2 \times 9^2/_3^{cm})$. Zustand: im Ganzen gut; etwas wurmstichig. Bl. 161 oben ausgebessert. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: brauner Lederband. — Titel f. 1^a:

٤" تنبيد الأنام في بيان علق مقام نبينا
 ١٥ عليد انصل الصلاة وازكي السلام

Verfasser fehlt; in der Vorrede f. 1h:

عبد الجليل بن محمد بن احمد بن عظوم المرادي القيرواني

اختصر هذا من كتاب تنبيه : Anfang f. 1b الانام . . . الحملا لله الذي زين سماء الاذكار بالصلاة على النبتي المختار . . . وبعلا فانه لما كانت الصلاة على النبتي الاكرم . . . من اشرف القربات الح

Preis Mohammeds und Vortrefflichkeit des Gebets für ihn, von 'Abd elgalīl ben moh. ben ahmed ben attītām elmorādī elqairwānī, vor 960/1558 am Leben. Das Ganze besteht aus kurzen, mit اللهم anfangenden, Gebeten. Ein Auszug, wie zu Anfang steht, scheint es nicht zu sein. F. 4° sagt der Verf.: bisweilen habe ich auch das Werk genannt: شفاء الاسقام ومحو الآثام في الصلاة على خير الاتام

Das Werk zerfällt in viele ungezählte Kapitel (diese öfters auch noch in Abschnitte). Zuerst:

- باب في فضل الصلاة على النبي صعّم 50
- باب في اثم من ترك الصلاة عليه عند ذكره 144
- باب في فصل محبته الشافية وحرمته الكافية 15^b
- باب في ظهوره وعلامته وولادته ورضاعته 419
- باب فيما اظهر الله على يديه من الكرامات 1036

باب فى محجزاته الباهرة وبراهينه الساطعة 100° باب فى دعواته المقبولة ومنائحه المسؤلة u. s. w.

باب في اتمام الصلوات المكرمة والدعاء باسماء 197° الله تعالى المعظمة

وصل اللهم بجلالك وسلم : Schluss f. 206b وبارك على سيدنا ومولانا محمد خاتم النبييين وامام المرسلين والحمد لله رب العالمين'

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein und gedrängt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften farbig (meistens roth), das Stichwort وتناهب grün, مناهبات والمساق المساق
Arabische Foliirung: 140 ausgelassen, dagegen folgt auf 175 u. 178 noch 175^a u. 178^a. — HKh. II 3614.

Auf dem 1. Vorblatt steht das Gebet رعاء الفرج.

We. 1780, 4, f. 62–72 Gebete des الدرييي † 1201/₁₇₈₆ für den Propheten, in alphabetischer Folge, mit einem Anhang.

3931.

1) Pet. 691, 6, f. 33b-34b.

8°°, c. 18 Z. (Text: c. 16-17 \times 13°°). — Zustand: zieml.gut.—Papier: gelb, stark, etwas glatt.—Titel f.33°, 3:

صلوات الختام على النبت الختام عبد الله تجل سيدي على باحسين .verfasser عبد الله السقاف باعلوي

Anf.: اللهم صلّ وسلم على سلّم الاسرار الالهية الح Gebet für Mohammed, von 'Abdallāh ben 'alī bāhosein essaqqāf bā'alewī. Die einzelnen Hauptsätze beginnen mit اللهم.

وشرف وكرم وعظم ومجد صلاة دايمة :Schluss الله يوم الدين الحمد لله رب العالمين المحمد الله علمين المحمد الله علمين المحمد الله علم المحمد الله علم المحمد الله علم المحمد ا

Schrift: gross, kräftig, rundlich, vocallos, etwas flüchtig. — Abschrift c. 1200/1785.

Pm. 146, 3, S. 244-250 dasselbe Gebet.

2) Pm. 251, 4, f. 103-110.

Format etc. u. Schrift (in roth. Linien eingerahmt) wie bei 1.

Ein längeres Gebet (Fürbitte für Mohammed), dessen Hauptsätze beginnen mit: اللهم صل وسلم وبارك على سيدنا ومولانا محمد واستغفر : Anfang fehlt. — Schluss f. 108 الله العظيم من كل ذنب اتينه . . . وسلم تسليما كثيرا دايما ابدا الى يوم الدين والحمد لله وحده ا

Als Anhang giebt der Verf. ein Gebet, das er von seinem Lehrer تحمد الغزي gehört hat und das er الكنز الاعظم nennt (No. 3649, 54).

Abschrift vom J. 1127 Rab. I (1715).

/ 3932.

1) Mq. 312, 1, f. 1—43.

78 Bl. 8°°, 7 Z. (16²/3×12¹; 9¹/2×6¹; 2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch etwas lose im Einband und am unteren Rande etwas wasserfleckig. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. — Titelüberschrift f. 1°:

دعاء صلوات شريف

الصلوة والسلام على من خلقه الله :Anfang من النور [نوره d. i.] الصلوة والسلام علي من خلف الله العرش من نوره النخ

Ein langes Gebet der Fürbitte für Mohammed, in kurzen Sätzen und in gewissen Gruppen, zum Theil in gereimter Prosa.

ورضى الله تعالي عن ذوي : Schluss f. 43b قدر ابي بكر وعمر وعثمان وعلى وعن ساير الحاب رسول الله اجمعين ولا حول ولا قوة الا بالله الخ

Nach f. 42 muss etwas fehlen, vielleicht 2 Blätter.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocalisirt. Text in rothen Doppellinien. — Abschrift c. 1700. Bl. 44 leer.

2) f. 45 ff. ist Türkisch (ک" مناجات موسی).

2) Pm. 419, 4, f. 24.

Titel fehlt. Es ist eine Fürbitte für den Propheten, nach der Randbemerkung auf f. 24° entnommen dem ركتاب غنية الطالبين, und beginnt: اللهم صل وسلم وبارك على سيدنا التهام النخ محمد شفاء القلوب وحبيبها ودواء الاجسام النخ Es ist mit 24° nicht zu Ende.

3) We. 1785, 3, f. 31b-32.

8°, 23 Z. (20 × 14; $14 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Titel u. Verf. fehlt.

اللهم صل وسلم على سيدنا محمد : Anfang f. 31b وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم النخ Ein Gebet für Mohammed. Die Hauptsätze, meistens kurz, fangen mit an.

Schluss f. 32b: وعلى الهم وصحبهم اجمعين كرك الغافلون كلما ذكرك الغافلون Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. Das Stichwort اللهم roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3933.

1) Pm. 368, 1, f. 1.

128 Bl. 4¹⁰, 16 Z. (22²/₃×14; 19×11^{cm}). — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Einband: schwarzer Lederband.

Ueberschrift fehlt. Es ist ein Gebet, Fürbitte für Mohammed, seine 4 rechtmässigen Nachfolger, die beiden Söhne 'Alis, den Elhasan und den Elhosein, deren Mutter Fātime, ferner für Elhamza und El'abbās und die übrigen المبشرون, die Ançaren und Tābi'ūn; ferner für Erhaltung und Ausbreitung des Islām und Vernichtung der Gegner.

الحمد لله الذي هدانا لهذا . . . وما Anfang: الخمد لله الذي هدانا لهذا . . . وما الخمد الخم توفيقى الا بالله واشهد ان لا اله الا الله وحده المن ولذكر الله تعالى اعلى الله الله تعالى واقدى واقدى واحبر واولي واعز واجلي واتم واهم واقدى واحبر Schrift: Türkische Hand, etwas flüchtig, aber deut-

F. 2^a enthält 3 Verse (Bastt) ermahnenden Inhalts, in denen fast jedes Wort mit \(\omega\) anfängt oder doch ein solches enthält. (Anfang: ما معاني عند المعانية). — 2, f. 2^b—14^a Persisch.

2) We. 1785, 4, f. 33.

Ein Gebet für Mohammed.

lich, fast vocallos. - Abschrift c. 1800.

الحمد لله رب العالمين ادمل الحمد :Anfang: واتبّه علي كل حال وفي دل حال النخ Schluss في سيدنا محمد . . . رب العزة عما : 6.33 يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين وكمل

F. 33^b Notiz über die 12 Namen der 1. Sura und dieselben von احمد بن رسلان in Verse gebracht f. 34^a, auch einige andere Verse desselben Inhaltes.

3) Lbg. 1034, 2, f. 243^b—244.

وله الحمد وعلى نبيه : Titel fehlt. Anfang الحمد وعلى نبيه الرحق الحمد والسلام . . . معمت السيد الاجلّ . . . عبد الرحمن الحسنى السنى . . . قال في توجيه التشبيم الح

Erörterung darüber, dass das Gebet für Mohammed wichtiger als das für Ibrāhīm sei.

د يعلم من هذه العبارة الا بهذا :Schluss الوجم كما لا يخفى على من لم ادنى فطانة'

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos. — Abschrift im J. 960 Gom. 1 1553.

Von der Vortrefflichkeit der Fürbitte für Mohammed handelt Pm. 65, 135^b—138^a. WE. 93, 176—181. — Vom Lohn für Gebetsformeln an Mohammeds Namen We. 1616, 71^b. 72. — Gebete für und an ihn: We. 1440^a, 273; 1512, 170^b; 1558, 94^a; 1589, 30^a; 1694, 10; 737, 36^a. Mq. 32, 428—439; 94, 58^b. Mo. 7, 74^b. 75^a. Pet. 694, 21^a. Mo. 8, 24^a (auch für seine 4 Nachfolger). Lbg. 808, 100^b—102^a (mit seinen Namen): 10, 2^a (Verse). Pet. 616, 83^b (Gedicht). Pm. 387, 155.

/ 3934.

Denselben Gegenstand behandeln:

- على بن ابراهيم بن عبد الرحمن الغرناطي ابن النفري (1 + 557/1162, u. d. T. وسلوة الاولياء ...
- 2 کیبی الدین ابن العربی $^{688}/_{1240}$, u. d. T. محیبی الدین ابن العربی , nebst Commentar des عبد الغنی ابن النابلسی ورد الورود وفیص الجر المورود
- احمد بن جيبي بن ابي بكر التلمساني ابي ابي جلة (3) دفع النقمة في الصلوة على نبي الرجة . 1374, u.d. T
- <um⁷⁸⁰/₁₃₇₈, كحمد بن عبد العزيز بن محمد الشيرازي (4 um d. T. معبد النبي الختار في الصلوة على النبي الختار .</u>
- 5) ألم الفيروزابادي الماين الفيروزابادي (* 1414, u. d. T. الصلات والبشر في الصلوة على خير البشر und منية السؤل في دعوات الرسول
- (6) بي المحمد بن داود الآثاري ابوسعيد (828/1425)
 سك الختام في اشعار الصلوة والسلام ...

- 7) خمد بن قاسم الرضاع + 894/1489, u. d. T. خفة الاخبار في فصل الصلوة على النبي المختار
- جلال الدين السيوطي (8 + ⁹¹¹/₁₅₀₅, u. d. T.
 ر" في الصلوة على النبي
- 9) عائشة بنت يوسف الباعونية $+ \frac{922}{1516}$, u.d.T. صلوة السلام في فضل الصلوة والسلام
- 10) أو القسطاني المحمد بن ابي بكر القسطاني (10 ألف المحتفى المسلك الحنفا الى مشارع الصلوة على النبي المصطفى
- 11) احمد بن محمد 11 احمد بن محمد السلام (11 u. d. T. ترغيب السامع في الصلوة على خير شافع
- um 1000/₁₅₉₁, عبد الرحمن بن احمد السخاري (12) مرب الترغيب في فضل الصلوة على الحبيب على فضل العلوة على الحبيب
- 13) عمر بن عبد الوهاب بن ابراهيم الغوضي $^{1024}/_{1615}$, u. d. T. يقصيل الصلوة على البشير النذير 1
- 14) أسالم بن احمد بن شيخان † 1046/1636, u. d. T. جواهر كلم العلوم في الصلوة على مُداوي الكلوم
- 15) ي القدسي $\frac{1050}{1640}$ um سحمود اللطفي القدسي um مفتاح الخمرات وتجاح الارادات

- 16) أحمد بن محمد بن يونس البدري (16 النصوص والكنز الاسنى في الصلوة والسلام (1. d. T. على الذات المكملة الحسنى
- . um¹¹⁰⁰/₁₆₈₈ محمود بن محمد العنائي العري ابواليسر (17 خلع الانوار في الملوة على النبي الختار . u. d. T.
- 18) عمر بن على الغنوشي أبن الوتيل (18 to d. T. ر" في الصلوة على النبي
- احمد بن عبد الفتاح بن يوسف المجيري الملوي (19 1181 بجموع صلوات على النبي 1181 بجموع صلوات على النبي
- 20) أورد البارق في الصلاة على افضل الخلائف الدردير u. d. T.
- عبد الله بن ابراهيم بن حسن الحسيني ميرغني (21 مربعني الله بن ابراهيم بن حسن الحسيني ميرغني (21 مربع) المحاجوب ابو السيادة مشارق الانوار في الصلوة والسلام على النبي المختار
- 22) حمد بن عبد الرحمن النمري (u. d. T.
 الاعلام بفضل الصلوة على خير الانام
- 23) الصلوة على شفيع العُصاة (23 $^{991}/_{1583}$ abgefasst.

16. Gebet-Gedichte.

Dieselben sind hier alphabetisch nach dem Reim geordnet. Sehr viele solcher finden sich in den Diwänen oder kommen auch vereinzelt vor und werden zum Theil im 19. Buch (Poesie) besprochen werden.

3935.

- 1) Mf. 79, 4, f. 250b. Gebet مناجاة des in 10 Versen. Anfang (Wāfir): الم تسمع بفضلك يا منادي دعاءً من ضعيف مبتلائ
- 2) We. 183, 1, f. 20. Gebet مناجاة des الهي jeder Vers beginnt mit الهي الهوي المحلوق الحلوق الحربي وفقري وعبرتي الهي بتوحيدي وفقري وعبرتي لكم انهب بقربك قسوتي
- 3) We. 1766, 13, f. 52°. 2 Gebete من المنتخاتة von الشيخ البكري. Anfang (Ramal): الشيخ البكري لذنا يا رسول الله من كل ما تخشى فعجل بالفرج und von الشافعي (Ramal decurt.). Anfang: يا رسول الله يا املي يا رفيع القدر والدرج HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4) We. 1587, f. 63b. Das Gebet des بالمام الشافعي † 204/819 (in 13 [14] Versen). يا من بحل بذكره عقد النوايب والشدايد . Dasselbe Spr. 1204, 1, f. 82b; 1933, 6, f. 89b. Pm. 232, 2, f. 35a.

3936.

- 1) Pet. 669, 7, f. 141^a. Ein Gebet, in 18 V. Anfang (Basit): امنا من امرنا معونتك الحسنى لنا مدّا واجعل معونتك الحسنى لنا مدّا
- 2) Lbg. 103, f. 36. Gebet in 23 Versen (Ṭawīl) auf نَدِى (s. No. 3798).
- 3) Pm. 680, f. 120*. Schluss eines Gebets in 16 Versen, der letzte: وعن الائمة والرضى عن تابع ما لاح نجم في بقيع الغرقدِ

- 4) Pet. 93, 5, f. 63^b. Tahmis auf das Gebet ابو مدين des الاستغاثة † 589/1198, dessen Anfang: يا ربّ ما لى غير بابك ملجاً فبجاء احمد لا تخيّب مقصدِي Dasselbe We. 1238, f. 5^a.
- 5) We. 230, 9, f. 74^b—76^a. Gebet mit dem Anfang (Ramal decurt.):

يا الهي ومرادي يا رجائى واعتمادي

6) Dq. 81, 5, f. 63^a—66. Ein Gebet und ein Gedicht auf Mohammed. Anfang: صبح الهدا ملاً الوجود سرورا لما راوا وجم الحبيب مُنِيرًا und ein anderes Gedicht (14 V.) mit dem Anf.: يا شهر مولد خير العرب والتجيم لانت حقاربيع الفضل والكرم Abschrift vom J. 1022/1613.

3937.

1) Spr. 839, 1, f. 1—8.

22 Bl. 8vo, 20 Z. (20 × 13¹/₂; 17¹/₂ × 10¹/₄^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber; der Rand stark beschrieben. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1ⁿ:

عده بهجة الانوار على الدر المختار من بديع الاستغفار نظم كاتبه . . . احمد بن محمد الصفدي امام الدرويشية بدمشق الشام المستحديد المستحدي

احمد بن محمد بن محمد الصفدي

Anfang f. 1b (Basit):

استغفر الله ربي منشئ الصور من غير سبف مثال عالم الفطر

Gebet استغفارة in 73 Versen, von Ahmed ben moh. ben moh. eccafadī $+ \frac{1100}{1689}$, mit Tahms von demselben; dies beginnt:

يا من بيروم خلاص النفس من سقر Jeder Vers (auch des Tahmis), bis auf die letzten 16, fangen an mit استغفر.

Schrift: ziemlich klein, vornüberliegend, vocallos, gleichmässig, deutlich. Die Grundverse roth. Die Ränder und die Talimis-Verse ebenso wie die Grundverse in rothen Strichen eingefasst. — Autograph.

An den Rändern aller Blätter dieser Handschrift (No. 1-3) stehen Viervers-Strophen, von Liebe zu jungen Knaben handelnd.

2) Pm. 161, 4, f. 23. Gebet mit den Namen Gottes, $13^{1/2}$ Verse vorhanden:

یا رب اسماؤک الحسنی اعود بها من شر نفسی ومن دنبی واوزاری

3) We. 1635, 2, f. 21—53. Ausser 2 kleinen Gebeten und 2 Briefen çüfischen Inhalts von الحقى الفقيري enthält f. 36b—48 vierzeilige Gedichte desselben, zum Theil Gebete. Sie beginnen: هو الاول الاخبير هو الظاهر الظهير und haben zum Theil besondere Ueberschriften, so f. 44b: مناجات في التوحيد. F. 48b—53b in Prosa: مناجات الحجبار لواحد الكبار.

F. 53^b—55^a Persisch. F. 55^a—56^a ein Vierversgedicht des عبد القادر الحصني.

- 4) We. 289, f. 228. Gebet des محمد بن المعونى بهاء الدين + 910/₁₅₀₅: يا ربّ اتّى مسرف ومفرّطُ نكتنى من رحمة لا اقنطُ يا ربّ اتّى مسرف ومفرّطُ نكتنى من رحمة لا اقنطُ يا ربّ الله عليه الله (Kāmil); alle fangen an mit
 - 5) Mq.88, 8, f.84°. Gebet. Anf. (Kām. dec.): يا من البه تصرّعي كم ذا تريد تمنّعِي
- 6) Pet. 93, 5, f. 65b. Gebet مناجاة des 'Alı ben abū ṭālib (Ṭawīl): لك للحديان الجوروالمجدوالعلا تباركت تعطي من تشاء وتمنّغ 28 Verse, welche bis auf die 2 letzten mit للهي beginnen. Dasselbe in Pet. 175, f. 65a. We. 1093, 1, f. 6b. Spr. 490, f. 147b; 1229, f. 46a; 1103, f. 20b. Mo. 255, f. 15. (No. 3900.)
- 7) Spr. 1127, 8, f. 131*. Gebet des كيبى الدين, anfangend (Ṭawil): الْهِيَ عبد عند بابك خاصَعْ غريب بعيد الدار للهمّ جامعُ

3938.

1) Pm. 314, S. 70. Das Gebet الاستغاثة des عبد الرحمن بن عبد الله بن احمد السهيلي † 581/1185. Anfang:

يا من يري ما في الصمير ويسمع انت المعدّ لكن ما يتوقع يا من يري ما في الصمير ويسمع انت المعدّ لكن ما يتوقع Gewöhnlich 12—14 Verse. — Dasselbe in: Pm. 75, f. 51^b; 617, f. 213^b. Spr. 29, 4, f. 162^a (auch mit 67,7 bezeichnet); 249, 216^b; 533, 470^a; 1230, f. 6^a; 1933, 6, 89^b. We. 1587, 64^a; 1780, 4, f. 57^b. Do. 50, f. 31^a. Mq. 49, 1, 10^a.

Mo. 255, 7, f. 15^b. Pet. 696, 128. — Dasselbe ist mit Tahmis versehen in: Spr. 1239, f. 86^b; 1242, f. 63^b; 1967, 18, f. 78^b-80. We. 183, 1, f. 14^a; 224, f. 25^a; 1238, f. 13^a u. 15^b; 1706, 3, f. 23^b; 1780, 2, f. 18^b. Pet. 93, 5, 67^a; 100, 60^b; 644, f. 55^b u. 57; 645, 105^a; 646, 2, f. 60^b; 654, 52^b; 654, 54^a. Pm. 476, f. 27^b. 28^a; 516, f. 21^a und ein anderes f. 22^b. — Ein Tasdis dazu in Spr. 906, f. 147. HKh. V 11199. VI 14861.

- 2) Spr. 1229, f. 67^b. Das Gebet (12 V.) mit dem Anfang (Kāmil): يا من ينادى في الصمير فيسمع ويرى فلا يخفى عليه موضعُ
- 3) We. 1805, 9, f. 92^{b} — 98^{b} . Gebet استغفارة von مصطفى البكري + $^{1162}/_{1749}$, mit Vorbemerkungen und dem Anfang (Basit) f. 93^{a} :

استغفروا الله منشينا من العلق وخالقا في شقاق القلب للعلق Alle Verse (ausser den 5 letzten) fangen mit استغفروا an.

/ 3939.

- 1) We. 1438, f. 1388. Ein Gebet in 13 Versen. Anfang (Ṭawīl): وبالخير يا فتاح فافتح وبالهدي وبالعلم كن لي يا عليم مفشلا Vgl. We. 705, 3, f. 44 (Anfang u. Schluss fehlt).
- 3) Pet. 93, 5, f. 68°. Ein Gebet des يوسف بن ابي الفتح بن منصور السقيفي † 1056/1646. dessen Anfang (Basit): باسم الذي تخصع الاعناق ساجدة لعزة الشامخ العالى عن المثل Die meisten Verse fangen mit بارت an. Das
- 4) We. 1706, 6, f. 30a. Gebet des ابو مدين † 589/₁₁₉₃, das anfängt: يا من خلا فراي ما في الغيوب وما تحت الثري وظلام الليل منسدلُ Nur 4 Verse; ebenso We. 1715, 3, f. 10a. —

selbe in Spr. 1229, 38*.

Nur 4 Verse; ebenso We. 1715, 3, f. 10^a. — Ein Tahmis dazu Spr. 1242, 50^a. Pm. 250, 36^a.

- 5) Mq. 89, 2, f. 94—116. Ein Gebet in 50 Versen. Anfang (Ṭawil): خير بي امري وضاف سبيل وللحايرين الله لَهُو دليل Die meisten Verse beginnen mit الهي oder mit وأستغفر الله العظيم.
- 6) We. 1573, f. 9b. Gebet in 26 Versen, von مصطفى بن كمال الدين بن على البكري † 1162/₁₇₄₉. Anfang (Tawil):

الهي باهل الذكر والمشهد الاسما بمن عرفوا فيك المظاهر بالاسما

Dasselbe in Pet. 702, 4.

∕ 3940.

1) We. 183, 3, f. 53b. Ein Gebet أبو مدين in 40 Versen, von أبو مدين † 589/1193, anfangend: استغفر الله مجري الفلك في الظلم على غباب من التيّار ملتظم Alle Verse bis auf die 4 letzten fangen ebenso an.

Der Anfang (8 V.) in We. 1254, f. 112^b. WE. 115, f. 128^b. Mit Tahmis We. 1714, 6, f. 73 — 75. Spr. 490, 30; 1229, f. 41^b. Pet. 93, 5^c, f. 60^a.

We. 1748, 2, f. 2. Eine استغفارة in 40 V., von الموصلي الموصلي الموصلي Anfang: من عدم المخلق من عدم

على المثال الذي قد شاء في القدم

3) Spr. 1104, 1, f. 1—8.

40 Bl. 4°, 13 Z. (25 × 14; 18-19 × 9°m). — Zustand: wasserfleckig, sehr wurmstichig und auch schadhaft im Text. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: schöner Halbfranzband.

Ein Gebet مناجة des Haltfen 'Alt in Tahmisform, mit dem Grundvers:

يا سامع العطاء لذي الفاقة العديم

Es hat eine kurze, meistens persische, Erklärung, dann wörtliche Uebersetzung, endlich poetische Umschreibung in persischer Sprache.

Schrift: Persische Hand, gross, gut, gleichmässig, vocalisirt; der Text roth überstrichen. Abschr. um 1200/1786.

Dasselbe in Pet. 273, f. 56^b ff.

3941.

- 1) We. 1780, 4, f. 73°— 79°. Gebet mit den Namen Gottes von الشيخ الدرديري. Anfang: الشيخ الدرديري الله الثنا فحمدا لمولانا وشكرا لربنا mit einem Nachgebet in Prosa f. 79°— 80°.
- 2) Mo. 307, f. 56^a. Ein Gebet المنعفارة in 99 Versen, von النغنى النابلسى † 1143/₁₇₈₀; alle Verse, ausser den letzten 8, fangen mit استغفر الله an. Anfang (Basit): استغفر الله من سرّى ومن علنى استغفر الله من نفسى ومن بكنى
- 3) Spr. 1219, f. 120. Ein Gebet معاء عظيم anfangend (Wāfir): انا الموجود فاطلبني تجدنى وان تطلب سواي لم تَجِدّنى Alle Verse schliessen mit: فاطلبنى تجدّنى.

Dasselbe in Pm. 419, 3, f. 22b-23b. Vgl. Pet. 249, 3, 146. Lbg. 1041, 9.

4) Lbg. 554, 17, f. 202—213. Eine Zusammenstellung von çūfischen Gedichten neuerer Zeit. 203b Mitte bis 204b ein Gebet in Vierzeilen, ohne festes Metrum, mit dem Grundvers: امين يا الله يا ارحم الراحمين

205-206 ein Gebet in Fünfzeilen (uncorrectes Wäfir) mit dem Grundverse:

206* — 207 eine Vermahnung (موعظة) in Fünfzeilen, mit dem Grundverse:

ديف ما يفعل الله بنا انه خير لنا

207^a---207^b Vierzeilen, mit dem Grundverse: انت حبيب قلبنا

dann noch einige kleinere Gedichte bis 209^b; 211^a. 213. F. 202-203^b, 209^b-211^a u. 212^b sind Türkische Gedichte; 211^b-212^a sind Persische.

3942.

1) Mo. 26, 2, f. 21^b—24^b. Ein Gebet in 19 Versen, anfangend (Ṭawil): دعوتك يا مولاي فاقبل دعائِيًا وبلّغ بما ارجوه منك مرادِيًا Dasselbe in We.1714, 3, f.81 u. Spr. 852, 2, f.54.

:.We.1805, 10,f.98b-108b. Titelu.Verf (2 هذه قصيدة ابتهالية للقطب الرباني . . . مصطفى البكرى

Ein Gebet, mit der Vorbemerkung, dass Muçtafā elbekri † 1162/₁₇₄₉ es auf Veranlassung des خمد التافلاتي † 1191/₁₇₇₇ im Jahre 1136/₁₇₂₃ in Konstantinopel gedichtet habe. Anfang f. 100° (Kam. dec.):

يا رب بالذات العليه وبسر اسرار الهويه

3) Pm. 286, f. 42a. Gebet in 11 Versen,
 von حمد المغربي. Anfang (Kāmil):
 يا كاشفا للكرب عن شاكيها يا راحم العبرات من باكيها

['] 3943.

in 39 Regezversen, von تحمد الشهير بالسمان Anfg: كحمد الشهير بالسمان الله يا
Der Verfasser Mohammed ben 'abd elkerım $essammān \dagger ^{1189}/_{1775}.$

2) Mq. 89, 1, f. 2-4.

17 Bl. 8vo, 11 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 14 \times 10^{cm})$. — Zustand: sonst gut, bloss ein grosser Flecken oben am Rande. — Papier: gelb, zieml. dick, nicht glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt.

Ein Gebet in Regezversen um Beistand und Förderung für Mohammed, Sultan der 'Ofmanen, und seinen Grosswezir Ahmed. Anfang f. 2b: الحمد لله على الالهام والشكر لله على الالهام

3) Pet. 684, f. 148^b. Erklärung einiger Verse aus der المجزايري, betreffend Verbleiben im Gehorsam, bei Fasten, Beten u. Gottanrufen.

Kleine Gebete in Versen kommen beiläufig noch vor in: We. 87, 10^b; 1546, 1^a; 1704, 192^b. Lbg. 554, 175^a; 287, 40^a; 808, 59^a u. 77. 78^a; 627, 59^a; 941, 58 u. 49 (von ابن عربشاء † 901/₁₄₉₅); 557, 1^a (von السهيلي); desgl. Do. 50, 33^a. Glas. 72, 2^b; 109, 41^b. — In Reimprosa Spr. 1933, 89^a.

17. Predigten (خطب).

3944. Lbg. 371.

171 Bl. 4°, 13 Z. (23¹, 2×17: 14¹, 2×11cm). — Zustand: lose Blätter; am Rande meistens schadhaft; nicht ohne Flecken. Eingerissen und schadhaft Bl. 10. 116. 135. 137. 139. 140. 149, besonders 115. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband fehlt. Das Werk liegt in einem schadhaften orientalischen Futteral und dies wieder in einem anderen. — Titel fehlt; er ist nach f. 101³, Z. 4:

ديوان النخطب

und nach f. 101a, Z. 9:

جميع الخطب والادعية والفصول النباتية Versasser fehlt; er ist nach f. 16^a:

عبد الرحيم بن محمد بن اسمعيل بن نباتة

und f. 102a, Z.3 mit dem Zusatz: الفارقي und f. 100a, Z.10 (u. sonst): ابو جيم

Diese um 620/₁₂₂₃ veranstaltete Sammlung von Predigten, Gebeten u. Gebets-Abschnitten enthält auch noch Stücke von seinem Sohne مراح على (f. 16^b) und von seinem Enkel ابو الفرح طاهر بن محمد (f. 60^b).

Anfang fehlt. Die Blätter sind in ganz ungeordneter Folge; das Ordnen derselben ist bei den ausserordentlich vielen Lücken und mit Rücksicht auf den Inhalt sehr misslich und deshalb unterlassen. Ziemlich in den Anfang (Bl. 11 der ursprünglichen Folge) gehört f. 74. Auf der Rückseite beginnt: علم فالم في فالم الموت والقبر والمعاد المحمد لله المنافقة بنوره مصابيح قلوب اوليائه المخالفة المنافقة المنافقة بنوره مصابيح قلوب اوليائه المنافقة المن

 $f.1^*$ في ذكر الموت ونم الدنيا الحمد لله الشديد $Ebenso\ 7^b.\ 25^b.$

خطبة يذكر فيها قداوم وال الحمد لله شكرا "2 على ما اوزعنا الخ

خطبة يذكر فيها تصرف الزمان والمعاد' الحمد 4 كطبة يذكر فيها تصرف بماهيته العبارات النخ لله الذي لا تفصح بماهيته العبارات النخ Ebenso 94. 526. 1674.

خطبة يذكر فيها الموت وصفته الحمد لله 50 الذي علا في ارتفاع مجده عين اعراض الهمم

نسخة منام الخطيب أخبرنا الشيخ ... تاج الدين 6ª ابو اليمن زيد بن الحسن بن زيد الكندي الخ

خطبة تعرف بالصوفية٬ الحمد لله مختار من 66 يصطفيه من عباده المن

خطبة اخري يذكر فيها آلوباً الحمد لله مبدي 10^b Ebenso 82^b.

u. s. w.

خطب النكاح الحمد لله المتفرد بالجلال 656 خطبة تعرف بالقعسرية لختم القران في شهر رمضان 65 خطبة يذكر فيها وفاة رسول الله صعم يخطب 45 بها في شهر ربيع الأول

خطبة اخرى يذكر فيها اخذ الدمستنف 770

فصل يذكر فيه ولاية الامير ابي المكارم دِيَازَبَكْرٍ طُو 123 خطب به يوم اقامة الدعوة له . . . سنة ٣٥٣

فصول الصلاة على النبق صعم في الخطب "166 الثواني يمينا وشمالا

خطبة اخري في صفة الجنة

Der Verfasser heisst 'Abd errahım ben mohammed ben ismā'il elfāriqī abū jahjā ibn nobāta † 374/984. Sein Sohn ist Abū ṭāhir mohammed ben 'abd errahım um 390/1000 und dessen Sohn Abū 'lfarag ṭāhir ben mohammed um 420/1029.

Die Predigten sind in der Regel kurz; sie behandeln oft denselben Gegenstand und sind fast immer in Reimprosa gehalten. Sie beziehen sich auf Tod und Auferstehung, Hölle und Paradies, Feste und Festmonate, Tadel der Zeitlichkeit, Lob des Gebets, der Fasten und des Glaubenskampfes, ferner auf Hochzeit, Verbot des Weines, üble Nachrede, Alter, Aufruhr etc. Auch sind Gebete für Mohammed

und Statthalter darin, so für Abū'lmekārim im J. 352/963. Schluss fehlt.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt, Ueberschriften grösser. Am Rande oft gute Bemerkungen. — Abschrift c. 650/1252. — Collationirt. — HKh. III 4727.

Vorlesungszeugnisse über dies Werk (hauptsächlich aus d. J. $^{587}/_{1142}$ — $^{542}/_{1147}$) f. 100—102 von derselben Hand.

Commentare zu dem Werke werden beigelegt dem:

- 1) إلى بن الحسن بن زيد الكندي ابو اليمن (1 † 613/₁₂₁₆.
- 2) جبد الله بن الحسين بن عبد الله العكبري † 616/1219.
- 3) مبد اللطيف بن يوسف بن محمد البغدادي (3) مبد الطيف بن محمد البغدادي
- 4) عثمان بن يوسف القليوبي محيى الدين (4 † عثمان بن يوسف القليوبي

Auf beiliegenden Blättern in 4¹⁰, bezeichnet a—f, steht ein Stück einer längeren Maqāme, mit Türkisch untermischt, in der الرهوان die Hauptrolle spielt. Der Anfang fehlt. Schluss: ما انشدت في مجلس الاحباب اغث اغث يا منجع الطالاب Von einem neueren, sehr gewandten und gelehrten, Schriftsteller.

3945. Lbg. 295. 23) f. 109-120^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 109h:

موعظة الحبيب وحفة الخطيب Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي انزل القران وانحم :Anfang به العرب العرباء . . . أما بعد فيبقول . . . على بن سلطان محمد القارى الحنفى . . . انه ورد على بعض الصلحاء والفضلاء من الغرباء الخ

Durch den Besuch eines fremden Kanzelredners, der dem 'Alī ben sulțān moĥammed elqārī † 1014/1606 erzählt, der Stifter seiner Moschee habe bestimmt, dass dort nur nach der Weise der Früheren gepredigt werden solle, hat sich derselbe zur Abfassung dieses Werkes veranlasst gefühlt. Er hat also die Nachrichten, welche sich auf die Predigt Mohammeds und sein Verhalten dabei, seinen Anzug u. s. w..

beziehen und gleichfalls die auf die Predig seiner rechtmässigen Nachfolger, die man eber als "Frühere" nicht bestreiten könne, bezüglichen Berichte hier gesammelt.

Also zuerst von Mohammed selbst f. 109^b عن البين عباس رآ اند صغم كان يركع قبل الجمعة اربعا النخ عثبان 117^a عمر 114^b; ابو بكر 117^b عمر 117^b عمل Diese 4 Abschnitte sind mit عمر bezeichnet.

ربينهى عن الفحشاء والمنكر : Schluss f. 120° : وينهى عن الفحشاء والبغى يعظكم لعلكم تذكّرون قال مؤلفه رحّه فهذا ما حضونى من خطب النبى عمّ واتحابه الكرام واتباعه العظام . . . وسلام على المرسلين والحمد لله الخ Verfasst im J. 1011 Śawwāl (1603).

Abschrift im J. 1175 Dū'lqa'da (1762).

3946. Pm. 539.

112 Bl. 4°, 29 Z. (28 × 18¹/2; 21¹/2 − 22¹/2 × 13°m). — Zustand: der fast überall schadhaft gewordene Rand ist meistens durch Ankleben von Papier wieder vergrössert; der Text hat dadurch nicht selten gelitten. Vielfach fleckig, auch im Rücken ziemlich schadhaft; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel u. Verfasser fehlt, doch steht f. 1° oben die Ueberschrift von späterer Hand:

Anfang (ohne Bism.) von derselben Hand: قال العالم العلامة فيلسوف دهرة واقليدس عصرة بهاء قال العالم العالمة فيلسوف دهرة واقليدس العاملي، العاملي، الدين العاملي، (Nun von der Hand, die alles Folgende geschrieben hat, unmittelbar so weiter:) اتضرّع اليك اللهم يا من في قدرته مؤيدات النصر والاقبال وفي يد غايته الازلية حفظ نظام الاستقامة والاعتدال الخ

Es liegt hier eine Sammlung von Predigten in Reimprosa vor, jede von mässiger Länge, auf verschiedene Tage des Jahres, auf einzelne Monate oder auch Jahreszeiten, auf gewisse Personen oder Zustände gehend. Sie tragen entweder Ueberschriften, oder es ist doch Platz für solche gelassen, so dass anzunehmen ist, dass sie im Grunde alle mit Ueberschriften versehen gewesen sind, die hier jedoch aus Nachlässigkeit oder sonst einem Grunde etwa zur

Hälfte, ausgelassen worden sind. Aus denselben ist ersichtlich, dass sie in den Jahren $\frac{1027}{1618}$ — $\frac{1038}{1628}$ verfasst (und gehalten) sind; f. 29ⁿ u. 30ⁿ 1027; 34ⁿ. 35ⁿ. 37ⁿ. 38ⁿ 1033; 49ⁿ u. 54ⁿ 1036; 72b. 73b. 74* 1037; 93* (u. 93b oben) 1038. Da nun aber بهاء الدين العاملي, d. i. und ein محمد بن حسين بن عبد الصمد anderer kann nicht gemeint sein - schon im J. 1031/1622 gestorben war, so kann dies Werk nicht von ihm sein. Aber nicht bloss der Name des Verf. ist hier gefälscht, sondern es ist' auch (durch die 2. Zeile der anderen Hand auf f. 1") fälschlich der Anschein herbeigeführt, als wenn das Werk mit اتصرع اليك anfange. Aber diese Worte und die folgenden Zeilen bis zum Anfange der neuen Predigt, sind der Schluss einer Predigt, deren Anfang u. Weiteres hier fehlt. Also der Anfang des Werkes ist hier nicht vorhanden; wie viel davon fehlt, ist nicht zu bestimmen. Auch der Schluss fehlt. Obgleich nämlich f. 112 ult. eine Predigt zu Ende ist, hat sich doch noch weiteres daran angeschlossen, wie daraus erhellt, dass der zur folgenden Seite überleitende Custos jetzt ausradirt ist. Die Unterschrift fehlt mithin auch; eine solche war schon f. 93a unten u. 93b oben gesetzt, aus Versehen, ist dann aber ausgestrichen.

Jede Predigt beginnt nach dem Bism. mit den Worten الحمد للم الله العبير الحكيم und schliesst fast immer mit والمحمد الله العبير الحكيم, dem solche Wendungen wie أن أحسن الحديث واكمله وأبهج الكلام وأفضله أن أولي الحديث بالمقام وأنفع الكلام للعقول والأفهام f. 1b oder أن أبلغ الكلام نفعا وأشد المواعظ وقعا 24b u. s. w. vorangehen.

Einige Ueberschriften sind:

f. 1 منه الخطبة تناسب النصف من شهر شعبان أ. Aehnlich
 7 منه الخطبة تناسب النصف من شهر شعبان أ. 8 منه 22 منه 22 منه 35 منه 35 منه 40 منه 44 منه 10 منه 1

7° الخطبة الاثناعشرية (auf die 12 Imāme). 8°. 27°. 30°. 31°. 42°.

هذه الخطبة . . . تناسب الغدير الشريف °9 الخطبة الجنانية °11 الخطبة الجنانية °11

12° السليمانية, und so f. 18° (ist aber nicht zu Ende).

المرمعانية 42° ; الصغيية 49° . 13° ; الدرية 14° ; الرمعانية 42° ; التحوية 14° ; الرجبية 64° ; الخريفية 15° ; الحومية 17° ; الدعائية 16° ; الدردية الهندية 15° ; العاغرة 23° ; وكالسلامية 24° ; العاغرة 28° ; السندية 25° ; العنكبوتية 24° ; البيانية 38° ; الفطرية 28° ; الفطرية 38° ; النحلية 38° ; ملئكته 38° ; الخطبة تناسب قصة حجيى بن زكرياء 39° ; الحطبة المعروفة بكنر الغلامين 45° ; الارضية 44° ; الوحدانية 46° ; المبيعية 48° ; الاخلامية 48° ; النبورية 66° ; المبيعية 48° ; الاخلامية 48° . النبورية 66° ; المبيعية 48° ; الاخلامية 48° . النبورية 66° ; المبيعية 48° ; الاخلامية 66° .

ان الله لا : Das Vorhandene schliesst f. 112b: الله لا الله الخديث هداية واشبع الحديث عناية كلام الله العزيز الحكيم

An einigen Stellen im Anfang scheint etwas zu fehlen; so nach f. 3 u. 9.

Schrift: zieml. gross, gewandt, im Ganzen gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200 1785.

/ 3947. We. 1570.

114 Bl. 8vo, 12-14 Z. (15¹/₂×10³/₄; 10-10¹/₂×5¹/₂cm). Zustand: lose Blätter und Lagen, unsauber, fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a:

هذا ديوان خطب للمحاسني يشتمل على اربعة وخمسين خطبة مع خطبة عيد الفطر وعيد الانحية

Es giebt mehrere Gelehrte des Namens Elmehāsinī, der hier gemeinte wird sein: كبد بن تاج الدين بن احمد الدمشقى. Dieser Mohammed ben tāģ eddīn ben ahmed, Prediger an der Hauptmoschee in Damaskus, war geb. 1012/1603, gest. 1072/1662.

التخطبة الاولي من محرم الحرام ' : Anfang f. 2* الحمد لله الابدي القديم الواحد الاحد الرب العظيم . . . أما بعد أيها الناس فاتقوا الله فمن أتقاه أمده النخ

Predigtsammlung, und zwar 4 Predigten auf jeden Monat, von Moharram an. Nach f. 69 u. 71 ist eine Lücke von einigen Blättern;

es fehlt der Schluss der 1. Predigt des Ramadan und die ganze 2. 3. und 4. Predigt desselben. Eingeschoben ist nach der 3. Predigt des جب, eine Predigt über Mohammeds Himmel-خطبة في معراج النبي صغم : 59ª: أو fahrt, f. 57ª - 59ª: الحمد لله الذي جعل شبيعة نبيه الغباء المن stehen خطبة عيد الفط stehen muss, ob sie vielleicht nach einer der Predigten des Ramadan oder ans Ende derselben zu setzen, ist nicht ersichtlich; ebenfalls ist nicht ganz sicher, ob nur eine oder mehrere Predigten auf dies Fastenbrechungs-Fest fallen, da f. 70. 71 defect sind. Jedenfalls bezieht sich 70^a-71^b Mitte auf das Fest; es ist wenigstens eine Anrede an die Gemeinde, bei der zugleich im Anfang Anleitung, wie bei diesem Anlasse zu beten sei, gegeben wird. Dann folgt f. 71b Mitte die Ueberschrift: الخطبة الاولى (Anfang: und es ist (الحمد لله خالف الوجود على اتم نظام wohl möglich, dass dieselbe richtig sei; dann ist jedenfalls mindestens noch eine Predigt auf dies Fest anzunehmen. Nach der 1. Predigt im Monat Dü'lhigge folgt f. 91-97:

خطبة عيد الاونحية [الانحية الانحية

Ferner nach der 4. desselben Monates noch:

103^b خطبة وداع السنة خطبة مطلقة فصل الصدقة 106^a خطبة مطلقة حمد للوزر [للورد ?]

الخطبة الثانية بعد جلوس المنب 110^b

واغفر بالقران العظيم ولوالدينا: Schluss f.113 ولوالدي والدين . . . ولكل المسلمين اجمعين . . . وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين'

Alle Predigten beginnen nach den einleitenden Worten gleichmässig mit: اما بعد ايها الناس فاتقوا الله

Nach f. 59 fehlen einige Zeilen. — F. 54*, Z. 1—10 ist wiederholt aus f. 53*, 11 bis 53*, 12.

Die Zahl der Predigten ist 56; ausser den 4×12 Monatspredigten enthält das Werk die der Himmelfahrt und des Opferfestes und die vier zuletzt aufgeführten; und ausserdem die Predigt oder die Predigten über die Fasten-

brechung. — Eine Vorrede zu dem Ganzen scheint auch zu fehlen.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, flüchtig, fast vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 54—59 in kleinerer, gefälligerer Schrift; von noch anderer Hand f. 70. 71, ebenfalls klein u. gewandt. — Abschrift von معد السيوطي im J. 1210/1795.

3948. We. 1785.

Format etc. u. Schrift wie bei 10). - Verf. fehlt; Titel nach der Vorrede:

التحفة العلية في الخطب المنبرية

Nach der Unterschrift f. 94ª ist es:

ديوان الخطب

الحمد لله الذي رفع الخطباء على :Anfang اعلا المنابر . . . وبعد فقد سالني بعض الاخوان . . . ان اجمع ديوانا ليشتمل على خطب منبرية المؤ

Sammlung von Kanzelreden, nach den einzelnen Monaten geordnet, auf Wunsch von Freunden veranstaltet. Auf jeden Monat kommen 4, auf Sawwāl 5. Die 1. des Moharram beginnt f. 576: الحمد لله موجد الايام والشهور ومجدد الاعوام والدهور الخي Die erste Predigt des Monats Çafar fehlt, dafür ist Platz gelassen f. 606. 61a. An die des Ramadān sind 2 angehängt, betreffend das عيد الفتارة ein Anhang, betreffend das Dū'lhigge folgt f. 88a ein Anhang, betreffend das عيد النحر : derselbe ist irrthümlich als "zweite" Predigt überschrieben, da die 2. f. 91a folgt, mit dem Zusatz: قبل الخرج من مكة ; die 4. Predigt desselben Monats hat dann wieder einen Zusatz:

فذلك منهج كل سعيد واعلموا : Schluss f. 94ª أن الله امركم بامر بدء فيه بنفسه التي آخر ما مرَّ

Es schliesst sich daran ein Nachtrag f. 94° bis 101°, enthaltend theils Predigten auf den Freitag, theils solche, die auf Sonnenfinsternisse, Wassermangel, Theuerung, Krankheit u. s. w. gehen. Zuerst f. 94°: تخطبة المعالى الحمد لله الذي يعلم المفسد من المصلى الحمد لله الذي يعلم المفسد من المصلى 95° خطبة الكسوف «95° خطبة الكسوف» «95° خطبة المحتودة «95° خطبة الكسوف» «95° خصبة الكسوف» «95° خطبة
وما جعله الله الا بشري لكم : *Schluss f. 101 وما جعله الله الا بشري لكم : *Schluss f. 101 ولتطمئن قلوبكم به الآية * تم وكمل *

F. 1016—104 ausser Kleinigkeiten ein längeres Gedicht, Aufzählung der Eigenschaften des Geliebten, in welcher immer 30 zusammengefasst werden. Es fängt an f. 1016 (Basit): غي اهيف خدّه الزاهي به صرح وريقه بالطلا والمسك ممتزخ

1 3949. Pet. 612.

29 Bl. 8°°, 15 Z. $(19^{1}/_{3} \times 13^{1}/_{2}; 12^{1}/_{2} \times 7^{cm})$. — Zustand: nicht fest im Einband; am oberen Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Lederband. — Titel und Verfasser fehlt.

الموعظة الأولي يقول الله تعالي : Anfang f. 1b عن الموت كيف عز وجل [يا ابن آدم] عجبت لمن ايقن بالموت كيف يفرح . . . الموعظة الثانية يقول الله تعالي عز وجل شهدت نفسى لنفسى ان لا اله الا انا وحدي المن

Sammlung von 31 kurzen Ermahnungsreden. Sie beginnen alle mit يقول الله, ohne dass, wie zu erwarten wäre, ein Satz aus dem Qorān darauf folgt; die jedesmalige Ermahnung soll aber dadurch wirksamer gemacht werden.

فلا تميتوا قلوبكم حبّ : Schluss f. 14 الكانيا وزوالها قريب الحمد لله على التمام وللرسول افضل السلام والحمد لله رب العالمين

Schrift: klein, zierlich, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Die Ueberschriften in Goldschrift; im Anfang ein verziertes Frontispice. — Abschrift von im J. 1046 Ďū'lqa'da (1637).

F. 14^b—29 enthalten Arabische, Türkische, auch Persische Denksprüche in Vers und Prosa. Vorwiegend ist Türkisches, bes. von f. 21 an.

Dasselbe Werk in Lbg. 298, 4, f. 49^b—56^b (ohne Titel) und Pm. 35, 11, f. 62—65^a (mit dem Titel: كتاب الموعظة); dies abgeschrieben im J. 1091 Ragab (1680) von عمد بن بندر.

3950. Spr. 866. 1) f. 1-36.

67 Bl. 8°°, 19 Z. (20°), × 14° 2; 15 × 11°m). — Zustand: besonders die erste Hälfte fleckig und unsauber. — Papier: gelblich, auch bräunlich, ziemlich dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1° (von anderer Hand):

كتاب حلبة الاخيار لابي عبد الله اليافعي HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

الحمد لله الذي علق قناديل : Anfang f. 1b.
الثريًا بسلاسل الانوار . . . أما بعد فهذه حلبة الاخبار
في اخبار اهل الاسرار فان من اتخذها انيسا
وجعلها جليسا النغ

Dies erste Blatt ist von späterer Hand ergänzt, schwerlich richtig. Der obige Titel, aus dem Vorwort nach الما بعد الله entlehnt, ist fraglich. Ein Fragment, ohne Anfang und Ende. Der angebliche Verfasser Eljäfi'r abū 'abdallāh ist nicht der bekannte Schriftsteller dieses Namens († 768/1366). Es sind Predigten, gestützt auf Legenden des Qoran und einzelne Aussprüche desselben und Ausdeutungen derselben zu erbaulichen Zwecken. Ziemlich oft von dem Lichte Mohammeds, seiner Erschaffung und Mittheilung, darin die Rede.

In dem hier vorhandenen ersten Stücke, dessen Anfang aber fehlt, f. 2ª ff., kommt die Geschichte Ibrähims mit seinem Sohne Ismä'il und dessen beabsichtigter Schlachtung vor; ferner die Unterredung des Moses mit Gott auf dem "Berge" und die Mittheilung der 12 Tafeln.

Es folgt ein Stück, f. 10°, überschrieben موسي نصف المناجاة موسي und anfangend: ما مجلس في مناجاة موسي und anfangend: النبات وناظمه النخ worin allerlei fromme Betrachtungen und Ermahnungen, auch die Geschichte des früheren Räubers الفصيل بن عياص, der sich dann bekehrt. Gegen Ende wird Moses oft angeredet, im Uebrigen passt die Ueberschrift nicht.

 darauf gehende Geschichte. Weiterhin Einschärfen der Pilgerfahrt und Erwähnung der Erbauung der Ka'ba durch Ibrähim und was damit zusammenhängt, und die Ersetzung der Götzenbilder daselbst durch Verehrung des wahren Gottes.

الحدد لله الذي لا يليف بع السِنَة والانتباء الخ : 19ª الحدد الله الذي لا يليف بع السِنَة والانتباء الخ : Daran schliesst sich mit der Ueberschrift: eine Erklärung eine Erklärung dieser Qoranstelle (Sura 87, 1), anfangend: لها تفسير ظاهر وباطن

قوله تعالى : F. 21 mit der Ueberschrift: قوله تعالى (Qorān 91, 1), eine Erklärung der Stelle, anfangend: مُحاها أشراقها والقمر أذا تلاها تبعها

F. 29^a mit der Ueberschrift: قوله عز وجل الم (Qorān 94, 1), eine Erklärung, نشرح لك صدرك يريد ان الملك شفّ بطنه نغسل قلبه الخز

F. 33° mit der Ueberschrift: العالمين (Qorān 1, 1), Erklärung der Sura, anfangend: ربّ العالمين (Phier nur 7 Namen angeführt]. Dies Stück hört bei Besprechung des inneren Sinnes (تفسيرها الباطن) auf mit den Worten: وهم الانبياء غير المغصوب عليهم وهم البهود الهالكين Die folgende (letzte) Zeile ist nachträglich dazugeschrieben, vielleicht aber für die erste Hälfte hier richtig (والصالمين المصاري الصابمين وهم النصاري وهم النصار

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, etwas vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1700.

1 3951. Schöm. XI 3°.

Die Hefte liegen in ebensolcher Mappe wie die von XI 3a.

Enthält Heft 21-35. Davon Arabisch:

Heft 21. Ein 1¹/₄ Meter langer, 19^{cm} breiter Papierstreifen. Der Text darauf ist mit einer ziemlich breiten und farbig verzierten Borte eingerahmt, an der Spitze ist ein ausgeziertes Frontispice. Der Text ist 12¹/₂^{cm} breit. Enthält eine Predigt. Anfang: الحبد لله المتوحد بالعظمة والجلال المتفرد بالقدرة والكمال الرخ وينهي عن الفحشاء والمنكر ونذكر الله : Schluss اكبر والله يعلم ما يصنعون والله اعلم بالصواب تمت Schrift: gross, weit, deutlich, vocalisirt. Abschr. c. 1800.

Heft 23. 54 Bl. 8°°, c. 9 Z. (15×10; c. 11×7°m).

Enthält viele Arabische Gebete, von meistens grösserem Umfang, auch Qoränstellen.

Zu bemerken f. 2b—19a eine Fürbitte für Mohammed (قاستغفارة); sie schliesst mit . . .
على اتباع المرسلين اللهم صل . . . وعلى آل سيدنا محمد Nach f.22 u. weiterhin sind verschiedene Lücken.

Die Schrift in diesem Hefte ist verschieden; zum Theil sehr gross und steif.

Heft 28. 24 Bl. 8vo, 9 Z. $(201/2 \times 17; 13 \times 11^{cm})$. — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt.

Titel fehlt. Es ist die البردة des Elbüçırı, hier 162 Verse lang.

Auf den ersten 6 Seiten ist die erste Hälfte jedes Verses roth geschrieben; weiterhin meistens nur die Anfangsworte, hie und da auch noch ein ganzer Vers.

Auf das Gedicht folgt ein Gebet, das beginnt f. 20°: عبدت عبدت على سيدنا محمد عبدت الهم مثل على المول المخ ونبيك . . . الصلاة والسلام عليك يا رسول المخ und schliesst f. 24°: عليه وسلموا تسليما اللهم صل وسلم على سيدنا المخ

Dasselbe Gebet steht auch in Schöm. XI 3^a, f. 12, am Schlusse desselben Gedichtes.

Schrift: gross, deutlich, vocalisirt. Der Text in schwarzen Linion eingerahmt. — Abschrift c. 1800.

Heft 29. 13 Bl. 4to, 15 Z. (22 × 16; 15¹/₂×11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, dünn.

1) f. 1b-7b. Titel fehlt. S. No. 1455. Sammlung von 70 Traditionen. آ من قرأ وحفظ من امتى اربعين حديثا الخ

آ من قرار وحفظ من امني اربعين حديث النخ آ الصلوة عماد الدين النخ آ من تركها فقد هذم الدين

Dann f. 7^b. 8^a noch 5 Traditionen, deren letzte vom Nägelabschneiden an den verschiedenen Wochentagen handelt.

In den Gebets-Anweisungen f. 9-13 kommen ein Paar Arabische Gebete vor f. 9^b. 10^b.

Schrift: gross, vocallos.

Heft 30. 30 Bl. 8°, 17 Z. $(21^{1}/_{2} \times 17; 15 \times 11^{1}/_{2}$ cm). Zustand: gut. - Papier: gelb, stark, ziemlich glatt.

شرح العوامل : f.1-18. Titel fehlt. Er ist ان أولى ما نطقت به السن الانام : Anfang f. 1 وافصل ما جرت به اسنان الاقلام حمد الله الح

Der gemischte Commentar beginnt: العوامل في النحوماية أي العوامل جمع عاملة وفي مبتدأ وخبرها ماية

فلا تزید جملتها علی مائة: Schluss f. 18b: عامل الا نادرا مع ذكر عدد اكثرها وعدد اعمالها عن

2) f. 19-30°. Titel fehlt; er ist: شرح الآجرومية Verfasser fehlt. Anfang: والكلاء مبتدأ الاول وهو مبتدأ الثاني واللفظ خبر المبتدأ الثاني الج Bricht hier zu Anfang des باب العطف ab.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. - Abschrift c. 1800.

Heft 31. 18 Bl. 8vo, 7 Z. $(21 \times 17; 14 \times 9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt.

- 1) f. 1b 3a. Titel fehlt, er ist: تصريف الافعال فصل. 1. Es ist nur der Anfang vorhanden, Kap. 1, 1 = Heft 32, 2 und Pm. 311, 5. Zwischen den Zeilen malaiische Glossen. Am Rande f. 3ª lange .بسم الله الرحن الرحيم grammatische Erörterung über بسم الله الرحن الرحيم
- 2) f. $3^{b}-18$. Titel fehlt, er ist: متى آلاج ومية Zwischen den Zeilen und auch am Rande Arabische Glossen.

Heft 32. 13 Bl. 8vo, 13 Z. $(20^{1/2} \times 16; 14 \times 10^{cm})$. — Zustand: gut. - Papier: gelb, ziemlich stark.

- مند. الأجرومية: f.1-12a. Titel fehlt, er ist:
- 2) f. 12^b—13^a. Titel fehlt. Es ist völlig = Heft 31, 1.

Schrift: gross, kräftig, vocallos. Stichwörter roth. -Abschrift c. 1800.

Heft 33. 31 Bl. 4to, 15 Z. $(22 \times 16; 15^{1/2} \times 10^{1/4} \text{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, ziemlich stark.

Titel fehlt, er ist: شرح الاجرومية = We. 63. Bricht f. 31b mit den Worten ab: وما اشبه ذلك من الامثلة وآمآ القسم الثاني؛

Schrift wie bei Heft 32.

(Heft 34. 35 enthalten keine Arabischen Stücke.)

3952.

- 1) Mf. 45, f. 62 ff. Die Predigt Mohammeds: خطبة في حجة الوداء
- 2) We. 409, f. 37. Predigten des Haltfen الحد لله الذي لا تدركه الشواهد : . Auf نخطب) Ali Glas. 80, f. 114 zwei Predigten desselben.
- 3) Pm. 508, f. 376-47. Predigt 'Alt's, betitelt: الخطبة المخزونة, Fragen über die Ereignisse der Zukunft behandelnd.
- des 'Alt, in welcher kein Elif vorkommt. Dieselbe in Pm. 89, 2. Mq. 674, f.333 - 334.
- 5) Spr. 1818, 2, f. 26^h-28. Ueberschrift: خطبة للشيخ الرئيس ابي على الحسير، بور، عبد الله ابن سينا رحّم

سجار، الملك القهار الاله الجبار لا تدركه الابصار :.Anf Predigt des Elhosein ben 'abdallah ibn sīnā † 428/1036 von der Allmacht und Weisheit Gottes in Bezug auf die erschaffenen Wesen und Dinge. Bricht f. 28 mit den Worten ab: وخلقت الارض ذات لون غبراء واللا لما وقف عليها الصياء الذي هو،

Dieselbe Predigt in Pm. 35, 8, f. 55. 56 mit dem Schluss: نصلى ونصوم وعليك المعول وانت الميدأ الاول تم

3953.

- 1) Pet. 374, f. 189b. Eine Predigt des الحمد لله المتعرف :. Anf + أمام الحرميَّن،
- 2) We. 1847, 4, f. 13-14*. Titelüberschrift und Verfasser f. 131:

خطبة تقليد لابن العفيف التلمساني

الحمد لله الذي شرف مراتب الحسن :Anfang وعرفها . . . وبعد فلما متحنا الله ما ذكونا واصلحنا النخ

Scherzhafte Bestallungs-Predigt, von Mohammed ben soleiman ben 'alı ettilim $sant ibn elafif + \frac{688}{1289}$.

وللاعتماد على خط العذار البادي' : *Schluss f.14

3) We. 1847, 3, f. 11a-12. Titelüber-schrift und Verfasser:

خطبة هزلية لجماعة المردان لابن العفيف

للم للد الذي اسري ببرق الثغور في شفق: Anfang الشفاء ... آيها المردان قد آن ان تسلكوا مكارم الاخلاق الخ الشفاء ... آيها المردان قد آن ان تسلكوا مكارم الاخلاق الخ Scherzhafte Predigt lasciven Inhalts, von ان هو الا : 4 central edition المالية المعالمين ولتعلمي نباء بعد حين'

4) Spr. 1223, f. 38° ff. Eine خطبة des خطبة خطبة للا الماميني الدين الدماميني † 827/1424, in welcher die Namen der Suren künstlich angebracht sind. Anfang: الحمد لله الذي لطف بعبده في حفظ عبده في حفظ عبده في خلط الكتاب الشريف الخ

5) Spr. 1962, 20, f. 148-153.

8°°, 11 Z. (Text: 12¹2 × 10°°). — Zustand: fleckig und unsauber. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel fehlt. Verfasser f. 148°، البيرهان الباعوني برهان الدين أصر الباعوني برهان الدين

الحد الدالذي اتم على محمد النعية: Anfang f.148b: المحمد النع الماء الما

Eine Predigt des Ibrāhīm ben ahmed ben nāçir elbá'ūnī borhān eddīn † 870/1465.

وادخلنا برحمتك في عبادك : Schluss f. 153b وادخلنا برحمتك في عبادك والصالحيين سجان ربّك رب النعزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد للد رب العالمين والحمد للد رب العالمين Schrift: gross, weit, deutlich, vocalisirt. — Abschrift von عمر بن مفلح

3954.

(+ 1011 1602) um 1000 1591.

- 1) Pet. 374, f. 192b. Eine Predigt des ابو طاهر عبد العزيز بن مسعود
- 2) Mq. 1806, f. 366—369. Predigt auf den Geburtstag Mohammeds. Anfang: الحمد لله الخمد الذي قصل شهر ربيع الاول بمولد نبينا الخ
- 3) We. 1739, 13, f. 120b. 121. Eine Predigt über die Vorzüge des Tages 'Āśūrā. Anfang: الحمد لله الذي دبر وقدر واضل الخ

4) We. 1346, 2, f. 76. 77. Predigt über die Vorzüge des Monats Ragab und Aufforderung zur Busse in demselben. Anfang: المحمد لله الذي عظم هذه الاشهر الحرام . . . الما الذي عظم ستوفتم بالتوبة الي رجب المخافضل الكلام كلام الله . . . يهتدي : Schluss f. 77b المهتدون ويقتدي المقتدون .

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1800.

5) Spr. 1226, f. 18^b. Eine Predigt auf den Monat Ramadān.

/ 3955.

1) Pm. 199, 10, f. 214^b—218.

 8ro , c. 15 Z. (Text: $15^{1/2} \times 10^{1/2}$ cm). — Zustand: nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titelüberschrift:

خطبة لعيد الناحر' يكبر تسعًا ثم يقول'

الله اكبر كثيرا والحد للدكثيرا وسجمان الله اكبر كثيرا والحد للدكثيرا وسجمان الله Predigt beim Opferfest, und Anweisung zu demselben. Schluss: طعنت في السادسة ويجزئ الذكر Das Uebrige fehlt.

Schrift: gross, flüchtig, vocalisirt. Abschr. c. 1200/1785.

Dieselbe Predigt Lbg. 410, 6, f. 66. 67. Schluss fehlt; bricht ab mit: فانها على الصراط مطاياكم أو كما قال Abschrift um 1200/1785.

Anf. f. 47°: الخبد لله الذي نصب للعالم اعلام العلوم الخ Predigt über den Thron-Vers Sura 2, 256. Schluss f. 48°: وفصلها عظيم وشانها وخطبها جسيم وعود العلق العظيم'

- 3) We. 712, f. 826—856. Eine Tisch-Predigt كطبة الاكل , das 10. Kapitel eines Anekdotenwerkes schliessend. Anfang: الخمد لله النخل وعلاء . . . أما بعد عباد الله فان هذه السفرة قد حفت النخ
- 4) Mo. 224, 4, f. 81—100^b. Ermahnung zur Frömmigkeit: eine Art Predigt; daher die

häufige Anrede اخوانى. In Reimprosa, mit vielen Versstücken untermischt. Verfasst von النوان الذوان الذوان الذوان الدوم الموعود . Anfg: ايها الاخوان الذكروا اليوم الموعود

- 5) Mq. 1806, f. 210. Eine Predigt. Anfg: الحمد لله الذي اعز الاسلام بنصره
- 6) We. 1234, f. 47—51. Eine lange Predigt, anfangend: والذا جاءك الذين يومنون باياتنا فقل سلام عليكم كتب ربكم الرخ

, 3956.

1) Do. 169, f. 72b. Titel: خطبة النكاح المناح النكاح الكام الخمد لله الذي جعل النكاح سنة للانام: Kurze Hochzeits-Rede. Schluss: المسلمين انه هو الغفور الرحيم الجواد

Schrift: ziemlich klein, gefällig, vocalisirt, um 1100/1688.

2) Pm. 191, 13, f. 94^a. Titel fehlt. An-'ang: الحمد لله الذي حلّل بالعقد حرمة النكاح كine kurze Hochzeits-Predigt aus d. J. 1138/₁₇₂₅. Die zuletzt vorhandenen Worte: اللهم بارك لكل منهما في صاحبه واجعل منهما

Schrift: gross, kräftig, schwungvoll, etwas vocalisirt. Die Schrift läuft über die ganze Breite des Blattes; da dies aber stark beschnitten ist, fehlen am Ende jeder Zeile mehrere Worte; so auch ist unten vom Blatt mindestens 1 Zeile abgeschnitten. — Abschrift um 1138/1725.

- 3) Spr. 1967, 4, f. 22a. Eine Hochzeits-Predigt خطبة النكاح, anfangend: الحمد لله . S. No. 2379, 2.
- 4) Pm. 505, 8, f. 39—40a. Eine Hochzeits-Predigt خطبة النكاح. Anfang: الحبد النكاح كالله الذي شرع ما طاب من النكاح. S. No. 3619.
- 5) We. 1706, 1, f. 13b. Eine Hochzeits-Predigt (خطبة عقد نكاح).

6) Mq. 125, 13, f. 143-148.

 S^{*o} , 11 Z. $(17^{1/2} \times 13; 13 \times 10^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber, auch wurmstichig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titel f. 143^a :

ميعاد في التزويج

الحمد لله الذي خص خطاب : Anfang f. 143b عروس وصله بالافراح وجعل الارواح لها مهرا المن

Eine Hochzeits-Predigt, das Verdienstliche u. Angenehme des Ehestandes hervorhebend und mit Traditionen u. mehreren Gedichten belegend.

وخصهم بتوفير الاجور والسعي: Schluss f.148a المشكور وغفر لنا ولهم وللحاضرين . . . وصلى الله المخ Schrift: gross, weit, gut, gleichmässig, fast vocallos.

Schrift: gross, weit, gut, gleichmässig, fast vocallos. Abschrift c. 800/1397.

3957.

1) Pm. 497, 1, f. 1-6.

103 Bl. Svo, 13-15 Z. (21×14¹/₂; 15¹/₂×11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser fehlt.

Anf.: ايها الناس ايقظوا القلوب عن مراقد الغفلات
Predigt zu gottseligem Wandel. Die Hauptsätze beginnen mit عباد الله f. 2ª und 5ª. Das hier zuletzt Vorhandene f. 6b: وكبيف بك يا نفس يوم يناديهم فيقول ما ذا اجبتم Schrift: gross, weit, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150,1737.

- 2) Mf. 132, 3, f. 14. 15. Predigt, erbauliche Betrachtungen an die Gliedmaassen des Menschen knüpfend: خطبة في اصل خطقة الانسان
- 3) Pm. 497, 11, f. 101. Eine Predigt an junge Leute, in Kunstprosa. Anfang: الحمد لله الذي زين سماء الحدود
- 4) Pm. 502, 8, f. 44^a—48^a. Reden Jesu, darunter die Bergpredigt. Die Anreden sind: حقق اقول لكم oder يا عبيد الدنيا.

Predigten oder Stellen daraus kommen auch noch vor: Pet. 485, 147a. We. 1212, 10b—15 ('Alī in Elkūfa). Pet. 94, 66a. Pm. 671, 244a (in Versen). Lbg. 526, 115 (خطبة القت). Glas. 136, 198a; 131, 1a (von خطبة القت). Hochzeits-Predigten: Pm. 33, 99a; 654, 312b. Min. 233, 145b. 146a. Mq. 109, 45a. We. 1771, 151a. — Andere: We. 1582, 1. Spr. 36, 156a; 1957, 201a. We. 171, 49a ff.; 1447, 156b. 157. Pet. 94, 106b.

3958.

Hieher gehören die Werke von:

- بن المعتبر المستغفري (المستغفري † 482/1040,
 بن النبي (المستغفري بي المعتبر النبي).
- سيف الخطيب . † ⁴⁴⁹/₁₀₅₇, u. d. T بابو العلاء المعرّى
- 3) بابن الاجوزي أبن الاجوزي أبن الاجوزي (3 that the sund auch عجب الخطب المقتصب في الخطب الخطب
- 4) على بن ابي بكر بن على الهروى السائح † 611/1214, u. d. T. الخطب الهروية.
- 5) خمد بن احمد بن عبد الخالق ابن الصائغ + ⁷²⁵/₁₈₂₅, u. d. T. الخطب المتصاة .

- 6) بين الهد الطرسوسي المحمد الطرسوسي (6) أبر البراهيم بن على بن الهد الطرسوسي (5) أبر فع كلفة التعب لما يعمل في الدروس والخطب
- 7) عبد الرحمن السيوطي (+ ⁹¹¹/₁₅₀₅, u. d. T. نفح الطيب من اسئلة الخطيب
- 8) حسين بن عبد الرحمن $^{926}/_{1520}$, u. d. T. ر" في استخلاف الخطيب وجوازه
- 9) جمد بن پير على البركلي † 981/1573, u. d. T. ر" في التغنى وحرمته ووجوب استماع الخطبة
- 10) تحمد بن عبد الله بن احمد التمرتاشي (10 † كحمد بن عبد الله بن احمد التمرتاشي (10 بن في بيان جواز الاستنابة في الخطبة ...
- 11) خطبة البيان dem على بن ابى طالب beigelegt.
- 12) تخزن الواعظين ohne Angabe des Verfassers.

18. Vermahnungen (وصايا).

3959. Pm. 238.
4) S. 140-162.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: قذه وصية النبي صعّم للامام على بن ابي طالب وقد

قال حدثنا الشيخ الامام على بن :Anfang الحمد بن يوسف القرشي رق قال حدثنا القاضي ابو الحسن محمد بن على بن عبد الله بن منحر الازدي البصري . . . في سنة سبع وثلاثين واربع مائة . . . عن علي بن ابي طالب رق قال دعاني رسول الله صقم فقال يا علي انت منى بمنرلة هارون من موسي غير انه لا نبي بعدي وانا اوصيك بوصية اجمع لك فيها علم الاولين والآخرين الخ

Vermächtniss und Vermahnung des Propheten an 'Alī ben abū ṭālib. Der Anfang dieser Vermahnung, deren Hauptsätze alle mit يا على beginnen und deren Inhalt die kurze Aufzählung der religiösen und moralischen Pflichten ist, deren Erfüllung die Seligkeit im Jenseits bringt, ist S. 141: يا على لا مرؤة لاحسود ولا صديق (صدى الكذاب ولا راحة لحسود ولا صديق (صدى المخيل ولا امانة لنمام الخ

يا على من نظر في عيوب :Schluss S. 161 الناس ورضيها لنفسه فذلك الاحمق بعينه . . . الفكرة نور والغفلة ظلمة . . . الآداب خير ميرات وحسن الخلف خير قرين تم

Abschrift im J. 1029 Ragab (1620).

We. 1826, 4, f. 106—113°. Dasselbe Werkehen, etwas abgekürzt, mit dem Titel: وصايا الامام على Der eigentliche Anfang, nach der kürzeren Vorbemerkung, ebenso الا وانت على المناه الله يحبّ التوابين وجحبّ المتطهرين٬

We. 1702, 13, f. 177^b. Ganz kurz: Fünf Glaubensvorschriften mit Erklärung. Zuerst: Schluss: يا على لا تنام حتى تفعل خمسة اشياء واشهدوا ان محمد الرسول لله

Pm. 160, S.1 ebenfalls kurz. Vgl. No. 1839.

/ 3960. Pet. 312.

8vo, c. 15-18 Z. Titelüberschrift f. 51a:

هذه وصية النبى صغم لابنتد فاطهة الزهراء

Vorschriften des Propheten für seine Tochter Fāṭime. Dieselben werden so eingeleitet: ان يوما الايام جاءت فاطمة الزهراء الي ابيها وقالت يا ابتى علمنى شيئا ينفعنى الى يوم القيمة فقال لها يا فاطمة عليكى برضاء الله ورضاء بعلك الخ

وايما امراة ابرأت زوجها من :Schluss f. 56° وايما ابرأت زوجها من قبرها مع الانبياء ودخلت الجنة بغير حساب

Es schliessen sich daran noch verschiedene, ebenfalls auf die Weiber und ihr Verhältniss zu den Männern bezügliche, Aussprüche Mohammeds: entnommen dem المشكاة.

/ 3961. We. 1567.

69 Bl. 12mo, 13-15 Z. (13¹/₂×9¹/₂; c. 11¹/₂×7^{cm}). Zustand: im Anfang eine lose Lage; unsauber und fleckig. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a:

وصبّة النبى صقم لابى هريرة رة

حدثنا حماد بن عطية قال : Anfang f. 1 البصرى اخبرنا . . . قال كنا مع الحسن بن سعيد البصرى رق فدخل علينا رجل من اهل خراسان الخ

Nach der Einleitung folgt das Vermächtniss des Propheten an Abū horeira † 57/677, Vorschriften für Glauben und Wandel enthaltend, f. 2b mit diesen Anfangsworten: يا ابا هريرة اذا اويت التي فراشك فارقد على عينك Die einzelnen Hauptsätze beginnen alle mit:

وانى قد جمعت لك فى : Schluss f. 26^b : في جمعت لك غناك وصيتى هذه علم الدنيا والآخرة وفيها غناك فلا تبخل بوصيتى ثم تلى أن الذين يكتمون ما أنزلنا . . . يلعنهم الله ويلعنهم اللاعنون أ

Dann noch ein der Einleitung entsprechender Schluss, wonach der Mann aus Horāsān, dem Elhasan elbaçrī dies Vermächtniss dictirt, sich völlig zufrieden erklärt.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, zum Theil etwas flüchtig, vocallos. Die Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1127/1715 (nach f. 69^b).

Spr. 679, 2, f. 27^b—31^a: gleichfalls eine Vermahnung an denselben, aber abgekürzt. Anfang: يا ابا هريرة القط الفتات من المائدة F. 31^a—32^b allerlei Aussprüche Mohammeds.

3962. Mq. 280. 5) f. 36-37.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt; nach dem Inhalt:

وصية النبي لسلمان الفارسى

روي سلمان الفارسي انه قال : Anfang f. 364 من حفظها على المتنى دخل الجنة وحشوه الله عز وجل مع الانبياء والعلماء البخ

Vermahnung des Propheten an den frommen Selman elfarisi † 36/656. — Schluss f. 376: منوقا في عنقد يغبطه الاولون والآخرون من حسند وبهائد وجماله وبكرامة الله عز وجل اياه '

Nach der Unterschrift ist das Stück entnommen dem شرح الاسماء الحسنى للحسيني.

Pet. 681, f. 58⁴—62⁴. Vermahnung des Propheten: وصية رسول الله صعّم لابى ذر الغفارى † 32/652 nebst anderen Aussprüchen des Proph.

Pm. 654, 3, f. 167^aA. Letzte Vermahnung desselben; anf.: غيت التي وحان فراق We. 388, f. 55^b—58^b dasselbe.

/ 3963. Glas. 128. 5) f. 53^b-58^a.

Format etc. u. Schrift (aber grösser) wie bei 3). — Titelüberschrift:

هذا ما أوصى بع على بن أبي طالب لاخر ايامه من الدنيا وهو صائر الي برزخ الموتى . . . ، واوصيك يا حسن وجميع من حصرنى من أهل بيتى وولدي وشيعتى بتقوي الله ولا تموتن الا وانتم مسلمون النخ

Vermahnung 'Ali's an seine Söhne und Hausgenossen, mit Uebergabe aller seiner Rechte an seinen Sohn Elhasan; schliesst mit Gebet: فولا تخل بينى وبينه انك سميع الدعاء غفور رحيم ثم نظر الى اعمل بيته . . . ثم لم يزل يقول لا اله الا الله ثمن رسول الله حتى قبض صلوات الله عليه تمت Abschrift im J. 1036 Mollarram (1626).

F. 59-61 enthält den 7. Fragesatz aus einem grösseren Werke, dass das Imamat allein dem 'Alt zukomme.

3964.

Zu den Vermahnungen (رصایا) 'Alt's gehört Folgendes:

- 1) We. 705, 3, f. 14^b an seine Söhne Elhasan u. Elhosein: يا بنتي اذا وليتم من الامر الخ
- 2) Spr. 310, 7, f. 111-117 an seinen Sohn Elhasan.
- يا بنتي اوصيك : Pm. 680, f. 6b an Elhosein وصيك المجادة بنتي الله تعالى في الغيب والشهادة und Pm. 680, f. 120b-124a an den selben (aus dem زنهم البلاغة).
 - 4) Spr. 1366, 2, f. 172a. Dasselbe.
- 5) Pm. 99, 3, f. 104. 105. Ohne specielle Ueberschrift; Anfang: حمدت من عظمت منته und Pm. 640, f. 142.
- 6) We. 1559, 2, f. 6^a. Eine Vermahnung desselben in 16 Versen, anfangend (Kāmil): أبنتي انبي واعظ ومؤذب فافهم فان العاقل المتاتب
- 7) We. 1388, 3, f. 267^b. 268^a. Desgleichen, in 10 Versen (Kāmil), anf.: المرء يعرف في الانام بفعله

(3965. We. 1559.

Format etc. u. Schrift (enger) wie bei 1). — Titel-überschrift:

وصية جعفم الصادق

Die Vermahnungen des Ġa'far eççādiq ben moĥammed elbāqir ben 'alt ben elĥosein ben 'alt † 148/765 sind gerichtet an seinen Sohn Mūsā und entnommen, wie in der voraufgeschickten Notiz angegeben, dem دا خامة الأولياء des Abū no'eim † 430/1089. Anfang: يا بنتى اقبل وصيتى واحفظ مقالتى الخ Schluss: وشجرة لا يخصر ورقها وارض لا يظهر عشبها

4 3966. Pet. 344.

2) f. 1^b. 2^a. (Text: 16×12^{cm} .)

Vermahnung des Abū hantfe † 150/767 (No. 1923) an seinen Sohn Hammād.

وصبّة الأمام ابي حنيفة لابنه

يا بنتي ارشدك الله وايدك اوصيك :Anfang بوصايا ان حفظتها وحافظت عليها رجوت لك السعادة في دينك ودنياك ان شاء الله اولها مراعاة التقوي الم وتموت بحسر الطبر بالله تعالى وغلبته :Schluss

وتموت بحسن الظنّ بالله تعالى وغلبته: Schluss وبتموت بحسن الله غفور رحيم

Schrift: klein, fein, eng, deutlich, vocallos, Persischer Zug. — Abschrift c. 1100/1688.

We. 1817, 11, f. 140b dasselbe; hört auf mit den Worten: والثامن ان لا تستهيى.

(3967. Pm. 203.5) S. 104-110.

Format (19 Z., Text: 17 × 12^{cm}) etc. und Schrift wie bei 4). — Titel fehlt; er ist:

وصية ابى حنيفة لابى يوسف

Anfang: هذه وصية الامام . . . ابي حنيفة وسية الامام . . . ابي عنيفة وسية الامام . . . ابي عنيفة وسية وسية العد ان ظهر نعمان بن ثابت الكوفي لابي يوسف رآ بعد ان ظهر له منه الرشد وحسن السيرة والاقبال على الناس فقال المحمد الموقع السيرة والاقبال على الناس فقال المحمد المحمد المحمد وقر الكافية والكف والكف بين يديه المحمد المحم

We. 1479, f. 289 dasselbe.

/ 3968. WE. 178. 3) f. 26^b-28^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titel fehlt; er ist:

وصبّة الامام ابي حنيفة رحم لتلميذه يوسف ابن خالد السمتى البصري

هذه وصية الامام ابي حنيفة . . . Anfang: فصي وصية البصرة وصي بها حين استأذنه الخروج الي وطنه البصرة فقال لا حتى اتقدم اليك بالوصية فيما تحتاج اليه في معاشرة الناس ومراتب اهل العلم وتأديب النفس الخ

Vermahnung desselben an seinen Schüler Jüsuf ben hälid ben 'omeir essamti elbaçrı † 189/805, in Betreff des Umgangs mit Menschen und der Selbstbeherrschung Anderen gegenüber.

عاشب اهل الاديان حسب : Schluss f. 28*: معاشرتهم لك فاتك أن تمشكت بوصيتي رجوتك ان تسلم وتعيش سالما ان شاء الله تعالى، Abschrift vom J. 1149/1729.

4) F. 30-109 Persisch (كلستان des Sa'dī).

3969. WE. 158. 1) f. 1-50.

66 Bl. 8°, 19 Z. $(21^{1/2} \times 15^{1/2}; 15^{1/2} \times 8 - 8^{1/2}$ cm). Zustand: nicht ganz sauber. - Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. - Einband: Pappbd mit Lederrücken. -Titel fehlt; er ist:

und speciell (nach f. 2a, 1):

Verfasser (nach dem Vorwort):

على بن محمد البكبازاري

الحمد للم الذي يجيب المصطرّ : Anfang f. 1b اذا دعا . . . أما بعد فقال . . . البكبازاري . . . لما كان كتاب الوصية الذي كتبه ابو حنيفة الكوفي لتلميذه ابي يوسف يعقوب بن خالد السمتي جامعا لفوايد حجة ومرغوبا بيبى الافاضل المؤ

Ausführlicher Commentar des 'Ali ben mohammed elbekbāzārī (aus sehr später Zeit) zu demselben Werkchen. (Der Angeredete heisst oben fälschlich Abū jūsuf ja'qūb für Abū ja'qūb jūsuf.) Der Commentar beginnt: هذه وصية الامام الاعظم ابي حنيفة اي هذه الالفاظ التي تذكر في الكتاب وصية الامام الاعظم ونصحته، الوصية في اللغة اسم بمعنى المصدر المخ

Schluss f. 50a: ولله در من قال، ان تجد عيبا فسد الخللا حبل من لا عيب فيه وعلا ا والله اعلم بالصواب البخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, etwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. Der Text roth überc. 1900/1785.

strichen. Am Rande bisweilen Glossen. - Abschrift

1 3970. Spr. 583. 3) f. 1074-1096.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titelüberschrift: كتاب وصية الامام الاعظم أبى حنيفة رضى الله عنه في مرض موتم لتلامذنه والمحابه واخوانه

روى عن ابي حنيفة رحم انه لما "Anfang f. 107 انه لما مرض قال في مرضه اعلموا با اصحابي واخواني وقفكم الله ان مذهب اهل السنة والجاعة اثنا عشر خصلة فمن كان منكم يستقيم على هذه الخصال . . . اوّلها الايمان البخ هم فيها خالدون واولئك : Schluss f. 1096 المحاب النار هم فيها خالدون والله الموفق تمت

Vermahnung des Abū hanife an seine Schüler; enthält 12 Glaubenspunkte, die vor Irrlehren bewahren.

/ 3971

Dasselbe Werkchen in:

1) We. 1721, 9^a, f. 107^b—111^a.

Format etc. und Schrift (zu 17 Z.) wie bei 8. -Titel und Verfasser fehlt; nach dem Anfang:

وصية . . . ابي حنيفة النعمان بن ثابت الكوفي على اعتقاد مذهب اهل السنة والجماعة

قال لما مرض ابو حنيفة رق مرض Anfang: الموت اجتمع عنده المحابه المخ

Von den einleitenden Worten abgesehen, ist Anfang und Schluss wie bei Spr. 583, 3. Nach خالدن folgt hier noch ein kleiner Zusatz.

2) Dq. 97, 3, f. 60^b—64^b.

كتاب الوصية للامام الاعظم : Titel f. 60b oben Die Einleitung weicht ab. Schluss wie bei Spr., mit dem Zusatze: احفظوا واجعلوا المحابي وصيني هذه فاني ذآهب وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله واعجابه وذريته وسلم تسليما كثيرا Abschrift im J. 1081 Ragab (1670).

3) Lbg. 712, 3, S. 94—103. Format etc. u. Schrift (abervocallos) wie bei 2.- Titel fehlt.

Der Anfang zuerst so wie bei We. 1721, 9; dann wie bei Spr. Schluss ebenso. Nach خالدون noch ein von We. 1721, 9 abweichender Zusatz.

Abschrift im J. 1103/1691 (es steht fälschlich 1013/1604).

4) Lbg. 471, 44, f. 182—184.

8vo, 21 Z. (183/4 × 12; 12 × 7cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Titel und Verfasser fehlt; steht kurz zu Anfang und am Schlusse.

Schrift: Türkische Hand, klein, hübsch, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth; Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1100 1688.

F. 185^a Excurs über theoretischen Glauben (الايمان) und praktischen (الاسلام).

5) Pm. 203, 4, S. 97—103.

Titel fehlt. Die Einleitung weicht etwas ab. Abschrift im Jahre 1183/1769.

6) Pm. 493, 5, f. 61^b—64.

Die Ueberschrift هذه رسالة فنقر bezieht sich auf das Anfangswort der Hauptsätze. Anfang und Schluss im Ganzen wie bei Spr. 583, 3.

7) Mq. 621, 4, f. 28-31a.

Svo, 13 Z. (Text: $13 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: etwas am unteren u. stark am oberen Rande fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Schrift wie bei 1.

Titel fehlt. Anfang und Schluss wie bei Spr. 583, 3. Am Schluss noch ein kleiner Zusatz des Abschreibers.

3972. Pet. 52.

30 Bl. 8ro, 11 Z. (20¹/₂×14¹/₂; 15×11^{cm}). — Zustand: nicht fest im Deckel, vorn und hinten unsauber und ausgebessert. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband. — Titel f. 1^b:

كتاب وصية الامام الاعظم ابي حنيفة

الحمد لله رب العالمين : Anfang f. 1b والصلوة والسلام على سيد المرسلين محمد وآلة وهجبه اجمعين قال الايمان اقرار باللسان وتصديق بالجنسان والاقترار وحده لا يسكنون ايسمانا الخ

Im Grunde dasselbe Werk, mit mancherlei Abweichungen. Auseinandersetzung, dass Glauben u. Thun zu unterscheiden sei, und Aufführung der Hauptglaubenssätze, die in kurzen Abschnitten (فصل) stehend, mit نقر بان الاعمال ثاثة فريضة وفضيلة ومعصية الخ

وفى حقّ الكفّار اولتُك المحاب : Schluss f. 6^b: النار هم فيها [خالدون]

Schrift: gross, deutlich, vocalisirt, mit rothen Ueberschriften; incorrect. — Abschrift um 1200/1785.

3973. Pet. 247.

Format (Text: 14 × 63/4cm) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 131a:

تلخيص خلاصة الاصول

Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي ابدع الخلف : Anfang f. 130b

Commentar zu dem selben Werk.

Die Principien der Religion gehören zu den erhabensten und wichtigsten Wissenschaften; unter den vielen Werken darüber ragt dasjenige des الرصية hervor, welches auch ابر حنيفة genannt wird. Der Verfasser will dasselbe hier mit Erklärung versehen, welche aber nur das Tieferliegende im Einzelnen behandeln soll. Er widmet sein Werk dem Emīr كنك.

An fang des eigentlichen Werkes f. 131°: قال أولها أي الأول من الخصال التي وصى به الأمام رق الايمان وهو الاقرار باللسان وتصديق بالجنان ومعرفة بالقلب عرف الايمان بالاقرار والتصديق والمعرفة النخ وفرحق الكافرين أولكك أعجاب: Schluss f.142°

وقى حف الكافرين أولك المحاب: Schluss f.142°: النار هم فيها خالدون اللهم لا تزغ قلوبنا بعد أن هديتنا وهب لنا من لدنك رحمة أنك أنت الوهاب وصلى الله النخ الله. VI 14284.

/ 3974. Glas. 47.

 4to , 27-28 Z. $(23 \times 13-14^{\text{cm}})$. — Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Ueberschrift:

وصية الامام الهادي للحق

Anfang dieser erbaulichen Qaçıde (54 Verse, Țawil):

بنتى اصبروا للدهرعند الزلازل ولا تجزعوا عند الخطوب النوازل Dieselbe ist hier nicht zu Ende. Der Verfasser ist Jahjā ben elhosein ben elgāsim ben ibrāhīm elhasanī elhādī ilā 'lhaqq abū 'lhosein, geb. $^{245}/_{859}$, gest. $^{298}/_{911}$.

In Pm. 193, 4, f. 165^b steht eine ärztliche Vermahnung (وصية) des Ibn stnä † 428/₁₀₃₇ in Versen (der Reim auf كلام in Kämil).

3975. Spr. 1801.

Format etc. und Schrift wie bei 1). (Am Rande und zwischen den Zeilen Glossen.) — Titel fehlt; er ist:

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f.30^b المتقين . . . [أماً] بعد [اعلم] ان واحدا من النلبة المتقدّمين لازم خدمة الشيخ الامام زين الدين حجّة الاسلام أبى حامد محمد بن محمد بن محمد الغزالي رحّه واشتغل باله بالتحصيل وقراءة العلم عليه الخ

Die vorliegende Abhandlung, nach dem Anfang der Hauptsätze mit أُيُّها الولد betitelt, ist von Abū hāmid elgazzālī + 505/1111 (No. 1679) auf Wunsch eines Zuhörers verfasst, der sich mit vielerlei Wissenschaften beschäftigt hatte und Zweifel darüber fasste, welche derselben ihm für das Jenseits von besonderem Nutzen sein werde, um sich ihr alsdann ausschliesslich zu widmen. Obgleich die Frage in grösseren Werken des Verf., wie in dem كتاب احياء العلوم, besprochen, bat jener doch den Lehrer um eine Beantwortung der Frage: diese enthält die Abhandlung, welche ebenso sehr eine vermahnende Belehrung (عقيدة) als ein Glaubens bekenntniss (وصيّة) genannt werden kann.

اعلم ايها الولد والحجد . Sie beginnt f. 31b unten العزيز اطال الله بقال بطاعته وسلك بك سبيل احتائه ان منشور النصيحة يكتب من معدن الرسالة الح

واصرف : (mit einem Gebet) عنّا شرّ الاشرار واعتق رقابنا . . . من عدّاب القبر ومن النيران برحمتك يا ارحم الراحمين يا عزيز يا غفّار يا كريم . . . يا ارحم الراحمين والحمد لله رب العالمين HKh. I 1595.

3976.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Lbg. 960.

8 Bl. 8°, 19 Z. (20¹ 2×11¹/2: 14¹/2×7°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.— Titelüberschrift f.1°:

Im Ganzen etwas abgekürzt, besonders am Ende; f. 4b, 7 entspricht Spr. f. 42a, 3; dann aber verschieden. Schluss f. 4b: غذا لم يتفكر يكون سؤاله من الحماقة فينبغى أن لا يشتغل بجوابه والله أعلم بالصواب

Schrift: Persischer Zug, klein, gefällig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1591.

F. 5—7 Stellen aus dem Qorancommentar des البيصارى (Sura 2, 182; 42, 18. 19; 49, 14—16). F. 5^b. 8^a leer.

2) We. 1726, 3, f. 53-74.

 8ro , 13 Z. ($20^{1}/_{2} \times 14$; $12^{1}/_{2} \times 8^{\text{cm}}$). — Zustand: nicht ganz sauber und ziemlich fleckig. — Titel f. 53^{a} : Verfasser ziemlich ausführlich.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. Das Stichwort ايها الوك roth. — Abschrift um 1100/1888. — Zwischen den Zeilen (auch am Rande) stehen öfters Türkische Glossen in kleiner Schrift.

3) We. 1836, 1, f. 1-17^a.

98 Bl. 8°°, 17 Z. $(21^{1}/4 \times 14^{1}/2; 15^{1}/2 \times 8^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1° als Ueberschrift: کتاب ایها الولد.

Schluss ausser dem bei Spr. 1801, 2 noch einige Zeilen; die letzten: ان اموت في طلب الدنيا الدنيا الدنيا الدنيا الرحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الدخ

Schrift: gross, krāftig, rundlich, deutlich, etwas vocalisirt. Das Stichwort ايها الولد roth. — Abschrift von سيد محمد بن حسين im J.1111 Ďū'lga'da (1700).

4) Pet. 600, 8, f. 52-58.
8°°, 21 Z. (Text:
$$14-15 \times 10^{\text{cm}}$$
).

Titel fehlt. Der Schluss (wie bei Spr.) steht f. 58^b am Rande. F. 59^a ist Wiederholung von 58^a.

Schrift: ziemlich klein, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1150,1737.

5) We. 1817, 10, f. 130—140.

8°°, 17 Z. (20¹/2×14¹/2; 13×7³/4°m). — Titel f.130° von späterer Hand. — Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, kräftig, vocallos. Bl. 130 ergänzt. Am Rande, auch zwischen den Zeilen, viele Glossen. — Abschrift c. 1750.

6) Pm. 419, 1, f. 1—10^a.

64 Bl. 8°°, 19—20 Z. (15¹/2 × 10¹/2°см). — Zustand: braunfleckig. Bl. 10 oben ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser fehlt. — Schrift: klein, kräftig, gedrängt, deutlich, vocallos. — Abschrift von عبد الباقى بن ملا خليل الحاجي درويش um ¹¹¹86/1772 (so steht f. 63°s; die Zahl 1100 auf f. 60°b ist unvollständig).

F. 10°, 7 bis f. 11° einige Aussprüche Mohammeds; 12—14° allerlei juristische Stellen über فرض عين (Hauptverpflichtungen); 15° die Qaçıde des الشافعي in 16 Versen; der 1. (sonst 2.) beginnt: انعم عيشا ... خصابها ... F. 14°—15°. 16—18 مالاتا التعلم التعلم عالمات المعالمة
7) Pm. 227, 1, f. 2^b-24.

63 Bl. 8vo, 12 Z. (15¹/₂×11; 11¹/₂×7¹/₃^{cm}). — Zustand: etwas fleckig, bes. unten am Rande. — Papier: gelb, ziemlich glatt u. stark. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel u. Verfasser fehlt. Anfang wie bei Pm. 398, 1.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift um 1200/1785.

Zu Anfang stehen am Rande Stellen aus verschiedenen çüfischen Werken von الشعراني, الشبراملسي etc.

F. 1 eine Erörterung über das 3 fache التوحيد (für الحقيقة واهل الشريعة العارباب الحقيقة العارباب الحقيقة العارباب العقيقة العاربات العار

8) Lbg. 809, 14, f. 107b—113a.

Format etc. und Schrift wie bei 7. — Titelüberschrift: كتاب اليها الولد. — Abschrift v. J. 1205/1790.

Von derselben Hand ist f. 108^a, 1 bis f. 110^b, 21 wiederholt auf f. 118-120.

9) Pm. 398, 1, f. 1-29a.

120 Bl. 8°°, 11 Z. (15×10; 10×6°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: weisslich, auch strohgelb, zieml. stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verf. f.1° unten: رسالة تاليف الغزالي

Anfang f. 1^b: الحمد لله حق حمده والصلوة المناه حلى رسوله ... واولاده أما بعد فاعلم أن واحدا النخ Von hier an so wie bei Spr.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocallos. Die Stichwörter اعلم und اعلم roth. — Abschrift um 1290/1805.

10) We. 1798, 4, f. 173-190.

Titel f. 173^a: كتاب ايها الولد. Das Vorhandene schliesst f.190^b: واصرف عنا شرّ الاشرار واعتق (s. bei Spr.); es fehlen nur wenige Zeilen.

11) Spr. 1968, 6, f. 51b-60.

Titel fehlt. Der Schluss f. 60° mit dem Gebet etwas abgekürzt.

Bl. 60 von anderer Hand ergänzt.

12) Lbg. 393, 2, f. 47-61^a. Titel fehlt. — Bl. 61^b—64^a leer; f. 64^b—66^b in schräger Richtung einige Verse und ein kleines Lobgedicht auf Mohammed; 68^a eine Stelle aus أحياء العلوم.

13) Mq. 116, f. 75-80.

Der Anfang der Abhandlung steht f. 75^a am Rande; der Schluss f. 80^b gleichfalls. Der Schluss weicht etwas ab. —

Pet. 595, f. 86 ff. stehen Stellen aus der Abhandlung. S. auch Spr. 1366, 2, f. 173b.

3977. Lbg. 300. 2) f. 101-135².

Format (31 Z., Text $17 \times 7^{1/2^{em}}$) etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser f. 101^a :

شرح ايها الولد على نصحة الغزالي للخادمي

الحمد لله رب العالمين اقتباس من Anfang: الحمدة العالمين الحميدة الله الفضل منه . . . والعاقبة اي الحميدة ولهذا يفسّر بالجنة النخ

Ausführlicher gemischter Commentar des Mohammed elliadimī † 1160/1747 (No. 2693) zu derselben Abhandlung; die Einleitung dazu in gleicher Weise erklärt. Der Commentar zur Abhandlung selbst beginnt f. 102a: المحب العزيز التعبير بالولد لكال الشفقة... المحب العزيز عطف على الولد وعزة المحبة ما يكون حبّا لله النخ برحمتك يا عزيز يا غفار : 135a على الولد وعزة المبب رحمتك وكمال شفقتك يعنى اعط جميع مسئلتنا بسبب رحمتك وكمال شفقتك يعنى اعط جميع مسئلتنا بسبب رحمتك وكمال شفقتك فسئل فتسئل والله الموفق نعم المولى ونعم الرفيق،

Abschrift im Jahre 1212 Rabi' II (1797).

Mq. 281, 1, f. 1-66.

88 Bl. 8°, 7 Z. $(20^{1/3} \times 13; 13 \times 6^{1/2})$.

Ist Türkisch und betrifft die Persische Sprache. — Abschrift vom J. 1034/1625.

Ausserdem einiges Arabische:

an ابو حامد الغزالي des وصيدة an einen seiner Schüler, anfangend: اللهم اني اسئلك من النعة تمامها ومن العصمة دوامها ومن الرجة شمولها الخ

F. 68^b eine Stelle aus النظائر والاشباء, an-ذكر البزاري في المناقب عن الامام البخاري fangend: ان الرجل لا يكون محدثا كاملا الا ان يكتب اربعا مع اربع كاربع مع اربع في اربع عند اربع باربع على اربع عن اربع لاربع وهذه الرباعية لا تتم الا باربع مع اربع الح und die Erklärung, was unter den jedesmaligen vier zu verstehen sei. Die Stelle behandelt also die Frage, was zu einem vollkommenen Traditionisten erforderlich sei.

3978. Spr. 814. 3) f. 53^a - 54^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt; er ist:

قصيدة الغزالي

Die Vorbemerkung dazu ist: قال الشيخ العارف الكامل أبو الاسباط عيسي المرزوقي رحم رحلت من الشام لزيارة الامام حجة الاسلام ومرشد الانام محمد بين محمد بن محمد الغزالي قدس الله سرّه العزيز الي بلاد خباسان فوجدته بمدينة طوس فتلقنت منه الذكر واقمت عنده وقرأت عليه كتابه المسمى باحياء علوم الدين فبينما نحن جلوس عنده في صحبته قال نحادمه ایتنی بثوب جدید فانی ارید ان ادخل علی الملك فاتى له بثوب وطلع الى بيته فابطأ ولم ينزل الينا فدخلوا عليه فوجدوه وقد انتقل الى الله قدّس الله روحه ووجدوا عند راسه هذه الابيات

قل لاخوان راوني ميتا فبكوني ورثوا لي حزنا

Diese Vermahnung und Tröstung des Abū hāmid elgazzālī an seine Schüler, als Antwort auf die Frage, was aus dem Geist nach dem Tode werde, ist hier 25 Verse (Ramal) lang.

3979.

Dasselbe Gedicht findet sich in:

- 1) We. 1775, 4, f. 33b mit einer anderen Vorbemerkung. 21 Verse.
- 2) Pm. 553, 8, f. 44* mit einem noch anderen Vorwort. 28 Verse.
- 3) We. 208, 2, f. 14^a.
- 4) Pm. 250, f. 82. 28 V.
- 5) Spr. 752, f. 1^a. 22 V. (s. No. 1700).
- 6) Spr. 1242, f. 29b.
- 7) Pm. 654, 2, f. 4^b. 26 V. Es ist hier dem um 600/₁₂₀₃ am , ابو الحسن على المسقّر السبتي Leben, beigelegt; dieser sei auch Verf. des ك" النفخ والتسوية

3980. We. 279.

14 Bl. 8vo, 27 Z. $(20^{1}/4 \times 15^{1}/2; 16 \times 9^{cm})$. — Zustand: gut. - Papier: gelblich, zieml. dick, glatt. - Einband: Pappbd. - Titel u. Verfasser f. 1ª u. auch im Vorwort:

هذا كتاب الكوكب المتلالي بشرح قصيدة الامام جية الاسلام الغزالي . . . لشيخنا العارف بالله الشيخ عبد الغنى ابن انشيخ اسمعيل بن النابلسي،

الحد لله الذي خلف الموت ولخياة واقام: Anfang f.1b: في خدمته الملوك ... أما بعد فيقول شيخنا ... ابن النابلسي ... هذا شرح لطيف فرغته في قالب التصنيف الخ

Commentar des Ibn ennābulusī † 1143/1780 zu derselben Qaçide, verfasst im J. 1094/1683. Er اى قبل ايها الصاحب المذكور في اصل القصّة :beginnt لاخواني في الديم. وتلامذتي في الدلالة على طبيف اليقين الخ

اى اوصل الله تعالى :Schluss des Commentars اليكم السلام منه سجانه ايضا والحمد لله وحده الر

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, vocallos. Die Verse roth. - Abschrift um 1800.

We. 1807, 1, f. 1-16 derselbe Commentar. 161 Bl. 8vo, 25 Z. $(20 \times 14^{2})_{3}$; $15^{1}/_{2} \times 10^{cm}$). — Zustand: gut. - Papier: gelblich, glatt, ziemlich dunn. -Einband: Pappbd mit Lederrücken. - Schrift: gross, kräftig, rundlich, gradestehend, vocallos. Grundtext roth.-Abschrift im J. 1152 Moh. (1739). - Bl. 16b-20 leer.

3981.

(وصية) We. 1781, 8, f.116. Die Vermahnung ابو الفصل يوسف بن محمد بن يوسف المتوزّريّ التحوي التّوزَرِيّ

Jūsuf ben mohammed ettūzarī abū 'lfadl ibn ennahwī, Verf. der القا" المنفرجة, † 518/1119.

3982. We. 1743. 5) f. 47⁶-48⁶.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). - Titelüberschrift: فكر وصايا الشيخ احمد بن الرفاعي الي الخليفة الهادي بمكة حرسها الله تعالى

Der Name des Verfassers Ahmed ben 'alī ben ahmed errufā'ī † ⁵⁷⁸/₁₁₈₂ ist gefälscht für

عدی بن مسافر

قال قلاس الله روحه اختارك الله Anfang: على حليه عناه عنك واختارك الله على جميع خلقه مع افتقارك اليه النخ

Vermahnungen des 'Adt ben mosüfir † 558/1163 (s. No. 1980) an den Haltfen.

ومن قام بما يجب عليه من الاحكام نجا : Schluss f.48b

3983. We. 1743.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titelüberschrift: ومن وصاياة أيضا لمريده الشيخ قايد رحّه ولساير المريديين . Der hier nicht genannte Verfasser ist: عدى بن مسافر

قال سيدنا الشيخ احمد [عدي ال قدس: Anfang: قال سيدنا الشيخ احمد الله وحده الشرع وحفظ الله وان لا تصحب من كان اكثر همه الدنيا الن

Vermahnungen desselben an seine Schüler, speciell an [النوري]. — Schluss f. 49b: صيتى اليك وان كل ما جاءت به الرسل حق فهذه وصيتى اليك وفقهم الله تعالى الى ناعته اجمعين وصلى الله المن

1 3984. We. 1758.

وقد ساله بعض اولاده الوصية : Anfang f. 76° وقد ساله عض الله عز قال له رَهَ على الله عز وجل ولزوم الشرع وحفظ حدوده وتعلم العلم الخ

Vermahnung des 'Abd elqādir elkilānī † ⁵⁶¹/₁₁₆₆ (No. 2836) an einen Sohn und an seine Schüler (s. No. 3020 f. 88^b).

هذه وصيتى لك ولمن يسمعها : Schluss f. 77° المريديين كترهم الله تعالى . . . جمعنا بمن يقفوا آثار السلف ويتبع اخبارهم حتف سيدنا محمد . . . ورضى الله تعالى عن اصحاب رسول الله . . . ولا قوّة الا بالله المح Abschrift im Jahre 1061 Gomādā I (1651) von الحاب حسن بن الحاج موسى الشافعي القادري الحموي

/ 3985.

Dasselbe Werkehen findet sich in:

1) We. 1735, 7, f. 99°. 100°. Titelüberschrift: وصية الشيخ عبد القادر الكيلاني

قال القطب الرباني . . . الشيخ عبد Anfang: القادر الكيلاني . . . خطابا ووصية وارشادا لاولاده وفقرائه عبا ولدي اوصيك بتقوي الله . . . وحفظ حدوده وان طريقنا هذا مبنى علي الكتاب Schluss: وعلى من فوقك قبح والسنة وسلامة الصدور الخ وعلى من فوقك قبح واعلم ان الفقر والتصوف جد لا تخلطه بشيء من الهزل هذه وصيتي اليك الخ

- We. 1559, 6, f. 8. Titel fehlt. Verfasser steht zu Anfang ausführlich. Anfang und Schluss wie bei We. 1735, 7. — Bl. 9 leer.
- 3) s. auch Spr. 819, 1, f. 13a.

3986. Spr. 673. 2) f. 85^b-89^a.

8°°, 20 Z. $(21^{1/2} \times 16^{1/2}; 16^{1/2} \times 11^{1/2}^{cm})$. — Papier etc. wie bei 1).

Ohne Ueberschrift. Ein Stück aus dem Werke desselben Verf., welches betitelt ist جلاء كلام, religiöse Ermahnungen. Es beginnt hier: يا غلام لا تعلم اصله وفرعه اكل الحرام يسود القلب المن سالم منها مهزولا فيلتحق : 89° : الشاكيين سبقوه الذين سبقوه هذا طريق السالكيين بالقوم الذين سبقوه هذا طريق السالكيين

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos. Am Rande sachliche Glossen. — HKh. II 4136.

3987. Spr. 490.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: هذه المنظومة للقطب الرباني والغوث الصمداني شعبب أبى مدين

Dies Gedicht des Śo'eib ben elĥasan el-magribī ettilimsānī abū madjan † 589/1198 (584. 594), welches in 26 Versen Geduld und Glauben predigt, kann unter die Vermahnungen gerechnet werden. Es beginnt (Basīt): ان ابطأت غارة الارحام وابتعدت عنا فاقرب شيء غارة الله und schliesst:

والآل والصحب ما غنت مطوّقة والتابعين لهم فصلا من اللهِ Alle Verse endigen auf الله.

3988. We. 1757.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titelüberschrift und Verfasser:

لِقْتَة الكبَد في نصحة الولد لابن الجوزي

الحمد لله الذي انشأ الاب : Anfang f. 50^b: الاكبر من تراب . . . أما بعد فانى لما عرفت شرف النكاء وطلب الاولاد الم

Ibn elģauzī † 597/1201 erzählt, dass von seinen 5 Söhnen 4, von seinen 5 Töchtern 2 gestorben seien. Sein einzig übriggebliebener Sohn Abū 'lqāsim scheine ihm nicht den nöthigen Ernst zum Studium zu haben, er wolle ihn daher durch diese Abhandlung dazu anspornen. Sie beginnt f. 51°: ونقل الله انه لم يتبيز الادمى بالعقل الا ليعمل بمقتصاء الخ

Diese warme väterliche Ermahnung zum Fleiss und zum guten Wandel und Warnung vor Trägheit und Schlechtigkeit ist interessant auch durch den Rückblick, den der Verf. auf seine eigene in Fleiss verbrachte Jugendzeit wirft.

واياه اساله ان يوفقك للعلم : Schluss f. 55^b والعمل وهذا قدر اجتهادي في وصيتى ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم

HKh. V 11149.

F. 55^b unten eine erbauliche Anekdote, von erzählt, von einem Arzt, der, gefragt, ob er ein Mittel gegen die Sünden habe, ein aus 10 Dingen zusammengesetztes Recept giebt.

3989. We. 1537.

S^{vo}, c. 24 Z. (Text: 17¹ 2×11¹ 2^{cm}). — Zustand: unsauber und wasserfleckig. — Titelüberschrift f. 79^b:

وصية فخر الدين الرازي

يقول العبد الراجي . . . تحمد بن Anfang: عمر بن الراجي وهو في آخر عهد بالدنيا واول عهد بالآخرة وهو الوقت الذي يلين فيه كل تاسى ويتوجه الي مولاه كل ابق اني احمد الله تعالى بالمحامد التى ذكرها اعظم ملائكته في اشرف اوقات معارجهم . . . ثم اقول بعد ذلك اعلموا اخواني في الدين واخواني في طلب اليقين ان الناس يقولون الانسان اذا مات انقطع تعلقه عن الحلق المن يقولون الانسان اذا مات انقطع تعلقه عن الحلق المن

Vermahnung des Fahr eddin errāzī † 606/1209 (No. 2223), theologische Ansichten namentlich über den Tod entwickelnd. Dieselbe ist dem فالمنابخ des كا الطبقات الكبري السبكي † 771/1369 entnommen u. auch in We. 1783, 2, f. 34 vorhanden.

ثم ينثرون التراب على وبعد . Schluss f. 80° وبعد التراب على وبعد الاتمام يقولون يا كريم جاءك الفقير الحتاج فاحسن اليه وهذا منتهى وصيتى في هذا الباب والله تعالى الفعال لما يشاء المخ

Schrift: zieml. klein, gewandt, etwas flüchtig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. — Abschrift c. 800/1397.

3990. Spr. 490.

Titelüberschrift:

هذه القصيدة المعروفة لمحمد بور حمير

Die ihrer Vermahnungen und Gnadenwirkungen wegen berühmte Qaçıde des Mohammed ben hamir eljement † 611/1214 beginnt (Kāmil): يا من لعين قد اضر بها السهر واضالع حدب طوين على الشرر

Schluss:

لا فارقت ذاك الصريح سحابة تهمى اذا ما ستم وابلها المطرّ

Im Ganzen 74 Verse. Der Anlass zur Abfassung der Qacide ist in einer Vorbemerkung derselben angegeben.

3991. Spr. 769.
7) f. 65^b-68^a.

Titelüberschrift:

هذه وصية ما اوصى به شيخ الشيوم شهاب الحق والشرع والدين ... لاحد من فقرائه

ist شهاب الديب ist

عمر بن محمد بن عبد الله السهروردي

gemeint, der sehr ausführlich in We. 1797, 4, f. 52^b zu Anfang und ebenfalls in Pm. 108, 7, S. 70 genannt ist.

قال يا بنى اوصيك بتقوي الله وخشيته Anfang: ولزوم حق الله تعالى وحق رسوله صغم وحق والديك النخ

Vermahnung des Sihāb eddīn essuhrawardī † 632/1234 (No. 2078) an einen Çūft, Verhaltungsmaassregeln gebend für einen Gott wohlgefälligen und zu Gott führenden Wandel.

فانك لا تدري غدا ما اسمك في :Schluss القيامة وفقنا الله بما فيه من الوصية والحمد لواهب العقل والصلوة على حامل الوحي محمد المصطفى صلى الله عليه وعلي آله والله الموشق والمعين

3992.

Dasselbe Werkchen vorhanden in:

1) We. 1797, 4, f. 52b. 53a. 53b Rand.

8°°, 18-22 Z. $(17^{1/2} \times 12^{1/2}; 13^{1/2} \times 9^{1/2}; 16 \times 11^{1/2}; 12 \times 9^{cm})$. Zustand: etwas fleckig. — Titelüberschrift:

وصية السهروردي

الحمد لله رب العالمين . . . أما بعد Anfang: فهذه وصية الشيخ الكبير . . . أبي حفد شهاب الملة والدين . . عمر بن عبد الله [محمد] السهروردي ابن عبد الله بن سعد الدين بن الحسين بن التقاسم بن محمد بن ابي بكر التعدديق رم لبعض اولاده انه قال يا بنى اوصيك بنقوي الله الن

Es ist hier nicht zu Ende, sondern bricht f. 53b am Rande unten so ab: فان الدنيا خصرة علق بها تعلقت به ومن رفضها رفضته لانه

Schrift: ziemlich gross, rundlich, ungleich, vocallos. — Abschrift um 1800.

F. 53^b eine erbauliche Geschichte von Gottes Gerechtigkeit, die dem Moses passirt ist (handelt von einem Reiter, einem Blinden, einem Jungen).

- 2) Pm.108, 7, 8.70 74. Titel fehlt, s. Aufang.

 An fang: مونة صينة شيخ الشيوخ ... أبي حفص عبد الله بن عبيد بن محمد بن عبيد بن محمد بن الله بن سعيد بن الحسين بن السهروردي أبن عبد الله بن سعيد بن الحسين بن عاصم بن نصر بن قاسم . . . بن محمد بن ابي بكر رم وكل الله الله بن الله ب
- 4) Pet. 684, f. 126b. 127a.
- 5) Pm. 199, 1, f. 90^a (No. 3020).
- 6) Spr. 1366, 2, f. 172b.
- 7) Mq. 127, 4, f. 34 35.
- 8) Mq. 116, f. 74. Bloss der Anfang.
- 9) Pm. 243, 3, f. 33^b-34^b. Schluss fast wie bei 3).
- 10) Mq. 72, 12. Schluss wie bei 9).
- 11) We.1657, 4, f.64—66°. Nach dem Schluss یا ودود یا ودود یا دا العرش المجید

3993. Mq. 186.

1) u. 2) Türkisch.

3) f. 52 - 90.

120 Bl. 8vo, 23 Z. (19³/₄ × 13²/₃; 15 × 6⁹/₃c^m). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: rothbrauner Lederrücken. — Titel fehlt; steht in Vorwort f. 53^b:

ارشاد الطالبين في شرح وصايا المهتدين

so auch in der Unterschrift f. 90b. - Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي خلق : Anfang f. 52^b: الشيخ الشيخ الانسان بقدرته . . . وبعد فانى لما رايت الشيخ الزاهد . . . أبا عبد الله عمر . . . السهروردي . . . قد جمع وصايا احتسابا لله ليتعظ بها الخ

Gemischter Commentar zu demselben Werk. Der Verfasser desselben führt viele Stellen aus den Traditionshauptwerken an und

braucht zur Bezeichnung derselben, der Abkürzung wegen, bestimmte Buchstaben, deren Erklärung im Vorwort angegeben ist. Er be-يا بني اوصيك بتقوى الله وخشيته : ginnt f. 53b اوصى اولا بتقوى الله وتقوى اجتناب المحارم وطاعة الله فيما فرض عليك الحز

Schluss f. 90°: لانك لا تدرى ما اسمك غدا یوم القیامة ح ت ص ابن عمر رآ اخذ رسول الله عم بمنكبى وقال كن في الدنيا غريبا او عايه سبيل . . . اذا حدّث كذب واذا وعد حلف واذا عاهد غدر صدق رسول الله تمر

Schrift: klein, fein, weit, gewandt, gleichmässig, vocallos. Grundtext und Stichbuchstaben roth. - Abschrift von السيد ابراهيم im J. 1085 Ragab (1674). — اسد بن احمد البرسوي .HKh.I 482. Er nennt den Verf (cf. HKh. VII p. 582).

4) F. 92-112 Türkisch (سالة كنعانيه).

3994. Spr. 769. 4) f. 25b - 58b.

Titel fehlt; allein da f. 25b, Z. 1 steht: und f. 30b: وصلى بها الامام الزاهد تجم الدين التغليسي وصي به الامام رشيد الدين عمر بن محمد الفرغاذي so ist zu schliessen, dass das Folgende Auszüge aus Vermahnungen, die an jene beiden gerichtet gewesen. - Der Verfasser ist ohne Zweifel derselbe Essuhrawardt.

لا حول ولا قوّة الله العلم العلم العظيم ' Anfang قال الله سجانه وتعالى ولقد وصينا الذين امنوا الكتاب من قبلكم واياكم أن تتقوا الله وجاء رجل المي رسول الله المخ

Anweisung zur Gottseligkeit und zur Entweltlichung. Die Ueberschriften sind gewöhn-.من وصایاه oder auch من کلامه lich

فلا يقاس عليهم غيرهم :Schluss f. 58 من ارباب الجد والاجتهاد واهل الزهادة والعبادة والله المنعم المنان وصلى الله على سيدنا المز

Dasselbe in No. 3020 (f. 92*).

3995. Lbg. 964. 6) f. 95.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

وصية الشيخ الأكبر سيدي محيى الدين ابر، العربي

اوصيك بتقوى الله وحفظ : Anfang f. 95° لزوم ظاهر الشرع وحفظ حدوده وان طريقتنا هذه مبنية على سلامة الصدر

Vermahnung des Ibn el'arabi + 688/1240. والتلف الكلى في وصال : Schluss f. 956 العلى فما احسن ذلك الجمال المطلق والبهاء المحقق والجلال الانفس الاعلق والحمد للم وحده Abschrift im J. 1096/1685.

Spr. 860, 2, f. 19. 20a (ohne Titel) dasselbe Werk.

> 3996. Spr. 743. 6) f. 24b-25b.

8vo, 29 Z. (Text: $17^{1/2} \times 11^{cm}$). — Titel fehlt; er ist nach der Unterschrift:

وصبّة أبن العربي

الحد للم وسلام على عباده الذين اصطفى ... : Anf.: سالت وفقك الله واتدك على ما كلفك أن أقيد لك خطّ يدى تذكرة تذكرك بي لتدعو لي اذا وقفت عليها المز

Eine andere Vermahnung desselben, im J. $624/_{1227}$ verfasst.

وما اخبرتك بشيء الله بما هو محييم : Schluss عن رسول الله صعّم والله الموفق لا ربُّ غيره وهذا آخر الوصية ختم الله لنا ولجيع المسلمين بالحسني وصلى الله الح

F. 26 - 28 allerlei Mittel, Recepte und cūfische Kleinigkeiten.

Eine andere an seinen Schüler Ibn saudekin gerichtete Vermahnung desselben steht Spr. 851, 14, f. 99^a (s. No. 3199).

We. 1769, 4, f. 16-21 enthält einzelne Sätze aus den Vermahnungen desselben (منقولة من الوصايا); .اليوم عبادة تستغرق النهار كله الم عبادة تستغرق النهار

3997. Pm. 224.

Format etc. und Schrift wie bei 6) (aber enger, 17 Z.). — Ueberschrift:

من كلام الامام . . . أبي الحسن على الشاذلي

اعلم يا ولدي ايدك الله بروح منه :Anfang . . . ان افضل ما يسال العبد من الله خبرات الدين الخ

Eine Vermahnung des Abū 'lhasan 'alī $e\dot{s}\dot{s}\ddot{a}d'il\bar{\imath} + {}^{656}/_{1258}$, s. No. 3009 (f. 39b).

وان تندعنوهم التي الهدي لا :Schluss يتبعوكم سواء عليكم ادعوتموهم ام انتم صامتون'

F. 208b in grösserer Schrift, vocalisirt, 2 Gebete, ein Morgengebet, قنوت الصبح, anfangend: اللهم اللهم العدني فيمن عديب und ein Abendgebet, قنوت العشا , anfangend: اللهم ال

We. 1731, 1, f. 824-834 eine Vermahnung des أبن عطاء الله الاسكندري † 709/1309 an seine Freunde in Alexandrien. Anfang: سلام الله ورحمته الى الاخوان المحبين

3998. Spr. 1930.

8°, 19 Z. (Text: $15^{1/2} \times 7^{cm}$). — Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift f. 27^{a} :

هذه وصية الشيخ زين الدين عمر بن الوردي لولده

القصيدة الوردية oder قصيدة العرب oder öfters لامية العرب, sogar (mit Unrecht) لامية العرب. Ausserdem (WE.52, 2): منصيحة الاخوان ومرشدة الخلان.

Anfang:

اعتنول ذكر الغواني والغزل وثُل الفصل وجانب من هزل

Eine Vermahnung des 'Omar ben elmo
faffar ben 'omar elbekri eggiddigi el
halebi zein eddin abū hafç ibn elwardī

† 749/1349 an seinen Sohn in etwa 77 Versen
(Ramal). Genaueres bei WE. 52, 2.

Schluss:

كل اهل العصر غمر وانا منهم فاترك تفاصيل الجمل

3999.

Dasselbe Gedicht in:

- We. 702, 4, f. 16-19^a. Titel رصية. 76 Verse.
 Abschrift c. 1100/1688.
- 2) We. 1793, 5, f. 39—41. Titel اللمية. 77 Verse. F. 41^b—45 allerlei Mittel (auch gegen Pest); 44^a die Abkürzungen im الجامع العنيب; 45^b einige Längenmaasse.
- Pm. 8, 3, S. 14. 15. Titel لامية. 80 Verse.
 S. 15 ein Gebet des عبد القادر الكيلاني.
- 4) We. 1748, 7, f. 48. 49. (موصيًا لابنه). 79 V.
- 5) Pm. 241, 3, f. 69^b. 70. Titel قصيدة. 79 V.
- 6) Pet. 696, f. 151b. Titel لمية العبب. 68 V.
- 7) We. 183, 3, f. 58a. 77 V.
- 8) We. 409, f. 75^b.
- 9) We. 705, 3, f. 15^b-17^a.
- 10) Pet. 654, f. 93b.
- 11) Spr. 1966^a, 5, f. 27^b am Rande (etwas beschädigt).
- 12) We. 1747, 5, f. 82^b. 83. Ohne Titel. Schluss fehlt. 48 Verse.

4000. WE. 52.

8vo, 17 Z. (21 × 12; 12¹/₂ × 7¹/₃cm). — Zustand: ziemlich gut; Anfang und Rand zum Theil schmutzig und fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn und glatt. — Titel und Verfasser f. 58^a:

Der Specialtitel ist nach der Vorrede:

العرف الندّي في شرح قصيدة ابن الوردي

الحمد لله الذي نسج في الازل :Anfang f.58^b . . . شقية النصيحة باعتزال ذكر الاغاني والغزل . . . وبعد فان القصيدة الوردية اللامية . . . المسماة بنصحة الاخوان ومرشدة الخلان الخ

Das Gedicht beginnt mit der Aufforderung, die Vergnügungen des Lebens, Lust u. Liebe, zu meiden, sie seien vergänglich u. schädlich. Dagegen befleissige man sich der Frömmigkeit; nicht der Wegelagerer sei ein Held, sondern der Fromme; man bedenke, wie allein in Gottes Hand das Geschick der Menschen ruhe, und wie alle irdischen, auch die mächtigsten, Dinge dem Wechsel unterworfen seien. Deshalb giebt der Dichter von f. 122° an Vorschriften, wie sich der Mensch verhalten, was er als Ziel erstreben, was er vermeiden müsse, im Verhalten zu Gott und den Nächsten, und empfiehlt die rechte Mittelstrasse inne zu halten. Die Verse an sich sind leicht verständlich und hätten eines Commentars nicht bedurft. Derselbe ist in der That auch fast nur sachlicher Art, mit Anführungen geschichtlicher oder dichterischer Stellen. Der Verfasser 'Abd elwahhab elhatīb elgumrī hat dies Werk im J. 1081/1622 verfasst (f. 114° unten u. 115b), nicht, wie in der Unterschrift steht, im J. 1030 Rab. II (1621). وفي هذا القدر كفاية ونسال: Es schliesst f. 1936: الله تعالى ان يتقبل منا ذلك . . . انك قريب مجيب الدعوات يا رب العالمين

Das Gedicht hat hier 75 Verse.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, gewandt, vocallos. Der Text fast immer roth und schwarz vocalisirt. — Abschrift (nach f. 194^a unten) vom J. 1148/1735.

4001. WE. 53.

(Auch bezeichnet als WE. 121, 2.)
Format etc. und Schrift wie bei 1).

Derselbe Commentar. Titel f. 44*: کتاب العرف الندي الخ

Verfasser: سيدي عبد الوهاب الغبري. Nach dem Schluss des Commentars f. 105b folgt noch bis f. 107a unten der Text der Qaçīde besonders.

Abschrift vom J. 1136 Rabī' II (1724).

F. 107. 108 çüfische Fragen erörtert; f. 108^b ein حساب لوح الاحبياء ولوح الاموات nebst Anweisung von dessen Gebrauch.

Nach f. 53 fehlen 4 Blätter.

4002. We. 1828.

53 Bl. 8⁷⁰, 21 Z. (16×10¹₂; 11¹₂×7^{cm}). — Zustand: etwas unsauber und fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ:

د" التحفة الندّية في شرح اللامية [الوردية] لشيخ الاسلام انشيخ تجم الدين بن رضي الدين الغزي،

Der Verfasser heisst ausführlicher und richtiger:

محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن احمد ابن عبد الله بن بدر الغزّى العامري الدمشقى الشافعي تجم الدين ابو الطيّب [وابو المكارم وابو السعود] بن بدر الدين بن رضي الدين

الحمد لله الحكيم الذي يوتي :Anfang f. 1b الحكمة من يشاء من عباده . . . أما بعد فقد سئلت من بعض من خصّه الله بسداده . . . ان اكتب شرحا وافيا لطيفا الخ

Dieser Commentar zu dem selben Gedicht ist von Mohammed ben moh. ben radı eddin ben bedr eddin ben radı eddin, geb. 977/1569, gest. 1061/1651, im J. 1047/1688 verfasst. Er bespricht im Vorwort das Leben des Dichters und behandelt kurz und bündig den voraufgeschickten Text der einzelnen (bisweilen auch einiger) Verse. Er beginnt zu V.1 (f.3b): القينة بصة الهمزة الخيالية واعتزل عنه والنفاني ج أغنية بصة الهمزة الخيالة واعتزل عنه والنفاني ج أغنية بصة والنفاني والنفانية والنفاني

واولو الالباب فيهم قلّة جمعوا ما بين علم وعَمَلْ und gute Rathschläge für die Zeitgenossen enthält, und schliesst:

حسبنا الله تعالى وكفي ثم بالحمد تعالى وكمَلْ

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, etwas flüchtig, ziemlich deutlich. Die Textverse roth. — Abschrift vom J. 1077/1667.

We. 1783, 1, f. 1—23. Dasselbe Werk. 40 Bl. 8°, 20—24 Z. $(17^1/4 \times 13; 14^1/2 \times 10^1/2^{cm})$. — Zustand: unsauber. — Papier: gelblich, zieml. stark u. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Am Schluss fehlt etwas; das Vorhandene bricht ab mit: الا انهم فى خفاء لظلمة الوقت ولذلك حسن Nach f. 22 fehlt 1 Blatt.

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig, vocallos; der Text roth. — Abschrift im J. 1118/1706 von عبد الحتى الشهير بابن الداوودي القطان

1 4003. We. 1559.

Titelüberschrift:

قصيدة شيخ الاسلام ابي للسن تقى الدين السبكي أنحاطبا بها لابنه محمد آ

Eine Vermahnung des Taqt eddin essobkī † 756/₁₃₅₅ (No. 2571) an seinen Sohn Moham-med in 20 Versen (Kāmil). Anfang: ابنتي لا تهمل نصحتى التي اوصيك واسمع من مقالي ترشدٍ

1 4004. Spr. 869.
6 f. 77-79^a. 80.

Format etc. und Schrift wie bei 5).

Titel fehlt. Verfasser fehlt. Es scheint (wie Spr. 869, 5) ابراهيم بن جماعة zu sein. Er citirt f. 78 $^{\rm a}$ den شهاب الدين السهروردي seinen Lehrer. الشيخ ابو البيان seinen Lehrer.

الحمد لله ولي التوفيق٬ ثبت : Anfang f. 77ª: ... الم رسول الله صغم قال مكررا ان الدين النصيحة الن

Von dem Satze ausgehend, dass die Religion "der gute Rath" sei, schärft der Verfasser (Ibrāhīm ben ģemā'a † 790/1388) den Gläubigen ein genaues Befolgen der religiösen Satzungen ein und warnt sie vor Neuerungen, die nur zu Unheil führen können.

وان يجعل قصدنا خالصا :"Schluss f. 79 المرابع مستول لوجهه الكريم ونخيرة لنا عنده انه اكرم مستول وهو حسبنا ونعم الوكيل النخ

Auf f.78^b, ult., fast ganz ausradirt, scheint der Name des Verfassers gestanden zu haben. F. 80° enthält etwa ein Dutzend Verse des والمراطي عبد الله بن محمد بن عسكر القيراطي $†781/_{1979}$.

4005. We. 1797.

8vo, c. 15-21 Z. (17⁸/₄ × 12¹/₂; 14 × 10^{cm}). — Zustand: stark fleckig, mit Ausnahme der ergänzten Blätter. — Papier: gelb, dick, glatt; die ergänzten Blätter weniger glatt und stark, auch weniger gelb. — Titel u. Verf. f. 102^a:

كتاب الدرة المضيّة في الوصايا الحكمية لابي بكر بن علي بن عبد الله بن محمد الموصلي الشيباني الشانعي الصوفي

الحمد لله رب العالمين على كل : Anfang f. 102b حال حمدا يوافى نعمه ... اما بعد فيا ولدي قد جمعت لك فى هذا الكتاب وصايا استفدتها من كلام اولى الالباب

Weise Rathschläge und Vermahnungen, welche Abū bekr eśśeibānī † 797/1394 (No. 1814) für seinen Sohn aus verschiedenen Werken gesammelt hat. Jeder Absatz beginnt mit der Anrede يا بنتى: so der erste f. 102b: يا بنتى الله المستك بوصية فلا تنس نصيبك من باطنها

ولا للفتن غرضا وكن لي :"Schluss f. 148

Schrift: ziemlich gross, kräftig, breit, deutlich, fast vocallos. Die Anrede يا بنمى roth. F. 102—109. 128. 139—146 von ganz später Hand ergänzt, gross, rundlich, ungleich, vocallos. — Abschrift im J. 799 Śawwāl (1397), in Damaskus, von حمد بن عبد الرحمن الملكاري, Schüler des Verfassers.

1 4006. Spr. 835. 3) f. 22^b-42^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt; er ist:

اختصار وصية ابي بكر بن على الشيباني

الحمد لله رب العالمين على كل : Anfang f. 22b وحال من الله على سيدنا . . . هذه فوايد جليلة مما وصي به الشيخ الفاصل والقطب الكامل والعالم العامل أبو بكر الموصلي رق . . . قال رحم لا الصانع واداء الامانة الحديث واعطاء السايل ومكافاة الصانع واداء الامانة

Vermahnungen desselben an seine Freunde; sie werden öfters angeredet mit يا الحابي.

واكشف عن قلوبنا ما تراكم عليها : Schluss f.42ª المين والحدد لله رب العالمين من الحجب غفلة منها وجهلا امين والحدد لله رب العالمين هذا آخر ما اردناه من اختصار هذه الوصية المباركة الت Abschrift von كحمد بن على Abschrift von كحمد بن على معادد المعادد المعاد

Lbg. 807, 5, f. 59^b—81. Eine Vermahnung des Abū bekr ben mohammed elhawaft † c. 859/1455. S. No. 3023 u. 3280.

4007. Lbg. 977. 2) f. 46^b-83^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift von später Hand:

هذه وصبة الشيخ ابراهيم ابي الصفا

الحمد لله الذي فتخ اقفال ابواب القلوب : Anfang وبعد فالوصية من الاقارب للاقارب مطلوبة المخ

Belehrung und Vermahnung des Ibrāhīm ben 'alī el'irāqī ibn abū 'lwejā † 887/1482 (No. 3282) an jüngere Çūfi-Freunde über das, was zu thun und zu vermeiden ihnen obliegt. Beginnt f. 46b: الله للحق المها الاولاد وفقكم الله للحق المها الاولاد وفقكم الله للحق على وصيتى هذه كمال شفقتى والنشاد . . . انه حملنى على وصيتى هذه كمال شفقتى ورافتى على اولادى واهل خرقتى واخواني المومنيين المنها المهانيين المنها المهانيين المؤلفة على الولادى واهل خرقتى واخواني المومنيين المؤلفة المهانية ال

hauptsächlich an vier Aussprüche des Mohammed an, welche die Säulen der Religion seien, nämlich: 1) الأعمال بالنيات استبرأ لدينه الخ (2),
من اتبقى الشبهات استبرأ لدينه الخ (3, من حسن اسلام الموء تبركه ما لا يبعنيه (4). Das Werk ist in mehrere Abschnitte getheilt.

Der Verfasser knüpft seine Erörterungen

وانظر الينا في مقامنا هذا وفي كل : Schluss f. 82b وانظر الينا في مقامنا هذا وفي كل : Period الين وب العزة مكان . . . اللهم صلّ على سيدنا . . . سجحان ربك رب العالمين عما يصغون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين Woran sich ein Nachwort des Verf. schliesst.

Abschrift im Jahre 898 Rabī' II (1493) von محمد بن ابي بكر بن ابراهيم الوفائي

Spr. 896, 3, f. 62^b—78. Dasselbe Werk. Mit f.78 (das unten im Text beschädigt ist) bricht es hier ab mit den Worten: فتمل الهمكم الهم المه المهموا المهمور المعام
4008. Pm. 243. 5) f. 50 - 75*.

8vo, 21 Z. (20 × 15; 15¹ 2 × 9^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titel und Verfasser fehlt. In der Unterschrift f. 75ⁿ ist der allgemeine Titel: الوصية. Der specielle:

النصحة الكافية لمن خصد الله بالعافية

Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام شيخ الطريقة : Anfang شهاب الدين ابو العباس احمد [بن احمد] بن تحمد بن عيسى البرنسي ثم الفاسي عرف بزروق . . . الما بعد فالنصيحة التحمد للم على منة الاسلام . . . أما بعد فالنصيحة من الايمان والتحقيق بها من علامة الايقان البخ

Religiöse Vorschriften u. Vermahnungen des Ibn zarrūq elburnusī † ⁸⁹⁹/₁₄₉₃ (No. 2239), theils positiv, theils und besonders negativ; verfasst im J. ⁸⁷⁷/₁₄₇₂.

فتنتم لنا ذلك مع العافية الشاملة :Schluss التامّة . . . واستُلك اللهم ان تصلى وتسلم على سيدنا حمد . . . والحمد لله رب العالمين والحمد الله والعالمين المالة الله والعالمين المالة والعالمين العالمين المالة والعالمين العالمين المالة والعالمين والعالمين المالة والعالمين المالة والعالمين والعالمين والعالمين المالة والعالمين والعالمين المالة والعالمين المالة والعالم

Schrift wie bei 1). — Abschrift im J. 1229 Gom. I (1814). — HKh. VI 13835.

4009. Lbg. 509.

19 Bl. 8vo, 22-24 Z. (20 × 14¹/₂; 13¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; nicht ohne Flecken und Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Kattunband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel f. 1° am Rande und in der Unterschrift ebenso. Verfasser f. 1° (nach dem Bism.) und in der Unterschrift ausführlich.

Schrift: magrebitisch, zieml. klein, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschr. c. 1100, 1688.

Auf f. 18^b u. 19 über allerlei Mittel, besonders f. 19^a über das الحناء.

Pm. 243, 6, f. 77 eine den Traditionen entlehnte Vermahnung desselben Verfassers.

4010. Pm. 199. 2) f. 99-106.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

الوصية السنية للذات الحسينية

Verfasser fehlt; er ist:

احمد العزازي

الحمد لله رب العالمين والعاقبة . . . Anfang: أما بعد فقد قال الله العظيم منكم من يريد الدنيا ومنكم من يريد الآخرة

Ahmed el'azāzī um 900/1494 hat diese Vermahnung für seinen Sohn الموتحمد التحسين التعزازي المعزازي المعززي المعززي المع

Abschrift im J. 946 Çafar (1539), im Auftrage des بنور الدين الخلواتي ابن محمد الشغري, von dem f.156* angegebenen الحاج يوسف بن عمر ابن حسان مؤدب الاطفال

1 4011. Lbg. 941.

Format etc. und Schrift (nur kleiner, 32 Z.) wie bei 2).

Verfasser fehlt, aber aus der Notiz oben am Rande geht hervor, dass es ist:

عبد الوهاب ابن عربشاه القرشي الحنفي

Titel fehlt; es ist eine موعظة oder موعظة in 32 Regez-Versen, im J. 898 Rab. II (1493) verfasst; sie hat etwas cufisches Gepräge. 'Abd elwahhāb ben ahmed ibn 'arabśāh † 901/1495 (No. 1988). — Anfang:

يامذنب لنوب توب قدطرَح باغي استفق الهمتي هذا التررّخ Schluss:

على النبتى المرتضى محمّد وآله وهجبه نوي المنتّج Zur Seite viele Glossen derselben Hand.

F. 30^a ein Lehrbrief des Ibn 'arabsāh v. J. 895 Ragab (1490) über die 40 Traditionen des النووى und des النووى (s. No. 162, 3).

/ 4012. Spr. 147.
6) f. 122-147^a.

Titel und Verfasser f. 122a:

هذا شرح على قصيدة الشيخ العارف بالله فاخر الدنيا والدين ابى بكر بن الشيخ عبد الله العيدروس صاحب عدن'

لعبد القادر بن شيخ بن عبد الله العيدروس

الحدد لله الذي خلف الانسان : Anfang f. 122b في احسن تقويم . . . وبعد فاق القصيدة النافعة والفريدة الجامعة التي هي من انفاس السيد الكبير الخ

Commentar des 'Abd elqādir ben śeili el'eiderūs † 1038/1628 (No. 1713) zu dem vermahnenden Gedicht des Abū bekr ben 'abd allāh el'eiderūs eljemeni falir eddin † 909/1503 (915) in 20 Versen. Derselbe ist im J. 999 Çafar (1590) verfasst. — Anfang f. 123°: كنّ من ليس يمنع نفسه عن حصيص الهوي ذاي الهواي ذاي الهواي ذاي الهواي ذاي الهواي ذاي الهواي الهوي ذاي الهواي الهو

اعلم أن حقيقة على الماطل وهو خلف النفس وسجيتها الخ الماطل وهو خلف النفس وسجيتها الخ Schluss des Commentars f. 147° افضل صلواتك وعدد معلوماتك Die Grundverse roth.

4013. Pm. 199. 4) f. 157-159.

 8vo , c. 14—18 Z. (Text: c. $11^{1/2}$ — $12^{1/2}$ × 8— 9^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 157*:

الوصية السنية للذات النورانية نشهاب الدين احهد بن ابي سليمان عبد الرحمن الكردي لسانا القصيرى بلدا العباسي نسبا الشافعي مذهبا الورشاني الخلوتي طريقة

وصية للاحباب لتصفية الالباب . . . Anfang: وصية للاحباب لتصفية الالباب المنى الاقبال التخ

Ahmed ben 'abd errahman elkurdi elqaçırı elwarasanı elhalwatı hat diese Vermahnung verfasst für seinen Zögling نور الدين ابي بكر النقشبندي بن تعى الدين ابي بكر النقشبندي بن تعى الدين ابي بكر ابن محمد بن حسن الشادي الحسنى الشهير بالشُغري im J. 947 Ramadan (1541); daher auch in dem Titel النورانية.

Das Werkchen ist nicht zu Ende; das zuletzt Vorhandene: وإن تحفظ حرمة المشايخ . . . بتوفيق الله فحصل لى مرادي بعنون الله وبعد الولد القرين

Schrift: 157^b—159^a Mitte kleine feine Gelehrtenhand; von da an, wie auch der Titel, eine grössere, dickere, unschöne Schrift, vocallos. Die letzten anderthalb Seiten sind nicht vom Verfasser selbst geschrieben, sondern nach seinem Dictat, im J. 947/1541. — Bl. 160 leer.

Bl. 161^a eine Tradition (u. Geschichte dazu), aus dem Werke نهرة الرياض ونزهة القلوب المراض des الرياض وين معتمد المكحولي النسفي البو المعين ميمون بن محمد بن معتمد المكحولي النسفي um 510/1116 herum.

/ 4014. Glas. 217.

8 Bl. 4to, 20-21 Z. (25¹/₂ × 18¹/₂cm). — Zustand: lose Lage und Blätter; nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: fehlt. — Titelüberschrift (nach dem Bismilläh) f. 1^a:

هذه وصية الامام الاعظم ... امير المومنين المتوكل على الله جبى شرف الدين بن شهس الدين ابن امير المومنين وفيه مسائل علمية وقواعد حررة شرعية وفيها فوائد تتعلق بصلاح الامة لخالصة والعامة (wovon die untere Hälfte fehlt).

رب اوزعنى ان اشكر نعمتك التي :Anfang انعمت على وعلي والدي وان اعمل صالحا النخ

Vermahnung des Elmotawakkil alā allāh jahjā seref eddīn ben sems eddīn ben ahmed ben jahjā ben elmortedā, geb. 877/1473, † 965/1558, d. h. Zusammenstellung seiner dogmatischen zeiditischen Ansichten.

وتفعل ما يشوش الخواطر عند : Schluss f. 7b حصولها والله تعالى يوفقنا واياها لما تحبّ ويرضاه بمنه وكرمه

Schrift: ziemlich gross, kräftig, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. $^{1000}/_{1591}$.

/ 4015. Spr. 583. 5) f. 1126-1226.

(Zugleich bezeichnet als Spr. 879.)

Format $(20^{1}/4 \times 14^{1}/4)$; $16 \times 9^{1}/2 - 10^{cm}$) etc. wie bei 1). Die Schrift ungleich. — Titel und Verfasser fehlt: nach dem Anfang:

وصية محمد بن پير علي

الحمد لله الذي هدانا للاسلام : Anfang f.112b ... أما بعد فهذه وصية الفقير ... محمد بن يبر علي عفا عنهما... أعلم أن كل العوالم متحققة في أصلها وثابتة فيه الخ

Philosophisch-theologische Betrachtungen u. Vermahnungen des Mohammed ben pir 'alt d. i. Elbirkewi † 981/1573 (No. 3049).

مفكّك للكلام خلى عن النظام جلى :Schluss الالزام والي الله المرجع والمآل وعليه الاعتماد والاتكال والله اعلم حقيقة الحال

Die beiden letzten Blätter von anderer Hand ergänzt, wie es scheint, richtig.

F. 122^b erörtert die Frage, welch Geheimniss darin liege, dass Mohammed الحبيب heisse?

4016. Spr. 838. 2) f. 60°-75.

Format etc. und Schrift wie bei 1). (Der Zustand ziemlich gut, trotz eines grossen Wasserfleckes am unteren Rande.) — Titel und Verfasser f. 60*:

الحمد لله فاتنح ابواب الباب : Anfang f. 60b. الرباب الهداية والصواب . . . وبعد فان من شان ارباب الكمال وسادات الرجال

Vermahnungen u. weise Lehren u. Sprüche zum Nutzen der Jugend u. Anderer, von Mo-hammed ben 'omar ben moh. ben sa'd eddin el'alemi † 1038/1628. Die häufig wiederholte Anrede ist يا بني من سلك ملك ومن صدى نفق ومن تاذب تهذّب الخ Sie hören auf f. 67*: بذلك وهو الكريم الجواد

Auf der folgenden Seite beginnt, ohne Ueberschrift, ein neuer Abschnitt so: الحمد لله الكريم المحدد
F. 67^a u. 68^a vielleicht einige Abkürzungen vorgenommen.

/ 4017. We. 1704. 68) f. 187^a-192.

Format etc. und Schrift wie bei 67). Fleckig und nicht sauber. — Titel f. 187a:

هذا ما اوصي اخوانه بها وما بيتن فيها ما لانفسهم وما عليها ،

احمد العسالي بلذا الحريري نسبا :Verfasser الخلوتي طريقة الشافعي مذهبا

الحمد لله مظهر الحمد : Anfang f. 1874: الما بعد اليها ومبديه ومنجز الوعد وموفيه . . . أما بعد اليها الاخوان . . . وصيتى اليكم من اجل محبتى اليكم واشتياقى لديكم محبة في الله لا لغير الله الم

Die Vermahnung des Ahmed ben 'alt el'usālī elhartrī † 1048/1688 ist an seine çūfischen Freunde gerichtet und zerfällt in mehrere نصل und ein باب.

 Vor obigem فصل فى بدء الوصايا
 steht: الوصايا

 Dann f. 187° unten:
 الوصايا

 فصل فى الاوصاف
 فصل فى الاوصاف

 فصل ايها الطالب فلا تنكر ربوبية مولاك
 189°

 فصل واما الافعال التى تقسى القلب
 190°

 باب فى ذكر وصايا جرت بينهم رم
 190°

فمن اراد الدعاء فعليه : Schluss f. 192b بدعاء الاسحار وهو ادهية لطيفة من تصنيفات الشيخ المسمي بورد الوسايل لكل سايل جده من يطلبه والحمد لله وحده وصلى الله على من لا نبى بعده 4018. Pet. 572.
3) f. 28^b-31^b.

Format etc. und Schrift wie bei 2).

Ohne besonderen Titel. Es ist eine مية des عبد الكريم بن محمد اللاهوري.

الحمد لله المنزة عن الاغيار والصلوة :Anfang والسلام . . . أما بعد قال الشيخ . . . واعلموا يا أولادي . . . أوصيكم بتقوي الله تعالى الخ

Der Verfasser 'Abd elkerim ben mo-Kammed *ellähüri* lebt um ¹⁰⁷⁰/₁₆₅₉.

ويصير به الغيب عيانا : Schluss f. 31* ويصير به الغيب عيانا والحقائق والعرفان

4019. We. 1559. 1) f. $1-5^a$.

13 Bl. 8°°, 21 Z. (19×13; 15×8°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Einband: Papierdeckel. — Titel und Verfasser f. 1°a:

الوصية للاولاد والبرية

لاحمد القشاشي المدنى أبن محمد بن يونس الملقب بعبد النبي بن احمد المجانى

قل تعالى ولقد وصينا الذين اوتوا $Anfang\ f.1^b$: الكتاب من قبلكم ... الصادقين وهم المجانبون للهوي الم

Ahmed ben moh. ben jūnus elqassasī eddeģģānī † 1071/1660 schickt, auf Grund von Qorānstellen, Vorbemerkungen darüber vorauf, dass es räthlich sei, Gehorsam gegen Gott und seine Gebote einzuschärfen; dann giebt er im Folgenden selbst eine solche Vermahnung, f. 2b, 8 ff., die beginnt: الخليل الخليل الخليل ولا يستخقنكم ويسر الله لنا ولكم اجمعين وسلام على المرسلين ولحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1668. — Am Rande bisweilen Bemerkungen, sachliche und sprachliche.

F. 1 unten: über den Unterschied zwischen عند und مند.

4020. Pet. 621.

289 Bl. Folio, 25 Z. (30 \times 20 $^{1}/_{2}$; 20 \times 12 $^{3}/_{4}$ c^m). — Zustand: gut. — Papier: weisslich, dünn, glatt. — Einband: dunkelbrauner Lederbd. — Titel f. 1^a (von anderer Hand):

Verfasser f. 1ª (von anderer Hand):

F. 1^b steht noch in derselben Linie mit dem Bismilläh als Titel (von anderer Hand):

Beide Titel sind gewiss falsch. An dieser 2. Stelle ist der früher daselbst stehende Titel (oder Ueberschrift) ausgeschnitten und dafür der obige Titel eingeklebt. Nach der Unterschrift ist er vielmehr:

und der Verfasser (nach f. 154b oben)

hat es (nach f. 154b und 244b) im J. 1121/1709 verfasst.

Dies Werk beginnt hier f. 1° ohne Vorrede, also: مشم الأثنى عشر مواعظ الأيمة الأثنى عشم الي يوم الحشر واقاد بهم واهجابهم٬ ابواب مواعظ مولانا . . . على بن ابى طالب الخ

Es zerfällt in eine grosse Menge von ungezählten Kapiteln, von denen immer mehrere zusammen die Ueberschrift ابواب haben, worauf nachher die einzelnen Kapitel mit Inhaltsangabe folgen. Die Werke, denen die einzelnen Stellen entlehnt worden, sind angegeben. Es enthält die guten Rathschläge (مواعظ) und auch Vermahnungen (رصایا), welche die 12 Imame in verschiedenen Lebenslagen gegeben haben; zugleich also auch eine Art Darstellung ihres Lebens. Der 1. Abschnitt f. 1^b behandelt den 1. Imām 'Alī ben abū ṭālib; hier ist das viel benutzt; 2. f. 138b dessen کا نهم البلاغة Sohn Elhasan; 3. f. 154b dessen Verwandte (اقارب), d. h. den 3. bis 6. Imām; der 4. f. 244b den 7. (الكاظم), u.s.w., der 9. f.283 den 12 (الكاظم).

وقد اخبرتك ان الامانة لا : Schluss f. 289^a: كا الامانة الخبرين بعد الحسن والحسين عليهما السلام، HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Schrift: klein, gedrängt, hübsch, deutlich, gleichmässig, vocallos. Die Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 1238/1832.

4021. We. 1773.

1)
$$f. 1 = 2^{b}$$
.

218 Bl. 8⁷⁰, 21 Z. (201/2×14¹/2; 14¹/2×7¹/3^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, fein. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titelüberschrift f. 1^b:

باسمه العظيم وحمده التمس متى :Anfang احت اخواني . . . وبعد كتب الله عليك السلام والسلامة لا تولع بالمحاب الرياسة الح

Rathschläge des Mohammed sāḍaqli zāde um 1140/1727 an جلبي افندي, wie in der Unterschrift steht. — Schluss f. 2b: ولسنا عند قدرته الانحباب في ساحل الجر العظيم لا اله الا الله آخر كلماتنا ان شاء الله في ساحل الجر العظيم لا اله الا الله آخر كلماتنا ان شاء الله أ

Schrift: klein, fein, zierlich, gleichmässig, vocallos. — Abschrift von ثابت بن الحاج مراد البسنوي i. J. 1170/1786.

4022. Pet. 702. 2) f. 43-54.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelaufschrift fehlt. Nach f. 44° (im Vorwort):

الوصية الجلية للسالكين طريقة الخلوتية

الحمد لله الذي نعمه لا تحصي : Anfang f. 43b.
... وبعد فيقول العبد الفقير ... مصطفى ... الصديقى نسبا الخلوتي طريقة الحنفي مذهبا لَبًا مَنَّ الحقّ سجانه وتعالى عَلَى بزيارتي لبيت المقدّس الحقّ سجانه وتعالى عَلَى بزيارتي لبيت المقدّس الح

Anweisung u. Vermahnung in den Glaubenssätzen für die Anhänger der Sekte der الحلوتية verfasst im Jahre 1122/1710 von Muçtafā ben kemāl eddīn † 1162/1749.

و يحققنا بالمعارف اللدنية Schluss f. 54° المعارف اللدنية الخيرات الذي جميع الخيرات طوع يديه وصلي الله النخ

Pet. 600, 2, f. 12—27 dasselbe Werk. 8° , 17 Z. (Text: $14^{1}/_{2} \times 8^{1}/_{3}^{\text{cm}}$). — Schrift: ziemlich gross, kräftig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1144 Moliarram (1731).

4023. We. 1640.

8°°, 11 Z. (15 × 10; 12 × 6°m). — Zustand: ziemlich gut, Bl. 7 u. 9 ausgebessert. — Papier: gelb, grob, rauh. — Titel f. 7^a:

وصية صلحب عقيدة الغيب لاخوانه المؤمنين

الحمد للم رب العالمين والصلاة: Anfang f. 7b: المحمد للم رب العالمين والصلاة الغيب وطريق . . . وبعد نقد قال صاحب عقيدة الغيب وطريق رجال الغيب انبى اوصى اخواني المؤمنين ان لا تدخل عليهم دسايس المنافقين

Vermahnung des Verfassers der عقيدة الغيب (No. 2056), d. h. des Mohammed taqteddin um 1183/1769, an die Gläubigen, zur Behütung vor Heuchlern und Ketzern.

هم الظالمون صدف الله العظيم : *Schluss f. 9 ما الظالمون صدف الله وسلم على سيدنا . . . والحمد لله رب العالمين ،

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Abschrift vom Verfasser selbst, c. 1180/1766.

4024. Pet. 626.

46 Bl. 4°, 21 Z. (22½×16; c. 17×10½cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel fehlt; f. 17^b, 30^b, 45ⁿ in den Unterschriften:

كتاب وصايا الملوك

In der Ueberschrift mit rother Tinte f. 1b steht, ausser zuerst einem Verse in Tawil (וلا كل حتى صالك النج) Folgendes:

الجزء الاول في بيان اولاد هود النبي عم ومن ذريته قحطان وحمير واولادهما وما ملكوا واين تملكوا وما وصوا به اولادهم بالوصية وداوموا عليها

أما بعد فقد اجتمعت العلماء على : Anfang f.1 المعتمد الله تعالى بعد طوفان نوح عم النخ

Dies Werk zerfällt in 3 Theile. Es enthält Verhaltungslehren in Bezug auf die Nächsten, sei es Angehörigen, sei es Untergebenen, Rathschläge über sittliche Bildung und Besserung an sich selbst, Vorschriften über demüthiges Unterwerfen unter Gottes Beschlüsse und frommen Wandel. Diese allgemeinen Sätze, theils

in Prosa, besonders aber in Versen ausgedrückt, werden hier Königen aus der Nachkommenschaft Qahṭān's in den Mund gelegt, kurz vor ihrem Tode, als Vermahnungen und Vermächtnisse an ihre Söhne. Es werden zu diesem Zwecke alte Volksüberlieferungen zurechtgestutzt als geschichtliche Thatsachen, und die Verse ihnen angepasst. Fast die Hälfte (und zwar die erste) des Werkes bezieht sich auf Himjar und seine Nachkommenschaft.

Das Mitgetheilte stimmt — sowol Prosa als Verse — in diesen auf Himjar bezüglichen Stücken meistens wörtlich überein mit dem Commentar zur himjarischen Qaçide: bisweilen sind aber hier oder dort mehr Verse enthalten. Beide Werke verfolgen dasselbe Ziel; auch die himjarische Qacide benutzt nur historische Mähren für ermahnende Zwecke und ebenso der Commentar dazu. Beide Werke gehen wol auf eine gemeinschaftliche Quelle zurück. Sie beginnen ohne Vorrede, ihr Verf. nennt sich nicht, sie gehen ohne Umschweif an die Sache selbst. Die Reihenfolge der mitgetheilten Stücke ist nicht immer dieselbe; auch hat jedes derselben viele eigene Verse und Prosastücke, welche einen ganz gleichen Typus haben. Das vorliegende Werk kann nicht jenem Commentar entlehnt sein, zumal weil es sich nicht auf Himjar und dessen Nachkommen beschränkt, wie der Commentar es thut, sondern gleichfalls die Qahtaniden berücksichtigt. Und ebenso kann jener Commentar nicht diesem Werke entnommen sein, weil er weit mehr Verse enthält, die auf die Himjaren gehen, als dieses, und alle die Versstellen dasselbe Gepräge tragen.

Das Werk schliesst f. 45 mit einem Mahngedicht des الحارث بن كعب so:

ومهما زرعتم يا بنتي فانه سجصد [يوما] بزر ما كان زاكيا

Schrift: zieml. klein, gefällig, deutlich, vocallos, aber incorrect. — Abschrift von حولة بن ياصلا ياسين الحاجب التكريتي النقشبندي التقشبندي التكريتي الناصري البغدادي im J. 1262 Çafar (1846).

F. 45^b schliesst sich von derselben Hand das Gedicht (19 V.) des قش بن ساعدة an, das beginnt (Kāmil):

قد كنت اسمع بالزمان ولا أرمى أنّ الزمان يريد نتف جناحي Dasselbe in Pet. 184, f. 149^a.

عبد الله F. 46° folgt eine Nachschrift des عبد الله بالرشي in welcher er die Trefflichkeit der voraufgehenden Sammlung preist u. einige moralische Betrachtungen an den Inhalt derselben knüpft.

/ 4025. Pm. 384.

47 Bl. 4¹⁰, 23 Z. $(27^{1}/_{2} \times 19; 22^{1}/_{2} \times 12^{cm})$. — Zustand: am Rande stark wasserfleckig; von f. 43 an besonders schadhaft u. ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel fehlt; er steht in den Unterschriften f. 18a. 31a. 45a. Als Verfasser ist f. 1b احمد بن رزق angegeben. Anfang und Schluss wie bei Pet. 626. F. 45b auch das Gedicht des قس بن ساعدة. Letztere zum Theil auf f. 1b. Von عبد الله الكردي folgt auch f. 46b noch ein kurzes Lobgedicht auf dasselbe Werk. S. No. 45.

Schrift: gross, weit, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Stichwörter und Ueberschriften roth. Am Rande bisweilen Verbesserungen und kurze Bemerkungen. Nach f. 9 fehlt 1 Blatt. — Abschrift vom J. 1228 Ramadān (1813) von محمد بن ابراهيم طهراني.

Von derselben Hand folgen auf der Rückseite des recht schadhaften Blattes 47 noch 2 gleichfalls auf die altarabische Geschichte bezügliche Gedichte:

- الطفيل , behandelnd عامر بن الطفيل , behandelnd , عامر بن الاطفيل , behandelnd , all Verse (Ramal). Anfang ليت اسماء على اعرامها ولناي الدار منها والفند
- 2) des مهلهل, Todtenklage um seinen Bruder کلیب. Nur 18 Verse (Hafif) mit oft beschädigtem Text vorhanden. Anfang:

قد عرفت الغداة من اطلال رهن ريح وديمة وغزال

4026. Pm. 108.

292 Seiten 8vo, 13 Z. (20×15: 14×11^{cm}). — Zustand: die obere Hälfte und der Seitenrand wasserfleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: schöner Halbfranzband. — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . Anfang: ما بعد فانى اعتصم بك يا مولانا لاحسن الاخلاف كلها اللهم انصر من نصر الدين واخذل من خذله الخ

Vermahnungen u. Pflichtenlehre der Könige, unter Hinweis auf viele Qoränstellen und Traditionen. Verfasser ist nicht, wie auf dem Vorblatt steht, Elgazzāli, denn es werden hier später verfasste Werke (wie. الهداية und الهداية) citirt.

Ein Abschnitt ist überschrieben Seite 13: باب في بيان الطريق [الحق] والطريق الباطل Ferner \$.17: باب في بيان ما هو سبب لنزول البلاء والهلاك :5.17

وقال فيه ايضا ينبغى للمفتى ان Schluss: يتأمل احوال اهل الزمان ثم قال كالطبيب يداوي على حسب الامراض والامزجة

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Abschrift um 1150 , 1737.

/ 4027.

1) We. 733, 6, f. 41-44b.

Titel (nach dem Bismilläh):

قال فلما أمر الله تعالي آدم بالوصية :Anfang دعا أبنه شيث وقال يا بني أني مفارق الدنيا وقادم على ربي فانظر يا بني

Adams Vermahnung in seinen letzten Stunden an seinen Sohn Seth und Tod desselben wie auch der alsbald erfolgende Tod seiner Frau; Seths Kampf gegen قايمل, weitere Schicksale und Nachkommen.

ثم اوصى ولده قيدارُ ولدَّه : Schluss f. 44b ولده قيدارُ ولدَّه مهابيل الي ولده نودا واوصى ولده نودا الي ولده اهنوخ وهو ادريس عمَّ ولده

2) We. 1802, 3, f. 112b-114a. . وفاة أدم : Titelüberschrift

روى عن وهب انه قال لما : Anfang f. 112b دنا اجل آدم عم اوحی الله تعالی الیه یا آدم انى قابص روحك يوم الجمعة فاوص الى خير ولدك بان يومنوا بالله ورسوله محمد صعم المخ

Dies Stück ist vielmehr auch eine صية, und ähnelt dem vorhergehenden. Es enthält die Unterredung Adams mit Eva über den ihm angekündigten Tod, letzte Vermahnung an seinen Sohn شيث, und wiederholtes Gespräch mit dem Todesengel, den er von Tag zu Tag hinhält, und schliesslichen Tod desselben.

قد فعلت ذلك وجعلتك من : Schluss f. 114* امة محمد عم فخر موسى ساجدا وشاكرا لله عز وجل ا

Die letzten Zeilen gehören nicht dahin; die .دفنوه الى رحمة الله تعالى :Erzählung schliesst mit Das dann unmittelbar Folgende bezieht sich auf ein Gespräch Moses mit Gott.

1 4028. Pm. 502. 8) f. 39 - 104.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Bl. 49a. 89. 90 fleckig. - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

الحمد لله على نعمائه والحمد من :Anfang نعمائه والشكر لله على آلائه . . . اما بعد فيقول ... عبد الله بن محمد رضا الحسيني ... انه قد روى عن النبي صعّم انه قال ان هذه القلوب تملّ كما تملّ الابدان . . . وقد جمعت في هذه الرسالة دررا منثورة وغررا مشهورة وكلمات ماثورة الح

'Abdallah ben mohammed rida el-Roseini (No. 1025) giebt hier eine Sammlung von Aussprüchen und Denksprüchen, Vermahnungen und Rathschlägen.

Zuerst f. 39^a-40^b ein Stück aus dem رَصِيةً), eine Vermahnung (وصية), deren Hauptsätze mit يا بن آدم beginnen. An-يا بن آدم ما من يوم الا والارض تخطئ بك : fang

F. 406-436 eine andere رموعظة, (oder موعظة), deren Hauptsätze mit يا احمد beginnen: يا احمد ان احببت ان تكون اورع الناس البخ

F. 44*-48*: Reden Jesu, darunter die Bergpredigt; die Anreden sind يا عبيد الدنيا oder . حق اقول لكم auch .

F. 48b-50b: Sprüche von Platon, Aristoteles, Hippocrates, Ptolemäus, Anaxagoras, Galenus u. a.

F. 51^a u. 75^b: Sprüche von Loqman u. s. w. Schluss (ein Gedicht, metrisch oft un-وكان الله خصم عن الجنة فصل : (richtig

4029. Glas. 129.

33 Bl. 8vo, c. 14-25 Z. $(20 \times 14$; c. 13-14 $\times 8^{cm}$). Zustand: nicht überall sauber; der Rand f. 3 ausgebessert. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: Kattunband mit Lederrücken.

Ein Sammelband, ohne Titel. Enthält (hauptsächlich):

وصية لقمان بن ماعور لحكيم لولده [اسمه جرسم] f.1 (1 يا بنت ان كان العلم يكتب بالمداد . . . يا Anfang: يا :Schluss بنى لا عقل لمن لا عصمة لم الم وان رای فی یدك شیئا شبرك وان استغنی عنك تركك Verschieden Pm. 75, f. 125ª Rand.

قصيدة في الوعظ للامام أحمد بون سليمان . £10 (2 Anfang (Tawil):

دعيني اطفى عبرتي ما بداليا وابكي ذنوبي اليوم ان كنت باكيا 49 Verse.

قصيدة نشوان بن سعيد الجيري .f. 2b u. 3. وصيدة $+ \frac{578}{1177}$. Anfang (Tawil):

ذكرت ديارا دراسات خواليا رسوما واطلالا عفت ومغانيا 55 Verse.

F. 4. Bruchstück: über den Lohn des Jüngers der Wissenschaft.

لخطبة لخيلية لمولانا الامام المهدى المتصمنة . 11-6.4 (4 لعلم التوحيد وتذكار النعم واحوال الموت وما بعده احدك اللهم تحد من نورت عين بصير تدبنور برهانك: . Anf (Der Titel ist davon, dass die Hauptsätze immer anfangen: الا وان ذلك لجميل).

Andere Predigten von ihm f. 11^b; 12^a—14^b, الزهرة الزاهرة nebst seinem Ermahnungsgedicht in 20 Versen, deren Anfang: امن نكبات الدهر قلبك آمن ومن روعات فيه روعك ساكن

- فائدة فى معرفة الشهور الرومية . 12⁶—21⁶) f. 17⁶ وما يستعمل فى كل شهر وكم يزول الشمس عليه من الاقدام فى كل شهر (Astronomisches.)
- 8) f. 22—28. خطبة الوداع. Mitgetheilt von احمد بن محمد بن القاسم الاكوع المعروف بشعلة Unterhaltung und Predigt Mohammeds über wichtige Fragen der Religion. Beginnt: اليها الناس اصمتوا واوسعوا لمن خَلْفَكم باب في فصل: Es schliesst sich daran f. 28b—31: النكاح وما جاء فيه عن رسول الله صعّم من الثواب فيه النكاح وما جاء فيه عن رسول الله صعّم من الثواب فيه aus dem شمس الاخبار genommen, und f. 32. 33 ein Paar andere Stücke, ebendaher.

Schrift: Jemenisch, zuerst klein, dann grösser, vocallos, auch fehlen oft diakritische Punkte. — Abschrift c. 1035/1626 (f. 4a).

4030.

- 1) We. 705, 3, f. 8b. Eine رصيّة des Loq-man an seinen Sohn.
 - 2) Pm. 585, f. 24b desgleichen.
- 3) Pm. 75, f. 125* Rand desgl. (Er heisst hier عنقاء بي عنقاء)
- 4) Pm. 542, f. 28^a. Eine Vermahnung des an seinen Sohn in Versen (auf عبد قيس An seinen Sohn in Versen (auf عبد قيس

4031.

1) We. 1804, 9, f. 60—65.

 8vo , 15 Z. $(16 \times 10^3/4; 13^1/2 \times 10^{\text{cm}})$. — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn, wenig glatt. — Titelüberschrift (nach dem Bism.) f. 60^{b} :

هذه رسانة وصية الحارث بن كعب رة

انه لما حصرته الوفاة جمع اولاده . . . Anfang: ثم قال يا بنتي اعلموا انه قد قرب منى اجلي . . . ما صافحت فيها بيميني غادرا ولا رضيت خلّة فاجر

Vermahnung und gute Rathschläge des Elharif ben ka'b (s. Pet. 626, f. 45°) an seine Söhne. — Schluss f. 65°: والقبر صندوت الحيال ومن زرع سيئا حصده ' ثم مات الخ

Schrift: gross, breit, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1750.

2) We. 1784, 7, f. 72*-82b.

Dasselbe Werk (sehr incorrect). Weicht im Einzelnen oft ab; enthält viele Sentenzverse. Titel ebenso; Anfang im Ganzen ebenso; Schluss abweichend: يا بنى اجعل السخاء طريقك والكر[م] شيمتك والوفاء صنيعتك وسلام الله على المرسلين والحمد للد رب العالمين والسلام الخ

3) Glas. 160, 1, f. 1-7.

269 Bl. 4to, 14-16 Z. (29³/₄×19; 21×13¹/₂cm). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Dasselbe Werk, trotz vielfacher Abweichungen. Titel nach dem Anfang und der Unterschrift f. 76: وصبخ الحارث بن همام Anfang f.16: قيل انه لما حصرته الوفاة احصر اولاده وقال الخالف الحلى النخ يا اولادي اذا رايتموني قد مصى عمري وانقضى اجلى النخ Schluss f. 76:

ولكنها الارزاق تاق من العلا تقسم اقساما حكمة حاكم ثم قال الراوي لما فرغ من هذه الوصية جاءته الوفاة . . . وقضا تحبه ولقا ربه رحم وهذا ما كان من خبر وصية الحارث على التمام البخ

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, fast vocallos. — Abschrift um 1080/1089.

✓ 4032**.**

- رصية Pm. 654, 2, f. 5^a-7^b. Vermahnung وصية des خطاب بن المعلي المخزومي القرش an seinen Sohn. Anf.: يا بنتي عليك بتقوى الله وطاعته وتجنب محارمه
- 2) Spr. 836, f. 169°-170°. Vermahnung des حسين بن الصديق بن حسين الصوفى الدمياطي an seine Kinder und Freunde, und zugleich seine Glaubensansicht. Anfang: انى اشهد ان لا الله الا الله Schluss: لا يغير ولا يبدل تبديلا امين

- 3) Spr. 299, f. 17—22. Eine längere Vermahnung وصية zur Frömmigkeit, von نصري بن احمد الحصري الحسيني الخلوتي الصديقي (s. No. 2873, 8) und eine kürzere f. 30°. 31°, anfangend: وهنا واولادي
- 4) Pm. 268, f. 1—12b. Eine وصية des رسية, um ¹²⁶⁰/₁₈₄₄, die aber unter seinen Maqamen (vgl. Lbg. 201) die erste Stelle einnimmt. Die Hauptsätze beginnen alle mit يا بنى. Beginnt mit 2 Versen (Kamil):

انا مذنب انا مخطئ انا عاصى هو غافر هو راحم هو عاف

5) Mo. 164, 18, f. 259°—268. Ein Kapitel über Bussfertigkeit: بباب التوبة. Anfang: على ثلاث معانى. Darin وصية على الجرجاني und وصية رهبان.

t 4033.

1) We. 1702, 10, f. 165^b—168^b.

Titel fehlt. Es ist eine çūfische Vermahnung (وصية). Anfang: الحد لله رب العالمين والعاقبة بعالي لمرضاته بان اوصيك بتقوي الله بالسر والعلانية والتقوي راس الحكمة المخ وباطن الحرقة كتمان السر: Schluss f. 168^b وطاهر الحرقة النور وارادة الحرقة خدمة الفقراء وطاهر الحرقة النور وارادة الحرقة خدمة الفقراء المحرقة المناسلة وطاهر الحرقة النور وارادة الحرقة خدمة الفقراء المحرقة المناسلة المحرقة المناسلة وطاهر الحرقة المناسلة والمناسلة والمن

2) Spr. 1962, 33, f. 241-251.

S^{vo}, 9 Z. (Text: 13¹/₂×10^{cm}). — Zustand: unsauber, auch etwas fleckig. — Papier: gelb, dick, glatt.

Bruchstück aus einer وصية. Die zuerst vorhandenen Worte: وسلب رايح يكفى الخذ غاد وسلب رايح يكفى ما مضى من القبايح اقبل اليوم هذه النصايح ولا مطرودين عن جنابك (Schluss f. 251a) وصلى الله على سيدنا الخ برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: gross, kräftig, gefällig, vocalisirt. — Abschrift im J. 948 Gom. II (1541) von ابراهيم بن محمد المقدسي القادري الحمد بن ابراهيم بن المخدسي الفادري الحنبلي الشهير بابن الذباح الصالحي

3) Spr. 1962, 18, f. 132—139.

8°, 17 Z. (Text: 14 × 11cm). — Zustand: unsauber und sehr fleckig. — Papier: gelb, dick, glatt.

Titel (nach der Unterschrift f. 13.9°): وصيّة

Der Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt in einem Gleichniss (vom Landen der Schiffer auf einer Insel und Anwendung ihrer Zeit daselbst mit dem Verweilen der Menschen auf Erden und ihrem Thun u. Treiben) so: غنول اهل العامدينة في الجزيرة وقيل لهم ان مقامكم بها يوم وليلة

فان تعذب فبعدابك وان تغفر : Schluss f. 139 فان تعذب فبعد العزيز الحكيم . . . والحمد لله وحده الخ

Schrift: klein, kräftig, gewandt, vocalisirt. An den fleckigen auch abgescheuerten Stellen öfters nicht lesbar. — Abschrift vom J. 695 Śa'bān (1296).

Darauf folgt f. 139^b der Anfang eines Kapitels ähnlichen Inhaltes, dessen Ueberschrift:

باب من الآداب الشرعية والمصالح المرغبة

4) We. 1653, 2, f. 13-15^a.

 8° , 25 Z. (19 × 12; $16 \times 9^{1/2^{\circ}}$). — Zustand: fast ganz lose im Deckel, unsauber und fleckig. — Papier: gelb, etwas stark, wenig glatt.

Titel und Verfasser fehlt. Aus der Unterschrift erhellt, dass es eine مَصْيَة ist.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt: من استعان بغير الله في نللب فان ناصره مجنو وخذلان

Eine Vermahnung çüfischen Charakters; die Hauptsätze beginnen mit البوعظة. Darin ist von der Ermahnung البوعظة die Rede, die im Herzen Wurzel schlägt und zu einem Baum mit 10 Aesten wird, deren jeder eine Frucht trägt; der erste Ast ist die Busse (التوبة), deren Frucht die Liebe (الحبة); der 10. Ast die Gnade (الرصل), deren Frucht das Hingelangen zu Gott (الرصل); dieser Baum ist dann auch noch f. 14b durch eine Zeichnung dargestellt; dann ist f. 15 noch eine Darstellung in drei Kreisen und drei Quadraten von der Stadt der Busse, des Ringens nach Gott (الشكا) und der Dankbarkeit (الشكا).

وحققنا بمشاهد التوحيد :Schluss f. 15° التوحيد وثبتنا على صراط التفريد انه سجانه اهل لذلك وهو الكريم المالك ولا حول ولا قوة الخ

Schrift wie bei 1, nur gedrängter und vocallos. - Abschrift vom J. 1096 Rabi' II (1685).

4034.

- 1) Pet. 699, f. 207 ff. Eine Anzahl Vermahnungen und Vorschriften (رصاید).
- 2) Spr. 896, 3 (f. 62^b—78). Vermahnung an leibliche und geistige Söhne; s. No. 4007.
- 3) Mf. 248, f. 231^b Rand. Stück einer رصية, in welcher احمد von Gott angeredet wird: قال الله تعالى يا احمد ان العبادة عشرة اجزاء Vielleicht gehört auch f. 232^a Rand dazu.
- 4) Mo. 164, 16, f. 245—258. Darin ein Abschnitt f. 251—258, den man رصية الياس nennen kann: Vorschriften, was der Fromme thun und lassen soll. S. No. 3495, 3.
- 5) Mo. 224, 3, f. 72b—81. Vermahnung und Offenbarung Gottes an einen Propheten. Daher die Anrede يا نبي oft wiederholt. Anfang: يا نبي بع دنياك باخراك.

Dasselbe in Spr. 901, f. 108-115.

6) Lbg. 580, 4, f. 63^b—74. Titelüber-schrift f. 63^b: وصيّة أبليس لرسول الله صغّم

روي عن ابن عباس رة انه قال :Anfang بينما نحن جلوس عند رسول الله وهو يحدثنا وتحدّثه فاذا بمناد ينادي من نحو الباب يا اهل المنزل افتحوا الباب ولكم الحاجة النخ

Unterredung des Teufels mit Mohammed. Schluss f. 74b: ثم قال والله اني اصوم لامّى سنة كقارة لذلك والله سجانه وتعالى اعلم بالصواب الخ

4035.

1) Spr. 1930, 2, f. 1^a. (Text: 12×10^3 (4^{cm}.)

Eine Vermahnung (رصية) in 36 Versen (Reģez), allerlei Verhaltungsmaassregeln in Bezug auf den zu wählenden Umgang enthaltend. Der Verf. heisst nach v. 33 'Omar. Anfang: الحمد لله العلى الاحدى القادر الحي العليم الصمدي

Schrift: ziemlich klein, deutlich, fast vocallos. — Abschrift c. 1700.

2) Pm. 428, 3, f. 20°-21°.

Format (15-17 Z.) etc. und Schrift wie bei 1.

Titel fehlt. Eine Vermahnung in Versen (Sari') (صيبة, oder, nach der Notiz auf dem Vorblatt, على الرضى), von على الرضى (nach dem letzten Verse). Anfang:

كم قد نوي التوبة في شدَّتِهُ فعاد للعادة في صحيّةُ

F. 21^b u. 22^a ein Paar kleine Gedichte ähnlichen Inhalts. Vgl. Pm. 502, 5.

3) We. 230, 2, f. 33.

Vermahnung und Aufforderung zum Lernen (تنهيض ووصايا في العلم). Anfang (Ram. dec.): احفظوا منى الوصايا انما العلم لقايا

4) Pm. 75, f. 10b.

Die Vermahnung وصية des يزيد بن الحكم الثقفى an seinen Sohn Bedr (in 23 V., Kāmil dec.). An f.: يا بدر والامثال يصــــبها لذي اللبّ الحكِيمُ

4036.

Beiläufig kommen Vermahnungen (رصایا) vor: Pm. 199, 85—95 (7 Stück); 654, 276^{nB} bis 279^b. Lbg. 398, 19^b—21. We. 17, 1. Spr. 1817, 2^a. Glas. 233, 46^b; 109, 42^a. Pm. 671, 244^a (Verse); 482, 120^b ff. (Reimprosa). Glas. 168, 241^a in Versen; dgl. f. 248^a und 179, 4^a und 32, 157. — Vorhaltungen (موعظة) Mf. 1196 Vorblatt (10 Verse). Pm. 654, 256^{bB}—262^b; 314^a. Lbg. 305, 3^a; 941, 37.

Hier sind noch zu erwähnen Werke von:

- 1) عبد الخالف بن عبد الجميل المجدواني um 500/1106.
- 2) اسد بن احمد البرسوي (vielleicht heisst er ارشاد الطالبين , u. d + ⁹¹⁷/₁₅₁₁), u. d. T. رستم في شرح وصايا المهتدين
- وصايا العلماء عند الموت .u. d. T ابن زهير (3)
- 4) محمد بن على بن ابراهيم الاستراباني (4 † محمد بن على بن ابراهيم الاستراباني
- وصايا ارسطوطاليس und وصايا فيثاغورس (5).
- . وصية للاحياء والاموات (6

19. Almosen und Fasten.

4037. Lbg. 495.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة . . . Anfang: . قال الله تعالي ويل للمشركين اللين لا يوتون الزكوة وهم بالآخرة هم كافرون الخ

4038. Pm. 251.

Format etc. und Schrift (13-16 Z.) wie bei 2). — Titelüberschrift und Verfasser f. 96^a:

هذه رسالة تستي مصباح المشكاة في عدم الحرج في الزكاة

لعبد الوهاب بن ابراهيم الغرضي الشانعي

الحمد لله رب العالمين والصلاة . . . Anfang: وبعد العالمين والصلاة . . . وبعد المام الشافعي رق ان زكاة المال والفطرة توزع على الاصناف الثمانية الخ

Ueber Almosenvertheilung, mit Rücksicht auf Sura 9, 60, ob sich dieselbe, wie Eśśāfi'i annimmt, auf die 8 daselbst erwähnten Arten von Empfängern beschränke oder nicht? von 'Abd elwahhāb ben ibrāhīm elordī † 967/1560.

بخلاف من اخرج الفشة: Schluss f. 99^b: بخلاف من اخرج الفشة وغيره من الفضة مشلا فيصلح عند المخالف وغيره Abschrift vom J. 1128 Moharram (1716).

F. 100 u. 101 u. A. ein Gebet in Versen, als (abergläubisches) Mittel. F. 102 leer.

4039. Spr. 1958.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück über Almosengeben und -nehmen, das beginnt: فصل ثم اعلم ان الناس على اربعة اقسام فيما يعطونه وفيما ياخذونه الخ

ان الحق اثر فيه الاسرار : «und schliesst f. 259 وهو الاولي بالكمل من اهل الله

Von Almosen handelt Lbg. 880, 123^b bis 127; 939, 336^a. Von den Arten derselben We. 1798, 67^a. Mf. 547^a, 10. Vom Segen derselben We. 388, 42^a. — Von der Verdienstlichkeit der Almosen-Vertheilung handelt عبد الرحمن بن يحيى بن محمد الملّاح الصديقي بن محمد الملّاح الصديقي فضل الصدقية أنساء الحدقية في فضل الصدقية العسقلاني. Ferner العسقلاني

/ 4040.

1) Schöm. XI, 3b, Heft 16, f. 52-56.

Handelt vom Fasten:

هذا كتاب الصوم وهو ركن من اركان الاسلام المن Es ist unvollständig: s. No. 3666.

2) We. 1708, 9, f. 79-81.

Format etc. und Schrift wie bei 6. Etwas unsauber und fleckig. — Titel und Verfasser f. 79a:

قاعدة في بيان حكم هلال ذي الحجة اذا تمم فاكمل الناس عدة ذي القعدة

لزين الدين ابي الفرج بون وجب البغدادي الحنبلي

الحمد لله بحمده ونستعينه : $Anfang f. 79^b$ ونستعينه . . . أما بعد فقد وقع في هذا العام وهو عام vx حادثة وهو انه تمم هلال ذي الحجة الم

Dadurch dass im J. 784 Dū'lhigge (1383) der Eintritt des Neumondes des letzten Monats von Einigen etwas eher angenommen wurde als von Anderen, war eine gewisse Verwirrung eingetreten, die namentlich für die Fastenzeit (den 9. d. M. d. h. يوم عرفي) nicht gleichgültig war. Ibn ragab † 795/1893 (No. 2697) äussert sich nun hier über diesen Fall. Er beginnt: فنقول هذه المسئلة لها صورتان احداثها أن يكون الشك مستندا الى قراير مجردة أو الى شهادة من لا يقبل شهادته الخ

ولا يمكنه الوقوف في بقية الليل : Schluss f.81^a: مع الناس او اكثرهم لا يقبل الشهادة '

Abschrift v. J. 865 Du'lqa'da (1461). — Bl. 82 leer.

4041.

Von Verdienstlichkeit des Fastens handeln: Spr. 461, 216. 222^b. Mo. 19, 113—115. Mq. 48, Vorderdeckel; 125, 187^b—189. We. 1776, 22. Pm. 334, 106. Aussprüche Mohammeds über Fasten Lbg. 357, 104^b. Gebet vor und nach demselben We. 99, 126^a. — Ein Beispiel langen Fastens Pm. 158, 1^b.

Besondere Werke über Fasten sind von:

1) نائز عفرانی الزران الزعفرانی ۴ محمد بن مرزوی بن عبد الرزان الزعفرانی + 517/1123, u. d. T. الصيام الصيام الصيام الصيام الصيام الصيام الصيام الصيام به الصيام
2) ابو القاسم الشجامي ابو القاسم (اهر بن ضاعر بن محمد الفشر بن خمد الفشر بن $^{533}/_{1138}$, u. d. T. الفشر عبد الفشر
- 3) عبد الكريم بن محمد السمعاني (3 tu. d. T. يغيم الآيام البيت ٤٠٠٠).
- منهاجة النظر .u. d. T أبن الجوزى (4 أبن الجوزى وجنّة الفطر
- 5) عبد العزيز بن عبد السلام + $^{660}/_{1262}$, u. d. T. مقاصد الصوم
- 6) قطب الدين القسطلاني † 686/₁₂₈₇, u. d. T. مدارك المرام في مسالك الصيام
- على بن سلطان تحمد القاري (7 ئولوبي 1014/1606, u. d. T. قوام الصوام للقيام بالصيام
- (8) مرعى بن يوسف بن ابني بكر ألكرمي (8)
 شحقيق الرحجان بصوم يوم الشق من رمضان u. d. T.

20. Wallfahrt.

 59^{a}

69^b

4042. We. 1095.

164 Bl. 4°, 17—18 Z. (24×16; c.18—19×10—11°°). Zustand: ziemlich gut, aber fleckig, oben am Rande wasserfleckig und nicht frei von Wurmstichen; Bl. 1 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1° (in Goldbuchstaben mit Goldverzierung):

كتاب منير العَرّم الساكن الي اشرف الاماكن Verf. عبد الرحمن بن محمد النخ Verf. عبد الرحمن بن محمد النخ

قال الشيخ الامام العالم جمال : Anfang f. 1b الدين ابو الفرج عبد الرحمن بن على بن محمد ابن الجوزى رحم،

الحدد لله الذي انشأ فاحسن الانشاء . . . اما بعد فاني كنت اتوى الى مكة قبل الحج فداويت هذا الداء بالقصد

'Abd errahman ben 'alt ben mohammed ibn eljauzī ģemāl eddīn abū 'lfaraģ, geb. *608/1114 (510), † *597/1201, giebt hier eine vollständige Schilderung der Wallfahrt und ihrer Gebräuche und der heiligen Stätten, Mekka und Elmedīna, mit Einflechtung von Traditionen und vielen Gedichtstellen, nebst erbaulichen Betrachtungen. Das Werk zerfällt in 166 Kapitel, die aber ungezählt sind. Das Inhaltsverzeichniss geht vorauf, f. 26-54.

بيان ما يشتمل عليه الحريج 50 ; فرص الحرج 1.5" نم من وجب عليه الحرج وتركه من غير عذر "7 تم من فصل الحرج "7 ; ذكر العاجز عن الحرج "4 ابواب الاحرام ابواب الاحرام

المتمتّع والإفراد والمقران 37° ; المواقبيت 36° فكر التلبية وافعال الحج 38° ; آداب المحرم وما يلزمه 38°

u. s. w.

فضايل العَشْرِ 44b

ليلة عرفة "47 ; ذكر ليلة التروية ويوم التروية 46 46

ابواب عرفة

 47° فى فصايىل يوم عرفة 47° ; فى معنى هذه التسمية 47° u. s. w.

ابواب الاضاحي

بيان أن الاضاحي سُنُهُ في الله بيان فضل الاضاحي في 57 المات

بيان السبب الذي من اجله سنَّت الاضاحي 586

u. s. w. ذكر اختلاف الناس في الذبيح

البواب ذک مکند

 64^{a} في فصل مكة 65^{a} ; في ذكر المشهور من اسمائها $u. \ s. \ w.$

أبواب ذير الكعبة الكعبة

في ذكر المشهور من اسمائها المشهور من اسمائها

في بيان انها اول بيت وضع للناس "69

.u. s. w تلخيص قصّة بناء الكعبة

ابواب الطواف وما يقال فيه *79 ; الاصل في الطواف ها 79% اقسام الطواف وما يقال فيه *79 ; الاصل في الطواف في الكر فصايل الطواف الده . w.

ابواب فيها نبيذ مما كان يجري للعرب ها 95% في ايام الموسم بعكاظ وغيرها خطب الفصحاء بمكة خطب الفصحاء بمكة فكر دلرف من خطب رسول الله صغم بمكة ها 60% فكر اجتماع الشعراء بسوق عكاظ وتناشدهم الاشعار *99% فكر من كان يتوتى الحكم بين العرب وإجارة الحاج *99% فكر من كان يتوتى الحكم بين العرب وإجارة الحاج *99% فكر من كان يتوتى الحكم بين العرب وإجارة الحاج *90% فكر من كان يتوتى الحكم بين العرب وإجارة الحاج *90% فكر من كان يتوتى الحكم بين العرب وإجارة الحاج *90% فكر من كان يتوتى الحكم بين العرب وإجارة الحاج *90% فكر من كان يتوتى الحكم بين العرب وإجارة الحاج *90% فكر من كان يتوتى والمالة والمناس المناس
ذكر اماكن بمكة وما والاها وقرب منها مثل "102 الحجون والمحصَّب والحجاز ونجد ذكرها الشعراء في اشعارهم فاطرب ذكرها السامع

قبول الحاج من آثر اهل فاقد بشفقة الحج فبعث الله "109 ملكا فحج مكانه

ملكا فحج مكافه المحاج وساداتهم 110⁴ الواب ذر حج كبراء الحاج وساداتهم 110⁴ دكر حج آدم عم 111⁴ ; حج الملائكة 10. s. w.

ذكر حبج نبيّنا عَمَّ الواب ذكر من الطرف 113^a ابواب ذكر من الطرف الواب ذكر من الطرف الواب ذكر من الواب ال

ابواب ذير مسجد الرسول عم المواب ذير مسجد الرسول عم المواب الرسول عم المواب الم

زيارة قبر النبي صَعَم "150 ; ذكر قبر النبي صَعَم "149 زيارة قبر النبي صَعَم "149 نيارة قبر النبي صَعَم "149 نيارة قبر النبي صَعَم "150 نيارة قبر النبي صَعَم "140 نيارة قبر النبي صَعَم "150 نيارة قبر النبي ا

كلامر القبير "156 ; الاتعاظ بالقبيور "156 منتخب من محاسن ما كتب على القبور "156 من فنون الحكم والمواعظ

اذا كان المقصود الهدي : Schluss f. 164* فيسير المواعظِ يقيع وان كان المراد الننوهة فالكثير لا يكفي وأخر الكتاب والحمد لله الخ

Aus der Unterschrift des Werkes erhellt, dass dasselbe im J. 553 Ramadān (1158) verfasst, dass der Verfasser dann in demselben Jahre die Wallfahrt unternahm und nach seiner Rückkehr eine Abschrift von seinem Texte machte.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, etwas vocalisirt, doch fehlen auch oft diakritische Punkte. Die Schrift ist durchgehends verblasst. — Abschrift von أبو بكر بن احمد بن عمر البغدادي, um 630/1233.

No. 4042, 4043,

F. 164b enthält ein Verzeichniss von Zuhörern, die das Werk bei dem Sohn des Verfassers, dem بي الدين ابو محمد يوسف بن الرحمن ابن الجوزي ابن الجوزي

الغرام الساكن البخ) HKh. V 11373 (مثير الغرام الساكن البح).

4043. We. 1715. 9) f. 83⁶ – 93^a.

Format etc. und Schrift wie bei 7). - Titel:

عذ القصيدة الذهبية في الحجة المكيّة والزورة الحمدية تصنيف الفقيه الواعظ ابي عبد الله المحمد بن ابي بكر بن رشيد البغدادي،

ايا عذبات البان من ايمن الحِمَي : Anfang f. 83b رعي الله عيشا في حماك رجماة

Diese Qaçide des Abū 'abdallāh mohammed ben abū bekr ben rośeid elbagdādī † ⁶⁶²/₁₂₆₄ handelt von der Wallfahrt und ist in seinem Todesjahr verfasst. Sie ist etwa 300 Verse lang und enthält viele Abschnitte mit Ueberschriften. Zuerst:

ارِّل الرِحْلة 84° ; فصل فى البيت والطواف به 85° 85° (er zählt deren 10 auf) u. s. w. Zuletzt:

ذكر وصية الاخوان بعد رجوعه بالح والصبر على مَشَاقِهِ 91 الوصية بالحجم بالمال الحلال 92 الوصية بالحجم بالمال الحلال

ذكر الوصية بزيارة النبي صعّم وذكر فضايلها المخ "92

F. 93°—97 enthalten u. A. kleine Gedichte von عبة الله und عبر الدين.

Dasselbe Gedicht, ohne Angabe des Verfassers, in Lbg. 428, f. 1—8° und Stellen daraus, im Ganzen 97 Verse, in Spr. 175, f. 310—313°. (Hier heisst der Verfasser: حمد بن عبد الله

4044. Mg. 115. 49) f. 634 - 711.

 8vo , 18 Z. (19 × 15; 13 × 10^{cm}). — Zustand: wasserfleckig, besonders am unteren Rande wurmstichig. -Papier: bräunlich, stark, glatt. - Titel fehlt.

Bruchstück eines grösseren Werkes über Wallfahrt, mit besonderer Beziehung auf Mohammeds letzte Wallfahrt, die Moscheen, in denen er gebetet etc. - Die Blätter folgen so: 704-711. 634-703. — Das Werk ist in Kapitel getheilt. Das Vorhandene beginnt im 9. Kap. und hört auf im 23.; es ist nicht ersichtlich, ob noch mehr Kapp, in dem Werk enthalten gewesen. Jedes Kapitel fängt mit einer Qoranstelle an.

Das Vorhandene beginnt f. 704": الصبغاء وكانوا عشرة وكانوا يظلمونني ويوذونني فامهلتهم حتى دخل الشهر الحرام يعنى رجبا ثم اومات اليهم المخ

في حقيقة الحج ومقداره بين العبادات ٢٥٦٠ باب. 10. قال الله تعالى وادَّنْ في انناس بالحمر باتوك رجالا الإ

في فرض الله الحموعلى عباده وبيان الاستطاعة 410 باب. 11. في التهديد الوارد في حق المتهادين به 635 باب. 12.

في استحباب التحجيل في للحم وكراه، التاخير 638 باب. 13.

في بيان اشهر الحمر وبيان ماهية الحمر 640 باب. 14. في بيان العمرة والكشف عن حقيقتها 645° باب. 15.

في بيان علة تسمية الناس حجة رسول 670^b باب. 20 الله عم بحجة الوداع

في بيان المواقيت وذكر المساجد التي 697 باب. 23 صلى فيها رسول الله عم بين الحرمين

Das Vorhandene schliesst mit den Worten فهم بتقربهم يبعدون وبتقدمهم يتخلفون: f. 703b نسال الله العافية

Es fehlen im Anfang 42 Bl.

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, vocallos, oft ohne diakritische Zeichen. Ueberschriften roth. - Abschrift c. 800/1397.

Der Verf. lebt um $^{650}/_{1252}$; sein öfters erwähnter Lehrer (f.703*. 710b) war عمر السهروردي + 632/₁₂₃₄. Als Quelle erwähnt er z. B. 708b den إبو الفضايل ابن المعرّم + 609/1212; 635b den ابو الفتوح العجلي + 600/1203; 649° den # 617/1220. — Es könnte ألمؤيد بن محمد الطوسي ein Werk des النووى + 676/1277 sein.

4045. We. 1460. 1) f. 1 - 92. 95^a.

98 Bl. 8vo, 17 Z. $(18^{1}/_{2} \times 13^{2}/_{3}; 12^{1}/_{2} \times 9^{cm})$. — Zustand: lose Lagen u. Blätter; im Anfang nicht recht sauber, auch nicht ohne Flecken. - Papier: gelb, glatt, stark. -Einband: brauner Lederdeckel. - Titel u. Verf. f. 1a:

كتاب الايضاح في مناسك الحج لمحيى الدين **ابي زكرياء النواوي هو جيي بن شرف بن مري'**

الحمد لله ذي الجلال والاكرام: Anfang f. 1h: الحمد والفضل والطول والمني العظام . . . أما بعد فان الحمر احد أركان الدين ومن أعظم الطاعات نرب العالمين المز

Erschöpfende Darstellung alles dessen, was auf Wallfahrt, deren Gebräuche und Bedeutung Bezug hat, von Muhji eddin abū zakarijjā ennawāwī † 676/1277 (No. 1476). Das Werk des بابو عمرو عثمان بن الصلاح + 643/1245 über denselben Gegenstand ist dabei benutzt.

Dies Werk zerfällt in 8 Kapitel (und Abschnitte), deren Uebersicht f. 2^{n. b}.

f.3a ياب 1. في أداب السفر وفيه مسائل

2. بات 15^b في الاحدام

في دخول مكة وما يتعلق به وفيه فصول 28ª باب. 3.

(in 8 فصل). 4. باب $63^{\rm b}$ في العمرة وفيه مسائل

في المقام بمكة وطواف الوداع فيه مسائل 64b باب. 5.

في زيارة قبر النبي صعّم وما يتعلق بذلك 77 باب. 6 فيما جبب على من ترك في نسكه مامورا "83 باب. 7

او ارتكب محرما

في حج الصبي والعبد والمرأة ومن في معناهم 88° باب. 8

Hört auf in dem Abschnitt f. 90b:

فصل في الولاية على التجييج وبيان ما يجوز لمتوليه فعله وما لا يجوز وما يجب عليه وما لا يجب

mit den Worten f. 91b: ابن يكون عالما بمناسك الحمر واحكام مواقيته وايامه

Das Uebrige fehlt, auch der Abschnitt darin über die zu jeder der Zeiten üblichen فصل في اذكار تستحب في كل وقت :stillen Gebete

Schrift: kleine, etwas flüchtige, ziemlich deutliche Gelehrtenhand, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. - Abschrift c. 1000 1591. - Collationirt. - HKh. I 1557. F. 92 ein Bruchstück der Untersuchung über die Zulässigkeit der Scheidung, mit Rücksicht auf die Werke des الغزائي über diese Frage.

F. 93^{n.b} u. 95ⁿ Anweisung, was der Pilger nach seinem Umgang um die Ka'ba und weiterhin zu thun und zu beten habe.

Commentare zu dem Werke sind verfasst von:

- على بن عبد الله بن احمد السمهودي نور الدين (1 + 911/1505)
- 2) تحمد بن احمد بن حمزة الرملي (2) ألرملي (2)
- خمد على بن محمد علان بن ابراهيم التبريزي (3)
 * 1057/1647.
- 4) على بن ابي بكر بن على المكبي + 1072/1661

4046. Mq. 127. 9) f. 51-72.

Format etc. und Schrift (gegen Ende gedrängter und fast über die ganze Seite gehend) wie bei 7). F. 67-70 wurmstichig. — Titel f. 51^a:

كتاب الحج ومناسكة بشرايطة واركانه وواجباته وسننه وأدابه واستحبابه ومحظوراته واحكامه وبعص فصائله واغتنامه

ابو بكر البكري الملتاني الحنفي :"Verf. f.51

الحمد لله رب العالميين : Anfang f. 51b بقول العبد وصلواته . . . هذا كتاب الحج والمناسك يقول العبد . . . ابو بكر . . . المُثناني الحنفي . . . اعلموا اخواني . . . ان الحج فريضة قايمة وشريعة ثابتة الخ

Von der Wallfahrt und deren Gebräuchen, in (etwa 8) ungezählten Kapiteln u. Abschnitten, von Ishāq ben 'alī elmultānī abū bekr (um ⁷⁸⁶/₁₃₈₅, s. No. 876).

باب بيان الحج ومناسكه ألح (beginnt: العلم ان الحج في اللغة هو القصد المطلق)

راب مقدمات الحج وآدابه باب مقدمات الحج وآدابه باب احكام الحج وشرايط وجوبه باب القران والتمتع هـ 63 ; باب الاحرام هـ 64 ; باب الجنايات هـ 64 ; باب الجنايات هـ 64 ; باب في زيارة النبي ومسجده وقبره صعّم هـ 61 ;

وانكحوهن على الدين وَلأَمة : Schluss f. 72b

Dazu fügt der Verfasser f. 72b, 5 noch eine längere Stelle aus $\ddot{\mathbf{g}}_{jj}$.

Nach f. 62 fehlt wenigstens 1 Blatt.

Mq. 127, 10, f. 73^a ist der Anfang des Werkes (= f. 51^b bis 52^a , 9).

Mq. 127, 11, f. 73^b ist ein Nachtrag zu dem المحات الحرية f. 53^b und enthält 10 Punkte, auf die der Wallfahrer zu achten hat; 8 davon stehen auf dieser Seite, die 2 anderen auf f. 51^a. Dieser ganze Nachtrag steht auch f. 55^a u. 54^b am Rande (aber zum Theil beschädigt).

/ 4047. Lbg. 1019.
3) f. 19. 30-31ⁿ.

S^{vo}, 16 Z. (18 × 13; 15¹₂ × 11^{cm}). — Zustand: ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Titel fehlt; er ist etwa:

رسالة في هل جبوز في الزيارة ان تقصر الصلوة وعمل هذه النزيارة شرعية ام لا Verfasser s. Anfang.

سئل تقى الدين ابن تبهية :Anfang الحوانى عدانا الله واياه بالديار المصرية في سنة ١٠ في رجل نوي زيارة قبر من قبور الانبياء الج

Ibn teimajja † ⁷²⁸/₁₃₂₈ (No. 2082) behandelt in dieser im J. ⁷¹⁰/₁₃₁₀ verfassten Schrift die Frage, ob bei der Wallfahrt zu einem Prophetengrabe die Abkürzung des Gebetes zulässig sei oder ob dadurch die ganze Wallfahrt hinfällig werde?

فانى انبهاكم عن ذلك : Schluss f. 31° وجل ولا وهذا كلم حتى لا يعبد الا الله عز وجل ولا يشرك به شيئا الحمد لله وحدة وصلى الله الخ

Nach f. 30 fehlt ein Blatt.

Schrift: gross, blass, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. — Abschrift im Jahre 726 Ramadan (1326) von محمد بن عيسى بن أبي الفضل الشافعي. — Collationirt.

Ueber dieselbe Frage handelt f. 31^b nach verschiedenen Schriftstellern.

4048. We. 1097.

92 Bl. 4¹⁰, 23 Z. $(26^{1/2} \times 18; 20 \times 13^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz ohne Wurmstiche. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ (von späterer Hand):

كتاب تلخيص شفاء السقام في زيارة خير الأنام الذي صنفه تقى الدين السبكي وملخّصه الامام الفاصل محمد بن الحسن بن عبد الله ابن محمد بن ابني القاسم الحسيني الشافعي

قال . . . كحمد بن الحسن كمد بن الحسن An fang f. 1b. الحمد لله ربّ العالمين عدد عفو الله عن خلقه . . . اما بعد فهذا كتاب شفاء السقام في زيارة خير الانام الذي صنفه شيخ الاسلام . . . اذكر فيه أن شاء الله عز وجل مقاصده وعيونه مع زيادات بيّنة

Das von Taqī eddīn essubkī † 756/₁₃₅₅ unter obigem Titel — der auch' so im Vorwort wiederkehrt — verfasste Werk von den heilsamen Folgen des Besuches des Prophetengrabes liegt hier in einer Bearbeitung (Abkürzung und Zusätzen) vor, welche Mohammed ben elhasan ben 'abdallāh elhoseinī elwāsiṭī śems eddīn, geb. 717/₁₃₁₇, † 776/₁₃₇₄, im J. 765 Çafar (1363) vollendet hat, zur Widerlegung derer, welche die darauf bezüglichen Traditionen für unächt erklären. Das Werk zerfällt in 10 Kapitel, deren Uebersicht f. 1b.

في الاحاديث الواردة في الزيارة (.f.1b (15 Tradd باب .1 باب .2 فيما ورد من الاحاديث والآثار دالاً 6a باب .2 على فضل الزيارة

فيما ورد في السفر التي زيارته صغّم صريحا 94 باب .5 في تقرير كون الزيارة قربة 194 باب .5 في حياة الانبياء (فصل 15 أ64 باب .9 في الشفاعة ووجه ذكرها متن الحديث الحز 804 باب .10

قال من صلي على وقال اللهم: •Schluss f. 91b على على وقال اللهم :•Schluss f. 91b

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtige Gelehrtenhand, ohne diakritische Punkte, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift um **800/1397.

Die Blätter folgen so: 1-37. 42-45. 38-41. 46 ff. Bl. 62. 63 sind ganz leer geblieben, 71 und 79 fast leer (doch fehlt am Texte nichts).

HKh. IV 7585 (شفاء الاسقام).

Mf. 1257, f. 4ⁿ behandelt in einer Stelle aus التحر العميق في الحج الي بيت الله العتيق des التحمد بن محمد المكي ابن الصياء ⁸⁵⁴/₁₄₅₀ die Begrüssung (تحيّة) der Ka'ba (beim Umgang um dieselbe).

/ 4049. Spr. 872.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Nach der Unterschrift f. 147^b:

لمنسك

Verfasser s. Anfang.

الحد لله ربّ العالمين قال . . . العالمين قال . . . العلم لطف الله البو العباس احمد الزاهد . . . اعلم لطف الله بنا وبك . . . ان الحجّ والعمرة احد اركان الدين الخ

Von der Wallfahrt und den Gebräuchen dabei, von Ahmed ben mohammed ben soleimän elqähirt sihäb eddin abū 'l'abbās ezzāhid † المناه واخرته والله اعلم الخاص المن امر دينه ودنياه واخرته والله اعلم الخ

4050. We. 1887.

49 Bl. 8°°, 21 Z. (18½ × 13½; 12½ × 9½°°). — Zustand: fast lose im Einband; nicht recht sauber; etwas wurmstichig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel f. 1°:

كفاية المحتاج الى الدماء الواجبة على المعتمر والحاج

so auch in der kurzen Vorrede f. 1b. — Verfasser f. 1a: ابو بكر محمد بن ظهيرة القرشى الشافعي خطيب المسجد الحرام

الحمد لله الذي عظّم حتى : Anfang f. 1b: بيت الله . . . وبعد فيقول . . . ابو بكر بن ظهيرة المشمول بلطف الله النانى بعض الاخوان في الله ان اجمع له احكام الدماء الخ

bringenden Opfer ist verfasst von أبو بكم أبن على بن ابي البركات محمد بن ابي السعود محمد بن حسين القرشي المخزومي أبو، ظُهَيبرة um 890/1485 am Leben. (Vielleicht hiess er ابو بکر محمد, so dass Abū bekr sein Zuname wäre.) Sein Vater lebt im J. 820/1417. (Der von ist ابو بكر على المخ ist نور الدين ابو الحسن على unrichtig; dieser hiess und war sein Vater.) Es zerfällt in Vorwort, und Schlusswort mit vielen sehr verschieden قسم 4 benannten Unterabtheilungen. Der Gegenstand, sagt er, sei speciell noch von Niemand behandelt. f.1b المقدمة في بيان اقسام الدماء، فيما يجب على سبيل الترتيب والتقدير 1 قسم 1. وهو ثمانية دما

Dies Werk über die bei der Wallfahrt zu

وعو طبية على سبيل الترتيب والتعديل 22 قسم .2 وهو دمان

فيما يجب على سبيل التخبير والتقدير ⁶26 قسم .3 وهو ثمانية دما

فيما جب على سبيل التخيير والتعديل 34 قسم .4 وهو دمان

فى معرفة مكان اراقة الدماء وزمانها النخ 45 التحاتمة (in 3 ألحاتمة .

Schluss f. 49^a: وان لم يقدر وتركه بحاله جاز Schluss f. 49^a: والله سجانه وتعالي اعلم وهذا آخر ما قصدت جمعه راجيا من كرم الله نفعه . . . وسلام على المرسلين النخ Schrift: klein, kräftig, gradestehend, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 199/1543. — HKh. V 10813.

7) f. 69-75.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). — Titel u. Verf. f. 694:

ك" الردّ على من شدّد وعسّر ف جواز الانحية بما تيسر ليوسف بن حسن بن احمد بن حسن بن عبد الهادي المقدسي الحنبلي

قال يوسف . . . ابن عبد : 490 Anfang f. 69b: الهادي . . . الحمد لله الذي اثناب عبده الكثير بالتقرب باليسير . . . وبعد فهذا كلام في جواز الانخدية بما تيسر وضعته راجيا من الله الخ

Widerlegung derer, die behaupten, es sei unstatthaft, beim Festopfer ein anderes Thier als بهيمة الانعام d. h. Kameele, Rind, Schafe zu schlachten. — Diese Abhandlung des Jūsuf ben hasan ibn àbd elhādī † 909/1503 (No. 1119) zerfällt in ungezählte فصل, ohne besondere Ueberschriften.

Schluss f. 75^a: لاجل الولد فدية عنه فلا عنه الولد الحل الحضاء التخ المناطقة الإنعام والله اعلم بالصواب المن المعام الم

4052. Pet. 608.

128 Bl. S^{vo}, 13Z. (16¹/₂×11; 12¹/₂×7^{cm}). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: weisslich, stark, ziemlich glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel fehlt; im Vorwort f.2^h:

Verfasser fehlt; nach der Unterschrift:

شهاب الدين احمد أبن حجر الهينمي الشافعي

تحمدك اللهم أن اقلتنا على :Anfang f. 1 أنحمدك اللهم أن التقصير . . . وبعد فاند لما من الله تعالى على على بالاخذ في اسباب الزيارة الم

In Folge seiner Wallfahrt im J. 956/₁₅₄₉ hat Ibn hagar elheitemī † 973/₁₅₆₅ (No. 174) dies Werk geschrieben, um Alles, was darauf Bezug hat, Gebräuche, Vorzüge derselben etc., zu erörtern, damit jeder Wallfahrer sich an demselben Raths erholen könne. Er hat dasselbe beendet bei der Rückkehr von der Wallfahrt im J. 956 Ďū lq. (1549). Es zerfällt in Vorwort, 8 فصل und Schlusswort.

في آداب السفر السفر السفر السفر المقدمة المتاب السفر المتاب التيارة قبر نبينا صغم المن التيارة وفوايدها الت

في التحدير من ترك زيارته صعّم مع استطاعتها 42b فصل . 4 فصل . 4 فصل . 4 فصل . 47b فصل . 47b فصل . 47b فصل .

فى بيان الافصل للحاج هل هو تقديم 47^b فصل .4 الزيارة او الحرية

فيما يتأكّد على الزاير في طريقه فعله 51 فصل .5 في آدابه بعد خروجه من المسجد الشريف 112 نصل .8 في آدابه في امرين آخرين اولهما عند اخذه 124 الخاتمة في اسباب رجوعه او خروجه من المدينة . . . ثانيهما عند شروعه في رجوعه

كلما ذكرة الذاكرون وغفل : Schluss f. 128a عن ذكرة الغافلون سجمان ربكه رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين الخ

Schrift: ziemlich gross, etwas gedrängt, nicht undeutlich, vocallos. Stichwörter der Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt. — HKh. II 4331.

Lbg. 97, 2, f. 69—137. Dasselbe Werk. 8°, 19 Z. $(20^{3}/4 \times 14^{1}/2)$; 15 × 10°m). — Zustand: sehr wurmstichig, auch unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Schrift wie bei 1. — Abschrift im J. 1034 Gom. II (1625).

4053. Pm. 200.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 33a:

ebenso im Vorwort f. 34^a. - Verfasser f. 34^a:

عبد الله بن احمد القطان

Auszug aus dem vorhergehenden Werke. Anfang f. 33°: على اللهم ان اهلتنا على الله الله من الله من الله من الله بن الله بن الشيخ احمد القطان لما من الله تعالى على بزيارة حبيبه التى هي منتهي الآمال الخ

Der Verf. 'Abdallāh ben ahmed elqattān lässt die wiederholten und meistens schwachen Traditionen und Manches nicht unmittelbar auf die Wallfahrt Bezügliches fort. Die Eintheilung wie bei dem Grundwerke, nur fällt die معلى المعالى الله معم ويزور المعالى المعالى المعالى المعالى الله معم ويزور المعالى المعالى المعالى المعالى المعالى المعالى المعالى المعالى المعالى الله معم ويزور المعالى المعا

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Papier: orangefarbig. — Titelüberschrift f. 136^b:

so auch im Vorwort. — Verfasser s. Anfang.

الحمد لله الهادي الانسان : Anfang f. 136^b: الهادي المسالك . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القاري ان هذا لب لباب المناسك . . . نافعا لكل ناسك البخ

Kern der Wallfahrtsgebräuche, nebst Aufzählung dessen, was dabei verboten, was zulässig oder auch beliebt ist, von 'Alt ben sultän mohammed elqārī elherewī † 1014/1606. Der Verfasser ist recht ausführlich und hat sein Werk in viele, oft nur kleine, ungezählte Abschnitte eingetheilt.

وقد افردت رسانة فى الزيارة العصينة حامدا مفوضا مصليا مسلما اولا وأخرا وباطنا وظاهرا

Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

4055. Lbg. 295. 28) f. 150-169.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Der Text mit Goldrand eingefasst. — Titelüberschrift f. 150^b:

بداید السالک فی نهاید المسالک so auch in der Vorrede. - Verfasser s. Aufang.

الحمد لله الذي جعل : Anfang f. 150b الحمد الذي جعل الكعبة البيت الحرام قياما للناس . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد الهروي فيقول . . . ان هذا شرح شريف وفتح لطيف الخ

Kurzer Commentar desselben zu dem kleineren Werke des مرّ رحمة الله بن عبد الله السندي † 977/₁₅₆₉ über Wallfahrt und deren Gebräuche, welches betitelt war المنسك الصغير.

التحمد لله رب العالمين اي مربيهم : Anfang ومتولّي امرهم . . . والصلوة السلام على سيد المرسلين

اي وخاتم النبييين . . . وبعد اي ما ذكر من النسمية . . . فهذا تحتصر اي في المبنى مقتصر في المعنى في مسايل الحجم والعمرة الح

Das Grundwerk ist eingetheilt in 10 Kapp.: 1. باب 151 باب 152 في ألواجبات 152 باب 152 باب 154 في ألواجبات 152 باب 155 باب 154 باب 164 باب 165
وذلك دليل حسن للخاتمة : Schluss f. 169^a: وذلك دليل حسن للخاتمة والحمد لله رب العالمين اشارة التي قبولم تعالى . . . في أول الشاخة فان الشهاية هي الرجوع التي السماية وسلام على (سيد) المرسلين والحمد لله رب العالمين Verfasst im J. 1010 Śawwāl (1602).

Abschrift im J. 1176 Cafar (1762). — HKh. VI 12953, p. 135, Z. 4. 5.

4056. Lbg. 471.

Format etc. u. Schrift wie bei 6) (von f. 49 an der Text: $16^{1}_{.2} \times 8^{1}_{.2}^{\rm cm}$ ohne Linien-Einfassung). — Titel am Rande und in der Vorrede f. 47^{n} , 1:

الحمد لله العلي الكبير الاكبر . . . : "Anfang f. 46" على بن سلطان محمد القارس المان محمد القارس الله على السنة قد سالتي بعض الاخوان . . . بيان ما اشتهر على السنة نوع الانسان من الللاق الحج الاكبر على خصوص الحج البن

Ueber die grosse Wallfahrt, speciell auch über بيم عرفة, von dem selben im J. 1007/₁₅₉₈ zu Mekka verfasst.

فلا ربيب انه بهذا المنصب في زمان: Schluss f.50b: ولا بهذا المنصب في رمان على جميع ولايته اولي اللهم صل على محمد . . . وصل على جميع اخوانه من الانبياء والمرسلين والحمد لله رب العالمين تمت F.51 leer. — HKh. III 4540.

Lbg. 295, 32, f. 205—211 dasselbe Werk. Collationirt. — Abschrift im J. 1175 Rab. II (1761). Pm. 105, 13, f. 49. Einige Auszüge daraus. 4057. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel:

الطواف بالبيت ولو بعد الهدم

Genauer:

وجوب طواف البيت على الأنام ولو كان بعد الانهدام

oder auch:

المصيفة في تحقيف البقعة المنيفة

Beides nach Lbg. 295, 30, f. 1946 und Inhalts-Verz. S. 3.

على القارى Verfasser:

الحمد لله رب زدنى علما علما عانى هذا :Anfang السؤال من عند بعض ارباب الكمال . . . ما قول علمائنا . . . في ان الحج فرض وسبيد البيت الخ

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob, wenn die Ka'ba eingefallen wäre, die Wallfahrt hinfällig sei, weil ihr das Object fehle, oder ob sie doch auch ferner noch als Verpflichtung bestehe?

فقد ورد خير المجالس ما استقبل :Schluss القبلة هدانا الله تعالي الي سواء الداريق واعتق رقابنا بِبركة بيت العنيق وحسبنا الله الخ

Lbg. 295, 30, f. 194—195 dasselbe Werkehen. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

/// 4058. Lbg. 298.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser f. 33ⁿ:

الذخيرة الكثيرة في رجاء مغفرة الكبيرة لعلى القاري

الحمد لله المطلع على الظواهر :"Anfang f. 33" : القاري لما والسراير . . . القاري لما رايت كلام الامامين الهمامين . . . وهما الشيخ ابن جر المكى وامير بادشاه البخاري . . . متعارضين متناقصين المخ

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob die Verrichtung der Wallfahrt in vorschriftsmässiger Weise eine Vergebung der grossen Sünden herbeiführe. Ueber diese Frage waren Ibn hagr elmekki der Śafi'ite † 978/1565 und Mir pādiśāh elbohāri der Hanefite entgegengesetzter Ansicht, jener verneinte, dieser bejahte sie. Der Verfasser sucht zu vermitteln und weist nach, in wie fern eine Vergebung damit verbunden sei. Verfasst im J. 1011/1602.

كما بيناه وفصلناه ليرتفع النزاع: Schluss f. 37b: في مقام الاجماع جعلنا الله واياكم من المغفورين . . . والحمد لله رب العالمين'

Auf f. 33° oben steht ein Stück aus بالانب ق رجب von demselben Verfasser.

Lbg. 295, 39, f.271-275 dasselbe Werk. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

4059. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Papier: bräunlich. — Titelüberschrift:

بيان فعل لإبرادا دخل مكة من حج عن الغير Verfasser: s. Anfang.

الحداله وكفى وسلام على عباده ... • Anfang f.267 القارى الم المقال المحمد القارى المعنى مسئلة اضطرب فيها فقهاء العصر الخ

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob Jemand, der von auswärts her wallfahrtet, sich um den Nutzen der Wallfahrt bringt, wenn er den Ort, von wo die gemeinschaftliche Wallfahrt beginnt, verlässt, ohne das Ihram zum Pilgern anzulegen (الذا تجاوز عن الميقات بغير احرام للحج). Die Ansichten darüber sind sehr verschieden. Der Verfasser entscheidet sich dahin, dass das nicht zulässig sei; bringt am Ende auch noch über eine ganz ähnliche Frage die kurze, mit ihm übereinstimmende Entscheidung des شيخ الاسلام على بن عامر المقدسي الحنفي بمصر

يرجع وبحرم من العيقات : Schluss f. 269b المعين لمثله والله سجانه اعلم الخ

Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761). — Bl. 270 leer. HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4060. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). — Titelüberschrift und Verfasser:

احرام الافاق لعلى القاري

اعلم أن الفقهاء اختلفوا فيما أذا خرج :Anfang المكتى التي الآفاق كالمدينة ثم دخل مكة بعمرة في اشهر الحج فحرج من عامة هل يكون متمتعا أو لا الخ

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob dem Mekkaner, der verreist war und in den Wallfahrtsmonaten zurückkehrt als Pilger, die Wallfahrt zu Statten kommt oder nicht?

لاحتمال أن يقع شكرا أو جبراً فيكون :Schluss خارجا عن عهدة الخلاف والله سجانه وتعالى أعلم وأحكم

Lbg. 295, 37, f. 266 dasselbe Werkchen. Titel verwischt; nach dem Inhaltsverzeichn. S.3: تبيان جواز التمتّع في اشهر الحرج للمعتمر ببكة من عامة Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

4061. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). — Titelüberschrift und Verfasser:

العفافعن وضع البد[على الصدر] حال الطواف لعلى القاري

الحجد لله الذي انزل الكتاب غير : Anfang f. 52ª نبي عوج . . . أما بعد فيقول . . . على . . . القاري' انى طالما سئلت عن وضع اليد على الصدر في الطواف الج

Untersuchung, ob es zulässig sei, beim Umgang um die Ka'ba die Hand auf die Brust zu legen? von demselben Verf. im J. 1010 Ram. (1602) verfasst.

Lbg. 295, 36, f. 263. 264 dasselbe Werkchen. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761). — Bl. 265 leer.

4062. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). — Titelüberschrift und Verfasser:

الحجد للد حقّ حمده وحده . . . : Anfang f. 43° . . . ما نصّه أما بعد فقد ذكر الشيخ رحّه في منسكه الكبير . . . ما نصّه وهل يستى الاضطباع في السعي لم اقف على كلامهم عليه الخ

Abhandlung desselben Verfassers über die Sitte, bei dem Wallfahrtslaufe den Mantel unter die rechte Achsel zu nehmen und über die linke Schulter zu schlagen.

فيكون مصطبعا قيد المعطوف عليه: «Schluss f.43 المعطوف او يؤول بالتاويل السابق والله اعلم

Lbg.295, 34, f.254.255. Dasselbe Werkchen. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

Lbg. 298, 7, f. 89. 90. Dasselbe.

4063. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Die obere Hälfte der meisten Blätter im Text durch Nässe beschädigt, auch bisweilen am Rande ausgebessert. — Titelüberschrift durch Nässe fast ganz verwischt; nach dem Inhaltsverzeichniss S. 3:

الاعلام بفضايل البيت الحرام Verfasser: s. Anfang.

Anfang f. 212^b: Die 4 ersten Zeilen verwischt und unlesbar, dann: . . . على بن سلطان محمد القارى ان الله سجانه كان بذلا بذاته وصفاته ولم يكن معه شيء اصلا من مكنوناته واختلف في اول مخلوقاته المخ

Derselbe Verf. spricht zuerst von der Reihenfolge der von Gott erschaffenen Dinge, deren erstes nach Einigen die Schicksalsfeder, nach anderen der Gottesthron war; darauf kommt er f. 214^b auf das heilige Haus, die Ka'ba, in Mekka zu reden, und will das im Qorān und auch in der Tradition darauf Bezügliche zusammenstellen; darauf bespricht er die Wallfahrt.

زفصل في فضل الحجر الاسود "216 ما اليماني فصل المكتن اليماني 217 وفصل في فصل المكتن اليماني 218 وفصل في فصل الركن اليماني 219 وفصل في فصل المعبة "220 وفصل في فصل المعبة "240 وفصل في فصل منى 241 وفصل في فصل منى 241 وفصل في فصل المجاورة "242 وعمرة فصل في فصل الحجوم وعمرة المهم احسن عاقبتنا في الامور : 242 والموت عقيب حج وعمرة المهم احسن عاقبتنا في الامور : 252 الموت المجنة آمين كلها . . . والحقنا بالصالحين وادخلنا الجنة آمين المخ

Abschrift im J. 1176 Moliar. (1762). - Bl. 253 leer.

4064. Lbg. 298.

122 Bl. 8vo, 22 Z. (19¹/₂×15; 14¹/₂×9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: braunschwarzer Lederband. — Titelüberschrift f. 1ⁿ:

للد رب العالمين والصلوة ... وبعد : Anfang f.1 فيقول . . . على بن سلطان محمد الهروى القارى . . . اعلم ان زيارته صعم اعظم القربات وافصل الطاعات الخ

Ausführliche Erörterung desselben Verf. über den Besuch des Prophetengrabes in Elmedina: Begründung desselben und Vortheile davon, nebst den Vorschriften für das Verhalten der Pilger während der Zeit. Er erwähnt das Werk in Lbg. 295, 27, f. 149*.

In ungezählte Abschnitte getheilt. f.7b فصل فى آداب الزاير من يوم خروجه الي يوم وصوله قصل فى آداب الوداع u.s.w.; f. 32a الي المدينة المعطوة فصل فى آداب الوداع Schluss f. 32b: فان هذا من علامة قبولها

Schrift: gross, dick, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Bl. 8^a ist zu streichen (als Wiederholung); Bl. 11^b. 12^a leer, es fehlt aber nichts im Text. — Abschrift c. ¹¹⁵⁰/₁₇₃₇. — HKh. III 4964.

وصلى الله على سيدنا المخ

Lbg. 295, 29, f. 170-193 dasselbe Werk. Sehr wasserfleckig u. der Text in der oberen Hälfte oft beschädigt. — Abschr. im J. 1175 Rab. I (1761). — Collationirt.

4065. Lbg. 295.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Der Text in der oberen Hälfte durch Nässe beschädigt und oft unlesbar. — Titelüberschrift f. 257^b:

القول الحقيق في موقف الصديق

Verfasser fehlt; es ist:

الحمد لله الذي خلق الخلق: Anfang f. 257b: وعرفهم طريق الحق . . . أما بعد فقد سئلت هل وقف بعرفة الامين ابو بكر رة وعلى الخ

Derselbe Verf. handelt hier von عرفة als dem Orte, wo Abū bekr, von Mohammed mit der Wallfahrt beauftragt, Halt macht u. predigt und 'Alı in seinem Auftrage die Sura براء liest.

فعلم ان استدارته كانت : Schluss f. 261b: فعلم ان استدارته كانتهى في حجة ابي بكر رة والحمد لله وحده انتهى . . . والحمد لله نبي الجلال . . . والصلوة والسلام . . . على من تم به الاسلام وظهرت المشاعر العظام . . . وآداب الوقوف وساير الاحكام وصلى الله المخ Abschrift im J. 1175 Saw. (1762). — Bl. 262 leer.

4066. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel-überschrift f. 196b:

الحمد لله الذي اظهر كمال :Anfang f. 196b جماله في مرآة بيته القديم . . . وبعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى ان هذه الرسالة نبذة من المقالة في الدقايق المتعلقة بالحج واسرارة الخ

Ueber die in dem Worte ilegenden geheimen Kräfte und die mit den Wallfahrten verbundenen geheimnissvollen Wirkungen handelt hier derselbe Verfasser.

واجرنا من خزى الدنيا Schluss f. 203b الدنيا من خزى الدنيا وادخلنا الجنة آمين آمين برحمتك يا ارحم الراحمين الخ Abschrift im J. 1175 Rab. II (1761). — Bl. 204 leer.

4067. We. 1821.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; in dem Vorwort f. 38b:

المستطاع من الزاد لافقر العباد ابن العماد Verfasser: s. Anfang.

Regeln für die Wallfahrt, nach der Lehre des Abū hantfe, von 'Abderrahman ben mohammed ben moh. ben moh. eddimasqı ibn 'imād eddīn (el'imādī), geb. 978/1570, † 1051/1641, zusammengestellt bei seiner Wallfahrt im J. 1014/1606, unter Benutzung der einschlägigen Bücher. Sie beginnen f. 39°: تعلم من الحج مرة فريضة على كل مسلم حرة المنا قادر على الزاد والراحلة المنا عاقل بالغ صحيح البدن قادر على الزاد والراحلة المنا فصل واعلم ان فرايض الحج عندنا ثلاث الاحرام ... وطواف الزيارة

 43° فصل فى زيارة النبي صغم u. 8. w. فصل فى دخول مكة شرفها الله تعالى 55° فصل فى الكار الطواف 55° فصل فى السعي 56° ; فصل فى الكار الطواف u. 8. w. قصل فى آداب الرجوع 74° ; فصل فى فصل مكة 74° ; فصل م

ان لا ينسى جامعها ووالديد ... من: Schluss f.75^b ... من وقتم المستجاب في وقتم المستطاب والحمد للم وحده الرخ

Collationirt. — Bl. 76 leer.

HKh. V 11939 und besonders VI 12931.

4068. Lbg. 1045.

 4to , 27 Z. (22 × 16; $16 \times 11^{1/2}$ cm). — Zustand: der untere Rand und die untere Ecke beschädigt; ausserdem auch unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 261^{a} und in der Vorrede f. 261^{a} unten:

ر" تغريح القلوب بتكفير الذنوب Vorfassor: حسين الاستنكولي

تحمدك يا من شرحت صدورنا : Anfang f. 261b بتكفير الذنوب ... وبعد فيقول ... حسين اسعد المصري ثم الاستنكولي . . . انبي لما وفدت الوفادة الثانية البخ

Erörterung der Frage, ob die ohne jeden Verstoss vollzogene Wallfahrt (الحنية المبرور) zur Vergebung der grossen Sünden geeignet mache und was dazu erforderlich sei? Diese Frage war dem Verfasser Hosein as 'ad elmiçrī elistankūlī im J. 1171/1757, als er den Emīr von als Gesandter besuchte, von demselben vorgelegt worden. Er zählt nun in dieser Schrift 18 Erfordernisse (خصلة) auf.

ومن وجد غير نلك فلا : *Schluss f. 276 اليرادة يلومن الا نفسه انتهى وهذا آخر ما قصدنا ايرادة في هذه الرسالة والحمد لله النز

Schrift: ziemlich gross, breit, kräftig, vocallos. — Abschrift im Jahre 1178 Moharram (1764) von اسماعیل بن محمد بن عبد الرحمن بن عمر الخطیب

F. 277^a leer. Auf f. 277^b ist ein Excurs eines Ungenannten über Freiheit des Willens und Bestimmung durch höhere Macht.

/ 4069. We. 1633. 2) f. 18 ^{b} - 19.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist etwa:

ر" في اعمال الحديم والعرة

Verfasser fehlt; es ist vielleicht:

Die Abhandlung, betreffend die Verrichtungen bei der Wallfahrt, beginnt: اعلم يا اخبى . . . ان الحرج فرض فى العمر مرة المخ ويدخل Bricht f. 19^b ab mit den Worten: ويدخل وقته بالزوال ويخرج بطلوع الفجر⁴

4070. Pm. 489.

255 Seiten 8°°, 19 Z. $(21^{1}/_{4} \times 15^{1}/_{3}; 15 \times 9^{1}/_{2}^{\text{cm}})$. — Zustand: im Ganzen gut, aber der obere Rand etwas wasser-

fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: rother Lederband. — Titel S. 3 (Vorrede) und auch S. 253 (Schlussunterschrift):

مائدة الزائرين

Verfasser: s. Anfang. Eine Bemerkung über denselben u. sein Werk steht auf der ungezählten Seite vor dem Anfang.

الحمد لله الذي كرمنا بخاتم : Anfang S. 1 الانبياء . . . أما بعد فيقول خادم بساتين المذهب الجعفري . . . محمد جعفر الاستراباذي انه لا ريب ان زيارات المعصومين عم من احسى الطاعات الخ

Ein śi'itisches Wallfahrtbuch, mit genauen Anweisungen und Berufung auf Qoran und Traditionen, viele Gebete enthaltend, von Mohammed ga'far elastarābād'i. Es zerfällt in Vorwort, 8 Kapp. u. Schlusswort (Uebersicht S. 3).

في زيارة النبي عم ومولاتنا فاطمة الزهراء 14 باب .1 واثمة البقيع في المدينة وغيرها

فى بيان زيارة . . . على بن ابي طالب 40 باب . 2 فى زيارة الامامين الهمامين العسكريين 189 باب . 5 مولانا الامام على بن محمد النقى والامام الحسن العسكري وزيارة مولانا صاحب الزمان

فى زيارة ساير المومنين واهل القبور 242 باب. 8 في بيان كيفية التوسل الى الائمة عم بالعرايض 248 التخاتمة

وكشف كربتى وادع بما : Schluss S. 253 الحمد لله الحببت فانه يقصى ان شاء الله تعالى الحمد لله الذي وفقنى لجع هذه الزيارات في المشهد المقدس النؤ

Schrift: klein, gedrängt, gefällig, gleichmässig, zum Theil (besonders die Gebete) vocalisirt. — Abschrift von على اكبر دهملانى على اكبر دهملانى aلي اكبر دهملانى im J. 1260 Ġom. I (1844).

/ 4071. Spr. 783. 2) f. 16-42.

8°°, 13 Z. (Text: 11¹/2 × 8°m). — Zustand: lose Lagen und Blätter, unsauber und fleckig. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Titel, Verfasser u. Anfang fehlt.

Dies Werk, nach ⁶⁷⁰/₁₂₇₁ verfasst, handelt auf Grund der Ueberlieferung und verschiedener Schriftsteller darüber, wie der Moslim bei seiner Wallfahrtsreise zu verfahren habe. Es zerfällt in eine Anzahl Abschnitte (die jedoch nicht فصل genannt), mit Aufschriften, die gleichsam das zu behandelnde Thema sind; sie sind gewöhnlich 2 bis 3 Zeilen, in gereimter Prosa.

Der hier vorhandene erste Abschnitt f. 16° ist überschrieben: ستحباب السفر يوم الخميس، والتبكير وما جاء في ذلك من القول النفيس، والتبكير بذلك، رجاء الامن من المخاوف والمهالك، الحتى على صلاة ركعتين عند :"14 Der folgende f. 17° العلم، حيث ارادة السفر وفعلم، وما يقرأ فيهما من السور، وغير ذلك من القول المعتبر، ما يستصحبم من الهدية : 42° ورفده

wozu einige Zeilen Erläuterungen, das Ende davon (u. zugleich der ganzen Schrift) ist: على ما ينتفع به كالزناد وتحوه والله سجانه الموفق Schrift: gewandt, gefällig, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth. Nach f. 30 fehlt wenigstens 1 Bl. —

Abschrift c. 1000, 1591.

4072. Spr. 1962.

 8vo , 15 Z. (Text: $14^{1/2} \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: ganz fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.

Bruchstück ohne Anfang und Ende, handelt im Einzelnen über die Art und Weise, wie der Pilger die Wallfahrt verrichten muss. — Die Blätter folgen so: 197. 198. 196. 199. 195. 204. 200. 203. 201. 202. — Die zuerst vorhandenen Worte f. 197*: مكة قبل الوقوف بعرفة والاولى دخولها اول النهار الج

وكيفية البداة بالطواف أن يقف حيال الحجر الاسود 196

Die zuletzt vorhandenen Worte f. 202b: فاذا هو يطوف في اليوم والليلة عشرة فراسخ

عز الدين ابن جماعة Der Verf. lebt nach عز الدين ابن جماعة († ⁷⁶⁷/₁₈₆₅), f. 195^b, und nach عحمد بن مكرم بن مكرم و der um ⁹⁷⁵/₁₇₆₇ gelebt hat.

Schrift: ziemlich gross, regelmässig, gefällig, vocallos; sehr blass. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

4073. Pet. 227. 2) f. 28-58°.

8°°, 23 Z. (20 × 14¹/3; 15 × 8°m). — Zustand: durch und durch wasserfleckig; die letzten Seiten ziemlich abgescheuert. — Papier: gelblich, ziemlich dünn u. glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل البيت : Anfang f. 28° مناسك مثابة للناس وامنا . . . أما بعد فهذا مختصر في مناسك الحتم اختصرته من منسكى على مذاهب الايمة الاربعة الربعة المناسكي على مذاهب الايمة الاربعة المناسكي على مذاهب الايمة المناسكي على مذاهب المناسكي على مذاهب المناسكي على مذاهب المناسكي على مناسكي
Ein von dem Verf. aus seinem grösseren Werk gemachter Auszug über die Satzungen der Wallfahrt, in 6 Kapiteln.

في فصل الحبيّ والعمرة وما يتعلق بالسفر Bab. 1. Kap. 28

Kap. 36^b بخول مكة وما يتعلق به

بسبب ذلك نسال الله . . . ان Schluss f. 58a: الله . . . وان يعافينا من كل بليّة في الدنيا والآخرة . . . ولا حول ولا قوة الله بالله الخ

Schrift: klein, fein, gewandt, gleichmässig, ziemlich deutlich, vocallos. — Abschrift etwa 1750.

4074. Spr. 693.

12 Bl. 8°°, 25 Z. (20°/3×15; 16°/2×8°/2°m). — Zustand: fleckig. — Papier: bräunlich, zieml. dünn, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titol vielleicht (nach der Unterschrift): الرئان الحق العام المناسبة (Nach der Unterschrift). Verfasser fehlt.

اركان الحي خمسة الاحرام : Anfang f. 1b والطواف والسعي والوقوف والحلق والتقصير والترتيب واركان العمرة ما عدا الوقوف

Vorschriften für die Vollziehung der Wallfahrt. — Schluss f. 10°: وافضل البقاع في حق المعمر المروة وفي حق الحاج منا وكذا حكم ما يسوفان من الهدي،

Schrift: kräftige, türkische Gelehrtenhand, ziemlich gross, gedrängt, deutlich, vocallos. Am Rande (auch zwischen den Zeilen) viele Zusätze und Bemerkungen und Glossen. — Abschrift vom J. 1040 Ragab (1631).

2) f. $10^b - 12^b$.

Ein Persisches Stück (در بیان مخارج).

4075.

1) Pet. 690, 15, f. 166^b—170^b.

Format etc. und Schrift wie bei 14). - Titel und Verfasser fehlt.

قال الشيخ الفاضل آبو بكر : Anfang f. 166^b ينبغى اذا كمد بن خلف الشبلي قدس الله سرّه عنبغى اذا دخل مكة ان ينوي قرب الله تعالى وشعاره ورحمته

Ein Stück aus einem çüfischen Werke, Betrachtungen, die der Pilger bei Verrichtung der einzelnen Akte der Wallfahrt anzustellen hat. Dann unmittelbar f. 167*: المامل العالم العربي في كتابة الفتوحات المكية في فصل الاحرام

حتى يعود من المحبوبين : Schluss f. 170b ذلك فصل الله يؤتيه من يشاء والله ذو الفصل العظيم

2) Min. 187, 24, f. 397^b unten bis f. 398^b Mitte. Format (27 Z.) etc. und Schrift (etwas kleiner) wie bei 23). — Titel fehlt.

Ausführliche Beschreibung der Wallfahrtsgebräuche. Dies Bruchstück beginnt: الي الله ويكفى التبي لله ويقول لبيك اللهم لبيك لبيك ان
ويكفى البي لله ويقول لبيك اللهم لبيك لبيك الن
ولفظ: Schluss — الحمد والنعمة والملك لك الن
القربة كفي وحسبنا الله وكفى والحمد لله وحده الن

4076. Pm. 200.

68 Bl. 8°°, 15—16 Z. (20½×15; 14×10½°m). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleckig; im Anfang ausgebessert am Rande, sonst bisweilen im Rücken. — Papier: gelb, dick, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

الأشارة في صفة الريارة Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة: Anfang f. 1b: الحمد لله رب العالمين والعاقبة النبي صقم المتقين . . . أما بعد فهذه نبذ لطيفة في زيارة قبر النبي صقم وما يتعلق بها علم أن المدينة الشريفة اسماء كثيرة الخ

Handelt vom Besuche des Grabes des Propheten, nebenbei auch anderer Gräber in Elmedina selbst und Umgegend, und von den darauf bezüglichen Gebräuchen, auch von den verschiedenen zu besuchenden Moscheen daselbst und von einigen ungehörigen Neuerungen, die bei solchen Besuchen stattfinden.

والمراد اعتكاف ساعة والمراد بالصلاة: Schluss f. 32b; والمراد اعتكاف ساعة والمراد نافلة وقيل تكفى الفريضة المكتوبة

Schrift: gross, dick, vocallos. Einige Hauptsätze in rother Schrift. — Abschrift c. ¹²⁰⁰/₁₇₈₅.

/ 4077. Pet. 227. 3) f. 58^b-71^a.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي خس هذه : Anfang f. 58b الحمد الذي خصى . . . أما بعد فسالتني رحمك الله في جميع ما يتعلق بالمدينة الشريفة وزيارة قبر النبي

Dies Werkchen handelt von Elmedina, dem Grabe des Propheten u. dem Besuche desselben, u. was dabei zu beobachten sei; in 4 Abschnitten.

- في فضل المدينة والزيارة 'al. Abschn. f. 58 فضل المدينة والزيارة '
- في آداب الزيارة وكيفية زيارة قبره صعم 2. 596
- في احكام المدينة وما يفعله الزاير مدَّة مجاورته 4. 67 هـ

وجعلنا من خاصّته وحزبه : Schluss f. 71^a: وجعله لوجهه الكريم خالصا . . . بمحمّد خير الانبياء والمرسلين صعّم الخ

/4078.

1) Pm. 105, 21, f. 255b-264a.

Format etc. u. Schrift wie bei 19). — Titelüberschrift:

ك" زيارة الرسول صعم والصحابة والشهداء

اول ما يدخل من باب السلام يقدّم :Anfang رجله اليمنى ويوخر رجله اليسري ويقول اللهم اغفر لي تنوبي وافتح لي ابواب فصلك الخ

Wallfahrts-Gebete am Grabe Mohammeds und seiner Genossen und der Märtyrer; sie sind meistens kurz. Das letzte ist überschrieben f. 2636: زيارة الوداع يا رسول (Anfang: الوداع يا نبي الله الوداع يا حبيب الله الرداع يا حبيب الله الرحا

بالتوبة والمغفرة والرضى والرضوان: *Schluss f.264

Darauf folgt ein kleines Gebet, das Mohammed dem Abū hanfe — dem er 99 mal erschienen war — mitgetheilt als wirksam gegen die furchtbaren Strafen des Jüngsten Gerichts (Anfang: سبحان الله الراحد الاحد سبحان الله.).

2) We. 1766, 11, f. 50*.

Format etc. und Schrift wie bei 6.

Schluss eines kleinen Werkes, das betitelt ist:

زيارة مرقد رسول الله صقم

und über den Besuch des Prophetengrabes handelt. Das Vorhandene beginnt: سلام عليكم عليه und schliesst: اهل بيت العصمة ومفاتيح الرحمة وعلى الله بكم في قضاء حاجتي ونجاحها مؤمل وحسبنا الله ونعم الوكيل الخ

4079. Pm. 105.

 8vo , 25 Z. (Text: 15×10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 29^n :

هذا مجموع فيه سؤال وجواب للشيخ محمد بن عبد الله الغزى هل العمرة مشروعة للمكي في اشهر للحج ام لا

قال سيدنا وشيخنا . . . السيد : Anfang f. 29^b . . . وجدت خط العلامة الشيخ الحمد الحموي . . . وجدت خط العلامة الشيخ محمد بن عبد الله الغزي سؤالا وجوابا ومن خطه نقلته ونصه سئلت هل تشرع العمرة للمكي في اشهر للحج ام لا فاحببت ان احرر ذلك تحريرا شافيا فقلت الن

Mohammed ben 'abdallah elgazzī behandelt hier die Frage, ob der Mekkaner (d. h. der im Weichbilde (حرم) der Stadt sich Aufhaltende, gleichviel ob er zu den Einwohnern gehöre oder nicht) zu der 'Omra (kleinen Wallfahrt) innerhalb der Pilgermonate verpflichtet sei oder nicht? — Schluss f. 30b: اند يفعل فيها لا غيرها وهو لا يستازم أن لا يفعل فيها غيرها

Schrift: gross, dick, rundlich, vocallos. — Abschrift aus der Handschrift des الحمد الحموي von يوسف بن محمد بن يوسف اللمياطي الحنفي الشهير بابن المياطجي، تمت

/ 4080. We. 1648.

8vo, c. 25 Z. (21¹,9×16; c. 20×13¹/9^{cm}). — Zustand; fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Ueberschrift:

صورة فتوي سئلت عنها السادة العلماء بحلب المحروسة

Die mehreren Rechtsgelehrten in Haleb vorgelegte Frage betrifft den Genuss von Opferschlachtthieren Andersgläubiger, ob derselbe den Moslimen gestattet sei oder nicht? Dieselbe lautet: الحمد لله ما تقول السادة العلماء الدين رم في حكم ذباييج اهل الكتاب اليوم هل الدين رم في حكم ذباييج اهل الكتاب اليوم هل الشبهة وهل من اعان على تركها له اجر ويكون الشبهة من امر بالمعروف ونبهبي عن المنكر، افترونا ماجورين اثابكم الله الجنة بمنه وكرمه

Ein Fetwä darauf haben ertheilt:

- ابراهيم بن عبدِ الرحمن العمادي الشافعي 144^b † 954/₁₅₄₇
- (2) 144 6 المانعي عبد الوهاب العرضى الشافعي + 967/1560 \cdot
- 3) الدين احمد بن محمد بن ابراهيم $\frac{145^{\circ}}{1000}$ الحنفي $\frac{145^{\circ}}{1000}$
- شمس الدين ابو اليمن محمد بن محمد 145° (4) شمس الدين ابو اليمن محمد العلقاء الحنقي الحلقاء الحنقي

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. — Abschrift von عمر السعدي um 900/1553.

Von demselben steht f. 145^b ein die Frage betreffendes Antwortgedicht.

4081.

1) Pm. 108, 3, S. 44-46.

Titel und Verfasser fehlt. Es ist ein Stück eines grösseren Werkes und handelt über Punkte der Wallfahrt und was dahin gehört.

فصل في الحج وما يتعلق بعا [الجواب] :Anfang عما قال ما الحكمة في وضع الكعبة بين المشرق والمغرب وسط الارض النخ

Es wird hier eine Anzahl von Fragen beantwortet, die sich auf das Wallfahrten beziehen: warum steht die Ka'ba mitten auf der Erde, warum in einem unfruchtbaren Thal; warum legt man (beim Ihrām) die Kleider ab und fastet an gewissen Tagen (في ايام النشريق) u. s. w.

فقال من قبلت له اليد والارض :Schluss فليقبل الحجر الاسود

2) Mq. 180b, f. 573. 574.

Stück aus einer Anweisung zur Wall-fahrt منسكة.

3) Mf. 132, 3, f. 44. 45.

Schluss einer Abhandlung über die Vortheile der Wallfahrt. Die letzten Worte: ولا يخيبنا بجاه محمد صلى الله عليه وعلى آله وهجيه وسلم تسليما كثيرا

4) We. 161, f. 81b. 82.

Qaçıde des ابراهیم بن محمد بن محب الدین um 1050/₁₆₄₀ (sein Vater † 1080/₁₆₂₁) auf die Stationen der Wallfahrt, von Syrien aus, in 44 Versen. Anfang (Ṭawil):

لك الحد مولانا على كل نعية وشكرا لما اوليت من غير نغمة

Ueber Vortrefflichkeit der Wallfahrt Spr. 299, 2^a (Tradition). — Vorschriften: Spr. 945, 33^a. Pm. 398, 114^a. Lbg. 428, 8—17. Pet. 690, 84^a. — Ein Fetwä über nicht regelrechte Wallfahrt Pet. 569, 62^b—64. Wallfahrtsgebete We. 1141, f. 9. 6—8. 10; 1719, 152^b.

/ 4082.

Von den vielen über Wallfahrt verfassten Schriften sind hier noch zu erwähnen die Werke von:

- 1) أبن عساكر + 571/1175, u. d. T. ابن عساكر الخاف الزائر
- 2) إنك بن الحسن بن زيد الكندى ابواليمن (شيخ الكندى ابواليمن أفقار المقام - 3) خصل الله بن الحسن التُورَيْشتى (661/1268, u. d. T. مطلب الناسك في علم المناسك
- 4) حمد بن عبد الله بن محمد الطبرى † 694/1295, u. d. T. غير القرى في زيارة ام القري.

- ابراهيم بن عبد الرحمن الفزارى (5) بابراهيم بن عبد الرحمن الفزارى (1329, u. d. T. يفتقر اليه وبحتاج المعتمر والحاج .
 ما يفتقر اليه وبحتاج المعتمر والحاج .
- خمد بن ابراهیم آبن جماعة † 788/₁₈₈₂, u. d. T.
 المسالک في علوم المناسک
- 789/₁₈₃₈, u. d. T.
 منسك القاصد الزائر
- 8) حمد بن احمد بن خلف المَطَرِّي † 741/1840,
 u. d. T. انحاف الزائر .
- 9) عبد العزيز بن محمد ابن جماعة $^{767}/_{1865}$, u. d. T. المناسك الي معرفة المناسك في المناسك الربعة في المناسك المراهب الاربعة في المناسك
- 10) جبد الرجن بن احمد ابن رجب † ⁷⁹⁵/₁₈₉₈, u.d. T. لطائف المعارف فيما لموسم العام من الوظائف
- 11) الناسك لام المناسك 4804/1401, u. d. T. ابن الملقن
- 12) يوسف بن ابراهيم المغربي الواتوغي c. 830/1427,
 u. d. T. كفاية الناسك في علم المناسك .
- 13) محمد بن احمد المكي ابو البقاء ابن الصياء (13
- 14) حسن النواجى + 859/ $_{1455}$, u. d. T. الغيث المنهمر فيما يفعله الحاج والمعتمر
- 15) المين تقى المين $+ \frac{872}{1467}$, u. d. T. اوفق المسالك لتأدية المسالك لتأدية المسالك ال
- محمد بن محمد بن محمد لخلبى ابن امير الحاج (16) راعي منازل البيان الجامع .4 (879/1474, u. d. T. للمنسكين بالقِران
- 17) احمد بن محمد ابن عبد السلام (c. 880/1475, u. d. T. الناسك المتصرع الي مناسك المتمتّع und انعام الخالف بزيارة خير الخلائف
- 18) قاسم بن احمد بن محمد النجمالي قوام الدين $+ \frac{901}{1495}$, u. d. T. رسالة في الحجير.
- 19) جلال الدين السيوطي $+ 911/_{1505}$, u. d. T. بلغة المحتاج في مناسك الحاج
- 20) عبد الرحمن بن على الاماسى ابن المؤيّد $+ \frac{922}{1516}$, u. d. T. ر" في الحبج.
- 21) حسين بن محمد بن للسن الدياربكرى (c.966/1559, في الماربكري (u.d.T. وللحاج لانتفاعه بها لدي الاحتياج.
- 22) حمد بن مكرم بن شعبان الكرماني (c. 980/1572, u. d. T. المسالك في علم المناسك

- $\overline{(23)}$ عبد الروف بن تاج العارفين المناوى + 1081/1622, u. d. T. اتحاف الناسك باحكام المناسك 1081/1622,
- $\frac{1088}{1624}$ مرعي بن يوسف بن ابي بكر الكرمى (24) u. d. T. سواكن الغرام الي حريج بيت الله لخرام ...
- (25) على بن ابراهيم بن احمد (1044/1684, 1.4) على بن ابراهيم بن الناسك باحكام المناسك باحكام بن المناسك باحكام باحكام باحكام بن المناسك باحكام باحكا
- 26) عبد الرحمن بن محمد بن محمد العمادي $+ \frac{1051}{1641}$, u. d. T. المستطاع من الزاد
- 27) كمد على بن محمد علن المكي (27) u. d. T. وضد الصفا في آداب زيارة المصطفى u. d. T. مثير شوق الانام الى حج بيت الله للرام الى
- (28) جنيف الدين بن عبد الرحمن الموشدي (28) جنية السالك الناسك . (4.5) بغية السالك الناسك بآداب السغر وادعية المناسك
- (29) نوح بن مصطفى المصري $+ \frac{1070}{1659}$, u. d. T. القول الأظهر في الحج الأكبر
- $\frac{30}{200}$ جمد بن محمد بن عبد الرزاق مرتضى (30 † $^{1205}/_{1790}$, u. d. T. جب سناسک حج بیت الله الحوام
- منهج السالك وشرعة المناسك .u.d.T ومحمد العلوابلسي (31)

Eine sehr grosse Anzahl solcher Werke ist auch bloss المناسكي betitelt; so von:

- 32) جعفر بن احمد آبن السراج + 500/1106.
- 33) كمه بن موزوق النوعفواني + 517/1123.
- 34) على بن ابى بكر المرغيناني (34 + 593/1197.
- 35) عمر بن محمد السهروردي (35 + 682/₁₂₈₄.
- 36) عثمان بن عبد الرحمن أبن الصلاح + 648/1245.
- 37) على بن محمد السخارى $+ \frac{643}{1245}$.
- 38) الحسن بن محمد الصغاني (38 + 650/1252.
- 39) جيبي بن شرف الننواوي + 676/1277.
- 40) بن ابي العزّ وهيب + 677/1278
- . ⁷⁸¹/₁₈₃₁ + على بن بُلْبان بن عبد الله الفارسي (41
- 42) جابراهيم بن عمر الجعبري + 782/1332
- 43) ابراهيم بن على الطرسوسي + ⁷⁵⁸/₁₈₅₇.
- 44) أبراهيم بن محمد المخزومي أبن الحسَّاب + 775/1878.
- 45) خليل بن اسحق الجندي (45 + 776/1974.
- 46) حمد بن عبد العزيز الغزي († 822/₁₄₁₉. HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

- 47) احمد بن على ابن جر العسقلاني (47 † 852/1448.
- 48) تحمد بن احمد المحلى جلال الدين (48
- 49) عبد الرحمن بن احمد الجامي (49
- 50) أبراهيم بن محمد الطيبي الشغوري (50 † ابراهيم بن محمد الطيبي الشغوري (50
- 51) حمد بن محمد بن محمد الدنجي + 950/₁₅₄₈, mit Commentar des حمد بن احمد بن احمد الرملي + 1004/₁₅₉₅.
- 52) تحمد بن محمد الشربيني (1569 + محمد الشربيني mentar des ابو بحر بن سالم بن احمد شيخان احمد المداد + 1085/1674.
- 53) تحمد بن المدين محمد المكي قطب الدين (53 + محمد المكي قطب الدين (53 + محمد المكي قطب الدين (53 + محمد المكي
- 54) حسن بن زين الدين العاملي انشامي † 1011/1602.
- 55) خليل بن ابراهيم السبكي (55 + احمد بن خليل بن ابراهيم السبكي (55
- حنيف mit Commentar von منّا علي (56) مناب علي , mit Commentar von مناب علي المرشدي + 1067/1657, und براهيم بن حسين آبن پيرې + 1096/1685.
- 1066/1656 + على بن زين العابدين بن محمد الجهوري (57
- 58) حمد بن سلامة القليوبي † 1069/1658.
- $\overline{59}$ داود بن سليمان بن علوان الرحماني + $^{1078}/_{1667}$
- 60) بير الدنابي + ابراهيم بن ابي بكر الدنابي + 1094/1688.
- 61) حمد بن عمر الديربي + 1151/1738.
- 62) حسن بن على شهد الفوى + 1176/1762.
- 63) خمد بن الطالب بن سودة التاودي + 1207/1782.
- سليمان بن خليل العسقلاني (64
- احمد بن محمد السيواسي (65
- احمد بن يونس أبن الشِبْلي (66
- منصور بن قاسم النغميري (67

Einzelheiten der Wallfahrt behandeln:

- 68) خمد بن احمد $^{876}/_{986}$, u. d. T. فوائد الحاج
- 69) أخسى بن على الدقاق + 406/1015, u. d. T.
- 70) على بن احمد بن حزم الفارسي (70 † 456/1064, u.d.T.
 جذ الوداع
- 71) احمد بن عبد الله الطبري محب الدين (11 بالدين بن عبد الله الطبرة بن عبد الدين (12 بالم النصرة في تفصيل الطواف على العبرة بالنبي und .

- 72) أبن وداعة القسم بن يحيى النقري أبن وداعة $c.700/1300,\ u.d.T.$
- 73) البراهيم بن عبد الرحمن الغزاري البن الغركاح † 729 $/_{1329}$, u. d. T. المنائح لطالب الصيد والذبائح
- 74) تقى الدين السبكي (135 † 756/₁₃₅₅, u. d. T. القول الصحيح في تعيين الذبيح
- 75) أبراهيم بن على الطرسوسي نجم الدين (75 † البراهيم بن على الطرسوسي نجم الدين (1357)
 u. d. T. محظورات الاحرام
- 76) عبد الله بن اسعد اليافعي + 768/1866, u. d. T. الدرر المستحسنة في تكريب العمية في السنة
- 77) منازل الحريب العطار (77 † محمد أبن العطار (177 منازل الحريب منازل الحريب العطار (177 أبي - النعبة الشاملة . + ⁷⁷⁶/₁₃₇₄, u. d.T. البي البي جَلة (78) في العَشْهُ الكاملة
- رين الدين (79 مرجعا بن محمد الملطى زين الدين (79 نظر المكترم نطق ما في عشر المحترم ا
- 80) جبد الرحمن بن على الفارسكوري †808/1405,
 الانصاف في تفصيل العرة على الطواف على المثارة بين المثارة المثا
- 81) تنقى الدين المقرين (845/1441, u. d. T. شارع النجاة في حجة الوداع und
 - الذهب المسبوك في ذكر من حج من الملوك
- 82) ابن حاجر العسقلانى + ⁸⁵²/₁₄₄₈, u. d. T. ابن حاجر العسقلانى المتع في منسك المتع في منسك المتع
- 83) ابو بكر بن علي أبن ظُهَيْرة فخر الدين $c. \frac{880}{1475}$, u. d. T. غنية الفقير في حكم حمير الاجير .

- 84) عبد الرحمن السيوطى + 911/1505, u. d. T. تحقة الناسك بنكت المناسك und القول الفصيح في تعيين الذبيع
- 85) عمر بن احمد الشماع الحلبي \dagger 986/ $_{1529}$, u. d. T. بلغة المقتنع في آداب نسك المتمتع
- بان طولون (86 ئام كان ما المن على المن المن المن المنافئ المنافئ في المناف
- 87) خمد المكي قطب الدين $† 991/_{1583}$, u. d. T. الدين الحرم والعمرة
- ر 1038/₁₆₂₄ مرعي بن يوسف بن ابي بكر الكرمي (88 u.d.T. المسائل اللطبيعة في فسخ للحج الى العبرة المشريفة .
- (89) تحمد على بن محمد علان التبريزى (89 لله ألتبريزى (u. d. T. الاقوال المعرّفة بفصائل اعمال عرفة
- 90) محمد بن محمد الغزى نجم الدين † 1061/1651, u. d. T. تحفة النظام في تكبيرة الاحرام.
- على بن ابي بكر بن على المكي ابن الجمال (91) النقول الواقعة الصريحة . 1072/1661 ب . بن العمرة قبل النفر الصحيحة
- 92) خرويش مصطفى بن قاسم الطرابلسي (92 ئوهة الابصار في السيرة فيما يحدث u. d. T. نوهة الابصار في الخيرة
- 94) تحمد بن حسن الخالدي ابن التجوهري (94) † 1215/1800, u. d. T. را في اركان الحج

21. Gebet am Grabe.

4083. Lbg. 880.
20) f. 86b-87a.

Format etc. u. Schrift wie bei 18). - Titel fehlt; er ist:

كتب الشيخ ابو سعيد بن ابي على ابن سينا الخيير الي الشيخ الرئيس ابي على ابن سينا الله وبركاته على سيدنا . . وبعد فاسئل مولاي ورئيسى حدد الله له انواع السعادة الخ

Auf eine Anfrage, die Erhörung des Gebetes für Gestorbene und den Besuch der Gräber und seine Wirkung betreffend, giebt Ibn sinä † 428/1037 hier eine erklärende Antwort.

فهدانا الله واياك الي تخليص :Schluss المعرّضة للزوال النفس الناطقة من شوايب هذه المعرّضة للزوال فانع لما يريد خير فعال والحمد لله رب العالمين الله HKh. III 6170.

F. 87° zwei kleine Gebete, 88° über den Begriff von الولاية und 88° über den von الولاية.

4084. Lbg. 299. 2) f. 133.

Format etc. und Schrift (aber dicker, 28 Z.) wie bei 1). — Titelüberschrift:

رسالة من مصنفات المولي الشهير بكمال باشا زاده

قال رسول الله صَعْم اذا تحيرتم في :Anfang الامور فاستعينوا من اصحاب القبور'

Ueber den Einfluss der Todten auf diejenigen, welche ihnen nahe gestanden und ihre Gräber besuchen, von Ibn kemāl bāśā † 940/₁₅₃₃. Der specielle Titel kann also sein:

موتوا قبل أن تموتوا فماتوا بالاختيار :Schluss : قبل موتهم بالاضطرار

4085. Pm. 505. 18) f. $62^a - 67^b$.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt; nach der Vorrede:

المسايل البهبهانية في بعض الأحكام البيانية Verfassor s. Anfang.

الحمد لله وحده وصلى الله على من Anfang: لا نبي بعده . . . وبعد فيقول . . . عبد الله بن صالح التحرادي عده مسايل سالني بها بعض الاخوان الاعيان من بلدة بهبهان كلها متعلقة باحكام الاموات

Erörterung von 22 Fragen, die sich auf Waschen, Einkleiden und Bestatten der Todten, Beten an deren Grabe u. dgl. beziehen, von 'Abd alläh ben çälih elbahrānī (No. 2598) im J.1128 Ġom.I (1716) verfasst. — Schluss: ولا يخفى ما فيه والنخبير اظهر مطلقا والله اعلم'

/ 4086. We. 1749.

 $4^{\rm to}$, 21 Z. $(24^{\rm t}/_4 \times 16^{\rm t}/_2;\ 20 \times 12^{\rm cm})$. — Zustand: fleckig, schadhaft, auch wurmstichig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn.

Bruchstück aus einem grösseren Werke. Betrifft den Besuch und das Beten bei den Gräbern. Der Verf. eitirt f. 97^b: ابو حامد الغزالي وابو الحسن بن عبدوس الحراني وابو محمد المقدسي

يقصد المشركون : "Das Vorhandene beginnt f. 94 ونائد الصلاة الشمس فيها فنهي المسلم عن الصلاة حينئذ سلط قاتل الله اليهود اتخذوا قبور : schliesst النبيائهم مساجد وفي رواية لمسلم لعن الله اليهود

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 900/1494.

/ 4087.

Vom Gebet am Sterbebette handelt We. 1180, 146^a. Pet. 94, 52^a. Vom Gebet an der Leiche Pet. 94, f. 2. Pm. 654, 315^a. We. 1218, 54^b (= 56^a). Mq. 124, 18^a. — Von der Vorzüglichkeit des Gräberbesuchs We.1266, 9^a. Vom Einfluss desselben We. 1092, 33^b; 1706, 50^a. Pet. 684, 64^b; 192, 44^b. Pm. 518, 23^a. Vom Gebet am Grabe We. 723, 50. 51. Wie am Grabe Mohammeds zu beten sei We. 1790, 17^a. Vom Besuch der Prophetengräber Mf. 586, 322. 323^a. Ueber Küssen heiliger Grabstätten Lbg. 276, 20^b. Dass Frauen Gräber nicht besuchen sollen We. 1092, 42^b. Gebet gegen die Strafe des Grabes Mo. 19, 121^a. We. 1793, 38^a.

Hieher gehören die Werke von:

- 1) على بن أنجب البغدادي $+ \frac{674}{1275}$, u. d. T. المقابر المشهورة والمشاهد المزورة
- 2) احمد بن ابي بكر بن زيد الموصلي (2) u. d. T. تحفة الساري في زيارة قبر تميم الداري
- الفوائد. u. d. T. الجلال السيوطي (3 † الجلال السيوطي (3 المتازة في صلوة الجنازة
- مثير الغرام .u. d. T اسحف بن ابراهيم الديري (4 في إيارة الخليل عليه السلام

Glaubenskampf.

4088. Spr. 793. 4) f. 158-166.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; nach der Notiz auf f. 158ª und nach der Unterschrift:

احكام الجهاد وفضايله Vorfassor:

عبد العزيز بن عبد السلام السلمي

قال الشيخ . . . السلمي . . . السلمي قال الشيخ السلمي . . . اما بعد حمد الله الذي جلت قدرته وعلت كلمته . . . فان افصل الاعمال بعد الايمان بالله الجهاد في سبيل الله المز

Dies Werk des 'Abd el'azīz ben 'abd essalām essulamī 'izz eddīn † 660/1262 über die Satzungen und Vorzüge des Glaubenskampfes zerfällt in viele (ungezählte) meistens sehr بع فيض الجهاد بالانفس والاموال F. 1586 فصل kurze زفي فصل الجهاد 159° زفي التحبيص على الجهاد "159° الخروج في سبيل الله 159 . Die letzten Abschnitte: في اجابتهم الى صلح فبه حظ الاسلام $165^{\rm b}$ في نبذ عهدهم اذا خيف غدرهم 165^{b} في المبالغة في نكاية الناقضيين 166ª

في فعل الاصلح من المن والفداء وتاخير الاسر 166 ا الى ما بعد الاتخان،

فيشردوا من البلاد خوفا : Schluss f. 1666 می مثل ذلک ای بهبوا منها

> 4089. Spr. 1962. 16) f. 115-124.

 8vo , 14-16 Z. (Text: $13^{1}_{2} \times 10^{cm}$). - Zustand: unsauber, auch fleckig. - Papier: gelb, glatt, stark.

Bruchstück eines Werkes, dessen Titel nach f. 118a:

اعلام الاجناد والعباد اهل الاجتهاد بغضل الهباط والجهاد

und das über die Vorzüglichkeit und Lohn des Glaubenskampfes, unter Anführung von Qoran u. Tradition handelt. Der Verfasser lebt (f. 120b) im J. 634/1236 und später, und hat dies Werk nach Eroberung Bagdads durch die Tataren, also nach 656, verfasst (f.115a). Er ist, nach der Unterschrift, die allerdings von anderer Hand, aber doch richtig ist: شمس الديبي ابو عبد الله

محمد بن موسى بن النعان الهنتاتي

Mohammed ben mūsā ben enno'mān elhintātī $+\frac{683}{1284}$ (No. 3914) hat u. a. auch noch verfasst ,الفوز والرضوان فيمن باع نفسه من الله بالجنان : (f. 124^b) das er auch f. 117^b anführt und als eines der besten Bücher über diesen Gegenstand bezeichnet.

Der Anfang fehlt; die Blätter folgen so: 121. 122. 115—118. Lücke. 119. 120. 123. 124.

Das zuerst Vorhandene ist f. 121^a (der افصل الثغور: (ثغر رشيد Verfasser spricht von وقرار باعلى جميع الثغور بانه مطهر من كل كفور المؤ Ueber die Voraussetzungen in Betreff des Glaubenskampfes heisst es f. 115 ناول ما يحق ويتعين على : الجاهد في سبيل الله تصحيم النية في اعلا كلمة الاسلام الإ

In eigene Abschnitte ist das Werkchen nicht getheilt. - Schluss f. 124b (Tawil):

ولا تحسبن انذكر قدجاء بابه فاكرم بهذا القتل في اللامن ذخر Schrift: gross, weit, rundlich, etwas ungleich, vocal-

los. - Abschrift um 750,1349.

4090. We. 1370. 1) f. 1-53.

78 Bl. 8vo, 17 Z. $(18^{1/2} \times 13^{1/2}; 13^{1/2} \times 9^{1/2}$ cm). — Zustand: lose im Deckel, sehr wasserfleckig. - Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel fehlt. Nach f.2b scheint er einfach zu sein:

> كتاب الحهاد (في فضل الجهاد oder) Verfasser fehlt.

الحمد للم الذي اجزل ثواب : Anfang f. 16: من داوم على الجهاد في سبيله وثابر . . . وبعد فلما ورد المثال الشريف السلطاني الملكي الاشرفي المز

Ein Werk über die Verdienstlichkeit des Glaubenskampfes (الجهاد), nach dem Qoran und der Sunna, von einem ungenannten Verfasser; 316

derselbe lebt um 690/₁₂₉₁, denn er spricht von seinem Kriegsdienst, einen Monat lang, unter dem Sultän Elmelik elasraf † 698/₁₂₉₄. Vielleicht ist die Notiz f. 54^a oben in der Ecke richtig: ك" في فصل الجهاد لابي عثمان الزرعي الشافعي الشافعي Es zerfällt in verschiedene (ungezählte) Kapitel. f.2^b

 ما جاء في فصل الجهاد

 ما جاء في الرباط في سبيل الله تعالى وفصله

 ما جاء في رباط الخيل وفضله

 ما جاء في رباط الخيل وفضله

 ما جاء في الحراسة في سبيل الله تعالى

 فصل الشهادة في سبيل الله تعالى وما اعد الله تعالى للشهداء ما المحر وشهيده

 فصل الصوم في سبيل الله تعالى والنفقة

 ما جاء في الرمي وفصله

فرايت الجبل قد انشق فدخل : Schluss f. 51b فيه ثم طلبت السيف والرمج فلم اجدها وهذا آخر ما قصدته من جمع هذه الاوراق تختصرا وختمته بالدءاس...

ما حاء في فضل الدعاء

Das hinzugefügte Gebet schliesst f. 53b: سنان الرمح وذباب السيف برحمتك يا ارحم الراتمين امين

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift von (؟) خطيب القلعة الشهير تخطيب القلعة (vgl. No. 1675), im J. 800 Ďū'lqa'da (1398).

4091. Spr. 1954. 2) f. 26-53^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 26^a:

كتاب مفتاح البلاد في فضايل الغزو والجهاد

so auch in der Vorrede f. 27^a. — Verfasser f. 26^a:

محمد علان بن محمد بن عبد الملك بن على ابن على ابن على بن مبارك شاء البكري الصديقى العلوي

so auch im Anfang, mit dem Zusatz:

الفاسي مولدا ودارا المكي منشأ ومعادا واصلا وتحتدا

الحمد للم الملك الحميد الجواد : Anfang f.26 . . . محمد علان بن وبعد فيقول العبد الفقير . . . محمد علان بن محمد . . . هذه رسالة مشتملة علي انوار طلعت من مطالع اخبار سيد المرسلين وآثار واحاديث البخ

Von der Vortrefflichkeit des heiligen Kriegs und der Belohnung der Streiter Gottes gegen die Ungläubigen, auf Grund der Geschichte und der Aussprüche Mohammeds, in 13 Kapp. und Schlusswort. Verfasst in Mekka von Mohammed 'allän ben moh ben 'abd elmelik elbekrieggiddigi um 900/1494.

في وجوب الجهاد وفضله وفضل المجاهدين 27b باب. 1

في التحريض علي الجهاد واعداد آلته 306 باب. 2

في فضل الغزو والرواح عالم 31 باب .3

في المشي والغبار في سبيل الله 32^b باب. 4.

في فصل الغزو في الجر على الغزو في البرّ 33° باب. 5 وفصل النظر في الجر والتكبير في سبيل الله

في فنسل رباط الخيل واحتباسها بقصد الجهاد الخ 39 باب . 9

في فضل عمل المحجاهد والمرابط من 42^b باب .10 الصوم والذك

في فصل الحراسة والرباط في سبيل الله 44° باب. 12.

في بيان أن الاجر في الجهاد لا يحصل 46 باب. 13. الله بالنية المالحة وتفصيل انواع النيات

فى بيان تحريم الغلول وتغليظ الاتم فيه 49^b الخاتمة وحكايات بعض المجاهدين في سبيل الله الخ

Das Werk hört f. 53° Mitte plötzlich im Anfang der 9. Geschichte solcher Glaubenskämpfer auf.

7 4092. We. 1796.

Format etc. und Schrift wie bei 16). — Titelüberschrift bloss رسالة; s. Anfang. — Verfasser f. 148*:

كهال باشا زاده

الحمد لولية والصلوة علي نبية وبعد Anfang: الحمد فهذه رسالة في تحقيق القول بأن الشهداء احياء في الدنيا فنقول . . . قال الله تعالى ولا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله امواتا الخ

Beweis, dass die Glaubensmärtyrer nicht sterben, sondern wirklich am Leben bleiben, von Kemäl bäśä zāde † 940/1588.

أَوَقَد رايته ذاك عدو الله ابو: Schluss f. 148b: جهل بن هشام وهو عذابه الى يوم القيمة انتهى كلامه

4093. Pm. 606.

42 Bl. 8vo, 19 Z. (19¹/₂ × 13; 15¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: fast ganz wasserfleckig, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a:

هذه رسالة تتعلق بالغزو والجهاد في سبيل الله

Dies Werk ist bei Elmohibbī betitelt:

كتاب في الجهاد وفضائله

Verfasser f. 1a: محمد البابليي. Ausführlicher:

محمد بن علاء الدين البابلي القاهري الازهري شمس الدين

الحمد لله الذي اقام بالجهاد : "Anfang f. 1" الحمد منار الاسلام واعلا بمقاتلة الكفار بيارق الايمان واعلام الاحكام . . . وبعد فهذه رسالة شريفة مشتملة على مباحث لطيفة تتعلق بامور الكفار من الجهاد وغيره الم

Abhandlung des Mohammed ben 'alā eddīn elqāhirī elbābilī, geb. 1000, † 1077/1666, über den Glaubenskampf und was damit zusammenhängt, wie Verdienstlichkeit desselben, gesetzliche Bestimmungen, Benehmen gegen die Feinde, Verhalten bei Beutemachen und Beuteteilen, unter Berücksichtigung von Qorān-Erklärung und Tradition: zugleich mit sprachlichen Erläuterungen. Sie ist vom Verfasser im J. 1076 Moharram (1665) beendet, ist in ungezählte Abschnitte (nicht في المنافقة وشرعا بذل الجهد في قتال الكفار الخيد المشقة وشرعا بذل الجهد في قتال الكفار الخيد المشقة وشرعا بذل الجهد في قتال الكفار الخيد

f.5b	بيان فصله فامور لا تستقصى	واما
7ª	فرضه فاختلف العلماء فيه	واما
7 ^b	ماً ينعلف باهل الحرب	واما
9ª	ما يتعلق بهم من الاموال والاختصاصات	واما

u. s. w.

وأما المال الذي يعقد به وأما المال الذي يعقد به وأما ما يجب بعد عقدها لهم علينا وأما ما يتعلق بالأمارة والوزارة معم وهي المصيبة العظمي "25" وأما الأمارة لا بمعنى الأمانة العظمي "25" وأما الوزارة فهي قسمان وأما الوزارة فهي قسمان "25"

فلنختم ذلك بالصلاة والسلام على النبي صعم "38

ونسال الله ايضا ان يميتنا : Schluss f. 42b

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften der Absätze roth oder roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1101 Rab. I (1689).

Glas. 190, 77° enthält die Qaçide des جمال الدين على بن محمد, Aufforderung zum Glaubenskampf (54 Verse Ṭawil, auf والفِكِّرِ). 231, 239—241 الدعوة العامة (s. No. 2175, 5). 231, 262°—264° ermahnt zum eifrigen Glaubenskampf (No. 2175, 13).

Hieher gehören die Werke von:

- 1) احمد بن ابراهيم بن الزبير الثقفي († 708/1308, u. d. T. الجهاد في فصل الجهاد.
- 2) تحمد بن جيى بن محمد أبن عبيدة التميمى (٢ ألمنتجادة والفصول . . . ف المستعادة من تآليف الفقهاء السادة . . . ف فصل الرباط والجهاد والشهادة

Zweite Abtheilung.

Die Werke des Aberglaubens.

- 23. Zauberei, Beschwörungen, Talismane, Amulete, Zauberquadrate (أوفاق).
- 24. Geheimkräfte der Buchstaben, Zahlen, Gottesnamen, Qoranstellen.
- 25. Geheimmittel.
- 26. Stein der Weisen.
- 27. Enträthselung der Zukunft
 - a) durch Punkte und Striche (رمل),
 - b) durch Buchstaben (زأيرجة und جفر),
 - c) durch Wörter (فال und قرعة),
 - d) durch Rechnen (الغالب والمغلوب),
 Anhang: Glücks- und Unglückstage,
 - e) aus Handlinien (صنعة اليد),
 - f) aus Gliederzucken (الختلاج),
 - g) aus Träumen (تعبير الرؤيا).

Anhang: Drusenschriften.

Die Nachtseite des Glaubens ist der Aberglauben; er verlässt geweihte Räume und betritt unheiliges Gebiet. Zwar verwirft und bekämpft er die religiösen Vorschriften nicht, aber er wendet dieselben in verkehrter Richtung an, weil er sie nicht versteht oder verstehen Es fehlt an der Ergebung in den göttlichen Willen, an der Erkenntniss der menschlichen Unzulänglichkeit, an dem Verständniss für die Stellung des Menschen in der Reihe der erschaffenen Wesen. Er wird die äusseren Satzungen der Religion befolgen, aber innerlich steht er derselben leer und fremd gegenüber. Ist für den Moslim der Glauben an Gott und seinen Propheten Vorschrift und Herzenssache zugleich und ist das Gebet der Ausdruck desselben und zugleich der Pfeiler, auf dem alle übrigen religiösen Vorschriften ruhen, so ist für den Abergläubigen das Gebet nicht eine Bethätigung seines Glaubens, seiner Hingebung an Gott, seiner Unterordnung unter dessen Willen, sondern nur ein Mittel zu persönlichen Zwecken. Er sucht durch dasselbe die Schranken, welche der menschlichen Natur gezogen sind, zu durch-Das Gebet ist ihm der Schlüssel, durch welchen er die Pforten der Zauberei öffnen will; es soll ihm die Geheimkräfte, welche er in den Namen Gottes, in Qoranstellen u. s. w. voraussetzt, erschließen; es soll ihm als Mittel für Erwünschtes und gegen Unliebsames dienen; es soll ihm die Naturkräfte unterwerfen, und vor Allem, es soll ihm, unter Zuhilfenahme von allerlei Künsten, die Enträthselung der Zukunft ermöglichen. Kurz, das Gebet ist, auf diesem Standpunkt, ein Act, der die Ordnung der Natur umwerfen und Gott selbst einen Zwang auferlegen will.

23. Zauberei, Beschwörungen, Talismane.

a) überhaupt.

4094. Lbg. 368.

Format (c. 26-30 Z., $14^{1/2}-15 \times 10^{1/2}c^{m}$) etc. und Zustand wie bei 2). Der Text unten am Rücken etwas beschädigt durch Wurmstich. Die Schrift kleiner und gedrängter. — Titelüberschrift:

الغيض الالهى للشيخ الرئيس

الحد لله رب العالمين وصلواته ... الافعال: Anfang

Von Offenbarung und Gnadengaben, Wunder und Träumen, Zauberei und Talismanen; von Ibn sinā † 428/1037.

والطريق اليها للراغبين من معرفتها :Schluss لاييح وكل ميسر لما خلف له وعند هذا الموضع خاتمة قولنا هذا والحمد لله واهب الفعل وولتي المنة والطول

4095. Lbg. 282.

24 Bl. 4to, 15 (-17) Z. (29¹/4×20; 19¹ 2[-22]×12¹/3^{cm}). Zustand: zieml. gut, aber nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a:

كتاب تغليس ارباب النواميس الحجة الاسلام محمد بن محمد بن محمد الغزالي

اعلم ان الناموس مفتقر اليه : Anfang f. 1b في بعض الاحيان كدوا [كالدواء .] لكي يكشف شرح شفة الاحوال عند العوام فان صاحب السرع [الشرح .] خاطب الناس على قدر عقولهم الخ

Der obige Titel u. Verfasser ist nicht richtig. Es ist ein Stück aus einem Zauberbuch, welches in viele Maqālen eingetheilt ist. Das obige gehört in die 13. Es folgt 14. مقالة f. 3b: في المواعظ التي تجذب بها قلوب الناس الى طاعة المملك؛

فى الصلوة 16.7°; فى كتاب الطهارة وادبها واسبابها 15.4° فى الصلوة 17.9°; المنابخير 18.15°; فى الخواص والسحر 19.17° (ohne Ueberschrift): المام ان هذه الصورة : (ohne Ueberschrift); الانسانية المن الحالم ان الخالف تعالى خلف العالم

ما كان بينى : Das Vorhandene bricht ab f. 24b

Im Ganzen wird das Werk von den geheimen Kräften, welche in Thieren, Pflanzen, Buchstaben, Gestirnen etc. liegen und von der Anwendung derselben gehandelt haben. Es ist von cüfischem Standpunkt aus verfasst und allerlei Qoränstellen, Traditionen, Aussprüche Verschiedener, auch Verse werden angeführt. Der Verf. citirt f. 10^b u. 11^b sein Buch عين الحين الحياقة. Es giebt ein solches Werk von بدر الحين الحمامية † *27/1424 (Lbg. 170): ob dies gemeint sei, ist fraglich.

Schrift: Jemenischer Zug, gross, kräftig, etwas vocalisirt. Ueberschriften, Stichwörter und Citate meistens roth, auch oft hervorstechend gross in Schwarz. — Abschrift c. 1100/1698, sehr incorrect.

4096.

1) Lbg. 598, 45, f. 94b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titelüberschrift: القول في الفرق بيبن الماجزة والكرامة والاستدراج

وفى التفسير الكبير للامام التحرير فخر الدين : Anfang الرازي رحّه٬ اذا ظهر فعل خارق للعادة على يد انسان الإ

Ein Excurs über Wunder, Gnadengaben und Zauberei; entnommen dem الفحات "خامى" و طعن الجامع ألا به الجامع ألا به العادات على بعض من كان يظهر خوارق العادات على بعض من كان مردودا عن طاعة الله تعالى فهو المسمّى بالاستدراج

Lbg. 598, 46, f. 95° Türkisch (über Träume, von ابو السعود المسعود).

2) We. 1796, 26, f. 164.

Format etc. und Schrift wie bei 16 (aber ohne Wurmstich). — Titel fehlt; er ist etwa:

Verfasser fehlt; es ist wahrscheinlich

اقسام السحر منها سحر اهل بابل :Anfang وهو المذكور في قوله يعلمون الناس السحر الاية المز

Ueber verschiedene Arten Zauberei, wol von Ibn kemāl bāśā † 940/1533. — Schluss: وغير ذلك يستلزم عدم العلم بصدى الانبياء وذلك كفر

4097. Lbg. 409.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; nach f.1a:

كشف الريب عن حال المتجسسين على الغيب

Verfasser fehlt, aber nach f. 66b ist es:

Der Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt: غير ذلك من تثليث وتسديس . . . الي غير ذلك مما يرتبونه على تلك الاعمال من الامور المغيبات المخ

Eine Reihe von Fragen, betreffend Geisterbeschwörer, Sterndeuter, Zauberer, Wahrsager, Gaukler, was von ihnen zu halten, ob ihr Treiben zu verwerfen und in welchem Verhältniss es zu den Gnadengaben der Frommen stehe — wird dem obigen 'Abd elmagidessämüali essu'üdi vorgetragen und er beantwortet dieselben von f. 66^b an ausführlich, die einzelnen dieser Stände durchgehend und sich auf Qorān, Tradition und Rechtsbücher stützend. — Der obige Titel kann richtig sein.

والتمرّد والعدوان فشتان ما : Schluss f. 135^b بين الفريقين وليكون هذا آخر ما قصدت تشطيره على هذا السؤال والحمد لله الخ

Diese Handschrift ist aus einer Abschrift von dem Original geflossen. — Der Verfasser beruft sich einige Male f. 78^a. 81^b auf das das Jahre ⁷⁶⁹/₁₈₆₇.

4098. We. 1689.

8vo, 15 Z. (18 × 13; 12 × $9\frac{1}{2}$ cm). — Zustand: wie bei 1). — Papier: gelb, glatt, (ziemlich) stark.

Bruchstück aus einem Zauberbuch. Zuerst ein Zaubermittel von Jüsuf, einem "Zauberer" برقان صاحب المُلَمِّ والعجايب dann von فرعون (Wiederholung sonderbarer Worte), dann von Salomo. Nach f. 138 ist eine Lücke. F. 139 zuerst eine Besprechung des Blutes; dann f. 139^b: باب لابطال السحب. F. 140^a Verwendung der 7 Wörter auf dem Mosesstabe für die 7 Wochentage. Nach f. 140 eine Lücke. .وهذا حجاب وطرد وحرز لكل ريح وروح 141° F. F. 142 von späterer Hand, gleichfalls allerlei Zauberei. F. 143 (von der obigen Hand): F. 143^b wieder . فصل في معرفة حلول القمر في البروج von der späteren Hand: allerlei Mittel, darunter auch die Angabe, wie man die Tagesstunde ermitteln kann.

Schrift: ziemlich gross, breit und deutlich, Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1591.

Mo. 363, 12. Ein Zauberei-Gebet. Vgl. auch Pm. 585, 93^b. We. 1134, 1.

Ein Besprechen des Fichers We. 1810, 132^b; 1780, 33^a. Pet. 654, 315^b; 318^a (s. auch Abschnitt 24).

7 4099.

Werke dieser Art sind:

- عبد الوهاب بن احمد بن وعبان von بن وعبان الشريعة + 768/1866.
- ابن وصيف شاه von کا اناجائب (2
- د" التجائب والغرائب لمغربي (3
- ك" التجائب لمحمد بن المذفر الهروي (4
- تحمد بن عبد الله الكسائي von كا المخلوقات والملكوت (5
- ك" التنبيهات على ما في التبيان من التمويهات (6
- احمد بن محمد العراق von حل الرموز وفتح اقفال الكنوز (7
- محمد بن von خريدة الفوائد وجريدة الفرائد (8) الممشقى

- 10) كنوز المغيميين von ابن سينا + 428/1037
- von الأجائب الطبيعية والغرائب الصناعية (11 + c. 430/1039 خمد بن احمد النبيروني ابو الرجان التنبية على صناعة التموية und.
- von التوسليات الكتابية وانتوجهات العطائية (12 احمد البوني + 622/1225
- اظهار الرموز وابداء الكنوز :Von demselben (und هداية القاصدين ونهاية الواصلين und مواقيت البصائر ولطائف السبائب
- um ⁸²⁰/₁₄₁₇. عبد الرحن البسطامي von روضة الاسوار (14
- 15) على دده البوسنوي von اسولة الحكم (15 † 1007/1598.
- محمد بن عبد الملك الديلمي von جواهر الاسرار (16
- روضة الانوار ونهعة الاسهار (17
- سوائع الانوار في لوامع الاسيار (18
- قاف الانوار وجيم الاسبار (19
- كيفية الاسرار وعرفان الانوار (20
- كنز الكنوز في حل ما اشكل من جميع الرموز (21
- الدستور في هتك كل مستور (22
- قلم اسرار المعارف ولوح انوار المعارف (23
- رمز الحقائف العبرانية وكنز المعارف السريانية (24
- العلم الاكبر والسر الافخر (25)
- شمس رقوم الدوائر وقمر رسوم البصائر (26
- مواهب الرحمن وعطايا المنّان (27
- السر الجامع في الدر اللامع (28
- ينبوع الحكمة (29

b) Beschwörungen.

4100. Lbg. 978.

16 Bl. 8vo, 11 Z. $(21^{1/4} \times 14; 17^{1/2} - 18 \times 10^{1/2} - 12^{cm})$. Zustand: ziemlich gut. - Papier: weiselich, ziemlich stark, wenig glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. - Titel f. 1a:

هذا كتاب فيه حجاب لطرد الجن منقول من كتاب انموزج الجواهم في محجزات خيم الاكابم Versasser: محمد القمحاوي

ومن جملة معجزات سيدنا محمد Anfang: صعم انطباع صورته الكريمة في نفس المصلى عليه

حتى أن الإكثار من الصلوة عليه يقوم مقام الشيخ | 160/777. um جابر بن حيان von ك" النخب (9 المرتبى لاولاده المريدين النخ

> Ein Gebet zur Vertreibung der bösen Stammend. الخصر بن ملكان stammend.

> Zuerst ein kurzes Gebet für Mohammed: ;اللهم صل على سيدنا محمد النبي الكامل الفاتد المغ dann Sura 1; dann Sura 2, 256. 257; Sura 109; 113; 114; dann einige kurze Gebetsätze, mit واللهم صل على مُحمد وعلى آل مُحمد وستجان الله und اللهم افعل بي عاجلا ,استغفر الله ,اللهم اشفني Mit Ausnahme اللهم اني استلك باسمك الاعظم der 2 letzten sind die übrigen Gebetssätze alle 7 mal wiederholt.

> انها عليهم مؤصدة في عمد ممدّدة 'Schluss f.16a: 'انها عليهم مؤصدة في عمد ممدّدة Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocalisirt. Stichwörter roth. - Abschrift im J. 1265 Ragab (1849) .محمد الصادف بن محمد بن مصلفی von

4101. Lbg. 361.

34 Bl. 12mo, 13 Z. $(14^{1/2} \times 9^{1/2}; 10^{1/2} \times 5^{1/2}c^{m})$. — Zustand: ziemlich gut, doch etwas fleckig; der Rand zum Theil ausgebessert. - Papier: gelb, glatt, dünn. - Einband: rother Lederbd mit Klappe. - Titel u. Verf. fehlt.

يش والقبان الحكيم انك لمن : Anfang f. 1b المسليبي على صراط مستقيم الحز

سجان : Nach V. 1—11 der Sura 36 (بسّ) folgt المنقس عن كل مديون سجان المفرّج عن كل محزون البخ

Ein Beschwörungsbuch; die verschiedenen Geister (الارواح الروحانية) werden im Namen واقسمت عليكم بحول :Gottes beschworen الله وقوته وعونه . . . اجب [يا روقيهائيه المن] Die Hauptsätze beginnen alle ebenso; die ubrigen meistens mit حق , sie sind mit Qoranstellen untermischt. Auch sind von f. 3b an die einzelnen Verse der ersten Sura gleichsam als Grundstock des Ganzen benutzt; so zuletzt auch noch Sura 36, 78.

Schluss fehlt; das Vorhandene bricht ab f.34b; فسجان الذي بيده ملكوت كل شيء واليد ترجعون، '

Schrift: klein, fein, schön, vocalisirt, die Sätze durch Goldpunkte abgetrennt; der Text in Goldlinien; mit Frontispice und Verzierung auf f. 1b. - Abschrift c. 1100/1688.

4102. Spr. 1934.

38 Bl. 8°°, 13—15 Z. (17½×13; 14½-15×8-10°m). Zustand: fleckig und unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel, Verfasser und Anfang fehlt.

Enthält allerlei Beschwörungsformeln, die sich durch die absonderlichsten Wörter und abenteuerlichsten Eigennamen-Bildungen auszeichnen, und Beschreibung von Talismanen und deren Gebrauch, und Anleitung zur Kenntniss der Tage, welchem Planeten sie unterworfen seien etc., wie eine Krankheit zu stillen, ein Abwesender zu entdecken sei, u. dgl. اصف بن برخيا wird einige Male als der Sache besonders kundig und darüber Auskunft gebend angeführt. -Incorrect. Bl. 6-8 und 1-5. 9. 10 gehören zu demselben Werke; nach f. 8 ist aber eine Lücke. Das Werk ist in eine grosse Anzahl von Kapiteln (meist kurz) eingetheilt. (wie es scheint) letzte Kapitel ist überschrieben: باب صفة الاسماء العزيزة und schliesst f. 10b: يا رب بحق هذه الاسماء وبحق ما سالتك به ان تجعل حامل هذا الكتاب في حينك وفي لطفك وفي كنفك يا رب بحق هذه الاسماء هم هي هم طعيم طعيم طعيم

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, unschön, nicht grade undeutlich, vocallos. — Abschrift c. 1700.

4103.

1) Mq. 280, 2, f. 2^b Rand.

Von derselben Hand wie 1. geschrieben, aber kleiner und gedrängter, ein Gebet, das vor dem unter 1. aufgeführten dreimal gelesen werden soll und betitelt ist:

اعتصام السيفي

عزمت عليكم يا المحاب السحر والوسواس :Es beginnt واعتصمت بك يا الله بحق الخضر والياس وبحق كهيچ مهيچ جوجوخ موخوع موخوخ النخ

Noch mehrere dergleichen Beschwörungsnamen kommen in diesem Gebete vor. 2) Spr. 1934, 3, f. 15—16.

8vo, 17 Z. (Text: 13×9^{cm}). — Zustand: abgescheuert, fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt.

Anleitung zu beschwörenden Anrufen an die Gestirne, wobei sonderbare Wörter in Anwendung kommen. So steht f.15^b:بعنول اجب تقول اجب المشتري تقول اجب يا صد فياييل بعز قياش عياش عدانش اش عرنياش الخ

Schrift: ziemlich gross und deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1750.

4104.

- 1) Spr. 1933, 2, f. 9^b—14^a. 16. 15. 17. 8vo, 15 Z. $(16^{1/4} \times 11^{1/4}; 12^{1/2} \times 7^{3/4}c^{m})$. Zustand: etwas unsauber. Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn.
- a) Ein Beschwörungsgebet, mit dem Anfang: بسم الله ابديت بسم الله استعين وعلى الله الله الله العظيم والمتي القديم الخ الله توكلت وفصل الله العظيم والمتي القديم الخ An die Engel gerichtet, zuerst allgemein f. 10^b: اجيبوا يا ملايكة رب العالمين نافع المدين العالمين dann specieller an die Hauptengel einzeln gerichtet.

Schrift: flüchtig, rundlich, vocallos. Abschr. c. 1800.

2) Spr. 1933, 5, f. 61^b—66. 83—85.

 8vo , c. 15 Z. (Text: c. $14 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: etwas unsauber; der Rand beklebt. — Schrift wie bei 1.

Ein Beschwörungsgebet, betitelt: دعوة المريحة اقسمت عليكم بالله وعزمت عليكم عليكم بالله وعوضير الفاتحين ومبيد الجبارين المخ

Dann folgen, von derselben Hand, f. 64-66 allerlei Mittel, z.B. wie man sich unsichtbar machen könne, wie Mäuse zu vertreiben seien, etc. F.83-85 eine quadratische Fünftafel mit ihren magischen Wirkungen, mineralische Mittel etc. beschrieben.

3) Spr. 1933, 11, f. 140—143.

 8° , c. 12 Z. (Text: c. $11^{1}/_{2} \times 8^{cm}$). Der Rand durch Bekleben vergrössert.

Ein Beschwörungsgebet, an alle Engel des Feuers, der Luft, des Wassers, der Erde, in der Höhe und in der Tiefe, gerichtet, um sie dienstbar und zu Ausführern seines Willens zu machen. Eine Menge ungeheuerlicher Wörter bilden einen Theil dieser Beschwörung, und von dem ersten derselben (جرف الموقية العبرية) heisst das Ganze (f. 143*, 1): البرفتية العبرية العبرية والعلوية والمائية والعالية والعلوية والسغلية النارية والهوائية والمائية والترابية والعلوية والسغلية المبرك und schliesst mit einem viereckigen, in Felder abgetheilten Siegel.

Schrift: flüchtig, ziemlich gross u. kräftig, rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1800.

F. 144 u. 145 einige Beschwörungsformeln.

/ 4105. Pet. 58.

8 Bl. 8vo, 19 Z. (19¹/₂×14; 12¹/₂×8¹/₂cm). — Zustand: am Rande fleckig. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: in Pappe geheftet. — Titel, Verf. u. Anfang fehlt.

Dies Bruchstück beginnt hier zu Ende des 6. Kapitels so: f. 1°, 1: مسرعين انزلوا خيولكم ورجالكم

الباب السابع وهو استنزال الملك ميمون :f.1°, 11 خدم يوم السبت وتجمه زحل وهو في السماء السابعة وفادا اردت تنزيله الخ

Der Abschnitt der Citirungen der Engel, die den 7 Tagen und 7 Planeten vorstehen, ist mit f. 2b zu Ende; er verdankt seinen Ursprung dem Platon, der ihn an seinen Schüler Hermes überliefert, von dem er, von Gelehrten zu Gelehrten, endlich an den شهاب الدين السهروردي † 632/1284 gelangt sei.

Um wirksam citiren zu können, muss man aber ein reines und unverzagtes Herz haben f. 3°, ausserdem aber gewisse Räucherungen anwenden, für die f. 3° صفة البخور ein Recept gegeben wird. Dann bedarf es auch besonderer

Worte, je nach der Sphäre, deren vorstehenden Engel man eitiren will; denn jede Sphäre hat einen Vorhang mit 63 besonderen Worten; diese werden für jede Sphäre mitgetheilt f. 3b bis f. 6a, 3. Einige nachträgliche Bemerkungen, wie eitirt werden muss, auch die, dass Gott selbst auf solche Weise zur Erfüllung der Anliegen der Menschen gebracht werden könne, enthält Bl. 6a.

F. 6b beginnt ein neuer Abschnitt des obigen Werkes oder auch ein eigenes Werk desselben Charakters. An fang: الما يعلى الماه الكواسة المباركة تسمي علم الاوقات من كل يوم وليلة وما يخص كل ساعة منها من اعمال الخير وغيره مما يوافق في الاعمال النارية والهوائية والمائية والترابية وذلك على حكم التجربة

Also Tag- und Stundenbuch: Angabe, was auf Grund der Beschaffenheit und des Charakters jeder Stunde des Tages und der Nacht, mit Rücksicht auf deren elementaren Charakter, in derselben zu thun gerathen ist, unter Angabe, ob dieselbe eine glückliche oder unglückliche sei. — Der Verfasser beginnt mit dem Tage des Sonntags f. 6b: قاول الايام الاحد اول ساعة فيد للشمس نارية سعيدي فاول الايام الاحد اول ساعة فيد للشمس نارية الخر فيها ما تختار من امور التهايييي النارية الخر und fährt fort mit der Nacht des Dienstags, dann dem Tage des Dienstags etc., Stunde für Stunde.

Dies Bruchstück hört hier auf zu Anfang der Nacht des Donnerstags f. 8b: للعطف قلوب قلوب قلية الثالثة للزهرة سعيدة مائية

Schrift: klein, fein, gut, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

/ 4106. Pet. 610.

51 Bl. 8^{ve}, 15 Z. $(15^2/_3 \times 10^3/_4; 11^1/_2 \times 7^1/_2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Ein Stück ohne Ueberschrift, enthält einige Gebete, und zwar:

a) auf Grund des Namens der göttlichen Majestät اسم الجلالة, zum Zweck des Geisterbeschwörens, des mit Abwesenden Redens, des Erlangens beliebiger Wünsche; zugleich mit Anweisung, wie beim Beten zu verfahren. Dasselbe beginnt f. 1*: اللهم انى اسالك يا الله القايم الذي ليس قبلها سابق ولا لاحق الن

- b) ein sogenanntes ذكر Gebet. Anfang f. 1b: والهكم اله واحد لا اله الا هو الرحمن الرحيم الله لا اله الا هو الحيم الله الا هو الحي القيوم النخ
- c) f. 3^b ein kurzes Gebet, auf Grund des göttlichen Hauptnamens u. des Geheimnisses der 1. Sura. Anf.: اللهم اني اسمُلك بنضرع نسيم روح رجان
- d) f. 4^a Angabe, wie mit der Stelle Sura 2, V. 28—30 zu verfahren, um Offenbarungen zu erhalten und Herr über die Leistungen der Menschen und Geister zu werden.

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocallos (ausser bei b). — Abschrift c. 1800.

/ 4107. We. 1748.

60 Bl. 8vo, $(20 \times 14; 11^{1}_{2} \times 10^{\text{cm}})$.

Ein Vorladungsschreiben an die Heuschrecken, welche im J. $^{1061}/_{1651}$ in Syrien die Felder verwüsteten.

In der Europäischen Türkei hatte vor Jahren eine Art Würmer sich auf die Saaten gesetzt und that denselben viel Schaden; da richtete man an sie ein (Beschwörungs-) Schreiben: das half. Dieses Vorfalles erinnerte sich der Syrische Statthalter Ahmed efend! (المولناجيلافه) und lud die Heuschrecken vor sein Tribunal. Der Titel dieses Stückes ist: عمورة مراسلة كتبت الشريف

بسم الله ما شاء : Das Schreiben selbst beginnt الله ما الله لا يسوى الخير الا الله لا ياتى بالحسنات الا الله ما شاء الله لا يصرف السوء الا الله . . . ايها الجراد المنتشر ببستان كذا باراضى كذا تحصر الى مجلس الشرع الخ

Dasselbe wurde überall in den Ortschaften angeschlagen und hatte guten Erfolg.

Schrift: Türkische Hand, zieml. gross, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

, 4108.

1) Spr. 1933, 13, f. 186*-187*.

8°°, c. 16 Z. (Text: $13^{1/2} \times 8^{1/2}$ cm). — Zustand: unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt.

Ohne Ueberschrift. — Anfang (Ṭawil): بدأت ببسم الله روحي به اهتدَتْ الله الله الطوَتْ الله الطوَتْ

Ein Beschwörungsgedicht von 50 Versen, an Gott gerichtet, zum Zweck der Erreichung des oder des Wunsches. Es fusst auf sonderbaren allitterirenden Wortgebilden, z. B.

بهال اهیل شلع شلعب شالع طهی طهوب طیطهوب تطیطهت

فهذا هو اسم الله يا قارئ اعتقد Schluss: ولا تنتكر ما تتلف الروح والجثة

Schrift: ziemlich klein, rundlich, flüchtig, fast vocallos. — Abschrift c. 1800.

2) Spr. 490, 26, f. 155-156a.

Dasselbe Gedicht (47 Verse), betitelt معرة كعيمس und dem Halfen 'Alt beigelegt.

3) WE. 175, 6, f. 28.

Dasselbe (c. 45 V.). Die Verse nicht abgesetzt. — F. 29. 30 einige astronom. Tabellen.

Beschwörungsformeln kommen vor: Spr. 1933, 144. 145. We. 1215, 27. 28^a; 1109, 167^a; 1234, 39. 40^a. Ein Beschwörungsbrief Mohammeds Spr. 562, 15. Ueber Geistercitiren We. 1775, 5^a.

t 4109.

Hieher gehören Werke von:

- 1) تنزييل الارواح با الاشباح ال
- 2) عبد الرحمن بن ابي بكر التجويري (u. d. T. المستقيم في علم الروحانية وصناعة التنجيم
- عبد الرحمن البسطامي um ⁸²⁰/₁₄₁₇, u. d. T.
 درة الغنون في رؤية قرة العبون
- um 978/1565, عدم بن ابي الوفا كمال الدين ابن الموقع (4 u.d.T. الهام الفتاح حكمة انزال الارواح وبثّها في الاشباح

(5) أمرعى بن يوسف بن ابي بكر الكرمي (1033/1624)
 ارواح الاشباح في الكلام على الارواح (1033/1624)

6) جعفر باعلوي † 1160/1747, u. d. T. کشف اسرار علوم المقربين

7) عبد الخالف بن ابي القاسم المصري, u. d. T. الحائز للعون الناجز

الطرق السنية .u. d. T تقى الدين الراصد (8 في الآلات الروحانية

اللطائف الوفقية النورانية والمعارف العددية الروحانية (9

البساتين لاستخدام ارواح الجن والشياطين (10

مشارع المِقى (12 . ذات الدوائر والصُور (11

c) Talismane und Amulete.

4110. We. 1689.

1) f. 1-136.

143 Bl. 8°, 7 Z. (18 × 13; 12 × 9°m). — Zustand: schlecht; fast überall stark (wasser)fleckig; der Rand der oberen Ecke stark beschädigt, zumal gegen Ende hin. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1°:

د" مستوجبة المحامد في شرح تركيب خاتم ابي حامد الغزائي

In der Vorrede f. 2^b unten ebenso, mit Fortlassung von und الغزالي und so auch HKh. V 11954 (wo der Verf. jedoch nicht genannt ist). — Verfasser s. Anfang.

قال سيدنا الشيخ ... شرف الدين على الوحد علماء المسلمين ابو عبد الله المحمد بن سيدنا المن بخير الدين ... البي عمرو عنمان بن على ابن جيبي الانصاري عرف بابن بنت ابي سعد رحّه ... املاء في مجلسين آخرهما ثاني المحرم سنة البع وقسعين وستمائة المحمد لله رب العالمين وصلي الله ... اما بعد فهذه جملة مختصرة في شرح تركيب خاتم ابي حامد الغزالي رق المعروف بوفف زحل وعلي ما بني عليه من الاحرف ومن اين اخذت وعلي ما بني عليه من الاحرف ومن اين اخذت مداره والكلام علي طبايع الحروف المذكورة على مذهب اهل المصر والشام وحكماء الهند وعلماء الفلك وغيرهم وذكر نبذ لطيفة من تصريفه وكيف تنزيله وعلية استعاله سلكت فيها سبيل الاجهاز وحميتها المخ

Dies ist das ganze Vorwort. Der Anfang (bis معد رخ) f. 1b ist von späterer Hand geschrieben, aber, wie es scheint, richtig. -Das Werk gehört also zur Geheimlehre: es will in Kürze den Siegelring des Elgazzālī und dessen Zusammensetzung, d. h. die Wörter und Zeichen darauf, erläutern; derselbe heisse auch Talismanisches Quadrat des Saturn. Demgemäss will der Verf. genauer, nach ägyptischen, syrischen, indischen und astrologischen Anschauungen das Wesen und die Kräfte der Buchstaben und worauf sie beruhen, erörtern, auch über die praktische Anwendung des Talismans allerlei beibringen. Mohammed ben 'oʻtman ben 'alı elançarı *elka*sı seref eddın ibn bint abū sa'd, der Verfasser, geb. 653/12552 gest. nach 713/1313.

اما الاحرف الموجودة فيه فهي من الالف الي 4.3 الطاء على ترتيب اجد

فصل واما الكلام على طبايع هذه الحروف فانا 70 الذكرة مفصلا على كل ملاهب ومعنى الاحرف الموجودة في الاحرف المستخرج منها'

واما السرّ الذي بنى عليه هذا الحاتم على ما "10 نهب اليه غير واحد فهو آيات خمس يقوم من اول كل كلمة من اول كل آية منها حرف الخ

فصل واعلم أن أهل الفلك زعموا أن لكل حرف من أكان هذه للروف المذكورة كوكب من الكواكب السبعة لله. 8. W.

Zu dem praktischen Theil der Abhandlung geht der Verfasser f. 27° mit einer neuen Einleitung über: الما بعد حمد الله وصلواته على سيدنا الخبرتنى ايها السايل . . . فلما اخبرتنى ايها السايل . . . انه راقك نصارة على الجلة الشاملة لشنات ما تفرق في العالم الخ

فصل قد قدمنا أن منافع هذا الحاتم الجليل ⁴86 عديدة ومناقبه جليلة

Nach speciellen Anweisungen, wozu der Talisman zu gebrauchen, und der Einrichtung (Buchstaben-Anordnung darauf), folgt f. 576: باب للدخول على الملوك ' تتلوها مرة واحدة تمسيح بها وجهك الخ

فصل يشتمل على التصاريف المترجمة بالعربية "60 من كلام الصيقل في تصاريف عديدة لهذا الخاتم بالبربرية استشبتها ممن اثق به من امور شتى من اهل العلم بهذا الشان فصل مذهب الخوارزمي وعبد الله بن هلال الكوفي "67 في ان الثلاث عصى المصففة بعد الخاتم المشهور في ان الثلاث عصى المصففة بعد الخاتم المشهور

قيل ان هذه القصيدة للغزالي رحّه فاعرف قدرها وفي 121^ه البسيط

اعجب لتسعة ابيات مسطّرة قد سطّرت لمعان سرّها العدد الامله العدد شرح هذه الكلمات الاملهة : 19 Verse. Darauf 124 فصل ووجدت في كتاب المدخل الي علم 130 الروحانية انه اذا كانت الارواح معاندين

قال الذي عنده علم من الكتاب : Schluss f.136* انا اتيك به قبل ان يرتد اليك طرفك فلما رآه مستقرا عنده قال هذا من فصل ربي ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم وهذا ما تيسر ولله الجد على التمام والكال

Von den Worten العلي العظيم an ist die Hand eine andere (dieselbe welche f. 1b geschrieben hat). Es ist hier ein scheinbarer Schluss gemacht, während das Werk selbst noch nicht zu Ende war. Die Rückseite ist beklebt, aber es lässt sich erkennen, dass dieselbe so wie die übrigen beschrieben war und noch weitere Blätter folgen sollten.

Schrift: gross, kräftig, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. Es sind im Text ziemlich viele Quadrate mit Buchstaben. Nach f. 44 fehlt vielleicht etwas. Bl. 58 u. 59 von ganz neuer Hand ergänzt. — Abschrift c. 1000/1501. Bl. 137 fast ganz leer.

HKh. III 4670 (وفق زُحَل). 4892. 7153.

, 4111.

1) Pet. 66, 3, f. 33^b-39. Format etc. und Schrift wie bei 2.

واعلم أن كلّ شيء يتكون على وجه Anfang: الارض وفى بطنها وما علا فى الهواء فأنّ له من الفلك صورة شبيهة بصورته وشكل يشاكل ونظير هو مثله الخ

Behandelt den Einfluss u. die Correspondenz himmlischer Zeichen auf irdische Angelegenheiten, zur Verwendung bei Talismanen. So heisst es f. 366, jedes Bild des Thierkreises zerfalle in 3 Theile, von denen jeder seine besonderen Eigenschaften habe: عطلع فيه ابريق من تحاس معوج البلبلة وحية سودا النخ فهو نزول الشمس لاخر الحوت : Schluss f. 396 ثم نزولها اول الحمل يسمون هذا ايضا آخر الزمان والحمد لله وحده النخ

2) Spr. 1934, 2, f. 11-14.

 8ro , 15 Z. (Text: c. $12^{1/2}-13 \times 8^{1/2^{\text{cm}}}$). — Zustand: fleckig, unten schadhaft. — Papier: gelb, glatt, stark.

Diese Blätter folgen nicht auf einander. Sie enthalten Anweisung, wie Talismane zu beschreiben und zu gebrauchen sind. So steht f. 11°: صفة فانقى الله الذي خلقك من طين تقول ألم الذي خلقك من طين تقول ألم النام عليار علها طهطها جهاهابه جهاجها جهلليواد الخ

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich. — Abschrift c. 1750.

/ 4112. We. 1694. 2) f. $3^{n}-4^{n}$.

Format etc. u. Schrift wie bei 1) (6 Z.). — Titel f. 3a: هذا حليهٔ شریف

لا اله الا الله محمد رسول الله : Anfang f. 3° الله محمد رسول الله : Anfang f. 3° اللحية كهل اشكل وقبل اشهل النخ من الصدر الي السرة ' Schluss f. 4° : فحيث الجهتم ساعدتكم سلامة ' ويرعاكم الرحن في كل جانب

Unter den einzelnen Wörtern steht die Türkische Uebersetzung. — Das Ganze, eine Beschreibung des Aeusseren des Propheten, ist, wie aus dem Schluss (Vers in Ṭawil) hervorgeht, als Amulet zu verwenden. —

F. 4^a Mitte bis 5^b Mitte Türkisch.

Mo. 152, 2, f. 31^b. 32^a dasselbe. — Schluss bis الى السرة ebenso; zwischen den Zeilen gleichfalls die Türkische Uebersetzung.

′ 4113.

1) We. 1694, 3, f. 5b. 6a.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Amulet, bestehend aus 5 s, 2 Strichen, einem Kreuz mit 4 Punkten, 7 Hamzas, einem ,

einem s, darunter صرم; nebst voraufgeschickter Beschreibung u. Erklärung, wozu es gut sei (nämlich gegen alle Krankheiten, Behexung, Noth u. Missgunst); u. zwar in 6 Versen (Ramal). Anfang: خمس هاءات وخطّ بعد خطٌ وصليب حوله اربعٌ نقطٌ

2) We. 1856, 4, f. 72.

 8ro , c. 24 Z. ($21^{1/2} \times 16$; $19 \times 10^{\text{cm}}$). — Titel fehlt. An fang f. 72^{a} : . . . العالمين العالمين العالمين أما بعد فهذا حرز الغاسلة الكبير الذي لا يوجد مثله عند احد من الناس الخ

Es soll hier ein überaus wirksames Abwehrmittel (Talisman) angegeben werden, dessen Kraft ein Paar mitgetheilte Anekdoten beweisen sollen. Allein das Mittel selbst fehlt.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, flüchtig, unschön und incorrect, vocallos. — Abschrift (s. f. 79b) von الدرويش مصطفى السعدي المدنى um 1840.

3) We. 1209, f. 44b-50a.

Ueber die Geheimwissenschaft der Amulete, Einfluss der Gestirne, Stellung des Horoskops etc. und f. 50°-52° Anweisung zu Amuleten für allerlei Fälle.

Ueber ناسم (Bedeutung und Inhalt) handelt Lbg. 551, 39. Pet. 192, 10. — Talismane auf die Wochentage mit absonderlichen Wörtern Spr. 1878, 6. 7^a. We. 1616, 77^a. Glas. 67, 137^b. 138. — Von Liebestalismanen Spr. 1878, 54^a. — Ueber Amulete Spr. 1222, 18^b. Pet. 684, 93. We. 1198, 1^b.

4114.

Andere Werke dieser Art sind von:

- 1) جمد بن على النامقى الجامى ($^{586}/_{1141}$, u.d.T. السر المكتوم في الطلسمات
- $^{(2)}$ اسرار الادوار $^{(622)}_{1225}$, u. d. T. البوني وتشكيل الانوار
- 3) الطلسم + 626/1229, u. d. T. السكاكي "ك."
- 4) سالم بن احمد بن شیخان † 1046/1636, u.d.T.
 جرّ المغنم في حرّ الطلسم
- 5) على بن جبازي البيومي † 1183/₁₇₆₉, u. d. T. شرح على الصيغة المطلسمة

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

- الهيئة الجامعة والبرقة اللامعة (6
- مشرق الاسرار ومغرب الانوار (7
- لوامع الانوار وبوارف الاسرار (8
- القم الانور والسحاب الامطر (9
- فلك السعادة وقطب السيادة (10
- شمس مطالع الجمال وقمر منازل الجلال (11
- السب الرباني في العلم الجسماني (12
- سم الجمال ولطائف الجلال (13
- سر الاسرار وبصائر الابصار (14
- الحديقة السندسية والروضة القدسية (15
- تفسير المطالب وتسخير المآرب (16
- نور انوار القلوب وسر اسرار الغيوب (17
- السر البديع من كلام هرمس (18
- حصن الرموز وطلسم الكنوز (19
- البمن الاعظم والكنز المطلسم (20
- طلسم الاشباح في كمنز الارواح (21
- مفتاح الرق المنشور وباب البيت المعمور (22
- 23) جمد بن احمد الطبسى + 482/1089, u. d. T. ك" الشامل من البحر الكامل
- · 489/1096 ك" النمائم للقاسم بن الفصل الثقفي (24) + كا النمائم للقاسم بن الفصل الثقفي
- مطلع العزائم لاحمد البوني (25
- ك" الطوالف في العزائم (26
- . (على بن ابي طالب .u اغاثاديمون von) ر" الحرز (27)
- ك" الاحراز والرقى للسيد المرتضى (28

d) Zauberquadrate.

4115. Mq. 98.

56 Bl. 4to, 19 Z. (24 × 17; 19 × 13^{cm}). — Zustand: nicht fest im Einband, unsauber und fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 2^a:

مقالة فى وجود علة الاعداد المتحابة والاشكال المربّعة ذوات السطوح العددية وخواصها من جهة اوضاع خواص الاجرام الفلكية٬ Verfasser f. 2°:

اخراج الفاصل التعاليمي ابي الوليد اسمعيل بن على بن الحسن بن ابي نصر المالقي

قال الفاضل التعاليمي . . . ابن ابي نصر : Anfang المالفي اعلم ايدك الله وايانا بروح منه انه بلغنا من الاعداد المتحابة ٢٣٠ وهي الاعداد المحبوبة اذا جمعت اجزاؤها كانت ٢٨٠ عددا وهي الاعداد الحبة كما ان ايضا اذا جمعت اجزاء هذه الاعداد كانت مثل الجزء ٢٣٠

Ueber Zahlen - Geheimnisse und insbesondere über die magischen Quadrate, die, in 3×3 , 4×4 u. s. w. bis 10×10 Fächer getheilt und mit Buchstaben-Zahlen ausgefüllt, die in Länge, Breite, Queere gelesen immer dieselbe Summe geben, in besonderen Beziehungen zu den Planeten stehen und recht angewendet ihre besonderen Wirkungen haben; von Abū 'lwelid ismā'il ben 'ali ben elhasan elmalagt. Ein dreigetheiltes Quadrat hat Bezug auf die Sphäre des Mondes, ein 4 Quadrat auf die Sphäre des عطارد, ein 5 Qdt auf الزهرة, ein 6 Qdt auf die Sonne, ein 7 Qdt auf المريخ, ein ein 9 Qdt auf رحل, ein 9 Qdt auf المشترى, ein 10 Qdt auf فلك البروج. Die Namen für diese Quadrate sind: المربع والشكل المثلث المجتم u. s. w., zuletzt بسّعشب.

ويتسلط به على السلاطين ولجبابرة . Schluss f. 6b: ويتصلط به على السلاطين ولجبابرة يقدم شغلا الا يتم ويقصى حواجه عند كل احد ولا يقدم شغلا الا يتم على يديه بعون الله تعالي، وهذه صورته على الأسال حمد الله المن المنسوبة الي الكواكب السبعة على الكال حمد الله المن Schrift: gross, breit, kräftig, gefällig, vocallos. Ueberschriften in grösserer Schrift. Die Quadrate mit

Auf der Rückseite des 1. Blattes eine Stelle aus dem Leben des Abū nowās.

/ 4116. Lbg. 830. 4) f. 12-18.

rothen Linien im Text. - Abschrift c. 850/1446.

8vo, 16-17 Z. (15¹/₄×10¹/₂; 12-12¹/₂×9^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel u. Verfasser fehlt. Der Titel ist etwa:

Anfang fehlt, vielleicht nur 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt: نوعان زوج الفرد وزوج الزوج النقسمت الاوفاق بهذه والمفرد نوع واحد ولذلك انقسمت الاوفاق بهذه القسمة لانقسام كمية ضلع كل وفق اليها البخ

Nach allgemeinen Bemerkungen über Eintheilung der talismanischen Quadrate kommen 2 Kapitel und ein Schlusswort.

في ذكر طريقة وضع أوفات نوع الزوج 13ª باب. 1 في ذكر طريقة وضع أوفات نوع الفرد 15º باب. 2 ولنختم الكلام في الاوفات العددية بنكتة 17º خاتمة هي من ملح هذا الفق الخ

فاحتفظ ايها الاخ بما القيت اليك : Schluss f.18 أُخْظَ بِنْجِحِهُ وليكن هذا آخر الكتاب والحمد لله البخ

Schrift: ziemlich klein, kräftig, deutlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 906 Moli. (1500) von محمد بن ابني الفتح محمد الشافعي

/ 4117. Spr. 869.

8vo, 15 Z. (Text: 12 × 9^{cm}). — Zustand: nicht ganz reinlich.—Papior: gelb, glatt, dick.—Titel fehlt; er ist etwa:

قال تحمد بن المظفر الطوسي رحد ' Anfang f. 85° : فان علم الاعداد للوفق من لطايف العلوم العقلية الخ

Anweisung, die Einer-Zahlen in 9 Quadraten zu gruppiren, und Anwendung dieser Figuren für bestimmte Zwecke, z. B. als Talisman im Kriege, zur Sieherung eines Gebäudes etc. Dies wird in 8 شكل behandelt (zuerst f. 85%: وأما الشكل ثلثة وهي الفرد اذا ضربتها في نفسها الخ) كلاول ثلثة في ثلثة وهي الفرد اذا ضربتها في نفسها الخ) Dann kommt f. 88%: مملة خواص ما ذكر ablung der behandelten Zahlen 3—15 und ihre Gebrauchsanweisung. Das Ganze schliesst f. 89%: التعزيمة التي تشتلا عند العمل وهي برهبيه كدير بليدة طوار مزجل برجل برهش علمش حوطنيد بعتراب عفاهاليد هولا سمخاهن سمهاهن سبحان فعتراب عفاهاليد هولا سمخاهن سمهاهن سبحان الذي ليس كمثله شيء وهو السميع البصير، تم وكمل الذي ليس كمثله شيء وهو السميع البصير، تم وكمل

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. — Abschrift c. 900/1494.

/ 4118. Pet. 694.

8vo, c. 25 Z. (Text: c. 16-17×11^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber; der Seitenrand durch Anstücken verlängert. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark.

a) f. 58 ein Stück über die Gnadengaben Mohammeds (كرامات الحبيب), das schliesst: 'ريعرف فضل هذه الامة علي الخلايق اجمعين und eine Anekdote vom Haltfen 'Alt, betreffend seine Auffindung in einem Grabe an einem zu Balli gehörigen Orte. (Beides wol Schluss eines çüfischen Werkes über Mohammed.)

b) f. 59—61. Ein kleines Werk über talismanische Quadrate und geheime Kraft der Buchstaben في والحروف ولا وفاق والحروف ولا وفاق الله بن محمود الموصلي und betitelt, nach der Vorrede: الدر الوفقية Zerfällt in قتم الله الذي اظهر سرّ الناسوت في المباني والظروف: Anfg: الحد الله الذي اظهر سرّ الناسوت في المباني والظروف المواقق المن المثلث نفعه طاهر وهو على علم الاوفاق المن اعلم ان المثلث نفعه طاهر وهو على علم الاوفاق المن اعلم ان المثلث نفعه طاهر وهو Sie ist nicht zu Ende u. desgl. fehlt ganz die خاتمة Das Vorhandene bricht so ab: المميزان اخري غير هذه ومورتها بعد هذه الصورة ولا والمورة المهرزان اخري غير هذه العورة والمدورة (meistens vielgetheilte Quadrate). Schrift recht klein, um 170/1756.

Mo. 363, f.10 enthält talismanische Quadrate.

4119. Lbg. 808.

Format etc. und Schrift wie bei 6). — Titel fehlt; er ist nach der Einleitung f. 876 unten:

نيل المرام المغتبط لطالب المخمّس الخالي الوَسَط Vorfasser in der Ueberschrift:

احمد بن محمد المقرى التلمساني

Anfang V. 1 u. 18:

احمد من وققنا وافهما ما لم نكن تعلمه والهما وبعد فالعلوم من خير المنع وكل ذي فن لما يدنى جنع

Ahmed ben mohammed ben ahmed elmaqqarī (u. auch elmaqrī) ettilimsānī † 1041/1632 giebt in diesem Reģez-Gedicht in 313 Versen Anweisung über Anfertigung und Einrichtung talismanischer Quadrate von 5 × 5 Feldern, deren mittelstes leer ist. Es heisst:

(ووسط الثالث هو الخالي وذلك العاطل زين الحال)

Die Ueberschriften sind:

فصل فى شروط تسطيرة وتحديدة وتقطيرة 88° فصل فى ترتيب بيوته وكيفية ثبوته 88° فصل فى تعمير بالعدد وتصعيفه على الوجه المعتمد 89° فصل فى كيفية الدخال فى هذا المخمس الخالي 89° فصل فيما يوضع فى الوسط على طريق من طوي او بسط 89° كما مدا 6 فصل كالم على المناسوة 60 فصل كالم 2000 فصل كالم 200

Schluss:

وآله وسحبه ومن تلا فنال من حسن الختام املا In dem drittletzten Verse nennt sich der Verfasser so: واحمدُ المَقْرِيُّ عبده نلب الخ

Derselbe Gegenstand ist von بن كحمد المغربي الفاسى القصري † 1052/1642 أوسف بن محمد المغربي الفاسى القصري أو الوفق الخماسي الحالي الوسط behandelt und mit Commentar versehen. Desgleichen von المربعة † 1077/1666 أوسل بن محمد المربعة السوسي المربعة
F. 91^b—96^a leer und f. 96^b—99 allerlei Kleinigkeiten. F. 100^b—102^a ein Gebet mit Mohammeds verschiedenen Namen.

4120. Lbg. 516.
3) f. 7-10.

Format (23 Z.) etc. und Schrift (zum Theil vocalisirt) wie bei 1). — Titel f. 7ª oben am Rande, etwas beschädigt:

كتاب الاغراق في جحر اسرار الاوفاق

(Nach Vers 4: الاغران في سرّ ذي الاسرار من اوفاق . Vorfassor fehlt.

Anfang f. 7^a V. 1 u. 3:

الحمد لله الموقف بما من به على الوري وانعما وهاك في سرّ الجداول رجزٌ ابدي البدايع بها لما برزٌ

Ein Regez-Gedicht über die Geheimnisse des talismanischen Quadrats, in 161 Versen; nach dem 8 letzten Verse verfasst im J. 1059 Rab. II (1649). Es zerfällt in Vorwort (مقدمة), Einer (الآحاد), Zehner (الخماد) u. Schlusswort.

Schluss f. 10b:

والحمد لله على أن كملة وخير ختم حمده والشكر لَةُ

Auf den ersten Seiten von derselben Hand in rother kleinerer Schrift viele Erläuterungen.

4121. Lbg. 808. 4) f. 49-53*.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 49a:

تقريب النائي من نظم الجزنائي

Verfasser fehlt; nach V. 4:

عمر الجزنائي

حمدا لمن أودع السرار فاظهر : Anfang f. 49b آثارها . . . وبعد فهذا شرح على منظومة الجزنائي يكشف استارها وبرفع مقدارها المخ

Gemischter Commentar zu dem Regezgedicht des 'Omar elgeznär über die talismänischen Quadrate (الاوفاق). Dasselbe beginnt V. 1 u. 4: الحمد لله الموفق الحكيم ثم صلاته على الهادي الكريم وبعد فالمقصود من نظم عمرٌ عمل الاوفاق وجيزا مختصرٌ

فيم براعة :Der Commentar zum 1. Halbverse فيم براعة الاستهلال اذ المقصود في وضع الاوفاق ،

Er ist unvollständig. Die letzte Textüberschrift f. 53°: والفرد ورزوج الزوج ورزوج الزوج الزوج الزوج الزوج الزوج الزوج المتكلم عليه هنا كالمثمن والمربع وتحوهما وروج

Für die zum Verständniss des Textes nöthigen Figuren ist Platz gelassen; sie fehlen hier überall. — F. 53^b—58 leer.

Ueber solche Quadrate handelt auch Lbg. 922, f. 23^a ff.; 706, 112^b. 113^a. Pm. 398, 115^a. Mf. 80, 66^a; 912, 119^b. We. 1828, 53^a. Spr. 1933, 83—85. 87. 88; 1148, 48^b.

4122.

Hieher gehören noch Werke von:

- $^{-1}$ احمد بن على بن يوسف البونى (1 $^{622}/_{1225}$, u. d. T. الوقوف في علم الارفاق والحروف
- 2) محمد بن احمد القرشي $+ \frac{699}{1299}$, u. d. T. بهجند الآفاق في علم الحروف والاوفاق

- 3) على بن محمد ابن الدريهم † 762/1861, u. d. T. اقناع الحذّاق في انواع الاوفاق
- 4) على البيزدى شرف الدين (um ⁸⁵⁰/₁₄₄₆, u. d. T. كنه المراد في علم الوفق والاعداد
- 5) أحمد بن احمد بن عبد اللطيف الشرجى $^{898}/_{1488}$, u. d. T. ك" الفوائد والصلوة والعوائد
- 6) عبد الراوف المناوى † 1081/₁₆₂₂, u. d. T. تسهيل الوقوف على غوامض احكام الوقوف
- 7) أسالم بن احمد بن شيخان † 1046/1636, u. d. T. ايوان المقعد الحرفي وديوان المشهد الوصفي
- 8) على بن عبد القادر النبتيتي † c. 1062/1652, مطالع السعادة الابدية في وضع الاوفات .u. d. T. والخوات الحرفية والعددية
- محمد بن محمد الفُلاني الكشناوي السوداني (9 بهجة الآفاق وايضاح .T بهجة الآفاق وايضاح .1154/1741, u. d. T. اللبس والاغلاق في علم الحروف والاوفاق اللبر المنظوم وخلاصة السر المكتوم und شرح على ك" الدر والترباق في علم الاوفاق und
- 10) المنهوري المنهم بن يوسف المنهوري † 1192/1778, u. d. T. على الانوار الساطعات على المربعات
- 11) على بن عبد الله بن احمد العلوي (11 + 1199/1785, u. d. T.
- u. d. T. محمد بن على بن احمد الفارق (12 بلغته المشتاق في علم الاوفاق
- عجائب .u. d. T. محمد بن ابراهيم القدسي (13 الاتفاق في غرائب الاوفاق
- المواهب .u. d. T بيعيش الاموي ابو عبد الله (14 الربانية في الاسرار الروحانية
- كيفية الاتفاق وتركيب الاوفاق (15
- عمدة الاشراق في علم الاوفاق (16
- عروس الآفاق في علم الاوفاق (17
- زين الآفاق في علم الاوفاق (18
- حدائق الاحداق في علم الاوفاق (19
- الرسالة الفخرية في علم الاوفاق (20

24. Geheimkräfte

a) der Buchstaben und Zahlen. 4123. Lbg. 530.

1) f. 1-4.

6 Bl. 8°, 18-19 Z. (203'4 × 151'2; 19 × 141'2°). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1°:

كنز القوم والسر المكتوم للغزالي

الحجد لله رب العالمين ... قال... ابوحامد :Anfang الغزالي...قد اودعت في كنابي هذا جواهر خواص الخروف الخ

Geheimnisse der Buchstaben, zu verschiedenen Zwecken. Zuerst die الحروف النارية, dann الماثية, dann الماثية, dann الماثية, dann الماثية behandelt, von Abū hāmid elgazzāli † 505/1111. — Schluss f. 4°: ثم يسقى للمطلوب فانه ينحل بانن الله تعالى

Schrift: gross, weit, gewandt, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 4ª unten ein kleines Gebet und eine Legende von Ibrähim.

/ 4124. Glas. 100.

174 Bl. 8°°, c. 23-25 Z. (16×11; c. 13-14×8-10°m). Zustand: zieml. unsauber, auch fleckig, die letzten Blätter lose. — Papier: gelblich, einige Blätter röthlich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.7°: مجموع من كل فن جيث انه جواهر الكلام من شعر ومثل وفوائد من كل فاضل وآخر الكتاب اسماء وادعيات من كل شيء

Voraufgeht f. 1—6 ein فالنامة, dessen Anfang fehlt; Zusammenstellung von je 3 Buchstaben, mit Anführung von Qoranstellen als Deutung.

Schrift: gross, rundlich, vocallos. — Abschrift im Jahre 1210 Śawwal (1796).

Das Hauptsächlichste in diesem Sammelbande, welcher auch Verse und Gedichte enthält, betrifft das Gebiet des Aberglaubens: Gebete f. 27—33. 138 ff. (دعاء الخوف). 146 (دعاء الخوف). 155 ff. 5 Gebete für Mohammed (von احمد بن موسى المشرع الحارثي القادرى) und Namen Gottes und die in ihnen wirkenden

Kräfte f.43. 110 ff.; Kräfte gewisser Buchstaben f. 44—61 شرح بانت القدرة للغزالي; talismanische Quadrate f. 81—98. 102b—105a. 147 ff.; Beschwörungen f. 123; allerlei Mittel f. 25. 26. 64—80. 98 ff. 147b. 154. 162—165; Qorānstellen als Mittel f. 36—39. 119 ff. 127. 145. Dämonenlehre f. 105—109. Gebet beim Qorānschluss f. 41a; Vorzug der Sura 36 (سير) f. 142—145a; Bedeutung der Zahlen des Thronverses f. 145a. Die 16 Ramal-Figuren u. deren Namen f. 137; Räthsel f. 166; verschiedene Schriftzüge f. 121—123.

Gedichte f.7—24.62.63 (von على بن محمد مناير (بابن الفارض) بابن علوان (بابن الفارض) النهرمي (بابن علوان (بابن الفارض): des العينية des العينية (با من يري) السهيلي des العينية und f.15b Tahmis zur بيني وبينك jenes beginnt بيني وبينك und f.17—20 die (اشتدي ازمة المن) المنفرجة (اشتدي ازمة المن) المنفرجة ganzen Versen, so dass jeder Grundvers zu einer Strophe von 8 Halbversen wird. Anfang:

اسمع منّی ان کنت شجی

F.165b—166b die الق" القطربية mit demselben Commentar wie Pet. 192, 15. Im Ganzen 40 Grundverse. In der Unterschrift betitelt: مثلثة قطرب.

Schrift: meistens von derselben Hand, in verschiedener Grösse, zum Theil blass; vocallos. — Abschrift um 1197/1783 (f. 35^h. 76^a), auch später.

4125. We. 1210.

231 Bl. 4°, 27 Z. (29 × 18¹/2; 18¹/2 × 10¹/2 cm). — Zustand: im Ganzen gut, obgleich im Anfang etwas unsauber u. überhaupt nicht frei von Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe u. Goldverzierung, in Pappfutteral. — Titel von späterer Hand f.1°:

متاب شمس المعارف ولطايف العوارف

so auch f.2^b imVorwort, ebenso v. späterer Hand am Rand f.1^a:

شمس المعارف الكبري للبوني

Verfasser ist der im 2. Titel genannte البونجي, d. i.:

الصوفى ابو العباس محيى الدين وشهاب الدين

شهادة ازل فمَن نور هذه الشهادة : Anfang f.1b. الما بعد المصطفين علما . . . أما بعد فللحق اعلام وللحقيقة نظام وللارواح بالمعارف الالهية اهتمام المؤ

Obgleich oben auf der Seite anfangend, ist der Anfang doch nicht vollständig; derselbe ist in Cod. Uri 872: الحمد للد الذي الله الذي الله الذي الله الذي الله المعرفة من غيب الغيب حياة للبصاير المن womit auch HKh. IV 7658 übereinstimmt.

Ueber die den Buchstaben und Gottesnamen innewohnende geheime Kraft, auf Wunsch eines Freundes verfasst von Ahmed ben 'alt ben jüsuf elbūnī (auch elbaunī) † 622/1225.

Der Zweck ist f. 2^a: المان شرف الماء الجواهر الله تعالى وما اودع فى جحرها من النواع الجواهر الله تعالى وما اودع فى جحرها من النواع المحكميات واللطايف الالهاميّات وكيف سرّ التصويف العددي فى نسبة الحروف المحجمات وكيف التصريف بالسماء الدعوات وتابعها من حروف السور والايات Kein Uneingeweihter soll den Inhalt erfahren, Keiner unreinen Sinnes das Werk studiren! Es zerfällt in 40 Kapitel, deren Uebersicht f. 3^{n.b}. Die Kapitel zerfallen in viele خصل

فى حروف المحجم وما فيها من الاسرار $f.3^{b}$ باب.1 والاضمارات

في ستر اوفاق الكسر والبسط 6 باب.2 [في اسرار المنازل الثمانية وعشرين الفلكيات 12 باب.3 [في اسرار المنازل الثمانية وعشرين الفلكيات 17 باب.4 في ستر بسم الله الرحمن الرحيم وفضايلها 29 باب.5 في الاعتكافات والخلوة واسرارها 47 باب.6 في ذكر الاسماء التي كان يحيى بها 51 باب.7 عيسي بن مريم عم الاموات

عيسي بن مريم عثم الاموات في ذكر الاربع تواقيف واعمالها المنيرات 44 باب. 9. باب. 9. باب. 9. باب. 9. باب. 10 باب. 10 باب. 10 باتلويت لاسم الله العظيم الاعظم 67° باب. 11 باب. 11 في خواص الفاتحة وما فيها من الاسرار 70° باب. 11 إلى الاسماء السبعة من اسم الله الاعظم 73° باب. 12 في ذكر سواقط الفاتحة في ذكر سواقط الفاتحة باب. 14 باب. 18 في الشروط اللازمة لكل احد واللازمة لبعض 48° باب. 16 في السماء الله الحسني وخواصها 49° باب. 16 (in 99 باب. 16)

في خواص اسرار كهيعص 148° باب. 17

في خواص آية الكرسي 157^a باب.18

فى خواص بعض الاوفاق والطلسمات 160 باب.19 لملوك الروحانيات واسرارها المخفيات

في خواص سورة يس سورة يس 164^b

في اسماء الله الحسني وانماطها العشرة 176ª باب. 21. (22. bis 30. باب enthalten 2. bis 10.

في خواص الحروف العربية وتصاريفها 184 باب. 31

في القدسيات في كشف العروش المعنويات 202 باب. 32

في ذكر الاوراد والادعبية الشريفة 210 باب.33 المستجابات

فى ذكر اسماء الم موسى عم 214ª باب.34

في تقسيم الحروف علمي الملوك باب.35

في اسماء [الله] الشمخيثية وخواصها باب. 36|

في اسماء الله الحسني بجملتها وتاثيرها باب. 37

في الحجر المكرّم والكلام عليه في الرمز والدّلالات باب 38.

في الادعية المفردة 217 باب. 39

فى ذكر تصريفات الحروف العلويات 225^b باب.40 فى الاجساد البشيات

Das Werk schliesst f. 230° mit einem Gebet, dessen letzte Worte f. 231°: لم يتاخير ما يتاخير ما الراحمين وصلي الله الم على المحمد الراحمين وصلي الله المن المحمد Woran der Verfasser noch einige Schlussbemerkungen knüpft: ان اسرار الحروف لا تدرك تدرك بشيء من القياس . . . ونسال الله تعالى . . . ان يشرح صدورنا بالمعرفة لمعرفته وقلوبنا لحكمته وجميع اخواننا وكافة المسلمين اجمعين ولا حول ولا قوة المن

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften, Stichwörter, Kreise roth. In rothen Doppellinien eingeschlossen. — Abschrift von الحاج على الشامي, c. الحاج على الشامي

Nach f. 11 fehlen 8 Bl., nach f. 72 10 Bl., nach f. 216 ist eine grössere Lücke von wenigstens 11 Bl.

S. auch HKh. IV 9092.

4126. Mf. 80.

67 Bl. 4°, 21 Z. $(26 \times 17; 20 \times 13^{1/2}-14^{\rm cm})$. — Zustand: an manchen Stellen fleckig und unsauber; der obere Rand ist besonders im Anfang wasserfleckig; von f. 49 an hat die Handschrift durch Nässe so gelitten, dass

der Text häufig beschädigt ist. Bl. 3 oben am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel f. 3^a:

كتاب معانى اسرار الحروف

Dasselbe Werk, welches HKh. bloss اسرار الحروف nennt, hat auch den Titel:

٤٠ لطائف الاشارات في اسرار الفلك والحروف المعنويات

ابو العباس أحمد بن ابي الحسن : Verfasser f.3": على بن يوسف القرشي البوذي

الحمد لله الذي ادار بيد الاسرار: Anfang f.3b. الحمد لله الذي ادار بيد الاسرار: الما بعد فللحق اعلام وللارواج بالمعارف الالهية اهتمام الخ

Ueber die in den Buchstaben befindlichen Geheimnisse haben viele frühere Gelehrte Werke geschrieben, die aber in ihren Hindeutungen dunkel sind und der Erklärung bedürfen. Eine solche will Elbunt hier geben, obwohl er sich seiner unzureichenden Kraft wohl bewusst ist. Er geht von Qoränstellen aus, in denen diese geheime Macht der Buchstaben bezeugt ist und weist dann, nach seiner Auffassung, diese, alle höheren und niederen Sphären und Wesen beherrschende oder beeinflussende, Kraft nach. Darauf beginnt er f. 29^b den Nachweis, welch tiefer Sinn in jedem einzelnen Buchstaben der Reihe nach liege. Dieser Abschnitt beginnt: فاول ذلك الآلف وهو اول تخلوق في الحروف ومعم ثلاثة الاف ملك ومائة وثمانية وجعل فيه مراتب العالم كله المن

Dann folgt die Besprechung von ب, س, به, u. s. w. Der zuletzt behandelte Buchstabe ist (f. 64^b).

واعلم انا لم نظهر من شرح : Schluss f. 65b المحروف الا ما ظهر برسم العبارة وتحته رموز من نور الله تعالى بصيرته تدرك على التحقيق وقد اتينا على ما اشترطناه من شرح اسرار الحرف على التفصيل والجملة . . . اذ كان أن يشرح صدورنا لمعرفته وقلوبنا بحكمته وجميع اخواننا وكافة المسلمين ولا حول الا بالله العظيم وصلى الله النو

In der Unterschrift werden einige grössere Werke des Verfassers aufgeführt: علم الهدي, شمس المعارف, شمس المعارف الماء الحسنى السلوك الى منازل الملوك.

Schrift: gross, flüchtig und in einander gezogen, oft schwierig, vocallos, auch fehlen öfters diakritische Punkte. Von f. 45^b an etwas kleiner und regelmässiger. Im Text oft Figuren, Quadrate und besonders Kreise. — Abschrift vom J. 669, 1270. — Collationirt.

F. 66a findet sich ein Nachtrag aus einer Handschrift eines alten Schriftstellers

رووجدت في بعض النسخ من كلام المتقدمين), tiber die besonderen Eigenschaften des talisman. Quadrats (في خواس الوفق العددي) u. f. 66⁶, 67:

صفة بساط سليمان بن داود عم وهذه منافعه mit Abbildung desselben.

HKh. I 647 und V 11105.

4127. Spr. 867.

56 Bl. S^{vo}, 15 Z. (18 × 13; 12¹/₂ × 8¹/₃^{cm}). — Zustand: fleekig und nicht recht sauber. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: schöner Halbfranzbd. — Titel und Verfasser f. 1^a oben (unrichtig):

الكشف الكلَّتي للشيخ الاعظم محيى الدين ابن العربي Darunter richtig:

كتناب اقتناء الفوايد واقتناص الفرايد وهو مختصر من كتاب لطايف الاشارات في اسرار الحروف المعلومات والاوفاق المصمونات الذي الفد الشيخ ابو العباس احمد البوني

الحمد لله وسلام على عباده الذين : Anfang f. 1b. الما بعد فاعلم ايها الاخ وفقك الله وايانا . . . ان الحط هيئة روحانية وأن ظهرت بآلة جسمانية الح

Auszug aus demselben Werk, von einem Ungenannten, in 2 Abschnitten.

فى معرفة طبايع الحروف ومنافعها ': f. 3° فصل 1. من الحروف الالف وهو اول مخلوق منها المخ حرف الباء وفيها سرّ خفيّ f. 4°

Die Buchstaben werden nach einander behandelt, in einer von dem Alphabet fast ganz abweichenden Folge, zuerst إن ع س ب s, zuletzt ن ; und و.

في معرفة الاوفاق العددية والحرفية 49° f. 49° فصل ومنافعها واوقاتها

فاؤلها ٣ فى ٣ تكتب على خرقتين :Anfang فانه اذا كتبه والشمس فى ٥ :Schluss f. 56^b : ٥ درجة من الحمل او عشرين درجة امن به من كلّ مخوف ما دام معه والله اعلم و

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1700. — Am Rande, besonders im Anfange, mehrfach längere Glossen.

4128. Lbg. 706.

204 Bl. 8°, 25 Z. (21 × 15; 15½ × 10cm). — Zustand: nicht besonders sauber, auch etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt, steht aber in der Unterschrift (u. die 1. Hälfte auch auf dem unteren Schnitt des Buches):

قبس الانوار وجامع الاسرار

Verfasser fehlt; HKh. IV 9369 nennt ihn

يوسف النَدْوَوَمِي جمال الدين ابو المحاسن

Nach einer Notiz daselbst hat er vor 807/1404 gelebt.

الحمد لله الملك الديان . . . أما بعد Anfang: الحمد لله الملك الديان . . . أما بعد فان البارئ سجانه وتعالي ابدع الموجودات واودع فيها على حسب اختلاف طبايعها الن

Das Werk des Jūsuf ennedweremi handelt ausführlich über die in den Buchstaben liegenden und wirkenden Geheimkräfte, auch über die talismanischen Quadrate. Es ist eingetheilt in 10 قائلة, jede zerfällt in viele ungezählte فعلن. Da nach f. 2 mehrere Blätter, etwa 8, fehlen, lässt sich die Bezeichnung der 1. مقالة nicht genau angeben; sie ist etwa:

 فى اقسام الحروف
 مقالة .1

 فى دواير الحروف واشكالها ودعواتها النخ 4.2 مقالة .2

 فى خواص الحروف على الجملة 51 مقالة .4

 فى خواص الاوفاق العددية 58° مقالة .6

 فى خواص الاوفاق العددية 61° مقالة .7

 فى خواص الاوفاق الحرفية 61° مقالة .8

 فى خواص الاعداد 63° مقالة .9

 فى خواص الحيوان والنبات والمعادن 57° مقالة .9

 فى الاقلام الخارجة عن العربية والاوقات 57° مقالة .73

 السعيدة والخسة الخ

لان كل ما يقع فيه لم :"Schluss f. 75

Für die 5. مقالة ist keine Ueberschrift da; vielleicht beginnt sie f. 53°.

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften, Stichwörter, Zahlen roth. Mit einigen Figuren. — Abschrift im J. امحمد برهاري.

F. 75b-79ª Türkisch.

4129. We. 1704.

Format etc. wie bei 28). - Titelüberschrift:

رسالة رقيقة قلب العيان في قلب حقيقة الأنسان الفها برسم تلميذه محمد شمس الدين Verfasser: ايوب الخلوتي

الحد لله رب العالمين حدا يقدّس الجال :Anfang

Abhandlung des Ejjüb elhalwatī † 1071/1660 über die geheime Kraft in den Buchstaben.

Schluss f. 97° (Ṭawil): وقلنا لمن نهوي خلصنا لوجهكم فلا تستترعنّا حسّ ولامعنى

4130. Spr. 870.

23 Bl. 4'°, 23 Z. (23×161/2; 161/2×12°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich dick, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f. 1a (von anderer Hand): الواح الجواهر فلك, wofür es wenigstens

الواح جواهر الغلك :heissen muss

Verfasser ist nicht genannt.

الحمد لله الذي خلق الانسان : Anfang f. 1b وهداه الي بيان البيان . . . قال افلاطون الحكيم وجدت في بعض الكنوز الخ

Plato erfährt angeblich die folgende Unterweisung von einem uralten Seih, bei dem er 20 Jahre in die Lehre geht, und mit dessen Hülfe er die angeblich in einem Schatze gefundenen Tafeln verstehen lernt.

Das Werk handelt über Buchstabendeutung; diese Wissenschaft erschliesse alle Geheimnisse; es beginnt f. 2°: قال خلف الله تعالى الكاينات الكاينات بعض الله بعض المن بعضها الى بعض المن

F. 23^b stehen die Namen der 64 Schutzengel (الماء الملائكة الموكلة), wovon aber nur 60 aufgeführt sind (die letzten: الاسماء الملائكة المولف).

Darauf die Unterschrift: تتم وكمل والله اعلم بالصواب Schrift: gross, kräftig, rundlich, unschön, doch deutlich. Zahlen und Stichwörter und Buchstaben roth. Abschrift von عبد الحميد عبد الهادي بن عبد الحميد im Jahre 1220 Gomādā II (1805).

4131. We. 1179.

169 Bl. 4¹⁰, 21 Z. (29 × 19¹/₂; 19 × 11¹/₂^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut; der obere Rand wasserfleckig. Nicht ganz frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a:

كتاب سرّ الخليقة لبليناس الحكيم ويقال تعليل الخلف لبليناس الحكيم

اقول علي كتابي هذا وأصف : Anfang f. 1b فمن الحكمة التى ابدت بها لتسمو حكمتى . . . فمن التصل كلامي بطبايعه فتحركت طبايعه فهو كامل الطبايع سليم من الاعراض الخ

انا بلينوس الحكيم: Der Verf. nennt sich f.1^b: صاحب الطلسمات والتجايب انا الذي اوتيت الحكمة من مدير العالم خصوصية انتقلت مع طبيعه الخ

Also Belinūs oder Belinās (doch wohl Plinius) erzählt, dass er das, was er hier mittheilt, entnommen habe einem Buche, das er unter der Bildsäule des هرمس المثلث vergraben aufgefunden habe. Dieser also ist hier als der eigentliche Verfasser bezeichnet. Er will darin die Ursache und Wesenheit der Dinge, irdischer und überirdischer, ergründen und erörtern, und giebt f. 3ª als Inhalt des Werkes - das, abgesehen von f. 26°: باب علل المخلوقيين, nicht in Kapp. oder Abschnitte getheilt ist dies an: فاقول على العلل المعلولة والعالة والاسباب المسببة في الكل والجزؤ والمفرد والمشارك والخاص والعام في كل تحو من الخلف وكل نوع وكل جنس من المشاهد والغايب ادناه واقصاه ومبتداه ومنتهاه والظاهر والباطئ والاول والاخر والدنيا والاخرة والمعقول والمجهول، HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

ولم ندع مع ذلك ما صغر من الخلف وخفى ولا ما عظم وظهر في العالم كله واقطاره وغايبة الكل للكل والجزؤ للجزؤ والخاص للخاص والعام للعام في كل وجه من الوجوه المتصافة المتصلة والمنفصلة والوجوه الجوهرية اللازمة غير المنفصلة ولا المنقسمة في جميع الانحاء في العالم مما علا وما سفل وتخبر ايضا بانواع علل النابرين والارواح المتفكرة واجناسهم والاسباب العاملة بدوران الفلك والجوم السيارة والواقفة وعلل العلوية وتخبر ايصا بانواع علل الظلم والاجساد الجوهرية وأجناس الاجساد الحجرية واسباب الصمم الموات التي هي معمولة منفعلة بتصريف الازمان والدهور وممز الرياح والحركات واختلاف البقاع والامأكن والحدود في اقصى السفل وادناه واعلاه وتخبر ايصا بانواع علل التراكيب والافاعيل والجواهر والطبايع والمعادن والنبات والحيوان في الكل والخاص والجزو لوحدانيته وكليته وخاصته وتركيبه وافاعيله عمر لم ندع ايصا علل الحواس الخمسة في الانواع كلها التي ذكرناها من الربيح واللون والطعم والصوت واللمس والحس ولم نقصر عما نالته عقولنا وقويت عليه فكرتنا من ايضاح الكتاب وتنويره وبيانه ليسهل على المتعلم الحريص . . . ولم نقصر عن جميع العلل كلها الخاصة والعامة في كل وجه شيئًا '

Er beschwört dann f. 4^a den Leser feierlich, das Buch sorgfältig zu bewahren; die Beachtung seines Inhaltes könne für jeden nur äusserst förderlich sein. Dasselbe wird wiederholt f. 168^b. Das Werk selbst beginnt dann f. 4^b: تام التناه عليه التناه والسبب واحد الا تري ان سبب الشيء الذي منه يكون والعلة قبل ان يتم الشيء والعلة الاخري بعد تمام الشيء الخي

: Schluss des eigentlichen Werkes f. 168 وصار ذلك غذاء له حتى تم وصار قويا كالثمار التى طلعت في اغصان الاشجار وهن ضعاف ثم استبدت من المها التى ولدتها في اغصان الاشتجار حتى تمت وكثرت كذلك الحيوان'

Es folgt dann noch ein Nachwort des Uebersetzers, dessen Schluss f. 169^a: يدخل غليط على تكوين العالم الاكبر يكون العالم الاصغر هذا فخري ولذلك سميت هرمس المثلث بالحكمة تم الكتاب والسفر من قول بلينوس الحكيم وصلى الله الخ

Aus f. 168^b (und fast ebenso f. 25^b) ergiebt sich, dass der Verfasser, dem es beigelegt ist, بلينوس, dies Werk genannt habe: الكتاب الجامع للاشياء, u. dass der Uebersetzer desselben ساحسوس ? ثياجنوس] — wofür f. 25^b aus Versehen aus der vorigen Zeile بلينوس wiederholt ist — Bischof gewesen u. in Neapolis gewohnt habe [القس الذي منزله بنابلس], und dass das Buch auch heisse: تتاب العلى عندوله ع

Schrift: gross, gewandt, gleichmässig, deutlich, stellenweise vocalisirt. — Abschrift im J. 1011 Ramadān (1602) von عثمان نجم الدين العبادي.

/ 4132. We. 1769.

 8vo , 17 Z. (15 × $10^{1/4}$; $10^{1/2}$ × $6^{1/2}$ cm). — Zustand: im Anfang nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 53^{a} :

هذه رسالة لتليفة في معرفة الحروف للامام ابي القاسم الاندلسي

'Īsā ben 'abd el'azīz eliqlīšī abū 'lqāsim will die Herleitung jedes Buchstabens im Alphabet, der Reihe nach, erörtern und damit zugleich seine Bedeutung feststellen; denn die geheime Kraft der Buchstaben sei unleugbar. Er widmet daher jedem Buchstaben ein eigenes Kapitel. Er beginnt f. 55^b mit: 'باب الألف

قال الامام ابو الحسن علي بن محمد النحوي الالف مشتقة من الالفة المن

باب انباء 'قال عبد الله بن المبارك اشتقاقها *56 من المباهات الخ

باب الياء ، وفي مشتقة من اليمن وانما سميت بذلك 846

F. 85^b—86^b giebt der Verf. an, wie oft jeder einzelne Buchstabe im Qoran vorkomme und sagt: jeder dieser Buchstaben lege für den Gläubigen Fürsprache bei Gott ein; wer das bedenke, habe nichts Angelegeneres zu thun, als sich auf Lesen u. Anhören des Qorān zu werfen.

او نهاه عن استغراق وقته فيه بل : Schluss f. 87ª عن استغراق وقته فيه بل عليه عليه عليه عليه عليه الله تعالى اعلم تم

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gewandt, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1082 Ďu'lhigge (1672).

4133. We. 1735.

8vo, c. 24 Z. $(20^{2}/_{3} \times 15; 15^{4}/_{2} \times 11^{cm})$. — Titel und Verfasser fehlt; s. Anfang.

قال العلامة محمد بن محمد الصالحي: An fang f.119 في خاتمة كتابه الغرف العلية في طبقات الحنفية قال العلامة عز الدين المقدسي اول الحروف آوسو الف الكيف لا يمشله من كتب ١٣ الفا

Dies Stück behandelt die Bedeutsamkeit und geheimen Kräfte der Buchstaben der Reihe nach. Es ist entnommen dem Schlusswort des Werkes الغرف العلية النخ des Mohammed ben 'alt ben mohammed eççālihī ibn ṭūlūn † 958/1546 (954).

ي يسجون له الاملاك بالليل: Schluss f. 120b والنهار . . . وعلقها على من به الحمي المثلثة بعد تأجيمها خمسة ايام فانها تزول عنه باذن الله تعالي،

Schrift: ziemlich gross, rundlich, etwas flüchtig, vocalles, nicht undeutlich. — Abschrift c. 1200/1785. — F. 121. 122 leer.

4134. We. 1709.

151 Bl. 8°, 15 Z. $(20 \times 14^3/4; 14^3/4 \times 8^1/2^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, grob, stark, ziemlich glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe. — Titel f. 1° (und so auch im Vorwort f. 1°):

الحمد لله الكريم الجواد الودود : Anfang f. 1b الكريم الجواد الودود العلوم واشفى الكلوم الباسط . . . وبعد فان من انفع العلوم واشفى الكلوم علم الحروف وطبايعها واسرارها النخ

Von den geheimen Kräften der Buchstaben, von Mohammed elbahnasi. (Es giebt Mehrere dieses Namens, vielleicht ist es der in No. 3188 vorgekommene, † c. 1001/1592.)

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene hört f. 39^b auf mit den Worten: فانزع منه المحروف المجاذبة وعوص مكانها الحروف المجذوبة

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. Mehrfach talismanische Quadrate im Text. — Abschrift um 1018/1609. — HKh. VI 12604.

4135.

1) Spr. 869, 9, f. 90.

"Titelüberschrift und Verfasser f. 90 خواص الحروف الابراهيم بن اسباط البعلبكي

قال . . . البعلبكي كنت قد سافرت :Anfang بتجارة الي بلاد العراق فاجتمعت بقوم من التجار الدخ

Die geheimen Kräfte der Buchstaben, von Ibrāhīm ben as bāṭ elba'labakkī. Von dieser Abhandlung nur das 1. Blatt erhalten; der Verfasser beschreibt sein Bekanntwerden mit einem Zahlenweisen, der ihm das Folgende auf sein Bitten mittheilt. Das eigentliche Werk beginnt alsdann f. 90° so: الله خلق عند عند عند وعشرين حرف النخ und schliesst hier so: لكل حرف عملا يعل به بالخاصية

2) We. 1539, 8, f. 65^b—86^a. Format etc. und Schrift wie bei 1.

الحجد للدرب العالمين والصلوة والسلام : Anfang f.65 ... فها انتهاك على الحروف الحارة والباردة والرطبة واليابسة الخ فصل في ذكر الاوقات السعيدة من النحسية 66 فصل في ذكر اضمار ملائكة الاحرف التي لا تتم الاعمال الابها 70 فصل في ذكر اضمار ملائكة الاحرف التي لا تتم الاعمال الابها 70 فصل في ذكر اضمار ملائكة الاحرف التي لا تتم الاعمال الابها و 70

Ueber geheime Buchstabenkräfte und Anweisung zur Benutzung derselben.

Daran schliesst sich f. 71^b—78^a die Angabe von allerlei Mitteln gegen Krankheiten oder Uebel oder zur Erreichung dieses oder jenes Zweckes, wobei Geheimzeichen, Buchstaben oder einzelne Worte oder Verse des Qoran die Hauptrolle spielen. Dann folgt ein Abschnitt f. 786–864, in welchem die geheimen Kräfte der Buchstaben mit Rücksicht auf die 4 Elemente ausführlicher (und mit Tabellen belegt) dargestellt werden; derselbe stützt sich zum Theil auf das Werk ابو العباس البونى des لطايف الاشارات des لطايف الاشارات

4136. Lbg. 922.

50 Bl. 8°°, 23 Z. (21 × 13¹/₂; 15¹/₂ × 8¹/₃cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1° (u. ebenso in der Vorrede):

ك" رسانة الاصول والضوابط في علم الحرف والصنعة لافلاطون الالهي

Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين :Anfang . . . أما بعد فهذه رسالة من اخ صادي النصرح في المقال الي اخوان من رضاع ثدي الحكمة الرخ

في الكلام على الاصل في علم الحرف f.2ª تحفة 1.

في الاوقات المختارة لاعمال الخبير 34 تحفة . 2

في اختيار الاوقات 5° تحفة .3

في كيفية استخدام الملائكة على العوم "13 تحفة .5

فيما ذكرته الحكهاء الاقدمون عن الزيرج 18b تحفة .7 وما يقوم مقامها من غيرها

في الكلام على وضع الاوفاق وتنتويسل 23ª تحفة .8 الاعداد فيها واستنطاقها

في الكلام على الذكر بالاسماء الحسنى 30b تحفة.9

في كلام جاء لقيود وضوابط لا تقدم 40 تحفة .10

فخاب ظنه وتوقاه الله تعالى : Schluss f. 48 ميكن وهذا آخر سر الاجهاد وقد فترح الله فيه بما لم يكن ظني . . . حتى لا يكون فيه متسعا لغيره انه الوهاب الكريم . . . وسلامه على سيد الاولين الرخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Text in rothen Linien. — Abschrift von حمد بن سلبمان im J. 1069 Śa'bān (1659). — Collationirt. — HKh. I 869.

F. 49^b. 50^a einige abergläubische Mittel.

4137.

1) Spr. 1934, 5, f. 19-30. Format etc. und Schrift wie bei 4.

فى ذكر بعض خواص : (فصل 2 in 2). Kap. f. 25^b (in 2) ألحيوف العبيبة على سبيل الاجمال

في خواس الحروف المسمّاة بالألّيّق 45 فصل .1 المذكورة قبل

Dies wird in einem Gedicht von 17 Versen (Tawil) abgehandelt. Anfang:

فهتى أسننفقات الحروف ذكرتها

ليقوي ببعض بعضها صُنَّهُ قد جلا

فى خواص الحروف المسمّاة بالاشبة 26° فصل .2 المذكورة ايضا قبل

(die Buchstaben in hebräischer Reihenfolge).

فى ذكر شرح الاسماء وبعض خواصها: (فصل 128 in 28). 3. Kap. 27 وطبيقة تكسيبها فى الاوفاف لخرفتى وفيه ٢٨ فصلا

فيما ورد على حرفين ووضعه في الوفق 27 فصل . 1 غير ممكن فمنه اسمه تعالى الربّ المالك الرخ

الرب noch behandelt الرب u. المحتى u. المحتى u. المحتى von letzterem nur 1 Zeile vorhanden, das Uebrige fehlt.

F. 28 gehört zu einem späteren Abschnitt dieses Werkes. Desgleichen f. 29. 30: sie enthalten die Fortsetzung eines Gedichtes auf 'S (Basit) über die Verwendung der Buchstaben zu talismanischen Zwecken (das Metrum öfters unrichtig). Es ist den Versen eine weitere Ausführung in Prosa beigegeben. Der hier zuerst vorhandene Vers f. 29^a ist:

ومن اراد دخولا في حواجه عند الملوك ويحظى عند ما يرد . Verse ähnlichen Inhalts f. 30° (gleichen Reimes u. Metrums), dem الغزالي beigelegt.

Die Verse sind mit rother Dinte. — Am Ende derselben steht von anderer Hand untergeschrieben: تنت المجموعة من مجاميع الفقير لربّه ابو العلى الحنفى (nebst dem J. 1165/1752), was gewiss unrichtig ist.

Am Rande stehen häufig, mit sehr kleiner Schrift, (längere) Zusätze; auch bisweilen zwischen den Zeilen kleine Glossen.

2) Spr. 1934, 4, f. 17-18.

 8vo , 17 Z. (Text: $11^{1/2} \times 8^{1/2^{\text{cm}}}$). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark.

Bruchstück desselben Werkes, aber aus einem späteren Abschnitt. Beginnt hier im 1. Kap.

فى ذكر بعض خواص الحروف الهندية على 17⁶ باب. 2 سبيل الاجمال٬ [فمنها ما ذكرت اشراسيم الهنديّة فى مصنّفها الخ]

فى ذكر بعض خواص الحروف : (فصل in 28 باب . 8 الهندية الموضوعة فى الوفوت وطريقة تكسيرها في الاوفات العددي وفيه ايضا ٢٨ فصلا

في معنى الاوفاق 18ª فصل 1.

في جمع الاعداد على النظم 18 مقدمة.1 الطبيعي اعنى بزيادة واحد واحد

في عدد بيوت الاوفاق ط18 مقدمة. 2 [اعلم أن العدد لا نهاية له]

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, deutlich, etwas vocalisirt. Rothe Ueberschriften. — Abschrift c. 1700.

/ 4138. Lbg. 554.

Format (15 Z., Text: $15 \times 9 - 10^{cm}$) etc. u. Schrift wie bei 8). — Titel f. 156^a :

ر" في طريق القوم على مسايل لازمة في الطريق Verfasser fehlt.

جدا لمن خص نبينا محمدا صعم: Anfang f. 156b تخلافة سرِّ الذات . . . فسري سرِّه في الاسماء والصفات المخ

Ueber die Geheimnisse der Buchstaben (des Wortes سفون und anderer) und die daraus abzuleitende Erkenntniss Gottes.

وان الله تعالى يعلى قدرهم ويعظم: *Schluss f.160 شانهم وان لا يحرِمنا فصل شفاعة النبى صعّم وشفاعتهم

Die Blätter folgen so: 156-159. 161-164. 160.

4139, We, 1141.

106 Bl. 8°°, 17-20 Z. (21¹/₃×16¹/₂; 16-17×11-12^{cm}). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Titel fehlt. Es ist ein Sammelband, der ausser einigen Persischen Seiten (21^a. 36. 45 bis 48^a. 99. u. e. a.) und etwas Türkisch (f. 22), Arabische Stücke enthält.

Hier kommen hauptsächlich Gebete (meistens kürzeren Umfanges) vor, welchen in Rücksicht auf die in den Buchstaben als solchen liegenden geheimen Kräfte eine besondere Macht beigelegt wird. — So zuerst f. 1° wird die 1. Sura in 7 Theile zerlegt, jeder mit Anrufungen Gottes (mit seinen verschiedenen Namen) und zuletzt mit 4 Buchstaben in der Reihenfolge des serversehen: dann wird ein Schlussgebet hinzugefügt, um das Ganze noch wirksamer zu machen.

Ueber die Kräfte der Buchstaben handelt f.3a. Einige دعاء الحجاب f. 4a. — Allerlei Gebete, namentlich auch solche bei der Wallfahrt, stehen f. 9. 6—8. 10. Verschiedene نكر f. 11 ff. und Angaben, welche Qoränstellen zu bestimmten Zeiten zu lesen und was dann zu beten sei, f. 14 ff. — Ein längeres Gebet, überschrieben خامة العظمة f. 16a ff., aus fast lauter Anrufungen Gottes bestehend, u. andere bis f. 20b. — Einiges über عبد القادر الكيلان f. 24a.b. — Wirksame Gebete als Mittel für oder gegen Allerlei f. 25. 34. 35. — Benutzung der in den Gottesnamen liegenden geheimen Kräfte f. 26—31a. — Ferner eine besondere Abhandlung über die Kräfte der Buchstaben f. 31b—33b.

فى بيان دعوة حروف التهاجي وبيان ³¹ فصل .1 موكلاتها وطريق استخراج موكلات الاسما¹ فصل .2 في بيان دعوة المقطعات ³³ فصل .3

F. 40^b—43^a steht ein auf die Benutzung der Buchstabenkräfte bezügliches Gedicht von 96 Versen (Ṭawīl), das beginnt:

und f. 48b. 50. 51 eine Anweisung in Prosa, wie mit den Buchstaben zu verfahren sei, um ihre

F. 63-78 enthält eine Menge astronomischer Notizen, von denen eine überschrieben ist f.75^b:

في معرفة تقويم القمر وهو موضعه من فلك البروج . F. 79 — 97 die Abhdlung des حصل المارديني. betitelt: والدقايق في حساب الدرج والدقايق. Der Titel steht so in der Vorrede, eine besondere Titelangabe ist nicht vorhanden. = We. 1810, 4. Anfang u. Schluss ebenso. F. 85° steht aus Versehen in der Ueberschrift 4'* Kapitel statt 7'*.

Schrift: Türk. Hand, ziemlich klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter u. Zahlbuchstaben roth. — Abschrift im J. 1173 Çafar (1759) von عليم الله الهندي

F. 98 eine (wol zum vorhergehenden Werk gehörende) Tabelle; enthält: جدول جنس خارج الضرب الصب الحدول جنس خارج القسمة — F. 100. 101 einige ehronologische Erörterungen; desgleichen f. 103. — F. 104. 105 einige astronomische Tabellen (zuerst: جدول يعرف منه قوس الرؤية من المكث — Endlich f. 106a Notiz über معرفة تقويم الكواكب وتسييرها في بروج الاثنى عشر und f. 106b einiges über الحواكب.

4140. Spr. 810.

8 Bl. 8°°, 17 Z. (21¹/2 × 15¹/2; 14 × 8¹/2°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, zieml. stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f.1a:

شرح دائرة الشيخ الشاذلي

الحمد لله رب العالمين وصلي : Anfang f. 1b الله على سيدنا . . . ' نقل من خط سيدنا . . . عبد الوهاب الشعراني رق قال فكر دايرة سيدي الشيخ [ابي] حسن الشاذلي رق ولنقدم على ذلك نبذة من فصائلها وبيان خواصها . . . والكلام على الاية الكريمة التي تكتب من داخل اسمها

Erklärung (u. Abbildung f. 6°) des mystischen Kreises des الشاذلي, d. i. الشاذلي الحسن عبد الجبار الشاذلي $+ \frac{656}{1258}$, nach عبد الوهاب الشعراني $+ \frac{973}{1565}$.

Schliesst mit genauer Angabe der Vocale u. Konsonanten der darin vorkommenden sonderbaren Wörter (wie سقفاطيس oder سقفاطيم المين بالف وصل وميم مكسورة zuletzt: (سقاطيم من وياء مشنّاة من تحت ساكنة ونون موحّدة من فوق ساكنة انتهي ما نقل عن اتباع الشيخ ابي الحسن الشاذلي رق من ايمّة الشاذلية رم اجمعين امين الشاذلي رق من ايمّة الشاذلية رم اجمعين امين

Darauf folgen noch f. 6b—8a einige نايدة und فايدة, Angabe, wie man durch Lesung gewisser Qorānstellen zu einer bestimmten Zeit, unter Anwendung gewisser unsinniger Wörter, dies oder das erreichen könne.

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1750.

/4141. Pet. 66.

Format etc. wie bei 1) $(17 \times 10; 13^{1/2} \times 6^{3/4}^{\text{cm}}).$

Titel fehlt. — Inhalt: Abschrift eines Heftes (کراسة), das über علم الرمل handelt.

وجدت Es beginnt, nach dem Bismillāh, so: هذه مكتوبة في كراسة فنقلته كما هو بغير زيادة ولا نقصان معوفة البيوت السعيدة والنحسة وهي كما تري الاول بيت الروح والحياة سعيد التخ

Nach f. 13 ist eine Lücke; es scheint zu dem Stücke zu gehören f. 73. — F. 14 gehört nicht zu dem vorhergehenden Stücke, auch wol nicht zum folgenden, sondern wahrscheinlich vor f. 74. Es beginnt mit Anführung einer Stelle aus Ibn hallikan, in welcher Mūsā is eine Geschichte von sich erzählt, die die Kraft gewisser Worte bezeugen soll. (Nach f. 14 fehlt

etwas.) - Mit f. 15 beginnt ein Werkchen, dessen Anfang hier fehlt; es betrifft das und handelt über Kräfte, Wesen, Bedeutung und Eintheilung der Buchstaben. واعلم ان الحروف النارية : So heisst es f. 18ª هي خفيفة مطلقة . . . وهي لا ق ق . . . وهي آم ش نن فالهاء حرف جليل نوراني المؤ Von den Kräften der Buchstaben f. 21b: أعلم أن قوي الحروف تنقسم على ثلثة أقسام الخ f. 21b التصريف [f. 21b] التصريف اعلم ان التصريف فرع من التعريف فيصح به und f. 22 heisst es: [خرق العادة وعالم الغيب واعلم أن أرباب التصريف على درجات فمنهم من وهب الله له التصريف في عالم العناصر فقط كتصرف ابراهيم عَم في عنصر النار بالتبريد، المؤ واعلم أن انقسام الحكمة الى الخبر والشرّ جباب: F. 26b: من جبب الله تعالى كانقسامها الى النور والعلم والجهل F. 29ª wird berichtet, dass die Kunde der geheimen Bedeutung der Buchstaben (علم اسبار الحبوف) von Gott verliehen sei dem Adam, dann dem (Seth), شيث .(Agathodaimon), d. i اغاثاديمون u. s. w. bis auf 'Isā, Mohammed, 'Alt, Hosein, Zein el'abidīn, جعفي الصادق, محمد الباقي. Zuletzt wird gehandelt über: الجفر الاحمر والجفر الجين والجفر الاجين الاكب والجفر الاصغر والجامع والصحيفة وكتاب على عم،

منهج عجيب ومنهج : Das Werk schliesst f. 33b علي لسان القلم غريب وهذا آخر ما اجراه الله علي لسان القلم . . . والحمد لله علي ما فقم . . . علي الانسان ما لم يعلم بعون الله وحسن توفيقه وصلي الله النخ

Schrift: ziemlich klein, flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift etwa um 1000/1591.

WE. 27, f. 4^a—7^b: ein Gedicht über Buchstaben-Geheimnisse: s. No. 2992, 3.

Von den Kräften der Buchstaben ist die Rede: We. 1141, 31^b—33. 48^b—51. 53—56. 60. 61; 1539, 78^b—86. Speciell über die im bliegende Kraft Pet. 520, 16^a und die des Buchstaben — We. 1212, 19^a. Ueber die Kraft gewisser Formeln u. Zeichen We. 1769, 50—52.

4142.

Werke dieser Art sind noch folgende:

- ابو حامد الغزالي von اسرار الحروف والكلمات († 505/1111 und المعرون المامون + 505/1111 und المعروب على البوني † 622/1225.
- ر" الشهود في الحقائق على طريقة علم الحروف (2 von demselben البوني البوني
- اليسالة الجيمية له ايضا (3
- شرف الشكليات واسرار الحروف العدديات له ايصا (4
- 5) علم الحروف von يوسف بن ابي بكر $\frac{1}{1000}$ الشامل في علم الحروف $\frac{1}{1000}$ السكاكي
- على بن احمد von الالماع بطرف الانتفاع (6 † الحرالي التجيبي 6 ألحرالي التجيبي
- المدخل الى علم الحروف لآبن العربي (7
- المبادي والغايات في اسرار الحروف المكنونات (8 والاسماء والدعوات له ايضا
- الكشف الكلّي والعلم الإنّي له ايصا (9
- 10) لحة الحروف von بين المحمد الحروف + 669/1270.
- 11) تيسير العرف في علم الحرف von على بن محمد $\frac{762}{1361}$.
- تمييز الصرف في سرّ الحرف لد ايضا (12
- 13) درة الآفاق في علم الحروف والآفاق (oder auch عبد الرحمن البسطامي von (شمس الآفاق النخ um 820/1417.
- لوامع انوار القلوب وجوامع اسرار الغيوب (14
- درر الفاظ البلغاء وغرر الحاظ الفصحاء (15
- العقد المنظوم والدر المكتوم والنقد المختوم (16
- كعبة الاسرار الزاهرة وعرفات الانوار الباهرة (17
- von dem) ازهار الآفاق في اسرار الحروف والاوفاق (selben دالبسطامي).
- عبد السلام von نزهة العارفين وتوصّل الكاملين (19 um المناهلي الشاهلي السلام 000/1494.
- 20) النسخير الأكبر von النسخير الأكبر $+ \frac{967}{1560}$.
- $\frac{21}{c}$ عبد القادر بن محمد von بن في اسرار الحروف $\frac{1}{c}$ + c. $\frac{1040}{1630}$.
- سالم بن von البرهان المعروف في موازين المحروف (22) ما von بن شيخان (1046/1636.

- منتهى الطلب في قسمة حروف الرتب على الكواكب (23) السبعة والراس والذنب له ايضا
- احمد بن von احياء الفؤاد بمعرفة خواص الاعداد (24) المنعربي + عبد المنعم بن يوسف الدمنهوري
- حلية الابرار فيما في اسم على من الاسرار له ايصا (25
- عبد الله بن على بن حسن von اللمحة في علم الخروف (26
- محمد بن محمد الكوفي von كشف الاشارات للروفية (27
- عبد الجليل بن فيروز الغزنوي von معاني للحروف (28 and عبد الرمّاني und
- احمد بن محمد von الونني المصون واللؤلؤ المكنون (29
- يوسف بن von الادوار في علم الحروف والاسرار (30 عبد الرحمن المغربي
- محمد للموي سعد الدين von ر" حقائق للروف (31
- تيسير المطالب لكل طالب في الاسماء وللحروف (32 محمد بن يعقوب التونسي von
- درة المعارف الالهية في الاسرار الحرفية (33
- 34) Mehrere dem Adam beigelegte Schriften (السفر المستقيم ; سفر الخفايا ; سفر آدم) السلكوت وعلم الجبروت (كا الملكوت وعلم الجبروت
- سفر شیث : Desgleichen
- افلاطون von الخافية في علم الحروف (36).
- جر الفوائد الحرفية وسر الفرائد العددية (37
- روض الاسبار العددية وحوض الانوار الحبفية (38
- سببر الصوف في سر الحرف (39
- سقط الزند في علم العدد (40
- وشى الجلال ولؤلؤ الكمال (41
- وشى الاسما ولؤلؤ المستمى (42
- المطلب الاسنى في علم الحروف والاسما (43
- فتح الكنوز الحرفية وفك الرموز العددية (44
- ك" الغين في الحروف (45

b) der Gottesnamen.

4143. Spr. 1934.
6) f. 31-38.

 8vo , 19 Z. $(18 \times 13^3/_4$; $15^1/_2 \times 10 - 11^{cm})$. — Zustand: lose Blätter, etwas unsauber. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel und Verfasser f. 31^a :

اربعون اسمًا تنسب الي الشيخ شهاب الدين البعروردي المقتول رحّم

قال اذا اراد الدخول على الملوك : Anfang f.31° وان داوم والامراء وارباب الدول يقرأ الاسم ١١٠٥ مرة وان داوم على قراءته نار قلبه وزال الشرك منه وهو هذا الاسم سبحانك لا اله الآ انت يا ربّ الخ

Von den Wirkungen der so u. so oftmaligen Lesung eines der göttlichen Namen, deren hier 40 behandelt werden, von Śihāb eddīn essuhrawardī elmaqtūl † 587/1191 (No. 1738). Die hier in Gebetsform zusammengestellten 40 Gottesnamen heissen عناه المناء الاربيسية: s. No. 2873, 16. So auch in We. 1809, 6 und Spr. 1933, 3. Jeder dieser Hauptsätze fängt an mit سام المناه المناه المناه المناه المناه المناه المناه المناه والمناه المناه والمناه والمناه المناه والمناه وا

Diese 40 Anredesätze an Gott sind — ohne die hier damit verbundene Erläuterung ihrer Wirkung — für sich zusammengestellt f. 38^a, von derselben Hand. F. 37^b stellt die in den einzelnen Hauptsätzen vorkommende Zahl der Lesungen (z. B. 1.Satz 1175, 2.Satz 1000 mal etc.) zusammen. F. 38^b giebt von einer Anzahl Ueberlieferer die Anzahl ihrer Traditionen an, z.B. von البوالدرداء 1540; von

/ 4144.

1) Pm. 99, 2, f. 97—103.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. - Titelüberschrift:

شرح الاسماء العظيم جهل نام خدا

شرح اسماء الله الاربعين وخواصها

Werfasser: شهاب الدين السهروردي

Im Grunde dasselbe Werk; es wird auch hier dem Śihāb eddīn essuhrawardī beigelegt.

الحمد لله فاطر الارض والسماء : Anfang وخالف البشر والشجر والنجوم والشمس والقمر . . . من قول قطب الاولياء . . . شهاب الدين السهروردي رحم كان يواظب على قراءة الاسماء النخ خاصية الاسم الاول اذا اردت :Der 1. Satz ان يحصل لك القبول والعز والجاه . . . فانك تقرأ هذا الاسم سبع عشرة مرة النخ

2) We. 1809, 6, f. 82-91.

8vo, 17 Z. (20 × 14¹/₂; 14-15 × 9¹/₂cm). — Zustand: nicht recht sauber; am oberen Rande fleckig, zum Theil etwas daran beschädigt. — Papier: gelb, grob, rauh, ziemlich stark. — Titel f. 82^a:

خواص الاربعين الادريسية Verfasser: fehlt.

الحمد لله مفيض الجود : An fang f. 82b على الوجود والصلوة والسلام . . . وبعد فهذه نبذة من خواص الاسماء الادريسية الباهرة البهية اوردتها في هذه الكراسة تختصرة منقحة تحررة النج

Bl. 82 ist von der Hand des Fälschers ergänzt. Anfang u. Titel sind daher sehr fraglich, ebenso auch das jetzige Schlussblatt von derselben Hand.

Trotz vieler Abweichungen scheint es doch dasselbe Werk zu sein. Die einzelnen Fälle haben die Ueberschrift خاصية الاسم العاشر من اراد ان يعقد لسان الناس خاصية الاسم العاشر من اراد ان يعقد لسان الناس عنه فلياخذ لوحا من رصاص يكون وزنه ثلاث مثاقيل وينقش عليه اسمه واسم من يريد عقد لسانه فانه ينعقد لسان كل منهم باذن الله تعالي وهو هذا يا باري فلا شيء كفوه يدانيه ولا امكان يوصفه

Schrift: gross, dick, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1900/1785.

3) Spr. 1933, 3, f. 20-41a.

 8vo , c. 17 Z. (Text: $12^{1/2}-13^{1/2}\times 9^{\text{cm}}$). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Titel f. 20^{a} (roth):

هذه الاسماء السهروردية وتستي الادريسية الاربعون Titelüberschrift f. 206:

هذه الاربعون اسمًا السهروردية نفعنا الله بها

الحمد لله رب العالمين والصلاة: Anfang f. 20b: الحمد لله رب العالمين والصلاة الحسن البصري رحّه لما بعث الله تعالى ادريس النبي عَمْ علّمه هذه الاسماء واوحي البه أن ادعنى بها سرّا في نفسك وما دعا بها احد الاحصل البخ

Trotz vieler Abweichungen ist es dasselbe Werk. — Schluss f. 41°: عند كلّ شدّة اسالك على على سيدنا محمد بحق على سيدنا محمد ومحبه صعّم من عقوبات الدنيا والآخرة المين يا ربّ العالمين

Schrift: ziemlich gross, rundlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften in der 2. Hälfte roth. — Abschrift c. 1800.

Es folgen dann noch, von derselben Hand, f. 42—44 gewisse Mittel für Schwangerschaft, Spurauffinden etc. Das Mittel f. 41^a, ult. ff. steht ganz so f. 43^a, 3.

4145. Pet. 249. 4) f. 155-158.

Format etc. und Schrift (nur dicker) wie bei 3).

Als Verfasser ist übergeschrieben: السهروردي.
Dies ist vielleicht der so eben vorgekommene; aber der Zusatz in der Unterschrift ابو عبد الله ist unrichtig (er heisst ابو الفتوح), passt auch für keinen Anderen des Namens.

Der Titel fehlt, ist aber f. 2ª so angegeben:

(so auch in der Unterschrift), was richtig ist: denn es werden hier die Namen Gottes aufgeführt, mit Angabe der Wirkungen, die die Lesung oder Schreibung der einzelnen Namen zur Erlangung von diesem oder jenem (wie Ansehen, Wohlstand, Befreiung von Feinden) hat. Das Werkchen ist von dem vorigen verschieden.

قال الله تعالى ولله الاسمام الحسنى: Anfang f.155° فادعوه بها . . . هو الله الذي لا الد الا هو من قرا هذا الاسم كل يوم الف مرة جعله الله من المحاب اليقين المخ

Dann behandelt: الرحيم, الرحمي, الرحمي, الملك , الباقى etc.; zuletzt: الباقى , السلام , القدوس , الصبور und endlich الرشيد , الوارث

الصبور كل من كان به مرض او :Schluss مشقة او مصببة او وجع في جسده يقرا هذا الاسم ثلاث وثلاثين الف مرة يطمئن باطنه والله تعالى اعلم الم

Der Rest des Textes steht f. 158^b am Rande. — Die Namen sind (zu Anfang jedes derselben) in hervorstechend grosser schwarzer Schrift.

4146. We. 1198.

61 Bl. 8°°, 23 Z. $(20^{1/2} \times 12^{3/4}; 15^{1/2} \times 8^{1/2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut, von einigen Flecken abgesehen. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Loderrücken u. Klappe. — Titel fehlt; Verf.: s. Anfang.

قال الشيخ الامام العالم العلامة: Anfang f. 20b: قال الشيخ الامام العالم العلامة

ساترك عنى للسد نسحا لاسخبي واورتهم علما محيحا ملقنا قال الشارح ساترك عنى الحسد يعنى التحاسد وهو بمعنى كشف الرمز الموجود في كتب المشايخ غيرة منهم الخ

Ein Gedicht in 25 Versen (Ṭawīl) über die geheime Kraft und Wirkung der Buchstaben des grossen Namens Gottes. Der Verfasser desselben heisst nicht Seref eddin, sondern Muhji eddin elbüni † 622/1225 (No. 2843). Der Commentar ist von einem Ungenannten. Schluss f. 23°; dazu einige Buchstaben-Tafeln mit Erläuterungen.

Schrift: zieml. gross, etwas vornüberliegend, deutlich, vocallos. Der Text roth. In rothen Linien eingerahmt. — Abschrift im J. 1169/1758 von کمد بن سلیمان (s. f. 51").

Die ersten 20 Seiten dieser Handschrift, von verschiedenen Händen aus neuester Zeit, enthalten allerlei ärztliche oder abergläubische Mittel; darunter f. 1^b eine Polemik gegen die mit unbekannten Wörtern beschriebenen oder bemalten Amulete; f. 4^a Nutzen der Formel in 39 Fällen (so oft kommt dieselbe im Qorān vor). F. 18° ein Gedicht des شمس الدين محمد بن علي الشهير بابن الشقاع شمس الدين محمد بن علي الشهير بابن الشقاع الحلبي الحلبي الحلبي الحلبي الحلبي المعاقدة والمعاقدة على المعاقدة تالله والله ما قد شاءه فعلا الصبر خير لذي فصل وذي ثقة تالله والله ما قد شاءه فعلا Dann noch 3 Verse in anderem Metrum, zu diesem Gedicht nicht gehörig.

F. 15^b u. 16^a sind Persisch.

/ 4147. Spr. 869. 2) f. 28-52.

 8ro , 16 (15) Z. (Text: $12^{1/2} \times 9^{cm}$). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, zieml. stark u. glatt. — Titel f. 28^{a} :

شرح السم الاعظم وتسمي دايرة الشيخ طلحة Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام العالم ... كمال : Anfang f. 28b بن الدين ابو سالم محمد بن طلحة بن محمد الله مطلع الحسن القرش النصيبي . . . أما بعد حمد الله مطلع من يجتبيه من عبلاه الابرار على حقايق الاسرار . . . فأند لما رزقني الله تعالى من مبار الطافه وزبدها المخ

Mohammed ben talka ben mohammed ben elhasan elqoresī ennaçībī kemāl eddīn abū sālim, geb. 582/1186, gest. 652/1254, giebt hier die Erklärung eines auf wunderbare Weise an Jemand übermittelten Kreises mit Strichen, Worten, Buchstaben; zuvor Mittheilung dieses Kreises f. 31°. Der Titel ist nach der Vorrede f. 30°: الدرّ المنظم في السرّ الأعظم في السرّ المنافعة في الم

اعلم ان الكلام: Die Erklärung beginnt f. 31° so: الكلام الول الواحد اولا فيما وقعت فيد البداية . . . والبدأ الاول الواحد الفرد سجمانه وتعالي فلا جرم كان اول ما سطر علي محيط دايرة اللوح المرقوم الآم فاقول . . . هذه الاحرف الثلثة المبادي مشتملة على صفة الفردانية والاحدية المخ

Das Ganze kommt auf Zahlencombinationen und Rechnungen hinaus, zu welchen der in die Buchstaben gelegte geheimnissvolle Zahlenwerth Anlass gegeben hat. والاختصار اقصد طريقة واقوم : Schluss f.52b قِيلاً والله تعالى بكرمه مسئول أن يمخنا . . . ما هو خير مستقرًا . . . بمنة وكرمة وجودة والحمد لله الخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, wenig vocalisirt. — Abschrift von الشيخ أبراهيم im J. 776 Ende des Rabi' I (1374). — Collationirt. — HKh. III 4886.

F. 54° ein çūfisches Gedicht von الشيخ in 11 Versen (Ṭawīl), anfangend: سلكت الهوي وحدي واخفيت مسلكي وقلت لهم سيروا واسري علي اثري

4148. Pm. 334.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser f. 79n:

کا العدّة فی ادعیة الکرب والشدّة نصلاح الدین
 ابی سعید خلیل بن کَیْکَلْدی العلائی

قال الله تعالى ولله الاسماء :Anfang f. 79^b: الحسنى فادعوه بها وثبت عن النبي صعّم انه قال ان لله تسعة وتسعين اسما مائة الا واحدة الخ

Halīl ben keikeldī (und kīkildī) ben 'abd allāh eldlāī eddimašqī çalāh eddīn abū sa'īd, geb. 694/1295, † 761/1360 (760), giebt hier eine Sammlung von kurzen und wirksamen Gebeten mittelst Anwendung der verschiedenen Namen Gottes; dieselben sind den verschiedenen Traditionswerken entnommen. Die Quelle wird jedes Mal kurz angegeben, ebenso der Anlass zu dem Gebete.

اللهم انى اسالك بانى : Das 1. Gebet f. 79^b: اللهم انى اسالك بانى الله لا اله الا انت الاحد الصمد الذي لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا احد⁴

ام من يجيب المصطر اذا : Schluss f. 90b المصطر اذا يجيب المصطر دعاه ويكشف السوء ويجعلكم خلفاء الارض الله مع الله فسجانه لا اله الا هو' تمك'

Abschrift vom Jahre 1135 Sawwāl (1723) in Konstantinopel.

F. 91 enthält allerlei Kleinigkeiten, z. Th. aus الدميري des الدميري.

4149. We. 1739. 6) f. 35-50^a.

 8^{v_0} , c. 18 Z. $(18^{1/2} \times 13^{1/2}; 13^{1/2} \times 10^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, auch bräunlich, dick, glatt. — Titel und Verfasser f. 35^a :

الایذان بفتح اسرار التشهد والاذان البرهان الدین ابراهیم بن زین الدین عهر الشافعی (Der Titel ebenso im Vorwort.)

الحد لله الملك الديان ... وبعد : Anfang f. 35° الحدد الديان الديان المرابعة على اصلين الح

Dies Werk des Ibrāhīm ben 'omar ben hosein errab bāṭ elbuqā'ī (el biqā'ī) burhān eddīn abū 'lhasan, geb. 809/1406, † 885/1480, behandelt den Glaubensspruch und das Gebetrufen und die darin liegenden geheimen Kräfte. Er hat es in 2 اصل zu je فصل getheilt und im J. 873 Rab. I (1468) in Elqāhira vollendet. 1. فيما يحتاج اليه من الاحاديث الواردة فيهما 35 اصل عناجلاء المعانى مما فيهما من الاسرار الحجبة الخ 14 اصل عناه فيهما من الاسرار الحجبة الخ 14 اصل 41

والختام بالسلام للدلالة على الكون : *Schluss f. 50 في حصرات الكرام والرجوع منها بغاية المراد واقصى المرام

Dasselbe Werk in No. 3624, ohne Verfasser, mit anderem Schluss.

Schrift wie bei 5), nur weniger dick. — Abschrift im J.880 Gom. II (1475). Der Abschreiber hat von dem Verf. die Lehrbefugniss über seine Schriften erhalten (f. 50^b. 51^a).

F. 51—57 allerlei Kleinigkeiten, darunter f. 54° ein längeres Gedicht (27 Verse Basit) des صالح بن يزيد بن صالح بن موسي بن ابي القاسم صالح بن شريف النفزي † 684/1285. Anfang: يا طلعة البدر الا انه قمر اما هواك فلا يبقى ولا يذرُ

/ 4150. Mq. 43. 8) f. 132-136.

Format etc. und Schrift wie bei 7). — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 132a . . . أعلم وفقك الله تعالي ان للقمر ثمان وعشرين منزلة في كل شهر علي عدد حروف التهاتجي في كل حرف من الحروف متعلق بمنزلة من المنازل المذكورة ولكل منزلة وحرف اسما او اسمين او اكثر مختصة به المخ Aufführung der 28 Mondstationen, für deren jede ein Buchstabe des Alphabetes (nach hebr. Folge) gilt; wer nun einen oder einige bestimmte Namen Gottes, die mit dem betreffenden Buchstaben anfangen, ausspricht, so und so viel Verbeugungen macht, die und die Qorānstelle liest und dergl., erreicht das, um was er bittet und betet. Der Anfang dieser Anweisungen ist f. 132^a Mitte: الشرطين الشرطين وهو منزل الالف واسمه يا الله يصلي رئعتين يقرأ فيهما الفاتحة . . . فانه يكون له ما طلب بامر الله تعالى وطلب من الله تعالى هذا الله تعالى عندا الله على المنافرة المنافرة الله تعالى عندا الله عندا الله عندا الله تعالى عندا الله عندا الله تعالى عندا الله تعالى عندا الله عن

F. 136^b Mitte bis 140 Türkisch; darunter aber f. 139^b Erklärung von Sura 66, 6 im Arabischen u. desgl. f. 140^b ein Gebet (قعاء استخارة) und Erklärung von Sura 21, 107.

F. 141 ist ganz gleich f. 134^a, 1 bis 135^a, 4.
F. 142^b Verzeichniss von Namen von Muftis zur Zeit der Ofmänen.

4151.

1) Lbg. 103, Vorbl. 3. 5-7.

Die Geheimkräfte in dem Namen Gottes und in den Suren. — Vorbl. 4. 8. 9. 2^{b.a} Verwendung der Gottesnamen, in 10 نبط.

2) Spr. 299, f. 25b. 26a.

Die den schönen Namen Gottes innewohnenden Kräfte beim Lesen etc. (خواش), von جلال الدين التبريزي.

3) We. 1539, 7, f. 64a-65a.

Format etc. u. Schrift (aber enger u. kleiner) wie bei 1.

Ein Abschnitt über die 7 mystischen Figuren, in denen der höchste Gottesname enthalten sein soll, Beschreibung dieser Figuren in 5 Versen und Wirkung derselben und Deutung derselben auf 7 Buchstaben, deren jeder einen Gottesnamen anfängt, u. andere Ausdeutung des in 7 Buchstaben bestehenden höchsten Namens. Ueberschrieben: فصل في الاشكال السبعة التي قيل فيها انها اسم الله الاعظم

4) Spr. 1988.

Eine Art Amuletrolle, 74/5cm breit, 1 Meter lang. Die Schrift darauf, von 2 rothen Strichen eingerahmt und 53/4cm breit, ist ziemlich gross, aber überaus flüchtig und sehr schwer lesbar.

تصر من الله : (Sura 61, 13) نصر من الله : نصر من الله Dann in وفتح قريب وبشر المومنين يا محمد، — Dann in Feldern, durch grüne Striche gebildet, eine Anzahl der Namen Gottes; darauf 2 Abwehr-Gebete.

Befindet sich in einem Papp-Etui.

/4152.

Ueber die Kraft und Wirkung der Gottesnamen, auch im Gebet, handeln noch: We. 1640, 132^b. 133^a; 1141, 26—31^a; 1144, 2^a; 1661, 36; 1718, 34^a. Mq. 122, 201. Spr. 490, 166^b—172^a. Lbg. 133, 65^a. Pm. 654, 170^b. Pet. 250, 144^a. Spr. 869, 71^b—73^a. — WE. 178, 17^a. Lbg. 357, 101^a; 1044, 207—212^a. Mo. 153, 68^a; 133, 82^b. Pm. 658, 307^b. Spr. 940, 124^b. Pm. 89, S. 29. Pet. 610, 3^b. We. 1198, 4^a. Spr. 490, 166^b—172 (mit 10 Namen). — Wirkung des سبحان الله Pet. 684, 154^a; die des Bismillah Spr. 300, 32.

₁4153.

Andere hiehergehörige Werke sind:

- علم انهدي واسرار الاهتدا في فهم معنى سلوك اسماء (1 دعم الهدي العرب على البوني von الله الحسني المربية و22/1225.
- 2) خواص الاسماء الحسني von demselben.
- النور اللامع والسر الجامع له ايصا (3
- الجدول العذب الاهنا من مشرب الاسماء الحسنى (5 von مشرب الاسماء الحمد بن شيخان + 1046/1636.
- 6) المشروط الاسما الاسنا في اشراط الاسماء الحسني von demselben.
- كنز المطالب في الاسماء والخواس لبعضهم (7
- منبع العلوم الربانية ومورد الحقائف الروحانية (8
- عجائب الاسما ونظم المستى (9
- نجر (فخر nicht) الاسما وصبح المستى (10
- قطب فلك الاسما ومركز مدار المستى (11
- نرجس الاسما وياسمين المستى (12

- منبع الاسما وعيون المستى (13
- اكسير الاسما وسعادة المستمى (14
- لطائف الاسما في اشارات المسمى (15
- روض الاسما ورياض المسمى (16
- شمس لطائف الاسما وقمر حقائق المستمى (17
- بدر رياض المعارف وشمس سماء اللطائف (18
- حصى الحياة وسور النجاة (19
- حصن الارواح وسور الاشباح (20
- الكنز المطلسم في استخراج الاسم الاعظم (21
- كشف المعاد في تفسير الايجاد (22
- فهم سلوك المعنى في اسماء الله الحسني (23
- فك الرموز السريانية وفتح الكنوز الفرقانية (24
- العلم الاسنى في اسرار اسماء الله الحسنى (25
- طلسم الاسرار وكنز الانوار (26
- الزمرد الاخصر والياقوت الازهر (27
- المقام الاسنى في كيفية العمل بالاسماء الحسنى (28
- سجنجل الجال ونقوش الجلال (29
- الاسم الاعظم والنور الاقوم (30
- الاسم المكتوم والكنز المختوم (31
- قلم الاسرار ولوج الانوار (32
- الكبريت الاحمر والترياق الاكبر (33
- الكنز الباهر في شرح حروف الملك الطاهر (34
- اللطائف الاجمية في الاسرار الاحمدية (35
- مشكاة الاسرار ومصباح الانوار (36
- منبع الاصول ومكم ع الوصول (37
- لوامع التعريف في مطالع التصريف (38
- سر الانس والجال ونور البسط والكمال (39
- سلاسل الانوار وفتائح الاسرار (40
- شمس الاسرار وقم الانوار (41
- شمس السعادة وقمر السيادة (42
- روض المعارف وعوارف اللطائف (43

c) der Qoranstellen.

4154. We. 1707.

 8vo , 19 Z. ($18 \times 13^{1/3}$; $12 \times 8^{1/2}$ °m). — Zustand: unsauber, stark fleckig, oft am Rande ausgebessert. — Papier: stark, gelb, glatt. — Titel u. Verf. f. 33^{a} (von anderer Hand):

خواص القران العظيم نلامام جعفر رة

سورة الفاتحة قال جعفر الصادي وقد Anfang f. 34*: ومن كتبها في رق غزال بمسك وزعفران وعلقها عليه كانت له حصنا وحرزا... سورة البقرة قال جعفر من كتبها وعلقها الخ

Von den geheimen Kräften der Suren des Qoran, dem Ga'far eççadiq beigelegt.

Es scheint, dass hier 3 Bruchstücke des gleichen Inhalts, und von derselben Hand geschrieben, zu einander gethan sind und zwar

- 1) f. 34-35 die Suren 1-34 (Anfang) in obiger kurzen Weise behandelnd.
- 2) f. 36—40 die Suren 48—56 ausführlich, mit Angabe wie in Bezug auf das u. das Leiden oder den u. den Zweck zu verfahren sei, auch mit Anführung von Ansichten berühmter Männer darüber, wie الشاذلي ,اليافعي ,القشيري.
- 3) f. 42 49 die Suren 9 38 (einzelne ausgelassen), ausführlich und in derselben Weise wie 2) behandelt: sie scheinen zu derselben Schrift zu gehören. —

Bl. 41^a enthält talismanische Quadrate, 41^b behandelt Sura 79—81. 95. 98. 103. 105 in der Weise wie oben 1).

Schrift: klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1591. — HKh.VI 12998.

Bl. 50 leer. F. 51^b enthält eine astronomische Tabelle. F. 52 einige Recepte.

4155. Spr. 1933. 4) f. 45-60. 67-82.

 8vo , 15 Z. (Text: $13^{1}/_{2}$ — 15×9 — 10^{cm}). — Zustand: unsauber. — Papier: brāunlich, zieml. dünn u. glatt. Der Text durch den beklebten Rand oft unleserlich.— Titel f. 67°:

ك" مختصر مشارق الانوار ومطالع الاسرار Verfasser fehlt.

Angabe, wie gewisse Suren und Qoranverse zu abergläubischen Zwecken benutzt werden können; wird dem Ga'far eççadiq zugeschrieben. Auch werden mehrere Zaubersiegel, die Verwendung von Zauberworten und -buchstaben besprochen. Das Ganze macht den Eindruck von Excerpten. — Die Blattfolge ist: 67. 45. 68. 46—48. 53—60. 49—52. 69—82.

Schrift: klein, zieml. blass, ungleich, vocallos, oft ohne diakritische Punkte. — Abschrift (Autograph) um 1100/1688.

Spr. 1933, 8, f. 102. 103. Gleichfalls über Qorānverse als wirksame Mittel. Es sind deren 29, nach dem Alphabet, angeführt, ohne dass ersichtlich, welche Rolle der betreffende Buchstabe spiele. Vielleicht fehlt die Vorbemerkung dazu. Zuerst: المود علي المود التي آخره الباء المخ السوء يكتب له فارجع البصر التي آخره الباء المخ F. 106b—114b kurze Geschichte eines wirksamen Talisman, nebst Gebet für den Träger desselben, und einige andere Gebete. — F. 104—106a allerlei Mittel (gegen Kopfschmerz, Diebe u.s.w.).

4156.

1) We. 1804, 6, f. 6a.b.

كتاب فوايد البسملة : Titelüberschrift f.6*: كتاب فوايد البسملة للشيخ ابى العباس احمد البوني

الحجد لله الذي اودع سرّه المصون : Anfang f.6° المخلفين . . . وبعد فقد سالني بعض اهل الرغبة . . . عن السرّ الكريم . . . المودع في بسم الله الرجمين الرحيم الخ

Von der geheimen Kraft, die im Bismilläh liegt, auf Wunsch von Freunden von Ahmed elbūnī † 622/1225 verfasst. Zerfällt in 3 Kapitel.

1. باب 6 مواضها وفايدة تلاوتها بالعدد في خواضها وفايدة تلاوتها بالعدد في كتبها وحملها:باب 3. بيان تكسيرها 6 باب 6 باب

2) Spr. 490, 22, f. 143^b—144^b. Titelüberschrift:

شرح سورة الواقعة ودعاءها لابي العباس البونى رحّه الله اني اسالك بمهبوب مهبوب نبي العباس البونى رحّه لله اني اسالك بمهبوب مهبوب نبي النور والبها بسهسهوب لطف خفى بصعصع صعصع نبي النور والبها بسهسهوب سهسهوب ذي العزّ المؤ

ولا تكلنى الي نفسى طرفة : Schluss f. 144b عين . . . واهدني الي صراط مستقيم . . . الي الله تصير الامور والحمد لله الخ

Derselbe Verfasser behandelt hier die geheimen Kräfte der 56. Sura (الواقعة) nebst angeschlossenem Gebet. Vorauf geht, nach obigem Titel, eine Gebrauchsanweisung.

$$/$$
 4157. We. 1776.
3) f. 21-24.

Format $(19^{1}/_{4} \times 14^{1}/_{3}; 14^{1}/_{2} \times 10^{-11^{cm}})$ etc. und Schrift wie bei 2).

Enthält: 1) f. 21° mit der Titelüberschrift منا تسبيح, ein Gebet, dessen einzelne Sätze mit سجان الله anfangen, und dessen häufige Lesung dazu verhelfen soll, dass man noch vor dem Tode seinen Platz im Paradiese sieht.

- 2) auf f. 21^b u. ff. ein längeres Stück: باب فتوح القران العظيم, von guter Wirkung ob man es spricht oder schreibt —, enthaltend die Stellen, in welchen das Wort فتي im Qoran vorkommt (s. No. 2302), und noch ein kleineres Stück über Fasten und die guten Folgen davon.
- 3) f. 22ª ff. ein längeres Stück über die Wirkungen der Sura 97, betitelt:

روي عن على بن ابي طالب رق انه قال Anfang: روي عن على بن ابي طالب رق انه قال انا انزلناه ليلة القدر سبع مرات بعد العشاء الاخير عافاه الله تعالي من كل بلاء واذاء النخ وادعوا بما شئتم فانكم تعطوا :Schluss f. 24^b ويستجاب دعاؤكم، ... 8. No. 969, 3.

4158. Lbg. 778. 2) f. 113-159.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt, steht in der Vorrede:

الحمد لله الذي اروي على عباده : Anfang f.113b: الغليل بمحكم كتابه ... وبعد فقد التمس منى بعض اخوانى ومحتبى ان اجمع لهم رسالة جامعة في الفوائد الحبيبة والاسرار الغريبة من الآيات القرانية والادعية الحبربة المغ

Handelt hauptsächlich über die in den Suren u. Qoränversen, Gottesnamen u. Beschwörungen steckenden geheimen Kräfte, besonders zu Gebetszwecken, in 11 Kapp. u. Schlusswort. Stützt sich insbesondere auf جيوة الحيوان الكبرى اللميري المساطق und den Commentar dazu المحاص الحصن الحصين للتجزري, الشمع الصغير للسيوطي, الحرز الثمين لعلى القارى الهروي , المواهب اللدنية للقسطلاني الهروي Der Verfasser lebt also nach d. J. 1014/1606; den Titel erklärt er: Wer auf (oder in) die Abhandlung sieht, freut sieh (عبر وتنفتر).

فى بيان الآيات التى دلّت على فصيلة القران 114 باب. 1 فى بيان فصائل البسملة في بيان فصائل الفاتحة في فصائل الفاتحة فيما يتعلق بانواع شفاء القران ودوائه للامراص 127 باب. 5 فيما يتعلق بالسحر والدفع بالدعاء عليه 1336 باب. 7 ورقاه وما يقرأ لدفع المظالم وغيرها

فيما يتعلق بالاسماء لخسنى وشرحه وخواصه ط141 باب. 9 فى بيان تسبيح الانبياء والملائكة والطيور ط156 باب. 11 والتحار وكل شيء من الجبال والجمادات ونبذة من فضائله

خاتمة في منافع كشيرة وامور مهمة عجبيسة 159a

Bricht f. 159^b mit 6 Versen des Gedichts des يا من يري ما في الضمير الخ : السهيلي ab; der eigentliche Schluss fehlt.

/ **4159.**

Qorānstellen, als Mittel für das oder jenes dienlich, werden noch behandelt in: Mo. 153, 70^b ff., 197, 30^b. 31^a. We. 1718, 50. 51^a. 1771, 39^b. 1776, 21. 1780, 35 ff. 1539, 71^b—78. Pet. 249, 192^b. 193. We. 1141, 57. 58^a (Sura 56). 1141, f. 1 und 1793, 43^b (Sura 1). We. 1793, 43^a. 1780, 35 ff. 1539, 45—47. Spr. 810, 6^b—8. Lbg. 977, 45^b. 46^a und Glas. 31, 167^b. 168^a (Sura 97). Glas. 153, 66^a. Lbg. 139, 90—94. 373, 190^b. Der Thronvers in Pm. 394, 1^a. 203, S. 76. 77. We. 1219, 102. Mq. 125, 194^b. Das Bis millāh in Pm. 222, 167^b. We. 1780, 41^a. Spr. 300, f. 32.

4160.

Hier sind noch Werke anzuführen von:

- منافع القران .t + 204/819, u. d. T الامام الشافعي (1
- 2) بابو حامد الغزالي † 505/1111, u.d.T. المحب الابريز und خواص القران
- um محمد بن احمد بن سهيل الخوزي ابن الخشاب (um أحمد بن العظيم فخواص القران العظيم فخواص القران العظيم فخواص القران العظيم في خواص القران العظيم المعالمة الم
- 4) محمد بن عبد الله المالقى † 750/1349, u. d. T.
 خواس القران
- خمد بن ابي بكر ابن قيم التجوزية (5 † 751/1850 بية (1. d. T. والدواء والدواء (1. d. T. والدواء (1. الداء والدواء (1. الداء والدواء (1. الداء (1
- (حمد بن محمد بن ادریس بن مالک القضاعي بخمد بن الخواص ۱۳۵۰ بن الخواص ۲ مالک القضاعي کا في الخواص ۱۳۵۰ بن القضاعي بن المحمد بن ال

- محمد بن محمد بن محمد بن عبد الرزاق مرتضى (7 منح الفيوضات الوفية فيما .1205/1790, u. d. T في سورة الرحمن من اسرار الصنعة الالهية
- مفتاح .u. d. T بحمد بن محمود الشرواني (8) النجاة لما تنفتح به ابواب البر والسعادات
- كشف السر المصون والعلم .u.d.T. الحكيم التميمي (9 (خوادس[منافع oder] القرآن :auch bloss) المكنون
- u.d.T. عبد الرحمن بن على بن اسحف البوني (10 مبد الرحمن بن على بن اسحف البوني (10 منافع القران
- رياض الجنان u. d. T. جلال الائمة البغدادي (11) في قوارع القران
- شفاء الصدور والابدان بسر منافع القران (12
- اساس العلوم والمعانى في اسرار المصون والمثاني (13
- البرقة الربانية في الاسرار الفرقانية (14

25. Geheimmittel.

4161. Lbg. 433.

30 Bl. 4to, 23 Z. (22¹,2×16; 17×9-9¹/2^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a von späterer Hand:

Verfasser f. 2ª in der Ueberschrift:

mit dem richtigen Zusatz am Rande:

فصل واما طب القلوب فمسلم الي : "Anfang f. 2 الرسل . . . ولا سبيل الي حصوله الا من جهتهم التخ

Offenbar nur Stück aus einem grösseren Werk des Ibn qajjim elģauzijje † 751/1850 (No. 2658). Es wird darin von der Wirksamkeit übernatürlicher Mittel (wie Besprechung, Zauber) gehandelt und an einzelnen Fällen, auch aus der Tradition, nachgewiesen. Die eigentliche Gesundheit beruhe auf der des Herzens und diese bestehe lediglich in der vollen Hingabe und dem Vertrauen zu Gott.

Dies Stück enthält eine grosse Zahl von Abschnitten ohne besondere Ueberschriften, ausser zuletzt: f. 27° فصل السواك ; 28° (Platz dafür gelassen): فصل الصلاة ; 28° مبر 28°.

فلا يقاوم تلك الارواح ولا يقهرها :"Zuletzt f. 30 من قتل قتيلا فلم سلبه

Es ist also auch kein Schluss vorhanden. Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Nach der Vorrede f. 73b:

النفحات السرّية ولطايف العلوم الخفية Verfasser s. Anfang.

يقول محمد بن جماعة ' Anfang f. 73b: ' جماعة ' كمد بن جماعة ' المقين الحمد للم الذي نقر قلوب العارفين بمشكاة اليقين . . . وبعد فهذا كتاب وضعت فيه لطايف النفايس ومحدّرات العرايس وخفايا كنوز الحقايق وملح نوادر الدقايق وشموس عوارف المعارف الخ

Ein Werk über allerlei sympathische Mittel gegen oder für etwas, durch Aussprechen gewisser Wörter oder Formeln, Lesung bestimmter Qoranstellen, Aufzeichnen gewisser Figuren und Zahlen und Wörter und Zeichen etc.; verfasst von Mohammed ibn gemā'a $+ \frac{819}{1416}$ (No. 2412).

Das eigentliche Werk fängt so an f. 74^a: للْحُمْي عن شيخ البخاري، يكتب هكذا بسم الله الرحمن الرحميم ولا حول ولا قوة الا بالله . . . من اكثر من ذكر البسملة رزق الهيبة في العالمين المؤ

Mit f. 92ª ist das Werk wol nicht zu Ende. Der zuletzt daselbst behandelte Gegenstand ist: باب لجلب الرزق. Erwähnt werden f. 90° und dessen Buch شيخنا عز الدين ابن جماعة المنافع; ebendort ein Buch desselben Titels von عبد الله اليافعي; von letzterem f. 89b das Werk الدر النظيم; es scheint mir aber, dass das Werk selbst bei f. 88^b abbricht und dass die dann noch folgenden Blätter von einem Schüler des Verfassers hinzugefügt sind und ähnliche Dinge behandeln.

4163. Lbg. 587.

128 Bl. 8vo, 19 Z. $(21^{1/3} \times 14^{1/2}; 12^{1/2} \times 9^{cm})$. — Zustand: wasserfleckig im Rücken, nicht recht sauber. -Papier: gelb, glatt, stark. - Einbd: Lederbd mit Klappe.

Dasselbe Werk. Titel, Verfasser und Anfang ebenso.

Das Werk selbst beginnt (abweichend von قال ابو حاتم الرازي دخلت مسجد : Spr. f.74°) so ابي اليمان الحكم بن نافع شيخ البخاري فاخذنني الحممي فخرج ابو اليمان المخ

Es umfasst hier mehr als Spr.; zuletzt بآب آخر مثله [في المحبّة] يوخذ (ياخذ l. كاك : f. 22b: زهر الزيزفون ويبيبسه ويسحقه . . . فانها تهيني في الوقت وتطلب الجماع في الحال وهو مجرب انتهى

Schrift: ziemlich gross, gut, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. -Abschrift c. 1100,1688.

4164. Pet. 249. 5) f. 159 - 172a.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel und Verfasser f. 159a:

كتاب المجربات لابي عبد الله محمد بن يوسف السنوسي الحسيني

قال الشيخ . . . السنوسي : Anfang f. 1596 ... الحمد لله ذي الجود والكرم ... واعلم اني اذكر في هذه الاوراق من الفوايد الشريفة والاسرار المنيفة . . . مما يفتح به المولى الكريم الملك الخلاق

Ein Werk des Mohammed essunūsī † 895/1490 (No. 2006), enthaltend erprobte Mittel, um diesen oder jenen Wunsch zu erreichen oder um etwas Unangenehmes zu verhüten u. dgl. Zu denselben gehört das Hersprechen gewisser Gebete oder Formeln, Beten von bestimmten Qoranversen, Aufschreiben gewisser Zeichen oder Qoranstellen u. s. w.

وان يجمع الكل مع الاشياخ : Schluss f. 172a والاحباء والامهات في دار السّلام جاه سيدنا . . . وسلم على جميع الانبياء والموسلين وأخر دعواهم أن الحد لله الز

Der Text f. 159ⁿ ist Wiederholung von f. 169a bis Zeile 2 von unten.

4165. Lbg. 1044. 2) f. 31 - 150.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel, Verfasser und Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt im 10. Abschnitt; alle 100 Abschnitte, in welche das Werk zerfällt, heissen فائدة.

39ª فائدة .11

فيما يقال في الصباح والمساء في قضاء الدين 36ª فائدة .20 في الاسم الاعظم 584 فائدة 30. للحرق عن المسحور والمعقود عن النساء 46 فائدة .40 في الاسماء الاربعينية العربية 88 فائدة .50 في منافع متعددة للحفظ وغيره 115 فائدة .75

في ذكر ادعية صالحة مستجابة 148 فائدة 100. وصلوات مباركات مشهورات لقصاء الحاجة

No. 4165-4168.

Enthält eine Menge abergläubischer Mittel für und gegen allerlei, zum Theil auch gegen einzelne Krankheiten.

Schluss f. 150b: شرّها من شرك من واعبوذ بك من شرّها واستكفيك مونتها وشغلها في عافية برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا النخ Die Blätter folgen so: 39-42. Lücke. 31-38. Lücke. 43-80. Lücke. 81-150.

Bl. 151—160 enthalten theils Aehnliches, theils mehrere Gedichte, darunter f. 152 eins, die Synonymik des Wortes الخال in 29 Versen (Ṭawil) behandelnd. Anf.: الوجناء في السبب الخالي الخالي الخال عنم على دمن الخال

Die Erklärung des Wortes steht zu Ende jeder Zeile. F. 153 an- 154 eine Qaçıde في معنى التصوّف الشرف. an-fangend: بنافذوق والشوق نالوا عزة الشرف والصلف لا بالذلوق ولا بالتجب والصلف

Das Gedicht 151° ist f. 155° fast ganz wiederholt; 159° die Qaçıde des الشافعي, deren Anfang: خبت نار نفسي, 16 Verse.

4166. We. 1818. 8) f. 71-74.

 8vo , 15 Z. $(19^{1/4} \times 11^{1/2}; 13 \times 7^{3/4}c^{m})$. — Zustand: ziemlich gut, doch fleckig im Text. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titelüberschrift f. 71^a:

عتاب الرياحين والمشموم والمطعوم

so auch in der Vorrede. - Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . Anfang: والمحمد العالمين والصلوة وبعد فان هذا كتاب عظيم الشان فيه خواس مجربة اذا زبره احد في وقته استجاب وتجمع في الوقت الم

Anleitung in 14 kurzen Kapiteln, allerlei Wünsche zu erreichen mittelst Anwendung von gewissen Wohlgerüchen oder Kräutern, Früchten etc., unter Gebrauch gewisser talismanischer Formeln. — Schluss f. 74b: فاحفظ ترشد واتّق فالاعمال والله تعالى اعلم بحقيقة الحال الله تعالى غالم بحقيقة الحال

Hier ist (f. 71°) الحكيم ارسطاليس الهندي als Urheber dieser Künste bezeichnet.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 1074 Ram. (1664) von مصطفى بن ابراهيم 4167. Spr. 1193.

8°°, c. 22 Z. (Text: $14-16 \times 10^{1/2}$ cm). — Zustand: schmutzig u. fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dick u. glatt.

Das Hauptsächlichste ausserdem: F. 46 ein Tahmis (قصيدة ربانية) (Kāmil), dessen 1. Grundvers: والرب يعلم ما نسر ونجهز يا مذنبين لربكم فاستغفروا und dessen 2. Hälfte in dem Gedicht immer dieselbe bleibt. Das Gedicht könnte auch قا استغفارية heissen. — F. 48°. 49 kurze Geschichte der Siebenschläfer, الحاب الكهف (abgekürzt aus تفسير البغوي). Ihre Namen f. 49°. — F. 56. 57 kurze Erklärung fremder Pflanzennamen. — F. 58. 59 Aussprüche Mohammeds, s. No. 1552.

Schrift: im Ganzen flüchtig, ziemlich klein, vocallos, die diakrit. Punkte fehlen stellenweise ganz, so f.58. 59. — Abschrift um 900/1494. — Einzelne leere Seiten sind in späterer Zeit mit Stücken ähnlichen Inhalts beschrieben; so kommt Einiges doppelt vor, z. B. f.31° oben — 35°, 7 v. u., 44° Mitte — 39°, 7 v. u.

/ 4168. Do. 123.

71 Bl. 8ve, 21 Z. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

In diesem Bande sind hauptsächlich Türkische Stücke, besonders Briefe, enthalten, sehr wenig Persisches, nicht viel Arabisches. Das Hauptsächlichste davon ist: F. 3ª Mittel gegen Pest, Fieber, Krätze, mittelst gewisser Gebete; 3b—4b gewisse Qorānstellen als Mittel; 5ª—6ª eine المرملي des والمرابع المحدد بن احمد الرملي des المرابع المحدد بن احمد الرملي المحدد بن الحمد المرابع المحدد المحدد المرابع المحدد المحدد المرابع المحدد المح

Von f. 55 an kommen nicht selten Arabische Verse vor; eine längere Qaçıde, von einem عبد الدين gerichtet an einen سعد الدين im Jahre 999/₁₅₉₁, beginnt f. 64^a (Basıt):

يقبّل الارض عبد فيه اشواق الي جمال له كالشمس اشراق يقبّل الارض عبد فيه اشواق الي جمال له كالشمس اشراق Einige andere f. 64^b (auf وهو مشتائي Tawil) u.66^b (auf يخالف وعُدُهُ Tawil).

Schrift: Türkische Hand, klein, fein, gewandt, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth.—Abschr.um 1100, 1688.

/ 4169. Glas. 98.

141 Bl. 8vo, 13 Z. (16¹.₄ × 10¹.₂; 12 × 7^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelblich, ziemlich glatt und stark. — Einband: Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Eine Sammlung abergläubischer Mittel für oder gegen etwas, hauptsächlich gegen Krankheiten; dieselben werden mit من oder meistens mit من باب überschrieben. Zuerst (nach dem Bismilläh) f. 1b, ohne Vorwort: من تخبية المسماة عزيمة القارورة وهي ان تاخذ قارورة من زجاج وتجعيل فيها قدر نصف ريل ماء التن كياد 4 Qoränverse, welche hieb- und stichfest machen. — Schluss f. 33b: قال انما يتقبل المجموعات من نتب شتى نفعنا الله بها النه والوصائف المجموعات من نتب شتى نفعنا الله بها النه المها النها النه النه المها النها النه المها الله المها
Schrift: gross, kräftig, rundlich, vocallos, ungleich. Stichwörter roth. Nach f. 20 fehlt etwas. — Abschrift im Jahre 1207 Sawwal (1793).

F. 34—40. 45. 46. 119^b—141, von derselben Hand, enthält allerlei ähnliche Mittel.

F. 41^a einige auf die Imame des 11. Jhdts bezügliche Notizen.

/ 4170.

1) Spr. 1933, 10, f. 123-139.

8°0, c. 18 Z. (Text: c. 13 \times 7¹ $_2$ -8¹ $_2$ cm). — Zustand: fleckig, unsauber. — Papier: gelblich, zieml. dünn u. glatt.

Ohne besonderen Titel. — Ein in eine Menge kleiner Kapitel eingetheiltes Zauberbuch, um Verborgenes zu entdecken, dies oder das zu erreichen oder zu verhüten, etc. Zu dem vorgeschriebenen Verfahren gehört meistens das so u. so oftmalige Lesen einer Qoränstelle oder eines Gebetes, und das Aufschreiben eines mystischen Siegels (das im Anfang mitgetheilt ist und aus 3 in einander gelegten Triangeln [zur Bildung eines Fünfecks] und einigen Strichen besteht).

Vorhanden ist hier Kap. 1—58 (nicht ganz zu Ende); aber nach f. 128 fehlt 1 Bl., Kap. 21—23 enthaltend. Ueberschriften haben die Kapitel nicht; sie fangen alle an (ausser Kap. 1) اندا اردت الردت (المنا الردت المنا ا

الباب الأول في الاسقام :Das Ganze heginnt والتربيع وصفة نائكه انا اردت تربيعا لاخراج ما خفي في الارض تكتب هذه الدواير على لوح طاهر الخ

Schrift: zieml. klein, rundlich, vocallos, Text flüchtig. Aufschriften der Kapitel roth. — Abschrift c. 1800.

2) Mq. 47, 6, f. 201 -- 206.

410, 15 Z. (Text: $15^{4}_{-2} \times 10^{\rm cm}$). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Verschiedene abergläubische Gebete, nebst Anweisung, was dabei zu thun sei; auch talismanische Quadrate und deren Anwendung; auch verschiedene Mittel, Liebe zu gewinnen und festzuhalten. — Das erste Gebet (zur Behütung der Kinder, als Talisman): ارقش قاعش رقاش استطاف استطاف استطاف خطوف خطاف الح

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, zum Theil vocalisirt. — Abschrift um 1050, 1610.

[/] 4171.

1) Pm. 730, 8, f. 55a-58. Titel fehlt; auf dem Vorblatte: الاعمة رواية العلبري

حدثنى الشيخ محين الدين الطبري :Anfang بسنده الي الامام الزاهد ابي العباس ابن الصريف رق قال بلغنى ان عبدا صالحا دعا بهذا الدعاء محجبه الله تعالي عن قوم شر . . . اللهم اسبل علينا من سترك وادخلنا في مكنون غيبك الخ

Sammlung von allerlei kurzen Gebeten und meistens von einzelnen Qoranversen als Mittel für (oder auch gegen) Allerlei. Mitgetheilt von Ettabarı [wahrscheinlich حبّ الدين (anstatt يعيى الدين) zu lesen] † 694/1295.

وقيل يقرا الاية خاصة على : Schluss f. 58^b: بطنها او على اسفل ظهرها وقد جرب ذلك

2) We. 1818, 9, f. 75—77.

Titel in der Unterschrift f. 77b:
قد تم الانتخاب من حكمة الجايعة

عن ابي : "Verfasser fehlt. — Anfang f. 75 عن ابي القدمين هريوة رة انه قال قال رسول الله صغم غسل القدمين بالماء الجمام امان من الصداع المن

Kurze Sätze, in denen nach Angaben des Propheten und Anderer Mittel für oder auch gegen dies oder das angegeben werden; benutzt ist besonders auch das Werk خواص الخيوار، dafür.

واجهد أن تصع يدك عليه : Schluss f. 77b فأنه يقصى حاجتك في ذلك الوقت بعون الله تعالى وهم هذه هشه هلا: لأن: لا: والله تعالى أعلم

3) We. 1775, 20, f. 88b-90a.

Format $(18 \times 13^{1})_{2}$; $15^{1})_{2} \times 12^{cm}$) etc. u. Schrift wie bei 16.

Titel fehlt. Doch steht oben zur Seite das Wort اعاجيب, welches in sofern passt, als hier allerlei überraschende Mittel — z. B. Haare schwarz zu färben, das Gedächtniss zu stärken etc. — angegeben werden. Darunter auch f. 88^b: فصل في انواع الليق والاصباغ وكيفية اعماليا الحمد لله وحدة وصلي Es fängt dies Stück an: الحمد لله وحدة وصلي النيضة تدخل القنينة المن كياونكا النا اردت البيضة تدخل القنينة المن كياونكا:

4172.

- 1) Pm. 160, S. 370. 371. Anekdote von Hasan (Alt's Sohn), dem der Prophet im Schlafe ein Gebet eingiebt, das irdischen Wohlstand herbeiführt.
- 2) Spr. 649, f. 182°. Abbildung, Inschriften u. Beschreibung der Anwendung des Propheten-Siegels (خاتم النبرة وخواهم).
- 3) Mq. 49, 1, f. 9^b. Eine Tafel in Kanzelform, stufenförmig ansteigend, mit beschriebenen

Quadraten, zur Ermittelung, ob Zwei sich lieben und vertragen werden oder nicht. Nebst Gebrauchsanweisung (cf. Mq. 98, 8).

4) Pet. 350, 5, f. 13^b. Einige Mittel (für ein gutes Gedächtniss etc.).

4173. $M_{q.47}$.

4to, 19 Z. (Text: 15 × 9¹ 2^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Titel fehlt: in der Vorrede f. 207^a:

اللهم يا دافع البلاء بالتجاء :"Anfang f. 207 اللهم يا دافع البلاء بالتجاء . . . أما بعد فلما كان دوران الطاعون بين الناس ولا يامن ذو روح من شرب سمم بالكاس الخ

Abhandlung über Abwehr der Pest mittelst Qoränstellen, Gottesnamen, Gebete, talismanischer Quadrate; abergläubische Mittel aus den 3 Naturreichen. Zerfällt in Vorwort u. 3 Kapp. في بيان دفع الحوادث بالدواء وردّ 207 المقدمة القضاء بالاسم والدعاء النز

في خواص الايات القرانية والاسماء الربانية 208 باب .1 والادعية الصمدية (in 3 فصل

في الأسرار العددية (عالم 209 باب .2

غ الخاصية الحيوانية والنباتية والمعدنية 409 باب . (in 3 أفصل).

او بخيل ويشرب على الفطور وكل : Schluss f. 209b من داوم على شريد سلم من الطاعون باذن الله تعالى تمت

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig und gleichmässig, vocallos Ueberschriften und Figuren am Rande roth. — Abschrift c. 1050/1640.

4174. Pet. 481.

8vo, 10-11 Z. (19¹₂ × 12¹₂; 13 × 8^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, ziemlich dünn und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Am Ende dieses Persischen Bandes steht ein Arabisches Gebet gegen die Pest, das unter Anrufung Gottes mit seinen verschiedenen Namen von Zeit zu Zeit die Bitte wiederholt: befreie uns von der Pest (خاصنا من الوباء); diese Worte sind gleichsam der Refrain.

اللهم انى استلك باسمائك : Anfang f. 98b: يا مؤمن يا مهيمن يا عزيز . . . خلصنا من الوباء يا مؤمن يا مهيمن يا عزيز . . . خلصنا من الوباء يا الله يا الله يا الله يا الله يا الله خير الواقيين يا الله خير الواقيين يا الله خير الواقيين يا الله على تحمد النخ النامان خلصنا من الوباء وصلّى الله على تحمد النخ Schrift: zieml. gross, flüchtig, vocallos. Um 1200/1785. Ein ähnliches Gebet in Pm. 505, 29, f. 149a.b.

Mo. 179, f. 52^b—53. Gebet gegen die Pest, اللهم يا ولتى الولاء ويا كاشف الضرّ : Anf.: اللهم يا ولتى الولاء ويا كاشف الضرّ : Spr.943, f.22^b Anfang des والادوية المجربة des والادوية المجربة um 822/1419, enthaltend auserlesene Gebete und erprobte Mittel gegen die Pest.

f 4175.

Das Gebet als Mittel zur Erreichung von allerlei Wünschenswerthem oder zur Abwehr von Unangenehmem, Schädlichem, wie Schmerzen, Krankheiten, ist eine vielgebrauchte Krücke des Aberglaubens. Dies Wortgeplärre, meistens ohne religiöse Grundlage, ist zum Theil auch noch mit allerlei äusserlichem Thun verbunden; es sind oft bloss sympathetische Mittel, bei denen der Gottesname nur angewendet wird, um den Unglauben zu verdecken.

Von dergleichen Mitteln handeln die Stellen: Spr. 679, 58^b. 59^a. 945, 32^b. 651, 85. 1848, 44^a. 1933, 42—44; 151—185. We. 1616, 77—91; 94. 95^a. 1738, 112^b. 1497, 137^b. 1677, 91^b—99. 1710, 38^b. 382, 74^b. 75^a. 1982, 43—46. 1616, 71. 1856, 80^a. Pm. 497, 97^a. Mo. 130, 90^b. Lbg. 1047, 23^b; 162^b. 580, 39^b—43^a. We. 1141, 25; 34. 35. 709, 28^b—30. Glas. 17, 41^b—44. 134, 47—53. — Mittel, die Zukunft zu erfahren We. 1719, 151^b. 1775, 5^b. 6. 397, 1^b. 146^b. WE. 135, 273^b. Spr. 490, 70^a. 299, 9^a. Pet. 501, 114^a. Ob Erfolg zu hoffen sei We. 1788, 56^b. Mittel gegen Kummer We. 1706, 11^a. 17^b. Do. 125, 199^b. 200. Pet. 511, 25^b; gegen Sünden We. 1757, 55^b; gegen Verleum—

dung Mq. 280, 73°; gegen Gefangenschaft We. 1742, 30a. Pet. 610, 34b; gegen Feindesschaden Mq. 436, 5a. Pet. 684, 32b. We. 1737, 35b. 36. Besonders gegen Schmerzen Mq. 146, 511 u. Krankheiten Mq. 625, 31^a; 32^a. 180b, 122b. 123. Lbg. 752, 114-117a; 118a. So gegen Fieber (s. auch den 22. Abschnitt) Mq. 49, 306b. Pm. 354, 63; 64. Pet. 312, 50b. We. 1771, 38. 1719, 1786—185. 311, 201a. Spr. 1937, 60b. 850, 94a. Gegen Hautkrankheit We. 744, Rückseite des Vorblattes. Gegen Zahnschmerz, Schlangenbiss u. s. w. Lbg. 580, 42b. 43. Gegen Augenleiden We. 1681, 1a. Pm. 41, S. 349. Gegen Unfruchtbarkeit We. 1804, 4b. Gegen Pest Pm. 251, 62a. 313, 46a. Mq. 295, 1a. Do. 123, 3a. We. 1647, 33^a. Lbg. 357, 106^a. 645, 155. 808, 76^b. 77^a. 1044, 193^b ff. Gegen bösen Blick und Hexerei Pm. 160, S. 369. Gegen Ungeziefer We. 1209, 44ⁿ. 1758, 120ⁿ. Gegen Abbrennen We. 1758, 36a. Gegen Schiffbruch We. 1758, 120. Mittel um Liebe zu gewinnen We. 1769, 109b. 110a. 1209, 44a. — Gebete zu dem Zweck mit Gottesnamen und allerlei Zeichenverwendung Spr. 546, 32ª, mit den Namen der Siebenschläfer Pet. 610. 50^b; und überhaupt Pet. 210, 2^b—6^a am Rand. Pm. 105, 288^a. Lbg. 880, 87^b. Spr. 587, 51^b-54^a.

['] 4176.

Werke dieses Inhalts sind noch:

- الدرة اللامعة في الادوية الشافية von عبد الرحمن um الدرة اللامعة في البسطامي
- 2) الادعية المنتخبة والادرية الجزبة von demselben.
- الادوية الشافية بالادعية الوافية (الدين von الروشائي um 1000/₁₅₉₁.
- von التحصينات الموانع بالدءوات الجوامع (von † 1046/1636.
- مصباح انوار الادعية ومفتاح اسرار الادوية (5
- طلسم العون في الدواء والصون عن الطاعون والوباء (6

26. Stein der Weisen.

Wissenschaft und Aberglauben reichen sich die Hand, um an Erforschung der Geheimnisse der Naturkräfte zu arbeiten. Es gilt, die Zusammensetzung (التراكيب), das Verhältniss der Grundstoffe und ihre Beziehungen (النسبة) zu einander zu ergründen: dies ist der Gegenstand des علم المبيال. In Beziehung auf das dabei einzuhaltende Verfahren heisst diese "Wissenschaft" des Abwägens auch علم المبياك . Ihr Zweck ist das Auffinden eines Mittels, das die unorganischen Stoffe, feste und flüssige, in das edelste Metall — Gold — umzuwandeln vermöge, und daher die Sucht und das Suchen nach Bereitung des geeigneten festen und trockenen Stoffes, durch dessen Beimischung zu den Naturstoffen das grosse Geheimniss gelöst werden könne. Nach dem Vorgange der Griechen nannten die Araber diese trockene Masse (كالحالية كالمنافية عند كالمنافي

4177. Mq. 115.

Format etc. und Schrift wie bei 34). — Titelüberschrift und Verfasser (in grüner Farbe) f. 534*:

> كتاب المقابلة والماثلة لجابر بن حيان الصوفي

الحمد لله رب العالمين والعاقبة: Anfang: للمتقين . . . قال جابر بن حيان الصوفى رحم ان ذكرنا المماثلة من قبل في كثير من كتبنا في نتاب السر المكنون وكتاب الحاصل وكتاب النظم وفي كثير من كتب الوازنية فسيعلم انا قد وفينا بما قد وعدنا في كتابنا الذي سميناه بكتاب المقابلة الخ

Alchemistisches Werk, dem Gābir ben hajjān eççūfī eṭṭarsūsī abū mūsā um 160/777 beigelegt, zur Vervollständigung seines früheren Werkes القابلة dienend und daher richtiger د" المائلة genannt, wie es auch in der Unterschrift bloss so bezeichnet ist, und ebenfalls ausdrücklich so f. 535b, 11.

على فهم الاربعة كتبنا العزيزة : Schluss f. 535^b المعروفة بالعلوية المنسوبة الي دروة الذروة فانها لك نعم العون وما بقى لك على جابر بقية في هذا العلم اكثر من الترجم عليه يؤخر ان شاء الله تعالي اللهم ارحمه رحمة واسعة'

4178. Mq. 115.

Format etc. und Schrift wie bei 34). — Titel-überschrift (in grüner Farbe):

رسالة الحكيم . . . ابي نصر الفرابي [الفارابي .] في وجوب صناعة الصناعات وهي الاكسير،

Der Verfasser ist الفارابي (so geschrieben f. 537b, oben).

قال الحكيم الفاضل . . . قصدي ان Anfang: اذكر في هذة المقالة وجوب هذه الصناعة ومن اي طريق يثبت واذد السبب الواقع حتى غلط فيها من غلط الم

Abhandlung über die Voraussetzungen zur Auffindung des Steins der Weisen, mit Polemik gegen die irrthümlichen Aufstellungen vieler Schriftsteller über den Gegenstand, von Mohammed ben mohammed ben tarhän elfäräbi abū nagr † 339/950.

ردعا من الارتياض له في العلم تزييفها :Schluss وابطالها وكلا القولين خارج عن الصواب تمت الكتاب

4179. Mq. 115. 38) f. 537^b - 539^a.

Titelüberschrift (grün):

مقالة الفوز للامام حجة الاسلام الفارابي wofur aber im Anfang richtig steht: الغزالي

مقانة إلفوز للامام جنة الاسلام تحمد :Anfang ابن تحمد الغزالي . . . قال اعلم أن الحجر الذي اكثر فيه الالوان (الاولون ال) القول فيه تأثير بين كان من موجود بالفعل المخ

Alchemistische Abhandlung über den Stein der Weisen, von Abū Kāmid elgazzālī Koģģet elislām † 505/1111. — Schluss: فاعرف ما تحت عذه المعاني من الاشياء المحتاج اليها لتقف على صنعة هذا الكلس أي الصنعة أن شاء الله تعالى

Am Rande längere Bemerkungen aus dem النبرهان (Spr. 1916).

F. 539^b alchemistische Notizen in Türkischer Sprache (ausser einem Arabischen Ausspruche Mohammeds).

4180. Spr. 1969.

98 Bl. 8°°, 15 Z. $(20^4 \times 14^3/4; 15 \times 10^{cm})$. — Zustand: fleckig und schmutzig, vorn und hinten ausgebessert (hat von Nässe stark gelitten). — Papier: gelblich, zieml. stark, nicht glatt. — Einband: Pappband. — Titel und Verfasser f. 1°:

دتاب شذور الذهب من انشاء الشيخ . . . ابي الحسن على بن موسى بن ابي القاسم على الانصاري المغربي الاندلسي المعروف بابن ارفع واس

(So berichtigt für das in der Handschrift stehende ابي القاسم بن علي und ابي القاسم بن علي).

قال الشيخ . . . ابو الحسن على بن : An fang f. 1 ابو الحسن على بن المعروف بابن ارفع راس المي المقاسم بن على الانصاري الانصاسي المعروف بابن ارفع راس (Auch hier ist der Name nicht ganz richtig).

قافية الالف : قافية الالف المُنِينَ بالنُوْهُوة آمْرُا وقارنَ بالبدر المُنِير دَداء وواصل معد المشتري بعطارد الى زُحَل دَى يستفيد ضياء

Alphabetisch geordneter Dīwān des spanischen Dichters 'Alī ben mūsā ben abū 'lqāsim 'alī ben moĥammed ben halef elançārī elmagribī elandalusī borhān eddīn abū 'lhasan ibn arfa' rās † 593/1197. Fast alle Gedichte sind in Tawīl und behandeln in schwer verständlicher Weise den Stein der Weisen.

فان كنت فى حلّ الرموز مداينا : *Schluss f.50 اخانا فقد نلت الذي كنت راجيا والّا فلا ترتع بها فهي روضة قد امتلات للرايدين افاعيا

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, ziemlich deutlich, vocalisirt. — Abschrift um 1750. — HKh. IV, 7433.

4181. WE. 88.

70 Bl. 8vo, 15, später 8—22 Z. (20³ ₄×14¹,₂; 16¹/₂×9¹/₂ u. von f. 35 an 14¹/₂—15×9¹/₂—10¹/₂cm). — Zustand: der vordere Theil durch Wasserflecken beschädigt, auch sonst unsauber u. fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich glatt u. stark. — Einband: Papiband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 2^a (in einem verzierten Kreise):

شرح شذور الذهب للمصنف ابن ارفع راس

اعلم ان الماء هو الروح وهو العنصر الاول: "Anfang f.2b سواء كان مطلقا او مقيداً وقالوا لا يدخل روح جسد غيره الخ

Commentar zu dem selben Werke. Derselbe ist wie Frage und Antwort abgefasst, und lehnt sich nur an einzelne Verse an, deren tieferer Sinn dargethan wird. Die Antwort giebt der Dichter, die Frage thut ein strebsamer Jünger, der öfters Abū 'lqāsim (genauer bei Lbg. 96, 1: Mohammed ben 'abdallah elançarī) genannt wird. Der Uebergang ist gewöhnlich der, dass dieser, nach einer längeren Auseinandersetzung, sagt: Gut, das habe ich begriffen; aber erkläre mir die Bedeutung des Verses so und so; z. B. f. 3a: قىل فىقىلىت يارك الله فيك قد فهمت فانبئني عن معني قولك سحاب اقلته الرياح اللواقد وماء اراقته الغمام السوافي فقال قدّس الله سرّه السحاب الذي اقلّنه الرياح اللواقيم هي الاخرة التي تستحيل رياحا ملحقة بالاصباغ البن

Der obige Anfang ist abgekürzt, der Commentar beginnt hier erst beim Buchstaben 7 (= Lbg. 96, 1, f. 8^b unten).

ولهذا كثر قولهم ودندنتهم على : Schluss f. 70ª السبعة وستوها سبع كواكب وكذلك قال ارس" أن كان ناقصا من تجومه كان الصبغ ناقصا والله أعلم وحسبنا الله الت

Schrift: ungleichmässig, im Anfang mässig gross, deutlich, späterhin klein, auch deutlich, geübt, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift etwa um 10000 1501.

4182. Lbg. 96.

106 Bl. 8vo, 19 Z. (17 × 13: 11¹/₂ × 7³/₄^{cm}). — Zustand: wurmstichig, zum Theil ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband.

Dasselbe Werk. Titel f. 1*: د" شرح مشكلات شذور الذهب

Verfasser (nicht ganz richtig): برهان الدين ابو الحسن على بن موسي ابى القاسم ابن على بن رائع راس الاندائسي

قال ابو انقاسم محمد بن عبد الله : Anfang f.1 الانصاري سئل سيدي . . . على بن موسى الاندلسي . . . عن معنى قوله في ديوانه . . . أذا تُلَّث المرِّيخ ما معنى التثليث فقال رق ليس في قضايا النجوم قضية اصدق منه . . . فيقلت سيدي قد فهمت معنى التثليث فانبئني ما المريخ والنوهرة الن

Der Schluss weicht ab; zuletzt f. 99%; بان هذه الحرنة الصادرة انما هي حردة الهيئة ولمعة سماوية لا ارادة فيها فلم اتوقع . . . بل بادرت واجبت بما سالت وما توفييقي الا بالله فهو حسبي النخ

Schrift: klein, gut, vocallos. Grundtext und Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift um ¹⁰⁵⁰, 1640: die Angabe (von späterer Hand) f. 106^a »vom Jahre ⁷²⁸/₁₃₂₈« ist nicht richtig.

4183. Mq. 115.

 4^{10} , 23 Z. (22 × 15: 17 × 11^{cm}). — Zustand: schmutzig; f. 100. 137. 138 eingerissen. — Papier: gelblich, ziemlich dick u. glatt. — Titel f. 89ⁿ:

مجموعة اونها الجزء الثاني من غاية السرور في شرح [ديوان] الشذور

Ebenso im Vorwort und in der Unterschrift. — Verfasser fehlt; er hat, nach f. 90b, abgefasst die Werke: البرهان في سرّ المبران und كنز الاختصاص في علم الخوات. Es ist also:

ايدمر بون على بن ايدمر الجلدكي عز الدين

الحمد لله الذي خص اعل : Anfang f. 89h: الحمد لله الذي خص اعل ولايته بغاية السرور والمعارف . . . وبعد فانا قد استوعينا في الجزء الاول من كتابنا هذا المسمى

غابة السرور في الحكمة الانهية والصناعة الموهبية في شرح ديوان الشذور سبعة اقسام على سبعة حروف من حروف الهاجاء ونبتدي في كتابنا هذا الذي هو الجزؤ الثاني بشرح القسم الأول منه المخ

2. Theil eines vierbändigen Commentars zu dem selben Werk, von Eidemir ben 'alt ben eidemir eláildakt (u. eláaldakt) 'izz eddīn, um ⁷⁵⁰/₁₃₄₉ am Leben. Er behandelt darin die Gedichte von عن (also 7 Buchstaben) in 7 Hauptabschnitten (قسم). Gewöhnlich fasst er einige Verse zusammen und giebt dann die theologisch-philosophische Erklärung; jeder Hauptabschnitt schliesst mit einem Segensspruch. Der 1. beginnt f.90h: قال النهائة في التحر العلويل قصيدة اولها لنفسك فانظ أي هذا المفتد

فلست وان حاولت نصحا بمرشد

Der 7. f. 160a beginnt:

اتدالمب مبغا في اللاجين يغوش وانت عن الكبريتتين تحييش Die Erklärung dieser Qaçıde auf من ist vom بلوغ المراد في دل ما يراد Verfasser betitelt: من شرح الشذور في قافية الصاد

تبارك الله رب العالمين وله الكبرياء :Schluss في السموات والارض وهو العزيز الحكيم عم تم القسم السابع المن

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, eng, vocallos, flüchtig, etwas in einander gezogen, nicht immer leicht zu lesen. — Abschrift um 1000,1501. — Nach f. 100 u. 104 fehlt je 1 Bl., nach f. 137 8 Bl. — HKh. IV 7433.

4184. Lbg. 350a, b. c.

180 und 210 und 151 Bl. 4°, 19 Z. $(23\times15^{1}_{-2};$ $14^{1}_{-2}\times8^{1}_{-2}$ ein). — Zustand: gut; lose Lagen. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: schöner Lila-Lederdeckel mit Klappe, nebst Futteral. — Titel u. Verf. f. 1°:

[السفر الاول من] فهاية الطلب في شرح المكتسب نلامام الفاضل أيدمر بن على الجلدكي

(Titel so auch im Vorwort).

الحمد لله الذي تعالي عن : Anfang f. 1b عن الله الذي الله اللمعلولات . . . وبعد فانه بتوفيي الله العالى تيشر لنا حل مشكلات علوم الاوائل الخ

Commentar des Eidemir ben 'alt eláildeki um '750/1349 zu dem خوال الكتسب في زراعة الذهب welches vom Stein der Weisen handelt; der Verf. desselben, heisst es in der Vorrede, habe sich nicht genannt und sei unbekannt. Nach HKh. VI 13599 ist es: مد بن احمد العراقي ابو القاسم gefügt ist. Derselbe gehört dem 6. Jahrhundert d. II. an. — Eláildeki hat 17 Jahre lang grosse Reisen gemacht, um die Tiefen der Geheimlehren zu ergründen. — Dies Werk zerfällt in 3 Bände.

Bd enthält 3 مقالة (mit 11 Kapp.).
 مقالة f. 6^a in 5 Kapp.

- في شرح انفصل الاول من الجملة الاولي "f.6 باب.1 في موضوع صناعة الكيمياء
- فى شرح الفصل الثانى فى امكان زوال العرص 9° باب. 2 الداخل على النوع الي ان يرجع الي نوعيته بالصناعة واقامة الدليل على امكان علم الصناعة وعملها وتبوتها والرد على من انكرها وابطلها
- في شرح الفصل الثالث في الهيولي المتقوم 37° باب. 3 منها صورة الاكسير
- في شرح الفصل الرابع في مثال الاكسير 81[®] باب. 4 وما يشبه عمله من التركيب الاخير
- فى شرح الفصل الخامس فى قياس التوليد والزراعة 84 باب. 5

2. مقالة f. 96° in 4 Kapp.

- في شرح الفصل الاول من الجملة الثانية 96 باب. 1 في الكمية التي اخفاعا سائر الحكماء
- في شرح الفصل الثاني في ديفية الاشياء 101 باب. 2 التي اخفوها عن سائر الناس وهو الكيف الابتدائي قبل قسمي العمل الاول والثاني
- في شرح الفصل الثالث في القسم الأول 117° باب. 3 من العمل الأول
- في شرح الفصل الرابع في كيفية القسم 132 باب. 4 الثاني من العمل الاول

3. مقالة f. 159^b in 2 Kapp.

- في شرح الفصل الأول من الجملة الثالثة "159 باب. 1 في كييفية القسم الأول من العمل الثاني في القصل الثالة كيفية القبي الثالة 170 ما الد
- في شرح الفصل الثاني في كيفية القسم الثاني 170° باب. 2 من العبل الثاني وهو السير الجرة بما فيه من الكبية

2. Bd enthält 2 مقالة (in 7 Kapp.).
1. مقالة f. 4^a in 4 Kapp.

- في شرح الفصل الاول من الجملة الرابعة 4.4 باب. 1 في الاستشهاد على وحدة الماهية المتقوم منها صورة الاكسير وتعريفها
- في شرح الفصل الثاني في الاستشهاد على 53° باب .2 الكمية الاولى المكتومة
- فى شرح الفصل الثالث فى الاستشهاد 40^b باب. 3 من اقوال الحكماء فى كبيفية الابتداء قبل قسمى العمل الثانى
- في شرح الفصل الرابع في الاستشهاد على 104 باب. 4 كيفية الابتداء في القسم الاول من العمل الاول

2. مقالة f. 149^a in 3 Kapp.

- فى شرح الفصل الخامس فى الاستشهاد 149^a باب.1 علي كيفية القسم الثانى من العمل الاول وهو انتهاء النقص والتفصيل
- في شرح الفصل الاول من الجملة الخامسة ط161 باب. 2 في الاستشهاد على القسم الاول من العمل الثاني
- في شرح الفصل الثاني في الاستشهاد 181 باب. 3 على القسم الثاني من العمل الثاني
- 3. Bd enthält 2 مقالة (in 4 Kapp.) u. heisst سفر الكنوز. 1. مقالة f. 3° in 2 Kapp.
- 1. باب $f.3^{*}$ في بيان ما كتمه صاحب المكتسب واخفاه $f.3^{*}$ باب 2. في كيفية طهر الاكسير وما يتعلق به 12^{*} باب 12^{*}

2. تالغه f. 31° in 2 Kapp.

في شرح الفصل الثالث من الجملة الخامسة 31° باب. 1 في ماهية الرموز وايماء الفلاسفة

(Mit diesem Abschnitt schliesst das Grundwerk f. 48", mit dem Verse aus dem دَ" شَكْور الذَّهِ الشَّكُ فيما اقوله ولا يَخْتَلُجُكُ الشَّكُ فيما اقوله

فما بيننا في كلّ ما قلته خلف)

يشتمل على نبذ من كلام الحكماء في فكّ 50^a باب. 2 الرموز ومفاتيم الكنوز

(Zuerst 4 نبذة; dann f.63^b 13 نبذة; 83^a 10 فائدة; 94^a mehrere فصل (für die Zahlüberschriften nach dem 4. اصل Platz gelassen); 121^a 4 فصل; 126^a 4 بنجاية; 133^b 3 مطلب; 140^a 3 بنجاية.

اوصيك ايها الاخ البار الرحيم ثم اوصيك 148 الخاتمة ان اطلعت على شيء من كتب القوم الج

فافهم ما اشرنا اليك واشكر *Schluss f. 151 ا الله على نعمته تكن من الفائزين والحمد لله الخ

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Grundtext roth. — Abschrift von سويفى بن احمد الجبار العدوي im J. 1300 Ďū'lq. (1883) bis 1301 Çafar (1883).

Der Verfasser eitirt öfters Stellen aus dem المنافع ا

HKh. VI 12828 (s. v. المكتسب).

4185. Spr. 1916.

293 Bl. Folio, 25 Z. $(31^2/3 \times 19^1)_2$: $24^1/2 \times 11^{cm}$). — Zustand: wurmstichig; im Anfang stark wasserfleckig. — Papier: gelb (auch bräunlich), glatt, ziemlich dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a (von neuer Hand) und in den Ueberschriften:

البرهان في اسرار علم الميزان

Verfasser nicht genannt. Es ist:

عراندين ايدمر بن على الجلدكي

لا شريك : "Anfang (ohne Bismillāh) f. 1 مراه ولا موازر له في فعلم . . . فوجب علينا ان نبحث عن العلوم المتعلقة بكل قلوة اتصلت لكل ذات من الذوات الروحانية او الجسمانية الن

Der vierte (und letzte) Band des grossen Werkes desselben Verfassers. Dasselbe ist, nach der Vorrede zum ersten Bande, ausführlicher so betitelt: البيان واسرار علم البيان فيم اوزان علم البيان

und beginnt: الحد للد الذي خلف الانسان وعلمه البيان ... وبعد فان شرف ط علم بشرف موضوعه لاهل العرفان ... Es zerfällt in 4 جزء, von denen der 1. (in 18 Kapp.) von Erkenntniss Gottes und dessen Verhältniss zu den erschaffenen Wesen und von den Beziehungen und Abwägungen des richtigen Maasses und Verhältnisses — علم الميزان — der niederen zu der höheren Welt in ihren verschiedenen Erscheinungsformen handelt. Der 2. Band (in 14 Kapp.) beschäftigt sich hauptsächlich mit der Auffassung des Haltfen 'Alt von der Alchemie HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

(هل ليا وجود) und mit den Ansichten des Plinius (هل ليا وجود) über den Einfluss der Gestirne. Der 3. Band (in 7 Kapp.) ist ein Commentar zu dem د" الاجساد السبعة des Gäbir ben hajjän und dem د" نهاية الدلب واقصى غايات الارب.

في اصول :handelt (مقدمة 13 in 13 مقاتد .) علمية متعلق بالحكمة الانهية وما يتعلف باسرار الموازيين الاصلية في العوالم العلموية بالايجاز . Hier fehlt davon 1. bis 6. مقدمة .

- غ. العلم والمعلول f.1b مقدمة. 7. مقدمة
- في الجوهر والعرض 2" مقدمة. 8
- في علم يستدل به علي ثبوت ⁴ مقدمة . ال الواجب الوجود لذاته
- فى التحقيق العلمي المتعلق "3 مقدمة. 10. بالكمال الحق الالهي
- هي المقدمة الجامعة النّافعة لمن 5ª مقدمة 13. يتاملها . . . ويفتح عليه من الاسرار العالية في حضرة قربه بعون الله تعالي

فى لواحق اصول علوم العناصر وما يتعلق f. 24^b مقالة. 2 بموازين فل منها من اللوازم والعلوم والمطابق

Sie beginnt: الحمد للم رب العالمين وصلواته الحن العالمين بالعالمين وصلواته الحمد للم بالعالمين وصلواته الله ط Büchern die 4 Elemente: اللارض 47" ; النماء 44" ; الماء 47" ; الماء 47" بالماء 47" إلى الماء 44" إلى الماء 47" إلى الماء 44" إلى الماء 47" إلى الماء 45" إلى

3. الخمد لله الواحد الاحد بيل f. 54h. Anfang: مقالة على الواحد الحمد لله يلد ولم يولد Behandelt, nach ولم يالد ولم يولد بنائة in 3 أفدمل أن in 3 أفدمل أن in 3 أفدمل أن التوطيقة أن أن التوطيقة أن التوطيقة إلانسان أن المعدى أن التعالى أن التعالى أن التعالى أن التعالى أن التعالى أن التعالى
Die 5. مقالة f. 225° beginnt: الن قدمنا في كتاب النجاب الخييوان وفي ك" النبات تدابير الاملاح الخياس der Anfang fehlt hier aber.

Die 6.مقالة beginnt f.230 Mitte (obgleich der Anfang als solcher nicht kenntlich gemacht ist): اعلم يا اخى ان القوم قد ا نثروا فى ذكر الكماريت المن المعلم يا اخى ان القوم قد ا نشروا فى ذكر الكماريت المن المعلم يا المعلم المعل

und handelt über Schwefel-, Arsenik- und Glas-Arten (الكباريت والزرانيخ والزاجات).

7. تعلق beginnt hier wahrscheinlich f. 238h اعلم يا اخي ان موضوع علم الميزان متعلق بالخدث عن كلما يتعلق بالنسب والاضافات والكم والكيف والاحوال المن und ist betitelt (aber nicht hier): كتاب البيان غير تحقيق العلم المبارك البيقيين على التعييين في تحقيق العلم المبارك البيقيين und behandelt die Verhältnisse der flüssigen Mineralstoffe (موازين الاجساد الذائبة المعدنية).

الحمد للم الذي لا الم :f. 266 beginnt مقالة .8 مقالة .8 معبود سواه , handelt speciell von dem Elixir und zerfällt in 6 فصل und Schlusswort. في لواحق علم الميزان وفي لوازم لا بدّ "267 فصل .1 منها لكل طالب لم فهم وشان '

في الكلام علي العمل الاول المكتوم وما 267° فصل .2 فيه من الاسرار والعلوم

فيما يجب الاعتناء به من الاعمال 268 فعمل 3. الموصلة التي العمل الاول ثم التي الاكسير والتي تراديبه ومراتبه على كل تقدير'

فى ذكر المنافع واللوازم المختصة بالماء الالهيّ 274 فصل .4 ليفهمها من لم يكن عن حقايق العلوم لاهي،

فى ذكر منافع الاكسير وما فيه من دلل 282 فصل .5 سرّ جليل وفصل كبير

فى النكت والفوايد التي لا بدّ منها 287° فصل 6. لكل طالب وقاصد (نكتة 18)

في الوصايا والتحفظ والكتمان 292 التحاتمة

على من هو اهله من الاخوان : "Schluss f. 293 واجبه عن الجهال وعن عصبة الخلال وحزب الشيطان الا أن حزب الشيطان هم الغالبون فسيكفيكهم الله وهو السميع العليم الخ

Schrift: Persischer Zug, klein. Zuerst gut u. sorgfältig, weiterhin flüchtiger, doch nicht undeutlich, aber in der 2. Hälfte sehr häufig Raum gelassen für das später hineinzusetzende Wort غضر ; auch fehlt späterhin die Ueberschrift der einzelnen عقاد. Die für den Text nöthigen Figuren fehlen zum Theil: es ist Platz dafür gelassen. F. 103—214 in Neshi-Schrift, ziemlich gross und gut, von neuer Hand. Ueberall fehlen die Vocale. Die Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1750. — Zum Theil collationirt. — HKh. 11 1801.

4186. Lbg. 157.

209 Bl. 8vo, 21 Z. (21²/₃×17; 15×10^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut, aber oft fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ:

ُهُ ورة الغوّاص وكنز الاختصاص في علم الخواص للجلدكي

Titel ebenso f.3b (Vorrede) (aber معرفة statt معرفة), dgl. f.15a.

الحمد لله الذي نقر قلوب : Anfang f. 1b: الحمد لله الذي القون . . . وبعد فان الانسان خزانة المواهب اذ كان بها جديرا الخ

Ein grosses, die Geheimlehre behandelndes Werk desselben Elgildekt. Es zerfällt in 2 قسم, deren Inhaltsübersicht f. 9b—11a. Voraufgeschickt ist eine lange Vorrede, an deren Ende eine lange Liste der hauptsächlich benutzten Bücher. Als Einleitung ist f.11b—14 eine Anweisung zur Benutzung des Werkes gegeben.

1. فسم 15° (in 6 Kapp.) الحيوان (in 6 Kapp.) الطيور 4. الوحوش 3. المواشى 2. الانسان 1.) (الافاعى 6. حيوانات الماء 5.

في الجمادات (in 6 Kapp.) قسم 41^b والجمادات في الاججار والالبان والادهان والروائح 41^b باب .1 والطعوم والاستقصات

فى عقاقبر العطار واصناف البهار 69ª باب. 2 واعشاب القفار ومنافعها وخواصها (alphabetisch).

فى الاشتجار الكبار والنباتات والرياحين الخ 90° باب. 3 (alphabetisch).

فى الادوية المفردة (فصل 10 in) 119 باب. 4. والنسخ المركبة الطبيعية

5. باب 181° (in 6 نصل, wovon aber das 1. 2. und 5. fortgelassen):

فى اصول [علم الحرف وعلم الفلك و]علم وضع السرار وكشفها وعلم السيمياء والتخيلات والصنائع والفنون [والاشكال] وصنعة الاوفاق والاعداد والخواتم وغير ذلك

ف كشف المدغم وحمل المبهم : نوع 189^b in 2 باب . المدغم وحمل المبهم المدغم وحمل المبهم المدغم وحمل المبهم ا

2. نوع 197ª (allerlei Schriftzüge).

فاعلم أن جملة ما حدرة : Schluss f. 209^a: من أقلام المتقدمين والآخرين أثنان وسبعون المتاخرون من أقلام المتقدمين والآخرين أثنان وسبعون قلما وهي جملة ما تقدم وما زاد على عذا العدد فانه برواية أخري مما أصطلح عليه ومما لم يصطلح عليه ليكون تكلة للفوائد وملاجاً لكل قاصد ومنهلا عذبا لكل وارد انتهي جمع الكلام وانقضى وضع الاقلام وتم الكتاب

Schrift: gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. F. 66^b leer, es fehlt etwas am Text. — Abschrift im J. 1763 Eilül in der Stadt in der Stadt HKh. 111 4948.

4187. Lbg. 606.

36 Bl. 8°°, 21 Z. $(16^{1}/_{2} \times 11; 11 \times 5^{1}/_{4}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papior: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verf. f.1°:

انوار الدرر في ايضاح الحجر للجلدكي (Titel obenso in der Vorrede.)

الحمد لله المقدس عن التركيب :Anfang f. 1 والتحليل والتشبيه . . . وبعد فان الداعي الي وضع هذه الاشارات الج

Auskunft über den Stein der Weisen, in 10 Kapp. u. Schlusswort, von dem selben Verf. عن ماهية الحجر الذي يتكون منه ا دسير الفلاسفة "2 باب. 2 في وحدة الحجر [وتمييزها عن باقي الوحدات "4 باب. 5 في نار الحجر وانواعها واصناف انواعها "13 باب. 5 باب. 32 باب. 10.

اعلم ايها : f.34° وصيّة f.34° في المرف الصناعات الطبيعية الخ

الهي قد انعمت بالتمام فلك الحد : "Schluss f. 36 العمل التعمل التعمل المكر دائما سرمدا والحمد لله رب العالمين'

Schrift: klein, kräftig, gedrängt, vocallos. — Abschrift im J. 1133/1721. — Collationirt.

Der Rand überall von späterer flüchtiger Hand beschrieben mit allerlei Recepten, Mitteln und Kunststücken (صفقة فاقدة).

HKh. III 5033 (irrthümlich bloss الدرر für الدرر).

4188. Lbg. 1007. 2) f. 20b-54a-64b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt, s. Anfang.

هذا نتاب شرح الشهس الأكبر :Anfang للجلدكى عليه الرحمة والرضوان في التراكبب لبلبناس الحكيم رواية عن الفاضل سقراط مما حكاه عن الأجوم السبعة والاجساد السبعة على طريق الفلسفة وبالله المستعان قال بليناس ان القدماء من الحكاء رمزوا رمزا واشاروا بها التي معانى تثيرة كانوا يستونها وحيا الن

Geheimlehre, eine ausführliche Erläuterung (مفصلا) des Werkes الشمس الابير des Werkes الشمس الابياس in vielen ungezählten Abschnitten, von Elgildeki. Dieselbe beginnt f. 21^b: أما بعد فانى ننت في المدينة الوسطي من ارض الاعتدال فعرت الي هيكل الشمس ذات الاشعة والانوار المن والقوس يدل على التمام والنهاية: Schluss f. 54^a: وفناء العمل ومدته وانتهاء الحرارة ومن ههنا تم شرح وفناء الشمس الابير الن

F. 54" -- 64" schliesst sich unmittelbar das كتاب القمر الأكبر an, aber ohne besondere الحمد لله الملك القديم: Anfang: المجواد الحليم . . . ومن هنا شرح الكتاب الموسوم بالقمر الاكبر رواية بليناس الحكيم عن سقوات المخ

Dies "Mondbuch" beginnt: القضي كلام الصنم الذهب انتقلنا فاجتمعنا من انقضى كلام الصنم الذهب انتقلنا فاجتمعنا من فلك الموضع الي موضع آخر فيه رياض ونزهة الض (Dem Monde entspricht das Silber, der Sonne das Gold). Gleichfalls in ungezählten Abschnitten.

ولا يتم كمال القمر الا وبوجد في حيّز: Schluss f.64* كماله تمام وجود جسد من نوع الفتة وذلك بعد تعفين وسواد حالك ... وهذا ما اردنا ان نبينه في المحل والسلام

In der Unterschrift steht, dies Ganze sei entnommen من جملة أجزاء كتاب البرهان للشبخ الناصيح للاخوان d. h. الجلددي . S. Spr. 1916, f. 206° ff.

4189. Dq. 121.

59 Bl. 8vo, 21 Z. (20¹ ₃ × 13¹ ₂: 15 × 7¹ ₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt, steht in der Vorrede f. 1^h:

السرّ الرباني في علم الميزان

Verfasser fehlt; nach HKh, III 7130 (u. V 10675):

الرومي الجديد يعنى علي بيك الازنيقى

الحمد للم الذي تقدس ذاته عن : "Anfang f.1 العلم النهي مدارك الاوهام ... فلق نما وصلت التي حقايق العلم النهي من كلام الامام . . . على ما فشره الجلددي في التقويب والبره ال تحيّرت خمسة عشر سنة في اسرار علم الميزان المن

Der Verfasser 'Alt beg eliznīqī errūmī elģedīd sagt, er sei 15 Jahre hindurch in der Wissenschaft der Alchemie, trotz vieler Versuche und trotz des Studiums der darüber verfassten Werke, rathlos gewesen; erst nach 20 maligem Durchlesen des Buches البرقان des Elģildekī sei ihm aus dem grossen كتاب الخوات beigelegt wird—das dem جابر بن حبّان beigelegt wird—Erleuchtung gekommen, und nun wolle er das grosse Geheimniss, auf das Keiner als der "griechische" Philosoph Plinius hingewiesen, hier mittheilen.— Sein Werk ist eingetheilt in Vorwort, 9 شقائة und Schlusswort.

اعلم أن العلم أن العلم عنه العلم أن العلم المعدنية المسمي بالوحي متعلق بالاجساد المعدنية المسمي بالوحي متعلق بالاجساد أ. 3. 4. أيا المبران المتعلق بالاسرب أ. 3. 9° بالحارمني أ. 12° بالحارمني أ. 12° بالنوتياء أ. 23° بالنوتياء أ

بالذهب 9. 26^b

اعلم اسعدك الله تعالي أن الأمام الفاصل 48⁰ التحاتمة الجلديي رحّم قال في خاتمة البرهان

فى دار غير ذي زرع بالحيرة :Schluss f. 29b والهمأ من دوي الفرقان بين الاخدان والله المستعان الم

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos, incorrect. Ueberschriften roth. — Abschrift e. 100/1688. — HKh. III 7130.

Auf f. 29^b steht noch ein kleines Stück: القول في الذهب. . . . القول على الفصة

4190. Dq. 121. 2) f. 30-47.

8vo, 25 Z. $(20^{1})_3 \times 13^{1}$ 2: $16 \times 7^{1}/2^{cm}$). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Titelüberschrift f. 30^{b} (und so in der Unterschrift):

هذو فوايد منتخبة في الرموز المتعلقة بعلم الموازين المجربة انتخبتها من كتاب طوالع البدور في شرح صدر ديوان الشذور

An fang f. 30%: 'الله والصلوة على نبيته والصلوة على نبيته والصلوة على نبيته والصلوة الله كلاسة والصلوة الله الشائر والصلوة الشائر وهتك النستار وهتك الاستار وهتك الله الله الالله الله الله الله قالة المتلقة بسراير (اصل 12 الما 39% مقالة الاجساد على طريق الماثلة نقط في الرموز المتعلقة بالتدابيير الراتبة 42% مقالة (أصل 10 الما)).

وقد ذكرت تفاصيلها في كتابنا : Schluss f. 47b الموسوم بكشف الاسرار في عنك الاسرار انتخبت هذه الفوايد وتتبت تلك العوابد من طوالع البدور المن

Schrift: Persicher Zug, klein, gefällig, flüchtig, vocallos, zieml. schwierig. Ueberschriften roth. — Abschrift e. ¹¹⁰⁰, 1688. — HKh. IV 7433.

4191. Dq. 121.

8vo, 21 Z. (20×13¹/₂; 14×8¹/₂c^m). — Zustand: im Ganzen gut; der obere Rand besonders gegen Ende wasserfleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Titel (zu Anfang und in der Vorrede und ebenso in der Unterschrift):

هذا كتاب الكنز في فك الرمز' : Anfang f. 49b المرمز في المرمي احب النظر قال مؤلفه رحم اعلم الى قد دنت في مبتدأ امري احب النظر في كل فن فوجدت علم الصنعة خصوصا عن غيرها مرموزة بعيدة الرموز مبنية على ضرب الامثال وللكايات النخ

Der Verfasser findet, dass die Alchemie in Andeutungen eingehüllt sei: er will dieselben erklären und auflösen, und zwar im Einzelnen.

اعلم ان : Die Schrift selbst beginnt dann قوة الميسوسة في الارض وقوة الحرارة في النار الخ

Der Verfasser giebt dann die verschiedenen Wörter für Temperament und für die Metalle und giebt dann in alphabetischer Folge (nach dem Anfangsbuchstaben) eine Besprechung der vorkommenden Wörter. So beginnt der Buchstabe I (f. 50°): تناب سر الحكمة النار عن كتاب سر الحكمة الاسد النبي المثلث السد النفس وقال غيوة الاسد البري لهرمس المثلث الاسد النفس وقال غيوة الاسد النوالد
كنفو الحكمة البابس الحديث تم الكتاب الح Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocallos.

Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocallos. Uoberschriften roth, Stichwörter überstrichen. — Abschrift e. 1100 1588. — HKh. V 10932 ist verschieden.

4192. Lbg. 530. 2) f. 5. 6.

Format etc. wie bei 1). (Text: 29 Z.) — Titel-überschrift und Verfasser:

ر" الاكسير في البسط والتكسير للكسير للعبد الرحمن بن محمد الصالحي الجوهري (so auch f. 1" und in der Vorrede).

الحمد للد الذي علم الانسان ما لم :Anfang

Ueber den Stein der Weisen, in Vorwort, 2 Abschnitten und Schlusswort.

في حدّ الكسر والبسط 5.5 المقدمة 8 النواع البسط 5 6 فصل 1. في التكسير وانواعه ثلاثة 5 (باب) فصل 2. Schluss fehlt; bricht f. 6 ab mit den واسم وقت العمل والكوكب والنجوم (التكاسية)

Schrift: klein, gedrängt, flüchtig, vocallos, blass. — Abschrift um 1200/1785.

4193. We. 1209.

52 Bl. 8°c, 21 Z. (21×12) : $15\times8^{1}\,_{2}$ cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1°b:

دتاب ذخيرة استندراني [اسكندر .1] Vorfasser?

كان الامير المعتصم بالله بعد أAnfang f. 16 . ان فتنع عمورية قد سمع أن بها ديرا ينسب الي الني الميرخوس تلميذ الاسكندر الج

In der Einleitung wird erzählt, wie der Halff Elmo'taçim billāh das Kloster des Antiochus bei 'Ammūrijje niederreissen lässt und in den Grundmauern ein grosser Kasten gefunden wird, der ein Buch einschliesst mit goldenen Blättern, auf denen Malercien und Buchstaben in Griechischer und Römischer Schrift. Er lässt Uebersetzer kommen, und es ergiebt sich, dass auf dem Rücken desselben stand: "dies ist der Schatz des Königs Iskender ben filiqis (d. i. filibus) du 'Iqarneina. Durch ein anderes von Antiochus herrührendes Schriftstück auf den wichtigen geheimnissvollen Inhalt aufmerksam gemacht, lässt er das Ganze übersetzen und auf seinen Befehl schreibt einer der Uebersetzer, حمد بن خالد الماجم, die Vorrede dazu.

باسم الواجب: Das Werk selbst beginnt f. 3 so: باسم الواجود يبتدي والتي سابق علمه ينتهي له عالم النور والتائير وعالم الاستحالة والتنغيبير علة الكل الن

Poies alchemistische Werk, von معرمس اللبير verfasst, von dem Weisen الحكيم بلبناس aufgefunden und von ihm an Aristoteles gekommen, ist von diesem dem Alexander übergeben als Inbegriff der höchsten Geheimnisse. Es zerfällt in 10 فق (deren Uebersicht f. 4°), deren jedes in ungezählte فصل getheilt ist (auch in باباب).

1. في الاصول والمقدمات getheilt ist (auch in فق f.4°) في التركيبات السنية وتدبير الاكسيرات هي في التركيبات السنية وتدبير الاسموم على التركيبات السنية من السموم السموم على التركيبات السنية السموم السموم على التركيبات السنية السموم السموم السموم على التركيبات السنية السموم السموم السموم السموم المسموم السموم السموم السموم السموم السموم السموم المسموم السموم السموم المسموم السموم المسموم السموم المسموم السموم السموم المسموم السموم المسموم المسموم السموم المسموم المسموم المسموم المسموم السموم المسموم المسموم المسموم المسموم السموم المسموم ا

في صفلا الخرزة الطلسمية النافعة من 24° فن .5 الامراض العسرة البرء

فى ذكر خواتيم الكواكب السبعة 27 في .6

فى ذكر فنون شتّى من الطلسمات 31 فن .7

8. في البخورات وابواب العدلف والبغضة 36° فن .8
 [im Text: [في علم اتخاف القلوب وتاليف الانفاس ...]

في خواص تتعلق بالنبات المستحيلة "39 في .9

فى ذكر خوات اعضاء الحيوان ما 39^b فن .10

فلا تنظر اليه امراة الا حرصت: Schluss f. 42b: عليه وطلبت مجامعته أخر الكتاب

Daran schliesst sich eine Nachschrift der Uebersetzer, die, als ein Schlusswort von Iskender selbst herrührend, Vermahnungen in Betreff der Benutzung des Buches enthält und schliesst: الذي عالم البقاء والانوار فلا خل عندنا

Es schliesst sich f. 42^h-43^h ein Persisches Stück ähnlichen Inhalts مشريف ساختن خاتم شمس الخ u. s. w. an.

Schrift: zieml. klein, gefällig, gleichmässig, vocallos; Stichwörter meistens roth. Mit farbig angemalten Figuren versehen. Der Text in Goldlinien und blauen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1100,1088.

Nach f. 30 scheint 1 Blatt zu fehlen.

F. 44^a Geheimmittel zur Vertreibung von Mäusen, Mücken u. s. w.

F. 44b. - 50a behandelt die Wissenschaft der Amulete, mit Rücksicht auf den Einfluss der Gestirne, Stellung des Horoskops u. s. w. Die Abhandlung beginnt: سكيما حرر وقيل اول ما فيه وضع مععب افلاطون النخ على ما حرر وقيل اول ما فيه وضع مععب افلاطون النخ ثم يخر ساجدا ويقول القول في سجوده فان: *5chluss f. 50 حاجتك تقصى وان قربت له قربانا من حيواناته فتح منځ Schrift viel kleiner und zusammengedrängter.

F. 50° - 52° (von grösserer Hand) giebt auch

F. 50^a – 52^a (von grösserer Hand) giebt auch Anweisung zu Amuleten für allerlei Fälle.

4194. Lbg. 1007. 1) f. 1-20°.

64 Bl. Schmal-4to, 29 Z. (23 × 12¹,₂; 17¹,₂ × 9^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber, am Rande ausgebessert. —

Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband. — Titel fehlt, s. Anfang. Verfasser fehlt.

عذا من كتاب [ال]فتوحات : Anfang f. 1ª: الغيبية في تدبير الاروام الحكمية وقد جعلت هذا الكتاب المختصر هدية لاولى المعانى والنظر المن

Geheimlehre, in 7 Kapiteln. 1. باب f. 1^a باب f. 1^b باب غرم المهان الحقير المعظم; انتفصيل أو 2. 1^b باب ohne Ueberschrift.

Dann folgt die Fortsetzung des 1. Werkes, wieder in mehreren Kapiteln, ohne Ueberschriften, über المركبات handelnd.

F. 14" vier Abschnitte über Bereitung des und einige Nachträge, dazu f. 17" eine Abhandlung (رسالة) des عبد الرحمن المنافق التحميق في تدبير الحجر الاعظم بلا رمز

يخرج منه اسود يضاف بالنصف : Schluss f. 19b فانه غاية ونهاية والسلام على من اتبع الهدي والحد لله المن

Schrift: ziemlich klein, schön, vocallos. — Abschrift im J. 1119 Rab. II (1707) von محمد على الهروي

4195. Lbg. 96.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:

," في منافع الحجر وخواصّه

Verfasser fehlt.

هذه رسالة مباركة أن شاء الله تعالي :Anfang في منافع المجر . . . اعلم وفيقني الله واياك لما يرضيه . . . جعل في هذا الحجر قوة ومنافع ومصار النخ

Ueber die Kräfte, Nutzen und Schaden des Steins (der Weisen), in einigen Abschnitten.

اذا طبيخ بماء القلى اول طبيخة :Schluss وكذلك قالوا ان عملنا يشبه عمل الصابون فاعلم ذلك ولا تشكّ والله الموفق للصواب النخ

F. 106^b der Anfang des

د" الوسم الوسيم عبى الحجم الكريم

das sich auf das Werk des ابن ارفع راس (No. 4180) stützt. Anfang: الحمد لله العلى العليم الحكم الحكيم

/ 4196. Sach. 86.

44 Bl. 4¹⁰, 19 Z. (22 × 16; 14 × 9¹,2^{cm}). — Zustand: fleekig, zu Anfang und am Ende etwas schadhaft am Rande. — Papier: gelb, dick, ziemlich glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd. — Titel u. Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Der erste vollständige Abschnitt beginnt f. 1", Z. 8: معرفة آلات وكيف ينبغى ان تكون الخ

Ein Receptenbuch zur Bereitung des Elixirs, nebst Beschreibung der dazu nöthigen Gefässe. Es wird genaue Anweisung gegeben, wie die für jenes erforderlichen Mittel bereitet werden; so 9^a صفة عقد الزيبق و 9^b بصفة حلّ الزيبت u. s. w.Beginnt im 4. und hört f. 23b mit dem 173. Recept auf. Lücken auf 6b und nach 7a, 18, 22. Nach f. 23 fehlt das Weitere: der Index dazu ist f. 44. Auf f. 23b kommt auch etwas Türkisch vor. --- Ein neuer Abschnitt beginnt f. 24: نبتدى بعون الله تعالى بصفة الحكمة المباردة التبي ألغز فيه الحكماء وسموها باسماء كثيرة مختلفة وغير مختلفة المز und bricht f. 41b ab mit: ان الماء الاول لن جعتاج ان يسلك مسلك الماء الذَّى قد تقدم شرحه الا في الندوة' Der Index dazu ist f. 43. Ein besonderes Stück هذا ما نقل المراكشي في تدبير الملح :ist f. 42 und صفة عمل الاسرب. Lücken nach f. 27. 38. 41.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um 1150/1737.

4197.

1) Mo. 266, f. 153—155a.

 4to , c. 28 Z. $(26 \times 15^{\text{cm}})$. — Zustand: wasserfleckig und wurmstichig und schadhaft am Rande (auch im Text).

An fang fehlt. Das Vorhandene beginnt: وأبسط الصفايح عليها والحقها بالكبريت النخ Es liegt hier ein Stück vor über Goldmacherei, in Kapitel (ohne Zahl) eingetheilt.

باب في الحجر الكريم 153°; باب في عمل القمر 153°

F. 154* hängt wol unmittelbar damit zusammen. Es beginnt mit der Ueberschrift: فصل في العمل الثاني من تدبير أحياً

ومن أودع الجهال علما : *Schluss f. 154 أضاعه ومن أحرم المستوجبين فقيد ظلم' تمت

Schrift: ziemlich gross, geläufig, etwas blass, vocallos; um 1000 $_{1591}.$

Dann folgen f. 1546 zwei "probate" Anweisungen zur Bereitung der Goldtinktur; die 2. von علاء الدين هندي. Endlich 155a in kleinerer Schrift, queer über die Seite fortlaufend, einige Recepte zu solchen Tincturen: مفتر زنجار الحكماء; باب كتمير الشمس; صفت زعفران الحديد; باب في زيادة الشمس.

2) Mq. 115, 34, f. 532.

8°°, c. 30-35 Z. $(21 \times 14^{1/4}; 17 \times 8^{3/4})$ cm).

Titel fehlt. Schluss einer alchemistischen Schrift; dieselbe ist in Kapitel getheilt. Der Anfang fehlt, es wird aber wol nicht viel sein. F.532a, 9: باب تقطير الملح وتكليس ثفله في قوارير محففة الخ

فتغمسها في هذا الماء : Schluss f. 532b مرارا حتى يظهر لك حمرة أن شاء الله تعالي؛

Worauf noch ein kleines Anhängsel folgt: تعليف من العلم الحزون

Schrift: klein, fein, eng, vocallos. Das Wort باب grün. — Abschrift e. 1100/1688.

4198.

1) Mq. 115, 35, f. 532b-533b.

هذا كتاب مانى رسول الله المعز :Titel fehlt. Verfasser fehlt, s. Anfang عن روح الله القدس عيسى صلوات الله وسلامه عليه' ان هذا السفر انى شرحت فيه وبينت واختصرت واحكمت لمن فهم عنى سر هذه الصنعة . . . علم هذا السرينقسم على اربعة اقسام الاول في معرفة الشيء وكيف هو الخ

Alchemistische Schrift, vom Stein der Weisen handelnd, von Mant, dem Gottgesandten.

ومداومة فى العمل والقراءة وجحصل :Schluss له العلم بالتجربة والقياس ان اراد الله تعالي به خيرا وهو اهل الصلاح والخير ان شاء الله تعالي الخ

2) Mo. 37.
$$8^{\text{vo}}$$
, $(18^{1/4} \times 12^{1/4}^{\text{cm}})$.

1) Auf der Rückseite des Vorderdeckels ist ein Blatt geklebt, an das sich Bl. 1 der Handschrift anschliesst. Diese Seiten enthalten die Beschreibung von 7 (9) Kräutern, die für Goldmachen von Wichtigkeit sind. Zuerst: حشيشة المدهنة المدهنة عنب الذئب ورقها اخصر النخ Zuletzt: باب حشيشة ورقها مثل ورق الغول النخ Sehrift: rundlich, flüchtig, vocallos; um 1000/1688.

2) F.2" ein Stück Commentar zu einem grammatischen Werke; es handelt über Dual- und Pluralbildung. Zuerst ist von كل die Rede. Zuerst: كلا بقوله مصاف التي مصمر لاند لو كان مصاف التخ

Beiläufig wird auch vom Elixir gehandelt in Pm. 369, 43^b. Lbg. 645, 156^b. 157^a. Spr. 2005, 16^a. Glas. 182, 192^b; 131, 336^b. 337.

4199.

Hier sind noch Werke anzuführen von:

- 1) جابر بن حيّان † e. 160/777, u. d. T. منافع الحجر
- 2) عز الدين ايدمر المجلدكي $um^{750}/_{1349}$, u. d. T. نتائج الفكر في احوال الحجر
- المربعتى الموسى المربعتى المربعتى المربعتى المربعتى (1090/1679, u. d. T. خمد في علم الخبر المربعة)
- مناتحل الجوهر u. d. T. شاناى الهندي (4
- نظم الدرر, u.d.T. منصور بن محمد الارجاري (5) في علم الحجر
- 6) عبد الفتّاج اللارندي u. d. T. خزانة الخواس
- السر الاعظم في عام الحجر المكرم لبعضهم (7
- السي الافخي والكبييت الاحمر (8
- السب الا دبي في العلم الا دبي (9
- كيمياء السعادة البانية وسيمياء السيادة الروحانية (10

27. Enträthselung der Zukunft

a) durch Punkte und Striche.

Eine der beliebtesten Arten, die Zukunft in privaten Angelegenheiten zu erfahren, ist die Verwendung von Punkten und Strichen. Ihre jedesmal vierfache Zusammensetzung ergiebt 16 Figuren, welche besondere Namen erhalten haben, wie solche z. B. in Mq. 49, 3, f. 77-108 angegeben sind; ihre vier Theile stehen (in der Regel) senkrecht unter einander. Ursprünglich wurden dieselben durch Werfen von je 2 Kernen oder Kieseln hervorgebracht, dann aber einfach auf Tabellen verzeichnet und eine Deutung der einzelnen Figur hinzugefügt. Dieselbe wurde mit den Elementen und Planeten in Beziehung gedacht. Diese Zukunftsbefragung hiess علم الرَمَل , wofür wir, mit Rücksicht auf die Entstehung, Wurfspiel, oder, mit Rücksicht auf die Verwendung von Punkten in den Figuren, Punktirspiel sagen können.

4200. Mq. 49.
2) f. 12-67.

8°, 19 Z. (21×15; 15×9¹, $_2$ [15¹, $_2$ -16¹, $_2$ ×9¹, $_2$ -10cm). Zustand: nicht ganz fest im Einband und nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 12°:

دتاب في علم الرمل فوجدته هججا بلا شكّ ولا شبهة من اوله الي آخره٬ وقد استكتبته وانا ولتى سنجق حمد سنة آ۱۶۹ Verfassor s. Anfang.

قال الشيخ المملوك عبد الله : Anfang f. 12b المحلوك عبد الله علي بن المحفوف المنجم نما رايت تثيرا من الناس من سائر الاجناس مجتهدين في طلب علم الغيب وقد اختلفوا في الوصول الخ

Der Drang, die Geheimnisse des Lebens und der Zukunft zu erkennen, ist sehr verbreitet und wird in verschiedener Weise befriedigt; die Inder theilen einen Kreis in 12 Theile und lassen danach rathen; die Nubier werfen zu dem

Zwecke Kerne, ein Theil der Berber entblösst die Schulter von dem Fleische darauf und wahrsagt danach, u. s. w. 'Abdallah ben 'alī ben elmahfüf (vor 800/1397 am Leben) hat sich nun bemüht, das bei den Arabern sehr beliebte Wahrsagen aus Punkten und Strichen auf das Gründlichste zu erfassen und hat gefunden, dass es 16 Figuren umfasst, welche Formen (قرمه) und Zeichen (علامة) genannt werden; jede Form basirt auf 4 Punkten (und Strichen), entweder je 2 und 2 oder einzeln. Er führt dies nun weiter aus und giebt als Namen der 4 ersten Formen die Mütter, dann der nächsten 4 die Töchter der Mütter u. s. w. an. Er will sich auf die Zukunft beschränken und zwar auf 28 Fragen, die man überall und immer thun kann, und indem er die Tabellenform anwendet, meint er mit 3200 Antworten auf die Fragen auskommen zu können. Er theilt sein Werk in 12 Kapitel, deren Inhaltsübersicht f. 14^b enthalten ist.

في ديفية استخراج الصرب وهيئته 14 باب. ١ في ذكر جدول يشتمل على عدة اشتخاص 16ª باب. 2 المل وهو ستة عشر شخصا كالما وهو ستة عشر شخصا فيها اسماؤها بالعربي وبالبربري وما لها من حروف الماجم والمذدر والمؤنث منها والمحلول والمربوط وما ينسب اليها من الالوان المن يشتمل على عشرة جداول لاستخراب 17 باب. 3. ازار ويستى الجمع والسلامة وهو استخراج ابريل وهو الطريق من 23° باب. 4 صورتين مزوجة ومفردة وهو استخراج الجليد ويسمّى السلطان ط28 باب. 5 هو استخراج التشمير ويسمى العاتبة 34° باب. 6 هو استخراب الكوش ويسمى القبص الداخل 39 باب. 7 هو استخراج الملاغ ويسمى القبض الخارج 45 باب. 8 هو استخراب تامكاكت ويستى العقلة 50^b باب. 9 هو استخراج االم بدوان ويسمي الاجماع 56 باب. 10

هو القول على صفات الحيوان والمعادن 62b باب. 12

وهو استنخراج بقية صور الرمل

والاضداد الم

وما يكتب في صور الرمل من الاخوة

وانما وضعنا منه ما وصل اليه :Sehluss f. 63b اجتهادنا وعلمنا بعد العناء والتعب واستخرِجناه من اربابه وتعلقنا باقوي اسبابه والله اعلم بغيبه الخ

Schrift: klein, besonders die in den Quadraten (in welche die Tafeln getheilt sind) stehende, gefällig, gewandt, vocallos. Stichwörter roth, die Punkte auch. Bl. 18^b und 19^a leer. — Abschrift im Jahre 956 Rabi'l (1549) von عبد الكريم بن عبد العزيز بن ابراهيم

HKh. V 11365 (المثلث في علم الرمل).

F. 64"---65" steht, denselben Gegenstand (الرمل) betreffend, ein Abschnitt aus einem ungenannten Werke: الفصل الثاني في مسائل متفرقة

F. 65^b enthält 2 Quadrate mit je 15 Feldern, worin Zahlen (الوح العدم und لوح الحياة). Die Gebrauchs-Anweisung steht darunter.

F. 67^b 2 Lehrbriefe (الجازة) in Bezug auf dies Werk; der Empfänger derselben ist nicht genannt (s. No. 173, 2).

/ 4201. Mq. 49.

8°°, 16 Z. (21 × 15¹2; 14¹2 × 9°°). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Titel fehlt. Verfasser fehlt, s. Anfang.

الحدد لله الذي انول الكتاب وبين: "Anfang f. 68 هذا الحق عن الباطل وفصل الخطاب . . . فان مصنف هذا الكتاب هو ابراهيم بن شعبان بن نافع الصالحي . . . قال لما رايت هذا العلم قد اندرس رسمه التخ

61 باب 61

von ابو عبد الله المرادشي الكبيب; dieser von ابو الحجاب القابسي الصغير; dieser von زابو سعيد الطيابلسي dieser von زابو عبد الله الزناني dieser von ابو العباس احمد العنطيب; dieser von ابو جيبي زكرياء القابسي الكبير; dieser von زابو التجابر يوسف dieser von عبد الله المعروف بالاخطل dieser von ناصر الدين البربري الصغير; dieser von dieser war in Indien خلف البربري الكبير 120 Jahre, nach f. 70^b unten. Er war Zeitgenosse des Propheten). (Weiter hinauf mit Aufführung der Vorgänger — die bis zu dem Propheten ادريس hinaufreichen — will er nicht gehen.) Der letztgenannte hat in Indien das Werk des تمنم الهندي über diese Wissenschaft in Indischer Sprache kennen gelernt und durchstudirt, auch selbst ein Werk geschrieben: . Als er starb, حاوى الغيايب ومظهر التجايب seinem Schüler طمطم seinem Schüler in Verwahrung. Dieser starb ناصر الدين البربري im J. ¹³/₆₃₄, 186 Jahre alt. Das Buch vererbte sich dann von einem Meister auf den anderen, ungelesen, bis es kam auf ابو عبد الله الزناتي. Dieser drang zuerst wieder in seine Geheimnisse und stellte auch neue Sätze in der Wissenschaft auf, durchaus zuverlässig, schrieb auch selbst ein bekanntes Buch.

Das Werk ist in ungezählte Kapitel und Abschnitte und viele نكتة eingetheilt.

Angabe der) باب في طبيق المحو والاثبات 426 16 Figuren des البرمل und ihrer Namen). الانفصال "76 ; الاتصال 75 ; النطق 75 ; باب النظر "75 القول على التجودلة وحليتها وما توصف به 77ª القول على التحمان وحليته وما يوصف به 79ª القول على العتبة الداخلة وحليتها المز 82^{a} القول على البياص وحليته المن 84ª القول على النفتي البخت وما يوصف به 87 القول على العتبة الخارجة وحليتها وما توصف به 89ª القول على الحمرة وما توصف به 91ª القول على الانكيس وما يوصف به 94* القول على النصرة التحارجة وحليتها وما توصف به 95 القول على النصرة التحارجة القول على العقلة وحليتها المز 976

99^bالقول على الاجتماع وحليته المؤ القول على النصبة الداخلة وصورتها وحليتها 101 وما توصف به القول على الطريق وحليته وما يوصف به 103ª القول على القبض المخارج وحليته المخ 105^{6} القول على التجماعة وحليتها المخ 107ª القول على القبض الداخل وحليته المخ 108^{b} 110^{a} باب معرفة البيوت الستة عشر فصل في حكم الجودلة على انها في الطالع 114ª (und ebenso die anderen 15 Figuren). باب في نظر[' ونطق' واتصال] السايل والمسؤل 1486 والجودلة في الطالع 149^{6} باب في منع السايل من المسئول المو (und ebenso die anderen 15 Figuren). Von f. 160^b an werden allerlei einzelne Fälle (نکتۃ) behandelt; so 160^bباب في نكتة المولود قبل ان يولد نكتة يعلم منها حال اذا لم يتم حال المراة 162ª في الحمل ويجئ المولود سقطا ميتا نكتة يعلم منها أن كان المولود ولد الحلال أو ولد الزنا 165^b نَدَة يعلم منها حال المريض أن كان غايبا أو حاضرا 1696 نكتة يعلم منها حيلة السارف عل هو من قرايب "176 صاحب العملة ام لا

نكتة يعلم منها عمق الماء تحت الارض قبل 182^b اخراجه وحفر الارض

تسكين ويسمى المَرْكَب تحتاج المسافرون اليه 198⁶ في النحر المالتر

وبعد هذا نقطة الميزان تدل : Schluss f. 213b الطالب على الطريق والله تعالى يطلع من شاء على ما يشاء تم الطالب على الطريق والله تعالى يطلع من شاء على ما يشاء تم فائدة في عمل اسفيداج : Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1591. — HKh. V 10143.

4202. Mq. 49. 4) f. 219 – 288.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titel u. Verf. f. 2194:

كتاب في الرمل طريف من كلام الشيخ الاستاد الحصري

شارح كلام الامام الزناتي

واما اذا كان وجه الضارب: Anfang f. 219b الي المشرق فيكون على هذا الحكم والمغرب عدد الف ومائنين وثلاث وسبعين يزاد عليها عدد الامهات So beginnt offenbar kein Werk: also der Anfang fehlt. Diese Auskunft über das Erramal wird dem Elhoçarı beigelegt, der vor 800/1397 gelebt haben muss, da der in dem Lehrbriefe f. 219 u. 67 vorkommende 'Abderrahman elbistamı um 820/1417 das Werk kennt. — Ob محمد بن عبد الحق بن عيسى الحين شمس الدين ألحصري شمس الدين عبد الد الزناق 1307/1307 gemeint sei, weiss ich nicht. Als alter Lehrmeister in dieser Kunst gilt ابو عبد الد الزناق (s. Mq. 49, 3; IIKh. III 6155 u. V 10143), dessen Werk von dem Obigen erklärt worden ist.

Das Werk zerfällt in viele ungezählte Kauberschrieben. باب في معرفة المز überschrieben. ;باب في معرفة طبايع السطور الاربيعية «F. 219 المذكر والمؤذث 223 ; طبايع البيوت الست عشر 220 المذكر ; السعيد والتحيس من البيوت 226° ; من البيوت ; الشواهد في البيوت "230 ; الجهات في معنى البيوت "228 u. s. w. الساعات 235^b ; الالوان في البيوت باب في معرفة الوان الاشكال 258^{6} فصل في معرفة السعيد والناحيس من الاشكال 2596 u. s. w. فصل في معرفة الايام والاوقات سهام الاشكال 285° ; فصل في معرفة النواج والنكاح 284° الصايع والسبقة والتهمة "286; الاتصال والبعث "285 الاعوام وكبيف الحال فيها 286 ; الاسعار 286 مسئلة في احوال الملوك والخلاف بينهم المر 287ª فصل في معبوقة النشواعيد أو Zuletzt: f. 2886

دليل الوصل والاتصال دليل الطالب: Schluss f.288b والمطلوب دليل المعرفة والتمييز بين لخف والباطل والله اعلم'

F. 219^a ein Lehrbrief über dies Werk, s. No. 173, 3.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titel u. Verf. f. 289a:

كتاب في الرمل للكردي

الحمد لله الذي لا يحول ولا : Anfang f. 289^b: يزول ابدا . . . أما بعد أعلم يا أخي أن أصل ما بنيا عليه الصدق وتقوي الله سجانه وتعالي وهو رأس كل شيء وأذا عودت لسانك برطوبة الذكر والاستغفار المخ

Es fehlt hier im Text nach ال etwas, wahr-scheinlich: علم الحساب.

Dies Werk über Erramal zerfällt in فصل und قول. Der Verfasser ist Elkurdi.

فصل اعلم يا اخي ان اصل علم الحساب علم كبير "290 فصل واعلم ان لها صعود وهبوط وزيادة ونقصان "290 فصل واعلم ان الاشكال الستة عشر اصلها عشرة "290 فصل واعلم ان الاشكال لها نظر ونطق واتصال وانفصال "290 فصل واعلم ان الاشكال لها خصوص من حوف "291 وطبع وعدد وسكن ومزاج

u. s. w.

انقول على وجود الاربعين وهو مساحة البيت 493° الثاني عشر الاعداد

Von hier an folgen auf jedes القول 2 Tabellen, jede mit 3×6 Fächern, deren jedes beschrieben ist.

الفول علي وجود الثمانية وثلاثين وهو مساحة "295 البيت الحادي عشر

القول على وجود الستّة وثلاثين 14.8. W.

القول على وجود الثمانية عشر وهو مساحة البيت "305 الاول وهو بيت النظر والكرم والشجاعة الخ

وآخره الشهر الاول من فصل : Schluss f. 306a الصيف ولم من الاحرف الالف احد ومن العدد المدغم ثمانية عشر'

Darunter dann die 2. dazugehörige Tafel.

F. 307^a in kleiner Schrift: جدول الغالب والمغلوب (eine Tafel mit 5 × 9 Feldern, darin Zahlen; die Gebrauchsanweisung steht voran).

F. 307^b—317^a ist Türkisch, von einigen Kleinigkeiten abgesehen.

\angle 4204. We. 1218.

87 Bl. 8vo, 16 Z. (21³,₄×15⁴,₂; 17⁴,₂×11⁴,₂-12^{cm}). Zustand: zieml. gut. — Papier: weisslich, dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel und Verf. fehlt.

وبعد فان علم الرمل علم جليل ولا :Anfang يعرفه الا العاقل الخبير ومن جملة الكتب رسالة ابي حامد الغزالي في الاطلاع على قرعة الرمل وصفة العمل بها أن يكون القارع طاهر الثوب والمكان وكذلك المقروع له وهو أن تاخذ من الحبوب أو الحصا من غير عدد وترميه كل ثنتين سوي الخ

Abhandlung über die Punktirkunst, nach der Abhandlung des Abū hāmid elgazzālī verfasst. Zuerst giebt der Verfasser Anleitung, wie man mit Körnern oder Kieselsteinen (immer je 2 u. 2) zu werfen habe und zu welcher Zeit (von Sonnen-Aufgang bis -Untergang, ausser an trüben regnichten und windigen Tagen). Dann folgt eine Tabelle mit 16 Fächern, die Namen und Figuren (4 Punkte oder Striche in verschiedener Folge) und Angabe ihrer elementaren Art (luftig, feurig etc.) enthaltend. Von f. 1^b an folgt die an die einzelnen Figuren sich anschliessende Deutung. Die Namen derselben sind die bei Mq. 49, 3, f. 77a-108b aufgeführten.

Anfang der Deutung der ersten Figur f. 1b: القول على الجودلة وهي البيت الاول وهذا شرحه قال الله تعالى وهو اصدق القايلين واما الذين سعدوا ففي الجنة خالدين ففيها ما دامت السموات والارض ابشر ايها السايل برزق وافر ونجم طالع المؤ

Alle 16 Figuren werden in dieser Weise mit einem Qoranverse eingeleitet.

والبشارة قيية حاصلة ولكن : Schluss f. 11b لك اعداء وسمعت منهم شيئا اغاظك فلا تحمل هما ما صقت الا وفرحت واسمع قول الراجز حيث قال وقبص داخل وسوال ينبى بتجم مطالب وبنيل قصد وقدوة همة وزوال هم بتجم قد علا فرحا وسعد تمت قرعة الرمل الح

Schrift: gross, rundlich, flüchtig, vocallos. -- Abschrift c. 1850.

4205. We. 1213.

72 Bl. 4to, 17 Z. $(22^{1/2} \times 16; 17-17^{1/2} \times 10^{1/2}-11^{cm})$. Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, grob, ziemlich stark, etwas glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. - Titel fehlt. In der Vorrede f. 3ⁿ:

سجانك عالم الخفيات والجليات: Anfang f. 16: . . . أسمع هديت ايها الاخ العزيز . . . ان العلوم الرياضية من اسنى العلوم الدقيقة الخ

Der Verf. handelt in der Vorrede von der Wichtigkeit und Schwierigkeit der Punktirkunst. Das Werk zerfällt in Vorwort, 5 Kapp. und Schlusswort.

في شبط الصب وكيفية اخذ ما تصب f. 3b المقدمة فيه والجهة والمكان المشروط له وصورة ضربه وتوليده وكيفية الترتيب لم ومحلّ الصارب واختياره

في معرفة الاشكال واسمائها واعدادها 7 باب. 1 وتساكينها وسعدها وتحسها النخ

في الصرب وما يتولد منه والكلام على المتولد 21b باب. 2 من سعد وتحس ومن سعدين ومن تحسين المز

في اخراج الضمير وكيفية تحقيقه بالقواعد 48° باب. 3.

السُهلة المن العلم وديفية الزيارج 57 باب. 4. في بيان صحة هذا العلم وديفية الزيارج

في القسمة والتربيع واخراج الدفاين والكنوز 64 باب. 5 وديفية العيل بالجدول والحدوف المقسومة على الجهات في نكت ونوادر وشروط واعمال مستخرجة 400 التخاتمة

من الحروف داخلة في هذا العلم ماخوذة منه

فان حلّ المستولى في بيت : Schluss f. 72b سفر فيعرض له السفر عن قريب ومدته راجعة استلقاء من القواعد والله تعالى اعلم واليه المرجع والمآب،

Schrift: zuerst ziemlich gross und weitläufig, von f. 45b an enger und kleiner, geläufig und deutlich, vocallos. Stichwörter u. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1785.

4206. We. 1211.

128 Bl. 8vo, 15 Z. $(20 \times 15; 13^{1/2} \times 8^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. -Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. -Titelüberschrift f. 1b:

كتاب الكنز المكتوم في سرّ الله المكنون Verfasser fehlt.

صلى الله على سيدنا تحمد وسلم؛ . Anfang f. 1 باب الدليل المتولى مما يقومان مقام السايل والمسئول وهما البيت ٥ و ١٥ وهما الزوج والفرد المغ

Dies ausführliche Werk über die Punktirkunst, ohne besondere Vorrede, zerfällt in eine sehr grosse Menge ungezählter Kapitel. Zuerst nach dem obigen Kapitel:

باب نبيل الشيء من منيلة برضى ام بكره "3 تمييز الاشكال 4 ; في الخمس حواس 4 ; في الامر بغتة 36

فى تفريقة الاعداد 35°; فى اخراج الصمير عن الخط 34° فى معرفة الروحاني والحيوان 39°; فى احكام الرمل 35° فى معرفة الروحاني والحيوان 40° نى المكام الرمل 35°

92^a باب فصل في دلالة الاشكال الرملية 92^a باب فصل علم الاشكال الرملية 92^a باب فصل في احكام النظر والشواهد والاتصالات 94^b باب فصل في احكام النظر والشواهد والاتصالات 94^b باب عند الله المناطقة والتصالات 94^b باب عند المناطقة والتصالات 95^a باب عند المناطق

باب في معرفة كل كوكب وما له من الاشكال 112ª باب فصل في شرح الامراض

دلّ على مرص البلغم وان وقع في بيت: Behluss f.123 ارص دل على البلغم الختلط بالسواد وان وقع في غير ارص دلّ على غلبة السواد او طبيعة البيت كما قدمنا والله اعلم

Am Rande ist an mehreren Stellen, besonders im Anfang, aus einem Türkischen Werke ein Abschnitt fortlaufend beigeschrieben.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande kleiner und flüchtiger. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 123^b — 123^b Uebersicht über einige Punktir-Figuren. F. 126—128 fast leer.

4207. Spr. 1937. 1) f. 1-60.

85 Bl. Schmal-8vo, 17 Z. (20 × 10; 13 × 5^{cm}). — Zustand: unsauber, besonders im Anfang. Bl. 1 schadhaft. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1^b:

الحمد لله حمد الشاكرين والصلاة : Anfang f. 1^b: الحمد الشاكرين والصلاة . . . وبعد فهذا كتاب جليل في علم الرمل يشتمل على فوايد وقواعد من كلام خلف البربري وطمطم الهندي وصحمد بن عثمان الزناتي والطرابلسي والكردي وغيرهم المؤ

Anleitung zur Punktirkunst; dieselbe zerfällt in viele ungezählte Abschnitte und Kapitel.

 فصل في الاصول والقواعد
 4.2°

 فصل في تسكين الاعضاء
 4°

 باب في معرفة الدليل
 4°

 فصل في معرفة السايل وحليته وصناعته 4°
 4°

 فصل في معرفة الخير حقّ ام هو باطل 4°
 4°

 فصل في معرفة المتهوم
 5°

 فصل في معرفة المتهوم
 5°

 فصل في معرفة عدد البيوت
 5°

Von f. 5^b an ist das Werk Mq. 49, 3, f. 160^b ff. sehr stark benutzt.

F. 39^b ein Regez-Gedicht von 44 Versen, einzelne Stücke der Punktirkunst betreffend, anf.: اول ما يبدأ بالبشارة بالعرس والافراح والطهارة

في معرفة : "Das letzte Kapitel handelt f. 59 العناصر" الاشكال على الايام والتالي على حكم العناصر

Schrift: ziemlich klein, gewandt, ziemlich deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Mit den nöthigen Figuren (rothen Punkten) in gewisse Fächer getheilt. — Abschrift im J. 1086,1656 (cf. f. 81^a).

4208. We. 1219. 1) f. 1-31⁶.

103 Bl. 8°, 14-18 Z. (21³/₄ × 16; 17-18 × 11^{cm}). Zustand: ziemlich gut, doch der Raud in der Mitte der Handschrift beschädigt; nicht überall ganz sauber. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1^a:

كتاب نزهة النفوس ومزيل العكوس

so auch in der Vorrede, f. 1ª unten. - Verfassers. Anfang.

Von der Neigung zu der Beschäftigung mit der Punktirkunst sei man sehr zurückgekommen, klagt der Verfasser 'All ben eśśeih elfädil elmedent elmagribt; er wolle sie durch dieses ausführliche Werk wieder auffrischen. Dasselbe zerfällt in 44 Kapp., deren Uebersicht f. 1b. 2a steht. 1. باب 2a عناه وضع الحروف الجدولية 3a باب . وسامة على وسامة وسامة على وسامة وس

4. باب .5 باب .5 وضع الحروف العنصرية 3 باب .4 باب .6 باب .6 باب .4 باب .6 بغ وضع البروج الاثنى عشر والمنازل بغ البروج الاثنى عشر والمنازع بغ الاشتراك 7 باب .10 بغ معرفة درجة الطالع بغ الحروف المنورانية والجسمانية 20° باب .20 باب .21 بغ اخراج الالوان 20° باب .25 باب .28 باب .28 باب .28 باب .28 باب .28 باب .28 باب .26 باب .30 باب .30 باب .30 باب .30 باب .30 باب .30 باب .40 بغ الحيوان الناطق بغ اخراج الصمير من ثلاث انفس 40° باب .10 بغ اخراج الصمير من ثلاث انفس 40° باب .40 بغ اخراج الصمير من اربع انفس 40° باب .40 بغ المتحدل وهي الخاتمة عن البعد النفس 40° باب .40 بغ الخيوان الناطق بغ اخراج الصمير من اربع انفس 40° باب .40 بغ النعديل 40° باب .40 بغ النوت (وهي الخاتمة) 40° باب .40 بغ النعديل 40° باب .40 بغ النعديل 40° باب .40 بغ النوت (وهي الخاتمة) 40° باب .40 بغ النعديل 40° باب .40 بغ النوت (وهي الخاتمة) 40° باب .40 بغ النعديل 40° باب .40 بغ النعديل 40° باب .40 بغ النوت (وهي الخاتمة) 40° باب .40 بغ النعديل 40° باب .40 بغ النوت (وهي الخاتمة) 40° باب .40° بغ النوت (وهي الخاتمة) 40° باب .40° بغ النوت (وهي الخاتمة) 40° بأن الن

واياك والفواحش ما ظهر : Schluss f. 31^a: بطن : Dann noch ein Kapitel — منها وما بطن : dessen Schluss , باب في حساب المسروق وما يكون ملقن مثل خرز او لؤلؤ او قطع نهب وحراقيل منتشل ومعثث وهذا عيافة للمسروق والله اعلم تم

Schrift: gross, rundlich, unschön und uncorrect, aber deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift im Jahre 1247/1831 von درویش أبو عین (s. f. 101b).

4209.

1) Spr. 1937, 2, f. 61^b ~74^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. -- Titel fehlt; nach f.81a:

ر" البيان في تصريح الكتمان

Ueber Punktirkunst. — Anfang f. 61^h: معلم وفقك الله بان اشكال الرمل ١٦ شكلا وتفصلهم ١٩ فان اتناك سايل وسالك وقال احسى عدد الرمل من شكلين فخذ نقطة شكل الجماعة المن F. 62ⁿ باب في معرفة سبب المريض u. s. w. Zuletzt f. 74ⁿ: الرجع ام لا كان يرجع ام كان يرجع الم الا كان يرجع الم المنابع المناب

2) Spr. 1937, 3, f. 74b-81a.

Ist die Fortsetzung und behandelt die 16 بيت الأول dieser Kunst. Zuerst f. 74b: البيت الأول والنفس للسايل والعقل والراي والندسير والفلسفة والرياسة وابتداء الاعمال الخ Schluss f. 81a: وأخيار الاعداء وكتبهم

واخبار الاعداء وكتبهم :Schluss f. 81a وكتبهم وخوف المسافر في طريقه والله تعالى اعلم تمت

عمر بن الحاج ناصر الدين بن القاضي Abschrift von im J. 1066 Ġomādā II (1656).

F. 82^a mit der Unterschrift:

تمت وكملت الزايرجة المباركة

سالت هداك الله يا خليل . . . عن :Anfang الله يا خليل . . . عن :Anfang اللهدي الخ الجوهر المكنون . . . اجبتك ارجو الاجر من ملهم الهدي الخ (incorrect). Kurze Anweisung zur Ezzājereģe (incorrect). ومن لا له ذوق فترميه بالقلا ' : "Schluss f. 82 وهذا من الرحمن فضلة منّه ' حواني به الوهاب اعرفه الملا'

t 4210.

1) Mf. 39, 5, f. 74-83.

Format etc. und Schrift wie bei 4.

Ueber die Punktirkunst. — F. 74^b—82^a enthalten, mitten auf der Seite, einen Kreis, jeder, von 1—16, der Reihe nach mit einer Zahl versehen; innerhalb desselben steht in der oberen Hälfte des Kreises ein Wort (für eine Ramalfigur) und darunter 4 Punkte oder Punkte mit kleinen Strichen unterbrochen; desgleichen auch in der unteren Hälfte. So im 1. Kreise (f. 74^b) oben الحيال, unten جودله, im 16. (82^a) نام und طريق und الحياق und الحياق Im Uebrigen stehen auf jeder Seite allerlei auf diese Figuren bezügliche Notizen; manche Seiten aber sind nicht ganz ausgefüllt. Eine besondere Gebrauchsanweisung (غ بيان احكام الرمل) steht f. 83^a; dazu gehört auch f. 74^a u. 82^b. — F. 84 leer.

2) Mq. 127, 20, f. 92^a. 8vo (18 × 12¹/₂; c. 14 × 10¹ ₂^{cm}).

هذه فايدة في معرفة بيوت الرمل Beberschrift: هذه المعرفة بيوت الرمل Anfang: الاول بيت نفس وحيوة ومولود وابتداء كل امر حادث والثاني الخ

Uebersicht der 16 verschiedenen Figuren des Ramal und deren Namen, zugleich mit Angabe, was sie bei den Auslegungen zu bedeuten haben.

Schrift: klein, fein, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 1700.

Das Uebrige im Bande f. 92b—135 sind verschiedene Persische Stücke.

3) Glas. 161, 4, f. 87-92.

Format etc. und Schrift wie bei 2.

Titel fehlt. Es ist Deutung der 16 Ramalfiguren. Zuerst die Figur أو . Die Deutung beginnt: سعد له من الكوا لب المشتري ومن الايام الخميس يدل والرزق الواصل المخ والرزق الواصل المخ Dieselbe schliesst gewöhnlich bei jeder Figur mit einigen Versen. — Schluss f. 926 فقيم الفلاح وتيشر الامور تبارك الله المطبق الخبير وفيم الفلاح وتيشر الامور تبارك الله المطبق الخبير

4) Spr. 1937, 4, f. 82b-85. Format etc. und Schrift wie bei 1.

اسم الاعظم الذي يقبل علوم شتي ': An fang f. 82b بسم رب العرش والرحمن نبتدي قولي يا اخواني كلنا نرجو الحق الي عالم السر والكتمان

Behandelt, Anfangs in unregelmässigen Versen neueren Metrums, dann in Prosa, die Punktirkunst. (Incorrect.) -- Schluss f. 85°: في ساير الاوقات جايز ويكره فوق اللحر وعلى القبور وعند الحايض وعند الجنوب وعندا غاية ما ذكرناه لك

/ 4211.

- 1) We. 1733, 9, f. 105b. Anfang einer Abhandlung über Punktirkunst, betitelt nach dem Vorworte: اللباباب. Dieselbe beginnt: المحد لله رب العالمين والصلوة . . . هذه الرسالة في الرمل المحتها من كتب الاقدمين واظهرت ما كان مخفيا المخ Bloss eine halbe Seite Text, von derselben Hand wie bei 8), aber kleiner.
- 2) Pet. 637, 2, f. 58b. Ein kleines Stück über Punktirkunst, das oben am Rande so anfängt: اذا اردت الاقدام على امر تنقّط مقدار نقط
- 3) Pm. 476, f. 32^b. Die Namen der 16 Ramal-Figuren. — Desgleichen in Mf. 175, f. 201*.
- 4) Pm. 654, 3, f. 116° ff. Abhandlung über Punktirkunst ر" في الرمل, angeblich vom Imām ر" في الرمل. Zuerst die 16 verschiedenen Formen und Namen derselben, dann die Erörterung der einzelnen. Anfang: المرابعة عفيدة مفيدة عفيدة وسالة مقتصرة مفيدة stehen: Pm. 262, f. 120°. We. 1187, Vorderdeckel. Mo. 273, f. 66°.
- 5) Pm. 497, 11, f. 97^b. Die 16 Zeichen der Punktirkunst, mit ihrer Deutung im Türkischen.

4212.

Einige andere Werke dieser Art sind:

- von عبد الله الحسيني البلباني von مفتاح الكنوز (1 um uon اوحد الدين
- موائد الفصل للجامعة لبابا في موارد الومل النافعة احبابا (2) von بن شيخان بن احمد بن شيخان von
- عبد الجليل بن von المهتنع السهل في علم الرمل (3) عبد الجليل بن von المهتنع البن عبد الهادي المهادي ال
- على بن عبد الله بن احمد العلوبي von تتاب في الرمل (4 † 199/1786.
- الذهب الابريز المحترر في اقتفاء علم الرمل والاثر (5 von الحمد بن على بن احمد المحلّى أبن زنبل
- تقويم النظر في الرمل (7 . تجارب العرب في الرمل (6

b) durch Buchstaben.

Diese Kunst der Zukunftsdeutung ist zwiefach. Sie betrifft entweder die künftigen politischen Ereignisse oder das Privatleben. Jene werden gedeutet aus einzelnen oder verschlungenen Buchstaben, die meistens in einem Kreise (oder auch Viereck) sich befinden, und die als in Beziehung zu den 4 Elementen stehend gedacht werden; auch können Zahlen und Buchstabennamen dabei in Anwendung kommen. Als Erfinder dieser Kunst gilt Vielen der Halife 'Ali, weil der Prophet ihn "das Thor des Wissens" genannt hat; sie heisst علم الجفم (Gefr), weil er aus gewissen auf einer "Kameelhaut" befindlichen Buchstaben Zukünftiges prophezeit haben soll. — Die zweite Art heisst الزَيْنَ اللهُ ال oder öfter الزيار على oder الزيار إلى الزيار و plur الزيار على ال und ist, als Abart des Elgefr, entweder erfunden oder doch in Schwang gebracht von Ahmed ben ga'far $essabt\bar{\iota}$ abū 'l'abbās $+ \frac{601}{1204}$. Auch hier wird ein Kreis verwendet, aber mit vielen zum Theil nach dem Mittelpunkt gehenden Linien, oder auch ein in 28 Felder getheiltes Quadrat, jedes mit einem Buchstaben und auch mit einer Zahl versehen. Sie werden mit den 12 Sternbildern in Verbindung gebracht und

die Deutung enthält die jedesmalige Antwort auf eine mit ob? oder ob nicht? gestellte Frage.

1. Elģefr. 4213. We. 1762. 1) f. 1-23.

57 Bl. 8°°, 21 Z. $(21^{1}/_{2} \times 15; 16 \times 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut, doch mehrfach fleckig, besonders Bl. 23. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

عذا مفتاح الجفر الجامع للشيئ الاكبر

الحد لله الذي اودع سرّ المكتوم : Anfang f. 1b في طبق الحرف المرقوم . . . أما بعد فاعلم . . . أن النفس الرجاني باعتبار تعينه وتنزله في المراتب حقايق تختلفة الخ

Nach Vorbemerkungen über Verhältniss der Buchstaben zu dem Wesen der Dinge, behandelt Eśściń clakbar, d. i. Ibn 'arabī $+ \frac{638}{1240}$ (No. 808), ausführlich die Buchstaben in 4 Abschnitten, deren die 2 ersten باب, die andern genannt sind. Der 1. f. 4b betrifft das Element des Feuers und behandelt die 7 Buchstaben ا ه ف م ط ; der 2. f. 8b das der Luft (und die Buchstaben ج ز ج); der 3. f. 12" das des Wassers (mit بى ى و ب ی ت س); der 4. f. 15 das der Erde (mit ع خرع ل ج ال عن الله Dann kommen f. 18 ein Paar Abschnitte (فصل), in welchen das Geheimniss solcher Buchstabengruppen in Rücksicht auf den Zahlenwerth erörtert wird, darauf f.22b etwas über Vererbung dieser Wissenschaft von Adam her.

وعلم الالف في النقطة وعلم : Schluss f. 23b النقطة في المعرفة الاصلية في النقطة في المعرفة الاصلية في علم الازل وعلم الرال في المشيئة وعلم المشيئة في علم الغيب الهوية والحمد لله على التمام تمت

Aber diese letzten Worte sind von späterer Hand u. es scheint als obdasWerk selbst hier nicht zu Ende sei. Auch fehlt die Unterschrift, die bei einem so geschriebenen Werke zu erwarten wäre.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, sorgfältig, vocallos. Der Text — mit Ausnahme der letzten Seite — in rothen Linien. Ueberschriften und Stichwörter roth. Im Text viele zu den einzelnen Buchstaben gehörige Tabellen. — Abschrift c. 1100/1688.

4214. We. 1214.

49 Bl. 8vo, 21 Z. (20¹/₂×14; 15×9¹/₂cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1^a:

كتاب شرح الشجرة النعمانية في الحولة العثمانية

Den Specialtitel s. bei Lbg. 711, 2. - Verfasser f. 1a:

صدر الدين الشيخ القونوى

الحد للد الذي بين البيان لاهل : Anfang f. 1^b: العرف بين البيان العرف الأول حرفا الكاف والنون

Die Geheimwissenschaften, insofern sie sich auf Deutung der Buchstabengeheimnisse beziehen, fanden ihre Pflege, von Mohammed selbst abgeschen, an seinen Genossen und deren Nachfolgern, wie 'Alī ben abū ṭālib, Abū horeira, Hodeifa eljemānī und so in weiterer Folge, bis sie namentlich in Ibn 'arabī ihren begeistertsten Apostel fanden. Zu seinen darauf bezüglichen Werken gehört: الشاجِية النعانية في الدولة العثمانية in welchem er mit dunkeln Hinweisungen und Zeichen sich speciell mit Aegypten und dessen kommenden Schicksalen beschäftigt. Zu diesem Werke hat Cadr eddin elgonawi + 673/1274 (No. 1471), ein Schüler desselben, den vorliegenden Commentar geschrieben, in Vorwort, 3 فصل und Schlusswort.

اعلم... ان شرف كل علم بشرف موضوعة: . 3ª. Anf. قلقدمة في معرفة المفاتيج الغيبية وتميز بعضها عن بعض 4 فصل . 2 في معرفة عدة تلك المفاتيج وتميز بعضها عن بعض 4 فصل . 2 في بيان رموز الشجرة وما في ضمن الدائرة 8b فصل . 3 للذكورة من امر التنبية على الحوادث الكونية

باب ذكر ما بين الفاتح والخاتم من الحركات 9b الكليات دون الجزئيات

ولنختم هذه الرسالة خاتمة وجيزة : Sohlusswort 33*: اجمالية نذكر فيها سرّ القران الذي يتعين في عام سين الغين النخ

فلنكتف بما ذكرناه وبيّناه : Schluss f. 49ª الدورة من حوادث الدايرة الامكانية الحاصلة في الدورة الخيالية تحسب الوقت والقابل والله اعلم الخ

Schrift: gross, rundlich, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift v. J. 1169 Śawwāl (1756).

4215.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Lbg. 711, 2, f. 25-65.

Format etc. und Schrift wie bei 1. - Titel f.25n: د" اللمعة النورانية في حل مشكلات الشجرة

النعمانية المخصوصة باخبار الدولة العثمانية

للامام صدر الديبي القونوي

Das Schlusswort beginnt f. 64b so wie angegeben; der Schluss ist alsbald f. 65° so: عقدة لا تحد في دائرة القاهرة وفي الاية الباهرة ياتي الكلام على حوادث ما بعدها في تختصر الرسالة فافهم والله اعلم'

Abschrift im J. 1063/1653. - Collationirt. Bl. 66. 67 leer.

2) Pm. 733, 4, S. 8-38.

4to, 23 Z. (Text: 20 × 12cm). - Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig. - Papier: gelb, stark, etwas glatt.

Titel u. Verf. fehlt. Beides ganz kurz auf der Innenseite des Vorderdeckels. Anfang fehlt. : mit den Worten فصل. 2 Das Vorhandene beginnt im النبوية والاخبار المصطفوية التي اخبر بها المصطفى المن Der Schluss weicht hier ab; er ist: فلا حاجة المي تكرارها وقد تقدم التنبيه على فروع الشجرة النعانية وهنا تم بتمامها ولم يبق الا احكام القران الاكبر بعد تهام آيقغ وقد افردنا له رسالة عجيبة سميناها الاهتمام بام الخنام والله تعالى اعلم لا راد لامره ولا معقب لحكه. وهوسريع الحساب واليه المرجع والمآب وهو حسبنا المز

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Text in rothen Linien. - Abschrift im عمر بن عابد بن (s. auch S. 98), von عمر بن عابد بن احمد بن صالح بن محمد الزاي الهبائي الشافعي الرفاعي (statt عمر steht S. 98 عمر).

3) Lbg. 538.

7 Bl. 8°, 19 Z. $(20 \times 15; 14 \times 7^{3}/4^{cm})$. — Zustand: fleckig. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel f. 1 (von ganz neuer Hand) etwas abgekürzt. — Bricht ab im 2. فصل mit den Worten: اما سبب تخصيص مصر بهذه الدائرة فلكون مصر

Schrift: gross, deutlich, vocallos. Text in rothen Linien. — Collationirt. — Abschrift c. 1900/1785.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4216. We. 1704. 54) f. 149 - 156.

Format etc. u. Schrift wie boi 53). - Titel fehlt; erist etwa:

ر" في اسرار الشحية النعمانية Verfasser fehlt.

الحمد للم واهب الاسبار لاهل: "Anfang f. 149 الاستبصار . . . أما بعد فاني ذا له في هذه الرسالة بعص اسرار تلمحتها من دايرة الشجرة النعمانية الحز

Erklärung geheimnissvoller Andeutungen über die Zukunft, und zwar speciell Aegyptens, welche sich in dem Werke شاجبة المشاجب d. i. des Ibn el'arabi finden. — Der Verfasser erwähnt f. 150° sein Zusammenin Damask محمد بن على التونسي in in im J. $^{773}/_{1371}$ (derselbe starb etwas nach $^{776}/_{1374}$ in Elmedtna), der ihm einige Belehrungen über das Werk zukommen liess und ihm erlaubte, davon Gebrauch zu machen; auch erhielt er von ihm im Schlaf einige Erleuchtung über den Inhalt. Es kann also der in Lbg. 711, 1 als Nerf. bezeichnete الصلاح الصفدى nicht sein; denn خليل بن ايبك بن عبد الله الصفدي صلاح الدين geb. c. $^{696}/_{1297}$, ist schon im J. $^{764}/_{1368}$ gestorben.

Es sind in diesem Werke einzelne Buchstaben, besonders ش, auch س u. , von grosser Bedeutung. Der Verf. versucht nun, im Zusammenhang mit dem Grundtext, den Sinn derselben aufzufinden. Das Werk selbst fängt فنقول . . . اما قولم في دايرة . . . اما قولم في دايرة الدايرة مصر لا تزال بادعة ومع حكامها مخادعة ولا تقال الامور [موادعة] حتى يقابل المزيخ كيوان . . . أعلم ايدك الله بروح منه أن لفظ أسم الخروج ما ليس على بابه الذي هو حكم ظاهره الخِّ

ويكون ابتداء امرهم ضمير :Schluss f. 156 مستتر بينهم بعقب خفى يتم ظهوره قولا وفعلا بعب مضتى ثىلاثىيىن من سنة ١٠٥٧ هجرية وقد شدوا في امر الكتم غاية التشديد الى اوانه خشية الفاء المرجفة وسنذكر طرفا يشير الى ما رمزوه وكتموه حتى جصل فايدة التنبيه٬ وكان الفراغ المز

Damit hört dies Werkehen auf, ist also offenbar nicht zu Ende, da der Verf. ja noch am Ende sagt, er werde zur Vervollständigung noch Einiges erwähnen. —

F. 156^b und 157^a oben ein kleines Stück (von anderer Hand) ebenfalls über Buchstaben-Geheimnisse.

$$/$$
 4217. Spr. 490. 5) f. 49-60.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel, Verfasser und Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 49ⁿ: حتى اجتمعت بفرد من افراد العالم يقال له تحمد التونسي Schluss f. 59ⁿ (abweichend): وقد الفنا رسالة ويما بعد عام الفاء التي تمام المدة

وجيزة بالنظم فيما بعد عام الفاء التي تمام المدة وحيرة بالنظم فيما بعد عام الفاء التي تمام المدة المقدرة الجفرية . . . فعليه بتلك الرسالة وهي كافية في علم الحوادث التي غاية المدة المقدرة المشار اليها بقوله تعالي ونفض في الصور . . . جرت عادة ارباب هذا الفن بالتقديم والتاخير وتفرقة الوقيع في عدة مواضع مراعاة لكتم الاسرار الالهية الذقد اجمعوا على عدم التصريم فاعلم فلك واعمل حدم الاصطلاح . . . حتى يظهر مكنونها ويتصمح مصونها والله متولى هداه بمنه وترمه آمين

Die in diesem Commentar gegebenen Aufschlüsse gehen bis auf die Zeit des Sultäns der Verfasser lebte also ohne Zweifel in der 2. Hälfte jenes 11. Jahrhunderts und hat nur der Glaubwürdigkeit wegen sein Werk einem Früheren beigelegt. Er hängt an dasselbe eine Qacide von gleichfalls kabbalistischem Gepräge und Ausdrücken, in welcher er den weiteren Verlauf der Dinge bis zum jüngsten Tage schildert; auf diese Qacide hat er schon oben am Schluss des Werkes hingedeutet (wo er sie eine Risäle in Versen nennt). Sie ist 40 Verse lang, in Tawil, und beginnt f. 59^b:

اذا مربعد الغين ابدت لناسنا شواهد ما اخفاه اهل الملاحم تمت الرسالة الميمونة . . . في السنة الثامنة والثمانيين واللف من الهجرة النبوية الخ

Das hier in der Unterschrift angegebene Jahr 1088 kann sehr füglich die Zeit bezeichnen, in der der Verf. sein Werk vollendet hat.

4218. Lbg. 711.

104 Bl. 8vo, 15 Z. (20¹/₃ × 14; 15 × 8^{cm}). — Zustand: nicht fest im Einband; auch etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk: Titel f. 1a: دتاب شرح الصلاح الصفدي على رموز الشجرة النعمانية في الدولة العثمانية للشيخ الاكبر الاستان محيى الدين

Ueber den Verfasser s. bei We. 1704, 54. Schluss f. 23^b (abweichend): وإطلب البيان طريق توليد الحروف بكسرها وبسطها ومحصها حتى يبطبهر مكنونها ويتصح مصونها والله اعلم Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, weit, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1060/1650. — Collationirt.

4219. We. 1212.

90 Bl. 8vo, 25 Z. (21 × 15; 16 × 9¹/₂cm). — Zustand: im Anfang nicht recht sauber; am Ende auch fleekig am Rande. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser (von späterer Hand):

قال الشيخ كمال الدين ابو سالم : Anfang f. 1b كمد ابن طلحة . . . ك الحمد لله الذي اطلع من اجتباه من عباده الابرار على خبايا الاسرار . . . وبعد فانه لما رزقنى الله تعالى من مباز الطافه وانعامه الخ

Anweisung zur Enträthselung der Zukunft mittelst der Buchstaben, von I bn ṭalha † 652/1254 (s. No. 4147). Sein Buch hat f. 80^b ult. den Titel النجفر النجامع (so auch HKh. II 4132); dasselbe ist f. 80^b betitelt:

مفتاح الجفر الجامع ومصباح النور اللامع und damit stimmt auch HKh. V 12559, nur dass dieser sagt, der Verfasser habe dem Buche in seiner Vorrede den Titel gegeben:

und so ist es von ihm ausführlich angeführt III 4886. Allein in der Vorrede (wenigstens dieser Handschrift) steht der letzte Titel nicht;

allenfalls könnten die Schlussworte der Vorrede f. 4° [المنظوم والدر المنظوم] darauf hindeuten, die aber nicht als Titel aufzufassen sind.

Der Verf. erzählt f. 2b in der Vorrede, ein frommer Freund, der oft Gott um Offenbarung des höchsten Namens und des Urlichts gebeten, habe einmal im Dunkeln eine Tafel erblickt, sich bestürzt abgewandt, dann aber auf das Vernehmen einer Stimme, die ihn aufgefordert habe, sich dies zu Nutze zu machen, den darauf befindlichen Kreis und die Zeichen und Buchstaben aufgeschrieben, den darin enthaltenen geheimen Sinn aber nicht verstanden. Dann sei ihm 'Alı ben abū ţālib im Traum erschienen und habe ihm gesagt, der und der werde ihm den Sinn deuten; so sei er zu ihm gekommen; er habe alsbald eingesehen, dass diese Geheimnisse nur durch göttlichen Beistand zu enträthseln seien; diesen habe er angerufen und erhalten, und in Folge dessen dies Werk verfasst. Dasselbe ist nicht in Kapitel oder Abschnitte eingetheilt.

مبدأ الشروع في دشف سرّها : "Es heginnt f. 4 مبدأ المكنون وفك رمزها المصون العلم ان مبدأ هذا المنهج الغريب والمهج العجيب هو مبعث النبي صغم الى قيام الساعة الحج

Aus den Buchstaben- und Zahlendeutungen, die der Verf. f. 4^b—6^b giebt, erhellt, dass derselbe nach dem J. 644/1246 dies Werk verfasst hat und dass er seine Zukunftdeutungen (allgemeiner Art) bis zum J. 718/1318 giebt. Er bezieht sich dabei auf den Kreis f. 3^b. Ueber die Bedeutung von الجفو الكبير الكبير und الجفو الكبير الكبير handelt f. 9^b. Die Rede 'Alts auf der Kanzel von Elküfe f. 10^b—15^b. Er gilt als Gründer und Meister dieser Wissenschaft; mit Rücksicht auf den Ausspruch Mohammeds: ich bin die Stadt des Wissens und 'Alt ihr Thor; wer das Wissen wünscht, braucht das Thor. —

Das Wahnwitzige dieser Geheimnisssucherei aus den Buchstaben erhellt aus dem Satze f.19a: Alle Geheimnisse Gottes stehen in den himmlischen Büchern, der Inhalt dieser im Qoran, der des Qoran in der 1. Sure, der dieser Sure in dem 1. Verse (d. h. im Bismillah), der dieses Verses in dessen erstem Buchstaben (), der dieses Buchstabens in dem untenstehenden Punkte!

Dass der jüngste Tag und die Schilderung desselben und der ihm voraufgehenden Ereignisse hier in Vers und Prosa vielfach behandelt werden, versteht sich. Nach f. 29a sollte derselbe im J. 999/1591 eintreten. Auf denselben geht ein längeres Gedicht des عيى الدين ابن العربي f. 54b – 57a, betitelt محيى الدين ابن العربي (No. 2743).

Die nothwendigen Tabellen finden sich f. 65-75. Das Werk, obgleich nicht übersichtlich in Abschnitte getheilt, hat deren doch mehrere, durch das Bismilläh eingeleitet (f. 7^b. 15^b. 22^a. 28^b. 42^a).

والحمد لله على ما الهم : Schluss f. 80b والشكر له على ما افهم والعملاة علي سيد ولد عدنان . . . ما لاح الشيران وفاح الاطبيبان

Daran schliesst sich unmittelbar ein Nachwort des عبد الرحمن بن محمد بن علي ين علي البسطامي

der sagt, er habe dies vorliegende Werk aus einer eigenhändigen Handschrift des Verfassers abgeschrieben. Er lebt nach f. 81^a im J. 822. Sein Nachwort schliesst f. 81^b: وانقتلع عملي وفارقت سكني يا ارحم الراحمين ولبست كفني وفارقت سكني يا ارحم الراحمين

Dann folgen f. 81^b noch 10 geheimnissvolle Hindeutungen auf das Ende der Welt, deren Erklärung f. 82^b—83^b gegeben ist von اتحد بن عبد الكريم بن سائم المعروف بابن التجلال الحصي Nach derselben fällt das Ende der Welt in das Jahr 990/1582.

Es folgt f. 83b ein Abschnitt mit der Ueberschrift: ذكر خراب البلاد في آخر الزمان Anfang: روينا من حديث المانسي اسنده الي حذيفة

und f. 85° ff. ein anderes längeres Stück (anfangend: التشبيه عن اتد وتقدّست عن الخمد لله الذي تفرد في ناته وتقدّست عن), das im Anschluss an 2 Qaçıden des ابن العربي die darin enthaltenen räthselhaften Hindeutungen auf Zukunft und dergl. erklärt. Ebenso wird auch ein Gedicht des عبد الرحمن البسطامي f. 88° besprochen und einiges Andere, zum Theil entnommen dem

Der Verfasser dieses Stückes lebt nach der Eroberung Aegyptens durch den Sultan Sellm im J. 923/1517 (f. 89b).

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Collationirt. — Abschrift im J. 1013 1604 von عبد الغني بن محمد الحنفي الخلوتي

Nach f. 43 feblt 1 Blatt.

4220. Pet. 520.

70 Bl. 8vo, 21 Z. $(20 \times 14^{4})_{2}$; $14 \times 9 - 9^{4})_{2}^{\text{cm}}$. — Zustand: ziemlich gut, doch ist der untere Rand stark und der obere an der Ecke wasserfleckig und Blatt 1 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel u. Verf. f. 1ª völlig ausgestrichen; doch mit Sicherheit erkennbar: . للبسطامي: Darunter von späterer Hand . كتاب الجفيا F. 1^b von späterer Hand eine Titelüberschrift: هذا كتاب الجفر لامام على كرم الله وجهه وشرح بسطامي Es ist hier etwas abgekürzt und auch die Anordnung stimmt nicht ganz überein; aber, soweit es die Lücken gestatten, finden sich die dort bezeichneten Anfänge von Abschnitten. (Lücken befinden sich nach f. 1. 5. 7. 9. 29.) Der dortige steht hier (الحمد لله الذي انهم) steht f. 1 als Anfang des Werkes; We. f. 22 ist hier 17b; We. f. 28b ist hier 25b. Das Gedicht سجة البوم We. f. 54b ff. steht hier f. 48b; die Stelle über die Buchstaben-Geheimnisse (We. 19a) steht f. 13b; die Schlussstelle We. 80b und das Nachwort des البسطامي steht f. 5ª Mitte u. 5b.

Ein Hauptzweck des Werkes ist die Besprechung des Eintritts des Jüngsten Gerichts;

auf dies geht der ganze Abschnitt, welcher sich f. 21° ff. findet und der einen besonderen Anfang hat, nämlich: الحمد لله الذي اطلع الخبي الله تعالى خليفة شمس الغيوب . . . وبعد فان لله تعالى خليفة شمس الغيوب . . . وبعد فان الله تعالى خليفة تحرج في آخر الزمان وقد امتلات الارص جورا النخ und darauf beziehen sich die längeren Gedichte (erstes 67 V., zweites 86 V.). F. 54° ff. (Haftf):

حتى دارا بالرقمتين خليّا بين دات الصفا وبرقة ريّا Und f. 58ª ff. (Wāfir):

رايت من الامور عجيب حال واشياء ستظهر بالمقال

Das Jahr 922/1516 ist f. 20b erwähnt, das Jahr 999/1591 als Zeit des Jüngsten Tages f. 35b. — Die Stelle über die geheimnissvolle Bedeutung und Kraft des Elif, als diejenige aller übrigen Buchstaben enthaltend, und als Inbegriff aller Geheimnisse, steht f. 16a. Die zu dem Werke gehörigen Figuren — von einigen im Texte selbst befindlichen abgesehen (an einigen Stellen wie f. 32a fehlen sie und ist daselbst Platz für sie gelassen) — finden sich f. 61—70 (70 ist später ergänzt), mit besonderen Ueberschriften.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:

Verfasser: s. Anfang.

Nach der Bemerkung zu Anfang: يوسف البلجو بقى في سنة احدى وسبعين وستمائة folgt ein Gedicht von 191 Versen über die nach dem Jahre 671/1272 eintretenden wichtigeren Ereignisse, mit Benutzung der Buchstaben als Zahlenwerthe. Anfang f. 68^b (Basit):

ان رمت تكشف رمز الجفر يا سكنى من علم خير وصيّ والد الحسن من علم خير وصيّ والد الحسن ياتى من الشرق جيش الترك يقدمهم عاد عن القاف قاف جرّ بالفتن

Blatt 81 - 83 leer.

8vo, 23 Z. (Text: $15 \times 9^{1/2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. - Titel f.84*:

رسالة قواعد السرية في حل مشكلات الشجرة النعمانية

Verfasser:

الشيخ احمد بن محمد المقرى المالتي

انحمد لله بارئ النسم وخالف: Anfang f.84b الامم . . . أما بعد فائني ذائر في هذه الرسائة ما رايته في دائرة مربعة في جوف دائرة مستديرة احرف عربية مرقومة كل حرف على حدته بصورته المز

Ahmed ben mohammed elmaqqari $+ \frac{1041}{1632}$ (No. 2595) hat, wie er sagt, in einem Viereck einen Kreis gesehen, worin arabische Buchstaben in merkwürdiger Weise verschlungen standen, deren sorgfältige Betrachtung ihm Zukunftsgeheimnisse erschlossen hat, die sich auf die Jahre $\frac{1010}{1601} - \frac{1110}{1698}$ beziehen. bringt er hier vor. Dies Werk hat mit dem obigen Werke des Ibn el'arabt nichts zu schaffen.

ع م م م م . . . ف ع ي الجملة ستة : Schluss f. 104 وعشرون حرفا كل حرف مفتاح اسم من اسماء تلك الاشانحاص فتامل فالك وتكابره ترشك والله سجانه اعلم المز

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, etwas vocalisirt: die Stichbuchstaben roth. - Abschrift im Jahre 1082 Sa'ban (1671).

/ 4223.

1) We. 1704, 58, f. 160b-161a. Format etc. u. Schrift wie bei 57.

Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist ايوب الخلوتي

الحمد لله عالم الغيب وكاشف الريب: Anfang: هدى الاسرار . . . ولما كان علم اباجاد من سر الله التخزون وغيبه المكنون الخ

Abhandlung des Ejjüb elhalwati † 1071/1660, betreffend die Erklärung eines Aufstandes in الجفه Damask im J. 1067/1657 aus den Angaben des

ومنتهى المراد والآمال ولا ;الت :Schluss الكتاب الذيبي اصطفينا من عبادنا فمنهم طالم لنفسه النخ | رحمته عامّة وكلمته نافذة تامّة امين والسلام،

2) We. 1704, 61, f. 164b-165b.

Titel fehlt. Verf. fehlt; es ist ايوب الاخلوتي. خمدك اللهم يا من بفضله وصل :Anfang عباده الي فصله . . . اختارهم لحمل اسراره المخ Abhandlung desselben Verf., Prophezeiung auf das Jahr 1070/1659 u. den Rest des Jahrhdts. وتبشره بالسلامة وحسن العاقبة: Schluss f. 165b: مع الكيامة وحسن المآل مع حصول الآمال والسلام،

3) We. 1704, 57, f. 159^a-160^a.

Titel fehlt; er kann nach f. 159b, 9 sein: ايوب المخلوتي Verf. fehlt; es ist . نخيرة البشري الحمد لله عالم الغيب وكاشف: • Anfang f. 159 الييب وساته العيب المخ

Abhandlung desselben, Siegesverheissung an den Sulțān Mohammed.

ومن لاحظته العناية شاهد في اقصر :Schluss مدّة من الزمان ما لا يدخل تحت الامكان والسلام؛

4) We. 1704, 59, f. 161ⁿ-162^b.

Titel fehlt. Verf. fehlt; es ist ايوب اللخلوتي. الحمد لله عالم الغيب وكاشف الريب: Anfang: يعلم الاشياء قبل ظهورها المخ

Abhandlung desselben, betreffend die im 2. Jahrhundert des 2. Jahrtausends eintretenden وكل هذه لمذدورات: Ereignisse. --- Schluss f. 162b: المترجم عنها في حصرة الخلافة الانسانية الملحوظة باللحظات الرحمانية المحروسة بالحراسة الربانية والسلام

4224. Pm. 733. 2) S. 2 - 5.

4to, 31 Z. (Text: $20^{1/2} \times 13^{cm}$). — Zustand: stark fleckig; der Rand ausgebessert; ebenso der Text etwas auf S. 2. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. - Titel fehlt; in der Unterschrift:

اله الشبيقة الحرفية ق بيان الرموز الجفرية في السنيون الجفرية دون الهجرية Verfasser fehlt.

الم غلبت الروم في ادني الارض وهم من : Anfang بعد غلبهم سيغلبون . . . وقال في آية اخري ثم أورثنا

Betrifft Voraussagungen über die Dynastie der Benū 'Ofmān im 11. Jahrhundert. Der Verfasser erklärt die obigen Sätze, nimmt aber dann auch durch voranstehendes قولنا Bezug auf Stellen eines anderen Werkes von sich und erwähnt auch die البن العربي, تذكرة القرطبي u. a.

اخذه كل واحد من البسملة :Schluss S. 5 والصلوة بالطريق المذكور في الجفر والحمد لله وحده والصلوة على من لا ذبي بعده والمدود وال

Schrift: gross, kräftig, rundlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200, 1785. — Nach S. 3 fehlt wol 1 Bl.

4225. Pm. 106.

168 Seiten Svo, 15 Z. (21 × 15; 15 × 8-9⁴ g^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; im Anfang am Rando fleckig. — Papior: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser (auf der Vorseite):

كتاب جفر الهمّة وكشف كل ملمّة لجمال الدين المرادي

(In der Ueberschrift S.1 mit Hinzufügung von القسطنطيخي).)

اعلم وفقنا الله واياك أن الطبايع : Anfang S. 1 المنابعة والامزجة تحتلفة في ترديب الدرجات البن

Anleitung zur Schicksalsausrechnung (جغر) und Angabe der Ereignisse für die Jahre ¹²⁰¹/₁₇₈₆ bis ¹²⁹⁵/₁₈₇₈ von Gemäl eddin *elmurādī*.

والظاهر انه متوسط بين :Schluss S. 166 الذي قبله وبين ما بعده ولم نر فيه شيئا من مصدورياته والله تعالى اعلم بالصواب

Woran sich S. 166—168 ein Stammbaum der ofmanischen Sultane anschliesst, von Ofman (im J. 656/₁₂₅₈) bis auf عبد الحِيد بن تحمود خان

Schrift: im Ganzen gross, weit, etwas rundlich, vocallos, mit verschiedenen Tabellen. — Als Zeit der Abschrift ist ¹²¹⁴, ₁₇₉₀ angegeben, dies ist zu früh; das Ganze ist wol zurückdatirt und wahrscheinlicher um ¹²⁵⁰/₁₈₃₄ geschrieben.

4226. Lbg. 845.

33 Bl. 4°, 23 Z. (233,4 × 161,2; 171/2 × 81,2°°). — Zustand: gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

An fang fehlt. Das Vorhandene beginnt f.1^b: ابن محمد حجازي المكنى المكنّى بباب الشعرية فانه يطلع على طلاسم المتقدمين الذين سكنوا الثري قبله الرخ

Ibn mohammed higazī hat durch Inspiration Kenntniss in den göttlichen Geheimnissen erlangt und von der Zukunft bis zum Jahre 1000/1591 Einsicht gehabt. Unterweisung in eben dieser Kunst der Zukunftskenntniss erhält (علم الطلاسم) + 803/1400 (علم الطلاسم) von seinem hier nicht genannten Lehrer f. 2ª bis 14b. Auf Grund davon zählt er von f. 14b an eine grosse Menge gotterleuchteter Männer, die nach dem J. 1000 kommen würden, auf, giebt das Jahr ihrer Geburt und zugleich ihre besonderen Gnadengaben (دامات) an: diese Liste (jedesmal mit den Worten منهم beginnend) geht bis zum J. 1298/1881. Der zuerst genannte ist f. 14b; عبد الواحد السكندراني, welcher im $J.~^{1007}/_{1598}$ geboren werden wird; der letzte f. 33b سيدي جمال الدين, als dessen Geburts $jahr^{-1298}/_{1881}$ angegeben wird. —

Der Herausgeber des Werkes scheint (f. 5b) عبد الرزاف الوفائي zu sein. Die Abfassung muss um 1300/₁₈₈₃ erfolgt sein.

وكل هذا من بيرك الله: Schluss f. 33b: الله الله سجانه تعالى علينا فإن القول والفعل باذن الله سجانه وتعالى وحسبنا الله . . . وصلى الله على سيدنا المن

Schrift: Türkische Hand, klein, kräftig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. ¹³⁰⁰/₁₈₈₃.

4227. Pm. 508.

47 Bl. 8vo, 14 Z. (16 × 10¹/₂; 12 × 6¹/₂^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titelüberschrift und Verfasser f. 1^b:

عذه خطبة البيان نمولانا على بن ابي طالب

قال المؤلف عفى الله عنه' : Anfang f. 1b من المؤلف عفى الله عنه ' الخبار . . . عن ذي المحامد . . . محمد الباقر عم قال حدثنى ابي زين العابدين عم أن أمير المومنين عم لما تحقق دنق اجله واقتراب خروجه من دار الدنيا الخ

Auskunft des Haltfen 'Alt, der sein Lebensende herankommen fühlt, über das was seinen Anhängern nach seinem Tode im Laufe der Zeit widerfahren wird. Dieselben finden sich von weit und breit her aus El'iraq in der Hauptmoschee von Elkūfa zusammen; 'Alī besteigt die Kanzel und giebt, nach einer wohlgesetzten Ansprache an die Versammlung, in welcher er sich nach den verschiedensten Seiten hin kennzeichnet, "ich bin der u. der u. der", Antwort auf allerlei Fragen, die sich aus derselben erheben. Seine Rede beginnt f. 2*: الحمد لله بديع السموات وفاطرها . . . فاستلوني قبل أن تنفقدوني أنا المخبر عن الكاينات المز und schliesst f. 3b: الله على الانس والجان انا ابو التقايم المهدى في أخر الزمان؛

Die erste darauf bezügliche Frage thut عالى الاشتد: wann denn dieser sein Nachkomme, der Elmehdt, aufstehen werde? Zuletzt giebt 'Alt auf die Frage (f. 36b), unter welchen Zeichen das Jüngste Gericht erscheinen werde, Auskunft.

فاذا هم قيام ينظرون فانا لله : Schluss f. 37*: فاذا وانا اليه راجعون فبكي عليه مسلم بكاء شديدا . . . وقد اشرفت الناس على الهلاك من هول ما سمعوه منه عمَّ،

2) f. 37b-47a. Predigt desselben, mit ähnlichem Inhalt. Sie ist betitelt: التختابية المتخزونة الحمد لله الاحد المحمود . . . أما بعد فإن Anfang: :-Schluss f. 47 بروح البصر روح الحيوة العز وبهم ينتصروا وبهم يقدم النصر ومنهم نصرة الارض كتبتها كما وجدتها وفيها نقص الكلام والحروف

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, vocallos. - Abschrift c. 1200 1785.

4228.

1) Pm. 402, 2, f. 18. 19. 4to, 23 Z. (Text: $16\frac{1}{2} \times 10^{\text{cm}}$).

Schluss eines Werkes über جفب. Zuerst: جدولا مربعا من ضرب ثمانية واربعين في ثمانية واربعين الج قال الحافظ الذهبي ما عُلِمَ تصحيف هذه :Schluss الكلمة الا بعد المائتين من الهجرة وهذا آخر ما اجراه الله تعالى على لسان القلم وسبق سابق التقدير بانزاله الَّي رتبة المعاني والله الموفق والمعين "

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, gedrängt, vocallos. — Abschrift c. 1100/1888.

2) Pm. 733, 1, S. 1.

218 Seiten 4to (29×1912: 2412×18cm). - Zustand: fleckig; am Rande ausgebessert. - Papier: gelb, wenig glatt. --Einband: Pappbd mit Lederrücken. - Titelüberschrift:

Eine Seite aus einem Werke über Vorausdeutung des Auftretens des Weltbeherrschers (القايم). Zuerst stehen hier 4 Verse auf) (Tawil); dann eine Tafel mit 3 concentrischen Kreisen, in deren äussersten 3 kleinere eingreifen, das Ganze mit einzelnen Buchstaben, Wörtern, Zahlen beschrieben, und um die ganze Tafel eine fortlaufende Umschrift; dann zu Ende der Seite wieder 4 Verse mit gleichem Reim und Metrum. Der 1. Vers ist:

فيا القاف وصل العين والسين جملة اذا قام قل شيئا عجيبا معولا

Schrift: ziemlich gross, gut, fast vocallos. Stichwörter roth. - Abschrift c. 1050, 1640.

3) Pm. 733, 3, S. 6. 7.

$$4^{\text{to}}$$
, 12 Z. (Text 20×9^{1} , 2^{cm}).

Gehört zu dem selben Werk. Hier sind 12 Verse des Gedichts (Tawil), welches mittelst der verschiedenen Buchstabennamen die Zukunft voraussagt; zuerst (nicht ganz richtig): قبول جيم عاشر الراء وقته دخول زمان ميم ملك يؤقلا

Es schliesst sich ein Stück in Prosa an: ذذكر حوادث تلى ما تقدم عال الصفدى وفي عام زن رجعة عظيمة بمصر بين جيمها وقائمها البخ Also Ereignisse im Jahre 1057/1647.

4229.

In dies Fach gehören noch Werke von:

- 1) أنحاته الغزالي 0.d.T. ابو حامد الغزالي 0.d.T.السر المصون والجوهر المكنون .u الدرّ النظيم u. auch
- 2) ابن عربی † $^{638}/_{1240}$, u. d. T. الكرة الناصعة في علوم الجفر الجامعة

- على بن محمد بن عبد العزيز أبن الكُرَيْهِم (1361 بن محمد بن عبد العزيز أبن الكُرَيْهِم u. d. T. تصاريف الدهر في تعاريف الزجر und سرّ الصرف في علم الحرف und
- 4) عبد الرحمن البسنامي um ⁸²⁰/₁₄₁₇, u. d. T. الدرة الناصعة في كشف علوم الجفي الجامعة
- الفتوحات في الخفر um 870/1465, u.d.T. شكر الله الشيواني (5
- 6) مبغة الله بن روح الله البَوْوَجي (1015/1606, u. d. T. رسائة في الجفر رسائة المجادي
- 7) أسالم بن احمد بن شبخان † 1046/1636, u. d. T. مصباح السر اللامع بمفتاح الجفر الجامع مرهم العطف ودرهم الصرف
- 8) خمد بن بدر الدين الشرنبابلي † 1182/1768, u.d.T. تحرير المباحث في تعلق القدرة بالحوادث
- 9) حسن بن ابراهيم بن حسن الاجبرتي (u. d. T. القول الصائب في الحكم على الغائب به الموغ الآمال في كيفية الاستقبال und
- 10) Auf جعفر الصادت † ¹⁴⁸/₇₆₅ wird ein كتاب الجفر und الجفر zurückgeführt.
- الكشف والبيان في معرفة حوادث الزمان (11
- كشف اسرار الحروف ووصف معانى الظروف (12
- كشف اسرار الحكماء وهتك نواميس القدماء (13
- السر الخفى والدر العلى (14
- الكنز الباهر وانسر الفاخر (15

2. Ezzeirege (Ezzaïrege).

4230. Mf. 39. 2) f. 39-55.

 4^{10} , 18-19 Z. $(26^{1}/2 \times 18; 16^{1}/2-17 \times 12^{cm})$. — Zustand: fleckig, nicht recht sauber, Bl. 39 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f. 39a mehrfach wiederholt: رايرجه زايرجه رايرجه مرايد و المرايد و المراي

د" الزايرجة الخطَائية

so der Titel in der Vorrede f. 40a. - Verfasser fehlt.

الحمد لله الواحد لا من عدد : 4 Anfang f. 39 الربوجة المسوب ... أما بعد اعلم ايها الباحث عن نتايج الزبرجة السبتية وموضوعها في الدايرة الاكرية ونسبة حروفها الى كميات الاعداد ورسومها المتماثلة الطبيعية الدر

Anweisung zur Lösung von allerlei die Zukunft angehenden Fragen mittelst gewisser Buchعلم الزايرجة genannt wird, s. Seite 551. Sie wird hier genannt wird, s. Seite 551. Sie wird hier الخطائية betitelt, weil diese Form derselben dem 'Omar ben ahmed ben 'alt elhaţāī zugeschrieben wird. Der ungenannte Verfasser will Anweisung zur Ausübung derselben (طربقة العبل) geben; diese steht f. 41° unter Berücksichtigung der f. 41° ff. folgenden Tabellen. Vorauf schickt er aber f. 40° ein auf Erläuterung dieser Kunst bezügliches längeres Gedicht (37 Verse lang). Anfang (Ṭawil): يقول الخطائي النبي قد دشفت ما تكاتمه الحفاظ من قبل اولا

Die 1. Tabelle f. 416 mit der Ueberschrift المستخرجة من الزيرجة enthält 4 × 7 Fächer (Quadrate), mit je 1 Buchstaben in der Folge des الجد als Ueberschrift. In jedem dieser 28 Felder steht entweder eine Behauptung oder eine Frage (beide auf das, was man gern wissen möchte, bezüglich) in 2—3 Zeilen, und in der folgenden Zeile الم المان العالمة المان العالمة المان يكون طابعا ناصا المان يكون طابعا ناصا المان يكون طابعا ناصا المان يكون طابعا المان المان المان يكون طابعا المان المان يكون طابعا المان المان المان المان المان يكون طابعا المان المان المان المان يكون طابعا المان المان المان المان يكون طابعا المان ال

Darauf folgen 28 Seiten, jede ebenfalls in 28 Fächer getheilt. In der oberen Ecke eines jeden steht der Reihe nach ein Buchstabe des Alphabetes انجد, in der Mitte eines jeden übergeschrieben eine Zahl von 18-24; ausserdem innerhalb des Faches in 4 Reihen, deren oberste die längste ist und die immer kürzer werden, bestimmte einzelne Buchstaben. In einem besonderen Felde oberhalb aller dieser Fächer stehen, einzeln geschrieben, sämmtliche Buchstaben des Alphabetes in einer besonderen Folge; sie ist dieselbe auf den 28 Seiten (f. 42-55). Die Zahl dieser Buchstaben ist aber etwas grösser als 28, manche derselben kommen mehrmals vor. Die ersten Buchstaben ergeben die Wörter: سؤال عظيم الخلق. In jeder dieser Ueberschriften ist 1 Buchstabe roth geschrieben; dies geschieht gleichfalls in der Folge des Alphabetes, so dass in der Ueberschrift f. 42ª ein i, 42^b ein — und 55^b das z in rother Schrift sind.

Schluss der Gebrauchsanweisung f. 41*: وهذا الذي رمز عليه السبتي وغيره واخفوه في الكتب وقد اوتخمته واستغفر الله العظيم مما قد فعلت فانه غفور رحيم والحمد لله ربّ العالمين وصلى الله . . . وسلم تسليما كثيراً

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Text in blauen Doppellinien. Die Schrift in den Tabellen ist kleiner. — Abschrift c. 900,1494. — Bl. 56 leer. HKh. III 6786 ist vielleicht verschieden.

4231. Lbg. 263.

50 Bl. 4to, 25 Z. $(22 \times 16; 16^{1/2} \times 8^{1/2} cm)$. — Zustand: im Ganzen gut; etwas wurmstichig. - Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. - Titel u. Verf. f. 18 (ebenso f. 50b):

s" لسان الفلك لابن احمد بن عيسى الرمياوى المغربى المشهور بقائد الجيوش

الحمد لله الذي ادار الافلاك : Anfang f. 1 الدائرات . . . وبعد فقد اختلم في صدري ان ابين ما تصمنته الجداول الاربع المشكلة في الزيارج السبتية من اوتاد البيوت وحروف العدد والمقابلة والمناظرة والوجه والحد والشرف والتعديل والزوال المز

Zukunfts-Enträthselung, auf Grund von Buchstaben-Combinationen und Stand der Gestirne; das Ganze ist eine ausführliche, durch einige Tabellen unterstützte, Erörterung aus der von Ibn ahmed ben 'isā errimijjāwī الزايرجة elmagribī qāid elģujūs. Sieist zuerst in فصل, dann in Kapp. getheilt. Zuletzt f. 49 التفالع: أنقول في معبفة الطالع:

اول مفاتجها النار ثم الهواء كذلك: Schluss f.506 الماء ثم التراب باقيها٬ وهذا آخر ما اردنا ايراده المخ

Der Verfasser hat dies Werk im J. 960 Rab. I. II (1553) verfasst.

Schrift: gross, rundlich, gleichmässig, vocallos; Stich-عثمان بن مصطفى wörter roth. - Abschrift von im J. 1183 Rag. (1769).

4232. Glas. 18.

8 Bl. 4to, 26-30 Z. $(23^{1}/_{2} \times 16; 18^{1}/_{2} \times 12^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. - Einbd: Kattunbd mit Lederrücken. - Titel f.1a:

Anfang f. 1b: التوفيق على التوفيق الابتداء من الالف الى الطاء نسبة اوله وهو اجلَّ النسب وفيها الطريقة الكبرى ومن الياء الى الصاد المنقوطة نسبة ثانية تحتوى على اثنى عشر طريقة الج

Anweisung zur Enträthselung der Zukunft und unbekannter Dinge mittelst Buchstabencombinationen nach dem höheren Verfahren.

على الموضع الطبيعي الي : Schluss f. 7ª: آخر البيوت تحسب أن كل ضلع وحسبت الاخر ظهر منه الحاصل جميعا فافهم ترشد والله اعلم المن

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, rundlich, vocallos, oft ohne diakritische Punkte. Stichwörter und Stichbuchstaben roth. - Abschrift um 1200 1785.

F. 7^b und 8^a enthalten Excurse über denselben Gegenstand.

4233. We. 1734. 7) f. 117 - 122.

 8vo , 21 Z. $(20 \times 14^{1}, 2)$; $15 - 15^{1} 2 \times 9^{\text{cm}}$). - Zustand: etwas fleckig. - Papier: gelb, stark, glatt.

Titel fehlt. Es ist Anweisung zur Buchstaben - Zukunftsenträthselung: علم الزايرجة.

الحمد لله الفتاح العليم :Anfang f. 117a Zuerst in 1½ Reihen einzelne Buchstaben: س مي ت م ه . . . مي ج ت ل ا

فصل في مبتدا عمل الزايرجية السبتية ، يوخذ . Dann فاضل الطالع وفاضل العاشر وفاضل اسم السايل وفاضل السؤال

فسماه كتاب الجفر ولم يقل : Schluss f. 122b مثل الحكماء سفر بل قال جفر فمن عرف الاوضاع الجفينة تصرف فيها والله اعلم

Schrift: ziemlich klein, gefällig, vocallos. - Abschrift c. 1100/1688.

We. 1149, 7, f. 83b. 84a. Eine Tafel mit 12×11 kleinen Quadraten, in jedem 1 Buch-عذه الحبوف نوع من الجفر من stabe. Anfang: تاليف الامام على بن ابي طالب . . . قال من كان له مراد واراد ان يعلم انه يكون ام لا يكون الح Die Ueberschrift فل مبارك ist nicht richtig.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos, um 1150/1737.

Spr. 1937, 3, f. 82 enthält auch eine kurze Anleitung. — Lbg. 922, f. 18^b ff. ebenfalls.

4234. Mq. 466.

8vo, 19-21 Z. (Text: 13-14¹/₂ × 9-9¹/₂^{cm}). — Zustand: sehr fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift und Verfasser:

Ein die Zukunft enträthselndes Gedicht, 28 Fragen des gewöhnlichen bürgerlichen Lebens beantwortend, und zwar verschieden, je nach den 12 Sternbildern, die grade am Himmel stehen; diese 12 sind immer auf 7 Verse vertheilt, so dass das ganze Gedicht $28 \times 7 = 196$ Verse enthält.

Es ist das Gedicht im Ṭawil-Metrum, die Bezeichnung mit ارجوزة ist daher nicht richtig, vielmehr müsste قصيدة oder doch منظومة stehen. Jeder Vers hat eine Ueberschrift der betreffenden Sternbilder meistens in rother, mitunter auch in grünlicher Farbe; auch die Fragen sind der Reihe nach (meistens) so farbig übergeschrieben. — Eine Gebrauchsanweisung geht vorauf.

Anfang des Gedichts f. 1b unten:

'للسوال الاول هل يكون الانسان ناصحا طايعا ام لا الحواب بالحمل والحوت

وفى بعض اوقات يغشّك ذا الذي ذكرت وينصح غالبا ويعلّلا على انذنب الرجل الذنب المتهم به ام لا : Tie 28. Frage 12ⁿ: كا على يرجع الغايب من السفر ام لا : Schluss f. 12ⁿ:

وما غايب قد غاب عنك براجع البك وهذا في الهموم مسربلا Schrift wio boi 1).

Von الزايرجة ist auch die Rede: Spr. 1935, f. 24. Lbg. 819, 90°. — Zu dem Werke des Begründers dieser Art Zukunftserforschung, Ahmed ben ga far essabti † 601/1204, welches bloss د الزايرجة betitelt ist, wird ein Commentar des عبد الله بن عبد الملك المرجاني erwähnt. — Ein anderes Werk über den Gegenstand wird dem غرس الدين احمد بن ابراهيم الحلبي احمد بن ابراهيم الحلبي احمد بن ابراهيم الحلبي عروب المرجاني عروب عروب عروب المراج المرجاني عروب المرجاني عروب المرجاني عروب المرجاني والمربع المرجاني والمربع المربع المربع المربع والمربع
c) durch Wörter.

Um zu erfahren, ob man dies oder das thun oder unterlassen solle, ob einem dies oder jenes zustossen werde, bedient man sich auch gewisser Tabellen mit Kreisen und Quadraten (oder Feldern), in denen einzelne Wörter, wie krank, Handel, Reise, Heirath, abwesend u. s. w., stehen und stösst mit dem Finger auf eines dieser Wörter; dann schlägt man die auf das Wort bezügliche Auskunftstabelle nach. Einrichtung der Tabellen ist verschieden; so stehen z. B. in manchen als einzelne Wörter die Namen von Propheten. Bei manchen sind auch die Gestirne, Mondstationen und dergl. mithineingezogen. Der Name dieser Zukunfts-Erforschung ist القرعة, weil es gleichsam ein "Loos" ist, welches man mit dem Stossen des Fingers (قرع) erhält; in diesem Sinne steht auch خرج انسهم es ist das Loos (der Loospfeil) herausgekommen. Es werden namentlich zwei Arten dieses Loosspieles erwähnt: القبعة الجوهبية und الق" المامونية; auch wird es (wegen der Prophetennamen darin) genannt, gewöhnlich aber ohne jeden Zusatz. — Eine Abart davon ist die Befragung des Qoran nach der Zukunft, insofern man in demselben blindlings ein Wort bezeichnet, das dann nach einem gewissen Verfahren gedeutet wird. Dies wird genannt, Vorbedeutung, Loosung.

1. Elqor'a.

4235. We. 1216.

49 Bl. 4to, 18 Z. (27×191/2; 191/2×11cm). — Zustand: die erste Hälfte lose im Einband; nicht ganz sauber; stellenweise wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt. Er ist (wie aus Anfang und Unterschrift erhellt): قرعت Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوات: Anfang f. 1b: مبعدة وجدت في نخاير . . . وبعدة فهذه قرعة مباركة سعيدة وجدت في نخاير الخلفاء رحم وكيفيته اخراج الضمير منها أن يكون السايل قد أضمر في نفسه ضميرا لا تعلمه أنت الخ

Das Verfahren, um die Gedanken Jemandes zu errathen, wird f. 16 u. 2ª angegeben. Es sind dabei verschiedene Kreise und Tabellen zu benutzen, welche sich auf den folgenden Blättern befinden. Die kleineren Kreise f. 2b u. 3a, an Zahl 6 u. 10, sind in 10 resp. 6 Fächer getheilt, die Wörter für solche Gegenstände enthalten, an die man für gewöhnlich zu denken pflegt. Dann folgt ein grosser Kreis f. 3b u. 4a, in 60 Fächer getheilt, in deren jedem steht: suche das u. das Sternbild auf (z. B. وقارع), وقارع); daran schliessen sich Tabellen über die البروج, die Planeten, die Mondstationen, den Sirius und einige Fixsterne. Diese Tabellen f. 4^{b} — 9^{a} sind in 7×10 (auch 6 oder auch 5×10) Felder mit Inschriften getheilt. Demnächst kommen f. 9b-19a 20 grössere Kreise, von denen die auf den gegenüberstehenden Seiten dieselbe Bezeichnung haben und die wieder in je 30 Felder getheilt sind. Diese الرجال والقبايل والامراء ودايرة الخلفاء : Kreise heissen المدن und الطيور والشجر والحيوان والترك والنساء Endlich kommt f. 19b eine Tabelle der namhaftesten alten Dichter (5 \times 12), und dann kommen, in der daselbst angegebenen Reihenfolge, diese Dichter, für jeden eine Seite mit je 10 Doppelversen, die eine Anweisung enthalten, was sich zu thun und zu lassen empfiehlt. Dass diese Verspaare mit dem Dichter, unter dessen Namen sie hier vorkommen, nicht das Geringste zu thun haben, versteht sich. Verspaare haben ihre eigenen Reime, meistens reimen ihre 4 Halbverse auf einander, und sind in verschiedenen Metren.

Der erste dieser Dichter ist الطائى; das erste Verspaar daselbst f. 20^a ist:

شرب الدوا مبارك ميمون فاشرب ففيه النجم والسكون فان عقبي ذا الدوا مامون هذا الدوا فيه الشفا يكون

Das letzte bei ذو الرمة und zugleich der Schluss des Ganzen f. 49^b:

فليشكرن حامدا لربه قضى له الله سرور قلبه

Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Strichen. Die Abtheilungen ebenfalls durch rothe Linien. — Abschrift im Jahre 1266 Ragab (1850) von محمود بن الحاج شاهيع

Der Titel ist القيعة.

Diese Blätter betreffen die Befragung und Enträthselung der Zukunft. Zuerst f.52^b 4 Kreise mit je 4 Abtheilungen mit Inschriften, wie بالتجارة , دخول على السلطان , المحاكمة , قالب الحوائي , قالب الح

اتاك الهنا مبشرا ما أنَّت طالب

تيسرت الحاجات لا تحتشى عسرا

(Dies wie überall ziemlich uncorrect.) Eine Gebrauchsanweisung steht f. 78^b.

Schrift: ungleich, gross, rundlich, vocallos, auch fehlen oft diakritische Punkte. — Abschrift im J. 1294 Sawwäl (1877) von حمد بين حسين بين عبد الله الواسع

/ 4237. We. 1215.

30 Bl. 8°°, 25 Z. (21¹/3×15¹/2; c. 16×11¹/2°cm). — Zustand: nicht ganz sauber, nicht frei von Wurmstichen. Nicht recht fest im Einband, Bl. 21 lose. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1^b:

الحمد لله الذي اطلع بدور : Anfang f. 1 . . . وبعد فيقول الفقير الارادات في فلكه السعادات . . . وبعد فيقول الفقير اني الله السيد شرف الدين بن صلاح بن الراهيم بن علي بن الامام شرف الدين بن صلاح الكوكماني بلدا الزيدي مذه النظم قريب من الفهم الخ

Der Verfasser Seref eddin ben çalāh ben elqāsim ben mohammed elkaukabāni ezzeidi hat im J. 1111/1699 dies Werk über Deutung der Zukunft gewidmet dem ساخسن احمد بن الحسن und es betitelt:

Eingetheilt in 40 Kapitel, enthält es 480 Antworten. Die Einrichtung ist etwas verwickelt; die Einleitung giebt darüber Auskunft.

F. 4^b u. 5^a enthält 40 Fragen in 2 Tabellen zu je 5×4 quadratischen Feldern (zuerst: . (هذا الامر يصلح ام لا ;عن عاقبة امراء العسكر الداخلين Dann kommen f. 5^b u. 6^a ebenso 2 Tabellen mit 40 Feldern, genannt إنقة الابواب, enthaltend die Namen berühmter Imame, Könige, Verwalter, Heiligen und ansehnlicher Oerter in Eljemen und Schlösser, herunter bis auf die Zeit des Verfassers; dann f. 3b eine Tabelle über die Wochentage, und zwei über die Tageszeiten, von denen die zweite إِمَّةَ الأَرْمَةُ genannt wird; endlich folgen auf 40 Tabellen, deren jede der Reihe nach eine Ueberschrift der Tabelle, die ازمة الابواب heisst, trägt und in 12 Reihen 12 Antwort-Sätze enthält. erste dieser Tabellen beginnt nach der Ueberso: الهادي يحيي بن الحسين صعده : schrift جحدث معهم فرح واما عاقلتهم ورايتهم تخاف عليه

Schluss der 40. Tabelle und damit des Werkes f. 26^a: يصل رسول ليلة الاثنائيان أو يوم الأخميس ولنكناه ليس بمصلح فانه عدة وحسود

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Die Tabellen f. 4^b-6^a haben in ihren Feldern abwechselnd rothe und grüne Schrift. Die Tabellen 1-40 (f. 6^b ff.) haben abwechselnd in den Reihen rothe und grüne (seltener schwarze) Schrift. Der Text in rothen Linien, ebenso die einzelnen Reihen abgetheilt. — Abschrift c. 1150/1737.

F. 27 — 28^a einige kurze Beschwörungsformeln und Gebete.

4238. We. 1218. 3) f. 14
$$^{\circ}$$
 – 28 $^{\circ}$.

 8vo , 23 Z. $(21^{3/4} \times 15^{1/2}; 16^{1/2} \times 9^{1/2} \text{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titelüberschrift f. 14^{b} :

Anfang: zuerst eine Tafel mit 5 × 7 Feldern, deren jedes den Namen eines Propheten enthält, ausser dem ersten, in welchem steht: ربه نستعین, und dem letzten, worin steht: تمن . Im Ganzen also 33 Propheten-Namen.

هذا سهم آدم عَمَ عَمَ قال الله : Alsdann f. 15° : عالى وعلم آدم الاسماء كلها ثم عرضهم على الملائكة ابشر ايها السايل فان فَالَك مبارك وقد دلّ على انك عازم على امر وناو على نيّة الخ

Um zu erfahren, was man thun oder unterlassen soll, stösst man (قرق) mit dem Finger auf ein Feld der Tafel, also auf einen Prophetennamen. Die Deutung steht dann bei jedem dieser Namen, die der Reihe nach, wie sie in der Tabelle stehen, erklärt werden. Im Anfang jedes derselben wird eine Qoränstelle angeführt, die Bezug hat auf den Propheten.

Schluss f. 28^b (bei dem Propheten Mo-ولا بدّ لك من السفر من مكان الي :(احة عظيمة) مكان ومن بلد الي بلد وتاتيك راحة عظيمة) بهذا نطق سهمك وظهر نجمك والله اعلم بالصواب)

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift von سليم الدمشقى, im J. 1258/1842.

8vo, c. 18 Z. (21 × 14; 17-18 × 11^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: weisslich, rauh, zieml. stark. — Titel f. 49^a:

und richtiger f. 50^a Ueberschrift und in der Unterschrift:

Anfang: Nach dem Bismilläh folgt eine Tabelle mit 6 × 5 Feldern, in deren meisten

je ein Prophetenname steht; bei einigen Feldern kommt ein Name auf zwei derselben. Dieser Propheten-Namen sind hier im Ganzen 25; zuerst: Adam, Nüh, Ibrāhīm; zuletzt: Moses, Hārūn, 'Isā, Mohammed. Darauf folgt: الهم صلى على اجمعين الانبياء ومرسلين الهم صلى على اجمعين الانبياء ومرسلين خرج لك سهم الم عم وهو سهم التوبة والإجابة قال الله العظيم فتلقا آدم من ربع كلمات فتاب عليه الخ وingeführt.

وذلك كله ببركة نبينا محمد : Schluss f. 61b عين صقم وانت ايها السايل انسانا مسعود الناصية حين خرج لك سهم محمد صقم فطيب نفسا وقير عينا ففالك حميد وطائعك سعيد وامرك يرشد فاشكر الله الحميد المجيد يزيدك من فضله انه جواد كريم غفور رحيم تمت قرعة الانبياء

Dies Werk ist von den vorhergehenden verschieden.

Schrift: gross, rundlich, ungleich, unangenehm und ganz uncorrect, vocallos. Ueberschriften und Stiehwörter roth. — Abschrift c. 1260/1844.

/ 4240. We. 1218. 5) f. 31a-56.

S^{vo}, c. 20-30 Z. $(21^3/_4 \times 15^1/_2$; $16 \times 12^1/_2$ [c. $18-19 \times 10^{\rm cm}$]). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Titel fehlt, s. nachher. Verfasser fehlt.

وبه نستعيب، على القوم الكافرين ولا :Anfang

عدوان الا على القوم الطالمين النخ Nach einer uncorrecten Erweiterung des Bismillah folgt und ist als Titel anzusehen (auch f. 32°): القول على القرعة الجوهرية والكلام عليها وما تالف فيها من الصماير الجيدة والمتوفقة والله تعالى اعلم فيها من الصماير الجيدة والمتوفقة والله تعالى اعلم

Darunter stehen zwei Doppelverse. Dann eine in 8 × 13 Felder getheilte Tafel. Die beiden ersten Reihen derselben enthalten eine kurze Gebrauchs-Anweisung: هذه قرعة الحكم الفلكي . . . وبعد ايها المطلع على هذه القرعة الن تقرء الفاتحة الي منتهى وتضع اصبعك على حرف من الحروف نخذ العدد الهندي تمت

Dann folgen in den Feldern je 3 Buchstaben nebst einer das Feld anzeigenden Zahl; dies ist aber nicht ganz genau.

Man legt den Finger auf eines der Felder und schlägt dann die mit denselben Buchstaben wie jenes Feld bezeichnete Deutung auf. Jede dieser Deutungen — es sind 62 hier — schliesst mit einem kleinen Gedichtstücke von (in der Regel) 5 Versen; die Stücke sind in verschiedenen Metren und Reimen. In dem letzten Verse dieser Gedichtstücke kommt die Buchstabenbezeichnung der Felder vor; siehe dies bei dem 62. Felde.

Das erste Feld ist mit ج ج bezeichnet; die Deutung beginnt f. 31° so: ابشر اليها السايل so: واشكر الله العظيم الذي ذهب عنك الهم والغم حلمه ويجمع شملك بمن تحب بلدنف صنعته وموسع بركته المخ

Das letzte (62.) Feld ist bezeichnet mit $\overline{\varepsilon \varepsilon}$ und schliesst (Tawil):

فراء وهاء ثم جيم ترافعوا كالناجم سعد واقتراب مسرق zu lesen:

Verse folgt, dass die Ueberschrift sein muss ره ج

Schrift: gross, rundlich, dick, von f. 46 an etwas kleiner, vocallos, wenig sorgfältig. — Abschrift c. 1840.

Es folgen noch einige Gebete (eines auf die Mitte des Monats Sa'bān; f. 54^b—56^a ein Gebet an der Leiche). F. 56^b. 57 leer.

Glas. 161, 5, f. 93-111. Format etc. und Schrift wie bei 2).

Gehört zu derselben Art (قرعة). Es sind hier je 3 Buchstaben in 36 Feldern; je nach dem Felde, welches der Fragende mit seinem Finger berührt, erfolgt die Antwort; z. B. in Bezug auf ج المام السائل ان هذه الاحرف قد اتتك الغيظ الم ويزيل عنك الغيظ الم والنكد ويزيل عنك الغيظ الم

Dies Stück beginnt f. 95^b mit وج ج (vorher Tabellen), ist aber nicht ganz zu Ende; es bricht ab bei der Figur ببب mit den Worten f. 111^a: فأن الله يحب الحسنين فكن لله شاكرا ولنعمائه حامداً

4241. We: 1218.

Eine Tabelle enthält hier 12, mit Kap. 1. 2. 3 etc. beschriebene Felder. Dann folgt die Deutung dieser Felder. So bei dem ersten: الباب الأولَ اليها السايل قد خرج مالا قال الله تبارك وتعالي وجعلت له مالا محدودا وبنين شهودا ومهدت له تمهيدا ابشر ايها السائل بقصاء حاجتك واعلم ان الله احبك الخ

وانت تخير منه لا تدري فيها : Schluss f. 30b خيرا أم شرًا فيأجيك الله منها والله أعلم بالصواب المرِّ

4242. We. 1218. 6) f. 58"-81.

8°°, 19 Z. $(21^3/4 \times 16; 16^1/2 - 17^1/2 \times 13^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. F. 70. 71 sehr fleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Titel fehlt. Er ist nach Mq. 466, f. 107°:

القرعة المامونية

Ein Zukunftsspiel.

F. 58^b u. 59^a enthalten sechs mit je einem Buchstaben bezeichnete Kreise, von denen jeder in 6 Felder getheilt, deren jedes mit einem Wort wie علم, بييع, رواج, مريض versehen ist. Diese Worte kehren, in verschiedener Folge, wieder, so dass ihre Anzahl nur die Hälfte beträgt, also 36. Uebergeschrieben ist: دلايل دواير السؤال وهو اخراج كل ضمير سأل عنه السايل

F. 59^b u. 60^a enthalten jedes einen grösseren Kreis, der einen concentrischen Kreis einschliesst, jeder in 18 Felder getheilt; jedes Feld enthält in dem äusseren Ringe 2 Buchstaben, von denen einer sich auf einen Kreis auf f. 58^b, der andere auf einen Kreis auf f. 59^a bezieht; in dem inneren Ringe den Namen der Planeten und Mondstationen. Ueberschrift: المنازل عدول دايرة الحروف والدلات ومعرفة المنازل ومعرفة المنازل مرحدل ضرب المقارعة بالاصابع.

F. 60^b u. 61^a enthalten die Ueberschrift: القول على منازل القمر السيارة الدالة على الطيور الطائرة الحالة على الطيور الطائرة Jede Seite hat 6 × 9 Quadrate; in der 1. und 4. Reihe (von oben nach unten) stehen die Namen der Plancten und Mondstationen; in der 2. u. 5. in jedem Quadrat das Wort, in der 3. u. 6. Namen von Vögeln.

F. 61^b. 62^a sind ebenso eingerichtet; die Ueberschrift ist: القول على اختلاف اجناس الطيور. In der 1. u. 4. stehen Namen von Vögeln, in der 2. u. 5. das Wort اقصد, in der 3. u. 6. Namen von Städten.

Dann folgen f. 62b. 63a, mit der Ueberschrift: القول على جدول المدن والبلدان الدالة على ملوك , in 2 Columnen auf jeder Seite 18 Verse (Regez, obgleich das Metrum sehr mangelhaft berücksichtigt ist); je zwei unter einander stehende Reihen der Columnen bilden einen Vers; beide Halbverse reimen auf einander. Zur Seite stehen nach den Tabellen auf f.61b. 62a Städtenamen, zu Anfang und am Schluss von 2 Reihen je 1 Name, also 18 auf jeder Seite, für jeden Vers 1 Städtename. Der f. 62b zur Seite stehende 1. Städtenamen (in der ersten Columne) ist مكة; der dazu gehörige Vers:

(Statt بدالک muss es jedenfalls بدالک heissen. Der Text ist metrisch und auch sonst oft uncorrect.)

Endlich folgen, auf f. 63b—81a, jedes Mal in einem Doppelverse die Antworten, welche auf eine Frage in diesem Zukunftsspiel ertheilt werden sollen. Jede dieser 36 Seiten trägt in der Ueberschrift den Namen eines Königs (f. 63b: القول على ملك النبرك وشرح الصماير ; القول على ملك النبرك وشرح الصماير ; و على ملك الروم 4ab المنابع المنا

Auf f. 63° steht zur Seite ضمان; der Doppelvers ist:

No. 4242-4244.

لا تندن يا صاح من الضمان وكن من الشر في امان واتركم تحظى بكل خير فالفال وافاكه في امان (lics im 1. Verse: من الشرور u.). Die Metra sind verschieden, selbst die der 2 Doppelverse.

. ضايع :Schluss f. 81°: zur Seite das Wort المبر عن الصايع بان له انى ارى في امره خسران فالفال الخبر والاحسان فالفال الخبر والاحسان

Auf f. 71 folgt 80; dann 72-79. 81.

Schrift: dieselbe wie bei 5), nur etwas gleichmässiger, von f. 68^b an vocalisirt. Die Ueberschriften u. Beischriften roth. Der Text in rothen Linien: die Doppelverse ebenfalls durch rothe Linien abgetheilt. — Abschrift vom Jahre 1261 Gom. 1 (1845).

/ 4243.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) We. 1217.

25 Bl. 8vo, 19 Z. (21¹, 3 × 14¹, 2; 17 × 11^{cm}). — Zustand: schadhaft (besonders im Anfang) und ausgebessert, stark wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband.

Titel fehlt. Die Ueberschriften zu den ersten Tafeln f. 1^b. 2^a u. 2^b. 3^a sind verschieden; auch sonst finden sich manche Abweichungen (auch in den späteren Ueberschriften). Die Folge der Seiten ist durchschnittlich anders; auch sind deren hier nur 34, während es nach der Einrichtung des Werkes 36 sein müssen. — Dieser Text ist weit besser als der von We. 1218.

Schrift: gross, deutlich, vocallos, etwas blass. Ueberschriften u. Seitenzuschriften roth. F. 5 von ganz später Hand ergänzt. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 23^b—25^b 2 Anckdoten, von الاصمعى und (nicht vollständig).

2) Mq. 466, 11, f. 107-129.

 8vo , 19 Z. (Text: $12^{1}/2 \times 9^{cm}$). — Zustand: sehr fleckig; der Rand von 107 u. 108 hat durch Abschneiden gelitten. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Titel f. 107*: كَ الْقَرِعَةُ الْمِبَارِكَةُ الْمُسَاةُ بِالْمُونِيةُ Nach f. 107 fehlt 1 Blatt (mit Tafeln). Die Einrichtung der Tafeln f. 108b—110a ist die-

selbe, aber die Ueberschriften etwas abweichend. Von f. 110^b an sind sie im Ganzen dieselben. Die weitere Reihenfolge der Tafeln ist nicht ganz die gleiche; hier ist die letzte f. 129^a überschrieben mit الله النبين وشرح الصمير; sie schliesst: القول على ملك اليمن وشرح الصمير الك تطلب شركة مع صاحب فالراى مخوس بها مذموم

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften grösser u. von f. 119 an roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3) Spr. 1935.

24 Bl. 4¹⁰, 19 Z. $(22^{1})_{2} \times 16^{1}/_{2}$; $16-17 \times 12^{\text{cm}}$). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Titel und Verfasser fehlt. — Enthält im Ganzen wenig Abweichendes.

Schrift: zieml. gross, flüchtig, vocallos, incorrect. Ueberschriften u. Linien roth. — Abschrift im J. 1260 Ram. (1844).

Auf f. 24 noch eine kurze Notiz über بالزايرجة, aber unvollständig.

/ 4244.

- 1) We. 1238, f. 29^b. 30^a. Betrifft das Loosspiel. Eine Tabelle mit vielen Quadraten, in jedem 1 Buchstabe; wie dieselbe aber zu benutzen sei, ist hier nicht gesagt. Zehn Antwortverse, überschrieben قرعة, stehen voran f. 29^b.
- 2) We. 655, Rückseite des Vorderdeckels; f. 1. 2 . 50. Anweisung zum Loosspiel. Anfang: هذه قرعة تشتمل على اخراج الصمير الخ
 - 3) Glas. 161, 3, f. 79-86. Format etc. und Schrift wie bei 2.

Betrifft das Loosspiel. Zuerst Anweisung zum Gebrauch der folgenden Kreise mit Inschriften und einer Liste von Vogelnamen. Dann unter jedem Vogelnamen (9 bis) 10 Sätze, welche Auskunft geben. So zuerst f. 81 unter الطاووس: الطاووس عن قضاء حاجة٬ اقصد عدد مقارعتك تظفر الله٬ سالت عن قضاء حاجة٬ اقصد عدد مقارعتك تظفر كارت شاء الله٬

Hier ist noch zu erwähnen das Werk des سانم بن احمد بن شیخان † 1046/1636, welches اسفار الحالک فی العمل بوتر ابن مالک betitelt ist.

Elfal. 4245.

1) Spr. 1933, 7, f. 99 -- 101. 8**, c. 20 Z. (Text: c. $14 \times 7^{1/2^{\text{cm}}}$).

Ohne Titel; er ist: فالنامع

قال جعفر الصادق من اراد ان يتفأل :Anfang بالقرآن العظيم ينبغى ان يتوضأ ويقرأ فانحة الكتاب مرة واحدة الخر

Angabe, wie Qorānwahrsagung zu betreiben sei, nach der darüber von Ġa'far eççādiq † 148/765 ertheilten Anweisung. Man reinige sich, bete, schlage den Qorān auf, zähle 7 Blätter nach rechts, dann 7 Zeilen nach links, und behalte davon den ersten Buchstaben; dann sehe man den folgenden Buchstaben an; ist dieser ein 1, so hat er die und die Bedeutung und den und den Erfolg etc. So wird dann die Bedeutung u. der Erfolg der Buchstaben des Alphabets der Reihe nach angegeben. Jeder Hauptsatz beginnt:

: f. 101 (ي f. 101 كنت نويت قبيحا اصلح الله حالك اللهم الله حالك اللهم اصلح احوال جميع المسلمين وصلي الله الن

Schrift der ersten Blätter kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Das letzte Blatt neuer, mit feinerer Schrift, auch rundlich. — Abschrift c. 1700 (resp. 1800).

2) Pm. 419, 6, <u>f. 63</u>b—64b. Titelüberschrift: باب الفأل.

من القرآن المجيد' عن جعفر بن :Anfang محمد الصادف ره من اراد أن ياخذ الفال من القرآن المجيد ينبغي أن يكون مع طهارة النخ

Desselben Inhalts wie das vorige Stück, obgleich die Wortfassung oft verschieden ist. Die specielle Anweisung üb. die einzelnen beim Qoranaufschlagen gefundenen Buchstaben beginnt: فاذا جاء الف يكون الامر مباركا والعاقبة تكون الي الخبر فاذا جاء الباء يكون في هذا الشغل الراحة والمنفعة البخ وان جاء الباء يكون في هذا الشغل الراحة والمنفعة البخ وان جاء تى تسمع من الغايب بشارة عليه وارفع وامانا وخيره وفعله مستقيم اللهم ارزقنا خيره وارفع عنا شرة برحمتك يا ارحم الراحمين

/ 4246.

1) Pm. 368, 7, f. 108b. 109.

فال نامه Ueberschrift fehlt. Es ist ein هذا الفال للامام جعفر الصادي رق يقرأ Anfang: الفاتحة وسورة الاخلاص ثلاث مرات وآية الكرسي . . . ويصلى على النبى صعّم سبع مرات ثم يصع الاصبع الخ

Nach der Anweisung, wie die gegenüberstehende Tabelle mit allerlei Buchstaben in 15×15 Quadraten zu gebrauchen sei, folgt eine Anzahl von (10) Sätzen, Auskunft über die Zukunft gebend, der 1.: يوصل اللي مرادة ومطلوبة عين قبيب

Bl. 109^b—112^a leer. — 8) f. 112^b bis Ende. Persische Abhandlung grammatischen Inhalts, am Ende betitelt: الرسالة الموسومة بنحو مير

2) Lbg. 830, 3, f. 11. 8vo , 17-18 Z. $(15^{1/4} \times 10^{1/2}; 11^{1/2} \times 9^{cm})$.

Blatt aus einem Werke, das über Enträthselung der Zukunft aus Qorān-Versen handelt und genaue Anweisung dazu giebt. Als Beispiel dafür wird hier die Stelle Sura 61, 13 نصر من الله وفتاح قريب وبشر المومنين behandelt, und zwar so: فتاخذ الحرف الاول وهو النون وله عن الاعداد خمسون وله من الاعداد المنطقة العشر وهو الهاء فتبته وله الخمس الخ

Schrift: klein, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 900/1494.

, 4247.

- 1) Pm. 585, f. 37b. Ueber Ahnungen u. Zukunftsenträthselung (التفاءل) aus dem Qorān.
- 2) Pet. 610, 1, f. 4*. Angabe, wie mit Sura 2, 28—30 zu verfahren sei, um Offenbarungen zu erhalten und Herr über Leistungen von Menschen und Geistern zu werden.
- 3) Glas. 100, f. 1 6 (s. No. 4124). Lbg. $945, 155^{\text{b}}$. Glas. 109, Hinterdeckel: gleichfalls über die Qorān-Befragung. Vergl. bei No. 370. 371. 384 die Notizen.
- 4) Dem الموخسى ابو العباس كمه السرخسى ابو العباس السرخسى المواعد و $^{286}/_{899}$ wird ein فالنامه beigelegt; desgleichen dem (والمغلوى) العلوي الوفائى العلوي (والمغلوى) $^{950}/_{1548}$, unter dem Titel السنخارة.

d) durch Rechnen.

Bei dem folgenden Zukunftsspiel wird aus gewissen Namen durch Berechnung des Buchstaben-Zahlenwerthes nach verschiedenen Methoden ein Resultat gezogen, das über Gewinnen oder Verlieren entscheidet.

4248. We. 1720.

8vo, 21 Z. — Zustand und Schrift wie bei 12). — Titel und Verfasser s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين وصلي الله Anfang: مدا . . . وبعد فان الحكيم ارسطاطاليس استخرج هذا الكتاب للاسكندر وهو يعرف تحساب الاسهاء يعرف منه الغالب والمغلوب في الحروب والمنازعات المن

فاذا حسبت داود سقط منه : Schluss f. 145b الواو الواحدة واحسبه مثل ما عو مكتوب هنا وبعد فاحسب من شئت تجده محجا والمحا بعون الله

Anweisung zu dem Glücksspiel "Sieger und Besiegter", die dem Aristoteles zugeschrieben wird als von ihm für den Alexander verfasst. Nach obigem Schluss wird hier dann auch noch erzählt, dass Alexander es mit Erfolg gebraucht habe, und gesagt, dass es sich eigentlich in jedem Schatze eines Königs befinden müsse; dann steht noch das Alphabet da und unter jedem Buchstaben sein Zahlenwerth.

Der gewöhnliche Titel ist: ك" الغالب والمغلوب والطالب والمطلوب er ist aber auch كتاب اليتيم bei HKh. V 10633.

/ 4249.

1) We. 1784, 6, f. 69b-72a.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titelüberschrift:

هذا كتاب الغالب والمغلوب، تاليف الحكيم الرسطاليس (ارسطاطاليس الحكيم

فاذا اردت العمل به فاحسب اسم :Anfang الخصمين المذكورين من الملوك الخ

Dasselbe Spiel hier behandelt in 9 Kapiteln; im Ganzen dasselbe Werkchen.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Schluss f. 72°: تسعد تغلب الاثنين تسعد والله الموقف للصواب وراحد الواحد يغلب التسعد والله الموقف للصواب Sehr incorrect.

2) Mq. 466, 10, f. 106 u. 130a.

8vo, 15 Z. (Text: 13 × 8^{cm}). — Zustand: sehr fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Dasselbe Werkchen. Titel fehlt. Anfang fehlt, 1 Bl. Das Vorhandene beginnt kurz vor dem 5. Kap.; باب الخمسة خمسة وتسعة الخمسة الح

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. — Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737.

4250.
1) Mq. 98, 8, f. 17°.
Schrift wie bei 4.

Behandelt dasselbe Glücksspiel mit der Ueberschrift: مَنْبَر تعلم منه حال الغالب والمغلوب

Die Tabelle ist in treppenförmig aufsteigenden Quadraten, jede Stufe um ein Quadrat geringer; die unterste Zeile zählt 10 Quadrate neben einander, die nächste 9, die oberste 1. Die erste Reihe rechts enthält in 9 aufsteigenden Quadraten die Zahlen 1—9; die oberste (10.) hat die Angabe عدد الطول عدد الطول عدد الطول يغلب. Die übrigen Quadrate enthalten eine Zahl (von 1—9) mit dem Zusatze بيغلب, nur die äussersten 9 Quadrate haben abwechselnd die Inschrift الطالب يغلب oder

Das Verfahren bei der Ermittelung ist in einer Vorbemerkung angegeben; bei der Zusammenrechnung des Buchstabenwerthes des in Frage kommenden Eigennamens bedient man sich des השויף ווא בשויף. Dieser ist: es gelten 'خسن ' מייט ' בשויף ווא בשויף ווא בשויף און בשויף או

2) Mq. 98, 14, f. 23b.

Mit der Ueberschrift: كتاب الغالب والمغلوب wird hier dasselbe Spiel behandelt. Die Methode ist hier anders; es sind hier 5 × 9 Quadrate; 570

die rechte Columne davon enthält die Zahlen 1—9 mit der Ueberschrift: غالب; die anderen 4 Columnen tragen die Ueberschrift: مغلوب, und die einzelnen Quadrate derselben Zahlen (in Worten); die 4 der ersten Reihe sind: 9753, die der letzten: 8642.

Die Gebrauchs-Anweisung geht vorauf.

4251.

- 1) Pm. 476, f. 34^b—37^a. Ausführliche Auskunft u. Anweisung des خليل بن شاهين الظاهري † ⁸⁷⁸/₁₄₆₈ über dasselbe Glücksspiel.
- 2) Pm. 272, f. 85^b—86^a. Tabelle zu demselben Glücksspiel in 9 × 10 Quadraten, nebst Anweisung zur Benutzung derselben. Es ist dies ein Anhang zu der خيدة المجالك .Vgl. Mq. 406, 11^b.
- 3) Pet. 635, 2, f. 159^b. Ganz kurze Gebrauchsanweisung dazu (mit Tabelle). Gleichfalls der خبيدة المجالب angehängt.
- 4) Spr. 14, 2, f. 225^b. 226. Die gleiche Anweisung. Statt der Tabelle stehen f. 226^a 9 Reihen mit Zahlen; sie stimmen nicht ganz mit der Tabelle in Pet. 635, f. 159^b überein.
- 5) Mq. 49, 5, f. 307^a. Tabelle mit Gebrauchsanweisung.
 - 6) We. 1719, 13, f. 152 gleichfalls.

Ein Werk über den Gegenstand u. d. T. فرم الجيوش wird dem فرم الجيوش بن عبد الملك أبن:خشيش beigelegt.

Anhang: Glücks- und Unglückstage.

8vo, 23 Z. $(20 \times 11^{1/2}; 16^{1/2} \times 9^{1/2}$ cm). — Zustand: nicht ganz sauber; am Rande wegen Wurmstiche ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: rother Lederband. — Titel und Verfasser fehit, steht aber im Anfang.

من كتاب الدروع الواقية من الاخطار :Anfang في اختيبار الايام لمولانا وسيدنا الصادق عَم

Aus dem kurz so betitelten Werke (s. nachher) liegt hier also ein Abschnitt vor, und zwar derjenige, welcher von jedem Tag im Monat angiebt, ob er Glück oder Unglück bringe und worin dies bestehe, was an demselben zu unternehmen oder zu unterlassen sei; oft auch mit Angabe des Grundes, den Legenden entnommen.

HKh. III 5052 erwähnt das Werk, aber nicht ganz richtig; es muss der ganze Titel wol heissen: الدروع الواقية من الاخطار على التكرار فيما يعمل في ايام كل شهر على التكرار

Dass dies Werk noch einen anderen Abschnitt (und wahrscheinlich den hauptsächlichsten) hatte, in welchem Gebete auf die einzelnen Tage und auf die Unternehmungen an denselben enthalten waren, lässt sich annehmen.

Als Verfasser ist hier سيدنا الصادف bezeichnet, womit gewiss جعفر الصادق gemeint ist, dem Werke dieser Art oft beigelegt worden sind.

يوم الأول من :Anfang dieses Abschnittes من أدم عَم شهر يوم مبارك محمود فيه خلف الله تعالى أدم عَم وهو يوم سعيد لطلب الحواييج والدخول على السلطان وابتداء الاعمال . . . يوم الثلثاء من شهر يوم محس قتل فيد قابيل هابيل يوم مذموم لا يسافر فيد المخ

اوفى ليلته لم: (vom 30. Tage) وفى ليلته لم: Schluss f. 20⁶ (vom 30. Tage) يطل عليه ونجا سالما باذن الله تعالي . . . فاذا ضلّت فيه صالّة وجدت والقرض فيه يعود سريعا والله اعلم واحكم

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth oder grün. — Abschrift c. 1100/1688.

/ 4253.

1) Mq. 98, 17, f. 46^b. Ueberschrift: الاختيارات على ارباب الساعة

Was in den einzelnen Stunden des Tages und der Nacht zu thun räthlich sei. In 7×12 Quadraten, in deren jedem ein Geschäft steht (wie السفر, العمارة , التجارة , التجا

2) Mq. 98, 15, f. 24*. Ueberschrift: اختيارات الالواح الثلثة عناليف الحكماء

اختيارات الالواح الثلثة الجيد والوسط Anfang: والردي، والعمل بها اذا اراد احد ان يختار له اختيارا في شغل الم

Ob etwas, was man vorhat, gut oder schlecht sei. — Drei Columnen auf der Seite, jede aus 3 × 4 Quadraten bestehend; die eine mit der Ueberschrift: اللوح الجيد, die andere mit اللوح الربيط, die letzte mit اللوح الرسط. In den Quadraten stehen Zahlen (mit Worten). — Das Verfahren der Benutzung ist in einer Vorbemerkung angegeben.

/ 4254.

Von Unglückstagen und -stunden ist auch noch die Rede in Spr. 1194, 90^b; 679, 61^a (Tabelle). We. 1616, 79^b (Tabelle); 1790, 15^b. Pet. 66, 9^b; 606, 23^a; 633, 191^a. Pm. 64, S. 247. We. 1161, 196^a (Verse). Mq. 180^b, 122^b. 123. Pm. 654, 243^aB. Lbg. 357, 104^b. We. 1153, 84^b (Unglücksgestirn). Glas. 25, 274^b. 275^a.

/ e) aus Handlinien.

4255. Mo. 21. 2) f. 20-55.

Format etc. und Schrift wie bei 1). Der untere Theil sehr wasserfleckig. — Titel fehlt; er ist etwa:

Anfang (nach dem Bismilläh, mit kufischen Goldbuchstaben) f. 20^b: قال بعض الحكماء بصنعة التي بها تستنبط الاحكام عن الراحة ليست بصادقة فهم الذين يبغصون العلوم التي لم يعوفوها كما قال الحكماء ليس للعلم عدة الا الحاهل المخ

Wenn einige Philosophen behaupten, es sei die Kunst der Chiromantik unwahr, so kennen sie sie nicht; Aristoteles spricht sich an verschiedenen Stellen entschieden zu deren Gunsten aus, ebenso die Aerzte und viele Philosophen (und speciell diese drei: وبطروس من مدينة الوانوبولس)

Diese Ansicht theilt der Verfasser und giebt die Bedeutung der Handlinien in 2 Kapiteln über die rechte und linke Hand, mit mehreren ungezählten Abschnitten an.

باب اليمين فصل في سرة الحياة المرتسمة على 23° الراحة في اليمين

فصل في السرة الثانية المرتسمة . . . المنسوبة 27ª المي والدماغ

فصل في السرة الثالثة . . . المنسوبة التي التوأمين 28° فصل في السرة الوابعة . . . التي الكبد والمعدة 29° وسائر الاعضاء الخادمة الكبد

فصل في السرة . . . المنسوبة التي زحل 30° فصل في اللوح المرتسم على الراحة في اليمين 31° بين سرة الدماغ وسرة التوامين

فصل في موضع زحل في اليمين 356

(dann bis f. 40° die übrigen Planeten).

40° أباب اليسار فصل فيما يرتسم على الراحة في اليسار (in derselben Weise wie bei der rechten Hand).

Zuletzt f. 55° نصل في قوانين كليّة تتعلّق باليد

ولا يطبع احدا بل يفعل ما :55° Schluss f. 55° الله بسبب اخلاق غليظة رئيلة وهو جاهل جداً المستنبطة الموالة المؤلفة في بيان صنعة الكهنوت المستنبطة من السرر المرسومة على راح الانسان والحمد لله الح

/ 4256. Mo. 21.

55 Bl. 8°°, 7 Z. (18 × 12; 9¹/2 × 5³/4°m). — Zustand: am Rande fleckig, aber im Anfang auch im Text selbst. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt.

اهل الفراسة يسمّى داخل الكف المشتمل :Anfang على السرر من اصل الكف الى الانامل بغور اليد والراحة الخ

Ein Werk über Chiromantik. Zuerst eine genaue Angabe der Benennung der einzelnen Theile der Hand (f. 2^b—5^b); dann Auseinandersetzung, in wiefern die einzelnen Stücke derselben in Bezug stehen zu den 7 Planeten und die Deutung derselben.

ولا مشقة له في كسب الخير الا انه: Schluss f.19 مشقة له في كسب الخير الرسالة الشاملة بيانا الجماليا للسرر المرتسمة على راحة الانسان والحمد لله المخ

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1868.

4257. Lbg. 386.

7 Bl. 46, 21 Z. (23½×16; 20×13½cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich dünn u. glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt, von späterer Hand f. 1 in der Ecke oben:

الحمد لله وكفى وسلام على عباده 11° Anfang f.1°: ... أما بعد فإن فراسة الاكف علم هجره الناس وعافوه المخ

Behandelt die Chiromantik, welche über Gebühr vernachlässigt worden sei, ausführlich in 2 Abtheilungen (هسمة), deren erste die Beschaffenheit der Linien in der Hand behandelt (طبيعة خطوط اليد واساريرها واسبابها) in 28 Abschnitten. 1. فصل 1.5 فصل 1.5 فصل 1.5 فصل الكف وكواكبها 20 فصل 5.1 فصل 1.5 فصل 1.5 فصل الكواكب استيلاء على استرة الكف 60 فصل 1. في السبابة 60 فصل 1. واطراف اليد ام لا diesem Abschnitt bricht das Werk f. 7°, Z. 2 ab mit den Worten: عقلاء ان نسبتها للمشتري محيحة لان المشتري عليحة لان المشتري

Schrift: gross, kräftig, steif, fast wie magrebitische Schrift, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

/ 4258. Lbg. 267.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f. 1º unten: شيء من علم الفراسة Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلاة . . . Anfang: الحمد الما بعد فهذا كتاب يشتمل على العلامات بالاسارير والخطوط في الاكف وهو نوع من علم الفراسة المؤ

Chiromantik, als Theil der Physiognomik, den Indischen Gelehrten طمطم وتنكلوشا beigelegt. Beginnt f. 37*: من كان في باطن كفه اسارير منها خفى ومنها ظاهر الح
منتقاطعة مثل الصلبان منها خفى ومنها ظاهر الح

Nach f. 42 fehlt etwas. — Mit Türkischer Interlinear-Version.

Pm. 654, 3, f. 293 ein kleines Werk des ک" الصفّ في علم الكفّ + 606/+ 606/+ 606 وخر الدين الرازي

Ebendahin wird auch علم القباقة gerechnet: aus der Form der Gliedmassen des Neugeborenen wird auf seine Herkunft geschlossen.

f) aus Gliederzucken.

4259. We. 1782. 10) f. 120-141a.

8°°, 11Z. (15¹, 3×10¹/2; 10×6°°). — Zustand: ziemlich gut. Bl. 120 etwas schadhaft im Rücken. — Papier: grob, gelb, ziemlich stark u. glatt. — Titel u. Verfasser f. 120°:

كتاب اختلاج الاعضاء على خمس مقالات لجعفر ودانيال والاسكندر وحكهاء الفرس وحكهاء الروم

وبعد فهذا شرح اختلاج : Anfang f. 120b المعقور الصادق الاعصاء على خمس مقالات الميافوخ قال جعفو الصادق ان اختلاجه يدل علي شرفه وذكر جميل وقال دانيال رزق من سفر والاسكندر رفعة بين الناس وقال حكماء الفوس يسافر ويغنم وقال حكماء الروم سفر بعيد ويسلم اختلاج ام الراس قال النخ

Ueber das unwillkürliche Zucken der einzelnen Körpertheile und die daraus abzuleitenden Vermuthungen für die Zukunft des betreffenden Individuums. Diese Zukunfts-Prophezeiungen werden hier dem Ga'far, Daniel, Eliskender, den Weisen Persiens und Griechenlands zugeschrieben. Die einzelnen Körpertheile von der Schädelnaht (اليافون) bis zu den Fusszehen werden aufgeführt und jedesmal die Ansichten jener 5 darüber angeführt. Dieser 5 theiligen Angabe wegen heisst es im Anfang und auch im Titel "in 5 Maqālāt", was hier also einen anderen Sinn als gewöhnlich hat.

آختلاج البنصر من الرجل: Schluss f. 140b بالبنصر من الرجل Schluss f. 140b بالشمال قال جعفر مكرمة في سفر وقال دانيال يقال عنه ما يكره وقال الاسكندر مال يسير اليه وقال حكماء الفرس خير وغبطة ويقدم عليه غايب والله تعالي اعلم تم هذا بحمد الله وعونه الخ

Schrift: gross, krāftig, gefällig, gleichmāssig, vocallos. Stichwörter roth. — A bschrift im J. 1186 Ďū'lq. (1773), im Auftrage des النقاش الخاج سليمان النقاش

4260. We. 1826. 2) f. $58^{5}-80$.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel (nach dem Bism.) f. 59^a:

(أختلاجات الاعضاء لاولي الالبان (الالباب الخلاب فصول لبعض الحكماء

Von den zu Weissagungen benutzten Gliederzuckungen, in drei Abschnitten.

ست مقالات عن حكاء الفضلاء والسادات f. 59 فصل 1.

Damit ist gemeint, dass über die einzelnen Glieder hier Aussprüche d. h. Deutungen von sechs verschiedenen weisen Personen oder Völkern gegeben werden sollen, und zwar wie f. 59*, 4 specieller gesagt ist von دانيال والصادى وذو القرنين steht auch دو القرنين Statt والهند والروم والغرس' und mit الاسكندر

Diese Zuckungen werden nun an den einzelnen Gliedern, vom Kopfe an bis zu den Füssen, hinsichtlich der Bedeutung besprochen, welche ihnen jene Sechs (entweder alle oder mehrere derselben) beilegten.

اختلاج اليافوخ قال شرف وذكر :Es beginnt وقال نو القرنين ذكر حسنا وشرفا وعزّا وقالت الفرس والهند ينظر اليه السلطان وقالت الروم يحبّه الناس والهند ينظر اليه السلطان وقالت الروم يحبّه الناس والهند واليافوخ الخ Schluss f. 65%:

القدم اليسري قال الجميع فرح وسرور وجاه

2. أرجوزة لقاضى القصاة الباعوني رحم أ 65^{6} فصل

Ein Regez-Gedicht des الباعوني tiber den Gegenstand. Der Verfasser ist nach Vers 1: المحد بن ناصر بن خليفة الباعوني شهاب الدين † 810/1407. Anfang (Vers 1 u. 4):

يقول راجي عفو رب قادر وعبده احمد نجل ناصر وبعدة أن كان قد بدا لي شرح اختلاج كان قد جرالي Don Gogonotand salbet beginnt Vers 8:

Der Gegenstand selbst beginnt Vers 8: عشفه المرء المرء المرء المال التي يصيبه الفاد المرء المرء المراء الم

محمد وآله الابرار وحبه الاطايب الاخيار ما لاح برق في المجي والسلام

Der letzte Vers ist nicht vollständig.

Das Gedicht enthält etwa 100 Verse und ist, wie der Verfasser sagt, in einer Stunde (oder auch noch weniger) gedichtet.

محمد بن ابراهیم بن هشام ۴.68 نصل ۵۰

قال محمد بن ابراهيم بن هشام عن :Anfang ثقاته عن ابي عبد الله جعفر بن محمد الصادق عم قال وقد ذكرنا بحصرته ذا القرنين وحكمته وما فشر من الاختلاج للاعصاء فقال عم أن الاختلاج يميز الابدان المخ

Geht wiederum in der Deutung vom Kopf bis zum Fuss und fügt derselben jedes Mal ein kurzes Gebet hinzu.

وهذا هو الاختلاج اذا اختلج : Zuerst f. 68b المراس يبلغ جدا عظيما وتحبة من الناس دعاؤه الحمد لله حمد نفسه بمحامده التي ذكرها في كتابه المخ

واذا اختليج الخنصر من رجله: Schluss f. 80b: المسري يظفر باعدايه ويحسن محصره بين الناس دعاؤه اللهم حببنا الي عبادك واوليائك فانك على كل شيء قدير وبكل شيء محيط يا رب العالمين وصلى الله على سيدنا الم

4261. Mq. 98.

Format etc. wie bei 4). — Titelüberschrift f. 18b:

(und f. 19ⁿ ebenso, nur steht da الجانب الايسر).

Jede Seite ist in 8 × 8 Quadrate getheilt, in jedem derselben steht ein Wort für einen Körpertheil der rechten (resp. der linken) Seite in rother Schrift, und darüber oder darunter in schwarzer, was derselbe zu bedeuten habe. So steht im ersten Quadrat المراس المراس المراس ألم الراس عطل المراس
Dies Stück ist nicht dem الاسكندر zugeschrieben, sondern anzusehen als für ihn verfasst von Aristoteles, ähnlich wie bei Mq. 98, 14. 4262. Pet. 683.

2) f. 10 *- b.

 8vo , im Ganzen 25 Zeilen (Text: c. 17 \times 7cm), ziemlich gut geschrieben.

Bruchstück eines Werkes über Gliederzucken, mit dem Titel: کتاب الاختلاجات.

Das verklebte Blatt f. 1ª gehört zu diesem Werkehen, unmittelbar vor f. 10ª.

اختلاج الساقين اذا اختلج [ال]ساق: F.10 oben: الايمن يدل على كذب يكذبون في حقم ويتهم الايمن يدل على كذب يكذبون في حقم ويتهم Es schliesst f.10 Mitte: والخامس يدل على حصول الدولة وكمال السعادة

Mf. 132, 3, f. 38 handelt über denselben Gegenstand. Spr.1847^a, 53^a einige Verse darüber.

g) aus Träumen.

4263. Spr. 1922.

1) f. 1-42.

58 Bl. 8°°, 13 Z. (18 × 13; 12¹/2 × 9°°). — Zustand: unsauber, fleckig, etwas wurmstichig. — Papier: ziemlich dick, gelb, glatt. — Einband: Pappband mit Katturrücken. — Titel f. 1° (und ebenso f. 2°):

عروس البستان في النساء والاعضاء والانسان، Verfasser: s. Anfang.

يقول العبد الفقير الي الله : Anfang f. 1b: البراهيم بن تحييى بن غنام الحراني النميري العابر رحمه قرات جملًا من علم التعبير على الشيخ الامام العلامة جمال الدين ابراهيم ابن السبتى البغدادي فبالغ في نصحه وشرحه وهو يوميند فريد الاعصار الخ

Regezgedicht des Ibrāhīm ben jahjā ben gannām elharrānī ennomeirī abū ishaq † 674/1275 (693), die Traumdeutung behandelnd, in 45 Kapiteln, deren Verzeichniss f. 2b-5a. Kap. 1: في المراة الجيلة والعربية والمجمية والسلطانية

فى المجوز تعود صبية والام والاخت والعمة والخالة والجدة . 3. في النووجة والبنت والجنية والعاقر والربيبة وحياة الميتة . 3. ساله عنه المرابية والمرابية والمرابي

Das Gedicht beginnt f. 5° (V. 1 u. 10): المحمد لله على ما عَلَّمْ كيف نخط اسطرًا فتُهُمْ وبعد فالتعبير علم نافغ مخصص بالوحي قال الشارع Es ist etwa 1000 Verse lang. Nach f. 42 fehlt 1 Bl.; der Schluss des Vorhandenen ist: وقد حلينا هذه العبوسا وقد جعلنا مهرهها الدروسا

Schrift: ziemlich gross, dick, deutlich, gleichmässig und gut. Der Anfang der Kapitelüberschriften roth. — Abschrift etwa um ¹⁰⁵⁰/₁₆₄₀.

> 4264. Spr. 1922. 2) f. 43-58.

Format etc. u. Schrift wie bei 1).

Titel fehlt, aber aus f. 58^a, 2 ist ersichtlich, dass das vorliegende Bruchstück zu dem Werke gehört, das den Titel führt (cf. f. 1^b, 4 v. u.):

درة الاحلام وغاية المرام

Schluss eines anderen Regezgedichts desselben Verfassers über denselben Gegenstand. Dasselbe, 1485 Verse lang, enthielt 55 Kapp., von denen hier vorhanden Kap. 48—55. Dieselben handeln: Kap. 48 في التعلب وابن عرس وابن اوي والسنور والمعنى والمعنى والمعنى والمعنى والمعنى والمعنى لا Kap. 49 في القرد 49 للموادر 55 Kap. 59 السمك 49 للنوادر 55 Kap. 59 السمك 54 للسمك 54 للنوادر 55 السمك 54 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 النوادر 55 السمك 55 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 السمك 54 السمك 55 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 السمك 54 النوادر 55 السمك 54 السمك 54 السمك 55 السمك 54 السمك 54 السمك 54 السمك 55 السمك 54 السمك 55 السمك 54 السمك 55 السمك 55 السمك 54 السمك 55 السمك 54 السمك 55 السمك 54 السمك 55 الس

لاهp. 48 beginnt:
واوّل الثعلب عن بيانِي بامراة من النسا التحسانِ
Schluss:

ثم ثمانون تمام العددِ وخمسة كدرها المنصّدِ HKb. III 4912.

/ 4265. Sach. 78.

168 Bl. 8°°, 13-21 Z. (20×14; 15-16×8¹/2-11cm). Zustand: ziemlich unsauber und wassersieckig, besonders von f. 124 an. Der Text oben am Rande hat von 130 an bis c. 150 gelitten. Bl. 167. 168 beschädigt. — Papier: stark, gelb, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt, er ist:

تفسير الاحلام oder تعبير نامه

Verfasser fehlt, er ist nach HKh.:

ابراهیم بن جیی ابن غنام

Anfang fehlt. — Dies Traumbuch des Ibn gannam enthält zuerst eine Einleitung in 14 kurzen Abschnitten (مقالة), von denen der 1.—5. fehlen. Der 6. (auf der Rückseite des Vorderdeckels): غ السواء الرؤيا الله الرؤيا الباطلة عن الرؤيا الباطلة عن الرؤيا وضعفها عن قوق الرؤيا وضعفها عن الشهور العربية والايام في ذكر المختبارين من الشاهدين عن الشاهدين عن الشاهدين (in 15 Klassen).

Der 14. Abschnitt f. 5b handelt kurz davon, an wen der Träumende sich zu wenden habe, um seinen Traum deuten zu lassen (في الدب القاص لرؤياء). Darauf folgen, alphabetisch geordnet, die Gegenstände oder Personen, die man im Traum in der oder jener Weise gesehen hat, mit der Deutung. Zuerst Weise gesehen hat, mit der Deutung. Zuerst الدام , المراهيم , آدم , الله علي المناهيم , أدم , الخنوير , الخيل u. s. w.; zuletzt f. 162a: ن عليه في المدى غيرهم وأموالهم في المدى غيرهم عليه المدى غيرهم في المدى غيرهم في المدى غيرهم في المدى غيرهم

Daran schliesst sich ein Kapitel über die Handwerker (باب في الصنّاء). Zuerst الاسكاف رجل يقسم الميراث ويصلح بين الورثة الح welches hier im Buchstaben والنقاص (zuletzt النجاش) abbricht.

Schrift: Türkische Hand, ungleich, flüchtig, im Ganzen ziemlich gross, vocallos. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift um 1900/1785.

Die Blätter folgen so: 1-23. 24^h. 24^a. 25 ff. Nach f. 30 fehlt 1 Bl., nach 123 mehrere. — HKh. II 3071.

4266. Pm. 153.

175 Bl. 8vo, 13 Z. (15³/₄ × 10; 10¹/₂ × 6—7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch fleckig; der Rand f. 106 ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel u. Verfasser f. 1^a von späterer Hand:

تعبير لابئ غانم

In dem Vorwort bloss allgemein: تفسير المنامات.

الحمد لله الذي جعل الليل : Anfang f. 1 نفسير لباسا والنوم سباتا . . . أما بعد فهذا كتاب تفسير المنامات مجموع من قول الامام محمد بن سيرين والامام مسلم صاحب الصحيم الخ

Traumdeutung, gestützt auf die Werke des Mohammed ben sirin elbaçri abū bekr + 110/728, des Imam Muslim ben elhaggag + 261/874, Abū sa'id elbagdādi, Ibn elmoqaddesi u. Ezzaģģāģī. Das Werk ist nach dem J. 670/1271 verfasst; denn in der Einleitung erzählt Abu 'lqasim ahmed el'iraqi einen Traum aus jenem Jahre. worin er den Propheten und Genossen desselben geschen habe. Der Verfasser ist ungewiss; mit dem als solchen oben genannten Ibn ganim ist wol Ibn gannām gemeint — s. No. 4263 —; wenn dieser es ist, so hat er mehr als ein Werk über Träume in Prosa geschrieben (s. No. 4265). - Nach einer Einleitung über Träume überhaupt als Offenbarungen Gottes und über das Verfahren bei Auslegung derselben beginnt das Werk, welches in 60 Kapp. getheilt ist.

هو ما عبّره رسول الله صغم الله عبّره الله عبّد الله عبّد الله عبد
في رؤيا الواحد القهار الذي لا تدرَّنه الابصار 7 ما ي

في رؤيا الملايكة 4. 15 ; في رؤيا الانبياء 8٠

في رويا القران وقراءته في المنام في القران وقراءته

في رويا السلام والمصافحة 32° 8. 32 ; في رؤيا الاسلام 31° 7.

في رويا الطهارة مثل الختان والسواك والغسل المخ 33° . 9

فى رويا الانان واقامة الصلاة 10. 35

في رويا الصلاة واركانها وما اشبه ذلك 11. 36

في رويا المساجد والمحراب والمنارة والمنبر 39° 12.

في رويا الصدقة واطعام الطعام وعمل الخير 13. 43° وما اشبه ذلك

فى رؤيا الصوم والفطرة والعيدين الصوم الفطرة والعيدين

في رويا لخم والعبرة والكعبة والحجر الاسود والمقام الخ 450. 15.

في رويا الجهاد في سبيل الله والمحاربة مع العدو 476. 46

في رويا الموت والاموات والمقابر والاكفان وللحنوط الخ 48° .17

في رويا القيامة والميزان والصحايف والصراط المخ 56b

في رويا جهنم في رويا جهنم

في رويا الجنة وحريرها وحورها وانهارها المع 20. 62

فى رويا الجن والشياطين 41. 66

في رويا بني آدم الشيخ والشاب والطفل الخ 68^b

في رويا اختلاف اعضاء الانسان وما يتجدد له النخ °70 . 23.

في رويا الاشياء الخارجة من الانسان وما ياكل المع 19ª . 24.

في رويا الصياف وما يستعمل فيها من 894 .27 المعازف والملاهي المخ في رؤيا الكسوة واختلاف الوانها 28. 94b في رويا الملوك والسلاطين وحشمهم وخدمهم النخ 98 . 29. في رويا الاسلحة في لخبب والقتل والصلب المن 1026 30. في رويا المحاب الحرف والصنايع 31. 110ª 32. 113ª في رويا البيايم في رويا السباع والوحوش 33. 116^b في رويا الطيور الاهلية والوحشية 34. 121b في رويا النحل والزنابير والفراش والذباب المر 435. 124 في رويا الهوام والحشرات والحيات والثعابين 36. 125b في رويا السماء والهواء والليل والنهار والشمس 1266 والقمر والكواكب والخسف والنزلزال والرعد المخ 38. في تاويل الارص وما فيها في رؤية الذهب والفضة والحلي 39. في روية الجحر والسفينة 40. في روية النار والحطب والفحم والكانون 41. في روية الاشجار المثمرة والتي لا تثمر 42. 152 والبستان المؤ في رؤية الحبوب والزروع والرباحين والبقول النخ "158 .43. 44. 160ª في روية القلم والدواة والمداد البخ في روية الصنم واهل الملك والردة 45. 162* في روية الفرش والبسط والاسرّة الخر 46. 1626 في روية آلات الركاب مثل السراج واللاجام المخ "47. 164 في روية اواني البيت مثل الطشت والابريق المز 164 . 48. في روية النوم والاستلقاء والنعاس الح 49. 164b في روية العطش وللجوم والشرب واكل اللحوم المخ 165°. 50. في روية البلايا كاليتم والزعم والكد والفزع المخ 165 . 51. في روية التواضع والفقر وما اشبه ذلك 167 في روية الطلاف والنكاح والزنا واللواط المن 1676 .53 في روية الحركات والسفر والمشي والطيران المن 168b . 54. فيما يجرى بين الناس كالبيع والاجارة والشركة الله 170 ، 55. في روية المنازعات والمخاصمات والبغى والتهدد الم 1716 . 56. 57. 172b في روية التعزية والبكاء في روية ما يباه الانسان من المشقة والضرّ 173 .58. في النوم مثل القمل والبراغيث المخ في اشياء متصلة برسول الله صعم 59. 173^b وفيه حكاية المهدى رحم 60. 173b

في رؤيا الادوية والاشببة والمرض والفصد والجحامة 80 ، 25.

في رويا الاطعية ولخلوا واللحم والمايدة والقدرة الإ 82 ، 26.

فقال له لو انك صاحب : Schluss f. 174b فقال له لو انك صاحب الصدقة والدعاء فانتبة الرجل الي الصلاة ففاق ولده من مرضه بانن الله والصلاة والسلام على سيدنا محمد . . . وسلم الله والصلاة والسلام على سيدنا محمد . . . وسلم

Die Sätze werden meistens durch ومن ابصر eingeführt.

Schrift: ziemlich gross, weit, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Von f. 130 an eine andere Hand, ähnlich, aber gedrängter und rundlicher. Hier sind Ueberschriften und Stichwörter nur roth oder schwarz überstrichen, und auch dies nicht immer. — Abschrift im J. 1105 Gom. I (1694).

⁄ 426**7.**

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Mq. 37.

181 Bl. 8vo, 11 Z. (17³/₄×13; 12¹/₂×8¹/₂^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, gegen Ende fleckig; der Text f. 115^b. 124^a. 153^a beschädigt. — Papier: gelb (auch bräunlich), glatt, dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel u. Verf. fehlt. Anfang fehlt, 10 Bl., wofür 5 leere Blätter eingeklebt. Das Vorhandene beginnt im Vorwort. — Das Werk zerfällt hier in 59 Kapitel. Kap. 1—24. 26—51 — Pm. Kap. 2—25. 26—51. Kap. 52 — Pm. 53. Kap. 53 — Pm. 52. Kap. 54—59 — Pm. 54—59. Kap. 25 f. 77 handelt: قيما عبر رسول الله من اكل البسر والمائدة Kap. 60 fehlt, dafür ein Schlusswort f. 180°: في حلب كثر رزقه في طعبه وتعبير البلدان وفي حلب كثر رزقه وبغداد كثر خيره ومحاكمته وسروره وفي بلاد المشرق وبغداد كثر خيره ومحاكمته

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth, auch grün. — Abschrift um 1000/1591.

2) We. 1810, 9, f. 89-132.

8vo, 17 Z. (20¹/₉ × 15; 15 × 9¹/₉cm). — Zustand: ziemlich unsauber; am oberen Rande fleckig. — Papier: gelb, ziemlich glatt und dünn.

Titel und Verfasser und Anfang fehlt. Von dem voraufgeschickten Inhaltsverzeichniss fehlt das 1. Drittel. Das Werk enthält hier 55 Kapitel; davon ist das 7. f. 99 überschrieben: في جمع قراءة سورة القران الباقية وغيرها

(gehört also noch zum 6.) und das 8. f. 99°: المعاتبين والخصرة والفواكه (welches nur aus Versehen hierher gerathen ist). Das 55. Kap. wie bei Pm. überschrieben; mit Fortlassung von Kap. 56—60 folgt f. 132° der Schluss: مند رجل نال هما وان اشتري مند امراة نال خيرا ورفعة٬ وهذا ما انتهى من بعض كلام ابن سيرين خيسة وخمسون بابا على القول واللد اعلم٬

Schrift: zuerst kleiner, nachher grösser u. flüchtiger, vocallos. Ueberschriften bis Kap. 11 grün, dann roth. — Abschrift c. 1200, 1785.

Nach f. 118 und 122 fehlen je 2 Bl.

4268. Spr. 1932. 2) f. 1^b-42.

42 Bl. 8vo, 13 Z. (19²/₃ × 15; 15 × 11^{cm}). — Zustand: unsauber, f. 1 am Rande ausgebessert. — Papier: ziemlich stark, glatt, gelblich. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt. Verfassers. Anfang.

Anfang f. 1b (Vers 1 u. 5):

قال الفقير عمر بن الوَرْدِي الحمد لله المُعِيدِ المُبْدِي وَمِعَدَ فَالتَعْبِيدِ علم حسن وفصله في يوسف مبيّنُ

Ein Regezgedicht des 'Omar ben elmofaffar ben 'omar elhalebt sirāg eddin (und zein eddin) abu hafç ibn elwardt † ⁷⁴⁹/₁₈₄₉ über Traumdeutung, das er in seiner Jugend verfertigt, gestützt auf das Werk des Abu sa'id elbagdadt. Es umfasst c. 1000 Verse, und heisst deshalb:

Andere Titel s. in folgender Nummer.

Das Werk ist in eine Menge ungezählter Kapitel, nach Stoffen, eingetheilt, und danach der betreffende Traum gedeutet. Die einleitenden Kapitel handeln: f. 2° بناب الله المعقبة الروية الروية الروية المعقبة ألى بناب الله المعقبة الروية الاضغان f. 3° بناب اوقات محقة الروية الاضغان f. 4° بناب اوقات محقة الروية الله والعرش والكرسي u.s.w.

Ferner: von Auferstehung, Paradies, Hölle, Engel, Prophet, Qoran, Religionspflichten; von HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Qādī und Imām; von Sonne und Gestirnen, vom Menschen, von Erde, Gewächsen, Bergen, Regen und Wasser, Getränken, Zelten, Kleidern, Decken, Waffen, Schmuck, Feuer, Wolken, Pferden und Hausthieren, Wild, Vögeln, Insekten, Wasserthieren; zuletzt: غ النوادر und في النوادر . Daran schliesst sich f. 32°—42° eine Art alphabetischer Anhang, in welchem, bei jedem Buchstaben, Vers für Vers, ein damit anfangendes Wort, von dem man geträumt, ausgedeutet wird. Derselbe beginnt im Buchstaben!

Schluss des Ganzen f. 42b:

رب وصل معهم علينا ونجنا من شر منزل يدنا واجعل محمدًا نبي ذخري في هذه الدنيا ويوم الحشر

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocalisirt; die Ueberschriften roth. — Abschrift um 1700.

HKh. I, 1146. 1152.

4269.

Dasselbe Gedicht vorhanden in:

1) Lbg. 808, 20, f. 217-244.

 8vo , 17 Z. $(20^{1}/_{4} \times 14; 12^{1}/_{2}-13 \times 9^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: fleckig, besonders za Anfang, auch unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel u. Verfasser f. 217*:

Die an der Handschrift fehlenden Blätter sind ergänzt: f. 220. 233. 242. Nach f. 242 fehlt etwas.

Schrift: ziemlich klein, nicht undeutlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften zum Theil farbig. Die Ergänzung in etwas grösserer, sehr gedrängter Schrift, vocallos. — Abschrift c. 1100/1888.

F. 246-250 Stücke aus dem selben Traumgedichte; f. $246-248=225^{\circ}$, 11 bis 228° , 14 und $249-250=230^{\circ}$, 7 bis 231° , 14.

F. 244^b—245^a ein von demselben ابن الوردي bei einem Besuch in Damask im Jahre 715 Ramaḍān (1315) extemporirtes, den Kauf eines Gartengrundstückes betreffendes Regez-Gedicht, anfangend:

بسم الدِ الخلق هذا ما اشتري محمد بن يونس بن سنقرا وم

2) Pm. 480.

37 Bl. 8°, 15 Z. (17³/4×13; 12×8¹/3°m). — Zustand: mehrere Blätter lose; die untere Hälfte stark fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

Anfang und Schluss wie bei No. 4268. Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1160/1737.

3) We. 1223.

37 Bl. 8°°, 15 Z. (20×15¹/3; 15×10¹/4°·n. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u Klappe. — Titel und Verfasser f. 1a:

منظومة عمر ابن الوردي في تعبير الرؤيا .

In der Unterschrift: (الالفة الوردية d. i.)

Anfang wie bei Spr. 4268. Schluss gleichfalls, nur dass der dort stehende letzte Vers hier der vorletzte ist.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1^b und 2^a in rothen Linien eingefasst. — Abschrift c. ¹²⁰⁰/₁₇₈₅. — Collationirt.

Auf f. 1^a eine Qaçide (Ṭawil, 10 Verse) des با الأمام الشافعي † ²⁰⁴/₈₁₉ bei Herannahen seines حمات وضاقت مذاهبي قلبي وضاقت مذاهبي ألا قسي قلبي وضاقت مذاهبي ألا عنوك سلما جعلت رجائي ألا عفوك سلما

Schrift derselben ganz neu, grob und deutlich.

Diese selbe Qaçide, 17 Verse lang, steht Spr. 490, f. 102^a.

4) Lbg. 836.

30 Bl. 8°°, 15 Z. (19 × 13¹/2; 13¹/2 × 10¹/4°m). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleckig und am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel und Verfasser fehlt; ebenso Anfang und Schluss. Es ist ein Stück aus demselben Gedicht; falsch gebunden und mit mehreren Lücken. F. 1a ist der 36. Vers = We. 1223, f. 2b, Zeile 8.

Im Anfang fehlen 2 Bl.; dann f. 1; Lücke von 1 Bl.; f. 8. 5—7. 9—11. 29. 30. 2—4; Lücke von 2 Bl.; 12—28. Dann fehlen noch 38 Verse, also noch 2 Bl.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

4270. We. 1221.

200 Bl. 8°°, 15 Z. (18 × 11¹/3; 12¹/3 × 6¹/3°°°). — Zustand: fleckig, unsauber, an einigen Stellen ausgebessert, besonders Bl. 9. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel u. Verfasser fehlt. Aus der f. 66 voraufgeschickten Notiz: هذا الكتاب المبارك المبارك يعرف بتفسير الاحلام وهو يشتمل على خمسين يعرف بتفسير الاحلام وهو يشتمل على خمسين بابا تاليف سيدنا ومولانا الشيخ الامام . . . المعروف بابا تاليف سيدنا ومولانا الشيخ الامام . . . المعروف بابا تاليف سيدنا ومولانا الشيخ الامام . . . المعروف بابات سيرين لا زالت حجّة فصله بالغة الخ ergiebt sich als allgemeiner Titel: بنفسير الاحلام ; تفسير الاحلام ; والت حجة فصله بالغة الخ ergiebt sich als allgemeiner Titel: بنفسير الاحلام ; نفسير الاحلام ; نفسير الاحلام ausgebene, ist hier f. 7b ausgelassen, steht aber in We. 1222, f. 1b: الاشارة und ausführlicher bei Pm. 287 und Lbg. 712, 1, S. 1:

د" الاشارة الى علم العبارة

(und ebenso bei HKh.). Der Verfasser ist bei Lbg. 712, 1 richtig angegeben; es ist Mohammed ben ahmed ben 'omar essälimi (so auch bei HKh.), der sich zwar auf das Traumstützt und ابو اسحف ابراهيم الكرماني stützt und beruft, im Grunde aber doch auch den Ibn sirin als Quelle benutzt, daher die Angaben in We. 1221 u. 1222, es sei ein Werk des letzteren, nicht völlig unrichtig sind. Essälimī beruft sich (in Mq. 409, 2, f. 119b u. 131a) auf des Traumbuch المرقبة العليا في تعبير الرؤيا des محمد بن عبد الله بن راشد البكري الاقفاصي [والقفصي] المالكي, welcher im J. 781/1331 oder 786/1335 starb. Dasselbe ist in Pet. 322 als eine seiner Quellen von Haltl effähiri + 878/1468 genannt; folglich lebt Essälimi zwischen d. J. 736 und 873, ungefähr also um $800/_{1897}$.

الحمد لله خالف الارواح وفالف: "Anfang f. 7 صارت الاصباح وجاعل النوم سباتا . . . [أما بعد لما] صارت عبارة الرويا شريفة عليتها منيعة فراها عزيز مكانها الخ

Das Werk ist in 50 Kapp. getheilt, deren Uebersicht f. 1°-6°. 1. باب f. 7° باب أ. 7° باب أ. 7° بالم عز وجل عن روية الله عز وجل 3. 11° في روية الملايكة 3. 11° في روية القيمة والسحاب 4. 17° في روية الشمس والقمر 5.22° في روية السماء والسحاب 5.22° في روية السماء والقمر 5.22° في روية السماء والسماء والقمر 5.22° في روية السماء والقمر 5.22° في روية السماء والسماء والقمر 5.22° في روية المرابع 5.22° في روية المرابع 5.22° في روية 1. والسماء والقمر 5.22° في روية 1. والسماء
في روية تحويل الروية والجبلة وجميع نلك 460 ،10. في المنامر وما اشبه ذلك

في روية التزويج والعرس والطلاني والجماع 15. 79 والقبل والمنايمة وما يكون من انواع نلك

في روية الحب والانهار والسواقي ومياهها 106 .20 والقلاب والعيون والابآر الض

في روية الثياب واللباس وأقمشة النساء 1336 والخياطة وغيد نلك

في روية الحديد والنحاس والبراص والكحل 166 30. والتراب والغبار والرمل والمزابل

في روية الكتابة والكتب والدواة والقلم والورق 476 .35.

في روية بقر الوحش وحمارة والظبي والارنب ط40. 184

فى روية الطاوس والكركبي والحمام والدجاج 45. 193 والنعام والعصفور وغير ذلك

في روية اشياء مختلفة مفردة وامور ونكت وغيره 198 .50.

Die Ueberschriften der einzelnen Kapitel sind bis Kap. 32 incl. kurz oder gar nicht da; sie sind daher hier dem Verzeichniss der Uebersicht entnommen. Von Kap. 37 an ist die Uebersicht des Inhalts um 1 kleiner als die Kapitelzahl des Textes. Kap. 38 der Uebersicht entspricht also im Text Kap. 39 u. so fort. (في رؤية الميزان والميكال الجز) kommt im Text nicht vor, oder vielmehr es fällt zusammen mit Kap. 50.

Mit f.198b ist das Werk zu Ende; es schliesst: فهو خيبر ورزي حلال وان كان كدرا فهو خوف وشدة عذا ما وجدناه في كتاب والله اعلم والحد لله وحده ... وهو حسبي

Es folgt dann aber noch ein Anhang, f. 199 u. 200, der mit f. 200 nicht ganz zu Ende ist; wahrscheinlich fehlt nur 1 Blatt.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter abwechselnd roth und grün. Der Text in rothen (und grünen) Linien. --Abschrift c. 1100/1688.

Nach f. 77. 146. 193 fehlt je 1 Bl. Im Anfang fehlen 5 Bl., die erste Hälfte der Inhaltsangabe enthaltend: sie ist von späterer Hand in kleiner, nicht undeutlicher Schrift, mit gelber Kapitelangabe, auf f. 1-3 erganzt. - Die einzelnen Sätze des Werkes fangen meistens mit den Worten موهن را*ي ۱*۵۵ HKh. I 760.

4271.

Dasselbe Werk enthalten in:

1) We. 1222.

89 Bl. 8vo, 17 Z. $(19 \times 13^{1}/2; 15^{1}/2 \times 9^{cm})$. — Zustand: durchweg wasserfleckig, besonders in der ersten Hälfte. -Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. - Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. - Titel u. Verfasser fehlt. Von ganz später Hand f. 1*:

كتاب ابن سيريب على التمام والكمال

Anfang von später Hand ergänzt (wie bei We. 1221). Die Redaction ist aber doch etwas abweichend. Hier beginnt das Werk mit dem Vorwort, welches in We. 1221 erst nach der voraufgeschickten Kapitelangabe folgt; dasselbe ist aber weit länger als dort. Zunächst enthält f. 1b, Z. 1-15 das ganze Vorwort von We. 1221, f. 7* u. 7b, Z. 1-10 (mit dem Titel نتاب الأشارة). Dann aber geht hier das Vorwort weiter und lässt sich darüber aus, wie der schlafende Mensch, seiner Sinne u. Empfindung baar, überhaupt im Traum etwas wahrnehmen und unterscheiden könne; ferner ob Träume bei Nacht oder bei Tage wirksamer, oder zu welchen Stunden dieselben es am meisten seien, etc. und geht dabei auf Deutung vieler Einzelheiten ein. Es wird mitgetheilt, f. 8ª, dass das Buch des Ibn sirin das zuverlässigste sei und den Titel und in 50 Kapp. zerfalle. Dann تفسير المنامات: folgt f. 8b-11b die ausführliche Inhaltsübersicht. Das Werk selbst beginnt (wie in We.1221) f.7b. فهو خير ورزى حلال وان كان كدرا :"Schluss f. 89 كان الماء خوفا عليه وشرًا له فلجحذر وليتنف الله تعالى ، وهذا آخر ما وجدته من كتاب تفسير المنامات من كتاب ابن سيرين الماخون من ابن سيرين رَهُ وارضاه الج Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocallos. Stichwörter u. Ueberschriften roth, häufig etwas verwischt. -

Abschrift vom J. 1091 Dü'lligge (1681).

2) Lbg. 712, 1, S. 1—285.

285 u. 103 Seiten 8vo, 17 Z. $(19^{1}/2 \times 15; 14^{1}/2 \times 9^{1}/2^{cm})$. Zustand: zieml. gut; anfangs etwas unsauber. - Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. - Titelüberschrift und Verfasser S. 1:

ك" الأشارة الى علم العبارة

لابي عبد الله محمد بن احمد بن عمر السالمي

Anfang wie bei We. 1221. — Die Kapitelübersicht S. 7—12 stimmt nicht ganz mit der Eintheilung des Textes überein; sie weicht auch von We. 1221 in der Wortfassung oft ab. — Auf Kap. 37 (mit der Ueberschrift wie in We.) folgt hier Kap. 38 S. 225: في رئيم الجمال ; dann Kap. 39—48 = We. Kap. 38—47; Kap. 49 S. 260: الهجا \$260: الهجا

Schrift: Türk. Hand, zieml. gross, gefällig, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift von على بن مصطفى السيواسي im J. 1103 Moli. (1691).

S. 286 enthält eine Liste der 'ofmanischen Sultane, von عثمان مصر 699/1299 an bis عثمان...

3) Pm. 287.

7 u. 103 Bl. 8vo, c. 18 Z. (21¹/₃ × 15¹/₉; 15 × 10^{cm}). — Zustand: etwas unsauber, oft auch fleckig, besonders am Rande. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: brauner Lederband mit grünem Rücken. — Titel fehlt; doch steht f. 1^u von ganz neuer Hand:

تفسير الاحلام لآبئ الامام الصنهاجي und in der Vorrede:

د" الاشارة الى علم العبارة

Anfang wie bei We. 1221. — Die Uebersicht der Kapp. auf den voranstehenden Blättern 2—4°; ausserdem nach der Vorrede f. 6 u. 7. Hie und da finden Abweichungen von der bei We. 1221 statt. — Im Ganzen dasselbe Werk wie We. 1221, aber recht incorrect und oft abweichend. Schluss ist verschieden, nämlich so: سجان الله عنا الله عنا الله عنا العنا العن

Schrift: ziemlich gross, weit, rundlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. Der Text in rothen Strichen eingerahmt. — Abschrift vom J. 1126 Gom. II (1714). — Foliirung (1—103) arabisch.

F. 103^b stehen noch die Namen der Siebenschläfer (in verschiedenen Formen) mit Angabe, wozu sie anzuwenden seien (bei Krankheiten etc.).

Am Rande auch noch einige ungeheuerliche Wörter als Mittel gegen schwere Geburten.

> 4) Mq. 409, 2, f. 21-138. Format etc. und Schrift wie bei 1.

Titel u. Verf. fehlt. Anfang fehlt, das Vorhandene entspricht We. 1221, f. 74b, Z. 12 (Anfang von Kap. 14); es geht bis zu Ende Allerdings stimmt der Text sehr des Werkes. oft nicht wörtlich überein; er ist hier wie dort häufig incorrect und hat Zusätze oder Auslassungen; im Ganzen ist diese Handschrift Die Ueberschriften fehlen hier reichhaltiger. meistens, auch von Kap. 33 an, in der ganzen Ausführlichkeit; sonst stimmt die Zahlbezeichnung der Kapp. zu der im Text von We. 1221. Kap. 49 u. 50 sind hier viel umfangreicher. Es في المرقبة العليا في تعبير الرؤيا : handelt Kap. 49 f.119b لمحمد بن عبد الله بن راشد البكرى نسبا الاقفاصي بلدا غفر الله له ولوالده ولجميع المسلمين في رؤيذ اهل الصناعات وما ينصل بهم وقيامهم بمصالح الناس،

فى مفردات لم تنظم فى الابواب : 131° Kap. 50 f. 131° وتاويل الاشياء المتفرقة من المرقبة العليا فى تعبير الرويا لمحمد بن راشد البكري الخ

وتقول بحق هذه الاسماء الا : *Schluss f. 138 عرفتنى حاجتى مع من شئت يا ربّ العالمين ولا حول ولا قوة الا بالله العلم العظيم وصلى الله على سيدنا ... وسلم

4272. Pet. 322.

251 Bl. 8°°, 21 Z. $(21^1/2 \times 16^1/2; 15-15^1/2 \times 8^1/3^{\text{cm}})$. Zustand: fast lose im Deckel; nicht recht sauber; fleckig f. 215 ff.; der Rand am Anfang u. am Ende wasserfleckig. — Papier: gelblich, etwas glatt, ziemlich dünn. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel fehlt; in der Vorrede f. 2°a:

ebenso in der Unterschrift f. 250°. - Verf. fehlt; s. unten.

الحمد لله الذي خلق آدم : Anfang f. 1^b: من حماً مسنون ونفخ فيه روحا . . . وبعد يقول العبد الفقير لرحمة ربه اللطيف الخبير شيخ علم التعبير الامام العالم العامل محمد بن سيرين لطف الله به وجميع المسلمين لما رايت الناس يجتهدون

فى كشف العلوم الغيبية من علم الرمل والتانجيم والكهانة وما اشبه نلك فجثت عن المذكورات وعلمت اصول نلك واوضاعها واعمالها الخ

Der hier genannte Mohammed ben sirin elbaçrı abu bekr † 110/728, ein berühmter Traumdeuter, auf den viele Traumauslegungen zurückgeführt werden, und der auch in diesem Werke oft erwähnt wird, ist nicht der Verf., sondern der in Lbg. 927, Anfang (u. auch von خليل بن شاهين الظاهري خليل بن شاهين الظاهري Dieser Halil ben sahin effahiri gars eddin, geb. 818/1410, + 873/1468, sagt, er habe sich früher mit den Geheimwissenschaften abgegeben, sei aber, da dieselben im Widerspruch mit den Glaubenssätzen stünden, davon zurückgekommen und habe sich einer im Qoran fussenden und erlaubten Wissenschaft zugewandt, nämlich der Traumdeutung und darüber dies Werk verfasst. Nach Aufzählung seiner Quellen (etwa 30 Werke) sagt er, dass er auch nach eigenen Erfahrungen den von den Anderen gelieferten Stoff bereichert; ferner dass er im Allgemeinen seine Quellen angeben werde. Sein Werk, welches aus zwei Theilen (mit je 40 Kapiteln, deren Uebersicht f. 4-6°; die meisten enthalten mehrere Abschnitte, فصل besteht, ist in grosser Abhängigkeit von dem soeben besprochenen, von ihm selbst als Quelle citirten und fast ebenso betitelten, Werke des Essälimi. zwar meistens ausführlicher, enthält ja auch 30 Kapitel mehr; aber die Reihenfolge der behandelten Stoffe ist beinah ganz dieselbe, oft aber so, dass ein inhaltreicher Stoff zu mehreren Kapiteln verarbeitet ist. Wenn der Verf. nicht selbst den Essälimi als eine seiner Quellen aufführte, läge es nahe, das Werk desselben als Auszug aus dem vorliegenden anzusehen.

Vorauf gehen einige Excurse.

فصل في المناح ادلّة تدلّ على ان علم الرؤياله اصل في الشريعة و فصل في بيان مسايل الرؤيا و مجاريها وقوتها وضعفها و فصل واقرب ما تخرج الرويا اذا رؤيت آخر الليل 8 فصل

فصل وقد يبطل تاويل الرؤيا اذا كان الانسان قد 80 عمل فيما يراه في المنام واشتغل بدفي اليقظة مرة 4

Alsdann der erste Theil:

في رؤية الله تعالى والعرش والكرستي المخ f.6° باب. 1

في روية الملايكة والوحى الم 8 باب. 2

في روية الشمس والقمر والكواكب والليل المر 10 باب 3.

في روية القيمة واشراطها والجنة المن 12 باب. 4

في روية السحاب والمطر والثلم المر 13 باب. 5

فى روية مكة المشرفة . . . وكذلك 33° باب .10 المدينة الشريفة الخ

فى روية السلاطين والامراء والنواب وللحجاب الحديد 40 باب. 15. فى روية ما يلحف الانسان من الامراض 42 باب. 20

و رويد ما يمانت الانتسان من الامواطل عال باب الاراد والقروح الدخ

في روية الصرب والتكتف والربط والغلّ الخ 81 باب. 25.

في روية الاموات ومخالطتهم والكلام معهم النخ 95° باب 30.

فى روية الابواب والمفاتيج والفتح والغلف الله 110° باب. 35. فى روية البساتين والرياص والاشجار 125° باب. 40.

والاثمار والرياحين

Der zweite Theil:

في روية الخصروات والنباتات والبقول 137 باب. 41

في روية النيجان وما يوضع على الراس 146 باب. 45 والثياب والملبس ونحوه

فى روية اصناف الذهب والفضة وما 162 باب. 50 يعمل منهما واصناف الحلي

في روية الفراعنة وأهل الاديان الباطلة الدخ 181 باب. 55

فى روية ساير الطيور من الجوارج وغيرها 197 باب.60

في روية التراب والطبئ والوحل والرمل النخ 209 باب .65

في روية الصوف والوبر والشعر والريش المخ فا 215 باب. 70.

في روية الغزل والفتل والنسم والشقة 226 باب. 75.

في روية ابليس والشياطين والجن المخ "236 باب. 79.

في روية نوادر يستعين بها الانسان 237 باب.80

Schluss f. 250° mit den Versen:

ما قال خلف بان الـــقران مخلوف الله كفرُ لكن كلام منول من عند خلاق البشرُ

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, Türkischer Zug, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von عيسي بن أحمد بن عبد الله im J. 1190 Mol. (1776). — Foliirung Arabisch. Auf f. 182 folgt noch 182.

Die meisten Sätze fangen an mit den Worten: ومن رأي Das Werk ist für lexikalische Zwecke in mancher Beziehung brauchbar. HKh. I 754. F. 250^b u. 251^a oben enthalten 7 Verse (Bastt), die auch rückwärts gelesen werden können, deren 1. (welcher rückwärts gelesen dem 7. entspricht): مُسْل ابا نَدَم مُمْل ابا دَهَم مُسْد ابا رَمَم مُعْن وذو نَعَم

Der Anfang des Werkes steht ebenso in Pm. 476, 33^a.

4273.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 927. 928.

828 u. 815 Bl. 4¹⁰, 11 Z. $(927: 22^{1/2} \times 16; 15 \times 9^{1/2} - 928: Text <math>16^{1/2} \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: 927: Kattunband mit Lederrücken. 928: brauner Lederband mit Klappe, nebst Futteral. — Titel und Verfasser 927, f. 1^u:

الحمد لله الذي خلف: طبن علم الله الذي الممن طبن ثم نفخ فيه روحا واصطفاه للرسالة من طبن ثم نفخ فيه روحا واصطفاه للرسالة من يقول من خليل بن شاهين الظاهري من وكانوا قوله تعالى فلما خر تبيّنت الجن ان لو كانوا يعلمون الغيب ما لبثوا في العذاب المهين من قال الواحدي الكاهن هو الذي يخبر عن المغيّبات الخ الواحدي الكاهن هو الذي يخبر عن المغيّبات الخ Der Anfang hat einige Abweichungen.

Schluss wie bei Pet. 322; nur folgt hier noch (nach den Worten وقال لي : (خلاق البشر البي كتاب من كتبى وكتبته فلما اكتب فمددت يدي الي كتاب من كتبى وكتبته فلما استيقظت رايته مكتوبا في الكتاب والله اعلم بالصواب والبه المرجع والمآب وصلى الله . . . وسلم' امين'

Lbg. 928 enthält den 2. Theil (Kap. 41-80).

Schrift: gross, weit, kräftig, deutlich, vocalisirt (927, f. 321^b—332 nicht); Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Text in rothen Doppellinien. — Abschrift c. ¹²⁰⁰/₁₇₈₅.

In 927 ist nach f. 349 eine Lücke von wenigstens 30 Bl. In 928 folgen die Blätter so: 1—113. 144—151 122—143. 114—121. 152 ff.

2) Mq. 409, 1, f. 1—20.

138 Bl. 8vo, 15 Z. (21 × 15¹/₂; 15¹/₂ × 10¹/₂^{cm}). — Zustand: lose Lagen und Blätter im Deckel. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel und Verfasser fehlt.

Enthält Kap. 10 (Ende) bis Kap. 16 (gegen Ende) desselben Werkes. Beginnt f. 1° mit den Worten: وربما يحثج وقيل امن وسلامة الحج Pet. 322, f. 34°, 8 bis f. 44°, 6.

Schrift: gross, kräftig, stattlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1145/1729, von داطر الشافعي الشنادي (s. f. 138b).

4274. Mo. 74.

211 Bl. 8⁷⁰, 23 Z. (21 × 14¹/₃; 15¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch im Anfang unsauber, und der obere Rand (besonders in der 2. Hälfte) wasserfleckig. Nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, stark (im Anfang ziemlich dünn). — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel auf dem Vorblatt a dreimal:

تعبير نامد قطب الدين

Nach HKh.: الشريف والتاويل الشريف Verfasser s. Anfang.

Anfang auf der Rückseite des Vorblattes b: الخمد لله الذي اظهر المعاني في القلم الاعلى على التجميل . . . وبعد فان العبد الفقير . . . فحمد أبن المولي قطب الدين . . . نان قاصدا على أن يؤلف رسالة في علم التعبير على وجد التخبير الخ

Traumbuch, hier ohne besonderen Titel, eingetheilt in Vorwort, 3 und Schlusswort. Mohammed ben qoṭb eddɪn, der Verf. (s. auch f. 189°), lebt um 880/1475; er erzählt f. 189°—191° Traumvorfälle aus seinem Leben in d. J. 852/1448 bis 881/1476.

f. 1ª zerfällt in 15 Kapitel.

في مائية الرؤيا 1b باب. 2. في مائية النوم 1.1 باب. 1

في ان المنام ليس مقصورا على القوة الخيالية 26 باب. 3

في ان الرؤيا ثلث رويا من الله ورويا 3 باب.4

تجريس من الشيطان ورويا ممّا حدّث المء نفسه

في ان الرويا الصادقة اصناف وكذا الباطلة 3b باب. 5

فى ذكر ادب المعتبر 12° باب. 10

في بيان أن التعبير على نوعين آفاقتي وانفستي 22 باب. 15.

. صنف f. 23^b in 21 مقصد

السماء وما يتعلق بها 23^b منف.

في روية الاشجار والثمار والنبات والحبوب 59° صنف. (alphabetisch f. 63° ff.)

في روية ما يخرج من البدن 110 صنف .10

في روية الصنّاع وأصحاب الحروف والعملة ط141 صنف. 15.

[على نسف الحروف] في روية الملابس في 165 صنف .20

في روية العشق وما يتعلق بد 170 صنف .21

. باب f. 171^b in 3 مقصد

في روية خاتم المرسلين حبيب ربّ 171 باب. 1 العالمين محمد صقم

. باب f. 184* in 4 مقصد

باب f. 194^b in 4 التخاتمة

فى روية العاهات (علي توالي الحروف) 194 باب. 1 فى روية دار النعيم والجحيم وما يتعلق بهما 207 باب. 1

وان شرب من لبنها او خمرها او : •Schluss f. 209 من لبنها او خمرها او عسلها ينال غني ونعة وعلما وحكمة ، تم الكتاب

Dann das ausführliche Register f. 210b. 211a.

Schrift: ziemlich klein, Türkische Hand, gewandt, ziemlich gleichmässig und deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande oft Angabe der behandelten Artikel. — Abschrift vom J. 1108 Ragab (1697). — HKh. II 3070.

/ 4275. Lbg. 22.

182 Bl. 8vo, 20 Z. (17¹/₃ × 13; 13 × 8^{cm}). — Zustand: in der 1. Hälfte nicht ganz sauber, an verschiedenen Stellen, bes. gegen Ende, wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Dasselbe Werk. Titelu. Verf. f.1 (von ganz neuer Hand) ebenso. (F. 3 boben: د که تعبیر الرؤیا). Anfang (f. 5 b) und Schluss (f. 178 ebenso.

Schrift: Türkische Hand, klein, fein, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth oder hervorstechend gross in Schwarz. Der Text in rothen Linien. F. 3b. 4a ein Inhaltsverzeichniss. — Abschrift im J. 881 Ram. (1476) von (?) تحمد بن خونجون.

F. 181^b. 182^a in Türkisch ein اختلاج نامه, angeblich von ذو القرنين.

4276. Spr. 1968. 1) f. 1-16^b.

60 Bl. 8⁷⁰, c. 21-23 Z. (20¹/₂×15; 15×9^{cm}). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1^a:

تنوير الحلك في امكان رؤية النبي والملك

so auch Vorrede f.1b u. Unterschrift f.16b. — Verfasser f.1a:

جلال الدين السيوطي

الحمد لله وسلام على عبادة Anfang f. 1b: الخمد لله وسلام على عبادة الشؤال عن روية ارباب الخين اصطفي وبعد فقد كثر السؤال عن روية ارباب الاحوال للنبى صعّم في اليقظة الح

Nachweis der Möglichkeit, dass der Prophet und die Engel (im Traum oder Wachen) Einem erscheinen können, von Geläl eddin essojüţi † 911/1505. — Schluss f. 16°: ثم تولي وهو يقول ثم الدركيف نعب والحمد لله وحدة النح وبقيت الصيام فلم ادر كيف نعب والحمد لله وحدة النح

Schrift: gross, dick, kräftig, rundlich, vocallos, unschön. — Abschrift c. 1180/1737.

HKh. II 3693 und I 1404 (انوار الحملك الحن).

/ 4277.

Dasselbe Werk enthalten in:

1) Pm. 405, 14, f. 74-83a.

 8vo , 25 Z. (Text: $15 \times 9^{2/3}$ cm). — Zustand: zieml.gut, am Seitenrand etwas fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.

Titel u. Verfasser u. Anfang ebenso. Schluss (etwas abweichend): ثم تولي وهو يقول وبقيت فتننة الديلم والحمد للع وحدة الح

Schrift: ziemlich klein, kräftig, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1062 Rab. I (1652) von حمد بن تاج الدين المالك الانصاري zu eigenem Gebrauch.

2) Lbg. 329, 6, f. 63-74. Format etc. und Schrift wie bei 4.

فاتانى جبريىل عَمَ : *Schluss (abweichend) f. 74 فاتانى جبرييل عَمَ : *Schluss (abweichend) أخر الكتاب فلعل هذه غفوة حال لا غفوة نوم أخر الكتاب

3) Pm. 407, 8, f. 48^a-60^b.

Format etc. und Schrift wie bei 2). F.58 und 59 oben am Rande ausgebessert. Von f.60 an bis 92 ist unten am Rücken ein grosser Wurmstich, der den Text etwas beschädigt hat.

يقاتلان كاشد القتال: Schluss (abweichend) f.60b قال النووي فيد أن رؤية الملئكة لا تختص بالانبياء بل تراهم الصحابة والاولياء والحمد لله وحده وصلى الله النخ

Angehängt ist eine längere Stelle aus dem منافع الشعراني des كا البواقيت والجواهر (No. 1837), in welcher gleichfalls das Ansichtigwerden des Propheten behandelt ist. Dieselbe beginnt f.60°: فان قلت فهل يصدف من ادّى روية النبي صعّم في اليقظة يقرب انه سال في وقوع نلك : فالك عناه وقع لهم ولقد كان شيخي والدي محمد،

4) We. 1776, 10, f. 138-147.

Format $(19 \times 14; 16-16^{1}/_{2} \times 10^{6})$ etc. u. Schrift wie bei 9.

Titel u. Verfasser fehlt. Hier fehlt der Anfang; das Vorhandene beginnt f. 138^a, 1: ومن يدعي الخصوص فيم بغير مخصص مند صقم Schluss wie bei Spr. 1968, 1.

4278. Glas. 170.

242 Bl. Folio, 26-27 Z.; f. 231-234 c. 49 Z. $(82^{1})_{2} \times 22$; $21-22 \times 13^{1}/2^{cm}$). — Zustand: im Ganzen gut, aber am oberen Raude wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. Ia (und Vorrede):

الاشارة ف فُتْبا العبارة
 عهر بن على بن رسول ۱۰: ۷۰۲٤ ۲۰۱۶

الحمد لله مبدي احكام القدرة في :Anfang f.1 دلائل الفكر ... أما بعد فائه لما عظمت فائدة عذا الفن الج

Nach einer Einleitung über Wesen u. Arten der Träume und die verschiedenen Auslegungsarten beginnt 'Omar ben 'all ben rasül das Werk selbst f.96, welches in streng alphabetischer Anordnung ist. Zuerst: عرف اللغة ألم المربح قوي فان كان فيها خيط فقد قرب لقطعه الغه فمن رجل قوي فان كان فيها خيط فقد قرب لقطعه الغه فمن رأي انه اخذ ابرة او مثله فانه يطالب شيئا لا يقدر عليه الخ

Der letzte Artikel انتيم schliesst f. 242b: فمن راي انه تيمم للصلوة والطهارة من الجنابة قرب فرحة والله اعلم وصلى الله الج

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, vocallos, auch fehlen bisweilen diakritische Punkte. Ueberschriften u. Stichwörter roth, auch grün u. blau. — Abschrift c. 1150/1737.

Der weisse Rand abgeschnitten von f. 58. 59. 112. 184. F.76bleer, aber Text fehlt nicht. Nach f. 238 eine kleine Lücke.

4279. Spr. 1222.

128 Bl. 8°c, 19 Z. (21 × 14¹/2; 14¹/2 × 9¹/3cm). — Zustand: nicht ganz sauber, etwas fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn und glatt. — Einband: Halbfranzbd. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1b:

الورد الوارد في تقييد الشوارد

und nach der Aufschrift f. 1a:

ك" ورد الموارد الح للسيوطي

الحمد لله الذي تعرف لخلقه :Anfang f. 1a: فيه سالوء المروم بالدعا باسماء سمى بها فيها سالوء الدعا باسماء سمى اللها فيها سالوء المرود ال

... أما بعد فإن المقصود من اصول هذا الكتاب ان يعلم بذلك سر كلام الله واياته وما اودع في بحرها من انواع الجواهر الحكميات واللطايف الالهيات، ... اعلم أن القصد من خواص الربوبية استظهار ما تصمنه الحكم الالهي في الايات القرانية الح

Dieser Anfang, von der Hand des oft erwähnten Fälschers, passt für das von Bl. 2 an vorliegende Werk nicht; es sollte danach die in den Namen Gottes und den Qoranversen liegenden geheimen Kräfte behandeln, während es in der That ein Traumbuch ist, dessen Titel und Anfang fehlt, das in 3 Kapitel getheilt ist, und dessen Verfasser nach dem öfters citirten Essojuti gelebt hat.

- فى بيان من راي فى المنام انه راكب £ £ باب.1 فرسا او يري له ذلك وقال الشيخ محمد بن سيرين من راي فى المنام انه راكب فرسا . . . ينال ولاية وعزا وجاها الح
- في بيان الروبا في المنام و قال الله تعالى 910 باب. 2 لهم البشري في الحياة الدنيا الخ
- فى بيان الرويا للنبي صقم فى الدنام 104 باب. 3 قال تعالى لقد صديق الله رسوله الرؤيا بالحق الدخ (Sura 48, 27).

في بيان المواضع التي يستجاب : Schluss f. 124 فيها الدعاء من دمشف الشام

Obgleich der eigentliche Zweck ist, von Träumen zu handeln, so ist doch das Verschiedenartigste in dem Werke besprochen. In dem 1. Kapitel wird von Deutung der Träume gesprochen, die sich um ein Pferd drehen. Dies giebt Anlass, vom Pferd, dessen Arten und Unterschied (z. B. vom برنون), Beinamen, Schulung, Farbe, Flecken, Pferden des Propheten und anderen Lieblingsthieren desselben, u. s. w., von Dingen und Personen zu sprechen, die sich irgend wie auf das Vorhingesagte beziehen. هرجين So ist die Rede von den Arten der Pferde und عتيق; in Folge dessen auch von der Ka'ba, die البيت العتيق heisst, und deren 13 Namen (f. 10^a), von den 10 Bauten derselben (11^b); von Abu bekr, mit dem Beinamen العنيف, und

dessen Tode; von 'Omar; vom ابليس (16°), Amuleten (18b), von Skorpionen und Schlangen (19b), von Almosen (21b, 56a), von den Waffen des Propheten (25a), von الخصر (28b), Engeln (41a), Elephanten (67b), Beischlaf u. Schwangerschaft (80 ff.), Wohlgerüchen (90b) etc. - Im 2. Kapitel von Arten der Träume, Erfüllung derselben, Erkenntniss des Wesens Gottes, Schlaf und Wachen etc. - Das Ganze schliesst mit 4 (uncorrecten) Versen, deren erster beginnt تم الكتاب جمد الله بارينا المن (Basit): تم الكتاب

Schrift: fast vocallos, zierlich, deutlich. - Abschrift vom J. 1129, 1717.

4280. Pet. 682.

120 Bl. 4to, 11 Z. (22 × 16; 15 × $11^{1/2^{cm}}$). — Zustand: nicht ganz fest im Deckel: im Anfang unsauber und auch sonst etwas fleekig, doch im Ganzen ziemlich gut. -Papier: gelb, grob, etwas glatt. - Einband: rother Lederband. - Titel fehlt; s. nachher. Verfasser fehlt.

الحمد لله الأول ليس قبله شمء: "Anfang f. 1 والآخر فليس بعده شيء . . . وبعدة فانه لما من الله تعالى كتاب عمدة التحرير يرث علم التعبير الخ

Ein auf Wunsch von Freunden veranstalteter Auszug aus dem كتاب عمدة التحرير, den der الاشارة في علم العبارة : Verfasser betitelt f. 24:

Dies Traumbuch ist in 34 Kapitel getheilt. f.2ª باب 1. في فضل علم التناويل وادب العابر و باب 66 في اصول يعتمد فيها العابر 9b باب 9 في رويا القلمة والجنة والنار 4. باب 116 في رويا البارئ عز وجل في رويا النجوم 31 باب. 10 ; في رويا الملايكة عم 31 باب. 5 48 باب 48 في رويا الثمار والرياحين في رويا الملابس والبسط والستور وانواعها 61 باب. 20 25. باب .84 باب .30 وريا المرض والموت 84⁴ باب .105 في رويا السلاح 106 باب. 31 ; في رويا الدراهم والدنانير 32. باب 111⁴ باب .33 زويا الخيل 111⁴ باب في رويا ساير الطبر 1170 باب. 34 زفي رويا جوارج الطبير

فمن راي انه ذبح عصفورا : Schluss f. 1196 ولد ولد مريض خيف عليد من الموت وقيل العصفور يدل على رجل ضخم كثير المال في رياسة محسب HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Mit dem Zusatze היים hört das Werk auf. ohne weitere Unterschrift, ist damit aber schwerlich zu Ende.

Schrift: gross, kraftig, breiter Grundstrich, gleichmässig, deutlich, vocallos (ausser im Anfang), incorrect. Ueberschriften roth. - Abschrift c. 1900/1785.

F. 1ª Inhaltsübersicht.

4281. We. 1220.

53 Bl. 8vo, 19 Z. $(20 \times 14^{3}/4; 13^{1}/9 - 14^{1}/9 \times 8^{1}/3^{cm})$. Zustand: etwas unsauber, auch schmutzig; der Rand (besonders in der vorderen Hälfte) wasserfleckig und am Rude unten beschädigt; der Text in dem unteren Theile durch einen durchgeschlagenen Nagel beschädigt. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. - Einband: brauner Lederband mit Klappe. - Titel und Verfasser f. 1":

كتاب تفسير الأحلام لسيدي محمد بن سيرين

الحمد نلد ربّ العالمين وصلى : Anfang f. 1 الله على سيدنا محمد وعلى آنه وعصبه وسلم تسليماً وبعد فهذا تحتصر لطيف في تفسير الاحلام مرتب على ابواب جملتها ثلاثون باباً

Dann folgt das Inhaltsverzeichniss f. 1b-2b.

F. 3" ist ein neuer Anfang des Werkes, der zuerst ganz wie oben lautet, dann aber nach وسلم so fortfährt: وسلم الشيخ المام سيدي محمد بن سيرين رة ورحّه برحمته امين

Traumbuch, angeblich von Ibn strin verfasst, in 30 Kapiteln.

f.3° باب 1. في روية الله سجعانه وتعالى 4 باب 4

في روية القيامة والجنة والنار

في روية الملايكة والسموات والطيران 5ª باب. 3 في روية الانبياء الصالحين والتابعين والزهاد 6 باب . 4

قى روية الكعبة والصوم والصلاة والاذان 70 باب. 5.

في روية التنزويج والنكاح والطلاف 16 باب.10

في روية الفرش والبسط والثياب والكتان 31b باب. 20 والقطي والصوف والوبر

في رؤية جمل نوادر شتى في امور كلية وفنون 41 باب. 30

فان عرف الذي قتله فانه يظفر : Schluss f. 534 بعدوه وبجو مما بخاف لقوله تعالى لا تخف بجوت من القوم الظالمين والحمد للد رب العالمين٬ تم الكتاب٬

Schrift: gross, kraftig, rundlich, deutlich. Stichwörter und Ueberschriften roth. - Abschrift vom J. 1180 احمد بن احمد الشيبيني الشائعي von حمد بن Die meisten Sätze fangen an mit: ومن رامي. Als Gewährsmänner, ausser dem رابن سيريين, kommen am häufigsten vor: الكرماني, الكرماني, auch عبد الملك بن حبيب auch الحسن البصوى.

/ 4282. Pet. 690.

Format etc. u. Schrift wie bei 13). — Titelüberschrift: کتاب تفسیر الاحلام لابن سیرین

Traumbuch, nach Ibn strin, in 13 Kapp. Dasselbe beginnt, nach dem Bism., ohne Vorbemerkungen sofort: الباب الاول قال ابن سيرين رحّه

من راي في منامه كان السماء اضاءت ضوءا منيرا الباب الثاني و قال . . . من راي المطر قصيت ط153 حاجته في الشتاء

الباب الثالث؛ قال . . . من راي بان الارض 154 النشقت بين يديه

الباب العاشر فال . . . البقية هي السنة 162 وخصابها على قدر حسنها

الباب الثالث عشر قال . . . من راي انه 165 طبيب فانه يدل على فهمه وحكمته

لا يسعي في الانسان الاخفى ' Schluss f.166a: لا يسعي في الانسان الاخفى ' ومن راي انه قصد سفيا فانه رزف والله اعلم واحكم'

/4283. We. 1749.

4¹⁰, 15 Z. (24 × 16; 17 × 10^{cm}). — Zustand: fleckig, etwas wurmstichig, am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gefällig, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 900/1494.

4284. We. 1218. 2) f. 13^b. 14^a.

8°°, 25 und 18 Z. $(21^3/4 \times 15^1/2; 18^1/2 \times 12^{cm})$. — Papier: gelblich, dünn, ziemlich glatt. — Titel fehlt.

الحمد لله رب العالمين وبعد نبدي Anfang: وبعد بن سيرين بفصل طريف في تعبير الرؤية عن محمد بن سيرين روي عن بعض المشايخ رحم أن الملك محمد خوارزمشاه جمع من كان تحت قبضته من العلماء الح

Traumdeutung, auf Veranlassung des Mohammed Harizmsah verfasst, in kurzen alphabetischen Sätzen, nach dem Hauptgegenstande, den man im Traume gesehen.

حرف الالف، يدل على قضاء الحاجات؛ :Sie beginnt حرف الباء يدل على رفع الجاه النخ

حرف غ يدل على شغل القلب عن الفعل : u. schliesst: والله سجحانه وتعالى اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب الدخ

Schrift: gross, flüchtig, rundlich, vocallos; sehr uncorrect. Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1850.

Dasselbe Werk:

- 1) We. 1577, 2, f. 229^b (Text: 16 × 11^{cm}). Anfang ebenso. Schluss: الله على تقصان المال والله اعلم الشقاء القلب الماء تدل على نقصان المال والله اعلم Abschrift um 1200/1785.
- 2) We. 1782, 11, f. 141 (Text: 17 Z., 11 × 6°°). حرف الياء يدل على: Anfang ebenso. Schluss كثرة الطاعة '

/ 4285. Glas. 220. 3) f. 25 - 28.

Format etc. und Schrift (etwas grösser) wie bei 1).

Bruchstück aus einem Traumbuch, worin Sura für Sura angegeben wird, was denjenigen treffen wird, der Sura so u. so, oder ein Stück davon, im Traume gelesen hat oder dem sie vorgelesen ist. Vgl. Pm. 153, f. 18 ff. — Beginnt hier mit Sura 48: سورة الفتخ من تلاها في منامه او شيئا على عثر واري فرجا منها او تليت عليه حجيبه الله تعالى في عثر واري فرجا Die Wendung منها او تليت عليه ist immer dieselbe. Bricht mit Sura 111 hier ab. —

/ 4286. Pm. 502.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Ueberschrift:

تفسير خواب اي طيف

Traumdeutung, beigelegt (wie aus der Vorbemerkung erhellt) dem على بن ابي طالب .

در بيان تفسير خواب نقل عن :Anfang على بن ابي نالب عم أنا احد راي في الطيف واراد تعبيره جسب كم ليلة مصى من الشهر وبعددها من سورة القران وبعدد السور ايات من اخر سور العدد

Diese incorrecte Stelle giebt die Anweisung, dass man, entsprechend der so und so vielten Nacht des Monats, in welcher man träumt, den ebensovielten Vers der ebensovielten Sura nimmt, und daran knüpft sich eben die Deutung. Die Verse stimmen in der Zahl nicht immer; z. B.: الليلة الخامسة والسورة العقاد من مال نصاري ويهود ينتفع الدوم اهل الطلقيات مستفاد من مال نصاري ويهود ينتفع (Es ist aus Vers 6 der 5. Sura.)

Zuletzt: 30. Nacht, 30. Sura, "30." Vers: واقم وجهك للدين حنيفا فطرت الله يصير امر على اقربائه وهم ما يقبلون منه وهو ما ياخذ منهم شيئا (es ist aus Vers 29 der Sura).

/ 4287. We. 1719.

Format etc. u. Schrift (enger) wie bei 1).

Ein Stück aus dem الشرح الكبير des الشرح الكبير أو 1081/1622 zu dem الجامع الصغير. Es ist ein تنبيه (Excurs), enthaltend die Ansicht, welche Ibn el'arabi irgendwo über die Träume ausspricht. Er beginnt: ملك موكل بالرويا يستي الروح وهو دون السماء الدنيا وبيده صورة الاجساد الح

7 4288. We. 1782. 8) f. 101*-112.

Format etc. und Schrift wie bei 7). - Titel f. 101*: بيان علم مرأي استاننا بعد انتقاله

أول رؤياً ثانى يوم من ايام : Anfang f. 101b انتقاله يشير الي ما ارشدنيه حال حياته [بقوله] اتلقى اسلحتك كي يفترسك العدو الح

Deutung der Erscheinungen des عمر الخلوتي المساعي الحمصي المسباعي الحمصي المساعي الحمصي المسافعي الحملي (um 1283/1817) zu wiederholten Malen hatte und welche er hier beschrieben hat. — Schluss fehlt; das Vorhandene schliesst f. 1126: وكان الي جانبي الاخ في الله الشيخ الكامل العالم العالم المالين فاعرض الاستال على ولم يخاطبني واقبل بكلمته على الاخ الملكور فتبعته لا تتب من الفاظم،

Von Träumen und Traumdeutung ist auch beiläufig die Rede in: We. 1218, 55^b. 1219, 102^b. 1469, 1^a. 1704, 53. 1338 Vorbl. Mf. 1196 Vorbl. Mq. 125, 194^b. 591, 190^b. 191. Pet. 684, 8. 9^a. Pm. 166, 216^b. 407, 273^b. 654, 145^b - 150. 428, 28^a (= 264, f. 105^b). Lbg. 808, 86^b. Glas. 233, 6^b. 161, 1^b (= 100, 101^b. 102^a). Spr. 872, 29^b. 30. 1107, 98^b.

4289.

Fast alle Traumbücher gehen auf das "

des Ibn strin † 110/728 zurück, der auch meistens als Quelle von ihnen citirt wird. Ausser den besprochenen Werken sind noch zu erwähnen:

- 1) ابوسهل المسجعي von بوسهل البوسهل السجعي um⁸⁸⁰/990. Vgl. 18).
- نصر بن يعقوب الدِينتَوري von التعبير القادري (2) 2 um $^{400}/_{1009}$.
- البشرى فى تعبير الرؤيا (المحمد بن احمد von البشرى فى تعبير الرؤيا (المحمد بن التميم التميم)
- شيث بن ابراهيم von الاشارة في تسهيل العبارة (4) شيث بن ابراهيم von الاشارة في تسهيل العبارة بن القباري ألم المرادة المرادة القباري المرادة ال
- 5) التخبير في علم النعبير (von التنجبير في علم النعبير (5)
- 6) البدر المنير في علم التعبير $ext{von}$ البدر المنير $ext{top}$ عبد الرحمن المقدسى $ext{top}$

74°

- رك عدم بن ابراهيم بن von ك في النيات والرؤيا (7 محمد بن البراهيم بن عبد الله الطليطلي ابن السراج (785/1884.
- 8) على بن احمد الآمدي von البصيرة + 762/1861.
- von فرائد الفوائد [فوائد الفرائد oder] في التعبير von فرائد الفوائد إفوائد المري ابن نُوْمات المري ابن نُوْمات
- 10) ابن المقري von تعبير نامه † 887/₁₄₈₈.
- خليل بن von الكوكب المنير في اصول التعبير (11 خليل بن von الطاهري
- 12) نشر العبير في التعبير von محمد بن ابي $\frac{12}{1485}$. lum $\frac{890}{1485}$.
- 14) مرآة الرؤيا (von مرآة الرؤيا + 948/1541.
- حسين بن محمود خليل von اصول الرؤيا (15 um الموقي يكان العموقي المارة ال
- على بن السكن المعافري von ارجوزة في تعبير الرؤيا (16
- عبد الرحمن von خلاصة الكلام في تاويل الاحلام (17 ابن نصر بن عبد الله
- ابوسهل عيسى بن جديي von الكفاية في تعبير الرؤيا (18
- von لوامع تنوير المقام في جوامع تعبير المنام (19 محمد بن محمد المدنى ابو الطيب
- الذخيرة وكشف البراقع لاهل البصيرة (20
- رمز العبارات من كنز الاشارات (21
- المرقبة العليا في تفسير الرؤيا لمحمد بن عبد (22 الله بن راشد البكري الاقفاصي [والقفصي]
- المشارق في علم التعبير (23
- كتاب الاصول لدانيال الحكيم (24
- كتاب التقسيم لجعفر الصادي (25
- كتاب الارشاد لجابر المغربي (26
- ك" الدستور لابراهيم الكرماني (27
- ك" التعبير لاسمعيل بن الاشعث (28
- ك" بيان التعبير لعبدوس (29
- ك" التعبير لطاموسي (30
- منهاج التعبير لخالف الاصفهاني (31
- ك" الوجيز لمحمد بن شاهويه (32
- ك" التعبير لابي سعيد الواعظ (33
- كامل التعبير لابي الفصل حبش بن ابراهيم التفليسي (34

- الدر المنظم في السر الاعظم لمحمد القرشي النصلي (35
- تحفة الملوك لاحمد بن خلف بن احمد السجستاني (36
- جمل الدلائل (38 ; كننز الرؤيا المأموني (37
- مقرِمط الروايا (41) وكافى الروايا (40) ومبادي التعبير (39)
- حقائق الرؤيا (43); مقدمة التعبير (42)

Als Verfasser anderer Traumbücher werden noch genannt: 44) وعبد اللطيف الدمياطي

- ; محمد الفرعوني (46 ; عبد القادر الاشموني (45
- (يوسف الكربوني الاسكندري (48 ; حسن الرملي (47 ; يوسف الكربوني الاسكندري (48 ; حسن الرملي المادين الماد
- ; شرف الكركبي (50); تقي الدين القدسي (49)
- ;شمس اللهين ابن حمدون التعلقدي (51
- 52) نور الدين القرادي. (No. 23—51 kommen in Pet. 322 vor.)

Ueber das Erschauen Gottes im Schlaf handeln:

- 53) مبد الرحمن بن عبد الله السبيلي (53 مرائد الله السبيلي (53 n. d. T. [ورزنة رسوله]
- 54 عبد الرحمن بن اسمعيل الدمشقى ابو شامة ($^{665}/_{1267}$, u.d.T. عبد الساري الى معرفة رؤية الباري
- um 1000/₁₅₉₁, u.d.T. على بن البيان الغارسي عيان (55 مملكة المنتصف ومهلكة المعتسف

Ueber das Erschauen Mohammeds im Schlaf:

- ك" الرؤية .u.d.T نام و * على بن عمر الدارة طني (185/995 على بن عمر الدارة طني (185 على بن عمر الدارة طني (185
- 57) الامام البيهقى + 458/1066, unt. demselb. Titel.
- يوسف بن موسى بن سليمان الجذامي المنشاقري (59 um محائف بركات المنام ، u. d. T. المنام في مرأى المصطفى خير الانام
- 60) خمد بن احمد بن احمد الاطعاني (60 أخمد الاطعاني تحمد الاطعاني المستهام في رؤية النبتي عليه السلام
- والم البسطامي (13 ميل الرحمن بن محمد البسطامي (1421, u. d. T. النقاد في رؤية النبتي في حال الوقاد .
- 62) على بن خليل المرصفى + 980/1524, u. d. T. على بن خليل المرصفى هداية المشتاى الهيام الى رؤية النبى عليه السلام
- ر" في رؤية النبي .t + 980/1524, u.d.T. خشي خليفة (63)

Anhang.

Hauptsächlich Drusenschriften.

4290. Mq. 322. 7 Bl. 4^{10} (271/2×221/2cm).

L. v. Wildenbruch, Catalog einer Sammlung, die religiösen Lehren der Drusen betreffender Manuscripte, Sr. Majestät dem Könige unterthänigst überreicht.

Es sind in demselben, unter Bezugnahme auf S. de Sacy, Exposé de la religion des Druses, 11 Handschriften kurz beschrieben, ausserdem einige allgemeine Bemerkungen, auf Drusenschriften bezüglich, hinzugefügt.

Datirt ist das Werkchen: Beiruth im December 1845. Es ist Autograph des Verfassers in ziemlich kleiner Deutscher Schrift.

Das Papier ist feines Postpapier, an sehr vielen Stellen der einzelnen Blätter durchstochen, zum Theil auch eingeschnitten. Die einzelnen Blätter sind mit starkem rothem Papier durchschossen. — Pappband.

4291. We. 1710. 3) f. 41-59.

4¹⁰, c. 19-21 Z. (22 × 16; 16 × 12^{0m}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, glatt, ziemlich stark. — Titelüberschrift f. 41^b:

في تقسيم جبل لبنان وحالة الحكام فيه وعوايدهم والاديان التي توجد فيه

اولًا جبل الشوف فهو ينقسم الي سبع :Anfang مقاطعات . . . واما المناصب الذين يسكنون هذه المقاطعات ويتولون الاحكام بها بعد الناظر العام فهم بنو خبيلاط في الشوف وبنو ابي بكر في المناصف الح

Das Geographische und Allgemeine und Specielle über Eintheilung des Libanon-Distrikts

und Gewohnheiten und Bildungsstand der Bewohner desselben, d. h. der Drusen (und Nocairier), wird bis f. 46° erörtert; der Abschnitt schliesst: هذا جميع ما أوردناه من العوايد والادبيات عند طايفة الدروز علي سبيل التفصيل حسب الاقتضاء Dann wird ihr Rechtszustand und ihre gottesdienstlichen Begriffe und Uebungen erörtert: وأما ما كان من الاحكمام الشرعية والعبادات على اصول خاصة لهم فهو كما ياتي شرحه على اصول خاصة لهم فهو كما ياتي شرحه هذا من ميثاق ولي الزمان اي حمزة بن علي ألفان الذي يكتبونه على من يصير منهم عاقلا الذي يكتبونه على من يصير منهم عاقلا الذي يكتبونه على من يصير منهم عاقلا

توكلت علي مولانا الاحد الفرد الصمد الخ (8. We. 1870, 5). في مذهب النصيرية النصيرية في سوريا يسكنون 55^b الجيال المسماة باسمهم في جيبال اللادقية

بيان ما يعتقدونه في الالوهية والنبوة انهم *57 يعتقدون حلول الالوهية في البشر

المشابهة الكاينة بين الدروز والنصيرية والا قضية 88 المشابهة الكاينة بين الدروز والنصيرية والم الخراج التناسخ بانتقال ارواح من مات منهم الى جسم اخر الح

فيسالونه من اتى عين شربت :Schluss f. 59° فيسالونه من عين علي فلا يعود عندهم فيه شك وربما لهم سؤالات غير هذه والم

Darauf kommt noch f.59° ein Nachtrag, einige Noçairische Gebete enthaltend: اعلم انه قد وجدنا في بعض كتب النصيرية بعض صلوات نذكرها على الاثر'

واجعل السيد محمد ختامها: Schluss f. 59b: والسيد محمد ختامها والمومنين دليلها والعالمين سبيلها والشيز على الصورى جبينها

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1840. — F. 60 leer.

4292. Mq. 477.

77 Bl. 4¹⁰, 25 Z. (22³/₄×17; 16¹/₂×11³/₄c^m). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband, verziert und mit Goldstreifen. — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

نصرا من الله وفتح قريب : Anfang f. 1b: كتاب مجموع فيد الاعباد والدلالات والاخبار المبهرات وما فيها من الدلايل وانعلامات جل مظهرها عن الاباء والامهات والاخوة والاخوات تاليف الشيخ الاجل الاجمل معرب الجود والتوحيد والفصل والتاييد الشاب الشقة أبو سعيد ميمون بن القاسم الطبراني قدس الله روحه ونور ضرجحه هو هذا التحمد لله العلى الاحد الفود الصمد الاول لا في عدد والآخر بلا امد . . . لا تحويه الاقطار ولا تغنيه الدهور والاعصار الح

Der Verf. Meimün ben elqäsim ettaberānī abū sa'ld um 400/1009, führt zuerst f. 2ª seine Gewährsmänner an: حدثنى أبو الحسين المحات ... قال حدثنى أبو عبد الله الحسين بن حمدان الخصيبي قال حدثنى أبو الحسين على بن القاسم الاهوازي قال حدثنى عبد الله بن محمد قل حدثنى عبد الله بن محمد قل حدثنى عبد الله بن مهران قال حدثنى عبد الله بن مهران قال حدثنى العالم المخ

Vorn in dem Buche ist von Europäischer Hand (v. Wildenbruch's) bemerkt, dass hierin die Lehre der Noçairier behandelt werde. Es behandelt die Arabischen u. ausserarabischen Feste u. Gedenktage, von denen im Qoran die Rede ist, mit ausführlichen Erläuterungen über die besonderen Vorzüge der einzelnen, die daran sich knüpfenden Verpflichtungen, Verrichtungen, Gebete und Wirkungen. Als Anfang des Jahres hat der Ramadan zu gelten, als Schluss der Monat Sa'ban (f.6b). F.7° عيد الغطر عبد الخصي 70 عيد الغطر عبد الخصي 70 عيد الغطر عبد الغطر عبد الخصورة بعيد الغطر عبد
شرح اسماء السبعين الذين لا: (dabei f. 8) ينجون ونعت نعوتهم واجناسهم وصنايعهم وما كشف العالم منه السلام من آياته وحرّر منه) يوم الغدير هو التامن عشر من ذي الحجة الحجة عيد المباهلة هو الحادي والعشرون من ذي الحجة الحجة في كل سنة

عيد الفراش هو اليوم التاسع وعشرون من ذي الحجة 31° عيد عاشور هو اليوم العاشر من الحرم الحرم التاسع من ربيع الاول 44°

(u. dessen verschiedene Namen f. 50°. 51°).

51°

ليلة النصف من شعبان

ليلة الميلادة هي ليلة الرابع والعشريين من كانون الاول 68°

اليوم السابع عشر من اذار

62° عو اليوم الرابع من نيسان في كل سنة 62°

خبر المهرجان والنوروز

اسئلك يا مولاي ان توصلنى : Schluss f.76a التي مشاهدة الانوار ولاخوانى المومنيين وتتقبل منى قرباني فى يومي هذا وتستجيب دعائى وتسترنى عن اعدائى وتنصرنى ولجميع المومنيين امين امين يا على يا عظيم وتسجد بعقب الدعاء وتدعو لنفسك ولاخوانك بما احببت تجاب ان شاء الله تعالى وبالله المستعان تم الكتاب والحمد لله

Ausser kleineren Gedichtstücken kommen auch längere Qaçiden vor, und zwar:

a) f. 18 ff. القصيدة الغديرية, 69 Verse, von السيد ابو عبد الله الحسين بن حمدان الخصيبي Anfang (Hafif):

ان يوم الغدير يوم السرور بين الله فيه فضل الغدير

b) f. 36" von demselben, 13 Verse. Anf. (Sart'): وباكبا يبكي على ربّه لست تحمد الله من حزبه

e) f.366 von demselben,35 Verse. Anf. (Ṭawīl): سلام على ارض الحسين وحضرته سلام على ارواح انوار فطرته

d) f.37° von demselben, 38 Verse. Anf. (Haftf): ايها الزايرون مشهد نور لحسين ظفرتم بالسرور

e) f.34" von الصابيغ, 24 Verse. Anf. (Basit): اكرم بمن المحتب المختار يؤنسه وفي مكان فراش المصطفى رقدا

Schrift: gross, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Abschrift von حسن بن شيخ حيدر الأعرجي الجينى im J. الماهيم بن حر بن سنج des إبراهيم بن حر بن سنج

Von derselben Hand folgt noch f. 76°: قراد السيد العراق (ein Namenverzeichniss) und f. 76° eine Belehrung des جعفر الصادي tiber den göttlichen Namen.

4293.

Grössere Sammlungen von Drusenschriften, für welche bisweilen (z. B. Mq. 317, f. 2°) als Gesammttitel vorkommt. Hamza ben 'alt ben ahmed, der Verfasser der meisten hier folgenden Schriften, starb um 483/1041.

1) We. 1870 (enthält 14 Schriften).

139 Bl. 8°°, 13 Z. $(20 \times 14^{1}/_{2}; 14^{1}/_{2} \times 10^{\circ m})$. — Zustand: zieml. unsauber, auch schmutzig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe.

Schrift: gross, gut, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth, auch grün, Stichwörter roth. Am Rande, auch zwischen den Zeilen, einige Glossen in rother Schrift. Abschrift c. 1150, 1737.

2) Mq. 316 (enthält 15 Schriften).

180 Bl. 8°°, 13 Z. $(21^{1}/_{2} \times 15^{1}/_{3}; 13 \times 9^{1}/_{3}$ cm). — Zustand: im Ganzen unsauber, oft auch fleckig, im Rücken öfters ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Schrift: gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften grösser, meistens gelb, auch roth, auf verziertem Felde. Stichwörter roth, auch andersfarbig. Der Text in rothen Linien eingerahmt. Am Rande sehr oft längere Glosson, zwischen den Zeilen bisweilen kürzere. — Abschrift c. 1150/1737.

3) Mq. 318 (enthält 15 Schriften).

109 Bl. 8^{ve}, 13 Z. (21 × 15¹/₄; 14 × 10^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber; der obere Rand etwas wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Schrift: gross, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. Der Titel eingerahmt, etwas verziert, auf grünem (oder farbigem) Grunde. — Abschrift c. 1150/1737.

4) Mo. 222 (enthält 6 Schriften).

63 Bl. 8°c, 12 Z. (17¹/2 × 12¹/2; 12¹/2 × 9¹/2cm). — Zustand: oft ausgebessert, besonders am Rande, hauptsächlich zu Anfang und am Ende. Ausserdem wasserfleckig, besonders am Ende. — Papier: bräunlich, glatt, dick. — Einband: guter Halbfranzband.

Schrift: ziemlich klein, gut, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

5) Mq. 319 (enthält 42 Schriften).

159 Bl. 8vo, 15 Z. (20¹/₂ × 14¹/₂; 14¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: unsauber, such fleckig. Besonders von f. 49 an ist der Rücken und der (untere) Rand oft ausgebessert. — Papier: gelb, zieml. stark u. glatt; von f. 49 an stärker u. oft bräunlich. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, etwas vornüberliegend, gefällig, vocalisirt; Stichwörter roth, Ueberschriften roth, auch grün. — Abschrift c. 1150,1757.

6) Mo. 163 (enthält 7 Schriften).

34 Bl. 8°°, 11 Z. (15½×11; 11½×7°°). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleckig; Bl. 2 ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Kattunband mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, weit, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth, Stichwörter roth, auch grün. — Abschrift um 1150/1737.

7) Mq. 470 (enthält 26 Schriften).

104 Bl. 8vo, 13 Z. (19¹/₂ × 14¹/₂; 16 × 11¹/₂^{cm}). — Zustand: fleckig und sehr schmutzig, bisweilen am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: grüner Halbfranzband mit verziertem Rücken.

Schrift: gross, krāftig, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. — Abschrift c. 100/1688.

8) Mq. 317 (enthält 26 Schriften).

117 Bl. 8vo, 13 Z. (21 × 15; 14 × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, gut, vocalisirt. Ueberschrift in Goldbuchstaben, auch verschiedenfarbig, auf verziertem Grunde. Stichwörter roth, auch grün. Der Text in rothen und grünen Linien eingerahmt. — Abschrift um 1100/1688.

9) Mq. 373 (enthält 27 Schriften).

121 Bl. 4¹⁰, 13 Z. (22×16: 14¹/₂×11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber. Bl. 1—12 lose im Deckel. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocalisirt. Stichwörter roth, auch grün. Am Rande und auch zwischen den Zeilen bisweilen kurze Glossen. — Abschrift c. 100/1688.

10) Mq. 423 (enthält 26 Schriften).

119 Bl. 8°°, 13 Z. (21×16; 13¹/2×10°m). — Zustand: am Rand etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Die Titel f. 1b in 5×5 Quadraten; das letzte ist zweigetheilt.

Schrift: gross, krāftig, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. Text in rothen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1100/1688.

11) Mq. 524 (enthält 26 Schriften).

113 Bl. 8°°, 13 Z. $(16^3/4 \times 13; 12 \times 9^{cm})$. — Zustand: die obere Hälfte wasserfleckig, die untere ziemlich unsauber; an einzelnen Stellen schadhaft und ausgebessert, besonders am unteren Rand und am Rücken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Halbfrzbd. — Die Titel f. 1b in 26 Quadraten ganz kurz von neuer Hand.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1668.

12) We. 1550 (enthält 26 Schriften).

163 Bl. 8°°, 13 (von f. 12 an 11) Z. $(15 \times 10^{1}/_{2}; 11^{1}/_{2} \times 8)$ [und $10^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{2}$] cm). — Zustand: unsauber, auch fleekig; die ersten Lagen ziemlich lose im Einband. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: rother Lederbd mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, vocalisirt; Stichwörter roth. — Abschrift c. 1215/1800.

13) Lbg. 214 (enthält 26 Schriften).

118 Bl. 8vo, 13 Z. (21² 3×15¹/2; 14×10^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: rothbrauner Lederbu mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gefällig, ganz vocalisirt. Stichwörter roth, auch grün. Ueberschriften hervorstechend gross, goldfarbig, buntverziert. Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1215/1800.

14) We. 1544 (enthält 14 Schriften).

191 Bl. 16mo, 9 Z. (11 × 7³/₄; 8 × 6^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig; von f. 129 an nicht fest im Einband. — Papier: gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, nicht ganz gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1915/1800.

4294. We. 1870.

Titelüberschrift:

نسخة السجل الذي وجد معلقا على المشاهد في غيبة مولانا الامام الحاكم

والعاقبة لمن تيقظ من وسن الغافلين :Anfang وانتقل عن جهل الجاهلين واخلص منه اليقين . . . أما بعد ايها الناس فقد سبق اليكم من الوعد والوعظ والوعيد من ولتي امركم وامام عصركم الخ

Ermahnung an die Gläubigen, die vielfachen Wohlthaten Gottes und seines Vertreters, des Imam, aufführend und ihre Lässigkeit betonend, in Folge deren er sich unwillig sammt seinen Nächsten zurückgezogen und verborgen habe; er werde, wenn es ihm rechte Zeit scheine, wiederkommen, Keiner solle seine Spur aufsuchen, wohl aber seiner gewärtig sein und sich darauf vorbereiten.

والسلام على من اتبع الهدي : Schluss f. 8b وخشى عواقب الردى وسدّق بكلمات ربه الحسنى' In der Unterschrift steht, dass der mit der Regierung des Fürsten der Gläubigen Betraute (مولي دولة امير المومنين) im J.411/1021 im Dü'lqa'da geschrieben habe, dass die Gläubigen sich genau nach dieser Ermahnungsschrift (الموعظة) zu richten haben; zuletzt: حرام حرام على من لا ينسخها وقصر والحمد لله وحده ولا يقرأها على النتوابيين في جامع اسفل وحرام حرام على من قدر على نسخها وقصر والحمد لله وحده Dieselbe Schrift in Mq. 316, 1, f. 2—13.

4295.

1) We. 1870, 2, f. 9^a-10^b.

Titelüberschrift:

الحمد لله الذي اعز الاسلام باوليائه: Anfang المتقين وخص حدوده لمن استحفظه . . . أن أمير المومنين بما قلده الله ووجل اليه من امور الدين والدنيا النخ

Edict (منشور), das jeden Weingenuss verbietet. — Schluss: وقبيح النكلة والتبدّل والله حسب امير المومنين ونعم الوكيل

Nach der Unterschrift geschrieben und angeordnet im Ďū'lqa'da des J. 400/1010; zuletzt die Worte: على رسوله خاتم النبيين واله آله الطاهرين وسلامه Dieselbe Schrift in Mq. 316, 2, f. 13. 14.

2) We. 1870, 3, f. 10^b-20^b.

خبر البهود والنصاري :Titelüberschrift وسؤالهم لمولانا الحاكم بامر الله امير المومنين صلوات الله عليه عن شيء من امر دينهم باعتراص اعترضوه فيه وانكار انكروه عليه والجواب على ذلك بما اختصمهم من القول واسكتهم وانصرفوا مقهورين والحمد لله رب العالمين

حدّث من وُثِيّقَ به وسُكن :Anfang f. 11 الي قوله مع أشهار الحديث في ذلك الوقت أنه حصر في موقف من مواقف الدهر الخ

Eine Anzahl Juden und Christen reden auf dem Kirchhofe نقرافة in Elqāhira den Elhākim biamrallāh (mançūr ben el'azīz billāh nizār ben elmo'izz lidīn allāh) † 411/1020 an

und bitten, ihnen eine Frage zu gestatten, zugleich sie aber auch einer vollständigen Verzeihung dieserhalb zu vergewissern. Als dieselbe zugesagt, fragen sie, wie es komme, dass
ihre Religion von ihm, gegen alle Bestimmungen
des Qoran und gegen alles Verfahren seiner Vorgänger, so sehr bedrückt und verfolgt werde?
Er heisst sie, am folgenden Abend wiederzukommen und ihre ausgezeichnetsten Rechtskenner mitzubringen. Dies geschieht und es
erfolgt eine Unterredung, die die Juden und
Christen dazu bringt, ihm Recht zu geben und
ihre irrige Auffassung einzuräumen. (Im J. 404/1018.)

قلوا باجمعهم هذا والله كله حق وسدى : Schluss كا نشك فيه ولا نرتاب به قد سمعنا لو فهمنا ولله الحجة البالغة رب العالمين وصلى الله على نبيه وآله الطاهرين تم الكلام في هذا الفصل وحسبنا الله . . . وبه استعين كا Dieselbe Schrift in Mq.316, 3, f.14—26.

4296.

1) We. 1870, 4, f. 20b-21a.

Titelüberschrift:

نساخة ما كتبه القرمطيّ الي مولانا الحاكم بامر الله امير المومنين عند وصوله الي مصر

اما بعد فقد وصلنا بالترك الخراسانية :Anfang

Aufforderung des Qarmaten-Häuptlings an Elhäkim, ihnen sein Land (Aegypten) auszuliefern; nebst der ablehnenden Antwort (die sich auf das geheime Buch und verborgene Wissenschaft stützt).

والسلام على من اتبع الهدي وخشى :Schluss عواقب الردي وخاف الله في الآخرة والاولي وهو حسبنا وكفى واليه يشير كل من دعا'

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 4, f. 26. 27.

2) We. 1870, 5, f. 21⁶—22⁶.

Titelüberschrift: توكلت على مولانا الحاكم الاحد Anfang: توكلت على مولانا الحاكم الاحد الصبد المنزّه عن الازواج والعدد الصبد المنزّه عن الازواج والعدد المدد ال

Verpflichtungsformular für die Anhänger des Elhäkim; sie geloben ihm unbedingten Gehorsam in allen Stücken für sich und Alles was ihnen angehört; sie bekennen, dass im Himmel kein angebeteter Gott und auf Erden kein Imäm für sie existire, ausser ihrem Herrn Elhäkim.

امام موجود الا مولانا الحاكم جل :Schluss دكره كان من الموحدين الفايزين'

Dann folgt die Unterschrift: geschrieben in dem und dem Monat des und des Jahres etc.; zuletzt: ومملوكه حمزة بن على بن احمد هادي المستجيبين المنتقم من المشركين والمرتدين بسيف مولانا جل ذكرة وشدة سلنانه وحدة تم

Eine Glosse am Rande giebt folgende Aus-حمزة اسم الامام الجسماني ومعناه اسد الله الله الله فادي في الدنيا والمستجيبين فريق الهدي وسموا مستجيبين لانهم استجابوا الي توحيد الباري على يد الهادي المنتقم في الآخرة من المشردين فريق الصلال جميعه ما خلا المرتدين وسموا مشركين لانبم اشركوا بعبادة الحاكم تعالى والمرتدين اللين ارتدوا عن عبادة الحاكم تعالى بعد ما كتبوا عليهم الميثق ومعنى المنتقم المعاقب وسبب الانتقام ثلاثة انكارهم للوجود ونقضهم للمعهود وخلافهم للاولياء والحدود

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 5, f. 27. 28. We. 1544, 1, f. 1-3*.

4297.

1) We. 1543, 2, f. 29b-140b.

S^{vo}, 15 (16) Z. (Text: 14^{1/2} × 11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Titel fehlt; er ist:

شرح میناق ولت الزمان

میثات یعنی حجمة ورباط علی جمیع :Anfang الخلایف فمنهم من سمعه باذنه واقتره بلسانه وکتبه علی نفسه وهم الموحدون الخ

Ein sehr ausstührlicher gemischter Commentar zu derselben Schrift, aber nur bis zur vorletzten Zeile von We. 1870, f. 21^b, bis zu den Worten: واند قد سلم روحه وجسمه ومالد indem die Erklärung des letzten Ausdruckes erst auf f. 140^b unten beginnt. Die Erörterungen über die vorletzten beiden Ausdrücke (محم وجسمه) sind eben gar sehr ausführlich.

ما أمره :Er bricht f. 140° ab mit den Worten به الباري سجانه على لسان صفيّه صلى الله عليه وهو انم لا يستحقه ولا يذخر عمن يستحقه

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, doch deutlich, vocalisirt. Grundtext roth. Die ersten Blätter in rothen u. schwarzen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1215, 1800.

2) Mo. 161, 1, f. 1-68.

178 Bl. 8vo, 11 Z. $(16^1/3 \times 11; 12^1/2 \times 7^1/2 - 8^{cm})$. — Zustand: die obere Hälfte stark fleckig, bes. von f. 27 an; auch sonst etwas unsauber. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Ein Stück desselben Commentars. Titel f. 1° von späterer Hand: قفسير اقوال حمزة. Ein specieller Titel fehlt hier.

وجسمه أول درجة تسليم الجسم هو: Anfang f. 1b الم الم الم الانسان يستعبل جوارحه السبعة فيما خلقها الله له الإ

Dies Stück umfasst We. 1543, f. 81°, 5 bis f. 114°, 11. Es bricht hier ab mit den Worten f. 68°: وتعلو عليها الطبايع للموهرية وتستكرل حظه من

Nach f. 8 fehlt 1 Bl., nach 12 2 und nach 63 1 Bl. Schrift: ziemlich gross, weit, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter (und Text) roth. — Abschrift nach f. 178 im J. 1200 Ragab (1786).

A 4298.

1) We. 1870, 6, f. 22b-38b.

Titelüberschrift:

الكتاب المعروف بالنقض الخفي وقد رُفع الي الحصرة اللاهوتية

توكلت على مولانا البار العلام العلي :Anfang الاعلى حاكم الحكام من لا يدخل فى الخواطر والاوهام حروف بسم الله الرحمن الرحيم دعاة عبده الامام كتابي البكم معاشر الموحدين لمولانا سجانه . . . أما بعد فقد سمعتم قبل هذه الرسالة نسخ الشريعة باسقاط الزكاة عنكم الخ

Aufhebung der 7 Hauptsätze des Isläm (Bekenntniss des Glaubens an Gott und Mo-hammed, Gebet etc.).

والحمد والشكر لمولانا وحده Schluss وبركاته هلينا وعلى جميع عباده الصالحين وهو حسبنا ونعم الوكيل والحمد لمولانا في السوّاء والصرّاء

In der Unterschrift steht, dass diese Schrift im Jahre 408 Çafar (1017) (im 1. Jahr des Auftretens des Hamza) erlassen sei; zuletzt: لا شريك له ولا معبود سواه وحسبنا مولانا وحده لا شريك له ولا معبود سواه وحسبنا مولانا وحده

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 6, f. 29-50.

2) We. 1870, 7, f. 39-44. Titelüberschrift:

البسالة الموسومة ببدو التوحيد لدعوق الحق

تودلت على مولانا البار العلام العلي Anfang: حروف بسم الله الرحمن الرحمم حدود عبد مولانا الامام كتابي اليكم معاشر الاخوان المستجيبيين الي دعوة مولانا الحائم الاحد . . . أما بعد فانى احمد اليكم مولانا الذي لا مولي لما سواه وأمردم واياي بالشكر لمعمد الخ

Im Anschluss an die Aufhebungsschrift (No.6) giebt diese an Stelle der abgeschafften 7 gesetzlichen Grundvorschriften (مبع دعليم تكليفية تأموسية) 7 Erfordernisse des Einheits-Bekenntnisses an (Aufrichtigkeit in der Rede, Inachtnehmen der Britder, Aufgeben des bisherigen Glaubens etc.), darunter besonders: Glaube, Bekenntniss und völlige Hingabe an den Imām.

كشفا شافيا على يد عبده قايم الزمان :Schluss . . . لا نستعين بغيره ولا نتكل علي سواه والحمد والشكر لمولانا وحده وهو حسبي ونعم النصير المعين

Nach der Unterschrift verfasst im Ramadan des 1. Jahres des Hamza, d. h. im J. 408 d. H. (1018); zuletzt: 'وهو حسبنا وبه في كل الامور نستعين

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 7, f. 50-56.

4299.

1) We. 1870, 8, f. 44b-48b.

ميثاق النساء :Titelüberschrift

تونلت على مولانا الحاكم سجانه وعزّ Anfang: عن حكومة الاوهام سلطانه . . . لمّا نظرت معاشر الحدود الروحانيين بنوره التمام ونصبني للاعوته مولانا . . .

امام نظرت الي قوله لولا رجال مومنون ونساء مومنات لم تعلموهم ان تطنوهم الحير

Im Anschluss an die Stelle Sura 48, 25 wird hier den Weibern ihr Verhalten im Glauben und speciell im Glauben an den Imam vorgeschrieben, auch bestimmt, in welcher Weise ihnen diese Verordnung vorgelesen und wie sie angehört werden soll, wobei dann die Hauptsätze aus No. 7 kurz wiederholt werden.

لحقن بالصالحين وكان لهن ثواب :Schluss الملائكة المقرّبين والانبياء المرسلين وتخلّصن من شبكة ابليس اللعين والحمد لمولانا حمد الشاكرين وهو حسبى ونعم النصير المعين تمت

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 8, f. 56-62. We. 1544, 2, f. 3-14.

2) We. 1870, 9, f. 48b-59b. Titelüberschrift und Verfasser:

رسالة البلاغ والنهاية في التوحيد الي كافة الموحدين المتبرئين من التلحيد تاليف عبد مولانا جل ذكره هادي المستجيبين . . . رفع نسختها الي الحصرة اللاهوتية بيده في شهر الحرم الثاني من سنيه المباركة نسخت عن خط قايم الرمان بغير تحييف ولا تبديل ولا زيادة ولا نقصان الرمان بغير تحييف ولا تبديل ولا زيادة ولا نقصان

توكلت على مولانا عال كل العلل ومبدع :Anfang القديم والازل . . . قد سمعتم معاشر الموحدين . . . ما تلوت عليكم من نسخ الشرايع وانفراد مولانا الخ

Das Ziel der Lehre des Glaubens an Elhakim sei die unbedingte Hingabe an ihn; wobei die in No. 7 aufgeführten Hauptsätze ausführlicher erörtert werden, und vor Irrthum und Ketzerei gewarnt wird.

و جازي كل نفس بما كسبت وهم :Schluss لا يظلمون والحمد لمولانا وحده لا شريك له وحسبنا المولى ونعم النصير المعين ،

Die Abschrift dieses Werkes ist nach der Unterschrift erfolgt im Moharram des 2. Jahres des Hamza (409/1018); zuletzt: بسيف مولانا جل خلا جداد درونا جداد تبت ندرة وشدة سلطانه وحده تبت

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 9, f. 62-75.

4300.

1) We. 1870, 10, f. 59b-74.

الغاية والنصيحة : Titelüberschrift مركبت على امير المومنين جل ذكره على امير المومنين جل ذكره مولانا ومملوكه حمزة بن على بن احمد . . . التي جميع من استجاب للموظ مولانا جل ذكره ولعبادته وادعي منزلة الايمان ثم ارتد وشكه في افعال صاحب الزمان المخ

Wendet sich gegen Zweifler u. Abtrünnige, und schärft ihnen, unter Vorhaltung der Grundsätze, den rechten Glauben an Elhäkim ein.

والحمد والشكر لمولانا جلّ ذكره : Schluss في السراء والصرّاء والشدة والرخاء وهو المعين وعليه التوكيل غاية القصد والرخاء

Nach der Unterschrift im Rabt' II des zweiten Jahres des Hamza geschrieben (409/1018); zuletzt: بسيف امير المومنين وشدة سلطاندوحده لا شريك له تت تا Dieselbe Schrift in Mq. 316, 10, f.75—93.

2) We. 1870, 11, f. 74^a-88^a. Titelüberschrift:

كتاب فيه حقايق ما يظهر قدام مولانا جل دوره من الهول وذلك بالتاييد لقائم الزمان مطهر الكلمة والبيان على دوره السلام الحد لمولانا وحده وشدة سلطانه

توكلت على مولانا البار العلّام العلى Anfang: ... بسم الله الرحمن الرحيم صفات عبده الامام الحمد والشكر لمولانا جل ذكره وبه استعين ... أما بعد معاشر الاخوان الموحّدين ... انه وصل التي من بعض الاخوان ... رقعة يذكرون فيها ما يتكلمون به المارقون من الدين الجاحدون لحقايق التنزيد الخ

Gerichtet gegen die Abtrünnigen u. Spötter in Betreff der Thaten und Verordnungen des Elhäkim: es liege denselben allen ein tieferer Sinn zu Grunde, und es zeuge von ketzerischem Sinn, bloss das Aeussere — z. B. das Tragen von Wollenstoff, das Reiten auf Eseln mit Sätteln ohne Gold- oder Silberaufputz — zu beurtheilen. Darauf wird jener tiefere Sinn des Weiteren erläutert und zum unbedingten Glauben ermahnt.

فعليكم معاشر الاخوان الموحدين : Schluss من بالحفظ لاخوانكم والتسليم لمولانا ملائنا وقرته من عذاب الدين وشقوة الدنيا بمنة مولانا وقرته والحمد والشكر لمولانا وحده في السرّاء والضرّاء وهو حسبنا ونعم النصير المعين تمت

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 11, f. 93-113. (F. 107^b u. 108^a enthalten eine Art Plan von Elqähira und Umgegend.)

4301.

1) We. 1870, 12, f. 88*-107b.

تسلموا من عذاب الظاهر : Schluss f. 107* وتأجوا من شركه الباطن . . فعليكم الخزي والعذاب عاجلا وآجلا ومولانا سجاند ليس بظلام العبيد والحمد والشكر لمولانا وحده في السراء والصراء والشدة والرخاء وهو حسبنا ونعم المعين النصير'

Nach der Unterschrift vollendet im Gom. I des J. 2 des Auftretens des Hamza (409/1018); zuletzt: وهو نعم النصير العين والحمد والشكر لمولانا وحدة تمت Dieselbe Schrift in Mq. 316, 12, f. 113-139.

2) We. 1870, 13, f. 1076-1246. Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة بكشف الحقايق

توكلت على مولانا البار العلام من لا : Anfang يدخل فى الخواطر والاوهام . . . التحمد لمعنى المعانى رب المسمي والاسم والشكر للعلى الاعلى . . . اعلموا معاشر الموحدين رحمكم البار . . . بان جميع المومنين والشيوخ المتقدمين تحيروا فى امر السابق وضده والتالى ونده الخ

Berichtigt die unrichtige Auffassung der Ausdrücke التالي. U. السابق. Gott schafft aus seinem Lichte ein helles reines Wesen, den Willen, die Materie jedes Dinges, und nennt sie Verstand, zugleich auch den Urgrund (العقل وهم علة العلل). Dann schafft er auch den Kräften des Verstandes die entsprechenden Gegensätze, dann aber auch, als der Verstand sich ihm unterordnet im Gehorsam, einen Genossen an der Seele (النفس); diese das weibliche, er das männliche Princip; er der السابق, jene der التالي. Im Folgenden behandelt der Verf. die 1. Weltperiode (von 70, deren jede $70 \times 70 \times 1000$ Jahre umfasst): dieselbe umfasst das in die Erscheinungtreten des Verstandes (غهو, العقل): er leitet daraus ab, dass der Imam der Welt sein Licht und seine Hülle nicht entziehen und dass seine Verordnungen in alle Zeit Gültigkeit behalten für jeden, der Rettung seiner Seele suche und weder dem Nichts noch den Götzen diene. Worauf endlich noch eine ziemlich ausführliche Erörterung der Bedeutung und des Inhalts gewisser Buchstaben des Alphabetes (im Anschluss an die 4 Buchstaben, aus denen das Wort All besteht) folgt.

فعند ذلك يصير العالم بسيط روحانى :Schluss والمذهب لاهوتى شعشعانى وجميع من ذكرتهم عبيد لمولانا الحاكم ... وهو المعبود الموجود لا يوصف باللسان ... مبدئ كل شيء ومعيد كل شيء سجانه وتعالي عما يصفون والحمد لمولانا وحده وهو حسبنا ونعم المعين النصير،

Geschrieben, nach der Unterschrift, im Ramadan des 2. Jahres des Hamza (409/1019); zuletzt: من المشركين بسيف مولانا وحده وشدة سلطانه

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 13, f. 139-160. We. 1544, $\dot{3}$, f. 14-57 (f. 37^b leer, es fehlt daselbst nur 1 Zeile = We. 1870, f. 117^a, Z. 4-5).

4302.

1) Mq. 321.

136 Bl. 4°, 15 Z. (23×16° 2: 17×11° 2°°°. — F. 1-8: 21×15; 17×11° 2°°°). — Zustand: im Ganzen gut; aber der Rand, besonders der obere, an mehreren Stellen, hauptsächlich gegen Ende, wasserfleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Kattunband. — Titel f. 1° von Europäischer Hand: قفسير أقوال حمنة "Explication des Epitres de Hamza«. Er ist vielmehr:

شرح كشف الحقائق

ثم رجعنا التي دلام العقل وبدايته الكلام العقل وبدايته قاعدة الكلام وله ثم رجعنا التي كلام العقل وبدايته قاعدة الكلام ومبداه واصله من قونه اقول بمشيّة مولانا جلّ ذكره وتاييده الله الباري سجانه اظهر من نوره . . . هذا هي البداية ثم وصف العقل بعد ذلك بأوصاف العظمة وانشرف . . . لأنّ مولان العلي الاعلى البار سجانه ابدع العقل وهو الامام قوله لان تعليل قوله التي كلام العقل وبدايته وقوله العلى الرفيع الشرح في دوره وهو اول المقامات ومعنى العلى الرفيع المن

Ein gemischter sehr ausführlicher, den Inhalt vorzugsweise behandelnder, Commentar zu derselben Schrift. — Obige Stelle entspricht der Textstelle in We. 1870, 13, f. 118^a, Z. 7.

Die Hdschr. ist unrichtig gebunden u. ausserdem defect. Die Blätter folgen so: 131-136; grosse Lücke; 49-130. 1-48.

F.131 enthält das Ende der Vorrede des Commentars; die ersten Worte von 131 sind: انها فوق النها فوق النه

mentar zu der Stelle: قم رجعنا الي الصد الرحاني mit den Worten: وظهوره من نور العقل الكلي هذا عطف على قوله فابدع مولانا العلى سجانه من طاءته معصية . . . ومن حلمه جهلا ومعنى قوله روحاني لان حكمة الله تعالى اقتصت أنه يكون روحانيا البخ Diese Stelle entspricht We. 1870, 13, 1126, Zeile 9. Unmittelbar auf f. 130b (dessen zuletzt behandelter Text = We. 1870, 13, 1184, Zeile 7 ist) folgt f. 1b-48. Die letzte Textstelle auf فان قال قايل كيف يجوز ان نسمع كلام :48b ist الباري سجانه من بشر او نرى حقيقيته في الصور، (= We. 1870, 7, 120^b, Zeile 2), wozu der Com-حصور قول القايل هو بسبب قوله ناه ونشاهده : mentar: حصور Das Weitere fehlt, ungefähr 70 Blätter; denn vom Texte (wie er bei We. 1870, 13 ist) sind hier noch etwas über 4 Blätter zu behandeln.

Schrift: gross, kräftig, gleichmässig, vocalisirt. Der Grundtext ist roth: er wird in der Regel in einer zusammenhängenden oder auch in einigen fortlaufenden Zeilen angeführt. — Abschrift c. 1915/1800.

2) Mq. 320.

141 Bl. 8vo, (11) 13 Z. (17¹·₂ × 13¹·₄; 12¹·₂ × 9^{cu}). Zustand: nicht recht sauber, zum Theil (am Ende) auch fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Schluss desselben Commentars. Titel fehlt. — Der Commentar beginnt hier f. 2^a: معا ان اقول بتوفیق مولانا سجانه وتاییده قوله معا ان اقول بتوفیق مولانا البار العلی الجبار الح هی عطف علی قوله غیر مولانا البار العلی الجبار الح Diese Stelle steht in Mq. 321, f. 29^b, 4 und die Textstelle steht in We. 1870, 13, f. 119^a, 4. Mq. 321, 48^b hört auf mit der Stelle, welche hier f.31^b,7 steht; Alles weitere hier stehende fehlt dort.

Die Blattfolge ist: 2-133, 138-140, 137, 134-136, 141.

وما وعي من تاييد الرب : Schluss f. 141b العظيم واطلع عليه من انواره وجلاله وعزّته وقدرته وتوحيده وتفريده وتقديسه وتمجيده ووجوده وتنزيهه الا اقل من قطرة من بحار الدنيا فسبحان من ايده وقواه ومنحه واعطاه تمت والاوه عمت

Schrift: von derselben Hand, aber ungleich in Grösse und Weite; im Ganzen gut, ziemlich klein, vocalisirt Grundtext roth, doch bis f. 28 in der Regel grün. — Abschrift c. 1000/1688.

4303.

1) We. 1870, 14, f. 124b—139a.

Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة بسبب الاسباب والكنز لمن الرسالة الموسومة القن واستجاب

توكلت على مولانا البار العلام العلي :Anfang الاعلى . . . حدود دعوته حروف بسم الله الرحمن الرحيم التحمد لمولانا الذي ليس له في السماء نظير ولا في الارص من هو به خبير . . . أما بعد فقد وصلنا ايها الاخ الشفييق ما كتبته من لدنا في طلب العلم الحقيق وما يتقوله الفاسق الفيسيق وليس علم التوحيد كعلم الفلاسفة الخ

(Als Titel in der Einleitung f. 129b angegeben: سبب الاسباب.) Bekämpft die irrige Auffassung des Wesens des Imam, namentlich in Bezug auf ihn als علَّة العلل; über seine Schönheit (جمال), d. h. Vollkommenheit, äusserlich oder innerlich, könne Keiner urtheilen. Schon zu Anbeginn, lange vor Erschaffung Adams, habe er zum Einheitsbekenntniss aufgefordert. Er habe die Verordnungen nicht eigenmächtig aufgestellt, nicht das Wissen aus seinem Wesen und aus seiner Kraft heraus verfasst. Grundursache übertrage sich von Form zu Form, wie ihr Schöpfer, der Imam, es wolle, sei also zu jeder Zeit vorhanden und vom Verstande erfassbar. Sie durchlaufe verschiedene Stufen und verkörpere sich jetzt in Elhäkim, dem Verursacher und Schöpfer des Alls.

المنزّة عن الصاحبة والولد سجانه :Schluss وتعالى عما يصفون ويعتقدون فيه الملحدون ويتقوّلون المشردون علوا كبيرا'

In der Unterschrift steht: hiemit sei der 1. Theil (الجُزء) zu Ende, und es werde der zweite folgen. Dieselbe Schrift in Mq. 316, 14, f. 161—179.

2) Mq. 316, 15, f. 180b.

Enthält von späterer, etwas flüchtiger, Hand eine Zusammenstellung der verschiedenen, für die Drusenlehre wichtigsten, 54 Punkte und فكر (معرفة) ألاربعة وخمسين : Anforderungen فريصة منها عشر مقامات ربانية . . . وعشر فرايض توحيدية . . . وعشر مواجب دينية . . . وعشرين امامية . . . وقضايا الباري اربعة كالمتابعة كالمتابعة وعشرين الميثاق سنة وعشرين الشرطيات سنة المخ

Dieselben zwei Stücke stehen Mo. 163, 1, f. 2 (Schluss fehlt) und 4, f. 5^b. 6. (Vergl. We. 1870, f. 21^b.)

/ 4304.

Mq. 318, 1, f. 2b-13a.

Titelüberschrift f. 2b:

الجزؤ الاول من السبعة اجزاء

توكلت على مولانا الحائم المتان وشكرت :Anfang عبده قايم الزمان التحمل لمولانا منظهر الكلمات وغاية الفكر العقليات . . . أعلموا معاشر الموحدين لمولانا الحاكم المقرين بامامة عبده القايم أن لما غابت صورة المعبود وامتنع قايم الزمان عن الوجود ايست كشير من النفوس عند عدم العيان الخ

Bei der Abwesenheit des Imams waren viele Anhänger rathlos, was sie thun u. lassen sollten, und es lag die Gefahr nahe, dass sie theils ihren Leidenschaften fröhnten oder den Gegnern erlägen, da keine besonderen Verordnungen ihnen einen Halt und Anhalt gaben. Daher hat der Verf., im Auftrage (سمر) des Imam, ein Werk von 7 Theilen verfasst, enthaltend solche Vorschriften zur Richtschnur, wie sie der Imam selbst mündlich aufgestellt hatte (فرايض).

Dieser erste Theil enthält:

ذكر ما افترضه من سدف اللسان اعلموا معاشر الاخوان 4^a . . . ان مولانا ذا النعم . . . فرض عليكم سدى اللسان

ذكر الصلاة ونقصها ظاهرا وباطنا وقد روي كشير 8 من المسلمين عن الناطق الخ

Diese beiden Gegenstände machen die 1. فريضة aus (f. 11^a, 2. 3).

واصبروا فان العاقبة لمن صبر : Schluss f. 13° على والنعم المترادفة لمن شكر اعاننا المولي واياكم على تادية الفرص واقامة المفترض وبه نستعين في جميع الأمور ونستصبر ونساتجير وهو نعم المعين والنصير تنس

4305.

1) Mq. 318, 2, f. 13b-30b.

الرسالة الموسومة بالتنبيد Titelaberschrift: الرسالة الموسومة والتنبيب والتوبيخ والتوقيف

اوصلت الي مُعَدَّ بن محمد والي من معه بالقاهرة من المقصرين في السنة الرابعة عشر من سنين قابم الزمان قوبلت وصحت الحمد لوليّ النعة ومُولِيها

توكلت على مولانا الحائم وحده وشكرت :Anfang قايم الحق عبده التحمد لله مرشى قواعد التوحيد ومؤطّده وقامع الباطل بالحق ومؤيّده . . . أما بعد فان الواجب على اعل الورع والديانة والتسديد . . . ان ينظروا بالبصاير لا بالابصار الح

Ermahnung u. Warnung, an Mo'add ben mohammed u. Genossen gerichtet, sich des rechten Glaubens zu besleissigen, nebst Aufforderung, die Schrift der Gemeinde, soweit sie ihm als vertrauenswerth bekannt, vorzulesen; und zwar im Jahre 14 des Imam (421/1080).

فانتظر من ياتيك لقبضها بعد :Schluss نسخها ان شئت . . . واذا انعمتم النظر بالسدى والتحقيق وتفتم على بيضاء الحجّة ونهج الطريق

In der Unterschrift ist die Zeit der Abfassung so wie oben angegeben; zuletzt: دوالحمد لمولانا وحده والشكر للامام الهادي عبده

2) Mq. 318, 3, f. 30^b-33^a.

Titelüberschrift:

مشل ضربة بعض حكماء الديانة توبيخا لمن قصرعن حفظ الامانة

بسم اله الحق ومولي الخلف ذكر : Anfang سفينة النجاة واصغر الدعاة ان حكيم الدهر امم سفرا وكان في حكمته مسطورا وفي علم الاوايل مجهولا المز

Parabel. Der Imam hat eine Reise vor; er ermahnt vor seiner Abreise alle Seinigen zur Treue und zum Gehorsam. Schon bald nach seiner Abwesenheit steht aber ein Versucher auf, der sie ihrer Versprechungen vergessend macht. Da tritt aber ein treuer Anhänger auf und sucht, sie wiederzugewinnen; seine Bemühungen werden aber vereitelt und.

er getröstet sich der Zusagen, die der Imam gegeben, für bessere Zukunft.

صابرا على حكم وبلواه منتظرا لما قد Schluss: وعده وعده اياه فهذا المثل للنفوس الطاهرة دواء وشفاء وللنفوس الجاهلة شقاء وعناء تم المثل والحمد لمعل علة العلل ولم الاعظام والاجلال والتقديس وانتسبيح Dieselbe Schrift in Mg. 373, 27, f. 1186-1214.

4306.

1) Mq. 318, 4, f. 33°-376.

رسالة بنى أبى حِمار :Titelnberschrift توكلت على مولانا الحاكم سجانه تعالى :Anfang عن صفات خلفه الرد على من قال أن الصورة المساة بالحاكم انتفلت الى الصورة المساة بعلى اعلموا معاشر الاخوان أن الصورة الظاهرة لعبادة الوجود المخ

Nachweis in einem Schreiben an die Benū abū himār, dass die Behauptung, die Form und das Wesen des Elhākim sei übergegangen auf dessen Sohn 'Alī, unrichtig und dass zwischen Beiden ein Unterschied sei. — Schluss: وهقي الميثاني الناطق بتوحيد مولانا سجاند . . . لم يشرك فيم احدا من خلقه وهبيده . . . وتنزّه عما يصف الواصفون وهو حسبي . . . وبه في جميع الامور نستعين 'تنت

2) Mq. 318, 5, f. 38*-41*.

تقلید لاحق Titelüherschrift: تقلید

توئلت على مولانا البار العلام . . . من Anfang: العبد المقتنى بهاء الدين ولسان المومنين . . . التي الشيخ اختار ربق الحقايف . . . ابي الفوارس الامير ابن الشرف لاحق ثبتك الباري على ما انعم به عليك . . . ثباتا جمع لك خصايل الخيرات . . . أما بعد فالحمد لمولانا الحاكم الذي اخذ ميثاق صفوته المخ

Bestallung des Abū 'lfewāris ben seref eddin lāhiq zum Dienste des Anwerbens für den Imam (السيادة الدعوة) u. Anforderungen dieses Berufs; von Behā eddin elmoqtanā (lebt noch im J.480/1089).

فهذه وصيتى البك فاجعلها لقلبك: «Schluss f. 40b وصيتى البك فاجعلها يوفقك في افعالك ويسعدك بصالح اعمالك فهو نعم المولي . . . ونعم المعين القدير،

Nach der Unterschrift geschrieben im J. 10 Moh. (1026) des Auftretens des Imam; zuletzt: بسبف مولانا جلّت قدرته وشدة سلطانه اله العالمين تم

4307.

1) Mq. 318, 6, f. 41*-45*.

تقلید سُکَیْن :Titelüberschrift

توكلت على المولي الاله الحاكم :Anfang بالحق . . . من العبد المقتنى بهاء الدين . . . الي الشيخ المرتضى عصمة المومنين . . . اما بعد فالقدرة والجلال والتنزيد الخ

Bestallung des Sokein in جزيرة الشام zum Beruf des Anwerbens für die Einheitslehre Elhakim's und Besprechung der damit verbundenen Pflichten.

فاحمد المولي جل ذكره :Schluss f. 44b على جل فاحمد المولي ومولاكه على جزيل مواعبه واشكر نعمة وليه مولاي

Geschrieben, nach der Unterschrift, im Anfang des Gom. II des 10. Jahres des Imam (1026), zuletzt: الحائم وحده والشكر لوليه الهادي عبده تم

2) Mq. 318, 7, f. 45°-47°. Titelüberschrift:

تقليد الشيخ ابي الكتايب

توكلت على مولانا وحده ... بالبيضاء وجميع : Anf. بلدان الصعيد من نشر دعوة الحق واخذ الميثان الخ

Bestallung des Abū 'lketāib zum Anwerber für die Lehren des Elhākim in Aegypten, nebst Vorschriften für diesen Beruf.

فهذه وصياتى اليك فاجعلها . . . Schluss: . . والسلام عليك والحمد لمولانا وحده الحاكم المنفرد عن التحديد والشكر لوليه الهادي الي دين التوحيد تم

3) Mq. 318, 8, f. 47^a-49^b.

Titelüberschrift:

تقليد الامير ذي المحامد كفيل الموحدين ابي الموارس معضاد بن يوسف الساكن بفلجين

توكلت على المولي الاله الحاكم . . . من Anfang: العبد الطابع الحاضع . . . الي ذي الحامد . . . عصمك الباري فيما انعم به وليه عليك من اقامة معالم دينه الجاكم الج

Bestallung des Abū 'lfewāris Mi'ḍād ben jūsuf als Anwerber für den Elhākim und Verhaltungsmaassregeln.

وانا استودعك للحفيظ الحاكم العالم: Schluss واتوسل في تجانك وتجانهم التي من انا عبدة صاحب العرض الامام الهادي القايم والمولي حسبي ونعم النصير المعين تم . . . والشكر للامام القايم الهادي عبدة المعين عبدة

y 4308.

1) Mq. 318, 9, f. 49b-52a.

تقلید بنی جزاح :Titelüberschrift

توكلت على المولي الحاكم المنزة عن :Anfang الصفة والحدّ . . . من العبد المقتنى الناصح . . . التي الاميريّن السيدين . . . عماد الدولة وعميدها . . . اعنى جابر سليل الطهارة . . . وزماخ ولدي مفرّج عليل الحقايق ومفيدها . . . اما بعد فالحمد للمولى الحاكم المازّل بامرة لموجدات الازل الرخ

Bestallung der Benü garräh zu der Wirksamkeit, für die Lehre des Imam Propaganda zu machen. Dieselbe ist an 2 Brüder des Geschlechts gerichtet, von denen der eine Gabir und der andere Zommäh heisst.

المنتقم من المشركين ومرتقين والناكثين : Schluss بسيف المولي الحاكم اله العالمين عن ولموليها الطاعة

2) Mq. 318, 10, f. 52^a-57^b.

الرسالة الموسومة بالجُهَرِيّة :Titelüberschrift توكلت على مولانا البار العلام ... من العبد :Anfang بهاء الحين ولسان المومنين . . . الى الامراء السادة الله تنوخ الاصفياء الحقين . . . أما بعد فالتوحيد والاعظام والاجلال والاكبار . . . سدنة لطاعة المولى الالم الحاكم البخ

Aufforderung, sich der Sache des Imam nach Kräften anzunehmen, gerichtet an ابو الحسن يوسف بن مصبِّح und عبد الخالف بن محمد und ابو اسحق ابراهيم بن عبد الله.

الموحدين الي الافصل الاشرف الاعلي: Schluss انه على ذلك قدير وبكل شيء خبير بصير'

Abschrift, nach der Unterschrift, vom Anfang des Gom. II des 10. Jahres (1026) des Imām; zuletzt: على منتد على اوليائه بالامام الهادي عبده عند تنت

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 1, f. 1—5°. Titel und Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 1°: بالمكايد والاغتيال فقال بما ابعدتنى (der grösste Theil der Seite ist wegen der Löcher und abgescheuerten Buchstaben nicht zu lesen).

3) Mq. 318, 11, f. 57^b—60^b. Titelüberschrift:

الر" الموسومة بالتعنيف والتهجين لجماعة من بسَنْهُورَ من نُعَامة الكاتمين العِجِيسيين

توكلت على الحاكم المولي الاله . . . الني جميع من من عبد عرف أمامه ومولاه . . . الني جميع من بسنهور من كتامة الكاتمين والاولياء المحقين . . . الما بعد فالجلال والعزة والحمد . . . للمولي الالة المحاكم . . . الذي جعل توحيده عزا ومنجاة المخ

Tadelt den Abfall und Unglauben der Leute in Sanhür (zu Kutäme in Aegypten gehörig). Schluss: والنصيحة لمن البصر لنفسه من الموقنين الحق وبه استعين تمت Nach der Unterschrift geschrieben im Gom. II des J. 10 des Imām (1026).

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 2, f. 5b-9a.

4309.

1) Mq. 318, 12, f. 61^a-65^b.

Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة برسالة الوادي رسالة الي دعاة التوحيد بالبلد الميمون انطاعر الوادي ولجميع من شملته دعوة الحق فاجاب لدين الامام القايم الهادي،

توكلت على المولي العال لعلة العلل :Anfang الاله . . . من العبد المقتنى بهاء الدين . . . تذكرة لدعاة التوحيد بالبلد الميمون الطاهر الوادي . . . أما بعد فالعزة والعلا والمجد . . . للمولي المنزة عن معانى التحديد والادراك

Ermahnung zum Glauben und Warnung vor den Stricken des Teufels, gerichtet an die Sendboten und Alle, an welche die Aufforderung derselben ergeht, im Lande Elmeimun, in dem HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. Thalbett; zugleich mit Empfehlung seiner an sie abgeschickten Tochter سارة und seines Bruders الاستاذ ابو الحسن تقي.

لمشاهدة العقاب والخزي والنكال النازل :Schluss بحرب اللعين المسيو الدجال انه على ذلك قدير وباجابة هذا

Die letzten Worte des Schlusses fehlen hier; denn nach f. 65 ist 1 Blatt ausgerissen. Dieselben sind, nach Mo. 222, f. 15^a: القسم جدير، قوبلت والجمد لمولانا وحدة والشكر للامام الهادي عبدة والشكر للامام الهادي عبدة Dieselbe Schrift in Mo. 222, 3, f. 9—15.

2) Mq. 318, 13, f. 66-81b.

Titelüberschrift fehlt. Dieselbe ist — nach Mo. 222, 4, f. 15^a —:

الرسالة الموسومة بالقسطنطينية المنفذة الي قسطنطين متملك النصرانية

Der auf f. 66° zuerst vorkommende Text ist: ومدقر الدهور وامره المبدع. (Die Lücke im Anfang entspricht: Mo. 222, f. 15°, 6 bis f. 16°, 7.)

Warnung an die christlichen Bischöfe, Patriarchen etc., sich nicht bei den im Evangelium (des Johannes) über das Wiederkommen des Messias vorkommenden Stellen zu beruhigen, und Aufforderung, an den Imam und dessen Lehre zu glauben. Zunächst an Constantin, Sohn des Ermanüs (Romanus), gerichtet.

فوحق الحق لكانكم بعظيم ما توعدون Schluss: ولكل اجل كتاب وسوف تعلمون وستذكرون ما اقوله لكم وافرض امري الى ولتى الحق فاجره غير ممنون

Nach der Unterschrift geschrieben im Çafar des J. 11 des Imām (1027) und im 7. seiner Abwesenheit. Zuletzt: والشكر لمسرى الامم وهاديها عبده

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 4, f. 15-33.

4310.

1) Mq. 318, 14, f. 81b-96s.

الرسالة الموسومة بالمسجية :Titelüberschrift وأم القلايد النسكيّة وقامعة العقايد الشركيّة

توكلت على المولي الاله الحاكم :Anfang . . . من العبد الفصيح ومملوك السيد الهادي المسيح الي جميع من تقرب الي اللاهوت بحقيقية القربان . . . السلام على اهل التوحيد والدين الخ

Verwirst die verkehrten Ansichten vieler Christen über die Wiederkunst Christi und ermahnt zur Befolgung der Lehren des Imam.

في اصول الاديان بعد الاذان في Schluss: في اصول الاديان بعد الازمان والحمد لمولانا ولك من قايم العصر مسيح الازمان والحمد لمولانا وحده والشكر لمسيح الامم وهاديها عبده تمت Dieselbe Schrift in Mo. 222, 5, f. 33—49.

2) Mq. 318, 15, f. 96°-109°. Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة بالتعقب والافتقاد لاداء ما بقى علينا من هدم شريعة النصاري الفسقة الاصداد

توكلت على المولي الآله الحائم :Anfang . . . الي الحكوم . . . من العبد المقتنى الناصح . . . الي الحكوم عليه بعد ارمانوس الهالك يعنى الارخن مخائيل المنحن اخرف المكسورة الناب ابنية قسطنطين . . . والي جميع فرى النصرانية النجسة الطاغية . . . أما بعد فالحمد للمولي الآله الحاكم الخ

Polemisirt gegen die christliche Auffassung verschiedener Stellen der Evangelien, spricht über Johannes den Täufer und verschiedene Gleichnisse und ermahnt zur Umkehr zu der rechten Lehre. Von Elmoqtana gerichtet an den Archonten Michael (Kaiser Michael, Gemahl der Tochter Konstantins).

وصلاته عليه ما اختلف جديد Schluss: النور والظلمة ومرج بحر الخلاف والجهل ودمغه بحر الحقايق بالدلايل والبرهان وهو حسب عبده الصعيف المقتنى في اليوم المهول اذا انقصت مدة التجل والشيصبان تمت . . . والشكر لقايم الحق عبده المناه

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 6, f. 50 bis 63. (Am Schlusse fehlt 1 Bl. = Mq. 318, f. 108^b, Z. 10 ff.)

4311.

1) Mq. 319, 1, f. 2*-11*.

الرسالة الموسومة بمعراج :Titelüberschrift

توكلت على المولي الحاكم المنزة ... الكبرياء :Anfang والحد والعظمة والمجد للمولى ... أما بعد فإن الواجب على المرء العافل والدين الفاصل أن يكون بعقله المميز لنفسه ناصحا الخ

Anleitung zum rechten Glauben für die Einheitsbekenner u. Anhänger des Imam; handelt hauptsächlich vom Wesen des Schöpfers.

فليقنع بما سهل له مولاه . . . والحجد :Schluss القاهر الغائب على ما امتن به من الهام توحيده وتنزيهه ولوليه الشكر على امداده وتاييده وتنبيهه' تمت . . . نرجو العفو والمغفرة والاقالة'

Die 1. Zeile auf f. 2°: نسخت للعرص العين gehört nicht ويؤمر به والحمد لولتي النعمة وموليها gehört nicht etwa als Schluss zu einer voraufgehenden und hier fehlenden Abhandlung, sondern ist eine Vorbemerkung des Abschreibers.

2) Mq. 319, 2, f. 11*-19b.

الرسائة في ذكر المعاد :Titelüberschrift والردّ على من عبّر عند بالغلط والالحاد

حروف بسم الله الرحمن الرحيم حدود :Anfang فايم الدين التحمد لله الذي جعل لاولياء دينه الفلج والغلب . . . أما بعد فانه ورد الي مقدس الحضرة الطاهرة ونزل بالقاهرة الزاهرة شيخ زعم انه من شبوخ الدين النخ

Ueber Trennung der Seele vom Körper und Verbleiben derselben und Widerlegen der abweichenden Lehre des الشيخ الشيزري (f.12°. 18°), unter Anführung von Ansichten des Pythagoras, Platon, Aristoteles u. Abū nacr elfäräbi † 889/950.

والحمد للبار مولى العالمين بوساطة :Schluss وليد القايم لنجاة الموحدين وسلم اليد تسليما بجزت والحمد لولق النعة وهو حسبى ونعم المعين النصير

4312.

1) Mq. 319, 3, f. 19b-29b.

[الر"] الموسومة برسالة :Titelüberschrift التبيين والاستدراك لبعض ما لم تدركه العقول في كشف الكفر المحجوب من الالحاد والاشراك

توكلت على المولي الاله الحاكم . . . Anfang توكلت على المولي الاله الحاكم من العبد الصعيف المقتنى حدود الولي المنتظر الي ملكوته في التوفيق يتوسل وجلالهم عنده يضرع في شفاعتهم لديه العبد المقتنى المذنب ويبتهل ان جعله في جملة من شملهم بعفوه ورضوانه الح

Nach Blatt 19 fehlt vielleicht ein Blatt.

Enthält Nachträge zu den Schriften التعقب und ينشف الكفر المحجوب, mit Beleuchtung verschiedener Qoranstellen; von Elmoqtana.

فلنختم نلك بالاعتراف بالتقصير : Schluss f. 29ª والحمد للمولي . . . فهو الوسيلة لجميع الامم في الادوار الي باري المبرؤات . . . المنزة عن التحديد والاشارات وهو حسب العبد الصعيف لنجاته بمولاة قايم الحق في يوم الميقات '

Nach der Unterschrift verfasst im 21.

Jahre Ďū'lqa'da (428/1037) des Imām; zuletzt:
بسيف مولانا الحاكم وقوة سلطانه الد العالمين تمت

2) Mq. 319, 4, f. 29^b-38^b.

Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة بالاسرائيلية الدامغة لاهل اللدد والجحود اعنى الكفرة من اهل شريعة اليهود

توكلت على مولانا الحاكم وحده Anfang: ... من العبد الخاصع الذليل والمملوك لقايم الحقّ شطنيل حجّة على بقية من تخلّف عن الحق وانتسب الي الاسباط التسعة ونصف من بنى اسرائيل ... والسبطين ونصف الطير الابابيل البريين من الجحد ... أما بعد فالحمد للمولى الحاكم المنزة النخ

Die Schrift polemisirt gegen die Juden und ladet sie ein, der Lehre des Elhäkim zu folgen.

وقد بلغت الغرص واديت حقيقية :Schluss المفترض فلنختم نلك بالحمد للبار المنزه عن العدم والشكر لوليه هادي الامم تمت بمنة ولتي الامراء

4313.

1) Mq. 319, 5, f. 38b-48b.

Titelüberschrift:

[الرم] الموسومة باحد وسبعين سؤالا سفل بها بعص المدّعين الفسقة الجهّال وايتة الجور والصلال

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم :Anfang الدين الحمد لله على ما الهم به من شكر اياديه ونعه . . . أما بعد فانه لما كثرت . . . المدعين في هذا الاوان وعميت مسالك الحق على كثير من الاخوان الخ

Erörtert 71 Fragen, von denen 10 der Thora, 10 dem Evangelium, 10 der Offenbarung (التنزيل), 10 der Qorändeutung (خبر الرسول), 10 dem Gesetz, 10 der Tradition (خبر الرسول), 10 dem Verbot des Imām und die 71. der Verstandeslehre (المعقول) angehören. — Die der Thora beginnen so: السؤالات العشرة من التوراة كلم الله موسى وقال له قبل لهارون ان كان في رجل من خلفه وخلف وقال له قبل لهارون ان كان في رجل من خلفه وخلف الذا كان البارئ تعالى مطلع على ما في السراير عالم خفى الصماير فما الحاجة الى انفاذ الوسايط بعهد وميثاني المخاصة

ويبنعها من اعدائه واعداه والحمد :Schluss لله على نعمه وآلائه وله الشكر على تتابع اياديه ومننه وعطائه وهو حسبي وبه في كل الامور استعين تمت

2) Mq. 319, 6, f. 49^a-65.

(Bl. 49 am Rande (auch im Text) schadhaft.) — Die Schrift: kleiner, gedrängter, besser als bei 1.

Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة بايضاح التوحيد لمن تنبه من سِنَة العفلة وعرف الحق وابصر واثبات الحجة ببرهان المدين والرد على من اشرك بالبارى وشك فيه وحمد الحق والحد وانكر،

توكلت على المولي الاله الحاكم . . . من Anfang: العبد الاصغر المقتنى النصيح . . . احتجاجا على جميع الملل والامم . . . أما بعد فالحمد للمولي الاله الحاكم . . . قال العبد . . . لما نظرت الي فرق الالحاد وصلالاتهم النخ

Elmoqtanā widerlegt die Anfechtungen gegen die Lehre von der Einheit des Imām, und tadelt das Hervortreten derselben zur Unzeit. فقد بلغت الغرص فيما اشرت: Schluss f.65b. المولي اليد من اقاملا الحجة . . . فلنختم نلك بالحمد للمولي الحاكم المنزه . . . والشكر لوليد قايم الحق المنتقم . . . من المرتدين والمارقين والقاسطين وهو حسب عبده الضعيف المقتنى في يوم عرص الخلايق وتعلق المظلومين بالظالمين

Nach der Unterschrift geschrieben im 22. Jahre Ďū'lqa'da (429/1088) des Imām; zuletzt: والحاحدين والحال النفاق والعصيان نجزت بمنة ولى الأمر قوبلت ومحت

4314.

1) Mq. 319, 7, f. 66*-69*.

ذكر الردّ على اهل التاويل . Titelüberschrift

اللين يوجبون تكرار الاله فى الاقمصة :Anfang المتخلفة يقال لهم هل الاله عادل ام جاير ظالم فمن قولهم انه عادل يقال لهم كيف يوجب توحيده على جميع بريته المخ

Polemisirt gegen einige Auffassungen der Vertreter allegorischer Qorandeutung.

وعلى رحمته نعول أن يجتبنا عن Schluss: افعال الخاطئين والمشركين بقدرته وهو الموسع للامم حلما وعلما وهو حسبي وثقتى بالقايم وكفا

2) Mq. 319, 8, f. 69°-75°.

Titelüberschrift:

توبيخ ابن البربرية الرسالة الموسومة بالدامغة للفاسف النجس الفاضحة لاتباعه اهل الردة والبلس

بسم الاله الحق ومولى الخلف السلام :Anfang على جماعة الاخوان المحقين . . . من العبد الصعيف المملوك الرقى الح

Gerichtet gegen Ibn elberberijje, der sich für den richtigen erwarteten Imam ausgegeben.

والحمد لمن لا تحدّه الانفاظ والافكار Schluss: والحمد لمن لا تحدّه الانفاظ والافكار الماء المطاع تمت

3) Mq. 319, 9, f. 75b—80b.

توبيخ لاحف :Titelüberschrift

باسمك اللهم الي الطليق الخايب الناكث :Anfang . . . ايها الخايب قد اوبقتك بعد الامهال ذنوبك الج

Tadel gegen den abtrünnig gewordenen Lähiq (und seine 2 Brüder) und Aufforderung zur Rückkehr zum Glauben.

والسلام على عقل العوالم وهادي :Schluss الامم المام العدل قايم الدين وصاحب الميثاني والمنتقم بسيف العال من المرتدين . . . وحسبي ثقتى بقايم الدين وصاحب الامر والنهي والمنع والاطلاق تم . . . والشكر لقايم الزمان عبده

4315.

1) Mq. 319, 10, f. 81-90b.

Titelüberschrift:

توبيخ الخايب العاجز سُكَيْنَ

وصل كتاب الشيخ الفاصل والجاعة ثبتهم: Anfang الله على طاعة ولي الدين . . . وقراته وفهمته الخ

Verdammt die Gewaltthätigkeit u. Grausamkeit des der Lehre feindseligen Sokein. — Einige Jahre vorher ist die Abhandlung کا الحقایق verfasst (f. 87*): damit ist wol Mq. 316, 13 gemeint.

وما على الرسول الناصيح سوي البلاغ المبين :Schluse والحد لله وحده وبه استعين تم ... والشكر لولية عبده

2) Mq. 319, 11, f. 90b-95b.

توبیخ ابن ابی حُصَیّه :Titelüberschrift

بسم الآله المصى لامرة وارادته اذا Anfang: احبّ بمشيئته وكلمته . . . وقد اتّصل بنا عن الجاعة المنتسبين الي الدين والايمان ما هم عليه من الاستكبار الخ

Elmoqtanā richtet sich gegen den Ibn abū huçajje und dessen der Lehre feindselige Bestrebungen.

وانا استودع الجماعة لله العالم بسراير :Schluss خليقته . . . وهو حسب خليقته . . . وهو حسب العبد الصعيف المقتنى البري من تحديد القول بكان او يكون تم . . . والشكر لوليه الهادي عبده المان او يكون تم . . . والشكر لوليه الهادي عبده المان المان المان المان المان عبده المان ال

3) Mq. 319, 12, f. 95b-100a.

توبيخ سَهْلِ :Titelüberschrift

وصل كتاب الشيخ الفاصل الثقة الامين :Anfang

Wendet sich gegen den habsüchtigen und abtrünnigen Sahl. Es kommen darin zwei längere Qaçıden gegen denselben vor; die erste f. 97° (17 Verse, Wäfir) beginnt:

ركيف حللت عقد الود سهل وافسدت الديانة يا خؤون Die andere f. 99° (19 Verse, Ţawīl):

خرجت بما قد کان فیک مکتنا

وابديت ذنبا لا اعتذار لاجُرّمه

Schluss:

وصرعة اهل البغى تاتى بغتة فمن كان منهم يستعد لقصمه نجزت بسمنة ولتى الآخرة تم . . . والشكر للامام الهادى عبده و

4316.

1) Mq. 319, 13, f. 100°—101°.

توبیخ حسن بن معلا :Titelüberschrift

وصل كتاب الشيخ الفاصل . . . وسررنا :Anfang بسلامته وكمال كفايته . . . اعلم الشيخ انه وصل حسى بن معلّا ومعه آخر الخ

Gegen die lügnerischen Angaben des Hasan ben mo'allä in Bezug auf 'Ammär und Andere gerichtet. — Schluss: والحمد لله رب العالمين . . . وتعرّف الجماعة اننا لو وجدنا من ننفذ معه الكتاب لانفذناه ولو لا الخشية من التفريط فيه انفذناه في الترتيب والسلام' تمت

2) Mq. 319, 14, f. 101b-105a.

Titelüberschrift:

توبيخ الخايب مُحَكَّل الرسالة الصادرة الي الجاعة

بسم الالة الحاكم المورث مقاليد :Anfang السموات والارض . . . قد لطفنا بكم من الزمن الطويل في محكم الايات يا اهل الشطى والغفلة والسهو الخ

Gerichtet an die durch Mohalla verblendeten und abtrünnig Gemachten.

اقبلوا توبند . . . الا الخايب الناكث :Schluss من المناكث :Schluss من المناكث بتميم فمن اطناع فلنفسد المعد ومن عصي فلنفسد الل وابعد تمت المكاتبة . . . والحمد للد وبد نستعين وهو نعم النصير المعين '

3) Mq. 319, 15, f. 105^a—107^b.

رسالغ البنات الكبيرة :Titelaberschrift

بسم اله الحق وعبده الامام الهادي :Anfang علا الخلف بلغنى ايتها البنات الصالحات . . . انكن اصغيتن الي كلام المستزيدة الزنديقة المارقة واشتغلت قلوبكس بكذب الوقحة الفاسقة الج

Richtet sich gegen die Glaubenslauheit der jungen Mädchen in Folge der Einflüsterungen zweier nicht speciell genannter abtrünnig gewordener Weiber. — Schluss: من قرأها بين يدي شاك فيها او مخالف نها او اناعها الي غير اهلها ولو علمتن تحال الوقت لامتنعتن من الاكل والشرب والمنام' تمت . . . والشكر لوليد الهادي الامام'

4) Mq. 319, 16, f. 107b-109a.

رسالة البنات الصغيرة :Titelüberschrift

توكلت على مولانا الاله الحاكم . . . Anfang: . . التوكلت على مولانا الناسيات للحق المدّعيات قد وعظتكن من الزمن الطويل بقوارع الحجم البالغات الح

Ermahnung an die jungen Mädchen, sich dem Unglauben u. der Gleichgültigkeit zu entreissen.

والحد لاله العالمين والشكر لوليه القايم: Schluss حقيقية الدين المنتقم بسيف الحق من الجاحدين والناكثين والمارقين تمت . . . والشكر لوليه عبده

4317.

1) Mq. 319, 17, f. 109*—112b.

Titelüberschrift:

المقالة في الردّ على المنجّمين

على البار المنزه عن الحدّ والعدم :Anfang توكلت وبالهادي القايم اعتصمت وتوسلت قال العبد المقتنى المتحن بفراعنة الدين . . . الذي حدانى على اثبات هذه القالة المرّ

Gegen die Sterndeuter, als Verkenner des göttlichen Wesens; von Elmoqtanä.

والحد للمولي الالم الحاكم . . . والشكر :Schluss لوليد وعبده الهادي الى دين الخف نعى المن والفصل والطول وهو حسب عبده . . . الصعيف القرّة الله بد والحول تمت 2) Mq. 319, 18, f. 112^b—115^a. Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة ببدؤ الخلف

بسم اله الحق ومبدع علة الخلف ان :Anfang احسن ما ابتدأ به حمد البار المنزه عن الازل والازلية الخ

Ueber die Erschaffung der Seele und ihrer Regungen und ihr Verhältniss zum Verstand; von Elmoqtanā.

فلنختم هذا الكتاب بالحمد للمنعم :Schluss الفرد الصمد . . . وهو حسبنا وبه نستعين في جميع الامور ونعم المعين النصير' تمت . . . على لسان عبده بهاء الدين ونسان المومنين . . . الجناح الايسر والحد الرابع الآخر الاصغر والسلام'

3) Mq. 319, 19, f. 1156-117*.

[الر"] الموسومة بالموعظة :Titelüberschrift

توكلت على من انكر وجوده الشاكون :Anfang الملحدون . . . من العبد المانحن بابالسة الدين وطغاه الادوار الي جميع من تأسّم بسمة التوحيد الخ

Vermahnung, das Jenseits und die Auferstehung betreffend.

حسبي ثقتي بالقايم على كل نفس :Schluss بما كسبت في دار المعاد بعد حصرها وانكارها٬

Nach der Unterschrift verfasst im J. 21 Gomādā I des Imām (428/1087); zuletzt: والشكر نقايم الحق عبده

4) Mq. 319, 20, f. 117 — 118 ه. Titelüberschrift: البواكوي

السلام على الامام الدال على الله: Anfang حقّا حقّا السلام على امين البار وغاية اولي النها السلام على قايم الحقّ الخ

Gehorsamste Vorstellung an den Imam, das Gute in den Schriften und Reden des Verfassers sich und das Verkehrte darin ihm zuzuschreiben und Bitte um sein ferneres Wohlwollen; von Elmoqtana.

نجد بعفوك يا مولاي على العبد :Schluss اليايس الفقير فانت نعم المولى ونعم العفو القدير،

4318.

1) Mq. 319, 21, f. 118*--118*. Titelüberschrift:

مكاتبة الشيخ ابى الكتايب

أعلم ينا اخى أن عملي وعملك ينظر :Anfang فيد من لا يحيف ولا يجور فاتحقف أن مولي الخلف هو القايم على كل نفس النخ

Vermahnung zur Selbstveredlung und Besserung, an Abū 'lketāïb gerichtet.

وانا استودعک لمن ودایعه محفوظة لا Schluss: تصیع . . . والحد لمن نیس له نعت ولا حد والشکر لولیه السادف بالوعد تمت . . . والشکر لولیه عبده ا

2) Mq. 319, 22, f. 119-120b.

منشور الى آل عبد الله Titelüberschrift:

كتابنا اليكم ايها الاخوان الاطهار : Anfang المستقر السفرة الابرار الموحدين الازهار . . . من المستقر بالحصرة الطاهرة الشريفة الح

Entschuldigt das Benehmen gegen 2 Personen aus dem Geschlechte 'Abdallähs, den رابئ, und den مغزى, die sie mit Unrecht beargwöhnt hätten, und fordert sie auf, in diesen schwierigen Zeitläuften geduldig auszuharren.

Das Schreiben ist durch Abū 'abdallāh mohammed essindī (السندي) übermittelt; abgefasst am 14. des Ďū'lqa'da des Jahres?.

قد ضاى عن طلبة بلوغ نهاية :Schluss الامر والحمد لله على انعام ما اولاه بعد الكشف من الستر' تمت . . . والشكر لولتي الزمان عبده'

3) Mq. 319, 23, f. 120b-122a.

جواب كتاب السادة :Titelüberschrift السادة :Anfang الو كانت الادوات تبلغ الارادات اطال :Anfang الله بقاء السادة الاخوان . . . لعكفنا على كتابهم الجلت عندنا الشهتي الى نفوسنا الخ

Antwort auf den Brief "der Herren", die Nothwendigkeit der Standhaftigkeit betonend.

وخس نستودع جماعتكم لمن لا Schluss: تخيب الودايع في اوليائه . . . وقد ضابي الزمان عن المكاتبة والجواب وانقطع لحدّته القول والخطاب تمت

4) Mq. 319, 24, f. 122°—128°. Titelüberschrift:

الكتاب المنفذ على يد سرايا

اطال الله بقاء الشيخ الخير الفاصل :Anfang وادام تاييده ونعمته وحرس من الغير ثقته ونيته وقد علم . . . انه خرج من عندنا بالبضاعة التي خرجت معه وتحن به واثقون الخ

Eine Art Handelsbrief, mittelst des Serājā überschickt, in welchem über den Leichtsinn eines jungen Burschen Jahjā geklagt wird, der mit Hülfe anderer Kaufleute Waaren unter der Hand verkauft und den Ertrag vergeudet hat, statt sie an ihren Bestimmungsort zu befördern. Zuletzt steht, es gehe das Gerücht, Sicilien sei von den Griechen erobert, hoffentlich aber sei es nicht wahr. — Schluss: الروم فالله يبطل ذلك ولا جعله من حيم والسلام والسلام

/ 4319.

1) Mq. 319, 25, f. 124^a—125^a.

مكاتبة تذكرة :Titelüberschrift

كتابي الي اهلي واخوانى البررة Anfang: كتابي الي اهلي واخوانى البررة المن تذكر السادقين والاصفياء الطهرة المحقين اذكارا لمن تذكر ودعا . . . ونهيًا عن اتباع من عاند الحق الح

Ermahnung zur Befolgung des Rechts und der rechten Lehre überhaupt und Warnung vor dem ungebührlichen Verhalten des Güterinspectors (الوكيل المؤتمن كان على عمارة الصياع) und seines Helfershelfers, des verlogenen ابو النقص.

استودع كافتكم لله . . . وسلامه وصلواته Schluss: على رسوله السادى الامين الى جميع الامم وعلى آله الطاهرين معادن الخير وسبل النعم تنت . . . والشكر لقايم الزمان عبده

2) Mq. 319, 26, f. 125*-127b.

مكاتبة نصر بن فتوح :Titelüberschrift
وصل كتاب الشيخ الفاصل ... ووقفت :Anfang

Klagt über allerlei Unordnungen in der Bewirthschaftung von gewissen Ländereien, namentlich auch von Seiten des Inspectors und seines Helfershelfers مُشرُّف, tadelt den Hasan den Aelteren und besonders den Mas'ud, trifft allerlei Anordnungen und befiehlt dem Naor ben fotuh, dem 'Ammär beizustehen mit Rath u. That.

فلا تذكر حال عمارة الصبعة فقد فك Schluss: ضمان الصبعة وقد وهب ما فيها من الآلة وما تبقًا فيها لمن يقوي على مطالبتهم ولا يظلمهم والسلام

3) Mq. 319, 27, f. 127b—129a.

منشور أبى على :Titelüberschrift

وصل كتابك يا اخى والعزيز على :Anfang . . . ووقفت عليه وشكرت من لا يخيب شكره فهذا يا اخي كلّه شيء قد فات الخ

Betrifft Zerwürfnisse und Unordnungen in der Gutsverwaltung, speciell des Ibn temm und des Ibn sukeine (ابن سكينة) und belobt die Redlichkeit des Abū 'alī ibn wahb, und giebt noch einige besondere Anordnungen.

والله الخليفة على الجماعة مالك الحمد :Schluss والشكر وهو حسبي ووليّه المنتقم من اهل الغدر والنكر والسلام لآل عبد الله وآل سليمان تمت

4) Mq. 319, 28, f. 129*-130*.

الساجل الوارد الي نصر:Titeluberschrift وصل كتاب سيدي الشيخ الفاضل... Anfang: ووقفت على جميعه وحمدت الله على كمال سلامته الخ

Verhaltungsregeln für Nacr in Betreff gewisser Landparzellen und in Bezug auf عطراد . und Anfrage wegen ابو المعالى und Anderer.

من الخرصة المدّعين ويصل بقرب الجامع: Schluss الازهر والحمد لمولانا وحدة والشكر لقايم الزمان عبدة

x 4320.

1) Mq. 819, 29, f. 130°-131°.

منشور الى جهاعة :Titelüberschrift ابي تراب وشيوخ المواضع من الاهل والاصاب

اطال الله بقاء اخوانى الشيوخ :Anfang الطهرة وحسن نياتهم . . . وقد علم الله تعالى تطلّعى الى ميمون غرر الشيوخ الديانين . . . اعنى الشيخ ابا السرايا وابا محمد وابا عروس وابا عبد الله وابا جمعة وابا محمد ايضا ومن حوزتهم من الاخوة . . . كتابي هذا يصل الي جميعهم الخ

Empfehlungsbrief für ابو الشبل, den Ueberbringer des Schreibens an die Freunde des Abū turāb, von Elmoqtanā. — Schluss: لكن يكون هذا الكتاب مقررا في يد الشيخ ابي الشبل والجد لمولانا وحده وهو حسبي ونعم النصير المعين

2) Mq. 319, 30, f. 131°—132°.

رسالة جبل السُهّاق :Titelüberschrift

توكلت على مولانا وتنزّه ذكره وشكرت :Anfang قايم الحق امره٬ من العبد المقتنى الناصح . . . الي جميع اهل الحق بالجبل الطاهر الانور اعنى جبل اهل الفضل والسدى والوفاء جبل السّماني الخ

(Das Gebirge Essummaq gehört zum Gebiet von Haleb. Elqazwini I 195).

Die Zeit der Erfüllung ist nahe: die Bewohner von Essummäq, Anhänger der Lehre, werden ermahnt, sich darauf vorzubereiten; von Elmoqtanä. — Schluss: المنترة عنا المنترة عنار والشكر لوليه . . . وهو حسبي يغير بالبصاير والافكار والشكر لوليه . . . وهو حسبي ووسيلتي الي السكناء في دار القرار ا

Nach der Unterschrift verfasst im 21. J. Rab. II des Imam, ⁴²⁸/₁₀₃₇.

3) Mq. 319, 31, f. 132b—133b. Titelüberschrift:

منشور الى آل عبد الله وآل سليمان

توكلت على المولي المنزّة عن الفكر :Anfang والتحديد . . . من العبد المقننى الناصح . . . الى الاخوان الطهرة من آل عبد الله وآل سليمان السلام على من ازمع الخ

Aufforderung des Elmoqtanā an die Familien-Angehörigen des 'Abdallāh und Soleimān, sich auf die kommenden Ereignisse vorzubereiten, weder lässig im Glauben zu sein noch Einflüsterungen Gehör zu geben. Seih Errazīn soll die Namen der Thatbereiten aufschreiben im Geheimen und diesen Brief im Geheimen

und sicher an die Familie 'Abdallähs schicken und dann Botschaft an den Seih und seine Vertrauten in Elbistän (im Gebirge Essummäq) befördern, allenfalls auch an Abū turäb, ohne Verzug.

وقد جعلت لك النظر في جميع :Schluss الاملاك ومطالبة من عليه دَيْن واقتصاه تمت

4321.

1) Mq. 319, 32, f. 133b—135b. Titelüberschrift:

منشور رمنر لابي الخير سلامة

كتبت اطال الله بقاء اخى الشيخ :Anfang ابي الخير سلامة . . . من المستقر بالاسكندرية في شهر شعبان . . . قد اتصل بنا يا اخى ما بناحيتكم من تغيير احوال التجارات المز

Winke an Abu 'lhair selāme, allerlei Handelsnotizen enthaltend, auch einige Personalien und
tadelnde Bemerkungen über den eigenmächtigen
und den abtrünnigen Hasan, wohnhaft in
ابوالحلي
Der Brief soll zur Nachachtung u. etwaigen
Besserung dem Abu 'lhalj mitgetheilt werden.

Schluss fehlt; das Vorhandene bricht (dicht vor dem Schlusse) ab mit den Worten: والحمد للد مهلك الخونة ومميّز اعمالهم وماجل خريهم على ما احتقبوه ومقرّب فصجتهم قبل ورود أجالهم ومدد أجالهم (Asch f. 135 fehlt wol nur 1 Blatt.

2) Mq. 319, 33, f. 136—137^b. Titel fehlt; wahrscheinlich:

منشور الشرط والبط

Anfang fehlt, wahrscheinlich nur 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt mit den Worten: القول الشيوخ النج النجس والفسق فان كانوا الشيوخ النخ

Ermahnung an die Seißs, sich nicht einzubilden, dass man ihnen Unrecht anthun wolle; schon habe der Briefschreiber in 2 Schreiben, durch Sa'd elhalebt und durch Abū 'śśibl überbracht, um Nachsicht und Verzeihung gebeten, und diese zu üben, sei Pflicht. Den Zeichen der Zeit könnten sie sich unmöglich verschliessen; sie sollten seinen Ermahnungen Gehör schenken.

Zuletzt werden noch Leute aus dem Lande des Nordens (بلد الشمال) wegen schlechter Handlungen getadelt, Abū soleimān dāwūd gelobt und von dem Kummer des Hasan, Bruders des Soleimān, gesprochen. Von Elmoqtanā.

والحمد لله المنزة جبروته وعلائه ... Schluss: . . وهو حسب عبدة وصلواته على الامام العدل . . . وهو حسب عبدة الصعيف المقتنى في يوم يندم فيه المبطلون . . . وقيامه بسيف الحق والعدل على من افك عند جحد حقه وآله، تمت

3) Mq. 319, 34, f. 137^b—139^b. Titelüberschrift:

مكاتبة الي الشيوخ الاوابين

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم: Anfang الدين احسن الله عون الشيوخ الطهرة الاؤابين . . . ايها الاخوان قد فرغت من عدد الحق ازمنة المرقة النخ

Vermahnung an die Brüder zur Frömmigkeit und Festigkeit im Gehorsam und zur Nachsicht gegen Umkehrende und Aufforderung, sich mit ihren Seilis an sicher geschützten Oertern aufzuhalten; von Elmoqtanā.

الحمد لله الذي تنزّه بحبر العقول :Schluss عن كنه ونيّه . . . وهو حسب عبده الضعيف . . . ويقوم القايم بسيف العدل على من ارتد وتنكس' تمت . . . والشكر لوليه الهادي عبده'

1 4322.

1) Mq. 319, 35, f. 139^b—141^b.

منشور في ذكر اقالةِ سَعْدِ :Titelüberschrift

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم: Anfang الدين كتبت اطال الله بقاء اخوتى اهل السعادة ... عن آلاء حمد الله متظاهرة ... وصلت مكاتبة جميعهم ... وفهمتها على تباين درجاتهم واصقاعهم الخ

Edict des Elmoqtanā, an Einigen Nachsicht und Gnade zu üben, die ihrem früheren Irrthum entsagt haben und ihren Abfall bereuen; so in Betreff des Sa'd, Mohammed und Gerräh, und besonders des Abū 'lqāsim naçr. HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

والحمد لله المنزة عن هبارة الفاظ :Schluse فري الكمال المتألهين . . . وهو حسب عبدة انصعيف المقتنى في يوم حشر الخلايف . . . يوم يعض الظالم على يده . . . وينسخ لسعد بعد تفريرة عند الشيخ ابى القاسم نصر لجدت الله الماثنة والشكر تمت

2) Mq. 319, 36, f. 142—143b.

Titelüberschrift:

مكاتبة رمز الي الشيخ ابي المعالي

وصلت مكاتبة الشيخ الطاهر الزكي . . . Anfang: . . . وعلت مكاتبة الشيخ ووقفت على مضمون فصولها وتصفحت مبانى ارآثه الج

Antwort auf ein Schreiben des Abu 'lme'alt und Verhaltungsregeln.

والحمد لله كما هو اهله وصلواته على :Schluss والحمد لله وسلم تسليما وحسبنا الله ونعم الوكيل'

3) Mq. 319, 37, f. 143b—147b. Titelüberschrift:

منشور الى المحلّ الازهر الشريف

توكلت على مولانا الغفور البار الد :Anfang العالمين . . من العبد المملوك لولتي الازمان . . . التي جماعة شيوخ الديانة بالحقل الازهر الشريف . . . السلام على من نظر التي حقايق الحكمة . . . أما بعد فالحمد للمولى الالد الحاكم البار الخ

Erlass an die Seihs in dem hohen "Glanzort", fest im Gehorsam zu stehen und den
rührigen Gegnern gegenüber in dieser bald
kommenden Entscheidungszeit besonnen und
fromm aufzutreten; zugleich mit Anführung
einer Menge von Personen und Schreiben nebst
Aeusserungen ihrer Gesinnung.

والحمد للاله المنزه عن الغايات . . . وانا :Schluss استودع جماعة اخوانى لمن الودايع في حفظه لا تباح وهو حسبي وبه استعين وهو نعم النصير الفتّاح تمت

/ 4323.

1) Mq. 319, 38, f. 147b-150b.

منشور نصر بن فنوح :Titelüberschrift وصلت مكاتبات الشيخ الخير الدين :Anfang . . . ووقفت على ما سهل منها وقبصت على ما حمله من جهة اصحاب الديون الخ

Erlass an Nacr ben fotuh. Die Zeitläufe seien bedenklich, man müsse den Gegnern gegenüber in Wort und That vorsichtig sein. Schreiben des Abū 'lhasan 'alī werde ihm durch Abū 'sserājā essirāg' (السِراج) zugegangen sein: sonst solle er an ihn schreiben und ihn auf den rechten Weg zurückzuführen suchen, auch die Seihs der Familien 'Abdallah und Soleiman wegen ihres Verhaltens loben. Ueber das auffällige Verhalten des غناء solle er berichten, auch über Abū 'ddar' (ابو الدرع) und seinen Bruder Tabit (ثابت) und deren Anhang von den Leuten des Hages (اهل الحما); auch wie es denen in البشتان gehe und die Familien 'Abdallah und Soleiman nicht unerwähnt lassen; auch wie es um 'Alī ben elhosein stehe. Țirad (ط.اد) soll zu Gnaden aufgenommen werden; Kāmil sei todt, zu ihrem wahren Glücke. Diesen Brief befördere Abū ģem'a (ابو جمعة); er solle denselben nicht aus Händen geben, ihn aber allen Brüdern vorlesen.

قبل وصول كتابك ليعرفوا مانّة ولت :Schluss الزمان ويتأذّبوا بما هو آت وبما قد كان تمت

2) Mq. 319, 39, f. 150^b—152^b. Titelüberschrift:

وصلت مكاتبة الشيوخ اخوتى . . . Anfang ووقفت على مصمونها وتصفحتها . . . فوجدتها تنبي عن ضماير طاهرة الخ

Behandelt einige Handels- und landwirthschaftliche Angelegenheiten, erwähnt dann und zum öfteren den طراد الجَوْمَةي, der der Lehre aufs Aeusserste feindselig sei und sich jetzt beim ابن الكردى in Micr aufhalte, der gleichfalls dort wie früher in Syrien ihr heftiger Gegner war; er müsse beseitigt werden. Dieser Brief solle an die Familie Soleiman und 'Abdallah mitgetheilt werden.

والحد لله رب العالمين وصلواته على رسوله: Schluss الي الخلف اجمعين وسلم وحسبنا الله ونعم النصير المعين ... والله يخير في ذلك بمنه وكرمه ولطفه والسلام

4324.

1) Mq. 319, 40, f. 152b--155b. Titelüberschrift:

الرسالة الواصلة الي الجبل الانور

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم :Anfang الدين وصل كتابك يا اخي والعزيز على ... على يد الخير الجي الحسن المحلي ... وقريتناه وفهمناه المخ

Elmoqtanā klagt über Noth der Zeitlage; der erhaltene Brief sei über die Zustände der Genossenschaft zu kurz; er (der Briefsteller) habe schon zuvor vom Abfall Mehrerer gehört, die Anhänger der Anordnungen des التأموس geworden seien. Aber die Zeit der Vergeltung u. Strafe nahe. Die Abtrünnigen werden hart verurtheilt und zur Einsicht u. Umkehr aufgefordert.

والحمد لله العال مدقر الدهور: Schluss f. 155*
. . والسلام على عقل العوالم وامام الوري . . . وهو حسب عبده الصعيف المقتنى في اليوم الذي لا عصمة فيه الا لمن اعتصم بالقابم . . . المنتقم ممن اشرك وقسط وعال عن الحق وعدل وقسط وعال عن الحق وعدل

Nach der Unterschrift verfasst im Ramadan des 26. Jahres des Imam (488/1042); zuletzt: والشكر لقايم الزمان عبده

2) Mq. 319, 41, f. 155b-158b.

مكاتبة الشيخ الى المعالى: Titelüberschrift

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم :Anfang الدين كتبت اطال الله بقاء الشيخ الخير واخوته ... ووصل كتابه ... بعضمونه وشكرت ذا العزة الوهاب الح

Elmoqtanā klagt in diesem Schreiben an Abū 'lme'ālī über die Falschheit der angeblichen Anhänger der Lehre. Die Zeit der Erfüllung stehe bevor, der Rath, sich darauf gefasst zu machen, sei Jedem zu geben. — Schluss f. 158°: وهو الشكر لولت العقل القالم المدى في يوم تنقطع فيه وصايل الساب المدّعين ويصم الفلي لاهل الساق والامانات والامان

Nach der Unterschrift verfasst im 26. Jahre des Imām (483/1042); es wird daselbst noch geklagt, dass jetzt alle Kenntniss über die Zustände und sogar die Namen der Familie 'Abdalläh fehlen und um Auskunft gebeten, wer davon noch der rechten Lehre anhange; zuletzt: ونحن ومن عندنا نخضكم بالسلام التام واطيب التحيات تن

3) Mq. 319, 42, f. 158b—159b.

منشور الغيبة :Titelüberschrift

بسم الله الرجن الرحيم حدود قايم الدين ' Anfang: المياه الرضاء والتسليم اهل الطهارة والنقاء والسلامة الخ

Abschieds-Edict: eine Vermahnung an die gläubigen Anhänger der Lehre.

والحجد لله المنزة المنّان ... والسلام على ولت : Schluss القيامة القايم . . . وهو حسب عبدة الصعيف الراجي لرحمته في يوم تنقطع فيه وصايل الانساب وتنخلل معاقد الغدر' تم المنشور . . . والشكر لوليّه عبده'

/ 4325.

Mq. 470, 1, f. 1-11^b.

الرسالة الدامغة للفاسف: Titeluberschrift الرد على النُصَيْرِيّ لعنه المولى في كل كور ودور

توكّلت على مولانا البار العلى سجانه :Anfang أما بعد الله ورد الى كتاب الفع بعض النصيرية الكافرين بمولانا جل ذكره . . . الغاوي للمومنين والمومنات الخ

Widerlegung der Schrift eines Noçairiers, deren Titel: ك" الحقايق وكشف المحجوب.

ومولانا بكم لخبير والسلام على :Schluss f. 11 فكره المومنين والمومنات والموحدين لمولانا جل فكره والموحدات والحمد والشكر لمولانا وحده وهو حسبنا ونعم النصير المعين تمت

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 1, f. 2—13. 373, 1, f. 1^b—13^b. 423, 1, f. 1—14 (der Titel f. 2^a auf farbigem Grunde in Goldschrift; Bl. 11 leer, doch fehlen nur die fünf Worte والمنع الما بكر وعمر وعثمان]). 524, 1, f. 1—9 (Titel fehlt; zuAnfang fehlen 2 Bl.; das Vorhandene beginnt: واحدة منكن أن مولانا. Schluss fehlt; f. 9^b bricht ab mit: واحدة منكن المولانا. Mq. 470, 8^b, Z. 2). We. 1550, 1, f. 1—17^a. Lbg. 214, 1, f. 1—12^b.

4326. Mq. 470, 2, f. 11^b—19^b.

الرسالة الموسومة بالرضى Titelüberschrift: والتسليم الى كافة الموحّدين والى جميع من شك في مولانا جل ذكره وفي وليّد قايم الزمان عمّ

من عبد مولانا سجان قدرة مولانا :Anfang وتعالي لاهوته لما راي من امور المستجيبين بخلاف ما شرطه عليهم من الوصايا في الرضى والتسليم لمولانا ... فكتب اليهم كتابا يكون صلاحهم في قراءته الخ

Ermahnung, an Alle gerichtet, die an Gott und dessen Vertreter zweifeln.

Nach der Vorbemerkung beginnt die Schrift selbst so f. 12°: أما بعد الصمد الازل ومعل علم العلا والعالي بلا شبه ولا مثل . . . أما بعد معاشر المستجيبين فقد بلغني ما أصابكم من الضعف في أديانكم الخ

بسيف مولانا جَل ذكره ولا معبود: Schluss f. 19b: سيف مولانا جَل ذكره ولا معبود والصرّاء والصرّاء والشدة والرخاء وهو حسبي وعليه توكلت وهو نعم المعين تتت

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 2, f. 14—23. 373, 2, f.14—23. 423, 2, f.15—24. 524, 2, f.10—19 (zu Anfang fehlen 5 Zeilen). We.1550, 2, f.17—30. 1544, 4, f. 57^b—82. Lbg. 214, 2, f. 12—21.

4327.

Mq. 470, 3, f. 19b-28b.

ر" التنزيم الي جماعة :Titelüberschrift الموحدين ورُفعت الي الحصرة اللّاهوتية وأطلقت'

توكلت على مولانا البار العلام العلى الاعلى: Anfang حاكم الحكام ... بسم الله الرحن الرحيم وعاة عبده الامام من عبد عرف مولانا في الظهور والكتمان . . . أما بعد فانى احمد البكم مولانا الذي لا مولى لنا سواه الخ

Nachweis, dass der Imam in seiner göttlichen Isolirtheit nichts gemein hat und nicht zu verwechseln ist mit den ihm untergeordneten Personen, auf welche die Ausdrücke السابق. الجان الساس الناطق Anwendung finden.

ومولانا سجانه منزّه عن حدود الدين Schluss: والدنيا لا يدخل في الاوهام والخواطر سجانه وتعالي عما يصفون والحمد والشكر له وحده وهو حسبنا ونعم النصير المعين'

Darauf folgt noch die Unterschrift, wonach diese Abhandlung in der Unreinschrift vollendet ist im 2. Gom. des Jahres des حمل بن على بن احمد mit dem Zusatz: هادي المستجيبين المنتقم من المشركيين المستجيبين المنتقم من المشركيين لمن تمت بسيف مولانا وشدة سلطانه وحدة لا شريك لمن تمت

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 3, f. 23—33. 373, 3, f. 24—34. 423, 3, f. 24—35. 524, 3, f. 19—30. We. 1550, 3, f. 31—45. 1544, 5, f. 82—109. Lbg. 214, 3, f. 21—32.

4328.

Mq. 470, 4, f. 28b-34b.

Titelüberschrift:

[الر"] الموسومة برسالة النساء الكبيرة

توكلت على مولانا البار والعلام العلى :Anfang الاعلي . . . حروف بسم الله الرحمن الرحيم حدود عبده الامام سجانه من اظهر حكمته فاعجز بريته الحو

Die Anrede ist immer gerichtet an die معاشر الموقدين. Die Schrift ist bezeichnet als موعظة und معطنة.

وللمولي بعد ذلك رسل كثيرة في الدين :Schluss وللمولي بعد ذلك وانما قصد بذلك على يدي رفقا بمن انصل البه وجلالة لهم وشرفا وعزّا والحمد والشكر للمولي وحده لا شريك له وبه استعين في كل الامور

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 4, f. 33-40. 373, 4, f. 35-42. 423, 4, f. 35-42. 524, 4, f. 30-38. We. 1550, 4, f. 45-56. Lbg. 214, 4, f. 32-39.

4329.

Mq. 470, 5, f. 34b-38a.

الصُبحة الكائنة : Titeluberschrift رسالة من هادي المستجيبين المنتقم من المشركين بسيف مولانا سجانه الى احداب نشتكين المعتقلين

توكلت على مولانا الغفور البار حاكم :Anfang الحكام وهو العزيز . . . بسم الله الرحمن الرحيم حدود عبدة المختار من عبد مولانا الحاكم الاحد الفود . . . ومملوكه حمزة بن على بن احمد هادي المستجيبين . . . الي مُعانِدَ ومن معد في الاعتقال . . . اعلموا هداكم المولي الي الحقايق . . . أما بعد فائد قد وصل التي رقعة من ابي القاسم مبارك بن على الداعي . . . يشكركم فيها الح

Antwort auf ein Schriftstück des Abū 'lqāsim mobārek ben 'alī, das Wesen der Imāmschaft betreffend, dass es einheitlich, ungetheilt, gegensatzlos sei.

فابشروا واعلموا أن الفرج قريب أسرع :Schluss من لمن البصر وسيعلموا المرتدّون المنافقون لمن عقبي الدار والسلام عليكم أجمعين ورحمة المولي وبركاته

Mit der Unterschrift, dass dies abgefasst sei im Śa'bān des 2. Jahres des Hamza ben 'alt (409/1018); zuletzt: والحمد لمولانا وحده في السرّاء والصدة والرخاء وهو حسبي ونعم النصير المعين والصراء والرخاء وهو حسبي ونعم النصير المعين

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 5, f. 40—44. 373, 5, f. 42—46. 423, 5, f. 42—46. 524, 5, f. 38—42. We. 1550, 5, f. 56—62. Lbg. 214, 5, f. 39—43.

/ 4330.

1) Mq. 470, 6, f. 38^a-39^b.

نُسخة سجلَ المجتبَى :Titelüberschrift

توكلت على مولانا علينا سلامه Anfang: ورحمته . . . بسم الله الرحمن الرحيم من عبد مولانا بالحقيقية واله الازلية الواحد . . . الي اخيه وتاليه وني مصة علمه وثانيه آدم الخروق الذي اجتباه بعلمه . . . ابو ابرهيم اسمعيل بن محمد التميمي . . . فما بعد يا اخى ابو ابرهيم . . . انى نظرت اليك الخ

Bestallungs - Urkunde an Abū ibrahīm ismā'īl ben mohammed ettemīmī.

ویثبّک علی طاعته انه ولی ذلک :Schluss والقادر علیه تم تقلید المجتبی والسلام

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 6, f. 44. 45. 373, 6, f. 46. 47. 423, 6, f. 46—48. 524, 6, f. 42. 43. We. 1550, 6, f. 62—64. Lbg. 214, 6, f. 43. 44.

2) Mq. 470, 7, f. 39b—43°. Titelüberschrift:

ويتلوه تقليد الرضى سفير القدرة

الحمد لمولانا وحدة لا شريك له :Anfang في السرّاء والضرّاء . . . من عبد مولانا ومملوكه قايم الزمان . . . التي الشيخ الرضى سفير القدارة فخر الموحّدين . . . ابني عبد الله محمد بن وهب القرشي الداعني . . . توكلت على مولانا البار العلام . . . حروف بسم الله الرحمن الرحيم حدود عبده الامام من عبد مولانا الحاكم الاحد الفرد . . . ومملوكه حمزة بن على بن احمد . . . التي الشيخ الرضي . . . السلام عليك فاني احمد اليك اليك الريك مولانا . . . أما بعد فاني نظرت بنور مولانا الخ

Bestallungs-Urkunde an Mohammed ben wahb elqorasī erridā.

في جميع الامور في الدنيا والدين: Schluss f. 42b ولجميع الامور في الدنيا والدين النصير المعين ولجد والشكر لمولانا وحده وهو حسبنا ونعم النصير المعين

Nach der Unterschrift geschrieben im Śawwāl des 2. Jahres des Ĥamza (409/1019); zuletzt: وبد استعنت ومند الطلب وبد استعين تم

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 7, f. 46—49. 373, 7, f. 48—51. 423, 7, f. 48—52. 524, 7, f. 44—47. We. 1550, 7, f. 64—69. Lbg. 214, 7, f. 45—49.

4331.

1) Mq. 470, 8, f. 43*-46b.

Titelüberschrift:

ويتلوه نسخة تقليد المقتذى تقليدا صنتئ

اعلم وفقك المولي ومتحكه سبيل الهدي : Anfang: ... العلوان من قايم الزمان هادي المستجيبين ... حمزة بن على بن احمد التوقيع الي الشيخ المقتنى ... ابي الحسن علي بن احمد السّموقي المعروف بالصيف ... الحمد لمولانا وحده في السرّاء والصرّاء ... من عبد مولانا سجانه ومملوكه قايم الزمان ... الي رابع الحدود النفسانييين ... الشيخ المقتنى الي رابع الحدود النفسانييين ... الشيخ المقتنى ... ابي الحسن على بن احمد السبّوقي الداعي السلّم عليك فاني احمد اليك مولانا ... أما بعد قاني احمد اليك مولانا ... أما بعد قاني احمد اليك مولانا ... أما بعد

Bestallungs-Urkunde an 'Ali ben ahmed essammūqī abū 'lhasan elmoqtanā.

وسلام المولي عليك سلام رضى :Schluss ومحبة وعلى ساير الموحدين ورحمة المولى ويركاته

Geschrieben im Śa'bān des 3. Jahres des Ĥamza من ظهور سنينه المباركة المولي حسبنا :410/1019); zuletzt وبد استعين ونعم النصير المعين سجانه وحده لا شريك له

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 8, f. 49—53. 373, 8, f. 51—54. 423, 8, f. 52—56. 524, 8, f. 48—52. We. 1550, 8, f. 69—74. Lbg. 214, 8, f. 49—53.

2) Mq. 470, 9, f. 46^b—47^a. Titelüberschrift:

مكاتبة الى اهل الكِدْيَة البيضاء

توكلت على مولانا وحده المنجز :Anfang لعبده الامام الهادي وعده الي اهل الكدية البيضاء العاليبين اهلها سلام عليكم حسن نيّاتكم الخ

Aufforderung an die Leute von Elkidja elbeidä, ihre Briefe an den Vermittler حسن بن هبن الرقاء على المحاد على الاصغاء Schluss: الوصاة بترك الاصغاء المحنة واقعة باهلها والسلام وكتب قايم الزمان خطم والحمد لمولانا وحدة

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 9, f. 53. 54. 373, 9, f. 54. 55. 423, 9, f. 56. 57. 524, 9, f. 52. We. 1550, 9, f. 74. 75. Lbg. 214, 9, f. 53. 54.

4332.

1) Mq. 470, 10, f. 47a-48a.

رسالة الإنصناء :Titelüberschrift

من هادي المستجيبين المنتقم . . . Anfang بتاييد المولي جل وعلا نطقت . . . وانتم معاشر الموحدين بالانصناء . . . الي توحيد مولانا دعوتكم المخ

Vermahnung an die Leute von Elinçina zur Ausdauer im Glauben. — Schluss: تكونوا يومئذ من الفايزين الذين لا خوف عليهم ولا هم يجزنون

Geschrieben im Gom. II des 3. Jahres des Hamza (410/1019); zuletzt: من سنينه المباركة والسلام عليكم ورجمة المولى وبركاته وهوحسبي وثقتى وبه استعين تهت

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 10, f. 54. 55. 373, 10, f.55. 56. 423, 10, f.57. 58. 524, 10, f.52. 53. We. 1550, 10, f. 75—77. Lbg. 214, 10, f. 54. 55.

2) Mq. 470, 11, f. 48^a—49^b. Titelüberschrift:

شرط الامام صاحب الكشف

توكلت على مولانا جل ذكرة الحمد :Anfang لمولانا الحاكم منشى الحق ومؤيده . . . من العبد المختار الي كافة اخوانه الدعاة الي توحيد المولى

Enthält eherechtliche Bestimmungen.

فهكذا يجري الحال بالعدل والانصاف :Schluss والسلام عليكم والحمد لمولانا وحده لا شريك له

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 11, f. 55-57. 373,11,f.56.57. 423,11,f.58-60. 524,11,f.53-55. We. 1550, 11, f. 77-79. Lbg. 214, 11, f. 55. 56.

/ 4333.

1) We. 1543, 1, f. 1-26*.

140 Bl. 8°°, c.14-17 Z. (20¹/2×15; 15¹/2×10-11°m). Zustand: nicht ganz fest im Einband; im Anfang etwas unsauber, auch fleckig, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift:

شيط الامام صاحب الكشف

الشرط هو العلامة واشراط الساعة :Anfang علاماتها كما قال أن هذه أشراط القيامة وأزمّتها المخ

شرح شرط الأمام : Der Titel muss vielmehr sein

Ausführlicher gemischter Commentar eines ungenannten Verfassers zu derselben Schrift. Das Stück ist hier nicht zu Ende; der behandelte Text geht bis zu den Worten f. 18^b: منحفها من جميع ما في يده (= Mq. 470, f. 49^a, 4).

Der Commentar zu dem Anfang des Textes beginnt: توكلت على مولانا جل ذكرة المولي جل ذكرة ويكل هنا هو الحاكم تعالى والتوكل عليه هو افراغ الجهد وبذل الطاقة في الاعتماد عليه . . . الحمد لمولانا الحاكم الحمد اعم من الشكر والدليدل على ذلك الح

Es bricht hier ab mit den Worten f. 26^a: الله التوم ويقال الله التوم ال

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, im Ganzen gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschrift grün, Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

Bl. 26b-29n leer, von einigem Gekritzel abgesehen.

2) Mo. 161, 2, f. 69-178.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. (Auf f. 69an. b je 13 Z.).

Derselbe Commentar. Titelüberschrift (grün): شبط الامام صاحب الكشف, wozu noch شبط gesetzt werden muss. Anfang ebenso.

Auch diese Hdschr. behandelt den Grundtext nicht weiter als wie bei We. 1543, 1 angegeben ist.

Der Commentar bricht hier ab mit den Worten: الذا وطئتهم الكفرة النحوان وبقوا كاليهود الكلاء مقهورين نحينئذ ياتيهم النصر والظفر من الملك المقتدر على يد السيد المنتظر واخوته السادقين الغرر (F. 165 ist leer geblieben, aber es fehlt nichts.

/ 4334.

1) Mq. 470, 12, f. 49b-50b.

الرسالة التى ارسلت الى Titelüberschrift: ولى التي العهد عهد المسلمين عبد الرحيم بن الياس

توكلت على امير المومنين جل ذكره . . . الي ولتى العهد من عبد امير المومنين ومملوكه . . . الي ولتى العهد . . . أما بعد فقد حان لولتى العهد ان يكشف القناع

Diese Schrift ist an 'Abd errahım ben eljäs, den Nachfolger, gerichtet: er solle offen auftreten als Sohn des Ohms des Beherrschers der Gläubigen. — Schluss: المنادي المنادي المباري والسلام عليك ورحمة على الرسول الا البلاغ المبين والسلام عليك ورحمة المولى وبركاته' تمت . . . ونعم النصير المعين'

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 12, f. 57. 58. 373, 12, f. 57. 58. 423, 12, f. 60. 61. 524, 12, f. 55. 56. We. 1550, 12, f. 79—81. Lbg. 214, 12, f. 56—58.

2) Mq. 470, 13, f. 50^{b} — 52^{a} .

Titelüberschrift:

رسالة خُمار بن جَيْش السليماني العكّاوي

توكلت على امير المومنين جل ذكره ... Anfang: ... من عبد امير المومنين جل ذكر مولانا سجانه ومملوكه ... الي ابليس الابلاس ومعدن الشرك والوسواس ... خمار بن جيش السليماني العكاوي أما بعد يا خمار ان كان اسمك في الاصل حارث ابليس ومعدن الشرك الج

Ermahnung an Humar ben geis essuleimant el'akkawī, von seinem Unglauben zu lassen oder der Strafe dafür gewärtig zu sein.

واقوام آخرین فی العذاب حتی :Schluss یؤدون الجالیة وهم صاغرون ونلک بقوّق مولانا جل ذکره لا شریک له وهو حسبی ونعم النصیر المعین'

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 13, f. 58-60. 373, 13, f. 58-60. 423, 13, f. 61-63. 524, 13, f. 56-58. We. 1550, 13, f. 81-83. Lbg. 214, 13, f. 58. 59.

4335.

Mq. 470, 14, f. 52^a—53^b.
 Titelüberschrift:

الرسالة المُنْفَذة الى القاضي

توكلت على امير المومنين . . . بسم الله :Anfang الرحمن الرحمن الرحمن الرحمن الرحمن الرحمن الرحمن الرحمن الي احمد بن محمد بن العقام الملقب بقاضى القصاة أما بعد فقد تقدمت لنا البك رسالة الض

Aufforderung an Ahmed ben moh. ben el'awwam, mit dem Beinamen Oberqadı, zur
Selbsterkennung und Einsicht in seine Pflichten,
und dass er in Fällen, wo ein Einheitsbekenner
(موحَد) vor sein Forum komme in Ehesachen
und sonst, den Betreffenden zu ihm (Hamza)
zur Aburtheilung schicken solle. — Schluss:
فانظ لنفسك فقد اعذرتك موق بعد اخرى وانذرتك

Geschrieben im Rabt' I des 2. Jahres des Hamza (409/1018); zuletzt: المنتقم من المشركين بين عنائل المومنين وهو حسبي ونعم النصير المعين

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 14, f. 60. 61. 373, 14, f.60. 61. 423, 14, f.63. 64. 524, 14, f.58. 59. We. 1550, 14, f. 83-85. Lbg. 214, 14, f. 59-61.

2) Mq. 470, 15, f. 53b-57b. Titel@berschrift:

المناجاة مناجاة ولى الحف

باسمك اللهم سجانك القديم الازلى عرشك الم :Anfg النك اهل التقوي :Ein Gebet. — Schluss ورب المغفرة فلك الحمد كما مننت يا مولانا والحمد لمولانا وهو حسبى ونعم النصير المعين و

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 15, f. 61-66. 373, 15, f. 62-66. 423, 15, f. 64-69. 524, 15, f. 59-64. We. 1550, 15, f. 85-92. 1544, 7, f. 130-141. Lbg. 214, 15, f. 61-66.

4336.

1) Mq. 470, 16, f. 57^b—60^b. (F. 60 unten im Text ausgebessert.)

الدعاء المستجاب :Titeluberschrift سجانك يا مبدع الاشياء لا من شيء كان ولا :Anfang من مادة ولا بآلة ولا بمعين ... سجانك يا تخترع العالمين الخ

Gebet um richtige Erkenntniss Gottes und Bekämpfung der Leidenschaften. — Die Hauptsätze der 1. Hälfte beginnen mit هناف سيحانك — Schluss: التنائهون من نفى ألُوهِيَّتك عند الاثبات الحص اللايف بعظمتك وجلالك علوا كبيرا تم الدعاء والحد لمولانا وحده ا

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 16, f. 66-69. 373, 16, f. 66-70. 423, 16, f. 69-72. 524, 16, f. 64-67. We. 1550, 16, f. 92-97. 1544, 8, f. 141-149. Lbg. 214, 16, f. 66-69.

Mq. 470, 17, f. 60^b—61^b.
 (F. 60 unten im Text ausgebessert.)

التقديس دعاء :Titelüberschrift السادقين دعاء لنجاة الموحدين العارفين

توكلت على مولانا الحاكم المعبود :Anfang وحده المناجز لعبده النخ

انك Gebet der Gläubigen. — Schluss: على ذلك قدير وباجابة هذا القسم وباجلال الوهيتك كفيل جدير تم التقديس والحمد لمولانا الخ

Dieselbe Schrift in: Mq.317, 17, f. 69—71. 373,17,f.70.71. 423,17,f.73.74. 524,17,f.67—69. We. 1550, 17, f. 97—99. 1544, 9, f. 150—153. Lbg. 214, 17, f. 69. 70.

3) Mq. 470, 18, f. 62*—63*. ذكر معرفة الأمام واسماء :Titelüberschrift الحدود العلوية روحاني وجسماني

توكلت على مولانا الحاكم المعبود واليد :Anfang اشرفا بالوحدانية في ساير الدهور الاسماء الواقعة على مولاي قايم الزمان الخ Ueber die verschiedenen Namen (in geistiger und körperlicher Beziehung) des Hamza.

الشيخ المقتنى بهاء الدين ولسان المومنين: Schluss وسند الموحدين والحمد لمولانا اله العالمين تمت والسلام،

Dieselbe Schrift in: Mq.317, 18, f.71. 72. 373, 18, f.71.72. 423, 18, f.74.75. 524, 18, f.69.70. We. 1550, 18, f. 99. 100. 1544, 10, f. 153—156. Lbg. 214, 18, f. 70—71.

4337.

1) Mq. 470, 19, f. 63*-66*.

ر" التحذير والتنبية :Titelüberschrift بسم الازلي القديم والمولي الكريم :Anfang والرب الرحيم الواحد المنزّه عن صفة الآحاد المن

Preis Gottes, Aufzählung der ihm (dem Hamza) von Gott verlichenen Stellungen und Grade, Warnung an die Gläubigen, diese seine Bedeutung zu verkennen und Vermahnung zum Gehorsam und zur Dankbarkeit. Die Hauptsätze in der 1. Hälfte beginnen mit 31.

واعتمد في دينه على التوحيد والسدف :Schluss واعتمد في دينه على التوحيد والحد لمولانا وبه نستعين وهو حسبي ونعم النصير المعين ا

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 19, f.72-75. 373, 19, f. 72-75. 423, 19, f. 76-79. 524, 19, f. 70-73. We. 1550, 19, f. 100-106. 1544, 11, f. 156-164. Lbg. 214, 19, f. 72-75.

2) Mq. 470, 20, f. 66°-69°. Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة بالإعدار والإندار الشافية للوسالة العقب الحق من المرض والاختيار

توكلت على مولانا الحاكم بذاته Anfang من هادي الامّة ونذيرها وتخلّص الاولياء ومجيرها . . . أما بعد فالحمد لمن البسنى المجد النع

Warnung vor den Bestrebungen der Gegner, Ermahnung zu Standhaftigkeit und Pflichttreue.

فافهموا وصبيتى ولازموا حدودي :Schluss فطاعتكم لهم كطاعتى والسلام على من التي اناب وتمسك تحدودي وتاب تمت حمد مولانا وحده Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 20, f.75—78. 373, 20, f. 76—79. 423, 20, f. 79—83. 524, 20, f. 73—76. We. 1550, 20, f. 106—110. 1544, 12, f. 164—172. Lbg. 214, 20, f. 75—79.

4338.

1) Mq. 470, 21, f. 69^a-76^a.

رسالة الغبيبة الرسالة : Titelüberschrift التى وردت على يد أبى يَعُلا وهي رسالة التحذير بعدالغيبة بشهور عدة وكان لخاص بها اعل جزيرة الشام

توكلت على مولانا القاهر للفُكر . . . Anfang: ألحمد التحمد لمولانا المطلع على السراير العالم بما تكنّه الصماير الح

Vermahnung zur Abwendung von weltlichen Gelüsten, zur Einkehr in sich und zur Aufmerksamkeit auf Erfüllung der Pflichten gegen ihren Herrn. Die meisten Sätze beginnen mit: معشر الاخوان. Nach der Ueberschrift von ابويملا an die Bewohner der Geziret essäm überbracht, mehrere Monate nach dem Verschwinden (Hamzas).

فحيينشذ توقون اجوركم وانتم لا Schluss: تظلمون فسجان مولانا عما يظنون الجاهلون ويدعون المبتللون وهو حسبنا وبه نستعين في جميع الاموروهو المعين والنصير' تمت والحمد لمولانا وحده'

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 21, f.79—86. 373, 21, f. 79—86. 423, 21, f. 83—90. 524, 21, f.76—84. We. 1550, 21, f. 110—121. 1544, 6, f. 109—129 (f. 129^a, 1 aus 128^b, ult. wiederholt). Lbg. 214, 21, f. 79—87.

2) Mq. 470, 22, f. 76^a-87^a.

كتاب فيد تنقسيم :Titelüberschrift العلوم واتبات الحق وكشف المكنون تاليف اسمعيل بن محمد بن حامد التميمي الداعي المشخص ذي مصة المبتض علمه من قائم الزمان حمزة بن على بن احمد الخ

توكلت على مولانا البار الازلتي . . . Anfang: الحمد لمعلّ علة العلل وازل الازل الظاهر بلا تحديد في القدم . . . أما بعد فانه لما سأل من رغب الي الجواب عن كتاب يسمّى تقسيم العلوم الخ Die Eintheilung der Wissenschaften und ihr Inhalt auf Wunsch eines Freundes erörtert. Es sind 5 Theile: 2 davon betreffen die Religion (der eine das Aeussere, der andere das Innere), 2 die Natur des Menschen und der Thiere (die Heilkunde), der 5. und wichtigste handelt von dem Imām, der das in die Erscheinung aus der Verborgenheit getretene göttliche Wesen ist. Verfasst von Ismā'īl ben mohammed ben hāmid ettemīmī.

والحد والنعية لمولانا وعليه متتكلفا في السرّاء: Schluss والصرّاء والشدة والرخاء وهو حسبي ونعم النصير المعين،

Vollendet im Moharram des 3. Jahres des Hamza; zuletzt: بسيف مولانا سجانه وبه استعين

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 22, f. 86—98. 373, 22, f. 86—99. 423, 22, f. 91—102. 524, 22, f. 84—95. We. 1550, 22, f. 121—137. Lbg. 214, 22, f. 87—99.

4339.

1) Mq. 470, 23, f. 87b—92°.

[الرسالة] الموسومة برسالة النوناد Titeluberschrift: الرسالة المواضح للطالب المرتناد

للحد لمولانا لخاكم بذاته المنفرد عن مبدعاته : Anfang لم تبلغ هويتنه غوامص الافكار ولا تدركه البصاير والابصار

Die völlige Erkenntniss Gottes ist unmöglich; aber wer ihm gehorcht und bekennt, der gelangt, mittelst des Führers aus der Dunkelheit zum Licht, ins Paradies; solche machen die entrinnende Sekte (الفرقة الناجية) aus. Das Paradies und der Lohn ist nicht, wie die übrigen Sekten thun, äusserlich aufzufassen, sondern innerlich; so verbreitet sich die Schrift über Auffassung desselben u. seines Gegensatzes, der Hölle, über Verstand u. Geist — jener gleicht dem Stein, dieser dem Feuerstahl, welcher aus jenem Funken schlage — und die göttliche Einwirkung darauf.

ال هذا كم الي طاعته وطاعة وليّه الهادي: Schluss الي معرفته وسالك بكم منهج رحمته والحد لمولانا وحده والشكر لقايم الزمان عبده والولي حسبنا ونعم النصير' Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 23, f. 93—103. 373, 23, f. 99—104. 423, 28, 102—107. 524, 23, f. 95—100. We. 1550, 23, f. 137—144. Lbg. 214, 23, f. 99—104.

2) Mq. 470, 24, f. 92°—97°. Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة برسالة الشهعة ومثلها في التوحيد ومثل حدودها على المسلك الثالث ورُفعت الي المحصوة اللاهوتية وأطلقت بامر مولانا الحاكم الحكيم عرفنا حقيقية بسم الله الرحمن الرحيم،

يا مولانا يا سيدنا يا رجانا لا الدغيرك: Anfang f.926. . . . فرفع البيك ما انت به اعلم واحكم من قوم موحدين الخ

In dieser Vorbemerkung ist gesagt, dass diese des السمعيل بن محمد التميمى الداعي Schrift verfasst über den 3. Weg, d. h. den Weg des Einheitsbekenntnisses, und dem Hamza vorgelegt habe. Dieselbe beginnt dann f. 92b unten: الحمد لمن ابان توحيده باقامة حدوده وكشف عن تمجيده بمراتب اياته المخ

Die Kerze des Einheitsbekenntnisses besteht aus fünf verborgenen Wesenheiten, nämlich: الارادة والشيئة والكلمة والسابق والتالي, die dann im Folgenden nebst ihrem Zubehör gedeutet werden. Erst wer die 4 zur Kerze nöthigen Erfordernisse besitzt, ist fähig zum Einheitsbekenntnisse. Die Menschen alle aber sind dreierlei: sie sind entweder Leute des Aeusserlichen oder Innerlichen oder des Zeitständers (اهل الظاهر واهل الباطن واهل قايم الزمان); sie entsprechen den Ausdrücken موخدون مسلمون. Ihre Unterschiede werden des Weiteren besprochen.

وسلامه وصلواته . . . على الذي : Schluss f. 96^b : اختصه من الخلايف اجمعين قايم الزمان الامام الاعظم والنور التمام . . . ورحمة المولي وبركاته وبه استعين المن . . . ولانا وحده والشكر للامام الهادي عبده عبد اللهام الهادي عبده والشكر للامام الهادي عبده المنادي
Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 24, f.103—108. 373, 24, f. 104—110. 423, 24, f. 107—112. 524, 24, f. 100—105. We. 1550, 24, f. 144—151. Lbg. 214, 24, f. 104—109.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4340.

1) Mq. 470, 25, f. 97°-102°.

Titelüberschrift:

[الرسائة] الموسومة بالرشد والهداية نص الجنبي اخنوخ الاوان وادريس الزمان هرمس الهرامسة النفس الكلية والحجّة الصفية الرضية حجّة الامام قايم الزمان علينا سلامه ورحمته

الحمد لمولانا الحاكم بذاته المنفرد عن :Anfang

Die an sich unmögliche völlige Erkenntniss Gottes wird herbeigeführt durch den von ihm erleuchteten Imäm; durch beständiges Streben und durch Vermeiden der Erschlaffung und Achtlosigkeit und des Unglaubens kann der Mensch sich dem Lichte nähern.

فاسمعوا معاشر الاولياء نص هذه Schluss: فاسمعوا الرسالة التي وضعتها . . . بعون مولانا سجانه وافاضة امام زمانه فاحفظوها كما حفظتكم والسلام والحمد لمولانا وحده والشكر لقايم الزمان عبده

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 25, f.109--115. 373, 25, f.110--116. 423, 25, f.112--117. 524, 25, f.105--111. We. 1550, 25, f.151--160. 1544, 13, f.172-187. Lbg. 214, 25, f.109--115.

2) Mq. 470, 26, f. 102b-104a. Titelüberschrift:

شِعْر **النف**س رما توفيقى الا بالله[،]

Verfasser:

قال الشيخ ابو ابرهيم اسمعيل بن تحمد التميمي الداعى المكتى بصفوة المستجيبين الى دين مولانا الى علم الامام

Anfang:

الى غاية الغايات قصدي وبغيتى الى الحاكم العالى على كل حاكم المخايد المنصور عوجوا والموا فليس فتى التوحيد فيه بنادم Schluss:

سيكظم هذا الشعر كل منافق ويزداد كظما فوق كظم الاكاظم

Qaçide in 30 Versen (Țawil). Preis des Imam und Aufforderung und Anleitung desselben zum Einheitsbekenntniss.

من الشيخ اسمعيل الي جبل :Die Unterschrift ارتضى به السُمّات ليقرى علي كل موحّد وموحدة ارتضى به المولي سجانه واشاع بنسخه للمساجيبين يتفاوضون

به نشیدا استبراکا به فی کل یوم جدید' نجز والسلام حمد مولانا ومند'

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 26, f. 115—117. 373, 26, f. 116—118. 423, 26, f. 118—119. 524, 26, f. 111—113. We. 1550, 26, f. 160—163. 1544, 14, f. 187—191. Lbg. 214, 26, f. 115—118.

4341. Mo. 165.

14 Bl. 12mo, c. 14-16 Z. (12×9¹/₂; 10¹/₂×7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Seidenzeug überzogen, nebst Klappe.

Enthält kleine drusische Schriften des Hamza ben 'alt.

1) f. 1b-3a ein Stück aus

مختصر البيان في مجري الزمان

ان الباري سجمانه ابدع العقل الكلي :Anfang وأما الانفس فباقية :Schluss — من نوره اللاهوتي الي الابد ولا يصرها تكرارها في الاجسام ولا تغيير الاقمصة

فحوي رسالة الحاكم حمزة بن على : 4-4-3 (2) ألمدعوة ضوء الشمعة ليلة الجمعة

schärft die Lecture dieser Abhandlung am Freitag Abend und die Geheimhaltung derselben vor Fremden ein. Fängt an: يا معشر الموحدين ان مولانا سبحانه اذ غاب غيبة الاستنار المخ und schliesst: فعليكم يا اخوتى في دفن هذه هذه الحتراس بليغ

3) f. 66-13°: 55 Fragen und Antworten, die Grundregeln der Drusenlehre betreffend, aus dem Ende des unter 1) (المنات الحاكم المثال الدرزيّ النت النت الحاكم سجالة (Ueber dem Worte مولانا الحاكم سجالة steht die betreffende Zahl.) — Schluss: ج هذا ليس من طريق البخل لان الدعوة الباب وآمن من آمن وكفر من كفرٌ

صورة المبيئاق المؤلف من ولي الزمان : 14 - 1.13 (4 حمرة المبيئاق المؤلف من ولي الزمان : 14 - 1.13 (4 حمرة بن على يتلوه العاقل عند تسليمه دينه واندراجه مع العقال الموحدين يقول أنا فلان بن فلان بصحة العقل وبالرضى والاختيار قد تبريت من جميع المذاهب المح ومحروما من افادة لحدود واستحق العقوبة عاجلا : Schluss

Glaubensbekenntniss zur Aufnahme in die Drusensekte; erst nach Aussprechen desselben soll die Ueberlieferung der Drusenschriften und die Einweihung in ihre Geheimlehre erfolgen (nach den obigen Worten folgt noch: وبعد ذلك يسلموه العقال كتب الحكية ويوقفوه على الاسرار

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stickwörter roth. — Abschrift c. 1800.

4342.

1) Mo. 163, 2, f. 3-4^a.

Titel fehlt. Anfang fehlt, 1 Bl. Das Vorhandene beginnt: (الاتماء (الاتماء اللاتماء وقت البار الاتماء الاتماء عشر المخ سبعة صاروا عشرين تعمير العقل منهم بقوا تسع عشر المخ Behandelt hier die Zahl der (الاتماء (60)) المكاسرون (25) المادونون (25) اللاعاء (26)

ايوب صلى الله عليه اوّل ثلث رتب اول الاسس: Schluss الثمانية واول التسعة وتسعين واول المائة تسعة وخمسين

2) Mo. 163, 3, f. 4^a-5^b.

ذكر معرفة الثلاثين حدّا :Titelüberschrift

قولة ولا يصل احد الي توحيده الا Anfang: بتمييز ثلاثين حدّا ومعرفة روحاني وجسماني المن

Aufzählung der einzelnen 30 Stufen (zuerst: الكلمة والسابق والتالي الن in zwiefacher Weise: Commentar zu einer Stelle. Vgl. No. 4336, 3.

والسبع ائتة والثلاث خلفا من اخر :Schluss السبع ائتة وهم تاويلية مذمومين السبع ائتة

3) Mo. 163, 5, f. 6b-7b.

Titelüberschrift:

الحمد لله الذي انبأ بهذه الاسماء والمعانى

مراتبهم العقل الكلي النفس الكلية سفير :Anfang القدرة . . . اسمارُهم روحانق السابف التالي الجدّ المِز

Der eigentliche Titel fehlt hier offenbar: er musete etwa معرفة اسماء الامام رانقابه sein. Aufzählung der einzelnen verschiedenen Namen, Bei- u. Zunamen etc. des Imāms. — Schluss: امثالهم نور نار شمع قطن حسكة صلى الله عليهم (cf. Mq. 470, f. 62°.)

4343.

1) Mo. 163, 6, f. 7b-29a.

ذكر الفصول المسندة :Titelüberschrift عن امام العارفين ومحجد الطالبين . . . الامير الكبير عبد الله جمال الدين تغمده الله بالرحمة

قُولَه في الرضا والنسليم لا يظهر لكم حكته الا :Anfg بعد حين للكنة التاسعة وللين الثامنة وفي حقايف الهزل الإ

Aphorismen des Imam, aus einer grossen Menge drusischer Schriften ausgezogen, die Person und Lehre desselben betreffend.

حتى يصح لهم النظر الحقيقي: Schluss f. 28b: في الكشف وهذا ما انتبي الينا من معانى نلك الفصول الشريفة . . . في كل وقت وحين الي يوم العرض والدين اجب دعامنا يا مولانا والحمد لله رب العالمين

Mo. 163, 7, f. 29^a—34^b.
 (Bl. 34 am Rande schadhaft).

Titelüberschrift:

ذكر الغصول التى املاها الشيخ الغاضل . . . معدن الفصل والفصايل منها ما هو من نقله الصحيح ومنها ما هو من فكره الرجيح الح

قوله في رسالة المعراج الصورة المنقوشة :Anfang في نفس المهندس التي بها ثبتت القواعد والآلات الج

Aphorismen des Imam, von ihm dictirt, aus verschiedenen Schriften desselben entlehnt.

Schluss fehlt; bricht hier ab mit den Worten: بما سبق من افضاله وجوده بالقدرة والمجان والمجان والمجان والمحالمة وال

Die meisten Wörter der letzten Zeile sind beschädigt und nicht zu lesen.

4344. Lbg. 211.

176 Bl. S^{vo}, 13 Z. $(16^{1}/_{2} \times 10^{1}/_{3}; 12^{1}/_{2} \times 7^{2}/_{4}^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch am oberen Rande fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe.

Titel fehlt. Es ist eine Drusenschrift.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f.1*:
وحِسْمُه اول درجة تسليم الجسم هو ان الانسان يستعبل جوارحه السبعة فيما خلقها الله له وهي اللسان والعين والافن واليد والرجل والبطن والغرج الح

Es handelt sich also um Anweisung, wie die 7 Gliedmaassen des Menschen zu benutzen seien, um den göttlichen Vorschriften über Verhalten und Pflichten zu entsprechen; besonders ausführlich wird der 7. Punkt الفرح f. 50°-79b behandelt. Darauf der Abschnitt, wie der Mensch sein Vermögen, dem Willen Gottes entsprechend, zweckmässig anwenden müsse f. 88b-117b: ومالة يعنى انه لا يتصرف فيه من حيث اختيار نفسد المؤ Dann, wie er seine Kinder zu erziehen habe f.117b: وولده في تسليم الولد شروط عظيمة ولم مقدمات المن Der letzte Abschnitt fasst Alles zusammen, was der Mensch thun und lassen muss, um den Geboten und Verboten, d. h. dem Willen Gottes, Genüge zu thun f. 131b—176: جميع ما يملكه لمولانا الحاكم جل ذئره عدا كلام عام شامل لجميع ما يملك الانسان المخ

وجند الله هم الغالبون : Schluss f. 176b وحزب الشيطان هم الخاسرون كل هذا من فصل رتبي ليبلونى ااشكر ام اكفر ومن شكر فانما يشكر لنفسه ومن كفر فان رتبى غنى كريم'

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocalisirt, Stichworte roth, Ueberschriften in grösserer Schrift, roth oder auch farbig. — Abschrift c. 1200, 1785.

4345. Mo. 164.

268 Bl. kl. Queer- 16mo , 9 Z. $(10 \times 7^{1/2}; 7^{1/2} \times 6^{cm})$. (Bl. 1-27 u. 191-268 ergänzt; Text: $8-9 \times 6^{1/2}(c^{cm})$) — Zustand: unsauber; im Rücken oft ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt; die Ergänzung hat weisseres, weniger glattes Papier. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel fehlt. — Ein Sammelwerk, worin in Vers und Prosa theils drusische, theils çūfische und erbauliche Stücke enthalten sind. Das Hauptsächlichste ist:

1) f. 1° überschrieben: فصل من الجزؤ: es ist damit gemeint die Drusenschrift: المجزؤ الاول.
Dies Stück ist der Schluss dieser Schrift (Mq. 318, 1) und enthält nur 2 Zeilen mehr als dort mitgetheilt sind.

- 2) f. 2°, Zeile 2 bis f. 4°. Einige Stellen aus Drusenschriften. Die erste ist überschrieben: Die erste ist überschrieben: من التحقايق والاندار und beginnt: فصبخوا اسماعكم ايها الاخوان الي داعي الحق واجيبوا لضخوا اسماعكم ايها الاخوان الي داعي الحق واجيبوا للمناقر اهل الصبر المن . Die andere beginnt f. 3°, 1: جعلنا المولي ولخاكم ممن وفق نطاعة للدود المخسمة صلى عليه اكمل الاجسام مطلقا النخ :7، أدعاً المنافرة والمنافرة المنافرة المنا
- 3) f. 5-10^a Aussprüche Jesu (Reinheit des Herzens; Bestrafung der Gottlosen) und Anderer. (F. 7^b der Lebenszweck des Verständigen, das Jenseits.)
- 4) f. 10^b—13^a. Ueberschrift: مملاة على الامام Anfang: صلى الله على شمس الحقايق على عدد انفاس كلايق وكلمات الحقايق وعلى عدد كل موج دافق الخ الخ Drusenschrift. Gebet für den Imām, d. h. den أومان (wie er f. 13^a, 1. 3 u. öfters genannt ist). Die Wendung صلى الله . . . على عدد والله kehrt hier sehr oft wieder. Schluss: وفاص يعبوب بماء على عدد قطر السماء
- حديث قصة [سليمان] 47. Ueberschrift: سليمان] 5) f. 13^b 27. Ueberschrift: سليمان] مع السيماة بلفيس وما فيها من المجز النفيس قال تعالى انى وجدت امراة تملكهم والامراة هي بلقيس بالكسر واسمها ليلا ابنة عميرة بنت عمرو بن الهيثم المخ Geschichte Soleimāns und der Bilqts. Zuletzt stirbt sie und wird begraben. Schluss: ودفنت تحت حايط بمدينة تدمر في تابوت من ججر ومفرن تحت حايط بمدينة تدمر في تابوت من ججر اصفر . . . , جها الله تعالى . . . بصحبة سيد الاكوان عليه الصلاة الرحيم الرجن ما رمق طرف بانسان وسلم تسليماً
- من نظم الندب الهمام: f. 28-47. Ueberschrift ومن نظم الندب الهمام: المخافف الدارس المرحوم المغفور له الشيخ على فارس Gedichte des 'Alt fāris.
- a) f. 28*. Anfang:
 ابدأ باسم الله رب العالمين وبالثنا والشكر للهادي الامين ابدأ باسم الله رب العالمين وبالثنا والشكر للهادي المراغبين صاحب القوات والركن المتين خارق العادات باب الراغبين شطنيل الحكيم Langes Vierzeilen-Gedicht auf den شطنيل الحكيم (f.28°,3) d.h. den Imām. (Dasselbe Lbg.209, f.99°).
- b) f. 36°. Auch Vierzeilen. Anfang (Wäfir): انا الفقير الذي قلت مكاسبة انا الفقير الذي عمّت مصايبُهُ انا الاسير الذي سدّت مهاربه انا الكسير وما من جبره وَالِي

c) f. 39°. Anfang (Ṭawīl):
ا كوكبا بالشرف اشرق زاهيا ومن افق احبابي تبدّيت وافيا
d) f. 43°—47° kleinere Gedichte.

Ausser a) gehören die letzteren — denn b) u. c) sind persönliche Klagen des Dichters zu der Drusenlitteratur; in dem letzten Stück f. 47° heisst es: لا شكّ فو انت يا حَمْزَة ويا شَطْنِيل

7) f. 47^b. Anfang eines Gedichtes des ابو عبيد الكَفَرْفُوقي

سجان مولانا العلم سجان خلف الكيان بفعله اتقانا Nur 3 Verse, auch zur Drusenlitteratur gehörig. — Nach f. 47 fehlt etwas.

8) f.48-160°. Titel fehlt; nach der Unterschrift f. 159°: الفصول والاخبار عن مناقب الابرار العنيار عن مناقب الابرار Das Werk enthält Charakterzüge aus dem Leben der Frommen, nach gewissen Fächern geordnet, und zerfällt in 25 Abschnitte. Anfang fehlt. Der erste Abschnitt scheint die Ueberschrift gehabt zu haben: الجوع وانشبع به الجوع والصبر عليه لله تعاني والجوع طعام الله في الارض يشبع به ابدان الصديقين الم

ع قيام الليل والمجاهدة وفصيلتهما 57° فصل .3 ف فصايل الصمت وقلّة الكلام 67° فصل .4 في العزلة والوحدة وشرفهما 72° فصل .5 فصل .147° فصل .20 فصل .147° فصل .135° فصل .15 فصل .147° فصل .150° فصل .150

9) f. 160°—186°. Erbauliche kurze Anekdoten und Betrachtungen. Darin f. 178° ein Abschnitt über die Gnadengaben der Frommen: فصل في كرامات الاولياء 'قال الخواص كنت في البادية مرّة الخ Nach f. 173 u. 181 fehlt etwas.

10) f. 186°—189°. Ueberschrift: من كلام الشيخ الفاضل المفصال المكندي بالهلال الحمد لله الموقف للصواب القابل لمن تاب :Anfang المحمد لله المطلوب من النساء خصال كثيرة المخ

Eigenschaften einer rechtschaffenen Frau. Und f. 187^b von demselben: Eigenschaften des Frommen. Bricht f. 188^a ab mit den Worten: مقبلاً على ربع معرضاً عن ربع معرضاً عن المعرضاً عن

Dann folgt noch f. 1886—1894 ein kleines Stück: من دلام أبراهيم أبن أدهم, dass der Fromme 6 Dinge zu meiden u. dafür 6 Dinge zu thun habe: قال لا تنال درجات الصالحين حتى تجوز ست عقبات F. 1896 u. 190 leer.

11) f. 191—214b. Titelüberschrift fehlt; sie könnte sein: القصيدة العسكرية (cf. We. 230, 1 und besonders bei Lbg. 209). In Vierzeilen. Der Held heisst hier (f. 202b) حمد المرتضى. Das Gedicht schildert das Jüngste Gericht auf Erden. Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt (Basit): عو العلى الد واحد ازلِي باز رحيم لكن الناس والملل لقد تدانا لهم باللف وامنشل بهم فجل عن التشبيد والعدم لعد العدم العد

والف الف تحيات قد اجتمعت والف الف سلام نورها لمعت والف الف زكات بالهدي رفعت والف الف صلات كل ما بزغت شمس النهار واوفا بعدها الظلمُ

12) f. 214^b—216^a. Ohne Ueberschrift. Von 84 Eigenschaften der Frommen = Mo. 225, 4, f. 55^b.

13) f. 216b — 223b. Ohne Ueberschrift. Anfang: الخمد لله الأول بلا بداية الآخر بلا بالمائية والي الحمد لله الأول بلا بداية الآخر له بالوحدانية والي نبهاية الواحد . . . فمن اقبر له بالوحدانية والي رسوله السادي بالوسيلة زالت عنه الامراض الح Cūfisches Werkchen, von der Erkenntniss Gottes und ihrer Frucht bei den Menschen. Zuletzt, von f. 221b unten an, çufische Gedichtstellen; sie hören auf mit dem Verse (Wāfir): عليه من المهيمين كل وقت صلاة دايما فيها القبول

14) f. 224—235*. Ohne Ueberschrift. Anfang: فاذا تتم له الرشاد على هذه الصورة المذكورة Aus einem cüfischen Werke; über die Stufen der Läuterung zur Erkenntniss Gottes und die Wirkungen der Annäherung an Gott (bes. 232° ff.). Schluss: ولا تدرك الابصار شيئا الا بالانوار انظاهرة 15) f. 2356—2446. Ein zur Drusenlitteratur gehöriges Stück, das Auftreten des المطقة (auch الحاكم genannt), d. h. des الحاكم, und den Eintritt des Jüngsten Gerichtes — wobei der الدرزي u. ابن البربرية getödtet werden, f. 2416 — schildernd, mit ziemlich vielen auch längeren Gedichtstücken. Es beginnt hier (Ṭawīl): تبارك من اعطام العز والقوي وخصصهم بالنور والبرعان (es fehlt etwas nach بالنور المساور الغساور نطق النالم منها وحز الغلاصم فلاك يوم القيامة يوم الحسة والندامة؛

16) f. 245—258°. Çufische Betrachtungen. Der Fromme hat sich vor dem, was der Glaube verbietet, zu hüten und des göttlichen Zornes stets eingedenk zu sein. Woran sich f. 246° ein Abschnitt في معنى الصبر الخلوق والعزلة "(verschiedene Aussprüche über die Geduld) und f. 249° في معنى العزلة "(verschiedene Aussprüche über die Geduld) und f. 249° والعزلة "(verschiedene Aussprüche über die Geduld) und f. 251°—258° ein Abschnitt, der bezeichnet ist als من ابواب اليا عم Elias verschrieben ist. Er enthält zuerst kurze Sätze, die mit عليك بالعقل فانه جمال نم عليك بالعقل فانه جمال نم عليك بالعلم النج الكارة النمام وتوقع في الملامة الياك والخيانة فانها تورث النمام وتوقع في الملامة

17) f. 258^b—259^a. Einiges über den Propheten جيي بن زکريـ .

18) f. 2596—268. Ein Kapitel über Bussfertigkeit, باب التوبة على ثلاث معاني اولها الندم الدايم الخ الخبيد التوبة على ثلاث معاني اولها الندم الدايم الخ Darin die وصية eines Mönches und die des وعلى على الجرجاني; zuletzt etwas von dem frommen السري dies letzte ist hier nicht ganz zu Ende, gehört auch wol nicht zu dem obigen Kapitel.

Schrift: f. 28-189 klein, gut, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. F. 1-27 und 191-268 gross, zum Theil flüchtig, im Ganzen deutlich, nur zum Theil vocalisirt. — Abschrift von f. 28 ff. um 1750; f. 1 ff. um 1820.

/ 4346. Lbg. 209.

318 Bl. klein Queer- 16mo , 9 Z. (11 × 8; 8 - $8^{1/2}$ × $5^{3/4}$ - 6^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1^{a} :

هذا ترتيب وتاليف في ظهور السيد، العظيم وقدومه بالعسكر الكريم

الحمد لله رب العالمين ومسبب : "Anfang f. 1 العالمين ومسبب القابل لمن الاسباب ومالك الرقاب الكريم الوهاب القابل لمن المات Schluss f. 51 البغ واناب المخ وسياتي شرح الثواب ان شاء الله وبه المستعان وهو صاحب الفصل والمتي والجود والكرم والاحسان تمت

Gehört zu den Drusenschriften. Es wird in dieser Schrift das Auftreten des Helden und sein siegreicher Heereszug in Prosa geschildert, wie dies sonst oft in längeren Gedichten ge-(Heergacide) العسكبية (Heergacide) betitelt werden. Ob mit dem Helden der spurlos verschwundene Elhakim, an dessen Wiedererscheinen die Drusen glauben, oder der Elmehdi, dessen Wiederauftreten eine grössere Menge der Gläubigen hoffte, gemeint sei, kann fraglich erscheinen. Vieles spricht für den Letzteren; aber mit Rücksicht auf Mo. 164, 15, f. 235-244 und Mo. 225, 3 (No. 3319, 3), wo von dem Untergang der den Drusen feindlichen Männer Ibn elberberijje und Eddurzi (oder Eddarazī) die Rede ist und wo der Held Elmotaffar heisst (ebenso wie in We. 230, 1, Vers 2 und in We. 715, 3, we er mit gleichem Namen als das "zuerst geschaffene" Wesen bezeichnet wird), und mit Rücksicht auf We. 715, 4, wo von dem Siegeszug die Rede ist, und wo f. 95-100 und f. 103-105 offenbar Hamza und die Drusen gemeint sind, doch ist es gewiss, dass unter dem siegreichen Helden Elhäkim zu verstehen sei.

Was die übrigen Stücke dieses Bandes anlangt (f. 52 ff.), so ist ihr Inhalt erbaulicher Art, zum Theil çüfisch. Nur das Gedicht f. 199* ff. von على فارس (= Mo. 164, 6, f. 28* ff.) gehört zur Drusenlitteratur. — In der Unter-

schrift f. 1986 ist das Ganze als منية, also Sammelwerk, bezeichnet. Es ist darin enthalten: f.526 هن هن هن هن هن هن قصة ابراهيم بن ادهم وسبب زهده في هن المحبيب الدنيا وما وقع لنه من الكيلام المحبيب قصة احمد السبتي وما جري له مع صالح البصري 176 قصد احمد السبتي وما جري له مع صالح البصري 121 قصل في بيان مواهب الثواب ومواقع العقاب 121 فصل في ذكر مناقب معروف الكرخي 1806 فصل في ذكر درامات الانبياء والأولياء 1806 من قول الشيخ على فارس

Ein vierzeiliges Gedicht, anfangend:
ابدأ باسم الله رب العالمين وبالثنا والشكر للهادي الامين
ابدأ باسم الله رب العالمين وبالثنا والشكر للهادي الامين
مناقب الشيخ الفاصل [(1640)] Anfang: الحمد لله الذي جعل عباده الصالحين قدرة للمتنقيين . . . أما بعد فقد صدر سؤال من بعض اعبان طالبي سلوك نييق الآخرة النخ المنتظ الشيخ Der Verfasser nennt sich bloss خادم الشيخ Auch der eigentliche Name des in diesem Artikel geschilderten frommen Mannes ist nicht angegeben.

Alle diese Artikel haben paränetischen Inhalt. Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1213 Ďū'lhigge (1799).

/· 4347. Mo. 224.

149 Bl. 12mo, 11 Z. (14²/₃ × 10; 11¹/₂—12¹/₂ × 7¹/₃c^m). Zustand: nicht ganz sauber; der Rand an einigen Stellen (wie f. 77) schadhaft u. ausgebessert; ebenso am Rücken. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe: der Rücken rothledrig.

Titel fehlt. Anfang ebenso.

Eine Sammlung von Prosa und Gedichtstücken erbaulichen Inhalts. Einiges davon gehört zur Drusenlitteratur.

1) f. 1—46a. Titel und Verfasser fehlt; er ist مرر المنحور ... المنحوال الكفرقوقي , s. Lbg. 210. Ein alphabetisch geordnetes Werk erbaulichen Inhalts; für jeden Buchstaben ein Stück in Prosa und eines in Versen. Das Prosastück enthält 10 (beim Buchstaben 20) Sätze, deren jeder mit demselben Buchstaben beginnt; ihm folgt das Versstück, immer 10 Verse, deren

Anfangs- und Schlussbuchstabe denselben Buchstaben haben. Die Metra in den Versstücken sind verschieden. Die Prosastücke sind in gereimter Prosa, und zwar so, dass gewöhnlich 2, auch 3 Sätze, den gleichen Ausgang haben.

اقبل الي اوامر : (f.1°): النها الي اوامر : (الهك النها العالم بكل عناء النا رمت التخطي بخير عناء النها العالم بكل عناء النا رمت التخطي بخير عناء النها العمر في غير طاعة : Schluss f. 46°: فهن لهي بان اهدى الذي نيس يرعوى

2) f. 466—696. Erbauliche Geschichten: von نو النون f. 466 (Anfang: قال نو النون f. 466 المصري رحّد ركبت التحار في بعض الاسفار الخ) المصري الخواص ألح المحار في بعض السفار الخ المحار في بعض السفار الخ المحار في بعض الأسفار الخ المحار المحار ألح المحار ال

3) f.72"—81". Ermahnung zur Frömmigkeit. عده محيفة أنزلت من الملك العلام على بعض الانبياء الكرام (Anfg: يا نبق بع دنياك باخراك لنقرّ بما عندي عيناك الخ Vgl. No. 3319, 10.

4) f. 81^a—100^b. Gleichen Inhalts. من تاليف المرحوم الشيخ تحمد الباروكي رحّه (Anfg: اليها الاخوان اذكروا اليوم الموعود وعرضكم النخ

Beide Stücke in gereimter Prosa, mit vielen Versstücken untermischt. Vgl. No. 3319, 11.

5) f. 100^b—106^b. Erbauliche Stücke, zum Theil mit Versen untermischt, darunter ein Brief Ja'qūbs an den König Aegyptens (Klage um den verlorenen Jūsuf und Trostantwort).

6) f. 106b-123a.

فى مدح السيد الكريم وظهوره بالعسكر العظيم، من نظم المرحوم الشيخ عماد الدين ابن المقدم رحم Anfang (Wāfir):

علي الهادي النبي المختار صلوا ومن ينبوع ذكراه تملوا وفي الاسحار للآيات اتلوا فان الوعد وافانا مجيَّهْ Schluss f. 123*:

ونختم بالصلاة وبالسلام على المختار مصباح الظلام مع الانصار والصحب الكرام بالف صلى عليهم والتحيّة

Dieselbe Heeresquote, aber mit einem anderen Anfang, in We. 230, 1, wo ausführlicher davon die Rede ist. Vgl. No. 3319, 3.

7) f. 123^b—137^b. 2 Lobgedichte auf Gott, 1 auf Mohammed: من نظم المرحوم الباري وتنزييه الشيخ . . . أبي هلال في حمد الباري وتنزييه Anfang (Tawil, etwas unregelmässig):

الحمد للمولي قديم الاقادم والشكر للرحمن ربّ المواحم und von demselben ein anderes Gedicht f. 127*, anfangend (Ţawil):

تبارك مولانا الد العوالم ومن علّم الاسماء كلّا لآدما (die übrigen Verse reimen auf م); von dems. ein Lobgedicht auf Mohammed, f. 136°, auf. (Kāmil): بسم الالد بدأت انشى قائلا في سبّد لانت بد الارواخ nur 21 Verse vorhanden, dann eine Lücke f. 138—143, welche Blätter unbeschrieben sind.

Und, wie es scheint, von demselben das Gedicht auf في Basit f. 144^a, dessen Anfang fehlt, und auf 3 Basit f. 145^b (اهد المحبّة ما نالوا) und f.147^aauf ال Vgl. No.4348, 2.

Schrift: gross, gewandt, deutlich, ganz vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth oder farbig. — Abschrift c. 1700.

4348. Lbg. 210.

240 Bl. 8vo, 13 Z. $(16 \times 10^{1/3}; 11^{1/2} \times 7^{1/2}^{cm})$. — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, dick. — Einband: rothbrauner Lederband.

1) f. 1—38. Drusenschrift. Titel und Verfasser f. 16: غرر التحور في التوبة الخور مشتمل على والتقرّب التي الملك الغفور مشتمل على معشّرات الحروف في التقرّب التي الرحوم الشيخ جمال الدين يوسف ابن المرحوم الشيخ سعيد بن على الكَفَرُقُوقي الطواوي، S. Mo. 224, 1, und No. 3319, 9. Anfang wie No. 3319, 9, und Schluss wie bei Mo. 224.

2) f. 39-240 enthält eine Menge erbaulicher Geschichten, Legenden, Ermahnungen, Sprüche Weiser (besonders Aristoteles u. Plato), frommer Gedichte, Aussprüche Mohammeds, Qorānstellen, u. s. w. — So zuerst f. 39^a وداوود بور ايشا 49⁶ ويونس 40^a , قضة شعيا النبي ,سليمان 105⁶ ,هابيل 62^a ,خصر 58^a , لوط 54^b 262° شعیب. F. 64° — 67° eine Stelle aus . F.82 مواعظ "F.82 رسائل اخوان الصفا خبر رسول ارسطاطالیس عمّ الی الاسکندر F. 118^b Erbauliches f. 187^a. 232^b. 240^a. Briefe von جمال الدين عبد الله ابن امير الغرب التنوخي علم an Verschiedene f. 141a. 158a. 175b. Gedichte, darunter f. 122° ein Tahmis auf die Qaçide des ابو مدين († 589/1193), deren Anfang: (No. 3407). ما لذَّة العيش الا صحبة الفقرا المز Die Gedichte f. 202b-211 stehen ebenso in Spr. 901, f. 73-82. Das Gedicht 212^a steht auch Mo. 224, f. 145a. 217b-229 steht auch Mo. 224, f. 123b ff. Ein anderes (vierzeilig, auf L) beginnt f. 2296:

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth, auch farbig. — Abschrift c. 1200/1785.

/ 4349. We. 715.
5) f. 108⁶-148.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Bl. 141-148 lose im Einband. — Titelüberschrift und Verfasser:

كتاب النحور في التوبة التي الملك الغفور تاليف الشيخ يوسف الحريب من قرية كَفَرْقُوق (zu lesen: الحييري Der Ort).

= Lbg. 210, 1. We. 237, 13. No. 3319, 9. Anfang wie bei No. 3319, 9 (aber mit voraufgeschicktem اخى من كنت). Aber voraufgeht hier f. 109—111 ein Vorwort, das beginnt: من فصايل لب الالباب اهل الفصاحة ونمر السماحة من فصايل لب الالباب اهل الفصاحة ونمر السماحة المنادمة المن . Ein ungenannter Gelehrter hat danach, auf Bitte des oben genannten Verfassers, ein Sentenzenwerk alphabetisch abgefasst, das aber nicht ganz leicht

zu verstehen gewesen; daher hat er es in die vorliegende Form gebracht und ungewöhnliche Ausdrücke möglichst vermieden. Als Schluss hat er poetische Stellen aus einem seiner anderen Werke hinzugefügt (غنست ذلک بما تیسر نظمه) und bittet die Leser um Nachsicht. — Was nun diesen Schluss betrifft, so lässt sich darüber eigentlich nicht urtheilen; denn sowol in dieser Handschrift als in Mo. 225 folgt etwas Poetisches von einem Anderen (قال بعصهم); er muss also beide Male fortgeblieben sein. — Der Verse in dieser Handschrift sind nur 2 (Tawil), auf قريبُ reimend; das Weitere fehlt; wie viel, lässt sicht nicht sagen.

/ 4350. Mo. 162.

105 Bl. 12mo , 10-12 Z. $(14\times10^{1}/_{2}; 10^{1}/_{2}-11^{1}/_{2}\times8^{cm})$. Zustand: unsauber, zum Theil auch fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

Titel f. 1° von ganz neuer Hand: قصص ادبية من الديانة

Darunter steht: Exemples de la morale de la religion Druse.

Ein Sammelband, welcher nicht sowol drusische, als vielmehr cüfische Stücke enthält: nämlich Ermahnungen zur Frömmigkeit und von f. 10° an eine Menge, meistens kurzer, erbaulicher Geschichten. Ob das Ganze entnommen ist dem in der Titelüberschrift angegebenen Werke: من كتاب بغية الطالبين وكفاية الراغبيين (We. 237, 6 وكنفز الراغبيين) oder nur ein Stück, kann fraglich sein; das Vorliegende hat überall gleichen Typus, wie es scheint, und kann füglich daher sein.

Der Anfang ist ganz so wie bei No. 3126 angegeben ist; auch das alphabetische Stück steht hier f. 4" ff. Weiterhin aber weicht es doch ab. F. 16"—21" eine längere Geschichte, von منصور بن عمار erzählt: es wird dieselbe Geschichte sein, wie We. 237, 5, aber etwas ausführlicher. Das Weib heisst auch hier نشوان.

F. 58^b ein längeres Gedicht, überschrieben نَّهْسِية. Eine Ermahnung, an die Seele gerichtet, zur Frömmigkeit und Entsagung. Viele Verse, besonders im Anfang, beginnen mit بيا نفس توبي عن جهل وعصيان: (Basīṭ): كم ذا التمادي وكم لهوي ونسياني

F. 61^b ein anderes, gleichen Inhalts, ebenfalls überschrieben نفسية. Anfang (Basit): لعب الغرام بقلب قد مليناه من متجر الفان والباق تركناه

Dann noch f. 64*-65b einige kürzere Gedichte.

F. 65'--74' eine Geschichte von Johannes dem Täufer (جنتا الصابغ) in seiner Jugend.

F. 80^b—88^b Geschichte Salomos und der Bilqts und Beschreibung seines Thrones.

مديث مربع في نعت السيد . Titel: مديث مربع في نعت السيد العظيم وقدومه بالعسكر العظيم ويذكر فعل القيامة الخ Das Gedicht schildert die Freuden und die Schrecken am Tage des jüngsten Gerichts, in Vierzeilen. Es heisst sonst العسكرية. Anfang wie bei We. 237, 3. Der Schluss weicht ab:

صلاة الوَحِدِ المتعال عليه كل وقت وصال عدد ما يعلم الاشكال بلاحد ولا حصر (Incorrect). Dann noch ein Paar kleine bussfertige Gedichte.

Schrift: ziemlich gross, unschön, doch deutlich, vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1786.

4351. We. 237.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

عسكريظ في ظهور السيد العظيم وقدومه بالعسكر الكريم

Anfang:

بسم الله امدادي وذكره بدئى وانشادي به نصرى واسعادي وقدة عنونه ذخري

Gleichfalls eine Heeresqaçīde (ausführlicher als die vorige). Schluss f. 16^b:

والف صلاة ثمّ سلام تخص السادة الاعلام عليهم دايم الايام بجنبح الليل والفَجْرِ

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4352. Lbg. 212.

126 Bl. kl.-8°°, 11 Z. $(15^{1/4} \times 10: 11^{1/4} \times 6^{3/4}$ °°). — Zustand: schmutzig und wasserfleckig; bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel fehlt.

: Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt f.1*: وهذه الاية فيها ثلاث معان تاديب وتنبيه وتهديد الخ

Ein çūfisches Werk, Vorschriften für das sittliche Verhalten des Menschen, in 15 Abschnitten (nicht فصل genannt). Die Ueberschrift des 1. fehlt (wegen des fehlenden Anfanges).

الاجتهاد على درس المعلوم الشريف غاية الاجتهاد 2. f.30°

معرفة الفرائض الالهية والمواجب الدينية 32 معرفة

حسن المعاملة في البيع والشراء والاخذ والعطاء 33° 4. والقرض والوفاء وغير ذلك من سائر المعاملات

حسى الاخلاق ولين للجانب والصبر والاحتمال 36° 5.

ترك الدعاء بالاجمع ترك الدعاء الاجمع

ترك الزينة بالكلية ظاهرا وباطنا 53 .7

ترك الحسد 9.80 ; ترك التكبر والأعجاب 8. 61 ترك

انتحرز من حبّ المجد والجاه وطلب الرياسة 894 10.

ترك النميمة 12. 113 ; ترك الغيبة 11. 105

مداومة الصلاة في كبل يوم

ملازمة السروال دائما صيفا وشناء شاملا 14.117° للنساء والرجال

عمارة بيوب الطهارة واستعمال الطهارة دائما 118° 15. 118 ان لم تشهد له ارباب العقول : Schluss f. 118°

وفى ذلك كفاية من التوثيق والتشديد لمن لد عقل ... ومن الله تعالى نظلب العفو . . . بعد الاعتراف بالمجز . . . وطلب الغفران من الرب الكريم القدير والحد لله المز

Von demselben Verfasser ist dann noch f. 119b ein längeres Gedicht angehängt (ولد ايصا), das beginnt (Basit):

لله قوم سنوا بالعلم والعمل برغبة صدقت في طاعة الازل 32 Verse lang (metrisch nicht ganz richtig), und f. 122^b—126 ein anderes Gedicht:

العسكرية في وصف فرس الامام صلى الله عليه Anfang (Wāfir):

قريبُ يرا مسج الحقّ حقّا ويفتق سدّ ذي القرنين فتقا Ist nicht ganz zu Ende; weicht von den übrigen "Heeresgaciden" ab.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth und grün. — Abschrift c. 1900/1785.

/ 4353. We. 230.

85 Bl. 12mo, 13 Z. (14¹/₂ × 10¹/₄; 10¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: lose Blätter u. Lagen; unsauber; zum Theil ausgebessert. — Papier: gelblich, zieml. stark u. etwas glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel f. 1^b:

هذه العَسْكَرِيَّةُ المباركة الله الشيخ عماد الدين البي المقدّم غفر الله له في نعت النبي الكريم وظهوره بالعسكر العظيم

Anfang f. 2a:

قريب القايم المهدي سيظهر وبالاخبار في الاقطار يُشْهَرُ يكنّا في ظهوره بالمظفّر تصي الافاق طَلْعَتْهُ البَهبّة

Dasselbe Gedicht wie Mo. 224, 6, aber mit anderem Anfang. Diese Heeresqacide, als deren Verfasser hier und in Mo. 224, 6 'Imād eddīn ibn elmoqaddam genannt ist, handelt in Viervers-Form (auf [2]) von der siegreichen Wiederkunft des lange Zeit verschwundenen Herrschers, welcher mit gewaltigem Heer von China herbeizieht. Der grosse Entscheidungstag, welcher bei Mekka ausgekämpft wird, bringt den Sieg der Gläubigen und den Untergang der Gegner. So wird denn der Tag des Gerichts über Gute und Böse geschildert und der Verfasser schliesst mit einer Mahnung an jenen Tag. — Schluss wie bei Mo. 224, 6.

Schrift: gross, gleichmässig, gut, vocalisirt. (Der Text ist besonders in der Vocalisirung oft fehlerhaft.) — Abschrift etwa 1700.

/ 4354.

1) We. 237, 11, f. 50^a-60.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Ueberschrift: هذه عسكريّة من نظم الشيخ أبي عزّ الدين لخلبي في ظهور السيّد العظيم وقدومه بالعسكر الكريم

Diese Heeresqaçide beginnt (Ṭawil): بدأت ببسم المُبْدِعِ الخلق والصُوَرُ الْمِ على كُلُّ الخليقة اقتدَرَّ

Der Schluss fehlt; nach f. 60 ist eine (wol nur kleine) Lücke. Der zuletzt vorhandene Vers ist f. 60^b:

وعبّاس طافوه المداين والقري وغلوه كالمابون لمّا به سَعَرٌ

2) We. 237, 4, f. 16b—19.
Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Ueberschrift:
شعر في ظهور العسكر وقدوم الغياب

Demnach der Titel: عسكريّة

Anfang (Basit):

بُشْرِاك يا قلب ذاعت نسمة الخبرِ لك الهنا بلقا الغيّاب يا نظرِ

Nicht vollständig; diese Heeresqacide hört hier mit Vers 3,4 auf:

ننا بذا الشرف العالى على ملاً والغير ما عنده علمًا ولا خبر Nach f. 19 Lücke.

3) We. 715, 3, f. 75^b—89^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 2. — Titelüberschrift:

عسكرية لبعضهم في ظهور السيد العظيم
وقدومه بالعسكر الكريم
Anfang:

بدأت ببسم من قهر العباد الهي سيدي مولي العباد ببسمك نبتدي في كل شي ونختمه بحمدك يا مرادي

Heeresqacide (Wāfir): der Held, das zuerst geschaffene Wesen, heisst f. 76a الملك المطقر; er bricht von China mit seinen Heeresmassen auf. Vgl. We. 230, 1. Das Gedicht ist in 112 Vierzeilen und schliesst mit einem Gebet um Gnade am Jüngsten Tage; zuletzt:

وتختم بالصلاة وبالتحية على خير العوالم والبرية مدا الاوقات صجا والعشية ما دام الكون عامر بالعباد

Noch eine Heeresqacide in No. 3319, 3.

4355. We. 715.

Format etc. und Schrift wie bei 2). Von f. 103 an sind die Blätter von unten nach oben schräg eingerissen und hängen nur noch etwas in der oberen Hälfte zusammen.

Sechs Gedichte, jedes mit der Ueberschrift: ولد ايصا , also von demselben Ungenannten, der We. 715, 3 verfasst hat.

a) f. 89°-95°. Ueberschrieben: ترحيبة.

Der Titel rührt daher, weil das Gedicht den am Jüngsten Gericht auftretenden Imäm, der von China aus seinen Eroberungszug antritt, feiert und beglückwünscht (mit der Formel

یا مرحبا, Vers 1. 2). Es schliesst mit der Bitte um Gnade. — Anfang (Wäfir):

الا يا مرحبا اهلا وسهلا بمن كشفوا ستور الظلم عنا Schluss:

والف صلاةً عليهم يا الهي والف تحية يا ربّ منّا Im Ganzen 100 Verse lang.

أمن تذكّر مغرم فيكم بكم عبد لكم سادتي يدعا محبّكم بعد الصلاة على من هو لنا أملا ما دام شمس الصحي وتبدو أو تنكتمو

(Die Sprache u. Verse sind incorrect; die letzten Worte müssen heissen: تبدو او تنكته [auf Sonne bezogen]; auch muss es امل für امل heissen.)

- c) f. 101°—102°. Ein Titel des Gedichts nicht angegeben. Gleichfalls Sehnsucht nach den "Herren" und speciell f. 101°, 7 nach dem Imām schildernd. 27 Verse. Anfang (Wāfir): على خير الجماعة هام فكري وحرّك ضامري زاد الغرام (Sonst reimt das Gedicht auf أزّكا صلاة واثنى بالتحية والسلام واهدي للرسول آزّكا صلاة واثنى بالتحية والسلام
- d) f. 103a—105a. Preis des Imam und Sehnsucht nach ihm. Das Gedicht geht nicht auf Mohammed, wie es scheinen könnte, sondern auf Hamza. Es heisst auf f. 104a: فيا من عبد الأله Anfang (Motaqārib): ايا رب صل وزيد السلام على سيّد الرسل والانبياة Schluss: derselbe Vers.

e) f. 105°-107°. Sehnsucht nach dem Imām (f. 106^b: حبّ الامام هَيْجٌ غرامي). Anfang: الله الله الله يكن لي يا رب صل وسلم سلم وصل على المصطفى اهدى صلاتى واثنى سلامي واوصل زكاتي سأل وساعي بالخمس داعي Schluss: سأل صب اطاعي ما لم يمل يا رب صل صل وسلم سلم وصل

(In moderner Gedichtform). Incorrect.

f) f. $107^{a}-108^{b}$. Sehnsucht nach den "Herren" und Bitte, ihn nicht im Stich zu lassen (s. bei b). Die 4 Herren sollen am Tage der Rechenschaft Fürbitte für ihn einlegen. 22 Verse lang. Anfang (Basit): شوقى البكم كما تشويق ظمآن للماء في الحرّ يوما فيه نيران ا في باب عفوت انتخت وجين مفتقرا

ارحم عبيدًا ضعيف الحال وخلاني

4356.
1) We. 230, 10, f. 76*--79b.

Format etc. und Schrift wie bei 8. - Ueberschrift: ممًا انشده الشيخ ابو على عبد الملك ترحبا بقدوم السادة الكرام

Anfang:

اهلا بسكم قادمين علينا وترحبا بالواصلين إليّنا Schluss:

على الشفيع المرتجا يوم الحجل يوم نعص تندّما ايدينا

Ein Gedicht gleichen Inhalts wie We. 715, 4, in welchem die frommen "Herren" verherrlicht werden, mit einem Gebet für den Verfasser selbst.

2) We. 237, 7, f. 33b-42b. Format etc. und Schrift wie bei 1. - Ueberschrift: تخميسة تاليف المرحوم الشيخ يبوسف أبون المرحوم الشيخ سعيد أبن المرحوم الشيخ على الكفَرْفُوقِي،

Anfang (Basit): يا لايمي أن تَرُم بالعنف تلحاني وتزدري جمع اعمالي وآلْحانيم، انا الذي حق بالعصيان خسراني

انالحقير الكسير المُسْرِفُ العاني انا الذليل الصليل العاجز الواني

Ein bussfertiges Tahmis, mit Bekenntniss und Reue über das übel angewandte, lustergebene Leben. Schluss des Grundgedichtes:

وما ترنَّح وَرْقٌ في تردده وما تتابع تكرار الجديدان

Mq. 180b, f. 1-54 enthält ein Wörterbuch zu den Drusenschriften, alphabetisch (nach Hebräischer Buchstabenfolge) geordnet, defect.

4357.

Andere Drusenschriften sind:

- ," الايقاظ والبشارة لاعل الغفلة وآل الحق (1 والطهارة المقتنى
- ," الحقائف والانذار والتاديب لجميع الخلائف (2)
- ," الشافية لنفوس الموحديين الممرضة لقلوب (3 المقصريين الجاحديين للمقتنى
- ," العبب التي جميع من بالشاميّن الاسفل (4 والاعلى ومن بالصعيد الم
- ," اليمي وهداية النفوس الطاهرات ولم الشمل (5) وجمع الشتات المقتنى
- ر" الهند الموسومة بالتذكار والكمال الي الشيخ (6) الشيد المسدد المفضال للمقتنى
- ر" التفريع والبيان واقامة الحجة لولي الزمان (7 وايصاح المحجة لمن افاء الي التوحيد والايمان
- , " تاديب الولد العاق من الأولاد الغافل عن تغيير (8 الصور العاصية عند الانتقال في دار المعاد ورجوع الانفس الى السفال بعد العلو بمصاحبة الاصداد
- ر" القاصعة للفرعون الدعي الفاضحة لعقيدة (9 الكذاب المعتوه الشقى للمقتنى
- ك" ابي اليقظان المقتني 10)
- ر" تميين الموحدين الطائعين من حزب العصاة (11 الفسقة الناكثين للمقتنى
- ر" من دون قائم الزمان والهادي التي طاعة الرجن (12
- ر" السفر البي السادة في الدعوة لطاعة ولتي (13 الحق الآمام القائم المنتظر، للمقتنى